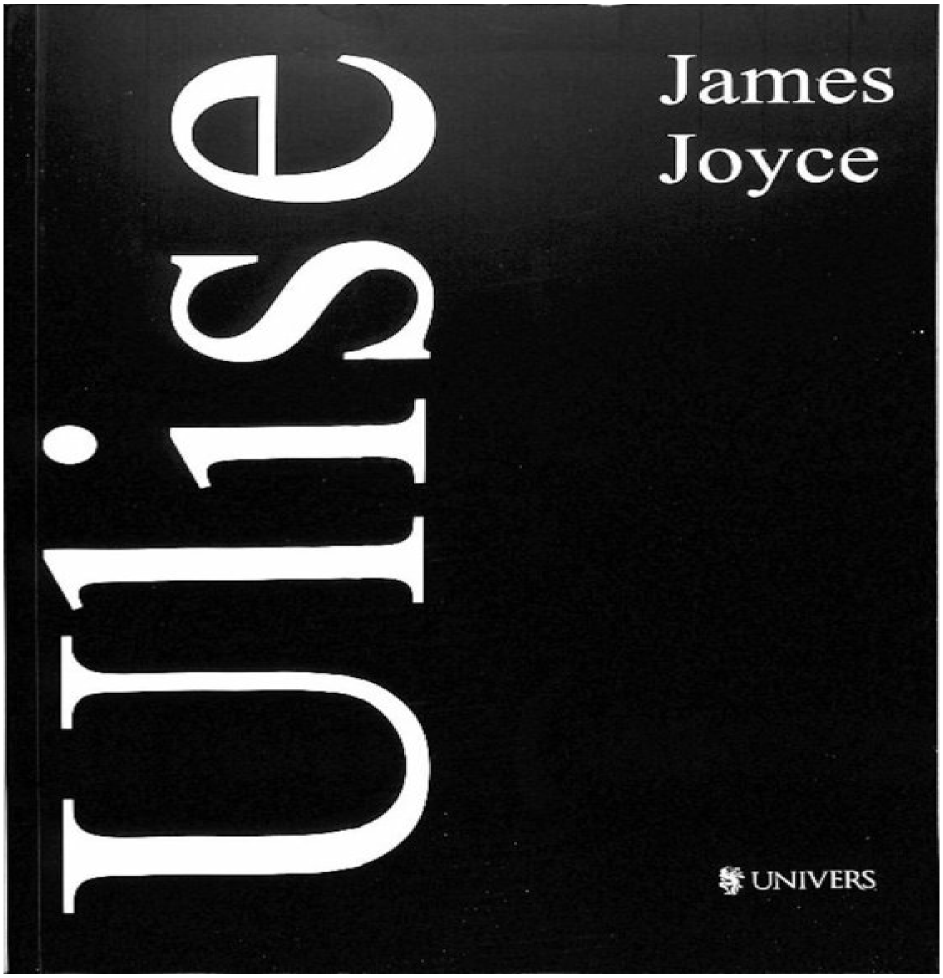
Ulise

James Joyce

UNIVERS

Ulise
James
Joyce
UNIVERS

JAMES JOYCE

ULISE

Volumul 1 & 2

Traducere și note: **Mircea Ivănescu**

Editura UNIVERS - București, 1984

Solemn[1], rotofeiul Buck Mulligan[2] - venea dinspre capul scărilor purtând un bol cu clăbuc peste care erau așezate în cruce o oglindă și un brici. Halatul galben, neîncins la mijloc, îi unduia încet în urmă, umflat de aerul blând al dimineții. Ridică bolul întru înalt și intonă:

— *Introibo ad altare Dei.*

Oprit locului, privi miop în jos pe scările întortocheate în întuneric și strigă cu asprime:

— Haide sus, Kinch. Vino sus, iezuit înfricoșat.

Înainta grav și urcă pe suportul rotund al tunului. Se întoarse cu fața și binecuvântă serios, de trei ori, turnul, ținutul dimprejur și munții trezindu-se la viață. Pe urmă, zărindu-l pe Stephen Dedalus, se aplecă spre el și făcu cruci grăbite prin aer, gâlgâind din fundul gâtlejului și clătinând din cap. Stephen Dedalus[3], nemulțumit și somnoros, se sprijinise cu brațele de palierul din capul scărilor și privea cu răceală chipul bolborositor și tremurător, acum binecuvântându-l, alungindu-se cabalin, și părul blond, tonsurat, pătat și suflat în nuanța stejarului palid.

Buck Mulligan își aruncă o clipă privirea pe sub oglindă și apoi acoperi repede bolul.

— 'Napoi la barăci, spuse sever.

Adăugă pe ton de predicator:

— Căci aceasta, o mult iubiții mei, este o adevărată Christină: trupul și sufletul, și sângele și plăgile. Aicea, muzică înceată, vă rog. Închideți ochii, domnilor. O clipă. S-a stârnit oarecare neliniște printre corpusculele astea albe. Tăcere, toată lumea.

Își ridică pieziș privirile și scoase un șuierat prelung, grav, ca o chemare, apoi rămase o vreme concentrat în atenție extatică, și dinții albi, regulați, îi străluceau ici-colo în puncte aurii. Chrysostomos. Două șuierături puternice, ascuțite. Îi răspunseră din calmul dimineții.

— Mulțumesc, bătrâne, strigă precipitat. Asta-i tocmai ce trebuie. Taie curentul acum, da?

Se lăsă să alunece de pe suportul tunului și-și privi grav spectatorul, strângându-și în vremea aceasta pe lângă picioare faldurile largi ale halatului. Fața durdulie, umbrită, și falca posomorâtă, ovală, aminteau de portretul vreunui prelat, protector al artelor, din evul mediu. Un surâs plăcut i se născu liniștit pe buze.

— Ce ironie, spuse vesel. Numele ăsta al tău absurd, un grec din vechime.

Arătă o clipă cu degetul, ca într-o glumă între prieteni, și porni spre parapet, râzând de unul singur. Stephen Dedalus urcă, îl urmă leneș până la jumătatea drumului, și se așeză pe marginea suportului, încă privindu-l cum își sprijinea oglinda de parapet, își înmuia pămătuful în bol și-și săpunea obrajii și gâtul.

Glasul binedispus al lui Buck Mulligan vorbea înainte.

— Și numele meu e absurd: Malachi Mulligan, doi dactili. Dar are o rezonanță helenică, nu? Săltăreț și însorit precum însuși țapul. Trebuie neapărat să mergem la Atena. Vii și tu dac-o conving pe mătușă-mea să scuipe patruzeci de lire?

Lăsă pămătuful la o parte și strigă, râzând încântat:

— Or c-are să vină! Iezuit ipocrit.

Tăcut deodată, începu să se radă cu grijă.

— Spune-mi, Mulligan, zise Stephen încet.

— Da, iubitule?

— Cât mai stă Haines[4] aici în turn?

Buck Mulligan își arătă peste umărul drept un obraz ras.

— Doamne, nu-i groaznic? spuse sincer. Un saxon ponderos. Zice că tu nu ești un gentleman. Doamne, englezii ăștia scârboși. Plesnesc de bani și de indigestie. Și-asta pentru că vine de la Oxford. Știi, Dedalus, *tu* ai adevăratele maniere de Oxford. Ăsta nu reușește să te înțeleagă. O, tot numele pe care ți l-am găsit eu e cel mai potrivit: Kinch, lamă de pumnal.

Se rădea precaut peste bărbie.

— Toată noaptea-a aiurat nu știu ce cu-o panteră neagră, spuse Stephen. Unde-și ține pușca?

— Un țicnit mohorât, spuse Mulligan. Te-a băgat în toți sperieții?

— Da, spuse Stephen, cu energie și teamă crescândă. Singur pe întuneric, cu unul pe care nici nu-l cunosc, și delira și se dădea de ceasul morții, tot timpul, cum împușcă el o panteră neagră. Tu ai salvat oameni de la înec. Eu, în ce mă privește, nu-s un erou. Dacă el mai stă, eu mă duc.

Buck Mulligan se încruntă la clăbucul de pe lama briciului. Sări jos de pe parapet și începu să se pipăie grăbit prin buzunare.

— Degrabă, strigă năclăit.

Se apropie de suportul tunului și, vârându-și mâna în buzunarul de sus al lui Stephen, spuse:

— Împrumută-ne cârpa ta de nas, să-mi șterg briciul.

Stephen îl lăsă să scoată și să ridice la vedere ținând-o de un colț o batistă murdară, mototolită. Buck Mulligan își șterse frumos briciul. Pe urmă, privind batista, spuse:

— Cârpa de nas a bardului. O nouă culoare artistică pentru poeții noștri irlandezi: verde-flegmă. Aproape că-i simți gustul, nu?

Urcă iarăși pe parapet și privi în larg peste golful Dublinului, iar părul blond, în culoarea stejarului palid, îi tremura molatec în vânt.

— Doamne, spuse încet. Nu e marea întocmai cum îi spune Algy: o mamă căruntă și dulce? Marea verde-flegmă. Marea care te strânge de scrot. *Epi oinopa ponton.* O, Dedalus, grecii. Trebuie să te-nvăț și pe tine. Trebuie să-i citești în original. *Thalatta! Thedatta!* Ea este maica noastră, mare și blândă. Vino și uită-te.[5]

Stephen se ridică și se apropie de parapet. Sprijinit acolo, privi în jos peste apă spre nava poștală care ieșea tocmai pe gura portului Kingstown.

— Maica noastră cea puternică, spuse Buck Mulligan.

Își întoarse brusc ochii mari, cercetători, de la mare spre fața lui Stephen.

— Mătușa zice că tu ai omorât-o pe maică-ta, spuse. De asta nu mai vrea să mă lase să am de a face cu tine.

— Cineva tot a omorât-o, spuse Stephen posomorât.

— Ai fi putut să te pui și tu în genunchi, ce dracu', Kinch[6], când te-a rugat maică-ta pe patul de moarte, spuse Buck Mulligan. Sunt și eu un hiperborean, ca și tine. Dar când te gândești că mama ta te roagă cu ultima ei suflare să îngenunchezi și să te rogi pentru ea. Și tu ai refuzat. Ai ceva sinistru în tine…

Se întrerupse și-și săpuni iarăși obrazul celălalt. Un zâmbet tolerant îi încreți buzele.

— Dar un cabotin superb, murmură pentru sine. Kinch, cel mai splendid cabotin din toți.

Se rădea cu gesturi egale, grijulii, tăcut, serios.

Stephen, cu un cot odihnindu-i-se pe granitul mâncat de vreme, își lăsă palma pe frunte și își examină marginea zdrențuită a mânecii de la haina sa neagră, acum lustruită de multă purtare. Suferința, totuși nu suferința

iubirii, îi strângea inima. Tăcută, în vis, după moarte venise ea spre el, și trupul istovit înfășurat în giulgiurile largi cafenii îi răspândea un miros de ceară și de lemn de trandafir, iar suflarea ei se aplecase asupră-i, mută, încărcată de reproșuri, avea mirosul cenușii umezite. Dincolo de mâneca roasă până la urzeală vedea marea pe care glasul bine hrănit de alături o salutase ca pe o mamă măreață și blândă. Cercul golfului și al orizontului cuprindea o masă lichidă, întunecată, verde. Atunci, alături de patul ei de moarte fusese un bol de porțelan alb primindu-i fierea verde, groasă, pe care și-o smulgea din ficatul putred în spasme zgomotoase, întretăiate de gemele.

Buck Mulligan își șterse iarăși briciul.

— Eh, săracul de tine, prăpăditule, spuse cu voce blândă. Trebuie să-ți dau eu o cămașă și niște cârpe de nas. Ce-ți mai fac nădragii de-a doua mână?

— Îmi vin destul de bine, răspunse Stephen.

Buck Mulligan își atacă adâncitura de sub buza inferioară.

— Ce ironie, spuse mulțumit, de al doilea picior ar trebui să li se spună. Dumnezeu știe ce bețivan sifilitic i-o fi lăsat după el. Am o pereche, drăguți de tot, cu dungi subțiri, cenușii. Ai să arăți pe cinste în ei. Nu glumesc, Kinch. Arăți al dracului de bine când te îmbraci și tu ca lumea.

— Mulțumesc, spuse Stephen. Nu pot să-i port dacă sunt cenușii.

— Nu poate să-i poarte, îi spuse Buck Mulligan chipului din oglindă. Eticheta e etichetă. Pe maică-sa o omoară, dar pantaloni cenușii nu poate să poarte.

Își închise atent briciul și cu vârful degetelor își cercetă, mângâind-o scurt, pielea netezită.

Stephen își întoarse privirea dinspre mare către fața rotofeie cu ochii fumurii albaștri, mobili.

— Tipul cu care-am fost astă-noapte la Vaporul, spuse Buck Mulligan, zice că tu ai p.g.p. El e la Casa Nebunilor cu Conolly Norman. Paralizie generală progresivă.

Roti oglinda în semicerc prin aer să-i trimită semnalul de fulgere spre larg, în soarele acum radios peste mare. Buzele-i întredeschise, rase proaspăt, râdeau, ca și dinții scânteindu-i albi. Râsul îi cuprinsese tot trupul, puternic, bine legat.

— Uită-te la tine, spuse, bard nenorocit.

Stephen se aplecă să privească în oglinda ce i se întindea în față, imagine sfâșiată de o spărtură strâmbă, cu părul măciucă. Cum mă văd el și ceilalți. Cine mi-a ales fața asta? Bot de câine, tocmai bun de căutat de purici. Și el tot asta mă întreabă.

— Am șutit-o din camera servitoarei, spuse Buck Mulligan. Pentru ea-i numai bună. Mătușica are grijă să țină totdeauna servitoare urâte pentru micul Malachi. Să nu-l ducă pe el în ispită. Și o cheamă și Ursula.

Râzând iarăși, îndepărtă oglinda de ochii atenți ai lui Stephen.

— Furia lui Caliban când nu-și vede fața în oglindă, spuse. Dac-ar mai trai Wilde să te vadă.[7]

Trăgându-se îndărăt și arătând cu degetul, Stephen spuse amar:

— E-un simbol al artei irlandeze. Oglinda ciobită a unei slujnice.

Buck Mulligan își petrecu deodată brațul pe după ai lui Stephen și îl trase în cerc, pe platforma turnului, cu oglinda și briciul sunându-i în buzunarul unde le împinsese.

— Nu-i cinstit să te tot necăjesc așa, Kinch, nu? spuse blând. Dumnezeu știe că tu ai mai mult spirit de-cât oricare din ei.

Iar fuge. Se teme de bisturiul artei mele, cum mă tem și eu de a lui. Lamă de oțel înghețat.

— Oglinda ciobită a unei slujnice. Spune-i asta bivolului ăluia de oxonian de jos și tapează-l de o guinee. Pute de bani și zice că tu n-ai fi un gentleman. Bătrânul lui și-a umplut punga vânzându-le rachiu zulușilor, sau mai știu eu cu ce altă escrocherie blestemată. Doamne, Kinch, dacă tu și cu mine am putea lucra împreună, poate c-am reuși să facem ceva pentru insula asta. S-o elenizăm.

Brațul lui Cranly. Brațul lui.

— Și când te gândești că tu trebuie să cerșești de la porcii ăștia. Eu sunt singurul care știu cine ești tu. De ce nu ai mai multă încredere în mine? Ce-ai tu împotriva mea? Din cauza lui Haines? Dacă mai face scandal, îl aduc pe Seymour și-i tragem o praftură mai ceva decât i-au făcut atunci lui Clive Kempthorpe.

Țipete tinere de glasuri năimite în camera lui Clive Kempthorpe. Fețe palide: se țin cu mâinile de burtă de râs, înghesuindu-se unii într-alții, o, mor! Spune-i-o pe ocolite, Aubrey! Mor! Cu cămașa sfâșiată toată, numai zdrențe fluturându-i prin aer, sare și țopăie în jurul mesei, cu pantalonii în vine, și după el Ades de la Magdalena, înarmat cu un foarfece de croitor. O

față speriată de vițel, poleită cu marmeladă. Nu vreau să-mi scoateți pantalonii! Nu mai faceți pe grozavii, boilor, cu mine!

Țipete dinspre fereastra deschisă tulburând seara în curtea pătrată. Un grădinar surd, în șorț, mascat cu chipul lui Matthew Arnold, își împinge mașina de tuns iarba peste pajiștea întunecată urmărind miop dansul mărunt al firelor de iarbă.[8]

Nouă înșine… un nou păgânism… omphalos.

— N-are decât să stea, spuse Stephen. N-am nimic cu el, decât noaptea.

— Atunci ce e? întrebă nerăbdător Buck Mulligan. Hai, scuipă toată chestia asta odată. Eu sunt cât se poate de sincer cu tine. Ce mai ai acuma împotriva mea?

Se opriră, privind peste capul bont de la Bray care se lăsa pe apă precum râtul unei balene adormite. Stephen își desprinse liniștit brațul.

— Chiar vrei să-ți spun? întrebă.

— Da, ce e? răspunse Buck Mulligan. Eu nu-mi aduc aminte de nimic.

Îl privea pe Stephen drept în față întrebându-l aceasta. Un vânt ușor îi trecea peste frunte, unduindu-i blând părul blond nepieptănat și stârnindu-i puncte argintii de anxietate în ochi.

Stephen, deprimat de propria lui voce, spuse:

— Îți amintești de prima zi când am venit la tine acasă după moartea mamei?

Buck Mulligan se încruntă grăbit și spuse:

— Ce? Unde? Nu pot să-mi aduc aminte de toate. Eu țin minte numai ideile și senzațiile. De ce? Ce s-a întâmplat, pentru numele lui Dumnezeu?

— Făceai ceaiul, spuse Stephen, și eu am ieșit pe palier să mai aduc apă caldă. Maică-ta și cineva care era în vizită la voi ieșeau tocmai din salon. Ea te-a întrebat cine e la tine.

— Da? spuse Buck Mulligan. Și eu ce-am zis? Am uitat.

— Ai spus, răspunse Stephen, *A, e numai Dedalus căruia i-a murit dracului mama.*

O roșeață care-l făcea să pară mai tânăr și mai simpatic se ridică în obrajii lui Buck Mulligan.

— Am spus asta? întrebă. Și ce? Ce rău e-n asta?

Își scutura nervos stânjeneala.

— Și ce e moartea, întrebă, a maică-ti sau a ta sau a mea? Tu ai văzut-o doar pe maică-ta murind. Eu îi văd cum se curăță în fiecare zi la Mater și la

Richmond și-i mai și taie-n bucățele de scot mațele din ei în sala de disecție. E-un lucru scârbos, dracului, și nimic mai mult. Pur și simplu n-are nicio importanță. Tu n-ai vrut să te așezi în genunchi și să te rogi pentru maică-ta pe patul ei de moarte când te-a rugat ea. De ce? Pentru că ai vâna asta blestemată de iezuit în tine, numai că la tine ți-a fost vârâtă pe dos. Pentru mine totul e o ironie, dracului. Nu-i mai funcționează lobii cerebrali. Doctorului îi spune c-ar fi sir Peter Teazle și culege floricele de pe pătură. Îi faci pe plac până se termină totul. Tu nu i-ai îndeplinit ultima dorință, la moarte, și acuma te bosumfli pe mine pentru că nu mă văicăresc ca cine știe ce bocitor tocmit cu ora de la Lalouette. Absurd! Presupun c-oi fi și spus, chiar, așa. N-am vrut să-i aduc nicio jignire mamei tale.

Tot vorbind își recăpătase îndrăzneala. Stephen, apărându-și rănile deschise pe care cuvintele acestea i le lăsaseră în inimă, spuse foarte rece:

— Nu mă gândesc la jignirea adusă mamei.

— La ce atunci? întrebă Buck Mulligan.

— La jignirea pe care mi-ai adus-o mie.

Buck Mulligan se învârti pe călcâie.

— O, ce om imposibil! exclamă.

Se îndepărtă grăbit, ocolind de-a lungul parapetului. Stephen rămase la locul lui, privind peste marea liniștită către promontoriu. Marea și linia coastei se întunecaseră. Pulsul îi zvâcnea în ochi voalându-i vederea și-și simțea febra în obraji.

Un glas dinăuntrul turnului strigă sonor:

— Ești acolo sus, Mulligan?

— Vin, răspunse Buck Mulligan.

Se întoarse către Stephen spunând:

— Uită-te la marea asta. Ce-i pasă ei de jigniri? Dă-l încolo pe Loyola, Kinch, și haide jos. Saxohonul își vrea caloriile de dimineață.

Capul i se opri iarăși în susul scărilor la același nivel cu platforma turnului.

— Nu-ți mai face sânge rău toată ziua pe chestia asta, spuse. Eu sunt inconsecvent. Leapădă-te de meditațiile astea mohorâte.

Capul îi dispăru, însă glasul îi răsuna până în susul scărilor psalmodiind:

Și nu te mai trage deoparte să chibzuiești mohorât
La taina amară a iubirii

Căci Fergus își mână acum carele lui regești.[9]

Umbre lemnoase pluteau tăcute prin liniștea dimineții dinspre capul scărilor spre larg încotro privea el. La țărm, și mai departe spre larg, oglinda apei se albea, stârnită de pași grăbiți de lumină. Sânul alb al mării întunecate. Accentele îngemănate două câte două. O mână mângâind coardele harfei, îmbinându-le arpegiile gemene. Vorbe ca valul de albe voluptuos nuntite licărind în fluxul întunecat.

Un nor începu să acopere încet soarele, umbrind golful în verde mai adânc. Îl știa în spatele lui, un bol cu ape amare. Cântecul lui Fergus, l-am cântat, singur în casă, alungindu-i arpegiile sumbre, prelungi. Ușa ei era deschisă: vroia să mă audă cântând. Amuțit de spaimă și milă m-am apropiat de patul ei. Plângea în patul ei răvășit. Pentru cuvintele acestea, Stephen, taina amară a iubirii.

Acum unde?

Tainele ei: evantaie vechi de pene, carnete de bal cu margini aurite, parfumate cu mosc, un colier de boabe de chihlimbar în sertarul încuiat. O colivie de păsărele atârnată la fereastra însorită acasă la ea când era fată. Îl ascultase pe bătrânul Royce cântând în pantomima cu Turko teribilul și râsese împreună cu ei toți la cântecul lui:

Eu sunt cel cart
Se bucură tare
De darul in-vi-zi-bi-li-tă-ții.

Râsete fantomatice, împăturite acum și lăsate deoparte: cu mireazmă de mosc.

Și nu te mai trage deoparte să chibzuiești.

Împăturite, puse deoparte în memoria naturii, cu jucăriile ei. Amintiri îi împresurau acum mintea frământată. Paharul cu apă de la robinetul din bucătărie când se pregătea de împărtășanie, un măr scobit, umplut cu zahăr cafeniu, copt pe marginea vetrei într-o seară întunecoasă de toamnă. Unghiile ei frumoase înroșite de sângele păduchilor striviți în cămășile copiilor.

În vis, tăcută, venise spre el, și trupu-i istovit înfășurat în giulgiurile largi răspândea miros de ceară și lemn de trandafir, iar suflarea ei aplecată asupră-i cu vorbe mute, tainice, avea miros abia simțit de cenușă umezită.

Ochii ei lucitori, privindu-mă din moarte, să-mi cutremure și să-mi încovoaie sufletul. Asupra mea doar. Luminarea spectrală să-i lumineze agonia. Lumină fantomatică pe fața ei torturată. Suflarea ei răgușită, înecându-se de oroare, în vreme ce toți se rugau în genunchi. Ochii ei asupra mea, să mă prăvale la pământ. *Liliata rutilantium te confessorum turma circumdet; iubilatium te virginum chorus excipiat.*

Vârcolac! Mestecător de stârvuri!

Nu, mamă. Lasă-mă, lasă-mă să trăiesc.

— Kinch, ahoe!

Glasul lui Buck Mulligan cânta din turn. Se apropia în sus pe scări, chemând iarăși. Stephen, încă tremurând de țipătul sufletului său, auzi lumina fluidă, caldă, a soarelui și, în aer, în spatele lui, vorbe prietenoase.

— Dedalus, vino jos, ca un băiat cuminte. E gata micul dejun. Haines și-a cerut scuze că ne-a trezit azi-noapte. E-n regulă totul.

— Vin, spuse Stephan întorcându-se spre el.

— Păi haide, pentru numele Domnului, spuse Buck Mulligan. De dragul meu și de dragul tuturor.

Capul îi dispăru, și reapăru iarăși.

— I-am povestit și lui despre simbolul pe care l-ai găsit tu al artei irlandeze. Zice că-i o chestie foarte deșteaptă. Tapează-l de-o liră, vrei? O guinee, vreau să spun.

— Îmi primesc leafa în dimineața asta, spuse Stephen.

— Năimirea de la școală? spuse Buck Mulligan. Cât? Patru lire? ’Nprumută-ne și nouă una.

— Dacă vrei, spuse Stephen.

— Patru lire suverane, strălucitoare, strigă încântat Buck Mulligan. Facem o beție glorioasă să-i uimim pe druizii druidici. Patru lire suverane, atotputernice.

Își zvâcni mâinile în aer și tropăi în jos pe scări, cântând fals cu accent cockney:

O, ce-o să mai chefuim,
Bând la whisky, bere, vin,
De încoronare,

De ziua-ncoronării.
O, ce-o să mai chefuim
De ziua coronațiunii.

Lumina caldă de soare zburdând peste mare. Bolul de nichel din care se săpunise strălucea, uitat, pe parapet. De ce l-aș duce eu jos? Sau să-l las aici toată ziua. Prietenie dată uitării.

Se îndreptă spre el, îl ținu o clipă în mâini, simțind răceala și mirosul șuvițelor cleioase de clăbuc în care rămăsese pămătuful. Tot astfel am purtat cățuia cu tămâie atunci la Clongowes. Sunt altul acum și totuși același. Un slujitor și eu. Un servitor al servitorilor.

În salonul întunecos, boltit, al turnului, silueta învăluită în halat a lui Buck Mulligan se mișca grăbită în sus și în jos în fața căminului, ascunzându-i și dezvăluindu-i licărirea gălbuie. Două sulițe de lumină blândă cădeau pe dușumeaua de lespezi dinspre ferestruicile înguste și înalte; și acolo unde li se întâlneau razele un nor de fum de cărbune și de aburi de grăsime prăjită plutea rotindu-se încet prin aer.

— Ne sufocăm aici, spuse Buck Mulligan. Haines, vrei să deschizi ușa aia?

Stephen depuse bolul cu clăbuc pe dulap. O siluetă înaltă se ridică din hamacul unde ședea, se îndreptă spre canaturi și deschise ușile interioare.

— Ai cheia? întrebă un glas.

— Dedalus o are, spuse Buck Mulligan. Sfinte Sisoie, mă-nec.

Zbieră, fără să-și ridice ochii de pe foc:

— Kinch!

— E-n broască, spuse Stephen, făcând un pas înainte.

Cheia se învârti de două ori cu zgomot aspru, și când ușa greoaie se deschise, lumina și aerul curat intrară binevenite. Haines se opri în prag, privind afară. Stephen își trase valiza răsturnată pe o parte mai aproape de masă și se așeză așteptând. Buck Mulligan răsturnă prăjeala pe un platou alături. Pe urmă duse platoul și un ceainic mare la masă, le așeză greoi și oftă ușurat.

— Mă topesc, spuse, cum zicea lumânarea când… Dar, șșșt. Niciun cuvânt mai mult despre asta. Kinch, trezește-te. Pâine, unt, miere. Haines, haide. E gata păpica. Binecuvântează-ne, Doamne, și darurile acestea ale tale. Unde-i zahărul? O, ciorilor, nu-i lapte.

Stephen aduse pâinea, oala cu miere și untiera din dulap. Buck Mulligan se așeză, deodată deprimat.

— Ce mai e și cu femeia asta? zise. I-am spus să vină după opt.

— Bem ceai simplu, spuse Stephen. E lămâie în dulap.

— O, dracu' să te ia, pe tine și pe snobii tăi de la Paris, spuse Buck Muâligan. Eu vreau lapte de Sandycove.

Haines se întoarse dinspre ușă spunând liniștit:

— Vine femeia cu laptele.

— Binecuvântările Domnului asupra ta, strigă Buck Mulligan sărind de pe scaun. Stai jos. Toarnă ceaiul. Zahărul e-n pungă. Hei, nu mă descurc singur cu ouăle astea.

Tăie prin omleta din platou și o împărți în trei farfurii, spunând:

— *In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti*.

Haines se așeză să toarne ceaiul.

— Vă dau câte două bucăți de zahăr la fiecare, spuse. Dar, zău, Mulligan, faci ceaiul tare de tot, nu?

Buck Mulligan, tăind felii groase de pâine, spuse cu voce tremurată, de femeie bătrână.

— Când m-apuc să fac ceai, fac ceai, cum zice baba Grogan. Și când îmi dau drumul la apă, fac apă.

— Așa ceai, mai zic și eu, spuse Haines.

Buck Mulligan continua să taie pâine și să se văicărească:

— *Așa fac eu, doamnă Cahill,* zice ea. *Doamne, doamnă,* zice doamna Cahill. *Să dea Dumnezeu să nu le faci pe amândouă în aceeași oală.*

Împinse spre comesenii săi, pe rând, câte o felie groasă de pâine înfiptă în țeapa cuțitului.

— Ăsta-i folclor, spuse foarte serios, pentru cartea ta, Haines. Cinci rânduri de text și zece pagini de note despre oamenii și zeitățile marine ale Dundrumului. În tiparnița surorilor vrăjitorești, în anul vântului cel mare.

Se întoarse către Stephen și întrebă cu voce suavă, perplexă, ridicând din sprâncene:

— Mai ții minte, frate, despre oala cu ceai și apă de om a babei Grogan se vorbește în Mabinogion sau în Upanishade?

— Mă îndoiesc, spuse Stephen grav.

— Te îndoiești? spuse Buck Mulligan pe același ton. Și care ar fi temeiurile tale, rogu-te?

— Mă gândesc, spuse Stephen mâncând, că n-a fost nici în și nici în afară de Mabinogion. Baba Grogan era, s-ar zice, rubedenie de-a lui Mary Ann.

Buck Mulligan zâmbi cu încântare.

— Încântător, spuse cu voce afectată, dulce, arătându-și dinții albi și clipind plăcut din ochi. Chiar crezi că era? Cu totul și cu totul încântător.

Pe urmă, deodată înnourându-și chipul, mormăi cu voce răgușită, râcâitoare, în vreme ce tăia iarăși viguros din pâine:

Căci bătrânei Mary Ann adică
Nu-i pasă nici atâtica
Fustele când și le-ardică…

Își umplu gura cu omletă și mestecă, fredonând mai departe.

Cadrul ușii se întunecă la intrarea unei siluete.

— Laptele, domnu'.

— Intrați, doamnă, spuse Mulligan. Kinch, adu urciorul.

O bătrână intră oprindu-se în fața lui Stephen.

— Frumoasă dimineață, domnu', spuse. Să aducem laudă Domnului.

— Cui? spuse Mulligan ridicându-și ochii spre ea. A, da, sigur.

Stephen își întinse mâna și luă urciorul de lapte de pe dulap.

— Insularii, îi spuse Mulligan lui Haines în treacăt, îl pomenesc frecvent pe colecționarul de prepuțuri[10].

— Cât, domnu'? întrebă femeia.

— Doi litri, spuse Stephen.

O urmări cum toarnă în măsură și de acolo în urcior, lapte gras, alb, nu al ei. Sâni bătrâni, ofiliți. Mai turnă o dată o măsură și încă puțin pe deasupra. Bătrână și tainică, pătrunsese aici venind dintr-o lume a dimineții, poate o mesageră. Aducea laude puterii plină de bunătate a laptelui, turnându-l acum pentru ei. Chircită pe vine lângă o vacă răbdătoare, în zori, pe un câmp bogat, vrăjitoare pe ciuperca ei așezată, și degetele-i încărcate de riduri grăbindu-i-se pe ugerul umflat. Mugeau înspre ea, cea lor cunoscută, ele, turma mătăsoasă de rouă. Fruntea mătăsoasă a turmelor, sărmană femeie bătrână, nume ei dăruite din timpuri străvechi. Cântăreață rătăcitoare, formă prea plecată a unei nemuritoare slujindu-și cuceritorul și pe vasalul ei trădător, încornorată de amândoi deopotrivă, emisară venind

din tainica dimineață. Pentru a sluji, pentru a certa, nici el n-ar fi știut să spună; dar nici n-ar fi vrut să-i cerșească ei mila.

— Este, într-adevăr, doamnă, spuse Buck Mulligan turnând lapte în ceștile lor.

— Gustați-l, domnu', spuse ea.

Bău la îndemnul ei.

— Dac-am putea să ne hrănim numai cu hrană din asta, îi spuse vorbind cam prea tare, n-ar mai fi țara plină de-alde ăia cu dinții stricați și mațe putrede. Trăiesc în mlaștini ca porcii, bagă-n ei mâncare proastă și străzile-s pavate cu praf, balegă de cal și scuipături de ofticoși.

— Sunteți student la medicină, domnu'? întrebă bătrână.

— Sunt, doamnă, răspunse Buck Mulligan.

Stephen îi asculta într-o tăcere disprețuitoare. Își pleacă acum capul bătrân la un glas care-i vorbește răstit, omul care-i drege oasele, omul-medicament; pe mine nu mă ia în seamă. Către glasul care are să o spovedească, și să-i ungă pentru mormânt tot ce mai rămâne din ea, mai puțin pântecele ei necurat de femeie, trup omenesc făcut nu după asemănarea Domnului, pradă a șarpelui. Și către glasul răstit care acum îi poruncește să stea tăcută, cu ochi uimiți, nesiguri.

— Înțelegi ce-ți spune? o întrebă Stephen.

— Pe franțuzește vorbiți, domnu'? îi spuse bătrâna lui Haines.

Haines îi vorbi iarăși, mai îndelung, plin de încredere

— Irlandeză, spuse Buck Mulligan. Nu știți deloc gaelica[11]?

— Mă gândeam eu c-o fi irlandeză, spuse ea, după cum sună. Sunteți din vest, domnu'?

— Eu sunt englez, spuse Haines.

— E englez, spuse Buck Mulligan, și crede că noi s-ar cuveni să vorbim irlandeza în Irlanda.[12]

— Sigur că așa s-ar cuveni, spuse bătrână, și mi-e și rușine că eu nu știu. Mi-au spus ăi de știu că-i o limbă tare frumoasă.

— Frumoasă nu-i cuvântul, spuse Buck Mulligan. Cu totul și cu totul minunată. Mai umple-ne cu niște ceai, Kinch. Ați vrea și dumneavoastră o ceașcă, doamnă?

— Nu, vă mulțumesc, domnu', spuse bătrână petrecându-și toarta canistrei cu lapte pe după braț și pregătindu-se de plecare.

Haines îi spuse:

— V-ați luat banii? Mai bine să-i plătim acuma, Mulligan, nu crezi?

Stephen umplu cele trei căni.

— Plata, domnu'? spuse ea, oprindu-se. Păi, sunt șapte dimineți câte-o jum'ate la două pence face șapte și doi face un șiling și două pence ținute și astea trei dimineți doi litri la patru pence este trei ori doi face un șiling și unu și cu doi face doi și doi, domnu'.

Buck Mulligan oftă și după ce-și umplu gura cu o coajă de pâine gros unsă cu unt pe ambele părți, își întinse picioarele și începu să se caute în buzunarele pantalonilor.

— Plătește și fă mină bună, îi spuse Haines surâzând.

Stephen umplu o a treia cană, o linguriță de ceai colorând palid laptele gras, gros. Buck Mulligan scoase la iveală un florin, îl învârti între degete și strigă:

— Miracol!

Îl împinse pe masă către bătrână spunând:

— Mai mult să nu ceri de la mine, iubito. Tot ce pot eu să-ți dau, îți dau.

Stephen depuse moneda în palma întinsă fără grabă:

— Vă rămânem datori două pence, spuse.

— Toată vremea să ne achităm, domnu', spuse ea luând moneda. Toată vremea. Bună dimineața, domnu'.

Se înclină și ieși, urmată de cântarea tandră a lui Buck Mulligan.

Iubită a inimii mele, dac-ar fi mai mult,
Mai mult ți s-ar așterne la picioare.

Se întoarse către Stephen spunând:

— Serios, Dedalus. Sunt pe geantă. Aleargă să-ți iei năimirea de la școală și adu-ne ceva bani. Astăzi barzii trebuie să bea și să chefuiască. Irlanda așteaptă ca fiecare om să-și facă azi datoria.

— Asta-mi aduce aminte, spuse Haines ridicându-se, că trebuie să trec pe la biblioteca voastră națională astăzi.

— Întâi baia, spuse Buck Mulligan.

Se întoarse către Stephen întrebându-l cu naivitate:

— Azi e ziua când îți faci baia lunară, Kinch?

Pe urmă îi spuse lui Haines:

— Bardul cel necurat își face un punct de onoare să se spele o dată pe lună.

— Toată Irlanda e spălată de gulfstream, spuse Stephen lăsând să picure miere pe o felie de pâine.

Haines vorbi din colțul unde-și înnoda larg un batic pe după gulerul cămășii de sport:

— Intenționez să fac o culegere cu zicale de-ale voastre, dacă-mi dați voie.

Cu mine vorbește. Ei se spală, fac baie în cadă, se freacă. Remușcăturile duhului lăuntric.[13] Conștiința. Și totuși mai e aici o pată.

— Aia cu oglinda crăpată a unei slujnice, ca simbolul artei irlandeze e teribilă.

Buck Mulligan îl pocni pe Stephen pe sub masă și spuse cu multă căldură:

— Stai să-l auzi și despre Hamlet, Haines.

— Chiar, vorbesc serios, spuse Haines, încă adresându-i-se lui Stephen. Tocmai mă gândeam la asta când a intrat bătrânica aia, sărăcuța.

— Aș putea face ceva bani din asta? întrebă Stephen.

Haines râse, și luându-și pălăria moale, cenușie, din cârligul hamacului, spuse:

— Asta nu mai știu, să-ți spun drept.

Ieși cu pas nonșalant. Buck Mulligan se aplecă peste masă spre Stephen și spuse cu vigoare aspră:

— Acuma ai făcut-o de oaie. Ce ți-a venit să-i spui asta?

— Adică? spuse Stephen. Problema este să facem rost de bani, nu? De la cine? De la lăptăreasă, sau de la el. Să dăm cu banul.

— Eu ți-l pregătesc cum e mai bine, spuse Buck Mulligan, și pe urmă vii tu cu rânjetul tău scârbos și glumele tale lugubre de iezuit.

— Slabă nădejde, spuse Stephen, și de la ea și de la el.

Buck Mulligan suspină tragic și-și lăsă mâna pe brațul lui Stephen.

— De la mine, Kinch, spuse.

Cu voce deodată schimbată adăugă:

— Ca să-ți spun adevărul adevărat, cred că ai dreptate. La dracu', că de altceva nu-s buni. De ce nu-i joci, așa cum fac eu? Dă-i dracului pe toți. Hai să ieșim de aici.

Se ridică, se descheie și ieși grav din halat; spuse resemnat:

— Mulligan e despuiat de straiele sale.

Își goli buzunarele pe masă.

— Uite-ți cârpa de nas, spuse.

Și, în vreme ce-și potrivea gulerul tare și cravata nesupusă, le vorbea lor, certându-le, precum și lanțului său de ceas atârnându-i în legănare. Mâinile i se înfundaseră cotrobăind prin cufăr și tot timpul cerea o batistă curată. Remușcătura duhului lăuntric. Doamne, va trebui să ne îmbrăcăm, și noi personajul, din cap până-n picioare. Vreau mănuși purpurii și ghete verzi.[14] Contradicție. Mă contrazic? Foarte bine, atunci mă contrazic. Mercurialul Malachi. Un proiectil moale, negru, țâșni din manile sale sporovăitoare.

— Și uite-ți și pălăria ta de cartier latin.

Stephen o ridică și și-o puse pe cap. Haines le strigă, din ușă:

— Veniți odată, băieți?

— Sunt gata, răspunse Buck Mulligan, îndreptându-se către ușă. Haide, Kinch. Ai mâncat tot ce-am lăsat noi, presupun.

Resemnat ieși cu vorbe și mers solemn, spunând, aproape covârșit de îndurerare:

— Și ieșind el de acolo îl întâlni pe Butterly.[15]

Luându-și bastonul de lemn de frasin de unde-l lăsase sprijinit de perete, Stephen îi urmă și, pe când ei coborau scările, trase de ușa înceată de fier și o încuie. Își puse cheia uriașă în buzunarul de la piept.

În josul treptelor Buck Mulligan întrebă:

— Ai adus cheia?

— E la mine, spuse Stephen precedându-i.

Mergea înaintea lor. În spate îl auzea pe Buck Mulligan izbind cu prosopul greu de baie tulpinele înalte ale ferigilor, ierburilor.

— Capu' jos, domnule. Cum îndrăznești, domnule?

Haines întrebă:

— Plătiți chirie pentru turnul ăsta?

— Douăsprezece lire, spuse Buck Mulligan.

— Secretarului de stat de la Departamentul Războiului, adăugă Stephen peste umăr.

Se opriră în vreme ce Haines contempla turnul și spuse în cele din urmă:

— Cam posomorât iarna, aș zice. Martello îi spuneți?

— Billy Pitt le-a înălțat, spuse Buck Mulligan, pe vremea când francezii bântuiau mările. Însă al nostru este *omphalos*-ul.

— Care-i ideea asta a dumitale cu Hamlet? îl întrebă Haines pe Stephen.

— Nu, nu, strigă cu suferință în voce Buck Mulligan. Nu sunt în stare acuma să-l suport pe Toma d'Aquino și cele cincizeci și cinci de rațiuni pe care le-a născocit ca să-și sprijine teoria. Așteaptă să bag câteva halbe în mine mai întâi.

Se întoarse către Stephen spunând, pe când își trăgea în jos cu grijă vârfurile vestei trandafirii:

— Nici tu n-ai putea, la mai puțin de trei halbe, nu, Kinch?

— Am lăsat toată chestia asta în aer atâta timp, spuse Stephen ne-n largul său, că poate să mai aștepte o vreme.

— Îmi stârnești curiozitatea, spuse Haines amabil. E vreun paradox?

— Bah! spuse Buck Mulligan. Noi am depășit chestiile astea, Wilde și paradoxurile. E ceva foarte simplu. Stephen dovedește prin algebră că nepotul lui Hamlet este bunicul lui Shakespeare și că el este fantoma tatălui său.

— Ce? spuse Haines, ridicându-și mâna să arate spre Stephen. Adică el?

Buck Mulligan își petrecu prosopul ca o etolă în jurul gâtului, și cocoșându-se de râs larg, spuse în urechea lui Stephen.

— O, umbră a lui Kinch bătrânul! Iafet în căutarea unui părinte!

— Noi suntem întotdeauna obosiți dimineața, îi spuse Stephen lui Haines. Și ia mult timp s-o povestești.

Pornind din nou, Buck Mulligan își ridică amândouă mâinile.

— Doar halba cea sacră poate deslega limba lui Dedalus, spuse.

— Vreau să spun, îi explică Haines lui Stephen începând să-l urmeze, turnul și stâncile astea de aici îmi adus în minte, într-un fel, de Elsinore. *Care-și moțăie asupra mării capul,* nu?[16]

Buck Mulligan se întoarse brusc, o clipă, spre Stephen, dar nu spuse nimic. În clipa aceea strălucitoare, tăcută, Stephen își văzu propria imagine în haine ieftine, prăfuite, îndoliat între vestmintele lor vesele.

— E o poveste minunată, spuse Haines, făcându-i să se oprească din nou.

Ochii, palizi ca marea pe care vântul a înviorat-o, mai palizi, fermi și prudenți. Stăpânitorul mărilor, privind către miazăzi pe deasupra golfului, pustiu în afara penei de fum a vasului poștal, abia vizibilă pe zarea luminată, și o pânză trudind pe lângă Muglins.

— Am citit undeva o interpretare teologică, spuse îngândurat. Ideea Tatălui și Fiului. Fiul străduindu-se să se unească Tatălui.

Buck Mulligan arboră de îndată o față veselă, larg surâzătoare. Îi privi, cu gura lui frumos conturată deschisă de bună dispoziție, cu ochii, din care-și retrăsese brusc orice înțelesuri viclene, clipind de o veselie nebunatecă. Își mișca, precum o păpușă, capul încolo și încoace și borurile pălăriei de Panama îi tremurau, apoi începu să cânte cu glas liniștit, fericit, prostesc:

Dintre toți tipii-aiuriți eu sunt cel mai de soi.
Mama mea-i ovreică, tata - păsăroi.
Nu-s de acord cu Iosif, bătrânul tâmplar,
Așa că beau pentru apostoli, și pentru Calvar.

Își ridică arătătorul în aer cerându-le atenție:

Dacă cineva-și închipuie că nu sunt divin
Nu-i mai dau de băut când am să fac vin,
Apă să bea, dar să știe că nu-i apă chioară,
Ci-i apa pe care o fac eu când dă vinul din mine afară.

Trase grăbit de bastonul lui Stephen, ca un semn de bună despărțire, și alergând spre marginea stâncii își flutură brațele pe lângă trup ca niște aripioare de pește sau aripile unei păsări pregătindu-se să-și ia zborul, intonând mai departe:

Adio, acuma, adio. Scrieți atent tot ce v-am spus.
Spuneți-le la toți că am înviat dintre cei ce s-au dus.
Ce-i trupesc în mine acum nu mă poate opri să zbor
La Olivet briza adie… adio, adio, cu spor.

Alerga prin fața lor în jos către groapa adâncă de patruzeci de picioare, fluturându-și brațele ca niște aripi. Țopăind sprinten, pălăria de Mercur tresăltându-i în vântul răcoros care-i purta îndărăt spre ei țipetele scurte, păsărești.

Haines, care râsese reținut, pășea acum alături de Stephen spunând:

— N-ar trebui să râdem, îmi închipui. E mai degrabă o blasfemie. Nu că eu însumi aș fi credincios. Pe de altă parte, jovialitatea asta a lui parcă o face, într-un fel, inofensivă, nu? Cum i-a zis, Iosif Tâmplarul?

— Balada lui Isus Glumețul, răspunse Stephen.

— O, spuse Haines, dumneata ai mai auzit-o?

— De trei ori pe zi, după mesele, spuse Stephen uscat.

— Dumneata nu crezi, nu-i așa? întrebă Haines. Vreau să spun, nu ești credincios în înțelesul strict al cuvântului. Creațiunea din nimic, și miracolele și un Dumnezeu personal.

— Mie mi se pare că nu există decât un singur înțeles al cuvântului, spuse Stephen.

Haines se opri să scoată din buzunar o tabacheră plată de argint pe care sclipea o piatră verde. Îi zvâcni capacul apăsând-o cu degetul mare și i-o oferi.

— Mulțumesc, spuse Stephen luând o țigară.

Haines se servi și el și închise cu pocnet tabachera. O puse la loc în buzunarul hainei și scoase din buzunarul vestei o cutie de chibrituri de nichel, o deschise și pe aceasta cu zvâcnet și, după ce-și aprinse propria țigară, întinse bețigașul spre Stephen protejându-i flacăra în căușul palmelor.

— Da, sigur, spuse când porniră iarăși. Sau crezi sau nu crezi, nu? Personal eu nu am putut să înghit niciodată ideea asta a unui Dumnezeu personal. Cred că nici dumneata nu tolerezi asta, nu?

— Vezi în mine, spuse Stephen cu o neplăcere posomorâtă, un oribil exemplu de liber cugetător.

Mergea înainte, așteptând să i se mai spună ceva, târându-și pe lângă el bastonul de frasin. Vârful de fier îl urma ușor pe cărare, scrijelind pietrișul la picioarele lui. Acesta, mie familiar, după mine, strigându-mă Steeeeephen. O linie șerpuită de-a lungul cărării. Au să pășească peste ea la noapte, când se întorc pe aici prin întuneric. Vrea cheia. E a mea. Eu am plătit chiria. Acum eu mănânc pâinea lui sărată. Să-i mai dau și cheia. Totul. Are să mi-o ceară. I-am văzut privirea.

— În fond, începu Haines…

Stephen se întoarse și constată că privirea rece care îl măsurase până atunci nu era deloc neprietenoasă.

— În fond, aș crede că ești în stare să te eliberezi. Dumneata ești propriul dumitale stăpân, așa mi se pare mie.

— Eu slujesc la doi stăpâni, spuse Stephen, unul englez și unul italian.

— Italian? spuse Haines.

O regină nebună, bătrână, geloasă. Îngenunche în fața mea.

— Și un al treilea, spuse Stephen, mai este care are nevoie de mine pentru tot felul de lucruri mărunte.

— Italian? spuse Haines iarăși. Ce vrei să spui?

— Statul imperial britanic, răspunse Stephen, simțind cum i se urcă sângele în obraji, și sfânta biserică romană catolică și apostolică.

Haines își desprinse de pe buze câteva fire de tutun înainte de a vorbi iarăși.

— Asta pot s-o înțeleg foarte bine, spuse calm. Înțeleg că un irlandez trebuie să gândească astfel. Noi în Anglia ne dăm seama că v-am tratat foarte nedrept. Se pare că istoria e de condamnat.

Titlurile mândre, pline de superbie, își bolteau peste memoria lui Stephen triumful clopotelor de bronz: *et unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam*; înceată maturizare și schimbare a ritului și dogmei asemenea propriilor lor gânduri alese, chimie stelară. Crezul apostolic în liturghie pentru papa Marcellus, glasurile îmbinate, cântând o unică, puternică afirmație: și dincolo de cântul lor, îngerul mereu treaz al bisericii militante dezarmându-i și amenințându-i pe ereziarhi. Hoardă de eretici fugind cu mitrele alunecându-le, Photius și ceata batjocoritorilor, dintre care Mulligan făcea și el parte, și Arrius războindu-se toată viața despre consubstanțialitatea Fiului și Tatăl, și Valentin, negând trupul pământean al lui Crist, și subtitlul eretic african Sabellius care susținea că Tatăl este el însuși propriul său Fiu. Vorbe pe care Mulligan le rostise acum o clipă, cu ironie către acest străin. Batjocură fără rost. Hăul îi așteaptă cu siguranță pe toți cei care țes din vânt: amenințarea, dezarmarea și înfrângerea în fața armiilor războinice ale îngerilor bisericii, cetele arhanghelului Mihail, care o apără pentru totdeauna în ceasurile de vrajbă cu lăncile și scuturile lor. Ascultați, ascultați. Aplauze prelungite. *Zut! Nom de Dieu!*

— Sigur, eu sunt englez, spunea vocea lui Haines, și simt ca un englez. Nici eu nu vreau ca țara mea să cadă pe mâinile evreilor germani. Asta, mi-e teamă, este problema noastră națională în momentul de față.

Doi bărbați se opriseră la marginea stâncii, privind; un om de afaceri, un barcagiu.

— O ia spre portul Bullock.

Barcagiul arătă cu bărbia spre nordul golfului, cu oarecare dispreț.

— Acolo are cinci coți adâncime, spuse. Are să-l împingă-ncoace când vine fluxul pe la ceasurile unu. Astăzi sunt nouă zile.

Cel care s-a înecat. O pânză rotindu-se prin golful pustiu, așteptând să iasă la suprafață o mogâldeață umflată, rostogolindu-și în soare fața buhăită, albă ca sarea. Iată-mă.

Urmau poteca întortocheată în jos spre golf. Buck Mulligan stătea în picioare pe o piatră, în cămașă, și cravata desfăcută îi zvâcnea peste umăr. Un tânăr, agățându-se de un pinten de stâncă alături își mișca încet, ca o broască, picioarele verzi în gelatina adâncă a apei.

— E și fratele tău cu tine, Malachi?

— E la Westmeath. Cu alde Bannon.

— Tot acolo? Am primit o ilustrată de la Bannon. Zice c-a dat acolo peste o adevărată minune de fată. Una ca-n poze, zice.

— Un instantaneu, mda? Cu expunere scurtă.

Buck Mulligan se așeză să-și dezlege șireturile. Un bărbat mai în vârstă își țâșni lângă colțul de stâncă fața roșie, congestionată. Se cațără pe pietre, cu apa sticlindu-i pe chelie și pe ghirlanda de păr cărunt, apă lunecându-i peste piept și pântece și împroșcând picuri mari din pantalonii de baie, lăbărțați, negri.

Buck Mulligan îi făcu loc să treacă și, privind către Haines și Stephen, își făcu pios semnul crucii cu unghia degetului mare peste frunte, buze și stern.

— Seymour s-a întors în oraș, spunea tânărul, agățându-se iar de pintenul de stâncă. S-a lăsat de medicină și vrea să se înroleze.

— O, dă-mă dracului, spuse Buck Mulligan.

— Pleacă săptămâna viitoare să intre la jug. O știi pe fata aia roșcată din Carlisle, Lily?

— Da.

— Se fâțâia cu el azi-noapte pe dig. Taică-su-i putred de bogat.

— A pus baza cu el?

— Întreabă-l pe Seymour.

— Seymour și ofițer, dracului, spuse Buck Mulligan.

Dădea din cap pentru sine în timp ce-și scotea pantalonii și se ridică spunând deodată grosolan:

— Roșcatele astea se dau la țapi ca niște capre.

Se întrerupse alarmat, pipăindu-se într-o parte pe sub cămașa umflată de vânt.

— Mi-a pierit coasta a douăsprezecea, strigă. Eu sunt *Übermensch*-ul. Kinck-cel-fără-dinți și cu mine, supraoamenii.

Se smuci să iasă din cămașă și și-o aruncă în spate peste hainele lepădate pe piatră.

— Intri aici, Malachi?

— Da. Fă-mi și mie loc în pat.

Tânărul se împinse pe spate prin apă și ajunse la jumătatea golfulețului din două mișcări lungi ale brațelor. Haines se așeză pe o piatră fumând.

— Nu intri și tu? întrebă Buck Mulligan.

— Mai târziu, spuse Haines. Nu imediat după masă.

Stephen se întoarse să plece.

— Eu mă duc, Mulligan, spuse.

— Dă-ne cheia aia, Kinch, spuse Buck Mulligan, să-mi țină cămașa.

Stephen îi înmână cheia. Buck Mulligan o așeză peste hainele făcute grămadă.

— Și două pence, spuse, pentru o halbă. Aruncă-le acolo.

Stephen aruncă doi penny peste grămada moale de straie. Se îmbracă, se dezbracă. Buck Mulligan drept și țeapăn, cu mâinile împreunate în față, spuse solemn:

— Cel care fură de la sărac îl împrumută pe Domnul. Așa grăit-a Zarathustra.

Trupul durduliu îi plescăi în apă.

— Ne mai vedem, spuse Haines, întorcându-și capul când Stephen porni în sus pe cărare și-i surâse acestui irlandez sălbatic.

Cornul taurului, copita calului, surâsul saxonului.[17]

— La Vaporul, strigă Buck Mulligan. Douăsprezece și jumătate.

— Bine, spuse Stephen.

Mergea pe cărarea întortochindu-se în sus.

Liliata rutilantium.
Turma circumdet.
Iubilantium te virginum.

Nimbul cenușiu al preotului în nișe, acolo unde se îmbrăca, discret. N-am să dorm aici la noapte. Și nici acasă nu pot să mă duc.

Un glas în tonuri dulci, susținute, îl chema dinspre mare. Întorcându-se la cotitură, făcu un semn cu mâna. Îl chemă iarăși. Un cap cafeniu, lucios, ca

de focă, departe în apă, rotund.

Uzurpator.

— Tu, Cochrane, care cetate a trimis să-l cheme?[18]

— Tarentum, domnule profesor.

— Foarte bine. Și?

— A fost o bătălie, domnule profesor.

— Foarte bine. Unde?

Fața goală de gânduri a băiatului întreba fereastra pustie.

Fabulate de fiicele memoriei. Și totuși a fost într-un fel, chiar dacă nu așa cum o fabulase memoria. O expresie, atunci, a nerăbdării, bufnetul înăbușit al aripilor excesului, ca în Blake. Aud cum spațiul întreg se năruie în ruină, geamuri sparte, zidiri prăbușindu-se, și timpul doar o singură flacără lividă, întru sfârșit. Ce ne mai rămâne nouă atunci?[19]

— Am uitat unde, domnule profesor. La 279 înainte de Cristos.

— Asculum, spuse Stephen, aruncând o privire spre nume și dată în cartea cu colțurile paginilor îndoite.

— Da, domnule profesor. Și a spus: *Încă o victorie ca asta și s-a zis cu noi.*

Fraza aceasta pe care lumea întreagă a ținut-o minte. Toropeală plăcută a minții. De pe o colină dominând câmpul presărat cu leșuri un general vorbindu-le ofițerilor, sprijinit în lance. Oricare căpetenie oricăror ofițeri. Ei plecându-și urechea.

— Tu, Armstrong, spuse Stephen. Care a fost sfârșitul lui Pirus?

— Sfârșitul lui Pirus, domnule profesor?

— Știu eu, domnule. Întrebați-mă pe mine, dom' profesor, spuse Comyn.

— Așteaptă. Pe tine te-ntreb, Armstrong. Ce știi tu despre Pirus?

În ghiozdanul lui Armstrong era ascunsă la-ndemână o pungă cu smochine. Și le stârcea în palme din când în când și le înghițea binișor. Cojițele i se atârnaseră de buze. Suflare dulceagă de adolescent. Oameni cu stare, mândri că băiatul lor mai mare e în marină. Pe Calea Vico, Dalkey.

— Pirus, domnule profesor? Un debarcader.[20]

Toți râseră. Râs fără veselie, ascuțit, răutăcios. Armstrong își privi în jur colegii, veselie prostească în profil. Acuma, într-o clipă au să râdă mai tare,

știindu-mă bine că n-am stofă de profesor, și siguri pe taxele pe care le plătesc părinții lor.

— Spune-mi atunci, spuse Stephen, împingându-l pe băiat în umăr cu cartea, ce e un debarcader.

— Un debarcader, domnule profesor, spuse Armstrong. Ceva care iese din valuri. Un fel de pod. Cum ar fi debarcaderul de la Kingstown, domnule profesor.

Câțiva râseră iarăși: fără veselie, dar cu subînțeles. Doi din banca din fund șopteau între ei. Da. Știau; nu învățaseră niciodată dar nici nu fuseseră vreodată cu totul inocenți. Toți. Cu invidie le cercetă fețele. Edith, Ethel, Gerty, Lily. Semenele lor: și la ele suflarea îndulcită cu ceai și marmeladă, brățările lor clinchetind când se zbat.

— Debarcaderul de la Kingstown, spuse Stephen. Da, un pod dezamăgit.

Cuvintele acestea le tulburară privirile.

— Cum așa, domnule profesor? întrebă Comyn. Un pod este peste un râu.

Asta pentru caietul de citate al lui Haines. Nimeni aici să-l audă. La noapte, cu îndemânare, prin vorbăria înfierbântată, printre pahare, să-i străpung armura bine lustruită a minții. Și atunci? Un bufon la curtea stăpânului, tolerat și disprețuit, câștigându-și lauda stăpânului clement. De ce și-au ales cu toții rolul acesta? Nu doar pentru o astfel de mângâiere, molatecă. Și pentru ei istoria era o poveste ca oricare alta, prea deseori ascultată, și țara lor doar o prăvălie de amaneturi.

Dacă Pirus n-ar fi căzut pe mâna unei vrăjitoare bătrâne la Argos, sau Iuliu Cezar n-ar fi fost ciopârțit cu cuțitele? Întrebările astea nu poți să ți le scoți din minte. Timpul le-a însemnat cu fierul roșu și acum, înlănțuite, s-au instalat în cămara posibilităților infinite pe care le-au dat ele la o parte. Dar oare, toate acestea pot să fi fost posibile, ținând seama că nici n-au existat cu adevărat vreodată? Sau nu e cu putință decât ceea ce s-a întâmplat să se întâmple? Țese mai departe, țesătorule de vânt.

— Spuneți-ne o poveste, domnule profesor.

— O, da, domnule, o poveste cu stafii.

— Aici de unde aveți? întrebă Stephen deschizând altă carte.

— *Nu mai plânge,* spuse Comyn.

— Spune tu atunci mai departe, Talbot.

— Și lecția de istorie, domnule profesor?

— După asta, spuse Stephen. Dă-i drumul, Talbot.

Un băiat negricos deschise cartea și și-o propti cu îndemânare de clapa ghiozdanului. Recita versurile în zbucniri aruncând priviri piezișe spre text:

Să nu mai plângi. Păstorule-ntristat, să nu mai plângi
După Lycidas, suferința ta, căci el n-a murit
Chiar dacă a alunecat sub luciul valurilor adânci…[21]

Trebuie să existe deci o mișcare, o actualizare a posibilului ca posibil. Cuvintele lui Aristotel căpătau formă prin versurile învălmășite și pluteau prin tăcerea studioasă a bibliotecii Sainte Geneviève, unde el stătuse să citească, la adăpost de păcatele Parisului, noapte după noapte. Alături de el, un siamez firav compulsând un manual de strategie. Creiere îndestulate și îndestulându-se în jurul meu; sub lămpile licăritoare, prinse în țeapă, cu antenele pulsând fără putere; și în întunecimea minții mele o creatură leneșă a lumii subpământene, neîncrezătoare, temătoare de lumină, fremătându-și cutele solzoase, de balaur. Gândul este gândul gândului. Strălucire liniștită, în fel tot ceea ce există: sufletul este forma formelor. Talbot repeta:

Căci prin puterea înaltă a Celui care-a mers pe valuri,
Căci prin puterea înaltă…

— Întoarce pagina, spuse Stephen liniștit. Aici nu mai văd nimic.

— Cum spuneți, domnule profesor? întrebă simplu Talbot, aplecându-și trupul înainte.

Mâna îi întorsese pagina. Se lăsă iarăși pe spate și continuă să recite, acum că-și aducea iar aminte. A Celui care a mers pe valuri. Și aici, asupra inimilor noastre bicisnice se așterne umbra lui și peste inima și buzele celui care-l ia în derâdere și peste alor mele. Se așterne și peste fețele nerăbdătoare ale celor care i-au întins un talant din banii tributului. Cezarului ce-i al Cezarului, lui Dumnezeu ce-i al lui Dumnezeu. O privire lungă din ochi întunecați, o spusă enigmatică, să se țeasă iarăși și iarăși în vârtelnițele bisericii. Mda.

Ghici ghicitoarea, ghicitoarea mea
Tata mi-a dat semințe să am ce semăna.

Talbot își strecură cartea închisă în ghiozdan.
— V-am ascultat pe toți? întrebă Stephen.
— Da, domnule profesor. Avem hockey la zece, dom' profesor.
— Azi e zi scurtă, domnule profesor. E joi.
— Cine-mi ghicește o ghicitoare? întrebă Stephen.
Își strângeau cărțile în teancuri, creioanele rostogolindu-li-se cu zgomot, paginile foșnind.
Înghesuindu-se unii în alții, își închideau ghiozdanele, sporovăind veseli:
— O ghicitoare, domnule profesor? Întrebați-mă pe mine.
— O, pe mine, dom' profesor.
— Una mai grea, domnule.
— Asta-i ghicitoarea, spuse Stephen:

Cocoșu-a cântat
Cerul s-a înseninat;
Clopotele înspre ceruri
Au bătut de un'șpce ori
A sosit vremea ca sufletul
Sărmanul, să urce la cer ușor.

— Ce-i asta?
— Ce e, domnule profesor?
— Încă o dată, domnule profesor. N-am auzit bine.
Ochii li se făceau tot mai mari pe măsură ce el le repeta versurile. După o tăcere, Cochrane spuse:
— Ce e, domnule profesor? Noi nu știm.
Stephen, simțindu-și un nod în gât, spuse:
— E vulpea îngropându-și bunica sub o tufă de vise.
Se ridică în picioare scoțând un hohot de râs nervos la care țipetele lor răspunseră cu ecoul dezamăgirii.
Un baston izbi în ușă și o voce strigă pe coridor:
— Hockey!
Grupul li se sparse, cu toții țâșniră din bănci, sărind peste ele. Repede de tot pieriră și din vestiar se mai auzi hârșitul croselor și vacarmul de ghete și glasuri.

Sargent care rămăsese singur în urmă se apropia acum încet cu un caiet deschis în mână. Părul lui încâlcit și gâtul subțire purtau mărturie șovăielilor lui și prin ochelarii încețoșați ochii miopi i se ridicau rugători. Pe obrazul lui, mort și fără sânge, era o pată decolorată de cerneală, în formă de curmală, de dată recentă și umedă ca o urmă de melc.

Îi întinse caietul. Sus în capul rândului se afla scris cuvântul *Adunare.* Dedesubt, un șir de cifre înclinate și jos o semnătură întortocheată și cu fundulițe și cerculețe închise și o pată. Cyril Sargent, numele și pecetea sa.

— Domnul Deasy mi-a spus să le mai scriu încă o dată, zise, și să vi le arăt dumneavoastră, domnule profesor.

Stephen atinse cu vârful degetelor marginile caietului. Zădărnicie.

— Ai înțeles acuma cum trebuie să faci adunarea? îl întrebă.

— Numerele de la unsprezece la cincisprezece, răspunse Sargent. Domnul Deasy a spus să le copiez de pe tablă, domnule profesor.

— Poți s-o faci singur? întrebă Stephen.

— Nu, domnule profesor.

Urât și zadarnic; gât slăbănog și păr încâlcit, și o pată de cerneală, o bală de melc. Și totuși, cineva îl iubise și pe el, îl purtase în brațele ei și la inima ei. Dacă n-ar fi fost așa, stirpea omenească l-ar fi călcat în picioare, melc stârcit, fără oase. Îi iubise sângele nevolnic, apos, trăgându-se dintr-al ei. Asta era deci adevărul? Singurul lucru adevărat în viață? Trupul prosternat la pământ al mamei sale, crâncenul Columbanus cu zel sfânt trecându-i deasupra. Ea nu mai era acum, schelet tremurător al unei crengi arse în foc, mireasmă de lemn de trandafir și de cenușă umedă. Ea îl apărase, îl ferise de picioarele care l-ar fi strivit sub tălpi și apoi pierise, aproape ca și cum nici n-ar fi fost. Un suflet sărman pornit către ceruri; și pe landă, sub stelele licăritoare, o vulpe, duhoare roșcată de fiară prădalnică agățându-i-se de blană, cu ochi nemiloși sticlindu-i, scormonea în țărână, se oprea să asculte, scormonea iarăși țărâna, asculta, scormonea mai departe.

Așezându-se alături de el, Stephen îi rezolvă problema. Dovedește prin algebră că fantoma lui Shakespeare este bunicul lui Hamlet. Sargent îl privea pieziș prin ochelarii căzuți într-o parte. Crosele de hockey se auzeau ciocnindu-se, alături, în vestiar; sunet găunos al mingii și strigăte dinspre terenul de joc.

Pe întinsul paginii simbolurile se mișcau în dans solemn, în arabescurile tremurătoare ale literelor, purtând tichii stranii de pătrate și cuiburi. Dați-vă

mâna, călătoriți mai departe, plecați-vă în fața partenerului; așa; creaturi ale fanteziei maurilor. S-au dus și ei de pe lumea asta, Averroes și Moise Maimonide, oameni întunecați la față și-n mișcări, fulgerând în oglinzile lor batjocoritoare sufletul obscur al lumii, întunecime licărind în lumina strălucitoare pe care lumina n-a putut-o înțelege.

— Acum înțelegi? Pe a doua poți s-o faci singur?

— Da, domnule profesor.

Cu trăsături prelungi, umbroase, de peniță, Sargent își copie datele problemei. Așteptând mereu câte un cuvânt de ajutor, mâna lui mișca fidelă simbolurile nesigure, și o nuanță palidă de rușine îi pâlpâia sub pielea mată. *Amor matris:* genitiv subiectiv și obiectiv. Cu sângele ei slăbănog și laptele ei subțiat și acrit l-a hrănit și a ascuns de privirile altora scutecele lui învăluitoare.

Asemenea lui am fost și eu, umerii aceștia căzuți, făptură dizgrațioasă ca și aceasta. Copilăria mea se apleacă pe fila asta aici, alături de mine. Prea departe s-o mai simt sub mâna mea odată, fie cât de ușor. A mea e departe și a lui e tainică așa cum ne sunt și ochii. Taine, tăcute, ca niște stane de piatră stau în palatele de piatră ale inimilor noastre amândouă: taine istovite de tiranie; tirani dornici să fie descăunați.

Adunarea era gata.

— E foarte simplu, spuse Stephen ridicându-se în picioare.

— Da, domnule profesor. Mulțumesc, răspunse Sargent.

Își usca pagina cu o foaie subțire de sugativă și se întoarse cu caietul la loc în banca lui.

— Ia-ți și tu crosa și du-te afară cu ceilalți, spuse Stephen, urmând înspre ușă silueta lipsită de grație a băiatului.

— Da, domnule profesor.

Din coridor i se auzea numele strigat dinspre terenul de joc.

— Sargent!

— Dă fuga, spuse Stephen. Te cheamă domnul Deasy.

Se opri în portal să-l urmărească din ochi pe elevul întârziat care se grăbea acum spre câmpul neîngrijit de unde veneau glasuri ascuțite ridicate în ceartă. Fuseseră împărțiți pe echipe și domnul Deasy se întorcea acum pășind peste tufele rare de iarbă cu picioarele lui încălțate în ghete. Când ajunse în fața școlii, glasurile iarăși certărețe îl chemară înapoi. Își întoarse într-acolo mustața albă, mâniată.

— Ce mai e acuma? striga mereu fără să-i asculte.

— Cochrane și Halliday sunt în aceeași echipă, domnule director, strigă Stephen.

— Vrei să m-aștepți un moment în cancelaria mea, spuse domnul Deasy, până restabilesc ordinea aici.

Și pe când pășea aferat spre terenul de joc glasul lui bătrân striga cu severitate:

— Ce s-a întâmplat? Ce mai e acuma?

Voci ascuțite strigau înspre el din toate părțile; siluetele lor îl împresurau numeroase ascunzându-l, lumina vie a soarelui îi decolora mierea pe creștetul capului nu prea bine vopsit.

Aerul stătut, fumegos adăsta în cancelarie odată cu mirosul de piele învechită și roasă a scaunelor. Ca în ziua dintâi când s-a târguit cu mine tot aici. Cum a fost dintru început, astfel e și acum. Pe bufet, tava cu monedele din vremea Stuarților, comoară netrebnică din ținuturi mlăștinoase; și va fi în vecii vecilor. Și frumos așezate, ca lingurițele în cutia lor de catifea purpurie, decolorată, cei doisprezece apostoli după ce și-au predicat cuvântul în urechile gentililor: viață fără de sfârșit.

Un pas grăbit dinspre portalul de piatră și pe coridor. Înfoindu-și mustața rară domnul Deasy se opri în capul mesei.

— Întâi, micul nostru aranjament financiar, spuse.

Își scoase din haină un portmoneu închis cu o clapă de piele. Îl deschise cu zgomot și scoase din el două bancnote, una din ele din două jumătăți lipite laolaltă, și le depuse cu grijă pe masă.

— Două, spuse prinzând la loc portmoneul cu clapa și punându-l în haină.

Și acum, casa de fier pentru moneda de aur. Stânjenită, mâna lui Stephen aluneca peste scoicile adunate în mortarul rece al pietrei: scoici drept monede, cochilii și scoici bălțate; și asta, învârtejită ca un turban de emir, și asta încă, scoica Sfântului Iacob. Visteria unui pelerin de odinioară, comoară moartă, scoici găunoase.

O liră de aur căzu, lucitoare și nouă, pe moliciunea îngroșată a feței de masă.

— Trei, spuse domnul Deasy, învârtindu-și în mână pușculița micuță. Sunt lucruri bune, astea, la casa omului. Vezi. Aici e pentru piese de o liră. Asta e pentru șilingi, șase pence, jumătăți de coroană. Și aici coroane. Vezi.

Scutură din ea două coroane și doi șilingi.

— Trei și doisprezece, spuse. E bine așa, cred.

— Vă mulțumesc, domnule director, spuse Stephen strângând banii laolaltă cu grabă sfioasă și punându-i pe toți în buzunarul pantalonilor.

— Nicio mulțumire, spuse domnul Deasy. I-ai câștigat prin muncă.

Mâna lui Stephen, goală iarăși, se întoarse spre scoicile găunoase. Simboluri ale frumuseții și puterii. O greutate în buzunar. Simboluri pătate de lăcomie și suferință.

— Nu-i ține așa, spuse domnul Deasy. Odată-i scoți din greșeală pe undeva și-i pierzi. Cumpără-ți și dumneata o chestie din astea. Ai să vezi că-s foarte bune.

Răspunde-i ceva.

— A mea ar fi deseori goală, spuse Stephen.

Aceeași cameră la același ceas, aceeași înțelepciune; și eu, același. De trei ori acum. Trei lațuri în jurul meu aici. Foarte bine. Pot să le rup chiar în clipa asta, dacă vreau.

— Pentru că nu ești strângător, spuse domnul Deasy arătând cu degetul. N-ai învățat încă ce e banul. Banul e puterea, când ai să ajungi la vârsta mea. Știu eu, știu. Dac-ar ști și tinerii ăștia. Dar ce ne spune Shakespeare? *Tu pune-ți banul tău în pungă.*

— Iago, murmură Stephen.

Își ridică privirea de la scoicile vane către ochii ficși ai bătrânului.

— El știa ce e banul, spuse domnul Deasy. El a câștigat bani. Poet, dar și englez. Dumneata știi care-i mândria englezului? Știi care e cuvântul cel mai mândru pe care-ai să-l auzi vreodată din gura unui englez?

Stăpânitorul mărilor. Ochii lui reci ca marea priveau peste golful pustiu; istoria e de condamnat; peste mine și peste cuvintele mele; fără ură.

— Că în imperiul său, spuse Stephen, soarele nu apune niciodată.

— Ba! strigă domnul Deasy. Asta nu-i de la un englez. Un celt franțuzit a spus asta.

Își lovea unghia degetului gros cu pușculița.

— Am să-ți spun eu, zise solemn, care este cuvântul lui cel mai de mândrie. *Mi-am plătit drumul.*

Mare om, mare om.

— *Mi-am plătit drumul. N-am luat cu împrumut niciodată niciun șiling în viața mea.* Poți dumneata să simți ce simte el? *Nu datorez nimănui nimic.*

Poți?

Mulligan, nouă lire, trei perechi de ciorapi, o pereche de ghete, cravate. Curran, zece guinee, McCann, o guinee. Fred Ryan, doi șilingi. Temple, două mese de prânz. Russell, o guinee, Cousins, zece șilingi, Bob Reynolds, jumătate de guinee, Köhler, trei guinee, doamna McKernan. Chiria pe cinci săptămâni. Grămăjoara asta pe care o am nici n-ajunge.

— Pentru moment, nu, răspunse Stephen.

Domnul Deasy râse cu plăcere aleasă, punându-și pușculița la loc.

— Știam că nu poți, spuse cu bucurie. Dar într-o zi trebuie să poți și dumneata. Noi suntem un popor generos, dar trebuie să fim și drepți.

— Mie mi-e frică de cuvintele astea mari, spuse Stephen, care ne fac atât de nefericiți.

Domnul Deasy privi grav câteva clipe deasupra căminului silueta corpolentă a unui bărbat în fustanelă: Albert Edward, prinț de Wales.

— Mă consideri un bătrân zaharisit și un conservator învechit, spuse vocea sa gânditoare. De la O'Connell încoace am văzut trei generații, una după alta, trecând. Îmi aduc aminte de vremea foametei. Dumneata știi că lojile Oranjiștilor au făcut agitație pentru respingerea Uniunii cu douăzeci de ani înainte de O'Connell sau înainte ca prelații comunității dumneavoastră să-l fi înfierat ca demagog? Dumneavoastră fenianii uitați unele lucruri.

De amintire glorioasă, pioasă și nemuritoare. Loja Diamond în Armagh, splendidă, acoperită cu leșurile papistașilor. Răgușiți, mascați, înarmați, convenția plantatorilor. Nordul cel negru și biblia cea adevărată, albastră. Tunșilor, jos armele[22].

Stephen schiță un gest scurt.

— Și eu am sânge de rebel în mine, spuse domnul Deasy. Din partea mamei. Dar mă trag din sir John Blackwood care a votat pentru Uniune. Cu toții suntem irlandezi, toți fii de regi.

— Vai da, spuse Stephen.

— *Per vias rectas,* spuse ferm domnul Deasy, asta a fost deviza lui. A votat pentru ea și și-a tras cizmele înalte să călărească spre Dublin tocmai din Arzii Doenului ca să facă asta.

Tropa, tropa, în trap lin,
Drum stâncos pân-la Dublin.

Senior de țară, cam grosolan, călare, cu cizme răsfrânte, lucitoare. Zi bine udată, sir John, zi udată, luminăția voastră… Ziua… Ziua… Două cizme răsfrânte saltă legănându-se către Dublin, Tropa-tropa, tropa-tropa. Tropa, trap.

— Asta mi-aduce aminte, spuse domnul Deasy. Ai putea să-mi faci un serviciu, domnule Dedalus, pe la unii din prietenii dumitale din lumea literară. Am aici o scrisoare pe care vreau s-o public în presă. Ia loc un moment. Trebuie doar să-i mai copiez sfârșitul.

Merse spre biroul său lângă fereastră, își trase în două rânduri scaunul mai aproape și reciti câteva cuvinte de pe foaia de hârtie petrecută pe sulul mașinii de scris.

— Ia loc, iartă-mă, spuse peste umăr, *imperativele bunului simț.* Numai un moment.

Se aplecă să citească pe sub sprâncenele stufoase din manuscrisul de alături și, mormăind, începu să lovească rar literele țepene de pe claviatura mașinii, de câteva ori suflând atunci când întorcea sulul să șteargă o greșeală.

Stephen se așeză fără zgomot în fața prezenței princiare. Înrămate jur împrejur pe pereți imaginile unor cai dispăruți prezentau onorul cu capetele docil suspendate în aer; *Războinicul,* al lordului Hastings, *Zvâcnetul,* al ducelui de Westminster. *Ceylon,* al ducelui de Beaufort, *prix de Paris,* 1866. Pe fiecare, câte un călăreț mic ca un elf, încordat în așteptarea vreunui semn. Le urmărea iuțeala, apărători ai culorilor regelui, și striga și el laolaltă cu strigătele mulțimilor dispărute.

— Punct, își îndemnă clapele domnul Deasy. Dar o dezbatere neîntârziată a acestei importante chestiuni…

Acolo unde m-a îndemnat Cranly să ne îmbogățim repede, urmărindu-și favoriții printre grăjdarii împroșcați de noroi. În zbieretele bookmakerilor cocoțați pe scaunele lor înalte și în aburii mirositori ai troacei, prin noroaiele lunecoase, bălțate. *Frumosul Rebel,* la paritate; zece contra unul, restul. Zorindu-ne pe lângă jucătorii de zaruri și de rișca, pe urmele copitelor, șepcilor ascuțite și jachetelor mereu rotitoare, prin fața femeii cu fața ca o fleică, iubita unui măcelar, care-și sugea însetată o felie de portocală.

Dinspre terenul de joc al băieților, răsunau țipete ascuțite și șuierul unui fluier.

Iarăși: un gol. Sunt și eu printre ei, laolaltă cu trupurile lor încleștate în luptă, în meleu, în turnirul vieții. De-acela zici, de copilașul mamei, ăla împleticitul, pe care parcă mereu îl doare burta? Turniruri. Timpul izbit sare înapoi, zvâcnet cu zvâcnet. Încăierări, noroaie, vuietul bătăliilor, înghețate balele horcăite în agoniile lor de cei străpunși, șuier de suliți spăimoase ispitite de măruntaiele însângerate ale leșurilor.

— Așa deci, spuse domnul Deasy, ridicându-se.

Se apropie de masă, prinzându-și laolaltă foile cu un ac. Stephen se ridică în picioare.

— Am fost scurt, dar cuprinzător, spuse domnul Deasy. E vorba despre boala asta de vite, boala botului și a copitelor.[23] Uită-te și dumneata peste el. În chestiunea asta nu pot exista mai multe păreri.

Îmi permit să abuzez de spațiul dumneavoastră. Doctrina asta a *laissez-faire*-ului care atât de adesea în istoria noastră. Comerțul nostru de vite. Cum s-a întâmplat cu toate vechile noastre industrii. Clica de la Liverpool care a sabotat proiectul pentru portul Galway. Conflagrația europeană. Livrările de cereale prin îngusta cale maritimă a Canalului. Mai mult decât perfecta imperturbabilitate a Ministerului Agriculturii. Iertată o figură de stil clasică. Cassandra. De către o femeie care nu era cu nimic mai bună decât se cuvine să fie o femeie. Ca să ajungem la miezul problemei.

— Nu umblu cu menajamente, nu-i așa? întrebă domnul Deasy în timp ce Stephen citea mai departe.

Boala botului și a copitelor. Cunoscut sub numele de preparatul lui Koch. Ser și virus. Procentajul cailor imunizați. Pesta. Caii împăratului, la Mürzsteg, Austria inferioară. Medici veterinari. Domnul Henry Blackwood Price. Amabila fentă de a proceda la o experiență fără prejudecăți. Imperativele bunului simț. Chestiune de importanță capitală. În adevăratul înțeles al cuvântului să luăm taurul de coarne. Mulțumindu-vă pentru ospitalitatea pe care mi-ați acordat-o în coloanele dumneavoastră.

— Doresc ca acest text să fie tipărit și citit, spuse domnul Deasy. Ai să vezi că data viitoare când mai izbucnește au să pună embargo pe vitele irlandeze. Și se poate vindeca. E vindecată. Vărul meu, Blackwood Price, îmi scrie că în Austria doctorii de vite de acolo o tratează și o vindecă regulat. S-au oferit să vină și aici la noi. Eu încerc să creez un curent

influent în Minister. Acuma am să caut să-i fac publicitate. Sunt asaltat de dificultăți, de… intrigi, de… mașinații de culise, de…

Își ridică arătătorul și bătu bătrânește prin aer înainte ca vocea să-i continue.

— Ține mine cuvintele mele, domnule Dedalus, spuse. Anglia e-n mâinile evreilor. În toate pozițiile cheie: finanțele ei, presa. Și ăștia sunt semnele decăderii unei națiuni. Oriunde se strâng ei la un loc, mănâncă forța vitală a națiunii. De ani de zile văd cum se pregătește asta. Cum te văd și mă vezi, negustorii ăștia ovrei și-au și început opera de distrugere. Vechea Anglie e pe moarte.[24]

Făcu grăbit câțiva pași depărtându-se și ochii îi căpătară o însuflețire albastră când trecu printr-o rază largă de soare. Se întoarse pe călcâie și reveni spre masă.

— Pe moarte, spuse, dacă nu moartă de-a binelea de-acum.

Pe străzi, țipetele târfei, prelungi
Îi țes bătrânei Anglii un giulgi.[25]

Ochii lui, larg deschiși urmărindu-și viziunea, îl priveau gravi din raza de soare în care se oprise.

— Un negustor, spuse Stephen, este unul care cumpără ieftin și vinde scump, fie el evreu sau gentil, nu-i așa?

— Au păcătuit împotriva luminii, spuse solemn domnul Deasy. Până și în ochii lor poți să vezi întunecimea. Și din cauza asta sunt rătăcitori pe fața pământului până în ziua de astăzi.

Pe treptele Bursei din Paris, oameni cu pielea de aur calculând prețurile pe degetele lor împodobite cu pietre prețioase. Găgăituri de gâște. Roiau cu zumzet mare, grosolani, în jurul templului, urzind planuri întunecoase în capetele lor grotesc acoperite cu jobenuri. Nu ale lor: nici vestmintele acestea, nici vorba, nici gesturile. Ochii opaci, înceți le dezmințeau cuvintele, gesturile avide și inofensive, simțeau însă resentimentele strânse în jurul lor și-și dădeau seama că zelul lor era zadarnic. Vană răbdare, să adune, să strângă. Timpul, sigur, avea să risipească totul. Pradă adunată la margine de drum: jefuiau, treceau mai departe. Ochii lor își știau anii rătăcitori, și, răbdători, își știau și necinstirile trupurilor.

— Și cine n-a făcut-o? spuse Stephen.

— Ce vrei să spui? întrebă domnul Deasy.

Făcu un pas înainte oprindu-se lângă masă. Falca de jos îi alunecă într-o parte, deschizându-se, nesigură. Asta să fie înțelepciunea bătrână? Stă și așteaptă să-l lămuresc eu.

— Istoria, spuse Stephen, este un coșmar din care tot încerc să mă trezesc.[26]

Dinspre terenul de joc băieții ridicară țipăt mare. Un fluier șuierând: gol. Și ce te faci dacă coșmarul ăsta dă și el cu piciorul îndărăt în tine?

— Căile Domnului nu sunt și căile noastre, spuse domnul Deasy. Istoria întreagă merge spre o singură mare țintă, manifestarea Domnului.

Stephen își zvâcni degetul mare către fereastră, spunând:

— Asta e Dumnezeu.

Ura! Aiii! Zvâr!

— Ce? întrebă domnul Deasy.

— Un strigăt pe stradă, spuse Stephen, ridicând din umeri.[27]

Domnul Deasy își coborî privirile și-și ținu o vreme nările strânse între degete. Ridicându-și capul iarăși, le eliberă.

— Eu sunt mai fericit decât dumneata, spuse. Noi am săvârșit multe erori și multe păcate. O femeie a adus păcatul pe lume. Pentru o femeie care nu era mai bună decât se cuvine să fie o femeie, Elena, nevasta fugită de acasă a lui Menelaos, zece ani de zile au făcut grecii război împotriva Troiei. O soție necredincioasă a fost cea dintâi care i-a adus pe străini aici, pe țărmurile noastre: soața lui MacMurrough, și ibovnicul ei, O'Rourke, prințul de Breffni[28]. Tot o femeie l-a nenorocit și pe Parnell[29]. Multe greșeli, multe eșecuri, însă nu și păcatul unic, cel mare. Eu am rămas un luptător acum, în amurgul zilelor mele. Dar am să lupt pentru dreptate până la capăt.

Căci Ulsterul are să se împotrivească
Și Ulsterul are să izbândească [30]

Stephen își ridică în mână foile de hârtie.

— Mda, domnule, începu.

— Prevăd, spuse domnul Deasy, că dumneata n-ai să rămâi prea mult aici, în munca asta. Nu, ești născut să fii profesor, după părerea mea. Poate mă înșel.

— Mai degrabă un învățăcel, spuse Stephen. Și aici ce mai ai de învățat?

Domnul Deasy clătină din cap.

— Cine știe? spuse. Ca să înveți, trebuie să fii umil. Însă viața este marele învățător.

Stephen își foșni din nou foile.

— În ce privește acestea, spuse.

— Da, spuse domnul Deasy. Ai aici două exemplare. Dacă ai putea să vezi să le publice de îndată.

Telegraph. Irish Homestead.

— Am să încerc, spuse Stephen, și vă dau răspunsul mâine. Am două cunoștințe ziariști..

— Foarte bine, spuse domnul Deasy grăbit. I-am scris astă-noapte domnului Field, deputatul. Astăzi are loc o adunare a Asociației negustorilor de vite la Hotelul City Arms, i-am cerut să prezinte scrisoarea mea la adunare. Dumneata vezi dacă poți s-o bagi în ziarele alea două ale dumitale. Care anume?

— *The Evening Telegraph…*

— Bine, bine, spuse domnul Deasy. Nu e timp de pierdut. Acum trebuie să răspund la scrisoarea asta a vărului meu.

— La revedere, domnule director, spuse Stephen punând foile în buzunar. Vă mulțumesc.

— Nimic, spuse domnul Deasy căutând printre hârtiile de pe biroul său. Îmi place să mă înfrunt în discuții cu dumneata, chiar așa bătrân cum sunt.

— La revedere, domnule director, spuse Stephen iarăși, înclinându-se spre spinarea încovoiată a celuilalt.

Ieși prin veranda deschisă, coborând pe aleea cu pietriș de sub copaci, auzind încă glasurile țipând și crosele lovind pe terenul de joc. Leii culcați pe stâlpii lor când ieșea pe poartă; spaime fără dinți. Și totuși am să-l ajut în lupta asta a lui. Mulligan are să-mi scornească o poreclă nouă: bardul bivolilor binevoitor.

— Domnule Dedalus!

Aleargă după mine. Sper că nu mai are și alte scrisori:

— Numai o clipă.

— Da, domnule, spuse Stephen întorcându-se de la poartă.

Domnul Deasy se opri, suflând din greu și căutând să-și recâștige respirația.

— Voiam numai să-ți spun, zise. Irlanda, se spune, are cinstea de a fi singura țară care nu i-a persecutat niciodată pe evrei. Știai asta? Nu. Și știi de ce?

Se încruntă sever în aerul limpede.

— De ce, domnule? întrebă Stephen, începând să zâmbească.

— Pentru că nu i-a lăsat niciodată să-i intre în țară, spuse solemn domnul Deasy.

O bulă de tuse îi țâșni, cu râsul deodată, din gâtlej trăgând după ea un lanț zornăitor de flegmă. Se întoarse cu spatele repede, tușind, râzând, fluturându-și prin aer brațele ridicate.

— Nu i-a lăsat niciodată să-i intre în țară, strigă iarăși prin hohotul de râs, tropăind cu picioarele strânse în ghete peste pietrișul aleii. Din cauza asta.

Prin alternanța de lumină și umbră a frunzelor, soarele presăra peste umerii lui înțelepți paiete, monede săltărețe.

Ineluctabilă modalitate a vizibilului: cel puțin asta dacă nu și mai mult, gândul prin ochii mei.[31] Semnăturі ale tuturor lucrurilor sunt chemat aici să le citesc, zămisliri ale mării și lepădări ale mării, fluxul care se apropie, gheata asta mâncată ca de rugină. Verde-flegmă, argintiu-albastru, rugină: semne colorate. Limite ale diafanului. Însă mai adaugă el: în trupuri. Așadar, el avea știință de ele ca trupuri, înainte de a le ști colorate. Cum? Dându-se cu căpățâna de ele, sigur. Dar, stai nițel.[32] Era chel, și milionar, *maestro color di che sanno*. Limită a diafanului întru. De ce întru? Diafan, adiafan. Dacă-ți intră toate cele cinci degete prin ea, o poartă, dacă nu - ușă. Închide ochii și-ai să vezi.

Stephen își închise ochii să-și audă ghetele strivind cu trosnet alge, scoici. Dar, oricum, treci prin ea. Eu trec, câte un pas deodată. Un foarte scurt spațiu de timp prin foarte scurte timpuri de spațiu. Cinci, șase, *nacheinander*-ul. Exact: și aceasta este ineluctabila modalitate a audibilului. Deschide-ți ochii. Nu. Doamne! Dacă m-aș prăvăli de pe stânca asta, care-și moțăie asupra mării capul, să cad prin *nebeneinander,* ineluctabil. Mă descurc destul de bine prin întunecime. Sabia de frasin îmi atârnă frumos de trup. Lovește cu ea; ei așa fac. Picioarele mele două în ghetele lui iată-le la capătul gambelor lui, *nebeneinander.* Sună solide; făcute cu ciocanul lui *Los Demiurgos.* Pășesc parcă întru eternitate prin

nisipurile de la Sandymouth? Crac, crac, cric, cric. Bani de mare sălbatică. Dominic Deasy te știe pe toate.

Nu vii tu la Sandymount,
Madeline, fato?

Începe ritmul, vezi. Aud. Tetrametru catalectic de iambi în marș. Nu, în galop: *deline, fato.*

Deschide ochii acum. Așa voi face. O clipă. A dispărut totul de atunci încoace? Dar, dacă-i deschid și sunt pentru veșnicie în negrul adiafan? *Basta!* Am să văd dacă pot să văd.

Vezi acuma. Aici toată vremea și fără tine; și întotdeauna au să fie, lume fără de sfârșit.

Coborau[33] treptele dinspre terasa lui Leahy, prudent. *Frauenzimmer;* și în jos pe țărmul ușor povârnit și fleșcăind cu picioarele lor pleoștite afundându-li-se în nisipurile noroioase. Ca și mine. Ca și Algy, coborând către mama noastră cea măreață. Numărul unu își legăna greoaie bocceluța de moașă, cortelul celeilalte se tot înfigea în nisipul plajei. Dinspre centru au ieșit și ele. Doamna Florence MacCabe, văduva răposatului Patk MacCabe, mult regretatul, din strada Miresei. Una din surorile ei m-a tras și pe mine zbierând întru viață. Creație dintru nimic. Ce-are ea în bocceluță? Vreun născut-mort cu ața buricului atârnând, înfofolit în lână grosolană. Ațele tuturor leagă îndărăt, corzile-spre-țărm-încolăcindu-se a tot ce este muritor. Din cauza asta călugării mistici. Ai vrea să fii precum zeii? Privește-ți în omphalos. Alo. Aici Kinch. Dați-mi Edenville. Aleph, alpha; zero, zero, unu.

Soață și ajutătoare a lui Adam Kadmon: Heva, Eva cea goală. Ea nu avea ombilic. Privire. Pântece fără pată, umflându-se uriaș, pavăză de piele încordată, nu, grâne alb îngrămădite, strălucitoare, nemuritoare, dăinuind dintru veșnicie întru veșnicie. Pântec al păcatului.

Prins în pântecele întunecimii păcatului și eu am fost, făcut nu zămislit. De către ei, bărbatul cu vocea mea și ochii mei și o fantasmă de femeie cu cenușă în suflare. S-au îmbrățișat și s-au despicat, au făcut după voie celui care pe toate le împerechează. Încă dinainte de vârstele timpului. El m-a voit, și acum nu mă mai poate vrea pierit, acuma sau vreodată. O *lex eterna* dăinuie întru El. Asta este adică substanța divină întru care Tatăl și Fiul

sunt consubstanțiali? Unde-i sărmanul, scumpul Arius să tragă încheierile? Războindu-se toată viața cu contrasmagnificandiudeobangtialitatea? Ereziarh urmărit de stelele rele. Într-un closet grec și-a dat duhul: euthanasia. Cu mitra îngemănată și cârja, înscăunat pe tronul său, văduv al unui episcopat văduvit, cu omophorionul ridicat, cu părțile din dos astupate.

Brize se zbenguiau în jurul lui, aer înțepător, viu. Vin și ele, valurile. Caii de mare cu coarnele albe, încontrându-se, cu frâie de vânt limpede, armăsarii lui Mananaan[34].

Să nu uit de scrisoarea lui pentru ziar. Și după asta? La Vaporul, la douăsprezece jumătate. A propos, s-o iau ușor cu banii ăștia, ca un imbecil cumsecade. Da. Trebuie.

Își încetini pașii. Iată. Mă duc la mătușa Sara sau nu?[35] Glasul tatălui meu consubstanțial. L-ai mai văzut pe fratele tău, artistul Stephen, acuma în urmă? Nu? Ești sigur că nu-i la terasa Strasbourg cu mătușă-sa Sally? Nu poate să aibă și el un pic de ambiție? Și și și și spune Stephen, ce mai face unchiul Și? O, Doamne îndurătorule, în ce familie-am intrat. Băieții sus în șura de fân. Bețivul ăla de perceptor ambulant și frate-său, ăia care cântă la trompetă. Gondolieri onorabili. Și Walter care se uită chiondorâș, tot îi dă cu domnule, când vorbește cu taică-su, mda. Domnule, Da, domnul meu. Nu, domnul meu. Plâns-ai Isuse: și nu-i de mirare, pe Dumnezeul meu.

Să sun din clopoțelul ăla astmatic la vilișoara lor cu obloanele trase: și să aștept. Mă cred c-aș fi cine știe ce creditor; mă spionează dintr-un colțișor cu vedere de sus.

— Stephen e, domnule.

— Să intre. Să intre Stephen.

Se trage zăvorul în lături și uite-l pe Walter cum mă salută.

— Credeam că cine știe cine-o fi.

În patul lui mare, nenea Richie, înfofolit în pătură, își întinde peste movilița genunchiului avanbrațul vânjos. Cu pieptul curat. S-a spălat pe jumătatea de sus.

— ’Neața, nepoate.

Își lasă deoparte planșeta pe care-și socotește facturile pentru ochii lui Master Goff și Master Shapland Tandy, și-și completează formularele de conciliații, și procese verbale și poate și vreun mandat de aducere. O ramă

de corn deasupra capului lui chel: *Requiescat* de Wilde. Șuieratul, fluieratul lui înșelător îl aduce îndărăt pe Walter.

— Da, domnule?

— Spune-i mamei să ne dea niște tărie pentru Richie și Stephen. Unde-i ea?

— Îi face baie lui Crissie, domnule.

Micuța tovarășă de pat a lui papa. Fărâmă a iubirii.

— Nu, lasă unchiule Richie.

— Mie să-mi spui pe nume, Richie. La dracu' cu apa ta minerală. Îți taie tot cheful. Whisky.

— Unchiule Richie, zău…

— Stai jos, sau să mă ia dracu' dacă nu-ți dau cu ceva-n cap.

Walter se chiorăște în zadar după un scaun.

— N-are pe ce să stea, domnule,

— N-are unde să și-l pună, nătăflețule. Adu scaunul nostru de Chippendale. Vrei să guști ceva? Aici la mine să-ți lași aerele tale: un hering, ceva? Sigur? Cu-atât mai bine. Nici n-avem nimic în casă decât pilule pentru durerea de burtă.

All'erta!

Mormăie acum niște măsuri din *aria di sortita* a lui Ferrando. Cea mai grozavă parte, Stephen, din toată opera. Ia ascultă.

Fluierul lui melodios răsună iar, frumos nuanțat, frânturi de arie, și bate toba cu pumnii pe genunchii înfofoliți în pătură.

Briza-i mai dulce acum.

Case în ruină, a mea, a lui și toate. La Clengowes te-ai lăudat și tu în lumea bună că ai un unchi judecător și un unchi general. Lasă-te de-astea, Stephen. Nu în asta stă frumusețea. Nici în apele stătute de la biblioteca Marsh unde citeai profețiile răsuflate ale lui Joachim Abbas. Pentru cine? Pentru gloata cu o sută de capete din preajma catedralei. Unul ca el, care-și ura și el spița, care-a fugit dintre ei în pădurea nebuniei, și coama îi flutura înspumată în bătaia lunii, și pupilele îi erau stele.[36] Houyhnhnm, cu nările fremătătoare de cai. Chipuri ovale, cabaline. Temple, Buck Mulligan, Foxy Campbell. Fălci ascuțite. Părintele abate, diaconul furibund, ce păcat le-a învârtejit în flăcări simțurile? Paff! *Descende, calve, ut ne minium decalveris.* Ghirlandă de păr cărunt pe capul lui de blestemat, ia uite-mi-l cum coboară la pas *(descende),* cu un ostensoriu strâns în mână,

cu ochi de vasilisc. Dă-te jos, teadvă calpă! Și corul răspunde amenințare și ecou, asistând lângă coarnele altarului, latineasca pufnită pe nas a preotaștilor, care se-nvârt grași în rasele lor, tunși și unși și scopiți, îngrășați cu grăsimea grânelor.

Și în aceeași clipă poate un preot după colț o ridică în mâini. Dringdring! Și două străzi mai încolo un altul o închide întru-un caliciu. Dringdring! Și într-o capelă a Fecioarei un altul care-și ia cuminecătura numai pentru el. Dringdring! Jos, sus, înainte, înapoi! Dan Occam s-a gândit la asta, doctorul invincibil. Într-o dimineață cețoasă englezească demonul hipostasis i-a gâdilat mintea. Pogorând hostia și îngenunchind a auzit cum suna îngemănat cu al doilea clopot clopoțelul dintâi în transept (și și-l ridică pe-al său) și, ridicându-se, a auzit (acum îl înalț și eu) clopoțelele lor amândouă (îngenunche acum) sunând în diftong.

Vărule Stephen, n-ai să fii niciodată un sfânt. Insulă a sfinților[37]. Ai fost grozav de sfânt, nu? Te-ai rugat Sfintei Fecioare ca să n-ajungi să ai nasul roșu. Te-ai rugat diavolului pe bulevardul Serpentine ca văduvioara cea durdulie din față să-și ridice fustele și mai mult peste strada umedă. *O si, certo!* Vinde-ți sufletul pentru asta, chiar, zdrențe vopsite prinse cu acul pe un trup de muiere. Mai multe spune-mi, mai multe încă! Pe imperiala autobuzului de Howth singur strigând în ploaie: *femei goale!* Ce mai zici de asta, he?

Ce mai zici despre ce adică? Pentru ce alta au fost făcute?

Citind câte două pagini din câte șapte cărți în fiecare noapte, nu? Eram tânăr. Te înclinai în fața ta însuți în oglindă, ieșeai în față să primești aplauze grave, cu chipul concentrat, să atragi atenția. Ura pentru idiotul acesta bătut de Dumnezeu! Hura! N-a văzut nimeni; nu nu spune la nimeni. Și cărțile pe care-aveai să le scrii, cu litere în loc de titluri. I-ai citit F-ul? A, da, dar îl prefer pe Q. Da, dar W e minunată. A, da, W. Îți mai aduci aminte de epifaniile tale pe file verzi ovale, atât de adânc de adânci, din care-ar fi urmat să se trimită copii la toate marile biblioteci ale lumii dacă aveai. Să mori, inclusiv la Alexandria? Să le citească cineva acolo după câteva mii de ani, o mahamanvantara. Ca Pico de la Mirandola. Da, chiar ca o balenă. Când citești pagini din astea stranii ale vreunuia care s-a dus de mult simți că ești una cu unul care odinioară…

Nisipul zgrunțuros îi pierise de sub picioare. Ghetele îi treceau iarăși peste o magmă umedă plescăitoare, cochilii tăioase ca briciul, pietricele

strivite cu zgomot, care se înfundau peste alte nenumărate pietricele, lemnul trecut ca printr-o sită de viermele corăbiei, o Armadă pierdută. Pânze nesănătoase de nisip așteptau să-i sugă tălpile peste ele pășind, suflând în sus o respirație cu iz de canal. Le ocoli trecând prudent. O sticlă de bere se înălța acolo, îngropată până la jumătate într-un aluat mâlos de nisip. Sentinelă: insulă a setei de spaimă. Cercuri sparte pe țărm, pe pământ un labirint de plase negre viclene; mai încolo uși dosnice mâzgălite cu cretă și mai sus pe plajă o frânghie de rufe cu două cămăși crucificate. Ringsend: wigwamuri ale cârmacilor cafenii și ale maeștrilor matrozi. Scoici omenești.

Se opri. Am trecut de drumul spre mătușa Sara. Nu mă mai duc acolo? Se pare că nu. Nimeni pe-aici. Se întoarse spre nord-est și străbătu nisipurile mai ferme către Turnul Porumbeilor.

— *Qui vous a mise dans cette fichue position?*

— *C'est le pigeon, Joseph*.[38]

Patrice, acasă în vacanță, linchea lapte cald cu mine la barul MacMahon. Fiul unuia care s-a expatriat singur, Kevin Egan de la Paris, gâște sălbatice li se spune. Tatăl meu e-o pasăre, linchea dulcele *lait chaud* cu o limbuță tânără trandafirie, în fața lui durdulie, bucălată, Linchea, *lapin.* Trage nădejde să câștige la *gros lots.* Despre natura femeilor a citit în Michelet. Dar neapărat o să-mi trimită *La Vie de Jesus* de Monsieur Leo Taxil. I-o-mprumută prietenului lui.

— *Cest tordant, vous savez. Moi je suis socialiste. Je ne crois pas en l'existence de Dieu. Faut pas le dire à mon père.*

— *Il croit?*

— *Mon père, oui.*

Schluss. Linchește mai departe.

Pălăria mea de Cartier Latin. Doamne, trebuie și noi să ne-mbrăcăm potrivit cu personajul. Am nevoie de mănuși stacojii. Ai fost și tu student odată, nu? Student în ce, pentru numele dracului celălalt? Payseyenn, P.C.N., știi; *physiques, chimiques et naturelles.* Aha. Mâncai și tu *mou en civet* de trei parale, oalele cu carne din Egipet, cot la cot cu cărăușii râgâitori. Să spui doar, pe tonul cel mai firesc; când eram la Paris, pe *boul' Mich',* pe atunci obișnuiam să. Da, obișnuiai să porți cu tine bilete perforate ca să ai un alibiu dacă te-arestau pentru crimă pe-undeva. Dreptatea. În noaptea de 17 februarie 1904 arestatul a fost văzut de doi

martori. Alălaltu-a făcut-o; eul meu celălalt. Pălăria, cravata, pardesiul, nasul. *Lui, c'est moi.* S-ar părea că te-ai distrat bine.

Mers semeț. Cam ca cine încercai să mergi adineaori? Am uitat, las-o baltă, ești un prăpădit. Cu mandatul de la mama, opt șilingi, ușa batantă de la oficiul poștal trântită ție în nas de ușier. Foamea ca o durere de măsele. *Encore deux minutes.* Uită-te la ceas. Trebuie să-i încasez. *Fermé.* Câine năimit! Să-l împuști, să-l faci mici fărâme cu o pușcă cu bangăt mare, fărâme de carne omenească pe toți pereții cu toți nasturii lui de alamă cu tot. Fărâme peste tot carrac și pe față și pe dos. Nu ești rănit? O, foarte bine. Bate laba. Oho, asta-i tot, numai că-i foarte bine.

Aveai să faci minuni, nu? Misionar în Europa urmând pe urmele înverșunatului, crâncenului Columbanus. Fiacre și Scotus pe scaunele lor de groază în ceruri vărsați din bocalele lor, râzând tare pe latinește: *Euge! Euge!* Prefăcându-te că vorbești stricat englezește și trăgându-ți după tine valiza, hamal de trei parale, pe debarcaderul lunecos de la Newhaven. *Comment?* Pradă bogată ai mai adus îndărăt; *Le Tutu,* cinci numere mototolite din *Pantalon Blanc et Culotte Rouge,* o telegramă albastră franțuzească, o curiozitate de arătat și altora.

— Mama pe moarte vino acasă tata.[39]

Mătușa crede că tu ai omorât-o pe maică-ta. Din cauza asta nu vrea.

Atunci în sănătatea mătușii lui Mulligan
Și-am să-ți spun și ce motiv am.
Ea-ntotdeauna a făcut lucrurile să meargă
Cum trebuie în familia Hannigan.

Picioarele îi pășeau acum dintr-o dată în ritm țanțoș prin brazdele nisipului, pe lângă pietroaiele de ia zidul dinspre sud. Le privea cu mândrie, pietre îngrămădite, tidve uriașe. Lumină de aur peste mare, peste nisip, peste pietre. E soarele acolo, copacii cei zvelți, casele de lămâie.

Parisul trezindu-se proaspăt, lumină crudă de soare pe străzile lui de lămâie. Măduva umflată a chiflelor, absintul verde ca broasca, mirodeniile de la utrenie îmblânzesc aerul. Belluomo se ridică din patul soției amantului soației sale, gospodina în basma s-a pus în mișcare, cu o farfurioară cu acid acetic în mână. La Rodot, Yvonne și Madeleine își dreg frumusețile tuflite, zdrobind cu dinți de aur niște *chaussons* de aluat, cu guri îngălbenite de pus

de *flan breton.* Chipurile de parizieni trec pe alături, drăguții lor drăguți-încântați, conquistadori cârlionțați.

Somnolențe de amiază. Kevin Egan răsucește țigarete de praf de pușcă printre degetele pătate cu cerneală tipografică, sorbindu-și zâna cea verde așa cum Patrice și-o soarbe pe cea albă. Jur împrejur, mâncăii care-și îndeasă boabele pipărate cu furculițele, în jos pe gâtlej.[40] *Un demi sétier!*[41] Aburul înfierbântat de cafea țâșnind din expressoul înfierbântat. La un semn al lui ea mă privește. *Il est irlandais. Hollandais? Non fromage. Deux irlandais, nous, Irlande, vous savez? Ah oui!* Credea că i-ai cerut o brânză *hollandais.* Postprandialul tău, știi ce înseamnă cuvântul acesta? Postprandial. Era un tip pe care l-am cunoscut odată la Barcelona, un tip ciudat, zicea că ăsta-i postprandialul lui. Ei, *slainte!* În jurul meselor cu tăblii de marmură amestecătura de răsuflări de vin duhnitoare, de gâtlejuri horcăitoare. Suflarea lui plutește peste farfuriile noastre pătate de sos, colțul zânei verzi i se arată printre buze. Dintru Irlanda, Dalcassienii, ai nădejdilor, conspirațiilor, ai lui Arthur Griffith acum. Să mă prindă în jug laolaltă cu el, crimele noastre cauza noastră comună. Ești fiul tatălui tău. Îți cunosc glasul. Cămașa lui grosolană, cu flori sângerii își tremură pompoanele spaniole odată cu tainele pe care le șușotește Monsieur Drumont, faimosul ziarist, Drumont, știi cum îi spunea reginei Victoria? Vrăjitoarea bătrână cu dinții îngălbeniți. *Vieille ogresse* cu *dents jaunes.* Maud Gonne, frumoasă femeie, *La Patrie,* Monsieur Millevoye, Felix Faure, ăsta știi cum a murit? Bărbați lascivi, Frocken, *bonne à tout faire,* care masează goliciunea bărbătească în baie la Upsala. *Moi faire,* zicea, *Tous les messieurs.* Nu și acest *Monsieur,* i-am spus. Un obicei cât se poate de licențios. Baia este lucrul cel mai personal. Nu l-aș lăsa nici pe frate-meu, nici măcar pe propriul meu frate, ce chestie obscenă. Cu ochii verzi, te văd. Colțul din colțul gurii îl simt. Oameni libidinoși.

Cilindrul albăstriu îi arde mortuar în mâini și arde limpede. Fire de tutun desprinse și care iau foc; flacără și fum acru ne luminează colțul nostru. Oasele aspre ale pomeților pe sub borul pălăriei de rebel la lumina zilei.[42] Cum a evadat Șeful, versiune autentică. S-a travestit în tânără mireasă, ca să vezi, cu voal și floare de portocal, și a pornit-o pe drumul spre Malahide. Așa a făcut, chiar. Ale conducătorilor de altă dată, ai trădaților, feluri de a

scăpa cu fuga. Travestimente, și gata-gata să-i prindă, dar s-au dus, nu mai sunt.

Îndrăgostitul respins. Eram un tinerel de mai mare dragul pe vremea aceea, îți spun, am să-ți arăt odată poza. Așa eram, zău, îndrăgostit lulea, de dragul ei rătăcea, bântuia ca o fantomă, cu colonelul Richard Burke, șeful clanului său, pe sub zidurile Clerkenwellului și, chircit acolo, a văzut flacăra răzbunării cum îi azvârlea în sus prin ceață. Geamuri sparte și zidiri năruindu-se. În Parisul cel vesel se-ascunde, Egan din Paris[43], şi nimeni nu-l mai cercetează acum, decât eu. Făcându-și popasurile zilnice, cu caseta lui tipografică prăpădită, pe la cele trei cârciumi, vizuinele din Montmartre unde-și mai și doarme nopțile scurte, rue de la Goutte-d'Or, tapisată cu chipurile pătate de muște ale celor duși. Fără iubire, fără de țară, fără soață. Și ea o duce bine mersi fără surghiunitul de bărbatu-său, ea, madama, pe rue Oit-le-Coeur, cu un canar și doi țapi de pensionari, chiriașii ei. Obrajii ca piersicile, fustă în dungi, fâșneață ca o tinerică. Respins, dar care nu deznădăjduiește. Spune-i lui Pat că m-ai văzut, vrei? Odată am vrut să-i fac rost lui Pat, săracul, de o slujbă. *Mon fils,* soldat al Franței. Eu l-am învățat să cânte. *Băieții din Kilkenny au săbii viteze vâjâitoare.* Tu-l știi, cântecul ăsta vechi? Eu l-am învățat pe Patrice. Bătrâna Kilkenny; saint Canice, castelul lui Strongbow pe Nora. Cam așa vine. *O, O.* Și m-apucă. Napper Tandy, de mână.

O, O, băieții din
Kilkenny…

Mâna slăbită, topită, peste a mea. Ei l-au uitat pe Kevin Egan, dar el nu i-a uitat. Aducându-mi aminte de tine, O, Sioane.

Se apropiase și mai mult de țărm și nisipul ud îi izbea ghetele. Aerul proaspăt îl întâmpină, înstrunindu-i nervii sălbăticiți, vântul aerului sălbatic al semințelor luminii. Stai nițel, doar n-am să merg până la farul Kish, ce dracu'? Se opri dintr-o dată și picioarele începură să i se cufunde încet în solul fremătător. Să mă întorc.

Întorcându-se scrută țărmul spre sud, și picioarele i se cufundau iarăși în alte orbite. Încăperea rece arcată a turnului e-acolo, m-așteaptă. Prin barbacană razele de lumină se mișcă veșnic, încete și veșnice tot așa cum mi se afundă mie picioarele, târându-se înspre amurg pe cadranul

dușumelei. Amurg albastru, căderea nopții, noapte adâncă albastră. În întunericul bolții mă așteaptă, scaunele împinse îndărăt, valiza mea un obelisc, în jurul unei mese cu farfurii părăsite. Cine să le spele? El are cheia. N-am să dorm acolo când se va lăsa noaptea asta. Ușa închisă a unui turn tăcut îngropându-le trupurile oarbe, pantersahibul și câinele de vânătoare. Chemare; niciun răspuns. Își ridică picioarele din nisipul care i le absoarbe și se întoarse pe lângă grămada de pietroaie. Să iau totul, să păstrez totul. Sufletul meu merge odată cu mine, formă a formelor. Și astfel în veghile lunii străbat cărarea deasupra stâncilor, în doliu argintată, auzind revărsarea ispititoare a Elsinorului.

Fluxul mă urmărește. Îl aud cum se revarsă de aici înspre acolo. Să mă întorc atunci pe drumul de Poolbeg spre plaja de-acolo. Se cațără printre ierburile de mare și peste lianele lunecoase și se așeză pe o stâncă, înfigându-și toiagul de frasin într-o crăpătură.

Leșul umflat al unui câine zăcea răsturnat printre sargase. În fața lui botul unei bărci, îngropat în nisip. *Un coche ensablé,* cum spunea Louis Veuillot despre proza lui Gautier. Nisipurile astea grele sunt vorbirea pe care mareea și vântul au cernut-o aici. Și acolo, pietrele tumulare ale constructorilor morți, o rezervație de nevăstuici și șoareci de apă. Să ascunzi aur acolo. Încearcă. Tot ai ceva. Nisip și pietre. Greu de tot trecutul. Jucăriile lui Sir Lout[44]. Vezi să nu capeți un pumn peste ureche. Eu sunt uriașul dracului, care rostogolește pietroaiele, dracului, oseminte ca niște pietre să pășesc peste ele. Fifofum. Amușin sânge de englez.

Un punct, un câine viu, creștea văzând cu ochii alergând peste întinderea de nisip. Doamne, doar n-o să se dea la mine? Respectă-i libertatea. Să nu fii stăpân peste alții și nici sclavul lor. Am bastonul. Stai locului liniștit. De mai departe, mergând spre țărm dinspre fluxul înspumat, siluete, două. Cele două Marii. L-au pitit bine printre trestii. Cucu, te-am văzut. Nu, câinele. Alergă-napoi spre ei. Cine?

Galerele Lochlannilor[45] trăgeau aici la țărm, în căutare de pradă, cu provele cu ciocuri însângerate adâncindu-se în refluxul de tinichea topită. Vikingi danezi, cu colanele de securi de război lucindu-le peste piepturi când Malachi purta guler înalt de aur. Un banc de balene turlehyde numite aruncate pe țărm în zăpușeala amiezii, pufnind apa, zvârcolindu-se unde-i apa mai puțin adâncă. Și apoi dinspre orașul îndrăgit, înfometat, o hoardă

de pitici în haine de piele, poporul meu, cu cuțite de măcelari, alergând, jupuind, hăcuind în carnea de balenă verde, întunecată. Foamete, molimă și masacre. Sângele lor e și în mine, poftele lor valurile mele. Umblam printre ei pe Liffey înghețată, acel eu al meu, copil furat, preschimbat de iele, prin vâlvătăile rășinelor trosnitoare. Nu i-am vorbit nimănui; nimeni nu mi-a vorbit.

Lătratul câinelui alerga înspre el, se oprea, fugea înapoi. Câinele dușmanului meu. Am stat doar, palid, tăcut, și îmi lătra împrejur. *Terribilia meditans.* Haină scurtă trandafirie, jucăria norocului, surâzând de spaima mea. După asta tânjești tu, după lătrăturile aplauzelor lor? Pretendenți, își trăiesc și ei viețile. Fratele lui Bruce, Thomas Fitzgerald, cavaler mătăsos, Perkin Warbeck, bastardul de York, în pantalonași de mătase alb-trandafiriu ivorie, minunea zilelor de atunci, și Lambert Simnel[46], cu suita lui de lepădături și otrepe, spălător de vase încoronat. Toți fii de regi. Paradisul pretendenților, atunci și acum. El a salvat oameni de la înec și tu tremuri la schelălăiturile unui cățelandru. Însă curtenii care și-au râs de Guido în Or San Michele erau la ei acasă. Casa lui… N-avem nevoie de abstruzitățile tale medievale. Tu ai face ce a făcut el? Trebuie să fie o barcă pe-aproape, o barcă de salvare. *Natürlich*, scoasă aici pentru tine. Ești gata sau nu? Omul care s-a înecat acum nouă zile în largul stâncii Fecioarei. Îl așteaptă acum. Adevărul, haide, scuipă-l. Aș vrea. Aș încerca. Nu sunt înotător bun. Apa rece moale. Când intru cu fața în ea în lighean la Clongowes. Nu mai văd! Cine-i în spatele meu? Afară repede, repede! Vezi fluxul revărsându-se grăbit din toate părțile, impregnând repede pânzele de nisip, scoici de culoarea asta, cacao? Dacă aș avea pământul sub picioare. Aș vrea ca viața lui să fie mai departe a lui, și a mea a mea. Un om care se îneacă. Ochii lui de om mă privesc din spaima morții. Eu… Cu el împreună în adâncuri… N-aș putea-o salva. Ape: moarte amară; pierdută.

O femeie și un bărbat. Îi văd fustele. Prinse cu ace, pariez.

Câinele lor tropăia în voie pe lângă un banc de nisip care se topea văzând cu ochii, alergând, mirosind într-o parte și într-alta. Căuta ceva, pierdut într-o viață trecută. Dintr-o dată o luă din loc ca un iepure speriat, cu urechile date pe spate, urmărind umbra unui pescăruș în zbor jos. Fluieratul ascuțit al bărbatului îi lovi urechile moi. Se întoarse, sări îndărăt, se apropie, tropăind cu labe tremurătoare. Pe un câmp oranj un cerb cabrat, în culorile firești, neîmpodobit cu coarne. La marginea zdrențuită a fluxului se opri cu

labele țepene, cu urechile ciulite spre mare. Cu botul ridicat latră spre zgomotul valurilor, spre grupurile ierburilor de mare. Șerpuiau spre picioarele lui, încrețindu-se, desfoindu-și multe creste, fiecare al nouălea, spărgându-se, plescăind, de departe venind, de și mai departe, valuri după valuri.

Culegătorii de scoici. Se bălăceau mai înainte în apă și aplecându-se, își cufundau săculețele, și ridicându-se iarăși, plescăiau mai departe. Câinele schelălăia alergând spre ei, se trăgea îndărăt, urca cu labele pe ei, lăsându-se apoi în patru labe, ridicându-se iarăși spre ei cu adulație mută, stângace. Neluat în seamă se ținea pe lângă ei în vreme ce se apropiau acum de nisipul uscat, cu o zdreanță de limbă ca de lup gâfâindu-i roșcată dintre fălci. Trupul bălțat le sărea înainte și apoi se trăgea în lături în galop, ca un vițel. Leșul îi sta în cale. Se opri, ămușină, îl ocoli, un frate, cu nasul mai aproape merse în jurul lui, mirosind grăbit ca un câine peste tot blana mototolită a câinelui mort. Tidvă de câine, amușinat de câine, ochii în pământ, mișcându-se spre o singură mare țintă. O, sărmanule trup de câine. Aici zace un sărman trup de câine.

— Zdreanță! Lasă-l încolo, potaie.

Strigătul îl readuse gudurându-se înapoi la stăpânul său și o lovitură greoaie cu piciorul gol îl împinse, dar teafăr, peste o limbă de nisip, chircindu-se acolo gata de fugă. Se trase îndărăt, într-o parte. Nu mă vede. Mai încolo, la marginea moviliței se lăsă în jos, scormoni cu labele, mirosi o stâncă și de sub laba din spate ridicată urină peste ea. Tropăi mai departe și ridicându-și laba din spate, urină repede, scurt, pe o stâncă nemirosită. Plăcerile simple ale celor sărmani. Labele din spate îi spulberară apoi nisipul; labele din față scormoneau, săpau. A îngropat ceva acolo, pe bunică-sa. Scormoni în nisip, căutând, săpând și se opri să asculte văzduhul, spulberă apoi iarăși nisipul cu furia ghearelor, oprindu-se curând, un pardos, o panteră conceput în adulteriu, vulturând morții.[47]

După ce m-a trezit ăla azi-noapte, același vis era sau nu? Stai nițel. Holul deschis. Strada târfelor. Ține minte. Harun al Rașid. Sunt pe aproape. Omul acela mă conducea, îmi vorbea. Nu mi-a fost frică. Pălăria lui tare mi-o ținea mie peste față. Surâdea; miros de fructe și cremă. Asta era regula, zicea. Intră. Vino. Au întins covorul roșu, de gală. Ai să vezi cine.

Aruncându-și săculețele peste umăr, plescăiau prin apă, egipțieni roșcați. Picioarele lui albăstrii de sub pantalonii suflecați izbeau nisipul cleios, un

fular cărămiziu strângându-i gâtul neras. Cu pași femeiești ea îl urma; tâlharul și muierea-i, lor a tuturora. Prada îi atârna pe spinare. Nisip resfirat și fărâme de scoici i se încrustaseră pe picioarele goale. În jurul feței bătute de vânturi îi atârna părul. În urma stăpânului ei, ea tovarășa și ajutătoarea, bate drumurile spre orașul cel mare. Când noaptea-i ascunde prihanele trupului chemând de sub șalul ei cafeniu din vreun gang unde au udat câinii. Peștele ei le face cinste la doi soldați din carabinierii regali la cârciuma lui O'Loughlin pe Blackpitts. Strânge-o în brațe, fă dragoste cu ea după chipul și vorba celor de jos, căci, O, iubăreață ești și bună. Albeață de demon femeiesc sub zdrențele-i râncede. Pe maidanul Fumbally în noaptea asta: mirosul tăbăcăriilor.

Albe cazmalele, roșu ți-e botul
Și trupul tău iubăreț mi-e.
Întinde-te-aici cu mine cu totul
În strânsoarea și pupatu' de întunecime.

Delectație posomorâtă, așa-i spune *d'Aquino pântecosul, frate porcospino.* Adam dinainte de cădere călărea dar nu era cuprins de rut. Lasă-l să cheme: *trupul tău iubăreț mi-e* [48]. Limbaj nici cât negru sub unghie mai rău decât acesta. Cuvinte de călugăr, boabe de rozarii sporovăind pe șirag: vorbe de borfași, grăunțe tari ciocnindu-li-se în buzunare.

Trec acum.

Cu ochii pieziși la pălăria mea de Hamlet. Dacă aș fi deodată gol aici, cum stau așa? Nu sunt. Peste nisipurile lumii întregi, pe urmă-mi sabia de flăcări a soarelui, către soare apune, mergând spre ținuturile înserării. Pășește, se împinge, se târâie. Se înverșunează, își trage după sine povara. Fluxul amurgind, atras de lună, în urma ei. Fluxuri, nemăsuratinsulate, în ea, sânge nu al meu, *oinopa ponton*, o mare întunecată ca vinul. Iat-o pe slujitoarea lunii. În somn semnul cel umed îi rostește ceasul, o îndeamnă să se ridice. Pat de mireasă, pat de născătoare, pat de moarte, cu lumânare fantomatică. *Omnis caro ad te veniet.* El vine, palid vampir, prin furtuna din ochii lui, liliacul său plutește însângerând marea, gura pe sărutul gurii ei.

Iată. Prinde asta cu acul, vrei? Tablele mele[49]. Gura pe sărutul ei. Nu. Trebuie să fie două ființe. Să se lipească bine laolaltă. Gura pe sărutul gurii

ei.

Buzele lui se mișcau cuprinzând buze netrupești de aer: gura pe pântecul ei. Pântec. Mormânt atoatecuprinzând ca un pântec. Gura lui plămădea răsuflarea ieșind, nerostită: uiihah: mugetul planetelor cataractante, globulare, în flăcări, mugind departedepartedeparte. Hârtii. Bancnote, să le ia dracul. Scrisoarea bătrânului Deasy. Uite. Mulțumindu-vă pentru ospitalitate să rupem capătul de jos. Întorcându-se cu spatele la soare se aplecă mult peste o masă de stâncă și mâzgăli vorbe. Asta-i a doua oară când am uitat să iau hârtie de pe pupitrul bibliotecii.

Umbra i se așternea peste stânci așa cum se aplecase, terminând. De ce nu fără sfârșit până la steaua cea mai depărtată? Întunecoase sunt acolo, dincolo de lumina aceasta, întunericul strălucind în lumina cea vie, delta Casiopeei, lumi. Eu mă așez acolo cu toiagul de frasin al augurului, în sandalele împrumutate, la lumina zilei lângă o mare lividă, neluat în seamă, în noaptea liliachie mergând sub stăpânirea stelelor nefirești. Arunc umbra aceasta sfârșită de la mine, forma neomenească ineluctabilă, o chem îndărăt. Fără sfârșit, dacă ar fi a mea, formă a formei mele? Cine mă pândește pe mine aici? Cine vreodată oriunde va citi cuvintele acestea scrise? Semne pe un câmp alb. Undeva pentru cineva cu vocea ta cea mai încântătoare. Bunul episcop de Cloyne a scos vălul templului din pălăria ascuțită: vălul spațiului cu embleme colorate pe chipu-i. Ține tare. Colorate pe un plan plat, da aşa-i bine. Văd plan, pe urmă gândesc distanța, aproape, departe, plată o văd, spre răsărit, îndărăt. A, uite acum. Se așază deodată la locul ei, înghețată în stereoscop. Clic, și se-așază. Găsești că vorbele mele sunt întunecoase. Întunericul este în sufletele noastre, nu crezi? Mai cantabil. Sufletele noastre, rănite cu rușine de păcatele noastre, se agață și mai mult de noi, o femeie de iubitul ei încleștându-se, mai mult, tot mai mult.

Ea se încrede în mine, mâna ei ușoară, ochii cu genele lungi. Acum, unde dracu' o aduc în spatele vălului? Întru ineluctabila modalitate a ineluctabilei vizualități. Ea, ea, ea. Care ea? Fecioara din vitrina lui Hodges Figgis luni privind înăuntru după una din cărțile acelea cu titlu de alfabet pe care-ai să le scrii tu odată. Pătrunzătoare privire i-ai aruncat. Cu încheietura trecută prin mânerul de mărgele al umbrelei de soare. Locuiește în parcul Lesson, numai cu dragoste și cu suspine, femeie de litere. Să i-o spui asta altuia, Stevie; una care te-agață. Dar poartă jartiere din astea bătute de Dumnezeu

și ciorapi galbeni, cârpiți cu lână groasă. Să vorbim mai bine despre plăcinta cu mere, *piuttosto.* Unde ți-e gândul?

Mângâie-mă. Ochii dulci. Mâna moale moale moale. Singur mai sunt aici. O, mângâie-mă curând, acuma. Care-i cuvântul acela cunoscut bărbaților tuturora? Sunt liniștit aici, singur. Și trist. Mângâie-mă, mângâie-mă.

Se întinse cât era de lung pe stâncile aspre, îndesând hârtia pe care-o scrisese și creionul într-un buzunar, cu pălăria trasă în jos pe ochi. M-am întins cum face Kevin Egan când moțăie și așteaptă siesta, somnul de sabat. *Et vidit Deus. Et erant valde bone!* Alo! *Bonjour,* binevenit ca și în florile de mai. Sub frunza lui privea printre genele tremurătoare ca niște păuni soarele lunecând spre sud. Sunt prins în scena aceasta de foc. Ceasul lui Pan, amiaza faunescă. Printre plante șerpuitoare, greoaie, elastice, și roade de unde picură lapte, acolo pe unde pe apele cafenii plutesc frunzele uriașe. Departe e durerea.

Și nu te mai trage deoparte să chibzuiești mohorât.

Privirea-i adăsta mohorâtă pe ghetele cu bot lat, lepădate de țap, *nebeneinander.* Număra încrețiturile pielii tăbăcite acolo unde piciorul altuia se ghemuise la căldură. Piciorul care a izbit pământul în tripudium, picior pe care eu nu-l iubesc. Dar ai fost încântat când pantoful lui Esther Osvalt sta întins peste tine: fată pe care-am cunoscut-o la Paris. *Tiens, quel petit pied!* Prieten de nădejde, un suflet de frate: iubirea lui Wilde care nu îndrăznește să-i spună pe nume. Acum are să mă părăsească. Și vina? Așa cum sunt și eu. Așa cum sunt și eu. Totul sau nimic.

În lassouri lungi apa se revărsa bogată dinspre lacul Cock, acoperind lagune verzui-aurii de nisip, crescând, curgând mai departe. Are să-mi ia cu ea toiagul. Să mai aștept. Nu, au să treacă mai departe, au să treacă izbind stâncile mai scunde, în vârtej, tot mai încolo. Mai bine să termin cât mai repede cu treaba asta. Ascultă: vorbe de valuri de patru litere: sisu, brss, rsis, uuus. Suflare puternică a apelor printre șerpii de mare, printre caii cambrați, stângaci. Cade în cupă de stâncă, flop, slop, slap; cuprinsă în butoaie. Și, istovită, vorbirea-i se curmă. Alunecă înspumată, dezlănțuită în larguri, cu baltă de spumă plutind, florile largi desfoliind.

Sub marea crescând tot mai sus vedea ierburile încolăcite ridicându-și brațe leneșe neputincios trăgându-se iarăși înapoi, sumețindu-și fustele, cu

ape de șoapte șovăind și înălțându-și șuvițe viclene de argint. Zi după zi; noapte de noapte: ridicându-se, revărsându-se, năruindu-se iarăși. Doamne, istovite mai sunt; și ascultând șoaptele cum mai oftează. Sfântul Ambrosius l-a auzit, suspinul de frunze și valuri, în așteptare stând, așteptând împlinirea vremurilor. *Diebus ac noctibus iniurias patiens ingemiscit.* Fără de țel strânse laolaltă; în van apoi lăsate în voie, să lunece leneșe, să șerpuie în lături, pânză de lună. Și istovite în privirile iubiților, bărbați lascivi, o femeie despuiată licărind în splendoarea-i, țesând plasă lucrătură a apelor.

La cinci coți încolo în larg. La cinci coți în adâncuri e-acum tatăl tău alungit. Uite unu', zice. Găsit înecat. Apele cresc pe bancurile din apele Dublinului. Împingând cu sine-nainte rămășițe desprinse din ape, pești împletiți laolaltă, scoici prostești. Stârv răsărind albdesare din apele dinlăuntru, zvâcnind pe valuri spre țărm, pas cu pas cătinel. Uite-l. Prinde-l degrabă-n cârlig. Chiar de-a lunecat în adânc sub podeaua de ape. L-am agățat. Ușor acum.

Pungă de gaze de stârv muiate în spuma amară stătută. Cum tremurau peștișorii, bureți înmuiați în grăsime, săgetând prin crăpăturile prohabului lui încheiat. Dumnezeu se face om se face pește se face gâscă cu pene se face munte de perne cu puf. Suflări moarte suflu eu viul pășesc peste țărâna moartă. Înghit rămășițele de urină ale tuturor morților. Tras acuma degrabă peste marginea bărcii suflă spre cer duhoarea verdelui său mormânt, nara-i bolnavă de lepră sforăie către soare.

Metamorfoză a mării acesteia, ochii căprui albaștri de sare. Moarte pe mare, cea mai blândă din morțile știute de oameni. Bătrânul Tată Ocean. *Prix de Paris*; feriți-vă de imitații. Faceți și dumneavoastră o încercare. Ce minunat ne-am distrat.

Haide. Mi-e sete. Se înnourează. Nu se văd nori negri nicăieri, nu-i așa? Furtună. Atoatestrălucitor se prăbușește, fulgerul mândru al intelectului. *Lucifer, dico, qui nescit occasum.* Pălăria mea cu scoică și toiagul și ale lui încălțările mele legate. Unde? Către pământurile înserării. Înserarea se regăsește singură.

Apucă de cureaua toiagului de frasin, legănându-se încet, încă întârziind. Da, înserarea se va regăsi singură în mine, fără de mine. Zilele toate-și împlinesc sfârșitul. Dar fiindcă veni vorba data viitoare când e? Marți are să fie cea mai lungă zi. Dintre toate cele vesele ale noului an, mamă, ram

tam tam ce mai am. Tennysonul de câmp, poet și gentleman. *Già.* Pentru vrăjitoarea bătrână cu dinții îngălbeniți. Și Monsieur Drumont, ziarist și gentleman. *Già.* Și eu am dinți foarte proști. De ce, mă-ntrebi? Și-ăsta are să-mi cadă. Scoici. Ar trebui să mă duc la dentist, mă-ntreb, cu banii ăștia? Asta de aici. Kinch fără dinți, supraomul. Ce-o mai fi și asta, stau și mă întreb, sau poate c-o fi însemnând ceva?

Batista mea. El a aruncat-o atunci. Țin minte. N-am ridicat-o?

Mâna îi pipăia în zadar prin buzunare. Nu, n-am mai luat-o. Mai bine să-mi cumpăr alta.

Puse mucul uscat pe care și-l scosese din nară pe o margine de stâncă, cu grijă. În fond n-are decât să se uite cine-o vrea.

În spate. Poate e cineva.

Își întoarse fața peste umăr, îndărăt privind. Înaintând prin văzduh vârfurile înalte ale unui vas cu trei catarge, cu pânzele umflate pe vergele, revenind spre casă, în susul curentului, alunecând tăcut, corabie tăcută.

Mai cu plăcere domnul Leopold Bloom mânca organele și măruntaiele de vite și păsări.[50] Îi plăceau ciorba groasă de potroace, pipota pietroasă, inima friptă umplută, felii de ficat prăjit cu crutoane, icre de morun aurii. Mai mult decât orice îi plăceau rinichii de berbec la grătar care-i lăsau pe cerul gurii un gust agreabil de urină ușor mirositoare.

Rinichii îi erau acum în gând pe când trebăluia încet prin bucătărie, aranjându-i ei micul dejun pe tava frumos lucrată. Lumină și aer friguros în bucătărie însă afară, pretutindeni, o dimineață blândă de vară. Îl făcea să se simtă nițel pofticios.

Cărbunii începeau să se înroșească.

Încă o felie de pâine cu unt: trei, patru: așa. Ei nu-i place farfuria prea plină. Așa. Lăsă tava deoparte, ridică ceainicul de pe consola căminului și-l puse pe foc, cam într-o parte. Ceainicul ședea acolo, posomorât și masiv, cu ciocul ieșindu-i în afară. Acuma curând o ceașcă de ceai. Bună. Mi s-a uscat gura. Pisica se frecă țeapănă pe după piciorul mesei, cu coada în sus.

— Mkniao!

— A, uită-te și pe tine, spuse domnul Bloom, întorcându-se de la foc.

Pisica mieună iarăși drept răspuns și se petrecu încă o dată țeapănă, pe după piciorul mesei, miorlăind. Tot așa, cum mi se fâțâie pe masa de scris.

Prr. Scarpină-mă-n cap. Prr.

Domnul Bloom privea curios, cu blândețe, silueta lucioasă neagră. Îți dă impresia de curat: cum îi lucește spinarea moale, năsturașul alb de la rădăcina cozii, ochii verzi, fulguranți. Se aplecă spre ea. Cu mâinile pe genunchi.

— Lapte pentru pisicuță, spuse.

— Mrkniao! țipă pisica.

Cică ar fi proaste. Înțeleg ce spunem noi mai bine decât le înțelegem noi pe ele. Înțelege ce vrea ea. Și e și răzbunătoare. Mă întreb cum mă vede ea pe mine. Înalt ca un turn? Nu, poate să-mi sară în spinare dacă vrea.

— I-e frică de puișorii de găină, uită-te la ea, spuse ironic. I-e frică de-un puipui. N-am mai văzut pisicuță așa de proastă ca pisicuța.

Crudă. E-n firea ei. Curios că șoarecii nu țipă niciodată. S-ar zice că le place.

— Mrkrniao! spuse tare pisica.

Clipea în sus cu ochii ei verzi ascunzându-și rușinea, mieunând plângăreț și prelung, arătându-i dințișorii albi ca laptele. Îi urmărea pupilele negre îngustându-i-se de poftă până când ochii îi rămaseră pietre verzi. Atunci se îndreptă spre bufet, luă urciorul pe care tocmai îl umpluse lăptarul de la Hanlon, turnă laptele călduț înspumat pe o farfurioară și o așeză încetișor pe dușumea,

— Grrhr! țipă ea, dând fuga să linchească.

Îi vedea mustățile licărind sârmoase în lumina palidă când ea lipăi de trei ori și se linse apoi pe bot delicată. O fi adevărat că dacă i le tai nu mai prinde șoareci? De ce? Lucesc pe întuneric, poate, la vârfuri. Sau un fel de antene pe întuneric, poate.

O ascultă cum linchește. Ouă cu șuncă, nu. Nu-s bune ouăle pe seceta asta. Le trebuie apă curată, proaspătă. Joi: nu-i o zi bună nici pentru rinichii de berbec de la Buckley. Prăjiți în unt, cu piper deasupra. Mai bine rinichi de porc de la Dlugacz. Până fierbe ceainicul. Lipăia acum mai încet, pe urmă curăță de tot farfurioara. De ce le-or fi limbile așa de aspre? Să linchească mai bine, cu pori mulți. Nu-i nimic de mâncare pentru ea? Privi în jur. Nu.

Cu ghetele scârțâindu-i potolit urcă scara spre palier, se opri la ușa dormitorului. Poate vrea ceva mai gustos. Dimineața îi plac felioare de pâine cu unt. Poate totuși, așa o dată.

Glăsui încet pe palierul pustiu:

— Merg până la colț. Mă întorc într-o clipă.

Și când își auzi vocea spunând acestea adăugă:

— Nu vrei nimic special acuma dimineață?

Un mormăit somnoros, înăbușit, îi răspunse:

— Mn.

Nu. Nu voia nimic. Auzi apoi un suspin adânc, cald, înăbușit când ea se întoarse pe partea cealaltă și arcurile desprinse ale somierei scârțâiră. Trebuie chiar să chem să le dreagă. Păcat. Tocmai de la Gibraltar[51] l-am adus. A uitat și bruma de spaniolă pe care-o știa. Mă întreb cât o fi dat taică-său pe el. De modă veche. A, da, sigur. L-a cumpărat la licitația guvernatorului. L-a luat de la prima ofertă. Ăsta se pricepe să se târguiască, bătrânul Tweedy[52]. Da, domnule. A fost la Plevna. Eu m-am ridicat din rândurile soldaților simpli, domnul meu, și mă mândresc cu asta. Dar a avut destulă minte să facă parale cu timbrele. Asta zic și eu să vezi departe.

Mâna lui luă pălăria din cuier de deasupra paltonului greoi, cu inițiale, și a impermeabilului de ocazie, de la vânzarea de la biroul de obiecte pierdute. Timbre: poze cu dosul lipicios. Pariez că o grămadă de ofițeri sunt băgați în combinații de-astea[53]. Sigur că da. Inscripția pătată de sudoare de pe panglica de dinăuntru a pălăriei îi vorbea mută: Plasto, categoria întâi, ha. Aruncă o privire grăbită sub banda de piele dinăuntru. Petecul de carton alb[54]. În siguranță.

În prag se pipăi în buzunarul de la spate după cheia yale. Nu-i. În pantalonii pe care i-am schimbat. Trebuie s-o iau de acolo. Cartoful îl am[55]. Scârțâie dulapul. N-are rost s-o trezesc. Adineaori s-a întors în somn pe partea cealaltă. Trase după el ușa holului, foarte încet, mai mult, până când partea de jos trecu ușurel peste prag, acoperindu-l moale. Pare încuiată. E bine așa oricum până mă întorc.

Traversă pe partea cu soare, ocolind chepengul nesigur de la numărul șaptezeci și cinci. Soarele se apropia de turnul bisericii Sfântul Gheorghe. Are să fie o zi caldă de vară cred. Mai ales cu hainele astea negre se simte mai tare. Negrul e bun conducător, reflectă (refractă o fi?) căldura. Dar nu se putea să mă duc în costumul deschis. Să zicem că-i la un picnic. Pleoapele i se lăsau des, încet, pe când înainta în căldura binecuvântată. Mașina cu pâine de la Boland care ne-o aduce pe cea de toate zilele dar ea

preferă pâinea rămasă. De ieri, chiflele cu coajă crocantă. Te face să te simți mai tânăr. Undeva în orient: dimineața devreme: s-o pornești în zori, să-i faci înconjurul tot înaintea soarelui, îi furi așa o zi în mers[56]. Dac-o ții așa veșnic n-ajungi niciodată să îmbătrânești nici măcar cu o zi, teoretic. Mergi pe țărm, într-o țară străină, ajungi la poarta unui oraș, acolo sentinela, și el soldat simplu, îmbătrânit, mustăți mari ca ale bătrânului Tweedy, sprijinindu-se într-un fel de lancie lungă. Te plimbi prin străzi umbrite. Chipuri cu turbane îți trec prin față. Cavernele întunecoase ale prăvăliilor de covoare, marele om, Turko teribilul, așezat cu picioarele încrucișate sub el fumând dintr-o narghilea. Țipetele vânzătorilor pe străzi. Să bei apă cu miros de fenol, să guști șerbet. Să rătăcești așa, ziua întreagă. Ai putea să te întâlnești și cu vreo doi tâlhari. Foarte bine, te-ntâlnești cu ei. Se apropie apusul soarelui. Umbrele moscheilor printre coloane: preotul cu un sul răsucit. Un fior printre arbori, semnalul, vântul de seară. Eu trec mai departe. Cerul de aur tot mai palid. O mamă pândind din pragul casei. Își strigă acasă copiii, pe limba lor întunecoasă. Zid înalt: dincolo corzile răsunând stins. Cerul de noapte, luna, liliachie, culoarea jartierelor noi ale lui Molly. Coarde. Ascultă. O fată cântă la un instrument de-acela de-al lor, cum îi spune: dulcimer, țambal. Eu trec mai departe.

Probabil că nu-i de loc așa. Lucruri din astea le citești în cărți: pe urmele soarelui. Soare scânteind cu toate focurile pe prima pagină. Surâse, încântat de el însuși. Cum spunea Arthur Griffith despre vinieta de deasupra editorialului din *Freeman:* soare al independenței răsărind pe cer la nord-vest, dinspre maidanul din spatele Băncii Irlandei[57]. Își prelungi încântat surâsul. O nuanță ebraică aici: soare al independenței răsărind, sus pe cer, la nord-vest.

Se apropia de barul lui Larry O'Rourke. Dinspre grilajul pivniței plutea în sus o răbufnire stătută de bere neagră. Prin ușa deschisă barul își zvâcnea în afară sufluri de bere, praf de ceai, pesmeți striviți. E totuși un loc bunișor: chiar la capul liniei din oraș. De pildă M'Auley, mai jos, dincolo; nix, ca poziție. Sigur, dacă ar pune tramvaiul pe Circuitul de Nord de la târgul de vite spre chei i-ar crește imediat acțiunile.

Capul lui chel pe deasupra perdeluței. Șmecher bătrânul. N-are rost să-l prelucrez pentru vreo reclamă. Tot el își cunoaște mai bine afacerile. Uite-l, chiar așa, marele Larry, cum stă sprijinit de lada de zahăr, numai în cămașă,

să-și supravegheze diaconul cu șorț cu tot, cum spală cu cârpa și găleata. Simon Dedalus se pricepe să-l imite, zici că-i el, când strânge din ochi. Știți ce vreau eu să vă spun? Ce adică, domnule O'Rourke? Știți ce zic eu? Rușii ăștia, japonezii îi mănâncă cu pâine, la gustarea de dimineață, dimineața cum se scoală[58].

Să mă opresc să-i arunc o vorbă: poate despre înmormântare. Tristă chestie și asta cu Dignam, săracul, domnule O'Rourke[59].

Intrând pe strada Dorset, spuse vesel, salutându-l prin ușa deschisă:

— Bună ziua, domnule O'Rourke.

— Bună să vă fie inima.

— Frumoasă zi, domnul meu.

— Este, da.

De unde și-or fi scoțând și ăștia banii? Când sosesc aici, la început, sunt doar niște nenorociți de picoli cu părul roșu, băieți de la țară, de la Leitrim, care spală paharele și mai dosesc pe sub tejghea ce-a mai rămas prin pahare. Și pe urmă, dintr-o dată, te uiți la ei și-au înflorit ca de-alde Adam Findlaters sau Dan Tallon. Și mai gândește-te și că ăștia au concurență. Setea e generală. Ar fi o problemă frumoasă, să te pună să bați Dublinul de la un cap la altul și să nu treci prin fața nici unei cârciumi. Să vrea și n-ar putea. Poate de la ăia beți morți. Scrii trei și ții cinci. Așa o fi? Un șiling de-aici, altul de-acolo, dacă nu curge pică. Poate de la comenzile en gros. Se mai înțeleg pe șest cu comis-voiajorii. Tu aranjează-te cu șefu', și-o dăm pe urmă pe din două, înțelegi?

Cât scoate ăsta de exemplu numai pe berea neagră într-o lună? Să zicem, zece butoaie. Să punem că scoate zece la sută. Sau mai mult. Zece. Cincisprezece. Trecea acum pe lângă Sfântul Iosif, Școala națională. Țipetele puștilor. Ferestrele deschise. Aerul curat, cuminte, întărește ținerea de minte. Toți deodată, - abece defege keelemen opeșimaice reseit te-am păcălit. Copii și ei, nu? Da, Inishturk. Inishark. Inishboffin[60]. Lecția de geografie. A mea. Slieve Bloom.

Se opri la vitrina lui Dlugacz, privind hălcile de șuncă, bucățile de polonez, albe, negre. Înmulțit cu cincizeci. Cifrele îi păliră în minte, nerezolvate; nemulțumit, le lăsă să se șteargă. Cilindrii lucioși, groși, plini cu carne tocată îi hrăneau privirile și respira liniștit suflul călduț al sângelui aromat de porc.

Un rinichi lăsa să se scurgă picături de sânge pe o farfurie cu desene: ultimul. Se opri la tejghea, alături de slujnica vecinilor. Te pomenești că-l cumpără ea, după cum își citea comanda pe o hârtie din mână. Mâini înroșite: spălatul cu sodă. Și un pfund și jumătate de cârnați Denny. Ochii lui se odihneau pe șoldurile ei viguroase. Pe el îl cheamă Woods. Mă întreb cum se descurcă. Nevastă-sa-i cam bătrâioară. Sânge proaspăt. Nu-i dă voie cu drăguții. Ce brațe puternice. Să tot bată covoarele pe frânghie. Și chiar că le bate, Doamne. Cum i se înfoaie fusta la fiecare izbitură.

Măcelarul cu ochi de dihor împacheta cârnații pe care-i smulsese cu degetele lui butucănoase ca niște cârnăciori. Carne bună aici, ca de vițel bine hrănit.

Ridică o foaie din teancul de afișe. Ferma model de la Kinnereth, pe malul lacului Tiberiada[61]. Ar putea face un sanatoriu de iarnă ideal. Moses Montefiore[62]. Cred că el a fost. Conac, cu ziduri de jur împrejur, vite ca prin ceață, păscând. Își ridică foaia în dreptul ochilor: interesant; o apropie mai mult, să citească, vitele păscând nedeslușite, foaia foșnind. Un vițel alb. Diminețile acelea la târgul de vite, animalele mugind în staule, oi însemnate cu fierul roșu. Bălegarul picurând cu zgomot, crescătorii, în ghete țintuite învârtindu-se prin noroiul de acolo, plescăindu-și palma pe câte o crupă bine hrănită, asta-i pe cinste, cu biciuștile din lemn necojit în mâini. Își ținea răbdător foaia înclinată, stăpânindu-și simțurile, dorința, privirea lui blândă, umilă, era liniștită acum. Fusta șleampătă înfoindu-se zvâcnind, lovitură după lovitură.

Măcelarul smulse două hârtii din teanc, înfășură cârnații ei, de calitatea întâi, și făcu o grimasă roșie.

— Iată, domnișorico, spuse.

Ea îi întinse o monedă, surâzându-i îndrăzneață, scoțându-și mult în afară încheietura groasă.

— Mulțumesc, ’mnișoară. Și un șiling și trei pence restul. Dumneavoastră, vă rog?

Domnul Bloom arătă repede cu degetul. S-o ajungă, să poată sta în urma ei dacă ea avea să meargă încet, după coapsele ei rotitoare. Plăcut lucru să vezi de la început, dimineața. Grăbește-te odată, ce dracu’. Să batem fierul cât e cald. Ea se oprise o clipă în fața prăvăliei, în soare, și apoi porni leneșă spre dreapta. El oftă pe nas: astea nu te înțeleg niciodată. Mâini

mâncate de sodă. Și unghiile murdare. Scapulare cafenii, în zdrențe, apărând-o de o parte, de alta. Țeapă înfiptă de nepăsarea ei se încălzi în licăr molatec de plăcere în pieptul lui. Pentru altul: un polițist, care să nu fie de serviciu, s-o strângă îndeaproape, pe maidan la Eccles. Lor așa le plac, voinice. Cârnați a-ntâia. O, vă rog, domnule polițai, m-am rătăcit în pădure.

— Trei pence, vă rog.

Mâna lui acceptă glanda umedă, moale și o strecură în buzunarul dintr-o parte. Pe urma pescui trei monezi dintr-un buzunar de la pantaloni și le lăsă pe farfuria de cauciuc de pe tejghea. Zăcură acolo o clipă, privite repede și repede strecurate, disc, după disc, în sertar.

— Mulțumesc, domnule. Mai poftiți pe la noi.

Un fulger de foc lacom din ochii de vulpe îi mulțumi încă o dată. Își retrase privirile după o clipă. Mai bine nu; altă dată.

— Bună dimineața, spuse, pornind înspre ușă.

— Bună dimineața, domnul meu.

Nicio urmă. S-a dus. Și ce dacă?

Merse înapoi pe strada Dorset, citind cu gravitate. Agendath Netaim companie de plantatori. Pentru cumpărarea unor vaste întinderi nisipoase de la guvernul turc spre a fi plantate cu eucalipți. Excelent pentru umbră, combustibil și materiale de construcție. Plantații de portocali și imense câmpuri de pepeni la nord de Jaffa. Le plătești opt mărci și-ți plantează un ar de pământ cu măslini, portocali, migdali sau lămâi. Măslinii, mai ieftini; portocalii au nevoie de irigații artificiale. În fiecare an ți se livrează recolta. Îți înregistrează numele ca proprietar pe viață, în registrul uniunii. Poți să plătești zece peșin, și restul în rate anuale. Bleibtreustrasse, 34, Berlin, W. 15.

Nu-i de mine asta. Dar e totuși o idee aici.

Privi vitele, aburite în aburul căldurii de argint. Măslini argintați de praf. Zile lungi, liniștite; cureți copacii, se coc roadele. Măslinele se strâng în vase mari, nu? Mi-au mai rămas câteva de la Andrews. Molly le scuipă. Le știe bine gustul, acum. Portocalele în hârtie subțire, împachetate în lăzi. Și lămâile. De mirare că Citron, săracul, mai trăiește încă, acolo, la parada de Sfântul Kevin. Și Mastiansky, cu citera lui veche. Frumoase mai erau serile, atunci. Molly în scaunul de răchită al lui Citron. Îți face plăcere să le ții în mână, fructe proaspete, cerate, le strângi în mână, le ridici la nas, le miroși aroma. Chiar așa, grea, dulce, o mireasmă de sălbăticie. Întotdeauna la fel,

an după an. Și luau și o grămadă de bani pe ele, mi-a spus Moisel. Piața Arbutus, strada Plăcerii: timpuri frumoase, pe vremuri. Trebuie să fie fără niciun defect, zicea. Și vin tocmai de acolo: Spania, Gibraltar, Mediterana, Levantul. Lăzile înșiruite pe chei, la Jaffa, un tip care le trece în registru, marinari în salopete murdare, le încarcă. Uite-l și pe cum-îl-cheamă, iese acum. Ce mai faceți? Nu mă vede. Unul pe care-l știi doar cât să-l saluți, un tip cam plicticos. Din spate, parcă-i căpitanul ăla norvegian. Mă întreb dacăm să-l întâlnesc astăzi. O stropitoare. Ca să stârnească ploaia. Precum în cer așa și pe pământ.

Un nor începu să acopere soarele, cu totul, pe încetul, cu totul. Cenușiu. Departe.

Nu, nu așa. O țară golașă, pustiu arid. Lac vulcanic, marea moartă; niciun pește, fără ierburi, adâncită în pământ. Niciun vânt să-i stârnească valurile, metal cenușiu, ape încețoșate, otrăvite. Ploaia de pucioasă, i-au spus, căzând peste ei: cetățile din câmpie: Sodoma, Gomora, Edom. Toate, nume moarte. O mare moartă într-o țară moartă, cenușie, bătrână. Bătrână acum. A născut cea mai veche stirpe, cea dintâi. O bătrână încovoiată traversă dinspre Cassidy, strângând în mână gâtul unei sticle. Oamenii cei mai bătrâni. Au rătăcit departe departe pe întreg pământul, captivitate după captivitate, înmulțindu-se, murind, născându-se pretutindeni. Și acuma uite cum zace mort pământul acesta. Acum nu mai poate să nască. Mort; ale unei bătrâne, mitra cenușie întru adâncuri alunecând a lumii.

Dezolare.

O oroare cenușie îi brazdă întreg trupul. Împăturind foaia în buzunar o luă pe strada Eccles, grăbindu-se către casă. Uleiuri reci îi alunecau prin vine, înghețându-i sângele: bătrânețea așternându-i pe trup o crustă, o mantie de sare. Ei, acum sunt aici. Dimineața îți șoptește imagini urâcioase. M-am sculat cu dosul în sus. Trebuie să m-apuc iar de exercițiile alea din Sandow. În jos pe mâini. Case de cărămidă cafenii, buburoase. Numărul opt încă nu s-a închiriat. De ce oare? Valoarea locativă e doar de douăzeci și opt. Adresați-vă la Towers, Battersby, North, Mac-Arthur: fereastra salonului toată numai afișe. Plasture pe un ochi bolnav. Să simți aburul blând al ceaiului, fumul din cratiță, untul sâsâind. Mai aproape de carnea ei bogată, caldă încă din pat. Da, da.

Grăbită, lumina de soare caldă revărsându-se în fugă dinspre Berkeley Road, rapidă. În sandale înguste, pe cărarea pe care tot ea o lumina.

Aleargă, aleargă, să mă întâmpine, o fată cu părul de aur în vânt.

Două scrisori și o carte poștală pe jos în hol. Se opri să le ridice. Doamnei Marion Bloom. Inima lui grăbită încetini deodată. Scris energic. Doamna Marion[63].

— Poldy!

Intrând în dormitor își închise pe jumătate ochii și înainta prin amurgul cald, galben, către capul ei zburlit.

— Pentru cine sunt scrisorile?

Le privi. Mullingar. Milly.

— O scrisoare pentru mine de la Milly, spuse cu grijă, și o carte poștală pentru tine. Și ai și o scrisoare.

Depuse cartea poștală și scrisoarea pe pătura împletită lângă curba pe care o formau genunchii ei.

— Vrei să-ți ridic transperantul?

Ridică transperantul, trăgându-l ușor, treptat, văzu cu coada ochilor cum ea aruncă o privire asupra scrisorii și o îndesă apoi sub pernă.

— Ajunge atât? întrebă întorcându-se spre ea.

Ea își citea cartea poștală, sprijinindu-se într-un cot.

— A primit lucrurile, spuse.

Așteptă până ce ea lăsă cartea poștală la o parte și se lăsă să alunece iarăși încolăcită în pat cu un suspin mulțumit,

— Grăbește-te cu ceaiul ăla, spuse ea. M-am uscat toată.

— Fierbe ceainicul, spuse el.

Dar mai întârzie să elibereze scaunul: fusta ei în dungi, lenjeria mototolită, murdară; le ridică pe toate în brațe și le lăsă la picioarele patului.

Pe când cobora spre bucătărie, ea strigă după el:

— Poldy?

— Ce-i?

— Să opărești ceainicul mic.

Fierbea, bineînțeles; o pană de abur se ridica din ciocul ceainicului. Opări și clăti ceainicul mic și puse înăuntru patru lingurițe pline de ceai, înclinând apoi ceainicul mare să lase apa să curgă dincoace. Lăsându-l să se limpezească, dădu la o parte ceainicul mare și așeză tigaia direct pe cărbunii înroșiți privind cum alunecă înăuntru și se topește bucata de unt. Pe când desfăcea pachețelul cu rinichiul pisica se împingea în el, mieunând

înfometată. Dacă-i dai prea multă carne, nu mai prinde șoareci. Se zice că nici nu mănâncă deloc carne de porc. Cușer. Poftim. Lăsă hârtia murdară de sânge să cadă până la ea și depuse rinichiul în sosul gros de unt topit, sfârâitor. Piper acuma, îl presără printre degete, în cerc, scoțând din păhărelul de ouă ciobit.

Pe urmă își deschise scrisoarea, aruncând o privire peste întreaga filă și pe verso. Mersi, un basc nou; domnul Coghlan; picnic la Lough Owel; un student; fetele de pe plajă ale lui Blazes Boylan.

Ceaiul se infuzase. Își umplu și el ceșcuța „pentru mustață”, imitație de serviciul Crown Derby, surâzând. Darul de ziua lui de la Milly. Prostuța. Când era de cinci ani numai. Nu, stai nițel: patru. Eu i-am dat colierul de imitație de ambră pe care și l-a rupt. Își punea singură în cutia de scrisori bucățele de hârtie de împachetat împăturite. Surâse, turnând ceaiul.

O, Milly Bloom, tu ești iubita mea.
Tu ești oglinda în care mă uit noaptea întreagă.
Mai bine că te am pe tine, chiar fără de o para,
Decât pe Katey Keogh cu grădina și măgărița ei bleagă.

Săracul profesorul Goodwin, bătrânul. Groaznic caz. Dar era un bătrânel tare politicos. Ce elegant, ca pe vremuri, când se-nclina și-o ajuta pe Molly să coboare de pe scenă. Și oglinjoara pe care și-o ținea în joben. Seara când o venit Milly cu ea în salon. I-a uitați-vă ce-am găsit în jobenul domnului profesor Goodwin! Ce-am mai râs cu toții. Își spunea de pe atunci cuvântul sexul. De pe-atunci era o femeiușcă pe cinste.

Înfipse furculița, în bucata de rinichi și o trânti pe partea cealaltă; pe urmă aranja ceainicul pe tavă. Umflătura tăvii zăngăni când o ridică în mâini. Era totul pe tavă? Pâinea cu unt, patru, zahărul, lingurița, frișca. Da. O duse în sus pe scări, cu degetul gros petrecut pe după toarta ceainicului.

Împingând ușa cu genunchiul intră cu tava în mâini și o așeză pe scaunul de la capul patului.

— Ce-ai mai stat, spuse ea.

Făcu să scârțâie arcurile când se ridică deodată într-un cot, sprijinindu-se în pernă. El îi privea calm trupul masiv, alunecându-și privirea printre sânii mari, moi, atârnându-i pe sub cămașa de noapte ca ugerul unei capre.

Căldura trupului ei până atunci culcușit acolo se înălță în aer, amestecându-se cu mireasma ceaiului pe care începuse să și-l toarne.

Un colț de plic rupt se ivea de după perna mototolită. Întorcându-se să iasă, se opri o clipă să îndrepte pătura.

— De la cine era scrisoarea? întrebă.

Scris energic. Marion.

— A, de la Boylan, spuse ea. Mi-aduce programul.

— Ce cânți?

— *Là ci darem* [64], cu J. C. Doyle, spuse ea, și *Vechiul cântec dulce al iubirii.*

Buzele ei pline surâdeau sorbind ceaiul. Parfumul ăsta lasă un miros cam stătut a doua zi. Cam ca apa de flori trezită.

— Ai vrea să-ți deschid fereastra puțin?

Ea își împinse în gură o felie de pâine îndoită, întrebând:

— La ce oră-i înmormântarea?

— La unsprezece, cred, îi răspunse. N-am văzut ziarul încă.

Urmărind degetul ei care arăta ceva ridică de pe pat un crac al pantalonașului ei cam murdar. Nu? Atunci o jartieră cenușie încolăcită pe după un ciorap: mototolit, cu talpa lucioasă.

— Nu: cartea aia.

Un alt ciorap. Fusta.

— Trebuie c-a căzut pe jos, spuse ea.

Pipăi încolo și încoace. *Voglio e non vorrei*[65]. Mă întreb dacă ea-l pronunță cum trebuie: *voglio.* Nu-i în pat. Trebuie c-a alunecat. Se apleacă și ridică cearceaful. Cartea, căzută acolo, zăcea deschisă lângă umflătura cu desene portocalii a oalei de noapte.

— Dă-ncoace, spuse ea. I-am pus un semn. E-un cuvânt aici de care am vrut să te întreb ce-nseamnă.

Sorbi o înghițitură din ceașca pe care o ținea de toartă și, după ce-și șterse grijulie vârful degetelor de pătură începu să caute prin text cu acul de cap până ajunse la cuvântul căutat.

— Mă tu-n-pe ce? întrebă el.

— Aici, spuse ea. Ce-nseamnă asta?[66]

Se apleca să citească pe sub unghia ei frumos lustruită.

— Metempsihoză?

— Da. Cine-i ăsta și ce vrea?

— Metempsihoză, spuse el încruntându-se. E-un cuvânt grec; din grecește. Asta înseamnă transmigrarea sufletelor.

— Ei, pe dracu', spuse ea. Vorbește lămurit; să te-nțeleagă omul.

El surâse, privind dintr-o parte spre ochii ei ironici. Aceiași ochi tineri. Prima noapte după spectacolul cu tablouri mișcătoare. La Dolphin's Barn. Frunzări filele pătate. *Ruby: Mândria circului.* Ia te uită. O poză. Un italian încruntat, cu biciușca în mână. Asta de aici trebuie să fie Ruby mândria întinsă pe jos goală. Cu cearșaful du-ne pe noi spre lumină[67]. *Monstruosul Maffei conteni în sfârșit și cu un ultim blestem își împinse victima cât colo.* Astea toate-s cu acte de cruzime. Ca niște animale dopate. Trapezele, la circul Hengler. Nici nu mai puteam să mă uit. Toată lumea ținându-și răsuflarea. Voi frângeți-vă gâturile, că noi o să ne rupem coastele de atâta râs. Familii întregi. De mici le-au deprins oasele, așa ca să se metempshihozeze. Că adică trăim după moarte. Sufletul nostru. Că sufletul omului, după ce moare. Sufletul lui Dignam…

— Ai terminat-o? o întrebă.

— Da, spuse ea. N-are nimic porcos. Adică, ea l-a iubit tot pe primul toată vremea?

— Eu n-am citit-o. Vrei alta?

— Da. Ia una de Paul de Kock. Are nume frumos.

Își mai turnă o ceașcă de ceai, urmărind dintr-o parte cum curge lichidul.

Trebuie să prelungesc termenul la cartea aceea de la bibliotecă din strada Capelei. Altfel au să-i scrie lui Kearney care a garantat pentru mine. Reîncarnare; ăsta-i cuvântul.

— Unii oameni cred, spuse, că mai continuăm să trăim în alt trup și după moarte, că am mai trăit și înainte. Asta se cheamă reîncarnare. Că am mai trăit înainte, pe pământ, acum mii de ani, sau pe vreo altă planetă. Că, adică, am uitat totul. Unii spun că-și mai aduc aminte de viețile lor trecute.

Frișca se încolăcea în spirale tremurătoare în ceaiul ei. Mai bine să o fac să-și aducă aminte de cuvântul ăsta: metempsihoză. Un exemplu mai degrabă. Un exemplu.

Scalda nimfelor de deasupra patului. Oferită, odată cu numărul de Paști, de *Photo Bits;* splendidă capodoperă artistică în culorile reale, artistice. Ceaiul înainte de a-i turna laptele. Seamănă puțin cu ea când își lasă părul pe umeri: mai zveltă. Trei șilingi și șase pence am dat pe ramă. Ea zicea că

face frumos deasupra patului. Nimfe goale: Grecia: și, de exemplu, toți oamenii care au trăit atunci.

Răsfoi cartea.

— Metempsihoză, spuse, este cum îi spuneau grecii vechi. Ei credeau că te poți schimba într-un animal, sau un copac, de pildă. Făpturile acelea pe care ei le numeau nimfe, de exemplu.

Lingurița cu care ea amesteca zahărul se opri. Privea cu ochii mari drept în fața ei, inhalând prin nările ei arcuite.

— Miroase a ars, spuse ea. Ai lăsat ceva pe foc?

— Rinichiul! strigă el deodată.

Își forță repede cartea în buzunarul de la piept și, lovindu-se la degetele de la picioare de comoda ciobită, se grăbi spre locul de unde venea mirosul, coborând în grabă scările, cu mișcări de barză speriată. Un fum acru țâșnea cu izbucniri mânioase dintr-o parte a tigăii. Strecurându-și dinții furculiței pe sub rinichi îi desprinse și-i întoarse pe spate. Numai puțin s-a ars. Îl mută din tigaie pe o farfurie și lăsă apoi sosul cafeniu, rărit, să picure deasupra.

Acum o ceașcă de ceai. Se așeză, tăie și unse cu unt o felie de pâine. Curăță carnea arsă și o aruncă pisicii. Pe urmă își ridică furculița plină la gură, mestecând cu discernământ carnea elastică, gustoasă. Tocmai bine făcut. O înghițitură de ceai. Apoi își tăie pătrățele de pâine, muie unul din ele în sos și și-l băgă în gură. Ce scria ea acolo de-un student și despre un picnic? Împături scrisoarea alături, citind-o încet pe măsură ce mesteca, muind un alt pătrat de pâine în sos și ridicându-și-l spre gură.

> Dragă Papli,
>
> Îți mulțumesc mult de tot pentru frumosul dar de ziua mea. Mi se potrivește de minune. Toată lumea spune că sunt cea mai frumoasă cu bascul ăsta nou. Am primit și cutia splendidă cu ciocolată cu cremă de la mămica și-i scriu și ei. Sunt foarte bune. Mă lansez acuma în lumea fotografiei. Domnul Coghlan mi-a făcut una nemaipomenită și Doamna vi-o trimite când o developează. Am făcut o grămadă de încasări ieri. A fost o zi frumoasă și toate femeile cu picioare groase erau în păr. Luni mergem la Lourgh Owel cu niște prieteni să improvizăm un picnic. Dragostea mea lu' mămica și pentru tine un pupic uite-așa mare și multe mulțumiri. Îi aud cum cântă la pian jos. Are să fie un concert la

Greville Arms sâmbătă. E-un student tânăr care vine aici câteodată, seara, Bannon îl cheamă, verișorii lui sau așa ceva sunt tipi serioși și el cântă cântecul lui Boylan (cât pe-aci să scriu Blazes Boylan) despre fetele alea frumoase de pe plajă. Spune-i și lui salutări de la Milly Prostuța. Acum trebuie să închei cu toată dragostea.

Fiica matale care te iubește,

MILLY[68]

P.S. Iartă-mă că scriu așa prost da mă grăbesc tare. Bai. M.

Cincisprezece ani ieri. Curios, și era și data de cincisprezece. Prima zi de naștere pe care și-o sărbătorește când nu-i acasă. Separație. Despărțire. Mi-amintesc de dimineața aceea de vară când s-a născut ea, cum am dat fuga s-o scol pe doamna Thornton de pe strada Denzille. Simpatică bătrânică. O grămadă de bebeluși trebuie să fi adus pe lume. Ea a știut de la început că micuțul Rudy săracul n-are să trăiască. Ei, bun e Dumnezeu, domnule. A știut de la început. Ar fi avut acuma unsprezece ani dacă trăia.

Fața lui absentă, fără gânduri. Privea cu milă la post-scriptum. Iartă-mă că scriu așa prost. Mă grăbesc tare. Cântă la pian jos. Iese și ea din găoace. Ce m-am certat cu ea la cafeneaua XL pe chestia cu brățara. N-a vrut să-și mai mănânce prăjiturile și nici să mai stea de vorbă sau să se uite la mine. Șireată. Muie alte pătrățele de pâine în sos și își mâncă, bucată cu bucată, rinichiul. Douăsprezece șilingi și șase pence pe săptămână. Nu-i mult. Dar, totuși, ar fi putut să nimerească și mai rău. Pe-o scenă de music-hall. Un student tânăr. Sorbi o înghițitură de ceai, acuma se mai răcise, să-i treacă rinichiul. Pe urmă mai citi iarăși scrisoarea; de două ori.

Lasă, e bine; știa ea cum să-și aibă grijă de interesele ei. Dar dacă nu? Nu, nu s-a întâmplat nimic. Sigur că s-ar putea. Să așteptăm în orice caz întâi să se întâmple. O sălbăticiune mică. Picioarele ei zvelte urcând în fugă treptele. Cum i-o fi norocul. Se coace acum. Cochetă; foarte.

Surâse cu afecțiune emoționată spre fereastra bucătăriei. Ziua când am prins-o pe stradă cum se ciupea de obraji să și-i facă roșii. Cam anemică. I-am dat prea multă vreme lapte. Ziua aceea pe *Erm's King* pe după insula Kish. Cada aia blestemată care lua apă. Nu i-a fost frică deloc. Basmaua ei albăstrie fluturându-i în vânt, cu părul.

Cu gropițe-n obrăjori și zulufi ușori
Amețești când o privești.

Fetele de pe plajă[69]. Plicul rupt. Cu mâinile înfundate în buzunarele pantalonilor, ca un birjar în ziua lui liberă, și cântând. Prietenul familiei. Amețăști, cum pronunță el. Debarcaderul cu lampioane, seara de vară, orchestra.

Fetele acelea, fetelele cele,
Frumoasele de pe plajele mele.

Și Milly, și ea. Pupicuri copilărești; primele. Acum, departe s-au dus demult. Doamna Marion. Citește acuma, răsturnată pe spate, numărându-și buclele după degete, împletindu-și-le.

Un regret molatec, calm, îi aluneca pe șira spinării, tot mai pronunțat. Are să se întâmple, da. Să-mpiedic asta. N-are rost; nu mă pot mișca de aici. Buze dulci ușoare de fecioară. Și are să se întâmple. Simțea ca o strângere de inimă cuprinzându-l. Inutil să mai încerc acum. Buze sărutând, sărutând sărutare. Buze pline lipicioase de femeie.

Mai bine că-i ea acolo; departe. Să aibă o ocupație. Își dorea un câine să-și umple timpul. Ar putea da o fugă până acolo. De ziua liberă la începutul lui august, numai doi șilingi și șase pence, dus și întors. Mai sunt șase săptămâni, oricum. S-ar putea să fac rost de un permis de presă. Sau prin M'Coy.

Pisica, după ce-și spălase toată blănița, se întoarse la hârtia pătată de sânge, o mirosi și se îndreptă mândră spre ușă. Mai privi îndărăt spre el, mieunând. Vrea afară. Stă și-așteaptă în fața ușii, mai devreme sau mai târziu, cândva, tot are să se deschidă. Las-o s-aștepte. E cam agitată. Ele sunt electrice. E-o furtună în aer. Și se spăla și după ureche cu spatele spre foc.

Se simțea greoi, plin; pe urmă o destindere înceată în stomac. Se ridică în picioare descheindu-se la cureaua de la pantaloni. Pisica mieuna spre el.

— Miau! îi spuse drept răspuns. Așteaptă până sunt gata.

Greutate; vine o zi călduroasă. Parcă mi-e lene s-o mai iau în sus pe scări până pe palier.

Un ziar. Îi plăcea să citească, pe scaun. Sper că nu vine dracului vreun dobitoc să-mi bată la ușă tocmai când.

În sertarul mesei găsi un număr vechi din *Titbits.* Și-l împături la subsuoară, merse spre ușă, o deschise. Pisica urcă în salturi scurte, moi. A, asta voia, să se ducă sus, să se culcușească în pat.

Ascultând, auzi vocea ei:

— Haide, vino. Pisicuță. Vino-ncoace.

Ieși în grădină pe ușa din spate: se opri să asculte spre grădina de alături. Niciun sunet. Poate atârnă rufele la uscat. Fata era în grădină. Frumoasă dimineață.

Se aplecă să privească un fir subțire de izmă crescut pe lângă zid. Să fac un pavilion de vară aici. Mlădițe roșii. Iederă de Virginia. Trebuie puse îngrășăminte peste tot, e pământ prost. Un strat de sulf. Pământurile astea fără bălegar. Resturi și de la bucătărie. Lut; ce mai e și asta? Găinile din curtea de alături: găinațul de la ele e foarte bun de îngrășământ. Dar cel mai bun e de la vite, mai ales când le hrănești cu semințe de-astea uleioase. Un fel de pastă de bălegar. Cel mai bun să cureți mănușile fine de piele, de damă. Murdăria curăță. Și cenușa. S-ar putea recondiționa toată curtea. În colțul de acolo mazăre verde. Lăptuci. Aș avea întotdeauna verdețuri proaspete. Grădinile au și dezavantaje totuși. Albina sau viespea aia, ce-o fi fost, atunci în lunea Rusaliilor.

Mergea mai departe. A propos, unde mi-o fi pălăria? Trebuie c-a pus-o la loc în cuier. Sau o fi căzut pe jos. Nostim, nu-mi aduc deloc aminte. Cuierul era prea plin. Patru umbrele, haina ei de ploaie. Să mă duc să iau scrisorile. Clopoțelul de la ușă acolo la Drago. Ce întâmplare, tocmai acuma să mă gândesc la părul castaniu dat cu briantină pe deasupra gulerului. Tocmai se spălase și-și făcuse părul. Mă gândesc dac-aș avea timp de-o baie în dimineața asta. Strada Tara. Tipul de la casă de acolo, l-a ajutat să evadeze pe James Stephens cică. O'Brien.

Ce voce adâncă are și Dlugacz ăsta. Agenda cum îi spunea? Uite domnișorică. Un entuziast.

Împinse cu piciorul ușa șleampătă a privatei[70]. Să am grijă să nu-mi murdăresc pantalonii ăștia pentru înmormântare. Intră, plecându-și capul sub ușorul scund. Lăsând ușa întredeschisă, în duhoarea de var nestins și pânze de păianjen stătute își desfăcu bretelele. Înainte de a se așeza, privi printr-o crăpătură la fereastra casei de alături. Regele era în cămara visteriei[71]. Nimeni.

Așezat pe scaunul găurit își desfăcu ziarul întorcând foile peste genunchii dezgoliți. Ceva nou, și mai ușor. Nicio grabă. Să mai țin nițel. Povestirea noastră cu premiu. *Lovitura de teatru a lui Matcham.* Scrisă de domnul Philip Beaufoy, clubul Playgoer, Londra. Onorariul de o guinee pe coloană a fost achitat autorului. Trei și jumătate. Trei lire și o treime. Trei lire treisprezece șilingi și șase pence.

Citea liniștit, mai ținându-se încă, întâi prima coloană, apoi începând să-și dea drumul, o începu pe a doua. Cam pe la jumătate, simțind cum îi cedează ultima rezistență, își lăsă intestinul să i se deșerte ușor, citind mai departe, citind încă, răbdător, constipația aceea ușoară de ieri mi-a trecut de tot. Sper că nu-i prea mare să-mi deschidă hemoroizii iar. Nu, tocmai cât trebuie. Așa. Ah! Stipat o tabletă de cascara sagrada. Viața ar putea fi așa de. Nu că l-ar fi emoționat cine știe ce dar era curățică și proaspătă. Ăștia tipăresc chiar orice acum. Un anotimp mort. Citea mai departe, așezat calm în mirosul care se ridica din el însuși. Curată, sigur. *Matcham se mai gândește deseori la lovitura de maestru prin care a câștigat-o pe vrăjitoarea cu râsul frumos care acum.* [72] Începe și se sfârșește moral. *Mână în mână.* Șmecher. Își aruncă privirile îndărăt peste cele citite și, simțind cum îi curge liniștit apa, îl invidie cu bunăvoință pe domnul Beaufoy care-o scrisese și primise onorariul de trei lire treisprezece șilingi și șase pence.

Aș putea să scriu și eu o schiță. De domnul și doamna L.M. Bloom. Să născocesc o povestioară despre un proverb care? Pe vremea când încercam să-mi notez pe manșetă ce spunea ea când se îmbrăca. Nu-mi place să ne îmbrăcăm deodată. M-am ciupit când m-am bărbierit. Își mușca buza de jos când își potrivea copca la fustă. O cronometram, 9,15. Ți-a dat banii Roberts? 9,20. Greta Conroy cu ce era îmbrăcată? 9,23. Ce mi-o fi venit să-mi cumpăr peria asta? 9,24. M-am umflat după varza aia. Un fir de praf pe pielea ghetei ei.

Felul cum își freca, pe rând, repede, vârful pantofului de călcâiul ciorapului. Dimineața după balul de la bazar când orchestra lui May a cântat dansul orelor de Ponchielli. Cum să explici ceasurile acelea de dimineață, amiaza pe urmă seara lăsându-se, pe urmă orele de noapte. Cum se spală ea pe dinți. Asta a fost prima noapte. Capul, când dansează. Clapele evantaiului ciocnindu-se una de alta. Boylan ăsta o fi om înstărit? Are bani. De ce? Am băgat de seamă că respirația îi miroase frumos când

dansează. N-are rost să fredoneze atunci. Vreo aluzie. Ciudată muzică aveau aseară. Oglinda era în umbră. Își freca oglinjoara repede de jacheta de lână deasupra sânului ei mare. Se uita în ea. Linii tremurate în ochii ei. Parcă totuși nu se potrivește.

Ceasuri de seară, fetele în voaluri cenușii. Pe urmă ceasurile de noapte negre, cu pumnale și măști peste ochi. O idee poetică, trandafiriu, pe urmă auriu, pe urmă cenușiu, pe urmă negru. Și e exact ca în viață. Ziua, pe urmă noaptea.

Rupse jumătate din povestirea cu premiu și se șterse cu ea. Pe urmă își trase în sus pantalonii, își prinse bretelele și se încheie. Trase de ușa șleampătă a privatei și ieși din semiîntuneric la aer curat.

În lumina vie, ușurat și limpezit la trup, își examină cu grijă pantalonii negri, manșetele, genunchii, umflăturile din dreptul genunchilor. La ce oră e înmormântarea? Să văd în ziar.

Un scrâșnet și un vâjâit întunecos în văzduh, deasupra. Clopotele de la biserica Sfântul Gheorghe. Băteau ora; dangăt fieros, puternic, întunecos.

Heiho! Heiho!
Heiho! Heiho!
Heiho! Heiho!

Fără un sfert. Și uite, iar; dangătul mai tare, urmându-i prin aer, al treilea. Săracul Dignam!

Trecând[73] prin fața camioanelor pe cheiul sir John Rogerson, domnul Leopold Bloom înainta sobru, pe lângă aleea Windmill, pe lângă Leask, teascul de semințe de in, pe lângă oficiul poștal telegrafic. Aș fi putut să-i dau și adresa asta. Și prin fața casei de ajutor a marinarilor. Se abătu de la zgomotele matinale ale cheiului și o porni pe strada Lime. Pe lângă locuințele ieftine Brady, un ucenic de la tăbăcărie trândăvea, cu găleata de deșeuri prinsă de braț, fumând dintr-o țigară pe care o mesteca între dinți. O fetiță ceva mai mică și cu o eczemă pe frunte îl ochea, frământându-și neliniștită în mâini un cerc strâmb de butoi. Spune-i că dacă mai fumează nu mai crește. Ei, lasă-l în pace. La urma urmei viața nu-i nici pentru el chiar așa ușoară! Stă și-așteaptă prin fața cârciumilor să-l ducă pe taică-su acasă. Hai acasă la mama, tată. E-o oră moartă; nici nu sunt prea mulți pe

aici. Traversă strada Townsend, trecu de fațada încruntată a sălii Bethel. El, da; casa lui; Aleph. Beth. Și pe lângă Nichols, cu pompele funebre. La unsprezece. Mai e vreme. Pariez că Kelleher, Corny, a pus mâna pe înmormântare pentru O'Neill. Cânta cu ochii închiși. Corney. Am întâlnit-o odată în parc. Pe întuneric. Ce mai chestie. Turnătoare pentru politie. Cum și-a mai dat numele și adresa, cât ai zice pește. Sigur că i-a suflat-o înmormântarea. Îl îngroapă cât mai ieftin în ce-o da Dumnezeu. Și cu tara-rara tara-rara.

La aleea Westland se opri în fața vitrinei de la Belfast și Oriental Tea Company și citi inscripțiile de pe pachețelele de hârtie groasă, lucioasă: calitate de lux, calitatea întâi, ceai de familie. Cam cald. Ceai. Trebuie să-i cer lui Tom Kernan. Dar nu pot să-i spun așa ceva la o înmormântare. În vreme ce ochii îi citeau încă, docili, își scoase pălăria inhalându-i liniștit mirosul de ulei de păr și își trecu mâna dreaptă cu o grație înceată peste frunte și păr. Foarte cald, dimineața asta. Pe sub pleoapele coborâte leneș ochii îi căzură pe funda micuță a benzii de piele înăuntrul pălăriei de lux. Acolo chiar. Mâna dreaptă îi pătrunse în cupa deschisă a pălăriei. Degetele îi găsiră repede un cartonaș sub banda de piele și-l transferară în buzunarul de la vestă.

Ce cald. Mâna dreaptă îi trecu încă o dată, mai încet, peste banda de piele: calitate de lux, din cele mai bune soiuri de Ceylon. Extremul Orient. Frumoase locuri trebuie să fie: grădinile de paradis ale lumii, frunze uriașe, leneșe, pe care să plutești în voie, cactuși, pajiști cu flori, liane șerpuitoare, li se spune. Mă întreb, chiar așa o fi. Toți cingalezii ăștia, tolăniți la soare, o duc tot într-un *dolce far niente.* Nici nu ridică un deget cât e ziua de lungă. Dorm șase luni pe an. Prea cald și ca să se mai certe între ei. Influența climatului. Letargie. Flori ale leneviei. Se hrănesc mai mult cu aer. Azoturi. Soarele din grădina botanică. Plante sensibile. Lotuși. Petalele prea obosite ca să mai. Boala somnului plutește în aer. Pășești pe petale de trandafiri. Închipuie-ți, să mai mănânci ciorbă de burtă sau friptură. De unde era ăla pe care l-am văzut în poză nu știu unde. A, pe marea moartă, plutind pe spate, și citea o carte, cu umbreluța de soare deschisă. Nici n-ai putea să te dai la fund, chiar dacă ai încerca, așa e de densă de sare. Din cauză că greutatea apei, nu, greutatea trupului în apă este egală cu greutatea. Sau e volumul egal cu greutatea? E-o lege, ceva în genul acesta. Vance, spectrul solar cum îi spuneam, la liceu, cum mai trosnea din

degete când își ținea lecția. Materie pentru colegiu. Ce mai colegiu. Ce e greutatea cu adevărat când spui greutate? Treizeci și două de picioare pe secundă, per secundă. Legea căderii corpurilor: per secundă, per secundă. Toate cad pe pământ. Pământul. E forța gravitații pământului asta e greutatea.

Se întoarse și traversă cu pas sprinten drumul. Cum mergea ea, cu cârnații în mână? Cam așa. Mergând înainte, scoase *Freeman*-ul împăturit din buzunarul dintr-o parte, îl desfăcu, îl strânse în sul pe sensul lungimii și începu să se lovească la fiecare pas săltăreț pe cracul pantalonului. Cu aer neglijent: am trecut doar să văd. Per secundă, per secundă. Per secundă, la fiecare secundă înseamnă. De pe trotuar aruncă o privire ageră prin ușa oficiului poștal. Prea târziu pentru cutia de scrisori. Se depun înăuntru. Nimeni. Înăuntru.

Întinse cartonașul prin ghișeul cu grilaj.

— Sunt scrisori pentru mine? întrebă.

În timp ce funcționara căuta într-o boxă, privi la afișul pentru recrutări care exhiba soldați din toate armele, în uniforme de paradă; și-și ridică vârful sulului spre nări, inhalând mirosul de hârtie ieftină proaspăt tipărită. Probabil nu mi-a răspuns. Am mers prea departe data trecută.

Funcționara îi întinse îndărăt prin ferestruica ghișeu-lui cartonașul împreună cu o scrisoare. Îi mulțumi aruncând o privire grăbită spre plicul cu adresa bătută la mașină.

Domnului Henry Flower
post restant, oficiul aleea Westland
Loco

Oricum, mi-a răspuns. Își strecură cartonașul și scrisoarea în buzunarul hainei, trecând apoi iarăși în revistă soldații în straie de paradă. Unde-o fi acum regimentul bătrânului Tweedy? Reformat din oficiu. Uite: căciulă de urs și pană. Nu, ăsta-i grenadier. Manșete ascuțite. Uite-l aici: pușcașii regali din Dublin. Uniforme roșii. Prea stridente. Probabil că din cauza asta se dau femeile în vânt după ei. Uniforme. E mai ușor să te înrolezi, să-ți faci serviciul. Scrisoarea lui Maud Gonne, unde spunea cum îl agață noaptea pe strada O'Connell; o adevărată rușine pentru capitala noastră irlandeză. Ziarul lui Griffith tot la asta bate acuma: armata e putredă de boli venerice; imperiul de peste mări de peste mările beției. Par cam arierați

mintal; parcă ar fi în transă. Ochii drept înainte. Bateți pasul. Masă, rasă; pat, lat. Ăștia-s din regimentul regelui. Nu l-am văzut niciodată îmbrăcat ca pompier sau polițist. Mda, e mason și el.

Ieși fără grabă din oficiul poștal și o luă la dreapta. Vorbe, ca și cum astea ar rezolva ceva. Mâna îi intră în buzunar și arătătorul își croi drum pe după clapa plicului sfâșiindu-l treptat, în etape. Femeilor chiar că le pasă de asta; așa ceva n-am s-o cred niciodată. Degetele îi extraseră scrisoarea mototolind în vremea aceasta plicul în buzunar. Se mai agăța ceva; poate o fotografie. O buclă. Nu.

M'Coy. Să scap de el repede. Mă abate din drum. Nu pot să sufăr să dea buzna omul peste mine tocmai când.

— Salut, Bloom. Încotro?

— Salut, M'Coy. Nicăieri în special.

— Cum te mai ține șandramaua?

— Bine. Și tu?

— Îmi trag și eu sufletul, spuse M'Coy.

Cu ochii țintă pe cravata și hainele negre întrebă cu voce joasă plină de respect:

— E vreo… n-ai vreun necaz, sper? Văd că ești…

— A, nu, spuse domnul Bloom. Dignam săracul, știi. Înmormântarea e azi.

— Așa, sigur, săracul de el. Chiar. La ce oră? Fotografie nu e. O insignă poate.

— La u… unsprezece, răspunse domnul Bloom.

— Trebuie să încerc să ajung și eu, spuse M'Coy. La unsprezece? Am auzit azi noapte de-abia. Cine mi-a spus? Holohan. Îl știi pe Hoppy?

— Îl știu.

Domnul Bloom privea peste drum la trăsura cu un cal oprită în fața ușii de la Grosvenor. Hamalul tocmai urca valiza sus pe imperială. Ea rămăsese locului, așteptând, în vreme ce bărbatul, fratele, cineva care-i semăna, se căuta prin buzunare după mărunțiș. Șic mantoul ăsta cu gulerul răsfrânt, călduros pentru o zi ca asta, parcă ar fi o pătură. Și poza asta, neglijentă, cum stă cu mâinile în buzunarele aplicate. Ca ființa aceea, așa de mândră, la meciul de polo. Femeile sunt toate de nu le-ajungi la nas până când nu le-atingi la coarda simțitoare. Cine-i frumoasă se și poartă frumos. Rezervată

și toată vremea gata să cedeze. Onorabila doamnă și Brutus este un bărbat onorabil. Te culci cu ea odată și i s-a și dus scrobeala.

— Eram cu Bob Doran, e-ntr-una din bețiile lui care-l apucă și cu ăla, cum îi spune, Lyons Cocoșul. Chiar aici alăturea, la Conway eram.

Doran, Lyons, la Conway. Ea își ridică spre păr o mână înmănușată. Și uite-l și pe Hoppy. Sigur, cu vinu-n nas. Trăgându-și îndărăt capul și privind de departe pe sub pleoapele-i voalate îi vedea pielea lucioasă castanie licărind în lumina puternică, cozile împletite. Ce limpede se vede totul astăzi. Când e aerul umed vezi totul până departe probabil. Vorbind despre una și alta. Mână de doamnă. În ce parte se urcă?

— Și el zicea: *Ce tristă chestie cu săracul nostru prieten Paddy! Care Paddy*? zic eu. *Paddy Dignam ăla micul, săracul,* zice el.

Pleacă la țară; la Broadstone, probabil. Cizme înalte, cafenii, cu șireturile atârnând. Picior frumos. Ce se tot tândălește ăla atât cu mărunțișul? Vede că mă uit. Probabil că e cu ochii mereu la pândă după un ălălalt. Frumoasă ținută. Are două corzi la arcul ei.

— *Da' ce?* zic. *Ce i s-a întâmplat?* zic.

Mândră de tot; bogată; ciorapi de mătase.

— Da, spuse domnul Bloom.

Se trase la o parte puțin mai încolo de capul sporovăitor al lui M'Coy.

— *Ce i s-a întâmplat?* zice. *A murit,* zice. Și, pe cuvântul meu, și-a și turnat în pahar. *Paddy Dignam?* zic. Nu-mi venea să cred când am auzit. Eram cu el nu mai departe de vinerea trecută sau joi era, la Arc. *Da,* zice, *s-a dus. A murit luni, săracul.*

Fii atent! Fii atent! Fulgurare de mătase amplă bogată ciorapi de mătase numai alb. Fii atent!

Un tramvai greoi sunându-și dogit clopoțelul se strecură printre ei.

Am pierdut-o. La dracu' cu cârnu' ăsta care face atâta zgomot! Te face să te simți exclus de la ceva de soi. Paradisul și peri. Totdeauna se întâmplă așa. Chiar în momentul când. Fata aia din gangul de pe strada Eustace, luni parcă, agățându-și la loc jartiera. Prietenul ei care-i acoperea dezvăluirile. *Esprit de corps.* Ei, la ce să mai caști gura acum?

— Da, da, spuse domnul Bloom, cu un suspin adânc, încă unul s-a mai dus.

— Unul dintre cei mai buni, spuse M'Coy. Tramvaiul trecu. Trăsura cu ei înăuntru porni către podul Loop Line cu mâna ei bogat înmănușată pe

mânerul de oțel. Licăr, licăr; flacăra dantelei de la pălăria ei în soare; licăr, lic.

— Nevasta, bine, cred? spuse vocea schimbată a lui M'Coy.

— O, da, spuse domnul Bloom. Cum nu se poate mai bine, mulțumesc.

Desfășură agale sulul ziarului și citi leneș:

Ce e un cămin fără
Carnea-n conserve Plumtree?
E nedesăvârșit.
Dar cu ea, un cămin al fericirii.

— Doamna mea a căpătat tocmai un contract. La drept vorbind, nu e nimic stabilit încă.

Iar vrea să mă tapeze de valiză. Dar acuma nu-i mai merge. Nu mă mai pretez, mulțumesc.

Domnul Bloom își întoarse spre el ochii cu pleoape mari, cu o prietenie deloc grăbită.

— Și nevastă-mea, spuse. Are să cânte la o ocazie foarte șic, la sala Ulster, pe douăzeci și cinci.

— Așa? spuse M'Coy. Îmi pare bine că aud, bătrâne. Cine-l organizează?

Doamnei Marion Bloom. Nu s-a sculat încă. Regina mai era-n iatacul ei de culcare mâncând pâine cu. Nicio carte. Cărți de joc înnegrite răspândite de-a lungul coapselor ei câte șapte. Damă neagră și bărbat blond. Pisică blănită minge neagră. Plicul rupt în fâșie sus.

Al iubirii
Vechi
Și dulce
Cântec
Vine al iubirii vechi… [74]

— Un fel de turneu, știi cum vine? spuse gânditor domnul Bloom. *Cântecul dulce.* S-a înființat un comitet. Cointeresare la profituri.

M'Coy aprobă din cap trăgându-se de tufa mustății.

— Mda, spuse. Asta-i o veste bună.

Se pregătea să se ducă.

— Ei, mă bucur să te văd în formă, spuse. Ne mai întâlnim noi pe-aici pe teren.
— Da, spuse domnul Bloom.
— Să-ți spun ceva, spuse M'Coy. Poate treci și numele meu la înmormântare, vrei? Aș vrea să vin, dar s-ar putea să n-apuc, înțelegi. E-un caz de înec la Sandycove din care-ar putea ieși ceva și atunci coronerul și cu mine ar trebui să mergem până acolo dacă se găsește cadavrul. Trece tu numele meu dacă eu nu sunt acolo, vrei?
— Da, sigur, spuse domnul Bloom începând să se îndepărteze. E-n regulă.
— Bun, spuse bine dispus M'Coy. Mersi, bătrâne. Aș veni, dacă mi-ar fi cu putință. Ei, pa-pa. Doar atât, C. P. M'Coy ajunge.
— Se face, răspunse ferm domnul Bloom.
De data asta nu m-a mai avut cu trucul lui. Mă luase repede. Și pe de departe. Așa mi-ar place și mie. E o valiză la care țin. De piele. Colțuri dublate, margini întărite, clape cu două încuietori. Bob Cowley i-a împrumutat-o pe-a lui pentru concertul de la regatele de la Wicklow anul trecut și nici n-a mai auzit de ea din ziua aia și până acum.
Domnul Bloom, înaintând în pas de plimbare spre strada Brunswick, surâse. Doamna mea a căpătat tocmai un. O soprană cu pistrui, și pițigăiată. Cu nasul ca un cuțit. În felul ei destul de drăguță, așa, pentru-o chestie. Dar n-are vână. Tu cu mine, ce știi tu? În aceeași combinație, adică. Se dă bine pe lângă mine. Aproape că-ți sare țandăra. Nu e în stare să-și dea seama de diferență? Mai degrabă cred că e cam dispus la așa ceva. Asta mie-mi repugnă. Mă gândeam că-aici la Belfast și-o mai fi venit în fire. Sper numai că epidemia aia de vărsat de vânt de acolo nu se-agravează. Îmi închipui că ea nu s-ar mai lăsa vaccinată încă o dată. Nevasta ta și nevasta mea, de.
Mă întreb dacă nu cumva se ține după mine.
Domnul Bloom se opri la colț, cu ochii lunecându-i peste afișele multicolore. Limonada lui Cantrell și Cochrane (aromatizată). Soldurile de vară la Clery. Nu, a luat-o drept. Hopa. În seara asta e *Leah;* doamna Bandman Palmer. Aș vrea s-o mai văd în asta. În *Hamlet* a jucat aseară. Deghizată-n bărbat. Poate că și el era femeie. De ce s-a sinucis Ofelia? Săracul tata! Cât îi plăcea să vorbească despre Kate Bateman în rolul ăsta! A stat afară, în fața la Adelphi, la Londra, o după masă întreagă așteptând să intre. Asta cu un an înainte de a mă naște eu; în șaizeci și cinci. Și

Ristori la Viena. Cum îi zicea exact? De Mosenthal, nu? Nu. Scena despre care vorbea el mereu, acolo unde bătrânul Abraham, orb, îi recunoaște vocea și-i trece cu degetele peste față.

— Vocea lui Nathan! Vocea fiului său! Aud vocea lui Nathan care și-a lăsat tatăl să moară de durere și de nefericire în brațele mele, care și-a părăsit casa tatălui său și l-a părăsit pe Dumnezeul părintelui său.

Fiecare cuvânt aici e atât de adânc, Leopold.

Săracul tata! Săracul de el![75] Îmi pare bine că n-am încercat atunci în cameră să-l văd la față. Ziua aceea! O, Doamne! O, Doamne! Pfu! E, poate că așa a fost mai bine pentru el.

Domnul Bloom dădu colțul și trecu prin fața cailor care așteptau cu capul plecat la stația de trăsuri. N-are niciun rost să te mai gândești la asta. E ora când le pune traista cu ovăz. Dar mai bine nu m-aș fi întâlnit cu M'Coy ăsta.

Pe măsură ce se apropia îi auzea strivind boabele lucioase de ovăz între dinții lor blând mestecători. Ochii lor mari de țap îl priveau trecând pe lângă ei, prin mirosul dulceag, amestecat cu ovăz, al urinei de cal. Un Eldorado al lor. Săracii de ei, niște nenorociți! La dracu' dacă mai știu ei ceva sau le mai pasă de ceva, cu boturile alea lungi vârâte în traistele cu ovăz. Sunt prea sătui de toate să mai și vorbească. Dar, oricum, ei își au asigurată hrana și tot ce le trebuie. Și mai sunt și castrați; uite colo o bucată de gutapercă uscată care le atârnă între șolduri. S-ar putea să fie mai fericiți așa chiar. Par niște animale bune, săracii de ei. Dar ce te mai enervează când se apucă să necheze.

Scoase scrisoarea din buzunar și o împături în ziarul pe care-l ținea în mână. Aș putea chiar să dau nas în nas cu ea aici. Pe străduța asta e mai sigur.

Trecu pe lângă ghereta vizitiilor. Curioasă mai e și viața asta a vizitiilor, de colo până colo, pe orice vreme, pe oriunde, n-au nici timp, nici orar ca lumea, nu sunt niciodată de capul lor. *Voglio e non.* Îți face și plăcere să le mai dai câte o țigară. Sunt și sociabili. Când trec pe lângă tine-i auzi cum fredonează câte o frântură de cântec. Începu și el să fredoneze.

Là ci darem la mano
La la lala la la

Intră pe strada Cumberland și, înaintând câțiva pași încă, se opri la zidul stației, la adăpost. Nimeni. Cherestea Meade. Bârne aruncate unele peste altele. Ruine și case ieftine. Cu pasul precaut păși peste un șotron, cu pietrele uitate pe margine. N-am zbârcit-o. Lângă depozitul de cherestea un copil chircit pe vine, jucând bile, singur, dând cu degetul gros, la întâmplare. O pisică înțeleaptă, un fel de sfinx clipind des, pândea din pragul ei cald. Păcat să le deranjezi. Mohammed și-a tăiat o fâșie din mantie numai ca să n-o trezească. S-o deschid. Odată jucam și eu bile când mergeam la grădiniță, la băbătia aia. Ei îi plăceau prăjiturelele. Pensiunea doamnei Ellis. Și domnul? Deschise scrisoarea înăuntrul ziarului.

O floare. Cred că-i o. O floare galbenă cu petalele presate. Atunci, nu-i supărată? Ce spune?

Dragă Henry,

Am primit ultima ta scrisoare pentru mine și îți mulțumesc foarte mult pentru ea. Îmi pare tare rău că ție nu ți-a plăcut ultima mea scrisoare. De ce ai mai pus în plic timbrele? Sunt grozav de supărată pe tine. Aș vrea să te pedepsesc pentru asta. Ți-am spus că ești un răutăcios pentru că expresia aialaltă nu-mi place. Te rog chiar să-mi explici ce înseamnă gluma asta. Ce, nu ești fericit acasă la tine, răule mic? Ce n-aș da să pot face ceva pentru tine. Te rog, spune-mi ce gândești tu despre mine da drept-drept. Deseori stau și mă gândesc ce nume frumos ai tu. Dragul meu Henry, când ne vedem și noi? Mă gândesc la tine așa des că nici n-ai idee. Nu m-am mai simțit niciodată atrasă așa mult de un bărbat ca de tine. Chiar că mă simt parcă prost. Te rog scrie-mi o scrisoare mai lungă și povestește-mi mai multe. Ține minte că dacă nu vrei am să te pedepsesc. Așa că acum știi ce am să-ți fac, răule, dacă nu-mi scrii. O, ce dor mi-e să mă văd cu tine. Henry dragul meu nu-mi mai nesocoti rugămințile până nu-mi pierd răbdările. Atunci am să-ți spun tot-tot. Acuma la revedere, răule mic drag. Mă doare capul așa tare astăzi și scrie de îndată la iubitoarea ta

MARTHA

P.S. Spune-mi ce fel de parfum folosește soția ta. Vreau și eu să știu.

Smulse grav floarea din acul în care era prinsă, îi mirosi aproape totala lipsă de mireasmă și o puse în buzunarul de la inimă. Limbajul florilor. Le place pentru că nu-l aude nimeni. Sau poate un buchet otrăvit să-l omoare. Pe urmă, mergând încet mai departe, citi iarăși scrisoarea, murmurând ici și colo câte un cuvânt. Supărată tulipă pe tine dragul meu floare bărbată îți pedepsesc cactusul dacă nu te rog sărmanele nu-mă-uita ce dor mi-e violete pentru trandafiri dragi când și noi curând anemone ne vedem și noi toată regina nopții răule soția parfumul Marthei. Citind-o până la capăt o scoase din ziar și și-o puse la loc în buzunarul de la haină.

O bucurie palidă îi întredeschise buzele. S-a schimbat de la prima scrisoare. Mă întreb dac-o fi scris-o ea singură. Face pe indignata; o fată de familie bună ca mine, o persoană respectabilă. Ne-am putea întâlni duminică după rozarii. Mulțumesc; nu așa ceva. Obișnuitele tactici de

amor. Pe urmă, pe după colț. La fel de rău ca o ceartă cu Molly. Țigara te mai răcorește. Narcotic. Data viitoare merg ceva mai departe. Răule mic; te pedepsesc; i-e frică de cuvinte, sigur. Brutal chiar, la urma urmei, de ce nu? Să încerc, oricum. Câte puțin deodată.

Pipăind încă scrisoarea în buzunar, scoase acul prins în ea. Un ac cu gămălie obișnuit, nu? Îl aruncă pe stradă. De unde de la rochia ei; prinsă în ace. Curios, ce multe ace pot să aibă ele. Nu există trandafiri fără spini.

Glasuri plate dublineze îi răsunau în minte. Târfele alea două atunci noaptea la Coombe, ținându-se de braț în ploaie.

O, Mary și-a pierdut acul de la pantalonași.
Și nu mai știe ce să facă
Ca să și-o țină-n sus
Ca să și-o țină-n sus.

Să și-o țină? Să-i. Mă doare așa tare capul. E vremea ei periodică probabil. Sau stă toată ziua și bate la mașină. Dacă-și obosesc ochii le face rău la stomac. Ce fel de parfum folosește soția ta? Te-ai fi gândit la așa ceva?

Ca să și-o țină-n sus,

Martha, Maria. Am văzut tabloul acela undeva nu mai țin minte acum un maestru vechi sau falsificat pentru bani. Stă acasă la ele și le vorbește. Tainic. Tot așa ar fi stat să asculte și târfele alea două de la Coombe.

Ca să și-o țină-n sus.

Plăcut trebuie să fie seara. Să nu mai trebuiască să alergi de colo până colo. Să stai doar așa; amurgul liniștit; lași totul să meargă de la sine. Să uiți. Spune-mi despre locurile pe unde ai fost, obiceiurile acelea ciudate. Cealaltă, cu urciorul pe creștet, aducea cina: fructe, măsline, apă bună proaspătă din puț rece ca gheața ca gaura aia în zidul de la Ashtown. Trebuie să iau cu mine un pahar de carton când merg data viitoare la meci. Ea să mă asculte, cu ochii mari, negri, blânzi. Să-i povestesc, mai multe și mai multe; totul. Pe urmă un suspin, liniște. Odihnă lungă, lungă, lungă.

Intrând pe sub arcada podului de cale ferată, scoase plicul, îl rupse repede în fâșii și le împrăștie apoi pe drum. Bucățelele de hârtie se risipiră tot mai

departe, năruindu-se în aerul umed; fluturare albă și apoi totul năruindu-se încet.

Henry Flower. Și un cec de o sută de lire tot așa poți să-l rupi în bucăți. Petec de hârtie doar. Lordul Iveagh a încasat o dată pe un cec cu șapte cifre un milion la Banca Irlandei. Ca să vezi ce bani se pot scoate din bere Porter. În schimb frate-său lordul Ardilaun trebuie să-și schimbe cămașa de patru ori pe zi, se zice. Îi cresc direct din piele păduchi sau mai știu eu ce. Un milion de lire, stai nițel. Două pence halba, patru pence un kilogram, opt pence un galon de bere Porter nu, un șiling și patru pence un galon de Porter. Un șiling și patru pence la douăzeci; cam cincisprezece. Da, exact. Cincisprezece milioane de butoaie de bere Porter.

Ce zic eu butoaie. Cam un milion de butoaie, oricum.

Un tren venind spre gară trecu huruind greoi deasupra capului său, vagon după vagon. Butoaiele i se zdruncinau în cap; berea tulbure îi zvâcnea, fermentând în măruntaie. Vranele răbufniră cedând și un torent uriaș, întunecat, țâșni, revărsându-se deodată, șerpuind peste tot pe pământul plat, șuvoi leneș, tot mai dens, de lichid purtând cu sine flori lătărețe de spumă.

Ajunsese la ușa deschisă din spatele bisericii Tuturor Sfinților. Trecând pe sub portal își scoase pălăria, luă cartonașul din buzunar și îl împinse pe după banda de piele. La dracu'. Aș fi putut să-l prelucrez pe M'Coy să-mi dea un permis pentru Mulligar.

Tot anunțul ăla pe ușă. Predică a reverendului John Conmee, iezuit despre sfântul Peter Claver și misionarii în Africa. Mântuirea milioanelor de chinezi. Mă-ntreb cum le explică păgânilor. Ei și-ar prefera pipa lor de opiu. Celești. Pentru ei o erezie răsuflată. Au făcut și rugăciuni pentru convertirea lui Gladstone când intrase aproape în comă. Protestanții la fel. Convertiți-l pe doctorul William J. Walsh, doctor în teologie, la adevărata credință. Buddha zeul lor întins pe o rână la muzeu. O ia ușor, cu mâna sub bărbie. Și bastonașe cu mirodenii aprinse. Nu ca Ecce Homo. Cunună de spini și crucea. Bună idee a avut sfântul Patrick cu trifoiul cu patru foi. Bețișoarele cu care mănâncă? Conmee; Martin Cunningham îl cunoaște; ce distins arată. Îmi pare rău că n-am tratat cu el s-o ia pe Molly în corul bisericii în loc de părintele Farley care pare prostănac, dar nu-i de loc prost. Așa-i învață să se poarte. Ăstuia nici prin cap nu-i trece s-o întindă, cu ochelari fumurii pe nas și cu sudoarea șiroaie pe față, să-i boteze pe negri, nu? Ochelarii le-ar plăcea ălora când bate soarele în ei. Mi-ar place și mie

să-i văd cum se strâng în jur cu buzele alea groase ale lor, toți în transă, să-l asculte. Natură moartă. Chestiile astea ei le sorb ca pe lapte, pariez.

Mireasma răcoroasă a pietrei sfinte îl chema. Urcă treptele mâncate de vreme, împinse ușile batante și intră încet, prin spate.

E ceva în curs, vreo slujbă în confreria asta a lor. Păcat că-i așa pustiu. Un loc plăcut, discret, să stai alături de o fată frumoasă. Cine-i acesta lângă mine? aproapele meu? Stau înghesuiți cu ceasurile și cu muzica asta de mort. Femeia de atunci la liturghia de la miezul nopții. Al șaptelea cer. Femei îngenuncheate în bănci cu scapulare stacojii la gât, capetele aplecate. Un grup în genunchi în fața altarului. Preotul trecea prin fața lor, murmurând, ținând lucrul acela în mâini. Se oprea la fiecare din ele, scotea o ostie, scutura o picătură sau două (le ține în apă?) și i-l vâra ușurel în gură. Capul fiecăreia și cu pălăria se înclinau tot mai în jos. Pe urmă, următoarea; o bătrânică micuță. Preotul se aplecă să i-l bage în gură, murmurând toată vremea. Latinește. Următoarea. Închide ochii și deschide gura. Ce? *Corpus.* Trup. Leș. Bună ideea asta cu latina. La început îi amețește. Ospiciu pentru muribunzi. S-ar zice că nu-l mestecă; îl înghit pur și simplu. Nostimă idee: să mănânce bucățele dintr-un stârv tocmai canibalii se dau în vânt după așa ceva.

Stătea la o parte privindu-le măștile oarbe care treceau prin coridorul dintre bănci, una câte una, căutându-și locul. Se apropie de o bancă și se așeză pe locul din colț, ținându-și cu grijă în brațe pălăria și ziarul. Oalele astea pe care trebuie să le purtăm pe cap. Ar trebui s-avem pălării modelate fiecare după capul lui. Erau și în jurul lui, ici colo, cu capetele aplecate în scapularele lor stacojii, așteptând să li se topească în stomacuri. Ceva cam cum e mazzothul; un anumit fel de pâine; azimă. Uită-te la ele. Pariez că așa ceva le face fericite. Bombonica lor. Chiar. Da, pâinea îngerilor i se spune. E o idee ingenioasă aici, cam ca împărăția lui Dumnezeu care e în ceea ce simți. La prima comuniune. Șarlatanie de un penny dumicatul. Pe urmă se simt ca la o petrecere în familie, ca la teatru, toate în aceeași oală. Asta simt. Sigur. Nu mai sunt atât de singure. Și pe urmă, o mare ușurare. Mai dă drumul la presiune. Lucrul există dacă crezi cu adevărat în el. Vindecările de la Lourdes, apele uitării și arătările lui Knock, statui sângerânde. Bătrânul ăla a adormit acolo lângă boxa de confesiune. De unde și sforăiturile. Credință oarbă. În siguranță în brațele împărăției care

va să vie. Îi adoarme orice durere. Se mai trezește o dată pe vremea asta la anul.

Îl văzu pe preot așezând caliciul cu comuniunea, bine la mijloc, și îngenunchind o clipă în fața lui, arătând o talpă mare cenușie de gheată pe după chestiunea cu dantele în care era înveșmântat. Închipuie-ți că-și pierde acul de la ai lui. N-ar mai ști ce să facă. Are și o chelie la spate. Literele astea de pe spinare I.N.R.I.? Nu; I.H.S. Molly mi-a spus mie odată când am întrebat-o. Am păcătuit; sau nu, am pătimit, asta înseamnă. Și cealaltă Însuși Ne Renaște Iarăși.

Ne întâlnim într-o duminică după rozarii. Nu-mi mai nesocoti rugămințile. Apare cu un văl și o poșetă neagră. Amurg și cu lumina din spate. S-ar putea să fie și ea aici cu o panglică în jurul gâtului și să facă totuși și treaba aialaltă, pe furiș. Caracterul lor. Individul acela care i-a trădat pe invincibili la proces, ăla, Carey îl chema, își lua împărtășania aici în fiecare dimineață. Chiar în biserica asta. Peter Carey. Nu, la Peter Claver mă gândesc acuma. Denis Carey. Ca să vezi. Nevastă și șase copii acasă. Și toată vremea complota asasinatul. Mironosiții ăștia cu față de suferinzi, bine le zic, au totdeauna aerul furiș și ascuns. Nu sunt nici oameni de afaceri cinstiți. O, nu, ea nu-i aici: floarea; nu, nu. A propos, am rupt plicul? Da, sub pod.

Preotul spălă caliciul, apoi deșertă curățel resturile. Vin. E mai aristocratic așa decât dacă de exemplu ar bea chestii din astea cu care-s ei obișnuiți, bere Guinness sau vreo băutură de-asta de-a societăților de temperanță, Wheatly biter de Dublin sau limonada Cantrell și Cochrane (aromatizată). Nu le dau așa ceva; vin prefăcut; numai chestii din celelalte. Foarte mulțumesc de-așa o mângâiere. O înșelăciune pioasă, dar poate-i mai bine așa: altminteri n-ar mai fi decât un șir de bețivi unul mai grozav ca celălalt perindându-i-se prin față, fiecare cerându-și băuturica. Stranie toată atmosfera asta din. Foarte potrivită. Adică exact cum trebuie.

Domnul Bloom privi în spate către cor. N-au să dea drumul la muzică deloc. Păcat. Cine-o fi la orgă aici mă întreb? Bătrânul Glyn, ăla se pricepe să facă instrumentul să cânte, în *vibrato,* cincizeci de lire pe an cică încasa pe strada Gardiner. Molly era în voce în ziua aceea, *Stabat Mater* de Rossini. Predica părintelui Bernard Vaughan întâi. Crist sau Pilat? Crist, dar să nu ne ții toată noaptea cu asta. Ei veniseră pentru muzică. Nici n-au mai bătut din picioare. Ai fi putut să auzi acul căzând. I-am spus să-și încerce

vocea acolo, în colț. Simțeai cum vibrează în aer, plină, toată lumea se uita în sus.

Quis es homo?

Muzica asta veche bisericească e uneori splendidă. Mercadante; ultimele șapte cuvinte. *Messa a douăsprezecea* de Mozart: *Gloria* de acolo. Popii ăia de demult se pricepeau la muzică, la artă, statui și tablouri de tot felul. Și Palestrina de exemplu. Știau să se distreze cât îi ținea cureaua. Și sănătoși, tot cântând, duceau viață regulată, pe urmă mai distilau și băuturi spirtoase. Benedictină. Chartreuse verde. Totuși, să-și bage eunuci în cor, asta era cam prea tare. Ce fel de voce o fi asta? Trebuie să fie curios să o auzi după bașii lor profunzi. Cunoscători. Mi-nchipui că nu mai simt nimic după. Mai de grabă placizi. Nu mai au nicio grijă. Au căzut cu totul în carne, așa se spune? Lacomi, înalți, cu picioare lungi. Cine știe? Eunuc. E și asta o cale de ieșire.

Îl văzu pe preot aplecându-se și sărutând altarul și apoi întorcându-se cu fața și binecuvântându-i pe toți. Toți își făcură cruce și se ridicară în picioare. Domnul Bloom privi în jur și apoi se ridică și el privind pe deasupra pălăriilor acum mai înalte. S-au ridicat în picioare pentru evanghelie, sigur. Pe urmă toți se așezară la loc în genunchi și el se lăsă încetișor la locul lui în bancă. Preotul coborî dinspre altar, ținând lucrul acela mult în sus, departe de el. Și pe urmă el și băiatul, oficiantul, își răspunseră unul altuia în latinește. Pe urmă preotul îngenunche și începu să citească dintr-un cartonaș:

— O, Doamne, refugiul și puterea noastră…

Domnul Bloom își întinse capul să prindă cuvintele. Englezește. Le-aruncă și lor câte un os. Îmi aduc parcă aminte. Cât a trecut de la ultima liturghie la care-ai mai fost? Gloria și imaculata fecioară, Iosif logodnicul ei. Petru și Pavel. Mai interesant dacă știi despre ce e vorba. Organizație minunată, sigur, merg toate ca ceasul. Confesiune. Oricine vrea. Atunci am să-ți spun totul. Penitență. Pedepsește-mă, te rog. Mare armă în mâinile lor. Mai ceva decât doctorii sau avocații. Femeia asta care moare să. Și eu am ș-ș-ș. Și atunci tu cha-cha-cha? Și de ce ai? Se uită în jos la inelul ei să găsească o scuză. Șoptind, pereții galeriei au urechi. Soțul află și el spre surprinderea lui. O mică glumă a lui Dumnezeu. Pe urmă uite-o că iese. Remușcare doar așa la suprafață. Rușinea care-o înfrumusețează. Roagă-te la unul din altare. Ave Maria și Sfânta Fecioară. Flori, mirodenii, lumânări

topindu-se. Își ascunde roșeața. O imitație nereușită a armatei salvării. O prostituată pocăită va lua cuvântul în fața adunării. Cum l-am găsit pe Domnul. Solide capete trebuia să mai fie ăia la Roma: ei pun la cale toată reprezentația. Și nu tot ei strâng paralele? Bașca ce le mai lasă unii moștenire: sfântului părinte, pentru moment cum va crede el de cuviință. Liturghii pentru sufletul meu să fie oficiate în public cu ușile deschise. Mânăstiri și schituri. Preotul acela în procesul cu testamentul Fermanagh depunând mărturie. N-au reușit să-l încolțească. Avea răspunsul gata la orice întrebare. Libertatea și înălțarea sfintei noastre maici biserica. Doctorii bisericii: ei au pus la cale toată teologia.

Preotul se ruga:

— Sfinte Arhanghel Mihai, preafericitule, apără-ne în ceasul învrăjbirii noastre. Fii-ne reazăm împotriva răutății și vicleniilor diavolului (ca Domnul să-i puie lui stavilă, cu umilință ne rugăm); și tu, O, prinț al cetelor îngerești, cu puterea Domnului aruncă-l pe Satan în iad și odată cu el și celelalte duhuri rele care rătăcesc pe pământ spre pierzania sufletelor.

Preotul și oficiantul se ridicară în picioare și se îndepărtară. S-a terminat. Femeile mai rămaseră: să dea mulțumire Domnului.

Mai bine s-o întind și eu[76]. Fratele zumzuitor. Poate vine cu farfurioara. Plătește-ți datoria de Paști.

Se ridică. Ia te uită. Au fost toată vremea descheiați nasturii ăștia doi de la vestă? Așa ceva le place femeilor. Chiar se supără dacă nu vrei. De ce nu mi-ai spus niciodată. Nu ți-am spus. Dar noi. Scuzați, domnișoară, e un (pf) doar un (pf) fir de praf. Sau fusta lor la spate, cu platca desprinsă. Vedenii lunatece. Totuși te plac dacă ești puțin neglijent. Bine că n-a fost ceva mai la sud. Trecu, încheindu-se discret, pe coridorul dintre bănci și ieși prin ușa cea mare afară la lumină. Se opri o clipă, orb, lângă bolul mare rece, negru de marmură în vreme ce în fața lui și în spatele lui doi credincioși își muiară mâini furișe în puțina apă sfințită rămasă. Tramvaie; o mașină de la curățătoria Prescott; o văduvă în voalurile ei de doliu. O remarc pentru că și eu sunt în ținută de doliu. Își puse pălăria. Cât mai e ceasul? Și un sfert. Mai e timp destul. Mai bine să-mi dau la pregătit loțiunea aia. Unde-i? A, da, data trecută. La Sweny în piața Lincoln. Farmaciștii rareori se mută din loc. Borcanele lor verzui și aurii sunt prea grele să le mute des dintr-un loc într-altul. Hamilton Long, fondată în anul potopului. Cimitirul protestant pe-aici pe aproape. Să-l vizitez odată.

O luă către sud pe aleea Westland. Decât că rețeta e-n pantalonii ceilalți. Of, și am uitat și cheia aia de la intrare. Ce plictiseală și chestia asta cu înmormântarea. În sfârșit, săracul de el, nu-i vina lui. Când mi-au făcut-o ultima oară? Stai. Țin minte că am schimbat o liră. Trebuie să fi fost la întâi ale lunii, sau doi. Ei, n-are decât să se uite el în registrul de rețete.

Farmacistul întorcea îndărăt filă cu filă. S-ar zice că de la el vine mirosul ăsta de vechi, de praf. I s-a făcut și capul mic. Și ce bătrân e. Tot căutând piatra filosofală. Alchimiștii pe vremuri. Drogurile astea te îmbătrânesc după ce-ți excită mintea o clipă. Pe urmă un fel de letargie. De ce oare? Reacția. O viață întreagă într-o singură noapte. Treptat îți schimbă caracterul. Dacă trăiești toată ziua printre ierburi, alifii, dezinfectante. Și toate borcanele astea de alabastru. Piulița și pisălogul. Aq. Dist. Fol. Laur. Te Virid. Aproape că te faci bine de la mirosuri ca la ușa dentistului. Doctorul Pac. Ar trebui să se curarisească un pic pe el însuși. Vreun excipient sau vreo emulsie. Primul tip care s-a apucat să culeagă ierburi ca să se trateze el a avut ceva curaj. Niște simpli la minte. Aici trebuie să fii atent. Sunt destule chestii de-astea pe aici ca să te adoarmă. Testul e: dacă hârtia de turnesol se face roșie. Cloroform. Doză prea mare de laudanum. Somnifere. Filtruri vrăjitorești de dragoste. Siropul de mac paragoric face rău la tuse. Înfundă porii sau ține flegma. Otrăvurile singurele leacuri. Remediul unde te aștepți mai puțin. Vicleniile naturii.

— Cam acum două săptămâni, domnule?

— Da, răspunse domnul Bloom.

Aștepta în fața tejghelii, inhalând exhalațiile pătrunzătoare ale medicamentelor, mirosul uscat prăfos al bureților și lufelor. O grămadă de vreme îți pierzi povestindu-ți durerile și suferințele.

— Ulei dulce de migdale și tinctură de benzoin, spuse domnul Bloom, și pe urmă apă de floare de portocal…

Sigur e că-i face pielea atât de delicată albă ca ceara.

— Și ceară albă încă, spuse.

Îi scoate mai bine în evidență ochii ei întunecați. Cum se uita la mine, cu pătura trasă sus până la ochi, spanioloaică, mirosindu-se pe sine însăși, atunci când eu îmi potriveam butonii la manșetă. Rețetele astea de casă sunt deseori cele mai bune: căpșuni pentru dinți; nalbe și apă de ploaie; cică și fulgi de ovăz muiați în lapte nesmântânit. Hrănește tenul. Unul din băieții reginei bătrâne, ducele de Albany să fi fost? avea numai o singură piele.

Leopold, da. Noi avem trei. Negi, buboaie și pistrui ca și cum n-ar fi de ajuns și așa. Dar mai ai nevoie și de parfum. Ce fel de parfum folosește? *Peau d'Espagne.* Flori de portocal. Săpun din lapte de vacă. Apa-i așa de proaspătă. Frumos mai miros săpunurile astea. Aș avea timp să fac o baie, acolo, după colț. Hammam. Turcească. Masaj. Ți se strânge jegul la buric. Ar fi mai bine dac-ar fi o fată frumoasă să ți-l facă. Și mă gândesc și să. Da, chiar. S-o fac în baie. Curioasă dorință, așa deodată peste mine. Apă în apă. Îmbini plăcutul cu utilul. Păcat că nu-i timp pentru masaj. M-aș simți proaspăt pe urmă toată ziua. La înmormântare are să fie mai curând posomorât.

— Da, domnule, spuse farmacistul. A fost doi șilingi și nouă pence. Ați adus o sticluță?

— Nu, spuse domnul Bloom. Pregătiți-o, vă rog. Am să trec astăzi mai târziu și am să iau și unul din săpunurile astea. Cât costă?

— Patru pence, domnule.

Domnul Bloom ridică o bucată de săpun spre nări. Ceară dulceagă cu iz de lămâie.

— Am să-l iau pe acesta, spuse. Asta face trei șilingi și un penny.

— Da, domnul meu, spuse farmacistul. Puteți plăti totul deodată, când treceți mai pe urmă.

— Bine, spuse domnul Bloom.

Ieși fără grabă din prăvălie cu sulul ziarului la subsuoară și pachețelul cu săpunul înfășurat în hârtie încă rece în mâna stângă.

Lângă el, vocea lui Lyons Cocoșul și odată cu ea și mâna lui spuseră:

— Hei, Bloom, ce vești bune ne mai dai? E de astăzi? Ia dă-l încoace un moment.

Iar și-a ras mustața, ce dracu'! Buza de sus ce lungă și rece parcă. Să pară mai tânăr. Și chiar c-arată ca dracu'. Și-i mai tânăr ca mine.

Degetele gălbui cu unghii negre ale lui Lyons Cocoșul desfășurau sulul ziarului. Ar avea nevoie să se mai și spele. Să mai dea jos murdăria de pe el. Bună dimineața, nu folosiți săpunul Pears? Mătreață pe umeri. Și ar trebui să-și dea și cu briantină pe păr.

— Vreau să văd ce-i cu calul ăla franțuzesc care e-n cursă astăzi, spuse Lyons Cocoșul. Unde Dumnezeu o fi?

Foșnea paginile mototolite, împingându-și bărbia în gulerul înalt. Are gâdiliciul frizerului. Când ai gulerul prea strâns îți cade părul. Mai bine-i

las ziarul și scap de el.

— Poți să-l păstrezi, spuse domnul Bloom.

— Ascot. Cupa de aur. Stai, murmură Lyons Cocoșul. O clipă. Maximum al doilea.

— Eram tocmai să-l arunc, spuse domnul Bloom.

Lyons Cocoșul își ridică brusc ochii și-i aruncă o privire chiorâșă nesigură.

— Ce spui? zise vocea lui deodată atentă.

— Zic că poți să-l păstrezi, răspunse domnul Bloom. Eram cât pe-aci să-l arunc în clipa asta.

Lyons Cocoșul mai stătu la îndoială o clipă, ochindu-l chiorâș; pe urmă împinse foile desfăcute înapoi în brațele domnului Bloom.

— Am să risc, spuse. Uite, mulțumesc.

Și se grăbi spre colțul lui Conway. Ca o coadă de iepure cu frica de Dumnezeu.

Domnul Bloom împături la loc foile într-un pătrat corect executat și puse săpunul înăuntru, surâzând. Ce buze urâte mai are și ăsta. Și mai joacă și la curse. În ultima vreme chestia asta a ajuns chiar o epidemie. Până și comisionarii fură să pună și ei pariuri pe câte șase pence. Loteria pentru curcanul cel mare și gras. Îți iei banchetul de Crăciun pentru trei parale. Jack Fleming care a făcut nu știu ce escrocherie ca să joace banii și pe urmă a fugit în America. Ăștia nu se mai întorc niciodată. Oalele cu belșugul din Egipet.

Înainta vesel spre turnul ca de moschee al băii publice. Te face să te gândești la o moschee, cărămizi roșii, minarete. Astăzi văd că sunt competiții sportive la colegiu. Privi afișul în formă de potcoavă de deasupra porților de la parcul colegiului: un biciclist îndoit tot asupra roatei, ca un pește într-un borcan. Foarte prost afiș. Măcar dacă l-ar fi făcut rotund ca o roată. Și pe urmă spițele: sport, sport, sport, și la mijloc cu litere mai mari cluul: colegiu. Ceva care să-ți ia ochii.

Uite-l și pe Hornblower acolo în loja portarului. Să mai schimb câteva vorbe cu el, să țin legătura: cum s-ar zice să-mi dea drumul să intru. Ce mai faci, domnule Hornblower? Bună ziua, domnul meu.

O vreme dumnezeiască, într-adevăr. Măcar dacă ar fi viața totdeauna așa. Vreme de crichet. Să tot stai la umbră. Rundă după rundă. Out. Ăștia nici nu-s în stare să joace. Zero la șase. Da’ Buller căpitanul tot a spart un geam

de la clubul de pe strada Kildare când a marşat pe square leg. S-ar potrivi mai curând la Donnybrook la târg. Şi ce le-am mai spart capetele când a ieşit în arenă M'Carthy. Val de căldură. Dar nu durează. Trece şi asta, trec toate, ale vieţii valuri, şi ce scriem noi în şuvoiul vieţii este mai scump decât toate.

Şi acuma o baie bună; un şirag curat de apă, smalţ limpede, un fir de apă blând, călduţ. Acesta este trupul meu.

Îşi vedea dinainte trupul palid întins înăuntrul apei cu totul, gol, într-un pântec de căldură, uns cu săpunul înmiresmat, încet topindu-se, încet clătindu-se. Îşi vedea trunchiul şi mădularele acoperite pretutindeni de riduri mici de apă, plutind, împins încetişor în sus, gălbui ca lămâia; pântecul lui, mugur de carne; şi îşi vedea cârlionţii întunecaţi ai părului, tufă plutind, părul plutitor al şuvoiului în jurul părintelui molatec al atâtor mii, floare languroasă plutitoare.

Martin Cunningham, cel dintâi, îşi vârî capul întunecat de joben în trăsura scârţâitoare şi, introducându-se cu îndemânare se aşeză. Dl. Power sui după el, încovoindu-şi cu grijă statura înaltă.[77]

— Urcă, Simon.

— După dumneata, spuse dl. Bloom.

Dl. Dedalus se acoperi grăbit şi urcă, spunând:

— Da, da.

— Suntem toţi acuma? întrebă Martin Cunningham. Haide, Bloom.

Dl. Bloom intră în trăsură şi se aşeză pe locul liber. Trase portiera după el şi o trânti iarăşi şi iarăşi până se închise bine. Îşi petrecu un braţ prin rezemătoarea de la portieră şi privi grav prin fereastra deschisă a trăsurii spre storurile lăsate ale bulevardului. Unul ridicat într-o parte; o bătrână care trage cu ochiul. Nasul alb turtit de geam. Mulţumind cerului că a trecut şi de data asta pe lângă ea. Nemaipomenit ce le interesează un cadavru. Ce se mai bucură să ne vadă cum ne ducem după ce le-am dat atâta bătaie de cap când am venit. S-ar zice că le şi prieşte treaba asta. Şuşoteli prin colţuri. Pe furiş prin târlici ici şi colo de frică să nu se trezească. Şi pe urmă gata să-l pregătească. Să-l întindă la vedere. Molly şi cu dna. Fleming să facă patul. Trage-l mai spre partea ta. Giulgiul nostru de-o fiinţă. Nici nu ştii cine mai pune mâna pe tine odată ce-ai murit. Îmbăierea şi lăierea. Cred

că-i taie și unghiile și-l mai tund. Mai păstrează câte puțin și-n câte un plic. Mai cresc chiar și după. Necurată treabă.

Așteptau cu toții. Nicio vorbă. Încarcă probabil coroanele. M-ara așezat pe ceva tare. Aha, săpunul din buzunarul de la spate. Mai bine să-l scot de-acolo. S-aștept momentul.

Așteptau cu toții. Pe urmă se auziră roți din față scârțâind; apoi mai aproape; apoi copitele cailor. O smucitură. Trăsura lor începu să se miște, scârțâind, legănându-se. Alte copite și roți scârțâind porniră din spate. Obloanele bulevardului trecură și cu ele și numărul nouă cu ciocanul de la ușă în crepul lui, ușa întredeschisă. La pas.

Așteptau mai departe, cu genunchii scuturându-li-se, până ce ocoliră colțul, intrând acum pe lângă șinele tramvaiului. Calea Tritonville. Mai repede. Roțile huruiau lunecând peste pietrele pavajului și geamurile șuie tremurau huruind în ramele portierelor.

— Pe ce drum ne duce? întrebă dl. Power când spre o fereastră când spre alta.

— Irishtown, spuse Martin Cunningham. Ringsend. Strada Brunswick.

Dl. Dedalus aprobă din cap, privind afară.

— E-un obicei frumos, bătrânesc, spuse. Îmi pare bine să văd că nu s-a stins de tot.

Urmăriră cu toții o vreme prin ferestrele lor șepcile și pălăriile ridicându-se de pe capetele trecătorilor. Respect. Trăsura se abătu de la șina tramvaiului pe drumul mai lin de pe lângă Watery Lane. Dl. Bloom cu ochii atenți observă un tânăr zvelt, în vestminte de doliu, cu o pălărie cu boruri largi.[78]

— Uite-un prieten de-al dumitale care trece pe lângă noi, Dedalus, spuse el.

— Cine era?

— Fiul și urmașul dumitale.

— Unde e? spuse dl. Dedalus, întinzându-se peste banchetă.

Trăsura trecând pe lângă țevile scoase la vedere și grămezile de pământ de la șoseaua spintecată prin fața caselor de raport, se smuci pe după colț și, revenind la linia tramvaiului, lunecă mai departe cu zgomot pe roțile ei gureșe. Dl. Dedalus se lăsă la loc pe banchetă, spunând:

— Era și prăpăditul ăla de Mulligan cu el? *Fidus Achates* al lui?

— Nu, spuse dl. Bloom. Era singur.

— Se duce la mătușa Sally, mi-nchipui, spuse dl. Dedalus, banda Goulding, bețivul ăla de contabil în mizerie și Crissie, căcăreaza lui păpăicu', copilul minune care știe ea mai bine cine-i taică-su.[79]

Dl. Bloom surâse fără veselie spre Ringsend. Frații Wallace, fabrică de butelii. Podul Dodder.

Richie Goulding și servieta lui juridică. Goulding, Collis și Ward îi zice el firmei. Glumele lui încep să se cam învechească. A fost o figură. Cum a mai dansat atunci duminecă dimineața pe strada Stamer cu Ignatius Gallaher, și cu două pălării de-ale proprietăresei prinse cu ace în păr. Toată noaptea o ducea-ntr-un chef. Începe să se resimtă acuma: durerea asta de șale, tare mi-e frică. Nevastă-sa-l grijește cu fierul de călcat pe spinare. Și-nchipuie c-o să se lecuiască cu pilule. Astea nu-s decât gogoloașe de pâine uscată. Le-aduc profituri cam de vreo șase la sută.

— S-a înhăitat cu-o droaie de căzături, mârâia dl. Dedalus. Mulligan ăsta e, oricum l-ai lua, un pungaș fără nimic sfânt, un păcătos cu privire furișă. Are o reputație, să-i fie de cap în tot Dublinul. Dar cu ajutorul lui Dumnezeu și a sfintei sale Maici am să m-apuc să-i scriu o scrisoare într-una din zilele astea maică-si sau mătușă-si sau ce-o fi, care s-o facă să caște ochii cât cepele. Am să-l gâdil eu unde-i e mai greu, vă rog să mă credeți.

Își ridică glasul peste huruitul roților.

— Nu-l las eu pe neisprăvitul de nepotu-său să-mi ducă de râpă băiatul. Fiul unui prăpădit de tejghetar. Vindea lumânări la văru-meu, Peter Paul M'Swiney. Nu, domnule.

Tăcu. Dl. Bloom privea de la mustața sa mânioasă la chipul blând al d-lui Power și la ochii și barba lui Martin Cunningham, care tremurau pline de gravitate. Un tip irascibil, deprins să-i meargă toate pe voie. Se umflă-n pene cu fiu-său. Are și dreptate. Are cui să treacă schimbul. Dac-ar fi trăit micuțul Rudy. Să-l fi văzut cum se face mare. Să-i aud glasul prin casă. La plimbare pe lângă Molly în costumaș Eton. Băiatul meu. Eu oglindindu-mă în ochii lui. Ciudat simțământ ar mai fi fost. De la mine. O șansă măcar. Trebuie să fi fost în dimineața aceea la terasa Raymond când ea stătea la fereastră, și se uita la ăia doi câini cum o făceau pe lângă zidul lui Lasă-te-de-rele. Și polițaiul care rânjea în sus spre noi. Era în capodul crem sfâșiat pe care nu l-a mai cârpit. Hai și noi, Poldy. Doamne, mor dacă nu fac și eu așa. Cum mai începe viața.

Atunci a rămas grea. A trebuit să refuze concertul la Greystones. Băiatul meu în pântecul ei. Aș fi putut să-l ajut să intre în viață. Aș fi putut. Să-l fac să meargă pe picioarele lui. Să-l învăț și nemțește.

— Am întârziat? întrebă dl. Power.

— Zece minute, spuse Martin Cunningham, uitându-se la ceas.

Molly, Milly. Același lucru mai diluat. Înjurăturile ei de motan în călduri. Ho, zei zemoși!

Și totuși, e-o fetiță delicioasă. Acuma ajunge și ea o femeie. Mulligar. Dragă păpicule. Tinerețea studioasă. Da, da; dar și o femeie pe cinste. Viața. Viața.

Trăsura se balansa înainte și înapoi, și ei patru își legănau trupurile după ea.

— Corny ar fi putut să ne dea și nouă o căruță mai comodă, spuse dl. Power.

— Ar fi putut, spuse dl. Dedalus, dacă nu s-ar uita așa cruciș că nu mai știe nici el ce face. Mă-nțelegeți?

Își închise ochiul stâng. Martin Cunningham începu să măture cu palma niște fărâmituri uscate de sub coapsele sale.

— Ce mai e și asta, spuse, pentru numele lui Dumnezeu? Fărâmituri de pâine?

— S-ar zice c-au fost unii care-au făcut un picnic aici de curând, spuse dl. Power.

Cu toții își ridicară coapsele, una după alta, privind cu dezaprobare pielea mucegăită fără bumbi a banchetei. Dl. Dedalus, strâmbând din nas, privi încruntat sub el și spuse:

— Sau mă-nșel eu foarte tare. Tu ce spui, Martin?

— Și mie mi s-a părut, spuse Martin Cunningham.

Dl. Bloom își lăsă coapsa la loc pe banchetă.

— Îmi pare bine c-am făcut baie. Îmi simt picioarele curate de tot. Dar doamna Fleming putea să-mi fi cârpit ciorapii ăștia mai ca lumea.

Dl. Dedalus oftă cu resemnare.

— În fond, spuse, e lucrul cel mai natural din lume.

— Tom Kernan a venit? întrebă Martin Cunningham, răsucindu-și încetișor vârful bărbii.

— Da, răspunse dl. Bloom. E ia urmă cu Ned Lambert și Hynes.

— Și e chiar și Corny Kelleher? întrebă dl. Power.

— Vine la cimitir, spuse Martin Cunningham.

— L-am văzut pe M'Coy azi dimineață, spuse dl. Bloom. Zicea c-are să-ncerce să vină.

Trăsura se opri deodată.

— Ce s-a întâmplat?

— Ne-am oprit.

— Unde suntem?

Dl. Bloom își scoase capul pe fereastră.

— Canalul cel mare, spuse.

Uzina de gaz. Tusea măgărească cic-ar vindeca-o. Tot e ceva că Milly n-a avut-o niciodată. Săracii copii! Se cocoșează de tot, negri și vineți la față, și cu convulsii. De-a dreptul o rușine. Dacă stai și te gândești a scăpat ușor cu bolile. Numai pojar. Ceai din semințe de in. Scarlatină, gripă epidemică. Liste de înscriere pentru moarte. Nu scăpați șansa asta. Un azil de câini pe-aici. Săracul Athos[80]. Poartă-te bine cu Athos, Leopold, asta-i dorința mea de pe urmă. Facă-se voia ta. Îi ascultăm până în mormânt. O zmângălitură pe patul de moarte. A pus-o la inimă, a tânjit așa. Un animal liniștit de tot. Câinii bătrânilor așa sunt de obicei.

O picătură de ploaie îl scuipă peste pălărie. Se trase îndărăt și văzu picăturile ploii stropind instantaneu lespezile cenușii. Fiecare separate. Curios. Ca printr-o sită. Mă gândeam eu c-are să. Îmi scârțâiau ghetele, acuma mi-aduc aminte.

— Se schimbă vremea, spuse încet.

— Păcat că n-a rămas frumos, spuse Martin Cunningham.

— Era nevoie pentru pământ, spuse dl. Power. Dar uite că iese iar soarele.

Dl. Dedalus, încruntându-se prin ochelari către soarele voalat, zvârli un blestem mut către cer.

— Schimbător ca un dos de copil, spuse.

— Am pornit iar.

Trăsura își rotea iarăși roțile înțepenite și trupurile lor se legănau lin. Martin Cunningham își răsucea mai grăbit vârful bărbii.

— Tom Kernan a fost imens astă noapte, spuse. Și Paddy Leonard care-l lua în serios.

— O, ia imită-ni-l puțin, Martin, spuse dl. Power însuflețindu-se. Stai nițel să-l auzi, Simon, despre Ben Dallard când cântă *Băiatul tuns*[81].

— Imens, spuse Martin Cunningham, deodată pompos. *Felul cum cântă el balada asta simplă, Martin, e redarea cea mai incisivă* pe *care-am auzit-o, în toată experiența mea de o viață.*

— Incisivă, spuse dl. Power râzând. Se pierde tot când spune asta. Și aranjamentele retrospective.

— Ai citit discursul lui Dan Dawson? întrebă Martin Cunningham.

— Chiar că nu l-am citit, spuse dl. Dedalus. Unde e?

— În ziarul de azi dimineață.

Dl. Bloom scoase ziarul din buzunarul de la piept. Trebuie să-i schimb și ei cartea aceea.

— Nu, nu, spuse repede dl. Dedalus. Mai târziu, te rog.

Privirea dlui Bloom aluneca în jos pe coloana dinspre margine a ziarului, cercetând anunțurile mortuare. Callan, Coleman, Dignam, Fawcett, Lowry, Naumann, Peake, care Peake o fi ăsta? o fi tipul de la Crosby și Alleyne? nu, Sexton, Urbright. Litere de cerneală repede decolorându-se pe hârtia de ziar zdrențuită, sfâșiată. Mulțumiri Micuței Floricele. Îi simțim dureros lipsa. Spre inexprimabila durere a lui. În vârstă de 83 de ani după o lungă și chinuitoare boală. Pomenirea de o lună. Quinlan. De al cărui suflet Blândul Isus să aibă milă.

A trecut o lună de când bunul Henry și-a luat zborul
Înspre slăvi, către sălașul său ceresc
Și toți cei scumpi lui îl plâng și îl jelesc
Și c-au să-l reîntâlnească acolo sus nădăjduiesc.

Am desfăcut eu plicul? Da. Și unde am pus scrisoarea după ce-am citit-o în baie? Își pipăi buzunarul de la vestă. E-aici, în regulă. Scumpul Henry și-a luat zborul. Până nu-mi piere de tot răbdarea.

Școala publică. Șantierele Meade. Stația de trăsuri. Numai două acuma. Bălăbănindu-se. Pline, n-ar mai fi. Mai mult os decât carne. Cealaltă tropăie și ea pe-aici cu un client. Acum o oră treceam pe aici. Vizitiii își ridicară pălăriile.

Un om din cei tocmiți să schimbe macazul își îndreaptă deodată spinarea lângă un stâlp de tramvai în fața ferestrei dlui Bloom. N-ar putea să inventeze și ei ceva automat, așa ca roata, de la sine mai simplu? Da, dar atunci omul ăsta și-ar pierde slujba. Da, dar și atunci un alt om ar căpăta o slujbă născocind invenția asta?

Sala de concerte Antient. Pe aici nu-i nicio mişcare. Un bărbat în costum bej cu o bandă de crep pe braţ. Asta nu-i o jale prea mare. Doliu pe sfert. Rude prin alianţă, poate.

Trecură de Saint-Mark - mohorâtă catedrală; apoi pe sub podul de cale ferată, prin faţa teatrului Reginei; în tăcere. Afişe, Eugene Stratton. D-na Bandman Palmer. M-aş putea duce diseară să văd *Leah,* eventual. Spun şi eu. Sau *Lily of Killarney.* Trupa de Operă a lui Elster Grimes. Mare schimbare mare. Afişe proaspete, ţipătoare, pentru săptămâna viitoare. *Distracţie la Bristol.* Martin Cunningham ar putea aranja un bilet la Gaiety. Trebuie să-i ofer un pahar două. Tante pe tante.

El vine după-masă. Cântecele ei.[82]

La Plasto. Bustul cu fântâna în memoria lui Sir Philip Crampton. Cine-a mai fost şi ăsta?

— Ce mai faci? spuse Martin Cunningham, ridicându-şi palma spre frunte ca salut.

— Nu ne vede, spuse dl. Power. Ba da, ne vede. Ce mai faci?

— Cine? întrebă dl. Dedalus.

— Marele Boylan, spuse dl. Power. Îşi scoate cârlionţii la aer.

Tocmai când mă gândeam.

Dl. Dedalus se aplecă peste banchetă să salute. Din uşa de la Malul Roşu, discul alb al unei pălării de paie fulgeră un răspuns*;* tăcură.

Dl. Bloom îşi inspecta unghiile de la mâna stângă, apoi pe cele de la mâna dreaptă. Unghiile, da. E ceva mai breaz la el decât ăştia pe care-i vede ea? Fascinaţie. Bărbatul cel mai rău din tot Dublinul. Asta-l şi ţine în viaţă. Ele simt câteodată ce-i de capul câte unuia. Instinctul. Dar un tip ca ăsta. Unghiile mele. Mă uit şi eu la ele: frumos tăiate. Şi după asta: doar să stai să te gândeşti. Trupul se cam înmoaie. Aşa ceva pot să observ pentru că-mi aduc aminte. Care o fi cauza. Mi-nchipui că pielea nu se mai poate strânge de ajuns de repede când s-a topit carnea. Însă forma rămâne. Forma mai rămâne încă. Umerii. Şoldurile. Durdulie. În noaptea balului îmbrăcându-se. Mătasea prinsă între bucile din spate.

Îşi strânse mâinile între genunchi şi, mulţumit, îşi lăsă privirea absentă să treacă peste feţele lor. Dl. Power întrebă:

— Cum merge turneul de concerte, Bloom?

— O, foarte bine, spuse dl. Bloom. Aud numai despre perspective grozave. E o idee bună, ştii...

— Te duci și dumneata?

— Eu nu, spuse dl. Bloom. Chestia e că eu trebuie să mă duc în comitatul Clare pentru niște treburi personale. Înțelegi, ideea lor e să facă un turneu prin orașele mari. Ce pierzi într-unul poți să scoți la loc în altul.

— Tocmai, spuse Martin Cunningham. Mary Anderson face și ea tot așa acuma.

— Ai artiști buni?

— Louis Werner organizează turneul, spuse dl. Bloom. A, da, o să-i avem pe cei mai de soi. J. C. Doyle și John MacCormack sper, și alții. Cei mai buni, de fapt.

— Și *Madame,* spune dl. Power surâzând. La urmă dar nu cea din urmă.

Dl. Bloom își despărți palmele într-un gest de politețe molatecă și apoi și le încrucișa iarăși. Statuia lui Smith O'Brien. Cineva a lăsat un buchețel de flori aici. O femeie. Trebuie să fie ziua morții lui. Pentru la mulți ani. Trăsura rotindu-se pe lângă statuia lui Farrell le uni fără zgomot genunchii inerți.

Ghee; un bătrân în vestminte decolorate la un colț de stradă își întindea marfa, cu gura căscându-i-se: ghee.

— Patru șirete de ghete la penny.

Mă-ntreb de ce l-or fi radiat. Și-avea biroul în strada Hume. Aceeași casă ca și numele de fată al lui Molly. Tweedy, procuror regal pentru Waterford. Jobenul ăla îl are de atunci. Relicve din străvechea bunăstare. Și e și în doliu. Teribilă degringoladă, săracul de el! Toată lumea dă cu piciorul în el. O'Callaghan redus la ultima expresie.

Și *Madame.* Unsprezece și douăzeci. S-a sculat. D-na Fleming vine azi să facă curat. Își face părul, și fredonează: *voglio e non vorrei.* Nu; *vorrei e no.* Și se uită la vârful buclelor să vadă dacă se desfac. *Mi trema un poco il.* Ce frumos îi sună vocea pe *tre;* plângăreață. O-mpunsătură. O păsărică. E-un cuvânt ca păsărica tocmai potrivit pentru asta.

Ochii îi alunecară ușor peste fața simpatică a dlui Power. Începe să-ncărunțească la urechi. *Madame*: și surâdea. I-am zâmbit și eu. Cu zâmbetu-ajungi departe. Poate e numai politețea. Drăguț. Cine știe dac-o fi adevărat cu femeia aia pe care-o întreține? Nu-i deloc plăcut pentru nevastă. Dar cică, cine-mi spunea, nu e nimica între ei. Poți să-ți închipui că așa ceva s-ar termina repede. Da, Crofton era cel care l-a întâlnit într-o seară

când se ducea să-i ducă o friptură în pachet. Asta era? La bar la Jury. Sau parcă la Moira?

Trecură pe lângă silueta înfășurată în mantie uriașă a Eliberatorului.

Martin Cunninghain îl înghionti pe dl. Power.

— Din tribul lui Reuben, îi spuse.

Un bărbat înalt, cu barbă neagră, încovoiat asupra unui baston, șchiopătând pe după colț la Elefantul, lui Elvery, le arătă o mână curbată, cu palma deschisă sprijinită de șira spinării.

— În toată frumusețea-i feciorelnică, spuse dl. Power.

Dl. Dedalus privi după siluetă care se depărta șontâcăind și spuse cu blândețe:

— Frânge-ți-ar dracu' belciugu' din spinare!

Dl. Power cocoșându-se tot de râs, își adumbri fața în dreptul ferestrei când trăsura trecu pe lângă statuia lui Gray.

— Toți am trecut prin asta, spuse îngăduitor Martin Cunningham.[83]

Ochii lui întâlniră ochii dlui Bloom, își mângâie barba, adăugând:

— De, aproape toți.

Dl. Bloom începu să vorbească întorcându-se cu o însuflețire bruscă spre chipurile celorlalți.

— E una bună de tot care circulă acuma despre Reuben și fiul.

— Aia cu barcagiul? întrebă dl. Power.

— Da. Nu-i grozav de bună?

— Care-i asta? întrebă dl. Dedalus. Eu n-am auzit-o.

— Era o chestie cu o fată, începu dl. Bloom, și el s-a decis să-l trimită pe insula Man să-l pună la adăpost dar când erau amândoi…

— Ce, ce? întrebă dl. Dedalus. Prăpăditul ăla de tinerel care nu-i bun de nimica?

— Da, spuse dl. Bloom. Erau amândoi în drum spre vapor și numai ce-l vezi că gata-gata să se înece…

— Să-l înece pe Barabas! strigă dl. Dedalus. Dar-ar Dumnezeu s-o fi făcut!

Dl. Power scoase un râs prelung prin nările-i umbrite.

— Nu, spuse dl. Bloom, fiu-su chiar el…

Martin Cunningham îi tăie vorba cu bruschețã.

— Reuben J. și cu fiu-su o luaseră pe jos pe chei să se îmbarce pe vaporul de insula Man și netrebnicul ăla, tânărul, a țâșnit dintr-o dată de

lângă el și hopa peste zid drept în Liffey.

— Ce Dumnezeu! exclamă dl. Dedalus speriat. Doar n-a murit?

— Ce murit! strigă Martin Cunningham. Ăsta nu moare așa! Era un barcagiu pe-acolo care a pus mâna pe o prăjină și l-a pescuit de fundul nădragilor și i l-a dat plocon lui taică-su pe chei. Mai mult mort decât viu. Se strânsese jumătate de oraș.

— Da, spuse dl. Bloom. Da' partea mai nostimă e că…

— Și Rueben J., spuse Martin Cunningham, i-a dat barcagiului un florin că i-a salvat viața lui fiu-su.

Un suspin înăbușit porni de sub mâna dlui Power.

— I-a dat, i-a dat, afirmă Martin Cunningham. Ca un erou. Un florin de argint.

— Nu-i grozavă? spuse dl. Bloom animat.

— Un șiling și opt pence prea mult, spuse dl. Dedalus uscat.

Râsul stăpânit al d-lui Power răbufni înăbușit în trăsură.

Coloana lui Nelson.

— Opt prune la un penny! Opt la un penny!

— Ar trebui să părem mai gravi ceva, spuse Martin Cunningham.

Dl. Dedalus oftă.

— Și uite, chiar, spuse, Paddy săracul de el nu ne-ar lua în nume de rău că mai râdem și noi. Și lui îi plăcea să spună câte una bună.

— Să mă ierte Dumnezeu! spuse dl. Power, ștergându-și ochii umezi cu degetele. Săracu' Paddy! Nu mi-aș fi închipuit acum o săptămână când l-am văzut ultima oară și era bine sănătos ca de obicei c-am să merg acuma cu trăsura după el așa. S-a dus de la noi.

— Omulețul cel mai cumsecade pe care puteai să-l găsești, spuse dl. Dedalus. S-a dus chiar pe neașteptate.

— Un atac, spuse Martin Cunningham. Inima.

Se lovi trist cu degetele peste piept.

Fața congestionată: roșie ca focul. Prea mult trăgea la măsea. Leac pentru nasul roșu. Bea ca nebunul până nu mai știa ce-i cu el. O grămadă de bani a aruncat să și-l roșească așa.

Dl. Power privea cu o îngrijorare plină de tristețe casele care alunecau pe lângă ei.

— A murit subit, săracul de el, spuse.

— Cea mai frumoasă moarte, spuse dl. Bloom.

Ochii lor mari deschiși îl priviră.

— Fără suferințe, spuse. O clipă doar și gata. Ca și cum ai muri în somn.

Nimeni nu spuse nimic.

Partea moartă a străzii asta. Afaceri stătute ziua, agenți imobiliari, un hotel cu regim de temperanță, mersul trenurilor, o școală profesională, Gill, clubul catolicilor, asociația pentru recalificarea orbilor. De ce? Un motiv tot este. Soare sau vânt. Și încă și noaptea. Băieți de prăvălie, slugoi. Sub patronajul răposatului părinte Matthew. Piatra de temelie pentru Parnell. Atac. Inima.

Cai albi cu penaj alb coborât peste frunte se iviră pe după colțul Rotondei, în galop. Un coșciug mititel le lunecă, iute ca fulgerul, prin față. Grabă mare la înmormântare. O trăsură în doliu. Necăsătorit. Negru pentru însurați. Pepit pentru necăsătorit. Lugubru pentru călugru.

— Trist, spuse Martin Cunningham. Un copil.

O față de pitic, liliachie și ridată cum era fața micuțului Ruby. Trup de pitic, moale ca chitul, într-o ladă de brad înălbită. Înmormântarea o plătește societatea de ajutorare. Un penny pe săptămână pentru un cot de iarbă verde. Al nostru. Mic. Nenorocitul. Pruncul. Nemaiînsemnând nimica. Greșeală a naturii. Dacă-i sănătos îi vine de la maică-sa. Dacă nu, bărbatul. Mai mult noroc data viitoare.

— Sărăcuțul de el, spuse dl. Dedalus. A scăpat ieftin.

Trăsura urca mai încet panta spre piața Rutland. Îi clănțăne-n oase. Peste pavaje.[84] Un sărăntoc, doar atâta-i. Al nimănui.

— În miezul vieții, spuse Martin Cunningham.

— Însă cel mai rău și mai rău, spuse dl. Power, este ăla care-și ia singur viața.

Martin Cunningham își scoase cu gest brusc ceasul, tuși și îl puse la loc.[85]

— Cea mai mare rușine pe care o poți avea în familie, adăugă dl. Power.

— O clipă de nebunie, sigur că da, spuse hotărât Martin Cunningham. Trebuie să vedem lucrurile cu îngăduință.

— Se zice că cine face asta e un laș, spuse dl. Dedalus.

— Nu nouă ne e dat să judecăm, spuse Martin Cunningham.

Dl. Bloom, gata să spună ceva, își închise buzele la loc. Ochii mari ai lui Martin Cunningham. Privind acuma într-o parte. E un om simpatic, el.

Inteligent. Seamănă cu fața lui Shakespeare. Întotdeauna are un cuvânt bun de spus. Lumea n-are milă de unul ca ăsta sau de-unul care omoară copiii. Le refuză îngropăciunea creștinească. Pe vremuri le înfigeau o prăjină de lemn prin inimă, așa în groapă. Ca și cum nu le-ar fi fost frântă oricum. Și totuși uneori se căiesc, prea târziu. Găsit în fundul gârlei agățat de ierburi. Și se uita la mine. Și bețiva aia îngrozitoare de nevastă-sa. I-a aranjat casa, odată și încă odată și pe urmă ea era cea care-i amaneta mobilele aproape în fiecare sâmbătă. L-a făcut să ducă o viață de câine. Ar fi înmuiat și o piatră așa ceva. Și luni dimineața o lua de la capăt. Cu umărul în roată, ca Sisif. Doamne, ce cap trebuie să fi făcut ea în noaptea aia. Dedalus mi-a spus că el era acolo. Beat cui și se învârtea pe-acolo peste tot împungând cu umbrela lui Martin.

Și zic c-aș fi giuvaerul din Asia,
Din Asia,
Ca o gheișă.

Nu mi se uită în ochi. El știe. Îi clănțăne oasele.

După-amiaza aceea la anchetă. Sticluța cu etichetă roșie pe masă. Camera de hotel cu gravurile de vânătoare. Înghesuită, lumina soarelui prin crăpăturile obloanelor. Urechile coronerului, mari și păroase. Ghetele care au stat mărturie. La început a crezut c-ar fi fost adormit. Pe urmă s-au văzut ca niște dungi galbene pe toată fața lui. Alunecase jos din pat, la picioare. Verdictul: o doză prea mare. Moarte accidentală. Scrisoarea. Pentru fiul meu Leopold.

Nu mai simți nicio suferință. Nu te mai trezești. Al nimănui de-acuma.

Trăsura zdrăngănea grăbită pe strada Blessington. Peste pietrele caldarâmului.

— I-am dat drumul bine, acuma, așa zic și eu, spuse Martin Cunningham.

— Să dea Dumnezeu să nu ne răstoarne pe drum, spuse dl. Power.

— Sper că nu, spuse Martin Cunningham. E o alergare foarte importantă mâine în Germania. Premiul Gordon Benett.

— Că bine zici, spuse. Dl. Dedalus. Are să merite să vedem, chiar.

Când intrară în strada Berkeley, o caterincă aproape de havuz înălță asupră-le și după ei un cântec huruitor fi legănat, de cârciumă. L-a văzut cineva pe aici pe Kelly? Kapa, e doi de l, i grec. Marșul funebru din *Saul.* E

la fel de rău și el ca bătrânul Antonio. M-a lăsat de capul mieu, oh. Pirouette! Și *Mater Misericodiae.* Strada Eccles. Casa mea acolo, mai jos. Mare casă. Ospiciul pentru incurabili mai încolo. Foarte încurajator. Sanatoriul Maica Domnului pentru muribunzi. Și morga la-ndemână, dedesubt. Unde a murit bătrâna doamnă O'Riordan. Groaznic arată femeile. Ceașca din care mânca și cum se freca la gură cu lingura. Pe urmă paravanul în jurul patului ca să moară. Drăguț studentul de atunci care mi-a pansat mușcătura de albină. S-a mutat dincolo la maternitate, cică. De la o extremă la cealaltă.

Trăsura galopa pe după un colț; se opri.

— Acuma ce s-a mai întâmplat iar?

Un șirag împărțit în două, de vite însemnate cu fierul roșu, trecu pe sub ferestrele lor, mugind, târșâindu-și copitele, încolăcindu-și încet cozile pe după crupele osoase și noroioase. Dincolo și printre ele se-nvălmășeau niște, oi, behăind de spaimă.

— Emigranți, spuse dl. Power.

— Huuuh, striga glasul celui care le mâna, cu biciul plescăindu-le pe crupe. Huuh! Ieșiți de-acolo!

Joi, sigur. Mâine e zi de tăiere. Vite tinere. Cuffe le vindea cam cu 27 de lire bucata. Pentru Liverpool probabil. Roastbeef pentru bătrâna Anglie. Le cumpără pe cele mai de soi. Și pe urmă al cincilea sfert se pierde: toată partea brută, pielea, părul, coarnele. Într-un an se face ceva. Comerț cu carne moartă. Subproduse de abator pentru tăbăcării, săpun, margarină. Mai întreb dacă mai merge chestia să-ți procuri direct carnea de la tren, la Clonsilla.

Trăsura înainta prin înghesuială.

— Nu înțeleg de ce nu pune compania o linie directă de vagoane de la parcare până la cheiuri, spuse dl. Bloom. Toate animalele astea ar putea fi transportate direct în vagoane până la vapore.

— În loc să blocheze circulația, spuse Martin Cunningham. Chiar așa. Ar trebui s-o facă.

— Da, spuse dl. Bloom, și-ncă un lucru la care m-am gândit mereu e să facem vagoane de pompe funebre, cum sunt la Milano, știți. O linie directă până la poarta cimitirului, cu vagoane speciale, dric și trăsuri și totul. Înțelegeți ce vreau să spun?

— Oho, asta ar fi o chestie a dracului de bună, spuse dl. Dedalus. Vagoane pat și vagoane restaurant lux.

— N-ar fi o perspectivă prea frumoasă pentru Corny, adăugă dl. Power.

— De ce? întrebă dl. Bloom întorcându-se spre Dedalus. N-ar fi mai decent decât să galopăm așa în rând câte doi?

— De, ar fi ceva în ce spui, recunoscu dl. Dedalus.

— Și, spuse Martin Cunningham, n-am mai avea scene ca aia de atunci când s-a răsturnat dricul la colț la Dunphy și s-a vărsat sicriul cu tot pe drum.

— A fost înfiorător, spuse chipul zguduit al dlui Power, și a căzut trupul pe jos în drum. Groaznic!

— Prima rundă a fost a lui Dunphy, spuse dl. Dedalus aprobând din cap. În cupa Gordon Bennett.

— Mila lui Dumnezeu, spuse Martin Cunningham pios.

— Am ajuns la Dunphy, anunță dl. Power, când trăsura coti la dreapta.

Colțul lui Dunphy. Trăsuri îndoliate trase acolo înecându-și durerea. O pauză la marginea drumului. Numai bună așezare pentru o cârciumă. Doar că noi ne oprim aici la întoarcere să bem în sănătatea lui. Un rând pentru mângâiere. Elixirul vieții.

Dar ia să ne închipuim acum că s-ar fi întâmplat chiar. Ar sângera dacă s-ar tăia să spunem într-un cui când se rostogolește așa? Poate i-ar curge sânge și pe de altă parte că nu, îmi dau și eu cu părerea. Depinde unde. Circulația se oprește. Dar poate că puțin tot se mai scurge din vreo arteră. Ar fi mai bine să-i îngroape în roșu; un roșu închis de tot.

Înaintau în tăcere pe Phibsborough Road. Un dric gol tropăi pe lângă ei, venind dinspre cimitir; parcă s-ar fi ușurat.

Podul Crossguns: canalul regal.

Apa se precipita vâjâind prin ecluze. Un bărbat în picioare în barca sa lunecătoare în jos printre grămezile de turbă. Pe cărarea edecarilor, lângă stăvilar, un cal cu priponul lung. La bord pe *Bugabu.*

Ochii lor îl urmăriră. Pe drumul încet al apei năpădite de ierburi plutind până aici, pe plita lui, către coastă străbătând Irlanda tras la edec pe lângă șirurile de trestii, peste noroaie, peste sticle înfundate în clisă, stârvuri de câini. Athlone, Mullingar, Moyvalley, aș putea să fac și eu un tur pe jos s-o văd pe Milly pe malul canalului. Sau cu bicicleta. Să închiriez o rablă mai veche, mai sigură. Wren a pus mâna pe una ca asta zilele trecute la o

licitație, dar era de damă. Drumurile pe apă se dezvoltă. Plăcerea lui James M'Cann să mă ducă cu barca pe drumul ferryboatului. Tranzit mai ieftin. Puțin câte puțin. Casa plutitoare. Ca într-un camping. Dar și dricurile. Până la cer plutind pe ape. Poate c-am s-o și fac fără să mai scriu. Sosind ca o surpriză, Leixlip, Clonsilla. Și tot așa în jos, de la un stăvilar la altul până la Dublin. Cu turba din mlăștinișurile din șesuri. Salut. Își ridică și el pălăria cafenie de paie, să-l salute pe Paddy Dignam.

Trecură mai departe pe lângă casa lui Brian Boroimhe. Ne apropiem acum.

— Mă gândesc cum o mai fi ducând-o prietenul nostru Fogarty, spuse dl. Power.

— Întreabă-l mai bine pe Tom Kernan, spuse dl. Dedalus.

— Cum adică? spuse Martin Cunningham. L-a lăsat pradă lacrimilor, minchipui.[86]

— Chiar dacă l-a pierdut vederii, spuse dl. Dedalus, rămâne scump amintirii.

Trăsura coti la stânga spre Finglas Road.

Curtea pietrarului la dreapta. Ultima aruncătură de băț. Înghesuite pe un petec de pământ, se iscară siluete tăcute, albe, îndurerate, întinzându-și mâinile calme, îngenunchiate în jelanii, arătând către ceva. Fărâme de contururi, ciobite. În tăcere albă: rugătoare. Cele mai bune cu putință. Thos. H. Dennany, sculptor și gravor de monumente funerare.

Trecură.

La colț, în fața casei lui Jimmy Geary, țârcovnicul, ședea pe trotuar un vagabond bătrân, mormăind singur, scuturându-și noroiul și pietricelele din gheata enormă, căscată, înnegrită de praf. După trudă de-o viață.

Grădini posomorâte trecură apoi, una câte una: case posomorâte.

Dl. Power arătă cu mâna.

— Uite acolo a fost omorât Childs, spuse. Ultima casă.

— Chiar, spuse dl. Dedalus. Urâtă chestie. Seymour Bushe l-a scos basma curată. Și-a asasinat fratele. Sau cel puțin așa se zice.

— Procurorul n-avea nicio dovadă, spuse dl. Power.

— Numai supoziții, spuse Martin Cunningham. Ăsta-i principiul legii. Mai bine să scape nouăzeci și nouă de vinovați decât să fie condamnat pe nedrept un singur nevinovat.

Priviră. Sălaşul asasinului. Alunecând întunecos. Oblonit, pustiu, grădina părăginită. Toată casa căzută în ghearele gheenei. Condamnat pe nedrept. Omor. Ochiul ucigaşului în ochii celui ucis. Tare le mai place să citească despre aşa ceva. Un cap de om găsit în grădină. Vestmintele ei constau din. Cum şi-a găsit şi ea moartea. De curând violentată. Arma folosită. Asasinul încă în libertate. Urme. Un şiret de ghete. Trupul urmează să fie deshumat. Crima va fi dată în vileag.

Strâmt în trăsura asta. S-ar putea ca ei să nu-i convină să mă vadă venind aşa fără s-o anunţ. Trebuie să ai grijă cu femeile. Odată le prinzi cu pantalonii-n vine. Nu te mai iartă pe urmă. Cincisprezece.

Balustrada înaltă a cimitirului undui sub privirea lor. Plopi întunecaţi, forme albe răzleţite. Forme acum îndesindu-se, siluete albe adunându-se printre copaci, forme şi fâşii albe curgând pe lângă ei mute, continuându-şi gesturile zadarnice în aer.

Obezile scrâşniră la cotitură; se opriră. Martin Cunningham îşi scoase braţul afară şi, trăgând îndărăt mânerul, împinse portiera cu genunchiul. Coborî. Dl. Power şi dl. Dedalus îl urmară.

Să schimb acuma săpunul. Mâna domnului Bloom descheie grăbită buzunarul de la spate şi transferă săpunul lipit de hârtie în buzunarul interior, al batistei. Coborî din trăsură, punând la loc ziarul pe care-l strângea încă mâna cealaltă.

Înmormântare sărăcăcioasă: dricul şi trei trăsuri. Totuna. Purtătorii sicriului, hamuri aurite, recviem, o salvă de ceremonie. Pompă funebră. Dincolo de trăsura din coadă sta un negustor ambulant lângă căruciorul cu dulciuri şi fructe. Prăjituri cu susan din astea lipite una de alta: dulciuri pentru morţi. Biscuiţi pentru câini. Cine să le mănânce? Îndoliaţii ieşind acum.

Îşi urmă tovarăşii. Dl. Kernan şi Ned Lambert veneau în urmă, Hynes după ei. Corny Kelleher lângă dricul cu uşile deschise scoase două coroane. Îi trecu una băiatului.

Unde o fi dispărut înmormântarea aceea a copilului?

Doi cai înhămaţi trecură dinspre Finglas cu pas trudnic, silnic, trăgând prin tăcerea funebră o căruţă scârţâitoare în care se afla un bloc de granit. Căruţaşul în frunte salută.

Coşciugul acum. A ajuns aici înaintea noastră, aşa mort cum e. Calul care se uită la el peste umăr cu penajul alunecat într-o rână. Ochiul stins:

căpăstrul, strâns pe gât, îi apasă un vas de sânge, ceva. Or fi știind ei ce cară aici în fiecare zi? Trebuie să fie douăzeci, treizeci de înmormântări pe zi. Și mai e și Mount Jerome pentru protestanți. Câte o înmormântare pe minut, dacă luăm lumea întreagă. Îi împing sub pământ cu carul, în viteză. Cu miile pe oră. Prea mulți pe lumea asta.

Ieșeau pe poartă făpturi îndoliate; o femeie și un copil. O vrăjitoare cu falca slăbănoagă, și femeie a dracului pe deasupra, cu boneta strâmtă. Chipul fetei murdar de noroi și de lacrimi, ținând-o pe femeie de braț cu privirile ridicate spre ea după vreun semn de plânset. Față de pește, fără sânge și lividă.

Cioclii ridicară coșciugul pe umeri și-l purtară înăuntru pe poartă. Greutate moartă numai. Și eu chiar mă simțeam mai greu când am ieșit din baie. Întâi cel țeapăn, și pe urmă prietenii celui înțepenit. Corny Kelleher și băiatul urmară ducându-și coroanele. Cine-i acela de lângă ei? A, cumnatul.

Intrară cu toții după ei.

Martin Cunningham șopti:

— M-am dat de ceasul morții să te aud vorbind despre sinucidere de față cu Bloom.

— Ce? șopti dl. Power. Ce mai e și asta?

— Taică-su s-a otrăvit, șopti Martin Cunningham. Ținea hotelul Queen la Ennis. L-ai auzit că spunea că se duce la Clare. Parastas.

— O, Doamne, murmură dl. Power. Acuma aud. S-a otrăvit!

Aruncă o privire în spate unde un chip cu ochi gânditori, întunecoși, venea în urma lor către mausoleul cardinalului. Spunând ceva.

— Era asigurat? întrebă dl. Bloom;

— Cred că da, răspunse dl. Kernan, dar polița e ipotecată din gros. Martin încearcă acum să-l bage pe ăl mic la Artane.

— Câți copii au rămas după el?

— Cinci. Ned Lambert zice că vrea s-o bage pe una din fete la Todd.

— Trist lucru, spuse dl. Bloom încet. Cinci copii mici.

— O lovitură grea pentru nevastă-sa săraca, adăugă Dl. Kernan.

— Da, într-adevăr, aprobă dl. Bloom. Râde ea la urmă acuma.

Își coborî privirile pe ghetele pe care și le dăduse cu cremă și le lustruise. Ea îi supraviețuise deci, și-a pierdut bărbatul. Mai mort pentru ea decât pentru mine. Unul din ei trebuie s-o ducă mai mult decât celălalt. Așa spun cei înțelepți. Sunt mai multe femei decât bărbați pe lume. Să-i prezint

condoleanțe. Teribila pierdere pe care ați suferit-o. Nădăjduiesc că-l veți urma curând. Asta numai pentru văduvele hinduse. Se mărită ea cu altul. Cu el? Nu. Și totuși cine mai știe după? Văduvia nu mai e la modă de când a murit bătrâna regină. Purtat pe afet de tun. Victoria și Albert. Slujbă întru pomenire la Frogmore. Dar până la urmă și-a pus câteva violete la bonețică. Cochetă în adâncul inimii ei. Toate pentru o umbră. Nu se împachetează nici chiar cu un rege. Fiul său a fost substanța. Ceva nou în care să nădăjduiască și nu trecutul pe care să și-l vrea îndărăt, așteptând. Nu mai vine niciodată. Unul tot trebuie să se ducă primul; singur sub pământ; și acum nemaistând în patul ei cald.

— Ce mai faci, Simon? spuse Ned Lambert, cu vocea scăzută, dând mâna. Nu te-am mai văzut de-un car de vreme.

— Mai bine ca oricând. Ce mai fac cu toții în Cork?

— Am fost pe acolo la alergările din lunea paștelui, spuse Ned Lambert. Ca pe vremuri. Am tras la Dick Tivy.

— Ce face Dick, bătrânul de nădejde?

— Nu mai e nimic între el și ceruri, răspunse Ned Lambert.

— Pe sfântul Paul! spuse dl. Dedalus mirându-se stăpânit. Dick Tivy a chelit?

— Martin vrea să strângă ceva pentru copii, spuse Ned Lambert arătând în față. Câțiva șilingi de căciulă. Să aibă din ce trăi până se limpezesc lucrurile cu asigurarea.

— Da, da, spuse dl. Dedalus cu îndoială. Băiatul cel mai mare e cel de-acolo din față?

— Da, spuse Ned Lambert, cu fratele nevestei. John Henry Menton e în spate. S-a înscris cu o liră.

— Te cred că s-a înscris, spuse dl. Dedalus. Eu mereu îi spuneam lui Paddy săracu că ar trebui să-și vadă mai bine de slujba lui. John Henry nu-i omul cel mai rău din lume.

— Cum a pierdut-o? întrebă Ned Lambert. Băutura, nu?

— Păcatul multor oameni de bine, spuse dl. Dedalus oftând.

Se opriră în poarta capelei. Dl. Bloom stătea în spatele băiatului cu coroana, privindu-i capul lucios frezat și gâtul zvelt cu adâncitura pronunțată în gulerul nou-nouț. Sărmanul băiat! O fi fost acolo când taică-su? Amândoi fără cunoștință. Trezindu-se în ultimul moment și să-l recunoască pentru ultima dată. Tot ce ar mai fi putut face. Îi datorez trei

șilingi lui O'Grady. Ar mai înțelege? Cioclii purtară sicriul în capelă. La care capăt îi e capul.

După un moment îi urmă pe ceilalți înăuntru, clipind în lumina voalată. Coșciugul era întins pe catafalc în fața altarului cu patru lumânări mari galbene în colțuri. Mereu înaintea noastră. Corny Kelleher, lăsând jos câte o coroană la fiecare din colțurile din față, îi făcu semn băiatului să îngenuncheze. Cei din asistența îndoliată îngenuncheaseră ici și colo prin băncile de rugăciune. Dl. Bloom stătea în picioare în spate aproape de aghiazmatar și când toți îngenuncheaseră își așeză cu grijă ziarul desfăcut din buzunar și-și îndoi genunchiul drept deasupra. Își potrivi pălăria neagră binișor peste genunchiul stâng și, ținând-o de bor, se încovoie smerit asupra-i.

Un ministrant purtând o gălețică de alamă cu ceva înăuntru ieși printr-o ușă laterală. Preotul în odăjdii albe apăru după el netezindu-și etola cu o mână, legănându-și în cealaltă o cărticică peste pântecul de broscoi. Cine citește crezul? Eu, spuse huhurezul.

Se opriră în preajma catafalcului și preotul începu să citească din carte într-un croncănit curgător.

Părintele Sicreyy. Știam că are un nume cum ar fi sicriu. *Dominenamine.* Are un bot voinicos când te uiți la el. El e marele patron în toată ceremonia. Un creștin mușchiulos. Vai de capul cui s-ar uita urât la el: preot. Tu ești Petru. Dă din el pe delături ca o vacă-n trifoi, cum tot spune Dedalus. Cu o burtă peste el ca de câine otrăvit. Găsește omu' ăsta niște expresii de te umflă râsul. Hnhn: dă din el pe de lături.

— *Non intres in judicium cum servo tuo, Domine*.

Îi face să se simtă mai importanți când se roagă așa peste ei în latinește. Slujbă de îngropăciune. Crepuri de doliu. Hârtie de scrisori cu chenar negru. Numele ți-l scrie în cartea bisericii. Rece aici. Trebuie să se hrănească bine, dacă stă aici toată dimineața în lumina asta posomorâtă dând din picioare și așteptând următorul vă rog. Are și ochi de broscoi. Ce s-o fi umflând așa? Molly se balonează după varză. Aerul din locul ăsta poate. Parc-ar fi plin de gaze nesănătoase. Trebuie să fie infernal de multe gaze rele pe aici printr-un loc ca ăsta. Măcelarii de pildă: ajung și ei ca friptura macră. Cine-mi spunea? Mervyn Brown. Jos în criptele de la sfântul Werburgh cu orga aia frumoasă de o sută și cincizeci de ani trebuie să se facă din când în când câte o gaură în sicrie să dea drumul la gazele strânse

și să le ardă. Odată țâșnește: albastru. Odată să tragi pe nas din astea și s-a zis cu tine.

Mi-a înțepenit genunchiul. Au. Mai bine așa.

Preotul scoase o baghetă cu o măciulie la capăt din găleata băiatului și scutură din ea asupra coșciugului. Apoi păși până în partea cealaltă și scutură iarăși. Pe urmă se întoarse și o puse la loc în găleată. Cum erai înainte de a te fi tras în hodină? E totul scris acolo: trebuia s-o facă și pe asta.

— *Et ne nos inducas in tentationem.*

Ministrantul piuia răspunsurile în terță. M-am gândit deseori că ar fi mai bine să ții un băiat în loc de servitoare. Până la cincisprezece ani sau în jurul. După asta, bineînțeles…

Apă sfințită trebuie să fi fost. Stropi peste somnul de veci. Trebuie că-i sătul până-n gât de așa ceva, tot scuturând cu chestia asta peste toate stârvurile așa cum îi vin, tropăind înainte. I-ar strica cu ceva dac-ar putea să-și vadă peste ce scutură asta. Zi după zi, toată viața, i se livrează alții proaspeți: bărbați, între două vârste, babe, copii, femei moarte la naștere, bărbați cu barbă, oameni de afaceri cu chelie, fete ofticoase cu sâni mici ca vrăbiile. Tot anul să stea să se roage aceleași lucruri peste fiecare din ei și să scuture cu apa peste ei: somn. Acum peste Dignam.

— *In paradisum.*

Zicea că s-ar fi ducând în paradis sau că a și ajuns acum în paradis. Spune asta peste orișicine. Îți tocește nervii de tot treaba asta. Dar trebuie și el să spună ceva.

Preotul își închise cartea și se îndepărtă, urmat de ministrant. Corny Kelleher deschise ușile laterale și groparii intrară, ridicară iarăși sicriul, îl purtară afară și-l împinseră pe căruciorul lor. Corny Kelleher îi dădu o coroană băiatului și una cumnatului. Cu toții îl urmaseră afară prin ușile laterale în aerul blând, cenușiu. Dl. Bloom ieși ultimul, împăturindu-și ziarul la loc în buzunar. Își ținu plin de gravitate privirile în pământ până când căruciorul cu coșciugul porni cotind la stânga. Roțile de metal scrâșneau prin pietriș cu un țipăt ascuțit care-ți zgâria auzul și grupul de ghete urmară înăbușite roaba de-a lungul unui șir de morminte.

Ta ri ta ra ta ri ta ra ta ri ta ru. Doamne, nu trebuie să m-apuc să fredonez aici.

— Cercul lui O'Connell, spuse dl. Dedalus de undeva de alături.

Ochii blânzi ai d-lui Power se înălțară spre vârful conului zvelt de piatră.

— Se odihnește, spuse, în mijlocul alor săi, bătrânul Dan O'. Însă inima lui e îngropată la Roma. Câte inimi frânte sunt îngropate aici, Simon!

— Mormântul ei e dincolo, Jack, spuse dl. Dedalus. Curând mă întind și eu să dorm alături de ea. Fie ca Domnul să mă cheme și pe mine când i-o fi vrerea.

Lăsându-se copleșit, începu să plângă încetișor, singur, împleticindu-se puțin în mers. Dl. Power îl apucă de braț.

— Ea e mai bine acolo unde e, spuse cu bunătate.

— Așa cred și eu, spuse dl. Dedalus cu un icnet moale. Cred că ea e în cer dacă există cerurile.

Corny Kelleher ieși din rând și-i lăsă pe ceilalți să treacă pe dinainte-i.

— Triste ocaziile astea, începu dl. Kernan politicos.

Dl. Bloom închise ochii și-și aplecă de două ori cu tristețe capul.

— Ceilalți își pun pălăriile, spuse dl. Kernan. Cred că și noi putem să facem la fel. Noi suntem ultimii. Cimitirul acesta e un loc înșelător.

Își acoperiră capetele.

— Domnul părinte a citit slujba prea repede, nu crezi? spuse dl. Kernan plin de reproș.

Dl. Bloom dădu din cap grav, privindu-i ochii agili injectați de sânge. Ochi ascunși, ochi ascunși, scrutători. Francmason, cred; nu sunt sigur. Alături de el iarăși. Noi suntem ultimii. Din același aluat. Sper c-are să spună altceva.

Dl. Kernan adăugă:

— Slujba bisericii irlandeze, așa cum o spune la Mount Jerome este mai simplă, mai impresionantă, trebuie să recunosc.

Dl. Bloom își dădu o aprobare prudentă. Limba desigur e altceva.

DL Kernan spuse cu solemnitate:

— *Eu sunt învierea și viața.* Mișcător până-n adâncul inimii.

— Da, spuse dl. Bloom.

Inima ta poate, dar ce te faci cu tipul din cutia de șase picioare pe două și cu tălpile îngropate în margarete? Pe-a lui n-o mai mișcă nimic. Sălașul simțămintelor. Inima frântă. În fond o pompă, pompând mii de galoane de sânge în fiecare zi. Și într-o bună zi se înfundă și gata. Grămezi de-astea pe aici prin jur; plămâni, inimi, ficate. Pompe vechi ruginite: restul la dracul cu totul. Învierea și viața. Odată ce-ai murit mort ești. Și trucul acela cu ziua

din urmă. Să-i zgâlțâie pe fiecare afară din groapă. Ieși până afară, Lazăre! Sosi al cincilea și pierdu partida. Scoală-te în picioare! Judecata din urmă! Și atunci fiecare din ei apucându-se să amușine care după ficat, care după părțile lui moi și după restul chestiilor. Atâta rău cât și-o mai găsi toate bucățelele din el în dimineața aia. Un pumn de pulbere de-o pară într-o tidvă. Douăsprezece grame de-un penny. Pe cântar de aur fin.

Corny Kelleher își potrivi pasul după al lor alături.

— Totul a mers pe cinste, spuse. Ce zici?

Îi privi cu coada ochiului său leneș. Umeri de polițai. Liru-liru.

— Așa cum și trebuia să meargă, spuse dl. Kernan.

— Ce zici? Ă? spuse Corny Kelleher.

Dl. Kernan îl încredință.

— Cine-i tipul acela din spate, cu Tom Kernan, întrebă John Henry Menton. Îl știu după față.

Ned Lambert aruncă o privire în spate.

— Bloom, spuse el. Madam Marion Tweedy care a fost, este, vreau să spun, soprana. E nevastă-sa.

— A, da, sigur, spuse John Henry Menton. N-am mai văzut-o de-o vreme. E o femeie splendidă. Am dansat cu ea, stai nițel, acum cincisprezece, șaptesprezece ani frumoși, la Mat Dillon în Roundtown. Știai ce strângeai în brațe.

Privi peste umăr în spate printre ceilalți.

— El ce-i? întrebă. Ce învârtește? Nu era într-o chestie cu papetăria? M-am încontrat cu el într-o seară, țin minte, la popice.

Ned Lambert zâmbi.

— Da, era, spuse, la Wisdom Hely. Comis voiajor pentru hârtie sugativă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, spuse John Henry Menton, ce dracu' s-a măritat și ea cu unul ca ăsta. Ea era o femeie de viață pe vremea aceea.

— Mai e și acum, spuse Ned Lambert. El acuma e achizitor de publicitate.

Ochii mari ai lui John Henry Menton priveau drept înainte.

Cărucioru o luă pe o alee laterală. Un bărbat corpolent, ascuns prin ierburi, își ridică șapca în semn de omagiu. Groparii îl salutară cu mâna la șapcă.

— John O'Connell, spuse dl. Power, încântat. El nu-și uită prietenii.

Dl. O'Connell le strânse tuturor mâinile în tăcere. Dl. Dedalus spuse:

— Uite c-am venit să-ți mai fac o vizită.

— Dragul meu Simon, răspunse intendentul cu vocea scăzută. Eu nu te vreau deloc ca client.

Salutându-l pe Ned Lambert și pe John Henry Menton, păși în rând alături de Martin Cunningham, zdrăngănindu-și două chei la spate.

— Ați auzit-o pe aia, îi întrebă, cu Mulcahy de la Coombe?

— Eu, nu, spuse Martin Cunningham.

Își întoarseră unul spre altul jobenurile în unison și Hynes își plecă urechea. Intendentul își agățase degetele mari de buclele lanțului de aur de la ceas și vorbea cu voce discretă spre surâsurile lor absente.

— Se spune în povestea asta, zise, că într-o seară cețoasă doi bețivi au venit aici să caute mormântul unui prieten de-al lor. Au întrebat de Mulcahy din Coombe și li s-a spus unde e îngropat ăsta. După ce-au scotocit o vreme prin ceață au găsit până la urmă mormântul. Unul din bețivi i-a silabisit numele, Terence Mulcahy. Ăl'alt bețiv se holba la o statuie a Mântuitorului pe care i-o comandase văduva.

Intendentul clipi în sus spre unul din mormintele de alături, de care tocmai treceau. Reluă:

— Și, după ce-a stat să se holbeze așa la chipul cel sfânt, zice; *Da' ăsta nu seamănă nici de departe cu omu' nostru,* zice. *Ăsta nu-i Mulcahy, zice, oricine-o fi fost ăla care l-a făcut.*

Răsplătit cu surâsuri se lăsă să rămână mai în urmă și începu să discute cu Corny Kelleher, luând hârtiile pe care i le dăduse acesta întorcându-le pe o parte și pe alta și verificându-le din nou.

— Toate astea le face cu un tâlc anume, îi explica Martin Cunningham lui Hynes.

— Știu, spuse Hynes. Știu asta.

— Ca să-i mai ridice omului moralul nițel, spuse Martin Cunningham. E numai din bunătate sufletească; restul sunt prostii.

Dl. Bloom admira corpolența prosperă a intendentului. Toți vor să fie în termeni buni cu el. Om de treabă, John O'Connell ăsta, chiar de treabă. Chei: ca reclama pentru firma Keyes, nicio teamă că ar mai ieși cineva, nici bilete de voie. *Habeat corpus.* Trebuie să mă ocup de reclama asta după înmormântare. Am apucat să scriu Ballsbridge pe plicul pe care l-am luat atunci ca să maschez când m-a surprins ea scriindu-i Marthei. Să sperăm că n-a ajuns la scrisorile cu adresantul necunoscut. Aș face bine să mă

bărbieresc. Începe să-mi crească de acuma căruntă. Ăsta-i primul semn, când părul din barbă îți crește cărunt și când începi să-ți pierzi răbdarea. Fire de argint printre cele cărunte. Când te gândești că e nevasta lui. Mă mir și eu cum a avut curajul să ceară o fată de nevastă. Vino cu mine să trăim în țintirim. Să-i dăngăne cu asta pe la nas. La început ar putea s-o cam gâdile. Să-i faci curte morții. Umbrele nopții plutind pe-aici și cu morții toți întinși în jur. Umbrele mormintelor când se cască cimitirele și Daniel O'Connell trebuie că e și el un descendent, mi-nchipui cine spunea că el a fost un ins ciudat și spornic de prăsilă, bun catolic cu toate astea, ca un uriaș mătăhălos pe întuneric. Flăcări înșelătoare. Gazele din morminte. Trebuie să-i abată gândurile de la așa ceva ca să se mai apuce să și zămislească. Femeile mai ales sunt foarte sensibile la asta. Să-i spui povești cu strigoi noaptea în pat să adoarmă. Ai văzut vreodată o stafie? Ei, eu da. Era o noapte întunecoasă. Orologiul sta să bată miezul nopții. Și totuși se pricep să sărute pe cinste dacă le înfierbinți bine. Târfele din cimitirele turcești. Învață orice dacă le iei de tinere. S-ar putea să agăți și vreo văduvioară tinerică pe-aici. Sunt și bărbați din ăștia. Dragoste printre pietrele de mormânt. Romeo. Mirodeniile plăcerii. În miezul morții suntem în plină viață. Extremele se ating. Chinuitor trebuie să mai fie pentru morți săracii. Miros de friptură în sânge să le roadă măruntaiele, lor, lihniților. Pofta asta, să-i zgândări pe alții. Molly care vroia s-o facem la fereastră. Oricum, are opt copii.

A apucat să vadă la viața lui o mulțime cum se duc sub pământ, și cum zac acuma în jurul lui, câmpuri întinse. Câmpuri sfințite. Mai mult loc dacă i-ar îngropa în picioare. Șezând sau în genunchi nu se poate. În picioare? Ar putea să-i iasă la vedere capul într-o bună zi la o alunecare de teren și arătând și cu mâna. Pământul aici trebuie să fie peste tot ca un fagure; chilii prelungi. Și îl ține și curat și ordonat, cu iarba tunsă și cu borduri. Grădina lui, cum îi spune maiorul Gamble la Mount Jerome. Într-un fel asta și este. Ar trebui să fie florile somnului. Cimitirele chinezești unde cresc maci uriași dau cel mai bun opiu, așa mi-a spus Mastiansky. Grădina Botanică e exact peste drum. Sângele care se scurge în pământ dă viață nouă! E aceeași idee cu ovreii ceia despre care zic unii c-au omorât copii de creștini. Fiecare om cu prețul lui. Domn cadavru, gras, bine conservat, epicurian, neprețuit, pentru carcasa lui William Wilkinson, contabil și

revizor, de curând decedat, trei lire șaisprezece șilingi și șase pence. Cu mulțumiri.

Mă gândesc că pământul pe aici trebuie să fie bine îngrășat cu gunoi de stârv, oase, carne, unghii, hăuri ale putreziciunii. Groaznic. Se fac verzui, trandafirii, se descompun. Putrezesc repede în pământul umed. Toți slăbănogii ăștia bătrâni laolaltă. Și pe urmă un fel de brânză topindu-se încet, fleșcăită. Pe urmă încep să se înnegrească, și se scurge un soi de zeamă din ei. Pe urmă se usucă. Molii moarte. Sigur, celulele sau ce-o fi trăiesc mai departe. Se schimbă în altceva. Viața veșnică într-adevăr. Și nu se hrănește cu nimic decât cu ea însăși.

Dar trebuie că se prăsesc aici nemaipomenit de mulți viermi. Prin pământ pe-aici probabil că colcăie peste tot. Amețești numai când te gândești. Fetișcanele acelea drăguțe de pe plajă. Și el pare destul de vesel pe chestia asta. Îi dă sentimentul puterii să-i vadă pe toți ceilalți cum intră sub pământ înaintea lui. Mă întreb ce-o fi gândind el despre viață. Și-i mai și dă înainte cu glumele lui; își mai încălzește și el inimioara. Aceea cu buletinul. Spurgeon a plecat spre cer la 4 a.m. astăzi dimineața. Acum e 11 p. m. (ora închiderii). N-a sosit încă. Petru. Chiar și morților, bărbaților oricum le place să mai audă câte o glumă mai acătării, sau femeile să afle ce mai e la modă. O pară zemoasă sau punch pentru cucoane, tare și dulce. Combate umezeala. Odată tot trebuie să mai râzi așa că mai bine în felul acesta. Groparii în *Hamlet.* Arată cunoașterea profundă a inimii omenești. Nu mai îndrăznesc să spună glume cu morții cel puțin doi ani de zile. *De mortuis nil nisi prius.* Întâi să ieși din doliu. Îți vine greu să-ți închipui înmormântarea lui. Parc-ar fi un fel de glumă. Să-ți citești propriul necrolog, asta cică înseamnă că trăiești mai mult. Îți mai dă un impuls. Un nou contract de închiriere cu viața.

— Câți ai pentru mâine? întrebă intendentul.

— Doi, spuse Corny Kelleher. Zece și jumătate și unsprezece.

Intendentul își băgă hârtiile în buzunar. Căruciorul își oprise înaintarea hurducată. Cei care-l urmaseră se despărțiră în două și se înșirară de o parte și alta a gropii, pășind cu grijă printre morminte. Groparii ridicară coșciugul și-l așezară cu capătul pe marginea gropii, petrecând frânghiile pe dedesubt.

Îl îngropăm. Am venit să-l îngropăm pe Cezar. Cu idele lui martie sau iunie cu tot. El nici nu știe cine e aici și nici nu-i pasă.

Ia te uită, cine-o fi slăbănogul ăla de acolo în impermeabil? Cine-o mai fi și ăsta, tare-aș vrea să știu? Ca să vezi, aș da nu știu ce să știu cine-i. Întotdeauna apare câte unul pe care nici nu l-ai visat. Câte unul poate să trăiască așa singur toată viața. Da. Poate. Dar tot are nevoie de cineva care să-l bage la fund după ce-a murit, chiar dacă groapa poate să și-o sape și singur. Cu toții o facem. Numai oamenii se îngroapă. Nu și furnicile. Primul lucru care-i vine în gând orișicui. Morții la groapa lor. Robinson Crusoe cică ar fi fost viu ca-n viață. Chiar și așa Vineri tot l-a îngropat și pe el. Orișice Vineri îngroapă Joi dacă stai și te gândești.

O, Robinson Crusoe, vai de tine.
Ce-ai făcut, nu ți-a fost bine?

Sărmanul Dignam! Ultima dată când se mai lungește și el pe pământ aici în lada lui. Când te gândești la toți câți sunt, ți se pare o risipă de lemn. Și pe toate ajung să le roadă. Ar putea să inventeze o raclă mai arătoasă cu un fel de panel care să lunece, să-l lase în jos în felul acesta. Da, dar s-ar putea să obiecteze să fie îngropați din cutia altuia. Sunt atât de pretențioși. Să mă puneți în pământul în care m-am născut. Pumn de țărână din țara sfântă. Numai mama și copilul născut mort și îngropați în același sicriu. Înțeleg ce vrea să-nsemne asta. Înțeleg. Să-l mai protejeze cât mai multă vreme cu putință chiar și în pământ. Casa irlandezului e coșciugul lui. Îmbălsămarea în catacombe, mumiile, ideea e aceeași.

Dl. Bloom se oprise departe în spate, cu pălăria în mână, numărând capetele descoperite. Doisprezece. Eu sunt al treisprezecelea. Nu. Tipul în impermeabil e al treisprezecelea. Numărul morții. De unde dracu' o mai fi răsărit și ăsta? În capelă n-a fost, asta aș putea să jur. Prostească superstiția asta cu numărul treisprezece.

Drăguț tweedul ăsta moale din care și-a făcut costumul Ned Lambert. O nuanță de purpuriu. Aveam și eu unul așa când stăteam pe strada Lombard, în cartierul de vest. Cochet bărbat a mai fost și el odată. Își schimba hainele de trei ori pe zi. Trebuie să-mi întorc costumul acela cenușiu la Mesia. Hopa. E vopsit. Nevastă-sa; așa-i, am uitat că nu-i însurat, sau proprietăreasa ar fi trebuit să-i fi scos ațele astea.

Coșciugul dispăru, coborât de oamenii care se opinteau pe marginea gropii. Își îndreptară apoi trupurile și se dădură la o parte; și cu toții se

descoperiră. Douăzeci.

Pauză.

Dacă am fi cu toții deodată alții.

Undeva departe se auzi un măgar răgind. Ploaie. Nu-i chiar așa prost măgarul. Niciodată n-ai să vezi unul mort, se zice. Se rușinează de moarte. Se ascund. Și tata săracu s-a dus și el.

O briză blândă și dulce sufla ca o șoaptă în jurul capetelor descoperite. Băiatul la capul gropii ținea coroana cu amândouă mâinile privind liniștit în hăul negru deschis în fața-i. Dl. Bloom se mută în spatele blândului și corpolentului intendent. O jachetă bine croită. Îi cântărește pe fiecare la rând să vadă cine-i următorul. Oricum e o odihnă lungă de tot. Nu mai simți nimic. E doar momentul acela când mai simți. Trebuie să fie al dracului de neplăcut. La început nu-ți vine să crezi. Trebuie să fie o greșeală: altcineva, încercați peste drum. Stați o clipă, am tot vrut să… Dar încă n-am. Pe urmă camera mortuară întunecoasă. Lumină vor cu toții. Șoptind în jurul tău. N-ai vrea un preot? Pe urmă delirând, rătăciți de tot. În delir tot ce-ai ținut ascuns toată viața. Convulsiile morții. Somnul acesta nu-i firesc. Apasă pe pleoapa de jos. Atent să vezi i se ascute nasul îi cade falca i se îngălbenesc tălpile. Trage-i perna de sub cap și termină-l odată pe dușumea dacă tot e condamnat. Diavolul în poza aceea cu moartea păcătosului care-l ispitește cu o femeie. Moare s-o mai strângă în brațe așa numai în cămașă. Ultimul act din *Lucia. N-am să le mai văd niciodată niciodată?* Bum! expiră. S-a dus în sfârșit. Mai vorbesc unii despre tine o vreme; te uită. Nu uitați să vă rugați pentru el. Pomeniți-l în rugăciunile voastre. Chiar și Parnell. Ziua iederei, stingându-se. Pe urmă îl urmează, cad și ei în câte o groapă unul după altul.

Și încă ne rugăm pentru odihna sufletului lui. Tot sperăm că o duci bine că nu ești în iad în fine. Îți face bine schimbarea de aer. Scapi, din tigaia de prăjeală a vieții, drept în focul purgatoriului.

Se gândește el vreodată în fond la groapa care-l așteaptă? Se zice că asta faci când te trece câte un fior așa, stând la soare. Calcă cineva pe deasupra. Ți-auzi numele strigat. Aici lângă tine. Al meu, dincolo spre Finglas, locul pe care l-am cumpărat eu. Mama, mama săraca, și micul Rudy.

Groparii își apucaseră lopețile și aruncau bulgări grei de pământ înăuntru, peste sicriu. Dl. Bloom își întoarse fața într-o parte. Și dacă ar fi încă viu toată vremea asta? Pfui! La dracu’, asta ar fi groaznic. Nu, nu; e

mort sigur că da. Sigur că e mort. Luni a murit. Ar trebui să facă o lege să le străpungă inima să fie siguri, sau un ceas electric sau un telefon în coșciug și un sistem de țeavă de aerisire. Un semnal de urgență. Trei zile. Cam mult să-i țină vara. Mai bine să te scapi de ei cum te-ai convins că nu mai e nicio.

Pământul cădea acum cu zgomote mai moi. A și început să se aștearnă uitarea. Ochii care nu se văd se uită.

Intendentul se îndepărtă câțiva pași și-și puse pălăria. I-ajunge și lui. Îndoliații căpătau câte puțină inimă, unul câte unul, acoperindu-și capul, fără pretenții. Dl. Bloom își puse pălăria privind silueta cea corpolentă cum își făcea drum cu îndemânare prin labirintul de morminte. Liniștit, sigur de pământul pe care-l avea sub picioare, străbătea câmpurile deznădejdii.

132

Hynes însemnându-și în carnețel. Aha, numele. Dar îi știe pe toți. Nu: vine la mine acuma.

— Tocmai trec aici numele, spunea Hynes, *sotto voce.* Care-i numele dumitale de botez? Nu sunt sigur.

— L, spuse dl. Bloom. Leopold. Și poți să treci și numele lui M'Coy. M-a rugat pe mine.

— Charley, spuse Hynes, scriind. Știu. A fost pe vremuri la *Freeman.*

Chiar că a fost, înainte de a-și fi căpătat slujba la morgă sub Louis Byrne. Bună ideea asta cu autopsiile pentru doctori. Să descopere singuri ce-și închipuie că știu. El a murit într-o marți. L-au dat afară. O întinsese cu banii pe niște reclame. Charley, tu ești iubitul meu iubit. De asta m-a rugat pe mine să… Ei, la urma urmelor, nu strică. Am avut grijă, M'Coy. Îți mulțumesc, bătrâne; îți rămân îndatorat. Îl fac să-mi fie obligat nu mă costă nimic.

— Și ia spune, zicea Hynes, îl știi pe tipul acela cu, tipul care era acolo mai departe cu…

Privi în jurul lor.

— Macferlan. Da, l-am văzut, spuse dl. Bloom. Unde-i acuma?

— M'Ferlan, spuse Hynes, mâzgălind în carnețel. Nu știu cine-i ăsta. Așa-l cheamă?

Se îndepărtă, privind în jur.

— Nu, începu dl. Bloom, întorcându-se și el și oprindu-se. Stai nițel, Hynes!

N-a auzit. Chiar. Unde-o fi dispărut? Niciun semn. Ei pe toți. L-a văzut cineva aici pe… Kapa i doi de l. Omul invizibil. Doamne Dumnezeule, unde-o fi intrat?

Un al șaptelea gropar apăru lângă dl. Bloom să ia o lopată nefolosită.

— O, iartă-mă.

Se dădu la o parte, sprinten.

Lutul, cafeniu, umed, începea să se arate din groapă. Se ridica tot mai mult. S-a terminat aproape. O movilită de bulgări umezi se ridica tot mai mult, se înălța, și groparii își odihneau acum lopețile. Cu toții se descoperiră iarăși pentru câteva clipe. Băiatul își propti coroana de o margine, cumnatul pe a lui de un bulgăre mare. Groparii își puseră șepcile și se îndreptară cu lopețile către cărucior. Pe urmă scuturară ușor fierul în iarbă: curate. Unul se aplecă să smulgă de pe tăiș un smoc prelung de iarbă. Altul, părăsindu-și tovarășii, se îndepărtă mergând încet cu arma pe umăr, lama lucindu-i albăstrie. Tăcut, la capul mormântului, un altul înfășură frânghiile. Ața buricului. Cumnatul, întorcându-se să plece, îi puse ceva în mâna liberă. Mulțumiri în tăcere. Se poate, domnule; osteneală. Clătinând din cap. Știu eu asta bine. Pentru dumneavoastră doar să…

Îndoliații se îndepărtară încet, mergând fără țintă, pe alei ocolite, oprindu-se câte puțin să citească vreun nume pe câte un mormânt.

— Hai să ocolim până la mormântul șefului, spuse Hynes. Avem vreme.

— Haidem, spuse dl. Power.

O luară spre dreapta, urmându-și gândurile încetinite. Cu evlavie, vorbi vocea atonă a domnului Power.

— Unii zic că nici n-ar fi groapa asta. Că sicriul i-ar îi fost umplut cu pietre. Că într-o zi are să se reîntoarcă.

Hynes clătină din cap.

— Parnell n-are să se mai întoarcă niciodată, spuse el. E aici. Tot ce a fost pieritor din el. Pace rămășițelor sale.

Dl. Bloom înainta neluat în seamă pe aleea lui, pe lângă îngerii întristați, cruci, columne sparte, cavouri de familie, speranțe împietrite rugându-se cu ochii înălțați, inimile și mâinile bătrânei Irlande. Mai cu cap ar fi să cheltuiască toți banii aceștia pe vreo operă caritabilă pentru cei vii. Rugați-vă pentru odihna sufletului lui. Se roagă oare cineva cu adevărat? Plantează-l aici și termină cu el. Ca prin gura pivniței de cărbuni. Și pe urmă îi aruncă pe toți grămadă ca să câștige timp. De ziua morților. Pe data

de douăzeci și șapte am să fiu la mormântul lui. Zece șilingi pentru grădinar. Îi plivește buruienile. Bătrân și el. Încovoiat de tot și cu foarfecile clănțănind. Aproape de porțile morții. Care s-a dus dintre noi. Care a părăsit viața aceasta. Ca și cum ar fi făcut-o de bună voie. Li se dă brânci, la fiecare. Li se răstoarnă găleata. Mai interesant dacă ți s-ar spune ce au fost. Cutare și cutare, căruțaș. Eu am fost comis voiajor cu linoleumul. Eu am dat faliment și am plătit cinci șilingi pe liră. Sau al vreunei femei cu cratița. Eu am gătit mâncăruri bune irlandeze. Elegie într-un cimitir de țară ar fi trebuit să fie poemul acela, al cui e, Wordsworth sau Thomas Campbell. Intrat întru odihnă spun protestanții. Al bătrânului doctor Murren. Marele doctor, îi spuneau acasă. Oricum e pogonul lui Dumnezeu pentru ei. Frumușică reședință de țară. De curând spoită și zugrăvită. Locul ideal să fumezi o țigară liniștit și să citești *Church Times.* Anunțuri de căsătorie niciodată - înfrumusețare. Coroane ruginite atârnate de măciulii, ghirlande din frunziș de bronz. Ieftin și trainic. Totuși florile sunt mai poetice. Celelalte până la urmă îți dau în lehamite, nu se ofilesc niciodată. Nu exprimă chiar nimic. Imortele.

O pasăre ședea pașnic cocoțată pe o creangă de plop. Ca împăiată. Ca darul de nuntă pe care ni l-a dat consilierul Hooper. Nu! Nici nu se clintește. Știe că nu-s praștii pe-aici cu care să arunci în ea. Animalele moarte, chiar și mai triste. Prostuța de Milly să îngroape păsărica moartă atunci în lădița de surcele din bucătărie, cu o cununiță de margarete și frânturi de inimioare sfărâmate peste mormânt.

Inima sfântă, poftim; o și arată. Inima la vedere. Ar trebui să fie într-o parte, și roșie, vopsită, ca o inimă de-adevăratelea. Irlanda a fost închinată Sfintei Inimi, sau ce-o fi fost. Domnul pare în toate felurile, numai încântat nu. De ce atâta jale pe capul meu? Ar veni atunci păsările să ciugulească; cazul băiatului purtând coșulețul cu fructe; dar zicea că nu: ar fi trebuit să se sperie de băiat. Apollo, pictorul ăla.

Ce mulți! Toți ăștia de aici odinioară se plimbau prin Dublin. Cu credință plecați dintre noi. Cum ești tu acum așa am fost noi odinioară.

Pe lângă asta, cum ai putea să-i ții minte pe toți? Ochii, mersul, vocea. Mda, vocea da: gramofonul. Să ai un gramofon în fiecare mormânt sau să-l ții acasă la tine. După masa duminecă. Ia să-l punem pe tata mare săracul, Kraahraak! Heloohellohello grozavdebinemipare kraark grozavdebinemiparesăvăvădiar hellohello îmiparehâc cophrâmf. Să-ți aduci

aminte de glasul lui așa cum fotografia-ți aduce aminte de față. Altminteri n-ai mai putea să-i ții minte fața după cincisprezece ani, să zicem. De exemplu cine? De exemplu vreun tip care-a murit pe vremea când lucram la Wisdom Hely.

Rțstr! Pietrișul scrâșnind. Ia stai. Stai nițel.

Privi atent într-o criptă de piatră. Vreun animal. Stai nițel. Uite-l.

Un șobolan cenușiu, obez, tropăi pe lângă marginea criptei urnind din loc pietrișul. Un bătrân cu stagiu de lungă durată; străstrăbunicul; știe treburile. Viețuitoarea cenușie se strivi pe sub lespede, zvârcolindu-se să încapă dedesubt. Bun ascunziș pentru o comoară.

Cine stă aici? Sunt depuse rămășițele pământești ale lui Robert Emery. Robert Emmet, înhumat aici la lumina torțelor. Își face rondul.

I s-a dus și coada acuma.

Unul din ăștia n-are ce-alege cât ai bate din palme dintr-un om în toată firea. Îi lustruiește oasele la vedere oricine o fi fost. Pentru ei e carne de rând. Un cadavru e carne stricată. Ei, și brânza ce-i? Stârvul laptelui. Am citit în cartea aceea *Călătorii în China* că cei de-acolo spun că albul miroase a stârv. Mai bine crematoriul. Preoții sunt contra cu trup și suflet. Se trudesc și ei pentru firma de concurență. Antreprenori de arderi en gros și fabricanți de cuptoare olandezi. Pe vremuri de molime. Gropi cu var nestins să-i macine. Camere letale. Cenușă întru cenușă. Sau înmormântarea pe mare. Unde mai e turnul acela de demult al tăcerii? Mâncat de păsări. Pământ, foc, apă. Înecul se zice e cel mai plăcut. Îți vezi toată viața într-o fulgerare. Dar să te mai și aducă înapoi la viață nu. Totuși în aer nu te pot îngropa. Din mașina zburătoare. Mă întreb merge vestea când mai coboară pe unul proaspăt. Comunicații subpământene. Asta de la ei am învățat-o. Nu m-ar surprinde. Pentru ei hrană de soi. Muștele se strâng chiar până nici n-a murit bine. Au și auzit de Dignam. Nu le pasă de miros. Stârvul se și moaie într-o pastă albă ca sarea; la miros la gust ca ridichile albe crude.

Porțile licăreau în fața lor; deschise încă. Înapoi în lumea largă. Ajunge cu locul ăsta. Te aduce și pe tine mai aproape de fiecare dată. Ultima dată când am fost aici am fost la înmormântarea doamnei Sinico. Și tata, săracul de el. Iubirea care ucide. Și chiar mai sapă pământul noaptea cu lanterna ca în cazul acela de care am citit ca să ajungă la femeile de curând îngropate sau chiar putrezite scurgându-li-se zeama prin groapă. După o vreme ți se face și frică. Am să-ți ies în cale după moarte. Ai să-mi vezi fantoma după

moarte. Strigoiul meu are să te bântuie după moarte. Este o altă lume după moarte și numele ei este iadul. Nu-mi place lumea cealaltă a scris ea. Nici mie nu-mi place. Mai aveam o grămadă de văzut și de auzit și de simțit încă. Să simți ființe vii calde alături de tine. Lasă-i pe ei să doarmă în paturile lor viermănoase. Nu pun ei mâna pe mine nici în runda asta. Paturi calde; viață caldă și sângele pulsându-ți în vine.

Martin Cunningham ieși de pe o alee lăturalnică, spunând ceva cu multă gravitate.

Avocat cred. Îl cunosc după față. Menton. John Henry, avocat specialist în angajamente și procuri. Dignam trecea pe la el pe la birou. Pe la Mat Dillon de demult. Serile când ne strângeam la bătrânul Mat. Friptură rece de pasăre, țigări, pahare cu băutură Tantalus. O inimă de aur de-a dreptul. Da, Menton. Și-a ieșit din pepeni în seara aceea la popice pentru că am intrat în el. La mine norocul pur și simplu, înclinația bilei. De ce o fi căpătat un dinte pe mine chiar așa. Ură la prima vedere. Molly și Floey Dillon înlănțuite sub tufa de liliac, râzând. E întotdeauna câte unul așa, îi sare țandăra dacă sunt femei de față.

Are pălăria nițel boțită într-o parte. În trăsură probabil.

— Scuzați-mă, domnule, spuse dl. Bloom lângă ei.

Se opriră.

— Pălăria dumneavoastră e puțin strivită într-o parte, spuse dl. Bloom arătând cu mâna.

John Henry Menton îl privi fix o clipă fără să schițeze niciun gest.

— Aici, îl ajută Martin Cunningham, arătând și el cu degetul.

John Henry Menton își scoase pălăria, îi îndreptă cuta și netezi apoi fetrul cu grijă de mâneca hainei. Își așeză cu un gest sec pălăria la loc pe cap.

— Acuma e bine, spuse Martin Cunningham.

John Henry Menton își suci capul în jos în semn de încuviințare.

— Mulțumesc, spuse scurt.

Porniră mai departe către poartă. Dl. Bloom, cu avântul tăiat, rămase cu câțiva pași în urmă, să nu-i audă vorbind. Martin îi arată cum se pune problema. Martin e în stare să-l răsucească pe un cap sec ca ăsta pe după degetul mic fără ca ălălalt să-și dea seama despre ce e vorba.

Ochi de pește mort. Nu-i nimic. Are să-i pară rău poate după aceea când o începe să înțeleagă. Revanșa în felul acesta.

Mulțumesc. Ce mândri ne mai ținem în dimineața asta.

ÎN INIMA METROPOLEI HIBERNIENE[87]

În fața coloanei lui Nelson tramvaiele încetineau, manevrau pe altă linie, schimbau troleul, porneau spre Blackrock, Kingstown, și Dalkey, Clonskea, Rathgar și Terenure, parcul Palmerston și Rathmines de sus, Grădina Sandymount, Rathmines, Ringsend și Turnul Sandymount, Crucea lui Harold. Cu glas răgușit, controlorul, în salopeta lui Dublin United Tramway Company, le striga direcțiile:

— Rathgar și Terenure!

— Haide odată la Grădina Sandymount!

În dreapta și în stânga, în paralel, clănțănind și sunând din clopoțel, un vagon cu două nivele și altul cu unul singur porniră de la capătul liniei, cotiră în jos pe linie, alunecând unul alături de altul.

— Dă-i drumul, parcul Palmerston!

PURTÂND ÎNSEMNELE REGALE

Sub portalul Oficiului central poștal, lustragiii țipau, lustruiau de zor. Parcate pe strada North Prince furgonetele violent stacojii ale poștei majestății sale, pe portiere etalând inițialele regale, E.R. Se umpleau zgomotos cu scrisori, cărți poștale, imprimate, pachete, asigurate și francate, pentru livrări locale, provinciale, în toată Anglia și peste mări.

DOMNII DE LA ZIAR

Căruțași încălțați cu ghete grosolane rostogoleau butoaie cu vuiet înăbușit din magaziile Prince și le urcau cu bufnete pe platforma camionului de la fabrica de bere. Pe platforma camionului de la fabrica de bere erau urcate cu bufnete butoaie cu vuiet înăbușit rostogolite din magaziile Prince de căruțași încălțați cu ghete grosolane.[88]

— Aici e, spuse Murray Roșcatul. Alexander Keyes.

— Taie-l de-acolo, dacă vrei, spuse domnul Bloom, și-l duc eu la redacție, la *Telegraph.*

Ușa biroului lui Ruttledge scârțâi iarăși. Davy Stephens, miniatural în capa lui largă, cu o pălărioară moale încununându-i cârlionții, ieși cu un sul

de hârtii sub mantie, curier regal.

Foarfecile lungi ale lui Murray Roșcatul desprinseră anunțul din ziar cu patru tăieturi experte. Foarfeci și pasta de lipit.

— Trec prin tipografie, spuse domnul Bloom luând patratul decupat din ziar.

— Acuma, sigur, dacă mai vrea și-un paragraf, spuse grav Murray Roșcatul, cu tocul după ureche, îi facem noi unul.

— Bine, spuse domnul Bloom dând din cap. Îl conving eu.

Noi.

ONORABILUL WILLIAM BRAYDEN DIN OAKLANDS, SANDYMOUNT

Murray Roșcatul îl bătu peste braț pe domnul Bloom cu foarfecele, șoptindu-i:

— Brayden.

Domnul Bloom se întoarse la timp ca să-l vadă pe portarul galonat ridicându-și șapca împodobită cu inscripție spre o siluetă impozantă care pătrundea printre afișele de la *Weekly Freeman and National Press* și *Freeman's Journal and National Press.* Butoaie de bere Guiness vuind înăbușit. Trecu impozantă în sus, pe scară, cârmuită de o umbrelă, cu o față solemnă încadrată de barbă. Spinarea învestmântată în stofă neagră urca treaptă cu treaptă: spinarea, tot creierul îi stă în ceafă, cum spune Simon Dedalus. Cute de carne trupească în spinarea-i. Falduri grase în ceafă, grase, ceafă, grase, ceafă.

— Nu crezi că seamănă la față cu Mântuitorul? șopti Murray Roșcatul.

Ușa biroului lui Ruttlegde șopti: ii, crii. Totdeauna așază ușile una în fața alteia, așa să poată curentul să. Când intri. Când ieși.

Mântuitorul: chip oval, încadrat de barbă; predicând în amurg Maria, Martha. Cârmuită de o umbrelă, sabie în lumina rampei: Mario tenorul[89].

— Sau cu Mario, spuse domnul Bloom.

— Da, se învoi Murray Roșcatul. Dar și despre Mario se spunea că e ca o poză a Mântuitorului.

Isus Mario cu obraji rujați, pieptar și picioare ca fusul. Cu mâna pe inimă. În *Martha*.

Vi-ino, tu pierduto,

Vi-ino, tu iubito.[90]

CÂRJA PASTORALĂ ȘI PANA[91]

— Preafericitul a telefonat de două ori în dimineața asta, spuse grav Murray Roșcatul.

Priveau cum dispar genunchi, tălpi, ghete. Ceafă. Un băiat cu o telegramă intră sprinten, aruncă un plic pe tejghea și pieri și mai grăbit, cu un singur cuvânt:

— *Freeman!*

Domnul Bloom spuse încet:

— Mda, e și el unul dintre Mântuitorii noștri.

Un zâmbet blând îl însoți pe când ridica batantul tejghelii, pe când trecea prin canatul dintr-o parte și apoi pe coridorul și scările întunecate și calde, peste scândurile care acum îi răspundeau cu ecouri. Dar are să poată să-i mențină tirajul? Vuind, vuind.

Împinse ușa batantă de sticlă și intră, pășind peste hârtia de împachetat răspândită pretutindeni. Printr-o alee de murmure zăngănitoare își urmă drumul spre boxa unde citea Nannetti.

CU SINCERE REGRETE ANUNȚAM ACUM REPAUSAREA UNUI PREA RESPECTAT CETĂȚEAN DE FRUNTE AL DUBLINULUI

Și aici, tot Hynes: relatarea despre înmormântare probabil. Bufa-buf. Astăzi dimineață rămășițele pământești ale răposatului domn Patrick Dignam. Mașinile astea fac dintr-un om mici fărâme dacă-l prind în ele. Astăzi stăpânesc lumea. Și mașinăriile lui trudesc din greu. Ca și astea, i-au scăpat lui din mână; fermentează. Dau zor, se destramă de zor. Și șobolanul ăla cenușiu care se lupta să intre.[92]

CUM SE DĂ LA LUMINĂ UN MARE COTIDIAN

Domnul Bloom se opri în spatele trupului firav al corectorului principal, admirându-i creștetul lucitor.[93]

Ciudat că nu și-a văzut niciodată adevărata lui patrie. Irlanda țara mea. Deputat de la College Green. A dat cu gura cât a putut că-i un simplu

muncitor care-și vede de treaba lui. Anunțurile astea și rubricile mărunte fac să se vândă săptămânalul, nu știrile stătute din gazetele oficiale. A murit regina Anna.[94] Publicată, cu autorizația autorităților în anul o mie și. Reședință situată în districtul Rosenallis, baronatul Tinnachinch. Pentru cei interesați, programul conform statutului, privind numărul catârilor și poneilor exportați de Ballina. Viața la țară. Caricaturi. Snoava săptămânală cu Pat și Bull, de Phil Blake. Pagina Unchiului Toby pentru cei mici. Întrebări despre cultivarea bostanilor la țară. Stimate domnule redactor, care este remediul potrivit pentru balonare și gaze? Asta mi-ar plăcea și mie. Înveți o grămadă, învățându-i pe alții. Nuanța personală - despre oameni ca dumneata și ca mine. Asta mai ales în poze. Femei cu trup frumos făcând baie pe o plajă de aur. Cel mai mare balon din lume. S-a oficiat dubla căsătorie a surorilor. Doi miri râzându-și cordial unul altuia. Și uite-l și pe Cuprani, tipograful. Mai irlandez decât irlandezul de rând.

Mașinile clănțăneau în măsura de trei pe patru. Buf, buf, buf. Dacă acum ar avea un atac aici și n-ar mai ști nimeni să le oprească ar bufni așa, mereu pe loc, și ar tot tipări asta și asta, înainte și înapoi. Ce mai încurcătură de mațe. Trebuie o minte limpede.

— Bine, o bag în ediția de seară, domnule consilier, spuse Hynes.

Curând-curând are să-i spună domnule primar. Se zice că-l sprijină John Lunganul.

Fără să răspundă, corectorul principal mâzgăli cuvântul „presă” pe un colț al filei și-i făcu semn unui tipograf. Îi înmână fila tăcut pe deasupra ecranului de sticlă murdară.

— Bine, mulțumesc, spuse Hynes, depărtându-se.

Domnul Bloom i se opri în cale.

— Dacă vrei să scoți ceva, casierul tocmai pleacă acum să ia masa, spuse arătând spre spate cu degetul mare.

— Dumneata ai luat ceva? întrebă Hynes.

— Nu, spuse domnul Bloom. Grăbește-te și-l mai prinzi.

— Mulțumesc, bătrâne, spuse Hynes. Îl tapez și eu. Porni grăbit spre *Freeman's Journal.*

Trei șilingi i-am împrumutat la Meagher. De trei săptămâni. Asta-i a treia aluzie.

URMĂRIND OMUL DE ACȚIUNE LA TREABĂ

Domnul Bloom își depuse tăietura de ziar pe biroul domnului Nannetti.

— Scuzați-mă, domnule consilier, spuse. Anunțul acesta, vedeți. Keyes, vă aduceți aminte.

Domnul Nannetti examină tăietura un timp și aprobă din cap.

— Vrea s-o băgăm pentru iulie, spuse domnul Bloom.

N-aude. Nannan. Nervi de oțel.

Corectorul își mișcă creionul către anunț.

— Însă o clipă, spuse domnul Bloom. Vrea s-o schimbăm. Keyes, vedeți. Vrea două chei încrucișate deasupra.

Ce vacarm fac mașinile astea. M-o fi înțelegând ce-i.

Corectorul se întoarse spre el, să-l asculte, răbdător, și ridicându-și un cot începu să se scarpine încet la subsuoara jachetei de alpaca.

— Așa, spuse domnul Bloom, încrucișându-și degetele arătătoare la vârfuri.

Să-l fac să înțeleagă asta întâi.

Domnul Bloom, privind dintr-o parte pe deasupra crucii pe care o închipuise cu degetele, văzu fața palidă a corectorului - cred că are nițică gălbinare - și mai în spate bobinele ascultătoare care împingeau înlăuntru panglici uriașe de hârtie. Zdranga. Zdranga. Mile întregi dacă le desfășori. Ce se întâmplă cu toate astea pe urmă? Mda, împachetezi carnea, pachete; diferite utilizări, o mie și una de lucruri.

Strecurându-și abil cuvintele în pauzele zdrăngăniturilor desenă repede pe tăblia de lemn brăzdată de zgârieturi.

CASA (SAU CAMERA) KEYES (CHEILOR)

— Așa, vedeți. Două chei în cruce aici. Un cerc. Pe urmă aici numele Alexander Keyes, ceai, vin și băuturi spirtoase. Și așa mai departe.

Mai bine să nu-l învăț eu pe el meseria lui.

— Știți și dumneavoastră, domnule consilier, ce vrea. Pe urmă, deasupra, de jur împrejur. Casa Cheia. Vedeți? Credeți că-i o idee bună?

Corectorul principal își mută mâna cu care se scărpina mai spre coastele din jos și se râcâi acolo, liniștit.

— Ideea, spuse domnul Bloom, ar fi Casa sau Camera cheilor. Înțelegeți, domnule consilier, parlamentul Insulei Man. Aluzie la autoguvernare.

Turiștii, adică din Insula Man. Îți atrage privirile. Înțelegeți. Puteți s-o faceți așa?[95]

Să-l întreb, poate, cum se pronunță *voglio* acela[96]. Dar, dacă de fapt, nu știe, îl fac să se simtă prost. Mai bine nu.

— Putem s-o facem, spuse corectorul. Ai desenul?

— Îl găsesc eu, spuse domnul Bloom. Era-ntr-un ziar din Kilkenny. Au o sucursală și-acolo. Dau o fugă până-acolo și-l caut. Atunci e bine, faceți așa și-ncă un text mic să atragă atenția. Știți și dumneavoastră, chestiile obișnuite. Calitatea întâi, autorizată. De multă vreme se tot simțea nevoia. Și așa mai departe.

Corectorul stătu pe gânduri un moment.

— Putem s-o facem, spuse. Să ne dea o reînnoire de contract pe trei luni.

Un culegător veni să-i aducă un șpalt mototolit. Se apucă să-l controleze tăcut. Domnul Bloom rămase în picioare alături, ascultând zvâcnetul puternic al mașinilor, privindu-i pe culegătorii aplecați muți peste cutiile lor.

ORTOGRAFIC

Trebuie să știe și cu ochii închiși ortografia la orice cuvânt. Febra șpalturilor. Martin Cunningham astăzi dimineață a uitat să ne pună întrebarea lui obișnuită cum se scrie cutare. Amuzant să-i vezi cu a m ba poate doi es a en te nu? doi es ment la săracul comis voiajor căutând la simetrii pe sub zid de cimitir. O prostie, nu? Cimitirul intră aici de dragul simetriei.

Ar fi trebuit să i-o spun când și-a trântit pe cap pălăria aia înaltă. Mulțumesc. Ar fi trebuit să-i torn una despre-o pălărie tuflită sau ceva. Nu, aș fi putut să i-o spun. Pare nouă și-acuma. Să-i fi văzut mutra atunci.

Sllt. Partea cea mai de jos a primei mașini se smuci în afară cu tava ei sllt primul teanc de ziare frumos împăturite. Sllt. Aproape ca un om sllt să-ți atragă atenția. Face și ea eforturi după cum se pricepe să vorbească. Ei ușa aia sllt scârțâind, parcă te ruga s-o închizi. Orice lucru vorbește în felul lui. Sllt[97].

CUNOSCUT DEMNITAR BISERICESC
O COLABORARE EXCEPȚIONALĂ

Corectorul înapoie foaia cu șpaltul pe neașteptate, spunând:

— Stai! Unde-i scrisoarea arhiepiscopului? Trebuie s-o repetăm în *Telegraph.* Unde-i ăsta, cum-îi-zice?

Privi în jur spre mașinile lui zgomotoase și care nu-i răspundeau.

— Monks, domnule consilier? întrebă o voce dinspre culegători.

— Da. Unde-i Monks?

— Monks!

Domnul Bloom își luă înapoi tăietura de ziar. E timpul să o iau din loc.

— Atunci, vă obțin eu desenul, domnule Nannetti, spuse, și dumneavoastră, știu, o să-i dați un loc bun.

— Monks!

— Da, domnule.

Contractul reînnoit pe trei luni. Are să trebuiască mai întâi să-i dau nițel cu gura. Să încerc. Să le spun de august; bună idee; e luna cu expoziția de cai. Ballsbridge. Vin de peste tot turiști pentru expoziția cabalină.

TATĂL ECHIPEI DE ZI

Trecu prin sala culegătorilor pe lângă un bătrân, încovoiat, cu ochelari. În șorț. Bătrânul Monks, părintele echipei de zi. Ce de lucruri amestecate trebuie să-i mai fi trecut prin mâini la vremea lui: anunțuri mortuare, reclame de cârciumi, cuvântări, divorțuri, găsit înecat. Se apropie și el de capătul drumului acum. Om serios, sobru, cu ceva bănișori strânși deoparte la casa de economii, pun pariu. Nevastă-sa știe să gătească bine, să spele rufe. Fiică-sa cu mașina de cusut în salonaș. O fată simplă, cu picioarele pe pământ, la ea nu merg prostiile.

ȘI IATĂ CA A FOST SĂRBĂTOAREA PAȘTILOR

Se opri din mers să-l privească pe un zețar cum distribuia cu îndemânare caracterele. Le citește de-a-ndoaselea întâi. Și ce repede. Îți trebuie ceva exercițiu, mangiD keirtaP. Tata, săracul, cu cartea hagadah, citind de-a-ndăratelea, cu degetele spre mine. Pessach.[98] La anul la Ierusalim. Doamne. O, Doamne! Toată chestia aia care nu se mai termină, cum ne-au scos din țara Eghiptului și întru cea a robiei *aileluia. Shema Israel Adonai Elohenu.* Nu, asta-i cealaltă. Pe urmă, cei doisprezece frați, fiii lui Iacob. Și pe urmă

mielul și pisica și câinele și toiagul și apa și măcelarul și pe urmă îngerul morții îl omoară pe măcelar și acela-i omoară pe boi și câinele omoară pisica. Pare cam prostesc până ajungi să te gândești mai bine. Înseamnă că există o dreptate numai că fiecare-l mănâncă pe oricare din ceilalți. În fond, asta-i viața. Ce repede-și face treaba. Practica te face perfect. Parc-ar vedea cu degetele.[99]

Domnul Bloom ieși din mijlocul zgomotelor zdrăngănitoare, prin galerie, mai departe spre palier. Acuma s-o iau cu tramvaiul tot drumul până acolo și poate nici să nu-l găsesc? Mai bine să-i telefonez întâi. Ce număr are? Ca la firma Citron. Douăzecișiopt patru patru.

NUMAI CĂ ÎNCĂ O DATĂ SĂPUNUL ACELA

Cobora pe scara principală. Cine dracu' a mâzgălit peste tot pe pereți aici cu chibrituri arse? S-ar zice c-au făcut un pariu. Miroase greu, unsuros, totdeauna în atelierele astea. Cleiul călduț de la *Thom* de-alături când eram și eu acolo.

Își scoase batista să-și tamponeze nasul. Citronlămâie? A, săpunul, eu l-am pus acolo. Să-l scot din buzunar. Punându-și la loc batista scoase săpunul și-l puse deoparte, încheiat, în buzunarul de la spate al pantalonului.

Cu ce parfum își dă soția ta? Aș mai putea să trec pe-acasă; tramvaiul; am uitat ceva. Să văd înainte de se îmbracă. Nu. Tocmai. Nu.

Un hohot brusc de râs ascuțit se revărsă dinspre birourile de la *Evening Telegraph.* Știu cine-i ăsta. Ce s-o fi întâmplat? Să intru un minut să dau telefonul acela. Ned Lambert e.

Intră încetișor.

ERIN, VERDE JUVAER AL MĂRII DE ARGINT[100]

— Trece fantoma[101], murmură încetișor cu aromă de biscuit profesorul MacHugh către geamul prăfuit.

Domnul Dedalus, privind dinspre căminul gol către fața batjocoritoare a lui Ned Lambert, o întrebă acru:

— Cristoase, nu-ți dă așa o arsură în spate jos?

Ned Lambert, așezat la masă, citi mai departe:

— *Sau iarăşi, luaţi seama la şerpuirile unui izvoraş susurător cum şopoteşte în calea-i, suflat de zefiruri abia simţite, sau răzvrătindu-se împotriva obstacolelor pietroase, către apele tălăzuitoare ale albastrei stăpâniri a lui Neptun, printre maluri acoperite de muşchi, când se joacă asupră-i lumina slăvită a soarelui sau prin umbrele aruncate pe sânu-i îngândurat de frunzişul boltit bogat al uriaşilor pădurii.* Ce spui de asta, Simon? întrebă pe deasupra ziarului. Ce spui de asta, ca mostră de ton grandios?

— Îşi schimbă băutura, spuse domnul Dedalus.

Ned Lambert, râzând, lovi cu palma în ziarul de peste genunchi, repetând:

— *Sânul îngândurat şi frunzişul bortit bogat* [102]. Să-ţi baţi copiii.

— Şi Xenofon privea peste câmpia Maratonului[103], spuse domnul Dedalus, privind iarăşi peste cămin şi către fereastră, şi Maratonul privea către mare.

— Ajunge, strigă profesorul MacHugh dinspre fereastră. Nu mai vreau să mai aud nicio vorbă din toată chestia asta.

Înghiţi bucata de biscuit din care muşcase şi, înfometat, se pregăti să muşte din biscuitul pe care-l ţinea în mâna cealaltă.

Nişte prostii pompoase. Vorbe goale. Ned Lambert o ia uşor de tot astăzi, văd. Îţi cam dă peste cap ziua toată, o înmormântare. Se zice c-ar fi un om influent. Chatterton bătrânul, vicecancelarul, e fratele lui bunicu-său, sau tatăl fratelui lui bunicu-său. Aproape nouăzeci de ani, cică. Editorialul cu necrologul lui e poate scris de mult. Trăieşte ca să le facă lor în necaz. Poate se duce chiar el înainte. Johnny, fă loc pentru nenea[104]. Prea onorabilul Hedges Eyre Chatterton. Mi-nchipui că-i mai scrie şi-acum câte un cec sau două cu mâna tremurând la zilele când trebuie să scoată el paraua. Ce mai pleaşcă pe el când o muri. Aleluia.

— Numai încă un spasm, spuse Ned Lambert.

— Ce-i asta? întrebă domnul Bloom.

— Un fragment recent descoperit din Cicero, răspunse pompos profesorul MacHugh. *Frumoasa noastră patrie.*

SCURT DAR LA OBIECT

— A cui patrie? spuse simplu domnul Bloom.

— Întrebare cât se poate de pertinentă, spuse profesorul meșterind. Cu accentul pe a cui.

— Patria lui Dan Dawson, spuse domnul Dedalus.

— E discursul lui de azi-noapte? întrebă domnul Bloom.

Ned Lambert aprobă din cap.

— Dar ascultați asta, spuse.

Clanța îl izbi pe domnul Bloom în șale când cineva de afară împinse ușa.

— Scuză-mă, spuse J.J. O'Molloy intrând.

Domnul Bloom se trase sprinten la o parte.

— Dumneata să mă ierți, spuse.

— Bună ziua, Jack.

— Intră. Intră.

— Bună ziua.

— Ce faci, Dedalus?

— Bine. Și dumneata?

J.J. O'Molloy clătină din cap.

TRIST

Era cel mai deștept dintre tinerii de la barou atunci. Acuma a intrat în declin, săracul. Roșeața asta de tuberculos înseamnă că-i pe ducă. Pe muchie de cuțit. Ce-o n cu el, mă întreb. Necazuri cu banii.

— *Sau iarăși, dacă urcăm spre culmile îngemănate ale munților.*

— Ce bine arăți.

— Poate fi văzut redactorul șef? întrebă J.J O'Molloy privind spre ușa biroului.

— Și-ncă cum văzut, spuse profesorul MacHugh. Văzut și auzit. E în sfânta sfintelor cu Lenehan[105].

J. J. O'Molloy se îndreptă spre pupitrul înclinat și începu să răsfoiască îndărăt filele trandafirii ale colecției.

Clientela îl părăsește. Un ratat. Și-a pierdut curajul. Cartofor. Datorii de onoare. Culege furtuna. Pe vremuri primea clienți grași de la D. și T. Fitzgerald. Ăștia poartă peruci ca s-arate că au materie cenușie. Se vede că au cap și după manșete, ca statuia din Glasnevin. Cred că face și ceva literatură la *Express* cu Gabriel Conroy. Un tip citit. Myles Crawford a început la *Independent.* Nostim cum ăștia de la ziare se dau după vânt când

aud de vreo ocazie nouă. Giruete de vânt. Sunt și calzi și reci deodată. Nici nu știi când să-i crezi. Fiecare chestie trebuie s-o crezi, până-o auzi pe-următoarea. Se încaieră de-și smulg părul din cap unul altuia prin ziare, și pe urmă, dintr-o dată se dezumflă cu totul. Numai o clipă trece, și salut bătrâne, ce bine-mi pare că te-ntâlnesc.

— A, ascultați, ce Dumnezeu, se rugă Ned Lambert. *Sau iarăși, dacă urcăm spre culmile îngemănate ale munților…*

— Bombastic! întrerupse profesorul morocănos. Termină odată cu flecarul ăsta îngâmfat!

— *Munților,* continuă Ned Lambert, *înălțându-se uriași tot mai sus, să ne scalde, cum ar veni, sufletele…*

— Să-i scalde lui buzele, spuse domnul Dedalus. Dumnezeule sfinte și îndurător! Da? Și primește și bani pentru așa ceva?

— *Cum ar veni, în bogăția de priveliști ale Irlandei, fără seamăn, în pofida atât pe de drept lăudatelor modele în alte regiuni neprețuite, cunoscute pentru frumusețea lor, cu dumbrăvi umbroase și câmpii unduitoare și pajiști strălucitoare de verdeață primăvăratecă, însuflețite de scânteietoarea, străvezia, transcendentala lumină a blândului, tainicului nostru amurg irlandez…*

GRAIUL SĂU NATAL

— Acuma luna, spuse profesorul MacHugh. A uitat de *Hamlet* [106].

— *Care învăluie ca într-o mantie priveliștea, cât vezi cu ochii și te adâncește în așteptare până ce discul licăritor al lunii pornește să-și iradieze în strălucire splendoarea de argint.*

— O! strigă domnul Dedalus dând glas cu geamăt deznădăjduit, scârnă cu ceapă! Gata, Ned. Viața-i și-așa prea scurtă.

Își scoase cilindrul și, suflând nerăbdător peste mustața-i stufoasă, își trecu ca un galez degetele rășchirate prin păr.

Ned Lambert aruncă ziarul deoparte, chicotind cu încântare. O clipă mai târziu un fel de lătrat răgușit de râs explodă peste chipul neras, cu ochelari negri ai profesorului MacHugh.

— Daw-cel-cleios! strigă.

CE SPUNEA WETHERUP

Rânjesc și acum când văd chestiile astea tipărite, dar așa ceva se înghite ca pâinea caldă. De altfel, el are și nu știu ce fel de afacere cu brutăriile, nu? De asta-i și spun Daw-cel-cleios. Oricum, și-a căptușit bine cuibul. Fiică-sa logodită cu individul acela de la percepție, ăla cu mașina. Frumos l-a mai agățat. Casă deschisă, petreceri. Cu tămbălău mare. Așa zicea întotdeauna și Wetherup. Trebuie să știi să ți-i câștigi prin stomac.

Ușa dinspre birou se deschise cu violență și o față stacojie, cu cioc ca de pasăre, cu o creastă de păr, moale ca puful, zvâcni înăuntru. Ochi îndrăzneți albaștri îi scrutară cercetător și un glas aspru, spart, întrebă:

— Ce e?

— Și iată-l și pe falsul senior de țară în persoană[107], spuse mărinimos profesorul MacHugh.

— Ieșiafarădeaici, pedagog zaharisit și prăpădit! spuse redactorul șef în semn de salut.

— Haide, Ned, spuse domnul Dedalus punându-și pălăria. Trebuie să beau ceva după chestia asta.

— Să bei, strigă redactorul șef. Nu se servește băutura înainte de ora liturghiei.

— Pe bună dreptate, spuse domnul Dedalus ieșind. Hai, Ned.

Ned Lambert se lăsă să alunece de pe masă. Ochii albaștri ai redactorului șef călătoriră spre chipul domnului Bloom, umbriți de un surâs.

— Vii cu noi, Myles? întrebă Ned Lambert.

SUNT EVOCATE BĂTĂLII MEMORABILE

— Miliția din North Cork[108]! strigă redactorul șef pășind către consola căminului. Am învins de fiecare dată! North Cork și ofițerii spanioli!

— Unde asta, Myles? întrebă Ned Lambert ațintindu-și privirea gânditoare spre vârful ghetelor.

— În Ohio! țipă redactorul șef.

— Chiar așa, să știi, încuviință Ned Lambert.

Ieșind, îi șopti lui J.J. O’Molloy:

— D.T. Incipient. Trist caz.

— În Ohio! croncăni strident redactorul șef ridicându-și spre ei fața stacojie. Ohio al meu!

— Un eretic perfect, spuse profesorul. Una lungă, una scurtă, una lungă.

O, EOLIANĂ HARFĂ

Scoase un fir de ață pentru curățat dinții și, rupând o bucată, o făcu să vibreze încântat între doi dinți rezonanți, murdari.

— Bingbang, bingbang.

Domnul Bloom, constatând că drumul e liber, porni spre ușa biroului.

— Numai o clipă, domnule Crawford, spuse. Vreau să dau un telefon în legătură cu o reclamă.

Intră.

— Ce facem cu editorialul pentru astă-seară? întrebă profesorul MacHugh apropiindu-se de redactorul șef și lăsându-și o mână pe umărul lui.

— Se aranjează, spuse Myles Crawford mai liniștit. Nu-ți face dumneata griji. Salut, Jack. E-n regulă.

— Bună ziua, Myles, spuse J.J. O'Molloy, lăsând filele pe care le ținuse în mână să cadă moi la locul lor în colecție. Astăzi e procesul, escrocheria aia cu Canada?

Telefonul zurui înăuntru.

— Douăzeci și opt… Nu, douăzeci… Patru, patru… Da.

GHICIȚI-L PE ÎNVINGĂTOR

Lenehan ieși din birou ținând în mână formularele editate de *Sports.*

— Cine vrea un pont sigur pentru cupa de aur? întrebă el. Sceptru călărit de O. Madden.

Aruncă formularele pe masă.

Țipetele micilor vânzători de ziare care se auzeau desculți în hol izbucniră deodată mai aproape și ușa se deschise smucită.

— Șșș, spuse Lenehan. Aud poșnet de fași.

Profesorul MacHugh străbătu încăperea și-l apucă de guler pe un băiețaș înspăimântat. Pe când ceilalți se risipiră afară prin hol și în jos pe trepte. Foițele cu formularele foșniră în curentul de aer stârnit, își luară zborul, plutiră molatec prin aer în arabescuri albastre și pe sub masă se lăsară încet la pământ.

— Nu eu am fost, domnule. Băiatul ăla mare m-a împins, domnule.

— Zvârle-l afară și închide ușa, spuse redactorul șef. S-a stârnit un adevărat uragan.

Lenehan începu să culeagă cu mâna foițele de pe podea, icnind când se aplecă de două ori la rând.

— Așteptăm ediția specială cu cursele de cai, domnule, spuse băiatul. Pat Farrel a fost care m-a împins, domnule.

Arătă cu degetul spre două chipuri care trăgeau cu ochiul pe după canat.

— El e, domnule.

— Afară cu tine de-aici, spuse profesorul MacHugh răgușit.

Îl îmbrânci pe băiat afară și trânti ușa. J.J. O'Molloy întorcea filele foșnind, murmurând, căutând:

— Continuare la pagina șase, coloana a patra.

— Da… *Evening Telegraph* aici, spunea domnul Bloom la telefon în birou. E-acolo patronul…? Da, *Telegraph*… Unde?… Aha! La ce licitație?… Aha! înțeleg… Bine. Îl găsesc eu.

URMEAZĂ O COLIZIUNE

Clopoțelul zurui din nou când închise. Intră grăbit și se ciocni de Lenehan care se lupta să-și îndrepte trupul cu o a doua foiță în mână.

— *Pardon, monsieur,* spuse Lenehan agățându-se de el o clipă și făcând o grimasă.

— Vina mea, spuse domnul Bloom lăsându-se prins în brațe astfel. Te-am lovit? Mă grăbeam.

— Genunchiul, spuse Lenehan.

Chipul îi luă o expresie comică și gemu, frecându-și genunchiul.

— Acumularea de *anno Domini.*

— Iartă-mă, spuse domnul Bloom.

Merse până la ușă și, ținând-o întredeschisă, se opri acolo o clipă. J.J. O'Molloy trânti filele grele într-o parte. Vacarmul stârnit de două glasuri ascuțite, de o muzicuță de gură, născu ecouri în holul pustiu dinspre vânzătorii de ziare așezați acolo pe trepte.

Noi suntem băieții din Wexford
Care ne-am bătut cu inima și cu brațele.[109]

EXIT BLOOM

— Dau o fugă până la promenada Burlacilor, spuse domnul Bloom, în legătură cu anunțul acela al lui Keyes. Vreau să-l pun la punct. Mi-au spus că e acolo, la galeriile Dillon.

Le privi un moment, nehotărât, chipurile. Redactorul șef, sprijinit de consola căminului, cu capul proptit de o mână, își întinse deodată un braț în gest amplu.

— Mergi! spuse. Lumea e în fața dumitale.

— Mă întorc numaidecât, spuse domnul Bloom ieșind precipitat.

J.J. O'Molloy luă foițele din mâna lui Lenehan și le citi, suflând ușor între ele să le despartă una de alta, fără să facă vreun comentariu.

— Obține el reclama aia, spuse profesorul privind prin ochelarii cu ramă neagră peste perdeluța de la fereastră. Ia uite cum se mai țin pușlamalele astea mici după el.

— Ia să văd! Unde? strigă Lenehan alergând spre fereastră.

O PROCESIUNE PE STRADĂ

Amândoi surâdeau pe deasupra perdeluței la șirul de vânzători de ziare care zburdau în urma domnului Bloom, ultimul dintre ei trăgând în zigzag alb în suflarea brizei un simulacru ironic de zmeu, cu o coadă de panglicuțe albe.

— Ia te uită la golanii ăștia după el, și ce tămbălău mai fac, spuse Lenehan, să mori de râs, nu alta. O, am să-mi scrântesc coastele! Uite-l, cu picioarele alea de elefant, cum ocupă tot trotuarul. Și-ăia, cu drăciile lor, după el. Cum îl imită, pe la spate.

Începu să danseze mazurcă, în caricatură precipitată de-a lungul camerei, cu picioarele lunecătoare prin fața căminului înspre J.J. O'Molloy care îi depuse foițele în mâinile ridicate să le primească.

— Ce-i asta? spuse Myles Crawford tresărind. Unde-s ăilalți doi?

— Cine? spuse profesorul întorcându-se spre el. S-au dus până la Oval, să bea ceva. E și Paddy Hooper acolo, cu Jack Hall. A venit de-azi noapte.

— Haide atunci, spuse Myles Crawford. Unde mi-e pălăria?

Intră cu mers sacadat în birou, dându-și la o parte clapa de la spate a jachetei, sunându-și cheile din buzunarul de la spate. Apoi zăngăniră prin aer și lovindu-se de lemn când își încuia sertarul mesei.

— E pornit pe calea cea bună, spuse profesorul MacHugh cu glas scăzut.

— Așa pare, spuse J.J. O'Molloy scoțându-și tabachera, și murmură mai departe gânditor, dar lucrurile astea nu-s întotdeauna așa cum par. Cine are cele mai multe chibrituri?

CALUMETUL PĂCII

Îi oferi profesorului o țigară și-și luă și el una. Lenehan scapără prompt un chibrit și le aprinse țigările pe rând. J.J. O'Molloy își deschise din nou tabachera și i-o oferi.

— *Thanky vous,* spuse Lenehan servindu-se.

Redactorul șef ieși din birou cu o pălărie de paie trasă strâmb pe frunte. Declamă cântător, arătând solemn cu degetul spre profesorul MacHugh:

Rangul și gloria te-au ispitit.
Imperiul inima ți-o a vrăjit.[110]

Profesorul rânji, lingându-și buzele prelungi.

— He? Bătrânul imperiu roman dracului? spuse Myles Crawford.

Scoase o țigară din tabachera deschisă. Lenehan, aprinzându-i-o cu grație grăbită, spuse:

— S-ascultăm în tăcere ghici-ghicitoarea mea nou-nouță.

— *Imperium romanum,* spuse încetișor J.J. O'Molloy. Sună mai nobil decât britanic sau Brixton[111]. Cuvintele astea te fac parcă să te gândești la grăsime pe foc.

Myles Crawford își suflă primul fum cu violență spre tavan.

— Asta e, spuse. Noi suntem grăsimea. Tu și cu mine suntem grăsimea pe foc. N-avem șanse nici cât un bulgăre de zăpadă în iad.

MĂREȚIA CARE A FOST ROMA[112]

— Stați un moment, spuse profesorul MacHugh ridicând în aer două gheare liniștite. Nu trebuie să ne lăsăm înșelați de cuvinte, de sunetul vorbelor. Ne gândim la Roma, imperială, imperioasă, imperativă.

Își întinse brațe retorizante dintre manșete roase, pătate, și făcu o pauză:

— Ce-a fost civilizația lor? Vastă, recunosc; însă josnică. Cloace[113]: haznale. Evreii în pustie și pe vârful muntelui au spus: *Este bine să fim aici. Să înălțăm un altar lui Iehova.* Romanul, ca și englezul care vine pe urmele

sale, a adus pe fiecare țărm pe care a pus piciorul (pe țărmul nostru nu și l-a pus niciodată) doar obsesia lui cloacală. Privea în jurul lui înfășurat în togă și zicea: *Este bine să fim aici. Să construim un water-closet.*

— Ceea ce au și făcut, în consecință, spuse Lenehan. Bătrânii și străvechii noștri strămoși, așa cum citim în capul întâi din Guineză[114], nu erau obiectivi când venea vorba de fluxul curgător.

— Erau și ei niște domni ai naturii, murmura J.J. O'Molloy. Dar avem și dreptul roman.

— Și Pillat din Pont este profetul lui, răspunse profesorul MacHugh.

— Știți povestea cu marele șef, baronul Palles? întrebă J.J. O'Molloy. La dineul universității regale. Toată lumea-și dăduse drumul la caii cei mari…

— Întâi ghicitoarea mea, spuse Lenehan. Sunteți gata?

Domnul O'Madden Burke, înalt în cenușiu abundent de tweed de Donegal intră dinspre hol. Stephen Dedalus, urmându-l își scoase pălăria pășind înăuntru.

— *Entrez, mes enfants!* strigă Lenehan.

— Însoțesc un postulant, spuse melodios domnul O'Madden Burke. Tinerețea condusă de Experiență în vizită la Autoritate.

— Ce mai faceți? spuse redactorul șef întinzând o mână. Intrați. Bătrânul dumitale tocmai acum a ieșit.

? ? ?

Lenehan spuse, către toată lumea:

— Tăcere! Ce operă e ca o femeie frigidă? Reflectați, cumpăniți, excogitați, răspundeți.

Stephen întinse foile dactilografiate arătând spre titlu și semnătură.

— Cine? întrebă redactorul șef.

Bucata ruptă.

— Domnul Garret, Deasy, spuse Stephen.

— Curvarul ăla bătrân, spuse redactorul șef. Cine a rupt-o? Ce, i-a venit pe nepregătite.

Pe pânze grăbite de flăcări
Din miazăzi unde furtuna sufla
Vine el, palidul vampir,
Gura lui o caută pe-a mea.

— Bună ziua, Stephen, spuse profesorul, venind să-i citească peste umăr. Bot și copite? Te-ai apucat de…

Bardul bivolilor binevoitor.

SCANDAL ÎNTR-UN BINECUNOSCUT RESTAURANT

— Bună ziua, domnule profesor, spuse Stephen roșind. Scrisoarea aceasta nu e a mea. Domnul Garret Deasy m-a rugat s-o…

— O, îl știu, spuse Myles Crawford, și-o știu și pe nevastă-sa. Băbătia cea mai arțăgoasă pe care-a lăsat-o bunul Dumnezeu pe lumea asta. Doamne, păi ea are boala botului și copitelor, poți să fii sigur. Seara aia când i-a aruncat chelnerului supa-n cap la *Steaua și Jartiera.* Oho!

Femeia a adus păcatul pe lume. Pentru Elena, soața lui Menelaus, care-a fugit de acasă, zece ani de zile grecii. O'Rourke, prințul de Breffni.[115]

— Acuma-i văduv? întrebă Stephen.

— Da, pentru moment, spuse Myles Crawford, în timp ce ochii îi parcurgeau manuscrisul. Caii împăratului. Habsburg. Un irlandez i-a salvat viața pe meterezele Vienei. Nu uita asta! Maximilian Karl O'Donnell, Graf von Tirconnell în Irlanda.[116] Și-a trimis moștenitorul 'ncoace, să-l facă pe rege feldmareșal austriac.[117] Iese ceva urât acolo într-o zi. Gâște sălbatice.[118] O, da, de fiecare dată. Să nu uitați asta!

— Chestia e dacă n-a uitat-o el? spuse liniștit J.J. O'Molloy învârtind între degete un presse-papier în formă de potcoavă. Să salvezi viața prinților nu-i o afacere prea rentabilă.

Profesorul MacHugh se întoarse spre el.

— Și dacă n-ar fi? spuse.

— Să vă spun eu cum a fost, începu Myles Crawford, într-o zi, un ungur…

CAUZE PIERDUTE
SE POMENEȘTE NUMELE UNUI NOBIL MARCHIZ

— Noi totdeauna am fost loiali cauzelor pierdute, spuse profesorul. Succesul înseamnă pentru noi moartea intelectului și a imaginației. Noi n-am fost niciodată loiali față de învingători. Îi slujim doar. Eu de pildă îi

învăț pe alții limba asta stridentă de sorginte latinească. Vorbesc limba unei rase a cărei mentalitate și-a găsit culmea în maxima: timpul e bani.[119] Dominație materială *Dominus!* Doamne! Unde e spiritualitatea? Doamne Isuse Cristoase! Doamne Lordule Salysbury.[120] O sofa într-un club aristocratic. Însă grecii!

KYRIE ELEISON!

Un surâs de lumină îi limpezi ochii încadrați de rame negre, îi lungi și mai mult buzele prelungi.

— Grecii! spuse iarăși. *Kyrios!* Strălucitor cuvânt! Vocale pe care semiții și saxonii nu le cunosc. *Kyrie!* Aureola intelectului. *Kyrie eleison*! Făcătorul de closete și constructorul de cloacă nu vor fi niciodată stăpânitorii spiritului nostru. Suntem vasalii cavaleriei catolice a Europei care s-a năruit la Trafalgar și ai imperiului spiritului, nu un *imperium,* care s-a coborât în adâncuri odată cu flota ateniană la Aegospotami.[121] Da, da. S-au coborât în adâncuri. Pirrus, înșelat de un oracol, a făcut o ultimă încercare să mai întoarcă vremurile de aur ale Greciei. Loial unei cauze pierdute.

Se îndepărtă de ei, pornind spre fereastră.

— Au pornit la bătălie, spuse întunecat domnul O'Madden Burke, dar totdeauna au căzut.[122]

— Buhuhu! plânse Lenehan cu puțin zgomot. Din cauza unei pietre cu care a dat cineva în el în a doua jumătate a dimineții. Sărmanul, sărmanul, sărmanul, Pirus![123]

Șopti apoi aproape de urechea lui Stephen.

LIMERICKUL LUI LENEHAN[124]

Este un învățat MacHugh mai gras decât toți
Care poartă ochelari montați pe negrele roți.
Cum vede dublu oricum
De ce să-i mai poarte de-acum?

Nu pot să văd unde-i Joe Miller aici.
Parcă dumneata poți?

În doliu după Salust, cum zice Mulligan. Care i-a murit dracului mama.

Myles Crawford îngrămădi foile într-un buzunar de la haină.

— E bine, se face, spuse. Citesc eu restul după asta. Se aranjează.

Lenehan își întinse mâinile în semn de protest.

— Și ghicitoarea mea? spuse. Ce operă e ca o femeie frigidă?

— Operă?

Fața de sfinx a domnului O'Madden Burke repetă ghicitoarea.

Lenehan anunță binedispus:

— *Rosa din Castilia.* Nu vă prindeți? Roza de casta-Lia. He!

Îl împinse încetișor pe domnul O'Madden Burke în splină. Domnul O'Madden Burke se frânse grațios peste umbrelă icnind prefăcut.

— Ajutor! suspină el. Simt o slăbiciune puternică.[125]

Lenehan, ridicându-se în vârful picioarelor, îi făcu vânt grăbit cu foițele foșnitoare.

Profesorul, revenind pe lângă pupitrul cu colecția de ziare, își trecu mâna peste cravatele desfăcute ale lui Stephen și domnului O'Madden Burke.

— Parisul în trecut și în prezent, spuse. Parcă ați fi niște comunarzi.

— Ca tipii care au aruncat în aer Bastilia, spuse J.J. O'Molloy cu ironie liniștită. Sau voi sunteți cei care l-au împușcat în taină pe lordul guvernator al Finlandei? Arătați de parcă-ați fi săvârșit această faptă. Generalul Bobrikov[126].

TUTTI FRUTTI

— Ne gândeam doar s-o facem, spuse Stephen.

— Talentele toate, spuse Myles Crawford. Dreptul, umanitățile…

— Cursele de cai, interveni Lenehan.

— Literatura, presa.

— Dac-ar fi și Bloom aici, spuse profesorul. Blânda artă a publicității.

— Și madame Bloom, adaugă domnul O'Madden Burke. Muza cântului. Cea dintâi dintre favoritele Dublinului.

Lenehan tuși tare.

— Ahem! spuse apoi foarte încet. O, doar o gură de aer proaspăt! Am răcit în parc. Au lăsat poarta deschisă.

DUMNEATA POȚI

Redactorul șef puse o mână nervoasă pe umărul lui Stephen.

— Vreau să scrii ceva pentru mine, spuse el. Ceva mai mușcător. Dumneata poți. Citesc asta pe fața dumitale. *În lexiconul tinereții…*[127]

O citesc pe fața dumitale. O citesc în ochii tăi.[128] Intrigant și lingușitor de duzină.

— Boala botului și a copitelor! strigă redactorul șef ca o invectivă ironică. Mare miting naționalist la Borris-in-Ossory. Căcănarii! Să-i scoată ochii publicului! Dă-le ceva consistent. Ceva în care să intrăm cu toții, la dracu'. Tatăl și Fiul și Sfântul Duh și Jakes M'Carthy.[129]

— Noi toți suntem buni de hrană spirituală, spuse domnul O'Madden Burke.

Stephen își ridică ochii spre privirea impertinentă, indiferentă a celuilalt.

— Vrea să te atragă în banda presei, spuse J.J. O'Molloy.

MARELE GALLAHER

— Dumneata poți s-o faci, repetă Myles Crawford încleștându-și mâinile într-un gest emfatic. Stai nițel. Facem ca Europa întreagă să rămână cu gura căscată, cum zicea Ignatius Gallaher pe vremea când n-avea slujbă și ținea sala de biliard la Clarence. Gallaher, ăsta zic și eu ziarist. Ăsta avea condei. Știți cum s-a lansat? Vă spun eu. Cea mai deșteaptă chestie ziaristică a istoriei. Era în optzeci și unu[130], la șase mai, pe vremea invincibililor, asasinatul din parcul Phoenix. Dumneata nici nu te născuseși, cred. Să-ți arăt.

Îl împinse înspre colecția de ziare.

— Uitați-vă aici, spuse întorcându-se spre ei. *New York World* ne telegrafiase să ne ceară o corespondență specială. V-aduceți aminte?

Profesorul MacHugh încuviință din cap.

— *New York World,* spuse redactorul șef împingându-și excitat pălăria de paie pe ceafă. De la locul sinistrului. Tim Kelly sau Cavanagh vreau să spun, Joe Brady și toți, restul. Pe unde-a trecut cu mașina Piele-de-Capră. Tot itinerarul, înțelegeți?

— Piele-de-Capră, spuse domnul O'Madden Burke. Fitzharris. Ăla care, cică ține-un fel de azil pentru căruțași, acolo pe podul Butt. Holohan mi-a spus. Îl știți pe Holohan?

— Ăla șontorogul, nu? spuse Myles Crawford.

— Și Gumley săracul, e și el acolo, așa mi-a spus, păzește pietrele de caldarâm ale patronilor. Paznic de noapte.

Stephen se întoarse spre el surprins.

— Gumley? întrebă. Nu mai spuneți? E prieten cu tata, nu?

— Lăsați-l pe Gumley, strigă iritat Myles Crawford. Lăsați-l pe Gumley să-și vadă de pietrișul lui, s-aibă grijă să nu-i fugă de sub nas. Uitați-vă aici. Ce-a făcut Ignatius Gallaher? Vă spun eu. O inspirație de geniu. A telegrafiat pe loc. Aveți *Weekly Freeman* din 17 martie[131]? Perfect. Vă prindeți aici?

Foșni îndărăt filele colecției și-și înfipse degetul într-un anumit loc.

— Să luăm pagina patru, reclama pentru cafeneaua *Bransome,* să zicem. Înțelegeți? Perfect.

Telefonul zurui.

O VOCE DIN DEPĂRTĂRI

— Răspund eu, spuse profesorul pornind într-acolo.

— B e poarta parcului. Bun.

Degetul îi sărea lovind foaia într-un punct, într-altul, vibrând.

— T este reședința viceregelui. C e locul unde s-a săvârșit asasinatul. K este poarta Knockmaroon.

Carnea flască de pe ceafă îi tremura ca o creastă de cocoș. Plastronul prost scrobit îi țâșni la vedere și cu un gest brutal și-l împinse la loc în vestă.

— Alo? *Evening Telegraph* aici… Alo?… Cine-i acolo?… Da… Da… Da…

— De la F la P e drumul pe care-a mers Piele-de-Capră cu mașina să-și facă alibiul. Inchicore, Roundtown, Windy Arbour, parcul Palmerston, Ranelagh, F.A.B.P. V-ați prins? X e cârciuma lui Davy în susul străzii Lesson.

Profesorul apăru în ușa biroului.

— Bloom e la telefon, spuse.

— Spune-i să se ducă la dracu', răspunse redactorul șef prompt. X e cârciuma lui Burke[132], vedeți?

INGENIOS, FOARTE

— Ingenios, spuse Lenehan. Foarte.

— Li le-a servit-o pe tavă, spuse Myles Crawford, toată istoria, dracului. Un coșmar, din care n-ai să te trezești niciodată.[133]

— Am văzut cu ochii mei, spuse cu mândrie redactorul șef. Eram de față. Dick Adams, cel mai bun om din Cork în care-a suflat Dumnezeu duhul de viață, și cu mine.

Lenehan făcu o plecăciune în fața unei siluete de aer și anunță:

— Scumpă Madam. Eu sunt Adam. Și m-am purtat bine. Cât am fost cu tine.

— Istoria! strigă Myles Crawford. Bătrâna de pe strada Prince[134], ea a fost acolo cea dintâi. Era plângerea și scrâșnirea dinților. Dintr-o simplă reclamă. Gregor Grey o desenase. Asta i-a dat ideea la început. Pe urmă Paddy Hopper l-a montat pe Ti Pi care l-a luat la *Star,* Acuma e cu Blumenfeld. Asta zic și eu presă. Asta înseamnă talent. Și Pyatt. El a fost părintele lor, al tuturora.[135]

— Părintele ziaristicii de senzație, confirmă Lenehan, și cumnatul lui Chris Callinan.

— Alo?… Mai ești acolo?… Da, mai este. Vino dumneata încoace.

— Unde mai găsiți un om de presă ca ăsta, ai? strigă redactorul șef. Aruncă foile la loc.

— Al tacului de drare[136], spuse Lenehan către domnul O'Madden Burke.

— Deștept foc, spuse domnul O'Madden Burke.

Profesorul MacHugh se întoarse din birou.

— Pentru că veni vorba despre invincibili, spuse, ați văzut că au fost și niște negustori de-ăștia ambulanți de cărți poștale care-au fost traduși în fața instanței…

— A, da, spuse repede J.J. O'Molloy. Lady Dudley se întorcea o dată acasă prin parc să vadă ce copaci a doborât furtuna de anul trecut și s-a gândit să cumpere o ilustrată cu Dublinul. Și s-a dovedit că era o ilustrată comemorativă cu portretul lui Joe Brady sau al Numărului Unu sau al lui Piele-de-Capră. Și-asta drept în fața reședinței viceregelui, închipuiți-vă!

— Ăștia se țin numai de fleacuri, spuse Myles Crawford. Pfui! Presa și baroul! Unde mai vezi azi în barou un om cum erau ăia, ca Whitside, ca

Isaac Butt, ca O'Hagan cu limbă de argint? Ai? E, prostii. Oameni mărunți!

Buzele îi zvâcneau mai departe, mute, într-o grimasă de dispreț.

O fi vreuna care să-și dorească buzele astea să le sărute? Tu de unde știi? Atunci de ce l-ai mai scris?

VERSURI ȘI ÎNȚELESURI

Gură, mură. Pică adică mură-n gură? Sau e-o gură la care-i o mură? Trebuie să fie. Mură, zgură, ură, sură, harababură. Rime: doi bărbați îmbrăcați la fel, care-arată la fel, doi câte doi.

……………………………………………………….. *la tua pace*
……………………………………………………… *che parlar ti piace*
……………………………………*mentreche il vento, come fa, si tace.*[137]

Le vedea, trei câte trei, fete tinere, apropiindu-se în verde, în roz, în paloarea frunzei moarte, îmbrățișându-se per *l'air perso* în liliachiu. În purpuriu, *quella pacifica orifiamma,* în aur de flamură, *de rimirar fe piu ardenti.* Însă eu - bătrâni, penitenți, cu pasul de plumb, sub apăntunecatasare a nopții: gură, sură; descântec de mormânt, pântec de vânt.[138]

— Vorbește pentru dumneata, spuse domnul O'Madden Burke.

AJUNGE ZILEI[139]

J.J. O'Molloy, surâzând palid, ridică mănușa.

— Dragul meu Myles, spuse aruncând-și țigara, interpretezi greșit vorbele mele. Nu vreau să apar, așa cum îmi cunosc acuma puterile, cea de a treia profesiune qua profesiune, însă picioarele tale de fiu al Corkului te fac să alergi prea repede.[140] De ce să nu-i invoci și pe Henry Grattan și pe Flood și pe Demosthene și pe Edmound Burke. Pe Ignatius Gallaher și pe patronul lui din Chapelizod, Harmsworth, regele presei de-o para, și pe văru-su, americanul cu foaia lui de zoaie din Bowery[141] și ca să nu mai punem la socoteală și Paddy Kelly's Budget, Pue's Occurences și pe prietenul nostru cu ochii mereu la pândă Vulturul din Skibereen. De ce să

aducem un maestru al elocvenței judiciare ca Whiteside? Ajungă zilei ziarul care de ea ține.

SE LEAGĂ DE ZILELE CARE S-AU DUS, DE ODINIOARĂ

— Grattan și Flood au scris chiar la ziarul ăsta în care te afli tu acuma, îi țipă redactorul șef în față. Voluntari irlandezi. Și voi, unde sunteți acuma? Fondat în 1763. Doctor Lucas. Ce-aveți voi acuma să se compare cu John Philpot Curran? Pha!

— De, spuse J.J. O'Molloy. Consilierul regal Bushe, de exemplu.

— Bushe? spuse redactorul șef. Mda, da. Bushe, da. Are ceva din focul lor în sânge. Kendal Bushe, adică vreau să spun Seymour Bushe.

— Ar fi ajuns la Curtea supremă de mult, spuse profesorul, dacă n-ar fi fost… Dar n-are a face.[142]

J.J. O'Molioy se întoarse spre Stephen și spuse, vorbind rar și calm:

— Una din frazele cele mai splendide pe care cred că le-am ascultat în viața mea a ieșit de pe buzele lui Seymour Bushe. Era în procesul de fratricid, asasinatul Childs. Bushe l-a apărat.

Și în portalul ascultării mele-a revărsat.

A propos el cum de-a aflat? A murit în somn doar. Sau poate chestia cealaltă, animalul cu două spinări.[143]

— Ce-a spus? întrebă profesorul.

ITALIA, MAGISTRA ARTIUM

— Vorbea despre procedura în problema probelor, spuse J.J. O'Molloy, despre dreptul și justiția romană, în contrast cu codul mozaic dinainte, *lex talionis.* Și l-a pomenit pe Moise de Michelangelo, de la Vatican.

— Ha.

— Câteva cuvinte bine alese, spuse ca o prefață Lenehan. Tăcere!

— Pauză.

J.J. O'Molloy își scoase tabachera. Acalmie falsă. E ceva cu totul neobișnuit. Mesagerul își scoase distrat cutia de chibrituri și își aprinse țigara.

M-am gândit adesea de atunci[144], întorcându-mă cu gândul spre vremurile acelea ciudate, că gestul mărunt, atât de banal în sine, clipa când

și-a scăpărat chibritul, a fost ceea ce a hotărât întregul curs de mai apoi al vieților noastre, pentru noi amândoi.

O FRAZĂ SPLENDIDĂ

J.J. O'Molloy, reluă, plămădindu-și bine cuvintele:

— A spus despre ea: *acea efigie marmoree, dăltuită în muzică înghețată, încununată cu coarne și înfricoșetoare a divinei forme omenești, acel simbol veșnic al înțelepciunii și profeției, cu adevărat dacă ceva din ceea ce închipuirea sau mâna sculptorului a lucrat în marmura sufletului transfigurat și a puterii de a transfigura sufletul merită să trăiască, merită să trăiască.*

Mâna sa subțire dintr-o fluturare învestmântă în grație ecoul și cadența.

— Splendid! spuse îndată Myles Crawford.

— Suflul divin, spuse domnul O'Madden Burke.

— Îți place? îl întrebă J.J. O'Molloy pe Stephen.

Stephen, câștigat în ființa lui de grația limbii și a gestului, roși. Scoase o țigară din tabacheră. J.J. O'Molloy îi oferi tabachera lui Myles Crawford. Lenehan le aprinse țigările ca și mai înainte, și își luă răsplata spunând:

— Multibus mersibus.

UN OM DE O ÎNALTĂ MORALITATE

— Profesorul Magennis îmi vorbea despre dumneata, îi spuse J. J. O'Molloy lui Stephen. Ce crezi dumneata cu adevărat de grupul acela ermetic, poeții tăcerii din opal: A.E., maestrul mistic[145]? Femeia Blavatsky a început totul Aia se pricepea să le pună pe toate la cale. A.E. îi povestise tocmai unui ziarist yankeu care-i lua un interviu că dumneata te-ai dus la el acasă o dată când încă nici nu se crăpase bine de ziuă să-l întrebi despre planurile de conștiință. Magennis zicea că ai vrut pur și simplu să-ți bați joc de A.E., săracul. El e un om de o înaltă moralitate, Magennis.

Vorbeau despre mine. Ce-a spus? El ce-a spus? Ce-a spus despre mine? Nu întreba.

— Nu, mersi, spuse profesorul MacHugh respingând în lături tabachera. Stați nițel. Să vă spun eu ceva. Cel mai frumos exemplu de artă oratorică pe care l-am auzit eu vreodată a fost o cuvântare ținută de John F. Taylor la asociația de istorie a colegiului. Domnul judecător Fitzgibbon, actualul lord

președinte al Curții de Apel, luase tocmai cuvântul și în tema discuției era un eseu (noutate pe vremea aceea) cerând renașterea limbii irlandeze.

Se întoarse spre Myles Crawford spunând:

— Îl știi pe Gerald Fitzgibbon. Așa că poți să-ți închipui în ce stil a fost discursul lui.

— Umblă zvonul, spuse J. J. O'Molloy, că s-a dat cu Tim Healy în comitetul de administrație la Trinity College.[146]

— S-a dat c-o dulce făptură în șorțuleț copilăresc, spuse Myles Crawford. Spune mai departe. E?

— Era, băgați de seamă, spuse profesorul, cuvântarea unui orator desăvârșit, întotdeauna de o morgă curtenitoare și revărsând în valuri de vorbe din cele mai alese, n-aș spune, potirele mâniei sale, ci doar disprețul unui om mândru față de mișcările cele noi. Pe vremea aceea, eram o mișcare nouă. Eram slabi, deci fără valoare.

Își închise buzele prelungi o clipă, dornic să continue, își ridică mâna cu degetele desfăcute spre ochelari, și, cu degetul mare și inelarul, tremurătoare, presând ușor ramele negre, și-i potrivi să vadă mai bine.

IMPROMPTU

I se adresă pe ton sărbătoresc lui J. J. O'Molloy:

— Taylor venise acolo, trebuie să știți, de pe patul de boală. Că și-ar fi pregătit cuvântarea dinainte, nu cred, căci nu era măcar un singur stenograf în sală. Fața lui brună, slăbită, era înconjurată de barba neîngrijită care-i crescuse în timpul bolii. Avea o legătură nu prea bine strânsă la gât și în totul arăta (deși nu era cazul) ca un om pe moarte.

Privirea i se întoarse de îndată, însă lent, de la J.J. O'Molloy spre fața lui Stephen și apoi se aplecă îndată spre dușumea, căutând. Gulerul de pânză fără luciu se ivi la vedere în spatele capului plecat, pătat de părul încărunțit. Căutând mai departe cu privirile, spuse:

— Când s-a terminat cuvântarea lui Fitzgibbon, John F. Taylor s-a ridicat să-i dea răspunsul. Pe scurt, așa cum pot să mi le aduc aminte acuma, cuvintele sale au fost acestea:

Își înălță ferm capul. Ochii se îngândurară iarăși. Moluște nătângi înotau greoaie încoace și încolo, prin lentilele imense căutând o ieșire.

Începu:

— Domnule președinte, doamnelor și domnilor. Mare a fost admirația cu care am ascultat observațiile adresate tineretului Irlandei, acum o clipă de către eruditul meu prieten. Mi se părea că am fost transpus într-o țară foarte departe de a noastră, într-o epocă îndepărtată de epoca noastră, că mă aflam în Egiptul antic și că ascultam cuvântul vreunui mare preot al acelei țări îndreptându-se către tânărul Moise.

Ascultătorii se opriseră cu țigările suspendate în aer, stând să-l audă, și fumul se urca în vrejuri firave care înfloreau deodată cu vorbele sale. Și fumurile șerpuite ale jertfei noastre[147]. Nobile vorbe vin acum. Fii atent. N-ai putea să te încerci și tu în așa ceva?

— Și mi s-a părut că am auzit glasul acelui mare preot al Egiptului ridicându-se în tonuri de o egală măreție și de o egală mândrie. Am auzit cuvintele sale și înțelesul lor mi s-a dezvăluit și mie.

DE LA SFINȚII PĂRINȚI

— Mi s-a dezvăluit și mie că toate câte se strică bune sunt; ele nu s-ar strica dacă ar fi suveran de bune, nici dacă n-ar fi bune câtuși de puțin, căci cele suveran de bune sunt nestricăcioase iar cele ce n-ar fi bune de fel n-ar

A, dracu' să te ia! Asta-i sfântul Augustin[148]. Avea de unde să se strice.

— De ce nu vreți voi evreii să acceptați cultura noastră, religia noastră și limba noastră? Voi sunteți un trib de păstori nomazi, noi suntem un popor puternic. Voi nu aveți nici orașe și nici averi, orașele noastre sunt stupuri ale umanității și galerele, triremele și cvadriremele noastre, încărcate cu tot soiul de mărfuri, brăzdează apele pământului cunoscut. Voi de abia ați ieșit din starea unei stirpe primitive; noi avem o literatură, o castă preoțească, o istorie care se întinde pe veacuri și o artă de a guverna.

Nilul:

Copil, bărbat, efigie.[149]

La malurile Nilului îngenunche copilandrele marianice, leagănul între trestii; bărbat suplu în luptă; cu coarne de piatră[150], cu barbă de piatră, cu inimă de piatră.

— *Voi vă rugați la un idol numai al locului și neștiut; templele noastre, maiestuoase și tainice, sunt lăcașurile lui Isis și Osiris, ale lui Horus și Ammon Ra. Ale voastre sunt robia, spaima și umilința; ale noastre tunetul și mările. Israel este slab și puțini sunt copiii săi; Egiptul este o armie și înfricoșate sunt armele sale. Rătăcitori și truditori cât e ziua de lungă vi se spune vouă; lumea tremură la auzul numelui nostru.*

Un sughiț mut stârnit de foame îi despică vorbirea. Își ridică vocea mai presus, cu îndrăzneală.

— *Însă, doamnelor și domnilor, dacă tânărul Moise ar fi ascultat și acceptat această concepție de viață, dacă și-ar fi plecat capul și încovoiat voia și și-ar fi aplecat spiritul în fața acestei injoncțiuni orgolioase, atunci n-ar mai fi mânat poporul său niciodată afară din casa robiei și nici n-ar mai fi urmat stâlpul de nouri la lumina zilei. N-ar mai fi stat niciodată în fața Celui Veșnic în mijlocul fulgerelor pe vârful muntelui Sinai și nici n-ar mai fi coborât apoi cu lumina inspirației divine strălucindu-i pe chip și purtând în brațele sale tablele legii, săpate în limba celor scoși în afara legii.*

Se opri și-i privi, gustând tăcerea care se lăsase.

DE RĂU AUGUR - PENTRU EL

J. J. OMolloy spuse, nu fără regret:

— Și cu toate acestea, a murit fără să fi pătruns în Țara Făgăduinței.

— O-moarte-neașteptată-în-clipa-aceea-deși-printr-o-boală-îndelungată-adesea expectorată-înainte, spuse Lenehan. Și cu un mare viitor în urma sa.

Tropăitul de picioare desculțe se auzi precipitându-se prin hol și ropotind în sus pe scară.

— Asta este oratorie, spuse profesorul, nelăsându-se contrazis.

S-a dus pe aripile vântului. Cetele strinse la Mullaghmast și în Țara regilor. Mile întregi de ascultări ale portualurilor[151]. Cuvintele tribunului mugite și răspândite în cele patru vânturi. Un popor întreg găsind adăpost în

glasul său. Zgomote moarte. Înscrieri akasice[152] a tot ce a fost vreodată în orișice loc oriunde. Iubiți-l și lăudați-l pe el; pe mine nu, de acum înainte.

Am bani.

— Domnii mei, spuse Stephen. Ca următoare acțiune pe ordinea noastră de zi pot să sugerez ca lucrările camerei să se suspende?

— Mi-ai luat piuitul. Nu e cumva vreun compliment franțuzesc?[153] întrebă domnul O'Madden Burke. E ceasul, îmi pare, când urciorul cu vin, ca să vorbim metaforicește, este cum nu se poate mai plăcut în banul învechit.

— Că așa să fie și prin aceasta chiar este cu hotărâre hotărât. Toți cei care sunt pentru, să spună da, anunță Lenehan. Cei dimpotrivă, nu. Declar că moțiunea e aprobată. Către ce anume adăpost al băuturilor?… Votul pe care-l arunc eu spune: Mooney!

Deschise drumul, povățuind:

— Vom refuza cu severitate să ne împărtășim din apele de tărie, nu este așa? Da, nu voi-vom. Cu niciun fel de preț.

Domnul O'Madden Burke urmându-l îndeaproape, spuse, fandând ca un adevărat aliat, cu umbrela sa:

— În gardă, Macduff![154]

— Așchia nu sare departe de ciot! strigă redactorul șef, bătându-l pe umăr pe Stephen. Să mergem. Unde dracu-s cheile-alea?

Se căuta prin buzunare scoțând foile mototolite cu dactilograma.

— Botul și copitele. Știu. Cu astea se-aranjează. Intră. Unde sunt? Da, e bine.

Împinse foile la loc în buzunar și intră în birou.

SĂ TRAGEM NĂDEJDE

J. J. O'Molloy, pe punctul să-l urmeze, îi spuse încet lui Stephen:

— Trag nădejde c-ai s-apuci ziua când are să apară. Myles, un moment.

Intră în birou închizând ușa după sine.

— Haide, Stephen, spuse profesorul. A fost frumos, nu-i așa? Viziune profetică. *Fuit Illium!*[155] Năruirea Troiei celei vântoase. Împărățiile lumii acesteia. Stăpânitorii Mediteranei astăzi sunt simpli felahi.

Cel dintâi dintre vânzătorii de ziare coborî scările îndată după ei și se năpusti în stradă strigând:

— Ediție specială! cursele!

Dublin. Am multe, multe de învățat.

O luară spre stânga pe strada Abației.

— Și eu am o viziune, spuse Stephen.

— Da, spuse profesorul, schimbând ritmul mersului ca să intre în pas. Crawford vine el după noi.

Un alt vânzător de ziare țâșni pe lângă ei țipând din fugă:

— Ediție specială! Cursele de cai!

SCUMPUL SORDIDUL DUBLIN

Figuri din Dublin.

— Două vestale din Dublin, spuse Stephen, mai bătrâioare și pioase, au trăit cincizeci și trei de ani pe aleea Fumbally.

— Unde-i asta? întrebă profesorul.

— Mai încolo de Blackpitts.

Noapte umedă duhnind a aluat care să-ți stârnească foamea. Pe lângă zid. Fața lucind de seu pe sub șalul ei de lână. Inimi bătând frenetic. Înscriere akasică. Mai repede, iubitule.

Mai departe acum. Îndrăznește. Să fie viață,

— Vor să vadă priveliștile Dublinului din vârful coloanei lui Nelson. Economisesc trei șilingi și zece pence într-o pușculiță de tinichea roșie făcută dintr-o cutie de scrisori. Scutură de acolo monezile de trei pence și una de șase pence și le extrag pe cele de un penny cu lama cuțitului. Doi șilingi și trei pence în monezi de argint și un șiling și șapte pence în monezi de aramă. Își pun bonetele și rochiile cele mai bune și își iau și umbrelele de teamă că ar putea începe să plouă.

— Fecioarele înțelepte, spuse profesorul MacHugh:

PE VIU

— Își cumpără de un șiling și patru pence brânză și patru pâinișoare de la restaurantul North City din strada Marlborough, de la domnișoara Kate Collins, proprietăreasa. Cumpără douăzeci și patru de prune coapte de la o fată la picioarele coloanei lui Nelson, ca să taie setea de la brânză. Îi dau domnului de la intrare două băncuțe de câte trei penny și încep să se legene încet în sus pe scara întortocheată, gâfâind încurajându-se una pe alta,

speriate de întuneric, suflând greu, una întrebând-o pe cealaltă brânza e la tine, lăudându-l pe Domnul și pe sfânta Fecioară, amenințând că au să coboare, privind pe furiș prin ferestruicile de aerisire. Să dăm slavă Domnului. Nu și-ar fi închipuit că era așa înaltă.

Se numesc Anne Kearns și Florence MacCabe. Anne Kearns suferă de lumbago și se freacă cu apă de Lourdes dată de o doamnă care a obținut o sticlă de la un călugăr Pasionist. Florence MacCabe își îngăduie un picior de porc și o sticlă de bere de calitate la cină în fiecare sâmbătă.

— Antiteză, spuse profesorul dând din cap de două ori. Virgine vestale. Pot să mi le-nchipui. De ce-o fi întârziind prietenul nostru?

Se întoarse în direcția din care veniseră.

Un grup răzleț de mici vânzători de ziare se repezeau în jos pe scări, risipindu-se în toate direcțiile, țipând și cu ziarele albe fluturându-le în mâini. Îndată după ei apăru pe trepte și Myles Crawford, cu pălăria aureolându-i fața stacojie, discutând cu J. J. O'Mouoy.

— Haideți odată, strigă profesorul agitându-și brațul.

REÎNTOARCEREA LUI BLOOM

Porni iarăși alături de Stephen.

— Da, spuse. Mi le închipui.

Domnul Bloom, gâfâind, prins într-un vârtej al micilor vânzători dezlănțuiți în preajma birourilor de la *Irish Catholic* și *Dublin Penny Journal,* strigă:

— Domnul Crawford! Un moment!

— *Telegraph!* Specială cu cursele!

— Ce este? spuse Myles Crawford, rămânând în urmă cu un pas.

Un băiat cu ziare îi țipă în fața domnului Bloom:

— Teribilă tragedie în Rathmines! Un copil prins în niște foale!

DISCUȚIE CU REDACTORUL ȘEF

— Tot cu reclama asta, spuse domnul Bloom împingându-se printre ei către trepte, pufăind și scoțând din buzunar tăietura de ziar. Am vorbit chiar acum cu domnul Keyes. Zice că-și reînnoiește contractul pe două luni. După aceea, mai vede. Dar că vrea un text care să atragă mai bine atenția, și în *Telegraph,* ediția roză de sâmbătă. Și-l vrea dacă nu e prea târziu i-am

spus și consilierului Nannetti s-o luăm din *Kilkenny People.* Eu am acces la colecția lor în biblioteca națională. Casa cheilor, știți? Pe el îl cheamă Keyes. E-un joc de cuvinte pe numele lui. Dar mi-a promis, practic, că are să reînnoiască. Decât că vrea să-l mai umflam puțin. Ce să-i spun, domnule Crawford?

P. - N.C.

— Spune-i că poate dacă vrea să mă pupe-n c… spuse Myles Crawford zvâcnindu-și brațul în lături ca să dea emfază vorbelor. Spune-i-o direct de la sursă.

Cam nervos. Acuș-acuș face explozie. Se duc cu toții să bea ceva. Braț la braț. Și dincolo șapca de marinar a lui Lenehan care-și caută un elefant. Le toarnă gogoșile lui obișnuite. De mirare că și tânărul Dedalus are chef de joacă. Are și niște ghete mai de Doamne-ajută astăzi. Ultima dată când l-am văzut i se vedeau călcâiele. A umblat prin noroi pe undeva. Neglijent. Ce-o fi căutat în Irishtown?

— Mde, spuse domnul Bloom reîntorcându-și privirile spre celălalt, dacă obțin desenul cred că merită osteneala să-i facem și un mic text. Ne dă reclama, oricum. Am să-i spun…

P. - N.C.R.I.

— Să mă pupe-n c... meu regal irlandez, strigă tare peste umăr Myles Crawford. Oricând, poftește, așa să-i spui.

În vreme ce domnul Bloom rămase, cumpănind chestiunea și pe punctul să înceapă să surâdă, el păși sacadat mai departe.

ÎNCERCÂND MAREA CU DEGETUL

— *Nulla bona*[156]*,* Jack, spuse, ridicându-și mâna la bărbie. Sunt până aici. Și pe mine m-au încolțit din toate părțile. De abia săptămâna trecută căutam și eu un tip să-mi gireze o poliță. Nu te pot ajuta decât cu bunăvoință, îmi pare rău, Jack. Oricum mai încerc eu marea cu degetul, și dacă o fi ceva, din toată inima și cu mai mult încă.

J. J. O’Molloy făcu o față lungă mergându-i tăcut alături. Îi ajunseră pe ceilalți și continuară toți laolaltă.

— Și după ce și-au mâncat brânza cu pâine și și-au șters cele douăzeci de degete pe hârtia în care fusese împachetată brânza, se apropie acum de balustradă.

— Aici e ceva pentru tine, îi explică profesorul lui Myles Crawford. Două bătrâne din Dublin în vârful coloanei lui Nelson.

CE MAI COLOANĂ!
IATĂ CE DECLARĂ UNA DIN ELE LEGĂNÂNDU-SE

— E ceva nou, spuse Myles Crawford. E material bun aici. Ieșiseră la picnicul de la Dargle. Două bătrânele care știu să se descurce, ă?

— Însă le e frică acum că are să se prăbușească toată coloana, continuă Stephen. Văd, de aici acoperișurile și discută între ele cam unde ar fi diferite biserici: domul albastru de la Rathmines, de la Adam și Eva, de la sfântul Laurence O'Toole. Dar tot privind așa, amețesc, și atunci își trag în sus fustele…

ȘI FEMEILE ASTEA CARE CAM EXAGEREAZĂ

— Ușurel, spuse Myles Crawford, fără licențe poetice. Suntem în arhidioceză aici.

— Și se așază pe jupoanele lor dedesubt, în dungi, uitându-se cu ochii mici în sus la statuia adulterinului cu o singură toartă.

— Adulterin cu o singură toartă! strigă profesorul. Asta îmi place. Am prins ideea. Văd ce vrei să spui.[157]

DOAMNELE DONEAZĂ DUBLINEZILOR PILULE RAPIDE LUATE DREPT AEROLIȚI VELOCITOȘI[158]

— Asta le cam strâmbă gâtul, spuse Stephen, și sunt prea obosite acuma ca să se mai uite în sus sau în jos, sau să mai stea de vorbă între ele. Așază punga cu prune între ele și mănâncă prunele dinăuntru, una după alta, ștergându-și cu batistele zeama de prune care li se scurge din guri și scuipând încet sâmburii printre gratiile balustradei.

Scoase un hohot brusc și puternic de râs drept încheiere. Lenehan și domnul O'Madden Burke auzindu-l se întoarseră, le făcură semn și traversară în fața lor spre Mooney.

— Gata? spuse Myles Crawford. Tot e bine că n-au făcut mai urât.

SOFIST POCNIND PE MÂNDRA ELENA DREPT ÎN PROBOSCIS. SPARTANII SCÂRȘNESC DIN MOLARE. ITHACHEZII SUSȚIN CĂ PENNY E DAMA BUNĂ

— Dumneata mă faci să mă gândesc la Antisthenes[159], spuse profesorul, un discipol al lui Gorgias, sofistul. S-a spus despre el că nimeni nu putea să-și dea seama dacă e mai pornit împotriva altora sau chiar a lui însuși. Era fiul unui nobil și al unei sclave. Și a scris o carte în care a smuls laurii frumuseții de pe creștetul argivei Elena și le-a dăruit Penelopei săraca.

Săraca Penelope. Penelope Rich[160].

Se pregăteau să traverseze strada O'Connell.

ALO, ALO CENTRALA!

În diferite puncte, pe cele opt linii, tramvaiele și troleele lor nemișcate stăteau în drumul lor, îndreptate sau venind spre și dinspre Rathmines, Rathfarnham, Blackrock, Kingstown și Dalkey, Sandymount Green; Ringsend și Turnul Sandymount, Donnybrook parcul Palmerston și Rathmines de sus, toate nemișcate acum, surprinse în calmul unui scurt-circuit. Birje, trăsuri, camioane de mărfuri, furgonete poștale, trăsuri particulare, camioane cu platforme deschise cu lăzi huruitoare de sticle cu apă minerală, huruiau, alunecau, trase de cai, grăbite.

CE - ȘI DE ASEMENEA - UNDE?

— Dar ce titlu vrei să-i dai? întrebă Myles Crawford. De unde aveau prunele?

PEDAGOGUL AFIRMĂ: SUNĂ A VIRGILIU

— Spune-i, stai nițel, spuse profesorul deschizându-și buzele prelungi ca să reflecteze mai bine. Spune-i să vedem. Spune-i: *deus nobis haec otia fecit*.[161]

— Nu, spuse Stephen. Eu i-am spus *O priveliște de pe Pisgah a Palestinei sau Parabola Prunelor.*

— Înțeleg, spuse profesorul.

Râse. Abundent.

— Înțeleg, spuse iarăși cu o plăcere nouă. Moise și Țara Făgăduinței. Noi i-am dat ideea asta, adăugă pentru J. J. O'Molloy.

HORATIO E ÎN CENTRUL ATENȚIEI GENERALE ÎN ACEASTĂ FRUMOASĂ ZI DE IUNIE

J. J. O'Molloy aruncă înspre statuie o privire piezișă și obosită și păstră tăcere.

— Înțeleg, spuse profesorul.

Se opri pe insula de trotuar a lui sir John Gray[162] și privi iscoditor în sus la Nelson prin rețeaua surâsului său crispat.

DEGETELE SCURTATE SE VĂDESC PREA GÂDILOASE PENTRU BÂTRÂNELE NEBUNATECE, ANNE TITUBEAZA FLO TRIȘEAZĂ - DAR CINE POATE SĂ LE CONDAMNE?

— Adulterinul cu o singură toartă spuse posomorât. Asta mă gâdilă oarecum, trebuie să recunosc.

— Le-a gâdilat și pe bătrânele, spuse Myles Crawford, dacă ar fi să cunoaștem și noi adevărul adevărat al Bunului Dumnezeu.

Bomboane cu ananas, geleuri de lămâie, caramele moi. O vânzătoare lipicioasă toată de zahăr, împingând cu lopățica bomboane cu cremă pentru un profesor de la școala fraților creștini. Vreo festivitate școlară. Are să-i doară burta. Cofetărie și patiserie, furnizor al curții regale. Dumnezeu. Să-l. Apere. Stă pe tronul lui, și suge la bomboane roșii până le face albe.[163]

Un tânăr sumbru, membru al Y.M.C.A., pândind prin aburii calzi și dulci dinspre cofetăria lui Graham Lemon, depuse un fluturaș de hârtie într-una din mâinile domnului Bloom.

Câteva cuvinte de la inimă la inimă.

Bloo… Eu? Nu.

Blood Sângele Mielului[164].

Pașii înceți îl purtau spre chei, citind. Ești mântuit? Toți sunt spălați în sângele mielului. Dumnezeu vrea jertfe de sânge. Naștere, himeneu, martiriu, război, piatra fundamentală a unei clădiri, sacrificiul, rinichi drept

jertfă arsă pe foc, altare ale druizilor. Vine sfântul Ilie. Vine doctor Alexander Dowie, restauratorul bisericii Sionului.

Sosește! Sosește! Sosește!
Tuturor bun venit din inimă!

Rentabilă treabă. Anul trecut au fost Torry și Alexander.[165] Poligamie. Nevastă-sa are să-i pună piciorul în prag. Unde-am văzut eu reclama aia pentru nu știu ce firmă din Birmingham care face crucifixe luminoase? Mântuitorul Nostru. Te trezești la miezul nopții și-l vezi acolo spânzurat pe perete. Cam ca ideea cu stafia lui Pepper. Însuși Ne Renaște Iarăși.

Cu fosfor cred că-l fac. Dacă lași afară o bucată de cod, de exemplu. Atunci vezi ca un argint albăstrui deasupra. În noaptea când am coborât în cămară, lângă bucătărie. Nu-mi plac mirosurile alea de acolo dinăuntru care de abia așteaptă să dea buzna afară când deschizi ușa. Ce mă trimisese ea atunci să-i aduc? Struguri de Malaga. O făceau să-și aducă aminte de Spania. Înainte de a se fi născut Rudy. Fosforescența, verde-albăstrui. Foarte bun pentru creier.

De la casa din colț, a monumentului, la Butler, putea să vadă toată Promenada Burlacilor. Fata lui Dedalus tot acolo e, în fața sălii de licitație de la Dillon. Trebuie că-și vând niște mobilă veche. Are ochii lui taică-său. Stă acolo și-l așteaptă. Totdeauna se destramă casa când s-a dus mama. Cincisprezece copii a avut. Câte unu-n fiecare an, aproape. Asta e în teologia lor, altfel preotul nu vrea să-i acorde sărmanei femei confesiunea, absoluțiunea. Creșteți și vă înmulțiți. Ai mai auzit așa ceva? Ăștia te dau afară din casă, îți mănâncă și carnea de pe tine. Ei n-au familie de ținut, cred și eu. Trăiesc din ce-i mai bun. Numai lapte și carne la popi acasă. Aș vrea să-i văd și pe ei ținând postul negru de Yom Kippur. La ei, uscățelele sunt cu cruce. O mâncare bună o colațiune, de frică să nu-i vină rău de foame pe treptele altarului. O bucătăreasă de-a unuia ca ăștia, ce-ai mai afla de la ea. Da' nu poți să scoți niciodată nimic de la ea. Ca și cum te-ai apuca să storci bani de la vreunul din ei. Ăștia duc trai bun. N-au musafiri. Totul pentru ei în primul rând. Își păzește și apa de băut. Când te duci la el să-ți aduci cu tine pâinea și untul tău. Sfinția sa. Pe tăcute totul.

Doamne Dumnezeule, dar fetița asta umblă-n zdrențe. Și pare și nemâncată. Cartofi cu margarină, margarină cu cartofi. Uite unde ajungi.

Plăcinta-i făcută s-o mănânci. Altfel îți slăbește organismul.

Când păși pe podul O'Connell un nouraș rotund de fum se ridică dinspre parapet. Șalupa de la fabrica de bere cu marfa de export. Anglia. Am auzit că aerul de mare o acrește. Ar fi interesant să-mi iau într-o zi un permis până la Hancock să văd și eu fabrica de bere. E-o adevărată lume. Butoaie de bere, ceva minunat. Intră acolo și șobolanii. Beau la bere de se umflă ca niște câini înecați. Beți morți de bere. Beau și varsă pe de lături, ca tot creștinul, ca s-o ia iar de la capăt. Închipuie-ți, să bei așa ceva. Șobolani în bere, dându-se de-a toboganu-n bere. Ei, dac-am ști noi tot ce se-ntâmplă pe-acolo.

Coborându-și privirea îi văzu fluturând puternici din aripi, rotindu-se printre zidurile sărăcăcioase, cenușii ale cheiului, pescărușii. Vreme rea în larg. Dacă m-aș arunca de-aici. Băiatul lui Reuben J. și-o fi umflat burta de tot cu zoaiele astea de canal. Cam de un șiling și opt pence mai mult decât i-ar fi trebuit. Hhhhhm. Ieșirile alea ale lui, așa deodată. Dar știe să povestească.

Se roteau mai jos acum. Caută hrană. Stai nițel.

Aruncă printre ei o hârtie strânsă ghemotoc. Uite profetul Ilie cu treizeci și două de picioare pe secundă, cum vine. Nu-s ei așa proști. Ghemotocul săltă neluat în seamă în voia curentului, pluti pe sub picioarele podului. Nu se lasă ei duși de nas. Dar în ziua când am aruncat prăjitura aia veche de la Erin's King, au ciugulit după ea, vreo cincisprezece metri pe firul apei în jos. Știu să descurce. Se roteau bătând tare din aripi.

Înfometații, lihniții pescăruși
Plutesc peste apele triste acuș.

Așa scriu poeții, să sune-n coadă. Dar dacă stai să te gândești, la Shakespeare nu sunt rime: vers alb. Curge limba, adică. Și gândurile. Solemn.

Hamlet, eu sunt duhul tatălui tău
Și-s osândit o vreme să colind pământul.

— Două mere un penny! Două mere un penny!

Privirea îi alunecă peste merele lucioase strânse pe tejgheaua ei. La vremea asta a anului, trebuie să fie australiene. Coaja lustruită: le dă luciu

cu o cârpă sau o batistă.

Stai nițel. Păsările astea săracele.

Se opri iarăși, cumpără de la bătrâna cu mere două prăjiturele de un penny și fărâmiță aluatul întărit aruncându-l apoi în jos, pe Liffey. Îi vezi? Pescărușii planară tăcuți, doi, pe urmă cu toții, din înălțimile lor, ciugulindu-și prada. S-a dus. Ultima fărâmiță.

Simțindu-le lăcomia și îndemânarea își scutură palmele să desprindă firimiturile prăfoase. Nu se așteptau la asta. O adevărată mană. Trebuie să trăiască doar din pește, toate păsările astea de mare, pescăruși, rațe de mare. Sunt lebede dinspre Anna Liffey care mai coboară uneori și-aici să-și curețe penele. Fiecare cu obiceiul ei. Mă întreb ce gust o fi având carnea de lebădă. Robinson Crusoe cu ele s-a hrănit.

Se roteau mereu, bătând acum mai slab din aripi. Nu le mai arunc nimic. Un penny le-ajunge. Și mi-au și mulțumit mai mult de-o grămadă. Nici măcar un țipăt. Și mai propagă și boala botului și a copitelor. Dacă, de pildă, îndopi un curcan, să zicem, cu castane, prinde gust de castane. Dacă mănânci porc ajungi să semeni cu un porc. Și atunci de ce peștii de apă sărată nu sunt sărați. Cum se face?

Ochii lui căutau un răspuns dinspre râu și se opriră pe o șalupă cu vâsle legănându-se în ancoră pe valurile mici leneșe și uleioase și cu carena acoperită cu afișe.

Kino
11 șilingi
Pantaloni

Bună ideea asta. Mă întreb dacă plătește chirie companiei. În fond, cum poți să fii proprietarul unei ape? Curge mereu, după curent, nu e niciodată aceeași, pe care în șuvoiul lunecător al vieții noi o scriem. Pentru că viața e un șuvoi curgător. Toate locurile sunt bune pentru reclamă. Șarlatanul ăla de doctor pentru sfrinție și le lipea prin closetele publice. Acum nu i le mai văd. Strict confidențial. Dr. Hy Franks. Nu-l costa niciun sfanț, ca și pe Maginni, profesorul de dans care era el însuși o reclamă. Avea oameni să le lipească sau și le lipea el singur pe furiș când intra să se descheie la pantaloni. Tip suspect. Își găsise și locul unde să și le pună. AFIȘAJUL OPRIT. ASFRINTIJUL OPRIT. Pentru câte un tip pe care-l arbe buba.

Dacă și el… O! Ce-ar fi?

Nu… Nu.

Nu, nu. Nu cred. N-ar avea curaj, sigur?

Nu. Nu.

Domnul Bloom mergea mai departe ridicându-și ochii îngândurați. Să nu mă mai gândesc la asta. E trecut de unu. Bila ceasului de la căpitănia portului a căzut. Ora Dunsink. Fascinantă cărticica aceea a lui Sir Robert Ball. Paralaxă. N-am înțeles niciodată exact. Uite-un preot. Aș putea să-l întreb pe el. Pare să fie din greacă: Paralelă, paralaxă. Mă tu-n pisoză, cum îi zicea ea până i-am spus eu despre transmigrația sufletelor. E, prostii.

Domnul Bloom surâse e, prostii, către două din ferestrele căpităniei portului. La urma urmelor, ea are dreptate. Vorbe mari pentru niște lucruri obișnuite numai ca să le audă sunând frumos. Spirituală chiar nu poți să zici că e. Poate să fie și brutală de-a dreptul. Ți-o trântește de la obraz. Și totuși, nu știu. Spunea de pildă că Ben Dollard are o voce de bas bariltonă. Are picioare ca niște butoaie și ai fi zis că-l auzi ca dintr-un butoi de-o tonă? Asta nu-i spiritual? Ăilalți îi ziceau Big Ben. Nu e deloc așa de nostim ca voce de-o tonă. Are o poftă de mâncare de albatros. Îți mănâncă singur un bou. Și cum înghițea la bere ca un căpcăun. Butoi de bere Bass. Vezi? E cu schepsis.

O procesiune de bărbați îmbrăcați în alb înaintau încet spre el pe partea carosabilă a străzii, cu pancarte împodobite cu panglici roșii. Solduri. Ca preotul de-azi dimineață: am păcătuit, am pătimit. Citi literele stacojii de pe cele cinci pălării înalte, albe: H.E.L.Y.S. Sunt de la magazinele lui Wisdom Hely. Y, rămas mai la urmă, scoase o bucată de pâine de după pancarta lui, și-o vârî în gură și începu s-o mestece mergând mai departe. Hrana noastră de bază. Trei șilingi pe zi, tot bătându-și picioarele prin rigolă, stradă după stradă. Cât să-și țină pielea și osul, pâine și fiertură. Nu sunt oamenii lui Boyl, nu: de-ai lui M'Glade. Nici ăsta nu prea face cine știe ce afaceri cu reclame din astea. I-am sugerat odată să facă un fel de caretă transparentă, cu două fete mai drăguțe înăuntru, să stea acolo să scrie, scrisori, caiete, plicuri, cu cerneală. Pariez că așa ceva ar fi prins. Niște fete frumoase care stau să scrie îți atrag numaidecât atenția. Toată lumea moare să știe ce anume scriu ele acolo. Dacă te-oprești pe stradă și te prefaci că te uiți la ceva, pe loc se strâng, douăzeci în jurul tău. Vor să profite și ei. Și femeile. Curiozitatea. Stâlpul de sare. N-a acceptat bineînțeles, pentru că nu i-a venit

lui primul ideea. Sau sticluța cu cerneală pe care i-am propus-o tot eu. Cu o pată falsă din celuloid negru. Ideile lui de reclame, ce să-ți spun, cum a fost aia cu conservele pusă sub anunțurile mortuare, secția carne congelată. Nu-i nevoie să le lingi. Ce anume? Plicurile noastre. Salut, Jones, un-te duci? N-am timp, Hobinson, mă grăbesc să cumpăr singura gumă de încredere pentru șters petele de cerneală, *Kansell,* de vânzare prin magazinele Helly, strada Doamnei 85. Bine c-am scăpat din banda aia. Ce mă mai munceam să încasez bani de la mănăstirile alea. Mânăstirea Tranquilla. Era o maică drăguță acolo, era chiar dulce de tot. Coafa și vălul îi veneau tocmai bine pe căpșorul ei așa micuț. Sora? Sora? Sunt sigur că fusese dezamăgită în dragoste, după ochii ei. Foarte greu să te târguiești cu o femeie din astea. Am tulburat-o de la rugăciunile ei în dimineața aceea. Dar îi părea bine că mai vede și ea ceva din lumea de afară. E ziua noastră mare, mi-a spus. Sărbătoarea Maicii Domnului a Muntelui Carmel. Un nume dulce și el: caramelă. A înțeles, cred că a înțeles după felul în care. Dacă s-ar fi măritat, s-ar fi schimbat cu totul. În fond, poate chiar o duceau greu cu banii. Cu toate astea gătesc numai cu unt de calitatea întâia. Lor să nu le dai untură. Mi se-ntoarce stomacul pe dos când văd cum picură untura. Lor le place untul și pe dinafară și pe dinăuntru. Când îl gusta Molly, și-și ridica voaleta. Sora cum? Pat Claffey, fiica amanetorului. Se zice că o călugăriță ar fi inventat sârma ghimpată.

Traversă strada Westmoreland când S-ul cu apostrof trecu prin fața lui târșâindu-și picioarele. Magazinul de biciclete Rover. Astăzi sunt cursele. Cât a trecut de atunci? Anul în care a murit Phil Gilligan. Eram pe strada Lombard, în cartierul de vest, atunci. Stai nițel, eu eram la firma lui Thom. Am căpătat slujba la Wisdom Hely în anul când ne-am căsătorit. Șase ani. Acum zece ani: în nouăzecișipatru a murit el da, așa e, când a fost focul cel mare de la Arnott, Val Dillon era primar. Dineul de la Gleneree. Consilierul Robert O’Reilly care și-a turnat paharul de porto în supă înainte de a da semnalul de pornire. Fleașfleaș ce-și mai hrănea cu lichid persoana. N-ai fi putut s-auzi nici ce cânta orchestra. Pentru ce-am primit până acum la masa aceasta să ne facă Domnul. Milly era fetiță mică atunci. Molly avea taiorul acela cenușiu elefant cu brandenburguri. Era un taior cu croială bărbătească și cu nasturi ascunși. Ei nu-i plăcea pentru că eu mi-am scrântit glezna în prima zi când și l-a pus: la picnicul corului pe muntele Sugarloaf. Ca și cum din cauza asta. Pălăria de gală a bătrânului Goodwin dată cu o chestie

lipicioasă. A fost și picnicul muștelor atunci. N-a mai avut rochie ca aia. I se mula ca o mănușă, la umeri, la șolduri. Tocmai începuse să se facă durdulie bine. Plăcintă cu carne de iepure am avut atunci la masă. Se uitau toți după ea.

Fericit. Mai fericit atunci.[166] Ce bine era în odăița aceea cu tapetul de hârtie roșie de la Dockrell, un șiling și nouă pence duzina. Noaptea când făcea Milly baie. Cumpăram săpun, american; flori de soc. Ce miros plăcut avea apa din cadă. Și ce nostimă era, săpunită toată. Da pe atunci era frumoasă. Acuma - fotografiile. Atelierul de dagherotipie de care mi-a povestit tata, săracul. E o înclinație ereditară.

Mergea pe marginea trotuarului.

Șuvoiul vieții. Cum îl chema pe individul acela care semăna cu un preot și care se uita întotdeauna cu coada ochiului când trecea? Ochi slabi, ca o femeie. S-a oprit la Citron, pe promenada sfântul Kevin. Pen și mai cum. Pendennis? Mă lasă memoria. Pen…? sigur, au trecut ani de atunci. Zgomotul tramvaielor probabil. La urma urmelor, dacă nici el nu și-a adus aminte la tipografie acolo de numele șefului de echipă pe careul vede în fiecare zi.

Bartell d'Arcy era tenorul, tocmai începuse să se afirme pe atunci. O conducea acasă după repetiții. Un tip îngâmfat cu mustața dată cu ceară. I-a dat cântecul acela *Vântul care suflă dinspre miazăzi.*

Ce vânt era în noaptea când m-am dus s-o iau când era reuniunea lojii în chestia cu tichetele de loterie atunci după concertul lui Goodwin în sufrageria de gală sau sala cu panouri de la reședința primarului. El și cu mine în spate. Foile cu partitura ei mi-au zburat din mână pe lângă gardul liceului. Am avut noroc că nu s-au. Lucruri din astea ei îi strică tot cheful pe toată seara. Profesorul Goodwin care-o ținea de braț, în față. Nu prea mai era sigur pe picioroangele lui, bietul bătrânel. Concertele de adio. În mod irevocabil ultimele apariții pe scenă. Poate luni de zile sau poate pentru totdeauna. Mi-aduc aminte cum râdea ea în vânt, cu gulerul ei larg ridicat. La colțul cu bulevardul Harcourt mai știi ce furtună? Brrfu! I-a suflat în sus fustele și boa-ul de la gât aproape l-a sufocat pe bătrânul Goodwin. Se făcuse roșie-roșie la față de vânt. Mi-aduc aminte, când am ajuns acasă am stârnit focul și am fript bucățile de piept de berbec pentru un supeu în toată regula și cu sos de Chutney cum îi plăcea ei. Și cu rom fierbinte. Din fața căminului o vedeam în dormitor cum își desfăcea corsetul. Albă.

Cum fâșâia și pe urmă cădea moale corsetul ei pe pat. Era întotdeauna cald încă de la căldura ei. Îi plăcea să și-l desfacă singură. A stat pe urmă până după două, să-și scoată acele din păr. Milly culcușită în pătucul ei. Fericit. Fericit. Asta a fost noaptea când…

— O, domnule Bloom, ce mai faceți?

— A, ce mai faceți, doamnă Breen?

— N-ar avea rost să mă plâng. Cum se mai laudă Molly? N-am mai văzut-o de o veșnicie.

— Roșie în obrăjori, spuse domnul Bloom vesel. Știți, Milly are acum o slujbă la Mullingar.

— Ei, fugi! Trebuie că se umflă-n pene!

— Da, la un atelier fotografic acolo. Și se simte în elementul ei. Și-ai dumneavoastră?

— S-au făcut mărișori, spuse doamna Breen.

Câți o fi având? Unul nou nu se vede.

— Sunteți în negru, văd. N-ați avut…

— Nu, spuse domnul Bloom. Vin tocmai de la o înmormântare.

Prevăd că toată ziua azi au să mă piseze. Cine-a murit, când și de ce a murit? Astea-s întrebări de care nu scapi orice ai face.

— O, Doamne, spuse doamna Breen. Sper că nu era o rudă apropiată,

La urma urmelor, hai să-i câștig compasiunea.

— Dignam, spuse domnul Bloom. Un vechi prieten. A murit pe neașteptate, săracul. Boală de inimă, cred. Azi-dimineață a fost înmormântarea.

Îngropăciunea ta mâine e
Când vrei prin lanul de secară s-o iei
Tarara bumbum
Tarară…

— Trist să pierzi un prieten vechi, spuseră melancolic ochii femeiești ai doamnei Breen.

Acum, ajunge cu asta. S-o luăm încetișor: soțul.

— Și domnul și stăpânul dumneavoastră?

Doamna Breen își ridică ochii mari, amândoi. I-au rămas frumoși.

— O, să nu mai vorbim, spuse ea. Face niște lucruri de stă pisica în coadă. E aici înăuntru cu cărțile lui de drept, caută nu știu ce la legile de

calomnie. Mie mi-a scos peri albi. Stați să vă arăt.

Miros de supă de cap de vițel caldă și miresme de rulade proaspete cu dulceață se revărsau dinspre patiseria Harrison. Aburul acesta de amiază îi gâdilă plăcut cerul gurii domnului Bloom. Ca să faci un aluat bun e nevoie de unt, făină din cea mai bună, zahăr de Demerara, altminteri îi simți gustul la ceai cald. Sau de la ea vine? Un măturător desculț se oprise în fața grilajului de la ferestruică trăgând în piept aburii mirositori. Își mai înșală foamea și el. O fi plăcere sau dimpotrivă suferință? Masă de-o para la azil. Cuțitul și furculița prinse cu lanțul de masă.

Deschizându-și poșeta, piele plesnită; acul de păr; ar trebui să aibă o apărătoare în vârf chestiile astea. Ți-o bagă drept în ochi în tramvai. Cotrobăia acolo. Bani. Vrei și dumneata o băncuță? Intră în toate furiile altfel dacă pierd șase pence. Face-un tapaj de scoală și morții. Și bărbatu-său ăsta, care-i face viața amară. Unde-s ăia zece șilingi care ți i-am dat luni? Nu cumva-ți hrănești și familia lui frate-tu din banii mei? Batistă murdară; sticluță de doctorii. A căzut ceva, o pilulă. Ce-o fi căutând?…

— Trebuie că se apropie luna nouă, spuse ea. Atunci îl apucă întotdeauna. Știți ce-a făcut astă-noapte?

Mâna ei își opri căutarea. Ochii i se fixară asupra lui, măriți de neliniște, dar surâzând totuși.

— Ce? întrebă domnul Bloom.

Las-o să vorbească. Privește-o drept în ochi. Cred tot ce-mi spui. Ai încredere în mine.

— M-a trezit la miezul nopții, spuse ea. A visat urât, a avut un coșmar.

Indiges.

— Zicea că asul de pică urcă pe scară spre el.

— Asul de pică! spuse domnul Bloom.

Scoase din poșetă o carte poștală îndoită.

— Uitați-vă la asta, spuse. A primit-o azi-dimineață.[167]

— Ce-i asta? spuse domnul Bloom luând cartonașul.

— K.K.: caca, spuse ea. Cineva umblă să-l scoată de tot din sărite. Rușine să le fie, oricine-ar fi.

— Chiar, spuse domnul Bloom.

Ea luă înapoi cartea poștală oftând.

— Și acuma, s-a dus la domnul Menton, la cabinet. Zice că deschide proces pentru zece mii de lire daune.

Îndoi la loc cartea poștală în poșeta ei meschină și închise cu pocnet fermoarul.

Aceeași rochie albastră de serj cu care era și acum doi ani, a început să prindă luciu. Nu mai e ce-a fost odată. Și lațele astea de păr pe după urechi. Și toca asta ca vai de capul ei, i-a atârnat trei struguri acolo s-o facă mai de Doamne ajută. Pretenții de eleganță. Și când te gândești că pe vremuri știa să se îmbrace cu gust. Ce riduri în jurul gurii. Doar cu un an sau doi mai mare ca Molly.

Ai văzut cum s-a uitat la ea femeia aia care-a trecut. Ce cruzime. Sexul crud.

O privea încă, ascunzându-și nemulțumirea în spatele acestei priviri. Aburi pipărați de supă de cap de vițel, de supă de vacă, de supă de carne cu condimente. Mi-e și foame. Fărâmituri de pișcoturi pe plastronul rochiei, o crustă de zahăr pudră i s-a prins pe obraz. Tartă de rubarbă cu umplutură bogată, gem de fructe. Jossie Powell o chema ca fată. La Luke Doyle acasă, în Dolphin's Barn, jucam șarade. K.K.: caca.

Să schimb vorba.

— O mai vedeți pe doamna Beaufoy? întrebă domnul Bloom.

— Pe Mina Purefoy? spuse ea.

Eu mă gândisem la Philip Beaufoy. Clubul Playgoers. Matcham se mai gândește deseori la lovitura de maestru. Am tras de lanț? Da. Ultimul act.

— Da.

— Am trecut pe-acolo acuma în drum spre casă să-n-treb dacă în sfârșit. E la maternitate, pe strada Holles.[168] Doctorul Horne a dus-o acolo. De trei zile în dureri.

— O, spuse domnul Bloom. Îmi pare rău c-aud asta.

— Da, spuse doamna Breen. Și casa plină de copii dincoace. E o naștere foarte grea, mi-a spus infirmiera.

— O, spuse domnul Bloom.

Privirea lui grea, compătimitoare, îi sorbea spusele. Limba îi forma sunete de simpatie. Ț! Ț!

— Îmi pare rău de ce-mi spuneți, zise. Sărmana da ea! Trei zile! Trebuie să fie groaznic.

Doamna Breen dădu din cap.

— Marți a început…

Domnul Bloom o strânse ușor de cot să-i atragă atenția.

— Atenție! Să treacă dumnealui.

O siluetă osoasă înainta pe marginea trotuarului venind dinspre chei, cu privirea extatică pierdută în lumina soarelui prin lornionul prins de o panglică groasă. O pălărioară minusculă îi strângea capul ca o calotă. Atârnându-i de braț o manta împăturită, un baston și o umbrelă

I se legănau în ritmul pașilor.

— Uitați-vă la el, spuse domnul Bloom. Ocolește totdeauna spre rigolă felinarele. Fiți atentă!

— Cine e, dacă-mi e îngăduit să întreb, spuse doamna Breen. E țicnit?

— Îl cheamă Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall Farell, spuse domnul Bloom surâzând. Uitați-vă!

— Are la nume să-i ajungă, spuse ea. Azi-mâine, așa ajunge și Denis.

Se întrerupse brusc.

— Uite-l și pe el, spuse. Trebuie să mă duc după el. La revedere. Dragostea mea lui Molly, nu uitați?

— Sigur că nu, spuse domnul Bloom.

O urmări cum se strecoară printre trecători către vitrinele magazinelor. Denis Breen, într-o jiletcă sărăcuță și cu pantofi de pânză albaștri ieșea târșâindu-și picioarele de la Harrison strângând sub braț două tomuri imense. Pe-ăsta-l bate vântul. Ca pe vremuri. O lăsă să-l abordeze fără surpriză și-și împinse barba căruntă și neîngrijită spre ea, și falca de jos îi clămpănea șleampătă când începu să-i spună ceva cu seriozitate.

Meshuggeh. Și-ăsta-i într-o ureche.

Domnul Bloom porni din nou mai departe, sprinten, conștient, în fața lui, în soare, de calota strâmtă, de bastonul, umbrela, mantaua atârnând, legănându-se. E-ntr-una din zilele lui mari. Fii atent! Acuma mai ocolește unul pe dinafară. E și ăsta un fel de a trece prin lume. Și-ălălalt țicnit care se fofilează de dincolo zdrențăros și murdar. Rău trebuie s-o mai ducă ea cu ăsta.

K.K.: caca. Aș jura că-i Alf Bergan sau Richie Goulding. I-au scris-o ca să se mai distreze, la cârciumă la Scotch House, pariez pe ce vrei. Se duce la Menton, la cabinet. Ăla cu ochii lui de pește mort, să stea să se holbeze la cartea aia poștală. Ar merita să fii de față.

Trecu pe lângă *Irish Times.* S-ar putea să mai fie și alte răspunsuri aici. Mi-ar plăcea să le scriu la toate. Ar fi un sistem bun pentru criminali. Un cod. Acuma-s la masă. Funcționarul cu ochelari de aici nu mă știe. Ei, lasă-

le să se mai coacă. Destulă bătaie de cap am avut să triez patruzeci și patru până acuma. Se caută dactilografă cu cultură pentru a ajuta domn în munca literară. Ți-am spus că ești un răutăcios pentru că expresia cealaltă nu-mi. Te rog chiar să-mi explici ce înseamnă. Spune-mi ce fel de parfum folosește soția. Spune-mi cine a făcut lumea. Cum se mai pricep să-ți dea cu întrebări din astea în cap. Și cealaltă, Lizzie Twigg. Încercările mele literare au avut norocul să găsească aprobarea eminentului poet A.E. (domnul Geo Russell). N-are vreme să-și îngrijească părul tot stând să bea ceai din zoaie de vase cu cartea de poezii în față.

De departe cel mai bun ziar pentru o reclamă sau un anunț mai mic. A pătruns și în provincie acum. Bucătăreasă și la toate, mâncare etc., și fată în casă. Se caută bărbat dezghețat pentru bar spirtuoase. Fată resp (R. C.) dorește post în prăvălie fructe sau carne. Pe-ăsta James Carlisle l-a fondat. Șase și jumătate la sută dividende. A dat lovitura cu acțiunile Coates. Tip care-și cunoaște interesele. Scoțieni zgârciți și vicleni. Numai știri cu care să le intre pe sub piele. Grațioasa și populara noastră viceregină. A cumpărat acuma și *Irish Field.* Lady Mountcashel s-a restabilit complet după nașterea copilului a participat ieri împreună cu echipajele de vânătoare ale Ward Union-ului la deschiderea sezonului la Rathoath. Vulpea nu se mănâncă. Cel mult ăia care n-au ce mânca. Frica degajează niște secreții și atunci se înmoaie carnea. Călărește de-a dreptul. Stă pe cal ca un bărbat. O vânătoriță pe cinste. Nu-i trebuie ei șa de femeie sau vreo perniță, ce. Prima și când se strâng vânătorii și prima și când e s-omoare. Sunt puternice ca niște iepe de prăsilă unele din femeile astea cal. Se învârtesc toată ziua pe lângă grajduri. Îți suflă paharul de coniac cât ai zice pește. Aia de la Grosvenor azi-dimineață. Odată s-a suit în trăsură și dusă a fost. Ai fi zis că-i gata-gata să sară și peste ziduri și peste orice obstacole. Cred că și vizitiul ăla a făcut dinadins. Cu cine ziceam că semăna? A, da? Cu doamna Miriam Dandrade care mi-a vândut rochiile vechi și desuurile negre la hotelul Shelbourne. O divorțată din America latină. Nici n-a clipit când m-a văzut cum le pipăiam. Ca și cum aș fi fost doar umerașul pe care și le așază ea seara. Am văzut-o la recepția viceregelui când m-a dus Stubbs, administratorul parcurilor, ne-a dus pe mine și pe Whelan de la *Express.* Ca să curățăm și noi ce-a mai lăsat lumea bună. Ceai cu gustare. Și eu am turnat maioneză în compotul de prune că am crezut că e cremă de ouă. Cred că i-au vâjâit urechile câteva săptămâni după aia. Un taur ar trebui pentru

una ca asta. Curtezană înnăscută. Nu-i ea de-aia să facă copii, nu, mulțumesc.

Săraca doamnă Purefoy! Bărbatu-su e metodist. E metodă în nebunia lui. Brioșă cu șofran și lapte cu apă minerală la lăptăria familială. Mănâncă cu ceasul pe masă, treizeci și două de mestecături pe minut. Și cu toate astea favoriții îi cresc ca cotletele de vițel. Se spune că ar avea rude sus-puse. Vărul lui Theodore la Dublin Castle. În fiecare familie e-o rudă din astea mai de bon-ton. Îi face cadou nevastă-sa în fiecare an câte unul pe cinste. L-am văzut la Three Jolly Toppers cum se plimba cu capul gol și băiatul lui cel mare venea după el cu un frățior în plasă. Bebelușii! Săraca de ea! Și trebuie să le dea să sugă, an după an la câte unul, la orice oră din zi și din noapte. Egoiști mai sunt ăștia care nu beau. Câinele grădinarului. O singură bucățică de zahăr la ceai, dacă nu vă supărați.

Se opri la locul unde trebuia să traverseze spre strada Fleet. Pauza de prânz, un prânz de șase pence la Rowe? Trebuie să caut anunțul ăla la biblioteca națională. Unul de opt pence la Burton. Mai bine. Mi-e în drum.

Trecu înainte prin fața magazinelor Bolton pe Westmoreland. Ceai. Ceai. Ceai. Am uitat să-l tapez pe Tom Kernan.

Sss. Ț, ț, ț! Închipuie-ți, de trei zile zace și geme acolo în pat cu o batistă cu oțet la cap și cu burta uite-așa mare! Pfui! Pur și simplu groaznic! Capul copilului e prea mare: forceps. S-a încovoiat acolo în ea și acuma încearcă să-și croiască drum orbește, își caută și el drumul către lumină. Pe mine așa ceva m-ar da gata. Noroc că Molly i-a făcut pe-ai ei așa ușor. Ar trebui să se inventeze ceva să se pună capăt la chestiile astea. O viață de muncă silnică. E-o idee, cu anestezicele astea care-ți dau un fel de toropeală; reginei Victoria i s-a aplicat așa ceva. Ea a avut nouă. O ouătoare pe cinste. Bătrâna care ședea-ntr-un pantof atât de mulți copii avea of. Probabil că el era tuberculos. Ar fi vremea să se mai ocupe cineva și de astea în loc să-i tot dea zor cu ce era în sânul îngândurat al splendoarei de argint. Fleacuri să le fluturi prin fața fleților. S-ar putea chiar pune la cale niște instituții pe scară largă. Toată chestia cu totul fără dureri finanțată din impozite dai la toți copiii care se nasc cinci lire la dobândă complexă până împlinesc douăzeci și unu de ani, cinci la sută a o sută de șilingi adică cinci lire, înmulțit cu douăzeci, sistem decimal, încurajezi oamenii să pună banii deoparte să economisească o sută și zece șilingi și ceva mărunțiș în

douăzeci de ani trebuie calculat pe hârtie ajungi la o sumă frumușică, mai mult decât ai crede.

Nu la ăia care se nasc morți, bineînțeles. Nici măcar nu-i înregistrează. Ca să nu-ți mai bați capul degeaba.

Nostim când le vedeai așa amândouă laolaltă, cu burțile în afară. Molly și doamna Moisel. Reuniune de mame. Ftizia dă înapoi un timp pe urmă revine. După aia ce turtite ți se par deodată! Cu privirile blânde. Li s-a luat o piatră de pe inimă. Bătrâna doamnă Thornton era tare cumsecade. Toți sunt copilașii mei, zicea. Cu lingurița de terci în gură înainte de a le da lor. O, miumium. I-a strivit mâna băiatului lui Tom Wall. Cu asta a ieșit și el în lume cum s-ar zice. Avea un cap ca un dovleac care a luat premiu la expoziție. Doctorul Murran care mirosea totdeauna a tutun. Vin și-l trag din pat când li-e lumea mai dragă. Pentru numele lui Dumnezeu, domnule doctor. Pe nevastă-mea au apucat-o durerile. Pe urmă, îi lasă s-aștepte plata cu lunile. Pentru asistența acordată soției dumneavoastră. Nicio mulțumire de la oamenii ăștia. Doctorii sunt oameni de omenie, cei mai mulți dintre ei.

În fața porților înalte, imense, ale parlamentului irlandez un stol de porumbei își luă zborul. Se mai zbenguie și ei nițel după-masă. Pe cine facem de data asta? Eu l-aleg pe tipul în negru. Uite-l. Asta înseamnă noroc. Trebuie să fie o senzație să-ți dai așa drumul în aer. Apjohn, eu și Owen Goldberg cocoțați în copaci pe lângă Goose Green jucându-ne de-a maimuțele. Mă macroule, mă strigau.

Un pluton de polițiști ieșea dinspre strada Colegiului, înaintând în șir indian. Pas de gâscă. Fețe congestionate de mâncare, căști asudate, mângâindu-și bastoanele. Sunt după masă, cu un castron mărișor de supă grasă în burtă. Soarta polițaiului e adesea bună. Se împărțiră în grupuri și se risipiră, salutând, fiecare spre rondul lor. Le-a dat drumul să pască. E momentul cel mai bun să-l ataci pe unul din ei, imediat după ce și-a înghițit budinca. Un pumn solid în dejunul său. Un alt pluton, în pas neregulat, ocolea grilajul de la Trinity, îndreptându-se spre circumscripție. O iau spre păpică. Pregătiți-vă să faceți față șocului cavaleriei. Pregătiți-vă să faceți față supei.

Traversă pe sub degetul ștrengărește înălțat al lui Tommy Moore. Bine-au făcut că l-au pus peste o vespasiană: locul de întâlnire al apelor. Ar trebui să fie din astea și pentru femei. Ele trebuie să dea fuga în cofetării. Să-mi

aranjez pălăria. *Nu e-n toată lumea largă o vale.* Frumos cânta asta Julia Morkan. S-a ținut în voce până la urmă. Eleva lui Michael Balfe, nu?

Privi lung după ultima tunică largă, bine umplută. Nu-i bine să ai de a face cu de-alde ăștia. Jack Power, ce poveste ar mai putea el să depene: taică-su detectiv în civil. Dacă dau peste unul care nu se lasă ușor când îl umflă, se pricep să i-o scoată pe nas odată ce l-au vârât la mititica. Și n-ai de ce să-i condamni cu slujba pe care o au, mai ales pe-ăia tinerii. Polițistu-ăla călare atunci, în ziua când i-au dat lui Joe Chamberlain doctoratul de onoare la Trinity știu c-a muncit pentru banii lui. Pe cuvântul meu că da! Cum mai răsunau copitele calului când ne fugărea în jos pe strada Abației. Norocul meu c-am avut prezența de spirit să dau buzna în cârciumă la Manning, c-altminteri intram rău la apă. Dar și el și-a primit una peste bot, ce să zic. Cred că și-a spart și capul când a căzut pe caldarâm. Eu n-ar fi trebuit să mă las luat pe sus de mediciniștii ăia. Și bobocii de la Trinity, cu bonețicele lor pătrate. Ei căutau scandal cu tot dinadinsul. Dar vezi că așa am ajuns că-l cunosc pe tânărul ăla Dixon care mi-a pansat înțepătura la spital la Mater și care e acuma la maternitatea din strada Holles unde e doamna Purefoy. Uite cum vine totul de se-ncheagă. Și acuma îmi mai țiuie urechile de țignalele polițiștilor. Toți au șters-o care-ncotro. De ce s-or fi luat tocmai de mine. Să mă ducă la secție. Uite, chiar aici a început.

— Trăiască Burii!

— Ura de trei ori pentru De Wet!

— Să-l spânzurăm pe Joe Chamberlain de-un măr cu mere acre![169]

Prostii; o adunătură de cățelandri care schelălăie și ei cât îi țin puterile. Lupta de la Vinegar Hill. Fanfara sindicatului lăptarilor. Mai trec câțiva ani și pe jum'ate din ei îi vezi magistrați și funcționari publici. Vine-un război; și cu toții dau fuga unii peste alții să se înroleze: aceiași care cântau că nici pe treptele eșafodului.

Nu știi niciodată cu cine stai de vorbă. Corny Kelleher de pildă îl simți după ochi că abia așteaptă să te toarne. Ca ăla, Peter sau Denis sau James Carey care i-a vândut pe invincibili. Și era și el membru al societății lor. Le tot da apă la moară la ăia mai tinerei și mai naivi ca să afle el ce și cum. Și toată vremea lua leafă de agent secret de la vicerege. După, s-au lepădat de el ca de ciumă. De asta agenții ăștia în civil le fac curte la servitoare. Dar poți să-l cunoști ușor pe unul care-i obișnuit cu uniforma. Întâi o înghesuie pe la ușa din dos. O mai pipăie puțin. Și pe urmă, la următorul punct de pe

ordinea de zi. Cine-i domnul care tot vine în vizită pe-aici? Domnișorul tânăr spune ceva? Trage și tu cu coada ochiului prin gaura cheii. Șoșele și momele. Student în călduri care-o tot ciupește de brațele dezgolite când calcă rufele.

— Ale tale sunt astea, Mary?

— Nu pun eu lucruri de-astea pe mine… Stai cuminte sau te spun la doamna. N-ai ajuns acasă decât hăt după miezul nopții.

— Se apropie vremuri mari, Mary. Așteaptă nițel și-ai să vezi.

— Ei, mai lasă-mă cu vremurile astea mari care tot vin.

Și fetele de la bar încă. Tutungioaicele.

Tot ideea lui James Stephens a fost cea mai bună. Își știa el oamenii. Celule de câte zece așa că nimeni nu-și cunoștea mai mulți decât în celula lui. Sinn Fein. Dacă ai fi vrut să ieși din ea cuțitu-n spate. Mâna neagră. Dacă rămâneai membru, plutonul de execuție. Fata temnicerului l-a scos de la Richmond, și pe-aci ți-e drumul spre Lusk. S-au înscris la hotelul Buckingham Palace chiar sub nasul lor. Ca Garibaldi.

Trebuie să ai și o anumită putere de seducție. Parnell. Arthur Griffith e un om cinstit dar n-are darul ăsta să câștige mulțimile. Tot te bate la cap cu minunata noastră țară. Verzi și uscate. La ceainăria companiei de panificație irlandeze. Asociații pentru dezbaterea problemelor. Că republica este cea mai bună formă de guvernământ. Că problema limbii ar trebui să aibă precădere asupra chestiunii economice. Învățați-le pe fetele voastre să-i invite acasă la voi. Îndopați-i cu mâncare și băutură. Gâsca de sfântul Mihai. Și cu mirodenii și cimbru pe sub pieliță. Mai serviți o lingură de grăsime de gâscă până nu se sleiește. Entuziaști pe jumătate morți de foame. O chiflă de un penny și pe urmă în pas după fanfară. Dacă stai să tai friptura n-ai timp să-ți mai umpli gura. Gândul că ălălalt plătește îți mai dă poftă de mâncare. Și încep să se simtă și ei ca la ei acasă. Ia să vedem și caisele astea, vrând să spună adică piersicile. Ziua nu mai e foarte departe. Soarele independenței răsărind sus pe cer la nord-vest.

Pe măsură ce înainta surâsul i se ștergea de pe față, un nor greu acoperea încet soarele umbrind fațada morocănoasă a bisericii Trinity. Tramvaiele se încrucișau unele cu altele, mergând înainte, venind înapoi, clănțănind. Vorbe în vânt. Lucrurile continuă la fel; zi după zi; plutoanele polițiștilor pleacă, vin; tramvaiele se duc, se întorc. Aiuriții ăștia care se învârtesc fără rost de colo până colo. Dignam expediat undeva departe. Mina Purefoy cu

burta umflată zace la pat și geme așteptând să i-l tragă afară din ea. Câte unul se naște pe câte undeva în fiecare secundă. Altul moare în fiecare secundă. De când le-am dat de mâncare la păsările alea au trecut cinci minute. Trei sute au dat în primire. Alți trei sute născuți, și spălați de sângele de pe ei, toți sunt spălați în sângele mielului, zbiară acuma maaaaaa.

Câți intră într-un oraș întreg s-au dus, alții, tot cât intră într-un oraș întreg, au venit, se duc și ei; alții venind, plecând. Case, șiruri de case, străzi, mile întregi de pavaje, cărămizi puse una peste alta, pietre. Își predau schimbul. Proprietarul de aici, de acolo. Cel cu titlul de proprietate nu moare niciodată, se spune. Un altul îi ia locul când el trebuie s-o ia din loc. Cumpără totul cu aur lichid și încă tot aurul tot în mâinile lor e. E-o escrocherie aici undeva. E strâns grămadă în orașe, mâncat de vreme mileniu după mileniu. Piramide în nisip. Clădite din pâine și ceapă. Sclavi. Zidul chinezesc. Babilonul. Au mai rămas doar lespezi uriașe. Turnuri rotunde. Restul, ruine, suburbii întinzându-se, construite pe sponci, în grabă, case crescute ca mușuroaiele, clădite pe vânt. Adăpost pentru o noapte.

Nimeni nu înseamnă nimic.

Asta-i cel mai rău ceas al zilei. Vitalitatea. Stinsă, posomorâtă nu pot să sufăr ceasul acesta. Mă simt ca și cum m-ar fi mâncat cineva și pe urmă m-ar fi dat afară.

Casa rectorului. Reverendul doctor Salmon; somon în sos. Cam strâmt stă în cutiuța asta aici. N-aș sta aici nici dacă mi-ar plăti. Sper că-au ficat prăjit astăzi. Natura abhoră vidul.

Soarele se eliberă încet, aprinse pâlpâiri de lumină prin argintăria din vitrina lui Walter Sexton de peste drum prin fața căreia trecu, fără să vadă nimic, John Howard Parnell.

Uite-l: fratele. Imaginea lui. Un chip care te urmărește. De fapt, e o coincidență. Sigur, de sute de ori te gândești la câte unul și nu-l întâlnești. Parcă-i somnambul. Nimeni nu-l cunoaște. Probabil că-i o ședință la consiliul municipal. Cică nu și-ar fi pus uniforma de șef al poliției niciodată de când a primit numirea. Charley Boulger ieșea totdeauna în ținută de gală, cu tricornul, pomădat, pudrat, ras proaspăt. Și uite cum merge de abătut. Parc-a mâncat un ou stricat. Cu ochii pierduți, parcă-ar vedea o stafie. Mă apasă o suferință grozavă. Fratele unui om mare: fratele

fratelui său. Frumos i-ar mai sta la o paradă de gală a orașului. Se abate pe la cafenea, la ceainăria sindicatului de panificație, probabil, ca să-și bea cafeaua, să joace o partidă de șah. Frate-su se servea de oameni ca de niște pioni pe o tablă de șah. Îi sacrifica pe toți la nevoie. Acuma le e frică și să-i pomenească numele. Îi îngheață dintr-o privire. Aici îi stă puterea și fascinația: în numele pe care-l poartă. Toți au fost puțin cam într-o parte. Fanny Nebuna și cealaltă soră doamna Dickinson care ieșea cu un echipaj cu hățuri stacojii la trăsură. Ce drept se ține, parc-ar fi doctorul M'Ardle. Și cu toate acestea David Sheehy l-a învins în alegeri la South Meath. I-au dat un fel de premiu de consolare, cam ca postul de șerif de Chiltern Hundreds, îl scoate din parlament cică să-l pregătească pentru-o slujbă publică. Banchetul în cinstea patriotului. Mănâncă felii de portocală în parc.[170] Simon Dedalus zicea când a auzit că l-au vârât în parlament că Parnell are să iasă din mormânt și are să-l scoată în brânci din Camera Comunelor.

— Despre caracatița cu două capete, al căreia unu dintre capete este capul peste care sfârșiturile lumii au uitat să mai pogoare iar celălalt vorbește cu accent scoțian. Tentaculele…[171]

Trecând pe lângă domnul Bloom, venind din spate pe marginea trotuarului. Barbă și bicicletă. Femeie tânără.

Și uite-l și pe el. Asta-i într-adevăr o coincidență; a doua oară. Evenimentele care se pregătesc să vină își aruncă umbra înaintea lor. Aprobarea eminentului poet domnul Geo Russell. S-ar putea să fie chiar Lizzie Twigg asta cu el. A. E.: ce-o fi însemnând asta? Inițialele poate. Albert Edward, Arthur Edmund, Alphonsus Eb Ed el onorabilul. Ce spunea el? Sfârșiturile lumii cu accent scoțian. Tentacule; caracatiță. Ceva ocult; simbolism. Și-a dat drumul. Și ea soarbe totul. Nu suflă niciun cuvânt. Pentru a ajuta domn în munca literară.

Ochii lui urmăreau silueta înaltă învestmântată în homespun, cu barbă și bicicletă, și o femeie ascultându-l, mergându-i alături. Vin de la restaurantul vegetarian. Doar legumoide și fructe. Să nu mănânci beafsteak. Dacă mănânci, ochii vacii au să te urmărească veșnicia întreagă. Se spune că ar mai fi sănătos. Dar nu-i decât vânt. Și apă. Am încercat și eu. Trebuie să te tot duci toată ziua până într-un loc. Te simți, tot, umflat. Și vise urâte toată noaptea. De ce-i spune friptură de nucă la chestia aia care mi-au servit-o la restaurant? Nucarieni. Fructarieni. Ca să-ți dea impresia că mănânci carne.

Absurd. Și e și sărată. O gătesc cu sifon. Te ține toată noaptea lângă robinet.

Ei i s-au lăsat de tot ciorapii în vine, până la glezne. Nu pot să sufăr așa ceva: neglijență. Toți literații ăștia eterici sunt așa. Visători, cu capul în nori, simboliști. Adică sunt esteți. Nu m-aș mira dacă felul ăsta de mâncăruri ar stârni undele astea în creier, poetice. De exemplu, un polițist din ăștia, care se îndoapă cu friptură cinstită, irlandeză, de la unul ca ăștia n-ai să scoți niciodată nici un singur vers. Nici nu știu ce-i aia poezie. Trebuie să fii într-o anumită dispoziție.

Visătorii înnourații pescăruși
Plutesc peste apele triste acuș.

Traversă pe la colțul cu strada Nassau și se opri în fața vitrinei de la Yeates și Fiul, examinând binoclurile expuse acolo. Sau să mă opresc la galeriile lui Harris bătrânul și să stau puțin de vorbă cu Sinclair? E-un tip simpatic. Probabil că e în pauza de masă. Trebuie să-mi aranjez și eu ochelarii ăia vechi. Lentile Goerz, șase guinee. Germanii se vâră acuma peste tot. Vând în condiții cât mai avantajoase ca să acapareze comerțul. Subminează prin concurență. S-ar putea să am noroc să mi se potrivească o pereche din astea de ocazie de la biroul de obiecte găsite la gară. Uimitor ce fel de lucruri uită oamenii în trenuri și prin vestiare. La ce le-o fi zburând mintea? Și chiar și femeile. De necrezut. Anul trecut când mă duceam la Ennis a trebuit să-i ridic de jos poșeta fetei ăleia de fermier și să i-o bag în mână în gară la Limerick. Și banii pe care nu-i mai cere nimeni. E un cadran acolo pe acoperișul băncii, la care poți să-ți probezi ochelarii.

Pleoapele îi coborâseră până-i acopereau aproape cu totul pupilele. Nu-l văd. Dacă-ți imaginezi că-i acolo, aproape ca ai putea să-l vezi. Nu-l văd.

Se întoarse pe călcâie și, oprit între arcade, își ridică mâna dreaptă, țeapănă, către soare. De multe ori am vrut să încerc să văd. Da, complet. Vârful degetului mic ascunde cu totul discul soarelui. Acolo trebuie că e focarul unde se încrucișează razele. Dacă aș avea ochelari negri. Interesant. Se vorbea mult despre petele din soare pe vremea când locuiam dincolo pe strada Lombard. Astea sunt niște explozii formidabile. Are să fie o eclipsă totală anul acesta cândva la toamnă.

Acum, dacă stau să mă gândesc, bila aceea cade la oră fixă după Greenwich. E ceasul care-i acționat electric de la Dunsink. Trebuie să mă duc și eu acolo într-o primă sâmbătă dintr-o lună. Dacă aș putea obține o scrisoare pentru profesorul Joly sau dacă aș afla ceva despre familia lui. Asta are efect: oamenii o iau întotdeauna ca pe un compliment. Se simt flatați tocmai de ce te-ai fi așteptat mai puțin. Câte un nobil mândru că se trage din vreo țiitoare de rege. Strămoașa lui. Lingușiri grosolane. Cu căciula în mână ajungi departe. Nu-i bine să dai buzna și să-ți dai drumul să vorbești despre ce știi bine că nu trebuie: ce înseamnă paralaxă. Condu-l pe domnul afară.

A.

Mâna îi căzu iarăși moale.

N-o să aflăm niciodată care-i adevărul. Pierdere de vreme. Bule de gaz care se rostogolesc de colo până colo, se încrucișează una cu alta, în trecere. Toată vremea același dingdong. Gaz, pe urmă solid, pe urmă e lumea, pe urmă se răcește, pe urmă o coajă moartă care se mai rotește, piatră înghețată ca stânca aia, ca o grenadă. Luna. Trebuie că e lună nouă, cum zicea ea. Și eu cred că e.

Trecu mai departe pe lângă *Maison Claire*.

Stai. Luna plină era în noaptea când noi duminică exact două săptămâni deci lună nouă. Ne plimbam pe lângă Tolka. Un loc destul de potrivit pentru o promenadă pe lună. Ea fredona: luna tânără de mai cum își trimite razele sale, iubito. El, dincolo, lângă ea. Cotul, brațul. El. La-ampa licuricilor licăre, iubito. Mângâiere. Degete. Întrebând. Răspunzând. Da.

Stop. Stop. Dacă a fost a fost. Așa trebuia.

Domnul Bloom, respirând grăbit, mergând mai încet, trecu pe lângă Adam Court.

Cu o ușurare pe care și-o impunea spunându-și stai liniștit, ochii lui luau notă: asta-i strada aici la amiază umerii căzuți ai lui Bob Doran. Beția lui care-l apucă odată pe an, cum zicea M’Coy. Beau ca să spună sau ca să facă ceva sau cum ar veni să *cherchez la femme.* Sus pe Coombe cu băieții și femeile de stradă și pe urmă tot restul anului sobri ca niște judecători.

Mda. Mă gândeam eu. Se furișează la Empire. Gata. Niște sifon simplu i-ar face mai bine. Aici și-a avut Pat Kinselly cabaretul înainte ca Whitbred să se fi apucat de afacerea cu Teatrul Queen. Ce mai tip și ăla. Îl imita pe Dion Boucicault, cu fața aia ca o lună plină și cu o bonețică sărăcuță de tot.

Trei fetițe de la pension. Cum mai trece timpul, nu-i așa? Își arăta pantalonașii roșii pe sub fustițe. Băutori de forță, beau tot timpul, când râdeau stropeau peste tot în jur, li se simțea băutura în răsuflare. Dă-i bătaie, Pat. Un roșu vulgar; hazliu pentru bețivi; hohote de râs, fum mult. Scoate-ți pălărioara aia albă. Ochii lui de pește fiert. Unde-o fi el acuma? Cerșetor pe undeva. Harfa care odinioară ne-a făcut pe toți să simțim foamea.

Eram mai fericit atunci. Sau nu? Sau sunt eu acum eu? Douăzeci și opt de ani aveam. Ea avea douăzeci și trei când am plecat din strada Lombard și ceva s-a schimbat. Nu i-a mai plăcut deloc după Rudy. Nu poți să mai întorci anii îndărăt. Ca și cum ai vrea să ții apa în palme. Ai vrea să te mai întorci la vremea de atunci? Atunci începea tocmai. Ai vrea? Ce nu ești fericit acasă la tine, răule mic? Vrea să-mi coasă nasturii. Trebuie să-i răspund. O scriu la bibliotecă. Strada Grafton veselă cu storurile ei domestice îi momea simțurile. Muselină imprimată, mătase, doamne și văduve, clinchet de hamuri, copite sunând înăbușit pe strada pietruită și caldă. Ce picioare groase are femeia aceea cu ciorapi albi. Nădăjduiesc să i-i murdărească ploaia până sus pe ea. Niște mârlane de la țară. Li s-au îngroșat picioarele de mâncare prea multă. Și la o femeie e totdeauna urât. Molly parcă n-ar mai sta dreaptă pe picioare.

Trecu, ca să-și mai treacă vremea, prin fața vitrinelor de la Brown Thomas, mercerie, mătăsuri. Cascade de panglici. Mătăsuri chinezești fistichii. Din gura unei urne înclinate se revărsa un torent de poplin în nuanțe albăstrii sânge lucios. Hughenoții au adus de-astea la noi. *La causa è santa!* Tara tara. Mare cor. Tara. Trebuie spălat în apă de ploaie. Meyerbeer. Tara; bum bum bum.

Perniță de ace. De când o tot ameninț că-i cumpăr eu una. Le înfige pe unde nimerește. Ace în draperiile de la ferestre.

Își dezgoli puțin din antebrațul stâng. Julitura: aproape a trecut. Astăzi mai e încă, oricum. Trebuie să mă întorc după loțiunea aceea. Poate de ziua ei. Iunieiulieaugustseptembrie în opt. Mai sunt aproape trei luni. Și pe urmă s-ar putea să nu-i placă. Femeile nu vor să ridice acele de pe jos. Zic că le-nțeapă dra.

Mătăsuri lucioase, fuste pe agățători înguste de aramă, șiruri de ciorapi de mătase atârnând molateci.

N-are rost să mă mai întorc. Trebuia să se întâmple. Să-mi spună totul.

Voci ascuțite. Mătase caldă în soare. Hamuri clinchenind. Toate pentru o femeie, cămin și case, țesături de mătasă, argint, fructe rare, gustoase din Jaffa. Agendath Ketaim. Bogățiile lumii.

Un trup omenesc durduliu cald se pogora asupra minții lui. Și mintea lui accepta cu plăcere. Mireasma îmbrățișărilor pe el întreg cuprinzându-l. Cu trup înfometat, noptatec, jinduia mut să adore.[172]

Strada Ducelui. Am ajuns. Trebuie să mănânc. La Burton. Pe urmă am să mă simt mai bine.

Trecu colțul la Combridge, merse mai departe. Copite zăngănind. Trupuri parfumate, calde, vii. Toate sărutate; oferindu-se; pe câmpuri adânci văratece, în ierburi strivite amestecate, prin coridoarele picurând de igrasie ale caselor ieftine, pe canapele, prin paturi scârțâitoare.

— Jack, iubitule!

— Scumpa mea!

— Sărută-mă, Reggy!

— Băiatul meu!

— Iubito!

Cu inima zvâcnindu-i împinse ușa restaurantului Burton. Mirosuri grele îi cuprinseră respirația întretăiată: sosuri de carne pătrunzător aromate, scursuri de la verdețuri. Iată cum se hrănesc animalele.

Oameni, oameni, oameni.

Cocoțați pe scaunele înalte din fața barului, cu pălăriile împinse pe ceafă, la mese strigând să le mai aducă pâinea gratuită, sorbind până la fund, înghițind hulpavi cheaguri de mâncare noroioasă, cu ochii ieșindu-le din orbite, ștergându-și mustățile umezite. Un tânăr palid, cu fața unsă, își lustruia cu șervetul paharul, cuțitul, furculița și lingura. Un nou schimb de microbi. Un bărbat cu un șervet de copil, pătat de sos, încrețit de jur împrejurul gâtului, își hăpăia supa gâlgâitoare turnându-și pe gât lingură după lingură. Un bărbat scuipând îndărăt pe farfurie; o pastă pe jumătate mestecată: n-are dinți s-o mai toace. A nimerit un cotlet mai noduros de la grătar. Dă zor s-o dea gata mai repede. Ochi triști de băutor. A mușcat mai mult decât e-n stare să mestece. Și eu tot așa oi fi? Să ne vedem pe noi înșine tot așa cum ne văd ceilalți. Un om înfometat e un om mâniat. Muncește cu dinții și cu fălcile. Nu! O! Un os! Ultimul rege păgân al Irlandei, Cormac, în poemul acela pe care-l știu din școală s-a înecat cu un os la Sletty, mai la sud de Boyne. Mă întreb ce mânca tocmai. Ceva mai

consistent. Sfântul Patrick l-a convertit la creștinism. Însă vezi că n-a putut să-l înghită chiar cum trebuia.

— Roastbeef cu varză.

— O tocană.

Mirosuri de oameni. I se întorcea stomacul pe dos. Rumeguș, scuipat, fum dulceag călduț de țigară, duhoare de tutun mestecat, bere scursă, urină cu miros de bere a bărbaților, miazma stătută a fermentării.

N-aș putea să înghit niciun dumicat aici. Tipul care-și ascute cuțitul și furculița să devoreze tot ce-au să-i pună în față, bătrânul care se scobește în dinți. Un spasm, un icnet, e plin, mai rumegă încă pe gânduri. Înainte și după. Mulțumită Domnului după masă. Privește aici, imaginea aceasta și apoi și pe cealaltă.[173] Mai curăță sosul de la tocană cu dumicați îngălați de pâine. Linge-l direct din farfurie, omule. Să ies de aici.

Mai privi în jur la mestecătorii așezați pe scaunele lor la mese încrețindu-și nările.

— Două beri aici.

— O conservă de vacă și varză.

Tipul de-acolo care îndeasă în el cu cuțitul varză ca și cum viața i-ar depinde de asta. Frumos se mai descurcă. Mi se și face frică să mă uit. Ar fi mai sigur să mănânce de-a dreptul cu toate trei mâinile. Să rupă halcă de halcă. E un fel de a doua natură. S-a născut cu un cuțit de argint în gură. Asta-i ce se cheamă un spirit, cred. Sau nu. Argint înseamnă că te-ai născut bogat. Născut cu un cuțit. Dar atunci se pierde aluzia.

Un chelner cu șorțul prost legat strângea cu zgomot farfuriile unsuroase. Rock, portărelul, în picioare la bar, își sufla gulerul de spumă din halbă. E prea plină: uite cum și-a vărsat-o galbenă chiar lângă gheată. Un mesean, cu furculița și cuțitul ridicate în sus, cu coatele pe masă, gata pentru felul al doilea, privea spre ghișeul cu farfurii pe deasupra ziarului pătat de mâncare, împăturit în patru. Celălalt îi spune ceva, vorbește cu gura plină. Un ascultător plin de simpatie. Vorbea ca la masă. Mlamn mnâtâlnit chu el lhuni lha Bhancă. Da? Chiar, zău?

Domnul Bloom își ridică plin de îndoială două degete la buze. Ochii săi spuneau:

— Nu-i aici. Nu-l văd.

Afară. Nu pot să-i sufăr pe-ăștia care mănâncă murdar.

Se trase îndărăt către ușă. Să iau ceva ușor la Davy Byrne. Să-mi țină de foame. Până spre seară. Am mâncat bine dimineață.

— Friptură cu piure aici.

— O halbă de bere…

Fiecare pentru sine, cu ghearele și cu dinții. Înghite. Apucă. Hăpăie. Bagă-n tine.

Ieși în aerul mai limpede și se întoarse spre strada Grafton. Mănâncă sau vei fi tu mâncat. Ucide! Ucide!

Ia gândește-te la bucătăriile comune care ne-așteaptă în câțiva ani poate. Se strâng cu toții cu sufertașe și gamele să li se toarne. Devoră ce-i înăuntru direct pe stradă. John Howard Parnell de exemplu, rectorul de la colegiul Trinity toți cu toții ca să nu mai vorbim de rectorul tău și al meu și de la Trinity, femei și copii, birjari, preoți, pastori, feldmareșali, arhiepiscopi. Dinspre bulevardul Ailesbury și bulevardul Clyde, din locuințele meșteșugarilor, din azilul dinspre nord, lordul primar în caleașca lui de turtă dulce, regina cea bătrână într-o litieră. Farfuria mea s-a golit. După dumneata, cu ceșcuța noastră corporatistă. Ca la fântâna de la statuia lui sir Philip Crampton. Șterge-o de microbi cu batista. Următorul tot pune la loc alții când o șterge cu-a lui. Părintele O'Flynn ce și-ar mai râde de ei. Și chiar și-așa s-ar certa ca chiorii. Toți s-ar bate să fie primii. Ar vrea castroane de supă mari cât parcul Phoenix. Să scoată cu harponul bucățile de carne și târtițele dinăuntru. Nu pot să sufăr să-i văd pe alții cum mănâncă lângă mine. *Table d'hôte* la Hotelul City Arms, cum spune ea. Supă, felul principal și desert. Nici nu știi gândurile cui le mesteci în farfurie. Și pe urmă cine are să spele farfuriile și furculițele? S-ar putea ca la vremea aceea să ne hrănim cu toții cu pilule. Tot ni se strică dinții văzând cu ochii.

În fond e ceva cu mirosurile astea frumoase vegetariene care vin de la hrana simplă din pământ usturoiul, sigur, pute flașnetarii italieni foițe de ceapă, ciuperci. Suferință și pentru animale. Pasărea s-o curеți de pene s-o spinteci. Vitele astea nenorocite la târguri care stau și-așteaptă să le dea la cap să le despice căpățâna. Mu. Vițeii săracii, cum tremură. Mee. Carne de vițel pe sub mână. Vacă cu varză. În gălețile măcelarilor plescăie bojocii. Dă-ne bucata aia de piept din cârlig. Plop. Cap crud și oase însângerate. Oi jupuite cu ochii sticloși atârnând cu capul în jos, boturi de berbec învelite în hârtie murdară de sânge lăsând să le picure zeamă din nări peste rumegușul

de pe jos. Resturile și oasele de la cap, deoparte. Nu mai pune mâna pe carne, băiețașule.

Sânge cald proaspăt - asta se prescrie pentru anemie. De sânge ai totdeauna nevoie. Insidios. Să-l lingi, cald, fumegând, dens și zaharos. Fantome înfometate.

O, mi-e foame.

Intră la Davy Byrne. Asta e o cârciumă morală. Nu stă la palavre cu tine. Din când în când oferă un pahar. Dar în anii bisecți, odată la patru ani. A primit o dată un cec de la mine.

Ce să iau acum? Își scoase ceasul. Să vedem. Bere cu tonic?

— Salut, Bloom! spuse Flynn Năsosul din colțul lui.

— Salut, Flynn.

— Cum merg lucrurile?

— Bine, bine… Să văd. Am să iau un pahar de vin de Burgundia și… să văd.

Sardele în rafturi. Aproape că le guști privindu-le. Un sandvici? Ham și toți cei care se trag din el s-au strâns și s-au înmulțit aici. Conserve de carne. Ce este un cămin fără conservele de carne Plumtree? Un cămin incomplet. Ce stupidă reclamă! Sub anunțurile mortuare s-au găsit s-o plaseze. Hai să ne suim cu toții într-un plumtree, într-un prun din ăștia. Conserve din carnea lui Dignam. Canibalii i-ar pune și lămâie și garnitură de orez. Misionarii albi sunt prea sărați. Ca porcul în saramură. Te poți aștepta ca șeful să consume bucățile de onoare. Ar trebui să fie și cam tare de prea multă mișcare. Nevestele strânse în cerc să constate efectul. *A fost odată un negru regal. Care-a nu știu ce a făcut sau a mâncat nu știu ce dintr-un pastor venal.* Cu el, un adevărat paradis. Dumnezeu știe ce amestec mai e și ăsta. Praporul cu măruntaie cam mucede și gâtul strânse la un loc, tocate mărunt. E-o adevărată problemă să găsești carnea. Cușer. Carnea și laptele niciodată împreună. Era o chestie de igienă așa se spune acum. Postul de Yom Kippur e un fel de curățenie de primăvară pe dinăuntru. Pacea și războiul depind în fond de digestia individului. Religiile. Curcani și gâște de Crăciun. Uciderea pruncilor. Mâncați, beți și vă veseliți. Pe urmă spitalele de urgență sunt pline. Capete bandajate. Brânza te ajută să faci digestia la orice, mai puțin s-o mistui chiar pe ea. Mare putere are brânza.

— Aveți sandviciuri cu brânză?

— Da, domnule.

Aș vrea și câteva măsline dacă ar avea. Le prefer pe cele italiene. Bun paharul ăsta de Burgundia; face s-alunece. Te unge. Frumoasă salată, proaspătă și răcoroasă ca un castravete nou. Tom Kernan se pricepe să dreagă salata. Știe să-i dea gust. Untdelemn curat de măsline. Milly mi-a pregătit atunci cotletul acela cu mult pătrunjel. Luați o ceapă spaniolă. Dumnezeu a făcut hrana, diavolul pe bucătari. Crab al dracului de pipărat cu mirodenii.

— Nevasta bine?

— Foarte bine, mulțumesc… Un sandvici cu brânză, atunci. Aveți Gorgonzola?

— Da, domnule.

Flynn Năsosul își sorbi grogul.

— Mai pregătește vreun concert zilele astea?

Uite ce gură are. Ar putea să-și fluiere în propria lui ureche. Și clăpăuge să se potrivească cu buzele. Muzică. Se pricepe la așa ceva cât un birjar. Dar totuși e mai bine să-i spun. N-are ce strica. Reclamă gratuită.

— A contractat un turneu mai mare la sfârșitul lunii. Poate că ai auzit vorbindu-se.

— Nu. A, așa și trebuie. Cine-l organizează?

Barmanul îl servi.

— Cât face?

— Șapte pence, domnule… Mulțumesc, domnul meu.

Domnul Bloom își tăie sandviciul în fâșii subțiri. *Un pastor venal.* Mai ușoară decât chestiile astea cu cremă. *Cele cinci sute de soațe ale lui toate. S-au distrat atunci pe săturate.*

— Muștar, domnule?

— Mulțumesc.

Împinse sub fiecare din aceste felioare pe care le ridica binișor stropii gălbui. *Viețile lor.* Gata, l-am terminat. *Și a ajuns mai mare, tot mai mare, colosal.*

— Cine-l organizează? spuse. La drept vorbind, e cum s-ar zice o societate pe acțiuni. Cu participări la cheltuieli și profituri.

— Mda, acuma îmi aduc aminte, spuse Flynn Năsosul, băgându-și mâna în buzunar să se scarpine în josul pântecelui. Cine-mi spunea? Nu-i și Blazes Boylan băgat în chestia asta?

O zbucnire de aer cald, arșiță a muștarului, i se așeză domnului Bloom pe inimă. Își ridică ochii și întâlni privirea unui ceas coleric. Două. Ceasul cârciumii merge cu cinci minute înainte. Timpul nu stă pe loc. Acele se mișcă. Două. Nu-i încă.

Atunci diafragma i se ridică de poftă, coborî apoi iarăși înlăuntrul trupului său, jinduind iarăși prelung, cu un fel de dorință.

Vin.

Sorbi, simțindu-i mirosul, lichidul întăritor și, îndemnându-și cu fermitate gâtlejul să-l grăbească în jos, își depuse delicat paharul.

— Da, spuse. De fapt, el este organizatorul.

Nicio teamă. Asta nu înțelege nimic.[174]

Flynn Năsosul trase pe nas și se scarpină. Un purice care se ospătează pe cinste.

— A dat lovitura, îmi spunea Jack Mooney, cu meciul acela de box în care Myler Keogh l-a bătut pe soldatul din cazarma de la Portobello. Păi, cică l-a luat pe bătăușul ăla mic și l-a sechestrat în comitatul Carlow…

Sper că picătura asta din nas n-are să-i cadă în pahar. Nu, și-a smiorcăit-o la loc.

— Aproape o lună, omule, până i-a dat drumul. L-a pus să sugă ouă de rață dracului până la noi ordine. Ca să-l țină de la băutură, mă-nțelegi? Oho, Blazes e-un tip șmecher de tot.

Davy Byrne își făcu apariția din barul din spate în cămașă cu mânecile ridicate cu un pliu, ștergându-se pe buze de două ori cu șervetul. Molfăie și el ca prostul. Și cu surâsul unsuros pe toată fața lui sătulă. A pus prea multă untură peste napi.

— Și-acuma uite că s-a căpătuit, spuse Flynn Năsosul. Nu ne vinzi și nouă-un pont pentru Cupa de aur?

— Eu în astea nu mă bag, domnule Flynn, răspunse Davy Byrne. Eu nu-mi pun banii mei pe mârțoage.

— Aicea să știi că ai dreptate, spuse Flynn Năsosul.

Domnul Bloom își mânca sandviciul în fâșii, pâine proaspătă bună, cu satisfacție dezgustată, muștarul iute, savoarea cu miros de picioare a brânzei. Sorbituri din vinul său ales îi îmblânzeau cerul gurii. Asta nu-i deloc astringent. Și la vremea asta are gust mai plin, când nu e prea rece.

Un bar plăcut, liniștit. Drăguță tejgheaua asta de lemn. Plăcută. Îmi place așa cum e rotunjită.

— Eu nici nu mă gândesc să intru în chestii de-astea, spuse Davy Byrne. Caii ăștia pe mulți i-au dus la sapă de lemn.

Păi cârciumarii merg oricum la sigur, ce să mai și joace. Autorizați să vândă. Bere, vin și băuturi spirtoase pentru consum la fața locului. Cap câștig eu pajură pierzi tu.

— Adevăr grăiești, spuse Flynn Năsosul. Dacă nu ești băgat cu-ăia care aranjează pontul. Acuma nu mai e joc cinstit. Da' Fenehan le mai află câteodată. Astăzi îl dă câștigător pe *Sceptru.* Favorit e *Zinfandel,* al lordului Howard de Walden, care-a câștigat la Empson. Morny Cannon îl călărește. Eu aș fi putut să scot șapte contra unu pe Saint Amant acum două săptămâni.

— Chiar? spuse Davy Byrne…

Se îndreptă spre vitrină și luând de acolo registrul de casă, cam uzat, îi cercetă atent filele.

— Pe cuvântul meu că aș fi putut, spuse Flynn Năsosul trăgând pe nas. Ăsta a fost un cal cum nu mai vezi. Saint Frusquin i-a fost tată. A câștigat pe o furtună, era iapa lui Rothschild, îi puseseră doar vată-n urechi. Jachetă albastră, și șapcă galbenă. Dracul să-l ia pe găliganul ăla de Ben Dollard cu John O'Gaunt al lui. El m-a făcut să pierd ocazia. Mda.

Bău resemnat din paharul lui înalt, alunecându-și degetele pe piciorușul paharului.

— Mda, spuse oftând.

Domnul Bloom, mestecând în picioare, își coborî ochii pe suspinul celuilalt. Un idiot cu nasul mare. Să-i spun de calul ăla pe care Lenehan? Dar știe și el. Mai bine lasă-l să uite. Du-te și mai pierde niște bani. Cretinul și banii lui. Picătura aia iar îi iese din nas. Rece trebuie să-i fie nasul când sărută o femeie. Și totuși lor s-ar putea să le placă. Bărbile țepoase le plac, de pildă. Nasurile reci ale câinilor. Bătrâna doamnă Riordan căreia-i ghiorăiau mațele și cu terrierul ei Skye la hotelul City Arms. Molly care-l lua mereu în brațe. O, cățelușul meu mic ham hamhamham!

Vinul pătrunse și înmuie aluatul amestecat de pâine muștar și o clipă înainte brânză frământată. Bunișor vin. Are gust mai bun pentru că nu mi-e sete. Sigur, după baie mă simt așa. Doar o înghițitură sau două. Pe urmă pe la ora șase pot. Șase, șase. Timpul va fi trecut atunci. Ea…

Focul îmblânzit al vinului îi mocnea în vene. Chiar că aveam nevoie. Mă simt așa fără vlagă. Ochii săi priveau, fără înfometare, șiruri de cutii de

conserve, sardele, căngi de homar viu colorate. Ce lucruri stranii și-au ales oamenii de mâncare. Le scot din scoici, le scobesc cu acul din cochilii, le smulg din copaci, scot melcii din pământ cum mănâncă francezii, sau din mare cu momeala sau cârligul. Peștii ăștia proști nu se învață minte nici într-o mie de ani. Dacă n-ai ști, ar fi chiar primejdios să bagi orice așa în gură. Bobițe de-astea otrăvitoare. Boabele de lemn câinesc. Le vezi rotunde și le și crezi bune. Culorile astea țipătoare trebuie să te facă atent. Merge vestea din gură în gură. Îl încerci pe câine întâi. Te-atrag și cu mirosul și cu aspectul. Roade ispititoare. Cornete cu înghețată. Cremă. Instinctul. De pildă, plantațiile de portocali. Au nevoie de irigație artificială. Bleibtreubtrasse. Da, dar ce faci cu stridiile? Când te uiți la ele parcă ar fi niște scuipaturi. Scoici murdare. Și-al dracului de greu de deschis. Cine le-o fi descoperit? Se hrănesc cu gunoaie, cu scursori din canale. Spumos și stridii Red Bank. Au efecte asupra puterilor sexuale. Afrodisiac. El a fost la restaurant la Red Bank azi-dimineață. O fi stat la masa cu stridii ca un pește bătrân. Poate că-i trup tânăr la pat. Nu. Iunie e lună fără stridii. Dar sunt unii cărora le place vânatul înainte de termen. Iepure de braconaj, întâi să prinzi iepurele. Chinezii mănâncă ouă vechi de cinzeci de ani, albastre și înverzite. Mese cu câte treizeci de feluri. Fiecare fel e poate inofensiv dar se-amestecă înăuntru. O idee de roman polițist cu otrăviri. Arhiducele Leopold era acela? Nu. Da, sau era Otto unul dintre Habsburgii ăștia? Sau cine era ăla care-și mânca mătreața de pe cap? El se descurca cel mai ieftin la masă. Sigur, ăștia-s aristocrați. Pe urmă ceilalți se iau după ei ca să fie la modă. Și lui Milly ceara de pământ și făina. Aluaturile astea crude îmi plac și mie. Jumătate din stridiile pe care le pescuiesc le-aruncă înapoi în mare ca să țină prețurile cât mai ridicate. Ieftine. Nu le-ar mai cumpăra nimeni. Icrele negre. Recepții în stil mare. Vin alb de Rin în pahare verzi. O petrecere de lume bună. Lady cutare. Perle pudrate peste sâni. Ceea ce se cheamă *élite. Crème de la crème.* Cer feluri de mâncare speciale ca să poată pretinde că sunt. Pustnicul cu un pumn de boabe își stăpânește ascuțișurile cărnii. Ne cunoaștem doar, vino să mănânci la mine. Nisetru regal. Către decanul magistraților municipali, Coffey, măcelarul, are de la excelența sa dreptul să vândă vânat de pădure. Și-i trimite înapoi câte o jumătate de vacă. Banchetul pe care i-am văzut cum îl pregăteau când am fost acolo la bucătăriile președintelui Curții. Bucătarul șef cu coiful alb ca un rabin. Rață combustibilă. Varză cârlionțată *à la duchesse de Parme.* Mai bine să

scrie direct pe menu să știi și tu ce mănânci prea multe condimente strică fiertura. Mă pricep și eu nițel. O mai dreg cu niște cuburi de supă sintetică Edwards. Gâște îndopate până nu se mai mișcă. Homarii fierți de vii. Mai luați de aici din potârniche. Nu mi-ar displăcea să fiu chelner într-un hotel de lux. Bacșișuri, haine de seară, doamnele pe jumătate goale. Îmi dați voie să vă mai îndemn la puțin file de somon cu lămâie, domnișoară Dubedat? Da, vă rog, pe dată. Și s-a și servit, da, pe dată. Cred că-i un nume hughenot. Țin minte că era o domnișoară Dubedat la Killiney. *Du, de la,* franțuzește. Și totuși, e-aceeași mâncare de pește, poate bătrânul Micky Hanlon din strada Moore poate tot din același pește și-a scos banii, spintecându-l, băgându-și degetele până la încheieturi prin urechi și prin măruntaie, și el nici nu știe să scrie, și se strâmbă de zici că-i dracu' curat. Muiski A Hașa Ha. Ignorant ca o cizmă, dar e-un om de cincizeci de mii de lire sterline.

Lipite de geam două muște bâzâiau, lipite una de alta.

Vinul licăritor îi mai întârzie o clipă pe cerul gurii, se lăsă înghițit. Strivesc în prese strugurii de Burgundia. Căldura soarelui este. Parcă ar fi o mângâiere tainică să-mi spună ceva o amintire. Mângâiate astfel, simțurile pătrunse de licoare, își amintiră. Ascunși sub ferigile sălbatice pe Howth. Sub noi golful adormit cerul. Niciun sunet. Cerul. Golful purpuriu în preajma capului Leului. Verde la Drumleck. Verdegalben spre Sutton. Câmpuri sub mare, linii șterse cafenii în iarbă, orașe îngropate. Și-l revărsase peste haina mea părul, urechelnițe printre paiele pe landă mâna mea strecurându-i-se ei sub ceafă, ai să mă șifonezi toată. O, minunat a fost! Proaspătă-moale cu unguente mirositoare mâna ei atingându-mă: ochii ei asupra-mi nu s-au întors într-o parte. Pierdut peste ea m-am aplecat, buzele pline pe de-a-ntregul deschise, i-am sărutat gura. Ium. Încet mi-a alunecat în gură fursecul cu susan cald și mestecat. Într-o pulpă siropoasă o măcinase gura ei dulce și acrișoară cu salivă. Ce bucurie; am mâncat-o; bucurie. Viață tânără, îmi dădeau buzele ei întinzându-se. Buze moi, calde, lipicioase, dens atrăgându-mă. Flori erau ochii ei, ia-mă, ochii consimțind. Pietricele rostogolindu-se. Întinsă și nemișcată. O capră. Nimeni. Sus pe Ben Howth rododendroni, o capră pășind sigură, coacăzele legănându-și boabele plecate. Ascunsă sub ferigi ea râdea cald închisă în sine. Amețit m-am aplecat asupră-i, am sărutat-o; ochii, buzele ei, gâtul ei întins, pulsând, sânii ei de femeie plini în bluza de voal de călugăriță, cu sfârcurile grase

semeț înălțate. Cald o căutam cu limba. Ea m-a sărutat. Am fost sărutat. Consimțind toată mi-a zburlit moale părul. Sărutată, m-a sărutat.

Eu. Și eu acum.

Lipite, muștele bâzâiau.

Ochii lui plecați urmăreau venele tăcute ale tăbliei de stejar. Frumusețe: se încovoaie, curbele acestea sunt frumusețea. Zeițe cu forme frumoase, Venus, Iunona; curbele formelor pe care le admiră o lume, le văd la muzeul bibliotecii înalte în holul rotund, zeițe goale. Ajută digestiei. Lor nu le pasă cum arată oamenii. Toate deschise vederii. Niciodată vorbind, vreau să spun nu unor oameni ca Flynn. Să zicem c-ar vorbi Pygmalion și Galateea ce-ar spune ea prin cuvânt? Muritorule! Te-ar pune la locul tău. Sorb nectarul la masă cu zeii, platouri de aur, numai ambrozie. Nu ca mesele noastre prăpădite, berbec rasol, morcovi și păstârnac, o sticlă de Allsop. Nectarul; închipuie-ți, să bei electricitate; hrana zeilor. Formele de frumusețe ale femeii sculptate iunonian. Frumosul nemuritor. Și noi îndesându-ne mâncarea printr-o gaură și scoțând-o prin spate: hrană, chin, sânge, fecale, pământ, hrană: trebuie să-l hrănim așa cum băgăm cărbuni într-o locomotivă. Ele n-au. Nu m-am uitat niciodată. Am să mă uit astăzi. N-are să mă vadă paznicul. Să mă aplec să las să-mi cadă ceva să văd dacă ea.

Picurând un mesaj tăcut dinspre vezică îndemnându-l să meargă să facă să nu facă aici să facă. Bărbat și terminându-și treaba își goli paharul până la fund și porni, și ele li se dăruiesc bărbaților, celor conștienți de bărbăția lor, se culcă cu iubiții, bărbații, un tânăr s-a bucurat de ea, în curte.

Când sunetul ghetelor lui nu se mai auzi Davy Byrne spuse din registrul lui:

— Ce e de fapt? Nu lucrează la asigurări?

— A plecat de-acolo de mult, spuse Flynn Năsosul. Contractează reclamele pentru *Freeman.*

— Îl cunosc bine din vedere, spuse Davy Byrne. Are vreun necaz?

— Necaz? spuse Flynn Năsosul. N-am auzit. De ce?

— Am băgat de seamă că era în doliu.

— Era? spuse Flynn Năsosul. Da, chiar, era. L-am întrebat cum merg lucrurile pe-acasă. Ai dreptate, zău. Era în doliu.

— Eu nu ating niciodată subiectul ăsta, spuse cu umanitate Davy Byrne, dacă văd că un domn are necazuri de felul acesta. Nu faci decât să le aduci aminte.

— Nu e nevasta, oricum, spuse Flynn Năsosul. L-am întâlnit alaltăieri când ieșea tocmai de la lăptăria irlandeză pe care o ține nevasta lui John Wyse Nolan pe strada Henry și-avea o oală cu smântână în mână s-o ducă acasă la jumătatea lui. Ea e bine hrănită, îți spun eu. Ce-i mai bun.

— Și zici că lucrează pentru *Freeman*? spuse Davy Byrne.

Flynn Năsosul strânse din buze.

— Nu-și cumpără el smântână din reclamele pe care le contractează. De asta poți să fii sigur.

— Și atunci cum? întrebă Davy Byrne scoțându-și nasul din registru.

Flynn Năsosul execută niște pase rapide prin aer cu degete de scamator. Făcu cu ochiul.

— E mason, spuse.

— Ce vorbești? spuse Davy Byrne.

— Și-ncă cum, spuse Flynn Năsosul. Ordine străveche liberă și consimțită. Lumină, viață și iubire, pe Dumnezeul meu. Îl ajută ei. Asta mi-a spus-o un, de, nu spun cine.

— Adevărat?

— A, e o confrerie grozavă, spuse Flynn Năsosul. Nu te uită când te văd la pământ. Cunosc pe unul care a tot vrut să intre și el, dar ei se țin închiși ca o stridie. Zău, și bine-au făcut că nu le primesc pe femei.

Davy Byrne surâsecăscăâncuviință toate în același gest:

— Iiiichaaaaaaaach!

— A fost odată o femeie, spuse Flynn Năsosul, care s-a ascuns într-o pendulă să vadă ce dracu' fac ei acolo. Dar dracul să mă ia dacă n-au mirosit-o și-au scos-o afară și-au juruit-o pe loc ca mare maestru. Era una din alea Saint Leger din Doneraile.

Davy Byrne, mulțumit după căscat, spuse cu ochii încă înecați în lacrimi:

— Adevărat? E-un om cumsecade, liniștit. Îl văd deseori aici și nici o singură dată nu l-am văzut, înțelegi, să întreacă măsura.

— Nici Dumnezeu din cer n-ar putea să-l facă să se îmbete, spuse cu încredere Flynn Năsosul. Când se încălzesc lucrurile, odată-l vezi cum se strecoară afară. Nu l-ai văzut cum se uita la ceas? A, nu erai aici. Dacă-l inviți să bea ceva cu tine primul lucru pe care-l face e să-și scoată ceasul să vadă cât poate să bea. Îți spun, pe Dumnezeul meu, c-așa face.

— Sunt unii așa, spuse Davy Byrne. Eu zic că-i un om în care poți să ai încredere.

— Nu-i băiat rău, spuse Flynn Năsosul trăgând pe nas. Se știe chiar că, uneori nu s-a dat în lături să-și ajute un prieten la nevoie. Ce-i al lui e-al lui. Bloom are și el, da, părțile lui bune. Dar e un lucru pe care el n-are să-l facă niciodată.

Cu mâna mâzgăli o semnătură invizibilă alături de grogul său.

— Știu, spuse Davy Byrne.

— Nimic negru pe alb, spuse Flynn Năsosul.

Paddy Leonard și Lyons Cocoșul intrară. Tom Rochford îi urma, netezindu-și cu mâna vesta de culcarea claretului.

— Ziua, domnule Byrne.

— Ziua, domnilor.

Se opriră în fața barului.

— Cine stă să susțină? întrebă Paddy Leonard.

— Eu oricum șed, răspunse Flynn Năsosul.

— Ei, ce luăm? întrebă Paddy Leonard.

— Eu iau o limonada, spuse Lyons Cocoșul.

— Ce face? strigă Paddy Leonard. De când, pentru Dumnezeu? Tu ce iei, Tom?

— Cum stai cu canalizarea? întrebă Flynn Năsosul sorbind din paharul lui.

Drept răspuns Tom Rochford își apăsă mâna pe stern și sughiță.

— Te-ar deranja dacă te-aș ruga să-mi dai un pahar cu apă rece, domnule Byrne? spuse.

— Sigur, domnule.

Paddy Leonard privi chiorâș spre tovarășii săi de băutură.

— Doamne-ajută-mă și mă miluiește, spuse, uite la cine vreau eu să dau de băut! Apă rece și limonadă! Doi băieți care-ar fi în stare să sugă whisky dintr-un picior umflat. Asta are-n mânecă un nume de cal dracului pentru cupa de aur. Cică-i sigur, mortal.

— *Zinfandel,* nu? întrebă Flynn Năsosul.

Tom Richford vărsă praful dintr-o hârtiuță răsucită în paharul cu apă așezat în fața lui.

— Gastrita asta blestemată, spuse înainte de a bea.

— Bicarbonatul face foarte bine, spuse Davy Byrne.

Tom Rochford încuviință din cap și bău.

— *Zinfandel* este?

— Să nu spui, făcu cu ochiul Lyons Cocoșul. Eu arunc cinci șilingi pe contul meu.

— Spune-ne dacă ești om și du-te și la dracu', spuse Paddy Leonard. Cine ți-a vândut pontul?

Domnul Bloom în drum spre afară ridică trei degete în semn de salut.

— La revedere, spuse Flynn Năsosul.

Ceilalți se întoarseră să se uite.

— Ăsta-i tipul care mi l-a vândut, șopti Lyons Cocoșul.

— Pfrut! spuse Paddy Leonard cu dispreț. Domnule Byrne, domnul meu, o să luăm două jamesonuri mici de-ale dumitale după asta și o…

— Limonadă, adăugă politicos Davy Byrne.

— Mda, spuse Paddy Leonard. Un biberon pentru bebelușul.

Domnul Bloom mergea acum spre strada Dawson, netezindu-și dinții cu limba. Ar trebui ceva verde: spanac să spunem. Pe urmă, cu aparatul ăsta cu raze Röntgen s-ar putea.

Pe aleea Ducelui un terrier famelic vărsă o zeamă urâtă de oase pe pietrele caldarâmului și o lipăi apoi cu zel reînnoit. Necumpătare. Restituire cu mulțumiri după ce s-a digerat pe deplin conținutul. La început dulce apoi savuros. Domnul Bloom ocoli prudent. Rumegători. Felul al doilea. Își mișcă falca de sus, vezi. Mă întreb dacă Tom Rochford are să facă ceva cu invenția aia a lui. Își pierde vremea s-o explice în fața lui gură-cască ăla de Flynn. Tipii slabi cu gura mare. Ar trebui să fie o sală sau un loc în care inventatorii să se ducă și să-și vadă de invențiile lor. Bineînțeles, atunci ar da buzna și toți șarlatanii.

Fredona, prelungind în ecou solemn, sfârșiturile fiecăreia dintre măsuri:

Don Giovanni, a cenar teco
M'invitasti.

Mă simt mai bine. Burgundul. Ș-un bun tonic. Cine l-o fi distilat primul? Vreun tip profund nefericit. Curajul bețivului. Acuma trebuie la *Kilkenny People* pentru reclama ceea.

Scaune de toaletă goale, curate, așteptând în vitrina lui William Miller, instalații sanitare, îl îndemnară îndărăt la gândurile sale. Ar putea; și să vadă totul până jos; înghiți o dată un ac și-ți iese din coaste după ani de zile, îți trece prin tot corpul, îți schimbă ductele biliare, splina împroșcată peste ficat, sucul gastric prin meandrele intestinelor ca prin țevi. Dar tipul,

săracul, trebuie să stea drept toată vremea cu înlăuntrul și afara la vedere. Asta-i știința.

— *A cenar teco.*

Ce înseamnă teco? La noapte poate.

Don Giovanni, m-ai invitat
Să vin la tine la noapte,
Rum Rum rumdum.

Nu prea se potrivește.

Keyes: două luni dacă l-aș convinge pe Nannetti. Asta ar face două lire și zece șilingi, cam două lire și opt șilingi. Trei îmi datorează Hynes. Două lire și unsprezece: Reclama de la Presscott. Două și cincisprezece. Cam cinci guinee. Dacă am noroc.

Aș putea să cumpăr un jupon din acelea de mătase pentru Molly, la culoare cu jartierele noi.

Astăzi. Astăzi. Să nu mă gândesc.

Un turneu în sud, deci. De pildă, stațiunile balneare englezești? Brighton, Margate. Digul pe clar de lună. Vocea ei plutind peste ape. Fetele acelea frumoase pe plajă. În față la barul lui John cel Lung un vagabond somnoros sta sprijinit într-o rână, pierdut în gânduri și ronțăindu-și pumnul murdar. Om de nădejde caută de lucru. Plată mică. Mănâncă orice.

Domnul Bloom coti de la vitrina cu tarte nevândute de la Gray și trecu prin fața librăriei reverendului Thomas Connellan. *De ce am părăsit biserica romană? Cuibul păsărilor*. Femeile cică l-ar împinge pe ăsta pe la spate. Se zice că pe vremea foametei cartofilor le dădeau supă la copiii săracilor ca să treacă la protestanți. Dincolo e asociația unde se ducea tata când cu convertirea evreilor săraci. Aceeași momeală ieftină. De ce am părăsit noi biserica romană?

Un tinerel orb se oprise bătând cu bastonul său subțire în bordura trotuarului. Nu se vede niciun tramvai. Vrea să traverseze.

— Doriți să traversați? întrebă domnul Bloom.

Adolescentul orb nu răspunse. Fața lui împietrită, se încruntă vag. Își mișca nesigur capul.

— Sunteți pe strada Dawson, spuse domnul Bloom. Strada Molesworth este peste drum. Doriți să treceți? Nu e nimic pe stradă acum.

Bastonul se mișcă tremurător spre stânga. Ochii domnului Bloom îi urmăriră mișcarea și întâlniră din nou furgonul de la curățătoria chimică oprit în față la Drago. Unde i-am mai văzut părul uns cu briantină chiar când eram. Balegă de cal. Vizitiul a intrat la John cel Lung. Își mai potolește setea și el.

— E un camion acolo, spuse domnul Bloom, dar acum stă pe loc. Vă trec eu peste drum. Doriți să mergeți spre strada Molesworth?

— Da, răspunse tânărul. Spre strada South Frederick.

— Haideți, spuse domnul Bloom.

Îi atinse ușor cotul slab; apoi apucă mâna moale, văzătoare, s-o conducă mai înainte.

Spune-i ceva. Mai bine să nu-mi dau aere de superioritate. Ei nu prea au încredere în ce te aud spunând. O remarcă obișnuită:

— N-a apucat să plouă.

Niciun răspuns.

Are pete pe haină. Își scapă mâncarea, presupun. Pentru el trebuie că are un cu totul alt fel de gust. La început trebuie hrăniți cu lingurița. Ca mâna de copil e mâna lui. Cum era a lui Milly. Sensibilă. Mă prețuiește, îmi închipui, după mâna mea. Mă întreb dacă are nume. Căruță. Să-i feresc bastonul de picioarele capului e obosit și el își târâie picioarele moțăie. Așa. Liber acum. Pe la coada taurului, prin fața calului.

— Mulțumesc, domnule.

Știe că sunt bărbat în toată firea. Vocea.

— E bine acuma? Prima la stânga.

Orbul lovi cu bastonul bordura trotuarului și își văzu de drum, trăgându-și bastonul după sine, pipăind iarăși.

Domnul Bloom mergea în urma picioarelor fără vedere, a costumului ieftin de șeviot. Săracul de el, e și tânăr! Cum Dumnezeu știa că e camionul acolo? Trebuie că l-a simțit. Văd poate cu fruntea. Un fel de simț al volumelor. Greutatea. Ar simți dacă se ia ceva de lângă el? Simte un gol. Ce stranie impresie trebuie să aibă el despre Dublin, când își pipăie așa drumul pe trotuar. Ar putea să umble drept dacă n-ar avea bastonul ăsta? O față pioasă, fără sânge, ca a unuia care se gândește să se facă preot.

Penrose! Așa-l chema pe individul acela.

Și vezi, toate lucrurile pe care pot să le învețe. Citesc cu degetele. Acordează piane. Și noi ne mirăm când vedem că de fapt sunt oameni

deștepți. De ce credem că un om diform sau un cocoșat e deștept când îl auzim spunând un lucru pe care l-am spune și noi. Sigur, simțurile celelalte sunt mai. Brodează. Împletesc coșuri. Ar trebui ajutați. Aș putea să cumpăr un coșuleț din ăsta împletit pentru ziua lui Molly. Ei nu-i place să lucreze de mână. S-ar putea să se supere. Oamenii negri li se spune.

Și simțul mirosului trebuie să fie mai fin. Mirosurile din toate părțile, strânse laolaltă, în buchet. Și fiecare persoană în parte. Pe urmă primăvara, vara; miresme. Gustul. Se zice că nu simți gustul vinului dacă ții ochii închiși sau dacă ai guturai. Și nici dacă fumezi pe întuneric, cică n-ai mai avea nicio plăcere.

Și cu o femeie, de exemplu. Mai lipsit de rușine dacă nu vezi. Fata aceea care trecea prin față la Stewart, cu nasul pe sus. Uitați-vă la mine. Am tot ce-mi trebuie. Ciudat trebuie să fie să nu poți s-o vezi. Un fel de formă în ochii minții sale. Temperatura glasului când o atinge cu degetele trebuie aproape că-i vede liniile curbele. Mâinile lui în părul ei, de pildă. Să zicem că-i negru, de exemplu. Bine, să zicem negru. Pe urmă alunecând peste pielea ei albă. Se simte altfel poate. Simți albul.

Oficiul poștal. Trebuie să răspund. Ce plictiseală astăzi. Să-i trimit un mandat de doi șilingi jumătate de coroană. Primește micul meu dar. Papetăria-i chiar aici. Stai. Mă mai gândesc.

Cu un deget gingaș își mângâie ușor de tot părul pieptănat înspre spate peste urechi. Iarăși. Fire de pai subțiratece, subțiratece. Pe urmă, ușor, degetul îi mângâie pielea pe obrazul drept. Și aici e păr ca un puf. Nu de ajuns de moale. Pe pântece e cel mai moale. Nu-i nimeni în jur. Uite-l că intră pe strada Frederick. Poate se duce la școala de dans a lui Levenston. S-ar zice că-mi potrivesc bretelele.

Trecând prin fața barului lui Doran își strecură mâna între vestă și pantaloni și, dând în lături cămașa, ușor, își pipăi o cută molatecă a pântecului. Numai că știu că e albăgălbuie. Ar trebui să încerc pe întuneric să văd.

Își retrase mâna și-și aranjă haina la loc.

Săracul de el! Un băiețandru de-abia. Teribil. Cu adevărat teribil. Ce visuri o fi având, dacă nu vede? Viața un vis pentru el. Unde-i dreptatea, când te gândești că s-a născut așa? Femeile și copiii aceia la excursia cu picnic care au ars de vii și s-au înecat la New York. Holocaust. Karma îi spune, transmigrația pentru păcatele pe care le-ai săvârșit într-o viață

trecută reîncarnarea mă tu-n pisoză. Doamne, doamne, doamne. Păcat, sigur; dar, oricum ar fi, parcă nu prea poți le dai cu totul dreptate.

Uite-l pe sir Frederick Falkiner care intră la loja francmasonilor. Solemn ca un episcop. După un dejun copios la terasa Earlsfort. Niște juriști bătrâni care dau gata o butelie. Anecdote de la tribunal și la jurați și vorbe memorabile de la școlile snoabe. L-am condamnat la zece ani. Bănuiesc că ar strâmba din nas la vinul ăsta din care am băut eu. Pentru ei numai vinuri de soi, cu anul însemnat pe o sticlă plină de praf. Are concepțiile lui bine fixate despre justiție de câte ori e în vreun proces la corecțională. De altfel un bătrânel bine intenționat. Actele poliției sunt pline cu delicte și ei au interes la sută să fabrice crimele. Și el îi trimite la plimbare. E pornit pe cămătari. Pe Reuben J. l-a frecat bine de tot. La drept vorbind ăsta chiar e ceea ce zic ei că-i tipul de ovrei murdar. Au ceva putere judecătorii ăștia. Niște bătrâni scorțoși cu perucă. Urși cu o labă rănită. Să aibă Domnul milă de sufletul tău.

Ia te uită, un afiș. Bazar la Mirus. Excelența sa lordul locotenent. În șaisprezece, astăzi e. Pentru a contribui la fondurile spitalului Mercer. *Messiah* întâi pentru așa ceva s-a cântat. De Handel. Ce-ar fi să m-abat și pe acolo. Ballsbridge. Să intru și la Keyes. Nu n-are rost să mă țin de el ca o lipitoare. Până la urmă îl plictisesc. Sigur c-am să dau peste cineva cunoscut de la ușă.

Domnul Bloom intră pe strada Kildare. Întâi trebuie. Biblioteca.

Pălărie de paie în soare. Pantofi galbeni. Pantaloni cu manșeta întoarsă. Este. Este[175].

Inima îi bătea înăbușit. La dreapta. Muzeul. Zeițele. Zvâcni spre dreapta.

— Este? Aproape sigur. Nu mă uit. Sunt cu vinul în nas. De ce am? Prea mi s-a suit la cap. Da, este. Mersul. Nu văd. Nu văd. Mergi înainte.

Îndreptându-se spre poarta muzeului cu pași lungi speriați își ridică ochii. Frumoasă clădire. Sir Thomas Deane a proiectat-o. Nu vine după mine?

Poate nu m-a văzut. Era cu lumina în ochi.

Inima îi flutura răbufnindu-i în suspine întretăiate. Repede. Statui reci: ce liniște-i aici. Într-o clipă sunt în siguranță.

Nu, nu m-a văzut. Două trecute. Chiar la poartă.

O, inima!

Cu ochii zvâcnindu-i privea fix la curbele albicioase de piatră. Sir Thomas Deane era cu stilul grec.

Să caut ceva eu.

Grăbită, mâna îi intră precipitat în buzunar, scoase, citi desfăcută Agendath Netaim. Unde am?

Ocupat să caut.

Vârî repede la loc Agendath.

După-masă a spus ea.

Asta caut. Da, asta. Încearcă în toate buzunarele. Batis. *Freeman.* Unde l-am? A, da. Pantalonii. Portmoneul. Cartoful. Unde l-am?

Repede. Mergi liniștit. Încă o clipă. Inima.

Mâna lui căutând acel unde l-am găsit în buzunarul de la șold săpunul loțiunea trebuie să trec s-o iau o hârtie încălzită lipindu-se. A, săpunu-i acolo! Da. Poarta.

Am scăpat!

Cu urbanitate, să-i facă să se simtă în largul lor, bibliotecarul, quaker notoriu, torcea ca o pisică[176].

— Și avem, nu-i așa, paginile acelea neprețuite din *Wilhelm Meister* - un mare poet despre un mare confrate poet. Un suflet ezitant ridicând armele împotriva unei mări de chinuri[177], sfâșiat de îndoieli contradictorii, așa cum vedem și în viața adevărată.

Făcea un pas înainte lăsându-se pe vârfuri și scârțâindu-și pielea încălțămintei, și un pas îndărăt, lăsându-se pe călcâie, pe podeaua solemnă.

Un funcționar tăcut, deschizând numai puțin ușa, îi făcu semn tăcut.

— Îndată, spuse, scârțâind a plecare, mai adăstând cu toate acestea. Visătorul frumos, neputincios, care e înfrânt de faptele nepriincioase. Simți întotdeauna că judecățile lui Goethe sunt atât de adevărate. Adevărate, în ultimă analiză.

Cu această analiză bi-scârțâindu-i încălțările, se îndepărtă în pas de dans vechi parcă. Chel, cu tot sârgul, la ușă își aplecă urechea mare cu totul vorbelor funcționarului; le dădu ascultare; pieri.

Doi rămași.

— Monsieur de la Palisse, rânji Stephen, mai era viu cu un sfert de oră înainte de a muri.

— Ți i-ai găsit pe-acei șase studenți la medicină, așa grozavi, întrebă John Eglinton[178], cu pizma unui mai vârstnic, care să scrie *Paradisul Pierdut* după dictarea dumitale? Să-i zică acuma *Suferințele lui Satan* [179].

Surâs. Surâde surâsul lui Cranly.

Întâi a gâdilat-o
Și pe urmă a mângâiat-o
Și i-a-mpins și cateteru' femeiesc
Că era doară studintele medicinesc
Bătrânu' studinte medi…

— Am impresia că are să-ți mai trebuiască unul pentru *Hamlet.* Șapte e număr scump minții mistice. Cele șapte și strălucitoare, cum le spune bătrânul DubluVe Be.[180]

Cu-ochi-lucitori, cu craniul stufos plecat tot mai aproape de lampa de pupitru cu abajurul verde cercetându-i fața, bărboasă în umbra mai verde-întunecată, un ollav, cu ochi sfințiți[181]. Râse scăzut înspre el, râs de bursier, slugarnic[182]; fără răspuns.

Orchestral Satan, plângând la mai multe cruci
Cu lacrimi cum îngerii plâng.
Ed egli avea del culi fatto trombetta.[183]

Îmi ține foliile ca ostateci.

Cei unsprezece fii adevărați ai Wicklow-ului și ai lui Cranly să-și elibereze țara mumă. Kathleen-cu-dinții-știrbi, câmpiile ei patru, verzi și frumoase, străinul în casa ei. Și încă unul să-l primească: *ave, rabbi.* Cei doisprezece din Tinahaly. În umbra golfului de stâncă gungure pentru ei. Tinerețea sufletului meu i-aș dărui-o, noapte de noapte. Du-te cu Dumnezeu. Noroc la vânat. [184]

Mulligan a primit telegrama mea.

Nebunie. Insistă.

— Tinerii noștri barzi irlandezi, cenzură John Eglinton, mai au încă până să creeze o figură pe care lumea s-o așeze alături de Hamletul saxonului

Shakespeare; deşi, ca şi bătrânul Ben, aproape că şi eu îl admir - fireşte, fără să mi-l fac idol.[185]

— Toate întrebările astea-s pur academice, spuse ca un oracol Russell, din umbrele lui. Vreau să spun, dacă Hamlet e în realitate Shakespeare, sau Iacob Întâiul, sau Essex. Ca şi discuţiile clericilor despre istoricitatea lui Isus. Arta trebuie să ne reveleze nouă idei, esenţe spirituale fără de formă. Întrebarea supremă în ce priveşte opera de artă este din cât de adâncă viaţă izvorăşte. Pictura lui Gustave Moreau este pictura ideilor. Poezia cea mai profundă a lui Shelley, cuvintele lui Hamlet, ne aduc mintea în contact cu înţelepciunea veşnică, lumea ideilor lui Platon. Tot restul sunt doar speculaţiile unor învăţăcei, bune pentru învăţăcei.

A.E. povestindu-i unui ziarist yankeu, venit să-i ia interviu. Deh, drăznetul să mă lobească![186]

— Învăţaţii au fost şi ei întâi învăţăcei, spuse Stephen mai-mult-decât-politicos. Aristotel a fost odată învăţăcelul lui Platon.

— Şi a şi rămas asta, ar trebui să tragem nădejde, vorbi aşezat John Eglinton. Parcă-l vezi, un învăţăcel model, cu diploma la subsuoară.

Râse iarăşi, către chipul bărbos, şi el acum surâzând.

Spiritual şi fără de formă. Tată. Cuvântul şi Suhul Sfânt. Atoatetatăl, omul ceresc. Hiesos Kristos, magician al frumosului. Logosul care suferă în noi în fiece clipă. Adevăr zic că asta. Eu sunt focul asupra altarului. Eu sunt untul de sacrificiu.[187]

Dunlop, Judecătorul, romanul cel mai nobil dintre ei toţi. A.E., Arval, Numele Inefabil, la ceruri urcat, K. H., maestrul lor, a cărui identitate nu le este ascunsă adepţilor. Fraţi ai marii loji albe, mereu la pândă să vadă dacă pot să ajute cu ceva. Crist cu sora-mireasă, umezeală a luminii, născut dintr-o fecioară dăruită cu suflet, sophia căindu-se, repausată întru planul buddhii. Viaţa ezoterică nu e pentru o persoană de rând. Omul de Rând trebuie să se curețe întâi de karma cea rea. Doamna Cooper Oakley a zărit odată forma elementală a foarte ilustrei surori a noastre H.P.B.[188]

O, pfui! Ruşine asupră-i! *Pfuiteufel!* Nu-ntrebuia să te nuiţi, prăutate, ’mşoară, nu-ntrebuie când o doamnă-şi abrată elementalele.

Domnul Best[189] intră, înalt, tânăr, blând, luminos. Purta cu graţie în mână un carneţel, nou, mare, curat, lucitor.

— Învățăcelul acela model, spune Stephen, ar spune că-ngândurările lui Hamlet despre viața de apoi a sufletului său princiar, monologul lui improbabil, nesemnificativ și nedramatic, sunt la fel de găunoase ca și ale lui Platon.

John Eglinton, încruntându-se, spuse, dospindu-și mânia:

— Pe cuvântul meu, mi se urcă sângele la cap când îl aud pe cineva că-l compară pe Aristot cu Platon.

— Care din ei doi, întrebă Stephen, m-ar fi exilat pe mine din cetatea lui?

Scoate-ți din teacă pumnalele definițiilor. Calicitatea calului este ce-ul atotcalului. Curenți de tendințe și eoni idolatrizează ei. Dumnezeu: zgomot pe stradă: foarte peripatetic. Spațiul: ceea ce trebuie dracului să vezi. Prin spații mai mici decât globulele roșii ale sângelui omenesc se târâie furiș după fesele lui Blake întru eternitatea căreia lumea aceasta vegetală îi e doar o umbră[190]. Ați-nete de clipa de acum, de locul de aici, prin care tot ce va să vie se-aruncă înspre trecut.[191]

Domnul Best înaintă, amabil, către colegii săi.

— Haines a plecat, spuse.

— Da?

— I-am arătat cartea lui Jubainville. Să-l fi văzut, s-a ambalat de tot după *Cântecele de dragoste din Connacht* a lui Hyde. Nici n-am mai putut să-l aduc aici să audă discuția. S-a dus glonț la Gill s-o cumpere.

Tu, cărticica mea, ia-ți zborul,
Ca să-ți saluți nepăsătorul cetitoriu.
Tu, scrisă - deși eu asta nu am vrut -
Într-un grai englezesc sărac, urât.

— Fumul de turbă i s-a suit la cap, își dădu cu părerea John Eglinton.

Noi aici în Anglia simțim asta. Tâlhar copleșit de penitență. S-a dus. L-am afumat la fund ca pe-o scrumbie. Piatră verde licăritoare. Smaragd prins în inelul mării.

— Lumea nici nu-și dă seama cât de primejdioase pot fi cântecele de iubire, îi avertiză ocult oul aurifer al lui Russell. Mișcările care lucrează revoluții în lumea largă se nasc din visele și viziunile unui țăran de pe coline. Pentru ei pământul nu e solul pe care să-l exploatezi, ci mama vie și iubitoare. Aerul rarefiat al academiei și al arenei produce câte un roman de

șase parale, cântecelul de cabaret, și Franța dă floarea cea mai de preț a corupției în Mallarmé, însă viața ce se cuvine s-o râvnim li se revelează doar celor săraci cu Duhul, viața feacilor lui Homer.

De la aceste cuvinte, domnul Best își întoarse un chip neamenințător către Stephen.

— Mallarmé, ca să vezi, spuse, a scris poemele acelea minunate în proză pe care ni le citea Stephen MacKenna la Paris. Acela despre *Hamlet.* Zice: *Il se promène, lisant au livre de lui-mème,* înțelegi, *citind cartea despre sine însuși.* Descrie cum a fost reprezentat *Hamlet* într-un oraș franțuzesc, înțelegi, un oraș de provincie. I-au făcut și afișe.

Mâna în care nu ținea carnetul scria cu grație semne mici prin aer.

HAMLET
ou
LE DISTRAIT
Pièce de Shakespeare

Repetă către încruntarea din-nou-întunecată a lui John Eglinton:

— *Pièce de Shakespeare,* mă-nțelegi. Ceva atât de franțuzesc, punctul de vedere franțuzesc. *Hamlet ou...*[192]

— Un prăpădit cu gândurile aiurea, termină Stephen.

John Eglinton râse.

— Da, cam așa ar fi, spuse. Oameni foarte cumsecade, fără îndoială, dar deprimant de lipsiți de pătrundere în unele privințe.

O somptuoasă și statică exagerare a unei crime.[193]

— Călău al sufletului, l-a numit Robert Greene[194], spuse Stephen. Nu degeaba a fost fecior de măcelar, rotindu-și toporișca înzăpezită și scuipându-și în palme. Nouă vieți s-au luat pentru una, a tatălui său. Tatăl Nostru carele ești în Purgatoriu. Hamleții în kaki nu șovăie să tragă.[195] Și abatorul năclăit de sânge din actul cinci e o prevestire a lagărelor de concentrare cântate de domnul Swinburne[196].

Cranly, cu ordonanța lui fără grai, urmărind mersul bătăliilor, de departe.

Puii și soațele dușmanilor ucigași pe care nimeni
Alt decât noi crutatu-i-am...

Între surâsul saxon și țipătul yankeu. Diavolul și marea cea adâncă.

— Îi place lui să creadă că *Hamlet* e doar o poveste cu stafii, spuse John Eglinton întru lămurirea domnului Best. Precum băiatul grăsan din Pickwick, vrea să ne facă să simțim carnea cum ni se încrâncenează.

Ascultă! Ascultă! O ascultă![197]

Și carnea trupului meu îl aude; încrâncenându-se, aude.

Dacă vreodată tu ai…

— Ce este o stafie? spuse Stephen vibrând de energie reținută. E unul care s-a topit întru impalpabilitate prin moarte, prin absență, prin schimbarea felului de a fi. Londra elisabetană era la fel de departe de Stratford cum este Parisul corupt de feciorelnicul Dublin. Și cine-i stafia din *limbo patrum,* reîntorcându-se în lumea care l-a dat uitării? Cine e regele Hamlet?

John Eglinton își foi trupul slab, lăsându-se pe spate, să cumpănească.

Preluând.

— E ceasul acesta al unei zile în miezul lui iunie, spuse Stephen, cerându-le atenția cu o privire grăbită. S-a înălțat drapelul pe teatrul de lângă chei. Ursul Sackerson mormăie în vizuina de alăturea, grădina Paradisului. Mateloții care au navigat pe vremuri cu Drake își mestecă acum cârnații printre plebeii care se-nghesuie la parter.

Culoare locală. Bagă aici tot ce știi. Fă-ți-i complici.

— Shakespeare a ieșit din casa hughenotului din Silver Street și înaintează acum pe lângă cuștile cu lebede, de-a lungul cheiului. Însă nu mai adastă să arunce fărâmituri lebedei mamă, care-și conduce trupa de pui către trestii. Lebăda Avonului are alte gânduri.[198]

Alcătuirea locului acțiunii. Ignatius Loyola, dă zor, ajută-mă![199]

— Începe piesa. Se arată un actor de sub streașină de umbră, înveștmântat în armura învechită a unui țap de la curte, un bărbat îndesat cu glas adânc. Este stafia, regele, un rege care nu e rege, iar actorul este Shakespeare care a studiat *Hamlet* toți anii din viața lui ce nu i-au fost deșertăciune, spre a ajunge să joace rolul spectrului. Își rostește, cuvintele

către Burbage, actorul tânăr, oprit acum în fața lui, nemișcat, de ceastălaltă parte a norilor de pânză cerată, chemându-l pe nume:

Hamlet, sunt duhul tatălui tău

și îndemnându-l să-l asculte. Unui fiu îi grăiește, feciorul sufletului său, prințul, Hamlet cel tânăr și astfel fiul trupului său, Hamnet Shakespeare, care a murit la Stratford pentru ca cel ce-i poartă numele să poată trăi întru vecie.

— Este oare cu putință ca actorul acela Shakespeare, stafie întru absență, și învestmântat în straiele îngropatului rigă al Danemarcei, stafie întru moarte, rostindu-și propriile-i cuvinte către un nume, numelui însuși fiului său (de-ar fi trăit Hamnet Shakespeare ar fi fost frate geamăn al prințului Hamlet), este oare cu putință, vreau să știu, sau poate chiar probabil, că nu a tras, sau presimțit, încheierea logică a acestor premise: tu ești fiul deposedat de drepturi; eu sunt părintele ucis; mama ta este regina vinovată. Ann Shakespeare, născută Hathaway?

— Dar iscodeala asta în viața de familie a unui om mare, începu nerăbdător Russell.

Aici erai, preacinstitule?[200]

— Interesându-l doar pe vreun scrib al parohiei. Vreau să spun, avem piesele. Vreau să spun, când citim poezia *Regelui Lear* ce ne mai privește cum a trăit poetul? În ce privește trăirea vieții, servitorii noștri pot s-o facă pentru noi, a spus Villiers de l'Isle[201]. Să spionezi, să tragi cu urechea la bârfele de zi cu zi de prin culise, bețiile poetului, datoriile poetului. Avem *Regele Lear* și el este nemuritor.

Chipul domnului Best, la care se făcuse apel, aprobă.

Plutește asupră-le cu valurile și cu puhoaiele tale,
Mananaan, Mananaan, MacLir…[202]

Ia spune acuma, omule, lira aceea sterlină pe care ți-a dădut-o cu împrumut când ți-era foame?

Pe cinstea mea, aveam nevoie.

Ia, ține aici galbenul acesta.

Haide-haide! Ai cheltuit-o mai toată în patul Georginei Johnson, fata popii. Remușcătura duhului lăuntric.
Ai de gând să plătești?
O, da.
Când? Acuma?
Să vezi… nu.
Atunci, când?
Mi-am plătit drumul. Mi-am plătit drumul.
Lasă asta. El e de dincolo de râul Boyne. Din colțul de nord-est. Ai o datorie.[203]
Așteaptă. Cinci luni. Se primenesc toate moleculele. Sunt altul acum. Un alt eu a luat lira aceea.
Bâzz. Bâzz.
Însă eu, enteleehie, formă a formelor, sunt eu prin memorie pentru că dăinui sub formele mereuschimbătoare. Eu care am păcătuit și m-am rugat și am ținut postul.
Copil pe care Cormee l-a scăpat de bătaia cu vâna de bou la palmă.[204] Eu, eu și eu. Eu.
A.E.I.O.U. O-ți datorez.
— Vrei să spui că nesocotești tradiția a trei secole? întrebă vocea cârcotașă a lui John Eglinton. Stafia ei cel puțin a fost exorcizată pentru totdeauna. Pentru literatură cel puțin, ea a murit înainte de a se naște.
— Ea a murit, replică Stephen, cu șaizeci și șapte de ani după ce s-a născut. Ea l-a văzut pe el și cum a intrat și cum a ieșit din lumea aceasta. Ea a primit întâile lui îmbrățișări. Ea i-a născut copiii și ea a așezat băncuțele pe ochii lui să-i țină pleoapele închise când el s-a fost întins pe patul de moarte.
Patul de moarte al mamei. Lumânarea. Oglinda acoperită cu pânza. Ea care m-a adus pe lumea aceasta zace acolo, cu pleoape de bronz, sau câteva flori ieftine. *Liliata rutilantium.*
Am plâns singur.
John Eglinton privea în licuriciul încâlcit al lămpii sale.
— Lumea crede că Shakespeare a făcut o greșeală, spuse el, și că a ieșit din ea cât de repede și de bine s-a priceput și el.
— Prostii! spuse Stephen aspru. Un om de geniu nu face greșeli. Erorile lui sunt voluntare și sunt portaluri ale descoperirii.

Portalurile descoperirii se deschiseră să-l primească pe bibliotecarul quaker, scârțâindu-și blând încălțările, chel, urecheat și asiduu.

— O scorpie, spuse veninos ca un scorpion John Eglinton, nu e un portal util al descoperirii, am putea spune. Ce descoperire utilă a învățat Socrate de la Xantipa?

— Dialectica, răspunse Stephen, și de la maică-sa cum să aducă pe lume gândurile. Ce a învățat de la cealaltă soață a lui, Myrto, *(absit nomen!)* Epipsychidionul socratididionic, niciun bărbat și nici vreo femeie n-au să știe vreodată. Însă nici știința moașei și nici cicălelile căldicele ale alteia nu l-au scăpat de arhonii Sinn Feinului și de ulcica lor de cucută.

— Dar Ann Hathaway? spuse glasul liniștit, aducător, de uitare al domnului Best. Da, s-ar zice c-o uităm, așa cum Shakespeare însuși a uitat-o.

Privirea îi alunecă dinspre barba gânditorului către țeasta gâlcevitorului, spre a-i certa, spre a-i dojeni, nu cu asprime; și apoi către tigva puritană, trandafiriu-cheală, nevinovată însă calomniată.

— Avea o minte bună, care făcea ceva parale, spuse Stephen, și o ținere de minte nu trândavă. Și-a dus cu el o amintire de-astea în desagă[205], pe când își îndesea pasul către cetatea romilor fluierând *Fata pe care-o las în urma mea.* Dacă n-ar fi fost cutremurul de pământ să ne spună când, și tot am ști unde să-l punem pe săracul Iepurilă[206], acolo, în banca lui, speriat de câini, și frâiele bătute scump, și ferestrele albăstrii. Și amintirea asta, *Venus și Adonis,* era-n iatacul oricărei flușturatece și iubărețe din Londra. Adică, este Katherine, scorpia, o femeie urâtă? Hortensio spune despre ea că era o femeie tânără și frumoasă. Credeți adică că cei care a scris *Antoniu și Cleopatra,* pătimașul pelerin, avea ochi-n ceafă de și-a ales țiitoarea cea mai slută din tot comitatul Warwick, să-i fie soață la pat? Foarte bine; a părăsit-o, și s-a dus să cucerească lumea bărbaților. Doar că femeile lui băiețoase sunt femei așa cum le vede un băiat. Viața, gândurile, vorbirea lor, le sunt așa cum li le dau bărbații. Și a ales rău? Mie mi se pare că el a fost ales. Așa cum alții își au voia lor în ce fac, așa și Ann își avea felul ei de a face. La dracu', pe ea trebuie s-o judecăm acuma. Ea și-a pus ochii ei cu vino-ncoace pe el, ea, galeșa de două șase de-anișori. Zeița cu ochii cenușii care se apleca peste Adonis, tinerelul, plecându-se ca să-l supună, ca un prim pas spre gestul de sporire și umflare, e doar o cumătră din

Stratford, îndrăzneață și știutoare, care-și răstoarnă într-un lan de grâu amantul mai tânăr decât ea.

Și rândul meu? Când?

Haide!

— Lan de secară, spuse domnul Best luminos, vioi, ridicându-și cartea cea nouă, cu vioaie luminozitate.

Murmură apoi cu plăcere blondă pentru toți cei din jur:

În întinderile de secară
Țăranii mulțumiți se joacă-ntr-o doară.[207]

Paris: drăguțul de el, drăguț-încântat.

O siluetă înaltă în homespun păros se ridică din umbră dezvăluindu-și ceasul ajutător.

— Mi-e teamă că am întârziat la *Homestead.*

Încotro-și îndreaptă pașii? E-aici ceva de exploatat.

— Pleci, întrebară sprâncenele însuflețite ale lui John Eglinton. Te vedem diseară la Moore? Vine și Piper.

— Piper? pică-n vorbă domnul Best. S-a-ntors Piper?

Peter Piper a picat un pic de piper pe pipa lui. L-a picnit.

— Nu știu dacă pot. E joi. Avem ședință. Dacă scap la vreme.

Yoghini în scufie la cutie acasă la Dawson. *Isis fără văl.* Cartea lor în pali, pe care-am încercat-o noi s-o amanetăm. Cu picioarele încrucișate sub el, la umbra umbrelei, tronează, logos aztec, funcționând la niveluri astrale, suprasufletul lor, mahamahtma. Și ermetiștii credincioși așteptând lumina, copți pentru tovărășia novicilor, chela, jur-împrejurul lui. Louis H. Victory, T. Caulfield Irwin. Doamne ale lotusului îi slujesc, ochi în ochi, cu glandele pineale licărindu-le. El tronează, pătruns pe deplin de zeul său, Buddha sub platani. Golf al sufletelor, în golf înghițindu-i. Suflete de bărbați, suflete de femele, mânji de suflete. În golful țipetelor jeluitoare, rotindu-se, fluturând, jeluiesc.[208]

În mediocritate chintesențială
De ani de zile în sipet de carne în suflet de femeie stă.

— Se zice că vom avea o surpriză, literară, spuse bibliotecarul puritan, prietenos și grav. Umblă zvonul că domnul Russell strânge laolaltă o

cunună din versurile poeților noștri mai tineri. Așteptăm cu toții încordați.

Încordat privi în conul de lumină al lămpii unde luceau trei chipuri iluminate.

Vezi asta. Să ții minte.

Stephen își coborî privirile peste pălăria largă, fără cap, atârnată de măciulia toiagului de frasin sprijinit acum de genunchi. Casca și sabia mea. Atinge-o ușor cu două degete arătătoare. Experiența lui Aristotel. Una sau două? Necesitatea este ceva în virtutea căreia este cu neputință ca un lucru să fie altfel decât este. Argal, o pălărie este o pălărie.[209]

Ascultă.

Tânărul Colum și Starkey. George Roberts e cu partea comercială. Longworth are să-i facă ceva reclamă în *Express.* O, chiar? Mi-a plăcut *Ciobanul* de Colum. Da, cred că el are lucrul acela straniu, geniul. Chiar crezi că are cu adevărat geniu? Yeats îi admira versul acela: *Ca în pământ sălbăticit un vas grecesc.* I-l admira? Sper c-ai să reușești să vii diseară. Vine și Malachi Mulligan. Moore i-a spus să-l aducă și pe Haines. Ai auzit gluma domnișoarei Mitchell cu Moore și Martyn? Că Moore întruchipează păcatele tinereții lui Martyn? Grozav de spiritual, nu? Te face să te gândești la Don Quijote și Sancho Pânza. Doctorul Sigerson spune că epopeea noastră națională rămâne de abia de acum încolo de scris. Moore e omul pentru așa ceva. Un cavaler al tristei figuri aici, printre noi, la Dublin. Cu fustanelă galbenă? O'Neill Russell? Da, da, el trebuie să dea glas limbii mărețe de odinioară. Și Dulcineea lui? James Stephens lucrează acum la niște schițe foarte spirituale. S-ar zice că ajungem și noi importanți.

Cordelia. *Cordoglio.* Cea mai însingurată dintre fiicele lui Lir.

Împins la colț. Acuma, lustrul tău cel mai franțuzesc.

— Mulțumesc foarte mult, domnule Russell, spuse Stephen ridicându-se. Dacă ați fi atât de bun să-i dați scrisoarea domnului Norman…

— A, da. Dacă el crede că-i atât de importantă, are să intre. Avem așa de multă corespondență.

— Înțeleg, spuse Stephen. Mulțumesc.

Domnul să te răsplătească. Ziarul porcilor. Bivolilor binevoitor.

— Și Synge mi-a promis un articol pentru *Dana.* Au să ajungă să ne citească. Simt eu că da. Liga gaelică are nevoie de câte ceva în irlandeză. Sper c-ai să vii diseară. Adu-l și pe Starkey.

Stephen se așeză.

Bibliotecarul puritan reveni dinspre cei care-și luaseră rămas bun. Înroșindu-și chipul, spuse:

— Domnule Dedalus, punctele dumitale de vedere sunt cât se poate de interesante.

Scârțâia în sus și în jos, ridicându-se pe vârfuri mai aproape de cer preț de-un pantofior de fată[210], și, la adăpostul zvonului celor care ieșeau, spuse cu glas scăzut:

— Punctul dumitale de vedere este, deci, că ea nu i-a fost credincioasă poetului?

Un chip alarmat mă întreabă. De ce-a venit la mine? Politețe, sau o lumină lăuntrică?

— Unde există o împăcare, spuse Stephen, trebuie să fi fost întâi o despărțire.

— Da.

Crist vulpea în cioareci de piele, ascunzându-se, hăituit în furcile copacilor loviți de trăsnet, de chiotele și goana vânătorii. Neștiutor de muiere, ieșind singuratec la vânătoare. Femei și-a câștigat sieși, stirpe slabă, târfă a Babilonului, cucoană de juzi, soață de hangii grași. Vulpea și gâștele.[211] Și în Piața Nouă un trup lălâu și necinstit, odinioară trupeș, odinioară dulce, proaspăt ca și scorțișoara, acum cu frunzele căzându-i, toate, golașe, înspăimântată de mormântul îngust și neiertător.

— Da. Așadar crezi…

Ușa se închise după cei plecați.

Liniștea se înstăpâni deodată în chilia boltită, retrasă, liniște a aerului cald și îngândurat.

Lampa unei vestale.

Aici cântărește el lucruri care n-au fost să fie: ce-ar mai fi trăit să înfăptuiască Caesar, dac-ar fi dat crezare prezicătorului; ce-ar fi putut să fie; disponibilitățile posibilului ca posibil; lucruri neștiute; ce nume purta Achile când a adăstat printre femei.

Gânduri în sicrie în jurul meu, în sarcofaguri de mumii, îmbălsămate în mirodeniile cuvintelor. Thoth, zeul bibliotecilor, zeu-pasăre, cu coroană lunară. Și am auzit glasul acelui mare preot al Egiptului. *În cămările zugrăvite încărcate cu cărămizile cărților.*[212]

Înțepenite acum. Odinioară vii în mințile oamenilor. Țepene: dar o mâncărime a morții este în ele, să-mi spună în ureche o poveste dulceagă, să mă îndemne să le sfarăm vrerea.

— Sigur, spuse gânditor John Eglinton, dintre toți oamenii mari, el este cel mai enigmatic. Nu știm nimic, decât că a trăit și a suferit. Nici măcar atâta. Alții se apleacă la întrebarea noastră.[213] O umbră plutește peste tot restul.

— Dar *Hamlet* e atât de personal, nu? pleda domnul Best. Vreau să spun, un fel de document personal, înțelegi, despre viața lui privată. Vreau să spun, mie nu-mi pasă nici atâtica, înțelegi, cine e omorât, cine e vinovat…

Depuse o carte inocentă pe marginea pupitrului, surâzându-și sfidarea. Documentele lui personale în original. *Ta an bad ar an tir. Taim imo shagart*.[214] Pune-i și unt englezesc deasupra, John micuțule.

Spuse John, micuțul Eglinton.

— Mă așteptam la paradoxuri din ce ne-a povestit Malachi Mulligan, dar te avertizez că dacă vrei să-mi zdruncini convingerea că Shakespeare este Hamlet, ai în fața dumitale o sarcină dificilă.

Îngăduie-mi.

Stephen înfruntă veninul ochilor vătămători licărindu-i întunecați sub sprâncenele încruntate. Un vasilisc. *E quando vede l'uomo l'attosca.* Messer Brunetto[215], îți mulțumesc pentru vorba asta.

— Așa cum noi, sau maica noastră *Dana,* ne țesem și ne destrămăm trupurile, spuse Stephen, de la o zi la alta. Și moleculele lor sar ca pe-o suveică încolo și-ncoace, tot astfel artistul își țese și destramă imaginea. Și așa cum negul pe pieptul meu, în dreapta, este acolo unde era când m-am născut, deși trupul meu a mai fost țesut din țesătură nouă, iarăși și iarăși de atunci, tot astfel, prin stafia părintelui neodihnit mă privește neclintit imaginea fiului mort. În clipa intensă a imaginației, când mintea, cum spune Shelley, este un cărbune pâlpâitor, ceea ce am fost eu, este ceea ce sunt, și ceea ce în putința lucrurilor aș putea ajunge să fiu. Tot astfel, în vremea viitoare, sora bună a trecutului, pot să mă văd pe mine însumi așa cum stau acum aici, doar din răsfrângerea a ceea ce voi fi atunci.

Drummond din Hawthornden ți-a fost aici de ajutor să sari peste gard, și-ncă în stil mare.[216]

— Da, spuse domnul Best tinerește, eu îl simt pe Hamlet tânăr de tot. Amărăciunea poate vine de la tată, dar pasajele cu Ofelia, sigur vin de la fiu.

A-ncurcat borcanele. El este tatăl meu. Eu sunt fiul lui.

— Negul acela piere cel din urmă, spuse Stephen râzând.

John Eglinton făcu o strâmbătură deloc plăcută.

— Dacă asta ar fi un semn particular al geniului, spuse, atunci geniul s-ar găsi pe toate drumurile. Piesele anilor din urmă ai lui Shakespeare, pe care le admira Renan atât de mult respiră un alt-spirit.

— Spiritul împăcării, suflă bibliotecarul.

— Nu poate fi împăcare, spuse Stephen, dacă n-a fost o despărțire.

Am mai spus asta.

— Dacă vreți să știți care au fost faptele ce și-au aruncat umbra peste infernul timpului din *Regele Lear, Othello, Hamlet, Troilus și Cresida,* uitați-vă să vedeți când și cum se ridică umbra. Ce îmblânzește inima omului. Naufragiat în furtuni crâncene, mult încercat, ca un alt Ulise, Pericles, prinț al Tyreniei?

Capul, cu bonetă ascuțită roșie, izbit de vânturi, orbit de sarea amară a valurilor.

— Un copil, o fată pe care s-o strângă în brațe, Marina.

— Înclinarea sofiștilor către cărările lăturalnice ale apocrifelor este o cantitate constantă, identifică John Eglinton. Drumul mare e lipsit de varietate dar el te conduce la cetate.

Mare om Bacon: s-a cam mucegăit. Shakespeare, păcatele tinereții lui Bacon. Saltimbanci ai cifrului bătând drumul mare.[217] Căutători în marea căutare. Care-i cetatea, bunilor meșteri? Murmurul numelor proprii: A. E., eon, Magee, John Eglinton. La răsărit de soare, la apus de lună: *Tir na n-og.* Cu ghete amândoi și cu toiaguri.

Câte mile pân' la Dublin?,
De trei ori douăzeci și-o dată zece, domnul meu.
Suntem acolo când se-aprind lumânările?

— Domnul Brandes o acceptă, spuse Stephen, ca pe prima piesă din perioada ultimă.[218]

— O acceptă? Și ce spune despre asta domnul Sidney Lee, sau domnul Simon Lazarus, cum zic unii că i-ar fi numele adevărat?

— Marina, spuse Stephen, un copil al furtunii, Miranda, un miracol, Perdita, cea care a fost pierdută. Ce-a fost pierdut i se redă acuma: copilul fiicei sale. *Scumpa mea soție,* spune Pericles, *era întocmai ca fata aceasta.* Ar iubi-o cineva pe fiică dacă n-a iubit-o înainte pe mamă?

— Arta de a fi bunic, începu să murmure domnul Best. *L'art d'être grand...*

— Pentru un om dotat cu lucrul acela, straniu, geniul, propria sa imagine este criteriul oricărei experiențe, materiale sau morale. O astfel de chemare îl emoționează. Imaginea, asemănarea cu alți bărbați din neamul său dimpotrivă îl îndepărtează. N-ar vedea în așa ceva decât încercări grotești ale naturii de-a spune totul sau de a se repeta.

Fruntea benignă a bibliotecarului puritan se aprinse trandafirie de speranță.

— Nădăjduiesc că domnul Dedalus își va elabora teoria spre iluminarea marelui public. Și ar mai trebui să-l menționăm și pe un alt comentator irlandez, domnul George Bernard Shaw. Și nici să nu-l uităm pe domnul Frank Harris. Articolele sale despre Shakespeare în *Saturday Review* au fost, desigur, strălucitoare. Ce e ciudat e că și dânsul ne înfățișează o legătură nefericită cu doamna neagră a sonetelor. Rivalul care i-ar fi fost preferat este William Herbert, conte de Pembroke. Mărturisesc că dacă poetul tot a trebuit să fie respins, un astfel de refuz ar părea mai în armonie cu - cum să-i spunem? - concepția noastră despre ceea ce n-ar fi trebuit să fie.[219]

Tăcu pe această expresie bine găsită, ridicându-și printre ei capul blând, ca de pinguin, trofeu pentru înfruntările lor.

Cu vorbe grave, de puritan, îi grăiește, ca un bărbat soației sale. Mă iubești tu, Miriam? Au îți iubești tu bărbatul?

— Și asta se poate, spuse Stephen. E-o spusă a lui Goethe pe care domnul Magee o citează cu plăcere. Păzește-te de ce dorești în tinerețe pentru că ai s-o capeți la maturitate. De ce trimite el la una care e o *buonaroba,* o iapă pe care au călărit-o toți bărbații, o domnișoară de onoare cu trecut scandalos, tocmai pe-un senior mărunt să i-o pețească? Era el însuși senior al limbii și se făcuse singur domn printre plebei, scrisese și *Romeo și Julieta.* De ce atunci? Încrederea în el însuși îi fusese pretimpuriu ucisă. Fusese de la început el însuși răsturnat într-un lan de grâu (lan de secară, ar

trebui să spun) și în propriii lui ochi n-avea să mai fie niciodată victorios după ce n-ajunsese să izbândească în jocul de-a chicotelile și de-a rästurnica. Să se prefacă, doar, că ar fi un don Juan n-avea cum să-l ajute. Să mai înfrângă mai târziu pe altele, n-ar mai fi putut să-i șteargă prima înfrângere. Colțul mistrețului îl rănise tocmai acolo unde-i stă iubirea sângerândă. Dacă scorpia-i înfrântă, ei tot îi mai rămâne arma nevăzută a femeii. Este acolo, îl simt în cuvinte, un spin înfipt în carne, care-l împinge într-o patimă nouă, o umbră mai întunecată a primei, întunecându-i chiar și propria lui înțelegere de sine însuși. Și tot o astfel de soartă îl așteaptă, și cele două furii i se unesc într-un singur vârtej.

Ei stau s-asculte. Și în portalurile auzului lor eu vărs.

— Sufletul a mai fost o dată rănit de moarte, o otravă picurată în portalul unei urechi adormite. Dar cei care-s dați morții în somn n-au cum să știe în ce fel au fost uciși decât dacă Creatorul le înzestrează sufletele cu cunoașterea vieții care va să vie. Otrăvirea și animalul cu două spinări care-o pusese la cale, stafia regelui n-avea de unde să le știe, de n-ar fi fost dăruit cu știința lor de Creator. Din cauza asta vorba lui (graiul lui englezesc sărac, urât) e-ntotdeauna îndreptată-n altă parte, spre înapoi. Răpitor și pradă, ce ar fi vrut și n-ar fi vrut să fie, acestea toate îl însoțesc, merg cu el laolaltă, de la globurile de ivoriu încercănate în albastru ale Lucreției spre sânul Imogenei, dezgolit, cu negul lui cu cinci podoabe. Se trage înapoi, obosit de creația pe care-a îngrămădit-o laolaltă, ca să se-ascundă sieși pe sine însuși, câine bătrân care-și linge o rană veche. Dar pentru că pierderea îi e lui câștigul, merge acum înainte către veșnicie în personalitatea-i neștirbită, neînvățat de înțelepciunea pe care el a izvodit-o sau de legile pe care el le-a dat la iveală. Și-a ridicat viziera. E stafie, umbră acum, vântul de lângă stâncile de la Elsinore, sau, cum vă place, vocea mării, voce auzită doar de inima lui, care este substanță a propriei sale umbre, fiul consubstanțial tatălui.

— Amin! i se răspunse din prag.

Și m-ai găsit, o, tu, dușman al meu?[220]

Entr'acte.

Cu chip nerușinat, grav ca al unui diacon, Buck Mulligan înaintă atunci, zglobiu în straiele-i bălțate, înspre salutul zâmbetelor lor. Telegrama mea.

— Vorbeați despre vertebratul gazos[221], dacă nu mă-nșel? îl întrebă pe Stephen.

Înjiletcat în galben de primulă salută bine dispus cu panamaua ridicată ca un copil cu o zuruitoare.

Îi fac primire bună. *Was Du verlachst wirst Du noch dienen*.[222]

Stirpe a batjocoritorilor: Photius, pseudomalachi, Johann Most[223].

El care pe Sine însuși s-a zămislit, cu mijlocirea Duhului Sfânt, și s-a trimis pe Sine însuși, Răscumpărător al durerilor, între Sine și alții, Carele, prins de dușmanii Săi, despuiat și biciuit, a fost bătut în cuie ca un liliac de ușa grajdului, lăsat să moară de istoveală pe arborele crucii, Carele s-a lăsat îngropat, s-a înălțat, a brăzdat adânc iadul, s-a urcat la ceruri și acolo în toți acești o mie nouă sute de ani șade de-a dreapta Propriului Său Eu, dar încă are să vie în ziua de apoi să-i judece pe vii și pe morți când toți cei vii au să fie de acuma morți.

Își înalță mâinile. Cad vălurile. O flori! Clopote, clopote, clopote sunând laolaltă.

— Da, într-adevăr, spuse bibliotecarul puritan. O discuție cât se poate de instructivă. M-aș prinde că și domnul Mulligan are o teorie proprie despre piesă și despre Shakespeare. Toate părțile ar trebui să fie reprezentate.

Surâse întru toate părțile deopotrivă.

Buck Mulligan medita, perplex:

— Shakespeare? spuse. Parcă am auzit de numele ăsta.

Un surâs însorit, fugar, își lăsă raza peste trăsăturile destinse ale chipului său:

— Sigur, spuse luminos, amintindu-și. Tipul care scrie ca Synge.

Domnul Best se întoarse spre el:

— Haines îți ducea dorul, spuse. Nu l-ai întâlnit? Trebuie să vă întâlniți mai târziu la D.B.C. S-a dus la Gill să cumpere *Cântecele de dragoste de la Connacht* de Hyde.

— Eu am venit prin muzeu, spuse Buck Mulligan. A fost pe-aici?

— Compatrioții bardului, răspunse John Eglinton, au cam obosit, poate, de scânteierile teoretizărilor noastre. Aud că o actriță l-a jucat pe Hamlet pentru a patru sute opta oară la Dublin aseară. Vining susține că prințul era femeie. Nu s-a gândit nimeni să-l facă irlandez? Judecătorul Barton, cred,

caută acum nişte indicii în sensul acesta. Se jură (prinţul, nu judecătorul) pe Sfântul Patrick.

— Cea mai scânteietoare dintre toate e povestea aceea a lui Wilde, spuse domnul Best ridicându-şi scânteietorul carnet de notiţe. *Portretul d-lui W.H.,* unde dovedeşte că sonetele au fost scrise de un anume Willie Hughes, bărbat la chip cu chipuri câte vrei.

— Adică pentru Willie Hughes, nu? întrebă puritanul bibliotecar.

Sau Hughie Wills. Dl. William Hinsuşi. W.H.: eu cine-s?[224]

— Vreau să spun, pentru Willie Hughes, spuse domnul Best, corectându-şi nonşalant scolia[225]. Sigur, totul e un paradox, înţelegeţi. Hughes şi chipurile şi toate nuanţele de culoare, dar e foarte caracteristic felul în care-şi dezvoltă toată chestia. E tocmai esenţa lui Wilde, înţelegeţi. Tuşa lui lejeră.

Privirea lui le atinse, lejeră, chipurile pe când le surâdea, efeb blond. Esenţa îmblânzită a lui Wilde.

Eşti al dracului de spiritual. Trei gâturi de whisky irlandez ai băut pe ducaţii lui Dan Deasy.

Eu cât am cheltuit? O, câţiva şilingi.

Pentru un cârd de bărbaţi ai presei. Umoare umedă şi uscată.

Spirit. Ţi-ai da toate cele cinci duhuri ale minţii pentru livreaua mândră a tinereţii în care se-mpăunează el. Sunt trăsături ale dorinţei mulţumite.

S-ar putea să fie mai mult. Ia-o tu-n numele meu. La vremea-mperecherii. Zeus, vreme răcoroasă a rutului dăruie-le. Mda, ca pe o porumbiţă.

Eva. Păcat dezgolit, pântec al grânelor. Un şarpe încolăcind-o cu colţ în sărutul lui.

— Crezi că-i doar un paradox, întreba bibliotecarul puritan. Batjocoritorul nu e niciodată luat în serios atunci când e el mai serios.

Vorbeau serioşi despre seriozitatea batjocoritorului.

Chipul din nou greoi al lui Buck Mulligan îl supraveghea în vremea aceasta pe Stephen. Apoi, clătinând din cap, se apropie, scoase o telegramă împăturită din buzunar. Buzele-i mobile citeau, surâzând cu o nouă încântare.

— Telegramă! spuse. Minunată inspiraţie! Telegramă! O bulă papală!

Se aşeză pe un colţ al mesei neluminate, citind cu glas tare, voios:

— *Sentimental este acela care ar vrea să se-nfrupte fără să-şi asume datoria enormă a lucrului înfăptuit.* Semnat: Dedalus. De unde-ai furat-o şi

pe-asta? De la bordel? Nu. Din College Green. Ți-ai băut toate patru lirele? Mătușica acuș îi face o vizită tatălui tău nesubstanțial. O telegramă! Malachi Mulligan, la Vaporul, în jos pe strada Abației. O, tu, neprețuitule mormăitor. O, tu, kinch preotizat!

Plin de bună dispoziție își împinse mesajul și plicul într-un buzunar, însă îndată se porni pe jeluit în glas țărănesc, certăreț:

— Asta e ce-aș vrea să-ți spun, domnul meu, drăguțule, suntem cu toții așa, nu'ș cum, și și bolnavi. Și Haines, și eu, că de la timpu' de-afară ne-am căptușit așa. Dădeam murmure din noi pentru-o băuturică, așa ca de spânzurat, ceva care să-i mai trezească la viață și pe călugări, și stam și mă gândeam, și el săracu', sleit de tot de destrăbălările lui. Și stăteam și stăteam, o oră, două, trei, la Connery, și tot așteptam cuminți câteva halbe de căciulă.

Boci sonor:

— Și noi stăteam acolo, drăguțu' de tine, și tu, pe neștiute, ce faci tu decât să ne trimiți excogitările tale, așa, ca să ne iasă limbile de-un cot, ca la călugării bătuți de secetă care se dau de ceasu' morții pentru-o gură.

Stephen râse.

Brusc, Buck Mulligan se aplecă spre el să-i dea de știre:

— Synge, vagabondu-ăla, umblă după tine, spuse, vrea să te omoare. A auzit că tu ți-ai lăsat udu' pe ușa lui de la intrare, pe Glasthule. Își lipăie papucii să te-asasineze.

— Pe mine? exclamă Stephen. Asta a fost contribuția ta întru literatură.

Buck Mulligan se lăsă pe spate, plin de veselie, râzând înspre tavanul întunecat, care-și ciulise urechile.

— Să, te hasasineze! râse.

Fața lui necioplită de gargui războindu-se cu mine pe deasupra tocăturii noastre de bojoci în rue Saint-André-des-Arts. În vorbe, cu vorbe, pentru vorbe, palabras. Oisin cu Patrick. Bărbat faunesc întâlnit în pădurea Clamart, zgâlțâindu-și sticla de vin. *C'est vendredi saint.* Ua irlandez mormasasinând. Imaginea lui, rătăcind, o a întâlnit. Eu pe a mea. Am întâlnit un nebun în pădure.[226]

— Domnule Lyster, spuse un funcționar din ușa întredeschisă.

— …în care oricine-și poate găsi ce-i al lui. Așa cum domnul judecător Madden în *Jurnalul lui Master William Silence* a găsit termeni de vânătoare… Da? Ce este?[227]

— E-un domn afară, domnule, spuse funcționarul înaintând și oferind o carte de vizită. De la *Freeman.* Vrea să vadă colecția din *Kilkenny People* pe anul trecut.

— Sigur, sigur, desigur. Este domnul…?

Luă nerăbdătoarea carte de vizită, își aruncă o privire, nu văzu, o lăsă deoparte, nu-și mai aruncă privirea, căută, întrebă, scârțâi, întrebă:

— Este?… O, stai!

Grăbit, în pas de goliard, se îndepărtă, ieși. În coridorul luminat de soare vorbea cu desfășurări de zel, volubile. Făcându-și doar datoria, cât se poate de politicos, cât se poate de amabil, ca sub niște cât se poate de cinstite boruri largi.

— Acesta-i domnul? *Freeman's Journal? Kilkenny People?* Sigur că da. Bună ziua, domnul meu, *Kilkenny*… Sigur că-l avem…

O siluetă răbdătoare aștepta, ascultându-l.[228]

— Toate gazetele locale de seamă… *Northern Whig, Cork Examiner, Enniscorthy Guardian,* pe 1903… Sunteți amabil, vă rog?… Evans, condu-l pe domnul… Dacă vreți să-l urmați pe funcț… Sau, vă rog, permiteți-mi mie… Pe aici… Vă rog, domnul meu…

Volubil, îndatoritor, deschise drumul spre toate gazetele locale, o siluetă întunecată, înclinându-se, urmându-i tocurile grăbite.

Ușa se închise.

— Jidovul! strigă Buck Mulligan.

Sări în sus înhățând cartea de vizită.

— Cum îl cheamă? Ițic Moise? Bloom.

Sporovăia mai departe.

— Iehova, culegătorul de prepuțuri, nu mai există. Am dat peste el, dincolo, în muzeu, când m-am dus s-o salut pe Afrodita cea născută din spuma mării. Gura-i grecească nicicând strâmbată-n rugăciune. În fiecare zi ar trebui să-i aducem omagiu. *Viață a vieții buzele tale aprinde-ți.*[229]

Deodată se întoarse către Stephen:

— Te cunoaște. Îl cunoaște pe bătrânul tău. O, și mă tem, e mai grec decât grecii. Ochii lui de palid galilean îi erau țintuiți pe despicătura ei mesianică. Venus Kallipyge. O, trăsnetul șoldurilor acestea! *Zeul urmărind-o pe fecioara ascunsă.*[230]

— Vrem să auzim mai departe, hotărî John Eglinton cu aprobarea domnului Best. Începe să ne intereseze doamna S. Până acum ne gândeam la ea, dacă ne gândeam vreodată, ca la o răbdătoare Griselda, o Penelopă cazanieră.

— Antisthenes, discipolul lui Gorgias, spuse Stephen, i-a luat palmele frumuseții acelei doamne prăsitoare a lui Kyrios Menelaus, argivei Helena, iapa de lemn a Troiei în care s-au culcat vreo douăzeci de eroi, și i le-a înmânat sărmanei Penelope. Douăzeci de ani a trăit el la Londra și, parte din vremea aceasta, primea leafa egală cu cea a lordului cancelar al Irlandei. A avut viață bogată. Arta sa, mai mult decât arta feudalismului, cum îi spunea Walt Whitman, este arta prisosului. Plăcinte calde de heringi, ulcice verzi cu Xeres, sosuri cu miere, dulcețuri de trandafir, marțipan, porumbei umpluți, acadele de ringo. Sir Walter Raleigh, când l-au arestat, avea jumătate de milion de franci asupra sa, inclusiv un corset de ultima modă. Eliza Tudor, bătrâna cămătăreasă[231], avea fustulițe și jupoane pe sub rochie destule ca să se ia la-ntrecere cu cea din Saba. Douăzeci de ani și-a irosit acolo între iubire conjugală și castele ei plăceri și dragostea scortatorie[232] cu voluptățile-i imunde. Știți povestea din Manningham, despre nevasta burghezului care l-a poftit pe Dick Burbage în patul ei după ce-l văzuse jucând în *Richard III* și cum Shakespeare, care trăsese cu urechea, fără să mai facă mult zgomot pentru nimic, a luat vaca de coarne și când a venit Burbage bătând la poartă, i-a dat răspuns dintre cearceafurile claponului: *William Cuceritorul a venit înaintea lui Richard III*.[233] Și vesela domnișorică, mistress Fitton, încalecă și strigă O[234], și ochii ei frumoși de păsărică, lady Penelope Rich, femeie. De calitate și curată, e potrivită tocmai bine pentru un actor, și încă și putregaiurile de pe chei, de câte-o para o dată.

Cours-la-Reine. *Encore vingt sous. Nous ferons de petites cochonneries, Minette? Tu veux*?[235]

— Crema lumii bune. Și mama lui sir William Davenant din Oxford, cu ceșcuța de canar pentru fiecare cocoșcanar.[236]

Buck Mulligan cu ochii pioși dați peste cap, se ruga:

— Fericită Margaret Mary a oricăruicocoș.

— Și fiica lui Harry-cu-șase-neveste și alte doamne prietene din conacele învecinate, cum le cântă Tennysonul[237] pe pajiște, gentleman și poet. Însă în toți acești douăzeci de ani ce credeți că făcea Penelope săraca la Stratford în spatele gemulețelor în romburi?

S-o faci și să n-o faci. Lucru înfăptuit. În grădina cu trandafiri, pe aleea Fetter, a lui Gerard herboristul, se plimbă el, și părul lui roșcat a-ncărunțit. O albăstrică azurie ca și venele ei. Pleoapele ochilor Iunonei, violete. Și el se plimbă. O viață are omul. Un trup. Să faci. Dar să faci. Departe, în miasmă de pofte și sordiditate, mâini care se lasă peste albeață.

Buck Mulligan bătu tare în pupitrul lui John Eglinton.

— Pe cine bănuiește? sfida el.

— Să spunem că el este îndrăgostitul respins din sonete. O dată zădărnicit, de două ori zădărât. Însă cocheta de la curte i-a dat cu piciorul pentru un lord, dragiubițelul de el.

Dragoste care nu îndrăznește să-și spună numele.

— Ca englez, vrei să spui, interveni John fermul Eglinton, el a iubit un lord.

Zid vechi pe care țâșnesc deodată șopârle. La Charenton le-am văzut.

— Așa s-ar părea, spuse Stephen, când vedem ce vrea să facă pentru el, și pentru toate celelalte pântece nearate și pentru fiecare în parte, sfânta treabă pe care-o face grăjdarul pentru armăsar. Poate ca și Socrate avusese mamă o moașă, cum avea o scorpie de soție. Însă ea, ușuratecă, nu și-a călcat juruința de alcov. Două fapte sunt urât mirositoare în mintea acelei stafii: jurământul călcat și grosolanul cu mintea-nceată la care au decăzut favorurile ei, fratele mortului ei soț. Dulcea Annă, presupun eu, avea sânge fierbinte. Ea fusese cea dintâi cu pețitul odinioară și avea să fie și a doua oară.

Stephen se întoarse în scaun să-i înfrunte.

— Datoria de a o dovedi dumneavoastră vă revine, nu mie, spuse încruntându-se. Dacă negați că în scena a cincea din *Hamlet* el a înfierat-o cu semnul infamiei, spuneți-mi de ce nu există nicio aluzie la ea în toți cei treizeci și patru de ani din ziua când s-a măritat cu el și până în ziua când l-a îngropat. Toate femeile astea și-au văzut bărbații intrând în pământ: Mary pe soțul ei John, Ann pe sărmanul, dragul ei William, când s-a apucat să-i moară turbând că el se duce înainte, primul, Joan, pe cei patru frați ai ei, Judith, pe bărbatu-său și toți feciorii, Susan și ea pe bărbatu-său, în vreme

ce fata Susanei, Elizabeth, ca să-i spunem așa cu cuvintele lui bunicuțu', s-a nuntit cu-al doilea, după ce și l-a băgat pe primu-a groapă.[238]

O, da, aluzii sunt. În anii când el trăia în avuție la Londra, cea regală, ea a trebuit, ca să plătească o datorie, să împrumute patruzeci de șilingi de la ciobanul tatălui ei.[239] Explică atunci. Explică și cântecul de lebădă în care el a lăudat-o în fața posterității.

Făcea față tăcerii lor.

La care astfel grăi Eglinton:

Vrei să spui testamentul.
Asta s-a explicat, cred, de oamenii de lege.
Ea avea drept la zestrea ei de văduvă
După legea civilă. Știința lui legală era bogată
Ne spun judecătorii noștri.
Și Diavolul rânjindu-i,
Batjocoritor:
Și-astfel numele ei i l-a lăsat deoparte
Din prima ciornă dar n-a lăsat afară
Darurile pentru nepoată, pentru fete,
Și pentru sora lui, pentru vechii lui prieteni din Stratford
Și din Londra. Și-astfel când l-au tras de mânecă,
Așa cum cred eu, să-i spună și ei numele
Ei i-a lăsat nu
Cel mai bun ci celălalt
Pat

Punkt

Ialăsatei
Nuceimaibunci
Patullui
Doimaibun
Patalăsat[240]

Woa!

— Oamenii de la țară, săracii de ei, aveau puține bunuri mobiliare pe atunci, observă John Eglinton, cum tot puține au și azi dacă piesele noastre

cu țărani sunt realiste.

— El era un senior de țară înstărit, spuse Stephen, cu blazon și cu un domeniu la Stratford și o casă în Ireland Yard, era un acționar capitalist, un promotor de legi și un dijmuitor. De ce nu i-a lăsat patul lui cel mai bun dacă ar fi vrut ca ea să poată sforăi în pace toate nopțile pe care le-ar mai fi avut de trăit?

— E limpede că erau două paturi, unul mai bun și altul nu cel mai bun, spuse cel de al doilea bun domn Best.

— *Separația a mensa et a thalamo* [241], îndreptă Buck Mulligan și i se surâse.

— În antichitate se menționează paturi faimoase, își încreți fața Al Doilea Mai bun Eglinton, surâzândapat. Să mă gândesc nițel.

— În antichitate se menționează că discipolul-școlar stagirit și totodată înțeleptul chel și păgân, spuse Stephen, care a murit în exil, și-a eliberat sclavii și i-a și înzestrat, a adus omagiu celor mai vârstnici, și și-a dorit să fie pus în pământ lângă oasele soției sale moarte și a mai cerut prietenilor să fie buni cu o bătrână iubită (să n-o uităm pe acea Nell Gwynn, Herpyllis) și s-o lase să trăiască în vila lui.

— Vrei să spui că a murit așa? întrebă domnul Best cu o ușoară neliniște. Adică…

— A murit beat mort[242], i-o tăie Buck Mulligan. O vadră de bere este o tratație regească. O, trebuie să vă spun ce zicea Dowden!

— Ce? întrebă CelmaibunEglinton.

William Shakespeare și compania, societate pe acțiuni. William al poporului. Pentru condițiile de admitere, informații la E. Dowden, Highfield House…

— Splendid! suspină amoros Buck Mulligan. L-am întrebat ce crede despre acuzația de pederastie formulată împotriva bardului. Și-a ridicat brațele spre cer și a grăit, *Tot ce putem spune este că viața în vremea aceea era foarte plină.* Splendid!

Ramolitul.

— Simțul frumosului ne duce pe căi rătăcite[243], spuse frumosuntristețe Best către clipitorolbatul Eglinton.

Ferm pe poziție John replică cu fermitate:

— Doctorul ar putea să ne spună ce înseamnă aceste cuvinte. Nu poți și să-ți mănânci prăjitura și să te uiți la ea.

Așa spui tu? Vor să ne smulgă, să-mi smulgă laurii frumuseții?

— Ca și simțul proprietății, spuse Stephen. L-a scos pe Shylock din propriul lui buzunar mai adânc. Fiu de misit de malț și de cămătar, care-și strângea zeci de puduri de grâu pe timp de foamete. Cei care luau cu împrumut de la el erau fără îndoială diverșii oameni de bine menționați de Chettle Falstaff[244], care vorbea despre tranzacțiile lui cinstite. L-a dat în judecată pe un actor, coleg de-al lui, pentru valoarea câtorva saci de malț, și își storcea ocaua de carne dobândă pentru orice sumă da cu împrumut. Cum altfel ar fi putut rândașul și comisionarul de la teatru despre care ne vorbește Aubrey să se îmbogățească atât de repede? Tot ce se întâmpla îi aducea lui apă la moară. Shylock se potrivește cu pogromurile care-au urmat spânzurării și jupuirii de viu a lui Lopez[245], lipitoarea reginei, când inima jidovului a fost smulsă din piept cât mai era încă viu; *Hamlet* și *Macbeth* cu urcarea pe tron a filosofastrului scoțian[246] care avea o slăbiciune să ardă pe rug vrăjitoarele. Înecarea armadei îi e lui prilej de rânjet în *Chinurile și plăcerile iubirii*. Fanteziile lui somptuoase, piesele istorice, plutesc cu pânzele umflate pe curentul unui entuziasm cum am văzut și noi după așa zisa victorie de la Mafeking.[247] Niște iezuiți din comitatul Warwick sunt judecați, și atunci ni se oferă într-o piesă teoriile despre restricțiile mentale ale unui portar. Echipajul corăbiei *Îndrăzneala mărilor* se întoarce din Bermude, și uite că ni se și scrie piesa pe care o admira Renan, și și cu rol pentru Pasty Caliban, verișorul nostru din America. Sonetele pline de zaharicale se iau după cele ale lui Sydney. Cât despre feea Elizabeth, cunoscută și sub numele de Bess morcoveața, fecioara grosolană care a inspirat *Nevestele vesele din Windsor*, n-are decât cine știe ce meinherr din Alemania să cotrobăiască toată viața după înțelesuri ascunse în coșul cu rufe cu coarne.

Părerea mea e că te descurci foarte bine. Să mai amestecăm și puțină pastă teologicofilologicală. *Mingo, minxi, mictum, mingere.*[248]

— Dovedește-ne că a fost evreu, îl sfidă John Eglinton plin de așteptare. Decanul dumitale susține că era romano-catolic.

Sufflaminandus sum.[249]

— Era made în Germany, replică Stephen, ca cel mai bun lac franțuzesc să dai luciu scandalurilor italienești.
— A fost un om cu mintea miriadă, aminti domnul Best. Coleridge spunea că a fost o minte miriadică.
— *Amplius. In societate humana hoc est maxime necessarium ut sit amicitia inter multos.*[250]
— Sfântul Toma, începu Stephen…
— *Ora pro nobis,* gemu Călugărul Mulligan lăsându-se să cadă într-un jilț.
Și acolo începu o rună jeluitoare.
— *Pogue mahone! Acushla mackree!*[251] E că suntem distruși din ziua aceea înainte! E că distruși suntem cu siguranță!
Toți își surâseră surâsurile.
— Sfântul Toma, spuse, surâzând, Stephen, ale cărui opere pântecoase îmi place să le gust în original, scriind despre incest dintr-un punct de vedere diferit de cel al noii școli vieneze despre care vorbea domnul Magee, îl asemuia, în felul său înțelept și curios de a se exprima, cu o avariție a emoțiilor. Vrea să spună că dragostea astfel dăruită cuiva apropiat întru sânge este pofticios refuzată vreunui străin care, s-ar prea putea, jinduiește după ea. Evreii, pe care creștinii îi învinuiesc de avariție, sunt dintre toate stirpele cei mai dedați la căsătorii consanguine. Acuzațiile sunt aduse la mânie. Legile creștinești, care au strâns laolaltă avuțiile strânse de evrei (pentru care, ca și pentru puritani, furtunile erau vremi de belșug) le legau laolaltă afecțiunile cu doage de oțel. Și dacă ele or fi păcate sau virtuți, doar bătrânul Papanimeni are să ne spună la adunarea județului de apoi. Dar un om care-și ține socoteala atât de strâns în ceea ce își numește el drepturile lui față de ceea ce recunoaște că ar fi datoriile lui, are să țină socoteala la fel de strâns și la ceea ce numește el drepturile lui asupra celei pe care o numește el soața lui. Niciun jupân rânitor, vecin de-al lui, nu are voie să poftească la boul lui sau la soția lui sau la slujitorul lui sau la servitoarea lui sau la catârul lui din spate.
— Sau la catârca lui din dos, cântă antifonic Buck Mulligan.
— Blândul Will este tratat cu asprime, spuse blândul domn Best.
— Care Will? improviză dulce Buck Mulligan. Mi se pare că-l confundăm.

— Will, voința de a trăi, filosofă John Eglinton, căci Ann sărmana, văduva lui Will, este voința de a muri.
— *Requiescat!* se rugă Stephen.

Ce-i cu voința de a face?[252]
S-a risipit de mult, și tace…

— Ea zace întinsă în țeapănă înțepenire în patul acela al doilea nu cel mai bun, ea, regina înecată în suspine, și asta chiar dacă ați dovedi că patul pe vremea aceea era la fel de rar cât este un automobil astăzi, și că incrustațiile lui erau o minunăție în șapte parohii. La bătrânețe a început să se dea cu predicatorii evangheliei (unul din ei a și stat în casa din Piatra Nouă și a băut o oală de vin pe care i-a plătit-o orașul, dar în care pat a dormit nu se cuvine să întrebăm) și a aflat că are și ea un suflet. A citit, sau a pus să i se citească ceasloavele lui, preferându-le *Nevestelor vesele* și, ușurându-se de apele ei noptatece în oala iordanului, medita la *Capsele de ținut bine nădragii credinciosului* și la *Tabachera cea mai cucernică pentru a face să strănute sufletele cele mai credincioase.* Venus, ajunsă să-și strâmbe buzele în rugăciune. Remușcătura duhului lăuntric; remușcările conștiinței. E-o epocă a curviei istovite care mai orbecăie după zeul ei.
— Istoria arată că acestea adevărate sunt, *inqidt Eglintonus Chronolologos.* Epocile se succed una alteia. Dar deținem din cele mai de încredere surse că dușmanii cei mai răi ai omului vor fi cei din propria lui casă și familie. Am impresia că Russell are dreptate. Ce ne pasă nouă de soția și de tatăl lui? Aș zice că numai poeții de familie au vieți de familie. Falstaff nu era un casnic. Eu cred că cavalerul cel grăsun e creația lui supremă.
Uscățiv, se lăsă pe spate în jilțul său. Sfiosule, reneagă-ți rubedeniile, pe cei buni și sfielnici. Sfios, la cină cu cei necucernici, își trage pe furiș spre el ceșcuța. Părintele lui din Antrimul ultonian[253] l-a îndemnat întru aceasta, îl vizitează acolo în zilele de pătrar ale anului, Domnule Magee, conașule, e-un domn ce că vrea să vă vadă. Pe mine? Zice că e tatăl dumneavoastră, domnule. Dă-ncoace cărțoiul acela de Wordsworth. Intră Magee Mor Matthew, un vajnic pedestraș irlandez, zdrențuit, zdrelit, cu părul zburlit, cu izmene cu punguliță și prohab cu bumbi, iară ciorapii lui în peticuțe bălțați de mâzga a zece păduri, și cu ciomagul de măr pădureț în mână.

Și al tău. Îl cunoaște pe bătrânul tău. Văduvul.

Grăbindu-mă către sordidul ei culcuș de moarte dinspre veselul Paris la debarcare i-am atins mâna. Vocea lui, o căldură neștiută, vorbindu-mi. Doctorul Bob Kenny o îngrijește. Ochii care-mi doresc numai bine. Dar care nu mă cunosc.[254]

— Un tată, spuse Stephen luptându-se cu deznădăjduirea, este un rău necesar. Piesa a scris-o în lunile care-au urmat morții tatălui său. Dacă susțineți că el, un bărbat cărunt, cu două fete de măritat, cu treizecișicinci de ani de viață, *nel mezzo del camin di nostra vita,* cu cincizeci de experiență, este studentul acela imberb de la Wittemberg, atunci trebuie să susțineți și că bătrâna lui mamă, o doamnă de șaptezeci de ani, este lasciva regină. Nu. Nu stârvul lui John Shakespeare bântuie prin noapte. De la un ceas la altul, acela stă și putrezește. El se-odihnește, lăsându-și armele paternității, căci a trecut această stare mistică asupra fiului său. Calandrino al lui Boccaccio este primul și ultimul bărbat care s-a simțit greu cu copil. Paternitatea, în sensul zămislirii conștiente, îi este necunoscută bărbatului. E o fundație mistică, o succesiune apostolică, de la singurul zămislitor la singurul zămislit. Pe această taină, și nu pe madonna, pe care vicleanul intelect italienesc a aruncat-o plebei europenești, s-a întemeiat biserica și s-a întemeiat întru nezdruncinare, pentru că întemeiată, ca și lumea, macro-și microcosmului, pe vid. Pe incertitudine, pe improbabilitate. Amor *matris,* genitiv subiectiv și obiectiv, poate singurul lucru adevărat în viață. Paternitatea poate fi o ficțiune legală. Cine e tatăl oricăruia din fii pentru ca oricare din fii să trebuiască să-l iubească sau să-i iubească pe oricare dintre fii?

Unde dracu' bați?

Știu. Taci din gură. Ce dracu' faci! Am eu motivele, mele.

Amplius. Adhuc. Iterum. Postea.[255]

Ești condamnat să faci una ca asta?

— Sunt despărțiți printr-o rușine trupească, atât de statornică încât analele criminale ale lumii, murdărite de toate celelalte incesturi și bestialități, abia dacă mai spun c-ar fi fost o despărțire. Fiii cu mamele, părinții cu fiicele, surori lesbiene, iubiri care nu-ndrăznesc să-și spună numele, nepoții cu bunicile, ocnașii înrăiți cu gaura cheilor de la uși, reginele cu taurii de montă. Fiul nenăscut știrbește frumusețea; născut,

aduce suferință, divide iubirea, sporește grijile. De e parte bărbătească, creșterea lui înseamnă declinul tatălui, tinerețea lui - invidia tatălui, prietenul său - dușmanul părintelui.

În rue Monsieur-le-Prince am gândit asta.

— Și ce-i leagă pe ei de mersul firii? O clipă de rut orb.

Sunt și eu tată? Și dacă aș fi?

Mâna ridată tremurătoare.

— Sabellius, africanul, cel mai subtil eretic dintre fiarele câmpului, susținea că Tatăl este El însuși și Propriul Său fiu. Buldogul din Aquino, pentru care niciun cuvânt nu s-ar cuveni să fie imposibil, îl respinge. Foarte bine: dacă tatăl care nu are fiu nu este tată, poate fiul care nu are tată să fie fiu? Când Ruthlandbaconsouthampton-shakespeare sau alt poet cu același nume în comedia erorilor a scris *Hamlet* el nu era tatăl propriului său fiu, ci, nemaifiind acum un fiu, era și se simțea fiind tatăl întregii sale stirpe, tatăl propriului său bunic, tatăl nenăscutului său nepot care, în virtutea aceluiași argument, nici nu s-a născut vreodată, căci natura, așa cum o înțelege domnul Magee, are oroare de perfecțiune.[256]

Eglintonochiosul, însuflețit de plăcere, își ridică privirile sfios luminos. Aruncând ochiri vioaie, puritan înveselit, prin crengile împletite de eglantină.

Să-i flatez. Mai rar. Dar să-i flatez.

— El însuși propriul său tată, își spunea Mulligan-fiul sie însuși. Stai nițel. Sunt borțos. Port un copil nenăscut în creier, Pallas Athena! O piesă! Piesa-i lucrătura! Lăsați-mă să nasc![257]

Își apucă fruntea pântecoasă cu amândouă mâinile moșitoare.

— Cât despre familia lui, spuse Stephen, numele mamei lui trăiește în pădurea Arden. Moartea ei i-a adus scena cu Volumnia din *Coriolanus.* Moartea băiatului, fiul său, e scena morții tânărului Arthur în *Regele Ioan*. Hamlet, prințul negru, este Hamnet Shakespeare. Cine sunt fetele din *Furtuna,* din *Pericles,* din *Poveste de iarnă,* știm. Cine sunt Cleopatra, oala cu carne a Egiptului, și Cresida și Venus, putem ghici. Dar mai este un membru al familiei despre care se vorbește.

— Se-ngroașă gluma, spuse John Eglinton.

Bibliotecarul puritan, cutremurându-se parcă, intră în vârful picioarelor, tremuvibrându-și masca, tremblo, trepădând, tremur, murmur.

Ușa se închise. Chilie. Ziuă.
M-ascultă. Trei. Ei.
Eu tu el ei.
Haide, amestecați-vă.

STEPHEN: Avea trei frați, Gilbert, Edmund, Richard: Gilbert la bătrânețe a povestit la oamenii de bine c-a luat și el un bilet pe gratis de la Dom Casier, o dată, ce dracu', a luat și el, și ce l-a mai văzut pe frate-su, meșteru' Will comediantu', la Londra într-o piesă și mai și ținea pe unu-n spinare. Mai ales cârnații de la teatru' i-au rămas la inimă lu' Gilbert. El a intrat în neant, dar un Edmund și un Richard sunt cu numele lor în opera marelui Will.

MAGEEGLINJOHN: Numele lor! Ce-i un nume?

BEST: E și numele meu, Richard, înțelegi. Trag nădejde c-ai să ai o vorbă bună pentru Richard, mă-nțelegi, de dragul meu.

(Râsete)

BUCK MULLIGAN *(piano, diminuendo)*?
Și atunci a dat glas Dick, studinte medicinesc.
Către tovarășu' său Davy…

STEPHEN: În treimea lui de voințe întunecate, miniștri shasumbri, Iago, Richard Cocoșatul, Edmund din *Regele Lear,* doi poartă numele unchilor răi. Și încă, piesa asta din urmă a fost scrisă sau era scrisă pe când frate-său trăgea să moară la Southwark.

BEST: Sper că Edmund să aibă ce merită. Nu vreau ca Richard, numele meu…

(Râsete)

QUAKERLYSTER *(A tempo)*: Dar cine-o vrea să-mi fure bunul meu renume…

STEPHEN *(Stringendo);* El însuși și-a ascuns numele său, nume frumos, William, în piese, un figurant ici, un clown dincolo, așa cum pictorul în Italia demult își punea chipul său în vreun colț mai întunecos al pânzei. Și l-a dezvăluit în sonete, unde Will apare la tot pasul. Ca și lui John O'Gaunt, numele lui îi e scump sieși, la fel de scump ca și blazonul pe care și l-a jinduit atâta, lingușindu-i pe unul și pe altul, pe bandă de negru o lance cu vârf de argint, honorificabilitudinitatibus[258], mai scumpă decât gloria lui, el cel mai mare cutremurător al scenei în țara sa. Ce-i un nume? Asta ne

întrebăm și noi în copilărie când scriem numele despre care ni se spune că-i al nostru. O stea, o stea pe lumină de zi, un balaur de foc s-a înălțat la nașterea lui. Strălucea ziua, singură pe cer, mai luminoasă decât Venus noaptea, și noaptea lucea mai vie asupra deltei din Cassiopeea, constelația răsturnată care e semnătura inițialei sale printre stele. O urmărea cu privirile, lunecând jos pe orizont, la răsărit de ursă, pe când umbla prin „câmpurile adormite vara în miez de noapte, întorcându-se de la Shottery și din brațele ei.[259]

Sunt amândoi mulțumiți. Și eu.

Să nu le spui că de abia împlinise nouă ani când steaua s-a stins.

Și din brațele ei.

Aștepta să fie pețit și luat cu de-a sila. Mda, famen. Pe tine cine să te pețească?

Citește în ceruri. *Autontimerumenos. Bous Stephanoumenos.* Unde ți-e ție configurația? Stephen. Ștefan, pe-un cal bălan. S.D., *sua donna. Già: di lui. Gelindo risolve di non amar S.D*.[260]

— Ce-i asta, domnule Dedalus? întrebă bibliotecarul puritan. E vorba de vreun fenomen ceresc?

— O stea noaptea, spuse Stephen, un stâlp de foc ziua. Ce-ar mai fi de vorbit?

Stephen își privi pălăria, bastonul, ghetele.

Stephanos, coroana mea. Sabia mea. Ghetele lui îmi strică linia piciorului. Să-mi cumpăr o pereche. Găuri în ciorapi. Și batista.

— Știi să te folosești de nume proprii, conveni John Eglinton. Și numele dumitale este destul de straniu. Presupun că asta explică umorile dumitale fantastice.

Mda, mie, Magee și Mulligan.

Artefactor fabulos, om asemenea eretelui. Zburat-ai. Încotro? Newhaven-Dieppe, pasager de ultima clasă. Paris și-ndărăt. Nagâț. Icar. *Pater, ait.* Împroșcat în fund de mare, prăvălit, rostogolindu-se. Nagâț ești tu. Nagâț el.[261]

Domnul Best cu liniștit zel își ridică același caiet de notițe spunând:

— Asta e foarte interesant, pentru că același motiv al fratelui, înțelegeți, îl găsim și în miturile vechi irlandeze, întocmai cum spui dumneata. Cei trei

frați Shakespeare. Și în Grimm, ții minte, basmele cu zâne. Fratele al treilea, care se însoară cu frumoasa adormită și ia partea cea mai bună.

Cel mai bun dintre bunii frați Best. Bun, mai bun, cel mai bun, best.

Bibliotecarul quaker scârțâia legănându-se pe călcâie mai aproape.

— Aș vrea să știu, spuse, la care frate te… Înțeleg că ai sugerat că a fost ceva suspect în conduita unuia dintre frați… Dar poate anticipez?

Se surprinse avansând prea tare; îi privi pe toți în jur, se stăpâni.

Un funcționar clamă din prag:

— Domnul Lyster! părintele Dineen ar dori.:.

— A, părintele Dineen! îndată.

Grăbit, pe dată scârțâind, ’ndată-’ndată se ndduse.

John Eglinton prelua floreta.

— Haide, zise. Să auzim ce ai de spus despre Richard și Edmund. I-ai lăsat la urmă, nu-i așa?

— Când vă cer să vă amintiți de acești doi domni, nenea Richie și unchiul Edmund, răspunse Stephen, mă gândesc că vă cer poate prea mult. Un frate îl uiți la fel de ușor ca pe-o umbrelă.

Nagâț.

Unde-i fratele tău? în Aula apotecarilor. Cremenea mea. El, pe urmă Cranly, Mulligan; acum aceștia. Vorbește, vorbește. Dar să făptuiești. Să făptuiești vorbele. Batjocoresc ca să te pună la încercare. La fapte. Să se înfăptuiască asupră-ți.[262]

Nagâț.

Am obosit de vocea mea, glasul lui Esau. Regatul meu pentru ceva de băut. Mai departe.

— Veți spune că numele acestea se aflau în cronicile de unde el și-a scos substanța pieselor. De ce le-a ales însă pe ele în locul altora? Richard, un cocoșat fiu de târfă, un bastard, îi face curte văduvitei Ann (Ce-nseamnă-un nume?), o pețește și o cucerește, pe ea, văduva veselă a unui alt fecior de târfă! Richard cuceritorul, al treilea frate, a venit după William cuceritul. Celelalte patru acte ale piesei atârnă apoi lălâi de acest act întâiul. Dintre toți regii Angliei este singurul rigă scos din teacă de respectul lui Shakespeare, îngerul lumii. De ce intriga secundară din *Regele Lear,* în care apare Edmund, a fost luată cu totul din *Arcadia* lui Sydney, coaptă degrabă și vârâtă ca umplutură într-o legendă celtică de dinainte de începuturile istoriei?

— Așa era felul de a proceda al lui Will, îl apără John Eglinton. Acuma noi n-am mai combina o saga norvegă cu extrase dintr-un roman de Meredith. *Que voulez-vous?* cum ar spune Moore. El de pildă își așază Boemia pe țărmul mării și-l face pe Ulise să citeze din Aristotel.

— De ce? își răspunse sieși Stephen. Pentru că tema fratelui fals, sau uzurpator, sau adulterin, al tuturor celor trei într-unul singur, îi este lui Shakespeare, cum nu-i sunt săracii, întotdeauna aproape. Nota aceasta a exilului, exil de la inimă, surghiun de acasă, sună fără întrerupere, de la *Cei doi tineri din Verona* înainte, până când Prospero își frânge bagheta, o-ngroapă la anume coți în pământ și își îneacă apoi și cartea. Se învolburează în miezul vieții lui, se răsfrânge în vreo alta. Se repetă, protasis, epitasis, catastasis, catastrofă. Se repetă, iarăși, când el e aproape de mormânt, când fiica lui măritată, Susan, așchie din ciotul lui, e acuzată de adulter. Însă acesta a fost păcatul originar care i-a întunecat înțelegerea, i-a slăbit voința și a lăsat în el o puternică înclinație spre rău. Cuvintele sunt cele ale cinstiților episcopi de Maynooth; un păcat originar și, ca și păcatul originar, săvârșit de un altul în al cărui păcat și el a păcătuit. E acolo, printre rânduri, în ultimele cuvinte pe care le-a mai scris, e preschimbat în piatră pe lespedea de mormânt sub care oasele ei patru încrucișate nu trebuie să se odihnească. Timpul n-a oferit adevărul acesta. Frumusețea și liniștea nu l-au risipit întru neființă. Se află, într-o varietate infinită, pretutindeni în lumea pe care a creat-o el, în *Mult zgomot pentru nimic,* de două ori în *Cum vă place,* în *Furtuna,* în *Hamlet,* în *Măsură pentru măsură* și în toate celelalte piese pe care nu le-am citit.

Râse, ca să-și elibereze mintea de sub robia minții.

Eglinton judecătorul rezumă.

— Adevărul se află la mijloc, afirmă el. El este și stafia și prințul. Este totul în toate.

— Este, spuse Stephen. Băiatul, adolescentul în actul întâi este bărbatul din actul cinci. Totul în toate. În *Cymbeline,* în *Othello* el este și codoașa și încornoratul. El înfăptuiește și asupra-i se înfăptuiește. Îndrăgostit de un ideal sau de o perversitate, ca și José el o ucide pe adevărata Carmen. Intelectul său nemilos este Iago încornorat și înnebunit fără încetare voind ca maurul din el să sufere.

— Cucu! Cucu! clămpăni Cuck Mulligan libidinos. O, cuvânt al spaimei!

Bolta întunecată deasupra primi, reverberă.

— Și ce personaj e Iago! exclamă John Eglinton nelăsându-se intimidat. Când am spus tot ce se putea spune, Dumas *fils* (sau o fi fost Dumas *père?)* are dreptate. După Dumnezeu, Shakespeare a creat cele mai multe pe lumea asta.

— În bărbat el nu mai găsește nicio plăcere, și nici în femeie, spuse Stephen.[263] Se reîntoarce, după o absență de o viață, la acel loc de pe pământ unde s-a născut, unde întotdeauna a fost, bărbat sau băiețandru, un martor tăcut, și acolo, călătoria sa pe pământ încheiată, își înfige în pământul dudul.[264] Pe urmă moare. Mișcarea s-a încheiat. Groparii îl îngroapă pe Hamlet *père* și pe Hamlet *fils.* Rege și prinț, uniți în cele din urmă în moarte, și cu muzica potrivită. Și, chiar dacă asasinați sau trădați, plânși de toate inimile firave și blânde, danezi sau dublinezi, jalea pentru morți înseamnă singura tovarășă de viață de care refuză să fie despărțiți. Dacă vă place epilogul, priviți-l îndelung: prosperul Prospero, omul cel mai bun recompensat, Lizzie, ciotul de iubire al bunicului, și unchiul Richie, omul cel rău, împins de dreptatea poetică în locul unde se duc negrii cei răi. Cortina cade cu forță. El a găsit în lumea de afară ca fiind actuale cele ce în lumea dinăuntru erau posibile. Maeterlinck spuse: *Dacă Socrate iese din casă de la el astăzi, îl va găsi pe înțelept așezat pe prag. Dacă Iuda iese la noapte pașii lui către Iuda îl vor duce*.[265] Fiecare viață e alcătuită din multe zile, zi după zi. Umblăm prin noi înșine, întâlnind tâlhari, fantome, uriași, bătrâni, tineri, soții, văduve, cumnați. Dar întotdeauna întâlnindu-ne pe noi înșine. Dramaturgul care a scris un in-folio al lumii acesteia și l-a și scris prost (El ne-a dat întâi lumina și soarele abia două zile mai târziu), stăpânul lucrurilor care sunt, pe care cei mai romani dintre catolici îl numesc *dio boia,* zeul călău, este fără îndoială totul în toate în toți dintre noi, rândaș și măcelar, și ar putea fi și codoașă și încornorat, decât că, în economia cerurilor, întrevăzută de Hamlet, nu mai există căsătorii, l-a slăvit pe om, înger androgin, fiindu-și esență lui însuși.

— *Eureka!* strigă Buck Mulligan. *Eureka!*

Dintr-o dată făcut fericit, sări în sus și ajunse dintr-un pas la pupitrul lui John Eglinton.

— Îmi dați voie? spuse. Domnul a vorbit către Malachi.

Începu să mâzgălească pe o bucățică de hârtie.

Să iau niște foi de hârtie când plec.

— Cei care sunt căsătoriți, spuse domnul Best, douce herald, toți în afară de unul, vor trăi. Restul vor rămâne mai departe așa cum sunt.[266]

Râse, el necăsătorit, către Eglinton Johanhes, laureat în artele celibaciei.

Nenuntiți, nerăzgâiați, temători de capricii, își răsfoiesc, urmărind cu degetul noapte de noapte, fiecare, ediția variorum din *Îmblânzirea scorpiei.*

— Ne-ai dezamăgit, îi spuse fără menajamente John Eglinton lui Stephen. Ne-ai adus până aici, ca să ne-arăți un triunghi franțuzesc. Dumneata crezi în teoria dumitale?

— Nu, spuse Stephen prompt.

— Ai s-o scrii? întrebă domnul Best. Ar trebui s-o faci într-un dialog, înțelegi, ca dialogurile platonice pe care le scria Wilde.

John Eclectiton râse dublu.

— De, în cazul acesta, spuse el, nu văd de ce te-ai aștepta să primești bani pentru ea, întrucât nici dumneata singur n-o crezi adevărată. Dowden consideră că există un mister în *Hamlet,* dar nu ne spune mai mult. Herr Bleibtreu, omul pe care l-a întâlnit Piper la Berlin, și care lucrează acum la teoria cu Rutland, crede că secretul se ascunde în monumentul de la Stratford. Are de gând să-i facă o vizită actualului duce, spuse Piper, și să-i dovedească concret că strămoșul său a scris piesele. Pentru Înălțimea Sa are să fie o surpriză. Însă el crede în teoria lui.

Eu cred, O, Doamne, ajută necredința mea. Adică, ajută-mă să cred sau ajută-mă să nu cred? Cine te-ajută să crezi? *Egomen.* Cine să nu crezi? Alt tip.

— Ești singurul colaborator la *Dana* care cere arginți. Și pe urmă, nu știu dacă se poate în numărul viitor. Fred Ryan are nevoie de spațiu pentru un articol economic.

Frederian. Doi bani de-argint mi-a împrumutat. Să treci greul. Economie politică.

— Pentru o guinee, spuse Stephen, vă dau permisiunea să publicați discuția noastră.

Buck Mulligan își ridică ochii de la mâzgălelile lui surâzătoare, surâzând; și apoi spuse grav, îndulcindu-și maliția:

— L-am vizitat pe bardul Kinch la reședința sa de vară în susul străzii Mecklenburgh și l-am găsit adâncit în studiul *Summa contra Gentiles,* în compania a două doamne gonoreice. Proaspăta Nolly și Rosalie, târfa de pe cheiul de cărbuni.

Se întrerupse.

— Haide, Kinch. Haide, rătăcitorele Aengus al păsărilor.

Haide, Kinch, ai mâncat tot ce-am mai lăsat noi. Da, am să vă servesc resturile și rămășițele.

Stephen se ridică.

Viața-i din multe zile. Dar și asta are un sfârșit.

— Ne vedem diseară, spuse John Eglinton. *Notre ami* Moore zice că Malachi Mulligan nu poate să lipsească.

Buck Mulligan își flutură foaia de hârtie și panamaua.

— Monsieur Moore, spuse, profesor de literatură franceză pentru tineretul Irlandei. Voi fi de față. Haide, Kinch, barzii au nevoie de băutură. Poți să mergi drept?

Râzând el…

Tot de băut până la unsprezece. Bucuriile celor o mie și una de nopți irlandeze.

Paiață…

Stephen urmând o paiață…

Într-o zi la Biblioteca Națională am avut o discuție. Shakes-tremur. După dosul său de paiață am mers și eu. I-am frecat bătătura din călcâi.

Stephen salutând, apoi mohorât cu totul, îl urma pe un bufon, o paiață cu frizura îngrijită, tuns proaspăt, ieșind din chilia boltită în lumina de zi, orbitoare, a negândului.

Ce-am învățat eu? Despre ei? Despre mine?

Să merg precum Haines acum.

Sala cititorilor obișnuiți. În registrul cititorilor Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall Farrell își parafează polisilabele. Item: Era nebun Hamlet? Chelia cucernică a quakerului cu un protestant, discutând despre cărți.

— O, vă rog, domnul meu… Aș fi cât se poate de încântat…

Încântat Buck Mulligan își cânta sieși în cântecele-de-ncântare, sieși clătinând din cap:

— Un popou pomădat.

Ușa turnantă.

Nu-i?… Pălăria cu panglica albastră… Scriind aplicat… Ce? A ridicat capul?…

Curba balustradei, Mincius lin lunecând.

Puck Mulligan în cască panama, cobora treaptă cu treaptă, fredonând, iambic.

John Eglinto, dragul meu clo.
Ce nu te-nsori și tu cu o?

Pufni, împroșcând prin aer:

— O, chinez chinuit. Chin Chon Eg Lin Ton. Ne-am dus și noi la teatrul lor, Haines și cu mine, la casa-nstalatorilor. Actorii noștri creează o artă nouă pentru Europa ca și grecii sau domnul Maeterlinck. Teatrul Abbey! Simt sudoarea publică a călugărilor.

Scuipă inexpresiv.

Uitat: cum nici el n-a uitat bătaia cu biciul din ordinul scârbavnicului Lucy.[267] Și a părăsit pe acea *femme de trents ans*. Și de ce nu i s-au mai născut alți copii? Și primul lui copil, o fată?

Gândul de pe urmă. Să mă întorc.

Pustnicul acesta morocănos tot aici (are și el un os de ros) și dulcele tinerel, alintat al plăcerii, păr blond frumos și trecător ca în Phaedon.

Aă… Să vedeți… voiam… am uitat… că…

— Longworth și M'Curdy Atkinson au fost și ei pe-aici…

Buck Mulligan pășea pastuos, tremolând:

De cum aud că țipă tare
Câte-un soldat pe străzi murdare
Gându-mi și-ncepe a gândi
La Atkinson FM. 'Curdy
Care avea picior de lemn
Și fustanelă și îndemn
Să nu se lase de beție.
Și la Magee, fără bărbie.
Ei doi, temători de-nsurătoare,
Masturbatori de casă mare.

Glumește tu, glumește. Cunoaște-te pe tine însuți.

S-a oprit mai jos de mine, un zeflemisitor care mă fixează. Mă opresc.

— Îndoliatule înrimator, se încruntă Buck Mulligan. Synge a lepădat straiele negre ca să fie asemenea naturii. Numai ciorile, popii și cărbunele englezesc sunt negri.

Râsul zvâcnindu-i pe buze.

— Longworth se dă de ceasul morții, spuse, după chestia aia pe care-ai scris-o despre bătrâna Gregory gură-spartă. O, tu, inchizitorial iudeu iezuit, și bețiv pe deasupra. Ea-ți obține un bănuț de la ziar, și tu te-apuci și-i înjuri toate aiurările ei. Nu puteai să iei exemplu de la Yeats?

Reîncepu să coboare gesticulând, intonând cântător, și mișcându-și grațios brațele:

— Cea mai frumoasă carte care a ieșit din țara noastră în vremea sa. Te duce cu gândul la Homer.[268]

Se opri în josul scărilor.

— Am o idee pentru o pantomimă, spuse, solemn.

Holul maur cu pilaștri, umbrele întrețesute. S-a dus vremea jocului cu arșice, s-au dus și scrierile.

Cu glas modulând în varii feluri Buck Mulligan își citi tablele:

Fiecare din noi propria-i soață
sau
Luna de miere ți-o ții în labă
(imoralitate națională în trei orgasme)
de
Balloc Taurul Mulligan

întoarse un rânjet vesel de clown peticit spre Stepnen, spunând.

— Travestiul, mi-e cam teamă, e cam străveziu. Dar ascultă mai departe.

Citi, *marcato:*

— Personajele:

Toby Tostoff (un polonez ruinat)
Crab (cercetător prin păr)
Medicinescul Dick
și (două muște dintr-o lovitură),
Medicinescul Davy
Baba Grogan (sacagioaica)
Proaspăta Nelly
și
Rosalie (târfa de pe cheiul de cărbuni)

Râdea, clătinând din cap încolo și încoace, mergând mai departe urmat de Stephen; și plin de veselie le spunea umbrelor, suflete ale oamenilor:

— O, noaptea aceea la teatrul Camden, când fiicele Erinului au trebuit să-și sumetice fustele să calce peste tine cum zăceai acolo în dudcolorata, multicolorata, multidudinoasa ta borâtură![269]

— Cei mai nevinovat dintre fiii Erinului, spuse Stephen, pentru care și le-au sumes ele vreodată.

Pe punctul să pășească pragul, simțindu-l pe cineva în spate, se dădu la o parte.

Mă despart. Acum e momentul. Unde deci? Dacă Socrate iese de la el de acasă astăzi, dacă Iuda iese la noapte. De ce? În spațiu stă lucrul acela la care în timp trebuie să ajung, ineluctabil.

Voința mea: voința lui care-mi face față. Mări între noi.

Un bărbat ieși printre ei, înclinându-se, salutând.

— Bună ziua iarăși, spuse Buck Mulligan.

Portalul.

Aici am pândit păsările pentru un augur. Aengus al păsărilor. Ele pleacă, vin. Astă noapte și eu am zburat. Ușor am zburat. Oamenii se minunau. Pe urmă, strada târfelor. Și el întinzându-mi un pepene zemos. Intră. Ai să vezi.

— Jidovul rătăcitor, șopti Buck Mulligan cu o spaimă bufonă. I-ai văzut ochii? Se uita la tine ca să te poftească pe tine. Mi-e spaimă de tine, bătrâne marinar.[270] O, Kinch, ești în primejdie. Fă-ți rost de niște tampoane la nădragi.

Maniere de la Oxenford.

Lumina zilei. Soarele-ntr-o roabă peste arcul podului.

Un spate negru mergea înaintea lor. Pas de pardos, în jos, ieșind prin porțile mari, pe lângă grilajul cu țepi.

Ei îl urmară.

Rănește-mă încă. Spune mai departe.

Aerul blând definea cornișele caselor pe strada Kildare. Păsări deloc. Firave din vârful caselor două pene de fum se înălțau, destrămându-se și-n scămoșeală blândă blând se risipeau.

Lasă-ți strădaniile. Pacea preoților druizi ai lui Cymbeline hierofantică: din pământul larg un altar.

Să lăudăm noi zeii
Și fumul nostru întortochiat să urce în nările lor
De la altarul nostru binecuvântat.[271]

Părintele superior, reverendul John Conmee S.J., își așeză la loc ceasul lucios în buzunarul dinăuntru, coborând treptele prezbiteriului.[272] Trei fără cinci. Tocmai timpul pentru o plimbare frumoasă până la Artane. Cum îl chema pe băiatul acela? Dignam, da. *Vere dignum et justum est.* Pe fratele Swan trebuia să-l văd. Scrisoarea domnului Cunningham. Da. Să-i fac un serviciu, dacă-i cu putință. Un bun catolic practicant; util când vine timpul colectelor.

Un marinar fără un picior înainta legănându-se cu opinteli leneșe ale cârjelor, mormăind un cântecel. Se smuci oprindu-se în fața mânăstirii maicilor Carității și-și întinse șapca țuguiată după pomană de la reverendul John Conmee S.J. Părintele Conmee îi dădu binecuvântarea sa întru lumina

soarelui, căci punga lui, știa bine, nu conținea decât o singură coroană de argint.

Părintele Conmee traversă spre piața Mountjoy. Se gândi, dar nu prea îndelung, la soldați și marinari, ale căror picioare fuseseră retezate de ghiulele, sfârșindu-și acum zilele în vreun azil, și la cuvintele cardinalului Wolsey: *Dacă l-aș fi slujit pe Dumnezeu cum mi-am slujit regele, El nu m-ar fi părăsit la zilele bătrâneților.* Mergea în umbra arborescentă a frunzelor clipind în soare și către el veni soția domnului David Sheehy, membru al parlamentului.

— Foarte bine, mulțumesc, părinte. Și dumneavoastră, părinte?

Părintele Conmee se simțea minunat într-adevăr. Avea să meargă la Buxton probabil pentru cura de ape. Și băieții ei, făceau progrese la Belvedere? Părintele Conmee se bucura să audă că da. Și domnul Sheehy? Tot la Londra. Parlamentul era încă în sesiune, da, sigur. Frumoasă vreme, încântătoare. Da, era foarte probabil ca părintele Bernard Vaughan să vină iarăși să mai țină o predică. O, da; foarte impresionant. Un om cu adevărat minunat.

Părintelui Conmee îi părea foarte bine că o vede pe soția domnului deputat Sheehy bine sănătoasă și o rugă să-i transmită salutul său domnului deputat David Sheehy. Da, avea să vină să le facă o vizită, fără îndoială.

— La revedere, doamnă Sheehy.

Părintele Conmee își ridică pălăria, luându-și rămas bun, înspre mărgelele de jad al mantilei ei strălucind negre în soare. Și mai surâse o dată îndepărtându-se. Știa că se clătise pe dinți cu pastă de nucă de araca.

Părintele Conmee mergea mai departe și, în mers, surâdea căci se gândea la ochii nostimi și la accentul de periferie al părintelui Bernard Vaughan.

— Tu Pilate! Ce n-ai ținut piept la mulțimea deșănțată?

Un om plin de zel, însă. Chiar, cu adevărat. Și, într-adevăr, făcea mult bine, în felul lui. Fără nicio îndoială. Spunea că iubește Irlanda, și i-s scumpi irlandezii. Și încă, de familie bună, să nu-ți vină să crezi. Gaeli, nu?

A, să nu uite. Scrisoarea aceea către părintele provincial.

Părintele Conmee opri trei copii de școală la colțul pieței Mountjoy. Da: de la Belvedere erau. Clasa cea mai mică: Aha. Și erau buni la învățătură? O. Foarte frumos. Și cum îl chema pe el? Jack Sohan. Și pe el? Ger. Gallaher. Și micuțul celălalt? Pe acela îl chema Brunny Lynam. O, ăsta-i un nume foarte frumos.

Din buzunarul de la piept părintele Conmee scoase o scrisoare pe care i-o dete tânărului Brunny Lynam arătând către cutia de scrisori roșie de la colțul străzii Fitzgibbon.

— Dar ai grijă să nu te pui și pe tine la cutie, micuțule, îi spuse.

Băiețașii îl priviră cu șase ochi pe părintele Conmee și râseră.

— Ei, domnule.

— Ia să vă văd dacă sunteți în stare să puneți o scrisoare la cutie, spuse părintele Conmee.

Tânărul Brunny Lynam fugi peste drum și strecură scrisoarea părintelui Conmee către părintele provincial în gura cutiei roșii și strălucitoare. Părintele Conmee surâse și dădu din cap, și surâse pornind mai departe către răsărit prin piața Mountjoy.

Domnul Denis J. Maginni, profesor de dans etc., cu joben, frac de culoarea ardeziei și reveniri de mătase, cravată de batist alb, pantaloni strâmți de culoarea levănțicăi, mănuși galbene de culoarea canarului și ghete de piele cu vârf ascuțit, pășind cu gravitate și prestanță, se trase cu mult respect la o parte la marginea trotuarului când trecu pe lângă lady Maxwell, la colțul cu Dignam Court.

Nu e dânsa doamna M'Guinness?

Doamna M'Guinness, solemnă, cu păr argintiu, se înclină către părintele Conmee de pe trotuarul de vizavi de-a lungul căruia își lunecă o clipă surâsul. Părintele Conmee surâse și el și salută. Ce mai făcea dumneaei?

Frumoasă prestanță. Ca Maria Stuart, cam așa trebuie să fi fost. Și când te gândești că ține o prăvălie pe amaneturi. Ei, mda! O… cum să spun?… o mină de regină.

Părintele Conmee mergea în jos pe strada Great Charles aruncând o privire spre biserica protestantă, acum închisă, la stânga. Reverendul T. R. Green, licențiat va *(Deo volente)* rosti predica. La ei i se spune incumbent. Simte că îi incumbă să rostească acum câteva cuvinte. Dar se cuvine să nutrim simțăminte de caritate. Invincibilă ignoranță. Fac și ei cum îi luminează mintea.

Părintele Conmee dădu colțul și o luă pe calea North Circular. De mirare că nu e linie de tramvai pe o arteră atât de importantă. Sigur, ar trebui să fie.

Un grup de elevi cu ghiozdanele în spate traversă dinspre strada Richmond. Toți își scoaseră șepcile cam pătate. Părintele Conmee îi salută de mai multe ori, cu bunătate. Elevi la școala fraților creștini.

Pe când mergea înainte, părintele Conmee simţi mireasmă de tămâie dinspre dreapta. Biserica Sfântului Iosif, pe Portland Row. Pentru femeile vârstnice și virtuoase. Părintele Conmee își scoase pălăria în semn de respect față de Sfintele Taine. Virtuoase; dar uneori se întâmpla să fie prost dispuse.

Ajuns aproape de Aldborough House, pe părintele Conmee îl duse gândul la acel gentilom risipitor. Acum sunt aici niște birouri, sau așa ceva.

Părintele Conmee pătrunse acum pe calea North Strand, și fu salutat de domnul William Gallagher care stătea în pragul prăvăliei lui. Părintele Conmee îl salută pe domnul Gallagher și percepu mirosurile provenind de la hălcile de costiță de porc și de la marile calupuri de unt ţinut la rece. Trecu prin fața tutungeriei lui Grogan, de care erau sprijinite panouri cu afișe anunțând o îngrozitoare catastrofă la New York. În America toată vremea se întâmpla lucruri din astea. Nefericiții, să moară așa, nepregătiți. Totuși, un act de contriție din toată inima.

Părintele Conmee înainta pe lângă bufetul lui Daniel Bergin, la vitrina căruia se proptiseră doi nelucrători. Îl salutară și fură și ei salutați.

Părintele Conmee trecu prin față pe la H.J. O'Neill, pompe funebre, unde Corny Kelleher trecea cifre în registru mestecând un pai. Un sergent de stradă făcându-și rondul îi salută pe părintele Conmee, și părintele Conmee îl salută pe sergent. La măcelăria Youkstetter, părintele Conmee remarcă șiruri de caltaboși, albi, negri și roșii, frumos încolăciți pe tăvi.

Afurcat pe sub copacii de la Promenada Charleville, părintele Conmee văzu un șlep de turbă, un cal de edec cu capul plecat atârnându-i, un luntraș cu o pălărie de paie murdară stând pe punte, fumând și privind la o creangă de plop deasupra capului. Era o scenă idilică; și părintele Conmee medita la bunătatea Creatorului care făcuse ca turba să se afle în mlaștini de unde oamenii puteau s-o scoată și s-o aducă la orașe și sate să facă foc în casele săracilor.

Pe podul Newcomen, reverendul John Conmee, S.J., de la biserica Sfântul Francisc Xavier, pe strada Upper Gardiner, urcă într-un tramvai care pleca din stație.

Dintr-un tramvai care sosea în stație coborî reverendul Nicholas Dudley, C. C., de la biserica Sfânta Agatha pe strada North William, pășind pe podul Newcomen.

La podul Newcomen părintele Conmee urcă în tramvaiul care pornea căci nu-i plăcea să străbată pe jos bucata aceea mohorâtă de drum pe lângă Mud Island.

Părintele Conmee se așeză într-un colț al vagonului, cu biletul albastru vârât cu grijă în deschizătura unei mănuși dolofane de piele, în timp ce patru șilingi, o monedă de șase pence și cinci băncuțe de un penny alunecară din palma celeilalte mănuși dolofane în pungulița sa de bani. Trecând pe lângă biserica acoperită de iederă se gândea că de obicei controlorul își făcea apariția tocmai când ți-ai aruncat fără să-ți dai seama biletul. Solemnitatea ocupanților vagonului i se părea părintelui Conmee exagerată pentru un drum atât de scurt și de ieftin. Părintelui Conmee îi plăcea să aibă în jurul lui un mediu de oameni bine dispuși.

Era o zi pașnică. Domnul cu ochelari care ședea în fața părintelui Conmee își terminase tocmai explicațiile și-și coborâse privirile. Soția lui, presupunea părintele Conmee. Un căscat ușor îi întredeschise gura soției domnului cu ochelari. Își ridică pumnul mic înmănușat, căscând delicat, lovindu-și ușor cu pumnul mic înmănușat gura deschizându-i-se și surâse un surâs micuț, dulce.

Părintele Conmee simțea parfumul ei în vagon. Observă de asemenea că bărbatul cu aer neajutorat, așezat de cealaltă parte a ei, ședea pe marginea banchetei.

În fața altarului, părintele Conmee izbuti cu greu să depună ostia în gura bătrânului neajutorat și căruia îi tremura capul.

La podul Annesley tramvaiul se opri și, tocmai când era pe punctul să pornească, o bătrână se ridică deodată de la locul ei ca să coboare. Conductorul trase de cordonul soneriei să oprească vagonul. Ea coborî ducându-și cu ea coșul și o plasă de cumpărături; și părintele Conmee îl văzu pe conductor ajutând-o cu coșul și plasa; și părintele Conmee se gândi că era una din bătrânele care-au ajuns aproape de capătul drumului și cărora trebuie să le repeți de două ori *Domnul să te binecuvânteze, copila mea,* ca să înțeleagă că le-ai dat absoluțiunea, *roagă-te pentru mine.* Dar suferă atâta în viața asta a lor, cu atâtea griji, sărmanele de ele.

Din afișele de pe garduri domnul Eugene Stratton îi rânjea cu buzele lui groase de negru părintelui Conmee.

Părintele Conmee se gândi la sufletele negrilor și ale cafeniilor și ale galbenilor și la predica lui despre sfântul Peter Clavel, S. J., și Misiunea

pentru Africa, și la propagarea credinței, și la milioanele de suflete ale negrilor și cafeniilor și galbenilor care nu primiseră taina botezului când avea să le vie ceasul din urmă, ca un fur noaptea. Cartea aceea a iezuitului belgian, *Le Nombre des Élus,* i se părea părintelui Conmee a fi într-adevăr un apel rațional. Există milioane de suflete omenești pe care Domnul le-a creat după Chipul și Asemănarea Sa și cărora credință nu le-a fost (Deo Volente) dăruită. Însă erau suflete ale Domnului create de Domnul. Părintelui Conmee i se părea că e mai mare păcatul ca toate sufletele astea să fie pierdute, o adevărată risipă, s-ar putea spune.

La stația de pe calea Howth părintele Conmee coborî, fu salutat de conductor și salută și el la rândul său.

Bulevardul Malahide era liniștit. Părintelui Conmee îi plăceau și bulevardul și numele lui. Clopotele bucuriei sunând în însoritul Malahide. Lordul Talbot de Malahide, nemijlocit lord amiral ereditar al Malahide-ului și mărilor învecinate. Pe urmă a fost chemat la oaste și ea a fost fecioară, soție și văduvă, toate într-o singură zi. Acestea au fost zilele unei lumi de demult, vremuri ale credinței în cetățile luminoase, vremuri de demult în domeniile baroniei.

Trecând mai departe, părintele Conmee se gândi la cărticica lui *Vremuri de demult în domeniile nobiliare* și la cartea care s-ar putea scrie despre institutele iezuite și despre Mary Rochfort, fiica lordului Molesworth, prima ntesă de Belvedere.

O doamnă obosită, trecută de prima tinerețe, plimbându-se singuratecă pe țărmul lacului Ennel, Mary, cea dintâi contesă de Belvedere, obosită plimbându-se în fapt de seară, nici măcar tresărind când o vidră țâșnește din apă la picioarele ei. Cine poate să știe adevărul? Nu gelosul lord Belvedere și nici confesorul ei dacă ea poate nici n-a săvârșit adulterul pe de-a întregul, *eiaculatio seminis inter vas naturale mulieris,* cu fratele soțului ei? Ar fi mărturisit pe jumătate dacă n-ar fi păcătuit cu totul, așa cum fac femeile. Numai Dumnezeu știe, și cu ea, și cu el, fratele soțului.

Părintele Conmee se gândi la tiranica incontinență, necesară totuși pentru stirpea omenească pe lumea aceasta, și la faptul că într-adevăr căile Domnului le sunt oamenilor neînțelese.

Don John Conmee pășea în vremuri de altădată. Era un umanist prețuit unanim în vremea aceea. Purta în gândul său taine mărturisite și le surâdea unor chipuri nobile surâzându-i într-un salon cu podelele date cu ceară de

albine, cu ciorchini mari de roade pe tavan. Și mâinile mirelui și miresei, de neam nobil, amândoi, strânse una într-alta în mâna lui don John Conmee.

Ce zi frumoasă.

Printr-un gard de nuiele părintelui Conmee i se arătară șiruri de verze, înclinându-i-se cu crinoline de frunze ample. Cerul îi dezvălui o turmă de nori mici albi alunecând ușor după vânt. *Moutonner,* cum zic francezii. O expresie simplă și potrivită.

Citindu-și breviarul, părintele Conmee urmărea o turmă de nori lânoși peste Rathcoffey. Gleznele lui învestmântate în ciorapi subțiri îi erau gâdilate de paiele câmpului din Clongowes. Pe acolo se plimba serile citind, și auzea țipetele șirurilor de băieți ieșiți la joacă, țipetele glasurilor tinere în seara liniștită. Fusese rectorul lor; conducerea lui le fusese lor blândă.

Părintele Conmee își scoase mănușile și luă din buzunar breviarul său cu marginile filelor roșii. Un semn ivoriu îi arătă pagina.

Nonele. Ar fi trebuit să le citească înainte de prânz. Însă venise lady Maxwell.

Părintele Conmee citi în taină *Pater* și *Ave* și își făcu cruce. *Deus in adiutorium.*

Pășea calm înainte, citind în gând notele, și înaintă astfel, citind, până ajunse la *Res*[273] în *Beati immaculati: Principium verborum tuorum veritas: în eternum omnia iudicia iustitiae tuae*.[274]

Un tânăr roșu la față ieși prin gaura unui gard viu și după el se arătă o fată cu niște margarete tremurându-i sălbatic în mână. Tânărul își ridică șapca cu un gest brusc; tânăra se înclină grăbită și încet, cu grijă, își desprinse de pe fusta colorată o crenguță atârnată acolo.

Părintele Conmee îi binecuvântă grav pe amândoi și întoarse o filă subțire în breviarul său. *Sin: Principes persecuti sunt me gratis: et a verbis tuis formidavit cor vieurn*.[275]

Corny Kelleher își închise registrul cel mare și aruncă o privire din ochiul său pe jumătate închis spre un capac de sicriu de pin proptit ca o sentinelă într-un colț. Se ridică țeapăn, se apropie de el, și, rotindu-l pe loc, îi examină forma și ornamentele de alamă. Mestecându-și mai departe paiul lăsă deoparte capacul și merse încet până în prag. Acolo își trase în

jos borul pălăriei să-și umbrească ochii și se rezemă de ușor privind leneș afară.

Pe podul Newcomen părintele John Conmee urcă în tramvaiul de Dollymount.

Corny Kelleher își încrucișă ghetele lătărețe și privi în gol, cu pălăria trasă pe ochi, mestecându-și paiul.

Sergentul de stradă 57 C, în rondul lui obișnuit, se opri locului, să-și mai treacă timpul.

— Frumoasă zi, domnule Kelleher.

— Mda, spuse Corny Kelleher.

— Zăpușeală, spuse sergentul.

Corny Kelleher ejectă un jet tăcut de zeamă de paie arcuindu-i-se din gură în clipa când un braț alb generos aruncă o monedă de la o fereastră de pe strada Eccles.[276]

— Ce vești bune mai ai? întrebă.

— Am văzut-o aseară pe persoana aceea, spuse sergentul cu voce scăzută.

Un marinar cu un singur picior dădu, proptindu-se în cârje, colțul la MacConnell, ocolind căruciorul cu înghețată Rabaiotti, și porni zvâcnind din cârje în sus, pe strada Eccles. Către Larry O'Rourke, oprit numai în cămașă în pragul ușii, aruncă un mormăit morocănos.

— *Pentru Anglia*...

Își zvâcni brutal trupul mai departe pe lângă Katey și Boody Dedalus, se opri o clipă mormăind:

— *Pentru căminul nostru, pentru ce-i frumos*.

Chipului palid, ros de griji, al lui J.J. O'Molloy i se răspunse că domnul Lambert este în magazie cu un client.

O doamnă corpolentă se opri. Scoase o monedă de aramă din poșetă și o lăsă să cadă în șapca întinsă spre ea. Marinarul bodogăni o mulțumire, privi acru spre ferestrele rămase surde, își lăsă capul în piept și se mai azvârli înainte legănându-se în cârje, preț de patru pași.

Se opri mârâind iritat:

— *Pentru Anglia*…

Doi ștrengari cu picioarele goale, sugând niște șireturi prelungi de acadea, se opriră lângă el, căscându-și gurile năclăite gălbui spre ciotul piciorului lui.

El zvâcni iarăși mai departe în salturi scurte, viguroase, se opri, își înălță capul spre o fereastră și urlă cu glas adânc:

— *Pentru căminul nostru, pentru ce-i frumos.*

Ciripitul vesel și dulce care se auzea în tremolouri dinăuntru mai continuă o măsură sau două, încetă deodată. Jaluzeaua se trase la o parte la fereastră. O tăbliță cu anunțul *Camere nemobilate,* alunecă de pe pervaz și căzu. Un braț durduliu, dezgolit, generos luci o clipă, se lăsă văzut, ițit dintr-un corsaj alb și dintre epoleții bine întinși ai unui combinezon. O mână de femeie aruncă o monedă peste grilajul de la intrare. Căzu pe trotuar.

Unul dintre ștrengari alergă într-acolo, o culese de jos. Și o depuse în șapca menestrelului, spunând:

— Uite, domnule.

Katey și Boody Dedalus[277] împinseră cu efort ușa bucătăriei și intrară în încăperea cu aer înăbușitor, plină de aburi.

— Ai amanetat cărțile? întrebă Boody.

Maggy în picioare în fața plitei îndesă de două ori cu făcălețul rufele cenușii în zoaiele clăbucite și își șterse fruntea.

— Nu vor să dea nimic pe ele, spuse.

Părintele Conmee mergea pe câmpul de la Clongowes și gleznele-i înveștmântate în ciorapi subțiri îi erau gâdilate de paiele aspre.

— Unde-ai încercat? întrebă Boody.

— La M'Guinness.

Boody bătu din picior și-și aruncă sacoșa pe masă.

— Mânca-o-ar bubele de grăsană! strigă.

Katey se apropie de plită privind pieziș cu ochii micșorați în aburi.

— Ce-i în oală? întrebă.

— Cămăși, spuse Maggy.

Boody țipă enervată:

— Ce dracu', n-avem nimic de mâncare?

Katey, ridicând capacul de pe o oală cu un colț al fustei ei murdare, întrebă:

— Și-aici, ce-i?

Aburi groși îi țâșniră în față drept răspuns.

— Supă de mazăre, spuse Maggy.
— Unde-ai găsit? întrebă Katey.
— De la sora Mary Patrick, spuse Maggy.
Crainicul își agită clopoțelul.
— Bingbing!
Boody se așeză la masă grăind înfometată:
— Dă-ncoace!
Maggy vărsă supă gălbuie, groasă, din oală într-un castron. Katey, așezându-se în fața lui Boody, spuse liniștită, ridicându-și la gură cu vârful degetelor niște firimituri culese la întâmplare:
— Bine c-o avem și p-asta. Unde-i Dilly?
— S-a dus să se-ntâlnească cu tata, spuse Maggy.
Fărâmițându-și bucăți mari de pâine în supa gălbuie, Boody adăugă:
— Tatăl nostru carele nu ești în ceruri.
Turnând supă gălbuie în castronul lui Katey, Maggy exclamă:
— Boody! Rușine!
Epavă, un afiș mototolit, Vine prorocul Ilie, lunecă ușor în jos pe Liffey, pe sub podul Loopline, țâșnind în vârtejurile unde apa fierbea mânioasă pe la picioarele podului, pornind spre răsărit pe lângă lanțuri de ancoră și carene, între docul cel vechi al Vămii și cheiul George.[278]

Fata cea blondă de la Thornton așeza frumos pe fundul coșulețului niște paie foșnitoare. Blazes Boylan[279] îi înmână sticla învelită în foiță trandafirie și un urcior micuț.
— Pune-le pe astea întâi, te rog, îi spuse.
— Da, domnule, răspunse blonda, și fructele deasupra.
— Așa vezi, tocmai bine, spuse Blazes Boylan.
Ea potrivea frumos, simetric, perele pergamute, și printre ele piersicile coapte, cu fețe rușinate.
Blazes Boylan se plimba încoace și încolo în pantofii lui noi, cafenii, prin prăvălia cu miresme de fructe, ridicând câte o poamă, tânără, zemoasă, ridată, și tomatele durdulii, roșii, adulmecând mirosurile apetisante.
Oamenii lui H.E.L.Y.'S. paradară prin fața lui, cu pălăriile lor înalte, albe, traversând aleea Tanger, tropăind spre ținta lor.

El se întoarse deodată pe călcâie din fața unui coșuleț cu căpșuni, scoase un ceas de aur din buzunarul de la vestă și-l ținu o clipă la lungimea lănțișorului.

— Poți să le trimiți cu tramvaiul? Acuma chiar?

Sub arcadele Porții Negustorilor o siluetă cu spinarea neagră cerceta cărțile în cărucioru unui anticar.

— Sigur, domnule. E-aici în centru?

— A, da, spuse Blazes Boylan. La zece minute.

Fata cea blondă îi întinse un formular și un creion.

— Vreți să scrieți adresa, domnule?

Blazes Boylan scrise la tejghea și împinse formularul spre ea.

— Trimite-o acum chiar, vrei? spuse. E pentru cineva bolnav.

— Da, domnule. Sigur, domnule.

Blazes Boylan își zăngăni niște monede vioaie în buzunarul pantalonilor.

— Ce pagubă-mi faci? întrebă.

Degetele subțiri ale blondei calculau fructele. Blazes Boylan privi în decolteul bluzei ei. Tinerică. Scoase o garoafă roșie din vaza înaltă cu picior.

— Asta-i pentru mine? întrebă galant.

Blonda-i aruncă o privire dintr-o parte, bărbat cochet, tocmai cât trebuie de neglijent, cravata cam într-o parte, și roși.

— Da, domnule, spuse.

Aplecându-se cochetă socoti iar perele mari și piersicile rușinate.

Blazes Boylan privi mai îngăduitor în despicătura bluzei ei, cu tulpina florii roșii între dinții-i surâzători.

— Pot să spun o vorbă la telefonul dumneavoastră, domniță? întrebă hoțește.

— *Ma!* spuse Almidano Artifoni.

Privi peste umărul lui Stephen[280] către tidva noduroasă a lui Goldsmith.

Două autobuze cu turiști trecură încet, femeile stând în față, încleștate franc de brațele scaunelor. Fețe palide. Brațele bărbaților petrecute franc pe după taliile lor bondoace. Privirile le alunecau de la Trinity la portalul orb în coloanele lui al băncii Irlandei unde uguiau porumbeii.

— *Anch'io ho avuto di queste idee,* spuse Almidano Artifoni, *quand'ero giovine come Lei. Eppoi mi sono convinto che il mondo è una bestia. E peccato. Perchè la sua voce… sarebbe un cespite di rendita, via. Invece, Lei si sacrifica.*

— *Sacriifizio incruento,* spuse Stephen zâmbind, balansându-și bastonul de frasin în ritm lent legănat, ținându-l ușor de mijloc.

— *Speriamo,* spuse cu amabilitate fața rotundă, mustăcioasă. *Ma, dia retta a me. Ci rifletta.*

În fața brațului sever de piatră al lui Grattan, poruncind oprire, un tramvai de Inchicore descarcă o droaie dezordonată de highlandezi dintr-o fanfară militară.

— *Ci rifletterò,* spuse Stephen, lunecându-și privirea de-a lungul pantalonului voluminos.

— *Ma, sul serio, eh?* spuse Almidano Artifoni.

Mâna lui grea o apucă cu fermitate pe a lui Stephen. Ochi umani. Îl priviră curioși o clipă și se întoarseră apoi repede spre un tramvai de Dalkey.

— *Eccola,* spuse Almidano Artifoni cu o grabă prietenoasă. *Venga a trovarmsi e ci pensi. Addio, caro.*

— *Arrivederla, maestro,* spuse Stephen ridicându-și pălăria când își eliberă mâna. *E grazie.*

— *Di che?* spuse Almidano Artifoni. *Scusi, eh? Tante belle cose.*

Ridicând drept semnal un sul de note muzicale, Almidano Artifoni tropăi în pantalonii lui ampli după tramvaiul de Dalkey. În zadar alerga, semnalizând zadarnic prin revărsarea de scoțieni cu genunchii dezgoliți care se înghesuiau cu accesoriile lor muzicale prin portalurile de la Trinity.

Domnișoara Dunne își ascunse exemplarul din *Femeia în alb* împrumutat de la biblioteca de pe strada Capel adânc în sertar și-și vârî o foaie de hârtie vesel colorată în mașina de scris.

Prea multe mistere aici. O fi îndrăgostit cu adevărat de Marion asta? S-o dau înapoi și să iau alta de Mary Cecil Haye.

Discul alunecă în șănțulețul lui, se clătină o clipă, se imobiliză și îi ochi rotund: șase.

Domnișoara Dunee clincheti în clapele mașinii de scris:

— 16 iunie 1904.

Între colțul la Monypeny și lespedea unde nu era statuia lui Wolfe Tone, cinci oameni-reclamă în jobene albe se strecurară rotindu-și pancartele H.E.L.Y.'S. și o luară greoi îndărăt pe unde veniseră.

Pe urmă ea își fixă privirile pe afișul cu Marie Kendall, încântătoare subretă, și, moțăind apatică, înscrise pe notesul ei mai multe 16-uri și niște S-uri mari. Păr ca muștarul și obrajii unsuroși de fard. Nu-i de loc drăguță, nu-i așa? Cum își tot mai ține-n sus fustulița aia. Mă-ntreb dacă are să fie tipul diseară la fanfară. Dac-aș putea s-o conving pe croitoreasă să-mi facă o fustă acordeon, ca aia a lui Susy Nagle. E de efect. Shannon și toți cocheții de la clubul de yahting nu-și mai luau ochii de pe ea. Sper că n-are să mă țină dracului aici până la șapte.

Telefonul îi sună brutal la ureche.

— Alo. Da, vă rog. Nu, vă rog. Îi sun eu după cinci. Numai aceștia doi, domnule, pentru Belfast și Liverpool. Foarte bine, domnule. Atunci, pot să plec după șase, dacă nu v-ați întors dumneavoastră. Șase și un sfert. Da, vă rog. Douăzeci și șapte și șase pence. Îi spun. Da: unu, șapte, șase.

Însemnă trei cifre pe un plic.

— Domnule Boylan! Alo! V-a căutat domnul acela de la *Sport.* Domnul Lenehan, da. A spus că are să fie la Ormond la patru. Nu. Da, domnule. Îi sun eu după cinci.

Două fețe trandafirii se întoarseră în licărirea micii torțe.

— Cine-i? întrebă Ned Lambert. Tu ești Crotty?

— Ringabella și Crosshaven, răspunse o voce, și se cunoștea că vorbitorul pipăie după treaptă.

— Hei, Jack, tu ești? spuse Ned Lambert, ridicându-și în semn de salut o șipcă flexibilă pe sub bolțile pâlpâitoare. Hai încoace. Bagă de seamă la trepte aici.

Chibritul din mâna înălțată a preotului se consumă într-o flacără lungă, molatecă, și lunecă lent la pământ. Fărâma lui roșiatică le muri la picioare și în jurul lor se închise aerul muced.

— Ce interesant! spuse un accent rafinat în întuneric.

— Da, domnule, spuse cordial Ned Lambert. Suntem acum în istorica sală a consiliului a abației Sfintei Maria. Exact în locul unde Thomas mătăsarul s-a proclamat rebel în 1534. Acesta este locul cel mai istoric din tot Dublinul. O'Madden Burke are să scrie ceva despre asta într-una din

zilele astea. Vechea Bancă a Irlandei era peste drum de noi, până la vremea Uniunii, și templul evreiesc de la început era și el aici până și-au clădit sinagoga, dincolo, pe bulevardul Adelaide. N-ai mai fost niciodată pe aici, Jack, nu-i așa?

— Nu, Ned.

— A venit călare în jos pe Promenada Damelor, spuse vocea cu accent rafinat, dacă țin eu bine minte. Reședința Kildare era în Thomas Court.

— Așa e, spuse Ned Lambert. Întocmai așa, domnul meu.

— Dac-ai să fii atât de amabil, atunci, spuse preotul, poate data viitoare ai să-mi permiți…

— Sigur, spuse Ned Lambert. Puteți s-aduceți aparatul de fotografiat oricând doriți. Am să dau la o parte sacii ăștia de la fereastră. Puteți s-o luați de-aici, sau de-aici.

Se mișca de colo până colo prin semiîntunericul tăcut, palid, lovind cu șipca grămezile de saci și indicând diferite unghiuri favorabile pe podea.

Dintr-o față prelungă o barbă și o privire ațintită se plecau spre tabla de șah.[281]

— Îți mulțumesc foarte mult, domnule Lambert, spuse preotul. Nu-ți mai răpesc timpul prețios…

— Cu toată plăcerea, domnul meu, spuse Ned Lambert. Mai treceți pe-aici oricând doriți. Să zicem săptămâna viitoare. Vedeți pe acolo?

— Da, da. La revedere, domnule Lambert. Mi-a părut foarte bine că v-am cunoscut.

— Plăcerea e de partea mea, domnul meu, răspunse Ned Lambert.

Își urmă oaspetele spre ieșire și apoi își azvârli șipca printre pilaștri. Împreună cu J.J. O'Molloy ieși încet în abația Sfintei Maria, unde niște căruțași încărcau pe platformele camioanelor saci cu roșcove și făină de nucă de palmier, pentru firma O'Connor, Wexford.

Se opri să citească de pe cartea de vizită pe care-o avea în mână.

— Reverendul Hugh C. Love, Rathcoffey. Adresa actuală: Biserica Sfântul Michael, Sallins. Simpatic, tânărul. Mi-a spus că scrie o carte despre alde Fitzgerald. Se pricepe la chestiile istorice, pe cuvânt.

Încet, cu grijă, tânăra fată își desprinse de pe fusta colorată o crenguță agățată acolo.

— Credeam că pui la cale un nou complot cu praf de pușcă, spuse J.J. O'Molloy.

Ned Lambert trosni din degete prin aer.

— Doamne, strigă. Am uitat să i-o spun pe aia cu lordul Kildare după ce-a pus focul la catedrala Cashel. O știi? *Îmi pare-al dracului de rău c-am făcut una ca asta,* zice, *dar jur în fața lui Dumnezeu c-am crezut că-i arhiepiscopul înăuntru.* S-ar fi putut să nu-i placă, însă. Ce spui? La dracu', am să i-o spun oricum. Ăla era lordul cel mare, Fitzgerald Mor. Aia mai zic și eu oameni, neamul Geraldine.

Caii prin fața cărora trecea tresăreau nervoși sub hățurile atârnându-le moi. Lovi ușor cu palma o crupă pagă zvâcnind lângă el, și strigă:

— Prr, băiatule!

Se întoarse spre J.J. O'Molloy întrebându-l:

— Ei, Jack. Ce e? Ce te doare? Stai nițel. Stai așa.

Cu gura căscată și capul mult lăsat pe spate se opri locului și, după o clipă, strănută tare.

— Ciu! zise. Dracu' să te ia!

— Praful de la sacii ăștia, spuse politicos J.J. O'Molloy.

— Nu, icni Ned Lambert. Am ră… răcit… azi noapte… dracului... ieri noapte… era curent al dracului…

Ședea cu batista în mână, gata pentru următorul…

— Azi dimineață… am fost… la săracu'… cum îi spune… Ciu!… Sfinte Sisoie!

Tom Rochford luă discul cel mai de deasupra din fișierul pe care-l strângea la piept peste jacheta lui bordo.

— Vedeți? spuse. Să zicem c-a ieșit numărul șase. Îl bagi aici. Pe urmă apeși pe Gata.

Strecură discul în gaura din stânga. El alunecă pe șănțuleț, se clătină o clipă, se imobiliză, și îi ochi rotund: șase.

Juriștii eminenți de modă veche, demni, încremeniți în gesticulațiile pledoariilor, îl priveau pe Richie Goulding trecând dinspre birourile de conturi spre curtea cu juri, și purtând cu sine servieta firmei Goulding, Collis și Ward, și ascultau cum o doamnă mai vârstnică, surâzând neîncrezătoare din dantura ei falsă își foșnea fustele ample de mătase neagră dinspre procuratura amiralității spre curtea de apel.

— Vedeți? spuse el. Uite, ăsta ultimu' pe care l-am vârât aici. Numere ieșite. După cum împinge maneta asta, vezi?

Le arătă fișicul crescând de discuri în dreapta.

— Grozavă idee, spuse Flynn Năsosul, trăgând pe nas. Așa că dacă un tip vine mai târziu, vede ce e la rând și ce a ieșit.

— Vezi? spuse Tom Rochford.

Strecură un alt disc, de data aceasta pentru el; și-l urmări cum alunecă, se clatină, își arată fața rotundă, se imobilizează: patru. Tragi acuma de Gata.

— Mă-ntâlnesc cu el acuma la Ormond, spuse Lenehan, și-am să pipăi terenul. Serviciu contra serviciu.

— Te rog, spuse Tom Rochford. Spune-i că fierb ca un Boylan de nerăbdare.

— Bună seara, spuse M'Coy brusc, când începeți voi doi…

Flynn Năsosul se aplecă spre manetă trăgând pe nas asupra ei.

— Dar cum funcționează, Tommy? întrebă.

— Bai-bai, spuse Lenehan, ne vedem mai târziu.

Îl urmă pe M'Coy afară și traversă piațeta de la Crampton Court.

— E un erou, spuse cu simplitate.

— Știu, spuse M'Coy. Chestia cu conducta.

— Conductă? spuse Lenehan. Era o groapă cât toate zilele.

Trecură pe lângă teatrul de varietăți al lui Dan Lowry, unde Marie Kendall, încântătoare subretă, le surâdea de pe un afiș cu un surâs unsuros de fard.

Continuându-și drumul în jos pe strada Sycamore, pe lângă music-hallul Empire, Lenehan îi arătă lui M'Coy cum se petrecuseră lucrurile. Una din gurile alea de control îngustă cât o conductă, dracului, și-acolo nenorocitul ăsta rămăsese prins, aproape sufocându-se de gazele de la haznale. Și-atunci pe loc a coborât Tom Rochford, în redingota lui de bookmaker, cu tot, cu o frânghie înfășurată de mijloc. Și să mă ia dracu' dacă n-a reușit să lege frânghia și de nenorocitu' ăla și i-au tras în sus pe amândoi.

— Ăsta a fost un adevărat gest de eroism, spuse.

La Delfinul se opriră să lase trăsura ambulanței să treacă în galop prin fața lor către strada Jervis.

— Pe aici, spuse, luând-o la dreapta. Vreau să intru o clipă la Lynam să văd cota de pornire a lui Sceptru. Cât e ora după ceasul tău cu lanț de aur cu tot?

M'Coy privi în prăvălia întunecoasă a lui Marcus Tertius Moses, și apoi la ceasul de la O'Neill.

— Trei trecute, spuse. Cine-o călărește?

— O'Madden, spuse Lenehan. Și poți să mă crezi că-i o iapă pe cinste.

Așteptându-l pe aleea Temple, M'Coy mână, împingând-o încet cu vârful pantofului, o coajă de banană de pe trotuar spre rigolă. Al dracului de ușor poți să cazi și să-ți frângi ceva când treci pe aici beat pe întuneric.

Porțile parcului se deschiseră larg să permită ieșirea cavalcadei viceregale.

— Unu pe unu, spuse Lenehan întorcându-se. Am dat de Lyons Cocoșul acolo, venise să parieze pe un cal nenorocit la care i-a vândut nu știu cine pontul și care n-are nicio șansă. Pe aici.

Urcară scările trecând apoi pe sub arcadele Porții Negustorilor. O siluetă în negru, cu spatele la ei, cerceta cărțile din căruciorul unui anticar.

— Uite-l, spuse Lenehan.

— Mă-ntreb ce-o fi cumpărând, spuse M'Coy, aruncând o privire peste umăr.

— *Leopoldo sau Bloom - a înflorit secara,* spuse Lenehan.

— E mort după cărți de ocazie, spuse M'Coy. Eram cu el într-o zi și-l văd cum cumpără o vechitură de undeva din strada Liffey, pe doi șilingi. Avea gravuri frumoase, făcea cel puțin dublu banii, stele, și luna și comete cu coadă lungă. Ceva despre astronomie.

Lenehan râse.

— Să-ți spun eu una bună de tot cu coada de cometă, spuse. Haide pe la soare.

Traversară pe podul de metal și o luară de-a lungul cheiului Wellington, pe lângă zidul râului.

Tânărul Patrick Aloysius Dignam ieși din prăvălia Mangan fostă Fehrenbach, în mână cu o livră și jumătate de cotlet de porc.

— A fost odată o petrecere pe cinste la școala de corecție Glencree, spunea Lenehan binedispus. Dineul lor anual, știi. O chestie formală, cămăși scrobite. Era și lordul primar, Val Dillon era pe atunci, și sir Charles Cameron și a vorbit Dan Dawson și a fost și muzică. A cântat Barteil D'Arcy, și Benjamin Dollard…

— Știu, îl întrerupse M'Coy. A cântat și doamna mea acolo o dată.

— Da? spuse Lenehan.

O tăbliță cu *Camere nemobilate* reapăru la fereastra casei cu numărul 7 pe strada Eccles.

Își întrerupse povestirea o clipă izbucnind însă într-un râs hârâit.

— Dar stai să-ți spun, zise. Delahunt din strada Camden era cu furnizarea de haleală, și servitorul dumitale, subsemnatul, se ocupa cu vinurile. Erau și Bloom și nevastă-sa. Știu c-am mâncat și-am tot băut: porto și sherry și curaçao - tot am dat gata. Am băgat în noi ca nebunii. După lichide am trecut la partea solidă. Friptură rece cu toptanul și tarte…

— Știu, spuse M'Coy. În anu' când a cântat doamna mea acolo…

Lenehan îl luă cordial de braț.

— Da' stai să vezi, spuse. Ni s-a pus iar masa de prânz, ca să zic așa, după miezul nopții, după toată aiureala asta și când am luat-o din loc era dis-de-dimineață după o noapte de pomină. Și când ne întorceam acasă era o noapte splendidă de iarnă pe Muntele cu Pene. Bloom și Chris Callinan erau pe o parte a vagonului, și eu ședeam cu nevestica pe partea ailaltă. Am început să cântăm cântece de lume și duete: *Uite și raza timpurie a dimineții.* Ea era blindată bine cu porto de-al lui Delahunt în burticică. La fiecare zmucitură a tramvaiului se răsturna cum ar veni peste mine. Dracu' să mă ia! Are-o pereche acolo unde trebuie, să i-o țină Dumnezeu. Uite-așa.

Își ridică mâinile făcute cupă depărtându-și-le de trup cam de-un stânjen. Și se încruntă:

— Eu tot îi aranjam pătura pe sub ea și-i potriveam blana la gât. Înțelegi ce vreau să spun.

Mula cu amândouă mâinile prin aer rotunjimi planturoase. Își închise ochii încântat, chircindu-și trupul, și emise un ciripit dulce printre buze.

— Omulețul meu uite-așa sta. Drepți, spuse oftând. E-o iapă pe cinste, n-am ce spune. Și Bloom în vremea asta le tot arăta toate stelele de pe cer lui Chris Callinan și conductorului: Ursa Mare și Hercule, și Dragonul și toate Pleiadele, dracului. Dar eu, pe Dumnezeul meu, mă topisem de tot pe Calea Laptelui, ca să zic așa. Adevărul e că el le știe chiar pe toate. Până la urmă ea a descoperit una mică-mică mai la o parte. *Și steaua aia de colo ce e, Poldy?* Ce să vezi, cu asta l-a-ncuiat pe Bloom. *Aia,* zice Chris Callinan, *păi aia nu-i decât așa o spârcuială.* Și la drept vorbind, nici nu era prea departe de adevăr.

Lenehan se opri sprijinindu-se de parapet, gâfâind de râs înăbușit.

— Mor, icni.

Fața albă a lui M'Coy îi surâdea câte o clipă și redevenea apoi gravă. Lenehan pufni din nou. Își ridică șapca de marinar și se scarpină grăbit pe

ceafă. Îi aruncă o privire piezișă în soare lui M'Coy.

— Altminteri e un om cult, Bloom, spuse serios. Nu-i așa un fitecine… mă-nțelegi… Are ceva dintr-un artist, bătrânul Bloom.

Domnul Bloom întorcea leneș filele unui exemplar din *Teribilele dezvăluiri ale Mariei Monk,* și apoi din *Capodopera* lui Aristotel. Infect tipar. Gravuri: fetuși încolăciți ghemotoc în pântece roșii ca ficații de la vilele tăiate la abator. O grămadă din ăștia chiar în clipa asta în lumea întreagă. Toți izbind cu căpățânile să iasă la lumină. În fiecare minut se naște câte un copil pe undeva. Doamna Purefoy.

Lăsă la o parte ambele cărți și o privi pe o a treia: *Povestiri din ghetou* de Leopold von Sacher Masoch.

— Pe asta am avut-o, spuse, împingând-o la o parte.

Anticarul lăsă alte două volume să cadă pe tejghea.

— Astea două sunt bune, spuse.

Ceapa din suflarea lui plutea pe deasupra tejghelei izvorând din gura-i devastată. Se aplecă să facă un teanc din celelalte, le strânse peste vesta lui descheiată și le duse după perdeaua murdară.

Pe podul O'Connell mai multe persoane observau prestanța gravă și vestmintele în culori vesele ale domnului Denis J. Maginni, profesor de dans etc.

Rămas singur, domnul Bloom privi titlurile: *Frumoasele tiranice* de James Lovebirch. Îmi dau seama cam ce trebuie să fie. O fi avut-o pe asta? Da.

O deschise. Mă gândeam eu.

O voce de femeie în spatele perdelei sordide. Ascultă: Bărbatul.

Nu; asta nu i-ar place prea mult. I-am mai dus-o o dată.

Citi celălalt titlu: *Plăcerile păcatului.* Asta mai degrabă-i în genul ei. Să vedem.

Citi unde-o deschisese cu degetul.

— *Toate bancnotele pe care i le dăruia soțul ei se cheltuiau în prăvălii pe rochii minunate și cele mai costisitoare găteli. Pentru el! Pentru Raoul!*

Da. Asta. Uite. Să vedem.

— *Gura ei se lipi de a lui într-un sărut lasciv, voluptuos pe când mâinile lui îi căutau rotunjimile opulente alunecând pe sub rochia ei ușoară de casă.*

Da. O iau pe asta. Să vedem sfârșitul.

— *Ai întârziat, vorbi el cu glas răgușit, stins, aruncându-i o privire bănuitoare. Splendida femeie își desfăcu la o parte mantoul cu bordură de zibelină, dezgolindu-și umerii de regină și farmecele palpitânde ale trupului. Un surâs abia perceptibil îi juca pe buzele desăvârșit conturate când se întoarse calmă spre el.*

Domnul Bloom citi din nou. *Splendida femeie.*

Un val de căldură se sparse blând asupra lui, înfricoșându-i trupul. Carnea oferindu-se prin vestmintele mototolite. Ochii dându-se peste cap arătându-și albul. Nările i se arcuiră gata să adulmece prada. Uleiuri înmiresmate topindu-se pe sâni *(pentru el! Pentru Raoul!).* Sudoarea înțepătoare a subsuorilor. Lunecușuri lipicioase, cleioase *(farmecele palpitânde ale trupului!).* Pipăie! Strânge / Strivește! Balegă sulfuroasă a leilor.

Tânără! Tânără!

O femeie mai vârstnică, acuma nemaifiind tânără, ieși din clădirea Cancelariei. Tribunalului de jurați ai regelui, și Cancelarului Eșichierului și pentru delictele de drept comun, după ce asistase în Tribunalul lordului Cancelar la dezbaterea afacerii Potterton, caz de alienație mintală, și la Tribunalul Amiralității la Citația în instanță unilaterală a proprietarilor ambarcațiunii Lady Cairns împotriva proprietarilor ambarcațiunii Mona, și la Curtea de Apel la amânarea sentinței în cazul Harvey contra Companiei de Asigurări pentru accidentele maritime oceanice.

O tuse încărcată de flegmă dislocă aerul prăvăliei făcând să se agite perdeaua sordidă. Creștetul cărunt, nepieptănat, al anticarului, ieși la iveală împreună cu fața nebărbierită, congestionată, tușind. Își drese zgomotos glasul, scuipă flegmă pe dușumea. Își puse gheata peste ceea ce scuipase, frecând talpa pe deasupra și se înconvoie, arătându-și creștetul cu pielea vie, abia acoperită de un păr rar.

Domnul Bloom o privi.

Stăpânindu-și respirația tulburată, spuse:

— Am s-o iau pe-asta.

Anticarul își ridică ochii împăienjeniți de lacrimi bătrâne.

— *Plăcerile păcatului,* spuse bătând cu degetul peste copertă. E bună.

Crainicul din ușa galeriilor de licitație Dillon își agită din nou de două ori clopotul și se privi în oglinda zebrată cu cretă a bufetului expus acolo.

Dilly Dedalus, ascultând de la marginea trotuarului, auzi sunetul clopotului, strigătele funcționarului care conducea licitația înăuntru. Patru și nouă pence. Perdelele astea splendide. Cinci șilingi. Perdele de lux. Noi se vând la două guinee. Mai oferă cineva peste cinci șilingi? Adjudecate la cinci șilingi.

Crainicul își ridică clopotul scuturându-l.

— Barang!

Bangătul clopotului pentru ultima rundă îi însufleți pe cicliștii participanți la cursa de jumătate de milă în ultimul lor sprint. J.A. Jackson, W.E. Wylie, A. Munro și H.T. Gahan împungând aerul cu gâturile lungite, treceau curba pe lângă biblioteca colegiului.

Domnul Dedalus, mângâindu-și mustățile lungi, sosi dând colțul dinspre Promenada William. Se opri lângă fiică-sa.

— Era și vremea, spuse ea.

— Stai dreaptă, pentru numele Domnului Nostru Isus Hristos, spuse domnul Dedalus. Încerci să-l imiți pe unchiu-tău John trompetisul, așa, cu capu-ntre umeri? Ce Dumnezeu?

Dilly ridică din umeri. Domnul Dedalus își plasă mâinile pe umerii ei împingându-i spre spate.

— Ține-te dreaptă, fetițo, spuse. Ai să capeți o cocoașă pe șira spinării. Nu te vezi cum arăți?

Își zvâcni capul deodată mult înainte, gheboșându-și umerii și lăsând să-i atârne falca de jos.

— Termină, tată, spuse Dilly. Se uită lumea la tine.

Domnul Dedalus își îndreptă trupul și își mângâie iarăși mustața.

— Ai ceva bani? întrebă Dilly.

— De unde să am bani? spuse domnul Dedalus. Nu-i suflet de om în tot Dublinul care să-mi împrumute patru pence.

— Da' ceva bani tot ai, spuse Dilly, privindu-l în ochi.

— De unde știi tu? întrebă domnul Dedalus, împungându-și obrazul cu limba.

Domnul Kernan, încântat de comanda pe care o obținuse, venea mândru pe strada James.

— Știu eu că ai, spuse Dilly. N-ai fost la cârciumă la scoțianul adineaori?

— N-am fost deloc, spuse demnul Dedalus zâmbind. Măicuțele te-au învățat să fii așa obraznică? Ține-aici.

Îi înmână un șiling.

— Vezi dacă poți să te descurci cu ăsta, spuse.

— Mi-nchipui că ți-au dat cinci, spuse Dilly. Dă-mi și mie ceva mai mult.

— Stai nițel, spuse domnul Dedalus amenințător. Ești și tu ca alelalte, nu? O haită neobrăzată de cățele de când a murit mama voastră săraca. Dar stați voi nițel. Cu mine n-o s-aveți să vă bateți capul mult. Ăsta e șantaj ordinar. Da' scap eu de voi. Nu v-ar păsa nici dac-aș zace întins jos țeapăn. A murit. Babalâcul de sus a dat ortul popii.

O lăsă locului și porni mai departe. Dilly îl urmă repede trăgându-l de haină.

— Ei, ce mai e? spuse el oprindu-se.

Crainicul sună din clopot în spatele lor.

— Barang!

— Dracu' să te ia cu clopotu' tău cu tot, strigă domnul Dedalus întorcându-se înspre el.

Crainicul, simțind că e comentat, își scutură limba legănătoare a clopotului, dar mai moale acum.

— Bang!

Domnul Dedalus rămase cu ochii țintă pe el.

— Uită-te la el, spuse. Ai ce-nvăța. Mă tot întreb dac-o să ne lase să stăm și noi de vorbă.

— Mai ai ceva bani la tine, tată, spuse Dilly.

— Am să-ți arăt ce am, spuse domnul Dedalus. Am să vă las pe toatele unde i-a lăsat Isus pe ovrei. Uite, asta-i tot ce am. Am luat doi șilingi de la Jack Power și-am dat din ei două pence să mă rad pentru înmormântare.

Scoase la iveală cu un gest nervos un pumn de monede de aramă.

— Nu poți să cauți ceva bani pe undeva? spuse Dilly.

Domnul Dedalus se gândi o clipă și dădu din cap.

— Am să caut, spuse grav. M-am tot uitat prin rigolă pe toată strada O'Connell. Am să-ncerc acuma și pe strada asta.

— Ești foarte spiritual, spuse Dilly rânjind acru.

— Ține, spuse domnul Dedalus înmânându-i două monede de un penny. Ia-ți pentru tine un pahar cu lapte și-o chiflă ceva. Vin și eu repede acasă.

Își băgă celelalte monede în buzunar și porni mai departe.

Cavalcada viceregelui trecu salutată de polițiștii obsecvioși, ieșind din Parksgate.

— Sunt sigură că mai ai un șiling, spuse Dilly.

Crainicul băngăni tare din clopot.

Domnul Dedalus se îndepărtă prin vacarmul acesta, murmurând pentru sine cu gura strânsă pungă:

— Călugărițele, dragele de ele! Ce drăguțe mai sunt! O, sigur că ele de capul lor n-ar face la nimeni niciun rău! Sigur că nu! De asta stau eu la azil la sfânta Monica!

Dinspre cadranul solar către Poarta James venea domnul Kernan încântat de comanda pe care o obținuse pentru Pulbrook Robertson, înaintând mândru pe strada James, trecând acum pe lângă birourile lui Shackleton. L-am avut. Ce mai faci, domnule Crimmins? Excelent, domnul meu. Mi-era teamă c-ai să fii dincolo, la prăvălia cealaltă, la Pimlico. Cum mai merg lucrurile? Cât să nu meargă. Frumoasă vreme avem. Da, într-adevăr. Bună pentru recoltă. Fermierii ăștia murmură mereu. Am să accept exact un degetar din ginul dumneavoastră cel mai bun, domnule Crimmins. Un gin mic domnul meu. Da, domnule. Teribilă chestia asta cu explozia de pe Generalul Slocum. Teribil, teribil! O mie de victime. Și ce scene sfâșietoare.

Bărbați călcând în picioare femei, copii. Revoltător. Care spun ei c-ar fi fost cauza? Combustie spontană: o explicație de-a dreptul scandaloasă. Nici o singură barcă de salvare în stare de plutire și furtunul de incendiu spart. Ce nu pot eu să-nțeleg e cum de-au lăsat inspectorii un vas ca ăsta… Aici bine spui, domnule Crimmins. Știi de ce? Mita și unsoarea. Așa să fie? Fără nicio îndoială. Ei, ca să vezi. Și America, cică, e țara celor liberi. Și eu care mă gândeam că noi o ducem rău aici.

Am surâs când l-am auzit. I-am spus încetișor, așa. *Dar ce e ea de fapt? Scursorile din toate țările, inclusiv dintr-a noastră. Nu-i adevărat*? Ăsta e adevărul.

Corupția, stimate domn. Firește, la drept vorbind, unde curg banii pe stradă se găsește totdeauna cineva să-i culeagă.

L-am văzut eu cum se uita la fracul meu. Haina face pe om. Nimic nu-i mai de natură să le ia ochii decât o aparență elegantă. Îi lasă cu gura

căscată.

— Salut, Simon, spuse părintele Cowley. Cum merg lucrurile?

— Salut, Bob, bătrâne, răspunse domnul Dedalus oprindu-se.

Domnul Kernan se opri bombându-și torsul în fața oglinzii înclinate de la Peter Kennedy, frizerie. Are stil haina asta, fără discuție. Scott din strada Dawson. Face jumătatea de liră pe care i-am dat-o lui Neary pe ea. N-a costat nicio para sub trei guinee. Îmi vine ca turnată. Vreun dandy de la clubul din strada Kildare a avut-o la origine, fără îndoială. John Mulligan, directorul de la Banca Hiberniană, se uita foarte atent la mine ieri pe podul Carlisle, de parcă-și aducea aminte că m-a mai văzut undeva.

Ahem! Trebuie să am grijă să-mi îmbrac cum se cuvine personajul pentru tipi ca ăștia. Cavaler de drumul mare. Gentleman. Și acum, domnule Crimmins, putem nădăjdui că vom avea onoarea să vă avem client iarăși, domnul meu. Cupa care înviorează dar nu îmbată, cum sună vechea zicătoare.

La zidul nordic și cheiul sir John Robertson, cu carcase de corăbii și lanțuri de ancore, plutind spre apus plutea o ambarcațiune, un afiș mototolit, legănându-se în siajul vasului. Vine profetul Ilie.

Domnul Kernan aruncă o privire de rămas bun spre propria sa imagine. Ten sănătos, firește. Mustața încărunțită. Ofițer din armata Indiilor reîntors în patrie. Își purta cu bravură trupul îndesat tot mai departe pe picioarele lui încălțate în ghete, îndreptându-și umerii. Nu-i fratele lui Lambert acolo, pe partea cealaltă, Sam? A? Da. Seamănă al dracului. Nu. Parbrizul automobilului ăla în soare acolo. A bătut o clipă așa lumina. Dar seamănă al dracului.

Ahem! Căldura spirtoasă a lichiorului de ienupăr îi încălzea măruntaiele și răsuflarea. Bună de tot picătura aia de gin. Coada fracului i se legăna în lumina limpede de soare pe când trecea mândru înainte.

Acolo l-au spânzurat pe Emmet. L-au tras pe roată, l-au sfâșiat în bucăți. Frânghie unsuroasă, neagră. Câinii lingând sângele scurs pe caldarâm în vreme ce nevasta guvernatorului trecea pe acolo în caleașca ei.

Să mă gândesc. La sfântul Michan e îngropat? Sau nu, a fost o îngropăciune în miez de noapte, la Glasnevin. Cadavrul a fost adus printr-o poartă secretă în zid. Dignam e acolo acum. S-a dus dintr-o dată. De, ce să-i faci. Mai bine s-o iau pe aici. Fac un ocol.

Domnul Kernan se întoarse pe călcâie și porni în jos pe panta străzii Watling pe la colțul sălii de așteptare la Guinness. În fața depozitelor Distileriilor dublineze era oprit un omnibuz deschis, fără pasageri și conductor, cu frâiele înnodate de roată. Al dracului de periculos lucru. Cine știe ce nenorocit din Tipperary care pune-n primejdie viețile cetățenilor. Odată se sperie calul și-o ia din loc.

Domnul Breen cu tomurile lui subsuoară, plictisit după o oră de așteptare la cabinetul lui John Henry Mentor, o mâna pe nevasta sa peste podul O'Connell, îndreptându-se spre biroul domnilor Collis și Ward.

Domnul Kernan se apropia de strada Insulei.

Vremuri tulburi acelea. Trebuie să-i rog pe Ned Lambert să-mi împrumute amintirile alea ale lui sir Jonah Barrington. Să vezi lucrurile astea așa într-un fel de retrospectivă. Jocurile de noroc la Daly. Pe atunci nu-ți mergea să trișezi. Unuia i-au țintuit mâna pe masă cu pumnalul. Pe undeva pe aici a scăpat lordul Edward Fitzgerald din cursa pe care i-o întinsese maiorul Sirr. Grajdurile din spatele casei Moira.

Bun gin a mai fost.

Tânăr nobil, frumos, îndrăzneț. Noblețe de sânge, firește. Tâlharul ăla, care se dădea drept nu știu care moșier, cu mănușile lui violete, ăla l-a trădat. Bineînțeles, cauza lor nu era cea dreaptă. Au trăit și ei într-o vreme a întunericului și a răului. Frumos poem e ăsta: Ingram. Ei au fost adevărați gentilomi. Ben Dollard știe să cânte de-a dreptul emoționant balada asta. O interpretare de maestru.

La asediul de la Ross a căzut și tatăl meu.

O cavalcadă trecu în trap degajat pe cheiul Pembroke, călăreții în margine săltând săltând în ale lor, în ale lor șei. Redingote. Umbrele smântânii.

Domnul Kernan grăbi pasul înainte suflând cu gura strânsă.

Excelenta Sa! Păcat! Dac-aș fi mers mai repede îl prindeam. La dracu'! Ce rău îmi pare!

Stephen Dedalus urmărea prin fereastra încețoșată de pânze de păianjen degetele bijutierului care cercetau un lanț mâncat de vreme. Praful împăienjenea geamul și rafturile vitrinei. Praful întuneca degetele

cercetătoare cu unghii vulturești. Praful dormea pe lanțurile aburite de bronz și de argint, pe romburile de cinabru, pe rubine, pietre leproase întunecate la culoare ca vinul.

Născute toate în pământul întunecat, împărăție a viermilor, țăndări reci de foc, lumini rele licărind în întuneric. Acolo unde arhanghelii căzuți își scuturau stelele de pe frunte. Râturi noroioase de porci, mâini, rădăcină cu rădăcină, încleștându-se pe ele, smulgându-le.

Și ea dănțuie în întunecime, printre miasme, acolo unde arde rășina laolaltă cu usturoiul. Un matelot cu barba ruginie soarbe rom dintr-un pocal și o ochește îndelung. O lungă, tăcută poftă a trupului hrănindu-se din mare. Ea dansează, zburdă, își unduie șoldurile și coapsele porcine, peste pântecul ei obscen legănându-i-se un ou rubiniu.

Bătrânul Russell își mai lustrui o dată juvaerul cu o zdreanță murdară de piele de căprioară, întorcându-l la lumină îndepărtându-l până în vârful bărbii lui de profet. Bunicul maimuță care se îneacă de poftă mâncând din ochi comoara furată.

Și voi, care smulgeți imagini străvechi din pământul de îngropăciune! Cuvinte nebunești ale sofiștilor: Antisthenes. Străveche știință a drogurilor. Orientul și grânele nemuritoare înălțându-se dintru veșnicie întru veșnicie.

Două bătrâne, înviorate de plimbarea lor în care inspiraseră o gură de aer sărat, traversau cu pas greoi Irishtown pe bulevardul Podului Londrei, una din ele cu o umbrelă plină de nisip, una cu o bocceluță de moașă în care se ciocneau între ele unsprezece scoici.

Zbârnâitul curelelor de transmisie pocnind una de alta și zumzetul dinamurilor de la uzina electrică îl împingeau pe Stephen tot mai departe. Ființe fără ființă. Stop! Zvâcnetul acesta din afara ta și zvâcnetul întotdeauna în tine. Inima ta despre care cânți tu. Eu între ele. Unde? Între două lumi uruitoare, acolo unde se învârtejesc ele. Nu. Să le spulber, pe una, și pe amândouă. Dar eu însumi, amețit de izbitura aceasta. Spulberați-mă pe mine, voi care puteți s-o faceți. Târfă și măcelar, acestea erau cuvintele. Stai nițel! Nu încă, o vreme. S-arunc o privire în jur.

Da, e foarte adevărat. Foarte mare și minunat de exactă - și niciodată nu rămâne în urmă. Adevăr ai grăit, domnul meu. Luni dimineață, așa era, într-adevăr.

Stephen înainta pe Calea Bedford, mânerul toiagului său de frasin lovindu-i-se de omoplat. În vitrină la Clohissey o reproducere cam ștearsă

din 1860 înfățișând meciul de box dintre Heenan și Sayers îi opri privirile. Bărbați cu priviri fixe, dintre cei care pariaseră atunci, cu pălăriile lor pătrate, stăteau în picioare în jurul ringului înconjurat cu corzi. Boxerii, categorie grea, în chiloții lor ușori strânși pe șolduri, își ofereau blânzi unul altuia pumnii bulboși. Și-n ei zvâcnește: inimi de eroi.

Se întoarse oprindu-se în fața căruciorului înclinat, încărcat cu cărți.

— Două pence bucata, spuse boccegiul. Patru la șase pence.

File ferfenițite. *Prisăcarul irlandez. Viața și miracolele preotului din Ars. Ghid de buzunar pentru Killarney.*

S-ar putea să găsesc aici vreuna din cărțile mele de premiu cine știe de când amanetate. *Stephano Dedalo, alumno optimo, palmam ferenti.*

Părintele Conmee care-și terminase de citit rugăciunile mici, străbătea acum cătunul Donnycarney, murmurând vesperele.

Legătura asta e prea frumoasă pentru așa ceva, ce-o fi? Cartea a opta și a noua a lui Moise. Taina tainelor. Pecetea regelui David. Pagini îndoite: citite și răscitite. Cine a trecut aici înaintea mea? Cum să faci moi mâinile aspre. Rețetă pentru oțet din vin alb. Cum să câștigi dragostea unei femei. Asta e pentru mine. Spuneți următorul talisman de trei ori cu mâinile încrucișate.

— *Se el yilo nebrakada femininum! Amor me solo! Sanktus! Amen!*

Cine-a scris asta? Farmece și invocații ale prea fericitului stareț Peter Salanka pentru toți drept credincioșii divulgate. La fel de bune ca și farmecele oricărui alt stareț, ca ale murmurătorului Joachim. Capul la cutie, țeastă calpă, sau de nu îți scămoșăm noi lâna de pe chelie.

— Ce faci aici, Stephen.

Umerii înalți, rochia ponosită a lui Dilly. Închide repede cartea. Să nu vadă.

— Ce faci? spuse Stephen.

Față de Stuart ca a incomparabilului Charles, bucle șleampete căzându-i de o parte și de alta. Licărea când se chircea pe vine să înteţească focul cu ghete vechi. Îi povesteam despre Paris. Ședea în pat până târziu, sub o cuvertură din paltoane vechi, trecându-și printre degete o brățară de tinichea, amintire de la Dan Kelly. *Nebrakada fernininum.*

— Ce-ai acolo? întrebă Stephen.

— Am cumpărat-o de la căruciorul celălalt cu un penny, spuse Dilly cu un râs nervos. E bună de ceva?

Ei spun c-ar avea ochii mei. Așa mă văd ceilalți? Vioaie, avântată și îndrăzneață. Umbră a minții mele.

Îi luă din mână cartea fără coperți. Franceza elementară a lui Chardenal.

— De ce-ai cumpărat-o? întrebă. Vrei să înveți franțuzește?

Ea dădu din cap, roșindu-se și închizându-și strâns buzele.

Să nu m-arăt surprins. Cât mai firesc.

— Ia-o, spuse Stephen. E foarte bună. Vezi să nu ți-o amaneteze Maggy. Mi-nchipui că toate cărțile mele s-au dus.

— Unele, spuse Dilly. A trebuit.

O trage în afund. Se îneacă. Remușcătura. S-o salvez. Remușcătura. Toți împotriva noastră. Are să mă înece și pe mine odată cu ea, ochii și părul. Bucle șleampete de păr de iarbă de mare împresurându-mă, inima mea, sufletul meu. Moarte sărată verde.

Noi.

Remușcătura duhului lăuntric.

Mizerie! Mizerie!

— Salut, Simon, spuse părintele Cowley. Cum merg lucrurile?

— Salut, Ben, bătrâne, răspunse domnul Dedalus, oprindu-se.

Bătură palma zgomotos în față la Reddy și Fiica. Părintele Cowley își mângâia adesea mustața în jos cu palma făcută căuș.

— Ce vești bune ne mai dai? spuse domnul Dedalus.

— Dacă asta vrei, nu prea multe, spuse părintele Cowley. Trăiesc baricadat, Simon, cu doi indivizi care pândesc în jurul casei încercând să efectueze o intrare.

— Frumos, spuse domnul Dedalus. Cine-i asmute?

— O, spuse părintele Cowley, un anumit cămătar pe care-l cunoaștem noi.

— Unul cu cocoașă, nu? întrebă domnul Dedalus.

— Acela, Simon, răspunse părintele Cowley. Reuben din stirpea aceea. Acuma-l aștept pe Ben Dollard. Să-i spună o vorbă lui John Lunganul să-l convingă să-i ia de pe capul meu. Tot ce cer eu e un pic de răgaz.

Privea cu o speranță vagă în sus și în jos pe chei, și un măr mare îi umfla ceafa.

— Știu, spuse domnul Dedalus dând din cap. Bătrânul Ben săracul! Întotdeauna gata să facă un serviciu cuiva. Ține-te bine!

Își puse ochelarii și privi o clipă spre podul metalic.

— Uite-l, pe Dumnezeul meu, spuse, cu popoul și punguliţele.

Jacheta largă albastră a lui Ben Dollard cu pălăria sa pătrată deasupra unor pantaloni fâlfâitori traversă în mărime naturală cheiul venind dinspre podul metalic. Se îndrepta către ei fără grabă scărpinându-se activ pe sub poalele redingotei.

Când se apropie de ei domnul Dedalus îl salută:

— Puneţi mâna pe tipul ăsta cu pantalonii de furat.

— Păi da, puneţi mâna, spuse Ben Dollard.

Domnul Dedalus examina cu un dispreţ rece, cercetându-le pe rând, diferite detalii din înfăţişarea lui Ben Dollard. Apoi, întorcându-se spre părintele Cowley cu un semn din cap, murmură tânjind:

— Frumos costum, nu-i aşa, pentru o zi de vară?

— Păi, Dumnezeu să-ţi blesteme pentru vecie sufletul ăla al tău rău, mârâi furios Ben Dollard. Eu am aruncat la viaţa mea mai multe haine decât ai văzut tu vreodată la un loc.

Se oprise lângă ei surâzându-le lor întâi și apoi veștmintelor sale încăpătoare de pe diferitele părţi ale cărora domnul Dedalus scutura scame, spunând:

— Au fost croite, oricum, pentru un om sănătos, în putere, Ben.

— Pacostea pe capul ovreului care le-a făcut, spuse Ben Dollard. Mulţumesc lui Dumnezeu, nu și-a primit încă banii.

— Și cum e cu acel *basso profondo,* Benjamin? întrebă părintele Cowley.

Cashel Boyle O’Connor Fitzmaurice Tisdall Farrell, murmurător, cu ochi sticloși, pășea prin faţa clubului de pe strada Kildare.

— Au! spuse.

— Asta zic și eu stil, spuse domnul Dedalus dând din cap după ecou.

— Ce spuneţi de ăsta? spuse Ben Dollard. Nu-i dogit, ă? Ce ziceţi?

Se întorsese acum spre ei doi.

— Merge, merge, spuse părintele Cowley, dând și el din cap.

Reverendul Hugh C. Love ieși din sala capitulară a abaţiei sfânta Maria, trecând pe lângă Distileriile James și Charles Kennedy înconjurat de umbrele Geraldinilor, înalţi și impunători, îndreptându-se spre Tholsel dincolo de vadul Gardului de împletituri.

Ben Dollard cu o înclinare greoaie spre faţadele prăvăliilor îi mână înainte cu degetele sale voioase înălţate în văzduh.

— Veniți încoace cu mine, la biroul ajutorului de șerif, spuse. Vreau să vă arăt ce comoară a găsit Rock acum pentru postul de perceptor. E-o corcitură ceva între un șef de trib și un asasin. Face să-l vedeți, fiți atenți. Haideți cu mine. L-am văzut în treacăt pe John Henry Menton la bodegă adineaori și să cad eu pe spate dacă nu-l… stai nițel… Suntem pe calea cea bună, Bob, crede-mă.

— Doar câteva zile, spune-i, spuse părintele Cowley îngrijorat.

Ben Dollard se opri locului privindu-l fix, cu orificiul său răsunător larg deschis, cu un nasture de la haină atârnându-i de ață bălăngănindu-se și arătându-și dosul negru și își șterse sudorile grele care-i astupau ochii, ca să audă mai bine.

— Ce câteva zile? bubui el. Nu ți-a pus proprietarul sechestru pentru chirie?

— Mi-a pus, spuse părintele Cowley.

— Atunci polița amicului nostru nu mai face nici cât hârtia pe care e scrisă, spuse Ben Dollard. Proprietarul are prioritate în executare. I-am dat toate amănuntele. Bulevardul Windsor 29. Love îl cheamă?

— Exact, spuse părintele Cowley. Reverendul domn Love. E pastor pe undeva la țară. Dar ești sigur?

— Poți să-i spui lui Barabas din partea mea, spuse Ben Dollard, ca să-și pună polița unde și-a pus maimuța nucile.

Îl mână pe părintele Cowley energic înainte agățându-l de masa sa corpolentă.

— Alune-s alea, cred, spuse domnul Dedalus, lăsându-și ochelarii să-i cadă peste pieptii vestonului, și urmându-i.

— Cu tânărul se aranjează, spunea Martin Cunningham pe când ieșeau pe la grilajul din Castleyard.

Polițistul de gardă își duse mâna la frunte.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, spuse Martin Cunningham bine dispus.

Îi făcu un semn vizitiului care-i așteptase și acesta trase de frâu și porni spre strada lordului Edward.

Bronz pe lângă aur, capul domnișoarei Kennedy pe lângă cel al domnișoarei Douce, își făcură apariția peste perdeluțele ferestrei la barul

hotelului Ormond.[282]

— Da, spuse Martin Cunningham. I-am scris părintelui Conmee şi i-am expus cazul.

— Ai putea să-ncerci cu prietenul nostru, sugeră cu sfială domnul Power.

— Boyd? spuse scurt Martin Cunningham. Foarte mulţumesc.

John Wyse Nolan, rămas în urmă, citind lista, venea repede după ei în jos pe Cork Hill.

Pe treptele Primăriei, consilierul Nannetti, coborând, îi salută pe consilierul municipal Cowley şi pe consilierul Abraham Lyon care urcau.

Trăsura oficială intră goală pe strada Bursei.

— Uite, Martin, spuse John Wyse Nolan, ajungându-i în dreptul redacţiei lui *Mail.* Văd că Bloom s-a trecut cu cinci şilingi.

— E adevărat, spuse Martin Cunningham, luând lista. Şi a şi pus jos cinci şilingi.

— Fără să scoată o vorbă, chiar, spuse domnul Power.

— Ciudat dar adevărat, adăugă Martin Cunningham.

John Wyse Nolan deschise ochii mari.

— Aş zice că se ascunde multă bunătate în evreul acesta, cită el cu eleganţă.

Coborau pe strada Parlamentului.

— Uite-l şi pe Jimmy Henry, spuse domnul Power. Tocmai o ia spre Kavanagh.

— Mda, spuse Martin Cunningham. Hai şi noi.

În faţă la *Maison Claire,* Blazes Boylan îl ocoli pe cumnatul lui Jack Mooney, stând să cadă de-a-n picioarelea de beat ce era, şi care se îndrepta spre mahalaua libertăţilor.

John Wyse Nolan rămase în urmă cu domnul Power, în timp ce Martin Cunningham îl apucă de braţ pe un omuleţ cu aspect îngrijit, îmbrăcat într-un costum pepit şi care trecea, nesigur, dar cu paşi grăbiţi, prin faţa ceasurilor din vitrina lui Micky Anderson.

— Pe ajutorul de primar îl cam dor bătăturile, îi spuse John Wyse Nolan domnului Power.

Continuară pe după colţ spre vinăria lui James Kavanagh. Trăsura oficială goală li se oprise în faţă la staţia de la Poarta Essex. Martin Cunningham vorbind tot timpul arăta mereu lista la care Jimmy Henry nu se uita.

— Și e și John Lunganul Fanning acolo, spuse John Wyse Nolan, în mărime naturală.

Silueta înaltă a lui John Fanning Lunganul umplea cadrul ușii în care se oprise.

— Bună ziua domnule ajutor de șerif, spuse Martin Cunningham, când se opriră toți și salutară.

John Fanning Lunganul nu le făcu loc. Își scosese cu un gest hotărât țigara de foi din gură și ochii lui mari inteligenți și agresivi alunecau încruntați peste fețele lor.

— Părinții conscripți își continuă adică deliberările lor pașnice? spuse către adjunctul de notar cu o voce amplă, sarcastică.

Păi e iadul de care ar trebui să se teamă orice creștin cinstit, spunea Jimmy Henry enervat, cu blestemata asta de limbă irlandeză a lor. Unde-i comisarul șef, voia el să știe să țină ordinea în sala de consiliu. Și bătrânul Barlow, cu buzduganul lui cu tot, zace-n pat cu astmul lui, și nu-i buzduganul pe masă, nimic să țină ordinea și nici măcar prezența legală nu-i constituită și Hutchinson, lordul primar e la Llandudno și micul Lorcan Sherlock care face pe *locum tenens* pentru el. Limba asta irlandeză dracului, a strămoșilor noștri.

John Fanning Lunganul suflă o pană de fum printre buze.

Martin Cunningham le vorbea pe rând, răsucindu-și vârful bărbii, adjunctului notarului și ajutorului de șerif, în vreme ce John Wyse Nolan păstra tăcerea.

— Ce Dignam era ăsta? întrebă John Fanning Lunganul.

Jimmy Henry făcu o grimasă și-și ridică piciorul stâng.

— O bătăturile mele, spuse. Haideți sus, pentru numele lui Dumnezeu, să mă așez și eu nițel undeva. Uff! Ooo! Fii atent!

Iritat, își făcu loc pe lângă șoldul lui John Fanning Lunganul și trecu înăuntru și în sus pe scări.

— Haide cu noi sus, îi spuse Martin Cunningham ajutorului de șerif. Nu cred că l-ai cunoscut, sau poate că-l știai totuși.

Împreună cu John Wyse Nolan, domnul Power îi urmă înăuntru.

— Era un suflet de om cumsecade, spuse domnul Power către spinarea impozantă a lui John Fanning Lunganul urcând către John Fanning Lunganul în oglindă.

— Unul mărunt. Dignam de la biroul lui Menton, era, spuse Martin Cunningham.

John Fanning Lunganul nu-și amintea de el. Tropăit de copite de cai răsuna prin aer.

— Ce-i asta? spuse Martin Cunningham.

Cu toții se întoarseră așa cum erau; John Wyse Nolan coborî iarăși. Din umbra răcoroasă în cadrul ușii văzu caii trecând pe strada Parlamentului, harnașamentele și chișițele lucioase lucind în soare. Treceau vioi prin fața ochilor lui reci, neprietenoși, fără să se grăbească. În șeile cailor din frunte, săltând în frunte, călăreau călăreții însoțitori.

— Ce era? întrebă Martin Cunningham când își reluară înaintarea în sus pe scări.

— Lordul locotenent general și guvernator general al Irlandei, răspunse John Wyse Nolan din josul scărilor.

Pășind pe carpetul cel gros, Buck Mulligan îi șopti cu panamaua la gură lui Haines:

— Fratele lui Parnell. Acolo, în colț.

Își aleseră o masă mică lângă fereastră în fața unui bărbat cu chip prelung a cărui barbă și privire fixă se aplecau atent asupra unei table de șah.

— Ăsta e? întrebă Haines, răsucindu-se în scaun.

— Da, spuse Mulligan. E John Howard, fratele lui, comisarul nostru de poliție.

John Howard Parnell mută calm un nebun alb și gheara lui cenușie îi urcă iarăși spre frunte unde rămase nemișcată.

O clipă apoi, pe sub streașina aceasta, ochii priviră grăbiți, licărind ca cei ai unei fantome, spre adversarul său și apoi căzură iarăși spre un colț unde se pregătea o mișcare.

— Am să iau un *melange*, spuse Haines către chelneriță.

— Două *melanges,* spuse Buck Mulligan. Și adu-ne și niște brioșe și unt și și niște prăjituri.

După ce ea se îndepărtă spuse râzând:

— Noi îi spunem P.D.P. localului ăsta, pentru că-s prăjituri al dracului de proaste. O, dar ai pierdut mult că nu l-ai auzit pe Dedalus despre *Hamlet.*

Haines își deschise cartea pe care tocmai o cumpărase.

— Îmi pare rău, spuse el. Shakespeare este ținutul vânătorilor veșnice fericite pentru toți cei care și-au pierdut busola.

Matelotul cu un sigur picior zbiera către curtea casei din strada Nelson nr. 14.

— *Anglia așteaptă…*

Vesta primăvăratecă a lui Buck Mulligan se scutura veselă în râsul lui.

— Ar trebui să-l vezi, spuse, când trupul lui își pierde busola. Aengus rătăcitorul, îi spun eu.

— Sunt sigur că are o *idee fixe,* spuse Haines, ciupindu-și îngândurat bărbia cu degetul mare și arătătorul. Stau și mă gândesc ce ar putea să fie. Persoanele de felul acesta au întotdeauna o chestie de asta.

Buck Mulligan se aplecă grav peste masă.

— I-au luat ăștia mințile, spuse, cu viziuni ale iadului. N-are să reușească niciodată să ajungă la limpezimea atică. Nota proprie lui Swinburne, a tuturor poeților, moartea albă și nașterea sângerie. Asta e tragedia lui. Nu poate să fie poet. Bucuriile creației…

— Pedeapsa întru veșnicie, spuse Haines, aprobând scurt din cap. Înțeleg. L-am abordat astăzi dimineață în problema credinței. Era ceva care-l apăsa, mi-am dat seama. E într-adevăr interesant, pentru că profesorul Pokorny din Viena are de spus ceva interesant în privința asta.

Ochii atenți ai lui Buck Mulligan o văzură pe chelneriță venind. O ajută să-și descarce tava.

— Nu reușește să găsească nicio urmă de iad în miturile vechi irlandeze, spuse Haines printre ceștile care înveseliseră masa. Pare să-i lipsească ideea morală, simțul destinului, al retribuției. E ciudat că are tocmai această idee fixă. Scrie ceva pentru mișcarea voastră?

Cufundă două bucăți de zahăr cu abilitate în sensul lungimii în frișca umflată. Buck Mulligan tăie o brioșă fierbinte în două și întinse unt peste adâncitura fumegândă. Mușcă cu poftă o bucată moale.

— În zece ani, spuse, mestecând și râzând. Are să scrie ceva în zece ani.

— Asta pare cam departe, spuse Haines gânditor, ridicându-și lingurița. Totuși nu m-aș mira dacă are să scrie ceva până la urmă.

Gustă o linguriță din conul umplut cu cremă al ceștii sale.

— Asta e frișcă autentică irlandeză, presupun, spuse cu condescendență. Nu vreau să fiu tras pe sfoară.

Profetul Ilie, ambarcațiune plutitoare, afiș puțin mototolit, plutea spre răsărit pe lângă chilele navelor și șalupelor, într-un arhipelag de dopuri, pe lângă strada New Wapping pe lângă bacul de la Benson și pe lângă schoone-rul cu trei catarge *Rosevean* venind de la Bridgewater cu o încărcătură cu cărămizi.

Almidano Artifoni trecu pe strada Holles pe lângă grajdurile lui Sewell. În spatele lui, Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall Farrell cu baston-umbrelă-pardesiu legănându-i-se ocoli felinarul din fața casei domnului Law Smith și, traversând, înaintă prin piața Merrion. La distanță în urma lui, un tânăr orb își pipăia cu bastonul drumul pe lângă zidul Parcului Colegiului.

Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall Farrell înaintă până la ferestrele luminoase ale domnului Lewis Werner, apoi se întoarse și păși înapoi prin piața Merrion, baston-umbrelă-pardesiu legănându-i-se în ritmul mersului.

La colț la Wilde se opri, se încruntă în numele profetului Ilie anunțat pe fațada de la Metropolitan Hall, se încruntă la terasele îndepărtate ale pajiștilor ducale. Cu dinții de șobolan dezgoliți, murmură:

— *Coactus volui.*

Porni spre strada Clare, scrâșnindu-și cuvântul de mânie.

Pe când trecea pe lângă ferestrele dentale ale cabinetului domnului Bloom legănarea pardesiului său mătură brutal la o parte din înclinarea lui bastonul subțire pipăindu-și drumul, și el trecu grăbit mai departe, înghiontind un trup lipsit de tendoane. Tânărul orb își întoarse fața bolnăvicioasă după silueta care se îndepărta cu pași mari.

— Blestemul lui Dumnezeu pe capul tău, spuse el acru, oricine ai fi! Ești mai orb decât mine, bastard de cățea!

Peste drum de barul lui Ruggy O'Donohoe, domnișorul Patrick Aloysius Dignam, strângând tare în mână livra și jumătate de cotlete de porc după care fusese trimis la Mangan, fost Fehrenbach, înainta fără să se grăbească pe călduroasa stradă Wicklow. Era prea mare plictiseală să stea în salon cu doamna Stoer și doamna Quigley și doamna MacDowell și cu storurile lăsate și toatele smiorcăindu-se și sorbind câte o gură din acel sherry

superior roșu adus de unchiul Barney de la Tunney. Și mâncând bucățele din prăjitura de casă, dând din fălci tot timpul și oftând.

Ieșind din aleea Wicklow îl opri vitrina de la madame Doyle, modista curții regale. Stătea acum să se uite la cei doi boxeri goi până la brâu ridicându-și unul spre altul mănușile rotunde. Din oglinzile laterale doi domnișori Dignam în doliu priveau tăcuți cu gura deschisă. Myles Keogh, idolul Dublinului, îl va întâlni pe sergentul major Bennett, pumnul din Portobello, pentru un premiu de 50 de lire. Doamne, ăsta ar fi un meci de văzut, Myles Keogh, ăsta-i tipul care-l provoacă pe ăla cu centura verde. Doi șilingi intrarea, pentru soldați jumătate de tarif. Aș putea s-o întind pe șest, mama nici n-ar băga de seamă. Domnișorul Dignam din stânga lui se întoarse spre dreapta și în dreapta lui domnișorul Dignam se întoarse și el, cu șapca într-o parte, cu gulerul ridicat într-o parte ieșit în sus. Încheindu-și-l la loc, cu bărbia ridicată în aer, văzu imaginea Mariei Kendall, încântătoare subretă, alături de cei doi ași ai pumnului. Una din tipele alea care le pun în pachetele de țigări care le fumează Stoer care când l-a prins bătrânul lui a văzut el pe dracul.

Domnișorul Dignam își trase gulerul în jos și porni mai departe fără să se grăbească. Asul pumnului care pocnește cel mai tare era Fitzsimmons. O copită la lingurică de la ăsta te-azvârle cât-colo, băiete. Dar unul care se pricepe ca la carte era Jem Corbet, înainte ca Fitzsimmons să fi scos untul din el, oricât s-ar fi eschivat el încolo și încoace.

Pe strada Grafton domnișorul Dignam văzu o floare roșie la colțul gurii unui fante elegant cu o pereche de umblători pe cinste și stând s-asculte la ce-i spunea un bețiv și rânjind toată vremea.

Nu se vedea tramvaiul de Sandymount.

Domnișorul Dignam mergea în jos pe strada Nassau, trecându-și cotletele de porc în mâna cealaltă. Gulerul îi ieși din nou în afară și el și-l potrivi la loc. Butonul ăsta blestemat era prea mic pentru butoniera cămășii și capătul îi tot ieșea dracului. Întâlni niște băieți de școală cu ghiozdane. Nu mă duc nici mâine, stau acasă până luni. Întâlni alți elevi. Bagă ei de seamă că sunt în doliu? Unchiul Barney spunea că o bagă în ziarul de diseară. Atunci au să vadă cu toții în ziar și au să citească numele meu acolo și numele lui tata.

Fața i se făcuse cenușie toată în loc să fie roșie cum era și o muscă îi umbla pe ea până la ochi. Ce scârțâia când i-au înșurubat șuruburile la

sicriu și cum bufnea când îl ducea în jos pe scări.

Tata era înăuntru și mama care plângea în salon și unchiul Barney le spunea oamenilor cum să întoarcă la colțul scării. Ce sicriu mare și înalt și părea așa greu. Cum s-a întâmplat? Noaptea trecută tata era beat și stătea pe palierul scării și urla după ghetele lui să se ducă la Tunney să mai bea ceva și părea așa îndesat și scurt așa numai în cămașă. N-am să-l mai văd niciodată. Asta e moartea. Tata a murit. Tatăl meu a murit. Mi-a spus să fiu cuminte cu mama. N-am mai auzit lucrurile celelalte care le-a mai spus dar i-am văzut limba și dinții când încerca să spună mai bine. Săracul tata. El a fost domnul Dignam, tatăl meu. Sper că e în Purgatoriu acum pentru că s-a dus la spovedanie la părintele Conroy. Sâmbătă seara.

William Humble, lord de Dudley și lady Dudley, însoțiți de locotenent colonelul Hesseltine, ieșiră după dejun în caleașca pornind de la reședința viceregelui. În caleașca de după ei se aflau onorabilele doamna Paget, domnișoara de Courcy și onorabilul Gerald Ward, aghiotantul de serviciu.

Cavalcada trecu prin poarta cea mică a Parcului Phoenix salutată de polițiști respectuoși și înainta mai departe pe lângă podul regal în sus pe cheiurile de nord. Viceregele era cât se poate de cordial salutat în drumul său prin metropolă. La podul Bloody domnul Thomas Kernan de partea cealaltă a râului îl salută zadarnic de departe. Între podurile Reginei și Whitworth caleștile viceregale ale lordului Dudley trecură mai departe fără să fie salutate de domnul Dudley White, licențiat în drept și licențiat în litere, care se oprise pe cheiul Arran în fața prăvăliei cu amaneturi a doamnei M. E. White, la colțul străzii Arran pipăindu-și nasul cu degetul arătător, neputându-se lămuri dacă ar fi ajuns mai repede la Philsborough schimbând de trei ori tramvaiul sau oprind o trăsură sau pe jos prin Smithfield, dealul Constituției și gara Broadstone. Sub portalul Palatului de Justiție Richie Goulding, cu servieta sa purtând marca Collis și Ward îl văzu cu surprindere. Dincolo de podul Richmond în pragul biroului lui Reuben J. Dodd, avocat, agent pentru Asociația de asigurări patriotice, o femeie mai în vârstă care era gata să intre se răzgândi și întorcându-se pe lângă vitrina de la King surâse credulă reprezentantului Majestății Sale. Din ecluza sa din zidul cheiului Wood sub birourile lui Tom Devan râul Poddle scotea în semn de credință o limbă de scursoare lichidă de canal. Deasupra perdeluțelor de la ferestrele barului hotelului Ormond, aur alături de bronz,

capul domnișoarei Kennedy alături de capul domnișoarei Douce priveau și admirau. Pe cheiul Ormond domnul Simon Dedalus, urmându-și drumul său de la vespasiană spre biroul ajutorului de șerif, se opri în mijlocul străzii și salută adânc cu pălăria. Excelența Sa binevoi să-i întoarcă salutul domnului Dedalus. De la colțul străzii Cahill reverendul Hugh C. Love, licențiat în litere, își aduse neobservat omagiul, cu gândul la lorzii deputați ale căror mâini binevoitoare împărțiseră odinioară parohii bogate. Pe podul Grattan, Lenehan și M'Coy care-și luau tocmai rămas bun unul de la altul, priviră caleștile trecând. Trecând pe lângă biroul lui Roger Greene și pe lângă tipografia mare roșie a lui Dollard, Gerty MacDowell, aducând scrisorile cu prospectele de linoleum Catesby pentru tatăl său imobilizat în pat, își dădea seama după pompa afișată că era vorba de lordul și doamna locotenent dar nu putu să vadă ce toaletă avea Excelența sa doamna pentru că tramvaiul și camionul cel mare galben de mobile de la Spring trebuiseră să se oprească tocmai în fața ei pentru că trecea lordul locotenent. Dincolo de manufacturile de tutun ale lui Lundy și Foot, din portalul umbrit al vinăriei lui Kavanagh, John Wyse Nolan surâse cu răceală neobservată către lordul locotenent general și guvernator general al Irlandei. Prea onorabilul William Humble, lord de Dudley. Marea Cruce a Ordinului Victoria, trecu prin fața ceasurilor mereu ticăitoare ale lui Micky Anderson și a manechinelor de ceară în costume șic și cu obraji proaspeți de la gentilomul Henry *dernier cri* James. Dincolo, în fața porții de pe strada Doamnei Tom Rochford și Flynn Năsosul priveau cavalcada apropiindu-se. Tom Rochford observând că ochii *lady*-ei Dudley se opriseră asupra lui își scoase repede degetele mari din buzunarele vestei sale de culoarea *claretului* și își scoase șapca în fața ei. O încântătoare *soubrette,* Marie Kendall, cu obrajii țipători și fustele sumese, surâse țipător din afișul ei de sus spre William Humble, lord de Dudley și locotenent colonelul H. G. Hesseltine și de asemenea spre onorabilul Gerald Ward, aghiotant. De la fereastra P.D.P.-ului Buck Mulligan, vesel, și Haines, grav, priveau de sus echipajul viceregal peste umerii unor clienți curioși, ale căror siluete masate întunecau tabla de șah pe care John Howard Parnell o privea cu intensitate. Pe strada Downes, Dilly Dedalus, ridicându-și privirea mioapă din franceza elementară a lui Chardenal, văzu umbrele de soare deschise și spițe de roată rotindu-se în văpaia soarelui. John Henry Menton, umplând cadrul ușii de la Commercial Buildings, privea fix cu ochii lui de moluscă

apoși de vin, ținând un ceas de aur mare gros vânătoresc la care nu se uita în mâna lui stângă care nu-l simțea într-însa. Când copita din față a calului lui King Billy se săltă în aer, doamna Breen îl trase pe grăbitul ei soț de sub copitele călăreților de pe flancul cavalcadei. Îi strigă la ureche vestea. Înțelegând, el își trecu volumele peste piept la stânga și salută cea de a doua caleașcă. Onorabilul Gerald Ward, aghiotant, surprins agreabil, se grăbi să răspundă. La colțul Ponsonby o siluetă înaltă, slabă, obosită, asemănătoare unei sticle, purtând litera H se opri și alte patru sticle albe cu joben se opriră în spatele lui ELYS, în timp ce călăreții de pe flancuri tropăiau prin fața lor împreună cu caleștile. Peste drum de magazinul de muzică Pigot, domnul Denia J. Maginni, profesor de dans etc., în costum de culoare deschisă, pășea cu gravitate, ajuns și depășit de un vicerege și neobservat de acesta. Pe lângă zidul de la locuința rectorului venea bine dispus Blazes Boylan pășind cu pantofii lui galbeni și cu ciorapii albaștri ca cerul cu model cu ceasuri, pășind în ritmul refrenului de la *Fata mea-i o fată din Yorkshire.*

Blazes Boylan înfățișa pieptarelor albastre ca cerul ale călăreților din frunte și desfășurării lor de paradă o cravată albastră ca cerul, o pălărie de paie cu boruri largi așezată în unghi cochet și un costum de serj indigo. Manile sale înfundate în buzunarele jachetei uitară să salute dar el oferi celor trei doamne admirația îndrăzneață a ochilor săi și floarea roșie dintre buzele sale. Pe când treceau pe strada Nassau, Excelența Sa atrase atenția consoartei sale care se înclina răspunzând la saluturi, asupra programului muzical în curs de desfășurare în Parcul Colegiului. Nevăzuți, în armuri de sunete de aramă, tineri highlandezi suflau din trompete și băteau în tobe după cortegiul în trecere.

Dar chiar dacă ea-i doar o muncitoare
Și nu poartă straie bogate
Barabum
Totuși eu sunt un fel
De voinic din Yorkshire în ochii ei
Mica mea roză din Yorkshire
Barabum.

De cealaltă parte a zidului, participanții la cursa de un sfert de milă handicap, M. C. Green, H. Thrift, T. M. Patey, C. Scaife, J. B. Jeffs, G. N.

Morphy, F. Stevenson, C. Adderly, și W. C. Huggard își luară plecarea pe rând. Trecând pe lângă hotelul lui Finn, Cashel Boyle Fitzmaurice Tisdall Farrell privea printr-un monoclu furios printre călești la capul domnului E. M. Solomons la fereastra vice-consulatului austro-ungar. Mai departe, pe strada Leinster, lângă poarta Colegiului Trinity, un soldat credincios al regelui, trompet de elită, își atinse șapca de vânător. Pe când caii lucioși treceau majestuoși prin piața Merrion, domnișorul Patrick Aloysius Dignam așteptând, văzu saluturi adresându-i-se domnului cu pălărie înaltă și-și ridică și el șapca lui nouă neagră cu degete unsuroase de la hârtia cu cotlete de porc. Gulerul i se ridică și el. Viceregele în drum spre inaugurarea bazarului Mirus pentru a contribui la fondurile spitalului Mercer trecea cu suita sa către strada Lower Mount. Trecu pe lângă un tânăr orb în față la Broadbent. Pe strada Lower Mount un pieton într-un macferlan cafeniu, mâncând o bucată de pâine uscată, trecu repede și scăpând neatins prin calea viceregelui. La podul Royal Canal de pe afișele de pe palisadă domnul Eugene Stratton, cu buzele sale groase rânjitoare ura tuturor oaspeților bun venit în orașul Pembroke. La colțul bulevardului Haddington două femei cu rochiile murdare de nisip se opriră și ele împreună cu o umbrelă și o bocceluță în care se rostogoleau ciocnindu-se unsprezece scoici, să privească cu admirație pe lordul primar și doamna primăreasă fără lanțul lui de aur. Pe bulevardele Northumberland și Landsdowne, Excelența Sa acuză punctual primirea saluturilor din partea a patru pietoni răzleți bărbați, salutul a doi mici elevi din poarta grădinii casei despre care se spunea că fusese admirată de răposata regină când vizitase capitala irlandeză împreună cu soțul ei, prințul consort, în 1849 și salutul vajnicilor pantaloni ai lui Almidano Artifoni înghițiți de o ușă tocmai închizându-se.

Bronz lângă aur ascultând potcoavele, oțelclinchenind.[283]
Sonsolensese impersinense.
Pielițe, sugând pielițe de pe o unghie butucănoasă, pielițe.
Oribil! Și aur fulgerând mai tare.
O notă-n cvintă răgușită sunând.
Plaf. Bum albastru-nflorind în.
Păr de aur strâns în coc înalt.

Roză tresăltând pe sâni mătăsoși în satin, roză de Castilia.

Triluri, triluri: Idolores.

Ia ochește! cine-i în… ochiada de aur?

Clinc chinchenind în bronz milos.

Și o chemare pură, prelungă, zvâcnind. Chemare jinduind stins murind.

Ademenitoare. Dulci cuvinte. Dar iată! Stelele luminoase se sting. O roză! Note limpezi ciripind răspunsuri. Castilia. Se-arată zorile.

Clinchet de birjă lejer clinchenind.

Monedă sunând, ceas bătând.

Mărturisire. *Sonnez.* Dac-aș. Pocnet de jartieră. Să nu te părăsesc. Plici *La cloche!* Plici pe coapsă. Mărturisire. Caldă. Iubita mea, adio.

Birje. Bloo.

Bum pe coarde disonante. Când iubirea soarbe. Război! Război! Timpane.

O pânză! Un voal vălurind pe valuri.

Pierdut. Sturzul fluid fluierând. Totul e pierdut acum.

Corn. Cocoarne.

Când a văzut întâi. Vai mie!

Clipocire vâscoasă. Zvâcnire mustoasă.

Ciripitoare. O, ademenire. Ispititoare.

Martha! Vino!

Clapelop. Clipelap. Clapiclap.

Doamnena maia uzitaș aceva.

Surdul cu chelie Pat a adus hârtie și cuțit și-a luat.

O chemare-n miez de noapte, clar de lună, șoapte: departe, departe.

Mă simt atât de trist. P.S. Atât de singuratec înflorind.

Ascultă!

Cornul de mare rece țepos șerpuit. Ai tu? Fiecare și pentru celălalt, plescăit și muget tăcut.

Perle; unde ea. Rapsodiile lui Liszt. Hissss.

Nu crezi?

Nu am; nu, nu; cred; Lidlyd. Cu un coc cu un caro.

Negru.

Cuecouadâncă Haide, Ben, hai.

Așteaptă tu-n timp ce-așteaptă. Hi hi. Așteaptă tu-n timp ce hi.

Dar stai și-așteaptă!

Adânc în întunecosul miez al pământului. Comoara impură adânc împlântată.

Naminedamine. Toți s-au dus. Toți au căzut.

Micuță, cu tremurătoarele foi de ferigă ale părului ei feciorelnic.

Amin! Scrâșnea de furie.

În sus. În jos și-n sus. Un rece baton iscându-se.

Bronzalydia lângă minaurita.

Cu bronz, cu aur, în verdeoceanic de umbră. Bloom. Bătrânul Bloom înfloritul.

Se-alintă, se zbate cu cara cu co.

Rugați-vă pentru el! Rugați-vă oameni buni!

Degetele lui gutoase bătând darabana-n ritm.

Bigbenaben. Big Benben.

Ultima roză castiliană a verii rămasă în bum floare mă simt atât de trist singur.

Pihi. Un vânt mic vântind pihi.

Oameni adevărați. Lid Ker Cow De și Doll. Ba, da. Oameni ca voi. Ridicați-vă cu cline și clunc.

Fff! Ou!

Unde-i bronzul de-aproape? Unde-i aur de departe? Unde-s copitele-n trap?

Rrrpr. Kraaa. Kraandl.

Atunci, nu până-atunci. Și eppripfftappful. Fi-va pfrvrâtt.

Gata.

Începem!

Bronz lângă aur, capul domnișoarei Douce alături de capul domnișoarei Kennedy, peste perdeluțele ferestrei de la barul Ormond auzeau copitele viceregale trecând, sunându-și oțelul.

— Ea e? întrebă domnișoara Kennedy.

Domnișoara Douce spuse da, așezată acolo cu exa sa, cenușiu de perlă și *eau de Nil.*

— Delicios contrast, spuse domnișoara Kennedy.

Când cu totul înfrigurată domnișoara Douce spuse excitată:

— Uită-te la ăla cu jobenu’ de mătase.

— Cine? Unde? întrebă auria și mai excitată.

— În caleașca a doua, spuseră buzele umede ale domnișoarei Douce, râzând în soare. Se uită. Stai să văd.

Săgeta, toată în bronz, în colțul celălalt al sălii, turtindu-și fața de geam într-un halo de suflare precipitată. Buzele umede-i tremurau:

— Moare să se uite-ndărăt.

Râse:

— Ho! Nu-s idioți bărbații?

Cu tristețe.

Domnișoara Kennedy păși agale, tristă, din lumina strălucitoare, petrecându-și o buclă desprinsă pe după ureche. Pășind încet, tristă, acum nemaifiind de aur, își răsucea împletind-o o buclă. Tristă își împletea înaintând agale păr de aur pe după o ureche adânc arcuită.

— Da' tot ei au partea a bună, tristă spuse ea apoi.

Un bărbat.

Blocine trecea pe la pipele lui Moulang, purtând la pieptul său plăcerile păcatului, pe lângă antichitățile lui Wine în memorie purtând dulci cuvinte ale păcatului, pe lângă tăvile întunecate filigranate de la Carrol, pentru Raoul.

Picoloul spre ele, ele în bar, sirenele barului, veni. Pentru ele pe el neluându-l în seamă își băngăni pe tejghea tava cu porțelanuri sunătoare. Și

— Uite-vă ceaiurile, spuse.

Domnișoara Kennedy cu maniere grațioase transpuse tava de ceai mai jos pe o ladă de apă minerală, întoarsă, ascunzând-o vederii, mai jos.

— Ce-i acolo? picoloul sonor întrebă fără maniere.

— Ghici, replică domnișoara Douce, părăsindu-și punctul de observație.

— E drăguțul tău, nu?

Un bronz mândru-i răspunse cu superbie:

— Am să mă plâng de tine doamnei de Massey dacă mai aud vreuna din insolențele tale impertinente.

— Sonsolensese impersinense, pufni grosolan picolorâtul; retrăgându-se la amenințările ei așa cum venise.

Bloom. Înflorire tristă.

Spre floarea ei înfloritor încruntându-se domnișoara Douce spuse:

— Teribil de enervant mai e și mucosul ăsta. Dacă nu-și bagă mințile în cap am să-i lungesc urechile de-o poștă.

Cu maniere de doamnă în contrast delicios.

— Nu-l lua-n seamă, replică domnişoara Kennedy.

Turnă într-o ceaşcă de ceai ceai, pe urmă îndărăt în ceainic ceai. Se ghemuiră sub reciful tejghelei, aşteptând pe taburete, pe lăzi întoarse, aşteptând ceaiurile să se infuzeze. Îşi netezeau cu palma bluzele, amândouă de satin negru, doi şilingi şi nouă pence yardul, aşteptând ceaiurile lor să infuzeze, şi doi şilingi şi şapte.

Da, bronz de aproape, cu aur de departe, auzind oţel de aproape, copite auzind de departe, şi auzind oţel de copite copite sunândînoţel.

— Sunt foarte foarte arsă de soare?

Domnişoara Bronz îşi debluză gâtul.

— Nu, spuse domnişoara Kennedy. Se face cafeniu după aia. Ai încercat cu borax în apă de laur vişiniu?

Domnişoara Douce se ridică pe jumătate să-şi vadă pielea dintr-o parte în oglinda barului cu litere aurite acolo unde pahare cu hock şi claret licăreau şi în mijlocul lor o scoică.

— Şi să-mi stric mâinile cu aşa ceva, spuse.

— Încearcă cu glicerină, o sfătui domnişoara Kennedy.

Luându-şi adio de la gâtul şi mâinile ei domnişoara Douce.

— Chestiile astea-ţi fac urticare, răspunse, aşezându-se. I-am cerut ramolitului ăla de la Boyd ceva pentru pielea mea.

Domnişoara Kennedy, turnându-şi ceaiul acum infuzat, făcu o grimasă rostind o rugăciune:

— O, nu-mi mai aduce aminte de ăla, pentru numele lui Dumnezeu!

— Da’ stai să-ţi spun, o imploră domnişoara Douce.

Ceai dulce domnişoara Kennedy terminându-şi de turnat cu lapte îşi astupă ambele urechi două cu degete micuţe.

— Nu, te rog nu, strigă ea.

— Nu ascult, strigă.

Şi Bloom?

Domnişoara Douce grohăi pe tonul unui ramolit încețoşat:

— Pentru ce a dumitale? zice.

Domnişoara Kennedy îşi destupă urechile să audă, să vorbească, dar spuse, dar se rugă din nou:

— Nu mă face să mă mai gândesc la ăla că mor. Ce zdreanţă de babalâc hidos! În seara aia la concert la Antient Rooms.

Sorbi cu aversiune din infuzia ei, ceai cald, o sorbitură, sorbi subţirel ceai dulce.

— Nu l-ai văzut, spuse domnişoara Douce aplecând pe trei sferturi într-o parte capul de bronz, încreţindu-şi şaua nasului. Hufa! Hufa!

Ţipăt ascuţit de râs izvorî din gâtul domnişoarei Kennedy. Domnişoara Douce hufâia şi sforăia prin nările care-i tremurau impersinens ca un ţipăt în căutare de ţâşnire.

— O, să ţipi îţi vine, strigă domnişoara Kennedy. Ţii minte ochiul lui bulbucat?

Domnişoara Douce îi ţinu isonul cu râs adânc de bronz, ţipând grav:

— Pe ochii mei!

Blualcui ochi negru citea numele lui Aaron Figatner. De ce-i spun totdeauna în gând Figather? Smoculs - cules de smochine, adică. Şi numele ăsta de hughenot al lui Prosper Lore. Prin faţa fecioarelor fericite în vitrină la Bassi alunecau lucioşi ochii negri ai lui Bloom. În rochie bleu cu alb dedesubt, vino la mine. Ei cred că e Dumnezeu, sau zeiţă. Astea de astăzi. N-am putut să văd. Vorbea acela. Un student. După aceea cu băiatul lui Dedalus. Mulligan s-ar putea să fie. Toate nişte fecioare pe cinste. Asta-i atrage pe tinerii ăştia de viaţă: albul ei.

Peste acestea toate alunecau ochii lui. Plăcerile păcatului. Plăcute sunt plăcerile.

Păcatului.

În clinchet limpede chicotitor se împleteau glasurile bronzaurii. Douce cu Kennedy pe ochii lor. Îşi zvâcneau pe spate capetele tinere, bronzchicotauriu, să-şi lase să zboare liber râsul lor, ţipând, ochii, făcându-şi cu ochiul una alteia, note ascuţite pătrunzătoare.

Ah, ginind, suspinând. Suspinând, ah, încet încheiată veselia lor se stinse înceată.

Domnişoara Kennedy spre buze îşi ridică iarăşi ceaşca, bău o sorbitură şi chicoti chicotit. Domnişoara Douce, aplecându-se iarăşi peste tava de ceai, îşi încreţi iarăşi nasul şi-şi roti în orbite ochi rotitori îngroşaţi nostim. Şi iarăşi Kennychicot aplecându-şi turnurile luminoase ale părului, aplecându-se pieptenele ei de baga pe ceafă arătându-i-se, împroşcă din gura ei ceai, înecându-se în ceai şi în râs, tuşind înecându-se, strigând plângând:

— O, ochii ăia-ai lui urduroși! Închipuie-ți să fii măritată cu unul ca ăsta, strigă ea. Cu ciocul ăla de bărbiță!

Douce dădu glas deplin unui țipăt superb, țipăt deplin de femeie deplină, încântare, bucurie, indignare.

— Măritată cu nasul lui unsuros! țipă ea.

Strident, cu râs adânc, după bronz în aur, se îmboldeau una pe alta în hohot după hohot, sunându-și clopoțeii continui, bronzînaur, aurdebronz, stridentenadânc, cu râs după râs. Și apoi râzând și mai tare. Unsuros o. Istovite, fără suflare capetele tremurate și le lăsară în cozi și în coc înalt strâns cu pieptene lucitor, pe luciul tejghelei. Și roșii la față (O!), gâfâind, asudând (O!) cu suflul tăiat.

Măritata cu Bloom cu unsuroasademareînflorire.

— O, pe toți sfinții! spuse domnișoara Douce, oftând prin nasul încă zvâcnindu-i. N-ar trebui să râd așa tare. M-am umezit toată.

— O, domnișoară Douce! protestă domnișoara Kennedy. Ce oribil vorbești!

Și toată roșie și încă mai mult (ce oribilă!) mai aurie încă.

Prin fața biroului lui Cantwell rătăcea Bloomunsurosul, pe lângă fecioarele de la Ceppi lucitoare în ale lor uleiuri. Tatăl lui Nannetti umbla cu lucruri de-astea de vânzare momindu-i din ușă în ușă ca și mine. Religia rentează. Trebuie să vorbesc cu el pentru reclama aceea cu Keyes. Să mănânc întâi. Mi-e foame. Nu încă. La patru, a zis ea. Timpul veșnic trecând. Acele ceasului rotindu-se. Mai departe. Unde să mănânc? Clarence, Dolphin. Mai departe. Pentru Raoul. Mâncare. Dac-aș putea să iau cinci guinee pe reclamele alea. Jupoanele acelea de mătase violete. Nu încă. Plăcerile păcatului.

Mai puțin roșii, și mai puțin, în auriu pălind.

În barul lor intră dezinvolt domnul Dedalus. Pielițe, rupându-și pielițe de pe unghia butucănoasă a degetului mare, Pielițe. Cu dezinvoltură intrând.

— O, bine-ai venit îndărăt, domnișoară Douce.

Îi reținu mâna-ntr-a lui.

— Frumos în concediu?

— Grozav.

Spera el că ea a avut vreme frumoasă la Rostrevor.

— Superbă, spuse ea. Uită-te ce nemaipomenit arăt. Am făcut plajă toată ziulica.

Albeață de bronz.

— Asta a fost extrem de răutăcios din partea matale, îi spuse domnul Dedalus și-i strânse cu indulgență mâna. Să-i duci așa în ispită pe săracii bărbați naivi.

Domnișoara Douce de satin își trase dulce brațul deoparte.

— O, du-te, spuse. Dumneata și naiv, nu prea cred.

Dar el chiar era.

— La drept vorbind, sunt naiv, spuse el gânditor. Păream așa de naiv în leagăn că mi-au și spus Simon prostul.

— Trebuie că ai fost o scumpete, dădu răspuns domnișoara Douce. Și ce ți-a prescris nenea doctorul pentru azi?

— Păi, spuse el gânditor, exact ce spui matale. Cred că am să te deranjez pentru niște apă rece și o jumătate de pahar de whisky.

Clinchet.

— Cu cea mai mare repeziciune, conveni domnișoara Douce.

Cu grația repeziciunii către oglinda cu rama aurită de la Cantrell și Cochrane se întoarse ea acum. Cu grație revărsă o măsură de whisky de aur din butoiașul ei de cristal. Și afară din poalele jiletcii sale domnul Dedalus își trase punguța și pipa. Repeziciunea însăși, îl servi ea. El suflă prin țeava două note de fluier răgușite.

— Pe legea mea, spuse, gânditor, adesea mi-am dorit să văd și eu munții Mourne. Trebuie să fie foarte tonic aerul pe acolo. Dar dorința pe care-o hrănești mult până la urmă tot ți se-mplinește, așa se zice. Da, da.

Da. Cu degetele îndesa șuvițe, șuvițe de păr, părul ei de fecioară, părul ei de sirenă în cupa pipei sale. Pielițe. Șuvițe. Gânditor. Amuțit.

Nimeni nu spuse nimic. Da.

Veselă domnișoara Douce lustruia un pahar, intonând triluri:

— *O, Idolores, regină a mărilor din Orient!*

— A fost domnul Lidwell pe aici astăzi?

Intră Lenehan. În jurul lui privi cercetător Lenehan. Domnul Bloom ajunsese la podul Essex. Da, domnul Bloom traversă podul Essex. Marthei să-i scriu. Să cumpăr hârtie. La Daly. Fata de acolo-i politicoasă. Bloom. Bătrânul Bloom. Albastrul Bloom Bum a înflorit în secară.

— A fost la ora prânzului, spuse domnișoara Douce.

Lenehan înaintă.

— N-a-ntrebat de mine domnul Boylan?!

Întrebă el. Răspunse ea:

— Domnișoară Kennedy, a fost pe aici domnul Boylan când eram eu sus?

Întrebă ea. Domnișoara voce a lui Kennedy răspunse, cu o a doua ceașcă de ceai înălțată, privirea ei pe o filă.

— Nu. N-a fost.

Domnișoara privire a lui Kennedy, auzită dar nu văzută, citea mai departe. Lenehan pe lângă rotundul clopot cu sandviciuri își rotunji rotundul său trup în rotund.

— Ia te uită-acolo! Cine-i la colț?

Nicio privire dinspre Kennedy răsplătindu-l și totuși el făcea avansuri. Să fie atentă la puncte. Să le citească numai pe cele negre - o-uri rotunde și es-uri cocoșate.

Clinchet de birje lejeră.

Fațădeaur citea ea și nu privea în lături. Nu-l lua în seamă. Nu-l luă în seamă în timp ce el recita lălâu un solfegiu de fabulă pentru ea anume, pronunțând plat, incolor:

— Uă vulpe s-a-ntâlnit cu uă barză. Zice vulpea către barză: n-ai vrea să-ți vâri ciocu-ăsta-al tău în gâtleju' meu și să tragi de-acolo osu-ăla?

Își bătea gura în zadar. Domnișoara Douce se întoarse într-o parte la ceaiul ei. El oftă, într-o parte.

— O, Doamne! O, Domnule!

Îl salută pe domnul Dedalus și primi în schimb un semn din cap.

— Salutări de la fiul faimos al unui tată faimos.

— Cine să fie ăsta? întrebă domnul Dedalus.

Lenehan își desfăcu cele mai primitoare brațe. Cine?

— Cine poate să fie? întrebă el. Mai întrebi? Stephen, tânărul bard.

Uscată.

Domnu Dedalus, faimos luptător, își lăsă deoparte pipa umplută uscată.

— Aha, spuse. Nu mi-am dat seama pentru moment. O clipă nu l-am recunoscut. Aud că se-nvârtește într-o societate foarte selectă. L-ai văzut acuma de curând?

Îl văzuse.

— Am sorbit cupa de nectar împreună cu el chiar în ziua asta de astăzi, spuse Lenehan. La Mooney *en ville* și la Mooney *sur mer.* Primise tocmai sunătorii pentru truda întru muzele sale.

Surâse spre buze de bronz scăldate în ceai, spre buze și ochi stând în ascultare.

— Întreaga elită a Erinului era suspendată de buzele sale.

Ponderosul pandit, mult învățatul Hugh MacHugh, cel mai strălucit scrib al Dublinului, și menestrelul din umedul, sălbaticul vest care e cunoscut sub apelațiunea sonoră și eufonică de O'Madden Burke.

După o pauză domnul Dedalus își ridică grogul și

— Trebuie să fi fost din cale afară de amuzant, spuse. Văd.

Vedea. Bău. Cu ochi de munte îndepărtat întristat, își lăsă jos paharul.

Privi către ușa salonului.

— Văd că ați mutat pianul.

— A fost azi acordorul, replică domnișoara Douce, să-l acordeze pentru concert și n-am mai auzit un pianist așa grozav.

— Așa să fie?

— Nu-i așa, domnișoară Kennedy? Muzică clasică, adevărată. Și era și orb, săracul. Nici nu cred c-avea mai mult de douăzeci de ani.

— Așa să fie? spuse domnul Dedalus.

Bău și se îndepărtă.

— Așa te-ntrista să te uiți la fața lui, spuse miloasă domnișoara Douce.

Blestemul lui Dumnezeu peste bastardul de cățea.

Cu clinchet pentru mila ei clincheti clopoțel. Din ușa sufrageriei veni Pat cel care-a chelit, Pat-cel-plictisit, veni Pat, chelnerul de la Ormond. Bere pentru masă. Bere fără repeziciune îl servi ea.

Cu răbdare Lenehan îl aștepta pe Boylan cu nerăbdare, pe clinchetitorul, strălucitorul în vâlvătăi sclipitorul fecior.

Ridicând capacul el (cine?) privi în coșciug (coșciug?) la corzile oblice triple (pian!). Apăsă el (același care-i apăsase cu indulgență mâna ei), încet apăsând pedala o triplă însumare de clapă să vadă fetru dens înaintând, să audă amuțită cădere a ciocănelelor puse în mișcare.

Două coli de hârtie velină de culoare crem una de rezervă două plicuri când eram la Wisdom Hely înțeleptul Bloom de la Daly Henry Flower își cumpără. Ce nu ești fericit acasă la tine? Florile să te consilieze și un ac să le prindă și să te-nțepe. Înseamnă ceva, limbajul florilor. Margaretă era? Inocență înseamnă. Fată respectabilă întâlnire după liturghie. Mulțam grozav de tare. Înțeleptul Bloom ochi pe ușă un afiș, o nimfă legănătoare aburind printre valuri frumoase. Nimfe aburite, briza cea mai răcoroasă.

Fumați nimfele, cele mai răcoritoare. Părul șiroind; farmec de iubire. Pentru unii bărbați. Pentru Raoul. Ochi și văzu departe pe podul Essex o veselă pălărie trecând într-o birjă lejeră. Este. A treia oară. Coincidență.

Alunecând pe cauciucuri suple luneca lunecos dinspre pod pe cheiul Ormond. Să-l urmăresc. Să risc. Repede acum. La patru. Acuma aproape. Haide.

— Două pence, domnule, îndrăzni să spună vânzătoarea.

— Aha… Uitasem… Scuzați…

Și patru.

La patru ea. Atrăgătoare ea spre Bloomcinecui surâdea. Bloom care repede trece. ’Pămasa. Crezi că tu ești singura pietricică pe plajă? Pentru toți e așa. Pentru bărbați.

În somnoroasă tăcere aurul se apleca peste fila ei.

Dinspre salon veni o chemare, prelungit stingându-se. Era un diapazon pe care acordorul îl uitase și pe care el acum îl vibra. Iar o chemare. Pe care el acum îl ridica pe care el acum îl zvâcnea. Auzi? Zvâcnea, pur, mai pur, blând și mai blând, furca lui zumzuitoare. Lung prelung stingându-se chemare.

Pat plăti pe sticla cu dop adăugat pentru sufragerie; și peste tava cu paharul înalt și sticla cu dop adăugat înainte de apleca mai șopti, chel și plictisit, laolaltă cu domnișoara Douce.

— *Stelele strălucitoare se sting…*

Cântec fără de voce cânta dinăuntru, cântând:

— *…de ziuă se crapă.*

Sub degete pline de sensibilitate o duzină de note limpezi de pasăre ciripiră răspuns în terțe luminoase. Luminoase clapele, clinchetind înlănțuite, în arpegii de clavecin, chemară o voce să cânte accente ale dimineții înrourate, ale tinereții, ale iubirii care-și lua rămas bun, ale vieții, ale dimineții iubirii.

— *Picături de rouă perlate…*

Peste tejghea buzele lui Lenehan sâsâiau șuier adânc de ademenire.

— Dar mai uită-te și-ncoace, spuse, tu, roză de Castilia.

Birjă lejeră trasă la colț, se opri.

Ea se ridică, roză, și-și închise cartea din care citea, roză a Castiliei. Tulburată abandonată visătoare și roză.

— Adică ea a căzut de la sine sau fost-a împinsă? o întrebă el.

Ea îi răspunse, cu dispreţ:

— Nu pune-ntrebări, și n-ai s-auzi minciuni.

Cu noblețe de doamnă, nobilă doamnă. Pantofii cocheți, galbeni, ai lui Blazes Boylan scârțâiră pe dușumeaua barului pe care pășea dezinvolt. Da, aur dinspre aproape și bronz dinspre departe. Lenehan îl auzi, îl cunoscu, îl salută.

— Uite-l cum vine, eroul cuceritor.

Între birjă și vitrină, pășind precaut, înainta Bloom, eroul necucerit. Să mă vadă-ar putea. Bancheta pe care a stat el: caldă. Negru prudent motan înaintând spre servieta de avocat a lui Richie Gouding, înălțată în văzduh în semn de salut:

— *Și eu da la tine…*

— Am auzit că erai pe-aici, spuse Blazes Boylan.

Își atinse, în atenția frumoasei domnișoare Kennedy, un bor al pălăriei sale de paie înclinate. Ea îi surâse. Însă surioara bronz îi surâse mai tare, dichisindu-și pentru el părul mai bogat, un sân și o roză.

Boylan porunci poțiuni.

— Ce-ți dorește inima? Pahar de bere neagră? Pahar de bere neagră, vă rog și un gin cu lămâie pentru mine? N-au venit rezultatele încă?

Nu încă. La patru el. Toți ziceau că la patru.

Urechile roșii și mărul lui Adam ale lui Cowley în ușa biroului șerifului. Să-l evit. Goulding ar fi o șansă. Ce-o fi făcând el la Ormond? Trăsura așteaptă. S-aștept.

Salut. Încotro? Ceva de mâncare? Și eu tocmai. Aici înăuntru. Ce, Ormond. Cel mai convenabil din tot Dublinul. Chiar? Sufragerie. Să m-ațin aici, e-aproape. Văd, nu sunt văzut. Mă gândesc să vin și eu cu dumneata. Haide. Richie în frunte. Bloom urmând geanta. Un dejun princiar.

Domnișoara Douce se întinse să ia o sticlă, întinzându-și brațul de satin, bustul, care sta să plesnească, atâta de sus.

— O! O! icnea Lenehan la fiecare încercare a ei. O!

Însă lejeră ea își apucă prada și o coborî triumfătoare.

— De ce nu crești mai mare? întrebă Blazes Boylan.

De bronz ea, împărțind din urciorul ei licoarea densă siropoasă pentru buzele sale, privea cum curgea fluidă (floare la butonieră; cine i-o fi dat-o?) și siropoasă cu vocea ea:

— Lucrul fin în pachețele mici.

Adică vrând să spună ea. Cu îndemânare îndemna să curgă încet siropoasa licoare.

— Noroc și voie bună, spuse Blazes.

Aruncă o monedă mare pe tejghea. Moneda sună.

— Stai nițel, spuse Lenehan, că și eu…

— Noroc! urlă el ridicându-și berea spumoasă.

— *Sceptru* câștigă jucându-se, spuse.

— Am riscat și eu ceva, spuse Boylan făcând cu ochiul și bând.

Lenehan mai bea încă rânjind spre berea sa înclinată și spre buzele domnișoarei Douce care aproape că fredonau, întredeschise, cântecul oceanic pe care buzele ei îl intonaseră în triluri. Idolores. Mările Orientului.

Ceasul hârâi. Domnișoara Kennedy trecu în drumul ei (floare, mă întreb cine i-o fi dat-o), ducând cu ea tava de ceai. Ceasul bătu.

Domnișoara Douce luă moneda lui Boylan și trase tare de sertarul de la casă. Clămpăni acela. Ceasul bătu. Frumoasa Egipetului scotocea și sorta în sertar și fredonând îi înmână monedele restului. Privește spre soare apune. Bătaie a ceasului. Pentru mine.

— Ce ceas să fie? întrebă Boylan. Patru?

Ceasuri.

Lenehan, ochii lui mici înfometați pe cântecul ei fredonat, bustul ei fremătat, trase de mâneca lui Blazes Boylan.

— Să ascultăm bătaia ceasului, spuse el.

Geanta lui Goulding, Collis și Ward îl conducea pe Bloom printre mesele înflorate înflorind cu bum în secară. Absent, alese cu aplicație agitată, chelul Pat așteptând, o masă lângă ușă. Să fiu aproape. La patru. O fi uitat? Poate-i un truc. Nu vine: îi ațâță pofta. Eu n-aș putea. Așteaptă, așteaptă. Pat atent aștepta.

Bronzul sclipitor privea azuriu lavaliera albastră ca cerul și Blazazur.

Sclipitoare în bronz ea privea azurie lavaliera albastră ca cerul și ochii lui Blazazuriu.

— Haide, insistă Lenehan. Nu-i nimeni. El n-a auzit niciodată.

— *…spre buzele Florei el se grăbește.*

Ascuțită, o notă acută răsună ca un clopoțel în cheia de sol, limpede.

Bronzadouce, comuniind cu roza ei care se ridica, cobora, căuta floarea și ochii lui Blazes Boylan.

— Te rog, te rog.

Rugămintea lui peste frazele mereu revenind ale mărturisirii.

— *Să nu te părăsesc…*

— Mai încoloșa, promise rușinoasă domnișoara Douce.

— Nu, acum, insistă Lenehan. *Sonnezlacloche!* O hai! Nu-i nimeni.

Ea aruncă o privire rapidă. Domnișoara Kenn n-auzea. Brusc aplecându-se. Două fețe înroșite privind-o cum se apleacă.

Vibrând acordurile se rătăciră de la tema melodiei, o regăsiră iarăși, acord pierdut și pierdută, o regăsi din nou tremurând.

— Haide! Acum! *Sonnez!*

Aplecându-se, ea apucă cu două degete o bucățică de rochie peste genunchi. Întârzie o clipă. Îi mai chinuia, aplecându-se, suspendând mișcarea, cu ochii capricioși.

— *Sonnez!*

Plici. Lăsă deodată să cadă elastică jartiera ei elastică ridicată între două degete plici cald pe coapsa ei de femeie caldă în ciorap primind plesnetul cald.

— *La cloche!* strigă plin de bucurie Lenehan. Performanță de clasă. De aici nu cade rumeguș.

Ea surâse cu nasul încrețit, superbă (o, Doamne! bărbații ăștia!) însă, înspre lumină, alunecând, blând îi surâdea lui Boylan.

— Voi bărbații sunteți de-o vulgaritate, spuse alunecoasă.

Boylan cu ochii mari o ochea. Înălțat spre buze groase caliciul său, bând din caliciul minuscul, sorbind ultimele picături dense grase violete și siropoase. Ochii săi fascinați îi urmăreau capul alunecos pe când se îndepărta în oglinda barului, aurită arc pentru berea caramel paharele de hock și claret licărind, o scoică țepoasă, până acolo unde se contopi, oglindită bronz cu bronz mai însorit.

Da, bronz dinspre aproape.

— *…Iubita mea, adio!*

— Am plecat, spuse Boylan nerăbdător.

Își împinse alunecos la o parte caliciul, își culese restul.

— Stai nițel, se rugă Lenehan, bând grăbit. Voiam să-ți spun. Tom Rochford…

— Las-o încurcată, spuse Blazes Boylan plecând.

Lenehan se înecă a plecare.

— Ce, te-mpunge cornul spre femeie, sau ce? spuse. Așteaptă. Vin.

Urmă pantofii grăbit scârțâind însă se trase zvelt la o parte în prag, salutând silueta, una îndesată împreună cu una zveltă.
— Ce mai faci, domnule Dollard?
— E? Ce faci? Ce faci? răspunse basul vag al lui Ben Dollard, întorcându-se o clipă de la îngrijorarea părintelui Cowley. N-are să-ți mai dea nicio bătaie de cap, Bob. Alf Bergan vorbește el cu Lunganul. Îi băgăm un pai în urechea lui Iuda ăsta.
Oftând, domnul Dedalus intră dinspre salon mângâindu-și pleoapa cu un deget.
— Hoho, ce mai, chiui Ben Dollard cu bună dispoziție. Hai încoace, Simon, trage-ne-o cântare. Am auzit pianul.
Chelul Pat, chelner plictisit, aștepta comanda pentru dejun, apă tare pentru Richie. Și Bloom? Să văd. Să nu-l fac să facă două drumuri. Bătăturile lui. Patru acum. Ce cald ține negrul ăsta. Sigur, și nervii. Refractă (asta o fi?) căldura. Să văd. Cidru. Da, o sticlă de cidru.
— Ce, adică? spuse domnul Dedalus. Mă jucam și eu așa, omule.
— Haide, haide, strigă Ben Dollard. Adio, griji. Haide, Bob.
Se legăna Dollard pe pantofii diformi, în fața lor (după omul acela eu; după el acuma) intrând în salon. Se iți pe sine Dollard pe scaunul rotitor. Labele lui gutoase plescăind pe clape. Plescăi acord abrupt.
Pat cel chel în prag întâlni aurul reîntorcându-se fără ceai acum. Plictisit dorea whisky și cidru. Bronz lângă fereastră privea, bronz de departe.
Clinchet o birjă lejeră.
Bloom auzi clinchet, sunet mic. A plecat. Suspin mic expirând suspină Bloom asupra florilor în nuanță tăcută albastră. Clinchenind. A plecat. Clinchet. Auzi.
— Dragostea și războiul, Ben, spuse domnul Dedalus. Dumnezeu și vremurile frumoase de altădată.
Ochii bravi ai domnișoarei Douce neluați în seamă se întoarseră de la perdeluțele ferestrei, orbiți de lumina soarelui. S-a dus. Gânditoare (cine știe?) orbită (lumina orbitoare), coborî storul cu o coardă lunecătoare. Îl trase în jos gânditoare (de ce-a plecat așa repede când eu?) peste bronzul ei peste bar unde chelul aștepta în picioare alături de surioara de aur, nedelicios contrast, contrast nedelicios nondelicios, verde marin încet răcoros penumbros întretăind adâncime de umbră *eau de Nil.*

— Bătrânul Goodwin săracul era la pian în noaptea aceea, le aminti părintele Cowley. A fost atunci o mică divergență de vederi între el și marele pian.

Fusese.

— Numai gura lui se-auzea, spuse domnul Dedalus. Nici dracul nu-l mai putea opri. Era un tip cu toane în prima fază când începea să bea.

— Doamne, mai țineți minte, spuse Ben grăsanul Dollard, întorcându-se de la clapele de abia atinse. Și, la dracu', n-aveam nici eu haine de gală.

Începură toți trei să râdă. N-avea haine de ga. Trioul întreg râdea. Haine de gală.

— Prietenul nostru Bloom s-a dovedit om de nădejde în noaptea aia spuse domnul Dedalus. Unde mi-e pipa, a propos?

Rătăci îndărăt în bar după pierdutul acord al pipei. Pat cel chel aduce două băuturi pentru clienți de la dejun, Richie și Poldy. Și părintele Cowley râse iarăși.

— Eu am salvat situația, Ben, cred.

— Da, tu, recunoscu Ben Dollard. Îmi aduc aminte și de pantalonii ăia, strâmți ai dracului. A fost o idee strălucită, Bob.

Părintele Cowley se înroși până la lobii strălucitori purpurii ai urechilor. El salvase situa. Pantaloni str. Strălucită idee.

— Știam că era pe drojdie, spuse. Nevastă-sa cânta la pian la societatea de temperanță sâmbetele pe o nimica toată și nu mai știu cine-mi vânduse pontul că mai face și cealaltă meserie. Mai țineți minte? A trebuit să luăm toată strada Holles la rând să-i găsim până ne-a dat tipul de la Keogh numărul. Țineți minte?

Ben ținea, fața lui roșie uimită.

— Doamne, da' știu și eu c-avea rochii de seară și chestii acolo.

Domnul Dedalus veni rătăcitor îndărăt cu pipa în mână.

— Stilul cel mai șic, Rochii de bal, Doamne și ținute de gală. Și el nici n-a vrut să primească bani. Mai știți. Pălării fistichii și bolerouri și ciorapi lungi, câte vrei. Mai știți?

— Mda, aprobă din cap domnul Dedalus. Doamna Marion Bloom leapădă rochii de toate sorturile și modelele.

Clinchetul bântuie în jos pe chei. Blazes sta tolănit pe arcurile legănătoare.

Ficat și slănină. Cotlet și pateu de rinichi. Bun, domnii mei. Bun, Pat.

Doamna Marion mă-tu-n-pisoză. Miros de ars de Paul de Kock. Are nume frumos.

— Cum îi zicea ca fată? Fusese o frumusețe în tinerețe. Marion…

— Tweedy.

— Da. Mai trăiește el?

— Și chiar și mai dă din picioare.

— Era fata lui…

— Fata regimentului…

— Da, bine zici. Mi-aduc aminte de babalâcul ăla de tambur major.

Domnul Dedalus frecă un chibrit, pufni, aprinse, pufni un pf înmirezmat după.

— Irlandeză? Nu știu, pe cuvântul meu. E irlandeză, Simon?

Un bufeu mai tare, un pufăit puternic, înmirezmat, trosnitor.

— Mușchiul meu bucinator… Ce spui?… cam anchilozat… O, da, este… Molly irlandeza, frumoasa mea. O.

Pufăi o zvâcnire densă și acră.

—De pe stânca Gibraltarului… tot drumul.

Pline de dor în adâncul umbrei oceanice, aur lângă maneta de bere bronz lângă sticla de marasehino, îngândurate amândouă, Mina Kennedy, Terasa Lismore nr. 4, Drumcondra cu Idolores, o regină, Dolores, tăcută.

Pat servi platouri descoperite. Leopold tăie ficatul în felioare. După cum s-a spus mai înainte mânca mai cu plăcere organele și măruntaiele, pipota pietroasă, icre de morun aurii, în vreme ce Richie, de la Collis și Ward, mânca friptură și rinichi, friptură apoi rinichi, bucățică cu bucățică din pateu de rinichi mânca Bloom mânca ei mâncau.

Bloom împreună cu Goulding, nuntiți întru tăcere, mâncau. Dejunuri princiare.

Pe Calea Burlacilor birja lejer legănându-se clinchetea Blazes Boylan, burlac, în soare, în căldură, crupa lucioasă a iepei în trap, cu șfichiul biciuștei, pe cauciucuri legănătoare; tolănit, pe bancheta încălzită. Boylan, cu nerăbdare, arzătorîndrăzneț. Cornul, Te-mpunge? Cornul. Te-mpunge? Hu hu hornul.

Peste glasurile lor Dollard atacă clapele de bas, bubuind cu glasul peste coardele tunătoare.

— *Când dragostea-mi soarbe sufletul arzător…*

Uruitul ca de tunet al lui Bensufletbenjamin urui spre geamurile de sus tremurătoare de dragoste înfiorate.

— Războiul! Războiul! strigă părintele Cowley. Tu ești războinicul.

— Eu sunt, râse Ben războinicul. Mă gândeam la proprietarul tău. Dragostea sau banii.

Se opri. Își legăna barba uriașă, fața uriașă peste masa stângaci neajutorată a trupului.

— Pe cinste, poți să-i spargi timpanul din urechea ei, băiete, spuse domnul Dedalus prin aroma de fum, cu un organ ca al tău.

În râs bărbos abundent Dollard se clătina asupra clapelor. Sigur că putea.

— Ca să nu mai vorbim de alte membrane, adăugă părintele Cowley. Aici mai lent, Ben. *Amoroso via non troppo.* Aici intru eu.

Domnișoara Kennedy servi doi domni cu halbe de bere rece. Riscă o remarcă. Era într-adevăr, spuse primul domn, o vreme foarte frumoasă. Băură bere rece. Știa ea încotro se îndrepta lordul locotenent? Și auzeau copitele de oțel, copitele sunând, sunând. Nu, n-ar fi putut să spună. Dar trebuie să scrie în ziar. O, nu trebuie să se deranjeze. Niciun deranj. Flutură deschis în jurul ei ziarul *Independent,* căutând, lordul locotenent. Ce se deranja, spuse primul domn. O, nu, de loc. Felul în care se uita la ea. Lordul locotenent. Aurul alături de bronz auzeau fier oțelit.

………………..sufletul meu arzător
Nu-mi mai pasă de ziua de mâine or.

În sosul de ficat Bloom strivea piure de cartofi. Dragoste și război cineva cine. Specialitatea lui Ben Dollard. În noaptea când a venit la noi să împrumute haine de seară pentru concertul acela. Pantalonii strâmți ca pielea de tobă pe el. Jamboane muzicale. Ce-a mai râs. Molly când a plecat el. Se zvârcolea în pat, țipa, dădea din picioare. Cu tot ce-avea el bine, mulat, la vedere. O, Doamne. M-am udat toată! O, când te gândești, femeile din rândurile din față! O, n-am râs așa în viața mea! E adevărat, dar asta, sigur, îi dă vocea asta adâncă de bas. De pildă, eunucii. Mă-ntreb cine cântă. Are tușeu. Trebuie să fie Cowley. Simț muzical. Îți spune cu ochii închiși ce notă ai bătut. Îi miroase gura, săracul. S-a oprit.

Domnișoara Douce, amabilă, Lydia Douce, se înclină în fața suavului avocat, George Lidwell un gentleman, tocmai intrând. Bună după masa îi dărui umeda ei, de mare doamnă, mână, în strânsoarea lui fermă, bărbătească. După masa. Da, se întorsese și ea. La dingdongul de la casă iarăși.

— Prietenii dumneavoastră sunt înăuntru, domnule Lidwell.

George Lidwell, suav, solicitat, ținea într-a lui o mână de doamnă o mână de Lydia.

Bloom mânca fie cum s-a spus mai înainte. Curat aici cel puțin. Individul acela de la Burton cu cartilagiile de la gingii la vedere. Aici nu-i nimeni; Goulding și cu mine. Mese curate, flori, șervetele frumos strânse. Pat doar încoace și-ncolo și el. Pat cel chel. Nu prea are nimic de făcut. Cel mai convenabil în to Du.

Pianul iarăși. Cowley e. Cum stă la pian, face trup cu el, se-nțeleg de minune. Nu ca ăștia care scârțâie pe coarde, cu ochii tot pe arcuș, parcă taie violoncelul cu fierăstrăul, te dor dinții când te uiți la ei. Cum sforăie ea prelung, ascuțit. În noaptea când eram în lojă. Trombonul jos sub noi suflând ca într-o scoică, în antracte, un alt tip, de-alături, care-și deșuruba tubul să scurgă scuipatul. Și picioarele dirijorului, pantalonii căzuți în vine, diformi, și cum mai zvâcneau și tremurau. Bine fac că le ascund.

Clinchet de birje lejeră lejer clinchetind.

Numai harpa. Lumina frumoasă în aur licărind mocnit. O fată cânta. O păpușă. Sosul e într-adevăr bun, princiar. Corabia ta de aur. Erin. Harpa care-o dată sau de două ori. Mâini reci. Ben Howth rododendronii. Noi suntem harpe pentru ele. Eu. El. Bătrâni. Tineri.

— O, eu nu mai pot, măi omule, spuse domnul Dedalus, timid, neînlargul lui.

Energic.

— Haide, ce dracu', mârâi Ben Dollard. Dă-i drumul pe bucățele.

— *M'appari* Simon, spuse părintele Cowley.

Păși pe scenă, câțiva pași, grav, înalt în deznădejdea lui, cu brațele-i lungi desfăcute. Răgușit mărul din gâtlejul său tremura hârâind încet. Încet cânta către un loc întunecos pe malul mării acolo: *Un ultim adio.* Un promontoriu, o corabie, o pânză pe valuri. Adio. O fată frumoasă voalul ei fluturând în vânt peste limba aceea de pământ, vântul dându-i ocol.

Cowley cânta:

— *M'appari tutt'amor:*

Il mio sguardo l'incontr…

Ea flutura, neauzindu-l pe Cowley, vălul ei către unul acuma plecând, unul scump inimii ei, către vânt și iubire, către pânză grăbindu-se tot mai departe, întoarce-te.

— Dă-i-nainte, Simon.

— Ei, zilele când dănţuiam eu s-au dus, Ben… Bine…

Domnul Dedalus îşi lăsă pipa să se odihnească alături de diapazon, şi, aşezându-se, mângâie clapele ascultătoare.

— Nu, Simon, se întoarse spre el părintele Cowley. Cântă-l în gama originală. Un singur bemol.

Ascultătoare, clapele urcară mai sus, mărturisiră, se stinseră, se confesară, confuze. Părintele Cowley păşi pe scenă.

— Haide, Simon, te acompaniez eu, spuse. Scoală-te.

Pe lângă bomboanele de ananas la Graham Lemon, pe lângă Elefant, firma Elvery, birja trecea lejeră. Friptura, rinichii, ficatul, piureul la masa princiară şedeau acum prinţii Bloom şi Goulding. Prinţi la masa lor înălţară şi închinară whisky Power şi cidru.

Cea mai frumoasă arie pentru tenor care s-a compus vreodată, spuse Richie; *Sonnambula.* Îl auzise pe Joe Maas cântând-o într-o seară O, şi M'Guckin. Da. În felul său. Stil băiat de cor. Dar Maas era asul. Asulmaas. Mă rog, chiar şi tenor liric dacă vrei. N-am să-l uit niciodată. Niciodată.

Cu tandreţe aplecându-se peste slănina fără ficat Bloom văzu trăsăturile încruntate încordându-se. Durerea de şale. Ochi lucios ca la boala lui Bright. E şi el pe program. Trebuie să plătească dacă a jucat până acuma. Pilulele astea, pâine pisată, şi mai şi costă o guinee cutia. Cel mult o mai pune la loc niţel. Şi mai şi cântă *Jos printre cei morţi.* Se potriveşte. Pateu de rinichi. Ofrande dulci pentru cea dulce. Nu prea are ce profita. Cel mai convenabil din. Exact aşa cum îl ştiu. Whisky Power. Pretenţios la băutură. Dacă i se pare ceva în pahar, pe loc îl schimbă - pe cel de apă. Şi mai şi ciupeşte chibriturile de pe tejghea, să facă economie. Şi pe urmă aruncă o liră pe fleacuri. Şi când îi ceri n-are o para. Când e băut refuză să-şi plătească partea. Curioşi oamenii ăştia.

Niciodată n-avea să uite Richie seara aceea. Cât o trăi; niciodată. La galerie, la Teatrul Regal, ăl vechi cu micul Peake. Şi când răsună prima notă.

Vorbele muriră pe buzele lui Richie.

Acuma scoate una gogonată. Asta poate să-ţi cânte o rapsodie despre orice, dracului. Crede singur în minciunile lui. Chiar. Un mincinos de clasă. Dar îţi trebuie o memorie grozavă pentru aşa ceva.

— Ce arie e asta? întrebă Leopold Bloom.

— *Totu-i pierdut acum.*

Richie își rotunji buzele. O notă gravă, de început, murmur de fee irlandeză - totul. Un sturz. Mierlă. Suflarea lui, dulce ca de pasăre, dinți frumoși - e și mândru de ei, fluidă, pe ton plângăreț. - I Pierdut. Sunet amplu. Două note-ntr-una singură aici. Mierla pe care-am auzit-o în valea măceșilor. Mi-a preluat temele, le întoarce, le preschimbă. O nouă chemare se pierde în toate cele vechi. Focul. Ce dulce răspunsul. Cum se face asta? Totu-i pierdut acum. Fluiera apăsat de tristețe. Prăbușit, predându-se, pierdut.

— Frumoasă arie, spuse Bloom pierdutul Leopold. O știu bine.

Niciodată în viața lui Richie Goulding nu.

Și el o știe bine. Sau simte. Tot cu gândul la fiică-sa: înțelept copilul care-și știe tatăl, cum spunea Dedalus. Eu?

Bloom vedea privind dintr-o parte peste farfuria sa fără ficat. Fața a tot ceea ce e pierdut. Petrecărețul Richie de odinioară. I s-au învechit glumele acum. Mai mișcă din urechi. Cu inelul de la șervete prins la ochi. Acuma-l trimite pe fiu-său cu scrisorile cu care cerșește pomane. Walter încrucișatul cu da domnule, așa am făcut domnule. Nu te-aș deranja dar vezi că așteptam niște bani. Scuze.

Pianul iarăși. Suna mai bine acum decât ultima dată când l-am mai auzit. L-au acordat probabil. Iar s-a oprit.

Dollard și Cowley încă-l mai presau pe ezitantul cântăreț să-i dea drumul.

— Hai, Simon.

— Aceea, Simon.

— Doamnelor și domnilor sunt profund emoționat de amabilele dumneavoastră solicitări.

— Cu aceea, Simon.

— Bani n-am, dar dacă ați vrea să-mi acordați atenția dumneavoastră am să mă străduiesc să vă cânt despre o inimă apăsată de jale.

Lângă clopotul cu sandviciuri, la adăpostul umbrei, Lydia cu bronzul și roza ei, cu grația unei doamne mari, acorda și refuza; ca într-o răcoroasă glaucă *eau de Nil* Mâna spre halbe două cocul ei înalt de aur.

Arpegiile ca de harpă ale preludiului se încheiară. Un acord susținut, în așteptare născu înspre înalt vocea:

— *Când am văzut întâi acel chip adorat.*

Richie se întoarse cu tot trupul într-acolo.

— Vocea lui Si Dedalus, spuse el.

Înfiorați până-n creștet, cu obrajii aprinși de văpaie, ascultau simțind fluidul acela adorat fluent peste pielea mădularele inima omenească sufletul, înfiorându-le șira spinării. Bloom îi făcu semn lui Pat, Pat cel chel este un chelner tare de urechi, să întredeschidă ușa barului. Ușa barului. Așa. Ajunge. Pat chelner chel așteptând lângă mese, aștepta, așteptând să audă, căci era tare de auz lângă ușa.

— *Durerea de la mine părea să se îndepărteze.*

Prin aerul tăcut o voce cânta pentru ei, reținută, nici ca ploaia, nici ca frunzele în murmur, asemenea nici cu vocea coardelor a trestiilor sau a cum-le-zice dulcimer, cimbal, mângâindu-le urechile tăcute cu cuvinte, inimile tăcute ale lor fiecăruia cu viețile lor amintite. Le făcea bine, bine să audă; durerea de la fiecare din ei părea de la amândoi să se îndepărteze când întâi o auziră. Când întâi văzură, pierdutul Richie, Poldy, îndurarea frumuseții, auzind-o de la o făptură la care n-ar fi așteptat-o câtuși de puțin, de la cel dintâi cuvânt de îndurare blând în iubire adesea în iubire cuvânt.

Iubirea e cea care cântă acum; vechiul cântec dulce al iubirii. Bloom trăgea încet laoparte elasticul care înconjura pachetul. Vechiul cântec dulce al iubirii *sonnez* întru aur. Bloom își petrecu elasticul pe după patru degete, îl întinse, îl destinse și și-l înfășură pe după degetele sale tulburate de două ori, de patru ori, în octavă, strângându-le tare.

— *Plin de speranță și cuprins de încântare…*

Tenorii au la femei cu grămada. Le face vocea mai amplă. Le-aruncă flori la picioare, când ne-ntâlnim? Am amețit de cap. Clinchete încântate. El nu cântă pentru lumea bună. Te amețește pur și simplu. Parfumată pentru el. Soția ta ce parfum? Vreau și eu să știu. Clinchet. Stop. Bate. Încă o privire în oglindă înainte de a răspunde la ușă. Holul. Ia te uită! Ce mai faci? Eu fac bine. Acolo? Ce? Sau? Bomboane aromate, dragele pentru sărut, în poșeta ei. Da? Mâinile întinse ca să-i simtă opulentele ei.

Vai! Vocea ca, suspinând, se schimbă: puternică, plină, scânteietoare, mândră.

— *Dar vai, n-a fost decât un vis...*

Mai are încă o voce splendidă. Aerul de Cork e mai blând și pe urmă și accentul ăsta al lor. Prostul! Ar fi putut să facă la bani cu grămada. Dar nu cântă cuvintele cum trebuie. A omorât-o pe nevastă-sa; acuma cântă. Dar greu de spus. Numai ei doi ar putea. Dacă nu clachează acum. Mai poate încă s-o ia la trap de ochii lumii. Cântă și cu mâinile și cu picioarele. Băutura. Nervii încordați la culme. Trebuie să te abții de la băutură ca să poți să cânți. Supa lui Jenny Kind: bulion, ceapă, ouă crude, o litră de frișcă. Pentru zeițele frumoase și melodioase.

Izvora tandrețe: lent izvorând, umflându-se. Acum vibra deplină. Așa e bine. Ha, dăruie! Cuprinde! Vibrând, încă vibrând, un tremur pulsând superb deodată ca o coloană dreaptă.

Cuvintele? Muzica? Nu; ceea ce e dincolo de ele.

Bloom înlănțuia, descătușa, înnoda, deznoda.

Bloom. Un flux de caldă revărsată tăinuire învolburându-se mustind umflându-se, fluentă în fluxul muzicii, în muzică, în dorință, întunecos lipicioasă fluiditate, invadând. Cuprinzând-o copleșind-o strivind-o suind-o. Peste. Pori dilatați dilatându-se. Sus. Bucurie simțind caldă sim. Pe. Revărsând vâscoase clipocind mustoase. Revărsare, izbucnire, fluiditate, mustire a bucuriei, covârșind-o acoperind-o. Acuma! Limbajul iubirii.

— *...rază de speranță...*

Iradiind Lydia pentru Lidwell chicotit ascuțit abia auzit ca o doamnă muza descătușând chicotind o rază de speranță.

Martha e. Coincidență. Tocmai voiam să-i scriu. Aria lui Lionel. Ce nume frumos ai. Nu pot să-ți scriu acum. Primește micul meu cad. S-o iau pe coarda ei sensibilă și pe coarda ei sunătoare. Ea e o. Am spus eu că ești un rău. Și totuși, numele: Martha. Ce ciudat. Asta-i.

Vocea lui Lionel reveni, mai slabă dar neslăbindu-și chemarea. Cânta iarăși pentru Richie Poldy Lydia Lidwell cânta de asemenea pentru Pat cu gura căscată urechea așteptând, să servească. Cum a văzut întâi acel chip adorat, cum durerea părea de la el să se îndepărteze, cum privirea trupul cuvântul îl încântau pe el Gould Lidwell îi câștigau inima și a lui Pat Bloom.

Aș fi vrut să-l văd la față, totuși. Ar explica mai bine. De ce frizerul de la Drago se uita totdeauna la fața mea când eu vorbeam cu fața lui în oglindă. Dar îl aud mai bine aici decât în bar chiar dacă mai departe.

— *Și fiecare privire de grație plină...*

Seara dintâi când am văzut-o întâi la Mat Dillon în Terenure. Galben, cu dantelă neagră purta. Jocul cu scaunele după ce am făcut muzică. Noi doi ultimii. Soarta. După ea. Soarta. În roată, în roată, încet. O roată mai repede. Noi doi. Toți se uitau. Stop. Ea s-a așezat. Toți cei eliminați se uitau. Cu buzele râzând. Genunchii galbeni.

— *Îmi încânta ochii...*

Ea cântând. Așteptând cânta. Îi întorceam foile. Vocea ei plină și parfumul ce parfum soția ta tufele de liliac. Sânii i-i vedeam, amândoi, plini, gâtul vibrând. Când am văzut-o întâi. Mi-a mulțumit. De ce ea pe mine? Soarta. Ochi spanioli. Sub un păr singuri în patio la ceasul acesta în vechiul Madrid o parte în umbră Dolorosa, ca doamnă a durerilor. Spre mine. Ispititoare. Oh, ademenitoare.

— *Martha! Ah, Martha!*

Lăsându-și la o parte cu totul langoarea romantică, Lionel își striga acum suferința, în strigăt de pasiune dominantă către iubire, să se întoarcă și cu tot mai adânci, și cu încă mai ample acorduri de armonie. În strigăt, dinspre Lionel despre îndepărtată singurătate ca ea să afle, ca Martha să trebuiască să simtă. Căci numai pe ea o aștepta el. Unde? Aici acolo caută acolo aici toți să caute să încerce. Unde, Oriunde.

— *Vi-ino o, tu pierdută!,*

Vi-ino o, tu scumpa mea!

Singuri. O singură iubire. O singură speranță, O singură mângâiere mie. Martha, notă adâncă din piept, reîntoarce-te.

— *Vino!*

Se avântă, o pasăre, își suspendă zborul, un strigăt grăbit, pur, avântându-se glob de argint țâșnind senin, suplu prinzând avânt, susținând, să vină să nu-l ții prea mult o lungă suflare el suflând viață lungă, avântându-se în înalt în splendoare strălucitoare, înflăcărat, încoronat înalt în scânteierea simbolică, înaltă a sânului eteric, înalt, din înalta ampla iradiere de pretutindeni întru totul avântându-se, de jur împrejurul în jurul totului, întru nesfâr-șitanesfârșireafărăsfârșitului…

— *La mine…*

Siopold!

S-a consumat.

Vino. Frumos cântat. Toți bătură din palme. Ar trebui și ea. Să vină. La mine, la el, la ea, și tu, la mine, la noi.

— Bravo! Clapclap. Mare om, Simon. Clappyclapclap. Bis! Clapelipclap. Ca un clopot. Bravo, Simon! Claclopclap. Bis biclap, spuneau, strigau, clapclapau toți, Ben Dollard, Lydia Douce, George Lidwell, Pat, Mina. Doi domni cu două halbe. Cowley, primul domn cu hal și bronzul domnișoarei Douce și aurul domnișoarei Mina.

Pantofii cocheți galbeni ai lui Blazes Boylan scârțâiseră pe dușumeaua barului, s-a spus înainte. Clinchet pe lângă monumentele lui John Gray, Horatio cu-o-o-singură-toartă Nelson, reverendul părinte Theobald Matthew, legănându-se lejer cum s-a spus chiar puțin mai înainte. În trap, în căldură, cald așezat, *Cloche. Sonnez la. Cloche. Sonnez la.* Iapa urca mai încet dealul de la Rotunda, piața Rutland. Prea încet pentru Boylan, înflăcăratul Boylan, nerăbdătorul Boylan, tropăia iapa.

Un ultim ecou al acordurilor lui Cowley se închise în sine, muri în aerul acum mai bogat.

Și Richie Goulding își bău whiskyul Power și Bloom cidrul său și-l bău, Lidwell berea sa Guinness, al doilea domn spuse că aveau să se mai împărtășească din două halbe dacă ea nu se supăra. Domnișoara Kennedy surâse afectată, servind, buze de coral, pe cel dintâi, pe cel de al doilea. Nu se supăra.

— Șapte zile la gros, spuse Ben Dollard, cu pâine și apă. Atunci ai să cânți, Simon, ca un sturz domesticit.

Lionel Simon, solist, râse. Părintele Bob Cowley placă un acord. Minna Kennedy servi. Al doilea domn plăti. Tom Kernan intră dezinvolt; Lydia admirată admira. Însă Bloom cânta mutește.

Admirând..

Richie, admirând perora despre vocea glorioasă a omului ăsta. Își aducea aminte de o noapte de demult de demult. N-avea să uite niciodată noaptea aceea. Și a cântat *Rangul și faima te-au ispitit*; La Ned Lambert fusese. Doamne Dumnezeule nu mai auzise în viața lui note ca acelea niciodată *atunci femeie falsă să ne despărțim* așa de limpezi Doamne niciodată nu mai *căci dragostea nu mai trăiește* o voce nemaipomenită întreabă-l pe Lambert îți spune și el.

Goulding, o roșeață luptându-i-se în palida sa îi spunea domnului Bloom despre noaptea când el, Richie, îl auzise pe el, Si la Ned Lambert, Dedalus, acasă cântând *Rangul și faima*.

El, domnul Bloom, asculta în timp ce el, Richie Goulding, îi povestea lui, domnului Bloom, despre noaptea când el, Richie, îl auzise pe el, Si Dedalus, cântând *Rangul și faima* la el, Ned Lambert, acasă.

Cumnați: rude. Nu ne vorbim niciodată când ne întâlnim. Când alăuta e crăpată. Îl tratează cu dispreț. Vezi. Îl admiră cu atât mai mult. În nopțile când cânta Si. Vocea omenească: două coarde mici mătăsoase. Minunate, mai mult decât orice altceva.

Vocea aceea era o pură lamentație. Mai calmă acum. Când e tăcere simți asculți. Vibrații. Acum aerul tăcut.

Bloom își desfăcu mâinile încrucișate și cu degete moi trase de cercul subțire de elastic. Trăgea, ciupea. Zumzăia, zbârnâia. În timp ce Goulding vorbea despre vocea de concert a lui Barraclough, în timp ce Tom Kernan revenind la un aranjament retrospectiv vorbea către părintele Cowley

ascultându-l, care improviza ceva și dădea din cap în timp ce cânta. În timp ce marele Big Ben Dollard vorbea cu Simon Dedalus aprinzându-și acum, care îl aproba din cap fumând, care fuma.

Tu pierdută. Toate cântecele pe tema asta. Și mai mult își întindea Bloom elasticul său. Pare crud. Îi face pe oameni să înceapă să țină unii la alții: îi ademenește. Pe urmă-i desparte. Moarte. Exploz. Le dă la cap. Ducețivăladracudeaici. Viața omului. Dignam. Uf, șobolanul ăla cum își mai tremura coada! Cinci șilingi am dat. *Corpus paradisum.* A crăpat ca floricelele de porumb copt: burtă ca de câine otrăvit. S-a dus. Și ei cântă. L-au uitat. Și eu. Și într-o zi și ea cu. O lasă: se plictisește. Atunci suferă. Se smiorcăie. Ochii ei mari spanioli rotunzi pierduți în gol. Și părul ei buclat învolburat ondulat înfoiat ne piepte; at.

Dar prea mult fericit te și plictisești. Întindea elasticul mai mult și mai mult. Nu ești fericit în? Zbang. Plesni.

Clinchet în strada Dorset.

Domnișoara Douce își retrase brațul ei de satin, cu reproș, încântată.

— Nu mai fi așa îndrăzneț, spuse ea, până nu ne cunoaștem mai bine.

George Lidwell îi spunea că e sincer, cu adevărat; însă ea nu credea.

Primul domn îi spuse Minei că așa era. Ea îl întrebă ce era așa. Și al doilea cu halba îi spuse tot așa. Că așa era.

Domnișoara Douce, domnișoara Lydia nu credeau: domnișoara Kennedy Mina nu credea; George Lidwell, nu; domnișoara Dou nu credea; primul, primul: domn cu halba: să crezi, nu, nu; nu credea; domnișoara Kenn; Lydlydiawell: halba.

Mai bine să-i scriu de aici. Tocurile la oficiul poștal sunt mâncate toate și îndoite.

Pat cel chel la un semn se trase mai aproape. Un toc și cerneală. Se duse. O sugătoare. Se duse. O sugătoare să usuce. Auzise, surdul Pat.

— Da, spunea domnul Bloom trăgând de firul subțire de catgut acum încolăcit. Sigur. Câteva rânduri ajung. Darul meu. Toată muzica asta italiană cu înfloriturile ei e așa. Cine-a compus asta? Când știi numele înțelegi mai bine. Iei o hârtie de scrisori, un plic; nonșalant. E atâta de caracteristică.

— Cel mai grozav număr din toată opera, spuse Goulding.

— Este într-adevăr, spuse Bloom.

Numere, asta e. Toată muzica dacă stai să te gândești. Doi înmulțit cu doi împărțit la doi face de două ori unu. Vibrații: astea sunt acordurile. Unu

plus doi plus șase fac șapte. Faci tot ce vrei cu cifrele dacă știi să le jonglezi. Oricând constați că asta e egal cu astalaltă, simetrie sub zidul cimitirului. Nici nu vede că sunt în doliu. Egoist: numai la binele lui. Muzematematică. Și mai crezi că asculți ceva eretic. Dar închipuiește-ți că ai spune așa: Martha de șapte ori nouă minus ics face treișeci și cinci de mii. Ar suna plat. Sunetele fac totul.

De exemplu, ce cântă el acum la pian. Improvizează. Ar putea fi tot ce vrei până auzi cuvintele. Trebuie să asculți atent. Tare. Începe foarte bine: pe urmă auzi acordurile puțin disonante; te simți puțin dezorientat. Se încurcă prin saci, peste butoaie, trece peste garduri de sârmă. Ca o cursă de obstacole. Și ritmul dă tonul. E-n funcție și de dispoziția în care ești. Dar e totuși ceva frumos de ascultat. Decât când fac game în sus și în jos, școlărițele care exersează. Două laolaltă vecinii de alături. Ar trebui să se inventeze piane mute pentru așa ceva. *Blumenlied* asta i l-am cumpărat eu. Numele. Îl cânta încet, o fată, în seara când m-am întors acasă, fata. Ușa grajdurilor de lângă strada Cecilia. Milly n-are gust. Curios pentru că noi amândoi adică.

Pat cel chel, surd, aduse o foaie de sugătoare, cerneală. Pat puse pe masă odată cu cerneala tocul foaia de sugătoare. Pat luă tava farfuria cuțitul furculița. Pat se duse cu ele.

E singura limbă care spune ceva, îi spunea domnul Dedalus lui Ben. Îi auzise când era și el băiat tânăr la Ringabella, Crosshaven, Ringabella, cântându-și barcarolele lor. Portul Queenstown plin de vase italiene. Plimbându-se, știi, Ben, pe clar de lună, cu pălăriile alea ale lor care te dărâmă. Unindu-și vocile. Doamne, ce muzică, Ben. Am auzit-o de mic copil. Peste golf la Ringabella, colind de clar de lună.

Cu pipa acră la o parte își puse un scut din mână pe lângă buzele lui care unduiau o chemare noptatecă de clar de lună, limpede de aproape, o chemare de departe, răspunzându-i.

În jos pe coloana ziarului *Freeman* împăturit pe lung aluneca ochiul celălalt al lui Bloom, căutând unde-am văzut eu. Callan, Coleman, Dignam Patrick. Hei-ho! Hei-ho! Fawcett. Aha! Tocmai, mă uitam…

Sper că nu se uită încoa', e viclean ca un șobolan. Își ținea în sus *Freeman*-ul încă nedesfăcut. Nu văd acuma. Să țin minte să scriu cu s-uri grecești. Bloom muie în cerneală, Bloom mur: stimate domn. Dragul de Henry scria: Dragă Mady. Am primit scris ta și flo. La dracu', unde-am

pus? În vreun buz sau altul. Absol impos. Subliniază *impos.* Să-ți scriu astăzi.

Ce plictiseală și asta. Plictisit Bloom bătea ușor darabana cu degete de stau și eu și mă gândesc pe sugativa pe care i-o adusese Pat.

Mai departe. Știi ce vreau să spun. Nu, să schimb aici spui. Primește micul meu cad aici alăturat. Nu-i cere răsp. Stai nițel. Cinci la Dig. Vreo doi aici. Un penny pentru pescăruși. Vine Profetul Ilie. Șapte la Davy Byrne. Face cam opt. Să zicem jumătate de coroană. Modestul meu mic cad: mandat post restant doi șilingi și șase. Scrie-mi mult de tot. Mă disprețuiești. Clinchet, ai? Așa de tulburat. De ce spui că sunt rău? Ești și tu rea? O, Mairy și-a pierdut acul cu care-și ținea. La revedere pe azi. Da, da, îți spun eu. Vreau. Să țin lucrurile în mișcare. Să-mi spui și în celălalt fel. Glumea asta a scris ea. Răbdările mele. Să țin lucrurile în mișcare. Trebuie să crezi. Cel cu halba. Este. Este. Adevărat.

Fac rău că-i scriu? Soții nu. Așa-i în căsătorie, nevestele. Pentru că eu sunt departe de. Să zicem. Dar cum? Ea trebuie. Rămâi tânăr. Dac-ar afla ea: Cartonașul din pălărie. Nu, nu-i spun tot. Suferă inutil. Dacă ele nu văd. Femeie. Ce-i bun pentru una, nu-i bun pentru alta.

O birjă, numărul trei sute douăzeci și patru, vizitiu Barton James, domiciliat bulevardul Armoniei nr. 1, Donnybrook, în care ședea un client, un tânăr domn, elegant îmbrăcat într-un costum albastru de serj executat de George Robert Mesias, croitorie și lenjerie, cheiul Eden nr. 5, și purtând o pălărie de paie foarte șic, cumpărată de la John Plasto, strada Great Brunswick nr. 1, pălărier. Ei, ce? Acesta-i clinchetul care aluneca clinchetind. Pe lângă măcelăria Dlugacz lucitoarele antene dinspre Agendath trecea în trap o iapă cu crupa frumoasă.

— Răspunzi la un anunț? îl întrebară pe Bloom ochii atenți ai lui Richie.

— Da. Spuse domnul Bloom. Un voiajor comercial. Nu iese mare lucru, cred.

Bloom mur: cele mai bune referințe. Dar Henry scria: are să mă excite. Știi și tu acuma. În grabă. Henry. E grecesc. Mai bine să adaug un post scriptum. Ce cântă oare acuma? Improvizează un intermezzo. P.S. Ram tam tam. Cum ai să mă cam. Pedepsești? Fusta înfoiată legănându-se, când bate covorul. Spune-mi vreau să. Știu. Cu i la sfârșit. Sigur dacă n-aș fi n-aș întreba. La la la ri. Aici se pierde în minor. De ce e tonul minor trist? Semn

H. Le place o încheiere tristă. P.P.S. La la la ri. Sunt așa trist azi. La zi. Atât de singur. Di.

Puse repede sugătoarea de la Pat. Plic. Adresa. Că adică o copiez din ziar. Murmurând: domnilor Callan, Coleman și Co. Henry scrise:

> Domnișoarei Martha Clifford
> post restant
> aleea Dolphin's barn
> Dublin.

Sugativa pe partea cealaltă să nu vadă, Așa. Ce idee cu nuvelele premiate. Ceva cu un detectiv care citea de pe sugativă. Plata o guinee pe coloană. Matcham adesea se gândește la vrăjitoarea râzând în hohote. Sărmana doamnă Purefoy. K.K.: caca.

Prea poetică chestia cu trist la urmă. Muzica e de vină. Muzica face farmece spunea și Shakespeare. Citate pentru fiecare zi tot anul. A fi sau a nu fi. Înțelepciune cât stai și aștepți.

În grădina de trandafiri de la Gerard pe aleea Penelor se plimbă el, părul lui roșcat încărunțit. O viață are o. Un trup. Fă ceva. Dar fă ceva.

Oricum, eu am făcut. Timbre. Poșta e mai jos încolo. Să plec acum. Destul. Le-am promis că la Barney Kernan. Nu-mi place treaba asta. Casă a tristeții. Să plec. Pat! N-aude. Surd ca o bute.

Trăsura trebuie să fi ajuns aproape. Să spun ceva. Să spun ceva. Pat! N-aude. Aranjează șervetele alea. Mult drum face și el aici pe loc într-o zi. Să-i pictezi o față pe dos și atunci el ar fi doi. Dac-ar mai cânta ei ceva. M-ar face să mă gândesc la altele.

Chelul Pat acum plictisit aranja șervetele. Pat este un chelner fudul de urechi. Pat este un chelner care așteaptă în timp ce tu aștepți. Hi hi hi hi hi. Așteaptă comanda și tu stai și aștepți. În timp ce-aștepți dacă aștepți el stă și-așteaptă în timp ce tu stai și-aștepți. Hi hi hi hi hi. Ho. Așteaptă ce-aștepți.

Douce acuma. Douce Lydia. Bronz și roz.

A avut o vreme superbă, absolut superbă. Și uite ce scoică frumoasă și-a adus.

La capătul barului către el îi duse ușoară scoica țepoasă unduioasă, ca el, George Lidwell, avocat, să audă și el acolo.

— Ascultă! îl îndemnă ea.

Pe sub cuvintele calde de gin ale lui Tom Kernan acompaniatorul împletea muzică înceată. Fapt autentic. Cum și-a pierdut vocea Walter Bapty. Da, domnule, soțul l-a apucat de gât. *Tâlharule,* zice. *N-ai să mai cânți tu cântece de dragoste.* Da, așa a făcut, domnu' Tom. Bob Cowley împletea. Tenorii au fem. Cowley se lăsă pe spate în scaunul său.

A, auzea acuma, dacă i-o ținea ea la ureche. Auzi! Auzea. Minunat. Și-o ridică la propria ei ureche și prin aurul filtrat blond palid în contrast aluneca sunetul. Să audă.

Tap.

Bloom prin ușa barului vedea o scoică ridicată la urechile lor. Auzea și el mai slab decât auzeau ei, fiecare pentru ea singură, pe urmă fiecare pentru celălalt, auzind plescăitul valurilor, sonor, un muget tăcut.

Bronz lângă un aur obosit, de aproape, de departe, ele ascultau.

Și urechea ei e o scoică, lobul care se iscă acolo. A fost la mare. Frumoasele fete de pe plajă. Pielea bronzată pe viu. Ar fi trebuit să-și dea cu cremă întâi și apoi să se bronzeze. Pâine prăjită cu unt. O și loțiunea aia, să nu uit. De febră i-a ieșit lângă buze. Te-ai amețit de cap. Părul strâns în cozi suprapuse; scoică prinsă în ierburi de mare. De ce-și ascund urechile în părul de iarbă de mare? Și turcoaicele gura, de ce? Ochii ei pe deasupra vălului, iașmac. Să-ți găsești drumul spre înăuntru. O peșteră. Intrarea interzisă decât cu treburi.

Marea își închipuie ei că aud. Cântând. Muget. Sângele e. Beție a cufundării în ureche uneori. Oricum, e o mare. Corpuscule insulare.

Minunat într-adevăr. Atât de distinct. Iar. George Lidwell îi ținea murmurul în urechi, auzind; apoi o lăsa, deoparte, încet.

— Ce spun valurile astea sălbatice? o întrebă el, zâmbi.

Fermecătoare, surâzând ca marea și nerăspunzându-i Lydia spre Lidwell surâse.

Tap…

Pe lângă Larry O'Rourke, pe lângă Larry, îndrăznețul Larry O, Boylan se legăna și Boylan cârmea.

De la scoica abandonată Mina alunecă spre halba încă în așteptare. Nu nu era chiar atât de însingurată, cu maliție capul domnișoarei Douce îi comunică domnului Lidwell. Plimbări pe clar de lună la malul mării. Nu, nu singură. Și ea răspunse nobilă: cu un domn prieten.

Degetele scăpărătoare ale lui Bob Cowley cântau iarăși pe clapele de sus. Proprietarul are prioritate. Încă puțin timp. John Lunganul, Big Ben. Ușor cânta o măsură de dans ușoară strălucitoare cu clinchet pentru doamne dansând, malițioase și surâzătoare, și pentru galanții lor domni prieteni. Unu: unu, unu, unu; doi, unu, trei, patru.

Mare, vânt, frunze, tunet, ape, glasuri mugind, târgul de vite, cocoși, găinile nu cântă ca cocoșul, șerpii șșșșuieră. E muzică pretutindeni. Ușa la Ruttledge; ii scârțâind. Nu, asta-i zgomot. Menuetul din *Don Giovanni,* asta cântă acum. Rochii de curte tot una și una în camerele castelului dansând. Mizerie. Țăranii afară. Fețe verzui înfometate care mestecă paie. Asta este frumosul. Uite: uite uite uite uite; te uiți la noi.

Asta este bucuria, într-adevăr, o simt. N-am scris niciodată asta. De ce? N-aș fi putut s-o scriu niciodată. De ce? Bucuria mea e altă bucurie. Dar amândouă sunt bucurii. Da, bucurie trebuie să fie. Simplul fapt că există muzica îți arată că ești. Deseori mă gândeam că e deprimată de tot până când începea să fredoneze. Atunci știam.

Valiza lui M'Coy. Nevasta mea și nevasta ta. Pisica mieunând. Ca o mătase sfâșiindu-se. Și când vorbește ea ca clămpănitul foalelor. Ele nu reușesc să ia intervalele ca bărbații. Gaură, și se pierde vocea. Umple-mă. Sunt caldă, întunecoasă, deschisă. Molly în *quis est homo:* Mercadante. Eu cu urechea lipită de zid să aud. O femeie care poate să-ți dea ce ți-a promis.

Birja lejeră în trap lejer se opri. Cochetul pantof galben al cochetului Boylan ciorapii albaștri ca cerul cu ceasuri coborâră ușor pe pământ.

O, uitați-vă, suntem atât de. Muzică de cameră. S-ar putea face un joc de cuvinte. E un anume fel de muzică mă gândeam deseori când ea. Asta e acustică. Clinchenind. Vasele goale fac cel mai mult zgomot. Pentru că acustica, rezonanța se schimbă după cum greutatea apei e egală cu legea apei în cădere. Ca și rapsodiile acelea de Liszt, ungare, cu ochi de țigancă. Perle. Picături, Ploaie. Plic, plonc, planc, planc, cuglu, cuglu. Hiss. Acum. Poate acum. Înainte.

Cineva bătea la o ușă, cineva lovea cu o bătaie, el a bătut, toc, Paul de Kock, cu un toc sonor superb, cu un toc caracaracara coc. Toctoc.

Tap.

— *Qui sdegno.* Ben, spuse părintele Cowley.

— Nu, Ben, se amestecă Tom Kernan. *Băiatul tuns*. Vorbirea noastră strămoșească.

— Da, chiar, Ben, spuse domnul Dedalus. Aceia-au fost oamenii cei buni și adevărați.

— Haide, haide, se rugară cu toții într-un glas.

Eu mă duc. Hai, Pat, întoarce-te. Vino. El venea, venea, nu mai adăsta. Spre mine. Cât?

— Ce gamă? Șase diezi?

— Fa diez major, spuse Ben Dollard.

Pintenii larg desfăcuți ai lui Bob Cowley se agățară de acordurile negre adânc rezonante.

Trebuie să plece prințul Bloom îi spunea prințului Richie. Nu, spuse Richie. Da, trebuie. A găsit bani de undeva. E pornit pe-un chef mare cu toată durerea lui de rinichi. Cât? Aude văzând spusa buzelor. Un șiling și nouă. Penny și pentru tine. Uite. Să-i dau două pence bacșiș. Surd, plictisit. Dar poate nevastă și familie care-l așteaptă, așteptându-l pe Pat să se întoarcă acasă. Hi hi hi hi. Surd așteptând în timp ce el așteaptă.

Dar așteaptă. Dar ascultă. Lugugugubru. Adânc. Într-o peșteră în întunecatul miez al pământului. Comoara impură adânc împlântată. Muzică densă.

Vocea vârstei întunecate, a neiubirii, oboseala pământului își făcea gravă drum apropiindu-se, și dureroasă, venea de departe, din munții încețoșați, chemându-i pe oamenii buni și adevărați. Pe preot îl căuta, cu el avea de vorbit o vorbă…

Tap.

Vocea de bas adânc a lui Ben Dollard. Își strânge toate puterile s-o spună. Croncănit de mlaștină imensă fără oameni, fără lună fără femelună. Altul care a decăzut. Odată era cu furnizările pentru marină. Îmi aduc aminte: odgoane gudronate, lanterne de poziție pentru nave. Faliment în valoare de zece mii de lire. Acuma la azilul Iveagh. Camera numărul așa și așa. Berea numărul unu i-a făcut-o.

Părintele-i acasă. Un slujitor al falsului preot îi urează bun sosit. Intră. Sfântul părinte. Acorduri înlănțuite, ornamentate.

Îi duce-n ruină. Le distrug viața. Pe urmă le dau niște cămăruțe în care să-și termine zilele. Cântec șoptit. Cântecul a murit. Mori, câine, Mori, cățelușule, mori. Taci cu mama. Taci și dormi. Cățelușu-a murit. Cântecul s-a isprăvit.

Un glas prevenindu-i, solemn prevenindu-i, le spunea cum tânărul intrase în holul însingurat, le spunea cât de solemn cădea pasul său acolo, le povestea despre iatacul stăpânit de penumbră, și despre preotul în odăjdii așezându-se să asculte spovedania.

Om cumsecade. Cam zaharisit acum. Tot crede c-are să câștige la rebusul cu titluri de poeme din *Answers.* Va înmânăm cinci bancnote noi de-o liră. Pasăre așezată și clocind într-un cuib. Cântecul celui din urmă menestrel, credea el c-ar fi fost. Ce puncte puncte animal domestic. Te liniuță re foarte curajos marinar. Are încă voce frumoasă. Nu-i încă eunuc, tot ce are e încă-al lui.

Ascultă. Bloom asculta. Richie Goulding asculta. Și lângă ușă Pat cel surd, Pat cel chel, Pat răsplătit cu bacșiș asculta.

Corzile pianului arpegiau mai lent.

Vocea remușcării și a suferinței venea încet, înfrumusețată, tremurătoare. Barba penitentă a lui Ben se spovedea; *in nomine Domini,* în numele Domnului. Îngenunchea. Se bătea cu pumnul peste piept, spovedindu-se: *mea culpa.*

Latină iarăși. Asta-i ține prinși ca lațul de pasăre. Preotul cu trupul comuniunii pentru femeile acelea. Tip de la morgă, sicriu sau stridie, *corpusnomine.* Unde-o mai fi șobolanul ăla acum. Cum mai râcâia.

Tap.

Ascultau: halbele și domnișoara Kennedy, George Lidwell, clipind el expresiv, satin cu bustul plin, Kernan, Si.

Vocea suspinătoare a suferinței își susura cântecul. Păcatele lui. De la Paște înjurase luând numele Domnului în deșert de trei ori. Tu bastard de cățea. Și odată la vremea liturghiei se dusese să se joace. Odată pe lângă cimitir trecuse el și pentru odihna mamei lui nu se rugase. Băiat. Băiat răzvrătit.

Bronzul ascultând lângă caneaua de bere, privea în gol departe. Cu tot sufletul. Ca și cum n-ar ști că eu. Molly simte întotdeauna foarte bine când se uită cineva la ea.

Bronzul privea departe dintr-o parte. Oglindă, acolo. Asta e profilul ei cel mai avantajos? Ele știu totdeauna. Bătaie la ușă. Ultima clipă să se mai aranjeze la oglindă.

Toc și caracara.

La ce s-or fi gândind ele când ascultă muzică? Cum să prinzi șerpi cu clopoței. Seara când ne-a dat Michael Gunn loja. Orchestra acordându-și. Șahul Persiei, lui asta-i plăcea cel mai mult. Îi aducea aminte de-acasă, dulcea lui acasă. Și-a suflat nasul în cortină. Obicei din țara lui poate. Și asta tot muzică e. Nu-i chiar așa de rea cât ai fi zis la început. Sunet de corn. Alămurile măgari răgind cu trompa ridicată. Contrabașii, neajutorați, cu flancuri spintecate. Suflătorii vaci mugind. Pianul deschis crocodil muzical cu fălci mari. Suflătorii de vânt ca Goodwin cuvântând.

Ce bine arăta ea. Era cu rochia ei șofran cu decolteu adânc, cu tot ce-i al ei la vedere. Respirația ei întotdeauna a cuișoare mirosind la teatru când se aplecase să întrebe ceva. I-am spus ce spunea Spinoza în cartea aceea a lui tata săracul. Hipnotizată ascultând. Ochii așa. Aplecându-se. Tipul de la balcon care i se uita în decolteu cu binoclul de-i ieșeau ochii din cap. Frumusețea muzicii trebuie s-o asculți de două ori. Natura femeia-ți ajunge o privire în fugă. Dumnezeu a făcut țara și omul muzica. Mă-tu-n-pisoză. Filozofie. Ce mai!

Toți s-au dus. Toți au căzut. La asediul de la Ross tatăl său, la Gorey toți frații săi au căzut. Spre Wexford, noi suntem băieții din Wexford și el ar vrea. Ultimul din numele și stirpea sa.

Și eu, ultimul din stirpea mea. Milly tânărul ei student. Da, poate vina mea. N-am băiat. Rudy. Prea târziu acum. Sau dacă nu? Dacă nu? Dacă încă?

Nu purta ură nimănui.

Ura. Iubirea. Astea-s numai cuvinte. Rudy. Curând voi fi bătrân.

Big Ben vocea desfoliindu-i-se. Mare voce, spunea Richie Goulding, o roșeață luptându-i-se în palida, către Bloom, curând bătrân dar când fusese tânăr.

Vine acuma cu Irlanda. Țara mea mai presus de rege. Ea ascultă. Cui i-e frică să vorbească de nouă sute patru? E timpul s-o iau din loc. Am văzut destul.

— *Binecuvântează-mă, părinte,* striga Dollard băiatul cel răzvrătit. *Binecuvântează-mă și lasă-mă să plec*.

Tap.

Bloom se pregătea nebinecuvântat de plecare. S-a gătit grozav, cu optsprezece șilingi pe săptămână. Sunt tipi gata cu sunătorii. Trebuie să fii totdeauna atentă și gata. Fetele astea, frumoasele astea. Pe lângă valurile

triste ale mării. Romanța pentru cor de fete. Scrisorile citite în public la tribunal despre nerespectarea promisiunii c-are să o ia de nevastă când îi promisese că are s-o ia de nevastă. De la Pipsicum al Pisicuței. Râsete în sală. Henry. Dar eu n-am semnat așa ceva niciodată. Numele ăsta frumos al tău.

Tot mai stins suna muzica: aria și cuvintele. Pe urmă grăbindu-se iar. Falsul preot foșnind soldatul răsărind din sutană. Un căpitan al plantatorilor. Toți o știau pe dinafară. Fiorul pe care și-l doresc. Căpetenia plantatorilor.

Tap. Tap.

Înfiorată, ea îl asculta aplecându-se toată înfiorată să asculte.

Față inexpresivă. Încă neatinsă aș zice, sau cel mult doar mângâiată. Să scrii ceva pe ea: o filă. Dacă nu ce se va alege de ele? Declin, disperare. Asta le ține tinere. Chiar se admiră ele singure. Vezi. Să cânți pe ele. Suflu pe buze. Trupul unei femei alb, un flaut viu. Încet să sufli. Mai tare. Trei găuri toate femeile. La zeiță n-am văzut. Au nevoie de așa ceva: nici prea discret să nu fii. De asta le au el. Aur în buzunar; arama pe față. Să le privești în ochi, cântece fără cuvinte. Molly și flașnetarul acela. Ea a înțeles că el voia să-i spună că e maimuța bolnavă. Sau pentru că seamănă atâta cu spaniola. În felul acesta pot fi înțelese și animalele. Solomon le înțelegea. Dar al naturii.

Ca ventrilocii. Buzele mele sunt strânse. Gândesc în stom. Ce?

Vrei? Tu? Eu. Vreau. Ca. Tu.

Cu furie grea răgușită blestema plantatorul. Umflându-se apoplectic bastard de cățea. Un gând bun, băiete, să vii încoace. Un ceas e timpul ce-l mai ai de trăit, ultimul.

Tap. Tap.

Fior acum. Milă simt ei. Să-și șteargă o lacrimă pentru martiri. Pentru toate cele care mor, vor să, mor să, moară. Pentru toate cele născute. Sărmana doamnă Purefoy. Sper că e gata. Pentru că pântecele lor.

Lichidă o pupilă ca un pântec femeiesc privea de dincolo de o perdea de gene, calmă, ascultând. Îi vezi adevărata frumusețe a ochiului când ea nu vorbește. Pe celălalt râu. La fiecare încet, satinat unduind val al pieptului ei (voluptuoasele ei forme pline) o roză roșie încet înălțându-se, roză roșie se lasă. Bătăile inimii suflarea ei; suflul care este viață. Și micuțele frunze ca de ferigă îi tremurau ale părului ei feciorelnic.

Dar uite. Stelele strălucitoare pălesc. O, roză! Castilia. Zorii. Ha. Lidwell. Pentru el deci nu pentru. E-nnamorat. Și eu tot așa sunt? De aici o văd oricum. Dopuri scoase, băltoace de spumă de bere, stive de sticle goale.

Pe maneta de bere netedă lucios ieșind în afară își lăsase lejer Lydia mâna ei limpede, grăsulie, las-o în mâinile mele. Cu totul pierdută de milă pentru răzvrătitul. În sus, în jos, în jos, în sus; pe nodul lustruit (ea știe ochii lui, ochii mei, ochii ei) degetul mare și degetul treceau miloase, treceau, treceau iarăși și, ușor mângâindu-l, pe urmă alunecând alunecoase, încet în jos, un baton rece ferm alb de email protuberând printre degetele ei închipuind un inel lunecător.

Cu un toc și o cara.

Tap. Tap. Tap.

Eu stăpânesc această casă. Amin. Scrâșnea de furie. Trădătorii să se legene-n ștreang.

Acordurile consimțeau. Foarte trist lucru. Dar trebuia să fie.

Să plec înainte de sfârșit. Mulțumesc, a fost divin. Unde mi-e pălăria. Trec pe lângă ea. Ziarul pot să-l las. Scrisoarea am. Ce-ar fi să fie ea? Să merg înainte, să merg, să merg. Ca și Cashel Boylo Connoro Coylo Tisdall Maurice Nicinuidall Farrell, să meeeerg.

Ei, trebuie să mă. Pleci? Dampfdere. Blumstridică. Prin secara whiskyului albastră. Blum se ridică-n picioare. Au. Săpunul ăla-i cam lipicios acolo la spate. Trebuie c-am asudat; muzica. Loțiunea aia, să țin minte. E, salut. Grozav. Cartonașul e înăuntru, da.

Pe lângă surdul Pat în prag, trăgând cu urechea, Bloom trecu.

La cazarmele Geneva a murit tânărul acela. La Passage i-au îngropat trupul. Dolor! O, el Dolores! Vocea întristatului cântăreț chema la dureroasă rugăciune.

Pe lângă roză, pe lângă pieptul de satin, pe lângă mâna mângâietoare, pe lângă bălțile de bere, pe lângă sticlele goale, pe lângă dopurile scoase, salutând în trecerea sa, pe lângă ochii și părul feciorelnic, bronz și aur stins în umbreledemareadâncă, mergea Bloom, blândul Bloom, mă simt atât de singurul Bloom.

Tap. Tap. Tap.

Rugați-vă pentru el, se ruga basul lui Dollard. Voi cei care ascultați în pace. Suflați o rugă, picurați o lacrimă, voi bărbați buni, voi oameni buni. El a fost băiatul răzvrătit.

Speriindu-l pe junele băiat de serviciu atunci tocmai trăgând cu urechea junele băiat de serviciu răzvrătit Bloom în holul de la Ormond auzea strigăte și urlete de bravo, mari palme bătând pe spinare, ghetele lor ale tuturora tropăind, ghetele lor în nu pentru băiatul de serviciu lăsate să le lustruiască nu ale băiatului. Și un cor general dezlănțuindu-se clamând o dușcă să spele emoția. Îmi pare bine că am evitat chestia asta.

— Haide, Ben, spuse Simon Dedalus. Pe cinstea mea, niciodată n-ai fost mai bun.

— Tu ești cel mai bun, spuse Tomgin Kernan. Cea mai grozavă interpretare a acestei balade, pe sufletul și pe onoarea mea.

— Lablache, spuse părintele Cowley.

Ben Dollard se îndrepta în pas ponderos de dans spre bar, puternic îndopat cu laude și cu totul mare și rozaceu, pe picioarele lui greoaie, cu degetele lui umflate de gută scăpărând castagnete prin aer.

Big Benaben Dollard. Big Benben. Big Benben.

Rrr.

Și adâncmișcațitoți, Simon, trâmbițând compasiune prin nasul său de corn de ceață, toți râzând, îl scoaseră în față, pe Ben Dollard cu multă voioșie.

— Ești rubicond și glorios, spuse George Lidwell.

Domnișoara Douce își așeză roza în așteptare.

— Ben machree, spuse domnul Dedalus pocnind cu palma peste omoplatul gras al lui Ben. E-n mare formă, decât că are o grămadă de țesuturi adipoase ascunse pe făptura lui.

Rrrrrrsss.

— Grăsimea asta nu-i a bună, Simon, mormăi Ben Dollard.

Richie lăuta crăpată ședea singur; Goulding, de la Collis, Ward. Nesigur sta în așteptare. Pat neplătit asemenea.

Tap. Tap. Tap. Tap.

Domnișoara Mina Kennedy își apropie buzele de urechea primului domn cu halbă.

— Domnul Dollard, murmurară abia auzit buzele ei.

— Dollard, murmură halba.

Primul cu halbă credea; domnișoara Kenn când ea; că el era doll; că ea era păpușă: halba.

Murmură că știa de numele acesta. Numele-i era familiar, adică. Adică, auzise numele de Dollard, așa-i zicea? Dollard, da.

Da, spuseră mai tare buzele ei, domnul Dollard. A cântat minunat cântecul acela, murmură Mina. Și *Ultima roză a verii* era un cântec minunat. Lui Mina îi plăcea cântecul acela. Halbei îi plăcea cântecul care lui Mina.

E-ultima-roză-a-verii-Dollard rămas în urmă Bloom simțea vânturi rotindu-i-se jur împrejur pe dinăuntru.

Face gaze cidrul ăsta. Stai nițel. Oficiul poștal de lângă Reuben J. un șiling și opt pence încă. Să termin și cu asta. Să ocolesc pe strada grecească. Mai bine nu le-aș fi promis că-i întâlnesc acolo. Mai liber aici în aer. Muzică. Te calcă pe nervi. Maneta de la bere. Mâna ei care leagănă leagănul care stăpânește. Ben Howth. Care stăpânește lumea întreagă.

Departe. Departe. Departe. Departe.

Tap. Tap. Tap. Tap.

În sus pe chei mergea Lionelleopold, răul Henry cu scrisoare pentru Mady, cu plăcerile păcatului cu franjuri pentru Raoul cu mă-tu-n-pisoză mergea mai departe Poldy.

Și tap orbul înainta țocăind cu toc pe trotuar țocăind, tap cu tap.

Cowley, se amețește singur cu asta; tot un fel de beție. Mai bine să-i cedezi pe jumătate în felul în care-și face bărbatul felul cu o fecioară. De pildă ăștia care se dau în vânt după muzică. Numai urechi. Nu pierd nici un sfert de tremolo. Cu ochii închiși. Moțăie ritmul cu capul. Țicniți. Nici nu-ndrăznești să te miști. Strict interzis să gândești. Și nu vorbesc decât chestii de tehnică muzicală. Îi dau zor cu notele.

Totul e doar încercare de a spune ceva. Neplăcut când se oprește pentru că nu știi niciodată exact. Orga de pe strada Gardiner. Bătrânul Glynn cincizeci de lire pe an. Nostim, acolo sus în galerie singur cu pedalele și cheile și clapele. Așezat ziua întreagă la orgă. Bombănind ceasuri întregi la orgă, vorbind singur sau ca ăla care-i umflă foalele. Mârâie furios, și pe urmă țipă și-njură (ar trebui să-i bage niște vată ceva în nu striga ea taci), și pe urmă deodată sunete mici suflu de abia auzit.

Piii! Piuind pitit un vânt mic. În Bloom în.

— El era? spuse domnul Dedalus, întorcându-se, cu pipa regăsită. Am fost cu el astăzi dimineață la săracul Paddy Dignam…

— Da, Dumnezeu să-l odihnească.

— A propos, e-un diapazon acolo pe…

Tap. Tap. Tap. Tap.

— Nevastă-sa are voce frumoasă. Sau avea. Nu? întrebă Lidwell.

— A, trebuie să fie acordorul, spuse Lydia către când-te-am-văzut-întâi Simonlionel, l-a uitat când a fost aici.

Era orb. Îi povesti ea lui când-te-am-văzut-a-două-oară George Lidwell. Și cânta așa delicios, o bucurie să-l asculți. Delicios contrast bronzalid minaaur.

— Spune când! urla Ben Dollard pe când turna. Țipă când să stau!

— Gata! strigă părintele Cowley.

Rrrrr.

Simt că-mi vine.

Toc. Toc. Toc. Toc. Toc.

— Foarte, spuse domnul Dedalus, privind fix la o sardină fără cap.

Sub clopotul cu sandviciuri zăcea pe un catafalc de pâine o ultimă, o singuratică, ultimă sardină a verii. Bloom singur.

— Foarte, și privea fix. În registrul grav, pe cinste.

Toc. Toc. Toc. Toc. Toc. Toc. Toc. Toc.

Bloom trecea prin față pe la Barry. Dac-aș putea. Stai nițel. Dac-aș avea leacul acela care face minuni. Douăzeci și patru de avocați aici într-o singură casă. Litigii. Iubiți-vă unii pe alții. Suluri de pergamente. Domnii Fură-din-buzunar au împuternicire legală. Goulding, de la Collis, Ward.

Dar de exemplu tipul care bate-n toba mare. Vocația sa: trupa lui Micky Rooney. Mă întreb cum i-o fi venit întâi ideea. Stând la căldurică la el acasă după fripturica de porc cu varză mângâindu-și-o în fotoliu, repetându-și partea lui în orchestră. Pum. Pumpapum. Drăguț pentru nevestică. Piei de măgar. Le bat de le snopesc cât trăiesc, pe urmă după moarte și mai tare mai departe. Pum. Batebate. Asta pare să fie cum îi spun ei iașmac sau vreau să spun kismet. Soartă.

Tap. Tap. Un tânăr, orb, cu băț tocăind, venea toctoctocăind prin fața vitrinei lui Daly unde o sirenă cu părul șiroindu-i (dar el nu vedea) sufla pufuri dintr-o a sirenei (orbii nu) a sirenei cea mai răcoroasă dintre toate.

Instrumente. Un fir de iarbă, scoica mâinilor ei, pe urmă suflă. Și din pieptene sau dintr-o foiță poți să scoți sunete. Molly în cămășuță acolo pe strada Lombard, cu părul despletit. Cred că orice meserie și-a făcut o muzică a ei, nu-i așa? Vânătorul cu cornul. Hau. Te-mpunge cornul?

Cloche. Sonnez la! Ciobanul cu fluierul lui. Polițaiul cu țignalul lui. Chei și clape! Hopa-n horn! La ora patru-i tocmai bine! Dormi! Totu-i pierdut acum. Toba? Pumpapum. Să-i scoale și pe morți. Pum. Dignam. Săracul de el micul *nominedomine.* Pum. Asta e muzică, vreau să spun, e pum pum pum cam cum se zice o ia *da capo.* Și totuși de auzit poți să auzi. Și mergând mergem înainte, tot înainte. Pum.

Trebuie chiar. Pff. Să faci așa ceva la un banchet. Dar e doar o chestie de obiceiuri, șahul Persiei de pildă. Suflă o rugăciune, plânge o lacrimă. Totuși trebuie să fi fost cam masiv să nu vadă că era o șapcă de țăran. Înfofolit. Mă întreb cine o fi fost tipul de acolo la cimitir cu macferlanul cafeniu. O, târfa de pe alee!

O târfă soioasă cu o pălărie de paie neagră într-o parte venea sticloasă în plină zi pe chei înspre domnul Bloom. Când a văzut întâi acel chip adorat. Da, este. Mă simt atât de singur. Noapte umedă pe alee. Cornul. Cine-are coarne? Elhau. Eahau. Nu e-n elementul ei aici. Ce e ea? Sper că. Psst! N-aveți nimic de spălat. Știe Molly. M-a găbjit atunci. O damă grasă era cu tine în taior cafeniu. Îți taie tot cheful. Întâlnirea aia pe care-am fixat-o. Știind bine că niciodată, sau dacă s-ar putea spune că vreodată. Prea scump prea aproape de casă de scumpa mea casă. Oare mă vede ea? Ziua arată groaznic. Are o față de te sperii. Dracu' s-o ia! Ei ce, trebuie să trăiască și ea ca oricine. Să mă uit aici la vitrină.

La vitrina prăvăliei de antichități și vechituri a lui Lionel Marks mândrul Henry Lionel Leopold dragul Henry Flower gravul domn Leopold Bloom considera sfeșnic acordeon scurgându-i-se burduful mâncat de molii. Ocazie: șase șilingi. Aș putea să-nvăț să cânt. Ieftin. S-o las să treacă. Sigur, orice e scump dacă n-ai nevoie. Asta zic și eu negustor bun. Te face să cumperi ce vrea el să vândă. Tipul care mi-a vândut briciul suedez cu care m-a bărbierit. Voia să-mi mai ia niște bani și pentru ascuțit. Trece acuma ea. Șase șilingi.

Trebuie să fie cidrul sau poate vinul de Burgundia.

Aproape de bronzul de-aproape aproape de aurul de departe ei își ciocniră paharele clinchenitoare toți, cu ochii strălucitori și galanți, în fața bronzatei Lydia și a ispititoarei ei ultimă roză a verii, roză de Castilia. Întâi Lid, De, Cow, Ker, Doll, o cvintă: Lidwell, Si Dedalus, Bob Cowley, Kernan și Big Ben Dollard.

Tap. Un tânăr intră într-un coridor pustiu la Ormond.

Bloom privea un erou curajos reprezentat în vitrina lui Lionel Marks. Ultimele cuvinte ale lui Robert Emmet. Șapte ultime cuvinte. De Meyerbeer e.

— Bărbați adevărați ca voi bărbații.

— Da, da, Ben.

— Ridică paharele împreună cu noi.

Își ridicară.

Cinc. Ciunc.

Trip. Un tânăr nevăzător sta în ușă. El nu vedea bronzul. El nu vedea aurul. Nici pe Ben nici pe Bob nici pe Tom nici pe Si nici pe George nici halbele nici pe Richie nici pe Pat. Hi hi hi hi. El nu vedea.

Bloommarinul Bloomunsurosul privea ultimele cuvinte, încet. *Când țara mea își ia locul printre.*

Pprprr.

Trebuie să fie bur.

Pff. U. Rrpr.

Națiunile lumii. Nimeni în spate. Ea a trecut. *Atunci și nu până atunci.* Tramvai. Kran, kran, kran. Bună ocaz. Krandlkrankran. Sunt sigur că e Burgundul. Da. Unu, doi. *Fie epitaful meu.* Karaaaa. *Scris. Eu am*.

Pprrpffrrppfff.

Înfăptuit.

Îmi treceam[284] și eu vremea cu bătrânul Troy, de la poliție, acolo la colțul lui Arbour Hill, și dracu' să mă ia dacă nu trece un coșar dracului și-aproape că-mi bagă peria în ochi. Mă-ntorsesem tocmai spre el să-i spun ce gândesc, când pe cine-l văd venind pe șosea dacă nu pe Joe Hynes.

— Hei, Joe, zic. Ce-nvârtești pe-aici? N-ai văzut coșarul ăsta nenorocit, aproape că mi-a scos ochii cu alea ale lui?

— Coșarii aduc noroc, zice Joe. Cine era moș Tăgârță ala cu care ședeai de vorbă?

— A, bătrânu' Troy, zic. Care-a fost polițist. Stau și mă-ntreb dacă să nu-i spun să-l umfle pe-ăla că-ncurcă circulația cu pămătuful și scările lui.

— Ce faci pe-aici, prin părțile noastre? zice Joe.

— Fac pe dracu', zic. E-un prăpădit de pungaș pe-aici, în spatele bisericii garnizoanei, la colț la Chicken Lane - Troy bătrânu' tocmai îmi zicea de el - care-a tot luat pe datorie ceai și zahăr că zice că are o fermă la țară de la un

necăjit care-l cheamă Moses Herzog, peste drum, dincolo, pe lângă strada Heytesbury.

— Unu' din ăia tăiați împrejur, zice Joe.

— Mda, zic. Un nenorocit dracului. Asta-i un pungaș clasa întâi, îl cheamă Geraghty. Mă țin de coada lui de două săptămâni de-acuma și nu pot să scot nicio para de la el.

— Cu asta te ocupi tu acuma? zice Joe.

— Păi, zic. Uite cum decad cei mari și mândri. Umblu după potcoave de cai morți. Da' ăsta-i cel mai mare tâlhar de-aici, cât vezi cu ochii, și cu fața toată mâncată de bube, că zici că ce-i aia. *Să-i spui,* zice, *că-l provoc și-l sfidez să te mai trimită după mine și dac-o face, zice, îl torn, îl torn, zău că-l reclam, că ține prăvălie fără autorizație.* Și-asta după ce-a luat de la ăla cât a putut, până s-a umflat! Doamne, ce-am mai râs când l-am văzut pe ovreiaș, săracu', cum se dădea de ceasul morții. *Mi-a băut ceaiul meu, mi-a mâncat zahăru' meu. Și-acuma de ce nu-mi plătește banii mei?*

Pentru marfă neperisabilă[285] achiziționată de la Moses Herzog, pe aleea sfântul Kevin, cheiul Food, negustor, aici denumit vânzătorul, și vândute și livrate domnului Michael E. Geraghty, din Arbour Hill, 29, în orașul Dublin, cheiul Arran, aici denumit cumpărătorul, adică cum ar veni cinci pfunzi avoirdupois de ceai prima calitate și trei livre avoirdupois zahăr tos cristal, a trei pence pfundul, sus zisul cumpărător dator sus zisului vânzător o liră cinci șilingi și șase pence sterlină pentru valorile primite care sumă urmează a fi plătită de către zisul cumpărător zisului vânzător în rate săptămânale la fiecare șapte zile calendaristice a trei șilingi zero pence sterline; și zisele mărfuri neperisabile nu vor fi amenetate sau promise sau vândute sau în vreun alt fel înstrăinate de către zisul cumpărător ci vor fi și rămâne spre a fi proprietatea unică și exclusivă a zisului vânzător spre a dispune de ea după bunul său plac până ce valoarea specifică va fi plătită de către zisul cumpărător pe de-a întregul zisului vânzător în felul aici specificat așa cum s-a stabilit astăzi între zisul vânzător, urmașii, succesorii, prepușii și reprezentanții săi pe de o parte și zisul cumpărător, urmașii, succesorii, prepușii și împuterniciții săi pe de altă parte.

— N-ăi fi vreun antialcoolic? zice Joe.

— Doar că nu beau nimic între două băuturi, zic eu.

— Ce-ai zice să-i dăm binețe prietenului nostru? zice Joe.

— Cui? zic. Păi ăla e la spital, săracu'. I s-a urcat la cap.

— Ce, și-a băut din băutura lui? zice Joe.

— Da, zic. Whisky cu apă la căpățână.

— Haide până la Barney Kiernan, zice Joe. Trebuie să mă-ntâlnesc cu cetățeanul.

— La Barney, drăguțul de el, să fie, zic. Și-altminteri, ce ne mai spui, Joe?

— Păi n-am ce, zice Joe. Am fost și eu la mitingul din sala municipală.

— Acolo ce-a mai fost, Joe? zic.

— Cu negustorii de vite, zice Joe, despre boala botului și a copitelor. Vreau să-i spun și cetățeanului ce-au mai zis ăia.

Așa că am luat-o pe lângă barăcile de la Linenhall și prin spatele tribunalului, mai vorbind de una, de alta. Băiat bun Joe când are ceva-n pungă decât că poți să fii sigur că n-are niciodată. Da' mie nu-mi ieșea din minte porcu' ăla de Geraghty, tâlharul ăla de drumul mare. Că ține prăvălie fără autorizație, zice.

Și este în insula Inisfail cea mândră[286], o țară, țara sfântului Michan numită. Acolo se înalță un turn de veghe spre care oamenii își îndreaptă de departe privirile. Acolo dorm morții cei falnici tot așa cum dormeau în viață, războinici și prinți de mare renume. O țară plăcută omului este, adevăr vă zic, cu ape murmurătoare, cu râuri bogate în pește unde se zbenguie știuca, plătica, babușca, halibutul, egrefinul fălcos, somnul tânăr, cambula, calcanul, caracuda și alte neamuri amestecate de pește precum și alți supuși îndrituiți ai împărăției acvatice, prea numeroși să mai fie înșirați aici. În suflul blând al brizelor dinspre răsărit și dinspre apus arborii măreți își leagănă în felurite direcții frunzișul încântător, sicamorul tremurător, cedrul Libanului, platanul mărinimos, eucaliptul binefăcător și alte podoabe ale lumii arboreale cu care acea regiune este minunat de bine înzestrată. Fete ispititoare stau în strânsa vecinătate a rădăcinilor acestor pomi frumoși cântând cele mai frumoase cântece în timp ce se joacă cu tot soiul de obiecte frumoase, cum să fie de pildă lingouri de aur, pești de argint, butoiașe cu heringi, plase încărcate cu țipari, mere crude, coșuri cu pui de păstrăvi, geme de mare purpurii și gâze jucăușe. Și sunt eroi care de departe se călătoresc să le pețească, venind din Elbana și din Slievemargy, prinți fără pereche din Munsterul nesubjugat și din Connacht cea dreaptă și din blândul și strălucitorul Leinster și din țara Cruachan și din Armagh cea

încărcată de splendoare și din nobilul comitat Boyle, prinți și vlăstare princiare.

Și acolo se înalță un palat strălucitor al cărui acoperiș de cristal scânteietor e văzut de mateloții ce străbat marea cea întinsă în corăbii anume construite în acest scop și într-acolo vin toate turmele și vitele de îngrășat și roadele dintâi ale acelei țări căci O'Connell Fitzsimon le face lor socoteala, căpetenie, scoborâtor din spiță de căpetenii. Într-acolo carele nemaivăzut de mari aduc belșug al câmpurilor, coșarce de conopide, harabale de spanac, hălci de ananas, mazăre de Rangun, bușeli de tomate, darabane de smochine, rinichi din țara svedească, cartofi rotunzi și soiuri de verze colorate de York și de Savoia, și tăvi cu ceapă, perle ale pământului, și coșuri mari cu ciuperci și dovleci de soi și măzăriche grasă și orz și napi de câmp și mere roșii verzui galbene întunecate roșcate dulci mari amărui coapte și pufoase și panere de căpșuni și împletituri cu agrișe cărnoase și pufoase și fragi princiari și zmeură pe creangă de-a dreptul.

— Îi sfidez, zice, și îl provoc îndoit. Ieși afară până aici, Geragh, mă tâlhar de drumul mare, lepădătură a văilor!

Și pe drumul acela șerpuiesc turme nenumărate de vite cu clopot la gât și oi mânoase și berbecuți tunși întâia oară, și miei și gâște de toamnă și armăsari tineri și iepe cu tignafes și mânji zburdalnici și oi cu lână bogată și oi de prăsilă și berbeci de pe pajiștile din Cuffe și porci sterpi și scroafe roditoare și porci de slănină și varietățile cele mai diferit variate de porci de rasă scumpă și junci din comitatul Angus și tăurași fără coarne de stirpă fără pată laolaltă cu vaci de lapte și vaci de tăiere cu premii încununate; și acolo în toată vremea se aude bătaie din copite, cotcodăceală, muget, zbieret, behăitură, nechezătură, mârâială, grohăială, clefăială și neastâmpăr de oaie și de porc și de stirpe cu copite grele din pășunile din Lush și Rush și Carrickmines și din văile bogate în ape din Thomond, din stâncile de la M'Gillicuddy, inaccesibila și stăpânitoarea Shannon, cea de nepătruns, și de pe pantele dulci ale locului clanului Kiar, cu ugerele umflate de mare belșug de lapte și pe urmă trec și butoiașele cu unt și burdufurile de brânză și balerci țărănești de lăptărie și spate de miel și saci cu grâne și ouă prelungi, cu sutele, multe, felurite ca mărime, lucitoare ca agata, sau întunecate la culoare.

Așa că am intrat la Barney Kiernan și, firește, cetățeanul era acolo, în colț, stând la o parolă cu el însuși și cu prăpădita aia de javră râioasă,

Garryowen, și mai mult și mai mult așteptând să vadă de unde-i pică ceva de băut.

— Uite-l colo, zic, în colțul unde se strânge gunoiul, cu balercuța și terfeloagele lui, lucrând și el pentru cauza cea dreaptă.

Nenorocita aia de javră numai că dă din ea un mârâit să te bage-n toți sperieții. Mare pomană și-ar face cineva dacă i-ar da dracului un hap odată. Mi-a spus odată cineva ca sigur că a rupt pantalonii de pe un polițist din Sandry care venise cu o citație.

— Stai, parola, zice cetățeanul.

— Toate bune, cetățene, zice Joe. Prieteni buni aicea.

— Atuncea, treceți, prieteni, zice el.

Pe urmă se freacă la ochi cu mâna și zice:

— Ce părere mai aveți de vremurile astea?

Făcea, adică, mă-nțelegi, pe grozavul, cum că el nu se lasă impresionat. Dar nici Joe nu s-a lăsat mai prejos.

— Eu zic că bursa e-n creștere, zice scărpinându-se în furcă.

Și, ce să vezi, cetățeanul odată se bate cu laba peste genunchi și zice:

— Războaiele astea din străinătate, asta cred eu că e buba.

Și zice Joe, înfigându-și degetul cel gros în buzunar:

— Rușii ăștia care vor să-i tiranizeze pe toți.

— Uf, mai dă-o-ncolo de flecăreală, Joe, zic eu, că mi-e o sete de milioane.

— Spune ce-ți dorește inima, cetățene, zice Joe.

— Zeama națională, zice el.

— Și tu? zice Joe.

— Cum bine-a spus cetățeanul, zic.

— Trei halbe. Terry, zice Joe. Și cum mai stai cu moralul, cetățene?

— Nicicând mai bun, *a chara*[287]*,* zice el. Ce zici, Garry? Nu-i așa că tot noi îi răzbim? Hai?

Și cu asta odată-l înșfacă pe prăpăditul de dulău de ceafă, de-ai fi zis că-atunci îl și sugrumă.

Făptura așezată pe un pietroi mai mare la picioarele turnului rotund era cea a unui erou cu umeri largi, cu pieptul voinic, cu mădularele robuste, cu ochii limpezi, cu părul roșu, cu belșug de pistrui de față, cu barba hirsută, cu gura mare, cu nasul lat, cu chipul prelung, cu vocea adâncă. Și cu genunchii dezgoliți, cu mâinile arse de soare, cu picioarele păroase, roșiatic

la chip și cu brațele puternice și musculoase. De la un umăr la altul măsura mulți coți și genunchii lui noduroși asemenea stâncilor de munte erau acoperiți, ca dealtminteri tot trupul pe unde îi era arătat vederii, cu desiș viguros de păr întunecat la culoare și la asprime asemenea mărăcinișului muntenesc *(Ulex Europeus)*. Nările cu aripi largi, din care răsăreau smocuri de aceeași nuanță roșiatică, erau atât de încăpătoare încât în întunecimea lor cavernoasă ciocârlia câmpului cu ușurință și-ar fi putut așeza cuibul. Ochii, în care lacrima și surâsul se luptau mereu pentru stăpânire, erau de mărimea unei conopide zdravene. Curent puternic de suflare caldă țâșnea la intervale regulate din cavitatea profundă a gurii sale, în vreme ce, în rezonanțe ritmice, reverberațiile tari, voinicești, sănătoase ale inimii sale colosale tunau bubuitoare făcând pământul, vârful mărețului turn și pereții încă și mai măreți ai peșterii să vibreze cutremurându-se.[288]

Purta un vestmânt lung fără mâneci dintr-o piele de bou de curând jupuit, coborându-i până la genunchi, ca un kilt larg, și încins peste mijloc cu cingătoare de paie și trestie împletite. Pe dedesubt purta nădragi scoțenești din piele de cerb, țesuți grosolan cu mațe de oaie. Mădularele de jos îi erau înfofolite în coturni înalți de Balbriggan vopsiți în purpură de lichen, picioarele fiindu-i încălțate în ghete din piele sărată de vacă legate cu mațele de la gât ale aceluiași animal. De cingătoare îi atârna șirag de pietre de mare care i se bălăngăneau la fiecare mișcare a trupului său amarnic, și pe acestea erau gravate cu artă aspră dar impresionantă imaginile tribale ale multor eroi și eroine ai Irlandei din vremuri străvechi, Cuchulin, Conn cel învingător într-o sută de bătălii, Niall cel cu nouă ostateci, Brian de Kincora, Ardri Malachi, Art MacMurragh, Shane O'Neill, părintele John Murphy, Owen Roe, Patrick Sarsfield, Hugh O'Donnell cel Roșu, Jim Mac Dermott cel Roșu, Soggarth Eoghan, O'Growney, Michael Dwyer, Francy Higgins, Henry M'Cracken cel Vesel, Goliath, Horace Wheatley, Thomas Conneff, Peg Woffington, Fierarul Satului, căpitanul Clardelună, căpitanul Boycott, Dante Alighieri, Cristofor Columb, Sf. Fursa, Sf. Brendan, mareșalul MacMahon, Carol-cel-Mare, Theobald Wolfe Tone, Mama Macabeilor, Ultimul Mohican, Roza Castiliei, Omul pentru Galway, Omul care a spart Banca de la Monte Carlo, Femeia care n-a spart-o, Benjamin Franklin, Napoleon Bonaparte, John L. Sullivan, Cleopatra, Savourneen Deelish, sau cum ar veni Scumpa Mea Iubită, Iuliu Cezar, Paracelsus, sir Thomas Lipton, Wilhelm Tell, Michelangelo, Hayes, Mohammed,

Logodnica din Lammermoor, Petru Ermitul, Petru Măsluitorul de juriuri, Bruna Rosaleen, Patrick W. Shakespeare, Brian Confucius, Murtagh Gutenberg, Patrick Velasquez, căpitanul Nemo, Tristan și Isolda, cel dintâi prinț de Wales, Thomas Coock și fiii, Curajosul Băiat Soldat, Arrah na Pogue sau cum ar veni Pupăciosul, Dick Turpin, Ludwig Beethoven, Colleen Bawn - Fata cu Părul Bălai, Healy-cu-mersul legănat, Angus slujitorul lui Dumnezeu, Dolly Mount, Sidney Parade, Ben Howth, Valentine Greatrakes vindecătorul, Adam și Eva, Arthur Wellesley, Crocker Patronul, Herodot, Jack-ucigătorul-de-uriași, Gautama Buddha, Lady Godiva, Lilly Crinul din Killarney, Balor-cu-deochiul, Regina din Saba, Acky Nagle, Joe Nagle, Alessandro Volta, Jeremiah O'Donovan, Rossa, Don Philip O'Sullivan Beare. O lance lunguiață de granit cu vârful ascuțit îi era sprijinită alături în vreme ce la picioare i se odihnea un animal sălbatic din specia canină ale cărui icneli sforăitoare vădeau că era adâncit într-un somn neliniștit, supoziție confirmată de mârâiturile răgușite și tresăririle spasmodice pe care stăpână-su i le reprima din timp în timp cu lovituri liniștitoare dintr-o măciucă noduroasă fasonată fără multă artă dintr-o piatră paleolitică. Și până la urmă Terry a adus alea trei halbe pe care ni le oferise Joe și, pe cinstea mea, mai că nu mi-au ieșit ochii din cap când l-am văzut că scoate o liră. O, să nu mă mișc de-aici dacă mint. O sterlină de toată frumusețea.

— Și mai sunt acolo de unde vine asta, zice Joe.

— Ce, ai furat cutia săracilor, Joe? zic.

— Munciți cu sudoarea frunții, zice Joe. Francmasonul cel prudent mi-a vândut pontul.

— L-am văzut până nu te-am întâlnit pe tine, zic, furișându-se pe lângă ziduri, pe lângă Pili lane și strada grecească, și cu ochii ăia de pește mort tot iscodind încoace și încolo să vadă ce și cum.

Cine oare[289] trece prin țara lui Michan înveștmântat în armură îndoliată? O'Bloom, feciorul lui Rory; el însuși. Necunoscând frica, astfel este fiul lui Rory, cel cu sufletul prudent și prevăzător.

— Uite și foaia pentru cerșetoarea din strada prințului, zice cetățeanul, organul năimit. Partidul unionist, cu angajamentele lui cu tot în marele parlament. Uite aici, zdreanța dracului, zice. Uitați-vă aici, zice. *The Irish Independent. Irlandezul Independent,* cum s-ar zice, fondat de Parnell ca să fie prietenul omului muncii. Ascultați la lista cu nașterile și cu morții de la

rubrica *Irlandezi pentru întreaga Irlandă independentă,* și mai poftim și căsătoriile.

Și începe să-i citească cu voce tare[290]:

— Gordon, Barnfield Crescent, Exeter; Redmayne din Iffley, Sfânta-Anna-pe-mare, soția lui Wiliam T. Redmayne, un fiu; Cum vă place asta? Wright și Flint, Vincent și Gillett cu Rotha Marion fiica Rosei și răposatului Alfred Gillett, Clapham Road, 179, Stockwell; Playwood și Ridsdale la biserica St Jude, Kensington, uniți de foarte reverendul dr. Forrest, decan de Worcester, hai? Morți. Bristow, la Whitehall lane, Londra; Carr, Stoke Newington, de gastrită și inimă; Cockburn, de la Conacul Frigetare, Chepstow…

— Pe-ăsta de la conac îl știu și eu, zice Joe, pe pielea mea.

— Cockburn, Dimsey, soția lui Davie Dimsey, pensionar al amiralității; Miller, Tottenham, în vârstă de optzeci și cinci de ani; Welsh, la 12 iunie din strada Canning, 35, Liverpool, Isabella Helen. Ce ziceți de presa asta națională, ei, fiule și mădulare al meu? Ce spuneți de opera asta a lui Martin Murphy[291] galbenul, spărgătorul de unitate?

— Ei, lasă, zice Joe, împingându-ne halbele la fiecare. Mulțumiți Domnului că ne-au luat-o înainte. Bea aicea, cetățene.

— Beau, zice el, cinstitul meu prieten.

— Sănătate, Joe, zic eu. Și la toți cei de față.

Oho, hoho. Ce să mai vorbesc! Mă luase cu leșin de când așteptam eu halba asta. Să mă bată Dumnezeu dacă n-am auzit cum a făcut buf când mi-a ajuns în burtă.

Și iată. Cum ședeau ei să-și bea cupa plăcerii, un mesager zeiesc veni în grabă, radios precum ochiul cerului, tânăr cu vino-ncoace, și în urma lui trecea unul mai vârstnic. Cu nobil vestmânt și chip, purtând sulurile sfinte ale legii, și cu el și cucoana, soața lui, nobilă doamnă de neam fără pereche, cea mai frumoasă din stirpea ei.

Micul Alf Bergan se ițise pe după ușă și da să se ascunză în spatele tejghelii lui Barney, cocoșându-se de râs, și pe cine-l văd atunci, colo-n colț, beat mort, dormind și pierdut pentru lumea largă, dacă nu pe Bob Doran. Nu pricepeam deloc ce-i, că Alf tot făcea semne spre ușă. Și la dracu' ce era decât că trecea caraghiosul ăla bătrân de Denis Breen[292] în papuci de baie cu două cărțoaie cât toate zilele la subsuoară, și cu nevastă-

sa lipa-lipa după el, băbuța aia pricăjită tropăind ca un cățeluș. Alf numai că nu făcea pe el de râs.

— Uitați-vă la el, zice Breen. Bate tot orașul, cu o carte poștală care i-a trimis-o nu știu cine, și ce scrie în ea - K.K. – caca, și acuma zor-nevoie să-i dea-n ju…

Și dă-i și râde.

— Să dea-n ce? zic.

— În judecată, zice. Pentru zece mii de lire.

— E, ce dracu', zic.

Potaia iar începe să hămăie că ți se făcea și frică de nu mai știai ce s-a întâmplat, decât că cetățeanul i-a dat una peste bot.

— *Bi i dho husht,* zice.

— Cine? zice Joe.

— Breen, zice Alf. Era la John Henry Menton și pe urmă s-a dus dincolo la Collis și Ward și-atunci Tom Rochford a dat peste el și l-a trimis la comisariat să-și bată joc de el. O, Doamne, nu mai pot de râs K.K., caca. Lunganul odată s-a uitat la el urât, și-acuma nebunu' ăsta bătrân umblă până-n strada Verde să caute un polițist să facă ancheta.

— Da' când are de gând John Lunganul să-l spânzure pe-ăla din Mountjoy? zice Joe.

— Bergan, zice Bob Doran, că se trezise. Tu ești, Alf Bergan?

— Da, zice Alf. Să-l spânzure? Stai să-ți spun. Hei, Terry, dă și mie ceva. Nebunu' ăsta bătrân! Zece mii de lire. Auzi. Să-l fi văzut pe lungan cum s-a uitat odată la el. K.K…

Și iar începe să râdă.

— De ce râdeți? zice Bob Doran. Tu ești, Bergan?

— Haide odată, Terry băiete, zice Alf.

Terence O'Ryan[293] îl auzise și pe dată îi aduse o cupă de cristal plină ochi cu berea spumoasă, întunecată precum abanosul, pe care nobilii gemeni Bungiveagh și Bungardilaun o musteau vajnic în divinele lor alambicuri, iscusiți ca fiii Ledei cea fără de moarte. Căci ei culeg boabele suculente ale hameiului și le storc și le cern și le strivesc și le fierb și le amestecă dimpreună cu zerouri acre și poartă apoi mustul la focul sacru și nu contenesc nici ziua nici noaptea din munca lor frații aceștia îndemânateci, stăpâni ai butoaielor.

Și atunci, cavalerescule Terry, le-ai înmânat, precum se cuvine celor născuți pentru acest fel de obiceiuri, această băutură asemenea nectarului, și ai întins cupa de cristal către cel însetat, sufletul tagmei cavalerești, în frumusețe înrudit nemuritorilor.

Însă el, tânăra căpetenie din clanul O'Bergan-ilor, nu suferea nimenea să-l întreacă în fapte generoase și a dat atunci cu gest plin de grație un taler din bronzul cel mai de preț. Acolo, gravată în excelentă lucrătură de giuvaergiu, se vedea imaginea unei regine de imperială prestanță, vlăstară a casei de Brunswick, Victoria pre numele ei, Majestatea ei Mult Desăvârșită, prin grația lui Dumnezeu stăpânitoare peste Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei și peste dominioanele britone de peste mări, regină, apărătoare a credinței, împărătească a Indiei, însăși ea, purtătoare a sceptrului, victorioasă asupra multor popoare, mult iubită, căci o cunoșteau și o iubeau de la răsăritul soarelui până la apusul aceluiași, fețele palide, tuciurii, roșcații la față și harapii.

— Ce dracu' o fi pândind și francmasonu' ăla, zice cetățeanul, de se tot învârtește în sus și-n jos pe-afară?

— Cine? zice Joe.

— Uite, zice Alf, scoțându-și trompa din halbă. Ziceați de spânzurat. Am să v-arăt ce n-ați mai văzut. Scrisori de cerere de călău. Ia uitați-vă.

Și scoate un teanc de scrisori și plicuri din buzunar.

— Ce'ș copil? zic eu.

— Pe cinstea mea, zice Alf. Citiți-le.

Așa că Joe i-a luat scrisorile.

— Ce tot râdeți? zice Bob Doran.

M-am gândit atunci că s-ar putea să se stârnească praful. Bob o cam ia razna când i se urcă berea la cap, așa că zic, cum ar veni ca să fac conversație:

— Ce mai e cu Willy Murray, Alf?

— Nu știu, zice Alf. L-am văzut adineaori pe strada Capelei cu Paddy Dignam. Decât că eu mă grăbeam cu…

— Ce-ai făcut? zice Joe lăsând scrisorile pe masă. Cu cine?

— Cu Dignam, zice Alf.

— Cu Paddy? zice Joe.

— Da, zice Alf. De ce?

— Nu știai c-a murit? zice Joe.

— A murit Paddy Dignam? zice Alf.
— Da, zice Joe.
— Da-ți spun că l-am văzut acuma nici cinci minute, zice Alf, cum te văd și mă vezi.
— Cine-a murit? zice Bob Doran.
— Atunci pe fantoma lui ai văzut-o, zice Joe, așa să ne ferească Dumnezeu din cer de rele.
— Ce tot spui? zice Alf. Doamne Dumnezeule, nici cinci… Ce vorbești… era cu Willy Murray, amândoi, acolo, lângă cum îi spune… Ce vorbești? A murit Dignam?
— Ce-i cu Dignam? zice Bob Doran. Ce dracu' tot îi dați zor…
— A murit! zice Alf. N-a murit, domnule, cum n-ai murit tu.
— O fi, zice Joe. Oricum și-au luat libertatea să-l îngroape azi-dimineață.
— Pe Paddy? zice Alf.
— Da, zice Joe. A plătit și el tributul, Dumnezeu să-l ierte.
— Isuse Cristoase, zice Alf.
Era, cum s-ar zice, de-a dreptul năucit.

În întunecime[294] se simțeau mâinile duhurilor fluturând, și când rugăciunile potrivite cu scripturile tantrice fură îndreptate către unde trebuiau să se îndrepte o luminozitate palidă însă mereu crescândă de lumină, rubinie se făcu treptat vizibilă, apariția acestui dublu eteric fiind cu deosebire vie datorită emanației de raze jivice pornind din creștetul capului și pe chip. Comunicația se stabili prin corpul pituitar și de asemenea cu ajutorul razelor înflăcărat portocalii și stacojii emanând din regiunea sacrală și din plexul solar. Chestionat, pe numele său pământesc, despre locul unde se ține în lumea cerească, afirmă că acum se afla pe calea prā'āyā sau a reîntoarcerii, dar că mai era însă supus judecății la cheremul anumitor entități setoase de sânge la nivelurile astrale inferioare. Ca răspuns la o întrebare în ce privește întâile senzații în marea trecere dincolo, afirmă că mai înainte văzuse totul ca printr-o oglindă întunecată dar că cei care au trecut dincolo au posibilități supreme de dezvoltare atmică deschise în fața lor. Întrebat dacă viața de dincolo seamănă cu experiența noastră trupească, răspunse că auzise de la ființe mai favorizate acum în spirit că sălașurile lor erau prevăzute cu tot confortul domestic modern, cum ar fi tā'āfānā, ā'āvātār, hātākāldā wātāklā āt și că adepții pe treapta superioară erau scufundați în valuri de voluptate de cea mai pură natură. Cerând el un pahar

de lapte de vacă, acesta îi fu oferit și în mod evident îi aduse multă ușurare, întrebat dacă are vreun mesaj pentru cei vii, îi exhortă pe toți cei care se mai aflau de partea cea nepotrivită a Mayei să recunoască acum calea cea dreaptă, căci se relata în cercurile devanice că Marte și Jupiter erau pornite pe rele în zodiacul apusean unde berbecele are putere. S-a pus apoi întrebarea dacă era vreo dorință specială din partea defunctului și răspunsul fu: *Vă salutăm, prieteni pământeni, care mai sunteți încă în trup. Băgați de seamă ca C.K. Să n-o ia prea tare.* S-a vădit că se făcea referință la domnul Cornelius Kelleher, director al stabilimentului funerar popular al domnilor H. J. O'Neill, un prieten personal al defunctului, care se ocupase de aducerea la îndeplinire a operațiunilor de îngropăciune. Înainte de a se retrage mai ceru să i se spună scumpului său fiu Patsy că cealaltă gheată pe care o căutase se afla în momentul de față sub canapeaua din camera din spate și că perechea de ghete trebuia trimisă la Cullen să o pingelească doar, întrucât tocurile mai erau încă bune. Declară că lucrul acesta îi tulburase în mare măsură liniștea în regiunea cealaltă și ceru cu toată stăruința ca această dorință să fie adusă la cunoștință.

Asigurări îi fură date că aveau să se ocupe cei în drept de această chestiune și el lăsă să se înțeleagă atunci că aceste asigurări dăduseră satisfacție.

S-a dus din lăcașurile muritorilor, O'Dignam, soarele dimineții noastre. Iute era de picior pe landele mărăcinoase, Patrick cu fruntea încununată de raze. Jeluiește Banba, odată cu vântul; și jeluiește și tu oceanule, cu vârtejurile tale.

— Uite-l iar, zice cetățeanul holbându-se pe fereastră.

— Cine? zic eu.

— Bloom, zice. Face de caraulă acolo, în sus și-n jos, de zece minute. Și chiar, dracu' să mă ia, îi și văd mutra când își vâră o clipă capul înăuntru, și pe urmă văd c-o ia iar din loc.

Micuțul Alf era complet buimac. Pe cuvântul meu.

— Bunule Dumnezeu! zice. Aș fi jurat că e el.

Și zice Bob Doran, cum stătea cu pălăria împinsă pe ceafă, că ăsta-i cel mai mare ticălos din Dublin când e sub influență.

— Cine zice că Dumnezeu e bun?

— Nu-nțeleg ce vrei să spui, zice Alf.

— Bun e Dumnezeul ăsta, zice Bob Doran, care ni-l ia pe Wally Dignam, săracu'?

— Ei, lasă și tu, zice Alf încercând să-l ia cu vorba. El a scăpat de necazuri.

Dar Bob Doran începe să țipe la el.

— E-un păcătos nenorocit, vă spun eu, să ni-l ia așa pe Willy Dignam, sărăcuțu' de el.

A venit și Terry și i-a făcut semn să se liniștească, că nu vor vorbe de-astea într-un local respectabil și cu autorizație. Și Bob Doran și-ncepe să plângă după Paddy Dignam, cum te văd și mă vezi.

— Omu' cel mai bun, zice smiorcăindu-se, caracterul cel mai curat și mai frumos.

Cu lacrimi în ochii lui de irlandez. Vorbea ca să n-adoarmă. Mai bine-ar fi făcut să se ducă dracului acasă la somnambula aia de târfă cu care s-a-nsurat, Mooney, fata aprodului. Maică-sa ținea un lupanar pe strada Hardwicke, care se tot învârtea pe scări și pe paliere mi-a spus Lyons Cocoșul că ieșea de-acolo la două dimineața fără o ață pe ea, arătându-se la toți cum o făcuse maică-sa, pe gratis pentru oricine-ar fi vrut, pentru toți deopotrivă și fără bilete de favoare.

— Cel mai nobil și cel mai adevărat prieten, zice. S-a dus săracu' Willy, săracu' Paddy Dignam, micuțul de el.

Și plin de tristețe și cu inima grea jeluia stingerea acestei roze a cerurilor.

Bătrânul Garryowen, javra, a început iar să mârâie la Bloom care se holba din ușă.

— Intră, intră, că nu te mănâncă, zice cetățeanul.

Și Bloom intră, cu ochiul lui de pește mort înspre câine și-l întrebă pe Terry dacă n-a fost Martin Cunningham pe-aici.

— O, Isuse Irlandezule, zice Joe citind dintr-una din scrisori. Ia ascultați aici.

Și începe să citească[295]:

Strada Hunter, 7, Liverpool –

Domnului Comisar Șef Dublin, Dublin.

Cinstite domn cu respect vă ofer serviciile mele în susmenționatul caz regretabil eu l-am spânzurat pe Joe Gann la temnița Bootle la 12 februarie 1900 și l-am spânzurat…

— Ia arată-ne și nouă, Joe, zic.

...pe soldatul Arthur Chace pentru omorul mârșav al lui Jessie Tilsit la închisoarea Pentonville și-am fost ajutor și când...

— Isuse, zic.

...Billington l-a executat pe groaznicul asasin Toad Smith...

Cetățeanul a întins laba să-nhațe scrisoarea.

— Țineți-vă bine, zice Joe, *am eu un truc special cum să le trec ștreangu de gât că nu mai scapă din el vreodată sperând că mi se face favoarea rămân, cinstite domn, condițiile mele sunt cinci guinee.*

H. Rumbold,
Meșter bărbier.

— Ăsta mai zic și eu un bărbier barbar de barbaros, zice cetățeanul.

— Și ce mai scris împuțit are, zice Joe. Haide, ia-o dracului din ochii mei, Alf. Solut, Bloom, zice, ce iei?

Și-au început pe loc să se complimenteze, Bloom zicând că nu ia nimic, că nu bea și că să-l scuze, nu vrea să-l supere, și tot așa mai departe și până la urmă zice că o să ia o țigară de foi. De, zi-i mason prudent, și cu asta ai spus tot.

— Dă-ne una din țigările alea puturoase mai de soi ale tale, Terry, zice Joe.

Și Alf în vremea asta ne povestea că e unul care trimite o scrisoare de fairepart cu dungă neagră.

— Toți ăștia-s bărbieri, zice, din țara întunericului, care și-ar spânzura și pe tată-su pentru cinci lire banii jos plus cheltuielile de drum.

Și ne mai povestea și că sunt doi tipi acolo jos care așteaptă să-l tragă de picioare când se deschide trapa și să-l sugrume cum trebuie și pe urmă taie frânghia mărunt și vând fiecare bucățică pe nu știu câți șilingi bucata.

În țara întunecimii se ascund cavalerii răzbunători ai briciului. Ștreangul încolăcit al morții îl strâng bine în mâinile lor, da, cu acela îl mână spre Erebus pe orice om care a făptuit faptă sângeroasă, căci nu sufăr în niciun chip una ca asta, a spus Domnul.

Și de aici, au început să vorbească despre pedeapsa capitală și firește că Bloom trebuie să-i dea cu de ce și de unde vine și cu toată codologia chestiunii și marele câine tot mirosindu-l în vremea asta că mi s-a spus mie

că ovreii ăștia au un fel de miros ciudat care dă din ei și câinii îl simt și cu nu mai știu ce efect deprimant și așa mai departe.

— Dar un lucru tot e asupra căruia nu are efect deprimant, zice Alf.

— Ce? zice Joe.

— Mădularul lui ăla săracu' pe care-l spânzura, zice Alf.

— Chiar? zice Joe.

— Pe Dumnezeul meu, zice Alf. Am auzit asta de la temnicerul șef care era la Kilmainham când l-au spânzurat pe Joe Brady, invincibilul. Zicea că când l-au dat jos după ce-au tras trapa le stătea îmbățoșată în nasul lor ca un vătrai.

— Pasiunea supremă e tare și-n moarte, zice Joe, cum bine zicea nu știu cine.

— Asta se explică prin știință, zice Bloom. E-un simplu fenomen natural, vedeți, pentru că din cauză că…

Și dă-i tot cu cuvinte din astea care-ți mută fălcile din loc, cu fenomene și știința și fenomenul ăsta și fenomenul ălălalt.

Distinsul om de știință Herr Professor Luitpold Blumenduft a adus probe medicale în sensul că fractura instantanee a vertebrelor cervicale și sciziunea consecutivă a coardei spinale ar putea, potrivit celor mai larg acceptate tradiții ale științei medicale, fi socotită ca producând în mod inevitabil la pacientul uman un stimulent ganglionar violent în centrii nervoși, determinând porii așa-numitelor *corpora cavernosa* să se dilate rapid astfel încât să faciliteze instantaneu fluxul de sânge în acea parte a anatomiei umane cunoscută sub numele de penis sau organul masculin rezultând în fenomenul care a fost denumit de facultatea de medicină o erecție morbidă filo-progenitivă în sus și spre afară *in articulo mortis per diminitionem capitis.*

Și bineînțeles că cetățeanul nu aștepta decât aluzia asta și începe și el să-i turuie despre invincibili și garda veche și bărbații de la șaizeci și șapte și cui i-e frică să vorbească despre nouăzeci și șapte și Joe cu el despre toți care-au fost spânzurați trași și transportați pentru cauza dreaptă la curtea marțială pe tobele întoarse și Irlanda nouă și mai știu ce nou și una și alta. Dacă tot îl doare atâta de Irlanda cea nouă mai bine s-ar duce să-și facă rost de un câine nou, asta ar trebui. O potaie râioasă, scârboasă, care tot amușină și pufnește de colo până colo și-și scarpină râia peste tot și uite-l tocmai cum se duce la Bob Doran care-i oferea o halbă lui Alf și dă-i cu botul să

vadă doar-doar i-o pica ceva. Așa că pe loc Bob Doran începe să se dea în spectacol cu el.

— Ia dă lăbuța-ncoace! Dă lăbuța, cuțu-cuțu! Cuțulache. Dă lăbuța-ncoace. Lăbuța!

Da, chiar! Zor nevoie să bată laba cu laba javrei și Alf muncindu-se să-l țină să nu cadă de pe scaun dracului peste câine și el făcându-se de râs cu dresura cu binișorul și că ce câine binecrescut și cățel inteligent; îți venea să verși. Și pe urmă începe să fărâmițeze un biscuit de pe fundul unei cutii cu biscuiți de-l pusese pe Terry să i-o aducă. La dracu', l-a-nghițit cât ai zice pește, cu limba atârnându-i de un cot din bot. Numai că n-a mâncat și cutia, cu tot, javra dracului de hămesită.

Și cetățeanul și cu Bloom începe să se certe în chestiunea asta, cu frații Sheares și Wolf e Tone dincolo pe Arbour Hill și Robert Emmet[296] și să-ți dai viața pentru patrie, și cu balada la sentiment a lui Tommy Moore despre Sara Curran și cum e ea departe de țară. Și Bloom, bineînțeles, cu țigara lui de foi care-ți tăia respirația, să-l fi văzut cum făcea pe grozavul cu fața aia a lui grasă. Fenomen, ce mai! Grăsana aia cu care s-a-nsurat el, ea da, e un fenomen cu dosul ăla al ei ca un joc de popice. Pe vremea când ședeau la hotel, la Armele Orașului, Pipilică Burke mi-a povestit că era acolo o băbătie cu un prăpădit de nepot, diliu, și Bloom încerca să i se vâre pe sub piele și juca și cărți cu ea doar-doar l-o trece în testamentul ei și nici nu mânca carne vinerea că bătrâna era bigotă și-i mai scotea și idiotul la plimbare. Odată l-a luat cu el într-un turneu prin toate cârciumile din tot Dublinul și, pe cinstea mea, nu s-a lăsat până nu l-a adus acasă beat ca o bufniță fiartă și a mai și spus că a făcut-o expres ca să-l învețe ce rău face alcoolul și să mă ia dracu' dacă alea trei femei numai că nu l-au jupuit de viu a fost o chestie nostimă de tot cu baba și nevasta lui Bloom și madam O'Dowd aia care ținea hotelul. Doamne, ce-am mai râs cu Pipilică Burke care le maimuțărea cum se dădeau la el și Bloom cu *da' nu vedeți?* și *pe de altă parte.* Și ce să mai spun, sigur e că idiotul îmi spuneau după aia una două-l vedeai la cârciumă la Power, după colț pe strada Cope și se-ntorcea acasă cu picioarele moi în trăsură de cinci ori pe săptămână după ce-și făcea plinul din toate sortimentele de băuturi din marele stabiliment. Ăsta fenomen!

— În memoria răposaților, zice cetățeanul ridicându-și halba și uitându-se urât la Bloom.

— Da, da, zice Joe.

— Da' nu-nţelegeţi ce vreau eu să spun, zice Bloom. Ce spun eu e că…

— *Sinn Fein!* zice cetăţeanul. *Sinn fein amhain!* [297] Prietenii pe care-i iubim sunt de partea noastră şi duşmanii pe care-i urâm ne stau în faţă.

Ultimul rămas bun a fost impresionant[298] până la lacrimi. Din clopotniţe, aproape şi departe, clopotele sunau neîntrerupt de îngropăciune şi jur împrejur huruia rău prevestitor murmurul ameninţător a sute de tobe acoperite cu văluri punctat de bubuitul găunos al pieselor de artilerie. Asurzitoarele izbucniri ale tunetului şi orbitoarele ţâşniri ale fulgerului care iluminau această scenă sinistră aduceau mărturie că tunurile cereşti îşi adăugau pompa suprafirească la acest spectacol şi aşa îndeajuns lugubrios. O ploaie torenţială se revărsa din zăgazurile cerului furios peste capetele dezgolite ale mulţimii strânse acolo şi numărând după aprecierile cele mai modeste cinci sute de mii de persoane. Un detaşament al poliţiei metropolitane din Dublin comandat de comisarul şef în persoană menţinea ordinea în această vastă multitudine de oameni pentru care fanfara din strada York intervenise spre a-i face să-şi treacă timpul mai uşor redând admirabil la instrumentele lor voalate cu crep melodia fără pereche pe care muza plângăreaţă a Doamnei Speranza ne-a făcut s-o îndrăgim încă din leagăn. Trenuri rapide de excursie, special comanditate, şi şarabane capitonate fuseseră prevăzute pentru uzul verişorilor noştri de la ţară sosiţi în mari contingente. Un program cu deosebire amuzant a fost oferit de îndrăgiţii trubaduri de stradă L-n-h-n şi M-ll-g-n care ne-au cântat *Noaptea dinaintea zilei când l-au întins pe Larry* în felul lor inimitabil din totdeauna trezind veselia asistenţei. Cei doi neasemuiţi comici au recoltat un succes nebun distribuindu-şi foile cu cântecelul printre iubitorii elementului comic şi nimeni dintre cei ce păstrează în inima lor un colţişor pentru adevărata voioşie irlandeză lipsită de orice vulgaritate nu le va lua în nume de rău cele câteva pence pe deplin merit câştigate astfel. Copiii de la spitalul mixt de copii găsiţi care se înghesuiau la ferestrele răspunzând spre această scenă au fost încântaţi de acest adaos neaşteptat la distracţiile zilei şi un cuvânt de laudă se cuvine Micilor Surori ale Săracilor pentru excelenta lor idee de a le oferi astfel sărmanilor copii lipsiţi de mamă şi de tată o trataţie cu adevărat instructivă. Suita vice-regelui în rândul căreia se aflau numeroase doamne binecunoscute a fost plasată de Excelenţele Lor în cele mai favorabile

poziții în tribuna principală în vreme ce pitoreasca delegație străină cunoscută sub denumirea de Prietenii Insulei de Smaragd a fost instalată într-o tribună exact în față. Delegația, prezentă în întreaga sa componență, consta din comandorul Bacibaci Beninobenone (decanul semiparalitic al grupului care a trebuit să fie ajutat să-și ocupe locul de o puternică macara cu aburi), Monsieur Pierrepaul Petitepatant, Marele Joker Vladinmire Pokethankertscheff. Arhijokerul Leopold Rudolph von Schwanzenbad-Hodenthaler. Contesa Martha Virága Kisászony Putrápesthi, Hiram Y. Bomboost, contele Athanatos Karamelopulos. Ali Baba Bakshish Rahat Lokum Effendi, Señor Hidalgo Caballero Don Pecadillo y Palabras y Paternoster de la Malora de la Malaria, Hokopoko Harakiri, Hi Hun Cian, Olaf Kobberkeddelsen, Mynheer Trik van Trumps, Pan Poleaxe Paddyrisky, Gânsalac Prhklstr Kratehinabritschisitch, Herr Hurhausdirektorpresident Hans Chuechli-Steuerli, Nationalgymnasiummuseumsanatoriumandsuspensoriumsordi - nariusprivatdocentgeneralhistory - specialprofessordoctor Kriegfried Ueberaligemein. Toți delegații fără excepție s-au exprimat în termenii heterogeni cei mai vii cu putință cu privire la barbaria fără nume la care au fost chemați să asiste. O altercație însuflețită (la care cu toții au luat parte) a urmat între membrii F.O.T.E.I. în legătură cu întrebarea dacă ziua de opt sau nouă martie este data corectă a nașterii sfântului protector al Irlandei. În cursul argumentărilor s-a recurs la ghiulele de tun, iatagane, bumeranguri, măciuci, grenade cu gaze asfixiante, securi, satâre, umbrele, catapulte, boxuri americane, saci cu nisip, răngi de fier și au fost schimbate cu liberalitate multe lovituri. Polițistul cu față de bebeluș MacFadden, convocat prin curier special din Booterstown a restabilit grabnic ordinea și cu promptitudine fulgerătoare a propus data de 17 ale lunii ca o soluție deopotrivă de echitabilă pentru ambele părți combatante. Sugestia lunganului de nouă stânjeni și cu mintea atât de iute a plăcut pe dată tuturor și a fost unanim acceptată. Agentul MacFadden a fost firitisit din inimă de către toți membri F.O.T.E.I., dintre care mai mulți pierdeau din belșug sânge. Comandorul Beninobenone fiind extricat de sub fotoliul prezidențial consilierul său legal avvocato Pagamimi a explicat că diversele obiecte depozitate în cele treizeci și două de buzunare ale sale fuseseră preluate de domnia sa din buzunarele colegilor săi mai tineri în speranța că aceștia vor fi astfel readuși la sentimente mai bune. Obiectele (printre care se aflau mai

multe sute de ceasuri de aur și de argint bărbătești și de damă) au fost prompt restituite proprietarilor legitimi și armonia generală s-a instalat netulburată.

Calm, fără ostentație, Rumbold s-a îndreptat spre eșafod învestmântat în impecabilul său costum fantezi și purtând la butonieră floarea sa favorită *Gladiolus Cruentus*. Și-a anunțat prezența prin acea ușoară tuse rumboldkină pe care atâția au încercat (fără succes) să o imite - scurtă, meticuloasă, și totuși atât de caracteristică pentru acest mare bărbat. Sosirea călăului binecunoscut în întreaga lume a fost salutată cu un tunet de aclamații din partea uriașei mulțimi, doamnele din suita viceregală fluturându-și în tulburarea lor batistele în timp ce delegații străini încă și mai emotivi vociferau plini de voioșie într-un adevărat potpuriu de strigăte, *hoch, banzai, eljen, zivio, chinchin, polla kronia, hiphip, vive, Allah,* printre care răsunătoarele *evviva* ale delegatului țării cântecului (un fa dublu acut amintind de acele frumoase și pătrunzătoare note cu care eunucul Catalani le vrăjea pe străstrăbunicele noastre) erau ușor de desprins. Erau exact orele șaptesprezece. Semnalul rugăciunii fu apoi de grabă transmis prin megafon și într-o clipă toate capetele au fost descoperite, sombrerul patriarhal al comandorului, care se află în posesiunea familiei sale încă de pe vremea revoluției lui Rienzi, fiindu-i ridicat de către consilierul său medical de serviciu, dr. Pippi. Învățatul prelat care a administrat ultimele mângâieri ale sacrei religii eroului martir pe cale de a suferi pedeapsa capitală a îngenunchiat într-un spirit preacreștin într-o baltă de apă de ploaie, cu sutana asupra capului său cărunt, înălțând către tronurile grației rugi fierbinți de îndurare. Chiar alături de butucul execuției se arăta silueta întunecată a călăului, cu fața ascunsă de o oală de zece galoane având două deschizături circulare perforate în sfericitatea sa prin care ochii îi licăreau furibunzi. În așteptarea semnalului fatal el își încerca tăiușul oribilei sale arme frecând-o de antrebrațul său pârlit de soare sau decapitând într-o succesiune rapidă de lovituri o turmă de oi ce-i fuseseră puse la dispoziție de admiratorii odiosului dar atât de necesarului său oficiu. Pe o frumoasă masă de mahon alături erau cochet aranjate cuțitul de despicat, diferite instrumente de spintecat frumos șlefuite (anume livrate de faimoasa firmă de cuțitorie d-nii John Round și fiii, Sheffield), o cratiță de teracotă pregătită spre a primi duodenul, colonul, apendicele etc., după ce vor fi fost cu succes extrase precum și două încăpătoare oale de lapte menite să

primească sângele atât de prețios al atât de prețioasei victime. Administratorul căminului mixt de câini și pisici era de față așteptând să preia aceste recipiente odată umplute în numele zisei instituții de binefacere. Un dejun cu totul excepțional constând din ouă cu jambon, biftek cu ceapă cât se poate de apetisant, delicioase chifle calde și un ceai înviorător fusese pregătit de autoritățile grijulii anume pentru ospătarea personajului principal al tragediei care în timpul preparativelor pentru ceremonia finală păstrase un moral excelent și a manifestat cel mai viu interes de la început până la sfârșit în evoluția acestor pregătiri dar care, cu o abnegație rară în timpurile noastre, s-a ridicat cu noblețe la înălțimea situației și și-a exprimat cu limbă de moarte dorința (imediat acceptată) ca aceste merinde să fie împărțite în parte alicotă membrilor asociației infirmilor și săracilor la domiciliu ca un semn al stimei și considerației sale. Punctul *nec* și *non plus ultra* al emoției a fost atins când logodnica pe care el și-o alesese între toate, cu fața acoperită de o roșeață feciorelnică, și-a făcut drum prin rândurile compacte ale asistenței și s-a aruncat la pieptul musculos al celui care urma să fie împins în hăurile veșniciei de dragul ei. Eroul a cuprins trupul de salcie al iubitei sale într-o îmbrățișare drăgăstoasă murmurând cu tandrețe *Sheila, dragostea mea.* Încurajată de faptul că îl auzise folosind numele său de botez ea îl sărută cu pasiune pe diferitele părți cuvenite ale făpturii sale așa cum decența veștmintelor de temniță îngăduiau înflăcărării ei să le atingă. Pe când își amestecau râurile sărate ale lacrimilor ea îi jură că avea să-i păstreze cu grijă memoria, că nu avea să-l uite niciodată pe junele său erou care se îndrepta spre moarte cu cântecul pe buze ca și cum s-ar fi dus spre o partidă de popice în parcul Clonturk. Ea îi readuse în amintire zilele fericite ale binecuvântatei copilării pe care o petrecuseră împreună pe malurile râului Anna Liffey dedându-se la plăcerile nevinovate ale tinereții și, neștiutori de ce le rezerva prezentul oribil, râdeau amândoi din inimă, toți spectatorii, inclusiv venerabilul pastor, asociindu-se acum acestei bune dispoziții generale. Uriașa asistență se legăna pur și simplu pe picioare de bucurie. Dar curând fură covârșiți de durere și-și uniră mâinile încleștate într-o ultimă împreunare. Un proaspăt torent țâșni din glandele lor lacrimale și vasta adunare de oameni, emoționați până în inimă, izbucni în suspine sfâșietoare, nu cel mai puțin mișcat fiind vârstnicul prebendar însuși. Oameni în toată firea, agenți de ordine și uriași bine intenționați din forțele de poliție regale irlandeze,

făceau uz liberal de batiste și putem afirma fără teamă de a greși că nu se afla niciun ochi uscat în întreaga asistență. Un incident cât se poate de romantic s-a petrecut când un prezentabil absolvent de la Oxford, cunoscut pentru cavalerismul său față de sexul frumos, a făcut câțiva pași în față și prezentându-și cartea de vizită, carnetul de cecuri și arborele genealogic a cerut mâna nefericitei tinere doamne, invitând-o să fixeze ea însăși ziua ceremoniei, și a fost acceptat pe loc. Fiecare doamnă din rândul publicului a primit ca un suvenir plin de gust o broșă înfățișând un craniu cu două oase încrucișate, gest oportun și generos care a stârnit un nou val de emoție; și când tânărul și galantul oxonian (posesorul de altfel al unui nume dintre cele mai onorate de trecerea vremii din istoria Albionului) a prins pe degetul logodnicei sale din nou cuprinse de roșață feciorelnică un costisitor inel de logodnă cu smaragde întruchipând un trifoi cu patru foi entuziasmul n-a mai cunoscut margini. Ba chiar severul comandant al jandarmeriei, locotenent- colonelul Tomkin-Maxwell Frenchmullan Tomlinson, care prezida această tristă împrejurare, același care spulberase fără să clipească un număr considerabil de sepoy legându-i de gura tunului și ordonând foc, nu și-a putut stăpâni emoția firească. Cu mănușa sa de zale el și-a șters o lacrimă furișă și a fost auzit de burghezii privilegiați care se întâmpla să se afle în *entourage*-ul său nemijlocit cum murmura doar pentru sine cu jumătate de voce tremurătoare:

— Să mă ia dracu' dracului dacă nu-i pe cinste fetica asta. Aproape că-mi vine să plâng dracului, chiar că-mi vine, că-mi aduce aminte de albia de bere care mă așteaptă dincolo, la Limehouse.

Așa că cetățeanul își dă drumul despre limba irlandeză și despre mitingul corporației și așa mai departe și despre așa zișii gentlemeni care nu-s în stare să vorbească pe limba lor și Joe băgându-se și el că și el storsese o liră de la nu știu cine și Bloom care-și vâră și el mutra cu ciotul ăla de țigară de două parale pe care a stors-o de la Joe și dându-i zor cu liga gaelică și cu liga celor care să nu le mai dea voie cetățenilor să ofere ceva de băut și cu băutura, blestemul Irlandei. De asta-i arde lui de liga ălora să nu le mai dea voie prietenilor tăi să-ți ofere un rând. Doamne, dar ăsta-i în stare să te lase să-ți torni tot soiul de chestii pe gâtlej până să apuci să vezi spuma de pe o halbă pe care să ți-o ofere el. Că într-o noapte am fost și eu cu un tip la una din serile lor muzicale, cântece și dansuri și cu toții în cor pe-o căpiță cum ședea Maureen Lay iubita mea și mai era și un ăla cu

panglicuță albastră de Ballyhooly scuipând pe irlandeză și-o grămadă de irlandeze de-ale noastre învârtindu-se cu băuturi anti-alcoolice și vânzând medalii și portocale și limonadă și încă vreo câțiva boșorogi, Doamne, ce mai distracție irlandeză, ce să mai stăm să mai vorbim. Irlanda trează e Irlanda liberă. Și pe urmă un babalâc care a început să sufle în cimpoi și toți impotenții ăia au început să-și târșâie picioarele pe muzica aia de mort. Și unul sau doi popi cu ochii pe noi să nu ne dăm la femele, asta mai zic și eu c-a fost o lovitură sub centură.

Și tot așa, cum spuneam, jigodia aia dac-a văzut că s-a golit cutia cu biscuiți începe să se dea cu botul pe lângă mine și Joe. Îi arăt eu dresură cu binișorul dac-ar fi javra mea. I-aș dresa eu câte un picior pe cinste peste bot, tocmai bine cât să nu-l chiorăsc de tot.

— Ce, ți-e frică că te mușcă? zice cetățeanul rânjind.

— Nu, zic. Numai să nu-mi ia piciorul drept felinar.

La care își cheamă javra înapoi.

— Ce-i cu tine, mă, Garry? zice.

Pe urmă începe să-l tragă încoace și încolo și să-l pipăie și să-i dea cu gura pe irlandeză și să stea de vorbă cu câinele pe irlandeză și jigodia dă-i și mârâie, cum ar veni să-i răspundă, taman ca un duet la operă. Schelălăiau unul la altul că ziceai că ce-i aia. Ar trebui să se găsească unu' care n-are ce face și să scrie *pro bono publico* o scrisoare la ziar să-se dea o ordonanță să le pună botniță la javrele astea. Stătea și mârâia și cu ochii injectați de balele care da din el și cu hidrofobia care-i curgea peste fălci.

Toți cei care sunt interesați în răspândirea și difuzarea culturii umane printre vietățile inferioare (care sunt atât de numeroase) ar trebui să-și facă un punct de onoare să nu scape din vedere manifestările cu adevărat extraordinare de cinantropie[299] datorate faimosului setter roșcat irlandez specia câine lup cunoscut până recent sub *sobriquet*-ul de Garryowen, și de mai curând rebotezat de largul său cerc de prieteni și cunoștințe Owen Garry. Atari manifestări, rezultat al anilor îndelungați de dresură cu binișorul și unui regim dietetic bine gândit, cuprind, printre altele, și recitarea de versuri. Cel mai mare expert pe care-l avem în momentul de față în domeniul foneticii (și nici cu caii sălbatici nu-i veți putea smulge dintre noi) nu a precupețit niciun efort spre a delucida și compara poemele recitate și a descoperit că ele comportă o asemănare *frapantă* (sublinierea noastră) cu runele străvechilor barzi celți. Nu ne gândim atât la acele

încântătoare cântecele de dragoste cu care scriitorul ascunzându-și identitatea sub grațiosul pseudonim de Mică Rămurea Verde a familiarizat publicul iubitor de lectură, ci, mai de grabă, (așa cum colaboratorul D.O.C. subliniază într-o interesantă comunicare publicată de un ziar de seară din zilele noastre) la nota mai aspră și mai personală ce poate fi întâlnită în efuziunile satirice ale faimosului Raftery și ale lui Donald MacConsidine, ca să nu mai vorbim de un liric mai modern încă în momentul de față bucurându-se foarte mult de favoarea publicului. Ne luăm libertatea să vă supunem un specimen transpus în engleză de un eminent erudit al cărui nume nu avem pentru moment permisiunea să vi-l dezvăluim deși socotim că aluziile topografice conținute vor constitui pentru cititorii noștri mai mult decât o simplă indicație. Sistemul metric al originalului canin, care amintește de complicatele reguli aliterative și isosilabice ale englynului gaelie, este infinit mai complex însă credem că cititorii noștri vor fi de acord cu noi că spiritul textului a fost bine surprins. Poate ar mai trebui adăugat că efectul va fi mult intensificat dacă versurile lui Owen vor fi recitate lent și oarecum indiferent pe un ton sugerând un resentiment reprimat.

Blestemul meu să-ți intre-n oase
Șapte zile în orice zi
Și-ncă-n șapte joi secetoase,
Ție, Barney Kiernan, unde-ăi fi.
Că nu-mi dai nici supă, nici apă chioară
Să-mi dreg mânia fioroasă,
Să-mi sting focul de din mațe
După mațele-ți sărace.

Așa că i-a spus lui Terry să-i aducă niște apă pentru javră și, ce mai, puteai să-l auzi de la o poștă cum lipăie. Și Joe l-a întrebat dacă mai poftește una.

— Mai poftesc, *o chara,* ca să-ți arăt că nu-ți port pică.

La dracu', o fi având el mutră de fraier da' nu-i deloc așa de prost cum pare. Își freacă turul pantalonilor dintr-un bar într-altul în nădejdea că doar-doar i-or face cinste, cu dulăul după el, lăsându-se adăpat de contribuabili și

de alegători. Asta zic și eu viață, pentru om și pentru prietenul său credincios. Și zice Joe:

— Mai faci o gaură într-o halbă?

— Mănânci ovăzule cal? zic eu.

— Tot așa, Terry, zice Joe. Ești sigur că nu vrei să iei ceva lichid cantăritor? zice.

— Mulțumesc, nu, zice Bloom. De fapt eu voiam doar să dau ochii cu Martin Cunningham, știți, în legătură cu polița de asigurare a lui Dignam, săracul. Martin m-a rugat să trec pe la pompele funebre. Vedeți, el, Dignam vreau să spun, n-a anunțat agenția de asigurări la vremea respectivă despre ipotecarea poliței și, oficial, creancierul ipotecar nu-și poate scoate banii de pe poliță.

— Sfinte Sisoie, zice Joe râzând, chiar c-ar fi bună dacă bătrânul Shylock s-a prins singur în cursă. Așa nevastă-sa iese basma curată, nu?

— Da, asta ar fi un avantaj pentru săritorii nevestei, zice Bloom.

— Care săritori? zice Joe.

— Pentru sfătuitorii legali ai nevestei, vreau să spun, zice Bloom.

Și de-aici începe s-o-ncurce de te-amețea cu creancierul ipotecar și cu potrivit legii, exact ca un judecător care-și turuie pe limba lui la tribunal, și că în beneficiul soției și că s-a ajuns la un aranjament legal dar că pe de altă parte Dignam îi datora bani lui Bridgeman și că dacă acuma nevasta sau văduva contestă drepturile ipotecatorului până când aproape că m-a năucit de cap cu creancierul și cu drepturile legale. Să fie mulțumit dracului că n-a intrat el sub prevederile legale atunci ca hoț și vagabond decât c-avea pilă la tribunal. Când vindea bilete de bazar sau cum îi zicea loteria regală ungurească cu autorizație. Adevărat cum te văd și cum mă vezi. Oho, ca orice bătrân israelit care se respectă. Pungășie regală ungurească cu autorizație.[300]

Și uite-l și pe Bob Doran care vine bălăbănindu-se pe picioare să-l delege pe Bloom să-i spună lui madam Dignam că-i pare rău de deranj și ce rău îi pare de înmormântare și să-i spună că el a zis și că toată lumea care-l cunoștea a zis că n-a existat om mai curat și prieten mai adevărat ca micul Willy săracul care-a murit să-i spună. Se îneca în propriile lui caraghiozlâcuri. Și dă-i și strânge-i mâna lui Bloom cu mutra aia tragică așa să-i spună. Bate laba. Prietene. Ești tu pungaș, da’ și eu sunt.

— Dă-mi voie, zice, să îndrăznesc până într-atât în virtutea cunoștinței noastre care, oricât de îndepărtată ar părea de-ar fi s-o judecăm după criteriul doar al timpului, se bazează, cum sper și cred, pe un sentiment de stimă reciprocă, încât să-ți cer să-mi faci favoarea asta. Dar, dacă cumva am depășit limitele discreției, sinceritatea simțămintelor mele să-mi fie scuză pentru cutezanța asta a mea.

— Nu, i-o întoarce celălalt, apreciez pe de-a-ntregul motivele care te îndeamnă în conduita dumitale și am să îndeplinesc misiunea pe care mi-ai încredințat-o mângâiat de gândul că, chiar dacă demersul este unul pus sub semnul mâhnirii, această dovadă a încrederii dumitale alină într-o oarecare măsură amărăciunea cupei.

— Atunci rabdă să-ți strâng mâna, zice el. Bunătatea inimii domniei tale, sunt sigur, îți va dicta mai bine decât cuvintele mele neajutorate expresiile cele mai potrivite pentru a transmite o emoție a cărei putere, dacă mi-aș lăsa drum liber sentimentelor, m-ar lipsi până și de uzul vorbirii.

Și drept care o ia din loc încercând să meargă cât mai drept. Matol de la ora cinci. Astă-noapte aproape că l-au umflat dacă nu l-ar fi cunoscut Paddy Leonard pe curcan, ăla cu numărul 14A. Mort pentru patrie într-un bar din alea pe șest pe strada Miresei, și, după ora închiderii, preacurvind cu două alea și cu peștele care sta de pază, bând la whisky direct din cești de ceai. Și mințindu-le pe târfe c-ar fi un franțuz, că-l cheamă Joseph Manuo cică, și înjurând religia catolică și el care slujea la liturghie încă la biserica Adam și Eva de când era copil că știe și cu ochii închiși și cine a scris și vechiul testament și noul testament și fundament și pipăindu-le și pupându-le. Și alea două să se prăpădească de râs și-i șuteau tot din buzunare idiotul și el vărsând whisky peste tot patul și-alea două țipând de-atâta râs una la alta *ce-ți mai face testamentu' ai și tu un testamentu'? fundamentu'*? Noroc c-a trecut Paddy pe-acolo cum spun. Și pe urmă numai ce-l vezi duminica cu concubina aia de nevastă-sa, și-aia cum mai dă din coadă în sus pe aleea dintre strane la capelă, cu ghete de piele mă rog, și cu violete, puțuită și vopsită toată, ca o doamnă autentică, ce mai. Sora lui Jack Mooney. Și prostituata aia bătrână de maică-sa care face rost de camere pentru perechile pe care le culege de pe stradă. Parcă n-aș ști eu, Jack l-a pus la respect. I-a spus-o verde că dacă nu cârpește oala scoate untul din el.

Și Terry a adus halbele alea trei.

— Uite, zice Joe făcând onorurile casei. Ține, cetățene.

— *Slan leat*[301], zice acela.

— Noroc, Joe, zic eu. Sănătate, cetățene.

Ce sănătate, că era cu botul pe jumătate în halbă de acuma. Pe-ăsta ți-ar trebui o avere să-l ții din băutură.

— Pe cine-l mai susține lunganul acuma la alegerile de primar, Alf? zice Joe.

— Pe-un prieten de-al tău, zice Alf.

— Nannan? zice Joe. Diputatul?

— Nu spun nume, zice Alf…

— Așa mă gândeam și eu, zice Joe. L-am văzut la miting adineaori cu William Field, ălălalt deputat, omul negustorilor de vite.

— Iopas părosul, zice cetățeanul, vulcanul fâsâit, îndrăgit pretutindenea și idol în țara lui.

Și Joe se-apucă să-i povestească cetățeanului despre boala botului și copitelor și despre negutătorii de vite și că să luăm măsuri în problemă și cetățeanul dându-i pe toți dracului și Bloom atunci cu tinctura pentru râia oilor și cu doctoria pentru tignafesul viteilor și ca remediul garantat pentru buba de pe limbă. Asta pentru că a lucrat într-un timp la un abator clandestin la unul care vindea carne de mârțoage. Învârtindu-se de colo până colo cu carnețelul și creionașul uite capu' uite dosu' până când Joe Cuffe l-a decorat cu medalia ghetei într-o anumită parte a corpului pentru c-a fost obraznic cu un crescător. Domnu' Știe Tot. Asta o învață și pe bunică-sa cum să mulgă rațele. Pipilică Burke îmi povestea odată cum când ședeau la hotel nevastă-sa o apuca plânsul așa din senin câteodată cu madam O'Dowd dimpreună și plângea și plângea de tremura grăsimea aia de două palme de pe ea. Că nici nu putea să-și mai desfacă corsetul să mai respire și ea pe-unde ar fi putut, decât că bătrânul ochi de pește țopăind pe lângă ea să-i arate el cum. Ce program aveți astăzi. Mda. Metode umane. Pentru că animalele săracele suferă și experții spun că cel mai bun remediu cunoscut care nu cauzează durere la animal și administrați-l binișor pe partea dureroasă. Păi ăsta ar ști să umble binișor și cu mâna pe sub cloșcă.

Ga Ga Gaga. Cot Cot Codac. Lizuca negruța-i găinușa noastră. Ea ne ouă nouă. Când se ouă ne e nouă bucurie mare nouă. Gaga. Cot Cot Codac. Și-uite-l și pe nenea Leo. Ia te uită cum mai bagă el mâna binișor, binișor sub

Lizuca negruța și-i umflă ou’ proaspăt. Ga ga ga ga Gaga. Clonc Cot Codac.

— Oricum, zice Joe, Field și cu Nannetti pleacă la noapte la Londra să adreseze o interpelare în Camera Comunelor.

— Ești sigur, zice Bloom, că se duce și consilierul? Și eu care voiam să stau de vorbă cu el.

— Pleacă cu vaporul poștal, zice Joe, la noapte.

— Ce păcat, zice Bloom. Aveam nevoie tocmai să stau de vorbă cu el. Poate că se duce numai domnul Field. N-am reușit să-i telefonez. Nu. Ești sigur?

— Și Nannan se duce, zice Joe. L-a delegat Liga să facă mâine o interpelare cum că comisarul șef a interzis jocurile irlandeze în parc. Ce zice de asta, cetățene? *The Sluagh na h-Eireann.*[302]

Dl. Vaca Conacre (Multifarnham. Partidul naționalist)[303]: Pornind de la întrebarea onorabilului meu prieten, deputatul de Shillelagh, pot să-l întreb pe foarte onorabilul gentleman dacă guvernul a emis ordonanța ca aceste animale să fie sacrificate chiar dacă nu se anunță nicio mărturie medicală privind starea lor patologică?

Dl. Patrupede (Tamoshant. Conservator): Onorabilii membri ai Camerei se află deja în posesia dovezilor prezentate în fața unui comitet reprezentând întreaga Cameră. Consider că n-aș mai putea adăuga ceva util în această chestiune. Răspunsul la întrebarea onorabilului deputat este afirmativ.

Dl. Urechea (Montenotte. Naționalist): Au fost oare emise ordonanțe similare privind sacrificarea animalelor umane care îndrăznesc să joace jocuri irlandeze în parcul Phoenix?

Dl. Patrupede: Răspunsul este negativ.

Dl. Vaca Conacre: Oare faimoasa telegramă privind incidentele de la Mitchelstown a inspirat politica gentlemenilor de pe băncile trezoreriei? (Strigăte - O! Ho!)[304]

Dl. Patrupede: Mă văd silit să trec la înregistrare această întrebare.

Dl. Capstătut (Buncombe. Independent): Nu ezitați să deschideți focul.

(Aplauze ironice de pe băncile opoziției).

Prezidentul: La ordine! La ordine!

(Ședința se suspendă. Aplauze).

— Ăsta-i omul, zice Joe, care-a adus renașterea sportului gaelic. Șade aici. Omul care l-a scos din temniță pe James Stephens. Campion pe toată Irlanda la aruncarea greutății. Care-i recordul tău la aruncare, cetățene?

— *Na bacleis*[305], zice cetățeanul făcând pe modestul. A fost o vreme când eram și eu la fel de bun ca oricare altul.

— Bate laba, cetățene, zice Joe. Ai fost, și chiar mult mai bun ca altul, dracului.

— Chiar așa? zice Alf.

— Da, zice Bloom. Asta se știe. Ce, dumneata nu știai? Și de-aici uite-i că-ncep cu sportul irlandez și jocuri pentru așa-zișii gentlemeni cum ar fi tenisul de câmp și hocheiul pe iarbă și aruncarea la distanță și cum le-a intrat lor în sânge și că să construim iar națiunea noastră și tot așa mai departe. Și bineînțeles Bloom trebuia și-aici să spună și el ceva că cum dacă unul are inima slabă sporturile violente îi fac rău. Vă spun eu, dac-ai ridica de jos dracului un fir de pai și i-ai spune lui Bloom: *Uite, Bloom, Vezi paiul ăsta? E un pai.* I-aș spune și mătușă-mi că ar fi în stare să-ți vorbească despre asta un ceas și să-ți tot turuie cu gura.

O discuție cât se poate de interesantă a avut loc în sala cea veche de la *Brian O'Ciarnain* în *Sraid na Bretaine Bheag*[306]*,* sub auspiciile organizației *Sluagh nath-Eireann,* cu privire la renașterea străvechilor jocuri populare gaelice și importanța culturii fizice așa cum era înțeleasă în Grecia veche și în Roma veche și în Irlanda veche în dezvoltarea rasei. Venerabilul prezident al acestui nobil ordin ocupa fotoliul prezidențial și asistența era foarte numeroasă. După un instructiv discurs rostit de președinte, o orațiune magnifică pronunțată cu elocvență și forță, o discuție extrem de instructivă și interesantă a urmat privind dezirabilitatea revivabilității jocurilor și sporturilor străvechi ale străvechilor noștri strămoși panceltici. Binecunoscutul și mult respectatul lucrător pentru cauza străvechii noastre limbi, dl. Joseph Mecarthy Hynes, a adresat un apel elocvent la resuscitarea străvechilor jocuri și petreceri ale timpului galice, așa cum erau practicate dimineața și seara de Finn MacCool, menite să reînvie cele mai bune tradiții ale forței și vigoarei bărbătești transmise nouă din vremuri străvechi. L. Bloom care a fost întâmpinat cu o primire mixtă alcătuită din aplauze și fluierături, îmbrățișând atitudinea negativă, președintele a încheiat într-o superbă vocaliză discuția, ca răspuns la repetatele cereri și

aplauze cordiale provenind din toate sectoarele sălii arhipline, intonând o versiune deosebit de remarcabilă a pururi verzilor versuri ale lui Thomas Osborne Davis (din fericire prea familiare pentru a mai fi nevoie să fie amintite aici) *O națiune încă o dată* în executarea căreia veteranul campion și patriot se poate spune fără teamă de a fi contraziși că s-a întrecut cu adevărat pe sine însuși. Acest Caruso-Garibaldi irlandez se afla într-o formă superlativă și tonurile sale stentoriene puteau fi distinse cu ușurință în corul care a atacat imnul consfințit de timp cântat așa cum numai cetățenii noștri știu să-l cânte. Superbul său vocalism de mare clasă care prin calitatea sa cu totul deosebită i-a sporit în mare măsură prestigiul de pe acum internațional, a fost vociferos aplaudat de numeroasa asistență în rândurile căreia puteau fi remarcați mulți membri proeminenți ai clerului precum și reprezentanți ai presei și ai baroului cât și ai altor profesiuni liberale. Lucrările au luat apoi sfârșit.

Printre membri clerului aflați de față se numărau foarte reverendul William Delany, S.J.L.L.D.; înalt rev. Gerald Molloy, D.D.; rev. P.J. Kavanagh. C.S. Sp.; rev. T. Waters, C.C.; rev. John M. Ivers, P.P.; rev. P.J. Cleary, O.S.F.; rev. L.J. Hickey, O.P.; foarte rev. Fr. Nicholas, O.S.F.C.; f. rev. B. Gorman, O.D.C.; rev. T. Maher, S.J.; f. rev. James Murphy, S.J.; rev. John Lavery, V.F.; f.rev. William Doherty, D.D.; rev. Peter Fagan, O.M.; rev. T. Brangan, O.S.A.; rev. J. Flavin, C.C.; rev. M.A. Hackett, C.C.; rev. W. Hurley, C.C.; rev. Monseniorul M' Manus, V.G.; rev. B. R. Slattery, O.M.I.; f. rev. M. D. Scally, P.P.; rev. F. T. Purcell, O.P.; f. rev. Timothy canonic Gorman, P.P.; rev. J. Flanagan, C.C. Printre laicii de față figurau P. Fay, T. Quirke etc. etc.

— Dacă tot vorbim de sporturile violente, zice Alf, ați fost la meciul Keogh-Bennet?

— Nu, zice Joe.

— Am auzit că Cutare a pus laba pe-o sută de lire la pariu acolo, zice Alf.

— Cine? Blazes? zice Joe.

Și zice Bloom:

— Ce voiam eu să spun despre tenis, de pildă, este agilitatea și precizia privirii.

— Da, Blazes, zice Alf. Ăla a lansat zvonul că Myler o duce tot într-o băutură, asta ca să facă să crească cota, și-n vremea asta el se antrena de mama focului.

— Îl știm noi pe-ăsta, zice cetățeanul. Fiul trădătorului. Știm noi cum i-a intrat aurul englezesc în buzunare.

— Adevăr grăiești, zice Joe.

Și Bloom iar se bagă cu tenisul de câmp și circulația sângelui, și-l întreabă pe Alf:

— Nu crezi, Bergan?

— Myler a măturat pe jos cu el, zice Alf. Păi ce s-a întâmplat în meciul Heenan cu Sayers a fost o joacă de copii pe lângă asta. L-a bătut de i-a pomenit și pe mă-sa și pe tat-su. Să-l fi văzut pe princhindelul ăla care nu-i ajungea nici până la buric și pe găligan cum dădea tot în vânt. I-a mai ars una la urmă la lingurică. Ce regulamente și lovituri nepermise, și lordul Queensberry[307], l-a făcut să dea afară și ce nu mâncase-n viața lui.

A fost o întâlnire formidabilă și de-a dreptul istorică cea[308] în care Myler și Percy au fost programați să îmbrace mănușile pentru miza celor cincizeci de lire sterline. Deși handicapat de diferența de greutate, idolul mult iubit al Dublinului s-a priceput să echilibreze situația, printr-o abilitate superlativă în arta ringului. Ultima izbucnire a acestui veritabil foc de artificii s-a dovedit de-a dreptul istovitoare pentru ambii campioni. Sergentul major, cu greutatea sa mijlocie, deschisese întrucâtva cepul dând drumul unui vin limpede spumos în runda precedentă în care Keogh fusese pe postul de receptor general al dreptelor și stângilor, marele artilerist lucrând cu folos la nasul idolului și Myler a revenit părând cam groggy. Soldatul s-a pus pe treabă lansând un viguros punch cu stânga, la care gladiatorul irlandez a ripostat cu una țeapănă direct în vârful bărbiei lui Bennett. Tunica roșie a schițat o eschivă însă dublinezul l-a ridicat pur și simplu de pe podea cu un crochet de stânga, lovitura la corp fiind apreciată ca frumoasă de tot. S-a ajuns la acroșaj. Myler s-a însuflețit repede și și-a asigurat avantaj runda terminându-se cu reprezentantul categoriei grele la corzi, și Myler martelându-l de zor. Englezul, al cărui ochi drept era acum aproape de tot închis, s-a tras în colțul său unde a fost din belșug scăldat în găleata cu apă și când a bătut gongul a ieșit pe ring plin de antren și voie bună, încrezător că-l pune jos pe eblanit cât ai bate din palme. A fost o luptă pe viață și pe moarte pentru cel mai bun s-o câștige. Cei doi s-au luptat ca tigrii și sala era într-o adevărată febră de încordare. Arbitrul l-a admonestat de două ori pe Percy Pumn Tare pentru ținerea adversarului însă idolul era viclean și jocul lui de picioare chiar că merita să-l vezi. După un rapid schimb de

politețuri în care un upercut precis al militarului a făcut să țâșnească la modul liberal sângele din gura oponentului, idolul a dat deodată iama peste adversar și a lansat pe neașteptate un pumn, teribil drept în stomacul lui Battling Bennett, lățindu-l la pământ. A fost un knock-out limpede și frumos. Într-o atmosferă de așteptare încordată Ciocanul de la Portobello a fost numărat până la zece și secundul lui Bennett a aruncat prosopul iar flăcăul din Santry a fost proclamat învingător în aplauzele frenetice ale publicului care a rupt corzile ringului și aproape l-a înăbușit în îmbrățișări călduroase.

— Ăsta știe pe ce parte-i unsă pâinea cu unt, zice Alf. Aud că pleacă într-un turneu de concerte sus în nord.

— Da, pleacă, zice Joe. Nu-i așa?

— Cine? zice Bloom. A, da. E-adevărat. Da, un fel de turneu estival, știți. O vacanță.

— Doamna B. e vedeta, nu? zice Joe.

— Nevastă-mea? zice Bloom. Da. Ea cântă. Și eu cred că are să fie un succes. El e un excelent organizator. Excelent.[309]

Hoho, hehe, zic eu către mine, zic. Asta și explică de ce are nuca de cocos lapte și de ce n-are ursul coadă. Blazes la solo de flaut. Turneu de concerte. Feciorul escrocului ăla, Dan Murdarul, de pe podul Insulei, care-a vândut de două ori aceiași cai guvernului să-i trimită în războiul cu burii[310]. Domnul Cece, babalâcul. Am venit să încasez impozitul pe săraci și pe apă, domnu' Boylan. Ai venit să ce? Taxa pe apă, domnu' Boylan. Taxa ce? Ăsta-i tipul care-o organizează pe ea, să vă spun eu. Da' rămâne-ntre noi Caddereesh.

F Mândria stâncosului munte al Calpului[311], fiica lui Tweedy cu cosița ca pana corbului. Acolo crescu ea până-și coapse frumusețea fără pereche, acolo unde locatul și alunul îmbălsămează văzduhul cu miresmele lor. Grădinile Alamadei i-au cunoscut pasul; livezile măslinilor o cunoșteau și i se plecau înaintea-i. Casta soață a lui Leopold ea este: Marion cu sânii îmbelșugați.

Și iată își făcură intrarea unul din clanul O'Molloy, erou trupeș cu fața albă chiar dacă întrucâtva înroșită acum, consilierul majestății sale foarte învățat în ale legii, și cu el prințul și moștenitorul nobilei stirpe a Lambertilor.

— Salut, Ned.

— Salut, Alf.

— Salut, Jack.

— Salut, Joe.

— Domnul să vă aibă-n pază, zice cetățeanul.

— Și pe tine asemenea cu mare mila lui, zice J. J. Tu ce iei, Ned?

— O jumate, zice Ned.

Așa că J. J. comandă băutura.

— Ați fost pe la tribunal? zice Joe.

— Da, zice J. J. Aranjează el chestia aia, Ned, zice.

— Și eu trag nădejde, zice Ned.

Adică, ce-or fi pus la cale ăștia doi? J. J. îl radiază de pe lista juraților și ălălalt îl scoate din vreo ananghie. Și-i trecut pe lista creditorilor în Stubbs, la gazetă. Altfel joacă cărți, se bate pe burtă cu așa-zișii tipi din lumea bună, cu geamu-n ochi și bea la fizz cu ei și el îngropat până la gât în polițe și ordine de poprire. Și-a amanetat ceasul de aur la Cummins pe strada Francis unde să nu-l știe nimeni în camera din spate și când am fost eu acolo cu Pipilică să-și scoată ghetele de la amanet Numele dumneavoastră domnule? Dunne, zice, Mda, tun, zic. Păi, ne-ntoarcem noi acasă într-una din zilele astea și facem pocăință și plângem cu lacrimi amare, eu așa zic.

— L-ați văzut pe țicnitul ăla de Breen cum se învârte pe-aici, cu scrisoarea cu K.K., caca.

— Da, zice J. J. Caută un detectiv particular.

— Da, zice Ned, și voia niciuna nici două să se ducă la tribunal, decât că l-a convins Corny Kelleher că i-a spus să facă o expertiză grafologică întâi.

— Zece mii de lire, zice Alf, și iar râde. Doamne, aș da oricât să-l văd la tribunal.

— Tu i-ai făcut-o, Alf? zice Joe. Spune adevărul, tot adevărul și nimic alt decât adevărul, așa să-ți ajute whisky Johnson.

— Eu? zice Alf. N-arunca cu năsturași în bunul meu renume.

— Orice declarație ai face, zice Joe, va fi reținută împotriva dumitale de către acuzare.

— Sigur, o acțiune judiciară poate fi introdusă, zice J. J. Dar asta ar implica doar că nu e *compos mentis.* K.K. caca.

— *Compos* pe dracu', zice Alf, și râde. Tu nu știi că-i țicnit? Uită-te la el ce cap are. Tu știi că dimineața câteodată trebuie să-și vâre pălăria în cap cu lingura de pantofi?

— Da, zice J. J., dar adevărul de conținut al unei defăimări nu constituie o scuză în fața legii când a fost făcută publică.

— Ha, ha, Alf, zice Joe.

— Totuși, zice Bloom, dacă stai să te gândești la femeia aia, săraca, nevastă-sa vreau să spun.

— Mai mare mila de ea, zice cetățeanul. Sau de oricare altă femeie care se mărită cu unul de-ăștia juma-juma.

— Cum adică, juma-juma? zice Bloom. Vrei să spui că el e…

— Vreau să spun juma-juma, zice cetățeanul. Un tip care nu-i nici carne nici pește.

— Și nici hering sărat cinstit, zice Joe.

— Asta vreau și eu să spun, zice cetățeanul. Unu' cu ochii sticloși după aia, dacă-nțelegeți ce vreau să spun.

Atunci am simțit că de-aici iese o chestie. Și Bloom explicându-i că el voia să spună că ce cruzime e pentru nevastă-sa că trebuie să se țină după idiotul ăla cu bale la gură. E o cruzime pentru bietele animale asta e să-l lași pe nenorocitul ăla de Breen la iarbă verde să bată câmpii cu barba curgându-i între picioare de-i plâng și curcile de milă. Și ea care era cu nasul pe sus după ce se măritase cu el că cică-un verișor de-al babalâcului era paracliser din ăia care-l conduce pe papa la strana lui. Cu poza lui pe perete un ăla cu mustățile țepoase. Signor Brini din Summerhill, italianul, zuav papal al Sanctității Sale care s-a mutat de pe chei mai jos către strada Mucegaiului. Și cine mai era și ăsta, mă rog? Un nimenea, două camere în dos pe un pasaj, cu șapte șilingi pe săptămână da' altfel cu pieptul tot numai medalii și sfidând pe toată lumea.

— Și pe lângă asta, zice J.J., o carte poștală constituie o dare în publicitate, un act public. A fost considerată suficient ca dovadă de rea intenție în procesul Sandgrove contra Hole. După părerea mea acțiunea poate fi intentată.

Șase șilingi și opt pence, vă rog. Pe cine-l interesează părerea dumitale? Lasă-ne domnule să ne bem berea-n pace. Ce dracu' nu ne mai lasă nici pe-asta s-o facem liniștiți.

— Ei, noroc, Jack, zice Ned.

— Sănătate, Ned, zice J.J.

— Uite-l iar, zice Joe.

— Unde? zice Alf.

Și, chiar, uite-l că trecea prin fața ușii cu terfeloagele sub braț și cu nevasta după el și Corny Kelleher cu ochiul lui cu-albeață ginindu-se înăuntru când treceau pe dinainte, și vorbindu-i ca un tată care-ncearcă să-i vândă un coșciug de ocazie.

— Cum a ieșit procesul cu excrocheria aia cu Canada? zice Joe.

— S-a amânat, zice J.J.

O fraternitate de-a lor de-a nasurilor coroiate înregistrată pe numele de James Wought zis Saphiro zis Spark și Spiro, a dat și anunțuri la ziar că cică asigură drumul în Canada pe douăzeci de șilingi. Și ce? Ce, nu-ți place de ochii mei deja? Sigur că era o excrocherie clasa întâi. I-a tras pe toți pe

sfoară, servitoarele și găgăuții din tot comitatul Meath și chiar și pe-unu' de-ai lor. Ne povestea J.J. că era și-un babalâc de ovrei Zaretsky sau așa ceva care ședea în boxa martorilor cu pălăria pe cap plângând și jurându-se pe sfântul lor Moise că l-au tras pe sfoară de două lire.

— Cine-a judecat cazul? zice Joe.

— Primul președinte, zice Ned.

— Săracu' sir Frederick, bătrânelul ăla, zice Alf, pe-ăsta poți să-l aiurești ușor de tot.

— Are o inimă de aur, zice Ned. Apucă-te și spune-i o poveste c-ai rămas cu chiria în urmă și c-o nevastă bolnavă și-o liotă de copii și pe cuvântul meu că-l vezi cum îl podidește plânsul acolo pe estradă.

— Da, zice Alf, Reuben J. a avut un noroc al dracului că nu l-a turnat direct la închisoare zilele trecute când l-a dat în judecată pe nenorocitul ăla de Gumley, ăla care păzește depozitul de pietre de pavaj pentru șantier, lângă podul Butt.

Și-ncepe să-l maimuțărească pe primul președinte bătrânul când se enervează și țipă la ei:

— Un adevărat scandal! Omul ăsta al muncii sărmanul! Câți copii spui? Zece ai spus?

— Da, înălțimea voastră. Și nevastă-mea bolnavă de febră tifoidă!

— Și-o nevastă bolnavă de febră tifoidă! Scandalos! Vă rog să părăsiți imediat sala de ședințe, domnule. Nu, domnule, nu dispun niciun ordin de executare. Cum îndrăznești, domnule, să vii la mine și să-mi ceri să dau un astfel de ordin? Un om sărac care muncește din greu și-și dă toată silința. Declar procesul închis!

Și iată că în șaisprezecea zi a lunii zeiței cu ochi de bou și în cea de a treia săptămână după ziua sărbătorii Sfintei și Nedespărțitei Treimi, fiica cerului luna fecioară fiind atunci în primul pătrar, s-a întâmplat că acești învățați judecători s-au întrunit în sălile legii. Acolo meșterul Courtenay[312], așezat în cămara sa de sfat și-a rostit răspicat părerea, și meșterul judecător Andrews, fără asistența juraților în Curtea cu Probe, a cântărit bine și a cumpănit îndreptățirile primului pretendent la bunuri în problema testamentului de judecat și a dispozițiunilor testamentare finale *in re,* proprietatea reală și personală a răposatului și regretatului Jacob Halliday, neguțător de vinuri decedat, contra Livingstone, copil neîntreg la minte și consorți. Și în fața curții solemne din strada Verde a venit sir Frederick

Șoimarul. Și a stat acolo cam pe la ceasurile cinci pentru a aplica legea străveche a bretonilor în fața Comisiei speciale pentru întreg acest district și dependențele sale spre a hotărî în și asupra comitatului orașului Dublin. Și laolaltă cu el au șezut înaltul sinhedrin al celor douăsprezece triburi ale Iarului, pentru fiecare trib câte un bărbat, din tribul lui Patrick și din tribul lui Hugh și din tribul lui Owen și din tribul lui Conn și din tribul lui Oscar și din tribul lui Fergus și din tribul lui Finn și din tribul lui Dermot și din tribul lui Cormac și din tribul lui Kevin și din tribul lui Caolte și din tribul lui Ossian fiind acolo cu toții doisprezece bărbați adevărați și de nădejde. Și el i-a conjurat în numele Celui care și-a dat viața pe cruce să gândească drept și să se străduiască cu bună credință să dea dreaptă judecată în cumpăna iscată între stăpânul și suveranul lor regele și prizonierul din fața curții și verdict fără strâmbătate să dea potrivit probelor așa să le ajute Dumnezeu și să sărute cartea cea sfântă. Și ei s-au înălțat din jilțurile lor, acești doisprezece bărbați din triburile Iarului și au jurat pe numele Celui care nu are începuturi să facă după dreapta lui poruncă. Și pe loc slujitorii legii au scos din temnițele turnului pe unul pe care copoii dreptății îl înșfăcaseră ca urmare a informațiilor primite. Și l-au încătușat de mâini și de picioare și nu s-au învoit să ia de la el nici cauțiune nici mainprise și au rostuit împotriva lui acuzare căci făcător de rele fusese.

— Frumos, n-am ce zice, zice cetățeanul, să vină aici în Irlanda și să ne umple toată țara de ploșnițe.

La care Bloom se preface că n-a auzit nimic și începe să-i dea zor lui Joe că nu trebuie să-și facă griji cu chestia aia măruntă până la-ntâi ale lunii dar că oricum el o să-i spună o vorbă domnului Crawford. Și Joe care se jură pe toți Dumnezeii și pe una și pe aialaltă c-are să facă pe dracu-n patru.

— Pentru că, înțelegi, zice Bloom, o reclamă trebuie s-o repeți. Asta-i tot secretul.

— Lasă pe mine, zice Joe.

— Să-i tragă pe sfoară pe țăranii cinstiți, zice cetățeanul, și pe săracii Irlandei. Nu mai vrem străini în casa noastră.

— A, nu mă-ndoiesc că se-aranjează, Hynes, zice Bloom. E doar chestia aia cu Keyes, știi.

— Consider-o ca și făcută, zice Joe.

— Foarte amabil din partea dumitale, zice Bloom.

— Veneticii ăștia, zice cetățeanul. E vina noastră la drept vorbind. Noi suntem vinovați. I-am lăsat să intre. Noi i-am adus. Femeia adulteră și cu țiitorul ei[313], ăștia i-au adus pe tâlharii ăia de saxoni aici.
— Judecată în apel, zice J.J.
Și Bloom acuma prefăcându-se că e grozav de interesat de nici el nu știa ce, o pânză de păianjen din colț, în spatele butoiului, și cetățeanul strâmbându-se la el și javra la picioarele lui tot holbându-se-n sus să vadă pe cine să-l muște și când.
— O soție necinstită, zice cetățeanul, asta-i cauza tuturor nefericirilor noastre.
— Ia uitați-vă la ea, zice Alf, care tot chicotea cu Terry la tejghea cu un număr din *Gazeta poliției* în față, uite-o toată vopsită cu culorile de război.
— Ia dă-ncoace s-o vedem și noi, zic eu.
Ce era, una din pozele alea nerușinate americănești pe care le tot ia Terry de la Corny Kelleher. Lucruri secretoase să-ți mai dilate părțile intime ale anatomiei. Comportarea necorespunzătoare a unei frumoase din înalta societate. Norman W. Tupper, un bogat antreprenor din Chicago, o surprinde pe frumoasa dar infidela sa soție pe genunchii polițistului Taylor. Frumoasa în toată splendoarea înfloririi ei comportându-se necorespunzător și drăguțul ei pipăind-o pe țâțe și Norman W. Tupper dând buzna cu pistolul tocmai la vreme ca s-ajungă prea târziu după ce-și făcuse ea mendrele de-a huța cu polițistul Taylor de-a aruncarea inelului în băț.
— Doamne, Jennyco fată, zice Joe, da' ce cămășuță scurtă mai ai!
— Țin-te bine, Joe, zic eu. Asta mai zic și eu o bucățică, nu?
Și ce mai una alta uite-l și pe John Wyse Nolan și după el Lenehan cu o față lungă ca o zi de post.
— Ei, ce, zice cetățeanul, ce se mai aude de pe câmpul de bătaie? Ce-au mai decis neisprăviții ăia de palavragii de la primărie la mitingul lor în legătură cu marea noastră limbă irlandeză?
O'Nolan, împlătoșat în armură strălucitoare, înclinându-se adânc, aduse omagiul său marelui și înaltului și puternicului conducător al întregului Erin și-i dete veste despre cele ce se întâmplaseră, și cum bătrânii înțelepți și gravi ai celui mai credincios oraș, cel de al doilea al regatului, se întruniseră în sălile de judecată de lângă vadul râului, și acolo, după cuvenitele rugăciuni către zeii care sălășluiesc în cerurile etereale, se sfătuiseră cu mare solemnitate dacă nu cumva ar putea, dacă ar fi și ar fi, să

mai aducă o dată în cinstire printre muritori vorbirea întraripată a Gaeliei astăzi despărțită de marea cea mare.

— Se pun lucrurile în mișcare, zice cetățeanul. La dracu' cu saxonii ăștia bădărani și urât mirositori și cu *patois*-ul lor.

Și J.J. care începe să facă pe delicatul că cum că tot răul și cu partea lui bună și că asta e să-nchizi ochii și politica lui Nelson care-și punea ocheanul la ochiul chior și că nu poți să pui o națiune întreagă sub actul de acuzare și Bloom căznindu-se și el să intre-n vorbă cu moderația și aberația și una și alta și că coloniile și civilizația lor.

— Sifilizația lor vrei să spui, zice cetățeanul. Dracu' să-i ia pe toți. Blestemul Dumnezeului ăsta care de asta să fie bun la ceva să le cadă dintr-o parte peste căpățâna lor groasă de lepădături de târfă! N-au nici muzică, nici artă, nici literatură să merite să-ți bați gura despre ele. Ce civilizație mai au și ăștia, au furat-o de la noi. Niște prăpădiți de feciori de bastarzi de stafii - și cu limba împleticită.

— Dar familia națiunilor europene… zice J.J…

— Ăștia nici nu sunt europeni, zice cetățeanul. Eu am fost în Europa cu Kevin Egan din Paris. Nu vezi nici urmă de ei sau de limba lor undeva prin Europa, decât cel mult în ce se cheamă *cabinet d'aisance*.[314]

Și zice John Wyse:

— Multe flori se nasc și nu-și lasă roșața de nimeni văzută.

Și zice Lenehan care mai știe câte ceva din limba elegantă:

— *Conspuez les Anglais! Perfide Albion*![315]

Așa grăi și apoi înălță în mâinile sale puternice, aspre, uriașe, pârlite de soare urciorul cu bere tare, neagră, spumoasă și dând glas devizei clanului său *Lumh Dearg Abu* [316], bău întru înfrângerea dușmanilor săi, stirpe de eroi vajnici și curajoși, stăpânitorii valurilor, care șed pe tronurile lor de alabastru[317] tăcuți asemenea zeilor fără moarte.

— Ce-i cu dumneata, zic eu către Lenehan. Arăți ca unu' care-a pierdut nu-ș câți șilingi și-a găsit în schimb doi penny.

— Cupa de aur la cursele de cai, zice.

— Cine-a câștigat, domnule Lenehan? zice Terry.

— *Zvârluga,* zice. Cu douăzeci la unul. Un cal la care nu s-ar fi gândit nici dracu'. Și ăilalți, toți, nici nu i-ai văzut pe pistă.

— Și iapa lui Bass? zice Terry.

— Aia și-acuma mai aleargă după ei, zice el. Ne-a înfundat pe toți. Boylan a pus două lire la sfatul meu pe *Sceptru* pentru el și-o doamnă, o prietenă de-a lui.

— Și eu am pus jumătate de coroană, zice Terry, pe *Zinfandel* că așa mi-a spus domnul Flynn. Calul lordului Howard de Walden.

— Douăzeci contra unu, zice Lenehan. Viață păcătoasă. *Zvârluga*, zice. Îți umflă banii și mai zic că-l joc cinstit. Deșertăciune, de ai un nume, numele tău e *Sceptru*.[318]

Și se duce până la tejghea să vadă dacă mai e ceva în cutia cu biscuiți pe care-o lăsase Bob Doran, și javra după el cu botu-n sus să-și mai încerce și ea norocul. Baba Hubbard la dulapul din cămară.

— Nu-i rost, bătrâne, îi zice câinelui.

— Nu vă mai pierdeți și voi așa cu firea, zice Joe. *Sceptru,* ar fi câștigat dacă n-ar fi fost mârțoagele alelalte.

Și J.J. și cu cetățeanul în vremea asta se certau pe chestii de drept și de istorie și Bloom se tot băga și el cu câte o deșteptăciune de-a lui.

— Unii, zice Bloom, văd paiul din ochiul altuia dar nu-și văd bârna din ochiul lor.

— *Raimeis*[319], zice cetățeanul. Nu-i niciunul mai orb ca ăla care nu vrea să vadă cu ochii lui, dacă știi ce-nseamnă asta. Unde sunt ăi douăzeci de milioane de irlandezi care-s lipsă la apel și care ar fi trebuit să fie aici de față în loc de numai patru, triburile noastre pierdute. Și olăritul și textilele noastre, cele mai frumoase din toată lumea! Și lâna noastră care se vindea la Roma pe vremea lui Juvenal și inul și damascul nostru din țesătoriile de la Antrin și dantela noastră de Limerick, tăbăcăriile noastre și cristalele noastre de dincolo de la Ballybough și poplinul nostru hughenot pe care-l avem de pe vremea lui Jacquard de Lyon și țesăturile noastre de mătase și stofele noastre de Foxford și broderiile noastre ivorii de la mânăstirea carmelitelor din New Ross, care n-aveau pereche în întreaga lume! Unde-s neguțătorii greci care veneau prin coloanele lui Hercule. Gibraltarul pe care-a pus mâna acum dușmanul neamului omenesc, cu aur și purpură de Tyrsa să le vândă la Wexford, la târgul lui Carmen? Citiți-l pe Tacit și pe Ptolemeu, chiar și pe Giraldus Cambrensis. Vinuri, și piei, marmură de Connemara, argint din Tipperary, cel mai bun din lume, caii noștri renumiți încă și astăzi, căluții irlandezi, cu regele Filip al Spaniei care se oferea să

plătească vamă ca să capete dreptul să pescuiască în apele noastre. Ce-ar trebui să ne plătească degeneraţii ăia murdari din Anglia pentru comerţul nostru ruinat şi pentru căminele noastre pustiite? Şi albiile râurilor Barrow şi Shannon care nu le mai adâncim să tragă milioanele de acri de mlaştine şi noroi c-o să murim dracului cu toţii de tuberculoză.

— Curând, curând o s-ajungem şi noi fără niciun pom, ca Portugalia, zice John Wyse, sau ca Heligolanda, care nu mai are decât un singur copac, dacă nu facem ceva să reîmpădurim ţara. Zada, pinul, toţi arborii din familia coniferelor se pierd uite-acuma. Citeam un raport al lordului Castletown…

— Salvaţi, zice cetăţeanul, frasinul uriaş din Galway şi stejarul falnic din Kildare care are trunchiul de patruzeci de picioare gros şi un pogon de frunziş – Salvaţi copacii Irlandei pentru oamenii viitorului Irlandei pe dealurile frumoase ale Eire-ului, O.

— Europa are ochii pe voi, zice Lenehan.

Elita societăţii cosmopolite a participat *en masse* astăzi[320] după-amiază la ceremonia mariajului cavalerului Jean Wyse de Neaulan, marele hatman şef al Foresteriilor Naţionale Irlandeze, cu domnişoara Pinuţa Conifer din Pine Valley. Lady Sylvester Ulmumbrit, d-na Barbara Mesteacăndulce, d-na Polly Frasin, d-na Holly Ochidealun, d-ra Daphne Laur, d-ra Dorothy Măceş, d-na Clyde Pâlcdepomi, d-na Rowan Verdepururi, d-na Helen Viţăslobodă, d-ra Virginia Iederă, d-na Gladys Fag, d-ra Olive Zaplaz, d-ra Blanche Arţar, d-na Maud Mahon, d-ra Myra Mirt, d-ra Priscilla Socînfloare, d-ra Albinuţa Caprifoi, d-ra Grace Plută, d-ra O. Mimosa San, d-ra Rachel Cedruzvelt, d-rele Lilian şi Viola Liliac, d-ra Timidity Plopîntremur, d-ra Kitty Rouă-n Muşchi, d-ra May Gherghină, d-na Gloriana Palmier, d-na Liana Pădure, d-na Arabelly Lemnnegru şi d-na Norma Stejar din Oakholme Regis au înfrumuseţat ceremonia cu prezenţele lor. Mireasa, condusă de tatăl său, M'Conifer de Ghindă, se înfăţişa delicată şi încântătoare, într-o creaţie de un gust desăvârşit lucrată din mătase verde mercerizată, îmbrăcată peste un desous de un cenuşiu licăritor, strânsă peste mijloc cu o centură lată smaragdină, şi împodobită de un triplu ajur de franjuri de nuanţă întunecată, croiala rochiei fiind aerată de breteluţe şi ornamente la şolduri în formă de ghindă aurie. Domnişoarele de onoare, d-rele Zada Conifer şi Delicia Conifer, surorile miresei, purtau vestminte foarte atrăgătoare în aceeaşi tonalitate, cu motive delicate de trandafiriu închis petrecute prin platcile în fir subţire şi repetându-se capricios în tocile

verde jad de forma penelor de heron în coraliu palid. Senhor Enrique Flor a acompaniat la orgă cu bine cunoscuta sa măiestrie și, pe lângă imnurile prescrise de liturghia nupțială, a interpretat și o nouă și reușită transcripție a imnului *Pădurare, cruță pomu-acesta,* la încheierea slujbei. Părăsind biserica Saint Fiacre *in Horto* după binecuvântarea papală, fericita pereche a fost întâmpinată cu o ploaie veselă de alune, jir, frunze de laur, mâțișori de salcie, boabe de iederă, ghindă, crenguțe de vâsc și strigăte de urări de fericire. Dl. și d-na Wyse Conifer Neaulan vor petrece o liniștită lună de miere în Pădurea Neagră.

— Și noi suntem cu ochii pe Europa, zice cetățeanul. Noi duceam comerț cu Spania și cu francezii și cu flamanzii înainte ca javrele astea să fi fost fătate, și berea spaniolă la Galway și luntrile de culoarea vinului străbătând calea apelor întunecate ca vinul la culoare.

— Și-o să mai ducem, zice Joe.

— Și cu ajutorul sfintei Maici a Domnului o să mai ducem, zice cetățeanul pocnindu-se cu palma peste coapse. Porturile noastre care sunt acuma pustii au să fie iarăși pline, Queenstown, Kinsale, Galway, Golful Blacksod, Ventry în regatul Kerry, Killybegs, cel de al treilea port mai mare din lumea largă cu o flotă de catarge al clanului Lynch din Galway și ale clanului Cavan O'Reilly și a clanului O'Kennedy din Dublin de pe vremea când comitele Desmond semna tratate cu împăratul Carol al cincilea în persoană. Și o să mai ducem iarăși, zice când primul vas de război irlandez are să fie văzut spărgând valurile cu propriul său steag la prora, nu cu harfele lui Henry Tudor, nu, cu steagul cel mai vechi care a plutit vreodată pe mări, steagul provinciei Desmond și Thomond, trei coroane pe câmp azuriu, cei trei feciori ai lui Milesius.

Și trase ultima dușcă din halbă, Moya. Asta-i numai scuipat în vânt, lăudăroșenie de pisică de tăbăcărie. Vacile din Connacht au coarnele lungi. Să se ducă să spună asta dacă are curaj când s-or strânge oamenii la Shanagolden unde ăsta nici nu îndrăznește să-și arate vârful nasului cu teroriștii noștri vajnici în straie femeiești care abia-l așteaptă să-i facă pielea ciur că se dă la proprietățile expropriaților.

— Bravo, bravo cum știi s-o întorci, zice John Wyse. Ce iei?

— Întăritoare pentru voluntarii de cavalerie[321], zice Lenehan, să sărbătorim ocazia.

— Unul mic, Terry, zice John Wyse, și o *mâinile sus.* Terry! Ce, ai adormit?

— Da, domnu' zice Terry. Un whisky mic și-o sticlă de bere Allsop. Imediat, domnul meu.

Stă și cască gura la zdreanța aia de ziar cu Alf, se holbează amândoi la pozele alea cu femei în loc să aibă grijă de publicul consumator. O poză cu un meci de trântă. Cum se muncesc să-și spargă căpățânile zvârlindu-se unu-ntr-altul cu capu-n jos ca taurul în barieră. Și alta - *Bestie Neagră Arsă De Vie în Omaha, Georgia.* O droaie de polițiști din ăia voluntari cu pălării cu borul larg trăgând cu pistoalele într-un tuciuriu spânzurat de copac și cu limba afară și cu rugu-aprins sub el. Păi ar mai trebui să-l înece-n mare după asta și să-l mai și puie pe scaunul electric și să-l mai și răstignească să fie siguri că și-au făcut treaba cum trebuie.

— Dar ce ne facem cu marina lor de război, zice Ned, care le ține dușmanul la distanță de coastele lor?

— Îți spun eu ce facem, zice cetățeanul. Păi ăla-i iadu' pe pământ, aia e. Citește dezvăluirile din ziare despre cum îi bat cu biciul pe navele școală de la Portsmouth. Scrie unu' care semnează. *Un dezgustat.*

Și-ncepe să ne spună despre pedeapsa corporală și despre echipajele cu mateloți și ofițeri și contraamirali cu tot pozați acolo cu tricoarnele pe cap și pastorul cu Biblia lui protestantă venit să asiste la pedeapsă și despre un tinerel pe care-l aduc pe sus, și ăla zbierând cât îl ține gura după maică-sa, și cum îl leagă de țeava tunului.

— Ciozvârta și duzina, zice cetățeanul, așa-i spunea pungașul ăla bătrân de sir John Beresford, da-n engleza modernă de acuma îi zice bătaia cu bastonul.

Și zice John Wyse:

— E-un obicei care-i face mai multă onoare să fie dat uitării decât respectat.[322]

Și pe urmă ne povestește și el cum vine timonierul cu un baston lung și se-apucă și jupoaie pielea de pe spinarea nenorocitului ăla până-ți sparge urechile cu zbieretele lui.

— Asta-i marina de război încununată de glorie a Marii Britanii, zice cetățeanul, care stăpânește pe tot pământul. Tipi care n-au să fie sclavi niciodată, și care au în țara lor singurul parlament ereditar de pe fața pământului lui Dumnezeu și tot pământul lor pe mâna unei duzini de porci

care nu se gândesc decât la vânătoare și de pompoși găunoși care numai gura e de ei. Asta-i imperiul lor cu care se laudă, imperiu de sclavi pe care-i snopesc în bătaie.

— Asupra căruia soarele nu răsare niciodată, zice Joe.[323]

— Și tragedia e, zice cetățeanul că ei chiar cred asta. Nenorociții ăștia de yahui[324] chiar cred în asta.

Cred în[325] varga, pedepsitoarea atotputernică, creatorul iadului pe pământ și în Jacky Catran, fiul de târfă, care-a fost zămislit dintr-o lăudăroșenie blasfematorie, născut din marina militară, care a suferit sub ciozvârte și bastonade, a fost sacrificat, jupuit și uns, a zbierat ca un blestemat al iadului, și a treia zi s-a înălțat iarăși din pat, mânat în port, și a stat pe raza fundului său până la noi ordine de unde va veni să mai trudească până iese untul din el ca să-și țină zilele și să primească plată.

— Dar, zice Bloom, nu e disciplina peste tot la fel? Adică n-ar fi tot așa și aici, dacă e să punem forța contra forței?

N-am spus eu? Pe cât e de adevărat că-mi beau berea asta, ăsta până la ultima lui suflare tot are să se străduiască să te convingă că să mori e tot una cu să trăiești.

— Punem noi forța contra forței, zice cetățeanul. Avem noi Irlanda noastră cea mare dincolo de marea cea mare.[326] Au fost scoși din casa și din căminul lor în anul negru 47. Colibele și cocioabele lor de pământ și de tină din șanțul drumului le-au fost dărâmate cu plugul și ăia de la *Times* ședeau și-și frecau mâinile de plăcere și le spuneau englezilor ăstora cu ficatul putred că în curând au să fie în toată Irlanda la fel de puțini irlandezi cât mai sunt Piei Roșii în America. Până și marele turc ne-a trimis piaștri lui. Doar că saxonul a-ncercat să-nfometeze națiunea în țară la noi și pământul încărcat tot de recolte pe care hienele britanice le cumpărau să le vândă la Rio de Janeiro. Da, i-au mânat pe țărani în hoarde de pe pământurile lor. Douăzeci de mii au murit în vapoarele alea coșciuge. Dar cei care au ajuns în țara celor liberi își mai aduc aminte de patria lor rămasă în sclavie. Și vor veni îndărăt cu duh de răzbunare, că ei nu sunt lași, ei, feciorii din Granuaile, ai Kathleenei ni Houlihan.[327]

— Perfect de adevărat, zice Bloom. Dar ce vroiam eu să spun e că…

— Așteptăm de multă vreme ziua aceea, cetățene, zice Ned. Încă de pe când sărmana bătrână ne spunea că francezii sunt pe mare și-au debarcat la

Killala.[328]

— Da, zice John Wyse. Noi ne-am bătut pentru regele Stuart care ne-a renegat împotriva wiliamiților și ne-au trădat. Aduceți-vă aminte de Limerick și de piatra tratatului care-a fost călcat în picioare. Noi ne-am dat sângele nostru pentru Franța și Spania, pentru gâștele sălbatice. Fontenoy, mda? Și Sarsfield și O'Donnell, duce de Tetuan în Spania și Ulysses Brown din Camus care a fost feldmareșalul Mariei Tereza. Și noi ce-am primit în schimb pentru toate astea?

— Franțuzii! zice cetățeanul. Ăștia-s profesori de țopăit după muzică. Știi care-i adevărul? Ăștia n-au valorat niciodată nici cât negrul de sub unghia unui irlandez. Nu se dau acuma de ceasul morții să facă o *Entente cordiale* după muzica vândutului ăla de T.P. cu perfidul Albion? Păi ăștia sunt ăia care-au dat totdeauna foc Europei, nu?

— *Conspuez les Français,* zice Lenehan absorbindu-și berea.

— Și cât despre prusaci și hanovrieni, zice Joe, ne-ajung toți bastarzii ăștia mâncători de cârnați pe tron de la George electorul încoace până la țingăul ăla de neamț și cu băbătia cu gaze la stomac care tocmai a murit acuma de curând?

Doamne, ce mi-a mai venit să râd când a început cu baba cu ochelari de cal și care se îmbăta până nu mai știa de ea în palatul ei regal, old Vic, în fiecare noapte lăsată de la Dumnezeu, și cu ulcica ei de rouă de munte și cu vizitiul care-o ducea-n brațe la pat și ea trăgându-l de favoriți și cântându-i cântecele vechi cu *Ehren pe Rin* și vino-ncoace unde-i băuturica mai ieftioară.[329]

— De! zice J.J. Acuma-l avem pe Edward omul păcii.

— Asta să i-o spui lui mutu' zice cetățeanul. E mult mai mult vax decât pax în necăjitul ăsta. Edward Guelph-Wettin!

— Și ce mai ziceți, zice Joe, despre băieții noștri cu frica de Dumnezeu, popii și episcopii Irlandei care-i aranjează camera la Maynooth în culorile cailor de curse ale majestății sale satanice și-i proptesc și pozele tuturor cailor pe care i-au călărit jockeyi lui. Până și lord de Dublin, nu mai puțin.

— Mai bine i-ar fi proptit toate femeile pe care le-a călărit el, zice micuțul Alf.[330]

Și zice J.J.:

— Considerente ținând de spațiul limitat aflat la dispoziție au influențat decizia măriților lorzi.

— Mai încerci una, cetățene? zice Joe.

— Da, domnul meu, zice celălalt, mai încerc.

— Și tu? zice Joe.

— Rămânându-ți recunoscător, Joe, zic. Fie ca umbra să nu ți se scurteze niciodată.

— Repetăm, zice Joe.

Bloom în vremea asta îi dădea înainte cu John Wyse excitat de tot și cu mutra aia a lui de rață tăvălită prin noroi și rostogolindu-și ochii de prună în cap.

— Persecuțiile, zice, toată istoria lumii e plină de ele. Perpetuarea urii naționale între națiuni.

— Dar dumneata știi ce înseamnă o națiune? zice John Wyse.

— Da, zice Bloom.

— Ce înseamnă? zice John Wyse.

— O națiune? zice Bloom. O națiune este un același popor care trăiește într-un același loc.

— Pe Dumnezeul meu, păi atunci, zice Ned râzând, dacă așa stau lucrurile și eu sunt o națiune că și eu stau în același loc în ultimii cinci ani ăștia.

Și firește toată lumea a început să râdă de Bloom și zice el atunci ca să iasă din încurcătură.

— Sau, mă rog, care trăiește în locuri diferite.

— Atunci ăsta-i cazul meu, zice Joe.

— Care-i națiunea dumitale, dacă-mi dai voie să te-ntreb? zice cetățeanul.

— Irlanda, zice Bloom. Eu aici m-am născut. În Irlanda.

Cetățeanul n-a spus nimic decât că și-a hârâit scuipatul din gâtlej și, hopa, a scuipat din el așa ca o stridie roșie direct în colț.

— Merg și eu cu voi la rând la-ngrămădeală, Joe, zice, scoțându-și batista să se șteargă la gură.

— Uite-aici, cetățene, zice Joe. Ia-o-n mâna dreaptă și zi după mine cuvintele care urmează.

Mult[331] îndrăgitul și bogat brodatul străvechiul voal irlandez de giulgiu atribuit lui Solomon de Droma și Manus Tomaltach og MacDonogh, autorii

Cărții din Ballymote, a fost apoi cu grijă scos la iveală și a stârnit exclamații prelungi de admirație. Nu mai e nevoie să întârziem asupra frumuseții legendare a broderiilor de la colțuri, floare a artei, unde pot fi distinct deslușiți cei patru evangheliști pe rând prezentând fiecăruia din cei patru magiștri simbolul său evanghelic - un sceptru din stejar de mlaștină, o puma nord-americană (un cu mult mai nobil rege al fiarelor decât soiul britanic, fie spus în treacăt), o vițică de Kerry și un vultur auriu din Carrantuohill. Scenele zugrăvite pe câmpul emunctoriu înfățișând străvechile noastre forturi și cetăți circulare și dolmene și curți de soare ale castelelor și așezăminte de învățătură și pietre de blestem sunt tot atât de frumoase și în pigmenți tot atât de delicați ca atunci când cei care au inluminat manuscriptul din Sligo și-au dat frâu liber fanteziei lor artistice de demult în timpul barmecizilor. Glendalough, frumoasele lacuri din Killarney, ruinele din Clonmacnois, abația Cong, Glen Inagh și Cei Doisprezece Brazi, Ochiul Irlandei, Colinele Verzi din Tallaght, Croagh Patrick, fabrica de bere a d-lor Arthur Guinness, fiul și compania (S.A.), malurile lui Lough Neagh, valea Ovoca, turnul Isoldei, obeliscul Mapas, spitalul sir Patrick Dun, capul Clear, glenul Aherlow, castelul lui Lynch, Scotch House, atelierele Rathdown Union din Loughlinstown, temnița Tullamore, cascadele Castleconnel, Kilballmacshonakill, crucea de la Monasterboice, Hotelul Juraților, Purgatoriul Sf. Patrick, Pârâul Domonilor, refectoriul colegiului Maynooth, groapa lui Curley, cele trei locuri natale ale primului duce de Wellington, stânca Cashel, mlaștina Allen, depozitele de pe strada Henry, peștera lui Fingal - toate aceste scene emoționante ne sunt mai mult înfrumusețate de apele suferințelor care au trecut peste ele și de somptuoasele incrustații ale timpului.

— Ia-mpinge-ncoace băutura, zic. Care-i a cui?

— Asta-i mea, zice Joe, cum zicea diavolul către polițistul mort.

— Și eu aparțin unei rase, zice Bloom, care-i urâtă și persecutată. Chiar și acuma. Chiar și în momentul acesta. Chiar în clipa asta.

Ce mai, aproape că-și ardea degetele cu mucul ăla de țigară.[332]

— Jefuită, zice. Înșelată. Insultată. Persecutată. Luându-ni-se ce ne aparținea nouă de drept. Chiar în clipa aceasta, zice ridicându-și pumnul în sus, vânduți la licitație în Maroc asemenea sclavilor sau vitelor.

— Vorbești despre noul Ierusalim? zice cetățeanul.

— Vorbesc despre nedreptate, zice Bloom.

— Foarte bine, zice John Wyse. Atunci ridicați-vă și luptați împotriva ei, cu putere, ca niște bărbați.

Drept ca o poză de pus pe perete. Tocmai bun ca țintă pentru un glonte dum-dum. Marele față de slănină care se pune în fața pistolului. Mai de grabă l-aș vedea sub chip de coadă de mătură dacă și-ar mai pune-un șorț de fată-n casă. Și pe urmă numai ce-l vezi că se moaie tot ca o cârpă.

— Dar n-are niciun rost, zice. Forță, ură, istoria, toate chestiile astea. Asta nu-i viață pentru oameni. Insulta, ura asta. Și toată lumea știe că viața, viața adevărată e exact contrariul.

— Adică ce? zice Aif.

— Iubirea, zice Bloom. Vreau să spun, contrariul urii. Trebuie să mă duc acuma, zice către John Wyse. Numai până la colț, la tribunal, să văd dacă nu-i Martin acolo. Dacă trece pe aici, spune-i te rog că mă-ntorc imediat. O clipă numai.

Cine te ține? Și pe loc o ia din loc ca un fulger uns cu grăsime.

— Asta-i noul apostol pentru neamul gentilic, zice cetățeanul. Iubirea peste tot pământul.

— Mda, zice John Wyse. Nu-i exact asta ce ni se tot spune? Iubește-l pe aproapele tău.

— Asta? zice cetățeanul. Pungășește-l pe aproapele tău, cerșește de la aproapele tău, asta-i deviza lui. Iubire, *Moya!*[333] Chiar că mi-l închipui în *Romeo și Julieta.*

Iubirea iubește să iubească iubirea. Infirmiera îl iubește pe noul farmacist. Polițistul 14 A o iubește pe Mary Kelly. Gerty MacDowell îl iubește pe băiatul cu bicicleta. M.B. iubește un domn bine. Li Ci Han o iubește pe iubeața Cia Pu Ciou. Jumbo elefantul o iubește pe Alice elefănțica. Bătrânul domn Verschoyle, cu trompa lui acustică, o iubește pe bătrânica doamnă Verschoyle cu un ochi la făină și cu altul la slănină. Bărbatul cu impermeabilul cafeniu o iubește pe o doamnă care a murit. Majestatea sa regele o iubește pe majestatea sa regina. Doamna Norman W. Tupper îl iubește pe polițistul Taylor. Tu iubești o anumită persoană. Și această persoană iubește o altă persoană pentru că toată lumea iubește pe toată lumea, dar Dumnezeu iubește pe toată lumea.

— De, Joe, zic eu, în sănătatea ta și pace și bucurie. Mari succese, cetățene.

— Ura, ura, zice Joe.

— Binecuvântarea Domnului și a Fecioarei Maria și a sfântului Patrick pe voi toți, zice cetățeanul.

Și sus cu halba să-și ude fluierătorul.

— Îi știu eu pe ipocriții ăștia, zice, care-i trag cu propovăduiala și-n vremea asta-ți fură tot din buzunare. Ca și mironosița aia de Cromwell cu coastele lui de fier[334], care-a trecut prin sabie femeile și copiii din Drogheda, cu Biblia într-o mână și cu *Dumnezeu este iubire* scris pe gurile tunurilor. Biblia! Ați citit în *United Irishman* astăzi despre căpetenia asta a zulușilor care face o vizită în Anglia?

— Ce mai e și asta? zice Joe.

Așa că cetățeanul scoate unul din ziarele cu care umblă el și începe să citească de acolo:

— O delegație a principalilor magnați de bumbac din Manchester i-a fost prezentată ieri în audiență Majestății sale Alaki din Abeakuta de către Marele Băț de serviciu, lordul Calcăpeouă, spre a-i prezenta majestății sale mulțumirile din inimă ale comercianților britanici pentru înlesnirile ce le-au fost acordate în țara sa. Delegației i-a fost oferit un dejun la încheierea căruia întunecatul potentat, într-o orațiune fericit adusă din condei, tradusă fluent de capelanul britanic, reverendul Ananias Doamneajută Osros, a transmis mulțumirile sale călduroase Lui Massa Calcăpeouă și a subliniat relațiile cordiale existente între Abeakuta și imperiul britanic, arătând că păstrează ca pe unul din bunurile sale cele mai scumpe o Biblie ilustrată, volumul cuprinzând cuvântul Domnului și secretul măreției Angliei, ce i-a fost grațios dăruit de către Marea Femeie Șef Albă, Marea Squaw Victoria, cu o dedicație personală scrisă de mâna augustă a regalei donatoare. Alaki a ridicat apoi un toast sub semnul *Black and White,* sorbind o cupă de iubire cu rachiu de cea mai bună calitate din craniul predecesorului său nemijlocit din dinastia Kakaciakaciak, supranumit Patruzeci de Negi, după care a vizitat principala uzină din Orașul Bumbacului, și și-a depus amprenta degetului gros în cartea de onoare a vizitatorilor executând pe urmă un vechi dans de război abeakutic, în cursul căruia a înghițit mai multe cuțite și furculițe, în aplauzele hilariante scandate de palmele unor tinere fecioare.

— Văduva asta, zice Ned, cu asta mie nu mi-e frică. Mă-ntreb dacă el i-a dat bibliei ăleia aceeași folosință pe care i-aș fi dat-o eu.

— Aceeași, ba chiar și mai mult în sensul acesta, zice Lenehan. Și după aceea în acea țară mănoasă mangoul cu frunzele late a înflorit

nemaipomenit.

— Asta-i o știre de-a lui Griffith? zice John Wyse.

— Nu, zice cetățeanul. Nu-i semnată Shanganagh. E doar o inițială P.

— Și chiar o inițială foarte potrivită, zice Joe.

— Așa merg lucrurile, zice cetățeanul. Comerțul merge după steag.

— De, zice J. J., dacă-s chiar mai răi decât belgienii ăia din statul liber al Congo-ului, atunci lucrurile stau prost. Ați citit chestia aia cu individul ăla cum îl cheamă?

— Casement, zice cetățeanul. E-un irlandez.[335]

— Da, ăsta, zice J. J. le violează pe femei și pe fete și-i biciuie pe indigeni peste burtă să stoarcă din ei cât mai mult cauciuc din ăla roșu'.

— Știu eu unde s-a dus, zice Lenehan pocnind din degete.

— Cine? zic eu.

— Bloom, zice el, chestia cu tribunalul e-un bluf. A mizat pe *Zvârluga* și s-a dus să-și încaseze paraua.

— Prăpăditul ăsta care nici nu știe pe ce lume trăiește? zice cetățeanul, care nici în vis n-a pariat niciodată la curse.

— Acolo s-a dus, zice Lenehan. L-am întâlnit pe Lyons Cocoșul tocmai când se ducea să parieze pe mârțoaga aia și l-am convins eu să nu facă așa ceva și mi-a spus că Bloom îi vânduse pontul. Pariez pe ce vreți c-a mers cu o sută de șilingi la cinci. E singurul tip din Dublin care-a mers pe calul ăsta. Un cal suspect la culme.

— El însuși e o mârțoaga suspectă la culme, zice Joe.

— Ascultă, Joe, zic eu. Ia arată-mi intrarea spre ieșire.

— Uitați aici, zice Terry.

Adio Irlanda, eu mă duc la Gort. Și m-am dus în fundul curții să-mi storc pompa și la dracu' (o sută de șilingi contra cinci) pe când îmi dădeam drumul (*Zvârluga* la cota douăzeci la), dădeam drumul la încărcătură la dracu', -mi ziceam în sinea mea, știam eu că de abia aștepta (două halbe de la Joe și una la Slattery) de abia aștepta s-o ia din loc (o sută de șilingi asta înseamnă cinci lire) și când erau la (cal suspect pe dracu'), îmi spunea Pipilică Burke că cică joc de cărți și că i-ar fi bolnav copilul (ia te uită parc-am avut cinci litri) și nevastă-sa aia cu fesele fleșcăite care-i tot da zor la telefon că e *mai bine* sau *e* (au!) și era totul o înțelegere ca s-o șteargă cu banii dac-ar fi câștigat (Doamne, plin am mai fost) și că ține prăvălie fără

autorizație (uf!). Irlanda e națiunea mea zice (hoi! ftiuc!) nu te poți pune cu (gata asta-i ultima) gugușțiucii (ha!) ăștia din Ierusalim.

Ei și când m-am întors își dăduseră cu toții drumul, John Wyse zicând că Bloom fusese cu ideea cu Sinn Fein[336] că Griffith să scrie la ziar tot felul de prostii, cu juriile măsluite și că să fure banii guvernului de pe impozite și să numească consuli peste tot prin lume să se ducă să vândă produsele industriale ale Irlandei. Să furi de la unul ca să dai la altul. Ce dracu', asta ar pune capacu' dacă unu' ca ăștia cu ochii ieșiți din cap mai ajunge și subiect de conversație. Să ne mai lase dracului în pace să ne vedem de ale noastre. Să ne ferească Dumnezeu în Irlanda de băgăreți din ăștia. Domnul Bloom care le știe deja pe toate. Și bătrânul lui care înainte a făcut tot felul de excrocherii, babalâcul de Matusalem Bloom, pungașul-ăla de comis voiajor, care s-a otrăvit cu acid prusic[337] după ce-a împânzit toată țara cu minciunile lui și bijuteriile lui false. Împrumuturi prin poștă în condiții avantajoase. Orice sumă avansată la simpla cerere scrisă. N-are importanță distanța. Fără garanție. Exact ca capra lui Lanty MacHale care mergea după oricine câte-o bucată de drum.

— Păi da, astea-s faptele, zice John Wyse. Și-uite și-omul care vă poate spune sigur, Martin Cunningham.

Și, chiar, trăsura primăriei se oprise în față și cu Martin și cu el și Jack Power și-ncă un tip Crofter sau Crofton, un perceptor la pensie, care-i pe lista orangiștilor la Blackburn și care acuma mai scoate un ban sau Crawford îl cheamă învârtindu-se de colo până colo prin țară pe banii statului.

Călătorii noștri ajunseră[338] la hanul cel rustic și coborâră de pe armăsarii lor.

— Ho, rândașule, strigă acela care după înfățișare părea să fie conducătorul grupului. Mă, păcătosule! Ia fă-te-n-coace!

Și spunând acestea băngăni cu garda spadei în oblonul deschis.

Hangiul ieși la această chemare încingându-și livreaua.

— Adăpost bun găsiți la mine, înălțimile voastre, zise cu plecăciune respectuoasă.

— Mișcă-te jupâne, strigă cel care ciocănise. Îngrijește-te de telegarii noștri. Și nouă dă-ne din ce-ai mai bun, căci, pe cinstea mea, avem mare trebuință.

— Dar vai mie, bunilor stăpâni, zise hangiul, sărmana mea casă n-are decât o cămară pustie. Nu știu zău ce le-aș putea oferi înălțimilor voastre.

— Ce-i asta, mârlane, strigă al doilea din grup, un om cu înfățișare plăcută, așa-i slujești tu pe mesagerii regelui, jupân Capsec?

Cât ai clipi hangiul se schimbă la față.

— Vă cer îngăduință senioriile voastre, spuse cu umilință. Dacă sunteți mesagerii regelui (Dumnezeu să-l ocrotească pe majestatea sa!) atunci de nimic nu veți duce lipsă. Prietenii regelui (Dumnezeu să-l binecuvânteze pe majestatea sa!) n-au să stea să postească în casa mea, v-o jur.

— Atunci dă-i drumul! strigă acel călător care încă nu deschisese gura și care după înfățișare părea un militar hârșit prin viață. Ce-ai să ne dai?

Hangiul făcu iarăși plecăciune dând astfel răspuns:

— Ce doriți, bunilor mei stăpâni, pateu de porumbel gras, ceva escalop de vânat, o spată de vită, rață sălbatică tocmai bine friptă cu untură, un cap de mistreț cu fistic, o ulcică cu smântână a întâia, omletă cu mărar și o butelcă cu vin bătrân de Rin?

— La dracu', strigă cel care vorbise la urmă. Asta-mi place. Cu fistic!

— Aha! strigă cel cu înfățișare plăcută. O casă sărăcăcioasă și o cămară pustie, zice el. Vesel pungaș!

Așa că uite-l pe Martin că intră și întreabă unde-i Bloom.

— Unde e? zice Lenehan. Acolo unde poate să fure de la văduve și de la orfani.

— Nu e adevărat, zice John Wyse, ce-i spuneam cetățeanului despre Bloom și Sinn Fein?

— E-adevărat, zice Martin. Sau cel puțin așa se spune.

— Cine-a făcut asemenea alegații? zice Alf.

— Eu, zice Joe. Eu sunt aligatorul.

— Și în fond, zice John Wyse, de ce n-ar putea și-un ovrei să-și iubească țara, ca oricare altul?

— De ce nu? zice J.J., când e și el sigur de tot care e exact țara lui.

— Da' ce-i ăsta, ovrei sau creștin sau papistaș sau pungaș sau ce dracu' e? zice Ned. Sau mai bine zis, cine e? Nu te supăra, Crofton.

— Noi n-avem treabă cu el, zice Crofton orangistul sau presbiterianul, ce-o fi.

— Cine-i Junius? zice J.J.

— E-un ovrei pervertit, zice Martin, de undeva din Ungaria și el a fost ăla care-a făcut toate planurile după sistemul unguresc. Se știe asta la primărie.

— E văr cu Bloom dentistul? zice Jack Power.

— Deloc, zice Martin. Doar cu numele. Pe el îl chema Virag. Așa-l chema pe taică-su care s-a otrăvit. Și-a schimbat numele prin hotărâre judecătorească, taică-su.

— Ăsta-i noul Messia pentru Irlanda! zice cetățeanul. Insula sfinților și a înțelepților!

— Mda, ei își tot așteaptă mântuitorul, zice Martin. Ca și noi, de fapt.

— Da, zice J.J., și-orice băiat li se naște ei cred c-ar putea să fie Messia al lor. Și tot ovreiul e-n culmea excitației, mi-nchipui, până află dacă-i tată sau mamă.

— Tot așteptându-se ca viitoarea lor clipă să le fie următoarea, zice Lenehan.

— O, Doamne, zice Ned, ar fi trebuit să-l fi văzut pe Bloom înainte să-i fi murit băiatul ăla care i se născuse. L-am întâlnit într-o zi la piață cumpărând o cutie de pastă Naeve pentru bebeluși cu șase săptămâni înainte să-i fi născut nevastă-sa.

— *En ventre sa mère,* zice J.J.

— Și mai spuneți că unu' ca ăștia e bărbat? zice cetățeanul.

— Mă întreb dacă și-o fi scos-o vreodată la lumina soarelui, zice Joe.

— Oricum, i s-au născut doi copii, zice Jack Power.

— Și pe cine bănuiește? zice cetățeanul.

Adevărul e că multe adevăruri sunt spuse așa în glumă. Asta-i un fel de corcitură de-astea, amestecătură. La hotel îmi spunea Pipilică se-ntindea în pat o dată pe lună cu dureri de cap ca orice târfă când îi vine perioada. Știți ce spun eu? Ar fi o faptă bună și plăcută în ochii Domnului să-l înșfaci de ceafă pe unu' ca ăștia și să-l arunci dracului în mare. Asta ar fi omucidere în legitimă apărare, asta ar fi. Și pe urmă o mai și întinde cu alea cinci lire ale lui fără să dea și el o halbă ca omu'. Dumnezeu să ne binecuvânteze. Nici cât negru sub unghie.

— Să fim miloși cu aproapele nostru, zice Martin. Da' unde-i? N-avem timp să stăm s-așteptăm.

— Asta-i un lup de piele de oaie, zice cetățeanul. Asta e. Virag din Ungaria. Zi-i mai bine Ahasverus. Blestemat de Dumnezeu.

— Ai timp pentru-o libație scurtă, Martin? zice Ned.
— Una numai, zice Martin. Ne grăbim. J.J. și S.
— Tu, Jack? Crofton? Trei mici, Terry.
— Sfântul Patrick ar trebui să mai debarce o dată la Ballykinlar și să ne convertească, zice cetățeanul, după ce-am dat drumul la lepădături ca astea să ne molipsească țărmurile.
— Da, zice Martin bătând în masă după paharul lui. Dumnezeu să ne ajute pe toți aici de față, asta-i ruga mea.
— Amin, zice cetățeanul.
— Să ne-audă Dumnezeu. Trag nădejde, zice Joe.

Și la clinchetul clopoțelului sfințit[339], precedați de un purtător al crucii și de ministranți, turiferari, purtători ai navei sfinte, lectori, ostiarii, diaconi și subdiaconi, întreaga congregație sacră se apropie de abații încununați cu mitre, priorii și gardianii și călugării și frații; călugării lui Benedict de Spoleto, cartuziani și camaldolesi, cistercieni și olivetani, oratorieni și vallombrosani, și călugării lui Augustin, brigitani, premonstratezieni, servi, trinitarieni, și copiii lui Petru Nolasco: și odată cu ei de la muntele Carmel copiii lui Ilie profetul conduși de episcopul Albert și de Teresa de Avila, cu încălțări și desculți: și călugării cafenii și cenușii, fiii sărmanului Francisc, capucini, cordelieri, minimi și observanți, și fiicele Clarei; și fiii lui Dominic, călugării predicatori, și fiii lui Vincent: și călugării sfântului Wolstan: și Ignatius și copiii săi: și confraternitatea fraților creștini conduși de reverendul frate Edmund Ignatius Rice. Și după ei veneau toți sfinții și sfintele, martiri, fecioare și confesori: sf. Cyr și sf. Isidore Arator și sf. Iacob cel Mic și sf. Phocas din Sinope și sf. Julian Hospitalierul și sf. Felix de Cantalice și sf. Simion Stâlpnicul și sf. Ștefan Protomartirul și sf. Ioan al Domnului și sf. Ferreol și sf. Leugarde și sf. Teodotus și sf. Vulmar și sf. Richard și sf. Vincent de Paul și sf. Martin de Todi și sf. Martin de Tours, și sf. Alfred și sf. Joseph și sf. Denis și sf. Cornelius și sf. Leopold și sf. Bernard și sf. Terențiu și sf. Edward și sf. Owen Caniculus și sf. Anonimus și sf. Eponimus și sf. Pseudonimus și sf. Hominimus și sf. Paronimus și sf. Sinonimus și sf. Laurence O'Toole și sf. Iacob de Dingle și Compostella și sf. Columcille și sf. Columba și sf. Celestine și sf. Colman și sf. Kevin și sf. Brendan și sf. Frigidian și sf. Senan și sf. Fachtna și sf. Columbanus și sf. Gali și sf. Fursey și sf. Fintan și sf. Fiacre

și sf. Ioan Nepumoc și sf. Toma d'Aquino și sf. Ives al Bretaniei și sf. Michan și sf. Herman-Joseph și cei trei sfinți patroni ai sfintei tinereți sf. Aloysius Gonzaga și sf. Stanislaus Kostka și sf. John Berchmans și sf. Gervasus, Servasius și Bonifacius și sf. Bride și sf. Kieran și sf. Canice din Kilkenny și sf. Jarlath din Tuam și sf. Finbarr și sf. Pappin din Ballymun și fratele Aloysius Pacificus și fratele Louis Bellicosus și sfintele Rosa din Lima și din Viterbo și sf. Martha din Bethania și sf. Maria Egipțianca și sf. Lucia și sf. Brigid și sf. Attracta și sf. Dympna și sf. Ita și sf. Marion Calpensis și fericita Sora Teresa a Copilului Isus și sf. Barbara și sf. Scholastica și sf. Ursula cu cele unsprezece mii de fecioare. Și toți veneau cu nimburi și aureole și glorii purtând frunze de palm și harfe și săbii și cununi de măslin în robe în care erau împletite bunecuvântatele simboluri ale puterii lor, cornuri de cerneală, săgeți, pâini, urcioare, lanțuri, securi, copaci, poduri, copii în albie, scoici, pungi, foarfeci, chei, dragoni, crini, alice mari, bărbi, porci, lămpi, foale, faguri, linguri, stele, șerpi, nicovale, cutii cu vaselină, clopote, cârje, forceps, coarne de cerb, cizme impermeabile, șoimi, pietre de moară, ochii pe un platou, lumânări de ceară, cădelnițe, licorne. Și pe când înaintau șerpuind pe lângă Coloana lui Nelson, pe strada Henry, strada Mary, strada Capelei, strada Micii Britanii, cântând introitul în *Epiphania Domini* care începe cu cuvintele *Surge, illuminare* și apoi cu multă dulceață în treptatul Omnes care spune *de Saba venient* făceau felurite minuni cum ar fi exorcizarea demonilor, trezirea morților la viață, înmulțirea peștilor, vindecarea ologilor și a orbilor, descoperirea diferitelor obiecte care fuseseră pierdute, interpretarea și îndeplinirea scripturilor, binecuvântări și profeții. Și la urmă, sub un baldachin de țesătură și aur venea reverendul Părinte O'Flynn însoțit de Malachi și Patrick. Și când bunii părinți ajunseră la locul cuvenit, casa lui Bernard Kiernan and Co, S.A., nr. 8, 9 și 10 strada Micii Britanii, băcănie, vinărie și băuturi spirtoase, cu autorizație pentru vânzarea berei, vinului și băuturilor spirtoase pentru consum la fața locului, celebranții au binecuvântat casa și au cădelnițat ferestrele cu spros și etravele și bolțile și aretele și capitelurile și pedimentele și cornișele și arcurile îngropate și spirele și cupolele și au stropit cu apă sfințită pervazele și s-au rugat ca Dumnezeu să binecuvânteze casa lui Abraham și Isaac și Iacob și să-i facă pe îngerii luminii Sale să sălășluiască acolo. Și intrând au binecuvântat

merindele și băuturile și adunarea tuturor celor binecuvântați astfel au răspuns rugilor lor.

— *Adiutorium nostrum in nomine Domini.*

— *Que fecit coelum et terram.*

— *Dominus vobiscum.*

— *Et cum spiritu tuo.*[340]

Și el își lăsă mâinile asupra celor binecuvântați și aduse mulțumire și se rugă și împreună cu el se rugară toți:

— *Deus, cuius verbo sanctificatur omnia, benedictionem tuam effunde super creaturas istas: et proesta ut quisquis eis secundum legem et voluntatem Tuam cum gratiarum actione usus fuerit per invocationem Sanctissimi nominis Tui corporis sanitatem et animae tutelam Te auctore percipiat per Christum Dominum nostrum.*[341]

— Și Amin spunem cu toții, zice Jack.

— O mie de ani pace, Lambert, zice Crofton sau Crawford.

— Așa, zice Ned ridicându-și paharul de whisky. Și belșug în viața personală.

Mă tot uitam prin jur să văd cui are să-i vină gândul cel bun când dracu' să mă ia dacă nu-l văd că intră iar pe ușă prefăcându-se c-ar fi al dracului de grăbit.

— Am fost dincolo pe la tribunal, zice. Sper că n-am…

— Nu, zice Martin, suntem gata.

Tribunal pe dracu' și-n vremea asta buzunarele-ți atârnă până jos de pline ce-s cu aur și argint. Iepure fricos și murdar. Ăsta să ne dea ceva de băut? Nici nu-i trece prin gând. Așa-s toți ovreii. Toate numai pentru ei. Viclean ca un șobolan de hazna. O sută pentru cinci.

— Să nu spui la nimeni, zice cetățeanul.

— Poftim, zice el.

— Hai, băieți, zice Martin, când vede că-ncep să se-ncurce lucrurile. Haide să mergem.

— Să nu mai spui la nimenea, zice cetățeanul mârâind la el. E secret.

Și uite că se trezește și javra și începe să mârâie.

— La revedere la toată lumea, zice Martin.

Și i-a scos de acolo cât a putut mai repede, Jack Power și Crofton sau cum i-o fi zicând și el la mijloc prefăcându-se că nu pricepe nimic, drept la trăsura primăriei.

— Dă-i drumul, zice Martin vizitiului.

Delfinul alb ca laptele își scutură coama și, ridicându-se la pupa aurie, cârmaciul întinse pânza umflată în vânt și purcese la drum cu toate pânzele sus, cu armătura la babord. O mulțime de nimfe mândre se traseră aproape de tribord și babord și, agățându-se de coastele nobilei ambarcațiuni își împletiră trupurile strălucitoare așa cum face îndemânatecul rotar când alcătuiește în jurul butucului roții razele deopotrivă de depărtate din care fiecare e surora celeilalte și le leagă laolaltă cu un inel pe dinafară și

iuțește astfel pasul bărbaților când se îndreaptă spre câte o bătălie sau se înfruntă între ei pentru surâsul frumoaselor doamne. Chiar astfel veneau și se împleteau pe corabia aceasta iubețele nimfe, surorile nemuritoare. Și râdeau, jucându-se în cercurile de spumă; și corabia despica valurile.

Da' tocmai îmi coboram halba dracului de la gură când îl văd pe cetățean ridicându-se de pe scaun și luând-o bălăbănindu-se pe picioare spre ușă, pufăind și suflând greu de atâta lichid în el și blestemându-l cu blestemul lui Cromwell, cu clopoțel, carte sfântă și lumânare, pe limba irlandeză, scuipând și horcăind din el și Joe și cu micul Alf ținându-se de el ca o lipitoare și încercând să-l potolească.

— Lăsați-mă-n pace, zice el.

Și uite-l că ajunge la ușă cu ei cu tot și zbiară din răsputeri:

— De trei ori ura pentru Israel!

La dracu' stai dracului liniștit pe fundul tău parlamentar cum ar veni și nu te mai da în spectacol. Doamne, întotdeauna are să se găsească câte o paiață din ăștia să facă un scandal cât toate zilele din te miri ce. Ți se-ntoarce berea în stomac, nu alta.

Și toți vagabonzii și haimanalele din Irlanda în jurul ușii și Martin țipând la birjar că s-o ia din loc și cetățeanul zbierând și Alf și Joe trăgând de el să tacă dracului din gură și el montat la culme cu ovreii în sus cu ovreii în jos și vagabonzii rânjind și strigând la el să țină un discurs și Jack Power încercând să-l facă să stea dracului jos în mașină și să-și țină fleanca și un gură-cască cu un bandaj peste un ochi care începe să cânte *Dacă omul din lună ar fi ovrei, ar fi ovrei, ar fi ovrei,* și o putoare strigă și ea dracului cât poate:

— Hei, domnu, domnu! ești descheiat la pantaloni, domnu!

Și zice el:

— Mendelssohn a fost evreu și Karl Marx și Mercadante și Spinoza. Și Mântuitorul a fost evreu și tatăl lui a fost evreu. Dumnezeul vostru.

— N-a avut tată, zice Martin. Gata acuma. Dă-i drumul, domnule.

— Dumnezeul cui? zice cetățeanul.

— Oricum, unchiul său a fost evreu, zice el. Dumnezeul vostru a fost evreu. Cristos a fost evreu ca și mine.

Și cetățeanul odată hopa îndărăt în cârciumă.

— Pe Dumnezeul meu, zice, îi sparg capul ovreiului ăsta blestemat că ia în deșert numele Domnului. Doamne, îl răstignesc, asta-i fac. Ia dă-ncoace

cutia aia de biscuiți.

— Stai! Stai nițel, dracului! zice Joe.

O mulțime numeroasă însuflețită de calde sentimente de simpatie de prieteni și cunoștințe din metropolă și suburbiile Dublinului se reuniseră cu miile să-și ia rămas bun de la *Nagyaságos uram Lipóti Virag*[342], până de curând de la casa d-lor Alexander Thom, tipografi ai majestății sale, cu prilejul plecării sale spre meleagurile îndepărtate ale Százharminezbrojugulyás-Dugulás (Pajiștea Apelor Murmurătoare). Ceremonia care a pornit cu mare *éclat* a fost caracterizată de cea mai impresionantă cordialitate. Un sul de pergament vechi irlandez, împodobit cu miniaturi, opera artiștilor irlandezi, i-a fost dăruit distinsului fenomenolog în numele unei mari secțiuni a comunității însoțit de asemenea de oferta unei casete de argint, cu mult gust încrustată în stilul vechilor ornamente celtice, lucrare care merită toate laudele pentru executanții săi, d-nii Iacob *agus* Iacob. Oaspetele care se pregătea de plecare a fost obiectul unei ovații inimoase, mulți dintre cei de față fiind emoționați în mod vizibil până la lacrimi când aleasa orchestră de suflători irlandezi a intonat binecunoscutele tonuri ale imnului *Întoarce-te la Erin,* urmate imediat de *Marșul lui Rákóczy.* Butoaie cu catran și ruguri de bucurie au fost aprinse de-a lungul coastelor celor patru mări pe vârfurile colinei Howth, Muntelui celor trei stânci, Căpățânei de zahăr, Capului Bray, munților Mourne Galtees, Boului și piscurilor Donegal și Sperrin, Nagles și Bograghs, pe dealurile Connemara, pe recifurile M'Gillicuddy, Slieve Aughty, Slieve Bernagh și Slieve Bloom. Printre uralele care au sfâșiat bolta cerească, întâmpinate cu ovații de răspuns din partea pâlcurilor de scutieri din îndepărtatele dealuri cambriene și caledoniene, giganticul vas de plăcere a purces încet la drumul său salutat cu tribut floral adus în ultimul ceas de reprezentantele sexului frumos prezente acolo în mare număr, în vreme ce, pe măsură ce înainta pe cursul râului escortat de o flotilă de ambarcațiuni, steagurile și pavilioanele de la oficiul de mărfuri și de la vamă fluturau în semn de salut ca și cele de la centrala electrică de la Pigenhouse. *Visszontlátásra, kedvés baráton! Visszontlátásra!* [343] Te-ai dus dar nu vei fi dat uitării.

Nici dracu' nu l-ar mai fi putut opri până n-a pus mâna nici nu știu cum pe cutia aia de tinichea și țuști afară cu micul Alf agățat de brațul lui și urlând ca un porc înjunghiat exact ca într-o piesă de teatru dracului.

— Unde e că-l omor dracului?

Și Ned și J.G. nemaiputându-se ține pe picioare de râs.

— Blestemăție, zic, să știi că e lată.

Noroc că vizitiul întorsese capul mârțoagei în partea aialaltă și-i dăduse bice.

— Stai așa, cetățene, zice Joe. Oprește-te.

Decât că să se oprească, și-a făcut odată vânt și-a azvârlit-o. Mulțumesc lui Dumnezeu că avea soarele în ochi altminteri i-ar fi spart capul. Doar că n-a aruncat-o până la dracu-n praznic. S-a speriat dracului și calul și javra după trăsură cât o țineau picioarele și tot poședicul din jur țipând și râzând și cutia de tinichea zăngănind după ea pe pavaj.

Înfricoșătoarea catastrofă s-a produs ca să zicem așa instantaneu. Observatorul de la Dunsink a înregistrat toate cele unsprezece zguduiri, cu toatele de gradul cinci pe scara Mercalli, și nu s-a înregistrat niciun precedent al vreunei alte tulburări seismice similare pe insula noastră de la cutremurul din 1534, anul rebeliunii lui Thomas Mătăsosul. Epicentrul pare să se fi situat în acea parte a regiunei metropolei care e constituită din cheiul hanului și din parohia sfântului Michan pe o suprafață de patruzeci și unu de acre două sferturi și un stânjen. Toate impunătoarele reședințe din vecinătatea palatului de justiție au fost ruinate și nobilul edificiu însuși unde în momentul catastrofei se desfășurau dezbateri juridice, este literalmente o masă de ruine sub care este de temut că toți ocupanții au fost îngropați de vii. Din relatările martorilor oculari reiese că valurile seismice au fost însoțite de o violentă perturbație atmosferică de caracter ciclonic. Un acoperământ de cap după aceea identificat ca aparținând mult respectatului slujitor al coroanei și al justiției de pace dl. George Fottrell și o umbrelă de mătase cu măciulie de aur și cu inițiale gravate și purtând de asemenea blazonul și adresa domiciliului eruditului și respectatului președinte al curții de jurați sir Frederick Falkiner, primul magistrat al Dublinului, au fost descoperite de echipele de ajutor în regiuni îndepărtate ale insulei, respectiv primul în cel de al treilea strat bazaltic pe marea șosea națională, cealaltă îngropată până la o adâncime de trei picioare șase degete în țărmul nisipos al golfului Holeopen aproape de vechiul Cap Kinsale. Alți martori oculari declară că au observat un obiect incandescent de proporții enorme zburând prin atmosferă cu o velocitate înfricoșătoare pe o traiectorie cu direcția vest-sud-vest. Mesaje de condoleanțe și simpatie sunt

primite ceas după ceas din toate părțile diferitelor continente și suveranul pontif a acceptat cordial să dispună ca o *missa pro defunctis* specială să fie celebrată simultan de către slujitorii tuturor bisericilor catedrale din toate diocesele episcopale supuse autorității spirituale ale Sfântului Scaun în ajutorul sufletelor credincioșilor dispăruți care au fost atât de pe neașteptate chemați dintre noi. Operațiunile de salvare, înlăturarea ruinelor și a rămășițelor omenești etc., au fost încredințate d-lor Michael Meade și fiul, strada Great Brunswick, 159 și d-lor T.C. Martin, North Wall, 77, 78, 79 și 80, asistați de ostași și ofițeri din companiile de infanterie ușoară ale ducelui de Cornwall sub comanda personală a alteței sale regale contraamiralul sir Hercules Hannibal Habeas Corpus Anderson K.G, K.P., K.T., P.C., K.C.B., M.P.. J.P., M.B., D.S.O., S.O.D., M.F.H., M.R.I.A.. B.L., dr. mus., P.L.G., F.T.C.D., F.R.U.I., F.R.C.P.I., și F.R.C.S.I.

Așa ceva cred că nu s-a mai văzut de când lumea. Doamne, dacă l-ar fi izbit așa cu biletul ăla de pariu în cap și-ar fi adus aminte de cupa de azi câte zile ar trăi, dar și pe cetățean l-ar fi umflat pentru atac armat, și scandal public și pe Joe pentru complicitate și încurajare. Vizitiul i-a salvat viața dând bice cât a putut - asta-i sigur cum e sigur că Dumnezeu l-a făcut pe Moise al lor. Ce? O, Isuse, chiar așa. Și ălălalt cu înjurăturile după el.

— L-am omorât, zice, sau ce i-am făcut?

Și mai și zbierând la javră:

— După el, Garry! După el, mă băiete!

Și ce-am mai văzut la urmă era trăsura aia blestemată dând colțul și față de oaie înăuntru gesticulând și javra dracului după ei cu urechile pe spate străduindu-se cât putea să-l ajungă să-l rupă în bucăți. O sută contra cinci! Doamne, da' a și avut de ce să se bucure pentru banii ăștia, chiar.

Și deodată[344] a pogorât asupra lor o mare lumină și au văzut atunci carul în care era El suind la cer. Și îl văzură pe El în car învestmântat în gloria strălucirii, cu vestmintele lui ca soarele, frumos precum luna și cumplit că de groază nu se puteau uita la El. Și iată un glas din cer zicând *Ilie! Ilie!* Și El răspunse cu strigăt mare: *Abba! Adonai!* Și îl văzură pe El, chiar pe El, ben Bloom Elijah, prin norii de îngeri înălțându-se în splendoarea strălucirii într-un unghi de patruzeci și cinci de grade peste stabilimentul lui Donohue în strada Little Green precum piatra dintr-o praștie.

Seara de vară cuprindea treptat lumea în îmbrățișarea ei tainică.[345] Departe spre vest soarele apunea și ultimele licăriri ale zilei prea trecătoare mai adăstau cu nostalgică iubire peste mare și pe plajă, pe mândrul promontoriu al bătrânului și îndrăgostitului Howth ca întotdeauna străjuind apele golfului, peste stâncile acoperite de ierburi marine de-a lungul coastei Sandymountului și, în sfârșit dar nu în cele din urmă, peste liniștita bisericuță de unde izvorau când și când în tăcerea amurgului glasul rugăciunilor înălțate spre cea care este în pura ei strălucire o rază întotdeauna luminând, alinând inima bântuită de furtuni a omului, Maria, luceafărul mărilor.

Cele trei tinere fete, bune și dragi prietene, erau așezate pe stânci, bucurându-se de frumusețea acestei scene vesperale și de aerul, proaspăt dar nu din cale afară de răcoros. De multe ori și adesea obișnuiau ele să vină aici în colțul acesta favorit al lor să schimbe în liniște câteva vorbe inocente pe lângă apele înspumate și să tăinuiască despre cele apropiate inimilor curate ale fetelor, Cissy Caffrey și Edy Boardman cu copilașul în cărucior și Tommy și Jacky Caffrey, doi băieței cu păr cârlionțat, îmbrăcați în costumașe marinar cu berete asortate și cu numele Vasul Majestății Sale Belleisle înscrise pe amândouă. Căci Tommy și Jacky Caffrey erau gemeni, de abia împliniseră patru anișori, și chiar gemeni foarte râzgâiați și zgomotoși uneori, dar cu toate acestea niște copilași scumpi cu chipuri luminoase vesele și atâta de drăgălași. Își făceau de lucru în nisip cu lopățelele și gălețica, ridicând castele de nisip cum fac copiii, sau jucându-se cu mingea lor mare colorată, fericiți cât era ziulica de lungă. Și Edy Boardman îl legăna pe dolofanul copilaș încolo și încoace în căruciorul lui în vreme ce tânărul domnișor sughița de râs. Avea doar 11 luni și 9 zile, și deși încă abia o bucățică de omuleț, începea tocmai să-și încerce primele gângureli copilărești. Cissy Caffrey se apleca asupra lui să-i gâdile obrăjorii grăsulii și gropița abia adâncită din bărbie.

— Haide, bebeluș, spunea Cissy Caffrey. Ia spune tu, tare. Tare. Dă-mi un pic de apă.

Și copilașul gânguri după ea:

— U gic, u gic de giapă.

Cissy Caffrey nu mai știa cum să-l cocoloșească pe omulețul acesta, căci îi plăceau grozav copiii, avea atâta răbdare cu ei când erau bolnăviori și

Tommy Caffrey nici nu putea fi convins niciodată să-și bea untura de pește dacă nu era Cissy Caffrey să-l țină de nas și să-i promită coltucul de pâine de secară bine unsă cu sirop. Ce bine se pricepea să-i ia fetița asta pe cei mici! Dar adevărul era că bebe era el însuși o bomboană de copilaș, cu adevărat un îngeraș cu babețica asta nouă cu desene. Nu era nici de departe una din fetișcanele astea moderne, cochete și fandosite, vreo Flora MacFlimsy, buna noastră Cissy Caffrey. N-ai fi găsit o fată cu inima mai curată pe toată fața pământului, întotdeauna cu ochii ei de țigăncușă râzători și limpezi și un cuvânt plin de bucuria de a trăi pe buzele ei roșii ca cireașa, pe scurt o fată s-o tot iubești. Edy Boardman și ea râdea din toată inima auzindu-și frățiorul cum stâlcește cuvintele.

Însă tocmai atunci se născu o ceartă între domnișorul Tommy și domnișorul Jacky. Băieții sunt mai mofturoși, și gemenii noștri nu făceau nici ei excepție de la această regulă. Mărul discordiei era un anume castel de nisip pe care-l construise tânărul Jacky și acum tânărul Tommy se gândea să dreagă el lucrurile și socotea că ar fi fost mai potrivit ca arhitectura să aibă o poartă în față așa cum avea turnul Martello. Și dacă domnișorul Tommy era un încăpățânat, domnișorul Jacky își avea și el toanele lui, și, după principiul că pentru orice irlandez cât de mic casa sa e castelul său, se aruncă asupra urâciosului său rival, și încă cu o asemenea înverșunare chiar, încât agresorul de adineaori o păți rău și chiar (vai! cu durere o spunem) și castelul pricină a acestei contradicții. Nu mai e nevoie să spunem că țipetele domnișorului Tommy înfrânt în această încercare atraseră atenția celor două prietene.

— Ia vino-ncoace, Tommy, îl chemă pe un ton imperativ surioara lui. Și tu, Jacky, rușine, să-l tăvălești așa pe Tommy săracu' prin nisipul ăsta murdar. Stai că te prind eu și-ai să vezi.

Cu ochii încețoșați de lacrimile pe care nu apucase să le verse, domnișorul Tommy se apropie la chemarea ei, căci cuvântul surioarei lor mai mari era literă de lege pentru gemeni. Și în ce stare jalnică era după această neplăcută aventură. Bereta lui de marinar și chiloțeii erau plini de nisip numai că Cissy era o adevărată meșteră în arta de a remedia micile necazuri ale vieții și cât ai clipi nu se mai vedea fir de nisip pe costumașul lui atât de drăguț. Dar ochii lui albaștri îi străluceau de lacrimi fierbinți care stăteau să țâșnească, astfel că ea i-i sărută alinându-le usturimea și făcu o

dată cu pumnul spre domnișorul Jacky, vinovatul, spunându-i că-l prinde ea și are să vadă el atunci, și ochii îi scânteiau a dojană.

— Jacky, răule și urâtule! strigă ea.

Își petrecu brațul pe după umerii micului marinar și-l trase lângă ea alintându-l:

— Ce spui tu? Cum te cheamă? Pâine cu unt?

— Ia spune-mi, cine-i drăguța ta, vorbi și Edy Boardman. Cissy e drăguța ta?

— Mnao, spuse Tommy printre lacrimi.

— Nu-i Edy Boardman iubițica ta? întrebă Cissy.

— Mnao, spuse Tommy.

— Știu eu, spuse nu prea cu drăgălășenie Edy Boardman aruncând o privire șireată din ochii ei miopi. Știu eu cine-i drăguța lui Tommy. Pe Gerty o iubește Tommy.

— Mnao, spuse Tommy gata să izbucnească de-a binelea în plâns.

Cissy însă cu mintea ei mereu atentă ca o mamă înțelesese că nu era în regulă și-i șopti lui Edy Boardman să-l ducă dincolo după cărucior să nu-l vadă domnii și să bage de seamă să nu-și ude pantofiorii noi galbeni.

Însă cine era Gerty?

Gerty MacDowell, acum așezată alături de tovarășele ei, dar pierdută în gânduri, privind departe în zare, era, ca să spunem adevărul adevărat, cea mai frumoasă dintre fecioarele irlandeze din cele cu vino-ncoace pe care ai fi putut-o vedea cât vezi cu ochii. Toți cei care o știau erau de acord că era o adevărată frumusețe, deși, cum spunea adesea lumea, trăgea mai degrabă spre alde Giltrap decât spre MacDowell. Avea o siluetă zveltă și plină de grație, înclinând chiar mai degrabă spre fragilitate - poate chiar cam prea slabă, dar perlele cu gelatină de fier pe care le luase acuma în urmă îi făcuseră incomparabil mai bine decât pilulele Văduvei Welch pentru dame și era mult mai bine și cu pierderile de sânge pe care le avusese la un moment dat și cu oboseala. Paloarea de ceară a chipului său era aproape eterealä în puritatea ei ivorină deși gura ei ca un boboc de trandafir era un adevărat arc al lui Cupidon, de o perfecțiune grecească. Mâinile ei erau alabastru străbătut de vene fine cu degete prelungi și albe cum numai sucul de lămâie și regina cremei de mâini le-ar fi putut desăvârși deși nu era deloc adevărat că ar fi purtat mănuși lungi în pat și nici că ar fi făcut baie de lapte la picioare. Bertha Supple îi spusese asta o dată lui Edy Boardman,

dar era o minciună sfruntată, că era pornită, certată la cuțite cu Gerty (fetele tinere au și ele firește micile lor discordii câteodată, ca orice muritoare) și-i și spusese să nu scape niciun cuvânt, orice-ar fi, că ea îi spusese sau n-avea să mai vorbească niciodată cu ea. Nu. Trebuie să-i dăm cezarului ce-i al cezarului. Era un rafinament înnăscut, *o hauteur* languroasă, regească, în făptura lui Gerty și asta transpărea dincolo de orice îndoială în mâinile ei delicate și în prestanța cu care pășea pe picioarele ei arcuite frumos cambrate. Dacă soarta cea bună ar fi vrut ca ea să se fi născut într-o familie înstărită, în lumea bună și dacă s-ar fi putut bucura de binefacerile unei educații îngrijite, Gerty MacDowell ar fi putut sta cu strălucire alături de orice doamnă de rang din țară și s-ar fi putut admira împodobită cu giuvaeruri de preț pe frunte și admiratori din familiile patriciene la picioare întrecându-se între ei care să-i aștearnă în față omagiile. Poate că asta, iubirea care ar fi putut fi, era ceea ce sufla peste chipul ei cu trăsături delicate uneori o expresie de încordare abia simțită, un înțeles tăinuit, asta poate aprindea în ochii ei frumoși un dor straniu, dăruindu-i un farmec căruia puțini îi puteau rezista. De ce au oare femeile ochi atât de vrăjitorești? Ai lui Gerty erau de cel mai albastru albastru irlandez, puși în valoare de gene superbe și de sprâncene negre expresive. Fusese o vreme când sprâncenele acestea parcă nu erau atât de fascinante, de mătăsoase. Madame Very Verity, redactoarea paginii Femeia Frumoasă a săptămânalului *Princess,* fusese cea care, cea dintâi, o consiliase să încerce produsul Sprâncenata care dăruie ochilor expresia aceea absolut de neuitat, care e atât de prețuită de cele mai elegante frumuseți ale zilei, și ea nu regretase niciodată că-i ascultase sfatul. Pe urmă mai fusese și roșeața vindecată în chip științific și cum să fiți înaltă sporiți-vă greutatea și aveți o față frumoasă dar nasul dumneavoastră? Asta i s-ar fi potrivit d-nei Dignam, pentru că ea avea un nas ca o pătlăgică. Însă podoaba cea mai de preț a lui Gerty era bogăția minunatului ei păr. Era castaniu întunecat și cu o ondulație absolut naturală. Și-l tunsese chiar în dimineața aceea fiind acum crai nou și i se aranjase jur împrejurul capului ei frumos într-o revărsare de bucle luxuriante și își făcuse și unghiile, fiind joi, zi, după horoscop, care aduce reușită în tot ce întreprinzi. Și tocmai în clipa aceea, la cuvintele lui Edy, o roșeață elocventă, suavă ca cea mai străvezie petală de roză, se strecură în obrajii ei și era atât de frumoasă în dulcea ei sfială

feciorelnică încât îți venea să spui că în toată mândra țară a Irlandei n-ai fi găsit fată mai fermecătoare ca ea.

O clipă rămase tăcută cu ochii plecați și cu o expresie parcă tristă pe față. Părea că ar fi vrut să răspundă, însă ceva neștiut îi opri cuvintele pe buze. Un îndemn lăuntric o îndemna să vorbească; demnitatea îi spunea că trebuie să păstreze tăcerea. Buzele ei frumoase se întredeschideau însă apoi ea își ridică ochii și izbucni într-un râs scurt voios care avea toată prospețimea unei dimineți tinere de primăvară. Știa foarte bine, nimeni mai bine decât ea, ce-o făcuse pe Edy cea încrucișată să spună asta: că el își mai rărise parcă atențiile față de ea dar în realitate era doar o mică ceartă între îndrăgostiți. Și ca de obicei cineva strâmba din nas în legătură cu băiatul acela care avea bicicletă și tot trecea în sus și în jos prin fața ferestrei ei. Decât că acuma tatăl lui îl ținea serile acasă să învețe că avea un examen pentru bursă acuma la sfârșitul semestrului și avea să meargă la colegiul Trinity să facă medicina după ce termina liceul, ca și fratele lui, W. E. Wylie care era la cursele de bicicletă la universitate la Trinity. Prea puțin bănuia el ce simțea ea cu adevărat. Golul acela apăsător dureros pe care-l simțea ea uneori în piept străpungând-o până în inimă. Dar era tânăr încă, și poate, cu timpul, avea să înceapă și el s-o iubească. El era dintr-o familie de protestanți și, sigur, Gerty știa Cine a fost întâi, și după El sfânta Fecioară Maria și apoi Sfântul Iosif. Dar, orice-ai spune, era frumos, cu un nas delicios și era exact așa cum arăta, un gentleman din cap până-n picioare, și forma capului din spate, când își scotea șapca, l-ai fi cunoscut dintr-o mie, era ceva cu totul aparte și felul în care cotea bicicleta pe după felinar luându-și mâinile de pe ghidon și parfumul acela drăguț de la țigările bune pe care le fuma și pe urmă se potriveau bine amândoi și din cauza asta Edy Boardman se credea acuma așa deșteaptă pentru că el nu se ducea să se învârtească în sus și în jos cu bicicleta prin fața petecului ei de grădină acolo.

Gerty era îmbrăcată simplu dar cu acel bun gust instinctiv al unei slujitoare fidele a Doamnei Moda căci simțise ea că poate s-ar fi nimerit să se întâmple să treacă și el pe acolo. O bluziță drăguță albastru electric, pe care și-o vopsise singură cu vopseluțe păpușa (pentru că scrisese și în *Ilustrațiunea pentru Doamne* că avea să se poarte albastrul electric) cu un decolteu elegant în mai jos între sâni și buzunar pentru batistă (în care ținea totdeauna o bucățică de vată cu parfumul ei favorit pentru că batista strica

linia) și o fustă bleumarin trei sferturi ajustată după pas care-i sublinia la perfecție silueta zveltă, grațioasă. Pe cap avea o bomboană de pălărioară cochetă de paie gen negresă cu boruri largi cu contrast de jenilie ou de rață și într-o parte o fundă papilon în ton. Toată după masa marți o săptămână umblase să caute jenilia asta să se potrivească dar până la urmă găsise tocmai bine la soldurile de vară la Clery, exact ce trebuia, cam ieșită, dar nici nu observai, o măsură de șapte degete la doi și un penny. Și-o pusese ea singură și ce bucurie fusese pe ea când o încercase pe urmă, surâzându-și la imaginea ei frumușică de tot pe care i-o arăta oglinda! Și când o pusese pe carafa de apă ca să-i păstreze forma știa ea bine că unele care le știa ea aveau să-și cam piardă buna dispoziție. Pantofii ei erau lucrul cel mai la modă (Edy Boardman se mândrea că ea ar fi fost *petite* de tot dar n-avea nici pe departe un picior ca al lui Gerty MacDowell, treizeci și cinci, și nici n-avea s-ajungă să aibă vreodată), cu vârfurile lucioase și o singură buclă cochetă de tot pe gleznă. Glezna ei bine cambrată își arăta proporțiile desăvârșite sub fusta care lăsa să se vadă tocmai cât trebuia și nu mai mult din pulpele ei frumos arcuite prinse strâns în ciorapi de țesătură fină cu călcâiele și sus la jartiere mai închise. Cât despre desuuri acestea erau într-adevăr lucrul de care Gerty se îngrijea cel mai atent deși nimeni din cei care-și mai amintesc de speranțele tremurătoare și temătoare ale fetelor de șaptesprezece ani (iar Gerty împlinise de acum șaptesprezece ani) n-ar mai fi avut inima să o condamne. Avea patru fustițe, cu danteluță grozav de drăguță, trei capoate și cu cămășuțe de noapte speciale, și fiecare set cu panglicuțe de culori diferite, trandafirie, albastru pal, mov și verde, și le usca ea și le albăstrea când veneau de la spălat și le călca singură, avea și o cărămidă să pună fierul pentru că nu puteai să ai nicio încredere în spălătoresele astea văzuse ea cum le scrobeau. O purta pe cea albastră ca să-i poarte noroc, trăgând și ea nădejde chiar dacă știa că multe speranțe nu sunt, era culoarea ei și și culoarea cu noroc pentru mireasă totdeauna să aibă ceva albastru la ea pentru că verdele care-l purtase azi o săptămână nu-i adusese noroc că-l ținuse tatăl lui acasă să învețe pentru examen și acuma că se gândise că poate vine și el că astăzi dimineață când se îmbrăca aproape că-și pusese chiloții cei vechi pe dos și asta însemna noroc, și întâlnire cu iubitul dacă te îmbraci cu ei pe dos, câtă vreme nu e o vineri.

Și totuși, și totuși! Expresia asta de încordare pe fața ei! E ceva acolo care o face să sufere toată vremea. E tot sufletul ei în ochii ei și ar da nici ea

nu știe ce să fie singură la ea în cameră, să-și dea drumul la plâns, să plângă să se mai ușureze. Sigur, nu prea tare pentru că se pricepea ea cum se cuvine să plângi frumos la oglindă. Ești o fată drăguță, Gerty, îi spunea oglinda. Lumina aceasta palidă a înserării se așterne acum pe o față nesfârșit de tristă și gânditoare. Gerty MacDowell are în inima ei un dor. Da, a știut ea de la început că visul ei că se anunță căsătoria și clopotele de nuntă sunând pentru d-na Reggie Wyllie (așa i-ar fi sunat numele, pentru cea care s-ar mărita cu fratele mai mare avea să fie d-na Wyllie pur și simplu) și la rubrica mondenă d-na Gertrude Wyllie într-o toaletă luxoasă argintie brodată cu o elegantă vulpe albastră - că visul acesta n-avea să fie. El era prea tânăr să înțeleagă. El nu credea în dragoste, acest drept dintotdeauna al femeii. În seara aceea la bal atunci demult la Stoers (pe atunci el mai purta încă pantaloni scurți) când rămăseseră singuri și el o cuprinsese de talie ea se făcuse albă de tot la față. El îi spusese micuța lui cu o voce ciudat de răgușită și-i furase o jumătate de sărut (primul!) însă fusese doar pe vârful nasului și pe urmă se grăbise să fugă din cameră zicând că se duce s-aducă niște limonada. Un băiat impetuos! Tăria de caracter nu fusese niciodată punctul forte al lui Reggy Willie și cel care avea s-o curteze și s-o cucerească pe Gerty MacDowell trebuia să fie bărbat printre bărbați. Dar așa să stea să aștepte, să aștepte mereu să o ceară și mai era și an bisect și uite curând curând trece. Nu era vorba să fie un făt-frumos, nu ăsta era idealul ei, care să-i pună la picioare o iubire cum n-a mai fost, mai bine un bărbat adevărat cu o față liniștită, un om liniștit care știe ce vrea, care nu și-a găsit încă femeia ideală, poate cu părul ușor suflat cu argint, și care avea s-o înțeleagă, s-o cuprindă în brațele lui ocrotitoare, s-o strivească de trupul lui cu toată puterea firii lui profunde pasionate și s-o mângâie cu un sărut lung lung. S-ar fi simțit ca în paradis. După un astfel de bărbat jinduiește ea în amurgul acesta blând de vară. Din toată inima își dorește ea acum să fie a lui, numai a lui, logodnica și mireasa lui în bine și în rău, la bogăție și la sărăcie, la boală și în sănătate până când moartea ne desparte și acuma și totdeauna și în vecii vecilor.

Și în vreme ce Edy Boardman era cu micuțul Tommy în spatele căruciorului, ea sta și se gândea tocmai că avea oare să vină vreodată ziua aceea când ea să-și poată spune că uite este sortită să fie nevestica lui credincioasă. Atunci n-aveau decât s-o vorbească de rău până aveau să se învinețească, și Bertha Supple, și invidioasa asta de Edy, care, uite,

împlinește douăzeci și doi de ani în noiembrie. Avea să-l îngrijească și să-i facă o viață de vis căci Gerty era femeie înțeleaptă și știa că unui bărbat îi place să se simtă bine la casa lui. Plăcintele ei rotunde, bine rumenite, aurii, și budinca ei spumoasă pufoasă îi creaseră un adevărat prestigiu față de toată lumea pentru că avea o mână de aur și la copt și la pregătirea aluatului, la pudratul cu zahăr și cu făină, la frecatul cremei în aceeași direcție, și pe urmă cu frișca și zahăr și la bătutul albușului, deși dacă era lume la masă nu-i mai venea să mănânce, o intimida și deseori se întreba de ce nu s-ar fi putut trăi mâncând doar ceva așa poetic cum ar fi violete sau trandafiri și aveau să aibă un salonaș frumos amenajat cu tablouri și gravuri și fotografia cățelului drăgălaș al lui tatamare, Garryowen, care numai că nu vorbea, așa era de deștept ca un om, și cu huse de creton înflorat pentru fotolii și cu grătarul acela de argint de prăjit pâine cum a văzut ea la bazarul de vară de la Clery, așa cum e în casele elegante. El avea să fie înalt, cu umerii lați (dintotdeauna admirase bărbații înalți ca soți) cu dinți albi strălucitori sub mustața lui înfoiată frumos tunsă și în luna de miere aveau să se ducă pe continent (trei săptămâni minunate!) și pe urmă, când aveau să se instaleze în căsuța lor, în căminul lor confortabil, drăguț, liniștit, în fiecare dimineață aveau să-și ia micul dejun amândoi, servit simplu dar cu totul bine pus la punct, numai pentru ei doi și înainte de a pleca la servici el avea să-i dea nevesticii lui mici și scumpe o îmbrățișare și un pupic lung și avea să privească o clipă adânc adânc în ochii ei.

Edy Boardman îl întrebă pe Tommy Caffrey dacă a terminat și el spuse da, așa că ea îl încheie la pantalonașii de golf și-i spuse să se ducă să se joace cu Jacky și să fie băiat cuminte să nu mai sară la bătaie. Însă Tommy spunea că el vrea mingea și Edy îi răspunse nu, că acuma bebe se joacă el cu mingea și dacă i-o ia o să vadă el dar Tommy spunea că e mingea lui și el voia mingea lui și bătea din picioare, te rog eu. Ce băiat dificil! Oho, era ca un bărbat mare micuțul Tommy Caffrey încă de când ieșise din scutece. Edy îi spuse nu și iar nu și gata acuma și-i spuse lui Cissy Caffrey să nu i-o dea.

— Tu nu ești sora mea, spuse Tommy răul de el. E mingea mea.

Dar Cissy Caffrey îi spuse bebelușului Boardman ia uite colo sus, sus acolo aici după degetul ei și iute îi smulse mingea și-o aruncă cât colo pe

nisip și Tommy fuguța după ea cât îl țineau picioarele, și tot el câștigase până la urmă.

— Facem și noi ce putem, să trăim liniștiți, râse Ciss.

Și-l gâdilă pe mititel pe amândoi obrajii să-l facă să uite, și se juca cu el de-a uite-l pe dom’ primar, uite și caii lui doi, aicea-i caleașca de turtă dulce și uite-l cum urcă în ea, cipi cipi cipi cea, aicea-i bărbia mea. Dar Edy se supărase foc că iar i se făcuse lui cheful și toată lumea gata cum voia el, pe-a lui.

— Aș vrea să-i dau și eu ceva lui, spuse ea, și-ncă cum să-i dau, și nici nu spun unde.

— Pe popopoponeață, râse Cissy foarte veselă.

Gerty MacDowell își aplecă tare de tot capul roșindu-se roșie de tot auzind-o pe Cissy spunând cu glas tare un lucru atât de nepotrivit cu o doamnă, ea ar fi murit de rușine să spună așa ceva, și se făcuse roșie ca focul, și Edy Boardman și spuse că domnul de acolo o auzise ce spusese. Dar lui Cissy nu-i păsa nici atâtica.

— N-are decât s-audă! spuse aruncându-și mândră capul pe spate și strâmbând cochet din năsuc. Îi dau și lui tot acolo dacă mă uit la el.

Nebunatica asta de Cissy cu buclele ei de păpușă. N-aveai ce face, uneori trebuia să râzi cu ea. De exemplu când te întreba nu mai vrei puțin ceai chinezesc și cu gem de căpșuni și când își desena chipuri de bărbați pe unghii cu cerneală roșie te țineai de burtă de atâta râs sau când trebuia să se ducă știi unde și zicea acuma vreau să dau fuga să-i fac o vizită d-rei White. Zi-i Cissycum și pace. O și seara aceea n-am s-o uit niciodată când s-a îmbrăcat în costumul lui taică-su și cu pălăria și cu mustață din dop ars și s-a plimbat în jos pe bulevardul Tritonville fumând din țigară! N-o întrece nimeni când își pune ea în gând să se distreze cum știe ea. Dar, un lucru - era sinceră, inima cea mai curată și adevărată pe care-a făcut-o Dumnezeu, nu una din alea, talgere cu două fețe, prea fandosite ca să fie dintr-o bucată.

Și apoi prin aerul limpede se auzi zvon de glasuri și cântul tumultuos al orgii. Era procesiunea asociației anti-alcoolice a bărbaților condusă de misionarul lor, reverendul John Hughes S.J., cu recitarea, cu mătăniile, predica și binecuvântarea Tainelor Celor Prea Sfinte. Erau cu toții reuniți acolo fără deosebire de clasă socială (și ce priveliște înălțătoare să-i vezi astfel) în sanctuarul acesta simplu în fața valurilor, după ce înfruntaseră

furtunile lumii acesteia vitrege, îngenunchind la picioarele Imaculatei, recitind litania Maicii Domnului din Loreto, rugându-o să se roage și ea pentru ei, în cuvintele străvechi atât de bine știute, sfântă Maria, sfântă Fecioară a Fecioarelor. Ce triste cuvinte pentru urechile sărmanei Gerty! Dacă tatăl ei ar fi ocolit ghearele demonului băuturii, dacă ar fi făcut legământul sau prafurile acelea pentru lecuirea de viciul băuturii cum scria în revista lui Pearson, acuma ea ar fi putut să se plimbe în trăsură, cine-ar mai fi fost ca ea. De câte și câte ori își spusese ea asta, pe când sta gânditoare la gura focului muribund adâncită în reverie întristată fără să mai aprindă lampa pentru că nu-i plăcea două lumini deodată sau adesea privind pe fereastră visătoare la ceasul când suna ploaia în găleata ruginită, dusă pe gânduri. Dar licoarea asta netrebnică, băutura care a aruncat în ruină atâtea căminuri își aruncase umbra și peste zilele copilăriei ei. Ba mai mult, fusese în intimitatea casei martora unor fapte violente, urâte, provocate de lipsa de stăpânire și-l văzuse pe propriul ei tată pradă exhalațiilor nesănătoase ale beției, uitându-și cu totul de orice căci dacă era un lucru între toate pe care Gerty să-l cunoască era că bărbatul care-și ridică mâna spre o femeie altminteri decât în gest de bunătate și mângâiere, acela merita să fie înfierat ca cel mai josnic dintre cei josnici.

Și glasurile cântau mai departe implorând-o pe Fecioara cea mai binefăcătoare, Fecioara atoateiertătoare. Și Gerty, adâncită în gânduri, abia dacă-și mai vedea sau auzea tovarășele sau pe gemenii în jocurile lor copilărești sau pe domnul acela de acolo din parcul Sandymount despre care Cissy Caffrey spunea că seamănă așa bine cu tata făcându-și plimbarea pe faleză. Pe el nu l-ai fi văzut niciodată amețit dar cu toate acestea nu i-ar fi plăcut să fie tatăl ei din cauză că era prea bătrân sau oricum sau că avea fața asta (sunt din ăștia care-i sunt antipatici și nici nu știi de ce) sau poate nasul așa roșu și cu pistrui pe el și cu mustața blonzie care începuse să-i albească sub nas. Săracu' tata! Cu toate păcatele lui ea tot îl iubea când cânta *Spune-mi Mary cum să fac să te cuceresc* sau *Dragostea mea și coliba de lângă Rochelle,* când aveau supă de scoici cu salată de lăptuci din conserve Lazenby și el cânta *A răsărit luna* cu domnul Dignam care a murit așa dintr-o dată, și l-au îngropat, Dumnezeu să-l ierte, de un atac. Fusese de ziua de naștere a mamei și Charley era și el acasă în vacanță și Tom și cu dl. Dignam și d-na și Patsy și Freddy Dignam și-aveau să facă o fotografie grup. Cine ar fi crezut că. Acuma s-a dus și el. Și

mama i-a spus asta să-i fie învăţătură de minte toată viaţa şi el n-a putut să se ducă nici la înmormântare din cauza gutei şi ea a trebuit să se ducă în oraş să-i aducă scrisorile şi eşantioanele de la birou cu linoleumul cu desene artistice, ca pentru un palat, duce la uzură şi luminează şi înveseleşte căminul.

O adevărată comoară de fată Gerty ca o a doua mamă în casă, un înger păzitor şi inimioara ei de aur adevărat. Şi când mama avea migrenele ei de ziceai că-i plesneşte capul cine-i dădea cu mentă pe frunte Gerty deşi nu-i plăcea că mama trăgea aşa tabac pe nas şi asta era şi singurul lucru pentru care aveau vorbe, că prizează tabac. Toată lumea o iubea pentru calităţile ei bune. Gerty era care închidea gazul noaptea şi Gerty era care punea pe perete la toaletă unde nu uita niciodată să toarne odată la două săptămâni apă de var din almanahul de Crăciun pe care-l avea de la dl. Tunney băcanul poza aceea din vremurile frumoase de altădată cu un domn tânăr în costumul pe care-l purtau ei atunci cu o pălărie în trei colţuri oferindu-i un buchet de flori doamnei iubita lui cu politeţea de altădată prin fereastra ei cu perdeluţe. Vedeai numaidecât că era o poveste întreagă cu poza asta. Culorile mai ales erau o frumuseţe. Ea era în alb, un alb spumos cu danteluţe şi într-o atitudine aşa elegantă şi domnul în haine de culoarea ciocolatei şi îţi dădeai seama numaidecât că era un aristocrat adevărat. Deseori se uita visătoare la poza asta când era acolo pentru un anumit lucru şi-i mângâia braţele ei care erau albe şi moi exact ca ale ei cu mânecile suflecate şi se gândea la vremurile acelea pentru că găsise ea în dicţionarul de pronunţie al lui Walker al lui tata-mare Giltrap despre vremurile frumoase de altădată, frumoasele zile din Aranjuez, ce-o fi însemnând asta.

Gemenii se jucau acum liniştiţi ca fraţii, nu mai era nimic de zis, până când până la urmă tot domnişorul Jacky era un neruşinat şi un obraznic şi asta era al lui a dat o dată expre cu piciorul în minge cât a putut de s-a rostogolit cât colo spre stâncile de pe faleză. Inutil să spunem că Tommy săracul n-a scăpat prilejul să dea glas necazului său dar din fericire domnul în negru care şedea acolo singur a sărit foarte amabil în ajutor şi a prins mingea. Cei doi tineri campioni şi-au cerut jucăria prin strigăte viguroase şi ca să liniştească spiritele Cissy Caffrey i-a strigat domnului să-i arunce ei mingea vă rog. Domnul a ţintit cu mingea odată sau de două ori şi pe urmă a aruncat-o pe plajă către Cissy Caffrey dar mingea s-a rostogolit pe pantă şi s-a oprit tocmai sub fusta lui Gerty lângă apa strânsă în adâncitură la

stâncă. Gemenii au țipat iarăși după minge și Gerty și-a tras piciorul sub ea dar ar fi preferat ca mingea asta enervantă să nu se fi rostogolit până la ea și a dat odată cu piciorul în ea dar n-a nimerit-o și Edy și cu Cissy au izbucnit în râs.

— Dacă n-o nimerești mai încearcă o dată, spuse Edy Boardman.

Gerty surâse în semn că a înțeles și își mușcă buzele. O roșeață delicată trandafirie îi urcă în obrajii frumoși dar acum era hotărâtă să le arate ea așa că-și ridică fusta puțin dar tocmai de ajuns și dădu o dată în minge mai tare cu piciorul și ea se rostogoli departe și cei doi gemeni după ea în jos spre mal. Geloasă, firește, asta era, ca să-i atragă atenția domnului de dincolo care se uita. Simțea acum un val de căldură, și asta era totdeauna un semnal de primejdie la Gerty MacDowell, cum îi urcă și-i cuprinde obrajii. Până acum schimbaseră numai priviri, așa, indiferente, dar acum pe sub borurile pălăriei ei noi ea își luă inima în dinți și-i aruncă o privire și chipul care-i întâlni privirea acolo în amurg, obosit și parcă prea tras, i se păru cel mai trist chip pe care-l văzuse vreodată.

Prin fereastra deschisă a bisericii mireasma de tămâie era purtată prin aer și odată cu ea numele înmiresmate ale celei care fusese zămislită fără prihana păcatului originar, vas al celor spirituale, roagă-te pentru noi, vas de-a pururi adorat, roagă-te pentru noi, vas al credinței dintru început, roagă-te pentru noi, trandafir mistic. Și inimi roase de griji erau acolo și truditori pentru pâinea lor cea de toate zilele și mulți care greșiseră și se rătăciseră, cu ochii lor. Umeziți de pocăință dar cu toate acestea strălucind de speranță căci reverendul părinte Hughes le spusese ce spunea marele sfânt Bernard în marea lui rugăciune către Maria, despre puterea rugilor pururea Fecioarei că nu se pomenea în nicio vreme ca cei care imploraseră puternica ei protecție să fi fost vreodată părăsiți de ea. Gemenii se jucau acum iarăși voioși căci necazurile copilăriei sunt ca ploile scurte de vară, Cissy se juca cu bebe Boardman până când acesta începu să icnească de bucurie, bătând cu mânuțele lui în aer. Cucu striga ea arătându-se pe după coșul căruciorului și Edy întreba unde s-o fi dus Cissy și atunci Cissy odată scotea capul și striga aha! și, pe cuvântul meu, ce se mai bucura micuțul! Și pe urmă ea îi spuse să spună papa.

— Spune papa, bebi. Spune pa pa pa pa pa pa pa.

Și bebi se străduia din toate puterile să spună căci era așa deștept pentru vârsta lui unsprezece luni toată lumea zicea și mare pentru vârsta lui și o

adevărată imagine a sănătății, o mână de om dar adevărată comoară de iubire și când s-o face mare ăsta o să ajungă cineva, toți spuneau.

— Haia ia ia haia.

Cissy îl șterse frumos la guriță cu babețica care se umezise și vru să-l ridice în capul oaselor și să spună pa pa pa dar când îi desfăcu curelușa odată strigă, Doamne ajută-mă, că era ud tot și se apucă să îndoaie prosopelul sub el pe partea cealaltă. Și bineînțeles măria-sa omulețul se dovedi cât se poate de gălăgios la îndeplinirea unor asemenea formalități de toaletă și dădu glas ca toată lumea să audă:

— Habaa baaaahabaa baaaa.

Și cu două lacrimi mari de tot și frumoase și mari alunecându-i în jos pe obraji. Nu mai ajuta la nimic să-l liniștească cu no, nunu, bebi, nu și să-l ia cu vorba cu giigii și unde-o fi pufpuf numai că Ciss, totdeauna iute la minte, odată îi puse la guriță suseta de la biberon și junele păgân se liniști repede.

Gerty ar fi dat orice ca ele să-și ia o dată bebeul ăsta plângăcios și să se ducă cu el cu tot să nu-i mai calce pe nervi și nici nu era o oră să stea cu copiii mici pe afară și pe gemenii ăia. Privea în zare spre larg. Era ca picturile alea pe care omul acela le făcea direct de pavaj cu crete colorate și ce păcat să le lase acolo să se șteargă, acuma se lăsa seara și se urcau norii și luminile de la Bailey peste Howth și să asculți muzica asta și mireasma mirodeniilor pe care le ardeau acolo în biserică așa ca o. Și pe când stătea așa cu ochii în gol odată începu să-i bată inima. Da, la ea se uita el și era și un înțeles anume în privirile lui. Ochii lui o ardeau ca și cum ar fi vrut să pătrundă până-n adâncul inimii ei, să-i citească tainele sufletului. Minunați ochi avea, superb de expresivi, dar puteai oare să ai încredere în ei? Oamenii erau așa ciudați. Văzuse de la început după ochii lui negri și fața palidă de intelectual că era străin, exact ca în poza pe fotografia aia pe care o avea cu Martin Harvey, idolul publicului de la matinee, în afară de mustață dar ea prefera cu mustață pentru că ea nu era una care să-și piardă mințile după actori ca Winny Rippingham care voia ca ele două să se îmbrace totdeauna la fel după o piesă dar numai că nu putea să vadă dacă avea și nasul acvilin sau doar puțin *retroussé* până acolo unde ședea el. Era în doliu mare, asta văzuse, și povestea unei suferințe de nevindecat îi era scrisă pe față. Ar fi dat orice să știe ce era. Privea cu atâta intensitate, atât de nemișcat și o văzuse când dăduse cu piciorul în minge și poate îi

remarcase și cataramele strălucitoare de la pantofii ei dacă își legăna așa picioarele, gânditoare, cu degetele în jos. Acum îi părea bine că ceva o îndemnase să-și pună ciorapii ăștia transparenți gândindu-se că poate ieșea și Reggie Wylie dar asta era altceva acuma. Aici era lucrul acela la care visase ea atât de adesea. El conta acum și acum bucuria îi lumina fața pentru că îl dorea pentru că știa acum instinctiv că el nu era ca ceilalți. Inima ei de femeie fecioară zvâcni către el, bărbatul soțul de vis, pentru că atunci deodată știu că el era. Dacă el suferise, dacă alții păcătuiseră cu el mai mult decât ar fi păcătuit el, dacă el însuși ar fi fost păcătos, un om rău chiar, acuma nu-i mai păsa. Chiar dacă ar fi fost protestant sau metodist ea l-ar fi putut converti ușor dacă el o iubea cu adevărat. Sunt doar răni care se vindecă atunci când știi cum să mângâi inima. Ea era o femeie dintr-o bucată, nu ca alte fete flușturatice, lipsite de feminitate, din cele pe care le cunoscuse el, ca alea pe bicicletă care-și arată și ce nu au, și ea nu voia decât să știe totul, să-i ierte totul dacă ar fi putut să-l facă să se îndrăgostească de ea, să-l facă să uite amintirea trecutului. Atunci poate că ar fi cuprins-o iubitor în brațele lui, ca un bărbat adevărat, strivindu-i trupul tânăr de al lui, și ar fi iubit-o, fata care-i aparținea numai lui, cu totul, ar fi iubit-o doar pentru ea.

Refugiul celor care au păcătuit. Alinătoarea celor nefericiți. *Ora pro nobis.* Bine s-a spus că oricine i se roagă ei cu credință și stăruință niciodată nu se poate rătăci sau simți părăsit și adevărat este că ea e un port de refugiu pentru cei nefericiți și asta din cauza celor șapte dureri care i-au străpuns inima. Gerty își putea închipui toată scena din biserică, cu vitraliul iluminându-se, cu lumânările, florile și micile steaguri ale frăției sfintei Fecioare și părintele Conroy ajutându-l pe canonicul O'Hanlon la altar, purtând lucrurile acelea și cu ochii coborâți. Arăta aproape ca un sfânt și boxa la confesionalul lui era atât de liniștită, de curată de întunecată și mâinile lui erau ca de ceară albă și dacă ea avea să se facă călugăriță dominicană cu vestmintele alea ale lor albe poate că el ar fi venit la mânăstire pentru novenele[346] sfântului Dominic. Așa îi spusese el atunci când ea i se mărturisise despre lucrul acela la confesional și se înroșise până la rădăcina părului de teamă că el ar fi putut-o vedea, că să nu se necăjească pentru că asta era doar glasul naturii și cu toții suntem supuși legilor firii, spunea el, în viața asta și asta nici nu era un păcat pentru că venea de la natura femeii așa cum fusese făcută de Dumnezeu, zicea, și că

Maica Domnului chiar îi spusese arhanghelului Gabriel să se facă cu mine după Cuvântul Tău. El era așa de bun și de sfânt și ea deseori se gândea că poate ar fi putut să-i lucreze un șervețel pentru acoperit ceainicul cu volănașe și cu flori brodate ca dar de la ea sau un ceas dar aveau ceas acolo îl văzuse pe consola căminului alb și aurit cu un cănăraș care ieșea dintr-o căsuță de păsărele să spună ceasurile în ziua când se dusese acolo cu florile pentru adorația Fecioarei că era greu să-ți dai seama ce dar putea să-i dea sau poate un album cu vederi colorate din Dublin sau din altă parte.

Gemenii ăștia exasperanți începuseră să se certe iarăși și Jacky aruncă odată mingea spre mare și amândoi fugiră după ea. Niște maimuțe, vulgari și nespălați. Ar trebui să-i ia odată cineva și să le dea o bătaie bună să mai stea la locul lor, la amândoi. Și Cissy și cu Edy strigau după ei să vină înapoi că le era frică să nu vină fluxul peste ei și să se înece.

— Jacky! Tommy!

Dar ce să te asculte! Ce copii neascultători! Până și Cissy spunea atunci că asta era chiar ultima dată când îi mai scotea la plimbare. Sări în picioare, strigându-i mereu și fugi în jos pe pantă de lângă el, scuturându-și părul care ar fi avut ceva strălucire dacă ar fi fost mai lung dar cu toate prostiile astea cu care și-l tot dădea nu mai reușea să-l facă să crească lung că nici nu era natural așa că acuma degeaba se mai străduia ea să-i atragă atenția. Alerga cu pași mari ca o gâscă și de mirare că nu-și sfâșia fusta într-o parte că-i era prea strâmtă că Cissy Caffrey era băiețoasă și nu se dădea niciodată în lături când credea ea că ar fi putut să se dea în spectacol și acuma din cauză că alerga repede își dăduse drumul așa ca el să poată să-i vadă capătul fustiței și pulpele ei osoase cât mai sus cu putință. Ce să spun ce s-ar fi făcut dacă s-ar fi împiedicat acuma de ceva, așa din întâmplare într-adins cu tocurile ei înalte îndoite, franțuzești ca s-o facă mai înaltă și ar fi căzut odată. *Tableau!* Ar fi fost chiar o priveliște foarte plăcută pentru un domn să vadă așa ceva.

Regină a îngerilor, regină a patriarhilor, regină a profeților, a tuturor sfinților, se rugau ei, regină a celei mai sfințite rozarii și apoi părintele Conroy îi înmână cădelnița părintelui O'Hanlon și el puse tămâia și cădelniță Sfintele Taine și Cissy Caffrey îi prinse pe cei doi gemeni și simțea o mâncărime în palmă să le dea una după ureche dar n-o făcu pentru că se gândea că el s-ar fi putut să se uite la ea dar se înșela amar pentru că Gerty vedea fără să se uite că el nici nu-și lua ochii de pe ea și pe urmă

părintele O'Hanlon îi înmână cădelnița înapoi părintelui Conroy și îngenunche ridicându-și privirile spre Sfintele Taine și corul începu să cânte *Tantum ergo* și ea își zvâcnea piciorul încolo și încoace după ritm pe măsură ce muzica unduia după *Tantumer gosa cramen turn.* Trei șilingi și unsprezece pence dăduse pe ciorapii ăștia la Sparrow de pe strada George marți nu lunea dinaintea Paștelui și nu le scăpase niciun fir și la asta se uita el, transparenți și nu la picioarele ei de două parale care n-aveau nicio formă (și ce tupeu mai avea!) pentru că el avea doar ochi să vadă și singur deosebirea.

Cissy venea îndărăt pe plajă cu gemenii și cu mingea lor și cu pălăria într-o parte la întâmplare după ce fugise și parcă era o cotoroanță trăgându-i pe ăia doi copii după ea și cu bluza aia fistichie pe care și-o cumpărase nici de două săptămâni care-i stătea ca o cârpă pe ea și cu o bucățică din combinezon atârnându-i ca la o caricatură. Gerty își scoase o clipă pălăria să-și aranjeze părul și o comoară mai frumoasă, mai delicată de bucle castanii n-ai mai fi văzut pe umerii unei fete, o viziune strălucitoare, cu adevărat aproape înnebunitor de dulce. Ai fi putut să străbați în lung și în lat țara până să mai găsești păr ca al ei. Aproape că și vedea scânteia de admirație îndată răspunzându-i în ochii lui și asta o străbătu ca un fior prin tot trupul. Își puse pălăria la loc ca să poată să se uite pe sub borul ei și-și legănă piciorul încătărămat mai repede încă pentru că i se tăia respirația când văzu expresia din privirea lui. O țintuia cu privirea cum își fixează șarpele prada. Instinctul ei de femeie îi spunea că stârnise diavolul în el și la gândul acesta o roșeață stacojie îi urcă pe față de la gât spre frunte până când nuanța frumoasă a tenului ei deveni trandafirie strălucind în splendoare.

Edy Boardman remarcase și ea asta pentru că o privea dintr-o parte pe Gerty, surâzând pe jumătate, cu ochelarii pe nas, ca o fată bătrână, prefăcându-se că are grijă de bebe. Ca un țânțar totdeauna gata să piște, asta era și așa avea să fie totdeauna, și de asta nimeni nu putea s-o sufere, mereu băgându-și nasul unde nu era treaba ei. Și zise ea către Gerty:

— Ce-ți dau să-mi spui la ce te gândești.

— Ce? replică Gerty cu un surâs accentuat pe dinții cei mai albi din lume. Mă gândeam doar dacă s-o fi făcut târziu.

Pentru că ar fi dat nu știu ce ca să și-i ia de aici gemenii ăștia cu nasurile lor murdare și pe-ăla micul să-i ducă acasă să scape și de asta făcuse aluzia

aceea că s-ar fi făcut târziu. Și când veni și Cissy Edy o întrebă cât e ceasul și domnișoara Cissy, care întotdeauna avea răspunsul gata. Spuse că e și jumătate vremea pentru un pupic. Dar Edy voia să știe pentru că li se spusese să vină devreme acasă.

— Stai nițel, spuse Cissy, îl întreb pe nenea ăla de acolo cât e ceasul la ceapa lui.

Așa că o luă din loc spre el și când el o văzu venind ea îl văzu cum își scoase mâna din buzunar, cam nervos, și începe să se joace cu lanțul de la ceas, privind încolo spre biserică. Deși era o natură atât de pasionată Gerty vedea bine că știa să se stăpânească. Adineaori ședea acolo, fascinat de frumusețea care-i luase privirile, și în clipa următoare era domnul liniștit, cu chipul grav, stăpânirea de sine scrisă pe fiecare trăsătură a chipului său de bărbat distins.

Cissy spuse că să o ierte ar putea el să-i spună cât e ceasul și Gerty îl văzu scoțându-și ceasul, ascultându-l și privindu-l și dregându-și vocea și spuse că-i părea rău dar îi stătuse ceasul dar trebuie să fi fost după opt căci apusese soarele. Avea o voce cultivată și deși vorbea pe un ton măsurat era ca un fel de bănuială de tremur în accentul lui grav. Cissy spuse mulțumesc și se întoarse scoțându-și limba și spuse că nenea a zis că râșnitoarea lui nu-i în regulă.

Pe urmă ei acolo cântară strofa a doua din *Tantum ergo* și canonicul O'Hanlon se ridică din nou și binecuvântă Sfintele Taine și îngenunche și-i spuse părintelui Conroy că una din lumânări avea să aprindă florile și părintele Conroy se ridică și o aranjă și ea îl văzu pe domnul acela întorcându-și ceasul și ascultându-l și-și legănă piciorul mai în sus și în jos după ritm. Se făcuse și mai întuneric dar se mai vedea și se uita tot timpul pe când își întorcea ceasul sau ce i-o mai fi făcut și pe urmă îl puse la loc și-și băgă mâinile la loc în buzunar. Simțea un fel de senzație străbătând-o din cap până în picioare și înțelegea după cum își simțea pielea sub păr iritarea aceea pe sub arcurile corsetului că probabil că iar era lucrul acela căci ultima dată fusese atunci când își tunsese părul din cauza lunii. Ochii lui întunecoși o țintuiau iarăși sorbindu-i fiecare linie a trupului, literalmente aducându-și adorația la altarul ei. Dacă a fost vreodată admirație neascunsă în privirea pasionată a unui bărbat, atunci ea se vedea acum limpede pe chipul acestui bărbat. Pentru tine e Gertrude MacDowell și știi și tu foarte bine.

Edy începu să se pregătească și chiar că era și vremea și Gerty vedea că mica aluzie pe care o făcuse avusese efectul dorit pentru că aveau o bucată de mers pe plajă până unde era loc să împingă căruciorul și Cissy le scoase gemenilor șepcile și le aranja părul ca să se facă ea remarcată sigur și canonicul O'Hanlon se ridică și anteriul său îi făcea o ieșitură la ceafă și părintele Conroy îi întinse cartonașul să citească și el citi *Panem de coelo praetitisti eis* și Edy și cu Cissy vorbeau tot timpul cât o fi ceasul și o întrebau pe ea dar Gerty putea să le plătească cu propria lor monedă și le răspunse doar cu politețe usturătoare când Edy o întrebă că ce i se frânsese inima că băiatul ei o lăsase. Gerty tresări deodată. O flacără scurtă rece țâșni din ochii ei care era mai elocventă decât nu știu câte volume de dispreț nemăsurat. O durea. O, da o atinsese adânc pentru că Edy avea felul ei așa liniștit să spună lucruri care știa ea bine că puteau să te rănească adânc, cată ce era. Buzele lui Gerty se întredeschiseseră ca să formuleze cuvântul dar își înăbuși suspinul care i se ridicase în gâtul ei, atât de zvelt, de fără pată, de frumos modelat încât ai fi zis că-i dăltuit de un artist în visul lui. Îl iubea mai mult decât și-ar fi închipuit el. Un înșelător ușuratec și flușturatec ca toți bărbații niciodată n-avea să înțeleagă el ce însemnase pentru ea și o clipă ochii ei albaștri i se împăienjeniră de lacrimi.

Ochii lor o cercetau fără milă dar ea făcu un efort curajos și surâse strălucitoare veselă aruncând o privire spre noua ei cucerire în așa fel ca să vadă și ele.

— O, răspunse Gerty, repede ca fulgerul râzând și-și zvâcni mândră capul, pot să mă joc cu ce-mi place pentru că e an bisect.

Cuvintele ei sunau limpezi ca cristalul, mai melodioase decât gunguritul porumbeilor, dar străpunseră tăcerea cu un fior înghețat. Era ceva în vocea ei care arăta limpede că ea nu era una din cele cu care e ușor de glumit. Cât despre domnul Reggie cu aerele lui și cu toți banii lui, dacă voia ea putea să-l arunce cât colo ca pe un gunoi și nici să nu se mai gândească la el și să-i rupă felicitarea lui prostească în mici fărâme. Și dacă avea să mai îndrăznească ea avea să-i arunce o privire încărcată cu atâta dispreț încât să-l facă să se zvârcolească locului. Chipul stârpiturei ăsteia de domnișoara Edy se lungi deodată și Gerty vedea bine după cum se făcuse de neagră că nu mai putea de furie chiar dacă o ascundea, obrăznicătura, pentru că cu asta o atinsese în gelozia ei meschină și știau ele amândouă foarte bine că era altceva, ea era în lumea ei, nu era de-alde ele și mai era încă și altcineva

care știa și vedea asta, așa că ele n-aveau decât s-o înghită și pe-asta și cu încă ceva pe deasupra.

Edy îl pregăti pe bebe Boardman ca s-o pornească odată și Cissy strânse mingea și lopățelele și gălețile și era și vremea pentru că domnișorului Boardman junior i se făcuse somn și Cissy chiar îi spunea că uite vine moș Ene și că uite bebe acuma melge la culcale și bebe ce frumos era și cum râdea cu ochii lui plini de lumină, și Cissy îl tot împungea în glumă în burtica lui durdulie și bebe, cât ai clipi din ochi, își arătă complimentele pe babețica nou-nouță.

— Vai! Ce rău! protestă Ciss. Și-a murdărit babețica.

Acest ușor *contretemps* îi solicită o vreme atenția dar cât ai bate din palme ea drese totul.

Gerty își înăbuși o exclamație și tuși odată nervos și Edy o întrebă ce e și ea era tocmai să-i răspundă știa ea ce numai că ea era întotdeauna o doamnă în purtarea ei așa că lăsă pur și simplu să treacă de la ea cu tot tactul spunând că era momentul binecuvântării pentru că exact atunci bătu clopotul dinspre clopotnița de acolo sunând peste plaja liniștită căci canonicul O'Hanlon ieșise la altar cu voalul pe care părintele Conroy i-l petrecuse pe după umeri dând binecuvântarea cu Sfintele Taine în mâini.

Ce emoționantă scenă acolo în amurgul care se lăsa, ultima privire peste Erin, sunetul pătrunzător al clopotelor de seară și în aceeași clipă un liliac zbură din turnul învestmântat în iederă clopotnița prin aerul amurgului, zburând încolo și încoace cu un țipăt mic, pierdut. Și ea vedea departe luminile farurilor așa de pitorești ar fi vrut să aibă o cutie cu vopsele pentru că era mai ușor decât să faci un om și curând avea să treacă și lampagiul pe lângă curtea bisericii presbiteriene și mai departe pe bulevardul Tritonville prin umbrele bulevardului Tritonville, pe unde se plimbau perechile și să aprindă felinarul de lângă fereastra ei unde Reggie Wylie își întorcea bicicleta, așa cum citise ea în cartea aceea *Lampagiul* de Miss Cummins, autoarea lui *Mabel Vaughan* și a altor povestiri. Pentru că Gerty avea visurile ei despre care nu știa nimeni. Îi plăcea să citească poezie și când primise amintire de la Bertha Supple albumul acela frumos pentru jurnal intim cu coperta coralie trandafirie să-și scrie gândurile ei, ea îl pusese în sertarul toaletei ei, care, deși ea nu exagera până la a face lux, era întotdeauna scrupulos de ordonată și curată. Acolo își ținea ea comorile ei copilărești, pieptenii de baga, panglicuța de la surorile Mariei, parfumul de

roze albe, sprâncenata, și cutiuța ei de alabastru și panglicuțele de schimb când îi veneau lucrurile de la spălătoreasă și erau câteva gânduri frumoase scrise în el cu cerneala violetă pe care o cumpărase de la Hely pe strada Doamnei căci simțea ea că și ea ar fi putut scrie poeme dacă ar fi putut doar să se exprime ca în poemul acela care-i plăcuse atât de mult că îl copiase din ziarul în care-l găsise într-o seară în care erau înfășurate verdețurile.

Ești adevărată, o, tu, idealul meu? și deseori, frumusețea poeziei, atât de tristă în farmecul ei trecător, îi încețoșase privirile cu lacrimi tăcute că anii treceau pe lângă ea unul câte unul, și în afară de această mică imperfecțiune ea știa că nu avea să se teamă de nicio concurență și asta fusese un accident când mergea în jos pe dealul Dalkey și ea încerca totdeauna să ascundă. Dar simțea ea că toate astea aveau să se sfârșească odată. Dacă avea să vadă chemarea aceea magică în ochii lui nimic n-ar mai fi fost în stare s-o oprească. Iubirea-și râde de lacăte. Ea avea să facă marele sacrificiu. Toate strădaniile ei aveau să fie să ajungă să-i împărtășească gândurile lui. Mai scumpă decât orice pe lume avea să fie ea pentru el și avea să-i aurească zilele cu multă multă fericire. Era însă acea întrebare mai importantă decât toate și ea murea să știe era oare un bărbat căsătorit sau văduv care-și pierduse nevasta sau vreo tragedie ca nobilul acela cu nume străin din țara cântecului care fusese nevoit s-o închidă la balamuc, crud doar ca să fie bun cu ea. Dar chiar dacă - ce? Avea să fie o atât de mare deosebire? De tot ce-ar fi fost cât de puțin lipsit de delicatețe firea ei prin naștere nobilă se îndepărta instinctiv. Nu putea să le vadă pe ființele alea, femeile căzute de pe promenada cu case cu multe camere în jos spre Dodder, alea care mergeau cu soldații și bărbații grosolani și care n-aveau niciun fel de respect față de onoarea unei fete, care făceau de rușine pe toate cele de sexul lor și care le duceau la poliție. Nu, nu; așa ceva nu. Aveau să fie doar prieteni buni ca un frate mai mare cu surioara lui fără toate celelalte în ciuda convenționalismelor Societății cu S mare. Poate că era după o iubită de demult că era în doliu din zilele de odinioară. I se părea că înțelege asta. Avea să încerce să-l înțeleagă pentru că bărbații sunt altfel. Dragostea lui cea veche îl aștepta, îl aștepta mereu cu mâinile ei mici albe întinse, cu ochii ei albaștri rugători. Inima mea! Ea avea să-și urmeze visul de iubire, îndemnul inimii ei care-i spunea că el era al ei cu totul și cu totul, singurul bărbat pe lume pentru ea; căci dragostea era călăuza ei fără greș. Nimic

altceva nu mai conta. Orice ar fi fost să se întâmple ea avea să scuture lanțurile, să fie nestăpânită, liberă.

Canonicul O'Hanlon puse Sfintele Taine la loc în tabernacol și corul intona *Laudate Dominum omnes gentes* și apoi încuie tabernacolul ușa sacristiei căci benedicțiunea se sfârșise și părintele Conroy îi întinse pălăria să și-o pună și cața de Edy o întrebă ce ea nu vine dar tocmai atunci Jacky Caffrey strigă deodată:

— A, ia te uită, Cissy!

Și cu toatele se uitară o fi fost fulger după zăpușeala de peste zi dar Tommy îl văzuse și deasupra pomilor de lângă biserică albastru și pe urmă verde și purpuriu.

— E focuri de artificii, spuse Cissy Caffrey.

Și alergară cu toții în jos pe plajă să vadă pe deasupra caselor și bisericii îmbrâncindu-se unii pe alții, Edy cu căruciorul cu bebe Boardman în el și Cissy ținându-i pe Tommy și pe Jacky de mână ca să nu cadă când fugeau.

— Haide, Gerty, strigă Cissy. Îs artificiile de la bazar.

Dar Gerty era inflexibilă. N-avea de loc de gând să se lase comandată de ele. Dacă ele n-aveau altceva de făcut decât să dea fuga încolo și-ncoace ca niște alte alea ea putea să stea liniștită așa că spuse că ea vedea de unde era. Ochii aceia ațintiți asupra ei o făceau să-și simtă pulsul zvâcnind. Îl privi o clipă întâlnindu-i privirea, și o lumină mare răsări peste ea. O pasiune încordată incandescentă era pe fața lui, pasiune tăcută ca mormântul, și aceasta o făcuse acum pe ea să fie a lui. În sfârșit erau singuri fără nimeni să-i spioneze și să comenteze și ea știa că putea avea încredere în el până la moarte, un bărbat de încredere, dintr-o bucată, un bărbat de onoare nezdruncinată până-n vârful degetelor. Mâinile și fața i se agitau și pe ea o străbătu un tremur. Se lăsă pe spate mai mult să privească în sus spre artificii și-și cuprinse genunchiul în mâini ca să nu cadă pe spate când se uita așa în sus și nu era nimeni s-o vadă decât el și ea când ea își dezvălui cu totul picioarele ei grațioase frumos făcute așa, suple și moi și delicat rotunjite, și i se părea că aude cum îi bătea lui inima, respirația lui înecându-se, pentru că ea știa ce trebuie despre pasiunea unor asemenea bărbați, aceștia cu sângele fierbinte, pentru că Bertha Supple îi spusese odată în mare secret și o pusese să jure că n-are să despre domnul care stătea cu chirie la ei băgat de comisia pentru regiunile suprapopulate care avea poze tăiate din ziare cu dansatoare cu fusta ridicată și cu picioarele pe

sus și spunea că el mai făcea ceva nu foarte frumos care-ai putea să-ți închipui ce uneori în pat. Dar asta era ceva cu totul altceva decât lucrul acela pentru că era mare deosebire pentru că aproape că-l simțea cum îi atrage fața spre a lui și cea dintâi atingere grăbită fierbinte a buzelor lui frumoase. Pe lângă aceasta asta se ierta câtă vreme nu făceai lucrul celălalt înainte de căsătorie și ar trebui să fie și preoți femei care să înțeleagă fără să le mai spui și Cissy Caffrey și ea avea uneori expresia aceea așa visătoare de tot pe față așa că și ea, draga mea, și Winny Rippingham care se înnebunea după poze de actori și pe urmă era și din cauză că lucrul celălalt venea așa cum venea.

Și Jacky Caffrey striga că uitați-vă încă unul și ea se aplecă mai pe spate și jartierele erau albastre să se asorteze că erau transparenți și cu toții văzură și strigau uite, uite-l acolo și ea se pleca mult de tot pe spate să vadă artificiile și ceva ciudat zbura prin văzduh, un lucru tăcut încolo și încoace, negru. Și văzu o lumânare romană prelungă urcând sus deasupra pomilor, sus și în tăcerea încordată, cu toții își țineau respirația de încordare în timp ce urca mai sus și mai sus și ea trebuia să se lase tot mai mult pe spate să se uite după el sus, sus, aproape că nu-l mai vedea și fața ei era acuma toată străbătută de o roșeață divină, fermecătoare că se încordase așa pe spate și el îi vedea acum și celelalte lucruri, pantalonașii de batist, moi să-ți mângâie pielea, mai buni decât din ceilalți, verzi, patru șilingi și unsprezece pence, pentru că erau albi, și ea îl lăsa să se uite și vedea că el vede și pe urmă s-a dus atât de sus nu s-a mai văzut o clipă și ea tremura din tot trupul că se întinsese atâta el văzuse bine de tot mult deasupra genunchiului care nimeni nici chiar când în leagăn sau când treci prin apă și nici nu se simțea rușinată și nici el să se fi uitat așa îndrăzneț pentru că nu putuse rezista la vederea acestei minunate dezvăluiri care aproape că i se oferise ca dansatoarele acelea cu fusta sus care se poartă așa îndrăzneț în fața domnilor care se uită și se uită mereu, se uita. Îi venea să strige la el, să-l strige, cu vocea întretăiată, să-și întindă brațele ei zvelte, albe ca zăpada spre el să vină, să-i simtă buzele apăsate pe fruntea ei albă, țipătul unei iubiri de fată tânără, un strigăt mic înecat, smuls din însăși ființa ei, strigătul care răsună de-a lungul timpului. Și atunci o rachetă țâșni și explodă orbitoare și O! pe urmă se sparse și lumânarea și era ca un suspin un O! și cu toții strigară O! O! extaziați și din ea se revărsă un șuvoi o

ploaie de cosițe de aur și se risipiră și ah! erau acum numai stele umede verzui ningând în aure. O, ce frumos! O, ce molatec, dulce, încet.

Și pe urmă totul se topi ca o rouă în aerul cenușiu; totul se întoarse în tăcere. Ah! Aruncă o privire spre el când se aplecă la loc repede, o privire scurtă, patetică, un protest fără vlagă, un reproș sfielnic sub suflul căruia el se roși ca o fată mare. El se sprijinea acum de stânca din spatele său. Leopold Bloom (căci el este) stătea, tăcut, cu capul plecat în fața acestor ochi tineri fără prihană. Ce grosolan fusese! Iarăși? Un suflet frumos nevinovat îi adresase o chemare și el, om de nimic ce era, cum răspunsese acestei chemări? Fusese cel din urmă dintre netrebnici. Tocmai el dintre toți! Însă era o îndurare nesfârșită în ochii aceștia, și era și pentru el un cuvânt de iertare chiar dacă el greșise și păcătuise și fusese un rătăcit. O fată poate ea oare să mărturisească? Nu, de o mie de ori, nu. Asta era taina lor, numai a lor, singuri în amurgul care le ascundea pe toate și nu era nimeni să știe și să spună decât liliacul acela mic care zbura atât de ușor prin aerul înserării încoace și încolo și liliecii aceștia mititei nu spun niciodată.

Cissy Caffrey șuieră o dată imitându-i pe băieții de la meciurile de fotbal ca să arate că s-a făcut și ea mare; și apoi strigă:

— Gerty! Gerty! Plecăm. Haide. Vedem și de mai departe.

Lui Gerty îi veni o idee, una din micile șiretenii ale dragostei. Își strecură o mână în buzunarul pentru batistă și scoase bucățica de vată și-o flutură ca răspuns sigur fără s-o lase din mână și apoi și-o vârî la loc. Mă întreb dacă e prea departe ca să. Se ridică. Să fie chiar un adio? Nu. Trebuia să se ducă acum dar ei aveau să se mai întâlnească, acolo, și ea avea să viseze la asta până atunci, mâine, la visul ei de aseară. Se ridică îndreptându-și trupul. Sufletele lor se întâlniră într-o ultimă lungă privire și ochii care-i pătrundeau până în inimă, plini de strălucire ciudată, întârziau fermecați pe fața ei dulce, frumoasă ca o floare. Îi mai trimise un surâs palid, abia schițat, un surâs blând, atoateiertător, un surâs care tremura pe pragul lacrimilor, și apoi se despărțiră. Astfel se despărțiră.

Încet, fără să se mai uite îndărăt, coborî pe plaja în pantă neregulată către Cissy, către Edy, către Jacky și Tommy Caffrey, către micul bebeluș Boardman. Se făcuse și mai întuneric acum și pe plajă erau pietricele și bucăți de lemn și ierburi alunecoase de mare. Ea pășea cu o anume grație

liniștită, care era numai a ei, dar cu grijă și foarte încet pentru Gerty MacDowell era…

Ghete prea strâmte? Nu. E șchioapă! O!

Domnul Bloom o privea pe când se depărta șchiopătând. Sărmana fată! De asta o lăsaseră să stea acolo pe când ei alergau în sus și în jos. Mă gândeam eu că era ceva care nu era în regulă după cum ședea. O frumusețe știrbită. Un defect ca ăsta e de zece ori mai rău la o femeie. Dar le face mai politicoase. Îmi pare bine că n-am știut când era acolo. Dar un drăcușor de fată cu toate astea. Nu mi-ar displace. Curiozitatea cum ar fi cu o călugăriță sau o negresă sau o fată cu ochelari. Aia mioapă e delicată. Trebuie să fie aproape de perioada ei, mi-nchipui, asta le face mai nervoase. Mă doare așa tare capul astăzi. Unde-am pus scrisoarea? Da, e-aici. Tot felul de pofte ciudate. Unele care ling banii. O fată de la mânăstirea Tranquile îmi spunea maica aia căreia îi plăcea să miroasă benzină. Fecioarele înnebunesc până la urmă, mi-nchipui. Sora? Câte femei din Dublin or fi având-o astăzi? Martha, ea. E ceva în aerul ăsta. Luna e de vină. Dar atunci de ce n-au toate femeile menstruația în același timp, cu aceeași lună, vreau să spun? Depinde când s-au născut, cred. Sau toate încep odată și pe urmă pierd pasul. Uneori Molly și Milly deodată. Oricum am profitat de ocazie. Ce bine că n-am făcut în baie dimineață cu scrisoarea aia prostuță a ei cu am să te pedepsesc. Mă răzbună de conductorul ăla de azi-dimineață. Și prostul ăla de M'Coy care m-a oprit ca să-mi spună chiar nimic. Și nevastă-sa, cu vocea aia a ei ca un burghiu. Foarte recunoscătoare pentru micile favoruri. Și ieftin chiar. Nu trebuie decât să ceri. Cere și ți se va da. Pentru că și ele vor asta. E o necesitate naturală a lor. Cu grămada în fiecare seară când ies de la birouri. Mai bine să fii rezervat. Arată-le că nu vrei și ți se bagă pe gât cu de-a sila. Doar să-ntinzi mâna. O, ce păcat că nu pot să se vadă singure. Dar ce ciorap bine întins, ca un vis. Unde-a fost asta? A, da. La mutoscop pe strada Capei; numai pentru domni. Tom-care-trage-cu-ochiul. Pălăria lui Willy și ce-au făcut fetele cu ea. Chiar le fotografiază pe fetele astea sau e un truc? E o chestie de *lingerie.* Să-i pipăi formele prin *deshabillé.* Le excită și pe ele când sunt. Sunt așa curată vino și mă murdărește. Și le place și să se gătească una pe alta pentru sacrificiu. Willy încântată cu bluza cea nouă a lui Molly. La început. Își pun pe ele toate astea ca să poată să și le scoată pe toate. Molly. De ce i-am luat eu jartierele alea violete. Dar și noi: cravata lui, ciorapii ăia frumoși și pantalonii cu manșetă întoarsă. Era

cu ghetre în prima seara când ne-am întâlnit. Cămașa aia a lui drăguță cum îi strălucea pe sub ce? de dantelă. Se zice că femeia își pierde câte un farmec cu fiecare ac pe care și-l scoate. Toate prinse cu ace pe ele. O Mairy și-a pierdut acul cu care-și ținea. Se gătise așa pentru cineva. Moda face și ea parte din farmecul lor. Se schimbă când ai ajuns și tu pe urmele tainei. Doar în Orient: Maria, Martha - și atunci ca și acum. Nicio ofertă rezonabilă nu va fi refuzată. Nici ea nu se grăbea de fapt. Totdeauna să se ducă la câte unul când se grăbesc. Ele nu uită niciodată o întâlnire. Au ieșit trăgând și ele nădejde, probabil. Cred și ele în șansă pentru că e ca și ele. Și celelalte care parc-o luau cam peste picior. Fete de pension prietene între ele, mereu ținându-se de gât sau cu degetele înlănțuite, sărutându-se și șoptindu-și secrete despre tot felul de nimicuri în grădina mânăstirii. Călugărițe cu fețele albe de ceară, cu scufiile reci scrobite și cu mătăniile lor, plimbându-se în sus și în jos, și mai sunt și răzbunătoare și invidioase pe ce nu pot să pună mâna. Sârmă ghimpată. Vezi nu uita și scrie-mi. Și-am să-ți scriu și eu. Nu-i așa că n-ai să. Molly și Jossie Powell. Până când apare dl. Cutare și pe urmă se mai văd la Paștele cailor. *Tableau!* O, ia uite cine-a venit, pentru numele lui Dumnezeu! Ce-i cu tine, dragă? Ce-ai mai făcut toată vremea asta? Și dă-i cu sărutările și ce bine-mi pare, iar cu sărutările, că te văd. Și-n vremea asta cu ochii-n patru să vadă cât de rău îi merge celeilalte. Arăți splendid. Suflete surori care-și arată colții una alteia. Câți dinți ți-au mai rămas în gură? Nu și-ar împrumuta una alteia niciun drob de sare.

Mda!

Dar sunt ca niște diavoli când le vine. Și se întunecă la față ca niște vrăjitoare. Molly îmi spunea deseori că simte atunci că orice lucru o apasă. Scarpină-mă-n tălpi. A, așa! O, ce bine! Și eu simt asta. E bine să te odihnești măcar odată așa. Mă-ntreb dacă e rău să cu ele atunci, într-un fel e mai sigur. Se prinde laptele, corzile plesnesc la vioară. Am citit odată ceva și că se ofilesc florile în grădină. Pe urmă se zice că dacă se ofilește floarea pe care o poartă, înseamnă că-i o cochetă. Toate sunt. Mă gândesc că și ea a simțit că eu. Când te simți așa deseori întâlnești tocmai ce simți tu. M-o fi plăcut sau ce? La haine se uită ele. Ele știu când un bărbat e-n dispoziție amoroasă; gulerele și manșetele. La urma urmelor cocoșii și leii fac la fel, și cerbii. În același timp s-ar putea să prefere o cravată desfăcută sau ceva. Pantalonii? Să zicem că aș atunci când? Nu. Trebuie luate cu binișorul. Nu

le place așa dintr-o dată. Sărută-mă pe-ntuneric și nu mai spune la nimeni. A văzut ea ceva la mine. Mă întreb ce. Mai bine să mă aibă pe mine decât vreun poet din ăștia uns tot pe față, cu părul lins și cu bucla peste ochiul drept. Să ajute un domn cu preocupări literare. Ar trebui să mă preocup mai mult de cum arăt la vârsta mea. N-am lăsat-o să mă vadă din profil. Totuși, nu poți să știi. S-au văzut fete drăguțe măritându-se cu bărbați urâți. Frumoasa și monstrul. Pe urmă nu pot să fiu așa dacă Molly. Și-a scos pălăria să-și arate părul. A luat-o cu borul larg să-i ascundă fața, dacă s-ar întâlni cu cineva care-o cunoaște, să aplece capul sau să aibă un buchet de flori să-l miroasă. În perioada de rut le miroase părul. Zece șilingi am luat pe periile de păr ale lui Molly când eram pe geantă atunci când ședeam pe strada Holles. De ce nu? Să zicem că-i dă el bani. De ce nu? Toate astea-s prejudecăți. Ea valorează zece, cincisprezece, mai mult o liră. Și toate pe gratis. Scris energic. Doamna Marion. N-am uitat să scriu adresa pe scrisoarea aia ca pe ilustrata pe care i-am trimis-o lui Flynn? Și ziua aia când m-am dus la Drimmie fără cravată. Mă enervase așa cearta cu Molly. Nu, îmi aduc aminte. Richie Goulding. Ăsta-i altul. Îl obsedează. Curios că mi s-a oprit ceasul la patru și jumătate. Praful trebuie să fie. Cu ulei de untură de pește îl curăță și eu aș putea. Economie. Atunci o fi fost când el, ea?

O, el a. În ea. Ea a. Așa.

Ah!

Dl. Bloom cu mâna grijulie își reașează cămașa umezită. O, Doamne, diavolul ăsta mic și șchiop. Începe să fie frig și lipicios. Efectul de după nu-i plăcut. Totuși trebuie să te scapi de asta într-un fel. Lor nu le pasă. Poate o iau ca un compliment. Merge acasă la pâinea cu unt cu lăptic își spune și rugăciunea cu cel mic. Mde, ele nu. Dac-o vezi așa cum e se strică totul. Trebuie un teatru întreg, ruj, costum, situație, muzică. Și numele. Amorurile actrițelor. Nell Gwynn, d-na Bracegirdle, Maud Branscombe. Se ridică cortina. Clar de lună revărsare de argint. Se înfățișează o fecioară cu fruntea îngândurată. Mica mea iubită vino și sărută-mă. Totuși simt că. Asta-i dă puteri noi unui bărbat. Aici e secretul. Bună treabă că m-am ușurat acolo în spate când am ieșit de la Cidrul Dignam. Ăla a fost. Altfel n-aș fi putut să. Îți vine să cânți după. *Lacaus esant taratara.* Să zicem că i-aș fi spus ceva. Ce adică? Dar nu e o tactică bună dacă nu știi cum să termini conversația. Le întrebi ceva și ele te-ntreabă altceva. Ar fi o idee

bună dacă ești la ananghie. Minunat sigur dacă-i spui: bună seara și vezi că ea se pretează și spune și ea: bună seara. O dar în noaptea aceea întunecoasă pe calea Appia când aproape că am acostat-o pe doamna Clinch O când am crezut că era. Pfui! Fata de pe strada Meath în noaptea aceea. Toate porcăriile pe care am făcut-o să le spună și nici nu știa să le pronunțe bineînțeles. Poponetele meu zicea. E-așa greu să găsești una care. Hoho! Dacă nu răspunzi când te solicită trebuie să fie groaznic pentru ele până când ajung să nu le mai pese. Și mi-a sărutat mâna când i-am dat ăia doi șilingi în plus. Papagali. Apeși pe buton și pasărea scâncește. Aș fi vrut să nu-mi fi spus domnule. O, gura ei pe întuneric! Și tu bărbat însurat cu o fată mare! Asta le place. Să-i ia bărbatul alteia. Sau chiar să audă de așa ceva. Cu mine e altceva. Mie-mi pare bine să scap de nevasta altuia. Să mănânc din farfuria lui. Individul ăla de pe strada Burton astăzi care scuipa ce morfolise în gingii. Chestia franțuzească e încă la mine în portvizit. Asta-i cauza la jumătate din toate necazurile. Sau se poate întâmpla odată, deși nu cred. Intră. E totul pregătit. Am visat. Ce? Aici începe ce-i mai rău. Cum se mai pricep să schimbe placa atunci când nu le mai place. Te-ntreabă vă plac ciupercile - pentru că odată au cunoscut un domn care. Sau te-ntreabă ce vroia să spună când s-a răzgândit și n-a mai spus. Totuși dac-aș merge până la capăt, să-i spun: vreau să, ceva în genul acesta. Pentru că voiam. Și ea. O jignesc. Pe urmă s-o împac. Să mă prefac că vreau ceva groaznic, pe urmă că renunț de dragul ei. Asta le măgulește. Sigur că se gândea la altcineva toată vremea. Și ce e rău în asta? Asta trebuie că face de când s-a făcut mare, el, el tot el. Primul sărut de acolo pornește. Momentul propice. E ceva care explodează în ele. Odată se-nmoaie, le vezi după ochi, așa pe furiș. Primul gând e cel bun. Țin minte până la moarte. Molly, locotenentul Mulvey care a sărutat-o sub zidul maur lângă grădină. Cincisprezece ani îmi spunea, dar sânii îi erau dezvoltați bine. Pe urmă a adormit. După dineul de la Gencrea a fost când veneam acasă cu trăsura muntele de puf. Scrâșnea din dinți prin somn. Și lordul primar pusese ochii pe ea. Val Dillon. Un tip apoplectic.

S-a dus cu ei dincolo să vadă focurile de artificii. Artificiile mele. În sus ca o rachetă, în jos ca un băț stins. Și copiii, trebuie să fie gemeni, așteptând să se petreacă ceva. Vor și ei să se facă mari. O iau pe urmele mamei. Nu trece prea multă vreme și înțeleg și ei cum stau lucrurile. Și aia brunetă cu claia de păr în cap și gura de negresă. Știam eu că se pricepe să

fluiere. Are gura făcută pentru așa ceva. Ca și Molly. Târfa aia de clasă mare de la Jammet care-și purta voalul numai până la nas. Dacă nu vă supărați, vă rog, îmi spuneți cât e ora? Ți-aș spune eu ce oră e pe-o alee mai întunecoasă. Spune prună și prismă de patruzeci de ori în fiecare dimineață, ăsta e un leac bun pentru buzele prea groase. Și ce-l mai mângâia pe-ăla mic. Ăia care se uită de pe margine văd cel mai bine. Firește, ele le înțeleg mai bine pe păsări, pe animale, pe copiii mici. Asta e specialitatea lor.

Nu s-a mai uitat înapoi când a luat-o în jos pe plajă. N-a vrut să-mi mai dea satisfacția asta. Fetele acelea, fetele cele, frumoasele de pe plajele mele. Frumoși ochi avea, limpezi. Albul ochilor îi scoate în evidență cu atât mai mult pupila. Știa ea ce? Sigur. Ca pisica care s-a așezat mai sus decât poate să sară câinele. Femeile nu se întâlnesc cu unul ca Wilkins de la liceu care desena o poză cu Venus cu tot ce-avea el acolo la vedere. Asta să fie nevinovăție? Un idiot săracul! Nevastă-sa știu și eu că n-are treabă. Pe ele n-ai să le vezi niciodată așezându-se pe o bancă unde scrie *Proaspăt vopsit.* Astea au ochi și-n ceafă. Se uită sub pat să vadă și ce nu-i acolo. Tare mult ar mai vrea să tragă și ele o spaimă. Pe-astea nu le pui în cofă. Când i-am spus lui Molly că omul acela de la colț pe strada Cuffe era un bărbat bine, mă gândeam că l-ar fi plăcut, ea s-a prins de la început că are un braț artificial. Și chiar avea. De unde au ele talentul ăsta? Dactilografa aia care urca scările la Roger Greene câte două trepte ca să-și arate desuurile. Asta și-o moștenesc de la tată la mamă, la fiică vreau să spun. Le e în sânge, Milly de exemplu care-și usucă batista pe oglindă ca să facă economie de călcat. Locul cel mai bun pentru reclamă ca să prindă privirea femeilor pe oglindă. Și când am trimis-o după șalul lui Molly la Presscott, à propos reclama aia trebuie să. A adus restul acasă în ciorap. Deșteaptă fetița! Eu n-o învățasem. Și ce frumos ducea pachetele. Lucrurile astea mărunte la atrag pe bărbați. Cum își ține mâna în sus, și-o scutură, ca să lase sângele să se scurgă când s-au înroșit prea tare. De unde-ai învățat asta? De la nimeni. Ceva ce m-a învățat doica. O, se pricep ele! Trei ani avea când la toaleta lui Molly chiar înainte de a ne muta de pe strada Lombard vest. Eu față frumoasă. Mullingar acum. Cine știe? Lumea evoluează. Tânăr student. Știe ce vrea oricum, nu ca cealaltă. Se descurcă ea. Doamne, știu că sunt ud. Chiar, că ești. Pulpele ei rotunde. Ciorapi transparenți întinși să se rupă. Nu ca șleampăta aia de azi. Ciorapii-în-vine. Sau ailaltă de pe strada Grafton. Picioare de vacă groase până la călcâie. Albă. Uf.

O rachetă cu pocnitoare se sparse, scuipându-și cu trosnete săgeți zvâcnitoare. Zrads - zrads - zrads - zrads. Și Cissy și Tommy alergau să vadă și Edy după ei cu căruciorul și pe urmă Gerty pe după cotitura stâncilor. Are să? Acuma, uite! Uite! Vezi. S-a întors să se uite. I-a mirosit ei a ceapă. Draga mea, ți-am văzut tot.

Doamne! Dar mi-a făcut bine totuși. Eram cam demontat după chestiile de la Kiernan, cu Dignam. Pentru această mână de ajutor multe mulțumiri. Din *Hamlet* e. Doamne! Au fost toate astea combinate. Excitație. Când s-a întins așa pe spate am simțit ca o durere pe vârful limbii. Îți sucesc capul pur și simplu. Are dreptate. M-ai amețit de tot de cap. Are dreptate. Când te gândești că aș fi putut să mă dau și mai rău în spectacol. În loc să stăm așa și să vorbim ca să n-adormim. Atunci am să-ți spun tot. Totuși a fost un fel de limbaj tainic între noi. N-o fi fost cumva? Nu, Gerty o strigau. S-ar putea să fie un nume fals totuși ca al meu și adresa de pe strada Dolphin un ascunziș.

Numele ei de fată era Jemina Brown
Și ședea cu mama ei în Irishtown.

Locurile de aici m-au făcut să mă gândesc la asta cred. Toate-s la fel. Își șterg penițele pe ciorapi. Dar mingea aia s-a rostogolit până la ea parcă dinadins. Fiecare glonț își are ținta. Sigur, eu n-am fost nici în școală în stare s-arunc ceva drept la țintă. Mie toate mi se duceau cât colo, strâmbe. Dar e trist când te gândești că-s doar câțiva ani și pe-urmă ia vezi cum spală vasele și încep să-și facă socotelile că pantalonii lui tata acuș se potrivesc pentru Willy și să-l șteargă și pe-ăla micul când îl țin să facă treabă mare. Nu-i ușor nici pentru ele. Da-ntr-un fel le apără. Nu le mai dă vreme să se gândească la rele. Legea firii. Să spele copiii, să spele morții. Dignam. Și toată vremea cu copiii ținându-li-se de rochie. Și-äia mici la-nceput au capetele moi ca niște nuci de cocos, ca maimuțele, nici nu le sunt închise la naștere, cu lapte acru-n scutece și cheagul murdar. N-ar fi trebuit să-i dea copilașului ăla să sugă biberonul gol. Îl umple de vânturi. Doamna Beaufoy, Purefoy. Trebuie să trec pe la spital. Mă-ntreb dacă sora Callan mai e acolo. Venea câteodată serile când era Molly la Coffee Palace. Doctorul ăla tânăr O'Hare am văzut-o cum îi peria pardesiul. Și doamna Breen și doamna Dignam au fost așa odată, de-abia așteptau să se mărite.

Cel mai rău e noaptea, cum îmi spunea doamna Duggan acolo la hotel la City Arms. Bărbatu-su beat mort cu mirosul de cârciumă intrat în haine, ca un dihor. Să stai cu duhoarea asta în nas pe întuneric, duhnind a băutură stătută. Și pe urmă dimineața te mai și-ntreabă: eram beat de tot azi-noapte? Dar nu-i o politică asta să dai toată vina pe bărbat. Găinile tot acasă vin să se cocoațe pe stinghie. Sunt amândoi în aceeași oală. Poate că-i și vina femeii. Aicea să vede că Molly e cu totul altceva. Sânge de meridional. Maur. Și e și forma, silueta. Aproape că-ți vine să pui mâna să simți rotunjimile. Compar-o de pildă cu astelalte. Nevasta-n-cuiată-n casă, vorba aia, scheletul din dulap. Permite-mi. Să ți-o recomand pe. Și-ți scot în față ceva așa, o arătare că nici nu știi cum să-i spui. Dintotdeauna punctul slab a fost nevasta. Dar e totuși un destin să te-ndrăgostești. Și-au secretele lor între ei. Sunt tipi care s-ar duce de râpă dacă n-ar fi o femeie să ia lucrurile în mână. Și sunt pe-urmă niște stârpituri, ca niște fetițe, înalte de-o șchioapă, și cu niște pitici de bărbați. A tunat și i-a adunat. Uneori copiii ies totuși destul de bine. De două ori zero fac uneori unu. Sau câte-un babalâc de șaptezeci de ani și bogat cu o mireasă roșie ca focul. Te-nsori în mai și te căiești în decembrie. Ce neplăcută e udeala asta. S-a lipit. Nu s-a așezat pielea la loc. Mai bine s-o desprind.

Au!

Pe de altă parte unul de doi metri și cu o nevestică de-abia-i ajunge la buzunarul vestei. Lungul și cu scurticica. El cel mare cu micuța sa. Ciudat lucru ăsta cu ceasul meu. Dar și ceasurile de mână niciodată nu merg bine. Să fie vreo influență magnetică între persoane pentru că era cam ceasul când el. Mda, cred că imediat. Când pisica nu-i acasă joacă șoarecii. Mi-aduc aminte că m-am uitat la el când eram pe aleea Pill. Adică și asta o fi magnetism. Magnetismul e în toate. Pământul de exemplu atrage-ncoace și e atras dincolo. Asta e cauza mișcării. Și timpul? Păi e timpul în care se face mișcarea. Și dacă un lucru se oprește, atunci toată șandramaua se oprește și ea, puțin câte puțin. E aranjat dinainte. Acul magnetic îți arată ce se petrece în soare, pe stele. O bucățică de fier oțelit. Când întinzi de pildă magnetul. Haide. S-a prins. Ca femeia și bărbatul. Magnetul și oțelul. Molly, el. Se gătesc și se uită la tine și te fac să înțelegi și te lasă să vezi și vezi și mai mult și te sfidează dacă ești bărbat uite vezi asta și, așa cum îți vine să strănuți, picioarele, și te uiți, te uiți și dacă ai stofă de bărbat în tine. Hopa. Trebuie să-ți dai drumul.

Mă întreb ce simt ele în părțile acelea. Rușinea e când mai e o a treia persoană. Mai mult se rușinează de o gaură în ciorapi. Molly la expoziția de cai, cu bărbia împinsă în afară și capul dat pe spate, cu ochii după fermierul ăla în cizme de călătorie și cu pinteni. Și când erau zugravii acolo pe strada Lombard vest. Frumoasă voce avea omul acela. Așa a început și Giuglini. Aproape că-i simțeai mireasma, ca la flori. Violete. Probabil că venea de la terebentina din zugrăveală. Unele profită de orice. Și în timp ce-o fac râcâie cu papucul pe dușumea ca să n-audă ceilalți. Dar multe din ele nu ajung la marea ușurare, cred. O țin așa cu ceasurile. Cum ar veni peste tot peste mine și în sus pe șira spinării.

Stai nițel. Hm. Hm. Da. Ăsta-i parfumul ei. Păi da. A făcut semn cu mâna. Îți las asta să te gândești la mine când eu sunt departe aici pe pernă. Ce-o fi? Heliotrop? Nu. Zambile? Hm. Roze, cred. Parfum de-ăsta trebuie că-i place ei. Dulceag și ieftin; numaidecât se diluează, se trezește. Lui Molly îi place opoponaxul[347]. O prinde, amestecat cu jasmină[348]. Notele ei acute și notele ei grave. Atunci în seara aceea la dans l-a întâlnit pe el, dansul orelor. Căldura făcea să se simtă parfumul. Era în rochia ei neagră și mai ținea încă parfumul de data dinainte. Bun conducător, nu? Sau rău? Și pentru lumină. Presupun că e o legătură între ele. De pildă dacă intru într-o pivniță pe întuneric. Misterioase lucruri. De ce simt abia acum mirosul? I-a trebuit timp ca să ajungă, ca și ea, adică, încet dar sigur. Să zicem că sunt nu știu câte milioane de grăunte mici de tot suflate prin aer. Da, asta e. Pentru că insulele alea cu mirodenii, singaleze, de azi dimineață, le miroși de la multe leghe distanță. Să-ți spun cum e. E ca un văl fin sau o pânză de păianjen pe care o au peste tot pe piele, fină de tot cum ar fi păpădia și o țes așa tot timpul din ele, fină de tot, culori de curcubeu și nici nu-și dau seama. Se agață de orice scoate ea de pe ea. Talpa ciorapului, pantofii. Corsetul. Pantalonașii: zvâcnește o dată din picioare când și-i scoate. Adio până data viitoare. Și pisicii îi place să miroasă cămașa ei de noapte pe pat. Îi cunosc mirosul ei dintr-o mie. Și-n apa de baie. Mi-aduce aminte de căpșuni cu smântână. Mă întreb eu unde-o fi exact mirosul. Acolo sau la subsuori sau sub ceafă. Pentru că îl simți din toate gropițele și colțurile. Parfumul de zambile făcut din uleiuri sau eter sau mai știu eu ce. Șobolanul cu miros de mosc. Au o pungulință sub coastă și o părticică de-acolo scoate miros de-l simți ani de zile. Câinii care se miros unul pe altul sub coadă.

Bună seara. Seara. Cum mai miroși? Hm. Foarte bine, mulțumesc. Animalele după asta se conduc. Da, acuma dacă stăm și ne gândim. Și noi suntem la fel. Unele femei de pildă te avertizează când sunt la perioadă. Vino mai aproape. Și-odată o putoare așa de densă că poți să-ți agăți pălăria de ea. Cam ca ce? Conserve de heringi stricate sau. Puah! Vă rugăm nu călcați pe iarbă.

Poate că și ele simt un miros de bărbat la noi. Cam ca ce? Mănușile mirosind a țigări pe care le lăsase John Lunganul pe biroul lui în ziua. Respirația? Asta de la ce mănânci și bei. Nu. Mirosul de bărbat vreau eu să spun. Trebuie să fie în legătură cu asta pentru că preoții care ar trebui să nu sunt altfel. Femeile bâzâie în jurul mirosului ăsta ca muștele la melasă. Se îmbulzesc la gratiile altarului ca să ajungă la el cu orice preț. Arborele preotului oprit. O, părinte, nu vrei să? Lasă-mă pe mine să fiu prima care. Exhală așa prin tot corpul, permează. Sursa vieții și e extrem de curios mirosul ăsta. Sos de țelină. Să văd și pe mine.

Domnul Bloom își inseră nasul. Hm. În. Hm. Deschizătura vestei. Migdale sau. Nu. A lămâie asta e. A, nu, e săpunul ăla.

À propos loțiunea aia. Știam eu că e ceva să nu uit. Nu m-am mai întors și săpunul nu l-am plătit. Nu-mi place să umblu cu sticle ca Vrăjitoarea aia de-azi dimineață. Hynes ar fi putut să-mi plătească ăia trei șilingi. Am să fac o aluzie la Meaghe ca să-i aduc aminte. În fond, dacă bagă paragraful acela. Doi și nouă pence. Are să-și facă o părere proastă despre mine. O vizită mâine. Cât îți datorez? Trei și nouă pence? Doi și nouă pence, domnul meu. Aha. S-ar putea să-l fac să nu mai dea credite altă dată. În felul acesta ajungi să-ți pierzi clienții. La cârciumă așa se-ntâmplă. E câte unul care tot consumă pe tăbliță pân-o umple și pe-urmă se strecoară pe străzi dosnice și se duce să bea-n altă parte.

Uite și pe nobilul domn care-a mai trecut mai devreme. L-a adus un vânt dinspre golf. S-a dus doar să facă un tur. Totdeauna acasă la ora cinei. Pare cam pilit - a băgat ceva-n el. Acuma a ieșit să ia aer. Rugăciunea de mulțumire după masă. După cină mergi pe jos o milă. Sigur, trebuie să aibă ceva bani puși deoparte; vreo sinecură guvernamentală. Dacă m-aș lua acuma după el l-aș face poate să se simtă prost cum mi-au făcut mie haimanalele alea cu ziarele azi. Dar așa mai înveți ceva. Ne vedem pe noi înșine cum ne văd alții pe noi. Câtă vreme nu râd femeile de noi ce contează? Ăsta ar fi un mod să-i afli secretul. Să te întrebi de pildă cine e el

la urma urmei. *Omul misterios de pe plajă,* povestire premiată de dl. Leopold Bloom. Onorată cu o guinee de coloană. Și individul acela azi la înmormântare în macferlanul cafeniu. S-ar zice că i-au ieșit bătături pe soarta lui bună. Dar un organism sănătos le absoarbe. Dacă fluieri vine ploaia cică. Pe undeva tot trebuie să plouă. La Ormond simțeai umezeala din aer, sărată. Corpul simte atmosfera. Pe Baba Betty o dor toate încheieturile. Profețiile maicii Shipton aia cu corăbiile care zboară-n jurul lumii cât ai clipi. Nu. Oricum semne de ploaie. Cititoarea-n stele a casei regale. Și dealurile de din depărtare par să se-apropie tot mai tare.

Howth. Farul Bailey. Doi, patru, șase, opt, nouă. Vezi. Trebuie să-și schimbe intensitatea, altfel ar crede că-i lumina de la vreo casă. Salvatorii naufragiaților. Grace Darling draga de ea. Unora le e frică pe întuneric. Și încă licuricii, bicicliștii; vremea să se-aprindă felinarele. Juvaere diamantele ce frumos scânteie. Lumina parcă îți mai dă curaj. Nu mai e bau-bau să-ți facă rău. Sigur acuma e mai bine decât altădată demult. Drumuri de țară. Odată te opreau și-ți tăiau gâtul pentru o nimica toată. Și-acuma mai sunt două tipuri de oameni cu care te-ntâlnești. Cei care rânjesc sau cei care zâmbesc. Pardon! Nu face nimic. Timpul cel mai bun să stropești florile la umbră după ce soarele. Mai e încă puțină lumină. Razele roșii sunt cele mai lungi. Roygbiv Vance ne-a învățat: roșu, oranj, galben, verde, bleu, indigo, violet. O stea văd eu acolo. Venus? Nu se știe încă. Două, când sunt trei e noapte. Și norii aceștia de ploaie or fi fost acolo toată vremea? Parcă ar fi vasul fantomă. Nu. Stai nițel. Copaci sunt. Iluzie optică. Miraj. Țara soarelui apune e asta. Soarele independenței noastre apunând înspre sud-est. Țara mea natală, noapte bună.

Cade rouă. Nu-ți face bine, draga mea, să stai pe piatra asta. Îți cauzează scurgeri albe. Și nu mai poți să ai bebeluși atunci decât dacă se nimerește mare tare și-și face drum cu forța. Și eu chiar aș putea să fac hemoroizi. Și nu mai scapi de ei, ca guturaiul, și te doare de te seacă. Când te tai cu iarba sau cu hârtia e mai rău. Se freacă când îți schimbi poziția. Mi-ar place să fiu stânca aia pe care a stat ea… O, dulce micuță, nici nu știi ce drăguță erai. Încep să-mi placă la vârsta asta. Mere verzi. Apucă tot ce li se oferă. Cred că-i singura vârstă când ședeam așa, picior peste picior. Și la bibliotecă astăzi: studentele acelea. Licențiatele acelea. Fericite scaunele sub ele. Dar acum e influența ceasului de seară. Ele simt toate astea. Se deschid ca florile, își cunosc vremea, floarea soarelui, anghinare, trufa albă, în sălile de

bal, candelabre, altele sub lampioane. Florile de noapte în grădina lui Mat Dillon unde am sărutat-o pe umăr. Aș vrea să am un portret în ulei al ei atunci în mărime naturală. Tot iunie era când i-am făcut curte. Anii se întorc. Istoria se repetă. Voi stânci și piscuri iată-mă din nou în mijlocul vostru. Viața, dragostea, călătorie în jurul micii tale lumi. Și acum? Sigur e trist că e șchioapă dar trebuie să fim atenți să nu ne fie prea mare milă. Ele profită atunci.

Totul e liniștit acum pe Howth. Dealurile de din depărtare par. Unde noi. Rododendronii. Sunt un prost poate. El cu prunele și eu cu sâmburii. Aici îmi fac eu intrarea. Tot ce-a văzut dealul ăsta bătrân. Numele doar se schimbă: asta-i tot. Îndrăgostiții, mniam, mniam.

Obosit mai sunt. Să mă ridic și eu? E, mai stai nițel. Mi-a stors toată bărbăția din mine, răutatea asta mică. M-a sărutat. Tinerețea mea. Niciodată de acuma. O singură dată vine. Sau a ei. Să iau trenul mâine într-acolo. Nu. Când te-ntorci odată nu mai e același lucru. Ca și cu copiii la a doua vizită într-o casă. Nu-ți dorești decât noul. Nimic nou sub soare. Post restant, Dolphin's Barn. Nu ești fericit cu? Răutăcioasă draga de ea. La Dolphin's Barn șaradele acasă la Luke Doyle. Mat Dillon și stolul lui de fete: Tiny, Atty, Floey, Maimy, Louy, Hetty, și și Molly. În optzeci și șapte era. Anul dinainte ca noi. Și bătrânul maior așa de dornic după picătura lui de băutură. Curios ea singurul copil, el singurul copil. Și-așa se repetă totul. Crezi c-ai scăpat și te-ntâlnești tot cu tine. Ocolul cel mai lung e calea cea mai scurtă spre casă. Și tocmai când el și cu ea. Ca și caii de la circ care se rotesc în cerc. Ne jucam de-a Rip van Winkle. Rip: odată trăgeai de paltonul lui Henry Doyle să-l rupi. Van: căruța cu pâine aducându-ți-o acasă. Winkle: scoici și pervincă. Și ea, sprijinită acolo de bufet și uitându-se la noi. Ochii ei de maur. Douăzeci de ani a dormit în Peștera Somnoroasă. Totul schimbat. Uitat. Tinerii-s bătrâni acum. Pușca lui ruginită de rouă.

E. Ce-i asta care zboară pe-acolo? Rândunică? Liliac probabil. Crede că eu sunt copac, așa-i de orb. Păsările n-au miros? Metempsihoză. Își închipuiau că te poți preschimba-ntr-un copac de frică. Salcie plângătoare. Bah. Uite-l. Nostim animal. Mă-ntreb unde-și are cuibul. Clopotnița de acolo. Se poate. Atârnat de picioare în mirosul de cele sfinte. Clopotele alea l-au speriat, cred. S-ar zice că s-a terminat liturghia. Adineaori îi auzeam toți laolaltă. Roagă-te pentru noi. Și roagă-te pentru noi. Bună ideea asta, cu repetiția. La fel e și-n reclame. Cumpărați de la noi. Și cumpărați de la noi.

De, aia-i lumina de la casa preotului. Cina lor frugală. Ții minte greșeala aia la apreciere când eram la Thom. Douăzeci și opt era. Au două case. Fratele lui Gabriel Conroy e vicar. Bah. Uite-l iar. De ce-or fi ieșind noaptea, ca șoarecii. Sunt corcituri de fapt. Păsări ca niște șoareci care țopăie sus de tot. Ce-i sperie, lumina sau zgomotul? Mai bine să nu mă mișc. Astea-s numai instinct ca pasărea aia care pe vreme de secetă bea apa care țâșnea din ulcior când arunca ea înăuntru pietricele. E ca un omuleț înfășurat într-o mantie și cu mânuțe numai atâtica. Ce oase micuțe. Aproape că le vezi licărind, un fel de alb albăstrui. Culorile depind de lumina în care le vezi. Te uiți fix în soare de exemplu ca vulturul, pe urmă te uiți la pantof și-l vezi ca o pată, ca o bilă gălbuie. Vrea să-și pună amprenta pe orișice. De exemplu, pisica aia azi dimineață pe scară. Ca turba uscată la culoare. Se zice că nu le vezi niciodată cu trei culori. Nu-i adevărat. Aia tigrată albă și galbenă și neagră de la *City Arms* cu litera pe frunte. Un corp de cincizeci de culori diferite. Howth adineaori era ca ametistul. Sticla fulgerând. Așa e ăla înțeleptul cum îl cheamă cu oglinda care aprindea din soare. Pe urmă ia foc landa. Nu se poate să fie de la chibriturile turiștilor. Ce-o fi? Poate vreascurile uscate se freacă unele de altele în vânt și iau foc. Sau sticlele sparte din desișuri fac ca oglinzile care dau foc din soare. Arhimede. L-am găsit! Memoria mea nu-i chiar așa proastă.

De. Cine știe de ce-or fi zburând așa. Insecte? Albina aia săptămâna trecută care-a intrat în cameră și se juca cu umbra ei pe tavan. Poate-o fi fost aia care m-a-nțepat pe mine, și-a venit îndărăt să vadă. Și păsările nu-nțelegi niciodată ce spun. Ca și noi când vorbim așa să facem conversație. Și cu zice ea și zice el. E ceva curaj? Trebuie să zboare peste ocean și-ndărăt. O grămadă trebuie că mor în furtună, pe firele de telegraf. Groaznică viață mai au și marinarii. Monștrii ăia de transatlantice care plutesc așa pe-ntuneric, și mugesc ca niște vaci ale mărilor. *Faugh a ballagh.* Dă-te la o parte, dracu' să te ia. Alții în coji de nucă, cu pânza cât o batistă, vânturați ca niște dopuri când suflă vântul de furtună. Și-nsurați. Uneori plecați cu anii la capătul lumii undeva. N-are capăt de fapt, pentru că-i rotund. Neveste în fiecare port, se spune. Aia zic și eu ca are caracter dacă stă și-așteaptă până se-ntoarce Johnny al ei iar acasă. Dacă se mai întoarce vreodată. Stă și-adulmecă porturile pe sub coadă. Cum poate să le placă marea? Și totuși le place. Sus ancora. Și-odată pleacă cu un scapular sau o

medalie la gât să-i poarte noroc. Și? Parcă tephilimul nu cum îi zice pe care tata lui tata săracul îl avea pe ușă să-l atingă. Asta ne-a scos din Țara Egiptului și din casa sclaviei. E ceva în toate superstițiile astea pentru că dacă ieși afară nu se știe ce primejdii. Atârnați de câte-o scândură sau călare pe-o grindă, luptându-se pentru viața lor, cu colacul de salvare la brâu, înghițind la apă sărată, și asta-i ultima lui scăpare până vin rechinii și-l înșfacă. Peștii or fi având rău de mare?

Și pe urmă calm, liniște, frumos, fără un nor, apa liniștită, placidă, echipajul și marfa mici fărâme, în lada cea mare a lui Davy Jones. Și luna care se uită de sus. Nu-i vina mea, o, tu, care-ți dădeai atâta importanță.

O rachetă prelungă rătăcită urcă în sus pe cer dinspre bazarul lui Mirus în căutarea fondurilor pentru spitalul Mercer și se sparse, arcuindu-se-n jos, răspândind un buchet de stele violete mai puțin una care era albă. Plutiră, căzând; se stinseră. Ceasul păstorului, ceasul când o ții de mână; ceasul întâlnirii. Din casă în casă, cu bătaia lui dublă întotdeauna bine venită, trecea poștașul de ora nouă seara, cu lampa de licurici la centură, licărind ici și colo printre gardurile vii de laur. Și printre cei cinci arbori tineri o lampă cu fitil sus ridicată aprinse felinarul de pe terasa Leahy. Și pe lângă ecranele ferestrelor luminate, prin fața grădinilor simetrice un glas ascuțit se depărta strigând, jeluindu-se parcă: *Evening Telegraph, ediție specială! Rezultatul! cursei Cupa de aur!* Și din ușa casei lui Dignam ieși în fugă un băiat și strigă. Zvâcnind liliacul zbura încoace, zbura încolo. Departe peste nisip urca târâș fluxul, cenușiu. Howth se așeză să ațipească obosit de zilele lungi, de rododendronii și gângureala lor (el era bătrân) și simțea bucuros briza nocturnă mângâindu-i blana de ferigi. Zăcea întins dar își deschise un ochi roșu neadormit respirând adânc și încet, somnoros dar treaz. Și departe pe țărmul de la Kish nava ancorată clipea făcându-i cu ochiul domnului Bloom.

Ce viață trebuie să aibă oamenii ăștia acolo, bătuți în cuie în același loc. Comisia pentru farurile irlandeze. Penitență pentru păcatele lor. Și garda coastelor. Rachete și tunuri și geamanduri și bărci de salvare. Ziua aia când am fost în excursie la Erin's King, și le-am aruncat sacul cu ziare vechi. Urșii la grădina zoologică. Urâtă plimbare. Niște bețivani ieșiți să-și mai vânture ficatul. Vărsând peste bord să dea de mâncare la heringi. Grețuri. Și femeile, cu frica de Dumnezeu scrisă pe fețele lor. Milly, n-a dat niciun semn că i-ar fi fost frică. Cu fularul albastru desfăcut, și râdea. Nu știu ce-i

moartea la vârsta aia. Și pe urmă, stomacul lor e sănătos. Să nu se rătăcească, de asta le e frică doar. Când ne-am ascuns după copac, la Crumlin. Nu vreau. Mama! Mama! Copii pierduți în pădure. Și-i sperii și cu măștile. Îi azvârli în sus în aer și-i prinzi. Te omor. E glumă, măcar pe jumătate? Sau copii când se joacă de-a războiul. Sunt serioși de tot. Cum pot oamenii să țintească cu puștile unii într-alții? Uneori chiar se descarcă. Săracii copii. Singurele lor necazuri rujeola și urticarea. Curățenia cu calomel când i-am luat eu pentru asta. După ce s-a făcut mai bine, a adormit cu Molly. Are dinții chiar la fel și ea. Ce le place lor? Altele ca ele? Dar dimineața când fugea după ea cu umbrela.

O altă ea însăși? O alta ca ea însăși? Poate ca să n-o doară. I-am luat pulsul. Ticăia. Ce mână mică avea, acuma e mare. Dragă dragă Papli. Tot ce poate să-ți spună o mână când o apuci. Îi plăcea să-mi numere nasturii de la veston. Primul ei corset, mi-aduc aminte. M-a făcut să râd când am văzut-o. La început niște sâni așa micuți. Cel din stânga e mai sensibil, cred. Și-al meu la fel. Mai aproape de inimă. Își pun umplutură dacă e moda să fie grase. Durerile noaptea când îi creșteau, mă chema, mă trezea. Ce speriată a fost când i-a venit prima dată. Săracul copil! E-un moment curios și pentru mamă. Îi aduce aminte de când era și ea fată.

Gibraltar. Priveliștea de pe Buena Vista. Turnul lui O'Hara. Păsările de mare țipând. Maimuța aia bătrână de Barbaria care și-a mâncat toată familia. La apusul soarelui, salva de tun pentru soldați ora stingerii… Privea în larg peste mare când mi-a spus. O seară ca asta, dar limpede, niciun nor. Întotdeauna mi-am închipuit că am să mă mărit cu un lord sau un domn de familie, cu un yacht particular. *Buenas noches señorita. El hombre ama la muchacha hermosa.* De ce pe mine? Pentru că erai așa deosebit de ceilalți.

N-am să stau doar toată noaptea aici ca o moluscă din alea care se lipesc de stâncă. Vremea asta te amorțește. Trebuie să se apropie de nouă după cum se întunecă. Să merg acasă. Prea târziu pentru *Leah, Lily din Killarney.* Nu. S-ar putea să fie încă. Să trec pe la spital să văd. Sper c-a născut. Am avut o zi lungă. Martha, baia, înmormântarea, casa cheilor, muzeul cu zeițele alea, cântecul lui Dedalus. Pe urmă scandalagiul ăla de la Kiernan. Dar i-am zis-o și eu atunci. Niște bețivani numai gura de ei. Ce i-am zis despre Dumnezeul lui l-a cam usturat. E-o greșeală să dai și tu când dă el. Sau? Nu. Ăștia ar trebui să se ducă acasă și să râdă singuri de prostiile lor.

Întotdeauna se strâng să bea cât mai mulți laolaltă. Le e frică să rămână singuri ca un copil de doi ani. Dacă m-ar fi atins. Dar să mă pun în locul lui. Atunci nu mai pare așa de rău. Poate că n-a vrut să mă lovească. De trei ori ura pentru Israel. De trei ori pentru cumnata cu care se tot laudă el aia cu trei dinți în gură. Același gen de frumusețe. Cu o babă ca asta chiar ți-ar face plăcere să-ți bei ceaiul împreună. Sora nevestei sălbaticului din Borneo care tocmai a venit la oraș. Închipuie-ți așa ceva dimineața în zori să-ți iasă deodată în față. Fiecare cu gustul lui cum zicea Morris când a sărutat vițelul de aur. Dar Dignam i-a pus capacul. Casele îndoliate sunt așa de deprimante pentru că nu știi niciodată. Oricum ea are nevoie de banii aceia. Trebuie să trec pe la văduvele scoțiene cum i-am promis. Ciudată denumire. Iau ca de la sine înțeles că noi o să dăm în primire întâii. Văduva de luni era în fața la Cramer care se uita la mine. Pe săracul bărbatu-su l-a îngropat dar acum o duce bine cu recompensa. Părăluța ei de văduvă. Și? Ce-ai fi vrut să facă? Trebuie să meargă și ea înainte. Pe văduvi nu-mi place de loc să-i văd. Par așa părăsiți. Săracul O'Connor nevastă și cinci copii otrăvit cu stridii aici. Canalizarea. Fără nicio speranță. Vreo matroană cu inima bună cu pălărie ca un castron să-l dădăcească. Să-l ia-n remorcă, cu fața ca o lună și șorț cât toate zilele. Pantalonași de damă cenușii de flaneluță, trei șilingi perechea, ocazie excepțională. Urâțică și iubită, iubită pe toată viața, așa se zice. Urâtă: nicio femeie nu crede că e așa. Să iubim, să mințim și să fim frumoși căci mâine murim. Îl tot văd când și când umblând de colo până colo tot căutând să descopere cine și-a bătut joc de el. K.K.: caca. Asta e soarta. El, nu eu. Și cu câte-o prăvălie se întâmplă așa am văzut. Pare s-o bântuie un blestem. Am visat azi noapte? Stai nițel. E ceva încurcat. Ea avea papuci roșii. Turcești. Purta pantaloni. Să zicem că ea îi poartă. Mi-ar place s-o văd în pijama? Greu de răspuns. Nannetti a plecat acum. Nava poștală. Acuma-i pe lângă Holyhead. Trebuie să pun mâna pe reclama aia cu Keyes. Să mă țin de Hynes și de Crawford. Fustița pentru Molly. Are ce pune-n ele. Ce-i asta? S-ar putea să fie bani.

Domnul Bloom se apleca și ridică o bucată de hârtie de pe plajă. O apropie de ochi privind atent. Scrisoare? Nu. Nu văd să citesc. Să mă duc mai bine. Mai bine. Îs obosit de tot să mă mai mișc. O pagină dintr-un caiet vechi. Toate gropile astea, pietricelele. Cine poate să le numere? Nu știi niciodată ce poți să găsești. Sticlă cu o istorie întreagă înăuntru cu o comoară aruncată de pe o corabie naufragiată. Colete poștale. Copiii

întotdeauna le place să arunce lucruri în mare. Încredere? Pâine aruncată în valuri. Ce-i asta? o bucată de lemn.

O! M-a dat gata femela asta. Nu mai sunt așa tânăr. Are să mai vină aici mâine? S-o aștept undeva toată viața. Trebuie să se întoarcă. Și ucigașii se întorc. Și eu am să mă-ntorc?

Cu bățul său domnul Bloom răscolea încet nisipul la picioarele sale. Să scriu un mesaj pentru ea. S-ar putea să țină până mâine. Ce?

Eu.

Vreunul cu labe mari să calce peste el dimineață. N-are rost. Îl spală apa. Fluxul vine până aici era o baltă lângă piciorul ei. M-aplec, îmi văd fața acolo, oglindă întunecată, suflu pe ea, tremură. Toate stâncile astea cu linii și cicatrice și litere. O, transparentele astea! Și pe urmă ele nici nu știu. Ce înseamnă cuvântul acela. Ți-am spus că ești un băiat rău pentru că nu-mi place.

SUNT. UN.

Nu-i loc. Las-o baltă.

Domnul Bloom șterse literele cu gheata sa înceată. În nisip n-are niciun rost. Nu crește nimic în el. Totul se pierde. Nu-i niciun pericol să vină vreun vapor mai mare aici. Doar șalupele de la Guinness. Ocolul lui Kish în optzeci de zile. Pe jumătate dinadins.

Își aruncă pana de lemn. Bățul căzu în nisipul noroios, se înfundă. Uită-te, dac-ai fi încercat să faci așa ceva o săptămână întreagă, n-ai fi reușit. Șansă. Nu ne vom mai întâlni niciodată. Dar a fost frumos. Adio, draga mea. M-a făcut să mă simt atât de tânăr.

Un somnuleț acum dac-ar fi. Trebuie să fie aproape nouă. Vasul de Liverpool a plecat de mult. Nici măcar fumul. Și ea poate să. A și făcut-o. Și Belfast. Nu mă duc. Fuga acolo, fuga înapoi până la Ennis. El n-are decât. Să-nchid ochii un moment. Dar n-am să dorm. Ca un vis. Dar nu se repetă niciodată la fel. Iar liliacul. Inofensiv. Doar câteva.

O draga de tine toată micuța ta fetie albă în sus am văzut cum murdară pantalonașii m-a făcut să fac dragoste lipicioși acuma noi doi urât urât Grace draga mea ea cu el pe lângă pat mă-tu-n-pisoză volănașe și Raul să parfumeze părul negru al nevesticii tale forme pline sub grăsulia *señorita* ochii tineri Mulvey durudilii anii visurile se reîntorc pe sub coadă Agendath amețit tot de iubire și mi-a arătat ea la anul în pantalonași se-ntoarce ea iar ea iar.

Un liliac zbură. Aici. Acolo. Aici. Departe în noaptea cenușie sună un clopot. Domnul Bloom cu gura deschisă, cu gheata stângă îngropată în nisip pe o parte, se întinse, respirând adânc. Doar câteva.

Cucu
Cucu
Cucu

Ceasul de pe consola căminului în casa parohială își cântă ora în vreme ce canonicul O'Hanlon și părintele Conroy și reverendul John Hughes S.J. își beau ceaiul cu pâine de secară și unt și cotlete de miel cu sos discutând despre.

Cucu
Cucu
Cucu

Pentru că era o păsărică un cănăraș care ieșea din căsuța lui mititică să spună cât e ora așa cum văzuse Gerty MacDowell atunci când fusese acolo pentru că ea era iute să prindă lucruri din astea, așa era Gerty MacDowell, și ea văzuse imediat că domnul acela care părea străin și care ședea pe stâncă uitându-se la ea era

Cucu
Cucu
Cucu.

Deshil Holles Eamus. Deshil Holles Eamus. Deshil Holles Eamus.[349]

Sloboade întru noi, strălucitorule, luminatule, Horhorn, înroditor și rod al pântecului, sloboade întru noi, strălucitorule, luminatule, Horhorn, înroditor și rol al pântecului, sloboade întru noi strălucitor, luminatule, Horhorn, înroditor și rod al pântecului.

Hopșașa, băiat e băiat, hopșașa! Hopșașa, băiat e băiat, hopșașa! Hopșașa, băiat e băiat, hopșașa.

Pretutindeni ascuțișul minții acelui om este cântărit ca prea puțin străbătător față de orișicare din treburile ținute ca cele mai profitabile de către muritorii cu înțelepciune înzestrați întru învățătură adică al celui care

este ignorant în ceea ce învățații cei mai mari în doctrină și care cu siguranța prin această podoabă a înaltei lor minți meritând prețuire susțin cu constanță atunci când cu a tuturor consimțire afirmă că toate aceleași rămânând prin nicio splendoare către afară nu este prosperitatea unei națiuni mai cu forță dată la iveală decât deopotrivă cu cât merge mai departe tributul îngrijirii sale față de continuitatea proliferantă ceea ce relelor le este origine dacă absentă și când în chip fericit prezentă constituie semnul neîndoielnic al binefacerii necorupte a naturii atoateputincioase. Căci cine este cel care orice de vreo însemnătate oarecare a priceput și să nu fie simțitor că această splendoare către afară poate fi doar vestmântul unei realități noroioase înspre jos tinzând sau dimpotrivă cine să fie într-atâta neînluminat încât să nu se dumirească precum că tot astfel cum nicio dăruire a firii nu poate lupta împotriva binefacerii înmulțirii la fel se cuvine ca oricare cetățean prea cumsecade să fie îndemnul și povățătuitorul semenilor săi și să tremure ca nu cumva ceea ce în trecut fusese început în chip excelent de națiuni să nu ajungă poate în viitor să fie desăvârșit fără o asemănătoare excelență dacă cine știe ce moravuri lipsite de modestie ar izbuti să strămute treptat cinstitele tradiții din strămoși transmise într-o atâta coborâre încât ar fi fost să fie peste măsură de îndrăzneț acela care cu sfruntare să se ridice întru a zice că nu poate fi o mai odioasă crimă pentru oarecine decât să împingă în nepăsarea uitării acea evanghelie deopotrivă poruncă și făgăduință care pentru urechile tuturor muritorilor la profeția prisosinței sau la amenințarea scăzământului mereu a adăugat nedespărțită puterea mult lăudată de a procrea în chip iterativ?

Nu pentru asta așadar ne vom minuna dacă, așa cum povestesc cei mai buni dintre istorici, printre celți, care nimic din ceea ce nu era prin natura sa însăși admirabil nu admirau, arta hipocratică a fost ținută la mare cinste. Ca să nu vorbim de bolnițe, leprozerii, băi de aburi, gropi de pe vremuri de ciume, cei mai mari doctori, alde O’Shiel, O’ Hickey, O’Lees, au așternut cu râvnă osebitele căi prin care bolnavii și cei pe care boala i-ar fi cuprins iarăși și-au regăsit sănătatea fie că suferința le-ar fi fost tremuriciul, lingoarea sau boala împărătească. Sigur că în orice treabă obștească care în sine înfățișează câtuși de puțină gravitate pregătirile trebuie să fie pe măsura însemnătății și astfel un plan a fost de către ei întocmit (că dintr-o prevedere sau din coacerea înțelepciunii e greu de spus care lucru vederile neîntocmai a celor mai târziu întrebându-se în asta neajungând până astăzi

să se potrivească spre a-l face limpede) cu ajutorul căruia faptul maternității era atât de mult îndepărtat de orice putință întâmplătoare încât orișice îngrijire pătimitoarea ar fi cerut în acel dintre cele mai grele ceasuri pe care le întâmpină femeia și nu numai pentru cea din îmbelșugare îndestulată ci și pentru cea nefiind îndeajuns de avută în bani că doar cu parcimonie și deseori nici chiar cu parcimonie nu mai puteau subzista îi era din toată inima și în schimbul unei răsplătiri deloc considerabile dădută.

Pentru ea nimic chiar de atunci și de atunci înainte nu mai era în niciun fel în stare să-i fie dăunătoriu căci așa simțeau mai ales toți cetățenii că dacă n-ar fi fost mame proliferante câtuși de puțin n-ar fi fost să fie îmbelșugare și tot astfel cum primiseră vecinicia zeii iar muritorii puterea zămislitoare ca să le fie de folos iară pe ea văzând-o, când făptuirea era astfel încât se făcea să fie, născătoarea într-un car într-acolo purtând-o dorință nesfârșită în sinea lor unul pe altul stăruind întru ea ca să fie primită în acea casă. O, lucru al națiunii prevăzătoare nu numai atunci când a fost văzut înfăptuindu-se ci și chiar atunci când e povestit demn de laudă că ei de dinainte se purcedeau să o vadă mamă, că ea datorită lor dintr-o dată începuse să se simtă fiind pe cale de a fi în acest chip de îngrijiri împrejmuită.

Naintea născătorii noroace avea pruncșorul. Prins încă în pântece prețuire prea mare precâștiga. Și fieștecare lucru se cădea de făcut cât mai bine în nevoi de acestea așa se făcea. Culcuș de soațe slobozitoare încongiurat cu bucate din cele mai dătătoare de sănătate și întru tihnire așternuturi nespurcate ca și pentru slobozirea pruncului să fie acuma făcută și cu înțeleaptă prevedere pritocită; ci întru aceasta nu puține din lucrurile care iaste nevoie și uneltele doftoricești ce se cădea îi a fi așezate nedădând uitării vreunul oricare din toate cele foarte desfătătoare vedanii de către orbul nostru lumesc gătite prin osebitele lui margini dimpreună cu chipuri, dumnezeiești și omenești, cumpănirea cărora de către femeile din crivate este către deschidere îndemnătoare sau ca să ușureze ieșirea întru lăudata scăldată de soare bine zidită frumoasă lume aceasta de către mamele care, când se vădește a fi departe înainte merse și nescătoare, le este dădut acolo să se alungească, vremea venindu-le.

Oareșicare bărbat care mult bătuse cărările stătea în preagul porților la pogorârea nopții. Din neamul israilitanilor era bărbatul acela care pe

pământ departe rătăcind acest fel umblase. Vajnică milostenie de oameni fu pribegeala lui carele pe el însingurat până la acea casă îl mânase.

Aceleia case A. Horne îi este stăpânul. Șeaptezeci crivate ține acolo mânoase în femei îngrecate care după obiceiuri aiciia se întind să se muncească și să aducă pe lume feți în putere tocma după cum îngerul lui Dumnezeu grăitu-a Mariei. Slujitoare locului îmblă ele, albe surate în cămări pe unde somnul nu hălăduiește, arsurile boliciunii împresură și războlirile potolindu-le; în douăsprezece luni de trei ori suta. Vrednice grijitoare de pat în chip și feliu, pentru Horne ținând neadormită priveghe.

În veghe vitează veghetoarea auzind venea omul acela cu inimă potolită dară deîndată urcându-și trupul strâns în straie monahicești lui poarta cea mare larg deschisu-o-a. Și iată, fulgerare cu licăr mare licăre în clipită către soare-apune pe bolta Irlandiei! Înfricoșându-se ea foarte că Domnul Dumnezeul Răzbunării toată omenirea va să o răstoarne cu puhoae de ape pentru păcatele cele rele. Crucea lui Cristos făcându-și-o peste piept pe el l-a tras ca degrabă să aibă intrare sub acoperișul ei. Și bărbatul cela vrerea ei vrednică a fi văzându-o veni de intră în casa lui Horne.

Sfielnic să facă vreo stricăciune în lăcașele lui Horne strângându-și în mână coperitoarea de cap stătea cercetătoriul. În astă așezare a ei lăcuise el odinioară cu soață dragă și fiică iubită inimii lui care mai de pe urmă preste țări și preste așternuturi de mare se călătoriseră îndeparte. Ci odată pe ea în schela cetății întâmpinând-o el la plecăciunea capului ei capul nu și îl descoperise. De iertăciunea acuma îi făcea rugăciune bun temeiu de la ea dedându-i-se că aceea de el curundă văzută față a ei atâta de tânără atunci se vădise. Lumină grabnică ochii ei întețiră, înflorire de roșață cuvântul lui cucerind.

Ci când ochii ei apoi straiele lui cernite cuprinseră dintru aceasta de jale mare temu-se. Dară înveselită după aceasta a fost ea care încă înainte înfricoșată fuse. De la ea făcu întrebare acela dacă O'Hara doftorul știre mai trimisese de pe îndepărtatele țărmuri și ea cu oftat plin de tristețuri dete răspuns cum că O'Hara doctorul în ceriuri era acum. În adânc năcaz căzu bărbatul cuvântul acela să îl audă întru atâta se greuaseră de jale multă mațele sale. Pe toate de firul a păr ea le spuse, jeluind moarte de priatin atâta de tânăr, dară chiar că cu durere fiind nevrând să rostească potriva dreptei înțelepciuni a lui Dumnezeu. Spuse ea poveste cum că avusese moarte frumoasă și dulce prin mila lui Dumnezeu cu preot de spovedanie,

prea sfânta împărtășanie și maslu sfințit pe mădularele sale. Bărbatul atunci cu vorbă drept cumpănită iar întrebă de la monahă de ce moarte mortul murise și călugara dete răspuns zicând că el de moarte fusese cuprins pe insula ce se zice Mona de racul pântecului, trei ani acuma la sfânta sărbătoare de ziua uciderii pruncilor și rugăciune naltă cătră Domnul Atoatemiluitorul să îi țină sufletul în nemoartea lui. Asculta acela vorbele ei întristate strângându-și copermântul de cap și în tresteță ținându-și privirile. În acest chip statură ei unul și altul deopotrivă o vreme în scăzământ al nădejdii, jeluind și unul și cealălaltă.

Drept aceea, cine, fieștecare ai fi, ține-ți privirea către sorocul de sfârșire, care îți este ție moartea, și cătră pulberea care își întinde ghiarele pe orișicare om născut din femeie, așa cum a venit omul gol din pântecele mâne-sa astfel gol va să să mâie până la urmă întru a să duce tot așa cum a venit.

Călătorul de intrase atunci în casă vorbi către grijitoare și întrebându-o ce se prilejește cu femeia care acolo se afla așteptându-și slobozenia. Grijitoarea răspunzându-i îi zise lui că femeia aceea era în munci de trei zile de-a întregul în naștere grea cu caznă nemaivăzută dară că acuma nu peste mult avea să să plinească. Mai spuse ea la acestea că multe născătoare de prunci văzuse fără numai niciuna în atâtea obizi ca la femeia aceea. Și aceste toate le înfățișa celuia care prin vremi trecute lăcuise în prejmurile casei. Acela asculta vorbele ei și cu minunare mare de ostenelile femeiești în trudelile pe care le au la nașterea pruncilor și mult se mira să privească în fața obrazului ei care chip tânăr erea pentru privirile orișicui să îl vază măcar că după ani lungi rămăsese ea vărgură. De nouă ori douausprezăce curgeri da sânge cruțându-o pe ea fără de stirpe.

Și pe când vorbeau ei într-acest feliu poarta castelului se trase în lături și de ei veni aproape o sunare de veselie ca o mulțime șezând acoloșa la ospăț. Și veni spre locul unde ședeau ei învățăcel pe numele lui chemat Dixon. Și călătorul Leopold îi era știut lui la față că se prilejise de stătuseră la sfat dimpreună în casa milosteniei unde îmbla jupânul învățăcel cauza călătorul Leopold acolo sosise să să tămăduiască pe unde fusese vătămat greu în piept de un cap de lance ce îl izbise grozav și spăimos balaur și pentru care pusese de să făcuse de balsam săruri care de îndată se risipesc în aeriu și unsori câte aveau să îi ajungă. Și acum îi spunea că să pășască înăuntru în castel și să să veselească dimpreună cu cei de acolo. Dară

călătoriul Leopold zise că trebuie el să margă într-altminterelea fiind el bărbat de socoteală cumpănită și cu mintea supțire. Încă și jupâneasa îi ținea parte și îl certa pe învățăcel măcar că bine ghicise cum că călătorul spuse vorbe fățărite din mintea lui cea supțire. Fără decât că jupânul învățăcel nu vroia să asculte tăgadă nici să o lase pe ea între acestea să își amestece glasul nici încă pe el să îl audă în ceva ponciș rugăciunilor sale și mereu lăuda ce minunat lucru este castelul pe părțile de dinlăuntru. Și călătoriul Leopold purcese înlăuntru în casteliu să îi tihnească o vreme fiind mădularele sale ostenite în durere după multe ocoluri prejur prin țări osebite și în unele părți vânătorie.

Și în castel erea întinsă masa din lemnul mesteacănului din Țeara Finlandiei și sprijinită erea scândura ei de patru stârpituri de din țeara aceea nu mai că nu îndrăzneau să se clintească din loc de farmece ce fuseseră puse asupră-le. Și pe scândura mesei erau spăimoase șpăngi și cuțite carele sunt bătute într-o peșteră mare de către draci acolo istovindu-se de din flăcări albicioase și pe care le prind în coarne de zimbru și cerbi prin locurile acelea umblând mulțime de mirare. Și ereau vase lucrate în podoabe prin vrăjile lui Mahound din năsipuri de mare și din văzduhuri de către un vrăjitor cu suflarea lui care o suflă în acestea în chipul unor bulboane. Iară bucate de frumuseță și bogate ereau pe masă că neștine n-ar fi știut să gândească mai multe nici mai în dulcețuri. Și era încă un ceaun de argint carele numai prin vrăjitorii să împingea a să deschide și înăuntru zăcând pești de seminții nemaiștiute fără de capete măcar că oameni care nu cred merg spunând că aiasta este lucru cum nu se poate decât când îl văd ei dară însă așa sunt. Și peștii aceștia stau într-o apă ca untul de lemn adusă aicia din Țeara Portocaliei că unsuroase sunt clătirile în ea și ca storsurile la teascul de măsline. Și de mirare erea să vezi în castelul acela cum cu vrăji mare fac ei un fel de fiertură din rărunchii grânelor mânoase de din Chaldeia și care cu agiutoriu de sufluri dinadins învârtoșate care le pun înlăuntru vine de crește minunat ca și un munte lățit. Și acolo învață ei șerpii să se înconjoare pe bețe înalte care le înfige în pământ și din solzii șerpilor aceștia mustesc ei băuturi asemenea ca și miedul.

Și învățăcelul puse de îi turnară cuconului Leopold un pocal plin și îl momi spre acesta în vreme ce toți cei care erau acolo beau fiecare îndemnându-se. Iară cuconul Leopold își ridică el coiful căci să-i facă pe voie și sorbi în văzul lor chezășie de prietenie numai oareșicât că el nu bea

niciodată feluri de rachiu și îl vărsă apoi mai pe tot cu meșterșug în chiupul megieșului de la masă însă megieșul nu prinse de știre de viclenia aceasta. Și stete el în jilț în castelul acela dimpreună cu toți și să se tihnească acolo o vreme. Mulțumită fie Atotputernicului Dumnezeu.

Însă în vremea aceasta buna surată stătea pragul ușii și rugându-i pe ei întru mărirea numelui lui Isus stăpânul și domnul nostru prea înalt să lase deoparte înveselirea căci acolo asupra lor zăcea femeie în munci de născătoare, nobilă cuconiță, și vremea ei de sârg apropiindu-se. Sirele Leopold auzea el la catul de sus țipăt mare și se minuna ce strigare să fi fost aceea de femeie oare de prunc și mă socotesc, zicea el, dacă nu cumva nu a și sosit vremea sau chiar acumașa. După gândul meu pare că prea mult ține. Și deschizând el ochii în jur văzu un om liber pre numele său Lenehan de ceasta parte a mesei care mai vrâstnic decât oarecare din toți ceilalți era și pentru aceea că erau ei doi tot ca unul cavaleri de virtute în treaba de care se apucau încă și fiind el mai vrâstnic a grăit cătră el cu vorbă aleasă foarte. Dară, a zis, oare mult nu are să mai fie și va să aducă pruncul cu Dumnezeu prin mila Lui și bucurie va să aibă la facere căci ce mult a așteptat de mirare. Ci răzeșul care sorbise din băutură a zis: Așteptându-ne noi oareșicare clipă să îi fie țeonchiul acuma. Și încă a nălțat el paharul care-i stătea împotrivă că lui nu îi era vreodată trebuință să îi ceară sau să îl înghiontească oarecine spre băutură și, Aide să bem, a zis, întru deplină înveselire. Și sorbea după puterile lui cât mai adânc închinând pentru ei și unul și altul pentru că era om să se îndemne vârtos la poftele lui omenești. Iară sirele Leopold ca cel mai vrednic oaspe pomenit în sălile învățăceilor și omul cel mai cu blândeță și cu milosârdie dintre cei care pun mână de gospodar chibzuit sub cloșcă și cel mai inimos cavaler de pe lumea întreagă care vreodată către vreo cucoană aleasă și-a făcut slujba îi turna cu osârdie în pocal. Muncile muierești cu mirare mare cântărindu-le.

Aicia vine rândul să vorbim acuma despre adunarea care aici se ajunsese cu gânduri să se dea la beție dacă avea să îi țină puterile. Liotă de capete învățate pe de o rână și pe de alta a mesei, adică cum ar veni să se cheme după nume, Dixon de i se zicea mai tinerele de la sfânta Maria ce-sare-între-ajutor cu alți soți ai lui, Lynch și Madden, învățăcei în praxisuri doftoricești, și răzășul cel liber care se chema Lenehan și încă unul de pe la Alba Longa, unul Crotthers, și tânărul Stephen cu chipul ca de călugăr de ședea capul mesei, încă Costello care oamenii îi zic Costello Pumn Tare

numele trăgea de pe o faptă voiniciască mai dindărăt pomenită în scrisoare (iar între ei toți, tânărul Stephen care se ținea tras la o parte, el era cel mai îmbețivit care și striga încă după tot mai multe mieduri) și alăturea blândul sirele Leopold. Însă pre tânărul Malachi îl așteptau ei că se giuruise că are să vină și dintre aceia care își ținea gândul înspre viclenie ziceau că își spărsese el cuvântul dădut. Și sirele Leopold dacă venise sădea cu ei dimpreună că el prietenie nesmintită purta sirelul Simon și acestuia fecior al lui tânărul Stephen și încă sfârșeala îl domolise aicia după mersurile lui lungi încât ei îl ospătau acuma bogat din toate părțile cinstindu-l. Milosârdia mare îl mânase, patima părea că îl împunge a purcedere, iarăși oareșicare silă de la a se stârni locului.

Că erau ei învățăcei mintoși tare. Și asculta la ei cum se îndemna la sfat unul protiva cestuilalt tot despre facerea pruncilor și de ce se cade întru aceasta, tânărul Madden zicând că dacă ar fi și ar fi rău lucru ar fi fost soața să moară (că așa se și nimerise vreme de un an îndărăt cu o femeie din Eblana în casa lui Horne care acuma se petrecuse de pe lumea aceasta și chiar în noaptea din urmă dinaintea morții ei toți meșterii tămăduitori și apotecari veniseră de stătuseră la voroave despre ce și cum cu ea). Și spuneau ei acum mai încolo că ea era să trăiască fiindcă de la început zisu-s-a că muierea trebuie să facă în durere și așa aceia care erau în gândul ăsta întăreau că bine zisese Madden și adevărat căci avea întristăciune să o lase să moară. Iarăși nu puțini și dintre aceștia era și tânărul Lynch căzuse la nedumireală de nu cumva lumea este sub rele ocârmuită și nici vreodată nu ar fi fost altmintrelea măcar că oameni de neștiință zic într-alt fel numai că ei nici cei care îi stau județ nu aduc leac la aceasta. Dovedirea războlirii Dumnezeu dee o. Abia se răciseră acestea spuse numai că toți strigară cu un singur țipăt că na, pe Sfânta noastră Fecioară și Mumă, muierea să stea să trăiască și pruncul să fie să moară. Dar încă și în această umoare s-au înverșunat tare la capul acesta care cu argumenturi care din băutură vorbind numai că moșneanul Lenehan îndată se înghesuia care când să le îndestuleze păhărele cu vinuri piștitoare din ierburi așa încât deloc voia inimii să nu lipsască. Deci tânărul Madden le desluși la toți potrivirea împregiustării spunând că muierea s-o pristăvi către Domnul și că precum pentru evlavie și după sfaturile peregrinilor și călugărilor și de o giuruință care o făcuse la Sfântul Ultan ot Arbraccan cinstitul de bărbatu-su nu vroise să lase moartea ei care lucru auzind cu toții minunat să înăcăjiră. La care

tânărul Stephen aceste vorbe avu după cum urmează, Murmurarea, nobili siri, lucrul adesea întâmpinându-se prin oameni de obște. Și acuma pruncul cât și părintea lui laudă aduc Ziditorului, care din întunecimea dintâiului cerc ce hăul-n-grădește, ceastălaltă din focul de curățire. Dară, mila lui Dumnezeu, ce facum cu sufletele noastre cu putință întru Domnul care noi noapte de noapte în a le face fără de putință stăruim, lucru care ieste păcat împotriva Duhului Sfânt, Făcătorul și Dătătorul de Viață? Că, boierilor, pofta noastră curândă este. Noi suntem singure mijloace de lesnire pentru jigăniuțele din sinea noastră și firea alte scoposuri are decât pe noi doar. Și spuse atunci mai tânărul Dixon către Costello Pumn Tare dacă știe el ce scoposuri sunt acelea. Decât că băuse prea tare și cuvântul pe care dinlăuntru s-a mai priceput a-l scornire a fost că mereu ar stătea gata cu tot dinadinsul să necinstească orce muiere, cum ar fi ea, soață, vărgură sau țiitoare dacă așa i se făcea să lepede de la sine umoarea împreunării trupești. Și la acestea Crotthers de la Alba Longa s-a apucat să țipe epifonema din alcătuirea tânărului Malachi de lauda dobitocului inorog numit carele la mia de ani o dată desfătarea în cornul lui și-o cată iar celălalt împuns din toate părțile de zburdălniciile lor cu care de dânsul băteau jocul pe toți cu fierbințeală i-a rugat să stea chezășie că cu ajutorul lui Sânt Foutinus și sculelor lui avea să se arate destoinic în orce lucru ce stă în putința omului. La asta au râs toți cu strâmbături mari decât tânărul Stephen și sirele Leopold care nu se îndemna să râdă prea netainic de la o melanholie ipohondriacă care nu se lăsa să o rășchireze cât și de milosârdie pentru ea de-și slobozea pruncul oareșicare ar fi fost ea și oareșiunde. Și a zis apoi tânărul Stephen cu neplecare despre maica Biserica și cum voa ea să-l lepede de la ea, și despre pravila canoanelor, despre Lilitha, mijlocitoarea slobozirii pruncilor nainte de vreme, cum și de îngrecarea prin vântul cu semințele luminii au prin bărbăția șoarecilor zburătorii gură la gură au, cum Verghiliu au zis, prin izdărirea soarelui-apune au prin miroasele floarei de lună au încă dacă s-a împreunat cu o femeie care de curând cu bărbatu-su s-a împerechiat, *effectu secuto,* au tâmplătoriu din scăldătoare după doxa lui Averroes sau Moisi Maimonidul. Mai zicea cum la capul lunii a doua duhul omenesc vine de se picură și cum maica noastră cea sfântă împătureşte vecinie în cuprinderea ei sufletele întru mai marea laudă a numelui lui Dumnezeu vreme ce maica pământenească care doar alcătuire muierască să sloboade născuții dobitocește ieste se cade să piară

după canoane cum bine a zis cel care ține pecețile pescuitorului, însuși fericitul Petre pe care piatră s-a întemeiat sfânta biserică în veacurile toate. L-au întrebat atuncea toți învățăceii pe sirele Leopold dacă la peristase ca acestea până într-atâta cu primjdiia muierii ar ispiti ca să pună în cumpănă viața protiva vieții. Cu coaptă zicere ar fi vrut el să răspunză și cuvenită tuturora, cât proprindu-și falca în palmă, a zis meșteșugește, după obiceiul său, că și cum lui i se dăzvelise, care dintotdeauna iubise arta doftoricească cum se poate un neștiutoriu să o facă, și potrivind aceasta și cu experiența unui peristasis care atât de rar vădește bine este că Maica Biserică cu aceeași mână strânge paraua și de la naștere și de la moarte; și în acest chip răspunzând scăpă de iscodelilor lor. Adevărat este aceasta, pe Dumnezeu, a zis Dixon, și dacă nu mă nedumiresc eu tare, aici e cuvânt greu atârnând ca și îngrecat. Ce auzind tânărul Stephen minunat de învoioșat de arătă și se puse chezaș la toți că adevărat cine de la sărac fură Domnului cu dobândă îi dă că era bărbat cu duhul sălbăticit când aburul băuturii i să învăluia la cap și că acuma aburii aceștia era încuibați foarte tare în sinea lui stăruitor se arăta.

Iarăși sirele Leopold stătea în posomorala multă cu toate vorbele sale ca unul ce încă se miluia tare de străgătele de spaimă ale muierilor gureșe în obidă și pentru că își întorcea privirea minții îndărăt la buna sa doamnă Marion care îi dăduse singur un prunc de parte bărbătească ce în a unsprăzecea zi a vieții murise și niciun om de meșteșug doftoricesc nu se învrednicise să îl lecuiască atât de noptatic este sorocul. Și cum ea rămăsese la mare jale și cu suspinuri mari de la inimă pentru acea întâmplare rea și cum pentru îngropăciunea pruncului îl învălise în cămășuță de lână de noatin (că era atunci către miezul mort al iernii) iar acum sirele Leopold căruia nu îi mai era os din osul trupului său să îi fie moșnean privind către feciorul priatenului său se și închidea în tristeță pentru fericirea de dinainte risipită și atâta cât silă îi era că n-are și el făt să-i fie stâlp împodobit la nevoile lui să și le sprijinească (că cu toții îl ziceau om de bine) cât se întrista tot la fel pentru tânărul Stephen că hălădua cu oameni de izbeliște și își sufla vântului talanții cu vrute.

Atunci pe acea vreme tânărul Stephen turna în toate paharele de stăteau deșerte că prea puțin ar mai fi rămas dacă cei mai cu măsură nu și-ar fi umbrit gura pocalelor de la cela ce cu râvnă le cerca și, cu rugăciuni multe pentru gândurile patriarhului Romei, îi aroma să închine lui Vicarului lui

Cristos care zicea el tot așa este vicarul de zbieret frumos. Acuma cată să bem, îndemna el, din cupele acestea și cu toții sorbiți din miedul acest carele adevăr zic nu este trup din trupul meu ce duhului meu îi este întruparea. Și lăsați frângerea pâinii celora care singură cu pâinea trăiesc. Nici nu vă fie teamă că ceva să vă lipsească că aceasta mai mult are să vă mângâie cât are să vă fie în răspăr cealălaltă. Uitați-vă numai aicea. Și le arătă dinari lucitori din ai tributului și banchele de ale argintarilor preț de doao lire nouăsprăzăce șilingi pe care îi avea, zicea, pentru un cântic ce îl alcătuise. Se mirau toți să vadă bogățiile aici spuse într-atâta secetă de bani câtă fusese acoloșa înainte. Vorbele lui au fost acestea după cum se urmează mai încolo: Toți cum că să știe, a zis, rumurile timpului zidesc casele veșniciei, ce vasăzică asta în tălmăcire? Vântul dorinței usucă măceșul dar după aceea se face că din mărăciniș se ridică trandafirul pe crucea timpului. Băgați seamă la ce vă spun eu. În pântecele femeii cuvântul s-a făcut trup dar în spiritul alcătuitorului tot trupul ce trece se face cuvântul care nu se va trece niciodată. Asta e postcreația. *Omnis caro ad te veniet.* Nu stăm la îndoială că este puternic numele ei al acelia care a găzduit în pântecele ei trupul Atoaterăscumpărătorului, Mântuitorului și Păstorului nostru, maica noastră cea puternică și mare și maica noastră prealăudată; iară Bernardus drept a spus că ea are o *omnipotentiam deiparae supplicem,* adică cum ar veni o atotputernicie de mijlocire pentru că ea este a doua Evă și ea ne-a mântuit, cum spune și Augustin, însă cealaltă, străbuna noastră, de care suntem înverigați cu anastomose unele după altele de ațele buricului ne-a vândut pe toți, sămânță, vipt și prăsilă, pentru un sâmbure de măr. Dar uite cum se pune întrebarea. Sau ea l-a cunoscut, aceasta a doua de care spun, și nu a fost decât criatura criaturii sale, *vergine madre figlia di tuo figlio,* sau nu l-a cunoscut și atunci stă în aceeași tăgadă sau ignoranță împreună cu Petru Piscator care lăcuiește în casa pe care Iacob a clădit-o și cu Iosif Tâmplarul mare patron al morților fericite a tuturor nuntirilor nenorocite *parce que M. Léo Taxil nous a dit que qui l'avait mise dans cette fichue position c'était le sacré pigeon, ventre de Dieu! Entweder* transsubstanțialitate *oder* consubstanțialitate dar nicidecum subsubstanțialitate. Îndată toți au strigat la aceasta că scârbavnică vorbă este, îngrecare fără bucurie, zicea ei, născătoare fără de cazne, trup fără de imăciune, pântece fără de crescătură. Datu-le e și desfrânaților să se dedea

evlaviei cu credință și curăție. Cu vrere va să vlăguim vrăjmășirea, va fi vouă vrednicie.

Aici Costello Pumn Tare băngăni cu pumnul în masă și dete să cânte un viers de voie bună *Staboo Stabello* despre o fetică și cum s-a văzut cu burta la nas de la un mercenar mai fălos din Țara Nemțească și astfel își începu cântecul: *La început două luni trei n-a prea fost în ale ei, Staboo,* când numai ce grijitoarea Quigley din prag cu glas mânios îi pofti hșșt ce nu vă rușinați nicicum și nici nu făcea decât ce se cădea să facă aici când îi învăța să bage seamă că locul ei acolo era să fie toate cum se cuvine până ce avea să vină doftorul Andrew fiind cu grijă să nu se facă bântuială și zarvă multă care să împuțineze vrednicia veghii ei. Era o matroană bătută de ani și petrecută în tristețuri cu priviri potolite și mers creștinesc, în straie întunecate cum se cuvenea feței ei de durere și cu semnele vârstei înscrise, și nici îndemnul ei nu trecu să nu aibe ascultare că de îndată Costello Pumn Tare a fost de ei toți certat tare și l-au dosădit pe țărănoi cu asprime mireană unii și cu primejdiile de îndreptare alții dară în vremea asta cu toți ciufuindu-i darear boala în vițicul acesta, la ce blăstămății te mână nepriatenul, că pocitanie, că stârpitură ești, borâtură, printre paie, zoaie, pezevenghiu, scursură de răsvrătire, căzătură prin haznale, lepădat nainte de vreme, că să-și astupe botul de maimuță lătrătoare, iar bunul sirele Leopold care avea pentru cunoaștere floarea liniștirii, dulcele maghiran, și el dedea sfatul că prilejul timpului acela prea sfânt era și cuvenit să fie ținut prea sfânt. În halele lui Horne liniștea lasă să lăcuiască.

Și să nu mai fie vorba lungă, nici nu se potoliseră aceste când meșterul Dixon de la Mary în Eccles, rânjindu-se foarte tare, l-au și întrebat pe Stephen tânărul pentru ce nu se otărâse să facă legămintele monahicești și el i-au răspuns că ascultarea-i la vintre, ferirea de preacurvie-n morminte și fără de voia sărăcie în toate zilele vieții sale. Învățăcelul Lenehan la aceasta i-a întors că și el auzise de isprăvi rele din astea și încă mai cum, că i se spusese și lui povestire, acela noroise curăția de crin a unei fetișcane încrăzătoare care amăgire a celor necopți la minte însamnă și cu toții se îmbulziră cu un același glas mare înveselindu-se și închinând pentru ostenelile lui de zămisleală. Însă el spuse cu față nefățărită că era tocma pe dos presupusului lor că el era veșnic fecior și fără știrbire neștiutor de muiare. La vorbele acestea îmbucurarea se lăți în ei și mai mult și se apucară să îi aducă aminte de cântul ciudos de despuiarea și deschiderea

porților feciorіei la soațe, cum se face de către prioții din insula ce îi zice a Madagascariului, ea să fie în îmbrăcări albe și șofranii, mirele în albe și sângerii, cu aroame de nard și facle aprinse, pe pat de nuntire și chiricii să cânte în vremea aiasta chirie eleison și cântarea de laudă *Ut novetur sexus omnis corporis mysterium* până când i se străbătea acolo fetia. Și după aceea le-a glăsuit el un prea formos cântecel făcut de gingașii menăstrași Meșterul John Fletcher și Meșterul Francis Beaumont care e tras din *Tragedia Fecioarei* de ei născocită dinadins pentru împărăchiere de ibovnici ca aceasta: *De sârg în pat, de sârg în pat,* fiind aceasta repețirea cântării cântate cu însoțire de pe strunele cembaliului, Epithalamion negrăit dulce cu îndemnuri peste poate înmuietoare pentru tineri nestruniți în ale amorului pe care făcliile aromitoare ale rusalcelor i-au mânat către culcușurile cu patru picioare ale nunteștilor însoțiri. Bine s-au nimerit aceștia doi, a spus Meșterul Dixon veselit, numai că, ascultați aici, tineri jupâni, mai bine ar fi fost ei chemați Beau Mult și Flocosul că, pe legea mea, din astfel de potriveală putere mare ar putea să se prăsească. A zis și Stephen cel tânăr atunci că și cât îi arăta lui ținerea de minte aceia doi singură o frumoasă aveau a lor și pe aceea o schimbau între ei întru desfătările amoroase că în zilele acelea își trăiau cu mult saț viața și obiceiurile pământului primeau asta. Mai mare iubire decât aceasta, zicea el, nu poate omul să aibă decât aceia care își pune soața întinsă pe pat în calea prietenului adevărat. Mergi și tu acuma și fă tot aceasta. Așa tocmai, sau vorbe tot acestea zicând, grăit-a Zarathustra, în vremuri regius profesore de umanități franțuzăști la Universitatea Coada Boului și nici nu și-a tras suflarea bărbat vreodată la care seminția oamenilor să fie mai datorată. Căci adă tu numai străin în turnul casei tale, și mare minune dacă patul tău nu ți-o fi așternut în alte cămări decât cele mai bune. *Orate, fratres, pro memetipso.* Și cu toții să zică, Amin. Adu-ți aminte, Erin, de generațiile tale și zilele tale din vechi, cum puțin ți-ai plecat tu urechea la mine și la cuvântul meu și ai adus străin la poarta mea să se dea curviei în văzul meu și să crească gras și să dea din picioare ca și Jeshurum. Pentru aceasta ai păcătuit împotriva luminii și ai făcut din mine, domnul tău, sclavul slujitorilor tăi. Întoarnă-te, întoarnă-te, clan al lui Milly, și să nu mă dai uitării, o Milesiano. Pentru ce ai făcut această stricăciune în văzul ochilor mei că l-ai luat înaintea mea pe neguțătorul de curățanie și te ai lepădat de mine în fața romanului și a indianelui cu vorbirea de întunecime cu care

fiicele tale au împărtășit așternutul? Privește acum în fața ochilor tăi, o poporule meu, peste țara făgăduinței, încă de pe Horeb și de pe Nebo și de pe Pisgah și de pe Coarnele Hattenului peste țara unde curge lapte și miere. Dară tu m-ai alăptat cu lapte amariu; luna mea și soarele meu mi le-ai stins în veac de veac. Și singur m-ai lăsat în veacul veacului pe cărările de întunecime ale amărăciunii mele; și cu sărut de cenușă ai sărutat tu gura mea. Astă întenebrare a înlăuntrului, a purces el să suie, nu a fost luminată de înțălăpciunea setpuagintei nici pomenită că Orientele care de din înalturi a spart porțile iadului a fost străbătoriu unei întunecimi care erau de dinainte așezate. Obicinuința împuținează întunecatele pătimiri (cum Tullius zice de dragii lui stoicieni) nici Hamlet tatăl aceluia n-a arătat prințului fiu-su buboi de arderea focului. Dulceața în nămiaza vieții este plagă a Eghipetului care în nopțile de dinaintea născătoarei și de dincolo de muritorie își au foarte cuvenit *ubi* și *quomodo*. Și tot precum sfârșiturile și ultimariile ale tuturora lucrurilor se acordă oarecumva în mijlocuri și măsură cu începuturile și sorgințiile încât e tot aceeași concordanță pe multe căi care vine de face creșterea de la naștere încă mai săvârșind prin acel metamorfozion spre îndărăpt scăzământul și ștergerea cătră fine care plăcută este pentru fire tot la fel se întâmplă cu ființarea noastră de sub soare. Surorile cele bătrâne ne trag în viață; ne jăluim, ne sporim, ne zburdălnicim, ne agățăm, ne îmbrățăm, ne despărțăm, ne împuțănăm, - ne repaosăm; asupra noastră când sta-vom morți apleca-se-vor ele. Dintâi izbăvit din apele îmbătrânitului Nilus, prin trestii plecate, în culcuș de nuiale împletite; la urmă scorbura vrunui munte, *sepulcrum* în întunecime astupat printre strigările laolaltă ale pardosului de munte și ale pajerei care frânge oasele. Și cum niciunul nu-știe ubicitatea tumulului nici prin ce treptate rânduiri într-acolo fi-va vârât nici de spre Tophet sau cetatea Edenului, asemenea este totul ascuns când am vrea înapoi după spate să vedem din ce ținuturi ale îndepărtării ceul cinelui nostru și-a tras de undele.

Aicia Costello Pumn Tare a zbierat cu tot glasul mai ales o *Etienne chanson* și cu larmă i-a îndemnat să ia seama, că înțelepciunea și-a clădit casă cu boltire naltă împărătească de veche instituire, chiară palată de sticlă al Ziditoriului unde toate sunt așezate după lege fromoasă iară răsplată cui a o înțelege se încumetează.

Priviți casa clădită de Iacob din stirpea dedalicească,

Vedeți boabele strânse în sacii ce stau să plesnească,
În ogrădia unuia altuia rătunjită, împărătească.

Și iată s-a arătat trosnet înnegurat și fum, înfricoșat, slobozindu-se cu mare lătrat. Dinspre stânga strâmb Thor tună încruntat; cu mâniere aprigă azvârle baltagul. Venit-a furtuna care îi spăimânta inima. Și meșterul Lynch l-a cam poftit să ia aminte cum cârtește și să fălește că doară zeul se burzuluiește de vorba lui demonească și păgânească, iară cela care până atunci se îndărătnicise să fie atât de grozav, galbin se făcu acum la chip și toți îl vedea cum se chircea și se împuțina că făloșenia lui atâta de sus înălțată acum stătea pleoștită și inima îi dârdâia în cușca pieptului cum îl cerca zavistia furtunii. Și care au rânjit așa văzându-l care s-au râs cât ce Costello Pumn Tare s-a înverșunat iară în beutura lui care și meșterul Lenehan s-a juruit să facă întocmai și împărăchia fapta cu spusa fără să îi dea careva ghes la asta. Doar că fălosul cel falnic a țipat atuncia că să fie și Nichipercea în pocalul lui tot aceea și el nu va să se lase ajuns pe de la spate. Însă erau doar vorbe să fățărească înfricoșarea de se pitea și chitea în cășile lui Home. Bău atunci din mare sorbire să-și facă inimă oareșicât că huruia tunetul dindelung peste cerurile toate că și meșterul Madden, priceput să fie cu frica de Dumnezeu când voia, i-a dat ghiont în coaste la tunetul cela ca de Județul cel Mare și meșterul Bloom, alăturea de fălosul îi făcea vorbe de potolire să-i ațipească frica lui mare, dându-i de veste că nu era nimic alt lucru decât zgomot mincinos ce auzea el, scurgerea apelor din norul de tunet, uită-te ca să vezi, că se și săvârșise, tot în fire cum se cad fenominurile.

Dar oare a fost înfricarea tinerelului Umflă-n-Pene îngenuncheată vorbele Liniștitoriului? Nu, că purta el la lingurea spinos de tăinicie Amărăciune numit care nu din vorbe se potea risipi. Să nu fi fost el atuncia nici liniștit ca și unul acela nici nu frica de Dumnezeu ca și celalt? Nu era nici cum astfel cât de mult ar fi vrut el oricum. Dară nu i-ar fi fost în potere caznă iarăși să găsească ca și în tinerețe clondirul Cuvioșenie cu care pe atunci se întrema? Cu adevărat nu că nu era Harul care să îi găsească acel clondir. Auzea el așadară plesnetul cela glasul dumnezeiții Născătoare sau, ce Liniștitoriul spusese o minciună de Fenomăn? Auzea? Vezi bine, că nu potea să n-audă decât doară că astupatu-și fi-ar țeava Înțălăgere (lucru ce nu făcuse). Că prin tava ceea cunoștea el că iaste în țara Fenomănului unde

și trebuia fără amăgire într-o zi bună să și moară că era și el ca și cu toții doar chip trecătoriu. Și n-avea el să să învoiască să moară ca și toții și să să treacă? În niciun chip nu vroia și dădea să facă multe jocuri așa cum fac bărbații cu soațele lor ce le-a poruncit Fenomăn să facă care se scrie la cartea Lege. Atunci nu avea el știință nimic de țara ailaltă care să chiamă Să-crezi-în-mine care iasta țara făgăduinții că stă sub regele Desfătătorul care să fie în veac unde nu este nici moarte nici născătorie nici însoțire nici făptuire de mumă la care toți au să intre atâta de mulți cât crez în ea? Da, Evlaviosul povestise de țara aceia și Curatul îl mânase pe drumul bun însă cauza era că pe cale să însoțisă cu o curtizană anume plăcută ochiului la vedere pă numele ei, zicea ea, i se zicea Ce-ai-în-mână-nu-i-minciună și l-au aromit în greșală de la calea dreaptă cu lingușălile ei ce i le spunea ca, Ho, chipășule, ia trage-te într-o parte încoace și am să-ți arăt mândră prăvăliște, și atâta l-a îmbiat cu vorbă mieroasă că l-a tras în peștera ei care se zice Doi-într-un-tufiș sau, cum o chiamă unii mai învățați, Concupiscință Trupească.

Aceasta era întru ce toată soțietatea care sădea acolo dintraolaltă în Conacul Mumelor cel mai mult lăcomea și dacă s-ar fi tâmplat cu curtizană aiasta Ce-i-în-mână (care pe dinlăuntru toată era plăgi scârbavnice, jivine urâte și diavol blăstămat) toți s-ar fi îmbulzit cu ghionturi grozave să să întindă cu ea și să o cunoască pă ea. Că despre țara Să-crezi-în-mine ziceau că nu era decât închipuire și nici nu poteau să lege gând despre asta că, mai întâi, Doi-într-un-tufiș încotro îi amăgea ea era peștera cea mai desfătătoare și înlăuntru patru perine erau cu patru înscrisuri și cu vorbele acestea acolo, Haipespate și Dearăsturnica și Dearușinelea și Gemaiîncoaceîncolo și, doilea, că de plaga scârbavnică Sfrinț și de jivine lor nu le păsa de asta, că Prezervativ le dăduse scut mare din maț de bou și, treilea, că nici nemulțămire nu le potea face Prăsire care era diavolul cel rău tot prin virtutea scutului care se chiamă și Pruncumort. Așa stăteau toți în vedaniile lor orbești Meșterul Șicană, și Meșterul Rareori cu Frica de Dumnezeu și Meșterul Maimuța care Suge, Meșterul Din Fățărie Om Liber, Meșterul Dixon Mofturosul, Tinerelul Fălos Falnic, și Meșterul Liniștitorul cu Binișorul. În care lucru, nebunilor îmbulziți laolaltă, cu toții luarați amăgire că acela era glasul zeului care mult și adânc se mânia și stătea să-și nalte brațul să le terciuiască sufletele pentru ocările și voroavele lor scuipate protrivnic poruncii lui care pentru prăsire părintește povățuiește.

Așa că joi în paisprezece Patk. Dignam coborât în pământ de dambla și după secetă cumplită, mila lui Dumnezeu, și a plouat și un barcagiu venind pe apă în jos cale de vreo cincizeci de mile cu turbă de zicea că sămânțile nu dedea, câmpurile însetate, tare posomorâte și duhnind tare, și mlăștinișurile și landa. Greu îți mai trăgeai sufletul și toate ierburile și mlădițe arse fără strop de apă de atâta vreme cât nimeni nu-și mai aducea aminte să fi fost atâta vreme fără ploaie. Și mugurii rumeni toți păliți și năpădiți de bube și pe dealuri numai uscături și vreascuri gata pălălaie la orice scăpărare. De toată lumea zice, care cum îl taie capul, că vântul ăl mare din anul trecut în februar de-a bătut țara cu atâta nevoie nimica toată lângă amărăciunea asta mare. Numai încet încet, cum ziceam, după ce s-a amurgit seara, și vântu se lăsase spre soare apune, nori mai mărișori de se umfla cât se întețea întunericu și babele alea de zic vremea căsca ochii în sus la ei și fulgeră reșchirate întâi pe urmă, după ceasurile zece, trăsnet mare cu tunet uruitor și cât ai bate din geană cu toții la goană de se dau peste cap să se dea la adăpost din fumăgăraia de ploaie, de bărbații își ferea pălăria de paie cu câte o cârpă sau batistă, femeile țopăind și-și ținea fustele aburcate cum a început potopu. Din piața Ely, pe strada Baggot, peste pajiștea Ducăi, d-acolo prin grădinile Iu alde Mer-rion și mai departe pe ulița Holles, puhoaie de curgea în bolboane pe unde fusese nainte sterp și lucios ca osu și nici carâtă sau caleașca sau fiacăr să vezi da nici nu a mai trăsnit după tunetu cela de la început. P-acolo chiar în poarta prea cinstitului domn jude Fitzgibbon (care va să judece dimpreună cum domnu Healy pricinia cu pământurile școalii) Mal. Mulligan gentilom de toată cinstea că tocmai venea de la domnu Moore scriitorele (care a fost papistaș, zice lumea, da acuma s-a făcut regalist cumsăcade) s-a nimerit să dea de Alee Bannon care cu păru ca tunsă (cum le poartă acum și cu ilicuri de seară de la Kendal) și atunci sosise în oraș din Mullingar cu poșta regulată unde alde văru-su și fratele lui Mal. M. Mai șăd încă o lună până la Sân Swithin și-l întreabă că ce dracu-i cu el aicișa, că el se ducea acasă la ălalt la Andrew Horne cu gând să mai ciocnească și el un pahar, așa zicea, și dă-i să-i spuie de o vițică mai nărăvașă, bine îngrășată la etatea ei și cu picioarele zdravene de tot da toată vremea turna cu găleata așa că haide dimpreună până la Horne. Acolo Leop. Bloom de la gazeta lui Crawford, foarte la largul lui cu o liotă de băieți de viață, adecă învățăcei de nădejde, Dixon mai tânăru, disțipol de la Maica Domnului a Miluirii, Vin. Lynch,

unu din Scoţia. Will. Madden, T. Lenehan, cu întristare de la un cal de curse ce-și pusese gându la el și Stephen D. Leop. Bloom era acolo dintr-o langoare de a o avusese de acuma era mai bine, visând el az-noapte chip minunat cu cucoana lui madam Moli în papucei roșii și șalvari turcești care zice cine se pricepe că însamnă schimbare la faţă și madanv. Purefoy și ea acolo, care o primiseră că se rugase că-i cu burta mare, și acuma la cazne, săraca femeie, îi și trecuse vremea de două zile, și moașele le trecea toate tlădușelile dar nu se slobozea deloc, cu greaţă mare că mâncase o strachină de fiertură de orez bun să usuce maţele pe dinăuntru și își trăgea sufletu iute de tot de ar fi trebuit să fie flăcău mare cum se tot zbătea acolo înlăuntru ei ziceau, da să dea Dumnezeu să facă mai repede. Asta-i al nouălea mititel, cică, și de Blagoveștenie a mâncat din unghișoară la ăl mic care împlinise tocma anu și cu alţi trei care-i alăptase la sânu ei și murise toţi trecuţi cu scris frumos în biblia casei. Bărbatsu și el de vreo cincizeci de ani și metodist dar primește împărtășania și îl vezi duminica dacă e vreme frumoasă cu câte unu din băieţi pe chei cu undiţa sau în bărcuţa lui care o are de iese la pește și prinde o grămadă, am auzit. Ce să zic a fost ploaie foarte mare că s-a răcorit de tot și ajută și la recoltă numai că cine zice că se pricepe zice că după vânt și apă vine foc că așa a și proorocit în almanahu Malachi (și aud că domnu Russell a scris un oracol proorocitor tot la fel luat din idiomu hindustani în gazeta lui pentru fermieri) că unde-s două trebuie să fie și-al treilea dar asta e numai așa o vorbă fără adâncime de înţeles pentru babe și pentru copii de ţâţă dar vezi că uneori se găsește că s-au brodit așa cu toate minunăţiile și nici nu știi cum.

Cu astea s-a împins Lenehan până în capu mesei să zică cum că scrisoarea asta fusese în gazeta de astă-seară și se tot făcea că o scoate să o arate (că se jura cu vorbe urâte că mult îl muncise gându la asta). Da Stephen i-a dat ghiont să stea din căutat și l-a poftit să șadă aproape și a și făcut asta cu îndemn mare. Era soi de om de jocuri multe care îi ziceau toţi șugubăţ mare și mai și paiaţă încă la femei.] a cai, sau la vorbe despre unu și altu cel mai descurcăreţ. Adevărat ieste că era cam strâmtorat și mai mult și mai mult prin cârciumi și taverne mai soioasă cu recrutori de matrozi, grăjdari, ăi de ţin paraua la pariuri, zavistnici, bătăuși, maimuţoi stârciţi, cumetre, alea de prin lupanare și alţii buni de puși în cadru sau cu vrun portărel sau sergent la nimereală care își pierdea mereu nopţile cu ei până ziua în nămiaza-mare că mai ciupea de la ei prin hărdacele de băutură câte o

poveste unsuroasă. Mânca pe apucate prin câte un han dărăpănat și dacă băga în el ceva resturi de bucate sau vrun castron cu mațe și mai avea și o băncuță în pungă apoi îi dădea cu gura, câte vreo vorbă de batjocură de la haimanalele lui de se ținea toți cu mâinile de burtă. Alălant, Costello, adecă, că a auzit ce vorbea a întrebat dacă e vro scorneală sau lucru poeticesc. Ba nu, zău că nu, zice, Frank (că așa îl chema) chestii despre vacile din Kerry care le taie acuma cauza molimii. Da n-au decât să le ia dracu', zice, și făcea cu ochiu, din partea mea, cu tauru lor cu tot, nici nu-mi trebuie. Are balta pește și cu mare prietenie se întindea să ia din heringii afumați de era atârnați acolo și îi ochise cu poftă vremea asta și acest fel avusese pofta de-o poftise că oricum avea gura mare. *Mort aux vaches,* zice Frank atunci pe limba franțuzască că i-o băgaseră în cap de la un neguțător de rachiuri ce ducea cu corabia de la magaziile lui din Bordeaux și vorbea acuma franțuzește ca un om de lume. De mic copil Frank ăsta fusese un fel de pierde-vară și taică-su, primare printr-o mahala, nu cine știe ce înstărit să-l țină pe la scoale să buchisească carte sau să socotească, l-a scris la universitate să învețe fizica da el și-a luat frâul în dinți ca mânzu și știa mai bine socotelile pe la judecătorii și la țară decât cărțile lui de învățătură.

Unele dați voia să se facă actoriu, sau altă dată ca furier sau eu pariuri, pe urmă nici nu-l mai țineai din cârciumi sau la luptele de cocoși, alte ori să se călătorească pe mare sau călare pe drumu mare cu țiganii, să fure pentru bani copilu moșierului noaptea pe clar de lună sau să dosească rufele de la spălătorese sau să sucească gâtu la găini pe sub garduri. Tot fugise de acasă că nu mai știa nici el socoteala și iar se înturnase cu vântu în buzunare că taică-su plângea de toată bucuria când îl vedea la față. Cum așa, zice domnu Leopold. Care sădea mai încolo cu mâinile la piept, doritor să știe unde bătea vorbele, le taie pe toatele? Vă zic eu că le-am văzut încă azi-dimineață cum le mina la corăbiile de Liverpool, zice. Nu-mi vine a crede că e așa de rău, zice. Că avea experiențe la vite ca astea de prăsilă și la alea tinere, sau la berbece de un an cu lină groasă, că fusese mai demult cu leafă la domnu Joseph Cuffe, neguțător de soi ce-și câștiga traiu cu vite vii și vindea și locuri de pășune, chiar lângă curțile Iu domnu Gavin Low pe strada Prusiei. Aicia nu sunt să zic ca domniile voastre, zice. Mai degrabă-i sughițu de la nădufu vacilor. Domnu Stephen, cam luat de mirare da îi vorbea frumos, zice că nici vorbă de așa ceva și că avusese știre de la marele pieptănar al cozilor de la curtea împărătească cu mulțumiri pentru

ospeție, că-l trimitea pe doftoru Boalavitei, cel mai renumit prinzător de vaci din ducatul Muscoviei. Cu ceva bărdace de leacuri să ia tauru de coarne. Haide, haide, zice domnu Vincent, ce mai. Te trezești că te ia dilema-n corne când nici nu știi dacă te bagi cu un taur care-o mai fi și irlandez, zice. Irlandez de nume și irlandez din fire, zice domnu Stephen. Și îi sălta băutura în pahar. Taur irlandicesc în prăvălie de porcelanuri englezască. Văz eu unde bați, zice domnu Dixon. Îi tot același taur de l-a trimis pe insula noastră fermieru Nicholas, ăl mai mare crescător de vite dintre toți, cu cârligu de smarald trecut pân nas. Aicia bine zice, zice domnu Vincent de peste masă, l-ai luat tauru de coarne. Zice, că taur mai gras și mai de soi nu s-a bălegat vrodată pe pajiștile astea. Că are coarnele îndestulării, pielea de aur și suflarea fumegoasă și bună de-i iese pe nară că *toate* muierile de pe insulă și-au lăsat dracului aluatu și făcălețu, și-au dat zor după el să-i atârne încovrigări de margarete de bărbățiile lui taurești. Și ce, zice domnu Dixon da până n-a ajuns aicia fermieru Nicholas care este eunuc a pus de l-a scopit un colegiu întreg de doftori, care nici nu era mai breji deloc decât el. Acuma luați-o din loc, zice, și vedeți de faceți cum v-o învăța văru-mea bun lord Harry și mai luați de aici blagoslovire de fermier, și zicând așa s-a plesnit tare cu palma peste șăzut. Da și blagosloveala asta și plesnetu jos tot l-au ajutat la ceva, zice domnu Vincent, și ca să nu se dea bătut i-a arătat zburdălnicie care era cât două d-ale ăluilant și uite așa fetică, soață, stareță și văduvă și până în ziua de az au să zică că mai bine și mai bine să îi ofteze lui la ureche pe întuneric pe prin grajduri au să-l lase să le lingă pe la ceafă cu limba lui lungă și sfințită cât să se cunoască prin pat cu cel mai de soi și mai chipeș flăcău din toate câmpiile Irlandiei. Și încă un altul să-și mai spuie și el vorba: L-au îmbrăcat, zice, și în iie cu fundulită și în fotă și cu basmăluță și cu bete și cu mânecuțe la mădulare și i-a «tuns și cârlionțu și peste tot l-au frăcat cu spermanțăt și i-au și zidit staul ia tot cotu drumului cu iesle și jgheab de aur pline ochi cu fânu cel mai bun din piață să înfulice și să balige după poftă. Și atunci tata credincioaselor (că așa îi ziceau) se făcuse gras de abia mai ieșea la păscut. Ca să direagă aiasta damele și damzelele noastre viclene venea de îi ducea nutrățu în poala rochii și el cum se umfla la burtă odată se ridica în doao picioare și le arăta cucoanelor o taină și mai mugea și scotea răget pe idiomu lui taurăsc și toate dă-i după el. Așa e, zice altu, că așa îl răsfățau că nu mai suferea să crească pe pământurile țării decât iarbă verde pentru el

(că numai coloarea asta îi plăcea) și a înfipt și scândură pe un deal în mijlocu insulei cu scriitură și zicea: Pe legea lu Iord Harry, verde în valuri să se volbure iarba în văi. Și, zice domnu Dixon dacă adulmăca vrun hoț de turme în Roscommon sau prin pustiu sau prin Connemara sau vrun gospodar prin Siigo care să fi semănat vrun pumn de muștar sau vro mină de sământă de gulie îl prindea pandaliile și o lua pe coclauri pân toată țară să desgroape cu coarnele tot ce se semănase și asta din porunca lui lord Harry. Că la început a fost gâlceavă între ei, zice domnu Vincent, și lord Harry l-a dădut pe fermieru Nicholas la toți dracii și îi zicea că îi țiitor belit de-și ține șeapte târfe în casă și lasă că îl învăț eu minte, zicea. Îl fac eu să simtă cum pute iadu, zice, că am aicea coardă de bou de la taica lăsată. Da într-o seară, zise domnu Dixon, când lord Harry își peria pielea lui regească să se ducă și el la masă că câștigase la întrecerea de bărci (că el la barca lui are lopeți late și așa scrie la întrecere toți ăilanți să vâslească cu furcile de fân) s-a văzut în oglindă că se asamănă al dracu' cu un taur și a citit în nușce terfeloaga ce-o ținea pe acolo și murdară de pe urmele de degete soioase că se și cobora prin stânga din stirpea ălui taur campion de la romani, *Bos Bovum,* vasăzică pe latinească de baltă patroanele jocului. Atunci, zice domnu Vincent, lord Harry s-a vârât cu capu în troaca de adăpat la vaci în văzu tuturor curtenilor și l-a tras afară pe loc le-a spus la toți cum i este numele ăl nou. Pe urmă, cu zoaiele șiroaie pe el, s-a vârât în fotă veche că fusese a bunică-sa și a luat și grămăticeasca carte a idiomului tăuresc să buchisească decât că n-a învățat din ea doar primele prănume că l-a și copiat mare și îl tot răpițea pe de rost și iară când ieșea să se plimbe își împlea buzunările cu cridă să îl scrie unde îi venea lui chef, colo pe o piatră sau pe masă la ceainărie sau pe sacu de bumbac sau pe pluta undiții. Ce mai. El și tauru Irlandiei s-au făcut priatini nesmintiți ca cămașa cu spinarea. Așa erau, zice domnu Stephen, și fârșitu storiei a fost că bărbații pe insulă, dacă au văzut că nu e ajutoriu că fomeile necuvincioase era toate de un gând, au făcut plută de trecere, s-a suit pe ea singuri cu boarfele lui fiecare, au ridicat catargu, au suit pe vărgi, au lăgat învărgătura, au puns-o în vânt, au lățit trei pânze în vânt, și tot cârmind în vânt și peste valuri, cu vira ancorii, trâgând cătră stânga s-au tot dus pe mare să dezvălească iară țara Americii. Ce a și fost prilej, zice domnu Vincent, ca contramaistoru să izvodească cântecele marinăresc:

Papa Petre e doar papă lapte
Bărbatu e bărbat mai mult prin faptă.

Vrednicul bărbat ce-l știm, jupân Maladii Mulligan, acuma s-au arătat în pragul porții cât discipolii își gătau apologul însoțit de un prieten care numai atunci îl nimerise, tânăr seniore, numele lui Alee Bannon, mai nou la oraș. Cu gând așezat să-și strângă pe parale brevete de ofițir sau de cornet la miliție și să se scrie să meargă la războaie. Jupânul Mulligan s-a înduplecat cu politețuri să arate semn de îmbucurare la aceasta și mai mult că sta deopotrivă cu o osteneală a lui ca să curme boala de se vorbise despre ea. Și a vârât prin mână la toți acolo strânși cărticele care tot az pusese să le tragă la stambă la jupân Quinnill cu zicere în caractir frumos aplecat: *Kir Maladii Mulligan, înroditoriu și incubatoriu, pe insula Lavibay.* Osteneala și gândul lui, cum zise lățindu-și înțelesul mai înainte, era să se tragă îndărăt din hora plăcerilor de lenevie care era petrecerea de samă a lor ca sirele Papagalos Flușturatec și a sirelui Papălapte Cemaie la oraș și să se închine alor mai înalte strădanii per. Tru care mașinăria noastră trupească socotită este. Aha, să ascultăm de asta, bunule și prietine, a zis jupân Dixon. Nu fac îndoială că amiroase a afemeiare. Aide, șădeți, și unul și altul. Tot banul ăla îl plătiți și din șăzut și din picioare. Jupân Mulligan s-a învoit la poftire și, mai pe larg făcând discurs de asta, zicea cum la acela fusese împuns de oareșcare prejudecare pe cauzele stearpiciunii, și propritoare și îngrăditoare, acum să fie că poprirea de felul ei din asuprire la măritiș sau împuținării cumpănirii la fel sau să fie că îngrădirea venea de la vătămări din părinți dădute sau din năravuri rele de cu sine dobândite. Îl ustura ca și rana, zicea, să vază culcușul nuntesc drămuit de cele mai dragi zăloage; și să gândească la atâtea femei de farmec pline și cu mădularele podoabe, căzute pradă unor popi scârbavnici, care își ascund flacăra sub obroc în vro mânăstire întunecoasă sau își rumpt floarea femeiască în labe de dihor puturos când ar putea așa de bine să înmulțească cuibarele de fericiri, și jertfindu-și scula de neprețuit a părții lor femeiești când suta de voinici ar sta la îndemână să o mângâie, aceasta, le stătea el chezășie, făcea inima lui să plângă. Să dreagă astă frângere (ce el o socotea pricinuită de scăpătare a căldurii mocnitoare), și sfătuindu-se cu anume sfetnici de ispravă cu diudicație cântărind treaba aceasta, s-a hotărât să agonisească pentru sine cu fișicuri peșin și pentru veac pământul liber de pe insula

Lambay de la stăpânul lui, lordul Talbot de Malahide, conservatoare și nu prea la îndemână cu ai noștri dinspre stăpânire. Avea în gând să întemeieze acolo o chiverniseală de înzămislire să-i pună numele *Ompkalos* cu obeliște tăiat și învârtoșat pe chipul eghipțian și să așeze slujba lui cuvincioasă de țăran liber la zămislirea oricărei muieri de orișice stare și trai care acolo s-ar apropiia de el și cu dorința de a își plini trebuințele de fire. Banii nu stau la socoteală, zicea, și n-avea să ia parale pentru osteneală. Fetica din bucătărie cea mai peticită cât și cucoana îndestulată în văzul curții, dacă așa ie-ar fi fost trupeasca potriveală, iară caprițul lor înfierbântat ar fi vorbit cu stăruință de a lor cerșire, avea să nimerească întru dânsul bărbat cinstit pentru fie care. Însă ca hrană le limpezea el cum s-a îndestula cu feluri singure de cartofi aromați cum și de pește și de iepuri de pe acolo, că carnea acestor roade-tot fiind de toți supusă ca ajutătoare celor ce chitește el, și fiartă dar și friptă cu câte un fir de ierburi și câte un bumb de boabe usturoiate. La astă omilie rostită cu căldură și stăruitoare jupân Mulligan și trase de pe pălărie legătura de basma cu care o ferise. Și el și prietenul, părere ar fi fost, îi prinsese ploaia și daseră ei zor la umblet dar apă tot se revărsase peste ei cum era a vedere pe hainele lui jupân Mulligan nainte cenușii și acum parcă bălțate. Gândul acesta al lui între acestea cu toții zicea că e frumos și dobândea din inimă eulоghia de la unul și altul doar singurul jupân Dixon au zis ba, și întreba cu față rânjitoare că ce, avea de gând să vânză castraveți la grădinar. Doară că jupân Mulligan le-a rătezat din bărbăție la disțipoluși, luând vorbă de la clasicii autori care cum îi venise înainte în minte erau de reazăm trainic și ales la ce supținea: *Talis ac tanta depravatio hujns secuii, O quirites, ut matres familiarum nostrae lascivas cujusli-bet semiviri libiei titillationes testibus ponderosis atque excelsis erectionibus centurionum Romanorum magno-pere anteponunt;* iar celor cu duhul mai bont oarecum le îndesea înțelesul ce-l înțelegea cu aligorii din neamul dobitocesc mai cuvenite la pipotele lor, căpriorul și căprioarele de prin pădure, rățoiul și cu rața de prin giurul casii. Sumețindu-se nu puțin de eleganția lui, că și era, adevărat, om curățel la făptură, vorbărețul își pleca acum îngrijirea înspre straie cu vorbe de năduf oarecât fierbinte] a nestatornicia puterilor văzduhului iar această vreme soțietatea nu pregeta în encomii pentru întreprinderea ce atât de bine o dezvelise. Tânărul jentilom, prietenul, înveselit prea tare de oarece ce i se nimerise lui, n-avea astâmpăr să îi spuie celuia de alăturea. Jupânul

Mulligan, ce își trecea acum ochii peste masă, întrebă cui se pregătiseră peștii și pâinile acestea și, văzând pe strein, s-a plecat cum se cuvine în fața lui și a zis, Rogu-vă, doamne, au sunteți în nevoie de ajutor de breaslă care nouă să ne fie în putință a vi-l da? Care, poftit în acest fel, i-a mulțumit din inimă, și încă ținându-se cuvincios în departe, i-au răspuns cum venise aici pentru o cocoană, acum trasă în casele lui Horne, care era în potrivirea încercării, sărăcuța, în munci femeiești (aici dând oftat mare) să știe a afla de ceasul ei de fericire dacă sosise încă. Jupânul Dixon, să ducă vorba într-altă parte, se puse să îl întrebe pe jupânul Mulligan, oare creșterea pântecului său care se arăta a *fi* început, de care îl și râdea nițeluș, să fi fost semn de îngrecare în de ouăle din cămara pentru boașe sau pântece bărbătesc sau se trăgea ca și la doctorele fanios meșterul Austin Meldon, că avea lup în stumace. În răspuns jupânul Mulligan cu vânt de hohotire în cele mici ale sale, s-a și plesnit cu coragiu pe sub foaie, zicând tare iar la față maimuțind-o prea minunat și de râs pe Baba Grogan (cea mai exțelinte criatură de parte femeiască doar că ce păcat că e o țiitoare): Pântecele aiastu nicicând n-a stat să nască bastard. Așa de veselă cuvântarea asta că cu toții în odaie se scuturau ca frunza în vânt de bucurie mare. Și așa voroavele lor se alergau în chipuri și măscări asemenea când numai se făcu alarmă în cămara din față.

Aici ascultătorele, care nu era altul cât și discipokle din țara scoțească, om subțirel și puținei, albinos cum cânepa, s-a gratulat în chipul cel mai frumos cu coconașul, și întrerupse povestirea la un loc mai veselilor, dorindu-se de cel care dinainte îi sta la masă cu semn de plecăciune să îi întinză chiupul cu apă repede a rachiului tot dintr-o dată întoarcere de iscodire a capului cercând (cum niciun seculum de cuvincioasă împreună petrecere în soțietate n-ar fi adus mișcare mai fromoasă) la care se adăuga echivalintă numai că protivnică clătire a capului, l-a cercetat pe povestitorele cât știa el mai pe neocolite a se face din cuvinte dacă ar putea să îl împărtășească cu un pocal din acela. *Mais bien sur,* noblu streine, a zis voios acela, *et mille compliments.* Aista poți a face și chiar aplitud este. Lipsea doar paharul acesta să coroneze fericirea mea. Că, ceruri miloase, nu mi-ar mai fi decât fărâmitură în dăsagă și singur urcior cu apă de izvoară, zic zeu, le-aș strânge și aș mai găsi în inimă îndemn să caz în genunchi pe pământ și să dau mulțumire puterilor de sus pentru fericirea împărtășită mie de Acela care dăruiește lucrurile bune. Cu vorbele acestea își apropilă

pocalul înspre buze, sorbi o gură de voioșie din băutura de întremare, puse rânduială în părul său și încă, dezgolindu-și pieptul, a tras afară medalioanele care ținea de sfoară de mătasă și acolo chipul ce mult îl iubise încă de când mâna ei scrisese înăuntru. Privind la acele trăsuri cu o lume de tandrețǎ, Ha, înălțate Musiu, zise, să o fi văzut domnia ta cum am coprins-o și eu chiar cu ochii ăștia în clipa priincioasă inimii în iia ei frumușică și cu băsmăluță nouă și fărmăcată (zălog dăruit de sărbătoarea ei, că așa mi-a spus) atâta în dulce neorânduială și atâta cu blândețe de milă, pre legea mea, senioare, te-ar fi mânat firea iubăreață să te și dai pe mâna unei asemenea vrăjmașe sau de nu să te tot sihăstrești. Cu socotință spunea-voi că nu am fost nicicând atât vânturat la simțiri cât am treit eu. Îți dau mulțumire Ție Dumnezeule Ziditorele zilelor mele! Fericit, de trei ori fericit va fi acela ce făptură atât de înaltă îl va binecuvânta cu consimțirile ei. Oftat de multă dragoste făcu adeverință vorbelor acestea și, așezând iar medalioanele la locul său peste piept, ochii și i-a șters și iar a dat oftat. Binefăcătorule Semănător de binefacere pentru toate făpturile Tale, cât de întinse și de pretutindenea trebuie să fie acele dulci ale Tale tiranii să ție în frâu și pe slobozi și pe legați pe barilul cel prost și pe coconul cel lustruit, pe ibovnicul în protivnicia pătimirii lui năpustite și încă și pe cununatul la anii lui mai copți. Dar cu adevărat, cucoane, mă îndepărtez de la puntul meu. Ce sunt amestecate și nesăvârșite bucuriile noastre de sub lună! Blăstem! De-ar fi fost pre-știința cea înțeleaptă să îmi fi fost amintire a fi luat cu mine și mintria! Lacrimi îmi dau gândind la asta. Că atunci, măcar să fi potopit de șapte ori, niciunul n-am fi fost nici cu un dram isterisiți. Da ce stau eu să zic, strigă plesnindu-se cu mâna peste fruntea sa, și mâine mai e treabă și, tune-ar să tune. Știu eu *marchand de capotes,* Musiu Poyntz, de la care să iau pe o *livre* imurliuc franțozesc încăpătoriu cât să proteguiască pe cocoană de orce udătură. Na, că nu, strigă atunci îndoitoriul, adăogându-și vorbirea, prietenul meu Musiu Moore, călătoriu de toate încercările (care am și închinat dimpreună *avec lui* un clondiraș în soțietatea celor mai luminați din oraș), mi-a adeverit că la Capul Horn, *venire biche,* au ei acolo ploaie care le udă pe toate, până și caftanul cel mai grozav. Udeală de atâta violință, zicea, *sans blague,* a mânat cu grabnica moarte pe ceea lume mulți fără noroc. Păi! O *livre!* strigă la acestea Monsieur Lynch. Fleacuri din astea sunt prea scump plătite și ia o para. Un cortelu, să nu fie mare nici ca o mânătarcă, și tot e bun ca zece cepuri din astea de stătut ploaia. Femeia care

își știe mintea ei în așa ceva nu se înfășoară. Kitty drăguța mea zicea încă astăz că mai drag îi e să joace în potop cât să se usuce ca de arșiță în arca de mântuială ca aceasta că, cum mă trăgea la atențiune (cu roșață de ispită și amăgindu-mi la ureche chiar de nu era nimenea să spioneze vorbele ei decât fluturași amețiți colo și colo), cocoana Firea cu bună a ei cuvântare zeiască, a semănat în inima noastră și de atunci se și știe asta în toată genera că *il y a deux choses* pentru care curăția goliciunii straiului nostru strămoșesc al lui Adam, ce în alte împrejurări ar fi ca batjocură de cuviință, cel mai de bine, ba chiar singur el chiar, veșmânt. Dintâi lucru, zicea (și aici filosoafa mea frumoasă, când eu o rezemam să suie în rădvan, ca să mă facă să iau aminte, ușure îmi gâdila cu vârful limbei cămările dinspre afară ale urechii), cel dintâiul este la scaldă… dar aici un clopoțel dete zvon subțire în hală și acest fel scurtă vorbirea care atât făgăduia de frumos să podobească bogăția noastră de cunoaștere.

În desimea de râsete deșerte a acelor strânși acolo, deodată s-a zuruit un clopoțel și când steteau toți făcând congiunturi ce pricină să aibe lucrul slujnica Callan se arătă și. Vorbind unele vorbe cu glas scund către tânărul cucon Dixon, merse apoi cu plecăciune adâncă la soțietate. Presența doar și o singură clipită în partida aceasta de orgiași a unei femei îndănuită cu toate darurile de sfială și cât serioasă cum și în frumuseță avută a tăcut zicerile șăguitoare și a celor mai aprinși de mari pofte însă plecarea ei a fost semnal de năvălire de vorbe surepe. Ce mai pe cinste arătare, a zis Costello, slăbănog ce se aiurise de tot de vinuri. Măiastră vițică! Mă încumet să zic că ți-a șoptit randevu. Ce spui, dine? Știi feluri de a face cu ele? Falnic flăcău. Știu o mulțime, a zis cuconul Lynch. Fel de a fi grijuliu șugubăț ca și cum ai sta pe lângă pat așa se face în spitalul mumelor. En spune, adică doctorele O'Gâlgâl nu le cam furnică el pe măicuțele aici pe sub bărbie? Adevărat pe mântuirea mea știu asta de la Kitty care a tot fost aici slujitoare șapte luni de zile. Doamne păzește, doctorule, a țipat învățăcelul cu surtuc primă-văratic, maimuțind chicot femeiesc și gudurare nerușinată din tot trupul, cum mai năcăjăști matale pe orișicine ins când te pui mai dinadins! Ce mai voinicos! En te uită, tremur ca frunza. Păi ești mai zburdalnic ca popa Sătepup drăguțul, așa ești! Să-mi stea oala asta în gât, a strigat și Costello, dacă femeia nu e pornită către familie mare. Știu eu cucoană care se umflă a naibii numai ce-mi arunc ochii pe ea. Tânărul gerah, între acestea, se sculă de la masă cerând adunării iertare că merge

însă grijitoarea îi spusese că este nevoit înăuntru. Miluitoarea providență cu harul ei se îndurase să termine caznele cocoanei care era *enceinte* și le ținuse cu curagiu atâta vreme spre lauda ei și acum născuse prunc băiat săltăreț. Lipsă îmi e de tot de pațiență, zicea, față de cei care fără minte să se mai însuflețească sau fără învățătură să se instruiască, scuipă pe o epangheimă de îmbonătățire care, reverință fie dată Domnului, este puterea cea mai mare sprea a aduce fericirea pe pământ. Mă încredințez să spui că de ar fi nevoie aș aduce roi de mărturisitori pentru exțelința acestui nobel exerțiț care, lasă că nu e vorbă goală, ci și trebuie să fie un incitatoriu glorios în pieptul omului. Să-mi piară din ochi. Cum asta? Să îndefăimezi una ca ea, amabila doanzelă Callan, care sculă de preț pentru secsul ei este și mirarea celui al nostru și aceasta în ceas din cel mai greu care se poate întâmpla unui nevolnic prunc al țarinii? Gând pocit! Mă ia frigul când mă gândesc ce poate să mai fie înainte cu această stirpe în care dau astfel semințele răotății și care nu cunoaște cinstirea mumei și fecioarei în casa lui Horne. Ușurându-se de aceste mustrări îi salută el pe cei strânși acolo și lungi pasul către ușă. Glasuri de îndemn la asta suin» de la cu toții și ziceau unii să îl și țipe afară pe bețivanul fără zăbavă mare, urmare care s-ar fi și făcut și plata cuvenită numai ar fi luat pentru vorba lui rea dacă el nu și-ar fi scurtat prihana punând cu suduială scârboasă (că înjura cu toată gura) că el era vițel vrednic în turmă. Să mă tăieți, zicea, chiar acestea au fost totdeauna simțămintele lui Frank Costello care de mic am fost dăscălit că cinstește pe taica și pe maica care cea mai bine se destoinicește să întindă plăcinta sau să facă de grabă fiertura și așa să-mi ajute Dumnezeu că îmi aduc aminte cu dragoste la inimă. Caută însă să ne întoarcem acum la sinorul Bloom care, de la intrarea dintâi aici, luase aminte de unele batjocuri fără rușine ce el, însă, le lăsase ca fiind roade ale etatei care în genere este acusată că nu cunoaște pietatea. Acele tinere cioturi, adevărat este, erau iscați la estravaganța ca nișce copii crescuți prea dingrabă; cuvintele discuți-unii lor tumultuoasă era dificil a le pricepe și nu deseori erau plăcute; orațiile de necuvință și ultragiu erau de acest fel că mintea i se zburlea împotrivă; și nu erau cu respect simțitoare la buna-cuvință cu toate că sorbirea lor de multe rachiuri tari le mai era de iertare. Cuvintele lui sinor Costello nu erau limbagiu bine venit lui că se îngrețoșase de scârboșenia aceluia ce i se părea creatură cu urechile clăpăuge de păcătoșenie borâtă înainte de cununie și scuipată cu dinții rânjiți și picioarele înainte pe lume,

care și însemnele cleștilor de moșire pe căpățâna lui întăreau această impresiune, ca să îl ducă cu mintea și la veriga lipsă din lanțul creației după care orbecăise și mintosul repaozatul sinor Darwin. Acuma trecuse el de mijlocul anilor care omului îi sunt hărăziți prin miile de aventuri ale vieții, și fiind dintr-un neam cu fereală și el însuși om de pregiudecată osebită, se îndemna în inima sa să pună frâne tulburărilor mâniei crescătoare și, oprindu-le cu cumpăneală socotită, să hrănească în sufletul său acel belșug de îngăduință la care mințile joase rid, pe care pripiții în judecată o desprețuesc și pe care cei mai mulți muritori altfel nu o cred decât o slăbiciune care să fie suferită și numai suferită. Pentru aceia care își croiesc deșteptăciunea pe spinarea gingășiei femeiești (obicinuință la care el nu consimțea) pentru aceia el nu le dădea nici dreptul de a ține de tradiția unui om de bună creștere; în vreme ce aceia care, pierzând ei orice rușine, nu mai avea ce pierde, le mai rămânea leacul experienții care să le înfrângă insolența și să o bată într-o retragere grăbită și fără glorie. Nu că i-ar fi lipsit să țină în simpatie pe niște tineri fugoși care, fără să le pese de schimele bătrânilor sau de murmurările încruntaților cată mereu (cum spune în caste cuvinte Sfânta Scriptură) să mănânce din pomul oprit dar nici nu mergea atât de departe încât să uite bunacrestere oricare ar fi fost împregiurarea față de vreo doamnă de neam bun care era la legiuitele prilejuri. Ca să încheiem, când din vorbele surorii sperase o rapidă naștere, era, cu toate acestea trebuie să o mărturisim, nu puțin alinat de novela că deslegarea astfel ogurată după suferință atâta de aspră dovedea și astă dată de îndurarea ca și de bunătatea Ființei Supreme.

Consecuinte în acquesta se dezveli ellu la minte spre celu de aproape dicendu que, a esprima concepciunea sa despre tote, opiniunea sa (quare pote nu avea dispensă a o dice) era qua a nu am juisa oarecine de acquesta cea mai noua novella a fructiferarii confinamentului acquelleiea quare prin atâta labore fusese innocenta de ori ce culpa a fi de o gelidă minte și de frigid ingeniu ar însemna. Cochetul juvene dise qua sociul fuse acquellu quare en acquesta posiciune o pusese or en puțin ellu se fi fostu dacă nu altfeliu ea se nu fi fostu matroana ephesiana. Sunt a ve aduce la sciință, a dis D. Crotthers, lovindu tare peste masa se evoce un resonantu eccho de emphasis, betranul Domnemilueșce a fostu din nou astedzi aicea, un venerabile cu barbete, forneindu pe nasu cerință se aibe diallogare cu Gulielmina, trezorele meu, cum ellu o appeleaze. Chiemare i-amu fecutu se

stea en pregătire deoarece evenimentele este a se adduce quarându. Aha! me accordezu cu domniile vostre. Nu am decât a da laude virilei potente acquestui capricornus betran quare enca se a făcutu capabil a esmulge altu pueru den dansa. Unanimi detere laude la acquesta, fiequare en feliu particulara, enca juvenele acquellasi da cu opiniunea sa anteriore qua altulu și nu conjugele damei, fuse berbatulu se umple golulu, vide clericu en cannone, servessu (de virtute) sau vendatoriu vagantu de bunuri quare en orice casa trebuitoare sunt. Singullarites, communa ospitele en sine, admirabila inegalata facultate de metempsychosis quare toți o aveau, qua și dormitoarele unde nascere se face și sala de disceciune m edicalicească locu de didascallie pentru acqueste frivoliteți se fie, qua en o singura clipita de timpu acquest feliu de amanți ai dilecției se agiungă practicanți ai artei de omeni de tota eminențiia apprețuită cea mai estimate. Quare, a fecutu addenda, pote en a allevia simțimintele multu ferrecate quare îi appase făcu acquesta căci am fecutu observaciunea frequente qua paserile deopotrivă la un loc cânta.

Dar cu ce potriveală, se va pune întrebarea, de la nobilul comite, suzeranele său, acest strein, pe care privilegiul unui slăvit prințip îl ridicase în drepturi de obște, se întemeiase singur lord protectore al politisului nostru interne? Unde este gratitudinea pe care loialitatea să o fi consiliat? În resbeliul care de curând fusese oare nu oareșicând enmiul făcea înaintare vremelnică cu agiutoriul boambelor sale, acest proditoriu a lor săi lua acel prilej ca să slăboade arteleria sa împotriva imperiului unde el nu este decât trecător suferit și aceasta și tremurând pentru siguranția răntelor sale? A uitat el oare de aceasta așa cum a uitat și benefițiile ce le-a avut? Sau să fie că de la a fi îngăimat pe alții a ajuns în fine sieși singur amăgitoriu așa cum este, de nu negrește spusa lumii, al lui sieși și singur desfătătoriu? Departe de gândul curat să răzbească cu de-a sila iatacul de culcare al unei dame digne de tot respectul, fiica unui maior eroe, sau să arunce cele mai nedeslușite răsfrângeri pe oglinda virtuților sale dară dacă el stârnește atenția într-acolo (cum ar fi fost cu mult interesul său să nu facă) atunci fie. Nefericită parte femeiască prea îndelung și prea cu statornicie refuzată înaintarea ei legiuită ca acum să mai asculte rugăciunile lui cu vreun alt simțământ decât disprețul sarcastic al desperației. Sade el să vorbească, păstrătoriu al moralei, pelican hrănindu-se din pioșenia lui, care nu a făcut scrupule, cu uitare de legătuințele firii, să cerce faptă necuvincioasa cu o

femeie slujnica scoasă dintre prostime. Ba încă, de n-ar fi fost măturoiul cumetrei să-i stea de înger păzitoriu ar fi mers cu ea cum a fost cu Hagar, eghipțianca! în problemul cu pășunile răotatea lui în răspăr este știută ele toți și dl. Cuffe fiind marture a dobândit de la un fermier supărat suduială usturătoare așezată în vorbe cât neocolite și la fel de țărănești. Nu îi sade bine să predice asenune scriptură. Nu e pe-aproape de casa lui ogoru-n paragină că nu s-a priceput să dea brazdă? Oarecare nărav care la adoliscință e de rușine i-a intrat în fire și îi aduce ocară la anii lui copți. Și dacă se ține ținut să dea din leacurile lui de hagialâc în omilii și apoftegmuri cu bănuială ca să cerce să tămăduiască o generație de risipitori fără grijă să vază mai bine ca urmările lui să se potrivească cu dogmele pe care le rodește acuma în pântece. În pieptul său conjugal se odihnesc taine pe care curăția se sfiește a le vorbi. Ademenirile nerușinate ale vreunei frumuseți veștejite poate să-l mai mângâie de soața nemaicercetată și dedată câesmnărilo’r dar să se știe că povățuitorele acesta mai nou al moraliceștilor învățături și vraci vindecător de boale este numai bine copaciu esotic care. Atunci când stă în rădăcină la el în oriente, poate a creșce și a înflori și în prisosință de balsamuri numai că, mutat sub soare mai cumpănit, și-au mai risipit rădăcinile din vlăguirea de odinioară și zeama ce iesă din el e stătută, borșită și nelecuitoare.

Mujdelea s-a făcut cunoscută cu uzul subțire amintitor de țeremonialul de la Sublima Poartă de către a doua slujnică spitalicească spre ofițirul doctoricesc de huzuret, carele la rândul său au cumunit diputăției că se născuse clironom. Când el se depărtase în apartamenturile femeiești să stea de față la temenelele prescrise de după nască torie dimpreună cu locotenent domnesc și sfetnicii de taină, tăcuți ținându-se în istoveală și aprobare unanimă, diputații, fierbând de lungimea și solemnitatea priveghiei lor și sperând că fericita ocasiune avea să palieze o licenție ce absența deodată a slujnicei și a ofițirului o făcea mai lesnicioasă, prorumpse în svon de glasuri. În dam vocea dlui ticluitoriu Bloom se auzea streduindu-se să insisteze, să moaie, să frâne. Momentul era prea propice pentru desvelirea acelei retorici ce părea a fi singura trăsură de uniune între temperaminte atâta diverginte. Fiecare Ipostasis al situațiunii a fost pe rând eviscerat: repulsia dinainte de natalitate a fraților de uterus, tăetura chesariană, postumitatea dinspre tată, și acea întâmplare mai rară, dinspre mamă, cazul fratricid știut fiind ca uciderea Childs și adus amintitoriu de pledarea

pasionată a dlui avocate Bushe care a smuls iertarea acusatului pe nedrept, direpturile primogeniei și bunătatea regelui cu respect la gemeni de doi și de trei, la nașteri greșite și pruncucideri, prefăcute și ascunse, *joetus în foetu* neinimos, aprosopia care de la congestiune devine, agnația unor chinezi fără bărbie (numiți de dl. Candidat Mulligan) consecuenție a unei încrengături cu defect a gâlcilor de falcă pe axisul mijlociu așa fel că (cum zicea) o ureche poate să auză ce vorbea cealălaltă, binefacerile amorțirii sau ale somnului crepusculariu, lungirea chinurilor de născătoare în. Îngrecarea înaintată de la apăsarea pe venă, scurgerea înainte de vreme a fluidei amniotis (ca esemplu în întâmplarea de acum) cu pericolul de consecință al sepsiei în matrice, însămânțarea cu artifițiu cu pompele, scăzământului pântecelui urmând de la periodul de curmarea soroacelor, problemul perpetuității speției ca cum e la muierile înmuiate prin siluință criminalicească, întristătoriul chip de slobozirea pruncului chiemat de brandenburgări *Sturzgeburt,* esemplele pomenite de nașteri pe mai din multe îngemănări, pe din două și cu pocire a firii zămislire prin zilele sorocului femeiesc sau din părinți de un sânge - cu un cuvânt orișice instanție de născătoare omenească care Aristotele le-a împărțit pe glave în capul lui d'operă și cu chipuri cromolitograficești. Cele mai grele problemuri ale moșitoriei și ale învățăturii medicești de lege au fost discutate cu zgomot mare ca și crezemintele cele mai volgare despre starea de femeie cu copil cum ar fi poprirea unei femei grele să pășească peste puieaz ca nu cumva, din mișcările ei, ața buricului să nu sugrume creatura și povățuirea ei ca de se va isca dorire, fierbinte și fără împlinire, ea să-și așeze mâna peste acea parte a trupului ei care obiceiuri îndelungi au consfințit-o ca fiind locul pedepsirii, ieșirile anormale cu buza de iepure, iadeș, prisos de deget, buric încurcat, tărcare stacojie, pătare vineție, erau zise de unul ca *primafacie* și esplicațiune naturală de ipotesis pentru pruncii cu căpățână de râmător (întâmplarea cu madame Grissel Steevens nu a fost uitată) sau cu păr de câine care în unele ocazii se nasc. Ipotesisul unei aduceri aminte plasmice, propus de diputatul din Caledonia și dign de tradițiile de mai încolo de fisică ale țării pentru care ședea el, ziceau în asemenea împrejurări de oprirea embriului în creșterea sa într-un oarecare fasis mai dinainte de cel omenesc. Un diputat din streinătățuri a supținut în contra acestora două vederi și cu atâta transport de sta pe toți ca să-i înduplece tioria copulajiunii dintre femei și partea bărbătească de

animaluri, întărirea în asta fiindu-i credința în paraboli cum ar fi Minotaurele pe care ingeniul elegantului poet latinesc ne-a pus-o în mână în foile Metamorphosisuâui lui. Efectul ce produsese vorbele lui a fost momentan însă nu a ținut. S-a șters pe atâta de ușor cât se și evocase prin alocuțiunea candidatului Mulligan în tot același glas de glumă la care nimenea ca el nu știa să se îngâne, statornicind ca cea mai supremă țintă a dorinței bărbat bătrân curățel și frumușel. Simultane, argumentări încălzite ivindu-se între dl. Diputat Madden și dl. Candidatele Lynch cu respect la dilemul juridicesc și teologicesc dacă cumva vreunul din gemenii din cei legați ca în țara siameză moare dinaintea altuia, cu consimțământ rețiproc dificultatea a fost trecută la dl. Ticluitorul Bloom ca să se supună pe moment la dl. Adjunct țârcovnic Dedalus. Până aici silențios, dacă spre a arăta prin gravitate preternaturală dignitatea eludată a rasei în care era înveșmântat sau dacă în ascultare la o voce lăuntrică, rosti laconic, și cum unii au gândit doar că din vâr-ful limbii, porunca eclesiastă prin care se oprește omului să despartă ce Dumnezeu a fost unit, însă istoria lui Malachia prinse a le îngheța sângele în vene de oroare. Congiura întreaga scenă în fața ochilor lor. Uă ușiță secretă alăturea de gura focului se dedea deoparte și în gaură își făcea aparițiunea… Haines! Cine dintre noi putea să nu-și simtă perii ridicându-se? Ținea într-o mână o gentuță doldora de romanțuri celtice, în alta o mică sticluță având marca *Otravă.* Surprindere, oroare, silă erau zugrăvite pe toate fețele în timp ce el îi ochea cu un rânjet de strigoi. Anticipasem o primire asemenea, începu el cu un râs satanic, pentru care, pare-se, istoria este de blamat. Da. Este adevărul. Eu sunt ucigașul lui Samuel Childs. Și cât sunt pedepsit de aspru! Infernul nu îmi mai rezervă o spaimă, lată ce își face apariția pe chipul meu. Blestem și semne, o, încotro să-mi caut odihna, murmura el cu glasul năclăit, și în toată vremea aceasta bătând Dublinul cu stihurile ce-mi sunt partea mea pe pământ iar el însuși urmărindu-mă asemenea cu un demon sau o zgripțuroaică de noapte? Iadul meu, și al Irlandiei, este în astă viață. Este tot ce am cercat eu să șterg suvenirul crimei mele. Petreceri, vânătoare cu pușca la ciori, dialectul gaelic (recită în aceasta), opiul (înălță sticluța spre buzele sale), dormitul în aer liber. În van! Spectrul lui mă urmărește de tot. Drogul îmi este singura speranță… Ha! Damnațiune! Pardosul negru! Scoțând un strigăt el dispăru deodată și ușița se trase la loc. Un moment mai târziu capul lui apăru în ușița dimpotrivă și spuse: Așteaptă-mă fără

greș în gara Westland Row la zece minute după unsprezece. El pieri! Lacrimi țâșneau din ochii gazdei istovit în disipațiuni. Vizionarele ridică mâna spre cer, murmurând, Venditta lui Mananaan! înțeleptul repetă *Lex talionis*. Sentimental este acela care ar vrea doar să se înfrupte fără a lua pe umerii săi datoria enormă pentru un lucru săvârșit. Malachias, covârșit de emoție, încetă vorbirea sa. Misteriul era dezvelit. Haines era fratele al treilea. Numele său adevărat era Childs. Pardosul cel negru era el însuși fantoma chiar părintelui său. Sorbea băuturi de aiurare să șteargă. De astă ușurare foarte mulțumesc. Singurateca casă de alăturea de țintirim este nelocuită. Niciun suflet nu vrea să trăiască acolo. Paingul își țese pânze în solitudine. Șobolanul cel de noapte privește din gaura sa. Un blestem apasă asupra acestei. Străbătută de stafii. Sălaș al ucigașului.

Care să fie etatea animei omului? Cum este stăpână pe puterea cameleonului să-și preschimbe culoarea la fiecare apropiere mai nouă să se înveselească cu veselii și jalnică cu deprimații, așa la fel este etatea ei schimbătoare ca și starea. Nu mai este Leopold, cum stă el acum, întorcând, meșterind amintirile, jurnalistul stătut și rentierul de modeste redevențuri. Este tânăr acum Leopold, ca într-o aranjare să o privești înapoi, o oglindă într-o oglindă (hop, și-așa!) el se vede pe sine. Făptura aceea tânără de atunci este visibilă, bărbătească precoce, pornindu-se într-o dimineață când frigul te pișcă din casa cea veche pe strada Clambrassil la școală, cureluța cu cărți petrecută peste piept, și în săculeț o bucată mai generoasă de pâine albă, gândul cel bun al mamei. Sau este aceeași făptură, a trecut un an și mai bine, cu prima sa gambetă (a, aceea a fost o zi mare!), pornit la drum, călător cu depline drepturi pentru prăvălia familială, armat cu registru de comenzi, batistă parfumată (și nu numai ca să se lase admirată), cu bocceluța cu tinichele lucitoare (vai, lucruri din trecut), și tremurare de zâmbete cuvenite pentru una sau alta din casnicele care își fac socotelile pe degete sau pentru o fecioară abia mugurită timidă acceptând (dară inima ei? mie-mi spui!) bezamenul lui exersat. Parfumul, surâsul dar mai pe sus decât acestea, ochii cei negri și vorba alunecoasa ca untul de lemn aduceau acasă la căderea amurgului multe comisioane pentru șeful firmii așezat cu luleaua proorocului după asemănătoare laboruri la vatra părintească (găluștile, să fim încredințați, s-au pus la încălzit), peruzând prin ochelarii rotunzi cu ramă de baga vreo gazetă europenească veche de o lună. Dar hop, și-așa, pe oglindă se face o suflare și tânărul cavaler pribeag se duce, se închircește, e

doar mică fărâmă prin ceață. Acum el este ea un părinte și cei din jurul său ar putea să fie fiii săi. Cine poate să spună? Înțelept părintele care-și cunoaște copilul său. Se gândește la o noapte cu bură pe strada Hatch, pe lângă antrepozite, cea dintâi, împreună (ea e doar o biată copilă, rodul rușinii, a ta și a mea, și a tuturor pentru un șiling numai și o para pentru norocul ei), împreună aud pașii grei ai patrulei pe când două umbre învăluite în ploaie trec prin fața universității celei noi regale. Bridie! Bridie Kelly! Niciodată el n-are să uite numele acesta. Întotdeauna are să-și amintească noaptea, noaptea dintâi, noaptea nuntirii. S-au cuprins în întunericul cel mai adânc, doritorul și consimțitoarea, și într-o clipită *(fiat!)* lumina va să se reverse pe lume. A bătut inima peste inimă? Nu, bunule cetitor. Dintr-o suflare s-a făptuit însă - stai! înapoi! Nu e scris să fie! În ghiarele spaimei sărmana fată fuge în noroaie. Ea este mireasa întunecimii, o fiică a nopții. Nu îndrăznește să aducă pe lume copilașul auriu însorit al luminii. Nu, Leopold. Bunul nume și amintirea nu te consolă. Iluzia plină de tinerețǎ a puterii tale ți-a fost smulsă și în van. Nu-ți este alături fecior al rărunchilor tăi. Nu mai e nimeni să-i fie lui Leopold ceea ce Leopold a fost lui Rudolph.

Glasurile se contopesc, se topesc în tăcere înourată; tăcerea este infinitul spațiului; și grăbit, liniștit sufletul se poartă peste ținuturile unde sunt șiruri și șiruri ale generațiilor celor care au trăit. Ținut peste care cenușiul amurg nu coboară vreodată, nicicând nu pogoară peste pășunile înverzite de salvie, dăruindu-și crepusculul, risipindu-și rouă perenă a stelelor. Ea își urmează măicuța cu pași șovăielnici, iapă înainte mergând munzuleei sale. Fantasme de amurg sunt însă învăluite în grația profetică a făpturii, crupe zvelte sinuoase, gâturi suple și mușchiuloase, capul blând temător. Se pierd, triste fantome; s-a sfârșit totul. Agendath este o țară pustie, un sălaș al bufnițelor țipătoare și al buhelor oarbe în nisipuri. Netaim. Aurita, nu mai este. Și pe drumul cel larg al norilor se apropie, murmurător tunet de răsvrătire, strigoii fiarelor. Huhuu! Ascultă! Huuuu! Parallax se strecoară pe urmă-le și le împunge înainte, pe a cărui frunte fulgerele sfârtecătoare sunt scorpioni. Elanul și iacul, bivolii Bashanului și Babilonului, mamutul și mastodonlele, vin strângându-se spre marea afundă, *Lacus Mortis.* Rău prevestitoare, răzbunătoare turmă zodiacală! Mugesc năvălind peste nori, cornorate și capricornate, cu trompe și colți, cu coame de leu și coarne

uriașe, scormonitoare și târâtoare, rozătoare, rumegătoare și pahiderme, multa lor mulțime mișcătoare, mugitoare, ucigătoare a soarelui.

Înainte spre marea moartă aleargă să soarbă, nedomolite și cu hidoase horcăituri, săratele somnolentele necesatele ape. Și al calului semn prevestitor crește iarăși, mărețit pe ceriurile deșerte, încă până la însăși a cerului măreție, până ce se înalță, imens, asupra casei fecioarei. Și, iată, minune a metempsihozei, este ea, mireasa veșnică, crainica luceafărului de zori, mireasa, pururi fecioară. Este ea, Martha, pierdută tu, Millicent, tânăra, nestemata, de zare nimbata. Cât de senină se înalță acum, o regină printre Pleiade, în penultima oră înaintea zorilor, în încălțări ușoare de aur strălucitor, peste părul ei văl de cum îi spuneți voi firul Fecioarei! Plutește, unduiește pe trupul ei născutul din stea și larg șiroiește smarald și safir, vioriu, liliachiu, purtat pe șuvoaie de vânt înghețat, interstelar, șerpuind, colăcind, lin bolbonind, zvârcolind pe ceriuri tainică scriere până când după miriade metamorfoze de simboluri, străluce, Alpha, rubin și trei unghiular semn pe fruntea lui Taurus.

Francis îi amintea lui Stephen de ani de demult când fuseseră împreună la școală pe vremea lui Conmee. Întrebă despre Glaucon, Alcibiade, Pisistrate. Unde erau ei acum? Niciunul nu știa spune. Ai vorbit despre trecut și fantomele lui, Stephen spuse. Pentru ce să ne mai gândim la acestea! Dacă le chem la viață peste apele Lethei nu se va strânge turma sărmanelor fantasme la glasu-mi? Cine-și închipuie asta? Eu, Bous Stephanoumenos, Bardul bivolilor binevoitor, eu sunt stăpânul și dăruitorul lor cu viață. Își cercui părul său răvășit cu cunună de frunze de viță, surâzându-i lui Vincent. Răspunsul acesta și frunzele acestea; Vincent îi spuse, mai cuvenită podoabă îți fi-vor când altceva și mai mult, cu mare mai mult, decât un capiteliu de ode firave îți vor numi ingeniul părintele lor. Toți cei care-ți vor binele nădăjduiesc aceasta întru tine. Toți doresc să te vadă că dărui opera ce o meditezi. Din inimă îți urez să nu le înșeli speranțele. O, nu, Vincent, Lenehan spuse, lăsându-și mâna pe umărul care aproape îi sta, nu aibi teamă. N-ar putea lăsa pe mama sa orfană, Chipul tânărului bărbat se înnegura. Toți puteau vedea ce grea era pentru el aminte să i se aducă de ce promisese odată și de pierderea ce avusese. S-ar fi retras de la petrecere de nu i-ar fi ostoit durerea sonul glasurilor. Madden pierduse cinci drahme ce le pusese pe Sceptru dintr-un capriciu pentru numele călărețului: Lenehan de atâtea ori mai mult. Le povesti de alergare. Stegulețul căzuse

și, hașșșt, gata, zburătăciseră, iapa alerga sprintenă și O. Madden sărise în picioare. Era în fruntea plotonului; inimile le băteau tare la toți. Nici chiar Phyllis nu se mai putea conține. Își flutura basmaua, striga: Huțța! Sceptru câștigă! Dar când ocoliseră și veneau înapoi și caii toți se strânseseră în grup murgul Risipitorul a câștigat drum, a ajuns-o, a întrecut-o. Totul acum era pierdut. Phyllis sta tăcută; ochii îi erau triste anemone. Pe Juno, strigă, sunt ruinată. Însă iubitul ei o consola și-i aduse o casetă lucitoare de aur în care erau zaharicale ovale din care ea a gustat. O lacrimă a lunecat; una numai. Strașnic mai știe acesta să-și sfichiuiască biciul, a spus Lenehan, acest W. Lane. Patru câștigători ieri și trei astăzi. Ce călăreț mai este ca el? Suie-l pe o cămilă sau pe bourul burduhănos, izbânda în trap de plimbare a lui încă e. Dar să stăpânim durerea cum anticul obișnuia. Clemență pentru cei fără noroc! Sărmana Sceptra! spuse cu un suspin ușor. Nu mai este ce a fost odată. Niciodată, v-o jur n-om mai vedea una la fel. Da, domnule, le este regină. Ți-o mai aduci aminte, Vincent? S-o fi văzut tu pe regina mea astăzi, Vincent răspunse, ce tânără era și radioasă (Lalage pe lângă ea își pierde frumusețea) în condurii galbeni și mătasă de muslină, nici nu știu să o descriu. Castanii care își lăsau peste noi umbra erau în floare; aerul sta lânced de mireazma lor pătrunzătoare și polenul plutea ușor în jur. În petele de soare ușor ai fi putut coace pe piatră o tavă de gogoși cu stafide cum vinde Peplomenos în chioșcul lui lângă pod. Dar ea n-avea nimic să spargă în dinți doar brațul meu cu care o țineam și pe care mi-l mai mângâia între buze când o strângeam prea tare. O săptămână acum a fost bolnavă, patru zile în culcuș, dar astăzi era slobodă, vioaie, râzându-și de primejdie. Atunci e mai ispititoare. Și ce mișcări! O nebunatecă, s-a săturat din plin când ne-am întins o clipă să ne odihnim. Și să-ți spun la ureche, prietene, nici n-ai să crezi pe cine am întâlnit când am ieșit din câmp. Conmee el însuși! Plimbându-se de-a lungul zăplazului citind, cred că o carte cu litera măruntă și înăuntru, nu mă îndoiesc, o scrisoare mai dezghețată de la Glycera sau de la Chloe să însemneze pagina. Ea frumoasa făcea fețe-fețe cum se fâstâcise, se făcea că-și ceartă o neorânduială ușoară a portului; o rămurică agățată acolo căci înșiși copacii o adoră. Când Conmee trecuse pe lângă noi ea și-a privit frumosul ecou în oglinjoara pe care o poartă. Dar el se arătase atât de bun. Trecând ne binecuvântase. Și zeii sunt întotdeauna buni, Lenehan spuse. Dacă n-am avut noroc cu iapa lui alde Bass poate că licoarea asta a lor are să-mi fie mai binevoitoare. Își lăsase mâna pe un

urcior cu vin; Malachi l-a văzut și i-a oprit gestul, făcând un semn către strein spre inscripția cea stacojie, Prudență, a șoptit Malachi, păstrează o tăcere druidică. Sufletul lui este departe acum. E poate tot atâta durere să fii smuls dintr-un vis ca să te naști. Orice obiect, privit intensiv, poate fi o poartă a intrării către incoruptibilul eon al zeilor. Nu gândești astfel, Stephen? Theosophos mi-a povestit astfel, Stephen răspunse, cel pe care într-o altă viață înainte preoții eghipțieni l-au inițiat în misteriile legii Karma. Stăpânii lunii, mi-a spus. Theosophos, sosiți pe o navă cu luciri de flăcări aurii de pe planeta Alpha a lanțului lunar, nu s-au învoit să-și îmbrace făpturile de văzduh care le sunt dedublările și atunci acestea s-au întrupat în eurile rubinii din cea de a doua constelație.

Totuși, în de fapt însă, scornirea ridiculă că el ar fi fost adâncit în vreo stare sau alta de melanholie sau poate hipnotizat, și care era în întregime pornită dintr-o eroare de tot găunoasă, nu-și găsea aici locul. Omul ale cărui organe ale vederii, pe când cele de mai sus se petreceau astfel, începea în clipele acelea să dea semne de însuflețire, era o minte pătrunzătoare poate cea mai pătrunzătoare din lume și oricine ar fi susținut contrariul s-ar fi văzut repede de tot înfundat. În timpul ultimelor patru minute sau mai bine își țintise neabătute privirile asupra unei cantități anumite de bere Bass extra pusă în sticle de D-nii Bass și Co la Burtan-on-Trent care se întâmplau să fie situate printre altele o mulțime chiar în fața locului unde ședea el și care în mod sigur fuseseră calculate să atragă atenția oricui prin înfățișarea lor stacojie. El pur și simplu, așa cum s-a vădit mai târziu și din motive mai bine cunoscute lui care au aruncat o cu totul altă lumină asupra împrejurărilor, după imaginile dinainte cu o clipă din zilele copilăriei și de la alergări, își amintea acum de două sau trei socoteli ale lui particulare de care ceilalți doi erau fiecare tot atât de neștiutori ca și pruncul nenăscut. Curând, însă, ochii amândurora se întâlniră, și, îndată ce începea să mijească în el gândul că celălalt se străduia să se ajute din lucrul acela, el fără de voie se decise să-l ajute el însuși și astfel că în consecință apucă recipientul de sticlă nu prea mare care cuprindea lichidul dorit și crea gol încăpător în acesta turnând o parte mare din el cu. De asemenea în același timp totuși, un grad considerabil de atenție astfel încât să nu verse ceva din berea care era în el prin jur în locul același.

A fost în scopul și în înaintarea ei un epitom al cursului vieții dezbaterea ce a urmat. Nici locul nici sfătuirea nu erau lipsite de dignitate. Disputanții

erau cei mai *astuți* din întreaga țară, tema în care se porniseră dintre cele mai avintate și mai vitale. Nicicând nobila hală a casei lui Home nu mai privise asupra unei adunări atât de bogate și de diferite în cuprinderea lor nici vechile lemnuri ale acestui așezământ nu ascultaseră vorbire atât de enciclopedica, în adevăr somptuoasă scenă închipuiau. Crotthers era acolo în coada mesei în zgomotoase straie scoțienești, cu fața lucindă de vânturile sărate de la Mull of Galloway, Tot acolo, în fața lui era Lynch, al cărui chip începuse ai arate stigmaturile desfrânării pretimpurii și ale înțelepciunii premature. Alături de scoțian era locul menit lui Costello, fantastul, în timp ce în coasta lui se așezase în tihnă greoaie trupul îndesat al lui Madden. Adevărat, jețul rezidentului sta gol în fața căminului dar de fiecare parte a lui făptura lui Bannon în haine de explorator din pantaloni scurți de țesătură groasă și în ghete din piele de vacă argintarcate făcea contrast apăsat cu eleganța primăvăratică și purtările de orășean ale lui Malachi Roland St John Mulligan. În fine în capul mesei era tânărul poet care găsise un refugiu din ostenelile sale în pedagogie și cercetările metafizice în atmosfera jovială a discuției socratice, în timp ce în dreapta și în stingă sa își găseau loc volubilul pronosticator, proaspăt întors de la hipodrom, și acel rătăcitor vigilent, murdar de pulberea drumului ți a luptei și pătat de glodul unei dezonoare indelebile, dar din a cărui inimă neclintită și credincioasă nicio amăgire sau primejdie nicio amenințare sau degradare n-ar fi putut șterge vreodată icoana acelei frumuseți voluptuoase pe care penelul inspirat al lui Lafayette a inluminat-o pentru vârstele ce va să vină.

Mai bine ar fi să se spună la început aici și acum că transcendentalismul pervertit la care asertțiunile d-lui Stephen Dedalus (Scepticus Theologicus) ar fi părut să-l vădească dedat în îngrijorătoare măsură este de-a dreptul contrariu metodelor științifice acceptate. Știința, nu se poate repeta aceasta prea mult, are a face față la fenomene palpabile. Omul de știință ca și omul de pe stradă are a înfrunta fapte obstinate care nu pot fi evitate și cată să le explice cât poate mai bine. S-ar putea să fie, e drept, anumite întrebări la care știința să nu știe răspunde - în prezent - cum ar fi spre pildă prima problemă supusă de dl. L. Bloom (agent de publicitate) privind determinarea în viitor a sexului. Trebuie să acceptăm părerea lui Empedocle din Trinacria că ovariul din dreapta (perioada de după scurgere, afirmă alții) este răspunzător de nașterea băieților sau sunt spermatozoii prea multă vreme lăsați sau nemaspermele factorii divergenți sau, cum embriologiștii

cei mai mulți se apleacă să-și dea cu părerea, cum ar fi Culpepper, Spallanzani, Blumenbach Lusk, Hertwig, Leopold și Valenti, este vorba de un amestec din amân-două? Aceasta ar echivala cu o cooperare (una din procedurile favorite ale naturii) între *nisus farmativus* al nemaspermei pe de o parte și pe de alta o pozițiune fericit aleasă, *succubitus felix,* de către elementa pasivă. Cealaltă problemă ridicată de același cercetător abia este mai cu puțin vitală: mortalitatea la prunci. Este de interes aceasta pentru că, cum remarcă el în chip pertinent, noi cu toții ne naștem în unul și același chip dar toți murim în diferite chipuri. Dl. M. Mulligan (Dr. În med. Și eugenie) condamnă condițiile de sănătate în care cetățenii noștri cu pulmonii încenușați contractează gâlci, vătămări pulmonare etc. Trăgând din aer bacteriile care pândesc în praf. Fapte ca acestea, pretinde el, și spectacolele repulsive date de străzile noastre, hidoasele afișe de publicitate, ecleziaști de diferite mominațiuni, soldați și marinari mutilați, șoferi subnutriți și dezbrăcați, hoiturile atârnate în cârlige ale unor animale, holtei paranoici și babe nerodite - acestea, spunea, sunt explicația pentru oricare din și toate căderile în calibrul stirpei. Kalipedia, a proorocit el, curând avea să fie general adoptată, și toate harurile vieții, muzica în adevăr bună, literatura plăcută, filosofia ușoară, tablourile instructive, copiile în ghips după statuile clasice cum ar fi Venus și Apollo, fotografii artistice în culori ale copiilor încununați cu premii de frumusețe, toate aceste mici atențiuni aveau să le facă pe doamnele aflate într-o anumită pozițiune să-și petreacă lunile până la eveniment în felul cel mai desfătător. Dl. J. Crotthers (licențiat în disc.) explică unele din aceste decese prin traume nenormale în cazul femeilor uvriere supuse unor travalii grele în fabrici și disciplinei maritale acasă dar de departe marea majoritate neglijenței, private sau publice, și până la marginea extremă de a lăsa în frig pruncii nou născuți, practicii avortului criminale sau crimei atroce a pruncuciderii. Dar chiar de cea dintâi (ne gândim la neglijență) este în chip neîndoios doar prea adevărată cazul pe care domnia-sa îl citează cu infirmierele care uită să numere fesele în cavitatea abdomenului este prea rar să fie o normă. De fapt când ajungem să privim cu de-amănuntul de mirare este că atât de multe sarcini și nașteri merg atâta de bine cum merg, ținând seama de toate și în ciuda scăderilor noastre omenești care adesea zădărnicesc naturii intențiile sale. O sugestie ingenioasă este cea propusă de dl. V. Lynch (lic. în arithmetică) că atât natalitatea cât și mortalitatea,

precum și toate celelalte fenomene ale evoluției, mișcările fluxului, fazele lunare, căldura sângelui, boalele în general, totul, în fine, în vastul atelier al naturii de la stingerea vreunui îndepărtat soare până la înflorirea uneia dintre nenumăratele flori care înfrumusețează grădinile noastre publice, se supune unei legi a numărării până acum încă nedeslușită. Totuși întrebarea de-a dreptul simplă de ce un copil din părinți normal sănătoși și în aparență copil sănătos și cum se cuvine îngrijit sucombă inexplicabil în pretimpurie pruncie (deși alți copii dintr-o aceeași căsătorie nu o fac) trebuie negreșit, după vorbele poetului, să ne oprească în loc. Natura, putem fi liniștiți în aceasta, are rațiunile ei bune și puternice pentru fiece lucru ce face și în toată probabilitatea morți din acestea se datorează unei legiuiri a anticipației prin care organisme în care germeni de boală și-au făcut cuib (știința modernă ne-a arătat decisiv că numai substanța plasmică se poate zice a fi nemuritoare) tind să dispară la o, fază tot mai timpurie a dezvoltării, aranjament care, deși pricinuitor de suferință pentru unele din simțămintele noastre (mai ales cel de mamă), este totuși, cred unii dintre noi, în cele din urmă binefăcător rasei în general asigurând astfel supraviețuirea celor mai potriviți.

Observațiunea d-lui S. Dedalus (Scepticus Theologicus) (sau să o numim mai bine o întrerupere a vorbitorului?) că o ființă omnivoră care poate să mestece, să înghită, să mistuie, și după aparente să împingă pe canalul obișnuit cu netulburare maimultcaperfectă asemenea alimente multilaterale cum femeile bolânde emaciate de naștere, liber profesioniștii mai corpolenți ca să nu mai vorbim de politicenii invidioși și monahele clorotice, ar putea să găsească plăcere gastrică într-o cină inocentă dintr-o vrăbioară, dezvăluie cum nimic n-ar putea-o face și într-o lumină de tot neplăcută tendința la care ne-am referit adineaori. Pentru luminarea celor care nu cunosc atât de intim dedesubturile abatoarelor municipale cum acest estet cu mintea morbidă și filosof în fașă care cu toată lăudăroșenia lui presumțioasă în problemele științifice de abia poate deosebi un acid de o sare se laudă totuși că ar fi, ar trebui poate să se sublinieze că vrăbioară în vorbirea grosolană a parlagiilor autorizați din clasele de jos înseamnă carnea aptă de a fi gătită și mâncată a unui vițel proaspăt fătat de maică-sa. Martori oculari afirmă că de curând într-o controversă publică cu dl. L. Bloom (agent de publicitate) care a avut loc în sala de vizite a maternității naționale din strada Holles numerele 29, 30 și 31, căreia, cum bine se știe,

dr. A. Horne (lic. în obstetr., membru al Fac. de Med. a Irl.) îi este competentul și popularul medic-șef, el ar fi declarat că odată ce o femeie a vârât mița în sac (o aluzie estetică, probabil, la unul dintre cele mai complexe și minunate dintre toate procesele naturale, actul uniunii sexuale), ea trebuie să-i și dea drumul afară sau să-i dea viață, cum s-a exprimat dânsul, pentru a și-o salva pe a ei. Cu primejdia propriei ei vieți a fost răspunsul elocvent al preopinentului nu mai puțin eficient prin tonul moderat și măsurat cu care fu formulat.

În vremea aceasta iscusința și răbdarea chirurgianului făcuseră cu putință un *accouchement* fericit. Greu, greu de tot fusese și pentru pacientă și pentru doctor. Tot ce știința medicală ar fi putut face se și făcuse și curajoasa femeie ajutase cu bărbăție. Da, ajutase. Luptase cu vitejie și acum era atât, atât de fericită. Cei care au fost odinioară, care sunt acum printre cei drepți, și ei sunt fericiți când își pogoară surâzători ochii spre această emoționantă scenă. Cu evlavioasă iubire o privesc acum molatec alungită cu iubirea maternă iluminându-i ochii, căutând jinduitoare degetele copilașului (ce frumoasă scenă e aceasta!), în prima înflorire a maternității pe care iarăși o trăiește ridicând în răsuflarea ei o tăcută rugăciune d? mulțumire către Cel de Sus, cel cărora tuturor le este soț iubitor. Și pe când privirile ei iubitoare îmbrățișează pruncul, ea nu-și mai dorește decât o singură mulțumire, să-l aibă pe scumpul ei Doady aici, alături, cu ea, să-i împărtășească bucuria, să-i lase în brațe fărâma aceasta de dumnezeiesc lut, fructul îmbrățișărilor lor legiuite. El a mai îmbătrânit acum (dumneata și cu mine putem să șoptim asta) și umerii săi încep să se gârbovească, totuși în viforul anilor o demnitate solemnă s-a pogorât asupra conștiinciosului contabil adjunct de la Banca Ulsterului, filiala College Green. O, Doady, iubitule de odinioară, acum credincios tovarăș de viață, s-ar putea niciodată să nu mai vie. Acel îndepărtat timp al trandafirilor! Cu aceeași aplecare de odinioară a frumosului ei chip ea își mai amintește de zilele de demult. Doamne, cât de frumoase acum prin cețurile anilor! însă în închipuirea ei, copiii lor s-au strâns la marginea patului, copiii ei și ai lui, Charley, Mary Alice, Frederick Albert (dacă ar mai fi în viață), Maray, Budgy (Victoria Frances), Tom, Violet, Constance Louisa, scumpul, micul Bobsy (botezat după faimosul nostru erou al războiului sud-african, lordul Bobs o (Waterford and Candahar), și acum acest ultim zălog al unirii lor, un adevărat Purefoy, cu nasul celor din familia Purefoy. Tânăra speranță va fi

botezat Mortimer Edward după influentul văr de al treilea al d-lui Purefoy din birourile Trezoreriei, Dublin Castle. Și astfel timpul se scurge; dar bătrânul Cronion și-a lăsat aici doar urme mai blânde. Nu, nu lăsa suspinul să-ți zdrobească pieptul, scumpă, bună Mina, iar tu, Doady, scutură-ți cenușa din pipa ta de lemn de măceș uscat de soarele mării pe care ai s-o fumezi până când va suna și pentru tine stingerea (fie ca ziua aceea să fie cât mai îndepărtată!) și suflă lampa la care ai citit din Cartea Sfântă căci și uleiul a scăzut și astfel cu inima împăcată mergi la culcare, la odihnă. El își știe căile sale și El va chema când va socoti că a sosit vremea. Și tu ai luptat vitejește și ți-ai făcut cu credință datoria ta de bărbat. Domnul meu, iată mina mea. Frumoasă treabă, bunule, credinciosule slujitor!

Sunt păcate sau (să le numim așa cum le numește lumea) amintiri urâte pe care omul le ascunde în locurile cele mai întunecoase ale inimii sale dar ele rămân acolo și așteaptă. El poate să sufere ca amintirea lor să se aburească, să le lase ca și cum n-ar fi fost și aproape să se convingă chiar că nu au fost sau cel puțin că nu au fost astfel. Și totuși o vorbă la întâmplare poate să le trezească deodată și atunci ele se vor ridica să-i stea în față, în împrejurările cele cele mai diferite, într-o vedenie sau într-un vis, sau când tamburina și harfa îi mângâie simțurile sau încă în liniștea răcoroasă argintie a serii sau în toiul serbării în miez de noapte când trupul îi este îngreunat de vin. Nu ca să-l apese va coborî vedenia asupra lui ca asupra unuia îngenunchiat sub mânia-i, nici în răzbunare să-l smulgă dintre cei vii ci învăluită în giulgiurile jalnice ale trecutului, tăcută, îndepărtată, mustrătoare.

Streinul încă privea pe chipul ce-i sta înainte cum se pierdea încet acea liniște prefăcută, acolo întipărită, pare-se, de deprinderi sau de vreun capriciu studiat, în vorbele acelea atât de amare încât trădau în ființa ce le rostea o morbiditate, aplecare spre laturele mai crude ale vieții. Și o scenă se desprinde atunci în mintea celui care privește chemată, s-ar fi spus, de o vorbă de o atât de firească dulceață ca și cum zilele de demult s-ar fi întors cu adevărat acolo (așa cum unii credeau) cu plăcerile lor nemijlocite. O pajiște îngrijit ținută într-o blândă înserare de mai, boschetul atât de bine știut de liliac la Roundtown, florile purpurii și candide, privitoare fragile, înmirezmate spre jocul din față dar urmărind cu mult mai mare vioiciune bilele cum se rostogolesc înainte peste pajiște sau se ciocnesc și stau, una alături de alta, cu o zvâcnire vioaie repede curmată. Și dincolo în jurul unei

urne vinete unde apa uneori sare îngândurată vedeai alte surori tot așa înmiresmate, Flooey, Atty, Tiny și prietena lor mai brună cu un nu știu ce care te farmecă în atitudinea ei, Fecioara Cireșelor, cu mănunchi ispititor legănându-i-se de ureche, făcându-i căldura stranie a pieliței să-i iasă cu atâta delicatețǎ lângă boabele ele o rece ardentă. Un băiețel de patru sau cinci ani în hăinuțe de lână (e vremea primăverii înflorite dar ce bine are să fie la gura blândei sobe curând când se vor strânge mingile și vor intra în casă) stă în picioare pe urnă apărat de feciorelnicul cerc al mâinilor iubitoare. E puțin încruntat întocmai ca și tânărul de acum gustând parcă prea viu primejdia dar din când în când trebuie să își arunce privirile spre maica lui care îl urmărește din *piazzetta* de la capătul grădiniței înflorite cu o umbră de melancolie sau de reproș *(alles vergängliche)* în ochii ei limpezi.

Ia seama aici mai departe și ține minte. Sfârșitul vine deodată. Pătrunde în acea anticameră a nașterii unde s-au adunat studioșii și cercetează-le fețele. Nici urmă, după cum se pare, de nerăbdare sau bruschețe aici. Ci liniștea veghii de pază, cuvenită aflării lor în acea casă, treaz priveghi al păstorilor și al îngerilor la ieslea din Bethleemul Iudeii odinioară demult. Însă tocmai cum în fața fulgerului norii vineți de furtună, îngreunați de prea plinul apăsător al apelor, îngrămădiți în blocuri umflate de umezeală, hotărnicesc pământul și cerul într-o singură imensă somnolență, amenințând asupra câmpului brăzdat și a boilor ațipiți și zbucnirilor acum apărute de eflorescente și de verdeață până când într-o clipire un fulger le sparge băierile și cu reverberență de tunet din spargerea lor se revarsă torentul, tot astfel și nu altcum s-a săvârșit transformarea, violentă, instantanee, la rostirea Cuvântului. La Burke! într-acolo se aruncă monseniorele Stephen, dând glas de plecare, și cu mic și cu mare, cu toții de-a valma pe urmă-i, pintenatul, maimuțoiul, pariorul, pseudodoctorul, punctualul Bloom după ei cu universală înșfăcate de acoperământuri de cap, bastoane și spăngi, pălării de paie și teci, alpenstockuri și ce mai vreți. Dedal de tineri focoși, nobili studioși, toți ca și unul. Sora Caii an, țintuită de uimire pe coridor nu-i poate opri nici surâzătorul chirurgian care coboară pe trepte cu veste că di3-placentarea s-a săvârșit, și un pfud atârnă, chiar ca nimic. Spre el din goană își pleacă urechea. Ușa! Deschisă? Ha! Au țâșnit cu tumult, un minut pe-ntrecute. Cu toții iuțind pasul cu multă bravură. Burke la colțul lui Denzille și Holles fiindu-le ținta ulterioară. Dixon i-

urmează, cu vorbă de ceartă dar iată și el scuipă sudalmă, și după ei. Bloom mai adastă cu sora o idee să trimită gând bun fericitei mame și pruncușorului colo sus. Doctor Dietă și Doctor Liniște Multă. Nu-i așa că parcă-i alta? Vremuri de veghe în casa lui Horne și-au pus pecetea în paloarea ei pustiită. Ceilalți toți acuma departe, o privire cu duh matern ajutând șoptește pe când alunecă afară: Doamnă, când vine pasărea barză și pentru tine?

Acu, văzduhu-i afară bolmojit de jilăveală de rouă a ploaie, esență cerească de viață, sticlind pe piatră dublineză sub ceriu de stele strălucitor. Aerul Domnului, aerul Atoatepărintelui. Aer schinteetor, în cer șezător, cesitor. Trage-l adânc în tine. Doamne, Theodore Purefoy, faptă făcătoare tare ai făcut și nu cârpăceală! Ești, zău, așa, mai grozav progenitor decât oricare altul în cronica asta amestecată, atotecuprinzătoare, de tot bălțată. De mirare! în ea sta posibilitate de Dumnezeu plămădită de Dumnezeu dăruită de dinainte formată pe care tu ai rodit-o cu puținătatea ta de treabă bărbătească. De ea te lipește! Slujește! Muncește, trudește ca un dulău și lasă toată învățătura sholasticească și pe toți maltusiștii să se ducă-n pustii. Tu ești părinții lor, tuturora, Theodore. Te-ai gârbovit sub povară, te chinuie cu ceartă de bani de la măcelarii acasă și cu drugi de aur (dar nu ai tăi!) la contoare? Sus capul! Pentru fiecare prunc nou făcut ai să strângi sacul de grâu auriu. Vezi, ți s-a murat de tot lâna. Doar nu l-ăi pizmui acuma pe Darby Dullman cu Joana lui? O cioară vopsită și o cotarlă cam urduroasă - asta le este progenitura. Ptiu, apoi să-ți spun eu! E un catâr, un melc mort, sarbăt și vlăguit, nu face nici cât o para chioară. Prăsire fără înmulțire! Nu așa? Uciderea pruncilor ca și Irodul, așa i-ar zice mai bine. Verdeațuri, vezi bine, și coabitare de tot stearpă! Ea poftește un biftec de carne, roșie, crudă, și sângerie! E-un cărunt pandemoniu de boale, glanda crescută, gâlci, anghina, bătături, năduf, oasele grele de-atâta zăcere, bube dulci, rinichiu-ntr-o parte, gușe, negi, vărsare de fiere, pietre-n ficat, picioare înghețate, varice. La naiba cu trenodiile și palinodiile și bocitoriile și alte asemenea cântări de mort de prin strămoși. Douăjde ani numai cu de-alde astea, dar să nu-ți pară rău. Tu nu ești ca mulți alții care vor și ar vrea și așteaptă și niciodată n-ajung să și facă.

Tu ți-ai văzut America, ținta vieții tale și pe ea-ai bulucit ca un bour de peste ape. Cum zice Zarathustra? *Deine Kuh Trübsal melkest Du. Nun trinkst Du die süsse Milch des Euters.* Uite! Pentru tine țâșnește din plin.

Soarbe, omule, un uger întreg. Lapte de mamă, Purefoy, lapte de stirpe omenească, lapte de beție cum este cel pe care bețivii aceștia îl toarnă în ei în vizuinile lor, lapte de nebunie, lapte de miere din țara Canaanului. Țâța vacii ți-e pietroasă, ce spui? Da, dar laptele ei e cald, și e dulce, și te îngrașă. Nu-i bere bâhliță ci lapte unsuros, gros, vâseos. Pe ea, bătrânule patriarh! Țâță! *Per deam Partulam et Pertundam nunc est bibendum!*

Cu toții buluc spre beție, ca trenul, mugetele lor pe strada întreagă. Pe cinste băieți. Un-ai dormit az-noap'? La Timothy ăia bătutu-n cap. Al dracu' - Ș vrun neam de curcan sau sticlete? Unde-i doctorașu și cu moș tă-gârță? Ce știu eu. Ura, fă-te-ncoace, Dix! La cutia de fetițe cu panglicuțe. Da' boxeru? Cer senin. Țărănoiule, uite-l pe popa matol cum iese de la maternitate! *Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius.* Pleașca, părinte. Banda din Denzille. Infernuri și trăsnete! Cărei. Așa, Isaac băiatule, dă-i într-o parte. Veniți cu noi, alteță? A nu se da la viața personală. Matale om bun tare. Toți o apă și-un pământ. *En avant, mes enfants!* Tunu număru unu foc. Spre Burke! într-acolo pășeau cinci pur-sângi. Sumeție încălecată, unde-i urâțenia spurcată? Popo Steve, repede crezul apostaților! Nu, nu, Mulligan! La prora! Dă-i nainte! Ochii pe ceas. Vremea sa ne zboară afară, Mullee! Ce-ți veni? *Ma mère m'a mariée.* Beatitudine britanică! *Retamplan Digidi Bum Bum.* Da-urile câștigă. Să se tipărească și să se legătorească la tiparnița druidească de către două femei contrafăcute. În scoarțe de piele de vițel verzui cum e pipi. Ultimul cuvânt în materie de nuanțe artistice. Cea mai mișto carte de-a ieșit în Irlanda de când mă știu eu. *Silentium!* Se coace-un pârț! Tenție. Direcția bufetu cel mai aproape și-acolo anexați provizii lichide. Marș! Tropa, tropa, băieții (ce mai!) ca popa. Bere, biftecuri, biștari, biblii, buldogi, bastingaje, boponeală și bebiscopi. Până și-n înaltul eșafodului. Boii de bere bocănesc peste biblii. Când o luăm spre Irlandraga de ea. Plescăie-i pe plescăitori. Trăsnăciune! Țineți dracu' pasu militaru. Ho, c-ajungem. Vadu unde-și vace vacu vlădica. Halt! Săltați-vă. Ca la meci. La grămadă. Ferește buzunaru. Au, lăfăitoarele! Ce, te doare? Să te miri ce rău îmi pare!

Uite-o poantă. 'N-poartă oare cine sade? Strașnicu stăpân al damnatațiunii. La mine-i faliment mare. Cu pariu - sunt pe geantă. Nici eu, niciun marafete. Toată săptămâna-am mers pe blat. Tu ce iei? Miedul ca la mama acasă pentru un așa *Ubermenscli* Idem. Cinci halbe extra. 'Mneavoastră, domnu'? Cordial ginger. Să mor eu, zeamă ca pentru șoferi. Pune caloriile-n mișcare. Să-și întoarcă ticăitorul. I-a stat de tot de când cu bătrânu. Mie absint, pricepi matale? *Caramba!* Șodou cu puțin vin sau un rinichi la tigaie. Nu ține? Mătușa mi-a strâns ceapa cu ușa. Fără zece. Al dumitale. N-ai de; ce. Te cam doare la lingurică, ă, Dix? După ce. Mla mușcat mo muscă mare când făcea nani-n grădină. Sade tot pe lângă alma mater. E-n cârlig cu una. O știi pe dama lui? Da, vă rog, o știu. Plină ochi.

Da s-o vezi în dezabilieu. Face toți banii. Dră-guțică frumușică. Nu o slăbătură de-astea de-ale voastre, nici de departe. Trage storu-n jos, iubite. Două beri. La fel și-aici. Dă-i bătaie. Dacă caid nu mai pierde vremea să te-ardici. Cinci, șapte. Nouă. Ca pe ouă! Are niște tele-scoape, prima-ntâia, ce mai. Și mă trage-n mai din dos, și cu ancora în sus. Să vezi și să nu crezi. Ochiul tău înfometat, gâtu tău bine udat, inima mi-o au furat, lipicioasă alergare, o! Domnu-domnu? Cartof pentru reumatof? Fleacuri-bleahuri, dacă-mi dai și mie voie. Pentru hol polloi. Tumneata te-ai cam tuflit. He, he, doctore? Vii din țara lipa-lipa? Corporozitatea dumneavoas' se rostogolește numai bine? Ce fac mama cu copilit? Cum e trupu de femeie după ce s-a întins în fin? Stai, și sloboade. Parola. Spăroasă. Pentru noi o moarte albă da și o naștere roșcată. Hihi! Scuipă-n sus să-ți pice-n ochi, șefule. - Nțelepciune bătrânească. Din Meredith am ciupit-o, iezuit iezificat, orbidizat, policinimesc! Mătușica mea-i scrie lui păpăicu. Răul de Stephen îl strică pe micutu Malachi.

Huru! încaseaz-o, tinerelule. Trece halbele-ncoa. Uite, Jock, băutură scoțenească. Să-ți miroasă romu-n poală să-ți și fiarbă banii-n oală! Mârcul meu. *Mersi.* 'N-sănătatea noas'. Asta ce mai e? Lungește picioru. Vezi că-mi pici pe pantalonii ăia noi. Scutură nițel piperu, tu de-acolo. Prinde-l. Sămânța de chimen trage la himen. Te prinzi? Fleanca. Tot băiatu pe la fata lui. Venus Pandemos. *Les petites fammes.* Fata cu nărav mai rar din orașul Mullingar. Să-i spui că m-am prins la ea. Strânge-o tare pe Sara. Ești pe drum spre Malahide. Cine, eu? Cine m-a sedus pe mine, n-o mai știu nici după nume. Ce-ai fi vrut pentru nouă pence? Machree, Macruskin. Moli murdară peste bot, pe saltea și peste tot. Înc-o dușcă, una peste alta. *Ex!*

Mai aștepți, șefule? Te cred. Vezi, poți să-ți pariezi și ghetele. Ce te miri că tot n-are cine să ți le facă. Pe sub mână! Știa el ce știa. L-am văz't acu nușcât da zicea că el nu. Nu ne-ai invitat tu? Rândul dumitale, dom'le. Scoate paraua. Două așa și-una altfel. Asta ai învățat-o de. La franțuzoaica? Aici nu se prinde. Băiatu vlea pipilică. Cele mai grozave de prin partea asta. Să mo' eu, Chawley. Noi nu ne-am umplut. Noi nu ne. Umplem chiar așa. Au reservoir, Musiu. Granmersi.

E, -ți spun eu. Ce tot spui? Colo-n bar. Chiar că. Te văd, te văd, domnu meu. Ce mai gagică, două zile-ntr-un chef. Și numai cu vin. Breau! Mai ia una, haide. Brr, sunt turtă. Și s-a dus și la bărbier. Dă pe din lături. Cu un tip de la trenuri. De un'știi? E vreo operă să-i placă? Roza din Castilia. Ce

mai distribuție. Poliția! dați-ne niște H_2O a leșinat domnu. Ia te uită ce mai flori. Păzea, că-n-cepe acuma să zbiere. O iubito, o iubito. Haide, trage apa! Aici trebuie o mână fermă să le strice aranjamentu. Avea câștigătoru vă spun eu că știu precis. Tunie dracu-n ceafa lui Stephen. Cu mâna lui mi-a dat-o mârțoagă. A dat peste un băiat cu telegrama în drum spre depou și i-a dat cu berea. I-a-mpins un șiling și i-a șutit telegrama. Iapa cică-n formă. O guinee în vânt. Ai cui spune. Adevăru-adevărat. Vro manevră de a lor? Cred că da. La sigur, intră sigur la pârnaie dacă se prind județii. Madden să parieze pe Mad-den ce mai dement pariu decât ăsta. O, luxură, limanul și puterea noastră. Eu o-ntind. Chiar te duci? La mămăica. Stai așa. Mascați-mă vreunul, că roșesc. M-am ars dacă mă vede. Vino-acasă, păpușico. Ari var movio. Ku uitați de floricele pentru darnicele. 'Ncrede-te-n mine. Ce-ai avut de la iapa-aia? Ca de la bărbat la bărbat, Mănânci calule ovăz. A lui John Thomas, bărbat-su. Nu-i minciună, cu Leo bătrânu. Așa să-mi ajute Dumnezeu. Să mor eu. Asta zic și eu călugăr. Te ce nu mi-ai spus? Dacă nici asta n-o fi, atunci ce. Pentru rugăciunile. Amin.

S-a votat? Steve, băiete, ai luat-o tare. O mai fi ceva de băut, dracului? Binevoiește colosal de splendidul ofertant să-i dea voie unui invitat în cea mai extremă sărăcie și cu o sete măreț de mare să încheie o libație risipitorește inaugurată. Stai să-mi trag sufletu. Hei patroane, hei patroane, nu mai ai niște flacoane, staboo? Hopașa, mon, sere, bășica. Îmi, cere. Mergi și te-ntoarnă. Ai dreptate, Boniface. Absinte destu. *Nos omnes biberimus viridum toxicum diabolus capiat posterioria nostria.* Ora-nchiderii, dom'lor, Ă? Vin mai bun pentru Bloom. Ziceai ceva, de ceapă? Bloom? Mai cerșești reclame? Foto de la papa, ce grozav! Pe șest, amice. Tunde-o. *Bonsoir la compagnie.* Atenție la retenție. Unde-s țapu și molău'? S-a cam topit? Am luat plasă. Trebuia păzită ușa. Șah mat. Turn contra rege. O mbuluia ajut unt în arca ren are ada post lan oapte. Tiii, parc-aș fi matol. Dracu' să mă ia dacă n-a fost cea mai grozavă chestie. Și-ncă, grijitorule, prăjiturele pentru pustiu. Sângele Domnului. Nu mai e nimic pe-aici? Jos cu sifilisu' și cu toate rachiurile. Ora închiderii. Care pre întreaga lume se călătorește. Sănătatea tuturor. *À la votre.*

La dracu', cine-i tipu-n macferlan? Dusty Rhodes, ia ginește ce mai bărci. Or că! Ce-are acolo? Cap de bou. Ia te uită, un bovril. I-o fi foame. Ce știi tu, coate-goale! Prăpăditu' ăla din Richmond? Chiar. Credea că i-a intrat plumbu-unde nu trebuie. O prostie prostitoare. Noi îi zicem Papa

pâine. Omu ăsta domnilor a fost odată un cetățean respectabil. Un bărbat cu trupu-n zdrențe s-a-nsurat cu-o fată-n trențe. A întins și ea o undiță. Uite și iubirea pierdută. Macferlan călătorul prin canion-urlătorul. Hai acasă la culcare. E ora. Bun la băutură. Ce? nu l-am văzut azi la cimitir? Prieten al vostru care-a dat în primire? 'Mnezeu să-l ierte. Săracii copii! Nu mai spune, Poldy dragă! Nu suntem de plâns că bunu' Padney într-o ladă mare neagră s-a tot dus? Din toți negri, conu' Pat era cel mai bine. N-am mai văzut unu' ca el. *Tiens, tiens,* da asta-i foarte trist, pe cuvânt, da. Păi de-acuma frâna mare că e panta iute tare. Scârțâie osiile. Pe cât că Jenatzy îi taie oricând? La pariuri? Ala mai zic și eu! S-a dat la fund, zice-n comunicat. A luat-o pe coaje. Gata; Un'șpce. Vă salut. Tot 'nainte, tot 'nainte. 'Pte bună. 'Pte bună. Fie ca Allah, marele și bunul, să-ți apere foarte tare sufletul în noaptea asta.

Stai așa. Noi nu ne-am făcut plinu. Uite-așa, ne-au dat afară. Uite așa am luat papară. Vor să sperie copiii. Nu-i i-e bine în părțile abdominabile. Huc. 'Pte bună. Mona, mragostea mea. Ic. Mona, miumirea mea. Ic.

Ț. Șase la obstropulos. Pfiap. Pflap! Cu trompete: Uite. Brigadă! Vira la babord! 'N susu străzii. Tăiem. Pflap! Haide-haide. Tu na vii? Fuga, 'n trap, și la galop. Pflaap.

Lyneh! Ce-i? îmbarcă-te cu mine. Pe-aici la Denzille, e. Schimbăm pentru bordel. Noi doi, cum spunea ea, să căutăm patu', unde-i Mary întinsă de a latu'. Gata, oricând. *Laetabuntur in cubilihus suis.* Vii? Ia șoptește, cine dracu-i ăla tuciuriu în zdrențe negre? Șșș! Păcătuit în fața luminii și uite-aeurna-i aproape ziua când o să vină să judece lumea prin foc. Pflaaap! *Ut implerentur scripturae.* Ca-ntr-o baladă. Și zis-a marele Dick spre prietenul său marele Davy. Christicle, cine-i excrementul gălbui care predică în Merrion hali? Și iată, că vine Ilie spălat în Sângele Mielului. Haideți încoace existențe de vinul mustind, de ginul sticlind „de pileală pilind pline! Haide încoace, prăpăditule, cu capu, de câine, cu gâtu. De taur, cu fruntea în creț, cu fălci de mistreț, cu creier de nucă pisată, cu ochi de nevăstuică. Furată, trișori, simulatori, și cu surplus de bagaje! Haide, tripla esență a infamiei! Alexander J. Christ Dow-ie, care a ridicat în slavă mal mult de jumate din planeta asta de la 'Frisco Beach la Vladivostok. Zeitatea nu-i un cire de-o para chioară. Îți spun eu că el știe că-i o afacere a-ntâia. El e lucrul cel mai mare nu uita asta. Cântați mântuire întru Domnul Isus. O să trebuiască să te s-coli ai! dracu' de devreme, mă păcătosule, dacă vrei să-l

trișezi pe Bunul Dumnezeu. Pflaaap! Așa, vezi. Are E! totul gata pregătit, și ce-i al tău e-acolo pus deoparte, poți să crezi, În buzunarul de la spate. Dă-i nainte și-ai să vezi.

(Intrarea din strada Mabot în cartierul de noapte, în fața căruia se întind pe o *stradă nepavată șinele depoului de tramvai, lumini de semnalizare roșii și verzi și discuri avertizoare.*[350] *Șiruri de case dărăpănate cu uși căscate. Rare. Felinare cu ecrane irizate palid. În jurul căruciorului în formă de gondolă, cu înghețată Rabaiotti mai mulți bărbați și femei rahitici certându-se. Strâng în mâini conuri de pesmet în care sunt împlântate bucăți de spumă neagră-cărbune sau arămie. Sugând din ele se împrăștie încet. Copii. Gâtul lung, de lebădă, al gondolei se înalță împungând întunericul murdar, alb și albastru în lumina unui reflector. Șuierături - chemări și răspunsuri)*

CHEMĂRI: Așteaptă-mă, iubirea mea, și vin cu tine.

RĂSPUNSURI: Dincolo, în spate, la grajduri.

(Un idiot surdo-mut, cu ochii holbați, cu bale picurându-i din gura strâmbă. Trece în mers zvâcnit, scutura: de un soi de dans al Sfântului Guy. Copiii fac roată ținându-se de mii ni și prinzându-l în mijlocul lor.)

COPIII: Mânăstângă! Salut!

IDIOTUL: *(își ridică o mână stângă damblagită, gâfâind gâlgâit):* Ghahut!

COPIII: Unde-i lumina cea mare?

IDIOTUL *(Gâlgâie printre bale)*; Ghahahest.

*(Ei îi dau drumul. Idiotul pleacă mai departe bâțâindu-se. O pitică se leagănă pe o frânghie întinsă între gratiile unor garduri, numărând cu glas tare. O siluetă întinsă pe jos printre lăzile de gunoi strângându-și capul înfofolit în pălărie între brațe, se mișcă, geme greoi, scrâșnește din dinții dezgoliți, și sforăie mai departe. Pe o treaptă, un gnom care cotrobăiește printr-o grămadă de gunoaie se apleacă să-și salte pe umeri un sac de zdrențe. O băbătie care așteaptă mai încolo lângă o lampă de petrol fumegândă îi mai îndeasă o ultimă sticlă în gura sacului. El își ridică prada pe umăr, își trage într-o parte șapca și se îndepărtează mut, șchiopătând. Baba se întoarce în vizuina ei legănându-și lampa. Un copil cocoșat, chircit pe un prag și strângând în brațe un zmeu de hârtie, se

târâie după ea în salturi scurte, o apucă de fusta, se cațără pe ea. Un marinar beat se agață cu amândouă mâinile de un gard icnind din greu. La un colț, doi vardiști din rondul de noapte, cu pelerinele pe umeri, cu mâinile pe bastoanele de la centură se opresc locului, umbre înalte. Se aude o farfurie spărgându-se; o femeie țipă; un copil plânge. Un bărbat urlă' înjurături, bombăne, tace. Siluete nedeslușite rătăcesc încolo și încoace, se pitesc la pândă, ochesc cile ceva din găurile tor. Într-o odaie luminată de o lumânare înfiptă în gâtul unei sticle, o tir fă piaptănă de păduchi un copil scrofulos. Vocea lui Cissy Caffrey, încă tânără, cântă ascuțit dintr-o alee lăturalnică.)

CISSY CAFFREY:

I-am dat-o lui Molly
Că era cea mai drăguță
O lăbuță de rață
O lăbuță.

(Soldatul Carr și soldatul Compton, cu bastoanele de plimbare la subsuoară, înaintând nesiguri pe propriile picioare, se întorc deodată pe călcâie și slobozesc din gură o salvă de pârțuri. Râsete de bărbați din alee. Le răspunde o zgripțuroaică răgușită.)

ZGRIPȚUROAICA: Bătu-v-ar vântul rău de sud cu bube, voi ăștia cu păr pe bucă. Farmecul fetei din Cavan.

CISSY CAFFREY: Norocul meu. Cavan, Cootehill și Belturbet. *(Cântă:)*

I-am dat-o lui Nelly cea scurtă
Să și-o vâre în burtă
O lăbuță de rață
O lăbuță.

(Soldatul Carr și soldatul Compton se întorc spre ea și-i răspund ca mai sus, cu tunicile lor roșii ca sângele în lumina felinarului, chipiele lucindu-le negre pe capetele blond arămii. Stephen Dedalus și Lynch trec prin mulțime alături de aceștia doi în uniforme roșii.)

SOLDATUL COMPTON *(Zvâcnind din deget):* Faceți loc pentru nenea pastorul.

SOLDATUL CARR *(Se întoarce spre ei strigând):* Hoho, pastore!

CISSY CAFFREY *(Vocea urcându-i mai ascuțită):*

Cum a luat-o și-a și pus-o
Oare unde și-o fi pus-o
Lăbuța de rață umflată.

(Stephen, rotindu-și toiagul de frasin în mina stingă, intonează cu voioșie introit-ul din slujba pascală. Lynch, cu șapca lui de jocheu trasă pe frunte, îl urmează cu un rânjet de nemulțumire pe față.)

STEPHEN: *Vidi aquam egredientem, de templo a latere dextro. Alleluia.*

(Colții urâți, înfometați, ai unei proxenete mai vârstnice se ițesc dintr-un prag.)

PROXENETA *(Șoaptă uscată)*: Pssst! Fă-te-ncoace pân' să-ți spun ceva, Feciorie aicea înăuntru. Pssst.

STEPHEN *(Altius aliquantulum): Et omnes ad quos parvenit aqua ista.*

PROXENETA *(Scuipă după ei o țâșnitură de salivă veninoasă):* Felceri de la Trinity. Scăldaturi falopiene. Numai sula de ei și biștarii ioc.

(Edy Boardman, pe vine alături de Bertha Supple, pufnește pe nas, își trage șalul peste nări.)

EDY BOARDMAN *(Certăreață)*: Și zice una din ele: Las' că te-am văzut eu în piața Credincioșilor cu hăndrălăul ăla, fantele ăla de la calea ferată, cu pălăria lui de hai-în-pat. Da, m-ai văzut, zic. Tu vorbești, zic. Tu pe mine nu m-ai văzut niciodată la o casă de randevu cu un scoțian însurat. Zic. Ia te uită la ea! Turnătoare. Căpățânoasă ca un catâr! Și mai și umblă cu doi deodată. Kilbride, mecanicul de locomotivă și caporalul Oliphant.

STEPHEN *(Triumphaliter)*; *Salvi facti i sunt.*

(Gesticulează cu bastonul și sfărâmă imaginea proiectată de felinar, spulberându-i lumina pretutindeni peste lume. Un prepelicar bălțat aținându-se după mâncare se strecoară după el mârâind. Lynch îl gonește cu piciorul.)

LYNCH: Ei și ce?

STEPHEN *(Privind peste umăr):* Așa că gestul, nu muzica, nu mirosurile, are să fie limbajul universal, darul limbilor care să facă vizibil nu înțelesul laic ci prima entelechie, ritmul structural.

LYNCH: Filoteologie pornosoficală. Metafizică de strada Mecklenburg!

STEPHEN: L-am văzut pe Shakespeare bântuit de o scorpie și pe Socrate ciugulit de găină. Chiar și atotînțeleptul stagirit a fost mușcat, înșeuat și călărit de o lumină a iubirii.

LYNCH: Bah!

STEPHEN: Oricum, e nevoie de două gesturi ca să ilustrăm parabola cu pâinea și urciorul? Mișcarea asta simbolizează coltucul și urciorul de pâine și de vin la Omar. Ține-mi bastonul.

LYNCH: Dă-l dracului de baston împuțit. Unde mergem?

STEPHEN: Libidinosule linx, către *la belle dame sans merci,* Georgina Jonson, *ad ăeam qui laetificat jnven- tutem meam.*

(Stephen îi împinge bastonul în brațe și își ridică încet brațele răsturnându-și capul pe spate până rămâne cu mâinile amândouă depărtate de corp, înălțate la nivelul pieptului, cu palmele în jos intersectându-se, stingă mai sus, cu degetele gata să se răsfire.)

LYNCH: Care-i urciorul cu pâine? N-are a face. Ori asta ori vama - tot una. Parcă ai ce simboliza. Na, ia-ți cârja ta și umblă.

(Trec mai departe. Tommy Caffrey se apropie în patru labe de un felinar și agățându-se de el se aburcă opintindu-se puțin câte puțin. Când ajunge la furca de sus alunecă iarăși în jos. Jacky Caffrey înșfacă felinarul să se cocoațe și el. Marinarul de adineaori se pocnește de felinar. Gemenii o zbughesc în întuneric. Marinarul, clătinându-se pe picioare, își apasă degetul arătător pe o nară și ejectează pe nara cealaltă un jet prelung, lichid, de mucilagiu. Smulgând felinarul din loc și propiindu-și-l pe umăr se îndepărtează în mulțime cu torța aceasta aprinsă în spate.

Ceața râului își târâie încetișor șerpii. Din haznale, crăpături, latrine, maldăre de gunoaie, se înalță în toate părțile fumuri stătătoare. O licărire țâșnește dinspre sud de dincolo de cotul dinspre mare al râului. Marinarul înaintează nesigur străbătând în zigzag mulțimea, poticnindu-se către șinele de garare. Din partea cealaltă, pe sub podul de cale ferată, apare Bloom, roșu la față, gâfâind, înfundându-și pâine și ciocolată într-un buzunar al hainei. În vitrina frizeriei lui Gillen un portret compozit îi înfățișează imaginea vajnicului Nelson. Alături o oglindă concavă îi prezintă în față portretul lugubriosului Booloohoom, de demult pierdutul, nenorocitul-în-dragoste. Cu gravitate, Gladstone, îl fixează în ochi, Bloom așa cum e Bloom. El trece mai departe trăsnit de privirea fixă a

truculentului Wellington, însă din oglinda convexă îi rinjesc sașii ochii holbați și obrajii bucălați ai lui Poldy șolditul-zaharisitul.

La ușa lui Antonio Rabaiotti, Bloom se oprește o clipă sub lumina strălucitoare a lămpilor cu arc. Dispare. După o clipă reapare și se grăbește mai departe.)

BLOOM: Pește prăjit cu cartofi. Nix. Ha!

(Dispare înăuntru la Olhousen măcelarul sirecurân-du-se pe sub oblonul care tocmai se lasă în jos. Câteva momente mai târziu iese pe sub oblon, pufăind, puf-puf, Poldy, Blum-blum Bloohoom. Ține în fiecare mină câte un pachet, unul conținând un picior de porc călduț, celălalt un picior rece de miel, presărat din belșug cu piper. Icnește îndreptându-și trupul. Pe urmă, încovoindu-se într-o parte, își presează unul din pachete pe o coastă și geme.)

BLOOM: Mi s-a pus un junghi într-o parte. De ce-oi fi fugit așa?

(Respiră adânc, cu grijă și pornește încet către felinarul dintr-o parte. Licărirea țâșnește din nou.)

BLOOM: Ce-i cu asta? Un far? Reflector.

(Se oprește la colț, în față la Cormack, pândind.)

BLOOM: Aurora borealis sau o fi de la furnale? A, pompierii, sigur. Oricum, e spre sud. Mare foc. O fi casa lui. Tufișul sărăntocului. Nu-i la noi. *(Fredonează bine dispus)* Arde Londra, arde Londra! Foc! Săriți, foc! *(Îl zărește pe marinarul care se bălăbănește prin mulțime în partea dinspre capătul străzii Talbot).* Îl scap, te pomenești. S-alerg. Repede. Mai bine traversez pe aici.

(Dă buzna să treacă strada. Niște ștrengari încep să țipe.)

HAIMANALELE: Fii atent, domnu'. *(Doi bicicliști cu lanterne de hârtie aprinse, legănându-se, trec în goană pe lângă ei, atingându-l și sunând din răsputeri din clopoțel.)*

CLOPOȚEII: Hehehe, stai așa.

BLOOM (*Deodată țeapăn, străpuns de junghi):* Au.

(Privește în jur, se aruncă iarăși să treacă. Prin ceața tot mai deasă ridicându-se, *un tramvai* de *patrulă, înaintând cu precauție, se iscă uriaș asupra lui, cu farul lui mare roșu clipind, cu troleul scrâșnind pe fir. Conductorul băngăne din clopotul de alarmă.)*

CLOPOTUL: Bang Bang Bla Bak Blud Bugg Bloo.

(Frânele scrâşnesc violent. Bloom, ridicând o mină înmănuşată În alb asemenea unui poliţai, iese stângaci, cu picioare ţepene, de pe şine. Conductorul, unul cu nasul turtit, azvârlit înainte peste, roata de conducere, urlă la ti *în timp ce vagonul trece cu zgomot de lanţuri şi clape.)*

CONDUCTORUL: Hei, moş tăgârţă, ce, te joci de-a pălăria peste baligă?

BLOOM *(Bloom sare pe trotuar şi se opreşte locului iarăşi. Îşi şterge o pată de noroi de* pe *obraz, cu una din mâini Unind pachetul.):* Strada-i barată. Cât pe-aci. Dar mi-a trecut junghiul. Trebuie să mă apuc iar de gimnastica aia a lui Sandow. Aplecări pe mâini. Asta te asigură şi împotriva accidentelor de circulaţie. Providenţa. *(Se pipăie peste buzunarul de la pantaloni.)* Leacul mamii, săraca. Nici nu ştii când ţi se agaţă tocul în şină sau îi se-ncurcă un şiret de la gheată într-o roată. În ziua aia când duba poliţiei era cât pe-aci să mă calce pe pantof, la colţ la Leonard. A treia oară-i. Că mă joc de-a pantoful. Insolent conductorul ăla. Ar trebui să-l reclam. Încordarea asta-i face şi pe ei nervoşi. S-ar putea să fie tipul ăla care mi-a suflat-o azi dimineaţă pe femeia aia cu capul de cal. Acelaşi gen de frumuseţe. Oricum, a frânat la timp. Mers ţeapăn. Şi uite că se nimereşte. Cârcelul ăla groaznic pe aleea Lad. Am mâncat ceva stricat. Semn de ghinion. De ce? Probabil o vită ilegală. Semnul fiarei, *(Îşi închide ochii* o clipă.) Am cam ameţit. Migrena mea de fiecare lună sau chestia aialaltă. Ceaţă în căpăţână. Senzaţia asta de oboseală. E prea mult pentru mine acuma. Au!

(O *siluetă sinistră stă sprijinită cu picioarele încrucişate de zidul lui O'Beirne, o faţă necunoscută, colorată cu mercur negru. De sub un sombrero cu boruri largi crea' tura îl priveşte cu ochi răi.)*

BLOOM: *Bueñas noches, señorita Blanche que calle es esta?*

CREATURA *(Impasibilă, ridică un braţ* ca *semnal)*; Parola. *Sraid Mabbot.*

BLOOM: Haha. *Merci.* Esperanto. *Slan leath. (Mormăie.)* Spioană de la liga gaelică trimisă de ăla care mănâncă foc

(Face un pas înainte. Un vagabond cu un sac în spinare îi taie drumul. El se trage la stânga, vagabondul şi el la stânga.)

BLOOM: Vă rog. *(îl evită, îl ocoleşte, face un pas într-o parte, trece pe Lângă el, mai departe.)*

BLOOM: Să ţii dreapta, dreapta, dreapta. Dacă există un indicator, cu degetul care s-arate drumul, plantat de Touring Club la Steapaside, cui i se

datorează această binefacere publică? Mie, care m-am rătăcit și mi-am adus contribuția în coloanele ziarului *Irish Cyclist* cu scrisoarea intitulată *în întunecatul Steapaside.* Ține, ține, ține dreapta. Unul care caută prin gunoaie, acuma la miezul nopții. Tăinuitor, mai degrabă. E primul loc unde se duce direct asasinul. Își spală și el acolo păcatele lumii.

(Jacky Caffrey, fugărit de Tommy Caffrey, se pocnește violent de Bloom.)

BLOOM: Au!

(Izbit, cu picioarele tremurânde, se oprește locului. Tommy și Jacky dispar, ici, colo. Bloom se pipăie cu mâinile în care ține pachetele după ceas, peste buzunarul de ceas, buzunarul de portvizit, buzunarul de portmoneu, plăcerile păcatului, cartoful, săpunul.)

BLOOM: Ferește-te de hoții de buzunare. Trucul vechi al pungașilor. Se ciocnesc de tine. Și-ți umflă punga.

(Câinele se apropie amușinând, cu nasul la pământ. O siluetă lungită pe jos strănută. Apare un individ cocârjat, bărbos, înfășurat în caftanul lung al bătrânilor din Sion și cu o șapcă de casă cu porapon portocaliu. Ochelarii de baga îi atârnă în jos pe nas. Dungi gălbui de otravă îi apar vizibile pe fața suptă.)

RUDOLPH: încă o jumătate de coroană bani risipiți pe ziua de azi. Ți-am spus să nu umbli niciodată cu goi bețivi. Așa n-ai să faci tu bani.

BLOOM *(Ascunde picioarele de porc și de miel la spate și, spăsit, simte pe pielea lui caldul și recele cărnii): Ja, ich iveiss, papachi.*

RUDOLPH: Ce faci tu aici în locul ăsta? Ce, tu n-ai suflet? *(Cu gheare slăbănoage de vultur pipăie fața tăcută a lui Bloom):* Nu ești tu fiul meu Leopold, nepotul lui Leopold? Nu ești tu băiatul meu scump Leopold care a părăsit casa tatălui său și l-a părăsit pe Dumnezeul părinților săi Abraham și Iacob?

BLOOM (Precaut): Cred că da, tată. Mosenthal. Ce-a mai rămas din el.

RUDOLPH (*Cu severitate):* Într-o noapte te-au adus acasă beat ca un dine după ce ți-ai cheltuit bănișorii tăi buni. Cum le spune la ăia care aleargă?

BLOOM *(În costum tineresc, cochet, albastru Oxford, cu vestuță albă, umeri înguști, pălărie alpină cafenie, ceas Waterbury de argint veritabil întors fără cheie și lanț dublu Albert cu breloc atașat, murdar tot, într-o parte, cu noroi* care *începe să se usuce):* Alergători de cros, tată. Numai atunci, o singură dată.

RUDOLPH: O dată! Murdar tot de noroi, din cap până-n picioare. Și te-ai tăiat și la mână. Tetanos. Ăștia te fac kaput, Leopoldleben. Fii atent cu ăștia.

BLOOM *(Fără vlagă):* M-au provocat la o întrecere. Era noroi. Am alunecat.

RUDOLPH (*Cu dispreț)*; *Goim nachez.* Frumos lucru să-l vadă mama ta, săraca.

BLOOM: Mama!

ELLEN BLOOM *(În costumație de pantomimă, scufie cu cordeluțe, crinolină și turnură, bluză de văduva Zwankey cu mânecuțe bufante, încheiate la spate, mănuși cenușii fără degete și o broșa cu camee, cu părul strâns în file, apare la balustrada scărilor cu un sfeșnic înclinat în mână și strigă alarmată cu glas ascuțit): O,* Mântuitorule adorat, ce i-au făcut! Sărurile mele! *(își saltă o pulpană a fustei și cotrobăiește prin buzunarul jupanului ecru în dungi. O sticluță,* o *medalie Agnus Dei, un cartof zbârcit și o păpușă de celuloid se răspândesc* pe *jos.)* Sfântă Maică a Domnului, unde-ai fost, unde-ai fost?

(Bloom, bâlbâindu-se printre dinți, ea ochii *în jos, începe să-și distribuie pachetele în buzunarele pline, însă renunță repede, mormăie.)*

O VOCE (Aspră): Poldy!

BLOOM: Cine? (Se *apleacă repede și evită astfel stângaci o palmă):* La dispoziția dumneavoastră.

(Își ridică privirile. Pe fondul unui miraj cu curmali i se înfățișează, dreaptă, în față o femeie bine făcută, îmbrăcată în costum turcesc. Volume opulente îi umplu bine pantalonii stacojii și vesta lucrată cu fir de aur. E încinsă cu o eșarfă lată galbenă. Un iașmac alb pe care întunericul nopții îl face să pară violet îi acoperă fața lăsându-i liberi doar ochii mari negri și părul ca pana corbului.)

BLOOM: Molly!

MARION: Așa crezi? Doamna Marion de acuma încolo, dragul meu bărbățel, când mai vorbești cu mine. *(Ironică)* Mititelul, i-au înghețat picioarele, stând aici să aștepte atâta?

BLOOM *(își schimbă greutatea corpului de pe un picior pe altul):* Nu, nu. Absolut de loc.

(Respiră foarte agitat, înghițind mult aer, întrebări, speranțe, picior de porc pentru cina ei, atâtea lucruri să-i spună, scuze, dorință, fascinație. Pe

fruntea ei strălucește o *monedă. La degetele de la picioare are inele cu pietre scumpe. Gleznele ei sunt legate cu un lanț subțire. Alături, o așteaptă o cămilă, cu capul acoperit cu un turban înalt. De șaua ei cu baldachin atârnă o scară de mătase cu nenumărate trepte. Se apropie de ea bâțâindu-și nemulțumită crupa. Ea o lovește furioasă cu palma peste coapsă, și b7-ățările și lanțurile de aur îi sună mânioase, și în vremea asta o ceartă în dialect maur.)*

MARION: Nebrakada! Feminimum.

(Cămila, ridicându-și un picior din față, culege dintr-un copac un mango mare, îl oferă stăpânei, clipind, în copita sa despicată, pe urmă își lasă capul în jos și, icnind, cu gâtul ridicat, se pregătește să îngenuncheze. Bloom își încovoaie spinarea ca treaptă pentru ea.)

BLOOM: Pot să vă… Vreau să spun în calitatea mea de menajator al dumneavoastră… Doamnă Marion… dacă ați vrea…

MARION: Așadar remarci o schimbare? *(Mâinile îi alunecă încet peste plastroanele ei cu ornamente aurite. Cu o ironie înceată, prietenoasă, în priviri.)* O, Poldy, Poldy, te-ai împotmolit aici ca un zaharisit. Du-te și cunoaște viața. Să vezi și tu lumea largă.

BLOOM: Mă duceam tocmai îndărăt după loțiunea aia cu ceară albă, apă de floare de portocali. Joia prăvăliile se închid mai devreme. Dar mâine dimineață la prima oră. (Se *pipăie prin diverse buzunare.)* Rinichiul ăla care nu stă la un loc. A!

(Arată cu mâna spre sud, apoi spre est. O bucată nouă curată de săpun de culoarea lămâii răsare, răspândind lumină și mireasmă.)

SĂPUNUL:

Ce pereche minunată suntem Bloom și cu mine;
El luminează pământul, eu lustruiesc cerul bine.

(Fața pistruiată a lui Sweny droghistul apare în discul săpunului soare.)

SWENY: Trei șilingi și un penny, vă rog.

BLOOM: Da. Pentru soția mea, doamna Marion. Rețetă specială.

MARION *(Voce suavă):* Poldy!

BLOOM: Da,. Doamnă?

MARION: *Ti trema un poco il cuore?*

(Disprețuitoare, se îndepărtează cu pas mândru, ca o porumbiță îndopată, jucăușă, umflată în gușă, fredonând duetul din Don Giovanni.)

BLOOM: Ești sigură cu *Voglio* acela? Vreau să spun cu *pronunciati…*

(O urmează, urmat și el de prepelicarul amușinător. Proxeneta cea vârstnică îl apucă de mânecă și perii țepoși de pe negul din bărbie îi scânteie tremurători.)

PROXENETA: Zece șilingi, ia fecioara. Proaspătă, nici n-a pus nimeni mâna pe ea. Cinșpe ani. Nu-i nimeni înăuntru decât taică-su bătrânu, care-i beat mort.

(Arată cu degetul. În gaura căscată a vizuinii ei întunecate apare furișă, cu rochia murdară de ploaie, Brâdie Kelly.)

BRIDIE: Strada Clocitoarei. Ai ceva de gând?

(Chicotind își flutură ca un liliac șalul și o ia la fugă. O brută mătăhăloasă o urmărește țopăind voinicește după ea în cizmele lui înalte. Se împiedică pe trepte, își recapătă echilibrul, se precipită în noapte. Se mai aud țipete și chicoteli, tot mai slab.)

PROXENETA (*Cu ochii ei de lup sticlindu-i)*: își ia și el ce-i al lui. N-ai să găsești fecioare în lupanarele astea. Zece șilingi. Și nu mai sta așa toată noaptea că dau ăia-n civil peste noi. Numărul șaișpe-i o bestie.

(Gerty MacDowell se apropie șchiopătând, privindu-l furiș. Scoate de la spate, în vremea asta făcându-i ochi dulci, și-i arată sfioasă o cârpă însângerată.)

GERTY: Cu toate bunurile mele lumești eu pe tine și tu. *(Murmurând)* Tu ai făcut asta. Te urăsc.

BLOOM: Eu? Când? Visezi. Nu te-am văzut în viața mea.

PROXENETA: Lasă-l în pace pe domnu, mincinoaso. Îi scrii lu domnu scrisori prefăcute. Faci trotuarul, te iei de bărbați. Maică-ta ar trebui să te lege de piciorul patului și să te bată cu cureaua, stricată ce ești.

GERTY *(Către Bloom):* Matale care mi-ai văzut toate secretele din sertarul din fund. (*Îl apucă de mânecă, plângăreață)* Bărbat căsătorit, porcule! Te iubesc că mi-ai făcut așa.

(Se îndepărtează cu mersul ei diform. Doamna Breen, în palton bărbătesc de molton cu buzunarele umflate desfăcute la cusături, s-a oprit pe șosea, cu ochii zburdalnici mari deschiși și surâzând cu toți dinții ei de ierbivor.)

D-NA BREEN: Domnu…

BLOOM *(Tușește grav):* Doamnă, când am avut ultima dată plăcerea, prin scrisoarea datată șasesprezece curent…

D-NA BREEN: Domnule Bloom! Dumneata aici în văgăuna păcatului! Frumos te-am prins! Răule!

BLOOM *(Grăbit):* Nu așa tare, numele. Ce crezi despre mine în fond? Nu mă trăda. Zidurile au urechi. Ce mai faceți? De când nu. Arătați splendid. Absolut. Ce spuneți ce vreme frumoasă, la vremea asta a anului. Negrul refractă căldură. Tai drumul acasă pe aici. Un cartier interesant. Salvarea femeilor pierdute, azilul Magdalena. Eu sunt secretarul…

D-NA BREEN (Ridica im *deget în aer):* Acuma să nu-mi spui cine știe ce minciună mare! Știu eu pe cineva căruia n-are să-i placă de loc să audă asta. Așteaptă dumneata până o văd pe Molly! *(Cochetă)* Explică-te acuma, numaidecât, sau vai de pielea dumitale!

BLOOM *(Aruncă o privire peste umăr)*; Deseori mi-a spus că ar vrea să facă o vizită pe aici. Periferie, mizerie. Nota exotică, înțelegi. Și servitori negri în livrea, dacă ar avea bani. Othello, brută mare și neagră. Eugene Stratton. Sau chiar ăia costumați în negri cu oasele desenate i corul, la trupele de menestreli ale lui Livermore. Frații Eohee. Chiar ca niște coșari.

(*Tom și Sam Bohee, menestreli de culoare în costume albe de pânză, cu ciorapi stacojii, cravate Sambo superterobite și ochiul boului mari, stacojii, la butoniere, sar în sus. Amândoi au banjoul petrecut pe după gât agățat de umăr. Mâinile lor palide, mici, de negroid, ciupesc coardele. Fulgerându-și ochii albi de kefir și dinții, bat stepul în saboți grosolani, zăngănind, cântând, spate în spate, pe vârfuri, pe călcâie, pe călcâie, pe vârfuri, dină din buzele lor groase climpănitoare.)*

E cineva-n casă cu Dina
E cineva-n casă cu Dina, știu
E cineva-n casă cu Dina
Cântând la bătrânul banjo auriu.

(Își smulg măștile negre de pe fețele rubiconde de bebeluși; pe urmă chicotind, sforăind, băngănind, bocănind se îndepărtează în pas de dans cakewalk.)

BLOOM *(Cu surâs acru-tandru):* Puțin cam frivoli, nu-i așa, dacă-am simți și noi îndemnul? Ai vrea poate să te i au în brațe, așa, o fracțiune de secundă?

D-NA BREEN *(Țipăt vioi, bine dispus)*; Tâlharule! Uită-te la tine!

BLOOM: De dragul vremurilor de-altă dată. Mă gândeam la un careu, o căsătorie mixtă în care să ne amestecăm laolaltă conjugalitățile noastre diferite. Știi foarte bine că am o slăbiciune pentru tine. *(Mohorât)* Eu ți-am trimis felicitarea aia cu gazela micuță de Sfântul Valentin.

D-NA BREEN: Doamne, Doamne, dar cum mai arăți! Mor de râs. *(Întinde mina inchizitorial)* Ce-ascunzi acolo la spate? Hai spune-ne repede, și te-am iertat.

BLOOM (*îi apucă încheietura cu mâna liberă):* Jossie Powell era cea mai frumoasă debutantă din Dublin. Cum zboară timpul! Îți aduci aminte, dacă stăm să ascultăm într-un aranjament retrospectiv, de noaptea aceea de Crăciun, inaugurarea casei Georginei Simpson, când jucau jocul cu Irving Bishop, să găsească acul legați la ochi și prin citirea gândului? Mediu, ce e în tabachera asta?

D-NA BREEN: Dumneata ai fost vedeta în seara aceea, cu recitările acelea serio-comice, și erai minunat în rol. Ai fost întotdeauna un favorit al doamnelor.

BLOOM *(Idolul femeilor, în jachetă de gală, reveniri lucioase de mătase, insigna masonică la butonieră, papion negru și butoni de perlă, un pahar în fațete cu șampanie în mână):* Doamnelor și domnilor pentru Irlanda, căminul nostru și frumusețea doamnelor.

D-NA BREEN: Scumpele zile de odinioară, moarte, care nu se mai întorc. Vechiul și dulcele cântec al iubirii.

BLOOM *(Cu înțeles, coborând glasul):* Mărturisesc că sunt ceainic de curiozitate să aflu dacă o anumită parte a unei anumite persoane nu este fierbinte ca. Un ceainic în momentul de față.

D-NA BREEN *(Entuziastă):* Teribil de ceainic. Londra-i ceainic și eu pur și simplu ceainic peste tot și pe bot. *(Se freacă de el).* După jocurile de salon și după focurile de artificii ne-am așezat pe perne pe scară. Sub vâsc. Numai noi doi singuri.

BLOOM *(Purtând pălărie Napoleon purpurie cu semilună de ambru, alunecându-și încet degetele peste palma ei durdulie moale umedă pe care ea i-o lasă moale în mâinile lui):* Ceasul vrăjitoresc al nopții. Am scos țeapă din palma asta, cu grijă, ușor. *(Tandru, în timp ce petrece pe degetul ei un inel cu rubin.) Là ci darem la mano.*

D-NA BREEN *(într-o rochie de seară executată în albastru clar de lună, diademă de silfidă din imitație de pietre prețioase pe frunte, carnetul de bal*

alunecat lângă pantofiorul de satin albastru de lună, își arcuiește molatec palma, respirând mai repede): Voglio e *non.* Ce cald ești! Frigi tot! Mâna stângă, mai aproape de inimă.

BLOOM: Când ai făcut-alegerea la urmă toată lumea a spus că e frumoasa și monstrul. N-am să te iert niciodată pentru asta. *(Cu. Pumnul strâns peste frunte.)* Gândește-te ce înseamnă asta. Ce-ai însemnat tu pentru mine atunci. (Răgușit.) Femeie, mi se rupe inima!

(Dennis Breen, cu pălărie înaltă albă, cu placa de om sandviș Hely pe piept, trece pe Lângă ei în papuci de pâslă târșâindu-și picioarele, cu barba lui neîngrijită în vânt, mormăind în dreapta și în stingă. Micul Alf Bergan, învestmântat în dominoul de as de pică, îl urmărește ca un câine în stingă și în dreapta, cocoșându-se de râs.)

ALF BERGAM *(Arată cu degetul icnind tot de râs la placa reclamă):* K.k. - caca.

D-NA BREEN *(Către Bloom):* Ce ne-am mai distrat atunci sub scară. *(îi face cu ochiul.)* De ce nu m-ai sărutat unde mă durea? Mureai s-o faci.

BLOOM *(Șocat):* Prietena cea mai bună a lui Molly! Ai fi în stare?

D-NA BREEN (Cu *vârful roșu al limbi între dinți, îi oferă o sărutare de porumbel)*; Hnhn. Răspunsul e pe dracu'. N-ai un dar mic de tot și pentru mine aici?

BLOOM *(Dezinvolt):* Sigur. Ceva pentru cină. Casa fără carne în conserve e incompletă. Am fost la *Leah.* Doamna Bandman Palmer. Incisiva interpretă a lui Shakespeare. Din nefericire am aruncat programul. E pe-aici un loc pe cinste cu picioare de porc. Așa simt eu.

(Richie Goulding apare, cu trei pălării de damă prinse cu ace pe cap, aplecat într-o parte de geanta sa legală de la Collis și V/ard pe care sunt zugrăvite cu creta un craniu și oase încrucișate. O deschide arătând-o plină de cârnați, heringi sărați, handoc Findon și cutiuțe cu pilule.)

RICHIE: Cel mai convenabil în tot Dublinul.

(Pat cel chel, gânganie gângavă și plictisită, așteaptă la marginea trotuarului, așteptând să servească.)

PAT *(înaintând, cu o farfurie înclinată de unde se scurge un sos curgător):* Friptură și rinichi. Sticlă de bere. Hi hi hi. Serviți-vă când vă servesc eu.

RICHIE: Doamne Dumnezeu nammân catân via țamea...

(Cu *capul plecat pleacă încăpățânat mai departe. Marinarul trecând pe lângă el cu mers nesigur îl împunge cu tridentul lui înflăcărat.)*

RICHIE (Cu *un strigăt de durere, ducându-și mâna la spate):* Ah! Boala lui Bright! Lumină luminoasă!

BLOOM *(Arătând cu degetul spre marinar):* Un spion. Să nu-i atragem atenția. Nu pot să sufăr mulțimea asta, numai prostănaci, N-am venit să caut plăceri ușoare. Sunt într-o situație îngrozitoare.

D-NA BREEN: Ca de obicei, cu povești siropoase și cu prefăcătorii, nu mai știi ce să mai născocești.

BLOOM: Vreau să-ți spun un mic secret, cum am ajuns aici. Dar nu trebuie să spui la nimeni. Nici chiar lui Molly. Am eu un motiv anume.

D-NA BREEN *(Murind de curiozitate)*; O, pentru nimic în lume.

BLOOM: Hai să plecăm de aici. Vrei?

D-NA BREEN: Hai.

(Proxeneta face un semn neluat în seamă. Bloom se îndepărtează *împreună cu doamna Breen. Câinele îi urmează, schelălăind jalnic, dând din coadă.)*

PROXENETA: Ovrei cu lapți moi!

BLOOM *(În costum de sport crem cu o crenguță de caprifoi la rever, cămașă elegantă galben deschis, cravată ecosez cu crucea Sfântului Andrei, binoclu în bandulieră și melon gri):* Mai ții minte, de demult, de demult, acum ani de zile, chiar după ce-am înțărcat-o pe Milly, Marionette îi spuneam, când am fost cu toții la cursele de la Fairy-house, nu?

D-NA BREEN *(în taior cochet, nuanță Saxa, pălărie de catifea albă și voal subțire)*; Leopardstown. BLOOM: Leopardstown vreau să spun. Și Molly a câștigat șapte șilingi, un trei ani numit *Să-nu-spui* și când ne-am întors acasă pe la Foxrock în trăsura aia veche cu cinci locuri și tu erai splendidă și elegantă, aveai pălăria aia nouă de catifea albă cu boruri de blană de cârtiță care te sfătuise doamna Hayes s-o iei pentru că era la reducere cu nouăsprezece și unsprezece, ca niște sârmă acolo cu o cârpă veche de catifea imitație și pariez pe ce vrei că a făcut-o înadins…

D-NA BREEN: Sigur că da, cața bătrână! Nu-mi mai aduce aminte! Ce mai sfaturi îmi dădea!

BLOOM: Pentru că nu-ți ședea nici de departe așa bine ca toca cealaltă, aia micuță cu pasărea Paradisului cu aripa de colibri în ea care ți-o admiram

eu și pe cuvântul meu arătai grozav de irezistibilă cu ea deși păcat s-o omori, o biată vietate, o păsăruică atâtica cu o inimă abia o vedeai.

D-NA BREEN (*Îl ciupește de braț, alintându-se):* Eram rea și crudă.

BLOOM *(Voce scăzută, tainică, vorbește mai grăbit):* Și Molly mânca un. Sadvici cu carne marinată din coșul de picnic al doamnei Joe Gallaher. Sincer îți spun, și ea-și avea sfătuitoarele ei sau admiratorii, dar mie nu mi-a plăcut niciodată stilul ei. Era…

D-NA BREEN: Prea…

BLOOM: Da. Și Molly râdea pentru că Rogers și Maggot O'Reilly imitau un cocoș când ara trecut pe lângă o fermă și Marcus Tertius Moses, negustorul de ceai, a trecut pe lângă noi în cabrioletă cu fiică-sa, Dansatoarea Moses o chema, și cățelușul din poala ei se ținea așa mândru și tu m-ai întrebat dacă am auzit sau am citit undeva sau știam sau s-a întâmplat să…

D-NA BREEN *(Excitată):* Da, da, da, da, da, da, da, da.

(Dispare de lângă el. Urmat mai departe de clinele care geme încetișor, el se îndreaptă către porțile Infernului. Într-o arcadă, o femeie în picioare, aplecându-se, cu picioarele desfăcute, urinează ca o vacă. În fața unei cârciumi cu obloanele trase un grup de gură-cască de la un șantier ascultă o poveste pe care contramaistrul lor, unul cu nasul spart, le-o spline cu umor răgușit. Doi dintre ei, ciungi, se luptă greoi între ei, mârâind, într-o trântă bețivă, oloagă.)

CONTRAMAISTRUL *(Cocoșându-se, cu glasul îmbăloșându-i-se în râtul cârn);* Și când a coborât Cairns de pe schelă ce l-a văzut că făcea decât că-și dăduse drumul direct acolo chiar în găleata aia cu bere care și-o aduseseră în rumeguș, acolo pentru tencuitorii de la Derwan.

GURA-CASCĂ *(Râzând gros prin cerul gurii spart):* Ho, bișto dă tot!

(Li se clatină coifurile pătate cu var. Se învârtesc așa, ologi, stropiți de clei și de var, mânjiți ca niște masoni în lojile lor, în jurul lui.)

BLOOM: Simplă coincidență. Lor li se pare nostim. Și tocmai că nu era nostim de loc. Ziua-n amiaza mare. Eu îmi vedeam de drumul meu. Noroc că nu era nicio femeie pe acolo.

GURA-CASCĂ: Mă, ce chestie! Cufureală. Ho ho în berea tipilor.

(Bloom trece mm departe. Târfe ieftine, singuratice, perechi, cu șaluri, despletite, strigă din alei, uși, pe la colțuri.)

TÂRFELE:

Departe te'ci, mă famenule?
Cum o duci cu picioru de la mijloc?
N-ai f un chibrit pă la tine?
He, fă-te-ncoace că ți-o-ntăresc eu numaidecât!

(El se bălăcește grăbit pe aici prin rigolă spre strada luminată de dincolo. Dintr-o perdea umflată la o *fereastră un gramofon își ițește o trompă de alamă cojită. În umbră, patroana unei cârciumi clandestine se ceartă cu marinarul și cei doi militari în tunică roșie.)*

MARINARUL *(Icnind):* Unde dracu-i casa aia?

PATROANA: Strada Purdon. Sticla de bere-un șiling. Femeie respectabilă.

MARINARUL *(Înșfăcându-i de tunică pe cei doi îi trage după el bălăbănindu-se)*; Hai-ncoace, după mine armata britanică!

SOLDATUL CARR *(În spatele lui)*: Or că e beat!

SOLDATUL COMPTON *(Râde):* Și-ncă cum!

SOLDATUL CARR *(Către marinar):* Cantina de la cazarma Portobello. Întrebi de Carr. Atâta. Carr.

MARINARUL *(Urlă):* Noi suntem băieții de la Wexford.

SOLDATUL COMPTON: Stai! Ce facem cu sergentu major?

SOLDATUL CARR: Bennett? E prietenu' meu. Eu țin la bătrânu' Bennett.

MARINARUL *(Urlă):*

Lanțul cel de-amărăciune
Și să eliberăm țărișoara noastră.

(Pleacă, *nesigur pe picioare, trăgându-i după el. Bloom se oprește, descumpănit. Clinele se apropie, cu limba atârnându-i, gâfâind.)*

BLOOM: Vânătoare de gâște din astea sălbatice trecute peste mare. Case ale vieții dezordonate. Dumnezeu știe unde s-au dus. Când sunt beți se mișcă de două ori mai repede. Frumoasă amestecătură. Scena aia de la gara Westland. Și pe-urmă îi vezi că sar în clasa întâi cu bilet de-a treia. Și-odată te trezești c-ai mers prea departe. Trenul cu locomotiva în coadă. M-ar fi dus până la Malahide, sau pe-o linie moartă toată noaptea sau vreo ciocnire. Asta de la prea multă băutură. Să bei numai cât ți-e bine. De ce m-oi mai ține eu după el? Totuși el e cel mai bun din toată liota aia. Dacă n-aș fi

auzit de doamna Beaufoy Purefoy nu m-aș fi dus și nu l-aș fi întâlnit. Kismet. Are să-și piardă banii ăia. Aici cu toții se-nghesuie să te ușureze. Aici fac afaceri bune ăia cu prețuri mari la început, sau cămătarii. Ce-ți lipsește? Cum îi ai, cum i-ai dat. Și eu aș fi fost mort acum cu ăla cu tramvaiul cu gongul și farul de te-amețește dacă n-aș fi avut prezență de spirit. Dar asta nu te scapă întotdeauna. Dac-aș fi trecut atunci pe la vitrina lui Truelock doar cu două minute mai târziu m-ar fi împușcat. Absența trupului. Totuși, dacă glonțul mi-ar fi trecut numai prin haină aș fi putut să iau daune pentru spaimă, cinci sute de lire. Ce-a fost ăla? Unul de la clubul din strada Kildare. Dumnezeu să-i ajute lui vătaful lui.

(Își ridică ochii și citește o inscripție mâzgălită cu creta pe zid - VISE UMEDE și un desen falie.)

Nostim! Molly când o desena pe geamul aburit al cupeului la Kingstown. Ce-i și asta? *(Păpuși țipător vopsite se leagănă prin praguri luminate, pe la ferestre, fu-mând țigări noduroase. Mirosul dulceag de ierburi plutește spre el în cununi de fum rotunde încet lărgindu-se, ovale.)*

CUNUNILE: Dulci sunt plăcerile dulci. Plăcerile păcatului.

BLOOM: Mi s-a cam muiat șira spinării. Să merg mai departe, să mă întorc? Și cu mâncarea asta? O mănânc și mă fac: tot lipicios de carne de porc. Absurd mai sunt și eu. Bani aruncați. Un șiling și opt pence risipiți. *(Clinele de pripas își împinge un bot rece și lipicios în mina lui, dând din coadă.)* Ciudat cum se atașează de mine. Chiar și potaia aia oribilă astăzi. Mai bine să le spui tu ceva întâi. Ca femeile, le plac chestii din astea, cum ar veni *rencontres.* Pute ca un dihor. *Chacun son goût.* S-ar putea să fie turbat. Fido. Nu prea e sigur pe picioare. Bun băiat! Garryowen! *(Clinele lup se tăvălește pe spate bâțâind obscen din labele rugătoare, cu limba mare neagră atârnându-i.)* Influența mediului. Să-i dau ceva să scap de el. Numai să nu fie nimeni. *(Cu cuvinte încurajatoare se trage îndărăt cu precauții de braconier urmat de aproape de setter într-un colț întunecos urât mirositor. Desface un pachet și când e gata să-i arunce piciorul de porc, se oprește și pipăie piciorul de miel.)* Mărișor pentru trei pence. Dar e-n mâna stângă. Efortul mai mare. De ce? Mai mică pentru că nu-i folosită. O, dă-i drumul o dată. Doi șilingi și șase.

(Cu regret, lasă să cadă piciorul de porc și cel de miel nedesfăcut. Dogul cotrobăie stângaci cu botul prin pachete și hăpăie cu voracitate

mârâitoare, trosnind oasele în colți. Doi vardiști înfășurați în mantalele lor impermeabile se apropie, tăcuți, vigilenți. Murmură laolaltă.)

RONDUL DE NOAPTE: Bloom. Al lui Bloom. Lui Bloom. Pe Bloom.

(*Fiecare din ei pune câte o mină pe umărul lui Bloom*.)

PRIMUL VARDIST: Prins asupra faptului. Nu aruncați gunoaie pe stradă.

BLOOM *(Se bâlbâie)*; Făceam o faptă bună spre folosul altuia.

(*Un stol de pescăruși, păsări ale furtunii* se *ridică înfometați dinspre noroaiele din Liffey cu fursecuri Banbury în pliscuri*.)

PESCĂRUȘII: Kai khem kăkituri Kankuki.

BLOOM: Prietenul omului. Trebuie să fim buni cu el.

(Arată cu degetul. Bob Doran clătinându-se moale pe un scaun înalt de bar se leagănă asupra șoricarului care mestecă mai departe.)

BOB DORAN: Mă, javră. Ia dă-ne laba-ncoace. Fă laba-n-coace.

(Buldogul mârâie, cu părul de pe ceafă zburlit, cu o bucată de picior de porc între măselele prin care se scurge salivație mânioasă. Bob Doran cade fără zgomot într-o curte interioară, de subsol.)

AL DOILEA VARDIST: Protecția animalelor.

BLOOM *(Cu entuziasm):* Nobilă misiune! L-am certat pe conductorul ăla de tramvai la podul Harold că-l maltratase pe calul lui săracul cu căpăstrul. Ce mi-a mai turuit că de ce mă bag. Sigur, era frig tare și ultimul tramvai. Toate poveștile astea cu viața de la circ sunt cum nu se poate mai deprimante.

(Signor Maffei, palid ca o pasiune, în uniformă de dresor de lei cu nasturi de diamant la plastronul cămășii, apare ținând un cerc de Mrtie, o biciușca întortocheată și un revolver cu care-l ține la respect pe mastiful mârâitor.)

SIGNOR MAFFEI *(Cu surâs sinistru):* Doamnelor și domnilor, ogarul meu bine dresat. Eu sunt cel care l-am îmblânzit pe Ajax armăsarul sălbatic din pampas cu șaua mea specială cu țepi pentru carnivori. Biciuit pe sub burtă cu cravașa cu noduri. Un palan cu scripeți cu tragere care sugrumă, și asta-ți aduce la respect orice leu, oricât de rebel, chiar *Leo Ferex,* mâncătorul de oameni din Libia. Un fier înroșit în foc și o pomadă înecată pe locul ars l-au făcut vedetă pe Fritz din Amsterdam, hiena care gândește. (*Rânjește*.) Eu am semnul indian. Scânteierea asta din ochii mei, ăsta-i

secretul, și licăritoarele astea din piept. (Cm *surâs vrăjitoresc.)* Acum v-o prezint pe mademoiselle Ruby. Mândria ringului.

PRIMUL VARDIST: Haide odată. Numele și adresa.

BLOOM: Pentru moment uite că nu-mi aduc aminte. A. Da! *(Își scoate pălăria de lux, salutând)*: Dr. Bloom, Leopold, dentist. Ați auzit de von Bloom Pașa. Nușcâte milioane. *Donnerwetter!* E proprietarul a jumătate din Austria. Egipt. Văr primar.

PRIMUL VARDIST: Dovada.

(Un cartonaș cade din banda de piele a pălăriei lui Bloom.)

BLOOM *(Cu fes roșu, jiletcă de cadiu cu cingătoare lată verde, purtând o falsă insignă a Legiunii de onoare, ridică în grabă cartonașul și i-l întinde):* Permiteți-mi. Clubul meu e cel al tinerilor din armata terestră și din marină. Avocații - domnii John Henry Menton, Promenada burlacilor, nr. 27.

PRIMUL VARDIST (Citește): Henry Flower. Fără domiciliu stabil. Vagabondaj nocturn și staționare pe drumuri publice.

AL DOILEA VARDIST: Alibi. Ești la primul avertisment.

BLOOM *(Scoate din buzunarul de la piept o floare galbenă veștejită);* Aceasta e floarea în chestiune. Mi-a fost dată de un om, nu știu numele. *(La modul plauzibil.)* Știți gluma aceea veche, roza din Castilia. Bloom înflorește. Schimbarea numelui de Virag. *(Murmură pe ton scăzut confidențial.)* Suntem logodiți, știți, domnule sergent. Doamna în cauză. Încurcătură de amor. *(îl bate pe umăr ușor pe cel de al doilea vardist.)* Dați-o dracului. E felul nostru al băieților de viață din marină. De la uniformă ni se trage. *(Se întoarce grav către primul vardist.)* Și totuși, să știți, chiar și-așa dai peste câte un Waterloo uneori. Abăteți-vă într-o seară să luăm un pahar de vin de Burgundia. *(Către cel de al doilea vardist, vesel.)* Vă prezint eu domnul inspector. Se pretează. O face cât ai ridica coada.

(Un chip întunecat, mercurial, își face apariția condu-când o siluetă în văluri.)

ÎNTUNECATUL MERCUR: E urmărit la Castel. A fost degradat și dat afară din armată.

MARTHA *(cu văluri groase, un căpăstru stacojiu în jurul gâtului, un exemplar din IRISH TIMES în mână, pe un ton plin de reproș, arătând cu*

degetul): Henry! Leopold! Leopold! Lionel, tu, pierdutule. Redă-mi onoarea.

PRIMUL VARDIST *(Cu asprime):* Haideți la secție.

BLOOM *(Speriat, își pune pălăria pe cap, face un pas îndărăt, apoi, luându-și inima în dinți și ridicându-și brațul drept în unghi drept, face semnul de apărare și de confraternitate masonică):* Nu, nu, reverate maestru, e o femeie ușoară. Eroare de identitate. Curierul din Lyon. Lesurques și Dubosc. Vă aduceți aminte de cazul Childs, fratricidul. Noi „mediciniștii. L-a omorât cu securea. Sunt acuzat pe nedrept. Mai bine unul scăpat decât nouăzeci și nouă condamnați pe nedrept.

MARTHA *(Suspinând în spatele vălului):* Și-a călcat făgăduiala. Numele meu adevărat este Peggy Griffin. Mi-a scris că se simte groaznic. Am să te spun lui frate-meu, fundaș la Bective, te spun, fante fără inimă ce ești.

BLOOM *(Cu mâna la gură):* E beată. Femeia asta e-n stare de ebrietate. *(Murmură o aluzie vagă la trecutul Ephraimiților.)* Cacabordel.

AL DOILEA VARDIST *(Cu lacrimi în ochi, către Bloom):* Ar trebui să-ți fie de-a dreptul rușine.

BLOOM: Domnilor jurați, lăsați-mă să mă explic. E-o-ncurcătură de mațe. Sunt un om cu totul neînțeles. Se face din mine un țap ispășitor. Eu sunt un bărbat respectabil, căsătorit, fără nicio pată pe caracterul meu. Locuiesc pe strada Eccles. Soția mea eu sunt fiica unui comandant militar cât se poate de distins în serviciu, un gentleman curajos. Și de prestanță, cum îi spune, generalul maior Brian Tweedy unul din oamenii de acțiune ai Marii Britanii care au contribuit la câștigarea marilor noastre bătălii. A fost avansat pentru eroica apărare de la Rorke’s Drift.

PRIMUL VARDIST: Ce regiment?

BLOOM *(Întorcându-se spre galerie)*; Regimentul regal Dublin, băieți, sarea pământului, renumit în lumea întreagă. Cred că recunosc câțiva vechi camarazi de arme acolo sus printre dumneavoastră. Regimentul regal de pușcași din Dublin. Împreună cu bătrâna noastră poliție metropolitană, gardienii căminelor noastre, băieții cei mai curajoși și tinerii cei mai străluciți în ce privește fizicul, în serviciul suveranului nostru.

O VOCE: Renegatule! Trăiască Burii! Cine l-a fluierat pe Joe Chamberlain?

BLOOM *(Cu mina pe umărul primului vardist):* Și bătrânul meu tată a fost judecător de pace. Sunt la fel de bun britanic ca și dumneavoastră,

domnul meu. Am luptat cu trupele noastre pentru rege și pentru țară în războiul celor cu gândurile aiurea sub generalul Gough în parc și am fost scos din luptă la Spion Kop și la Bloomforitein, am fost citat și în comunicate. Ara făcut tot ce putea face un alb. *(Calm dar cu sentiment)* Jim Bludso. Am ținut-o cu botul lipit pe țărm.

PRIMUL VARDIST: Profesiunea sau meseria.

BLOOM: Păi, am preocupări literare. Autor și ziarist. De fapt tocmai publicăm acum o culegere de povestiri premiate inițiată de mine, ceva care constituie o idee cu totul nouă în lumea literară. Am reiații în presa britanică și irlandeză. Dacă sunați la…

(Myles Crawford sosește cu mers ataxic, cu o pană de gâscă între dinți. Ciocul stacojiu îi strălucește în aureola pălăriei sale de paie. Leagănă într-o mină o funie de ceapă spaniolă și în cealaltă ține la ureche un receptor telefonic.)

MYLES CRAWFORD *(Gușa de cocoș tremurându-i):* Alo, Șaptezeci și șapte optzeci și patru. Alo. *Urinalul Omului liber* și *Ștergătorul de dos săptămânal* aici. Uluim Europa întreagă. Dumneata cine ești? Albăstritul? Cine să scrie? Eloom?

(Domnul Philip Beaufoy, palid la față, se ridică în picioare în boxa martorilor, în costum decent de stradă, cu batista corect arătându-i-se la buzunarul vestonului, pantaloni bine călcați de culoarea levănțicăi și ghete de piele. Are în mână o servietă mare cu eticheta Lovitura de maestru a lui Matcham.

BEAUFOY *(Vorbește tărăgănat)*: Nu, nu ești dumneata așa ceva, nici de departe nu ești, dacă mă întrebi pe mine. Nu cred în ruptul capului și cu asta am terminat. Niciun gentleman înnăscut, nimeni cu cele mai rudimentare însușiri ele unui gentleman nu s-ar coborî vreodată la o comportare atât de deosebit de respingătoare. E unul dintre aceștia, înălțimea Voastră. Un plagiator. Un simulant soios travestit în om de litere. E cât se poate de limpede că omul acesta a jefuit cu cea mai nerușinată josnicie din unele din cărțile mele de mare succes lucruri cu adevărat splendide, bijuterii desăvârșite, ale căror pasaje de dragoste sunt în afară de orice bănuială. Cărțile de dragoste și petrecându-se în lumea bună ale lui Beaufoy, cu care înălțimea Voastră este fără îndoială familiarizat, sunt bunuri prețioase care se găsesc în orice cămin din țara întreagă.

BLOOM *(Murmură cu umilinţă de cline bătut):* Aş ridica o obiecţie în legătură cu pasajul acela cu vrăjitoarea cu râs frumos mână în mână, dacă-mi daţi..;

BEAUFOY *(Dezgolindu-şi într-o grimasă dinţii, surâde superior către juriu):* Caraghiosule! Nici nu găsesc cuvinte pentru abjecţia pe care o reprezinţi! Cred că nici nu trebuie să-ţi mai dai vreo osteneală deosebită în privinţa asta. Agentul meu literar, domnul J. B. Pinker e aici de faţă. Presupun, înălţimea Voastră, că vom primi onorariul obişnuit pentru martori, nu? Finanţele noastre au fost considerabil descumpănite ca urmare a acţiunilor acestui ziarist de duzină, acestei ciori de Rheims, care nici măcar nu a frecventat cursurile vreunei universităţi.

BLOOM *(Indistinct):* Universitatea vieţii. Literatură de joasă extracţie.

BEAUFOY *(Strigă)*: E o minciună demnă de tot dispreţul şi care vădeşte descompunerea morală a acestui individ. *(Îşi arată servieta)* Avem aici dovezi cu neputinţă de respins, *corpus delicii,* Înălţimea Voastră, un exemplar dintr-o operă a perioadei mele mature desfigurată de amprenta Fiarei.

O VOCE DE LA GALERIE:

Moise, Moise, rege al iudeilor uns,
S-a şters la fund cu Daily News.

BLOOM *(Cu bravură):* Exageraţi monstruos.

BEAUFOY: Lepădătură josnică! Ar trebui să te-arunce în cloaca porcilor, putreziciune a pământului! *(Către juraţi.)* Ce mai, aruncaţi o privire asupra vieţii sale particulare! Duce o existenţă cvadruplă! înger de stradă şi diavol de casă. Numele lui nu poate fi menţionat nici în societatea cea mai îndoielnică. Cel mai deşuchiat conspirator al epocii.

BLOOM *(Către juraţi):* Şi el, burlac, cum…

PRIMUL VARDIST: Procesul Regele contra Bloom. Chemaţi-o pe femeia Driscoll.

APRODUL: Mary Driscoll, fată-n casă.

(Se *apropie Mary Driscoll,* o *servitoare cam şleampătă. Ţine o găleată agăţată de braţ şi în mână o perie de frecat pe jos.)*

AL DOILEA VARDIST: încă una! Eşti şi tu de meserie?

MARY DRISCOLL *(Indignată):* Eu nu mi-s din alea. Eu am o reputație respectabilă și am stat patru luni la ultima mea casă. Aveam situație, patru lire pe an și vinerile libere, și-a trebuit să plec din cauza manevrelor mnealui.

PRIMUL VARDIST: De ce anume îl acuzi?

MARY DRISCOLL: Mi-a făcut o propunere anume da' eu mă prețuiesc mai mult, așa săracă cum sunt.

BLOOM *(În halat de casă de zanana, pantaloni de flanel, papuci fără tocuri, nebărbierit, cu părul vâlvoi, vorbește blând):* Te-am tratat bine. Ți-am dăruit suveniruri, jartiere de lux verde smaragd mult mai presus de situația ta. Și ți-am ținut și partea, ca un imprudent, când te-au acuzat c-ai furat nu știu ce. E o măsură în toate. Joacă și tu cinstit.

MARY DRISCOLL *(Tulburată):* Așa să mi-ajute Dumnezeu care mă vede acuma în noaptea asta dacă am pus eu muia pe stridiile alea!

PRIMUL VARDIST: Care-i ofensa de care te plângi? S-a întâmplat ceva?

MARY DRISCOLL: M-a surprins în curte în spate, Nălțimea voastră, când cucoana ieșise după cumpărături, într-o dimineață, ca să-mi ceară cică un ac de siguranță. M-a înșfăcat de m-am ales cu vânătăi în patru locuri pă chestia asta. Și și-a și băgat de două ori mâna pe sub fustele mele.

BLOOM: Ea m-a molestat în schimb.

MARY DRISCOLL *(Cu dispreț):* Eu respect mai mult peria asta de frecat, dacă e să spun. I-am dădut replica, Nălțimea mea, și el a făcut remarca că tacă-ți gura.

(Râsete generale.)

GEORGES FOTTRELL *(Grefier, cu voce răsunătoare)*; Liniște în sala de ședințe! Acuzatul va face acum o declarație falsă.

(Bloom, care-și declară nevinovăția, ținând în mină un lotus desfoliat, începe un discurs lung, ininteligibil. Ar trebui să se dea ascultare spuselor emoționante pe care avocatul său le-a avut de spus în fața juriului. El personal e un om sfârșit, dar deși a fost înfierat ca o oaie neagră, dacă ar putea să se exprime astfel, avea intenția să se îndrepte, să răscumpere amintirea trecutului într-un chip de adevărată soră și să se reîntoarcă în sinul naturii ca un animal pur domestic, El, care fusese copil de șapte luni, crescut cu grijă și îngrijit de o rudă vârstnică, bolnavă la pat. S-ar putea să fi fost unele greșeli în viața tatălui său supus greșelilor, dar el avea acum intenția să întoarcă o foaie nouă și acum când în sfârșit ajunsese la stâlpul

de tortură, să ducă o viață casnică în amurgul zilelor sale lăsându-se pătruns de căldura plină de iubire a sinului încăpător al familiei. El, ca cetățean britanic aclimatizat, culesese în seara aceasta de vară de pe platforma din spate a unui vagon pe linia de centură în timp ce ploaia se lăsa așteptată impresiuni, cum s-ar zice, dinspre ferestrele căminelor pline de dragoste din municipiul Dublin și districtele sale urbane periferice, ale unor scene cu adevărat rurale de fericire într-o țară mai bună, cu hârtie de tapet Dockrell de unu și nouă pence duzina, copilași nevinovați născuți cetățeni britanici îngânând rugăciuni către Copilul Sfânt, tineri școlari zbenguindu-se cu caietele lor de notițe, tinere doamne model cântând la pianoforte sau toți cu fervoare recitind rozariile familiei în jurul buturugii de Crăciun acum trosnind în timp ce pe verzile cărări și alei fetișcanele cu drăguții lor ce vremuri se plimbau în sunetele acordeoanelor marca Britannia de metal cu armătură metalică cu patru game și douăsprezece sufluri, o ocazie unică, vândute în pierdere, cea mai mare ocazie de solduri…)

(Noi râsete. Mormăie incoerent mai departe. Ziariștii se plâng că nu aud nimic.)

CALIGRAFI ȘI STENOGRAFI (Fără *să-și ridice ochii de pe carnetele lor):* Desfăceți-i ghetele.

PROFESORUL MACHUGH *(De la masa presei, tușește, și strigă):* Dă-o afară din ’mneata, omule. Tușește o dată bine și scuip-o p-ormă-n bucățele.

(Contrainterogatoriul continuă în problema Bloom și găleata. O găleată mare. Bloom însuși. Tulburări stomacale. Pe strada Castorului. Caz grav. Găleata unor tencuitori. Mergea cu picioarele-nțepenite. Suferea ca un câine. Pe la ora prânzului. Dragostea sau vinul de Burgundia. Da, și ceva spanac. Momentul culminant. Nu s-a mai uitat în găleată. Nimeni. Ce mizerie. Nu chiar complet. Un exemplar vechi din TITBITS.

(Rumoare și strigăte. Bloom, într-un frac rupt pătat cu var, joben uzat pe o ureche, cu plasture pe nas, vorbește mai departe, inaudibil.)

J. J. O’MOLLOY *(Perucă încărunțită și robă de avocat, vorbind cu o voce încărcată de simțăminte de protest dureros):* Nu e aici locul pentru frivolități indecente pe seama unui muritor căzut în brațele greșelii și alcoolului. Nu suntem nici la urs și nici ia vreo destrăbălare studențească și nici nu avem de a face cu o parodie a justiției. Clientul meu este un copil,

un sărman emigrant străin care a pornit-o de jos greu handicapat și care acum se străduiește din greu să agonisească un ban muncit cinstit. Delictul acesta atât de zgomotos trâmbițat se datorează unei aberații ereditare temporare, stârnită de halucinații, asemenea familiarități cum ar fi pretinsa împrejurare vinovată fiind cu totul permise în locurile natale ale clientului meu, Țara Faraonilor. *Prima fade,* vă atrag atenția că nu s-a produs nicio încercare de cunoaștere trupească. N-au survenit intimități și delictul de care se plânge Driscoll, cum că virtutea sa i-ar fi fost solicitată, nu s-a repetat. Am să mă refer în special la atavism. Au fost înregistrate cazuri de naufragiu și somnambulism în familia clientului meu. Dacă acuzatul ar putea vorbi ar putea depăna acum o poveste, una din cele mai stranii povestite vreodată între coperțile unei cărți. El însuși, înălțimea Voastră, este o ruină din punct de vedere fizic suferind ca un ciubotar de slăbiciune de piept. Scuza sa e că se trage dintr-o familie de mongoloizi și că nu e responsabil de acțiunile sale. N-are tot ce-i trebuie la cutie, astea sunt faptele.

BLOOM *(Desculț, cu gușa umflată ca un porumbel, în veston și pantaloni de gunoier, cu degetele de la picioare întoarse în sus cu umilință, deschide niște ochi de cârtiță și privește năuc în jur trecându-și încet mâna pe frunte. Pe urmă își saltă cu amândouă mâinile cureaua, ca un marinar, și ridicând din umeri într-o plecăciune orientală salută curtea arătând cu degetul gros spre cer):* Cela de sus face o nopticică așa de frumușică. *(Începe să lălăie prostește.)*

Un copilaș-dăgă-laș
Suge piciolu de pol dăguț
Dădeți-i și lui un bănuț...

(E redus la tăcere prin huiduieli.)

J. J. O'MOLLOY *(Adresându-se cu multă căldură vulgului):* E o luptă cu totul inegală. Pe Hades, n-am să tolerez ca unui client al meu să i se pună pumnul în gură astfel, să fie intimidat în felul acesta de o haită de câini și hiene rânjitoare. Legea mozaică înlocuiește acum legea junglei. O spun acum, și o spun cu emfază fără să vreau nicio clipă să pun piedică în calea țelurilor justiției, că acuzatul nu s-a constituit în complice înaintea actului și că reclamanta nu a fost în niciun fel molestată. Această tânără persoană a

fost tratată de pârât întocmai ca și cum ar fi fost vorba de fiica lui. *(Bloom apucă mâna lui J. J. O'Molloy și o duce la buze).* Am să cer un martor în contradictoriu pentru a dovedi dincolo de orice îndoială că mâna tainică își face din nou jocul. Când sunteți la îndoială acuzați-l pe Bloom. Clientul meu, un om timid și sfielnic din naștere, ar fi ultimul om de pe lume care să săvârșească vreo faptă nedemnă de un gentleman la care ar putea ridica obiecții modestia ultragiată sau să arunce cu piatra într-o fată care a pornit-o pe o cale greșită când vreun nemernic, adevăratul răspunzător de starea ei actuală, și-a făcut mendrele cu ea. El dorește să ducă o viață exemplară. Eu îl consider omul cel mai prob pe care-l cunosc. În prezent este cam strâmtorat datorită faptului că i s-au ipotecat proprietățile însemnate pe care le deține la Agendath Netaim în îndepărtata Asie Mică, din care vom prezenta acum câteva diapozitive. *(Către Bloom.)* Îți propun să faci cele cuvenite.

BLOOM: Câte-un penny pentru fiecare liră datorată.

(Se *proiectează pe perete mirajul lacului Kinnereth cu turme indisticte păscând într-o ceață argintie. Moses Dlugacz, un albinos cu ochi de viezure, în pantaloni de doc albaștri, se ridică în picioare la galerie, ținând într-o mâna* o *lămâie portocalie și în cealaltă un rinichi de porc.)*

DLUGACZ *(Răgușit):* Bleibtreustrasse, Berlin, W. 13.

(J. J. O'Molloy urcă pe o estradă ținându-se cu gest solemn de reverul hainei. Fața i s-a făcut acum prelungă, palidă și bărboasă, are ochii adânciți în orbite, pe umerii obrajilor mult ieșiți în afară are pete rorii de ftizie, leit masca lui John F. Taylor. Își duce batista la buze scrutând revărsarea grăbită a sângelui trandafiriu.)

J. J. O'MOLLOY *(Aproape fără voce):* Iertați-mă, sufăr de o răceală rebelă, m-am ridicat doar de curând de pe patul de suferință. Câteva cuvinte bine alese. *(își asumă capul păsăresc, mustața de vulpe și elocvența proboscidală a lui Seymour Bushe.)* Când se va ajunge să se deschidă cartea îngerului, dacă ceva din ceea ce pieptul gânditor al omului a întemeiat întru transfigurarea și puterea de a transfigura sufletul merită să trăiască vă spun acordați-i prizonierului de aici din boxă beneficiul sacru al îndoielii. (O *hârtie pe care e scris ceva e trecută din mână în mină printre membrii juriului.)*

BLOOM (În *costum de gală):* Pot prezenta cele mai bune referințe. Domnii Callan, Coleman, domnul Wisdom Hely, judecător de pace. Fostul

meu șef, Joe Cuff, domnul V. B. Dillon, fost lord primar al Dublinului. Am frecventat cercurile fermecătoare ale celor mai de seamă regine ale societății dublineze. *(Neglijent.)* Tocmai stăteam la o parolă în trecere astăzi după-amiază la loja viceregală cu vechii mei colegi Sir Robert și Lady Ball, astronomul curții regale, la recepție. Sir Bob, ziceam…

D-NA YELVERTON BARRY *(în rochie de bal de culoarea opalului, mult decoltată și eu mănuși ivorii lungi până la coate, capă de blană de zibelină cărămizie, căptușită, pieptene de diamante și un penaj de egretă în păr):* Arestează-l, sergent. Mi-a scris o scrisoare anonimă, prefăcându-și fără să reușească de altfel scrisul la timpul când soțul meu era în circumscripția nordică Tipperary în turul Munsterului, și a semnat-o James Lovebireh. Spunea că a văzut de la înălțimea zeilor de la galerie globurile mele fără pereche pe când eu eram într-o lojă la Teatrul. Regal la un spectacol de binefacere cu *La Cigale.* L-am pus pe jeratic, zicea. Mi-a făcut avansuri necuvenite, cerându-mi să mă port vinovat la orele patru și jumătate post meridian în joia următoare, ora Dirasink. S-a oferit să-mi trimită prin poștă o operă a domnului Paul de Kock intitulată *Fata cu trei perechi de corsete.*

D-NA BELLINGHAM *(Tocă și mantilă de blană de iepure, înfofolită până la nas, coboară din trăsură privind scrutătoare prin lornieta cu ramă de baga pe care o scoate din enormul ei manșon de oposuvi):* Și mie. Da, cred că e aceeași persoană suspectă. Pentru că a închis portiera trăsurii mele în fața casei lui sir Tfaomley Steker într-o zi cu lapoviță pe vremea gerului acela din februarie nouăzeci și trei când chiar grila și grătarul de scurgere de la cada mea de baie au înghețat. După aceea a anexat și un buchețel de edelweiss cules de pe înălțimi, spunea el, în onoarea mea. L-am trimis la expertiză la un botanist și am obținut informația că era floare de cartof de casă furată de la sera cea mică a fermei model.

D-NA YELVERTON BARRY: Rușine să-i fie!

(O droaie de târfe și zdrențăroși dau buzna în fața.)

TÂRFELE și ZDRENȚĂROȘII *(Țipând ascuțit):* ’Opriți, hoțu’! Ura pentru noi! Barbă albastră! De trei ori ura pentru Hsey Moses!

AL DOILEA VARDIST *(Scoțând la iveală cătușele)*: Uite lacătele.

D-NA BELLINGHAM: Mi s-a adresat în mai multe scrisuri de mână diferite cu tot soiul de complimente denumindu-mă Venus în blănuri, pretinzând că simte o milă profundă pentru vizitiul meu Balmer care-ar fi

înghețat de tot și în același timp declarându-se invidios pe șuba lui mițoasă de oaie și pe căciula lui cu urechi de blană și pe fericita proximitate a aceluia de persoana mea, când stătea în spatele scaunului meu purtând livreaua mea și blazonul cu armele familiei Bellingham pe câmp negru cap de cerb alezat aur. Îmi lăuda aproape cu extravaganță membrele inferioare, pulpele umflate strânse în ciorapi de mătase întinși pe picior gata să plesnească și elogia cu căldură celelalte comori ascunse ale persoanei mele înfășurate în dantele neprețuite pe care, spunea el, ar fi fost în stare să mi le enumere. Mă implora, declarând că el considera că misiunea sa în viață ar fi fost să mă implore asta, să pângăresc patul nupțial, să comit adulterul la cea dintâi ocazie s-ar fi ivit.

ONORABILA DOAMNĂ MERVYN TALBOYS (*În costum de amazoană, pălărie tare, cisme cu pinteni, veston vermilion, mănuși mușchetar de piele cu baghete brodate, trenă lungă ridicată pe braț și cravașa de vânătoare cu care nu încetează să-și șfichiuie cișmele):* Și mie. Pentru că m-a văzut pe terenul de polo de la parcul Phoenix la meciul Irlanda întreagă împotriva Restului Irlandei. Ochii mei, știu asta, străluceau dumnezeiește când îl urmăream pe căpitanul Slogger Dennehy de la Inniskillings câștigând manșa finală pe adorabilul său ponei *Centaur.* Acest Don Juan plebeu mă ochea de pe bancheta din spate a unei birje de piață și mi-a trimis în plicuri duble o fotografie obscenă cum ar fi alea care se vând după lăsarea nopții pe bulevardele din Paris insultătoare pentru orice doamnă. O mai am încă. Reprezintă o senioriță în parte dezgolită, firavă și gingașă (soția sa, după cum m-a asigurat el solemn, fotografiată de el după natură) practicând acte nepermise cu un torero musculos, în chip cât se poate de limpede un derbedeu. Insista pe lângă mine să fac același lucru, să mă comport nedemn, să păcătuiesc cu ofițeri din garnizoană. Mă implora să-i mânjesc scrisoarea într-un mod cu neputință de repetat, să-l pedepsesc cum merită' din plin. Să-l încalec și să-l călăresc, să-i aplic cea mai nemiloasă flagelare cu biciul.

D-NA BELLINGHAM: Și pe mine.

D-NA YELVERTON BARRY: Și pe mine.

(Mai multe doamne dublineze cât se poate de respectabile ridică scrisori indecente primite de la Bloom.)

ONORABILA DOAMNĂ MERVYN TALBOYS *(Își biciuie pintenii zăngănitori într-un adevărat paroxism de furie)* Pe Dumnezeul meu, am să-l

biciui pe câinele ăsta blestemat cât am să mai am putere să stau peste el. Am să-l jupoi de viu.

BLOOM (*Ochii închizându-i-se, tremurând de nerăbdare):* Aici? *(Se zvârcolește.)* Încă! *(Gâfâie crispat.)* Ce mult îmi place primejdia, amenințarea.

ONORABILA DOAMNĂ MERVYN TALBOYS: Chiar să știi c-am s-o fac.! Am să ți-o scot eu pe nas și pe gură. Am să te fac să dansezi ca Jack Latten pentru toate astea.

D-NA BELLINGHAM: Tăbăcește-i bine nădragii, parvenitul i Pictează-i tot curcubeul pe fund.

D-NA YELVERTON BARRY: Nenorocitul! N-are nicio scuză! Bărbat însurat!

BLOOM: Ce oameni! Mă gândeam numai așa la câteva palme la popou. Un gâdilat să-l mai încălzească, fără exagerări. Câteva nuielușe fine să-i. Pună-n mișcare circulația.

ONORABILA DOAMNA MERVYN TALBOYS *(Râde disprețuitoare):* A, așa ziceai, omule? Bine atunci, să mă bată Dumnezeu dacă n-ai să ai acuma surpriza vieții tale, crede-mă, bătaia cea mai cruntă pe care a luat-o vreodată unul care și-a și cerut-o pe deasupra. Ai stârnit tigresa care zăcea amorțită în mine.

D-NA BELLINGHAM (își *scutură manșonul și lornieta, ațâțată de o furie răzbunătoare):* Fă-l să-l doară, Hanna dragă. Nu-l ierta. Strivește-l pe câinele ăsta până-și dă sufletul. Pisica cu nouă cozi. Jupoaie-l. Fă vivisecție, pe el.

BLOOM *(Tremurând tot, înfiorându-se, își împreună mâinile, cu mină de câine bătut):* O, ce cruzime! O, ce spaimă! Frumusețea ta ambrozială a fost de vină. Uită, iartă. Kismet. Iartă-mă de data asta. (*Îi întinde și obrazul celălalt.)*

D-NA YELVERTON BARRY *(Cu severitate):* Să nu-l ierți cu niciun preț, doamnă Talboys! Asta merită să fie pedepsit cum se cuvine!

ONORABILA DOAMNA MERVYN TALBOYS *(Deschizându-și cu violență mănușa):* Te cred că n-am să-l iert. Asta-i un porc de câine și așa a fost întotdeauna de când l-a fătat maică-sa! Să îndrăznească să-mi facă mie avansuri! Am să-l bat până-l învinețesc, în piața publică. Am să-mi înfig pintenii în el până la rotiță. E-un încornorat bine cunoscut. *(Își vâjâie cu*

sălbăticie cravașa prin aer.) Dați-i jos pantalonii, ce mai pierdem vremea. Ia vino-ncoace, domnule. Repede! Gata ești?

BLOOM *(Tremurând, începe să se execute)*; A fost o vreme așa călduroasă.

(Davy Stephens, cu purul lui buclat, trece cu o droaie de vânzători de ziare desculți după el.)

DAVY STEPHENS: *Mesajerul Inimii Sfinte* și *Evening Telegraph* cu suplimentul de ziua Sfântului Patrick. Conține noile adrese ale tuturor încornoraților din Dublin.

(Foarte reverendul canonic O'Hanlon în sutană de fir aurit se ridică și arată spre o pendulă de marmură. Părintele Conroy și reverendul John Hughes, S. J., se înclină adânc în fața lui.)

PENDULA *(Deschizându-și porticul)*:

Cucu
Cucu
Cucu.

(Se aud *zăngănind arcurile de aramă ale unei somiere de pat.)*

ARCURILE: Fichi, Fichifichi. Fichi.

(O *cortină de ceață se destramă grăbit dezvăluind pe estrada unde sunt membrii juriului chipurile lui Martin Cunningham, președinte, cu jobenul pe cap, Jack Power, Simon Dedalus „Tom Kernan, Ned Lambert, John Henry Menton, Myles Crawford, Lenehan, Paddy Leonard, Flynn Năsosul, M'Coy și chipul fără trăsături al Celui Fără Nume.)*

CEL FĂRĂ NUME: Călărie fără șa. Greutatea după vârstă. Hopa, el a și pus-o pe ea la calc.

JURAȚII (*Întorcându-și cu toții capetele după vocea lui):* Chiar?

CEL FĂRĂ NUME (Pufnește): Direct, cu dosul peste cap. O sută de șilingi contra cinci.

JURAȚII *(Coborându-și cu toții capetele în semn de aprobare):* Și noi, cei mai mulți dintre noi tot așa ne gândeam.

PRIMUL VARDIST: E-un om cu semnul de beteșug, încă o coadă de fetiță tăiată. Pus sub urmărire. Jack Spintecătorul. O sută de lire recompensă.

AL DOILEA VARDIST *(Pe un ton îngrozit, șoaptă):* Și-ncă și în negru. E-un mormon. Un anarhist.

APRODUL *(Cu glas sonor):* Ținând seama de faptul că Leopold Bloom, fără domiciliu stabil, este un binecunoscut dinamitard, falsificator, bigam, proxenet și încornorat și un obiect de scandal public pentru toți cetățenii Dublinului și ținând seama de faptul că la această ședință a Curții cu Juri foarte onorabilul…

(Înălțimea Sa, sir Frederick Falkiner, primul magistrat al Dublinului, în acutramentele sale juridice de piatră cenușie se ridică de pe banca juriului, cu barbă de piatră. Poartă pe braț un sceptru umbrelă. De pe frunte i se înalță puternice coarnele de țap mozaic.)

PRIMUL MAGISTRAT: Am să pun capăt acestui trafic de carne vie și am să curăț Dublinul de această pestilentă atât de odioasă. E scandalos! *(își pune pe cap toca neagră.)* Să fie luat1 acest om, domnule ajutor de șerif, din boxa unde se află acum sub pază și dus la închisoarea Mountjoy și acolo să fie ținut cât va fi bunul plac al Majestății Sale și tot acolo să fie spânzurat de gât până va muri și întru aceasta să nu cumva să nu dați ascultare căci de o vei face va fi primejdie pe capul tău sau Domnul să aibă milă de sufletul tău. Luați-l. *(O calotă neagră îi coboară peste fală.)*

(Ajutorul de șerif John Lunganul își face apariția, fumând o țigară de foi Henry Clay urât mirositoare.)

JOHN FANNING LUNGANUL *(Strâmbându-se, strigând cu o pronunție amplu graseiată):* Cine-l spânzură pe Iuda Iscariotul?

(H. Rumbold, meșter bărbier, într-un veston de culoarea sângelui și cu șorț de tăbăcar, cu o *frânghie înfășurată pe umăr, urcă pe butul eșafodului. Poartă agățate la centura un baston de fier și o măciucă bătută în cuie. Își freacă acum cu veselie posomorâtă mâinile butucănoase, înarmate cu boxuri americane.)*

H. RUMBOLD *(Către primul magistrat, cu veselie sinistră):* Harry Spânzurătorul, Majestatea Voastră, spaima de la Mersey. Cinci guinee o jugulare, Gâtul sau viața.

(Clopotele de la biserica Sfântul George bat încet, cu *sunet fieros, întunecat, puternic.)*

CLOPOTELE: Heiho! Heiho!

BLOOM *(Disperat):* Stați. Opriți. Pescărușii. Inimă bună. Am văzut. Inocență. Fata de la cușca maimuțelor. Grădina zoologică. Cimpanzeii ăia libidinoși. *(Cu respirația tăiată.)* Bazinul pelvian. Roșeața ei naivă m-a împins în prăpastie, m-a făcut neom. (Copleșit *de emoție.)* Am fugit de la

fața locului. (Se *întoarce spre un oarecare din mulțime, rugător.)* Hynes, pot să-ți spun câteva vorbe? Tu mă știi. Aia trei șilingi poți să-i ții. Dacă mai ai nevoie… HYNES *(Cu răceală):* Nu le-am văzut în viața mea.

AL DOILEA VARDIST *(Arată spre colț):* Acolo-i bomba.

PRIMUL VARDIST: Mașină infernală cu ceasornic.

BLOOM: Nu, nu, picioare de porc. Am fost la o înmormântare.

PRIMUL VARDIST *(își scoate de la centură bastonul de cauciuc):* Mincinosule!

(Șoricarul își ridică botul dând la iveală fața gălbuie scorbutică a lui Paddy Dignam. A ros toate oasele. Exhală a răsuflare fetidă, duhnind a carne putredă. Crește până la proporții și forme omenești. Pielea de baset îi devine un costum cafeniu de morgă. Ochii verzi îi sunt injectați de sânge. Jumătate dintr-o ureche, tot nasul și ambele degete groase îi sunt mâncate de vârcolaci.)

PADDY DIGNAM *(Voce cavernoasă):* E adevărat. A fost la înmormântarea mea. Doctorul Finueane a pronunțat viața stinsă când am sucombat în, urma bolii din cauze naturale.

(Își ridică fața mutilată cenușie spre lună și latră lugubru.)

BLOOM *(Triumfător):* Auziți?

PADDY DIGNAM: Bloom, eu sunt duhul lui Paddy Dignam. Ascultă, ascultă. O, ascultă!

BLOOM: Vocea e vocea lui Essau.

AL DOILEA VARDIST *(Făcându-și cruce):* Cum e cu putință?

PRIMUL VARDIST: Așa ceva nu scrie în catehismul de-un penny.

PADDY DIGNAM: E metempsihoză. Strigoi.

O VOCE: Pe dracu' strigoi.

PADDY DIGNAM *(Serios):* Odată eram în slujbă la domnul J. H. Menton, avocat, expert în probleme de sperjur și ipoteci, Promenada Burlacilor, nr. 37. Acum sunt defunct, peretele inimii hipertrofiat. Grele vremuri. Sărmana soție a suferit mult. Cum de mai suportă? Aveți grijă să nu se dea la sticla de sherry. *(Privește în jur).* Felinar. Trebuie să-mi satisfac o nevoie firească. Laptele ăla prins nu mi-a priit.

(Statura robustă a lui John O'Connell, paznicul, își face apariția, ținând în mină un mănunchi de chei legate cu o panglicuță. Alături de el se arată părintele Caffey, capelanul, cu pântece de' broască, gâtul strâmb, în sutană

și cu scufie de noapte de pânză ieftină, strângând în mână, somnoros, câteva fire răsucite de mac.)

PĂRINTELE CAFFEY *(Cască, apoi cântă croncănind răgușit):* Namine. Jacobus Vobiscuiți. Amin.

JOHN O'CONNELL *(Trâmbițând furtunos prin megafonul lui):* Dignam, Patrick, T., Decedat.

PADDY DIGNAM *(Ciulește urechile, crispându-se):* Se aud tonuri. *(Se zvârcolește pe jos lipindu-și urechea de pământ.)* Vocea stăpânului!

JOHN O'CONNELL: Registrul de înhumări numărul Ca ca. Optzeci și cinci de mii. Parcela șaptesprezece. Casa Cheilor. Locul o sută unu.

(Paddy Dignam ascultă cu efort vizibil, cu coada ridicată țeapănă, cu urechile ciulite.)

PADDY DIGNAM: Rugați-vă pentru odihna sufletului său.

(Se strecoară zvârcolindu-se printr-o gaură de cărbuni, costumul lui cafeniu târându-i-se în urmă peste pietrișul uruitor. După el pășește un șobolan bătrân, obez, cu labe fungoide de broască țestoasă sub o carapace cenușie. Vocea lui Dignam se aude lătrând înăbușit sub pământ: Dignam e mort, s-a dus jos. Tom Rochford cu plastron botgros și pantaloni de călărie, sare din dispozitivul său pe două coloane.)

TOM ROCHFORD *(Cu mina la piept, înclinându-se)*: Reuben J. Un florin dacă-l găsesc. *(Fixează cu ochi hotărâți gaura.)* E rândul meu acum. Urmați-mă până la Carlow.

(Executa *un salt senzațional de delfin prin aer și* e *înghițit de gaură. Două discuri pe coloanele mașinii aparatului rostogolesc ochi de zero. Totul se depărtează. Bloom apare iarăși în prim plan. Se oprește în fața unei case luminate, ascultând. Săruturile, luându-și zborul de la cuibul lor, îi bat din aripi prin aer în jur, ciripind, chicotind, gungurind.)*

SĂRUTURULE *(Chicotind):* Leo! *(Ciripind.)* Icky, licky, micky, sticky pentru michi Leo! *(Gungurind.)* Cu cuuuucuu! Yumyumyumm Umuum. *(Chiuind.)* Fă-te mare, fă-te tare! Piruietă! Leopopold! *(Sporovăind gureșe.)* Leili! *(Chiot prelung.)* O, Leo!

(*Îi foșnesc, dând din aripi, pe vestmintele lui, luminoase, pete lucioase, sclipitoare, paiete de argint.)*

BLOOM: Tușeu de bărbat. Muzică tristă. Muzică de biserică. Poate aici.

(Zoe *Higgins, o prostituată tânără, în combinezon verzui, strâns cu trei catarame de bronz, cu voal subțire de catifea în jurul gâtului salutând din*

cap, coboară treptele și îl acostează.)

ZOE: Cauți pe cineva? El e înăuntru cu prietenul lui.

BLOOM: Aici e la doamna Mack?

ZOE: Nu, la optzeci și unu. Aici e doamna Cohen. Dacă mergi mai departe ai putea s-o nimerești mai rău. Baba Pâșpâș. *(Cu familiaritate.)* E la treabă și ea în noaptea asta, cu veterinarul, ăla de-i vinde ponturile, care-i dă toți câștigătorii și-și scoate și ea așa banii pentru băiatul ei la Oxford. Lucrează ore suplimentare dar astăzi a avut noroc. *(Bănuitoare.)* N-ăi fi cumva taică-su, ce?

BLOOM: Eu - nu!

ZOE: Că sunteți amândoi în negru. Șoricelul o fi având cumva chef în astă noapte?

(Trupul lui deodată alert îi simte degetele apropiindu-se. O mână îi alunecă peste coapsa stângă.)

ZOE: Cum stai cu nucile?

BLOOM: Pe partea ailaltă. Curios că o țin pe dreapta. Sunt mai grele, cred că din cauza asta. Unul la un milion, cum spune croitorul meu, Mesias.

ZOE *(Deodată alarmată):* Ai șancru tare.

BLOOM: N-aș crede.

ZOE: îl simt eu, îți spun.

(Mina ei i se strecoară în buzunarul din stingă de la pantaloni și scoate la iveală un cartof tare, negru, ridat tot. Îl privește și apoi îl privește pe Bloom cu buze umede, mute.)

BLOOM: E un talisman. Îl am moștenire.

ZOE: Nu i-l dai lui Zoe? I-l dai ei de tot? Că a fost așa drăguță, hai, ce zici?

(Bagă, lacomă, cartoful într-un buzunar, pe urmă îi prinde brațul trăgându-l aproape de ea cu o căldură suplă. El surâde încă nehotărât. Încet, notă cu notă, se aude muzică orientală. El privește adânc în cristalul întunecat al ochilor ei, încercănați cu kohol. Surâsul lui se face mai blând.)

ZOE: Ai să mă ții minte data viitoare.

BLOOM *(Pierdut):* Eu n-am iubit nicicând gazelă atâta de frumoasă - fără să…

Câteva gazele țâșnesc sărind sprintene, păscând pe coastă de munte. Pe undeva pe aproape se văd lacuri. În jurul lor, pe țărm, umbrele întunecoase ale unor pădurici de cedri. Se înalță miresme, revărsare despletită,

pătrunzătoare de rășină. Arde, întregul orient, mi cer de safir, străpuns de zborul de bronz al vulturilor. Sub el se întinde feminitatea goală, albă, liniștită, răcoroasă, voluptuoasă. O fântână își urcă murmurul printre trandafirii de Damasc. Roze gigantice murmură povești despre vița de vie sângerie. Un vin al rușinii, al poftelor, al sângelui se prelinge susurând straniu.)

ZOE *(Murmurând cântătoare odată cu muzica, buzele ei de odaliscă mânjite lasciv cu împroșcături de grăsime de porc și apă de trandafiri): Shorach ani wenowach, benoith Hierushaloim.*

BLOOM *(Fascinat):* M-am gândit eu că ești de stirpea cea bună, după accent.

ZOE: Și știi ce pățești dacă stai să te gândești prea mult?

(Îl mușcă încet de ureche cu dințișorii ei îmbrăcați în aur suflându-i în față o suflare învăluitoare de usturoi stătut. Rozele se trag de o parte și de alta, dezvăluind un sepulcru al aurului regilor și al osemintelor lor năruindu-se încet în pulbere.)

BLOOM (Se *trage îndărăt în gest mecanic mângâindu-i sinul drept cu o mână plată, neîndemânatecă):* Ești din Dublin?

ZOE *(Își prinde abilă o buclă desfăcută rotindu-și-o la loc în coc):* Nicio frică. Sunt englezoaică. N-ai cumva vreo țigară de-alea tari?

BLOOM *(Același joc):* Fumez rar, draga mea. Câte o țigară de foi când și când. Asta-i joc pentru copii. *(Lasciv.)* Gura poate fi mai bine folosită pentru altceva decât pe-un tub de iarbă urât mirositoare.

ZOE: Haide acuma. Ține-mi și-un discurs pe chestia asta. BLOOM *(în salopetă de muncitor, imitație de velur reiat, cravată roșie fluturând și șapcă de apaș):* Omenirea asta e incorigibilă. Sir Walter Raleigh a adus în lumea nouă cartoful acela și iarba asta, unul care înghițit, omoară pestilenta, cealaltă otrăvitoare a urechii, ochiului, inimii, memoriei, voinței, inteligenței, mă rog pentru toate cele. Adică a adus otrava asta cu o sută de ani înainte ca altcineva, i-am uitat numele, să fi adus hrana. Sinucidere. Minciuni. Toate obiceiurile astea ale noastre. Uite numai la viața asta a noastră în ochii lumii, publică.

(Clopote de miez de noapte de la turle îndepărtate.)

CLOPOTELE: Întoarce-te iar, Leopold! Lord primar al Dublinului!

BLOOM *(În robă și cu lanț de consilier municipal):* Alegători din cheiul Arram, cheiul Hanurilor, Rotunda. Mountjoy și docurile de nord, mai bine

întindeți linia de tramvai, vă spun, de la târgul de vite piuă la râu. Asta-i muzica viitorului. Acesta-i programul meu. *Cui bono?* Însă Vanderdeckenii, acești pirați ai vremii noastre, cu vasul lor fantomă al marii finanțe…

UN ALEGĂTOR: De trei ori ura pentru viitorul nostru prim magistrat!

(Zvâcnește aurora borealis a procesiunii cu torte.)

PURTĂTORII TORȚELOR: Ura!

(Mai *mulți cetățeni de seamă, magnați ai orașului și oameni de bine în general îi st ring mina lui Binom și îl felicită. Timothy Harrington, de trei ori lord primar al Dublinului, impozant în roba stacojie a magistraturii sale, cu lanțul de aur și cravată de mătase albă, are un scurt conciliabul cu consilierul Lorcan Sherlock, locum tenens. Dau din cap aprobând viguros.)*

FOSTUL LORD PRIMAR HARRINGTON *(în robă stacojie, cu măciuca funcției sale, lanțul de aur al primarului și cravată mare de mătase albă):* Decidem ca această cuvântare a consilierului municipal sir Leo Bloom să fie tipărită pe cheltuiala contribuabililor. Ca reședința în care s-a născut el să fie ornamentată cu o tăbliță comemorativă și ca artera de circulație până acum cunoscută sub denumirea de Abatorul Vitelor de după strada Cork să fie de acum încolo denumită Bulevardul Bloom.

CONSILIERUL LORCAN SHERLOCK: Adoptată în unanimitate.

BLOOM *(Cu pasiune):* Acești olandezi zburători sau olandezi de minciuni murmurători așa cum stau tolăniți la pupa lor bine căptușită, jucând zaruri, ce le pasă lor? Mașinile, asta e lozinca lor, himera lor, panaceul lor universal. Aparaturi care să economisească munca omului, substitute, șarlatanii, monștri manufacturați pentru uciderea reciprocă, vârcolaci hidoși zămisliți de o hoardă de pofte capitaliste din sudoarea muncii noastre care e silită să se prostitueze. Omul sărac moare de foame în vreme ce ei își pasc cerbii lor regali pe munte sau împușcă țărani și fazani și potârnichi orbiți de pofta lor de putere și plăcere. Dar dominația lor a luat sfârșit, s-a dus, a apus acuma și totdeauna și-n vecii vecilor…

(Aplauze prelungite. Catarge venețiene, stâlpi festivi și arcuri de triumf răsar din pământ, O banderolă purtând inscripțiile Cead Miile Failte *și* Mah Ttob Melek Israel *se desfășoară de-a latul străzii. Toate ferestrele sunt pline cu privitori, mai ales doamne. De-a lungul drumului, regimentele pușcașilor regali dublinezi, regimentul de grăniceri scoțieni regali, scoțienii cameron și pușcașii velși, înșirați în poziție de drepți rețin mulțimea. Elevi de liceu s-au cocoțat pe felinare, stâlpi de telegraf,*

pervazurile ferestrelor, cornișe, streașini, hornuri de case, balustrade, burlane, șuierând și aclamând. Apare stâlpul de fum. O fanfară se aude din depărtare intonând Kol Nidre. Se apropie legionarii cu vulturii imperiali desfășurați, înălțând stindarde și fluturând frunze de palmier. Standardul papal criselefantin se înalță, împresurat de fanioanele steagului civic. Apare carul de ceremonii precedat de John Howard Parnell, mareșalul orașului, în fustanelă cadrilată, Armorierul de Athlone și Conducătorul Armelor pentru Ulster. Ei sunt urmați de prea onorabilul John Hutchinson, lordul primar al Dublinului, lordul primar al orașului Cork, onorabilitățile lor primarii de la Limerick, Galway, Sligo și Waterford, douăzeci și opt de pairi reprezentativi ai Irlandei, sirdari, granzi și maharajahi, purtând robele funcțiilor lor, brigada pompierilor municipali metropolitani din Dublin, conclavul lorzilor finanțelor în ordinea lor de precedență plutocratică, episcopul de Down și Connor, eminența sa Michael cardinal Logue, arhiepiscopul de Armagh, primatul întregii Irlande, grația sa foarte reverendul dr. William Alexander, arhiepiscop de Armagh, primatul întregii Irlande, rabinul șef, moderatorul prezbiterian, capii comunităților baptiste, anabaptiste, metodiste și ale capelei moraviene și secretarul de onoare al societății prietenilor. După ei pășesc guildele și breslele și meșteșugurile cu steagurile lor desfășurate, dogarii, păsărarii, morarii, agenții de publicitate pentru ziare, notarii, masorii, hangiii, panglicarii, coșarii, fabricanții de grăsimi alimentar? țesătorii în damasc și în poplină, potcovarii, magazionerii italieni, decoratorii de biserici, ciubotarii, dricarii, mătăsarii, lapidarii, agenții de licitație, tăietorii de dopuri, inspectorii societăților de asigurare împotriva incendiilor, vopsitorii și curățitorii chimici, exportatorii de sticle de bere, blănării, tipografii de bilete de spectacole, gravorii de sigilii heraldice, grăjdarii, bijutierii, fabricanții de echipament de cricket și de tragere cu arcul, autorii de jocuri distractive, mandatarii de ouă și cartofi, fabricanții de ciorapi și de mănuși, instalatorii. După ei înaintează gentilomii dormitorului, ai Vergii Negre, viceconducătorul Ordinului Jartierei, al Bastonului de Aur, maestrul palefrenier, lordul marele șambelan, mareșalul nobilimii, marele conetabil purtând spada de stat, coroana de fier a Sfântului Ștefan, caliciul și Biblia. Patru trompeți călare sună semnalul din trâmbițe. Fanfara corpului de gardă răspunde, intonând salutul de bun sosit. Pe sub un arc de triumf apare Bloom, cu capul descoperit, într-o mantie de catifea purpurie bordată

cu hermină, purtând bastonul Sfântului Edward, globul și sceptrul cu porumbelul, curtana. E așezat pe un cal alb ca laptele, cu coadă lungă stufoasă purpurie, bogat caparasonat și cu platoșă de aur pe cap. *Mare animație. De la balcoanele lor doamnele aruncă petale de trandafiri. Aerul este înmiresmat de esențe rare. Bărbații aclamă. Pajii lui Bloom aleargă prin asistență purtând ramuri de trandafir sălbatic și trestie.)*

PAȘII LUI BLOOM:

Cintezoiul cintezoiul
Regele păsărilor
De ziua de Sfântul Stephen
L-a prins păsărarul.

UN FIERAR *(Șoaptă plină de respect):* Har Domnului! Și ăsta să fie Bloom? Abia dacă i-ai da treizeci și unu de ani.

UN LUCRĂTOR DE LA DRUMURI ȘI ȘOSELE: Acesta-i faimosul Bloom, uite-l, cel mai mare reformator care l-a văzut lumea. Jos pălăria!

(Toți se descoperă. Femeile șoptesc tulburate.)

O MILIONĂREASĂ *(Cu voce bogată):* Nu-i minunat?

O DOAMNĂ NOBILĂ (Cu *noblețe):* Când te gândești ce-a văzut omul ăsta!

O AGITATOARE FEMINISTĂ *(cu voce masculină):* Și câte-a făcut!

UN TURNĂTOR DE CLOPOTE: Ce chip *de* statuie clasică! Are o frunte de gânditor.

(Vreme de Bloom. Soarele se înaltă, în glorie, în nord-vest.)

EPISCOPUL DE DOWN ȘI CONNOR: Vi-l înfățișez aici pe neîndoielnicul vostru împărat, președinte și rege președinte, serenitatea sa foarte puternicul și foarte împuternicitul conducător al regatului acestuia. Dumnezeu să-l binecuvânteze pe Leopold întâiul!

TOȚI: Dumnezeu să-l binecuvânteze pe Leopold întâiul!

BLOOM *(În mantie dalmatică de purpură, către episcopul de Down și Connor, cu demnitate):* Vă mulțumesc, oarecum eminentule senior.

WILLIAM ARHIEPISCOP DE ARMAGH *(Cravată de purpură și pălărie ecleziastică):* Te vei strădui după puterile tale să faci astfel ca dreptatea și clemența să fie înfăptuite în toate hotărârile tale în Irlanda și în toate teritoriile care țin de ea?

BLOOM *(Plasându-și mâna dreaptă pe testicule, jură):* Așa să-mi ajute Ziditorul. Toate acestea promit să le fac.

MICHAEL ARHIEPISCOP DE ARMAGH *(Toarnă un șip de ulei de păr peste capul lui Bloom): Gaudium magnum annuntio vobis. Habemus carneficem.* Leopold, Patrick, Andrew, David, George, fii uns!

(Bloom se învestmântează în mantie din fir de aur și își pune pe deget un inel cu rubin. Urcă pe piatra destinului și rămâne acolo în picioare. Patrii *reprezentativi își pun în aceeași clipă pe capete cele douăzeci și opt de coroane ale lor. Clopote de bucurie răsună în biserica Christ, Sfântul Patrick, Sfântul George și vesela Malahide. Focuri de artificii tip bazar Mirus țâșnesc din toate părțile închipuind desene falopirotehnice simbolice. Pairii îi aduc unul câte unul omagiul lor, apropiindu-se și executând genuflexiuni.)*

PAIRII: Mă prind să-ți fiu om de nădejde înălțimii Tale. Mădular întru gloria pământeană.

(Bloom își ridică mina dreaptă pe care scânteie diamantul Koh-I-Noor. Armăsarul său nechează. Imediat se lasă tăcere. Posturile de recepție și transmisie intercontinentale ș-i interplanetare sunt pregătite să primească mesajul.)

BLOOM: Supușii mei! Prin aceasta îl numim pe vrednicul nostru armăsar Copula Felix Mare Vizir Ereditar și anunțăm că odată cu ziua de astăzi am repudiat-o pe fosta noastră soție și am acordat regeasca noastră mână prințesei Selene, splendoarea nopții.

(Fosta soție morganatică a lui Bloom, este în grabă scoasă de la vedere de către Maria cea Neagra. *Prințesa Selene, în robă albastră ca lumina lunii, cu o semilună de argint pe cap, coboară dintr-o litieră purtată de doi uriași. Izbucnire de aclamații.)*

JOHN HOWARD PARNELL (Ridica *stindardul regal):* Ilustre Bloom! Succesor al faimosului meu frate!

BLOOM (li *îmbrățișează pe John Howard Parnell):* Vă mulțumim din inimă, John, pentru acest pe drept regal bun sosit în verdea Erin, țara făgăduită strămoșilor noștri comuni.

(*Îi sunt oferite armele orașului, întruchipate într-o cartă. Cheile Dublinului, așezate în curciș pe o pernă purpurie, îi sunt prezentate. El le arată tuturor că poartă ciorapi verzi.)*

TOM KERNAN: Îi meriți, înălțimea Ta.

BLOOM; în ziua de astăzi, acum douăzeci de ani, l-am înfrânt pe dușmanul nostru ereditar la Ladysmith. Mortierele noastre și tunurile pe cămile au decimat rândurile sale. O șarjă de o jumătate de leghe! Atacă ei! Totul e pierdut acum! Cedăm? Nu! îi dăm peste cap! Iată! La atac! Desfășurându-se pe stânga cavaleria noastră ușoară a măturat colinele de la Plevna și, scoțând strigătul lor de luptă, *Bonafide Sabaoth,* i-a secerat cu sabia până la unul pa trăgătorii sarazini.

CAPELANUL TIPOGRAFILOR DE LA FREEMAN: I-auzi! I-auzi!

JOHN WYSE NOLAN: Asta-i omul care l-a scos de la închisoare pe James Stephens.

UN ELEV ÎN UNIFORMĂ ALBASTRĂ: Bravo!

UN BĂTRÂN DUBLINEZ: Ești o mândrie pentru țara ta, domnul meu, asta ești.

O VÂNZĂTOARE DE MERE: E un om așa cum are nevoie Irlanda de el.

BLOOM: Iubiții mei supuși, o nouă eră este pe cale să răsară. Eu, Bloom, adevăr vă spun vouă că iată acuma chiar se apropie. Da, pe cuvântul lui Bloom, nu va trece multă vreme și veți intra în cetatea de aur care va să fie, noul Bloomusalem în Noua Hibernia a viitorului.

(Treizeci și doi de muncitori purtând rozete, sosiți din toate regiunile Irlandei, sub conducerea lui Derwan constructorul, construiesc noul Bloomusalem. Este un edificiu colosal, cu acoperiș de cristal, clădit în forma unui uriaș rinichi de porc, cuprinzând patruzeci de mii de încăperi, în cursul construcției și extinderii sale mai multe clădiri și monumente sunt demolate. Instituțiile guvernamentale sunt temporar mutate în depozite feroviare. Numeroase case sunt rase de pe fața pământului. Locuitorii sunt cartiruiți în butoaie și lăzi, toate marcate cu litere roșii L.B. Mai mulți săraci cad de pe o scară, O parte a zidurilor Dublinului, pe care s-au înghesuit privitori loiali se năruie.)

PRIVITORII *(Murind): Morituri te salutant. (Mor.)*

(Un bărbat într-un macferlan cafeniu sare în sus printr-un chepeng. Arată cu un deget prelung spre Bloom.)

BĂRBATUL ÎN MACFERLAN: Să nu credeți nicio vorbă din ce spune. Omul acesta este Leopold M’Ferlan, incendiatorul notoriu. Adevăratul său nume e Higgins.

BLOOM: Împușcați-l! Câinele de creștin! Până aici să-i fie lui Macferlan!

(*O salvă de tun. Bărbatul în macferlan dispare. Bloom decapitează maci cu sceptrul său. Se anunță moartea instantanee* a *numeroși dușmani puternici, crescători de vite, membri ai parlamentului, membri ai comitetelor executive. Garda personală a lui Bloom distribuie pomeni de Joia Mare, medalii comemorative, plini și pești, insigne ale unor societăți de temperanță, țigări de foi scumpe Henry Clay, oase de vacă gratis bune de supă, prezervative de cauciuc, în plicuri sigilate, legate cu panglicuță aurie, caramele cu unt, bomboane* cu *ananas, bilete dulci în formă de tricorn, costume de-a gata, cutiuțe cu mâncare de carne. Sticle cu dezinfectant jeyes, bonuri de cumpărare, indulgențe pentru patruzeci de zile, monede false, cârnați de porc hrăniți cu lapte, bilete de favoare la teatru, tichete sezoniere valabile pe toate liniile de tramvai, lozuri la loteria regală ungară înființată prin privilegiu special, bilete pentru masa la chioșcuri, ediții ieftine din cele douăsprezece mai proaste cărți din lume: Broscoiul și Fritz (politică), Îngrijirea copilului (literatură infantilă),* 50 *de dejunuri pentru 7 șilingi și 6 pence (artă culinară), A fost Isus un mit solar? (istorie), Înlăturați durerea (medicină), Compendiul copilului pentru învățarea universului (cosmologie), Să ne tăvălim cu toții de râs (hilarioasă), Vademecum pentru agentul de publicitate (ziaristică), Scrisorile de dragoste ale unei mame asistente (erotică). Persoanele importante în spațiul cosmic (astrală), Cântece care ne-au mers la inimă (melodioasă). Calea bănuțului bine cumpănit spre bogăție (parcimonioasă). Îmbulzeală generală. Femeile se înghesuie să atingă roba lui Bloom. Lady Gwendolen Dubedat răzbate prin mulțime, sare pe calul lui și îl sărută pe amândoi obrajii în mijlocul unor mari aclamații. Se ia o fotografie cu fulger de magneziu. Copii mici și sugari sunt ridicați pe brațe spre el.*

FEMEILE: Tăicuțule! Tăicuțule!

COPIII ȘI SUGARII:

Să batem cu toți din palme până vine Leo cel voinic
Cu prăjiturele în buzunare pentru Leonaș cel mic.

(Bloom, aplecându-se, îl împunge în joacă pe bebe Boardman în stomac.)

BEBE BOARDMAN *(Sughiță, lapte acru scurgându-i-se prin colțul gurii):* Haiaiaia.

BLOOM *(Strângând mina unui tânăr orb):* Frate al meu, mai-mult-decât-Frate! *(Petrecându-și brațele pe după umerii unei perechi de bătrâni)* Dragii mei bătrâni prieteni! *(Joacă șotron cu mici zdrențăroși, băieți și fete.)* Uite-l nu-i! *(Leagănă doi gemeni într-un cărucior.)* Tictacdoi - cine sunteți voi? *(Face numere de scamatorie, își scoate pe gură batiste roșii, portocalii, verzi, albastre, indigo și violete de mătase)* Roygbiv, spectrul solar, treizeci și două de picioare pe secundă. *(Consolează o văduvă.)* Absența întinerește inima. *(Dansează un dans scoțian cu strâmbături grotești.)* Dați din picioare, diavolilor! *(Sărută vânătăile unui bătrân paralitic imobilizat în pat.)* Răni de onoare! fii *pune o piedică unui polițist gras.)* K.k. – caca; k.k. – caca. *(Șoptește ceva la urechea unei chelnerițe care roșește și râde amabil.)* Ah, răutăcioaso, răutăcioaso! *(Mănâncă un nap crud oferit de Maurice Butterly, fermier.)* Grozav! Superb! *(Refuză să primească trei șilingi care-i sunt oferiți de Josepji Hynes, ziarist.)* Dragul meu prieten, câtuși de puțin! *(își dăruie haina unui cerșetor.)* Te rog, primește-o. *(Ia parte la o cursă târâș pe burtă cu doi paralitici mai vârstnici, bărbat și femeie.)* Hai, băieți! Dați bătaie, fetelor!

CETĂȚEANUL *(Sugrumat de emoție, își șterge o lacrimă cu fularul lui verde):* Să-l binecuvânteze bunul Dumnezeu! *(Clopotele tramvaielor bat cerând tăcere. Se ridică stindardul Zionului.)*

BLOOM *(își scoate cu gest impresionant mantaua, dezvăluindu-și trupul obez și desfășoară o hârtie de pe care citește solemn):* Aleph Beth Ghimel Daleth Hagadah Tephilim Kosher Yom Kippur Hanukah Roschaschana Beni Brith Bar Mitzvah Mazzoth Askenazim Meshuggah Talith.

(Traducerea oficială este citită de Jimmy Henry, notar general adjunct.)

JIMMY HENRY: Tribunalul Conștientei își deschide lucrările. Majestatea Sa foarte catolică va administra acum dreptatea în aer liber. Sfaturi medicale și legale gratis, soluționarea dublurilor și a altor probleme. Toată lumea este cordial invitată. Dată în acest oraș loial al nostru Dublin în anul 1 al erei paradiziace.

PADDY LEONARD: Ce fac eu cu taxele și impozitele?

BLOOM: Plătește-le, prietene.

PADDY LEONARD: Vă mulțumesc.

FLYNN NĂSOSUL: Pot să închei o ipotecă pe polița mea de asigurare împotriva incendiilor?

BLOOM *(Inflexibil):* Domnii mei, luați notă că potrivit legii torționare v-ați angajat prin propria recunoaștere să plătiți îndărăt suma de cinci lire în termen de șase luni.

J. J. O'MOLLOY: Un alt Daniel am spus? Nu! Un Peter O'Brien.

FLYNN NĂSOSUL: De unde scot eu cinci lire sterline?

PIPILICA BURKE: Pentru necazuri cu vezica?

BLOOM:

> Acid, nit. Hydrochlor. dil. 20 picături,
> Tinct. Nix. Vom., 4 picături,
> Extr. Taraxel. Lig., 30 picături.
> Aq. Dis. Ter în die.

CHRIS CALLINAN: Care este paralaxa eclipticei subsolare a lui Aldebaran?

BLOOM: Mă bucur să te aud, Chris. K. II.

JOE HYNES: De ce nu sunteți în uniformă?

BLOOM: Când progeniterul meu de sacră amintiră purta uniforma despotului austriac într-o temniță mucedă, unde era uniforma dumitale?

BEN DOLLARD: Panseluțele?

BLOOM: înfrumusețează grădinile suburbiilor.

BEN DOLLARD: Când se nasc gemenii?

BLOOM: Atunci tatăl (paterul, tăticul) cade pe gânduri.

LARRY O'ROURKE: Cer o licență de opt zile săptămânal pentru noul meu stabiliment. Mă țineți minte, sir Leo, de când stăteați la numărul șapte. Vă trimit eu o duzină sticle de bere tare pentru cucoana.

BLOOM *(Cu răceală):* N-am onoarea. Lady Bloom primește daruri.

CROFTON: E cu adevărat o sărbătoare.

BLOOM: Domnia ta îi spui sărbătoare. Eu o numesc o zi a sfintelor taine.

ALEXANDER KEYES: Când vom avea și noi o casă a cheilor?

BLOOM: Eu mă pronunț pentru reforma moralității municipale și pentru cele zece porunci pur și simplu. Lumi noi în locul celor vechi. Unirea tuturor, evrei, musulmani și creștini. Trei acre și câte o vacă pentru toți fiii naturii. Dricuri limuzine cu motor. Muncă silnică manuală pentru toți. Toate parcurile deschise publicului, ziua și noaptea. Mașini electrice de spălat

vasele. Tuberculoza, nebunia, războiul și cerșetoria trebuie să înceteze începând din acest moment. Amnistie generală, carnavaluri săptămânale cu libertatea măștilor, suplimente pentru toți, esperanto frăția universală. S-a terminat cu patriotismul bețivilor din baruri și al impostorilor hidropici. Bani pe gratis, iubire liberă și o biserică laică liberă într-un stat laic liber.

O'MADDEN BURKE: Vulpe liberă în coteț de găini libere.

DAVY BYRNE *(Căscând):* Iiiiiiiiiiaaaaaah!

BLOOM: Curse mixte și căsătorii mixte.

LENEHAN: Și băi mixte?

(Bloom le explică celor mai aproape de el planurile sale de regenerare socială. Toți sunt de acord. Apare conservatorul muzeului din strada Kildare, trăgând un cărucior în care sunt statuile mutilate ale mai multor zeițe goale, Venus Callypige, Venus *Pandemos, Venus Metempsychosis, și statui de ghips, de asemenea goale, reprezentându-le pe cele nouă muze, ale comerțului, muzicii de operă, amorului, publicității, manufacturii, libertății cuvântului, votului plural, gastronomiei, igienii personale, spectacolelor distractive pe malul mării, nașterii fără dureri și astronomiei pentru popor.)*

PĂRINTELE FARLEY: Omul acesta e un episcopalian, un agnostic, un orice-ar-fi-să-fie numai să caute să ne zdruncine credința noastră sfântă.

D-NA RIORDAN *(Rupându-și în bucăți testamentul):* M-ai dezamăgit! Ești un om rău!

BABA GROGAN *(își scoate gheata și o aruncă în Bloom):* Bestie! Ființă groaznică!

FLYNN NĂSOSUL: Dă-ne tonul, Bloom. Un cântec de-al nostru de demult.

BLOOM *(Cu vervă plină de umor)*:

I-am promis că n-am s-o părăsesc niciodată
Și ea s-a vădit a fi o stricată
Și tra-la-la și dum-dum și tra-la-la încă-o dată.

HOPPY HOLOHAN: Bătrânul Bloom, dragul de el! Nu mai e altul ca el!

PADDY LEONARD: Irlandez de operetă!

BLOOM: Ce operă feroviară e ca o linie de tramvai din Gibraltar? Roșinele din Castalia. *(Râsete.)*

LENEHAN: Plagiatorule! Jos cu Bloom!

SIBILA VOALATĂ: Eu sunt Bloomistă și mă mândresc cu asta. Eu cred în el în ciuda a totul și a toate. Mi-aș da viața pentru el, e omul cel mai nostim din lume.

BLOOM *(Făcând cu ochiul spre asistență):* Pariez că e o fată pe cinste.

THEODORE PUREFOY *(în șapcă de pescuit și jachetă de piele):* Ăsta se folosește de un procedeu mecanic ca să zădărnicească legile sacre ale naturii.

SIBILA VOALATĂ (Se *înjunghie):* Leul meu, eroul meu!

(*Moare*.)

(Numeroase femei entuziaste și cât se poate de atractive se sinucid de asemenea *prin înjunghiere, înecare, bând acid prusic, aconită, arsenic, deschizându-și venele, refuzând hrana, aruncându-se sub tăvăluguri, din vârful coloanei lui Nelson, în marele tanc al fabricii de bere Guinness, asfixiindu-se prin introducerea capului în sobele cu gaz, spânzurându-se de jartiere cochete, sărind pe ferestre de la etaje diferite.)*

ALEXANDER J. DOWIE (Violent): Frați creștini și anti-bloomiști, omul numit Bloom este rădăcina iadului, o pată pentru toți creștinii. Un libertin otrăvit încă de la vârsta cea mai fragedă, acest urât mirositor țap al lui Mendes a dat semne precoce de desfrâu infantil amintind de cei din cetățile de șes, cu o madamă fără rușine. Acest ipocrit odios poleit cu infamie este taurul cel alb de care se vorbește în Apocalips. Un adorator al Femeii Stacojii, intriga este aerul care-i iese lui pe nări. Vreascurile rugului și ceaunul de fiert ulei - acestea sunt pentru el. Calibanule!

MULȚIMEA: Linșați-l! Frigeți-l! E tot așa rău ca și Parnell! Un al doilea Fox!

(Baba Grogan aruncă cu gheata în Bloom. Mai mulți tarabagii din susul și josul străzii Dorset aruncă cu obiecte de mică sau nulă valoare comercială, oase de rasol, cutii de lapte condensat, verze nevandabile, pline mucegăită, cozi de oaie, bucăți de untură râncedă.)

BLOOM *(Cu însuflețire):* Asta-i nebunie de miez de vară, vreo glumă oribilă iarăși. Pe ce-i mai sfânt în cer, eu sunt nevinovat ca zăpada nesărutată de soare! Fratele meu Henry e ăla. El e dublul meu. Locuiește la Dolphin’s Barn, numărul 2. Clevetirea, vipera aceea, m-a acuzat pe nedrept. Compatrioți ai mei, *sgenl inn ban bată coisde gan capall.* Îi cer vechiului meu prieten dr. Malachi Mulligan, specialist în probleme de sexologie, să depună mărturie medicală în ce mă privește.

DR. MULLIGAN *(Halat de şofer, caschetă şi ochelari uriaşi verzi pe frunte):* Dr. Bloom este un anormal bisexual. El a evadat recent din ospiciul particular al doctorului Eustace pentru demenţi din lumea bună. Născut dintr-o uniune nemaritală, manifestă epilepsie ereditară, consecinţă a unei luxurii neînfrânate. Printre antecendenţii săi s-au descoperit urme de elefantiasis. Există simptome pronunţate de exhibiţionism cronic. E de asemenea latentă ambidexteritatea. E prematur chel ca urmare a exceselor în ce priveşte autoerotismul, un idealist pervertit, în consecinţă, un desfrânat pocăit şi are dinţi de metal. Ca urmare a unui complex familial şi-a pierdut temporar memoria şi cred că e în mai mare măsură victima acuzaţiilor decât foarte vinovat el însuşi. Am efectuat un examen pervaginal şi după aplicarea textului acid asupra a 5427 fire de păr anal, axilar, pectoral şi pubic îl declar ca fiind *virgo intacta. (Bloom îşi ţine pălăria sa de lux peste organele genitale.)*

DR. MADDEN: Hipsospadia e de asemenea pronunţată. În interesul generaţiilor viitoare aş sugera ca părţile afectate să fie păstrate în alcool de vin în muzeul teratologic naţional.

DR. CROTTHERS: Am examinat urina pacientului. Este albuminoidă. Salivaţia e insuficientă, reflexul patelar intermitent.

DR. PUNCH COSTELLO: *Fetor judaicus* este cât se poate de perceptibilă.

DR. DIXON *(Citeşte, dintr-o fişă medicală):* Profesorul Bloom este un exemplar desăvârşit de noul-bărbat femeiesc. Natura sa morală este simplă şi amabilă. Mulţi l-au considerat un om demn, o persoană simpatică. Luat în întregul său este un tip mai curând straniu, sfios deşi nu deficient mintal în sensul medical al cuvântului. A scris o scrisoare într-adevăr frumoasă, un poem în sine, către misionarul principal al Societăţii pentru protecţia preoţilor reformaţi care clarifică total lucrurile. Este, practic, abstinent total, şi pot afirma că doarme pe o rogojină de paie şi se hrăneşte cu hrana cea mai spartană, mazăre rece, uscată, cumpărată de la băcănie. Vara şi iarna poartă o cămaşă de păr şi se biciuie în fiecare sâmbătă. A fost, după câte înţeleg, într-o vreme un delincvent de prima categorie în casa de corecţie din Glencree. Un alt raport indică faptul că a fost copil foarte postum. Fac apel la clemenţă în numele cuvântului cei mai sacru pe care organele noastre vocale au fost vreodată chemate să-i pronunţe. Este pe cale să nască un copil.

(Emoție și compasiune *generală. Femeile leșină. Un american bogat deschide pe stradă* o listă de *subscripție pentru Bloom. Monezi de aur și argint, cecuri, bancnote, bijuterii, bonuri de trezorerie, polițe scadențe, recunoașteri de datorii, verighete, lanțuri de ceas, medalioane, coliere Și brățări se strâng cu repeziciune.)*

BLOOM: O, așa de mult aș vrea să fiu mamă.

D-NA THORNTON *(în halat de doică):* Ține-mă strâns în brațe, dragul meu. Trece și asta. Strâns, dragul meu.

(Bloom o *îmbrățișează strâns și naște opt copii galbeni, și albi de sex masculin. Ei apar pe o scară cu covor roșu împodobit cu plante costisitoare. Toți sunt foarte frumoși, voinici, cu fețe din metal prețios, bine făcuți, respectabili îmbrăcați și bine crescuți, vorbind fluent cinci limbi moderne și manifestând interes în diferite domenii ale științelor și artelor. Fiecare din ei are numele scris cu litere lizibile pe plastronul cămășii Nasodoro, Degetdeaur, Chrysostomos, Maindoree, Surâsdeargint, Silbaselber, Vifargent, Panargyros. Sunt imediat numiți în funcții de mare încredere în mai multe țări diferite ca directori executivi de bancă, șefi de mișcare pe căi ferate, președinți ai unor societăți.)*

O VOCE: Bloom, tu ești Mesia ben Iosif sau ben David?

BLOOM *(întunecat):* Tu ai spus-o.

FRATELE BÂZ: Atunci fă o minune.

LYONS COCOȘUL: Prezi-ne cine-are să câștige premiul Saint Leger.

(Bloom merge pe sumă, își acoperă ochiul stâng cu urechea stângă, trece prin mai multe ziduri, se urcă pe coloana lui Nelson, se agață cu pleoapele de cornișa cea mai de sus, mănâncă douăsprezece duzini de stridii (cu coajă cu tot), vindecă mai mulți bolnavi de boala regească, își contractează fața astfel încât să semene eu mai multe personaje istorice, lordul Beaconsfield, lordul Byron, Wat Tyler, Moise din Egipt, Moise Maimonide, Moise Mendel-ssohn, Henry Irving, Rip Van Winkle, Kossuth, Jean-Jacques Rousseau, baronul Leopold Rothschild, Robinson Crusoc, Sherlock Holmes, Pasteur, își întoarce fiecare picior simultan în mai multe direcții, cheamă fluxul să se retragă, provoacă o eclipsă de soare întinzându-și degetul cel mic de la o mină.)

BRINI, NUNȚIUL PAPAL *(în uniformă de zuav papal, cuirasă de oțel la platoșa de pe piept, platoșe pe brațe, coapse, pulpe, mustăți mari laice și mitră papală cafenie): Leopoldi autem generatio.* Moise îl născu pe Noe și

Noe îl născu pe Eunuch și Eunuch îl născu pe O'Halloran și O'Halloran îl născu pe Guggenheim și Guggenheim îl născu pe Agendath și Agendath îl născu po Netaim și Netaim îl născu pe Le Hirsch și Le Hirsch îl născu pe Jesurum și Jesurum fi născu pe Mackay și Mackay îl născu pe Os-trolopsky și Ostrolopsky îl născu pe Smerdoz și Smerdoz îl născu pe Weiss și Weiss îl născu pe Schwartz și Schwartz îl născu pe Adrianopoli și Adrianopoli îl născu pe Aranjuez și Aranjuez îl născu pe Lewy Lawson și Lewy Lavvson îl născu pe Ichabudonosor și Ichabudonosor îl născu pe O'Donnell Magnus și O'Donnell Magnus îl născu pe Christbaum și Christbaum îl născu pe Ben Maimun și Ben Maimun îl născu pe Dusty Rhodes și Dusty Rho-des îl născu pe Benamor și Benamor îl născu pe Jones-Smith și Jones-Smith îl născu pe Savorgnanovici și Savorgnanovici îl născu pe Jasperstone și Jasperstone îl născu pe Vingtetunieme și Vingtetunieme îl născu pe Szom-bathely și Szombathely îl născu pe Virag și Virag îl născu pe Bloom *et vocabitur noraen eius Emmanuel.*

O MÂNĂ MOARTĂ (*Scrie pe zid):* Bloom e un tâmpit.

UN ELEV *(în straie de hoț de drumul mare):* Și ce făceai în ocolul de oi în spate, la Kilbarrack?

O FETIȚĂ *(Scuturând o vâjâitoare):* Și sub podul Ballybough?

O TUFĂ DE VÂSC: Și în vizuina dracului?

BLOOM *(Roșindu-se puternic de la frunte până la bărbie, trei lacrimi picurânău-i din ochiul stâng):* Cruțați-mi trecutul.

ARENDAȘII IRLANDEZI EXPROPRIAȚI *(în surtuc, pantaloni scurți și cu bâte ca la târgul din Donnybrook):* Bateți-l cu biciul!

(Bloom cu scufie cu urechi de măgar se așază la colț cu brațele încrucișate la piept, cu picioarele întinse înainte. Fluieră Don Giovanni a cenar teco. *Orfani din Artane joacă hora în jurul lui ținându-se de mâini. Fete de la misiunea de binefacere de la poarta închisorii joacă hora în direcția opusă ținându-se de mâini.)*

ORFANII DIN ARTANE:

> Porcule, câine murdar și urât,
> Crezi că-ți iubește vreo doamnă râtul urât?

FETELE DE LA POARTA ÎNCHISORII:

> Dacă-l vezi pe Kapa

Că se dă la fata
Să-și pună pofta-n cui
Așa să-i spui.

HORNBLOWER *(În efod și cu șapcă de vânătoare pe cap, anunță):* Și el va purta păcatele neamului la Azazel, duhul care este în pustie și la, Lilith, vrăjitoarea din noapte. Și ei au să-l bată cu pietre și au să-l stârpească, da, toți de la Agendath Netaim și până la Mizraim, țara lui Ham. *(Toată lumea aruncă cu pietre de carton în Bloom. O mulțime de călători de bună credință și câini de pripas se apropie și-l murdăresc. Mastiansky și Citron se apropie, în mantii de gabardină, și cu perciuni lungi. Își clatină bărbile spre Bloom.)*

MASTIANSKY ȘI CITRON: Belial! Laemlein din Istria! Fals Mesia! Abulafia!

(George S. Mesias, croitorul lui Bloom. Apare cu un metru de croitor sub braț și îi prezintă o notă de plată.)

MESIAS: Pentru ajustarea unei perechi de pantaloni, unsprezece șilingi.

BLOOM *(Frecându-și mâinile, vesel):* Exact ca-n vremurile bune. Săracul Bloom!

(Reuben J. Dodd, Iscariotul cu barbă neagră, păstorul cel rău, purtând pe umeri cadavrul fiului său înecat, se apropie de stâlpul infamiei.)

REUBEN J. *(Șoaptă răgușită):* S-a dat totu-n vileag. S-a și dus un turnător după sticleți. Fuga după prima birjă goală.

BRIGADA DE POMPIERI: Pflaap!

FRATELE BÂZ *(Învestmântându-l pe Bloom în haine galbene cu broderii de flăcări colorate și cu o pălărie ascuțită, îi agață de gât o pungă cu praf de pușcă și-l predă autorităților civile, spunând):* Iertați-i lui încălcările.

(Locotenentul Myers de la brigada de pompieri a Dublinului la cererea generală îi dă foc lui Bloom. Lamentări.)

CETĂȚEANUL: Slavă Domnului!

BLOOM *(În vestmânt fără cusături cu literele I.H.S. Se ridică în picioare în mijlocul flăcărilor, ca un phoenix):* Nu plângeți după mine voi fiice ale Erinului.

(Le arată reporterilor dublinezi urme de arsuri. Fiicele Erinului în vestminte negre cu mari cărți de rugăciuni și lumânări lungi aprinse în

mâini îngenunchează și se roagă.)

FIICELE ERINULUI:

Rinichi ai lui Bloom, rugați-vă pentru noi.

Floare a Băii, roagă-te pentru noi.

Mentor al lui Menton, roagă-te pentru noi.

Agent de publicitate pentru *Freeman,* roagă-te pentru noi.

Caritabilule francmason, roagă-te pentru noi.

Săpun rătăcitor, roagă-te pentru noi.

Plăceri ale păcatului, rugați-vă pentru noi.

Cântec fără cuvinte, roagă-te pentru noi.

Mustrător al cetățeanului, roagă-te pentru noi.

Prieten al tuturor păcătoșilor, roagă-te pentru noi,

Moașă mult miloasă, roagă-te pentru noi.

Talisman de cartof împotriva bolilor și molimilor, roagă-te pentru noi.

(Un cor de șase sute de glasuri, condus de domnul Vin-cent O'Brien, cântă Alleluia, acompaniat la orgă de Joseph Glynn. Bloom devine mut, chircit, carbonizat.) ZOE: Vorbește tu înainte, dă-i cu gura până te faci vânăt ia față.

BLOOM *(Cu pălărie moale, pipă de lut petrecută pe după panglică, pantaloni de doc prăfuiți, saboți prăfuiți, cu bocceluță de emigrant în mină, trăgând de o sfoară un porc, cu surâs în priviri):* Lasă-mă să trec, femeie, că, pe toate caprele de Connemara, cred c-am să dau de dracu'. *(Cu o lacrimă în ochi.)* Nebuni toți. Patriotism, cultul morților, muzica, viitorul stirpei. A fi sau a nu fi. S-a dus visul vieții. Sfârșește pașnic. Ei n-au decât să-și trăiască viața *(Cu ochii în gol, trist.)* Sunt o ruină. Câteva pastile de aconită. Jaluzelele trase. O scrisoare. Pe urmă mă întind la odihnă. (Respiră *adânc.)* Gata. Eu am trăit. M-am dus. Adio. ZOE *(înțepată, cu degetul petrecut prin fileul de la gât):* Chiar, pe cinstite? Până data viitoare. *(Rânjește.)* Da' ia închipuiește-ți că te scoli cu dosu-n sus sau termini prea repede cu fata preferată. O, las' că-ți știu eu gându-ascuns.

BLOOM *(Amar):* Bărbat, femeie, iubire - ce-nseamnă astea? Dopul cu sticla lui.

ZOE *(Deodată indispusă):* Nu pot să-i sufăr pe-ăștia mincinoșii. Dă-i și târfei cinstite șansa ei.

BLOOM *(Căindu-se):* Sunt un om foarte dezagreabil. Ești și tu un rău necesar. De unde ești? Din Londra?

ZOE *(Volubilă):* De la Norton cu porci mulți - acolo unde porcii cântă la orgă. Sunt născută în Yorkshire. *(Îl prinde de mâna cu care el caută să-i pipăie sânul.)* Stai nițel, micuțule. Lasă-te de de-astea, c-ai putea s-o nimerești mai rău. N-ai ceva sunători pentru fetița? Vreo zece șilingi?

BLOOM *(Surâde, dă încet din* cap): Mai mult chiar, huria mea, mai mult.

ZOE: Mai mult și-ncă mai ce? (*Îi mângâie neglijent cu lăbuțe de catifea.)* Nu vii până în salon să vezi pianina cea nouă? Vino c-acuș m-am și dezbrăcat.

BLOOM *(pipăindu-și plin de îndoială ceafa, cu jena fără pereche a unui precupeț pus să aprecieze simetria sinilor ei dezgoliți):* Știu eu pe una care-ar fi grozav de geloasă dac-ar ști ce se-ntâmplă. Monstrul cu ochii verzi. *(Serios.)* Știi ce greu e. Nu trebuie să-ți mai spun eu.

ZOE *(Flatată):* Ce nu văd ochii nu știe nici inima. *(Îl mângâie.)* Hai.

BLOOM: Vrăjitoarea râzătoarea! Mâna care leagănă leagănul.

ZOE: Bebelușule!

BLOOM (*În scutece de sugar, cu blăniță, capul mare cu o claie de păr negru, fixează cu ochi mari furoul ei și-i numără cataramele de bronz cu un deget bont, cu limba umedă lălăindu-i, silabisind cu greutate):* Ulu tioi tlei - tlei tloi tlulu.

CATARAMELE: Iubește-mă. Nu mă iubi. Iubește-mă.

ZOE: Cine tace înseamnă că-i place. *(Cu ghearele mici desfăcute îi ia captivă mâna, arătătorul ei strecurându-i în palmă un semn tainic, ispitindu-l întru pieire):* Mâini calde pipotă rece.

(El șovăie printre miresme, muzici, ispite. Ea îl împinge spre trepte, atrăgându-l prin odoarea subsuorilor ei, prin viciul ochilor ei vopsiți, prin foșnetul furoului ale cărui cuie sinuoase exhală duhoarea de leu a tuturor brutelor de masculi care au posedat-o.)

BRUTELE DE MASCULI *(Exhalând pucioasa rutului și fecalelor, bâțâindu-se în cușca lor largă, răgind încetișor și bălăngănindu-și încolo și încoace capetele buimace):* Bravo!

(Zoe și Bloom ajung în prag unde stau comod așezate două târfe surori. Ele îl examinează curioase pe sub sprâncenele boite și surâd la plecăciunea lui grăbită. El se împiedică stângaci.)

ZOE *(Apucându-l de grabă cu mina ei norocoasa):* Hop-și-așa. Să nu cazi în sus pe scară.

BLOOM: Omul cel drept cade de șapte ori. (*Se dă la o parte în prag.)* După dumneavoastră, așa cer manierele.

ZOE: Doamnele întâi, domnii după ele.

(Trece pragul. El mai șovăie. Ea se întoarce și, întinzându-și mâna, îl trage spre ea. El sare. Pe cuierul cu coarne de cerb din hol atârnă o pălărie de bărbat și un impermeabil. Bloom se descoperă și văzând aceste obiecte se încruntă, apoi surâde, preocupat. Se deschide brusc o ușă pe palierul *din spate. Un bărbat în cămașă purpurie și pantaloni cenușii, cu ciorapi cafenii, pășește cu pași de maimuță, cu capul chel și bărbuța de țap ridicate în sus, ținând în brațe strâns la piept un urcior cu apă, și pateștile duble negre îi atârnă pe spate până la călcâie. Întorcându-și repede fața de la el, Bloom se apleacă grăbit să cerceteze pe masa din hol ochii de șoricar ai unei vulpi împăiate; apoi, ridicându-și capul și amușinând o urmărește pe* Zoe *în salonul de muzică. O foaie de hârtie subțire acoperă lumina candelabrului. În jur zboară o molie, ciocnindu-se, evitând obstacolele. Dușumeaua e acoperită cu mozaic de cauciuc în, romburi de jad azurii și cinabru. Urme de pași întipărite pe el în toate direcțiile,* căteii pe călcâi, călcâi pe tălpi, *degete pe degete, picioare încrucișate, o adevărată moară de pași târșiți, fără fantome de trupuri, totul închipuind o mâzgălitură fără sens. Pereții sunt tapisați cu hârtii cu motive de iederă și luminișuri limpezi. La cămin e desfăcut un paravan de pene de păun. Lynch stă chircit cu picioarele încrucișate pe rogojina împletită, cu șapca întoarsă cu cozorocul la spate. Bate încet tactul cu un bețigaș. Kitty Ricketts, o târfă osoasă palidă în costum marinar, cu mănuși de piele de căprioară sumecate pe încheietura coralie, cu o pungulița împletită agățată de mână, sade pe marginea mesei legănându-și piciorul și privindu-se în oglinda poleită de deasupra consolei căminului. Din corset îi atârnă peste șold un ornament oarecare. Lynch arată ironic cu degetul spre perechea de lângă pian.)*

KITTY *(Tușește în pumn):* E cam idioțică. *(Face un semn tremurându-și arătătorul prin aer.)* Blemblem. *(Lynch îi ridică binișor cu bețigașul fusta și juponul alb. Ea și le așază la loc.)* Stai cuminte. Respectă-te. *(Sughiță, apoi își apleacă repede pălăria canotieră pe sub care îi licăre roșu părul vopsit.)* O, scuză-mă!

ZOE: Lumină de rampă, Charley. (*Se îndreaptă spre candelabru și face luminile mai mari.)*

KITTY *(Privind mioapă spre jetul de gaz lampant):* Ce-are-n seara asta?

LYNCH *(Cu voce adâncă):* Intră acuma fantomele și vârcolacii.

ZOE: Bateți din palme pentru Zoe.

(Bețigașul din mâna lui Lynch scapără, se face, un vătrai de aramă. Stephen în picioare la pianina pe care și-a lăsat pălăria și toiagul de frasin. Repetă cu două degete aceeași serie de cuvinte fără sens. Florry Talbot, o târfă grasă, lălâie, într-o rochie șleampătă decolorată, se tolănește cu picioarele desfăcute pe colțul canapelei, cu antebrațul atârnându-i moale peste rezemătoare, ascultând. Un neg greoi îi cade peste pleoapa somnoroasă.)

KITTY *(Sughiță încă* o *dată zvâcnindu-și piciorul de cal):* O. Scuzați.

ZOE *(Prompt):* Se gândește băiatul la tine. Fă-ți nod la cămașă.

(Kitty Ricketts își apleacă ușor capul. Șarpele boa de la gâtul ei se descolăcește, alunecă, îi cade peste umeri, pe *spate, pe brațe, peste scaun, jos, pe dușumea. Lynch îi culege rotocoalele cu vârful bastonului. Ea își întinde gingaș gâtul, strângându-și-l la loc. Stephen aruncă o privire peste umăr spre silueta cu șapca pusă pe dos.)*

STEPHEN: La drept vorbind nici n-are vreo importanță dacă Benedetto Marcello a redescoperit chestia asta sau a inventat-o el. Ritualul e în fond odihna poetului. S-ar putea să fie un vechi imn pentru Demeter, sau dimpotrivă ceva întru gloria *Coela enarrant gloriam Domini.* E susceptibilă de noduri și de moduri până la hiperfrigian sau mixolidian și de texte tot atât de divergente cum ar fi popii dănțuind în jurul lui David, vreau să spun Circe sau ce spun altarul lui Ceres și David dându-i ghes din grajd basistului lui cu atotputernicia lui. *Mais, nom de nom,* asta-i altă căciulă. *Jetez la gourme. Faut que jeunesse se passe. (Tace, arată spre șapca lui Lynch, surâde, râde.)* Pe ce parte e bosa ta a cunoașterii?

ȘAPCA (*Cu posomorala plictisită):* Bah! Asta e pentru că așa e. Minte de femeie. Grecul ovrei e ovreiul grec. Extremele se ating. Moartea e forma cea mai de sus a vieții. Bah!

STEPHEN: Tu ții minte destul de exact toate erorile mele, lăudăroșeniile, greșelile. Cât am să-mi mai închid ochii la lipsa asta de loialitate? Piatră de tocilă!

ȘAPCA: Bah!

STEPHEN: Uite încă una pentru tine. (*Se încruntă.)* Cauza e că premisa fundamentală și dominanta sunt separate de cel mai mare interval posibil care…

ȘAPCA: Care ce? Mergi până la capăt. Vezi că nu poți.

STEPHEN *(Cu efort):* Intervalul care. Este elipsa cea mai mare posibilă. Consistentă cu. Ultima reîntoarcere. Octava. Care.

ȘAPCA: Care ce?

(Afară gramofonul începe să zbiere Orașul sfânt.)

STEPHEN (Deodată): Care a mers până la capătul lumii ca să nu se străbată pe sine însuși. Dumnezeu, soarele, Shakespeare, un comis voiajor, traversându-se în realitate pe sine însuși devine el însuși acel sine însuși. Stai o clipă. Stai o secundă. Dracu' să-l ia pe-ăla cu scandalul lui pe stradă. Șinele care în sine a fost ineluctabil condiționat să devină. Ecco!

LYNCH (*Cu un chicot ironic, rânjind către Bloom și Zoe Higgins):* Ce discurs erudit, ce spuneți?

ZOE *(Repede):* Dumnezeu să se îndure de capul tău de prăpădit, el știe mai multe decât ai uitat tu în toată viața ta.

(Florry Talbot îl fixează cu o stupiditate obeză pe Stephen.)

FLORRY: Cică vine ziua judecății în vara asta.

KITTY: Nu!

ZOE *(Izbucnește într-un hohot de râs):* Doamne Dumnezeule nedreptule!

FLORRY *(Ofensată):* Păi, scrie și în ziare despre Anticrist! O, mă gâdilă piciorul.

(Vânzătorii de ziare, zdrențăroși, desculți, trăgând după ei un zmeu de hârtie, tropăie prin fața ei, țipând.)

VÂNZĂTORII DE ZIARE: Ediție specială. Rezultatele cursei de cai. Șarpele de mare din Canalul Mânecii. A sosit cu bine Anticristul.

(Stephen își întoarce capul și-l vede pe Bloom.)

STEPHEN: Timpul, timpurile și jumătatea timpului.

(Reuben J. Anticrist, evreul rătăcitor, cu mina gheară deschisă să apuce peste propria lui spinare, pășește împleticindu-se. Peste șale are petrecută o desagă de pelerin din care ies polițe și note de plată neonorate. Peste umăr are o prăjină de cârligul căreia atârnă trupul leoarcă al singurului său băiat, salvat din apele Liffey-ului, agățat de turul pantalonilor. Un vârcolac cu chipul lui Punch Costello, deșelat, cocoșat, hidrocefal, cu

nasul proeminent și fruntea teșită și nas de Ally Sloper, țopăie săltând și dându-se tumba prin întunericul care se lasă tot mai adânc.)

TOȚI: Ce-i asta?

VÂRCOLACUL *(Cu fălcile tremurându-i, se bâțâie încoace și încolo, holbându-și ochii, cu brațele răschirate, ghearele desfăcute, și pe urmă deodată ițindu-și chipul fără buze printre coapsele depărtate): II vient! Cest moi! L'homme qui rit! L'homme primigene! (Se rotește pe călcâie cu țipete de derviș.) Sieurs et dames, faites vos jeux! (Se lasă pe vine, chicotind tare. Mici artificii în formă de planete* ti *zvâcnesc din mâini). Les jeux sont faits! (Planetele năvălesc exprimându-se în pocnete și trosnete.) Rien n'ua plus. (Planete, baloane sclipitoare plutesc în sus prin aer,* se *sting. El țopăie mai departe în gol.)*

FLORRY *(Căzând într-o torpoare, făcându-și în taină vruce):* Sfârșitul lumii!

(Un efluviu femeiesc, călduț, emană din trupul său. Obscuritatea nebuloasă pătrunde peste tot spațiul. Prin ceața rotitoare de afară gramofonul zbiară mai presus de icnetele de tuse și zgomotul de tropăituri.)

GRAMOFONUL:

Ierusalime!
Deschide-ți porțile și cântă
Osana…

(O rachetă țâșnește spre cer spărgându-se cu zgomot. O stea albă cade din ea proclamând sfârșitul tuturor lucrurilor și a doua sosire a Profetului Ilie. Pe o sfoară invizibilă infinită întinsă dinspre zenit spre nadir Sfârșitul Lumii, o caracatiță cu două capete în fustanelă colorată, bască și tartan, se zvârcolește prin noroi, făcând tumbe, sub chipul Celor Trei Picioare ale Omului din Insula Man.)

SFÂRȘITUL LUMII *(Cu accent scoțian):* Cine mai dansează dansul de pupa, dansul de pupa, dansul de pupa?

(Mai presus de îmbulzelile lunecătoare și de icnetele de tuse, se înalță tot mai sus vocea Profetului Ilie, aspră precum un trosnet de floricele. Se arată și el, transpirând, într-o sutană largă și cu mâneci în pâlnie, cu fața de țârcovnic, asupra unei strane peste care e petrecut drapelul gloriei de demult americane. Bate cu pumnii în balustradă.)

PROFETUL ILIE: Fără lătrături, vă rog, în incintă. Jake Crane, Sue Creola, Dave Campbell, Abe Kirschner, dacă tușiți tușiți cu gura închisă. Vă spun, eu sunt aici marele om pe toată linia de transmisie. Băieți, acuma e de noi. Ora Domnului Dumnezeu este 12.25. Lăsați vorbă la mama că sunteți aici. Grăbiți pariurile și-aveți cartea cea mare în mână. Haideți cu toții, dați zor încoace! De-aici aveți biletu' direct spre veșnicie, fără oprire. Doar o singură vorbă. Sunteți oameni serioși sau niște cârpe? Dacă vine a doua venire la Coney Island sunteți gata? Florry Christ, Stephen Christ, Kitty Christ, Lynch Christ, numai de voi ține să simțiți pe pielea voastră forța cosmică. Vă e frică cumva de forța cosmică? Nu. Fiți de partea îngerilor. Fiți prizme. Aveți în voi înșivă chestia, șinele cel mai de sus. Numai de voi depinde și-o să stați alături de Isus, de Gautama, de Ingersoll. V-ați prins cu toții în vibrație? Eu zic că da. Puneți doar gura, o secundă, și cerul vă pică în poală. V-ați prins? E, pe cinstea mea, o chestie sigură. Cea mai mare chestie. Ceva imens, supersomptuos. Vă reface centrii vitali. Vă vibrează. Eu știu bine, că și eu sunt vibrator. Să lăsăm gluma la o parte și să ne ducem la culcare. A.J. Christ Dowie și filosofia armonicală, nu v-ați prins? O.K., strada șaișnouă numărul șapteșapte. Ați notat? Asta e. Chemați-mă la soarefon orieând. Prăpădiților, nici n-aveți nevoie de mărci pe plic. (Țipă.) Și acuma cântul nostru de glorie. Cu toții cu toată inima în cântec. Și încă o dată. (Cântă.) Ieru…

GRAMOFONUL *(Acoperindu-i vocea):* Târfosalaminiarag-hhuuuuh… *(Discul scârțâie sub ac.)*

CELE TREI TÂRFE *(Acoperindu-și urechile, schelălăind):* Ahhâk!

PROFETUL ILIE *(În cămașă, cu mânecile suflecate, negru la față, strigă din toate puterile, cu brațele ridicate în aer):* Tu, Marele Frate, de acolo sus, domnule Președinte, ai auzit ce stăteam tocmai să-ți spun. Sigur, poți să spui că cred din tot sufletul în tine, dom'le Președinte, domnule, și simt eu acuma că domșoara Higgins și domșoara Ricketts au și pornit-o pe calea credinței. Sigur, pot să spun sus și tare că nici n-am văzut femeiușcă mai speriată, domșoara Florry, decât te-am văzut pe matale. Domle Președinte, vino domle și ajută-mă să le mântui pe dragele noastre surori. *(Face cu ochiul la public.)* Domnu' Președinte al nostru, de-nțeles a înțeles, da' el tot nu scoate niciun cuvânt, nu domnule.

KITTA-KATE: Am uitat de mine cu totul. Într-un moment așa de slăbiciune m-am dus și-am făcut ce-am făcut pe dealul Constituției. Pe

mine m-a confirmat episcopul. Sora mamei s-a măritat cu un Montmorency. Un instalator, ăsta a fost nenorocirea mea când eram și eu mai tânără și la trup curată.

ZOE-FANNY: L-am lăsat să mi-o vâre înăuntru așa de amoru' artei.

FLORRY-TERESA: A fost ca urmare a unei băuturi cu porto peste Hennessyul de trei stele că m-am făcut vinovată cu Whelan când s-a strecurat în patu' meu.

STEPHEN: La început a fost cuvântul, la sfârșit lumea fără sfârșit. Binecuvântate fie cele opt fericiri.

(Fericirile, Dixon, Madden, Crotthers, Costello, Lene-han, Bannon, Mulligan și Lynch în halate albe de studenți la medicină, câte patru în rând, pas de gâscă, tropăie prin fața lui în marș zgomotos.)

FERICIRILE *(Incoerente):* Bere bou buldog bivolnăimit bișniță barnum bubugoiul bebiscop.

LYSTER *(în pantaloni scurți de nuanță neagră quaker și cu pălărie cu boruri largi, spune cu voce discretă):* El e prietenul nostru. Nu-i nevoie să-i spun pe nume. Caută și tu lumina.

(Trece în pas de dans. Best își face intrarea în halat de frizer, frumos spălat și scrobit, cu buclele pe moațe de hârtie. Ti conduce pe John Eglinton care e îmbrăcat în kimono de mandarin din mătase de Nankin cu litere ca niște șopârle și o pălărie înaltă ca o pagodă.)

BEST *(Surâzând, își ridică pălăria dând la iveală un craniu ras de pe creștetul căruia se înalță țepoasă o coadă legată cu o panglicuță portocalie cu fundă):* L-am făcut gigea. Un lucru al frumuseții, știți și dumneavoastră, cum zice Yeats, vreau să spun Keats.

JOHN EGLINTON *(Produce o lanternă oarbă cu capac verde și îi îndreaptă raza de lumină spre un colț, cu accent* mușcător): Estetica și cosmetica sunt pentru budoar. Eu sunt pentru adevăr. Adevărul gol goluț pentru omul simplu gol goluț. Oamenii din Tanderagee vor faptele și au chiar de gând să le și afle.

(În conul de lumină al lămpii, în spatele grămezii de cărbuni, olav, cu ochii sfinți, se vede meditând posomorât chipul lui Mananaan Macur, cu bărbia sprijinită pe genunchii ridicați. Se scoală încet în picioare. Un vânt rece marin suflă dinspre mantia-i druidică. În jurul capului i se încolăcesc țipari mari și mici, Trupul îi e încrustat cu ierburi de mare și scoici. În

mina dreaptă ține o pompă de bicicletă. În mina stingă ridică, ținându-l de gheare, un crab uriaș.)

MANANAAN MACLIR *(Cu voce de valuri):* Aum! Hek! Ual! Ak! Lub! Mor! Ma! Ioghinul alb al zeilor. Piman-drul ocult al lui Hermes Trismegistul. *(Cu voce de vânt șuierător de mare.)* Punarjanam patsypunjaub! Nu mă las eu tras pe sfoară. A spus cineva, păzește-te de stânga, cultul lui Shakti. *(Cu țipăt de păsări de furtună.)* Shaktim Shiva! întunecatule ascunsule tată! *(Lovește cu pompa de bicicletă crabul pe care-l ține în mina stingă. Pe cadranul ori-când gata să-l ajute lucesc cele douăsprezece semne ale zodiacului. Geme cu vehemența oceanului dezlănțuit.)* Aum! Baum! Pyjaum! Eu sunt lumina căminului, eu sunt untul visător smântânitor.

(O mână scheletică de luda sugrumă lumina. Lumina verde se face violetă. Jetul de gaz geme șuierător.)

JETUL DE GAZ: Poaah! Pfuiiii!

(Zoe aleargă spre sfeșnic, și aplecându-și un picior ajustează flacăra.)

ZOE: Cine are o țigară, dacă tot sunt aici?

LYNCH *(Aruncând o țigară pe masă):* Ține.

ZOE *(Cu capul aplecat pe o parte, cu mândrie ironică):* Așa se oferă iarba unei doamne? *(Se întinde să aprindă țigareta la flacăra de gaz, răsucind-o încet, arătându-și tufele cafenii de la subsuori. Lynch îi ridică cu gest îndrăzneț cu bețigașul o pulpană a furoului. Goală pe deasupra jartierelor, carnea ei apare sub smaragdinul mătăsii de un verde de nixă. Ea pufăie calmă din țigară.)* Vezi negul meu de frumusețe de pe poponeață?

LYNCH: Nu mă uit.

ZOE (Face ochi *de oaie):* Nu? Nu faci tu așa ceva. Vrei să sugi lămâia? *(Afectând un aer rușinos, cu ochii mici aruncă o privire dintr-o parte spre Bloorn, pe urmă se întoarce spre el scoțându-și pulpana din bețigașul lui Lynch. Fluid albastru se revarsă din nou peste trupul ei. Bloom se ridică în picioare surâzând lasciv învârtindu-și degetele mari. Kitty Ricketts își linge degetul mijlociu cu puțină salivă și privindu-se în oglindă își netezește sprâncenele. Lipoti Virag, basilicogramatic, cade cu repeziciune prin horn și face doi pași la stânga pe niște picioroange stângace trandafirii. E înfofolit ca un cârnat în mai multe paltoane și poartă pe deasupra un macferlan cafeniu sub care strânge la piept un sul de pergament. În ochiul*

stâng îi fulgeră monoclul lui Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall Farrell. Pe cap i s-a cocoțat un pshent egiptean. Peste urechi i se înalță câte o pană de gâscă.)

VIRAG *(Bătând călcâiele, înclinându-se):* Mă numesc Virag Lipoti din Szombathely. (*Tușește uscat, gânditor.)* Goliciunea promiscuă este mai peste tot la vedere aici, s-ar zice. În chip inadvertent văzută din spate ea a dezvăluit tocmai faptul că nu poartă acele vestminte mai curând intime cărora tu le ești atât de devotat. Sper că ai remarcat semnul de injecție pe coapsă? Bun.

BLOOM: Tatamoșule. Stai…

VURAG: Numărul doi pe de altă parte, cea cu rujul cireșiu și scufia de cap albă, al cărui păr datorează nu puțin elixirului nostru tribal de lemn de gofer, e în costum de stradă și strânsă tare în corset, aș zice, după felul în care stă pe scaun. E cu osul de balenă în gât, ca să spunem așa. Zi și tu dacă n-am dreptate, eu am înțeles dintotdeauna că acțiunea făpturilor omenești prin care-și arată colțul din lenjerie te-a atras de când te știu prin forța înclinațiilor tale exhibiționistice. Cu un cuvânt. Hipogrif. N-am dreptate?

BLOOM: E cam slabă.

VIRAG *(Afabil):* într-adevăr! Bine ai observat, și buzunarele astea paner la fustă și umflăturile ușoare sunt făcute să te ducă cu gândul la șolduri ample. Cumpărături de la cine știe ce solduri pentru care l-a muls pe vreun elefant. Finețuri de profesionistă ca să-nșele ochiul. Bagă de seamă ce atentă e să-și scuture firele de praf. Nu pune pe tine mâine ce poți să porți azi. Paralaxă! *(Dând nervos din cap.)* Mi-ai auzit creierul cum a pocnit odată? Polisilabaxă!

BLOOM *(Sprijinindu-și cotul în palma celeilalte mâini, cu degetul arătător la obraz):* Pare tristă.

VIRAG *(Cinic, cu dinții de viezure dezgolindu-i-se gălbui, își trage în jos ochiul stâng și latră răgușit):* Minciuni! Să te păzești de aerul ăsta de mironosiță și de straiele negre. Crin pe aleea din dos. Toate au nasturele acela de holtei pe care l-a descoperit Rualdus Colombus. Fă-o răsturnica. Fă-o porumbica. Cameleoană. (Mai bine *dispus.)* Și așa, atunci, permite-mi să-ți atrag atenția asupra exemplarului numărul trei. E o grămadă din ea la vedere cu ochiul liber. Observă masa de materie vegetală oxigenată de pe

craniul ei. Și uită-te cum saltă! Rățușca urâtă a serii, cu plasele lungi și trăgând greu la chilă.

BLOOM *(Cu regret):* Asta dacă ești cu tunul pe covertă.

VIRAG: Vă putem oferi de toate calitățile, diluate, medii, de esență tare. Banii jos și la alegere. Ce fericit ai putea fi cu oricare din ele…

BLOOM: Cu?…

VIRAG *(Arătându-și vârful limbii rotit în sus):* Mium! Uite colo. Are carură largă. E bine căptușită cu un strat considerabil de grăsime. Cu toate caracteristicile mamiferei în ce privește armătura bustului, remarci că are bine la vedere două protuberante de dimensiuni foarte respectabile, ’nclinate să cadă în farfuria de supă de la prânz, în vreme ce la spate mai jos sunt două protuberante suplimentare, sugerând un rect puternic și tumescent la palpare care în nu lasă nimic de dorit în ce privește compactitatea. Asemenea părți cărnoase sunt produsul unei îngrijiri atente, Când le îndopi, ficatul lor ajunge de o mărime elefantină. Dumicați de pâine proaspătă unse cu ferigă grecească și gumă benjaminică și făcute să alunece în jos cu căni de ceai verde, astea le dăruie în scurta lor existență niște pernuțe naturale de o rotunjime chiar colosală. Se potrivește cu vederile tale, nu? Oale cu carne egipteană să-ți lase gura apă. Să te desfeți cu ele. Licopodium pentru mâncă-rime. *(I se contractă gâtul.)* Poc și bang! Uite că iar începe.

BLOOM: Nu-mi place negul ăla.

VIRAG *(Arcuindu-și sprâncenele):* Pune și tu un inel de aur. Se zice c-ajută. *Argumentum ad feminam,* cum ziceam în bătrâna Roma și la grecii vechi pe vremea consulatului lui Diplodocus și Ichtyosaurus. Pentru rest, remediul suveran al Evei. Nu-i de vânzare. Numai de-nchiriat. Hughenotic. *(Se crispează.)* E-un sunet ciudat. *(Tușește încurajator.)* Dar poate e doar un neg. Presupun c-ai să ții minte ce te-am învățat eu în privința asta? Făină de grâu cu miere și nucșoară.

BLOOM *(Gânditor):* Făină de grâu cu licopodium și silabariu. Ce chin. A fost o zi neobișnuit de obositoare, o adevărată înșiruire de accidente. Stai. Vreau să spun, ziceai că sângele de neg face negi…

VIRAG *(Cu severitan, cu nasul îngroșat, cu ochiul clipindu-i într-o parte):* Nu mai tot învârti din degete și caută și tu să te gândești nițel. Vezi, ai uitat. Mai repetă și mnemotehnica. *La causa e sânta.* Tara. Tara. *(Aparte.)* își aduce el aminte.

BLOOM: Rozmarin te-am mai auzit că spuneai sau puterea de voință asupra țesuturilor parazitare. Dar la urma urmei nu știu. Atingerea cu mâna moartă vindecă. Mnemo?

VIRAG *(Încălzindu-se):* îți spun eu. Îți spun. Chiar așa. Tehnică. *(Se bate cu energie peste piept unde are sulul de pergament.)* Cartea asta îți spune cum să procedezi cu toate detaliile descrise așa cum trebuie. Consultă indicele pentru teama și agitația stârnite de aconită, melancolia muriaticilor, pulsația priapică. Virag are să vă vorbească acum despre amputare. Vechea noastră cunoștință formolul. Trebuie lăsați să se usuce de foame. Îi tai cu firul de păr de cal pe sub adâncitura gâtului. Dar ca să trecem la felul bulgarilor și bascilor, te-ai lămurit dacă-ți plac sau nu-ți plac femeile în vestminte, bărbătești? *(Chicotind uscat.)* Vroiai să-ți consacri un an întreg studiului problemei religioase și în lunile de vară din 1882 să înscrii cercul în pătrat și să câștigi premiul acela de un milion. Rodie! De la sublim la ridicol e doar un pas. Pijama, să spunem? Sau în pantalonași și ciorapi bufanți, închiși? Sau, să luăm cazul, combinezoane mai fistichii, fuste pantaloni *(Croncăne disprețuitor.)* Cucurigu!

(Bloom le examinează nesigur pe cele trei târfe, pe urmă privește în lumina voalată violetă, ascultând molia atoatezburătoare.)

BLOOM: Atunci aș fi vrut să fi terminat acum. Cămașa de noapte n-a fost niciodată. De unde și aceasta. Însă și ziua de mâine este o nouă zi care va să fie. Trecutul este astăzi. Ceea ce acum este va fi atunci mâine așa cum a fost va să fie trecutul ieri.

VIRAG *(Vârându-se în urechea lui, cu șoaptă insistentă):* Insectele de zi își petrec scurta lor existență în acte repetate de coitus, ispitite de mirosul femeilor inferior frumoase posedând o vervină pudendală extinsă în regiunea dorsală. Frumoasa frumușică! *(Ciocul lui galben de papagal sporovăie mai departe, nazal.)* Circula un proverb prin munții Carpați la anul sau pe la anul cinci mii cinci sute și cincizeci al erei noastre. O linguriță de miere îl va atrage pe prietenul nostru Brunul mai mult decât jumătate de duzină de butoaie de oțet de malț de categoria întâi… Bâzâitui bursului le excită pe balbine. Dar să lăsăm astea. Am mai putea ataca altă dată subiectul acesta. Am fost foarte încântați, noi aceștia. *(Tușește și, aplecându-și fruntea, își freacă nasul, gânditor, cu palma făcută căuș.)* Ai să constați că insectele astea de noapte urmează lumina. O iluzie de ținut minte căci amintește-ți de ochii lor complecși care nu se pot adapta. Pentru

toate problemele astea dificile vezi cartea a 17-a din tratatul meu Principii *fundamentale de sexologie* sau *Pasiunea iubirii* despre care dr. L. B. Spune că e senzația anului în domeniul aparițiilor de cărți. Unele, de exemplu, mai sunt care au mișcări automate. Observă. Aceasta este soarele ei. Pasăre de noapte, soare de noapte, cartier de noapte. Vino după mine! Charley! Bâz!

BLOOM: Albină sau muscă albastră și mai zilele trecute umbra pe perete rătăceam așa într-o doară mi-a și intrat sub cămașă și ce-a mai fost să…

VIRAG *(Chipul impasibil, râde cu inflexiuni ample, feminine):* Splendid! Musca spaniolă la el în prohab sau cum ar veni plasture de muștar dublu. *(înghite lacom gâlgâind din gușă, ca un curcan.)* Uite curcanu! Uite curcanu! Unde suntem? Sesam, deschide-te! Vino până afară! *(Își desfășoară grăbit pergamentul, și citește, nasul licărindu-i ca un licurici alunecându-i îndărăt peste literele pe care le urmărește cu mina.)* Stai, bunule prieten. Îți aduc răspunsul. Stridiile și șampania sosesc în curând. Eu sunt cel mai bun bucătar. Bivalvele astea suculente au să ne fie de ajutor, și trufele de Perigord, bulbi presărați pretutindeni prin tainicul omnivorosul porc, leacuri fără pereche pentru cazuri de debilitate nervoasă sau viragită. Chiar dacă miros urât. Înțeapă frumos. *(Dă din cap cu ironie cotcodăcitoare.)* Glumă. Cu monoclul lipit de oculă.

BLOOM *(Absent):* Din punct de vedere ocular cutiuța bivalvă a femeii e mai rea. Întotdeauna Sesam, deschide-te. Sexul bifurcat. De asta le-ar fi frică de viermi, de târâtoare. Totuși Eva și șarpele contrazic teoria asta. Nu-i fapt istoric. Comparație evidentă pentru ce spuneam eu. Șerpii chiar, și ei sunt pofticioși după lapte de femeie. Șerpuie mile întregi prin pădurile omnivore să sugă suculent pieptul ei până îl seacă. Ca matroanele astea romane cu globurile legănându-li-se glumeț despre care citești în Elephantuliasis.

VIRAG *(Protuberându-și botul înainte, cu riduri aspre, ochii pietroși, închiși în extaz, palmele legănându-i-se psalmodiază monoton):* Că vacile cu ugerele atârnându-le care le au și care știe…

BLOOM: Îmi vine să urlu. Iartă-mă. Ce? Așa. *(Repetă.)* Spontan căutând vizuina saurianului ca să-și încredințeze țâțele sucțiunii lui avide. Furnica mulge aphisul. *(Profund.)* Instinctul, asta conduce lumea. Întru viață. Întru moarte.

VIRAG *(Cu capul aplecat într-o parte, își arcuiește spinarea și cu umerii cocoșați ca niște aripi fixează cu ochi tulburi molia, arată spre ea

cu o gheară cornută, strigă): Cine-i Gigi? Cine-i scumpul Gerald? O, mult mi-e teamă că rău are să se ardă. N-ar vrea cineva care tot n-are treabă acuma să preîntâmpine catastrofeala fluturând un șervet de masă așa mai frumos scrobit? *(Miaună)* Pis pis pisicuță. *(Oftează, își îndreaptă trupul, se trage înapoi și privește chiorâș cu falca atârnându-i.)* Ei, ei. Se trage și el la odihnă curând de tot.

Sunt și eu un lucru mic, lucru mic,
Tot zburând când e vânt mic,
Jur de-a roata dau ocol,
Dar odată-am fost și mare
Și acuma dau din gheare,
Cu aripi fluturătoare!
Oare!

(Se azvârle în abajurul violet dând zgomotos din aripi): Ce frumoase ce frumoase ce frumoase ce frumoase ce frumoase fuste unduioase.

(Intrând din stânga și coborând cele două trepte pășește Henry Flower înaintând spre centrul scenei. Poartă mantie neagră și sombrero cu pană și borurile atârnându-i peste chip. Are în mâini o ghitară cu corzi de argint și o pipă de bambus cu țeava lungă tip Jacob, cu capul ca un chip de femeie. Pantaloni de catifea negri și pantofi cu catarame de argint. Chipul romantic al Mântuitorului cu buclele revărsate peste umeri, barbă și mustăți subțiri. Picioarele de păianjen și labele de vrabie sunt cele ale tenorului Mario, prințul de Candia. Își netezește frizura gominată și își umezește buzele trecându-și peste ele drăgăstos limba).

HENRY *(Vocea scăzută dulceagă strunindu-și strunele ghitarei):* E o floare înfloritoare - bluum.

(Virag, iritat, cu fălcile încleștate, privește mai departe fix în lumina lămpii. Bloom fixează grav ceafa lui Zoe. Henry își întoarce cu gest galant bărbia dublă spre pian.)

STEPHEN *(Aparte):* Cântă cu ochii închiși. Imită-l pe tata. Îmi umplu burta cu carne de porc. Prea mult deodată. Am să mă ridic acuma și-am să mă duc spre. Mi-nchipui că ea este. Steve, tare mai ești vorbăreț astăzi. Trebuie să-i fac o vizită bătrânului Deasy sau să-i trimit o telegramă, întrevederea noastră de astăzi dimineață mi-a lăsat o în-tipăritură de neșters. Prin toate vârstele noastre. Vă scriu mai pe larg mâine. De fapt,

acuma sunt aproape beat. *(Mângâie iarăși clapele pianului.)* Acuma un acord în minor. Da. Nu prea mult însă.

(Almidano Artifoni întinde un sul de note muzicale mișcând viguros din mustăți.)

ARTIFONI: *Ci rifletta. Lei rovina tutio.*

FLORRY: Cântă-ne ceva. Vechiul cântec al iubirii.

STEPHEN: Nu sunt în voce. Eu sunt un artist cu totul sfârșit. Lynch, ți-am arătat scrisoarea aia cu lăuta?

FLORRY *(Alintându-se):* Pasărea care nu poate să cânte și care nu vrea să cânte.

(Gemenii siamezi, Philip Beatul și Philip Treazul, profesori la Oxford manevrând mașini de tuns iarba apar în cadrul ferestrei. Amândoi poartă pe față masca lui Matthew Arnold.)

PHILIP TREAZUL: Ascultați și voi de sfatul prostului. Nu e bine totul. Socotiți și voi cu un căpețel de creion, ca idiotul. Ai primit trei lire și doișpe șilingi, două bancnote, o monedă de o liră și două coroane, și dacă-ar ști tinerețea. Banii-n oraș, banii pe mare, Moira, Larchet, spitalul pe strada Holles. La Burke. Ce mai spui? Am ochii pe tine.

PHILIP BEATUL *(Nerăbdător):* Dă-o dracului, omule. Du-te dracului! Eu mi-am plătit drumul. Dac-aș putea să văd ce-i cu octavele. Reduplicarea personalității. Cine era mi-a spus cum mi-a spus cum îi zice? *(Tunzătoarea de iarbă începe să-i vâjâie.)* A, da. *Zoe mou sas agapo.* Știam eu c-am mai fost pe aici și înainte. Când nu-i așa cartea de vizită a lui Atkinson care o am la mine? Mac nu știu cum. Ce mai mac. Spunea că, stai nițel, Swinburne, nu?

FLORRY: Și cu cântecu-ăla ce faci?

STEPHEN: Duhul vrea dar trupul e slab.

FLORRY: Ești cumva de la colegiu de la Maynooth? Semeni cu unul pe care-l știu eu de acolo.

STEPHEN: Am plecat acuma. *(Aparte.)* Subtil mai sunt.

PHILIP BEATUL și PHILIP TREAZUL *(Tunzătoarele torcând cu foșnete de fire de iarbă):* Subtil tiptil. Te-au dat afară, Te-au dat afară. Dar, a propos, mai ai chestia aia, cartea, toiagul de frasin? Da, uite-o, uite-o. Subtil tiptil te-au cam dat afară nițel. Ține-te-n formă. Fă ca noi.

ZOE: A fost un preot aici acuma două nopți și zor nevoie să-și facă interesul cu pardesiul pe el bine încheiat până sus. Nu trebuie să te-ascunzi,

zic. Știu că ai guler de preot romano-catolic.

VIRAG: Perfect logic din punctul lui de vedere. Păcatul omenesc. (Aspru, *pupilele dilatându-i-se.)* La dracul eu papa. Nimic nou sub soare. Eu sunt Virag cel care-am dat în vileag secretele călugărilor și fecioarelor. Pentru ce-am părăsit eu biserica romană. Citiți aici despre preot, despre femeie și despre confesional. Penrose. Flutură Spânzurătoare. *(Se crispează tot.)* Femeia, desfăcându-și cu rușine dulce cingătoarea ei de sfoară își oferă bucățica aproape umedă ligamentului bărbătesc. La scurtă vreme după ce bărbatul îi dăruise femeii hălci de carne de fiară de junglă. Femeia își arată bucuria acoperindu-se în vremea asta cu blănuri. Bărbatul îi iubește aceea cu lunganul lui cel mare și țeapăn. *(Strigă.) Coactus volui,* pe urmă femeia, amețită, fuge. Bărbatul cel puternic o apucă de încheietura mâinii. Femeia schelălăie, mușcă, scuipă. Bărbatul, acum fioros, mânios, o pocnește tare peste fundul ei gras. *(Se învârtește după propria-i coadă.)* Piffpaff! Popo! (Se *oprește, strănută.)* Pcip! (își *mișcă fundul.)* Prrrrht!

LYNCH: Sper că i-ai aplicat bunului părinte o penitență. De nouă ori să cânte gloria pentru că și-a-mpușcat episcopul.

ZOE *(Scoate un sigiliu de fum prin nări):* N-a putut stabili contactul. Numai, mă-nțelegi, senzația. Pe uscatelea.

BLOOM: Săracul de el!

ZOE *(Neglijentă):* Decât că ce i s-a întâmplat.

BLOOM: Cum așa?

VIRAG *(Un rictus diabolic de întunecată luminozitate contractându-i chipul, își împinge gâtul slăbănog înainte, își ridică botul de vițel și mugește): Verfluchte Goim!* Avea tată, patruzeci de tați. Nici n-a existat vreodată. Un porc. Avea două picioare stingi. Era Iuda Iacchias, un eunuc libian, bastardul papei. (Se *apleacă pe labele dinainte, chircite, cu coate țepene îndoite, cu ochiul agonizându-i în capul fără gât, plat și schelălăie peste lumea amuțită.)* Fiu de târfă. Apocalipsul.

KITTY: Și Mary Shortall care era la spitalu de de-alea cu boala sfinției de-a luat-o de la Johnny Porumbelul ăla cu șapca albastră și-a făcut și un copil cu el care nu putea să-nghită și s-a înecat de epilepsie în saltea și-au dat cu toții la lista de subscripție pentru înmormântare.

PHILIP BEATUL *(Grav): Qui vous a mis dans cette fichue position, Philippe?*

PHILIP TREAZUL (Vesel); *C'etait le sacre pigeon, Philippe,*

(Kitty își scoate acele care-i țin pălăria și și-o lasă calmă deoparte, tapetându-și părul vopsit. Și un cap mai frumos, mai atrăgător cu bucle mai seducătoare nu s-a văzut vreodată pe umerii vreunei târfe. Lynch își pune pe cap pălăria ei. Ea i-o smulge.)

LYNCH *(Râde):* Pentru asemenea plăceri le-a inoculat Metchnikoff pe maimuțele antropoide.

FLORRY *(Aprobă din cap):* Ataxie locomotrice.

ZOE *(Veselă):* Hoho, ca-n dicționare.

LYNCH: Trei fecioare înțelepte.

VIRAG *(Scuturat de frisoane cu spumă profuză galbenă* pa *buzele slăbănoage de epileptic):* Ea a tot vândut filtruri de dragoste, ceară albă, floare de portocal. Panther, centurionul roman, a pângărit-o cu genitoriile lui. *(Scoate o limbă tremurătoare, fosforescentă, de scorpion, cu mina la furcă).* Messia! I-a spart timpanul. (Cu *țipete năclăite de babuin, își scutură șoldurile în spasmuri cinice.)* Hik! Hek! Hak! Hok! Huk! Kok! Kuk!

(Ben Jumbo Dollard, rubicond, musculobond, cu nări păroase, cu barbă stufoasă, cu urechi de varză, cu piept slăbănog, cu părul vâlvoi, cu labe bălăngănindu-i greoi, se ridică în picioare, șoldurile și părțile genitale arătându-i-se strânse într-o pereche de pantaloni de baie negri uriași.)

BEN DOLLARD *(Pocnind castaniete în labele lui uriașe grase, scoate iodele joviale, pe un ton adânc de bas):* Când iubirea-mi soarbe sufletul arzător.

(Fecioarele, Sora Callan și Sora Quigley, trec furtunoase prin corzile ringului și-l strâng tare în brațele lor desfăcute.)

FECIOARELE *(Inecându-se):* Big Ben! Ben Macchree!

O VOCE: Puneți mâna pe-ăla cu pantalonii strâmbi.

BEN DOLLARD *(Pocnindu-se peste coapse, cu râs abundent):* Puneți voi mâna acuma dacă puteți.

HENRY *(Mângâind la pieptul său un cap tăiat de femeie, murmură):* Inima ta, iubito. *(își ciupește coardele lăutei.)* Când întâi te-am văzut…

VIRAG *(Descojindu-și pieile, risipindu-și penajul înfoiat):* Prostii! *(Cască, arătându-și gâtlejul negru cum e cărbunele și-și închide fălcile împingându-și-le în sus cu sulul de pergament.)* Acestea zise, îmi fac acuma ieșirea. Adio. Rămâneți cu bine. *Dreck!*

(Henry Flower își netezește repede cu un pieptene de buzunar mustățile și barba și-și umezește cu salivă pârul. Conducându-se după sabie,

alunecă spre ușă, harpa lui mare târându-se după el. Virag ajunge la ușă din două salturi enorme, cu coada în sus, și lipește abil de perete o muscă mare de hârtie, strivind-o cu capul.)

MUSCA DE HÂRTIE: K. II, afișajul interzis. Strict confidențial. Dr. Hy Franks.

HENRY: Totu-i pierdut acum.

(Virag își deșurubează repede capul și și-l pune la subsuoară.)

CAPUL LUI VIRAG: Cuacu!

(Exeunt unul după altul.)

STEPHEN *(Peste umăr către Zoe):* L-ai fi preferat poate pe pastorul cel belicos care a fondat eroarea protestantă, însă păzește-te de Antisthenes, înțeleptul câine, și de sfârșitul din urmă al lui Arius Heresiarchus. Agonia din closet.

LYNCH: Toți unul și același Dumnezeu pentru ea.

STEPHEN *(Cu reverență):* Și Domnul Atotputernic al, tuturor lucrurilor.

FLORRY *(Către Stephen):* Sunt sigură că ești vreun popă răspopit. Sau vreun călugăr. LYNCH: Chiar și e. Fiu de cardinal.

STEPHEN: Păcat mortal, de cardinal. Călugării marelui șurub.

(Eminența Sa, Simon Stephen Cardinal Dedalus, primatul întregii Irlande, apare în prag, învestmântat în sutană, ciorapi și sandale roșii. Șapte acoliți pitici simieni, și ei în roșu, păcatele cardinale, îi țin în sus trena, holbându-se pe sub ea. Poartă pe cap o bonetă de mătase mototolită, așezată într-o parte. Își ține degetele mari la subsuori și palmele îi sunt larg desfăcute. De gât îi atârnă un rozariu de dopuri terminându-i-se pe piept cu un tirbușon în formă de cruce. Ridicându-și degetele mari invocă harul din înalturi cu gesturi largi vălurite și proclamă cu pompă găunoasă):

CARDINALUL:

Conservio e captiv, zace pe spate
Zace în tainița cea mai adâncă.
Cătușe și lanțuri strângându-i mădularele toate
Și trăgându-l în sus trei tone și mai mult încă.

(Îi privește pe toți o clipă, cu ochiul drept strâns închis, umflându-și obrazul stâng. Apoi, nemaifiind în stare să-și rețină tisul, se leagănă încoace și încolo cu brațele desfăcute, și cântă cu un umor gros, hohotitor.)

O, săracul, mititelul de el
Pi-pi-pi-pi-picioarele lui erau galbene
Era durduliu, gras și greoi și iute ca șarpele.
Însă un sălbatic așa sângeros
Care-i păștea iarba lui albă frumos
L-a omorât pe sărăcuțul de el,
Dragonul mult iubăreț al lui Nell Flaherty.

(Multitudine de musculițe îi roiesc pe sutană. Se scarpină cu brațele încrucișate peste coaste, strâmbându-se și exclamă):

Sufăr chinurile damnaților. Pe scripca cea sprințară, mulțumire Domnului că vietățile astea mărunte nu sunt unanime. Dac-ar fi m-ar stârpi de pe fața pământului.

(Cu capul pe o parte binecuvântează scurt cu degetul arătător și mijlociu, distribuie săruturi pascale și iese târându-și comic picioarele, clătinându-și boneta într-o parte și într-alta, micșorându-și repede statura până ajunge deopotrivă cu pajii care-i duc trena. Acoliții pitici, chicotind, făcând cu ochiul, dându-și coate, holbându-se, aruncând săruturi cu degetele, ies în zigzag după el. Vocea i se aude îmblânzită de departe, miloasă, masculină, melifluoasă.)

Am să-mi port inima mea către tine,
Am să-mi port inima către tine,
Și suflarea nopții înmiresmate
Are să-mi poarte inima către tine.

(Clanța fermecată se lasă în jos.)

CLANȚA: Țțțțiiiine.

ZOE: Dracu-i acolo în ușa aia.

(O siluetă bărbătească coboară scara trosnitoare și poate fi auzită luându-și impermeabilul și pălăria din cuier. Bloom face fără să vrea un pas înainte și, închizând pe jumătate ușa, în trecere, scoate ciocolata din buzunar și i-o oferă nervos lui Zoe.)

ZOE *(Îl ciufulește cu gesturi grăbite):* Hum. Mulțumesc și ție și maică-ti pentru iepurași. Mă prăpădesc după ce-mi place.

BLOOM *(Auzind un glas bărbătesc în conversație cu târfele din prag, își ciulește urechile):* N-o fi cumva el? După? Sau tocmai pentru că nu? Sau

și-așa, și-așa?

ZOE *(Desface foița de la pachetul de ciocolată):* Și degetele s-au mai făcut greblă și înainte de asta. *(Rupe și ciugulește o bucată, îi dă altă bucată lui Kitty Ricketts și pe urmă se întoarce pisicoasă spre Lynch):* Vrea băiatul bombonica? *(El aprobă din cap. Ea îl provoacă.)* O iei tu sau aștepți s-o capeți? *(El își cască gura cu capul aplecat pe o parte. Ea își rotește mina cu ciocolata spre stânga. El își sucește capul după ea. Ea și-o zvâcnește spre dreapta. El o mănâncă din ochi.)* Prinde-o, fii *aruncă o bucățică. El o prinde cu o clămpănitură abilă și mușcă cu trosnet din ea.)*

KITTY *(Mestecând):* Electricianul cu care am fost la bazar are unele grozave. Pline cu cel mai bun lichior. Și era și viceregele acolo cu madama lui. Ce ne-am mai distrat la călușei. Și-acuma sunt amețită de cap.

BLOOM *(În paltonul de blană al lui Svengali, cu brațele încrucișate și buclă napoleoniană pe frunte, se încruntă într-un exorcism ventrilochic, cu privirile pătrunzătoare de vultur ațintite spre ușă. Apoi, țeapăn, cu piciorul stâng repezit înainte, face o pasă rapidă cu degete poruncitoare și schițează semnul masonic mare, trăgându-și brațul drept în jos de sub umărul stâng):* Du-te du-te du-te, te conjur, oricine-ai fi.

(O tuse și pași de bărbat se aud depărtându-se prin ceața de afară. Chipul lui Bloom se destinde. Își vâră o mină în jiletcă, asumând o poză calmă. Zoe îi oferă ciocolată.)

BLOOM *(Solemn):* Mersi.

ZOE: Mai fă și cum ți se spune. Ține.

(Se *aud tocuri apăsate pe scară.)*

BLOOM *(Ia ciocolata):* Afrodiziac? Mă gândeam eu. Manilia-i calmantă, sau? Mnemo. Lumina tulbure tulbură memoria. Roșul influențează mâncărimea. Culorile afectează caracterul femeilor, atâta cât au ele caracter. Negrul ăsta mă întristează. Mănâncă și ai să fii vesel mâine. *(Mănâncă ciocolata.)* Are influență și asupra gustului, movul. Dar de-atâta vreme n-am mai. S-ar părea că-i ceva nou. Afro. Preotul acela. Trebuie să vină. Mai bine mai târziu decât niciodată. Să încerc cu trufele de la Andrews.

(Se deschide ușa și își face apariția Bella Cohen, o *proxenetă masivă. E îmbrăcată într-un capod ivoriu trei sferturi, cu franjuri la poale și cu ciucuri brodați, și își face vânt mișcând afectată un evantai de corn negru în genul lui Mannie Hauck în rolul lui Carmen. La mina stingă are*

verighetă și inel de siguranță. Ochii îi sunt dați din gros cu cărbune. Are o mustață țepoasă. Fața măslinie îi e lătăreață, ' ușor asudată și cu nasul mare, cu nări rujate portocaliu. Cercei mari de berii îi atârnă greoi din urechi.)

BELLA: Pe cuvântul meu! Sunt toată lac de sudoare.

(Privește în jur la perechile din cameră. Pe urmă ochii i se opresc asupra lui Bloom cu insistență aspră. Evantaiul uriaș trimite o trombă de aer spre fața ei încălzită, peste gât și decolteul amplu. Ochii de șoim îi licăresc.)

EVANTAIUL *(Fluturând grăbit, apoi mai încet):* însurat, după câte văd.

BLOOM: Da… în parte, mi-am rătăcit…

EVANTAIUL *(Deschizându-se pe jumătate apoi iar închizându-se):* Și stăpână e cucoana. Fusta poartă pantalonii.

BLOOM *(Coboară ochii cu rânjet stupid)*; Asta cam așa e.

EVANTAIUL *(Închis de tot acum, se odihnește pe cercelul ei):* Pe mine m-ai uitat de tot?

BLOOM: Da. Nu.

EVANTAIUL *(Închis, sprijinindu-se într-o parte pe șoldul ei):* Pe mine pe ea ea era care-ai visat-o tu înainte? Era atunci ea el tu noi de când ne știam? Toate și aceleași acum că noi?

(Bella se apropie mângâindu-l ușor cu evantaiul.)

BLOOM *(Crispându-se):* Puternică ființă. În ochii mei citești acea așteptare somnoroasă pe care atâta o iubesc femeile.

EVANTAIUL *(Atingându-l ușor):* Ne-am întâlnit. Ești al *A* meu. Soarta a vrut așa.

BLOOM *(Supus cu totul):* Exuberantă femeie. Imens ți-am dus dorința dominației domniei tale. Sunt istovit, părăsit, nu mai sunt tânăr. Stau, ca să spun așa, cu o scrisoare neexpediată purtând marca suplimentară în fața cutiei pe care scrie prea târziu la poșta mare a vieții omenești. Ușa și fereastra se deschid în unghi drept din cauza unui curent de aer de treizeci și două de picioare pe secundă potrivit cu legea corpurilor în cădere. Am simțit chiar în clipa aceasta un junghi de sciatică în mușchiul meu fesier stâng. E în familia noastră. Tata săracul, un văduv, era un adevărat barometru în privința asta. El credea în căldura animală. Paltonul lui de iarnă era căptușit cu blană de pisică. Aproape de sfârșit, aducându-și

aminte de regele David și de Sulamita, împărțea patul cu Athos, credincios lui și după moarte. Scuipatul de câine, cum probabil, că… *(Tresare.)* Au!

RICHIE GOULDING *(Intră pe ușă cu un geamantan în mână):* Cine râde cade-n cursă. Cel mai convenabil în tot Dub. Tocmai bun pentru ficatul și rinichiul princiar.

EVANTAIUL *(Lovindu-l ușor):* Toate au un sfârșit. Fii al meu. Acum.

BLOOM *(Nehotărât):* Chiar acuma acuma? N-ar fi trebuit să mă despart de talismanul meu. Ploaia, am stat pe stânci tocmai când se lăsa rouă, la malul mării, la vârsta mea dintr-un nimic. Orice fenomen are o cauză naturală.

EVANTAIUL *(Arată încet în jos):* Ai voie.

BLOOM *(Privește în jos și vede că ea are un șiret desfăcut la gheată):* Se uită ăștia la noi.

EVANTAIUL *(Arată acum grăbit în jos):* Trebuie.

BLOOM *(Ar vrea și n-ar vrea):* Eu mă pricep să fac noduri minunate la șireturi. Am învățat când eram ucenic și lucram la serviciul de expediție la Kellet. Am experiență. Orice nod spune tot. Permite-mi. E o plăcere. Am mai stat în genunchi o dată astăzi. Au!

(Bella își ridică ușor capotul și, asigurându-și echilibrul, își așază pe marginea unui scaun laba durdulie a piciorului prinsă în gheata de piele și glezna plinuță de tot în ciorap de mătase. Bloom, țeapăn, bătrânicios, se apleacă peste piciorul ei, și cu degete delicate scoate și introduce șiretul.)

BLOOM *(Murmure tandre):* Să fiu un vânzător care probează ghetele la Mansfield, ăsta a fost visul meu cel mai drag din tinerețe, ce bucurie când prinzi șiretul, când îl legi în cruciș tot mai sus în încălțările până la genunchi de piele fină, moale ca mătasea și atât de incredibil de micuțe ale doamnelor din Clyde Road. Chiar mă duceam în fiecare zi să mă uit la manechinul lor de seară de la Raymonde și să-i privesc ciorapul subțire ca pânza de păianjen și degețelul de rubarbă cum se poartă la Paris.

LABA PICIORULUI: Ta miroase-mi pielea asta caldă de capră. Ia cântărește-mi în palmă greutatea mea regală.

BLOOM *(Legând șiretul):* Prea strâns?

LABA PICIORULUI: Dacă dai chix, tu ăsta, îndemânatecule mai mult de-o grămadă, îți dau un picior drept în minge.

BLOOM: Să nu-l bag în gaura greșită cum am făcut în noaptea aia la balul de la bazar. Ghinion. Nodul în butoniera greșită a ei… persoana de

care era vorba. În noaptea aceea când s-a întâlnit cu… Gata!

(Termină de înnodat. Bella își lasă piciorul la pământ. Bloom își ridică încet capul. Fața ei mare, privirea ochilor ei îl izbesc drept în frunte. Ochii lui se fac tulburi, mai întunecați, înconjurați de pungi, nasul i se îngroașă.)

BLOOM *(Mormăie nedeslușit):* în așteptarea noilor comenzi ale domniilor voastre, rămânem, domnilor…

BELLO *(Cu privire aspră de basilisc, voce de bariton):* Câine al dezonoarei!

BLOOM *(Pierdut de iubire):* împărăteasă!

BELLO *(Obrajii greoi căzuți):* Adorator al posteriorului adulterin!

BLOOM *(Plângăreț):* Urieșenia ta!

BELLO: Devorator de fecale!

BLOOMA (Cm *genuflexiune sinuoasă):* Magnificența voastră!

BELLO: Jos! *(O lovește peste umăr cu evantaiul lui)*: Înclină-ți capuncoace! Alunecă-ți piciorul stâng un pas înapoi! Acuma ai să cazi. Cazi! în patru labe!

BLOOMA *(Dându-și ochii peste cap, plină de admirație, închizându-și-i):* O, delicii!

(Cu țipăt ascuțit, de epileptic, cade în patru labe, grohăind, amușinind, zgâriind cu labele la picioarele ei, apoi zace, prefăcându-se moartă, cu ochii strâns închiși, cu pleoapele tremurătoare, aplecându-se la pământ în atitudinea prea excelentului maestru.)

BELLO *(Cu păr buclat, favoriți purpurii, mustață groasă în inele în jurul gurii altminteri rase, moletiere de munte, haină verde cu nasturi de argint, cămașă sport și pălărie alpină cu pană de cocoș de munte, mâinile adânc îngropate în buzunarele pantalonilor, își așază călcâiul pe gâtul Bloomei și și-l apasă acolo):* Să-mi simți greutatea întreagă, închină-te, sclavă uricioasă, în fața tronului călcâielor glorioase ale despotului tău, atât de strălucitoare în dreapta lor mândrie.

BLOOMA *(Subjugată, behăind):* Jur să nu m-abat niciodată de la cuvântul vostru.

BELLO *(Râde gros):* Pe dracu'! Nici nu știi ce te așteaptă. Eu sunt tartorul care are să-ți facă de petrecanie și are să te frângă de tot! Pariez pe un rând de cocteiluri de Kentucky la toată lumea să scot eu viciul din tine, bătrâne. Ia sfidează-mă nițel, te sfidez să mă sfidezi. Și dac-o faci, tremură

de pe acum la gândul torturilor care au să-ți fie aplicate și-ncă în costum de gimnastică.

(Blooma se târăște sub canapea și privește de acolo printre franjuri.)

ZOE *(Desfăcându-și larg furoul s-o ascundă):* Nu-i aici.

BLOOMA *(Închizându-și ochii):* Nu-i aici.

FLORRY *(Ascunzând-o cu capotul ei):* Ea n-a vrut, mititica „domnule Bello. Are să fie cuminte de tot, domnule, vă rugăm.

KITTY: Nu fiți prea aspră cu ea, domnule Bello. Vă rugăm noi să nu, vă rog doamnădomnule.

BELLO *(Căutând s-o momească):* Haide, rățușco. Vreau să-ți spun doar o vorbuliță, scumpo, cât să-ți administrez o corecție. Doar așa să stăm de vorbă, de la inimă la inimă, scumpete. *(Blooma își scoate capul timidă.)* Așa, fetița. *(Bello o înșfacă violent de păr și o trage afară de sub canapea.)* Vreau să-ți dau o bătăiță pentru binele tău acolo unde e mai moale. Cum mai stai cu poponețele tău moale și frumos? O, să vezi ce bine-are să fie, draga mea. Pregătește-te să te pregătești.

BLOOMA (Cu *voce pierdută):* Să nu-mi rupeți…

BELLO *(Sălbatic):* Inelul de nas, cleștii, bastonul cel mare, cârligul de atârnat, cnutul - toate te fac eu să le săruți și în vremea asta au să cânte flautele cum era cu sclavii nubieni de odinioară. De data asta o pățești bine de tot. Am să te fac să ții minte asta câte zile vei mai avea. (I se *umflă vinele de pe frunte, se înroșește la față.)* Am să m-așez pe șaua moale a dosului tău în fiecare dimineață după ce-mi iau micul dejun gustos cu chifteluțe Matterson și o sticlă de bere tare Guinness. *(Sughiță.)* Și-am să-mi sug țigara mea de foi extra de bursă citind *Gazeta Alimentației.* Poate chiar c-am să te tai și-am să te jupoi, în dos, la grajduri, și-am să gust câte o bucățică din tine friptă crocant cu crochete din cutie, rumenit bine ca un purceluș de lapte cu orez și lămâie sau cu murături. Are să usture, îți spun eu. *(îi sucește brațul. Blooma schelălăie, făcându-se mică.)*

BLOOMA: Nu fi rea, doică! Te rog, nu.

BELLO *(Răsucindu-i încă o dată brațul):* încă o dată!

BLOOMA (Țipă): O, chinurile iadului! îmi zvâcnește fiecare nerv din tot trupul!

BELLO *(Urlă):* Perfect, pe dosul grosului generosului general! E lucrul cel mai frumos pe care l-am auzit de șase săptămâni încoace. Haide, nu mă mai face să aștept, dracu' să te ia. *(O lovește peste față.)*

BLOOMA *(Geme):* Mă baţi. Te spun eu…

BELLO: Ţineţi-l la pământ, fetelor, până m-aşez pe el.

ZOE: Aşa. Calcă-l în picioare! Şi eu vreau s-o fac.

FLORRY: Nu, eu s-o fac. Nu fi lacomă tu.

KITTY: Nu, eu, eu. Împrumutaţi-mi-l mie.

(Bucătăreasa bordelului, doamna Keogh, ridată, cu *barbă căruntă, în halat unsuros, cu ciorapi verzi şi saboţi bărbăteşti, murdară toată de făină, cu un făcăleţ plin de aluat crud în mină şi peste braţul dezgolit, îşi face apariţia în uşă.)*

D-NA KEOGH *(Feroce):* Pot să v-ajut? *(Toate o înşfacă pe Blooma şi-o ţintuiesc la pământ.)*

BELLO *(Se lasă pe vine, gemând, aşezându-se peste faţa lui Bloom, pufăind fum gros de ţigară de foi şi mângâindu-şi pulpa grasă):* Văd că Keating Clay Trişorul a fost ales preşedinte la Azilul Richmond şi că în afară de asta rentele preferenţiale Guinness au urcat la şaisprezece şi trei sferturi. Am fost de-a dreptul un tâmpit că n-am cumpărat pachetul ăla de care-mi ziceau Craig şi Gardner. Ăsta-i ghinionul meu, dracul să mă ia. Şi mârţoaga aia *Zvârluga* pe care nimeni nu dădea doi bani a ieşit la douăzeci şi unu. *(îşi împunge mânios ţigara în urechea Bloomei.)* Unde dracu-i scrumiera aia blestemată?

BLOOMA *(Împunsă, sufofesecându-se):* O! O! Monştrilor! N-aveţi milă deloc!

BELLO: La fiecare zece minute ai să mai vrei tu. Ai să te rogi de mine, ai să mă implori în genunchi cum nu te-ai mai rugat niciodată până acuma. *(îi bagă sub nas în gest obscen pumnul cu ţigara aprinsă.)* Ţine aici, sărută asta. Amândouă. Pupă. *(îşi desface picioarele şi strângându-l între coapse, strigă cu glas aspru.)* Hopa aşa! O călărire în zori. Am să te călăresc ca la premiul Eclipsei. *(Se apleacă într-o parte şi-şi strânge calul de testicule, tare, urlând.)* Ho! Am luat-o din loc! Las că am eu ac de cojocul tău. *(îl călăreşte săltându-se peste el.)* Doamna merge la pas şi vizitiul ei la trap şi domnul tropa trop la galop, la galop, la galop.

FLORRY *(Trage de Bello):* Lasă-mă şi pe mine peste el acuma. Tu ai stat destul. Eu am vrut înainte.

ZOE *(Trăgând ea de Florry):* Eu. Eu. N-aţi mai terminat cu el, moinelor?

BLOOMA *(Sufocându-se):* Nu mai pot.

BELLO: Nu, eu mai pot. Stați nițel. *(Își ține respirația.)* La dracu'. Uite. Acuma iese. *(Se destupă pe la spate, pe urmă, strâmbându-se tare produce un vânt zgomotos.)* Na, ține asta! *(Își pune dopul la loc.)* Mda, asta a fost, șaisprezece și trei sferturi.

BLOOMA *(Scăldată în sudoare):* Nu-i de bărbat. *(Miroase.)* De femeie.

BELLO *(Ridicându-se):* Nu așa, una caldă, una rece. Ce-ai căutat ai găsit, De-acuma nu mai ești bărbat, ești a mea cu totul, pusă la jug. Și acuma rochia de penitență. Ai să-ți lepezi hainele bărbătești, înțelegi, Ruby Cohen? și-ai să-ți tragi peste cap și peste umeri rochia asta mătăsoasă, luxurioasă, de mătase, și-asta mai repede, mai repede, auzi.

BLOOMA *(Crispându-se):* De mătase, a spus stăpâna! O, cum foșnește, cum unduiește. Am voie s-o pipăi nițel cu vârful degetelor?

BELLO *(Arată cu degetul spre târfele lui):* Așa cum sunt ele acuma ai să fii tu, dată cu colonie, pudrată cu pudră și cu subsuorile rase proaspăt. Au să-ți ia măsura de-a dreptul pe pielea goală. Au să te strângă tare tare în corsete strâmte de tot de puf moale cu arcuri de oase de balenă, până jos unde ești ca un diamant, după cea mai din urmă modă, și toată silueta ta, mai durdulie acuma decât înainte, are să fie prinsă în rochii cât mai strânse pe trup, cu jupoane cu franjuri și broderii, bineînțeles, cu blazonul calului meu, croite special pentru desuurile lui Alice și cu mirosuri frumoase pentru Alice. Alice să-și simtă jartereluțele. Martha și Maria, poate la început cam sfioase în delicatețuri așa de spumoase direct pe piele cu danțeluțe pe genunchiul gol, și asta ca să-ți aducă aminte…

BLOOMA *(Încântătoare subretă cu obrajii îmbujorați, eu părul ca muștarul, mâini și nas mare bărbătești, gura pofticioasă):* Mi-am pus o singură dată lucrurile ei, așa ca să simt și eu, când stăteam pe strada Holles. Când o duceam mai greu i le spălam eu să facem economie de banii de spălătorie. Cămășile mele le purtam și pe față și pe dos. Făceam o economie, la sânge.

BELLO *(Rânjind):* Servicii din astea mărunte, ca să-i faci plăcere lui mămica, nu? Și cum te mai aranjai de cochet în oglindă, după ce lăsai în jos jaluzelele și-ți sumecai fusta pe pulpe și pe țâțele de țap și-ți luai tot felul de poze de abandon voluptuos, nu-i așa? Ho! ho! Ce-mi mai vine să râd! Cămășuța aia neagră, de ocazie, cică de gală, cu chiloței scurți perverși care plesniseră pe la cusături când au violat-o ultima dată și pe care ți i-a vândut madam Miriam Dandrade de la hotelul Shellbourne, nu?

BLOOMA: Miriam. Neagră. Demimondenă.

BELLO *(Hohotește):* Doamne Dumnezeule, nu mai pot de râs. Ce chestie! Ce drăguță Miriam erai când ți-ai tuns părul de la ușa din dos și zăceai întinsă leșinată pe tot patul tocmai ca baba Dandrade când sta și-aștepta s-o violeze locotenentul Smythe-Smythe, domnul Philip Augustus Blockwell, deputat, Signor Laci Daremo, robustul tenor, Bert cu ochii albaștri, băiatul de la lift, Henry Fleury faimos asemenea lui Gordon Bennett, Sheridan, mulatrul bogat ca un Cresus, campionul universitar de canotaj numărul opt de la colegiul Trinity, Ponto, superbul ei câine Newfoundland, și Bobs, ducesa văduvă de Manorhamilton. *(Hohotește iarăși.)* Doamne, ar face-o să râdă și pe o pisică siameză!

BLOOMA *(Cu mâinile și trăsăturile feței agitându-i-se în ticuri):* Gerald m-a convertit pe mine s-ajung adept al corsetelor strânse, când jucam un rol de fată în piesa *Vice-Versa* în școală. Dragul de Gerald. A prins patima asta înnebunit de corsetul soră-si. Acuma, scumpul de Gerald se dă cu ruj pe buze și-și boiește și pleoapele. Cultul frumosului.

BELLO *(Cu veselie răutăcioasă):* Frumos! Splendid! Să-mi trag sufletul! Și cum te mai așezai pe scaunul de la toaletă, cu grijă, ca o femeie, și-ți ridicai fustele înfoiate acolo, pe scândurile lustruite de alții.

BLOOMA: Asta este știința. Să compari bucuriile pe care le simțim fiecare. *(Grav.)* Și chiar e mai bine în poziția asta, pentru că înainte știu că mă udam pe… BELLO *(Cu multă severitate):* Nu mai vreau nicio neascultare. Uite acolo rumegușul la colț pentru tine. Ți-am spus ce vreau eu, nu? Să faci din picioare, domnul meu! Te-nvăț eu s-o faci ca un jintălman! Dacă ie prind cu o singură picătură pe scutece. Aha! Ca ăla cu măgărița lui Doran ai să vezi cine sunt eu. Păcatele trecutului tău ți se ridică acuma împotrivă. Multe mai sunt. Cu sutele.

PĂCATELE TRECUTULUI *(Cor de voci amestecate)* A contractat un fel de căsătorie clandestină cu cel puțin o femeie în umbra Bisericii Negre. Telefona în minte mesaje de nerepetat unei domnișoare Dunn la o adresă pe strada d'Olier în vreme ce se deda la acte indecente cu aparatul de telefon într-o cabină publică. Cu vorba și cu fapta a încurajat o târfă nocturnă să depoziteze fecale și alte materii într-o gheretă aflată nu în scopuri sanitare pe un maidan. În cinci locuri publice a scris cu creionul inscripții oferindu-și partenera nupțială tuturor bărbaților cu mădulare viguroase. Și lângă fabrica de vitriol care miroase așa urât nu trecea noapte de noapte pe lângă

perechile de îndrăgostiți să vadă dacă și ce și cât de mult putea să vadă? Nu ședea întins în pat, ca un porc de țap, chicotind peste o bucată scârboasă de hârtie de toaletă bine folosită care-i fusese oferită de o prostituată mai uricioasă, excitată cu turtă dulce și cu un mandat poștal?

BELLO *(Fluierând o dată tare)*: Ia spune! Care a fost cea mai revoltătoare faptă obscenă în întreaga ta carieră criminală? Dă-i drumul, vreau povestea toată. Vars-o aici. Fii și tu sincer odată.

(Chipuri neomenești mute se îmbulzesc vrând să intre, rânjind, dispărând, bolborosind, Booloohoom, Poldy Kock, Șirete-de-ghete-de-o-para, scroafa lui Cassidy, tânărul orb, Larry Rinocerul, fata, femeia, târfa, cealaltă, și…)

BLOOMA: Nu mă-ntreba. Încrederea noastră reciprocă. O stradă a plăcerii. Nu m-am gândit decât la jumătate din… îți jur pe tot ce am mai sfânt…

BELLO *(Peremptoriu):* Răspunde. Lepădătură dezgustătoare! Insist să aflu tot. Spune-mi ceva să mă mai amuze, ceva scârbos sau o poveste cu strigoi mai sângeroasă, sau vreun vers, repede, repede, repede! Unde? Cum? Când? Cu câți? îți dau timp exact trei secunde. Unu! Doi! Tr…!

BLOOM *(Docil, bâlbâindu-se):* M-am dezdezdezgustat, într-un dezdezdezguustător…

BELLO *(Poruncitor):* Hei, ieși afară, scârnăvie! Ține-ți gura! Tu să nu vorbești decât întrebat!

BLOOM *(Se înclină):* Stăpâne! Stăpână! îmblânzitorule de: bărbați!

(Își ridică brațele. Îi alunecă bretelele.)

BELLO *(Ironic):* în timpul zilei ai să înmoi și-ai să speli desuurile noastre mirositoare, și atunci când noi doamnele vom fi indispuse, și-ai să ștergi pe jos în latrinele noastre cu fustele suflecate și cu o cârpă de vase legată de coadă N-are să fie frumos? (își *trece un inel cu rubin pe deget.)* Și acuma, uite. Cu inelul acesta te stăpânesc. Spune, îți mulțumesc, stăpână.

BLOOM: îți mulțumesc, stăpână.

BELLO: Ai să faci paturile, ai să-mi pregătești baia, ai să golești oalele de noapte din diferitele camere, inclusiv din cea a bătrânei doamne Keogh, bucătăreasa, una cu nisip. Da, și-ai să le freci bine pe toate șapte, bagă de seamă, că dacă nu, te pun să le lingi ca pe șampanie. Pe-a mea ai s-o bei caldă, drăguță, fumegândă. Hop! Ai să joci cum îți cânt eu, dacă nu te fac eu să-ți bagi mințile în cap, pentru păcatele tale, domnișoară Rubinie, și-

am să te bat pe popoul gol, domnișoară, cu peria. Ai să te convingi singură cât ești de vinovată. Noaptea, minutele astea ale tale bine unse cu cremă și cu brățări pe ele au să poarte mănuși proaspăt pudrate cu patruzeci și trei de nasturi și cu vârful degetelor delicat parfumate. Pentru asemenea favoruri, cavalerii din vremurile vechi și-ar fi dat viața. *(Chicotește.)* Băieții mei au să fie încântați să vadă o așa doamnă din lumea bună, colonelul mai ales. Când vin aici în noaptea din ajunul nunții să mai strângă în brațe frumoasa mea cea mai nouă cu tocuri aurite. Întâi am să te încerc eu. Un domn pe care-l cunosc eu de la curse, cu numele de Charles Alberta Marsh (m-am culcat cu el chiar adineaori și cu un alt domn de la oficiul de comisionari Hanaper) tocmai caută fata bună la toate pe termen scurt, liberă pe loc. Umflă-ți pieptul. Surâzi. Lasă-ți umerii în jos. Cine oferă mai mult? *(Arată cil degetul.)* Pentru exemplarul acesta, antrenat de proprietar, bun de purtare și. Montă, cu coșul la gură. *(îşi dezgolește brațul și și-l adâncește până la cot în vulva lui Blooma.)* Ia priviți ce adâncime pentru dumneavoastră! Ce spuneți, băieți? Nu vă lasă gura apă? *(îşi întinde brațul în fața unui client.)* Uitați-vă, asta udă puntea peste tot și-o șterge pe urmă de nu se mai cunoaște.

UN CLIENT: Un florin!

(Ușierul de la Dillon își scutură clopoțelul.)

O VOCE: Asta-i un șiling și opt pence mai mult decât face.

UȘIERUL: *Barang!*

CHARLES ALBERTA MARSH: Trebuie că-i fecioară. Îi miroase gura frumos. Curată.

BELLO *(Lovind cu ciocanul în masă):* Doi șilingi. Are o siluetă cu dosul ca o stâncă și ieftină la prețul ăsta. Înaltă de paisprezece măsuri. Puteți să puneți mâna să-i examinați poantele. Haide, curaj. Pielea asta pufoasă, mușchii ăștia grași, carnea asta fragedă. Dac-aș avea penseta mea de aur aici! Și foarte ușor de muls. Trei litri de lapte proaspăt pe zi. Și reproducătoare pur sânge, gata să fete într-o oră. Recordul de lapte al maică-si a fost o mie de galoane de lapte integral în patruzeci de săptămâni. Ce mai, o bijuterie! Ia fă tu frumos! Hopa! *(îşi imprimă cu fierul roșu inițiala C pe crupa Bloomei.)* Așa! O Cohen garantată! Cine avansează peste doi șilingi, domnilor?

UN BĂRBAT CU FAȚA ÎNTUNECATĂ *(Cu accent prefăcut):* O sută de lire sterline.

VOCI *(Impresionate):* Pentru califul Harun Al Rașid.

BELLO *(Vesel):* Perfect. Să vină cu toatele. Juponul cât mai sumar, îndrăzneț și scurt, ridicat până la genunchi cât să arate un pantalonaș alb, e o armă puternică și ciorapi străvezii, cu jartiere de smaragd, și cu cusătura lungă dreaptă care se urcă tot mai sus în spatele genunchiului cât să le stârnească instinctele domnilor bine blazați. Învață și mersul lin, mărunt, pe tocurile Louis XV înalte de patru degete, înclinația grecească și cu crupa scoasă provocator în afară, cu coapsele unduitoare, cu genunchii cu modestie atingându-se, concentrează-ți toată puterea de fascinație, să-i scoți din minți. Speculează-le toate viciile astea de Gomoriți.

BLOOMA *(ascunzându-și la subsuoară fața cuprinsă de roșeață și lălăind prostește cu degetul în gură):* O, acuma văd eu unde bați matale.

BELLO: La ce altceva ai fi bună, prăpădito? *(Se apleacă și, privind chiorâș, își vâră brutal evantaiul pe sub faldurile grăsimii de sub șoldurile Bloomei.)* Mai sus! Mai sus! Pisica fără coadă! Ce-avem aici? Ce-ai făcut cu ceainicul ăla al tău gogonat, ți l-a umflat cineva, păsărică? Ia cântă, păsărico, cântă. E moale ca a unui copil de șase ani care-și lasă udul pe după căruță. Cumpără-ți o găleată sau vinde-ți pompa. *(Tare.)* Ești în stare să faci o treabă de bărbat?

BLOOMA: Pe strada Eccles…

BELLO *(Sarcastic):* N-aș vrea pentru nimic în lume să te jignesc dar acum e un bărbat în cafeniu stăpân acolo. S-au schimbat lucrurile, tinere! Ala zic și eu bărbat pe cinste. Bine-ar fi de tine, prostălăule, dac-ai avea și tu o sculă ca asta cu noduri și gogonele și negi peste tot cât e de lungă. El a știut să tragă zăvorul, îți spun eu! Pulpă pe pulpă, genunchi pe genunchi, burtă pe burtă, țâțe peste piept! Ala nu-i eunuc! Și-i și țâșnește așa o buclai de păr roșcat tocmai în spate ca o mătură de câmp! Mai așteaptă tu nouă luni, băiete! Sfinte Sisoie, a și-nceput să dea din picioare și să tușească în sus și în jos în mațele ei! Asta-ți cam dă de gândit, nu-i așa? Te-atinge la coarda simțitoare? *(Scuipă cu dispreț.)* Ptiu!

BLOOM: Am fost tratat în mod indecent, am… am să anunț poliția. O sută de lire. Nemaipomenit. Am…

BELLO: Ai vrea tu, dacă ai îi în stare, nepricopsitule. Aici e nevoie de ploaie cu averse, nu de burnița dumitale.

BLOOM: Asta mă scoate din minți! Moll! Am și uitat! Iertare! Moli! Noi… încă…

BELLO *(Nemilos):* Nu, Leopold Bloom s-a schimbat cu totul prin voința femeii de când ai dormit la orizontală în Văgăuna Somnoroasă în noaptea ta care-a ținut douăzeci de ani. Întoarce-te și-ai să vezi.

(Bătrâna Văgăună Somnoroasă își face auzită chemarea prin hăuri.)

VĂGĂUNA SOMNOROASĂ: Rip Van Winkle! Rip Van Winkle!

BLOOM *(În mocasini zdrențuiți, cu o pușcă de vânătoare ruginită, înaintând în vârful picioarelor, pipăind în jur cu vârful degetelor, fața lui suptă, bărboasă, osoasă, privind prin panourile romboidale ale ferestrei, strigă deodată):* O văd! Ea e! Prima noapte de atunci de la Mat Dillon! însă rochia aceea, cea verde! Și părul ei vopsit în aur și el…

BELLO *(Râde batjocoritor):* Asta-i fiică-ta, bufniță chioară ce ești, cu un student din Mullingar.

(Milly Bloom cu părul bălai, în jachetă verde, cu sandală ușoară în picioare, cu basmaua albastră în vântul marin fluturându-i în jurul capului, se rupe din brațele iubitului strigând, cu ochii ei tineri larg deschiși de uimire):

MILLY: Doamne! E tăticul! Ce. Vai, tăticule, ce-ai mai îmbătrânit!

BELLO: S-a schimbat, nu-i așa? Lucrușoarele noastre, măsuța de scris la care n-am scris niciodată, fotoliul mă-tușii Hegarty, reproducerile de artă din vechii maeștri. Un bărbat cu prietenii lui stau acuma în cuibul acesta. Cuibul de cuci! De ce nu! Câte femei ai avut tu, să spunem? Urmărindu-le pe străzi întunecoase, pășind pe picioarele tale cu platfus, excitându-le cu grohăiturile tale înăbușite. Ce-ai de spus, tu prostituat mascul ce ești? Doamne neprihănite cu pachetele de la băcănie. Fiecare la rândul lui. Porumbelul pentru porumbița lui. O ho.

BLOOM: Ele… le…

BELLO *(Insistând, răutăcios):* Urmele tocurilor lor au să-ți păteze covorul frumos de Bruxelles pe care l-ai luat la licitație la Wren. Tot jucându-se cu Moli grăsana să-i prindă purecele cel gras din chiloței au să-ți desfigureze statueta pe care-i adus-o atunci noaptea pe ploaie, artă pentru artă. Au să-ți violeze tainele sertarului tău cel mai de jos. Au să-ți rupă filele din manualul de astronomie să-și facă fitiluri de pipă. Și-au să scuipe în galeria ta de bronz de la sobă pe care-ai dat zece șilingi la Hampton Leedom.

BLOOM: Zece șilingi și șase pence. Dar asta-i mașinația unor tâlhari josnici. Lăsați-mă să mă duc eu. Mă-ntorc. Am să dovedesc…

O VOCE: Jură!

(Bloom își încleștează pumnii și se târăște mai înainte, cu un pumnal încovoiat între dinți.)

BELLO: Și-ai să plătești ca chiriaș cinstit sau ca un întreținut oarecare? Prea târziu. Ți-ai așternut patul - al doilea cel mai bun - și alții trebuie să doarmă acum în el. Ți s-a scris epitaful. Ești un om sfârșit, s-a zis cu tine, și să nu uiți asta, bătrân nenorocit.

BLOOM: Eu vreau dreptate! Toată Irlanda e-mpotriva mea! Nimeni nu…? *(își mușcă degetul mare.)*

BELLO: Mori și du-te dracului dacă mai ai cât de puțină decență sau demnitate sau simț al dreptății în tine. Îți dau eu vin negru bătrân să te tot ducă până-h iad și-napoi. Semnează-ți testamentul și lasă-ne nouă toți bănuții pe care-i mai ai. Și dacă n-ai deloc, vezi și fă rost dracului de ceva, fură-i, descurcă-te! Te îngropăm în privata din grădină unde-ai să fii mort și spurcat laolaltă cu bătrânul Cuck Cohen, nepotul meu de la nevastă-mea cu care m-am luat, boșorogul ăla de procurator bolnav de gută, și pervertit și cu gâtul strâmb, și cu ăilalți zece sau unșpce bărbați ai mei, cum i-o mai fi chemat pe fiecare din ei dracului care s-au sufocat cu toții în aceeași groapă de lături. *(Explodează într-un râs gros, înecat în flegmă.)* Te îngră-șăm noi cu bălegar, domnule Flower! *(Șuieră deprecatoriu.)* Adio, Poldy, adio Păpăicule!

BLOOM *(Se apucă cu mâinile de cap):* Puterea mea de voință! Ținerea mea de minte! Am păcătuit! Am sufe…

(Plânge fără lacrimi.)

BELLO *(Rânjește):* Plângăciosule! Lacrimi de crocodil!

(Bloom, distrus, înfășurat în văluri groase de sacrificiu, suspină cu fața la pământ. Se aude clopotul de mort. Făpturile circumcișilor în șaluri negre, în pânză de sac și cu cenușă pe cap, așteaptă în picioare la zidul plângerii. M. *Shulomowitz, Joseph Goldwater, Moses Herzog, Harris Rosenberg, M. Moisel, J. Citron, Minnie Watchman, O. Mastiansky, reverendul Leopold Abramovitz, Chazen. Legănându-și mâinile se jeluiesc în neumă pentru Bloom apostatul.)*

CIRCUMCIȘII *(În chit întunecat, gutural, aruncând frunze moarte de mare asupra lui, nu flori): Shema Israel Adonai Elohenu Adonai Echad.*

VOCI *(Suspinând):* Și-așa, s-a dus. Da, da. Da, chiaf. Bloom? N-am_auzit. Nu? Un tip, așa, ciudat. Uite-o pe văduvă. Așa să fie? A, da.

(Din rugul de sacrificiu se înalță fum rășinos de camfor. Vălul de fum înmiresmat se întinde ca un ecran și apoi se *destramă. Din cadrul ei de stejar o nimfă cu părul negru despletit, ușor învestmântată în culoarea artistică a ceaiului întunecat, coboară dinspre grota ei și trecând printre cipreșii cu crengi înlănțuite se oprește dreaptă în fața lui Bloom.)*

CIPREȘII *(Frunzele murmurându-le):* Sora. Sora noastră. Șșșșș.

NIMFA *(Blând):* Muritorule! *(Cu blândețe.)* Nu, nu plânge.

BLOOM *(Se târăște gelatinos pe sub crengi, bălțat de razele de soare, cu demnitate):* Postura asta. Am simțit că se aștepta din partea mea. Puterea obișnuinței.

NIMFA: Muritorule! M-am găsit în tovărășia necuvenită, dansatoare dezgolindu-și picioarele, vânzători ambulanți, pugiliști, generali populari, actori de pantomimă lipsiți de moralitate cu pantaloni strimți de culoarea pielei și dansatoare ispititoare de dansuri îndrăznețe. La Aurora și Karini, muzică și dansuri, senzația secolului. Eu îmi ascundeam farmecele în hârtie ieftină trandafirie care mirosea a petrol. Eram înconjurată de zvonurile obscene ale babalâcilor de la club, povești care să stârnească poftele tinerilor pofticioși, reclame de rochii transparente, zaruri controlate și sutiene umplute artificial, căptușeală de sutiene, articole garantate, și brâie cu recomandații semnate de domni cu hernie strangulată. Numai sfaturi utile pentru persoane căsătorite.

BLOOM *(Ridicând un cap de țestoasă spre poala ei):* Noi ne-am mai întâlnit și înainte. Pe o altă stea.

NIMFA *(Cu tristețe):* Articole de cauciuc. Garantate, nu se rup. Marca furnizată aristocraților. Corsete de bărbați. Vindec spasmurile, sau dacă nu, dau banii înapoi. Mărturii spontane pentru minunatul dilatator de sâni al doctorului Waldmann. Bustul meu s-a dezvoltat cu patru în ci în trei săptămâni, relatează doamna Gus Rublin anexând fotografia.

BLOOM: Vrei să spui în Photo *Bits?*

NIMFA: Asta vreau să spun. M-ai luat cu tine, m-ai înrămat în cadra de stejar și foiță poleită, m-ai așezat deasupra patului conjugal. Nevăzut de nimeni, într-o seară de vară, m-ai sărutat în patru locuri. Și cu un creion iubitor mi-ai umbrit ochii, pieptul și părțile rușinoase.

BLOOM *(Îi sărută umil părul lung):* Curbele tale clasice, frumoasa mea nemuritoare ființă. Eram fericit să te pot privi, să-ți aduc laude, ție, alcătuire a frumuseții, aproape să înalț rugile mele către tine.

NIMFA: În nopțile întunecoase, ți-am ascultat laudele.

BLOOM *(Repede):* Da, da. Vrei să spui că… Somnul dezvăluie partea cea mai rea din oricine, poate cu excepția copiilor. Știu că am căzut din pat, sau mai bine zis am fost împins. Vinul cu fier se spune că vindecă sforăitul. Pentru celelalte chestii, e invenția aia englezească, am primit prospectul acum câteva zile, trimis pe o adresă greșită, pretinde că face vânturi inofensive fără zgomot. *(Oftează.)* Așa a fost totdeauna. Frivolitate, numele tău e căsătoria.

NIMFA *(Cu degetele peste urechi):* Și ce cuvinte. Astea nu sunt în dicționarul meu.

BLOOM: Dar le-nțelegeai?

CIPREȘII: Șșș.

NIMFA *(Își acoperă fața cu mina):* Ce n-am văzut eu în camera aceea? Spre ce lucruri au trebuit să privească ochii mei?

BLOOM *(Scuzându-se):* Știu. Lenjerie personală murdară, partea necuvenită întoarsă în sus. S-a desfăcut 3a cusături. De la Gibraltar e-un drum lung pe mare, și da demult.

NIMFA *(își pleacă încet capul):* Mai rău! Mai rău!

BLOOM *(Reflectează cu prudență):* Scaunul acela găurit vechi. Nu atât greutatea ei. Ea trăgea atunci șaptezeci de kilograme. A câștigat nouă livre după ce-a înțărcat. Era crăpat și nu fusese bine lipit. Și ce? Și oala aceea absurdă cu o singură toartă cu motiv portocaliu.

(Se aude zgomot de cascadă în revărsare luminoasă.)

CASCADA:

Hulaphuca hulaphuca.
Hulaphuca hulaphuca.

CIPREȘII *(Împletindu-și crengile):* Ascultă. Șoapte. Ea are dreptate, sora noastră. Noi am crescut pe lângă acea cascadă Hulaphuca. Noi suntem cei care dăruim umbră în zilele voluptuoase de vară.

JOHN WYSE NOLAN *(Apare din fund, în uniformă a gărzii forestiere irlandeze, scoțându-și pălăria cu pană):* Prosperați! Dăruiți-vă umbra în zilele languroase, voi copaci ai Irlandei!

BLOOM *(Cu torsul bombat, cu umerii drepți, căptușiți, într-un costum tineresc, imposibil, cu dungi cenușii negre, prea strâmt pentru el, pantofi albi de tenis, ciorapi cu bordură răsfrânți și șapcă de școală, roșie, cu

insignă): Eram un adolescent, în perioada de creștere. Mi-ajungea atât de puțin, o trăsură zgâlțâindu-mă, mirosurile amestecate de la toaletele de damă, înghesuiala pe treptele Teatrului Regal, căci lor le place îmbulzeala, instinctele mulțimii și semiîntunericul cu miros ațâțător din teatru lasă frâu liber viciului. Chiar listele de prețuri pentru vestmintele lor intime. Și pe urmă căldura. Au fost pete în soare în vara aceea. Tocmai se terminase școala. Prăji turele muiate în vin. Zile fericite.

(Zilele fericite, elevi de curs superior în jerseuri și șorturi albastre și albe de fotbal, domnișorul Donald Turnhull, domnișorul Abraham Chatterton, domnișorul Owen Coldberg, domnișorul Jack Meredith, domnișorul Percy Apjohn, cu toții strânși într-un luminiș printre pomi și strigând către domnișorul Leopold Bloom.)

ZILELE FERICITE: Slăbănogule! Să ne trăiești încă o dată! Ura!

BLOOM *(Un lungan deșirat, cu mănuși groase, călduroase, cu fularul peste gură, amețit de bulgării de zăpadă primiți, se luptă să se ridice în picioare):* încă o dată! Am șaisprezece ani! Mă simt ca de șaisprezece ani! Ce frumos! Hai să sunăm la toate soneriile de pe strada Montague. *(Strigă fără vlagă.)* Ura pentru bătrâna școală!

ECOUL: Nu ți se mai scoală!

CIPREȘII *(Foșnind):* Are dreptate ea, sora noastră. Șoapte. *(Sărutări șoptite se aud în toată pădurea. Chipuri de hamadriade răsar de prin scorburi și printre frunze, înflorind printre flori.)* Cine ne-a profanat tăcuta noastră umbră?

NIMFA *(Sfioasă, printre degetele încet răschirate):* Aici! În aer liber?

CIPREȘII (Unduind *în jos, spre ea):* Surioară, da. Aici pe iarba noastră feciorelnică.

CASCADA:

Hulaphuca hulaphuca
Phucaphuca phucaphuca.

NIMFA *(Cu degetele larg desfăcute):* O, *ce* infamie!

BLOOM: Eram precoce. Tinerețea. Faunii. Am adus și eu sacrificii zeului pădurii. Flori care înfloresc primăvara. Era la vremea împerecherii. Ispitele capilare sunt un fenomen natural. Lotty Clarke, cu părul de în, am văzut-o în toaleta ei de noapte, draperiile nu erau bine trase, cu binoclul de operă al lui tata săracul. Șireata, mesteca iarba cu poftă. Se rostogolea pe

pantă în jos la podul Rialto ca să mă ispitească cu revărsările ei de tinerețe revărsată. Se cocoța în pomi acolo și eu… Niciun sfânt n-ar fi rezistat. M-a luat în stăpânire demonul. Și pe urmă, cine ce-a văzut?

(Vițelul timpuriu, un vițel alb, își împinge rumegând capul cu nări umede prin frunziș.)

VIȚELUL TIMPURIU: Io. Mio mo-am văzut.

BLOOM: îmi îndeplineam o nevoie firească. *(Cu patos.)* Nicio fată nu vroia când încercam și eu cu fetele. Eram prea urât. Nu voiau să se joace…

(Sus pe muntele Ben Hoicth printre rododendroni trece o capră *bătrână, cu ugerele atârnându-i, cu coada scurtă și groasă, lăsând să cadă în urma ei baligi mici globulare.)*

CAPRA *(Behăie):* Meghegaghegg! Mneeeeaaah!

BLOOM *(Fără pălărie, roșu la față, plin tot de spini și de scaieți):* Eram chiar logodiți. Cazul se schimbă după circumstanțe. *(Privește intens în jos în apă.)* Treizeci și două de-a berbeleacuri pe secundă. Coșmare de ziare. Profetul Ilie a amețit. Căzut de pe faleză. Tristul sfârșit al unui funcționar de la imprimeriile naționale. *(Prin aerul de argint tăcut al verii momâia lui Bloom, înfofolită ca o mumie, se rostogolește rotitoare dintre stâncile de la Capul Leului înspre apele purpurii care-l așteaptă oglinditoare.)*

MUMIA MOMIII: Bbbbbillubbbbiblblodșibg?

(Dinspre largul golfului dintre luminile de la Bailey și Kish se arată plutind vasul Erin's King, *trimițând către țărm o pană tot mai largă de fum de cărbune prin coșu-i mare.)*

CONSILIERUL NANNETTI *(Singur pe punte, în haine de alpaca închise, cu față de gaie galbenă, cu mina în deschizătura jiletcii, declamă):* Când țara mea își va lua locul printre națiunile lumii, atunci, și nu înainte, să-mi fie scris epitaful. Eu am…

BLOOM: Terminat. Prff.

NIMFA *(Cu superioritate):* Noi nemuritoarele după cum ai văzut astăzi nu avem o asemenea parte a corpului și nici păr acolo. Noi suntem reci ca piatra și pure. Nei ne hrănim cu lumină electrică. *(își arcuiește trupul într-o crispare lascivă, băgându-și degetul arătător în gură.)* Mi-ai vorbit. Te-am auzit pe la spate. Cum ai îndrăznit…?

BLOOM *(Agitându-se încolo și încoace pe landă, umilit)*: O. Am fost un porc. Am făcut și clistire. O treime de litru de cvasi a, la care adăugați o

lingură plină de sare amară, în sus prin fund. Cu irigatorul Hamilton Long, preferatul doamnelor.

NIMFA: în prezența mea. Cu puful de pudră. *(Roșește făcând o reverență.)* Și-ncă, restul.

BLOOM *(Deprimat la culme):* Da. *Peccavi!* Mi-am adus omagiul la acel altar viu unde dosul își schimbă numele. *(Cu fervoare bruscă).* Căci altminteri de ce delicat înmiresmata înjuvaerata mână, mina care stăpânește…

(Siluete nedeslușite șerpuiesc încolăcindu-se într-un model silvan prin jurul coroanelor pomilor, gungurind.)

VOCEA LUI KITTY *(Din frunziș):* Arată-ne și nouă una din pernițele astea.

VOCEA LUI FLORRY: Uite.

(Pe sub porni, zboară greoi, un cocoș sălbatic.)

VOCEA LUI LYNCH *(Din desiș):* Phii! Ce căldură!

VOCEA LUI ZOE *(Din desiș):* Vine dintr-un loc unde-i cald tare.

VOCEA LUI VIRAG *(Șef de trib, cu fața vopsită în dungi albăstrii, cu penaj enorm și ținută de război, cu iataganul în mină, pășește brutal printre trestii strivind sub picioare jir și ghindă):* Frige! Frige! Păzea Vine Taurul Pe Vine!

BLOOM: E ceva mai puternic decât mine. Forma caldă încă a formelor ei calde. Chiar și numai să stai pe locul unde-a stat o femeie, mai ales cu coapsele desfăcute, ca și cum ar fi fost gata să-și dăruie cele de pe urmă daruri, și mai ales când și-a ridicat bine mai înainte pulpanele de mătase albe. Atâta de femeiește plină. Mă umple, sunt plin.

CASCADA:

Hulahila Hulaphuca
Hulaphuca Hulaphuca.

CIPREȘII: Șșșșș. Surioară, șoptește.

NIMFA *(Fără ochi, în rasă albă de călugăriță, scufie și aripi largi albe, blândă, cu privirile pierdute):* Mănăstirea Tranquilla. Sora Agatha. Muntele Cârmei, aparițiile de ia Knock și Lourdes. *(Își lasă capul pe spate, oftând.)* Numai eterealul. Unde pescărușul alb visător plutește unduind peste apele întunecat vălurind.

(Bloom se ridică pe jumătate în picioare. Nasturele de la spate de la pantaloni îi sare cu zgomot.)

NASTURELE: Bip!

(Două târfe din Coombe dansează ploioase prin fața lui, în șaluri, țipând monoton.)

TÂRFELE:

O, Leopold și-a pierdut acul de la pantaloni
Și nu mai știa ce să facă,
Să și-o țină-n sus
Să și-o țină-n sus.

BLOOM *(Cu răceală):* Ai rupt farmecul. Ultima picătură. Dacă n-ar exista decât etereaiul ăsta de care spui unde-ați mai fi toate, postulante, novice? Sfioase, sfioase, dar când vor ele - păcătoase.

CIPREȘII *(Frunzele lor de argint ieftin precipitându-se, crengile lor ca niște brațe osoase îmbătrânind, legănându-se lent):* Cu adevurut!

NIMFA: Sacrilegiu! Să atentezi la virtutea mea! *(Pe sutană îi apare o pată mare umedă.)* Să-mi mânjești mie nevinovăția! Nu ești demn nici să atingi vestmântul unei femei curate. *(Se caută prin cutele sutanei.)* Stai tu nițel, Satano. N-ai să-ți mai cânți tu isonurile tale de iubire. Amin. Amin. Amin. Amin. *(Scoate un pumnal și, învestmântată în cămașa de zale a unui cavaler din ordinul celor nouă, împunge spre părțile lui zămislitoare.)* Nekum!

BLOOM *(Tresare, îi prinde repede mina):* Ho! Nebrakada! Pisică cu nouă vieți! Joacă cinstit, madam. Fără pumnale. Vulpea și strugurii, nu-i așa? Ce ne lipsește nouă de vă trebuie în jur sârmă ghimpată? Crucifixul nu vă e destul de gros? (fi *înșfacă vălul.)* Ce, ai chef de vreun sfânt abate sau de Brophy, grădinarul ăl șchiop, sau de statua seacă a vărsătorului sau de o maică mai bărbătoasă, așa un Alphonsus, ce spui, vulpeo?

NIMFA *(Scoțând un țipăt fuge cu vălul smuls, și mulajul ei de ghips crapă, lăsând să se ridice un abur foarte urât mirositor prin crăpături):* Asasi…

BLOOM *(Strigă după ea):* Ca și cum n-ați ști singure să faceți la fel și chiar mai mult. Nici nu tresăriți și numai mucozități peste tot pe voi. Am încercat și eu. Puterea voastră-i slăbiciunea noastră. Și la urma urmelor care-i plata noastră de armăsari? Ce, plătiți banii jos? Am citit undeva că vă angajați dansatori de pe Riviera. *(Nimfa în fuga ei înalță bocet mare.)* He he! Eu am șaisprezece ani de muncă silnică în spate. Și mi-ar da vreun tribunal măcar cinci șilingi pensie alimentară mâine? Prostește tu pe altul, nu pe mine. *(Trage pe nas.)* Ce. Ceapă. Stătută. Pucioasă. Grăsime.

(În fața lui e acuma silueta Bellei Cohen.)

BELLA: Pe mine-ai să mă recunoști data viitoare.

BLOOM *(Calm, privind-o în ochi): Passee,* madam. Berbec îmbrăcat în piele de miel. Lungă-n dinți și cu păr cât prisosește. O ceapă crudă noaptea la culcare i-ar prii tenului dumitale. Și mai masează-ți bărbia aia dublă. Și-ai niște ochi searbezi chiar ca vulpea aia împăiată care ți-o ții acasă. Atâta doar că sunt pe potriva feței tale. Să știi că eu n-am elice triplă.

BELLA *(Disprețuitoare):* Adevărul este că nu ești în stare. *(Latră ca o scroafă din părțile ei rușinoase.)* Fohracht!

BLOOM *(Disprețuitor):* întâi curăță-ți degetul mijlociu, ăla fără unghie, că-ți picură de pe el altă aia de la taurul tău. Ia un pumn de fân și șterge-te bine.

BELLA: Te știu eu, publicitarule! Mort de tot în șale!

BLOOM: L-am văzut pe-al tău, pește de bordel rău! Vânzător de sfrinție și-alte zemuri!

BELLA *(întorcându-se către pian):* Care dintre voi cânta adineaori marșul funebru din *Saul?*

ZOE: Eu. Fii atentă aici. *(Fuge spre pian și începe să pocnească peste clape cu brațele încrucișate.)* Asta-i pisică pășind cu grijă pe zgură. *(Aruncă o privire peste umăr.)* Ce-i acolo? Cine vrea să facă dragoste pe furiș cu iubitele mele? *(Fuge îndărăt la masa din mijloc.)* Ce-i al tău e-al meu și ce-i al meu e numai al meu.

(Kitty încurcată își îmbracă dinții din față cu foiță de la pachetul de ciocolată. Bloom se apropie de Zoe.)

BLOOM *(Tandru):* Nu vrei să-mi dai îndărăt cartoful ăla?

ZOE: Zbârci, lucru dat rămâne bun dădut.

BLOOM *(Cu sentiment):* Nu e mare lucru, dar e totuși o amintire de la mama săraca.

ZOE:

Dai un lucru și înapoi de-l iei,
Doamne-Doamne te și întreabă ce-i,
Tu-ai să spui că nici nu știi,
Și el te-azvârle-n iad, să știi.

BLOOM: E o amintire cu el. Aș vrea mult să-l am îndărăt.

STEPHEN: Să-l ai sau să nu-l ai, asta e întrebarea.

ZOE: Na. *(Își ridică o pulpană a furoului, dezvelindu-și coapsa goală și scoate cartoful înfășurat în partea de sus a ciorapului.)* Cine-ascunde așa frumos, mai găsește cu folos.

BELLA *(încruntându-se):* Hei, nu suntem la șantan aici să ne-arătăm pulpele. Și vezi nu sparge pianul ăla. Cine plătește la urma urmei?

(Se îndreaptă spre pianolă. Stephen se caută prin buzunare și scoțând o bancnotă pe care a apucat-o de un colț i-o dă ei în mină.)

STEPHEN *(Cu politețe exagerată):* Punga aceasta de mătasă eu mi-am făcut-o din urechea de porc a marelui public. Iertați-mă, doamnă. Dacă-mi permiteți. *(Arată cu gest vag spre Lynch și Bloom.)* Suntem cu toții în aceeași oală. Kinch și Lynch. *Dans ce bordel ou tenons notre état.*

LYNCH *(Strigă de Lângă cămin unde s-a stabilit):* Dedalus! Dă-i ei binecuvântarea ta și-n numele meu.

STEPHEN *(întinzându-i Bellei o monedă):* Aur. Ea o are deja.

BELLA *(Privește moneda, apoi spre Zoe, Florry și Kitty):* Vrei trei fete? Aici e zece șilingi.

STEPHEN *(Încântat):* O sută de mii de scuze. *(Se caută iarăși prin buzunare și scoate și îi întinde două coroane.)* Permiteți, *brevi manu,* mi-e vederea cam tulbure.

(Bella se îndreaptă, spre masă să-și numere banii în timp ce Stephen mormăie pentru sine însuși niște mono-silabe. Zoe se aplecă asupra mesei. Kitty se apleacă peste ceafa lui Zoe. Lynch se ridică în picioare, își îndreaptă șapca și apucând-o pe Kitty de mijloc își adaugă și el capul la acest grup.)

FLORRY *(Se străduiește greoaie să se ridice):* Au! Mi-a adormit piciorul. *(Șchioapătă spre masă. Bloom se apropie*

BELLA, ZOE, KITTY, LYNCH, BLOOM *(Vorbind toți odată, făcând conversație):* Domnul acesta… zece șilingi… plătește pentru trei persoane… permiteți-mi un moment… domnul plătește separat… cine pune mâna?… au… bagă de seamă pe cine ciupești… stai toată noaptea sau numai puțin?… cine-a?… ești un mincinos, scuză-mă… domnul a pus banii jos ca un gentleman… băuturi… mult după unsprezece.

STEPHEN (în *fața pianolei, cu un gest de oroare):* Nicio sticlă! Ce, unsprezece? Ca-n ghicitoarea mea.

ZOE *(Ridicându-și poalele capotului și împăturind o bancnotă de o jumătate de liră în ciorap):* Câștigate din greu cu sudoarea spinării.

LYNCH *(Ridicând-o* pe *Kitly de pe masă):* Vino!

KITTY: Stai nițel. *(înșfacă cele două coroane.)*

FLORRY: Și eu?

LYNCH: Hopla! (O *ridică în brațe, o duce pe sus și o trântește pe sofa).*

STEPHEN:

Vulpea-a cântat cocoșește, cocoșii-au zburat hoțește,
Clopotele în ceruri băteau
Unsprezece ceasuri sunau.
E timpul ca sărmanul ei suflet acum
S-o pornească din ceruri oricum.

BLOOM *(Depune fără grabă o jumătate de liră sterlină pe masă între Belia și Florry):* Așa. Permiteți-mi. (*Ia de pe masă bancnota de o liră.)* De trei ori zece. Socoteala bună.

BELLA *(Admirativă):* Da' știu că ești șmecher, cocoșelule. Mai că-mi vine să te sărut.

ZOE *(îl arată cu degetul):* Asta? e mare șiret. *(Lynch o răstoarnă pe Kitty pe canapeaua unde-a trântit-o și o săruta. Bloom se îndreaptă spre Stephen cu bancnota de o liră sterlină în mină.)*

BLOOM: Asta e a dumitale,

STEPHEN: Ce-i asta? *Le distrait* sau un prăpădit cu gândurile aiurea. *(Se caută iarăși prin buzunare și scoate un pumn de monede. Îi cade un obiect.)* A căzut ceva.

BLOOM *(Se apleacă și ridică o cutie de chibrituri pe care i-o întinde):* Asta.

STEPHEN: Luciferurile. Mulțumesc.

BLOOM *(Repede):* Mai bine mi-ai da banii ăștia mie să am eu grijă de ei. De ce să dai mai mult decât trebuie?

STEPHEN *(îi dă toate monedele):* Fii drept înainte de a îi generos.

BLOOM: Așa-am să fac, dar crezi că e bine? *(Numără monezile.)* Unu, șapte, unsprezece, și cu cinci. Unsprezece. Nu răspund de se întâmplă să fi pierdut.

STEPHEN: De ce adică băteau unsprezece? Proparoxiton. Clipa dinaintea celei care-i urmează, cum zice Lessing. I-e sete vulpii. *(Râde tare.)* O îngroapă pe bunică-sa, probabil că tot el a omorât-o.

BLOOM: Asta face o liră, șase șilingi și unsprezece pence. O liră și șapte șilingi să zicem.

STEPHEN: Nu contează nici atâtica.

BLOOM: Nu, dar…

STEPHEN *(Se îndreaptă spre masă):* O țigară, vă rog. *(De* pe *canapea Lynch îi aruncă o țigară pe masă.)* Și așa, Georgina Johnson e moartă și măritată. *(O țigară apare pe masă. Stephen rămâne cu ochii pe ea.)* Minunăție. Magie și scamatorie. Măritată. Hm. *(Scapără un chibrit și purcede să aprindă țigara cu o melancolie enigmatică.)*

LYNCH *(Urmărindu-l cu privirea):* Ai avea o șansă mai bună s-o aprinzi dacă ai ține chibritul mai aproape de ea.

STEPHEN *(Își aduce chibritul mai aproape de ochi):* Ochi de linx. Trebuie să-mi iau ochelari. I-am spart ieri. Acum șaisprezece ani. Ochiul le vede pe toate plate. *(Depărtează chibritul. Acesta se stinge.)* Creierul gândește. Aproape: departe. Ineluctabilă modalitate a vizibilului. *(Se încruntă tainic.)* Hm. Sfinxul. Animalul care are două spinări la miez de noapte. Măritată.

ZOE: Un comis voiajor a fost, s-a însurat cu ea și a luat-o cu el.

FLORRY *(Aprobă din cap):* Domnul Lambe din Londra.

STEPHEN: Lamb din Londra, mielule care ai luat cu tine păcatele lumii noastre.

LYNCH *(Îmbrățișând-o pe Kitty pe canapea, cântă cu glas adânc): Dona nobis pacem.*

(Țigara alunecă dintre degetele lui Stephen. Bloom o ridică de pe jos și o aruncă în cămin.)

BLOOM: Nu mai fuma. Ar trebui să mănânci ceva. Dracul să-l ia pe câinele ăla peste care-am dat pe stradă. *(Către Zoe.)* N-ai nimic de mâncare?

ZOE: Ce, i-e foame?

STEPHEN *(Își întinde mina spre ea surâzând și cântă pe aria jurământului de sânge din* Amurgul Zeilor):

Hangende Hunger,
Fragende Frau,
Macht uns alle kaput.

ZOE *(Tragică):* Hamlet, sunt burghiul tatălui tău î (li *apucă de mină.)* Frumosule cu ochi albaștri, am să-ți citesc în palmă. *(Arătă spre fruntea lui.)* Minte n-ai, n-ai nici riduri. *(Numără.)* Doi, trei, Martie, asta-i linia curajului. *(Stephen clatină din cap.)* Fără glumă.

LYNCH: Curaj de fulger care nu trăsnește. Tinerelul care nu știe ce-i fiorul și cutremurătura. *(Către Zoe.)* Cine te-a învățat chiromanția?

ZOE *(întorcându-se spre el):* întreabă-mă de ce n-am și eu mingi. *(Către Stephen.)* Citesc asta pe fața ta. Ochiul ăsta, așa. (Se *încruntă cu capul plecat.)*

LYNCH *(Râzând, o plesnește pe Kitty pe posterior de două ori)*: Cam așa. Ursul panda.

(Două trosnete puternice, capacul de sicriu al pianolei se *deschide brusc, capul chel, mic, rotund, de paiață din cutie al părintelui Dolan țâșnește în sus.)*

PĂRINTELE DOLAN: E vreun băiat care vrea bătaie? Și-a spart ochelarii? Leneșule care mai umbli cu minciuni. Se vede după ochii tăi.

(Blând, binevoitor, decanal, ușor mustrător, capul lut Don John Conmee se ridică și el din sicriul pianolei.)

DON JOHN CONMEE: Ei, ei, Părinte Dolan! Încet. Sunt sigur că Stephen acesta e un băiat foarte bun.

ZOE *(Examinând palma lui Stephen):* Asta-i mână. De femeie.

STEPHEN *(Murmurând):* Continuă. Te rog să minți mai departe. Ține-mă așa. Mângâie-mă. Eu n-am știut niciodată să-i citesc scrisul Lui decât urma criminală a degetului Lui mare pe spinarea peștelui.

ZOE: În ce zi te-ai născut?

STEPHEN: Într-o joi. Astăzi.

ZOE: Copilul născut joi merge departe. *(Urmărește cu degetul liniile din palma lui.)* Linia sorții. Prieteni cu influență.

FLORRY *(Arătând și ea cu degetul):* Imaginație.

ZOE: Muntele lunii. Ai să te întâlnești cu un… *(Brusc se apleacă să-i privească atent în palmă.)* Nu-ți spun că nu e bine. Sau vrei să știi?

BLOOM *(îi desprinde degetele și își oferă propria palmă):* Face mai mult rău decât bine. Uite aici. Citește-o pe a mea.

BELLA: Ia arată. *(Întoarce pe dos palma lui Bloom.)* Mă gândeam eu. Pumn noduros, asta-i pentru femei.

ZOE *(Privind mioapă în palma lui Bloom)*: Ca un grătar. Călătorești peste mare și te-nsori cu una cu bani.

BLOOM: N-ai nimerit.

ZOE *(Repede):* A, stai că uite. Degetul mic scurt. Bărbatul sub papucul găinii? Nici acum n-am nimerit-o?

(Lizica Negruța, o cloșcă uriașă, stând pe ouă într-un cerc cu creta, se ridică, bate din aripi și cloncăne.)

LIZICA NEGRUȚA: Gara. Kluk. Kluk. Kluk.

(Își ocolește oul proaspăt ouat și se depărtează mândră.)

BLOOM *(Arătându-și palma):* Urma asta de aici e de la un accident. Am căzut și m-am tăiat, acum douăzeci și doi de ani. Aveam șaisprezece ani atunci.

ZOE: Văd, spuse orbul. Ne spui noutăți.

STEPHEN: Vezi? înaintează spre un țel măreț. Și eu am douăzeci și doi de ani. Acum șaisprezece ani am douăzeci și două răsturnat, acum douăzeci și doi de ani el de șaisprezece ori a căzut de pe calul său breaz. (*Se crispează.)* M-am lovit la mână nu știu unde. Trebuie să mă duc la dentist. N-ai ceva bani?

(Zoe *îi șoptește ceva lui Florry. Chicotesc amândouă. Bloom își desprinde palma și scrie absent ceva cu degetele pe masă, trasând niște curbe încete.)*

FLORRY: Ce?

(O trăsură de piață, numărul trei sute douăzeci și patru, cu o iapă cu crupa generoasă, minată de James Barton, Bulevardul Armoniei, Donnyhrook, trece în trap. Blazes Boylan și Lenehan stau tolăniți pe banchetă. Băiatul de serviciu de la Ormond stă chircit pe bara din spate. Cu tristețe, pe deasupra perdeluțelor, de la fereastră privesc Lydia Douce și Mina Kennedy.)

BĂIATUL DE SERVICIU *(Balansându-se în mersul trăsurii, le face semne obraznice cu degetul mare și celelalte degete fluturând):* Nu hu vă-mpunge cornul?

(Bronz lângă aur, ele șoptesc între ele.)

ZOE *(Către Florry):* Să-ți șoptesc ceva.

(*Șușotesc între ele iarăși.)*

(Blazes Boylan se reazemă comod pe speteaza banchetei, cu pălăria lui de paie într-o parte, o floare roșie între dinți. Lenehan, cu șapcă de yachting și pantofi albi, desprinde îndatoritor un fir lung de păr de pe umărul lui Blazes Boylan.)

LENEHAN: Ho! Aicea ce văd eu? Ai periat de păianjeni vreo parte de femeie?

BOYLAN *(Tolănit confortabil, surâde)*; Am jumulit o curcă.

LENEHAN: Asta mai zic și eu o muncă cinstită de noapte.

BOYLAN *(îşi ridică patru degete groase cu unghii boante, face cu ochiul):* Kate-în-călduri! Ca după carte sau dacă nu, banii-ndărăt. *(îşi întinde degetul arătător.)* Ia miroase.

LENEHAN *(Trage pe nas vesel):* Ha! Homar cu maioneză. Ha!

ZOE și FLORY *(Râd împreună):* Ha ha ha ha.

BOYLAN *(Sare sprinten din trăsură și strigă tare să audă toată lumea):* Hei, Bloom! S-a sculat doamna Bloom?

BLOOM *(Costum de lacheu, vestă de pluș culoarea prunei, pantaloni până la genunchi, ciorapi bufanți și perucă pudrată):* Mi-e teamă că nu, domnule, știți, ultimele pregătiri…

BOYLAN *(Îi aruncă șase pence):* Ține, să-ți cumperi un gin cu lămâie. *(își agață degajat pălăria pe cuierul pe care-l formează capul cu coarne de cerb al lui Bloom.)* Introdu-mă. Am o mică problemă personală cu soția dumitale. Înțelegi?

BLOOM: Vă mulțumesc, domnule. Da, domnule, Madam Tweedy e în baie, domnule.

MARION: Ar trebui să se simtă mult prea onorat. *(Iese plescăind din apă.)* Raoul, dragul meu, vino și mă șterge. Sunt goală goluță. Doar cu pălăria mea nouă și cu un burete portativ.

BOYLAN *(Cu lucire voioasă în priviri):* Splendid!

BELLA: Ce? Ce e?

(Zoe îi șoptește ceva.)

MARION: Lasă-l să se uite cât o vrea, idiotul cu bale la gură! Codașul! Și să se bată singur cu biciul! Am să-i scriu eu vreunei prostituate mai voinice sau lui Bartholomona, femeia cu barbă, să-i facă niște vânătăi de-o palmă și să-l pună să-mi aducă îndărăt o recipisă semnată și ștampilată.

BELLA *(Păzind):* Ho ho ho ho.

BOYLAN *(Către Bloom, peste umăr):* Poți să-ți pui ochiul la gaura cheii și-n vremea asta să te joci cu tine singur cum poți până trec eu prin ea de câteva ori.

BLOOM: Vă mulțumesc, domnule, așa am să fac. Pot să-mi aduc doi prieteni să fie martori și să facă și câteva instantanee? *(întinde un borcănaș cu alifie.)* Vasilină, domnule? Flori de portocali?… Apă călduță?…

KATTY *(De pe canapea):* Spune-ne și nouă, Florry. Spune-ne și nouă. Ce.

(Florry îi șoptește ceva. Cuvinte de iubire șoptite mur-murător, printre buze umede plescăind mai tare, plici ploc plopslop.)

MINA KENNEDY *(Dând ochii peste cap):* O, trebuie că miroase ca mușcatele și ca piersicile coapte! O, el îi adora pur și simplu fiecare părticică din trupul ei! S-au prins unul de-altul! A acoperit-o cu sărutări!

LYDIA DOUCE *(Cu gura întredeschisă):* Iumium. Ia uite? o împinge prin toată camera în timp ce! Hi căluțule. Poți să-i auzi până-n Paris la New York. Ca și cum ai mânca cu gura plină căpșuni cu frișca. KITTY (Râzând): Hi hi hi.

VOCEA LUI BOYLAN *(Dulce, puțin răgușită, venind din golul stomacului):* Ha! Gublazqruk brukarchkrasht!

VOCEA LUI MARION *(Răgușită puțin, dulce ridicându-i-se din gâtlej):* O! Șlașleasmpuipinahuk!

BLOOM *(Cu ochii sălbatic dilatați, strângându-se în brațe):* Așa, arată-i! Ascunde-o! Arată-i! Brăzdeaz-o! Încă! Dă-i drumul!

BELLA, ZOE FLORRY, KITTY: Ho ho! Ha ha! Hi hi!

LYNCH *(Arătând cu degetul):* Oglinda în fața chipului său firesc. *(Râde).* Hu hu hu hu hu.

(Stephen și Bloom privesc în oglindă. Fața lui William Shakespeare, fără barbă, apare acolo, țeapănă ca într-o paralizie facială, încununată de răsfrângerea cuierului cu coarne de cerb din hol.)

SHAKESPEARE (*Cu o demnitate ventrilochică):* Râsul cu hohote zgomotoase vorbește despre mintea goală. *(Către Bloom.)* Te gândeai c-ai fi fost invizibil. Ia privește. *(Croncăne cu râs de clapon negru.)* Iagogo! Ia te uită cum Bătrânul mi ți-o sugrumă pe mama lui de joi! Iagogogo!

BLOOM *(Surâde gălbenicios înspre târfe)*: Când aud și eu gluma aceea?

ZOE: Nu până nu te-nsori a doua oară și ești o dată văduv. BLOOM: Greșelile sunt iertate. Chiar și marele Napoleon, când i-au luat măsura direct pe piele după moarte…

(Doamna Dignam. Văduvă demnă, cu nas cârn și obrajii îmbujorați de murmure de înmormântare, de lacrimi și de sherry roșcat Tunny, trece grăbită în voalurile ei de doliu, cu boneta într-o parte, rujându-și și pudrându-și obrajii, buzele și nasul, lebădă mamă mânându-și trupa de pui prin trestii. De sub fuste îi apar pantalonii de tăvăleală și ghetele scăldate, măsura opt, ale răposatului ei bărbat. Ține în mină o *poliță de asigurări de la Asociația văduvelor scoțiene și o umbrelă mare de circ pe sub care aleargă după progeniturile ei. Patsy, șchiopătând pe un picior mai scurt, cu gulerul desfăcut, cu un șirag de cotlete de porc atârnându-i în urmă, Freddy scâncind, Susy plângând cu gura ei de pește strâmbă, Alice luptându-se cu bebeul pe care-l ține în brațe. Ea îi înghiontește înainte, cu vălurile umflate.)*

FREDDY: He, mamă, ce mă tragi așa!
SUSY: Mamă, dă ceaiul în foc!
SHAKESPEARE *(Cu furie paralitică):* Mărisa dooa careau cisîntii.
(Chipul lui Martin Cunningham, bărbos, realcătuiește fața fără barbă a lui Shakespeare. Umbrela cea mare se leagănă ca un bețiv, copiii aleargă care-ntr-o parte, care-ntr-alta. De sub umbrelă apare doamna Cunningham cu pălărie de Văduva Veselă și kimono larg. Mers alunecos cu multe plecăciuni, unduindu-și trupul ca japonezele.)
DOAMNA CUNNINGHAM *(Cântă)*:

Și mi se spune juvaerul Asiei.

MARTIN CUNNINGHAM (O *privește impasibil):* Ce să spun! Cea mai îngrozitoare putoare!
STEPHEN: *Et exaltabuntur cornua iusti.* Au fost regine care s-au culcat cu taurii cei mai de soi. Adu-ți aminte de Pasiphae pentru ale cărei pofte trupești străbătrânultatamare al meu a făcut primul confesional din lume. N-o uita pe Madam Grissel Steevens și nici mlădițele cu țepi pe trup din casa Lambert, Noe însuși s-a bețivit cu vinuri. Și-i era arca descheiată.
BELLA: Nu vreau vorbe de-astea aici. Ai greșit adresa.
LYNCH: Lasă-l în pace. S-a întors tocmai de la Paris.
ZOE *(Aleargă spre Stephen și-l înlănțuie cu brațele):* O, spune înainte. Să mai auzim și noi niște parlevu.
(Stephen își îndeasă pălăria pe cap și ajunge dintr-un salt în fața căminului unde se oprește, cu umerii căzuți, cu brațele în lături ca niște aripioare de pește, cu surâs boit peste toată fața.)
LYNCH *(Bătând ritmul cu pumnii pe canapea):* Rmm Rmm Rmm Brrrrrm.
STEPHEN *(Flecărind cu tresăriri de marionetă):* Mii de locuri de distracție și cheltuială pentru serile dumneavoastră cu doamne frumoase care vând mănuși și poate și altceva poate inimile halbe de bere localuri chiar la modă foarte excentrice unde mulțime de cocote supergătite cam ca prințesele dansează cancan și când intri acolo clovnerii pariziene ceva extra îndrăzneț ca pentru domni burlaci străini cam ca ăia care vorbesc stricat englezește și sunt mult mai pricepute în chestii de-astea dragoste și senzații voluptuoase. Domni foarte selecți și este o plăcere trebuie să vizitați spectacolul cu cerul și iadul cu lumânări mortuare și lacrimi de argint care

se dă în fiecare noapte. Batjocorire cu totul șocking teribilă a lucrurilor religioase care s-a văzut în lume. Toate femeile șic și care la venire pline de modestie odată se dezbracă și țipă de plăcere să vadă omul vampir cum se desfrânează cu călugărița proaspătă tânără cu *dessous troubiants. (Plescăie tare din limbă-i Ho, la la! Ce pif qu'il a!*

LYNCH: *Vive le vampire!*

TÂRFELE: Bravo! Parlevu!

STEPHEN *(Strâmbându-se, cu capul răsturnat pe spate, râde tare, bătându-se cu palma peste coapse):* Mare succes râsete. Ca îngerii parcă prostituatele și sfinții apostoli tâlhari mari cu fața urâtă. *Demimondaines* minunat frumoase scânteind toate diamante foarte atrăgător costumate. Sau preferați poate ce ține de plăceri moderne turpitudine de babalâc? (Se *arată pe sine cu gesturi spre Lynch și prostituatele răspund.)* Statuie femeie de cauciuc reversibilă sau mărime naturală nudități feciorelnice bune de privit pe furiș foarte lesbice cinci zece ori. Intră domnii și văd în oglinzi toate pozițiile cu mașinării și în plus la dorință băiat de măcelar absolut groaznic pângărind cu ficat cald de vacă sau omletă pe pântece ca-n *piece de Shakespeare.*

BELLA *(Plesnindu-se peste pântece, se afundă în canapea cu hohote mari de râs)*: Omletă pe… Ho! ho! ho! ho! Omletă pe…

STEPHEN *(Calin):* Te iubesc, sir, domnule dragă. Tu vorbește pe limba englezească pentru *double entente cordiale.* O da, *mort loup.* Cât costă? Waterloo. Watercloset.

(Tace deodată și-și ridică arătătorul.)

BELLA *(Râzând tare):* Omletă…

TÂRFELE *(Râzând):* Bis! Bis!

STEPHEN: Stați nițel. Eu am visat un pepene.

ZOE: Mergi peste mări și iubește o femeie străină.

LYNCH: Străbate lumea-ntreagă să-ți găsești o soață.

FLORRY: Visele sunt tocmai pe dos.

STEPHEN *(Întinzându-și brațele):* Era acolo. Strada târfelor. Pe Bulevardul Serpetine mi-a arătat-o Belzebut, văduvă durdulie. Unde-i întins covorul roșu?

BLOOM *(Apropiindu-se de Stephen):* Uite…

STEPHEN: Nu, am fugit. Dușmanii după mine. Și-așa era să fie veșnic. Lume fără sfârșit. *(Strigă.) Pater!* Liber!

BLOOM: Ascultă, uite-aici…

STEPHEN: Să-mi frângă spiritul, asta vrea? *O merde alors! (Strigă, și ghearele de vultur i se crispează*): Hola! Hiliho!

(Vocea *lui Simon Dedalus îi chiuie ca răspuns, cam somnoroasă, dar gata de luptă.)*

SIMON: Așa te vreau. (Se *leagănă nesigur prin aer, rotindu-se, scoțând strigăte de îmbărbătare, pe aripi puternice greoaie de șopârlar.)* Ho, băiete! Nu te lăsa! Hupa! Pșșt! Te-ai dat cu corciturile astea. Eu nu i-aș lăsa nici la coada măgarului meu. Capul sus! Ține sus steagul nostru! Vulturul roșu zburând pe câmp de argint cu aripi desfăcute. Rege al armelor din Ulster! hai hup! *(Scoate un, semnal de trâmbiță.)* Bulbul! Buribiblbrurbibl! Hai, băiete! *(Frunzișul și crengile de pe hârtia tapetului se răspândesc grăbite peste câmp. O vulpe voinică stârnită din vizuina ei, cu coada stufoasă în sus, tocmai terminându-și de îngropat bunica, aleargă de zor spre larguri, cu ochii strălucitori, căutând prin movilitele bursucilor, pe sub frunze. O urmărește haita de câini de vânătoare, cu nasul la pământ, amușinându-și prada, lătrând ca trâmbițele, trâmbițați spre trâmbiță sângelui. Vânători, bărbați și femei, din echipajele de vânătoare ale Ward Union-ului, alergă după ei, înfierbântați de urmărire. Dinspre Six Mile Point, Flathouse, Nine Mile Stone urmează gonacii cu măciuci noduroase, țepușe, lasouri, ciobanii de turme cu biciurile, îmblânzitorii* de *urși cu tamburinele, toreadorii cu săbiile lor, negrii bătrâni fluturând torțe. Mulțimea mișună de barbugii, cartofori, scamatori, saltimbanci. Tăinuitori și spioni, agenți de pariuri, cu toții țipă răgușiți stârnind un vacarm asurzitor.)*

MULȚIMEA:

Bilete de curse! Hai la pariul!
Zece la unu la orice câștigător!
Banii pe loc aicea! Banii pe loc!
Zece la unu la oricare mai puțin unu.
Zece la unu la oricare mai puțin unu.

Ia-ncercați-vă norocul la căluții de pe masă!
Zece la unu la oricare mai puțin unu!

Eu vând maimuța, băieți. Eu vând maimuța!
Eu dau zece contra unu!
Zece la unu mai la oricare mai puțin unu singur!

(Un cal negru, fără călăreț, fulgeră ca o fantomă la linia de sosire, cu coada ca o spumă în vânt, cu ochii precum stelele. Urmează plutonul, mănunchi de cai cabrându-se. Schelete de cai: Sceptru, Maximum al doilea, Zinfandel, Zvârluga ducelui de Westminster, Refuz, Ceylon al ducelui de Beaufort, premiul Parisului, li călăresc niște pitici, în armuri ruginite, sărind, sărind, în șei. Ultimul, în burnița măruntă pe o iapă gălbuie care și-a pierdut suflul, Cocoșul nordului, favorita, cu șapcă aurie ca mierea, jachetă verde, mâneci portocalii, Garrett Deasy, trăgând de hățuri, cu crosa de hochei gata să lovească. Mârțoaga lui, tremurând pe picioarele ei bandajate cu alb, tropăie greoaie pe pista zgrunțuroasă.)

LOJA PORTOCALIE *(Rânjind):* Dă-te jos și-mpinge și mneatale, domnu'. Ultima tură! Ajungi acasă până diseară!

GARRETT DEASY *(Drept ca un băț, cu fața zgâriată de unghii plină de mărci poștale ca niște plasturi, își ridică crosa, cu ochii albaștri licărindu-i în prisma candelabrului, în timp ce calul îi încearcă un galop de școală.) Per vias rectas!*

(O găleată de lături se revarsă asupra lui și a gloabei sale, torent de zeamă de mei în care dansează morcovi, arpagic, cepe, napi, cartofi.)

LOJĂ VERDE: Frumoasă zi, sir John, zi frumoasă. Zi frumoasă, înălțimea voastră.

Soldatul Carr, soldatul Crompton și Cissy Caffrey trec pe sub fereastră cântând disonant.)

STEPHEN: Auziți! Prietenul nostru cel vechi, zgomotul din stradă!

ZOE *(Ridicând o mână):* Stați!

SOLDATUL CARR, SOLDATUL CROMPTON ȘI CISSY CAFFREY:

Și totuși eu am un fel…
De slăbiciune așa pentru…

ZOE: Asta-s eu. *(Bate din* palme.) Să dansăm! Să dansăm! *(Aleargă la pianolă.)* Cine are două pence?

BLOOM: Cine să…

LYNCH *(întinzându-i niște monede):* Uite.

STEPHEN *(Pocnind nerăbdător din degete):* Repede! Mai repede! Unde mi-e toiagul de augur? *(Aleargă la pian și-și ia* de *acolo bastonul de frasin bătând tact de dans din picioare.)*

ZOE *(Întorcând manivela):* Uite.

(*Bagă două monede. Izvorăsc lumini aurii trandafirii violete. Rola pianolei se învârtește torcând cu ezitare înceată un vals. Profesorul Goodwin, cu perucă cu coc, în straie clasice de curte, manta cu pelerină pătată, încovoiat în două de mare bătrânețe, străbate camera bălăbănindu-se pe picioare, tremurând și zvâcnind din mâini. Se așază mic pe scaunul pianului ridicând și bătând cu brațele lui* ca *niște bețișoare, fără mâini, pe clape, moțăind din cap cu grații de domnișoară și cocul săltându-i în spate în vremea asta.)*

ZOE *(Se învârtește pe loc, bătând din călcâie):* Hai să dansăm. Cine vrea? Cine dansează?

(Pianola, cu luminile ei schimbătoare, cântă în ritm de vals preludiul la Fata mea-i o fată din Yorkshire. *Stephen își aruncă bastonul pe masă și-o apucă pe* Zoe de *talie. Florry și Bella* împing masa spre cămin. *Stephen, ținând-o pe Zoe cu delicatețe și grație exagerate, începe să valseze cu ea prin cameră. Mâneca ei, alunecându-i de pe* brațele *grațios ridicate, dezvăluie floarea albă de carne a vaccinului. Bloom stă în picioare mai la o parte. Printre draperii, profesorul Marginni își strecoară un* picior pe *vârful ghetei căreia se rotește un* joben. *Cu o zvâcnitură abilă, și-l aruncă direct pe creștet și alunecă* grațios *înăuntru cu pălăria cochet așezată. E într-un frac albastru ardezie cu, reveniri roșiatice de mătase, guler înalt și tulle crem, vestă verde cu decolteu, guler tare cu cravată albă, pantaloni strâmți de culoarea levănțicăi, ghete de piele și mănuși de culoarea canarului. Are o dalie la butonieră. Rotește când într-o parte când într-alta un baston fără luciu, pe urmă și-l bagă strâns la subsuoară. Își pune o mână moale la piept, se înclină și își mângâie floarea și nasturii.)*

MAGINNI: Poezia mișcării, arta calistenicii. Nicio legătură cu școala doamnei Legget Byrne sau a lui Levinstone. Organizăm baluri dansante costumate. Lecții de prestanță. Pașii în stil Katty Lanner. Așa. Ia uitați-vă la mine. Competența mea terpsichoreană. *(Face în pas de menuet trei pași înainte pe picioare agile de albină.) Tout le monde en avant! Révérence! Tout le monde en place!*

(Preludiul se încheie. Profesorul Goodwin, mai dând vag din brațe, se chircește, se micșorează, piere, capa lui încă tremurătoare răspândindu-i-se peste scaunul pianului. Aerul vibrează de ritmul mai ferm al valsului. Stephen și Zoe fac cercuri vivace. Luminile se schimbă licăre, se pierd, aurii, trandafirii, violete.)

PIANOLA:

> Doi tinerei vorbeau odată despre fetele lor, fetele lor, fetele lor,
> Iubitele pe care le lăsaseră departe…

(Dintr-un colț ies alergând orele dimineții, cu părul de aur, zvelte, în albastru feciorelnic învestmântate, cu mijlocul tras prin inel, cu mâinile nevinovate. Dansează ușoare, sărind copilărește coarda. Le urmează orele amiezei, în aur chihlimbariu. Înlănțuite și râzătoare, prind și răsfrâng soarele în oglinzi batjocoritoare, ridicându-și brațele ușoare.)

MAGINNI *(Lovind laolaltă palme în mănuși tăcute)*; *Carré! Avant deux!* Respirați ușor! *Balance!*

(Orele de dimineață și cele de amiază valsează spre locurile lor, rotindu-se, înaintând una către cealaltă, unduindu-și formele voluptuoase, înclinându-se una spre alta. Cavalerii în spatele lor se arcuiesc susținându-le brațele ridicate, cu mâinile coborându-li-se spre, mângâind acolo, ridicându-se dinspre umerii lor.)

ORELE: Poți să mă mângâi pe…

CAVALERII: Pot să te mingii pe…

ORELE: O, dar ușor!

CAVALERII: O, atât de ușor!

PIANOLA:

> Iubita mea micuță sfioasă are un mijloc.

(Zoe și Stephen se rotesc în ritm acum în ocoluri mai încete. Orele de amurg înaintează, din umbrele lor prelungi peste pajiști, risipite, șovăielnice, cu ochi languroși, obrajii delicat îmbujorându-li-se roșiatic cu palidă falsă înflorire. Sunt învestmântate în voal cenușiu cu *mâneci largi întunecate care flutură în briza din larguri.)*

MAGINNI: *Avant! huit! Treversé! Salut! Cours de mains! Croisé!*

(Orele nopții se furișează să-și ocupe locul în acest balet. Orele de dimineață, de amiază și de amurg se trag îndărăt în fața lor. Sunt mascate cu părul în pumnale și brățări de clopoței mați. Obosite schițează reverențe sub voalurile lor largi acoperindu-le.)

BRAȚĂRILE: Heiho! Heiho!

ZOE *(contorsionându-se, cu mâna la frunte):* O!

MAGINNI: *Les tiroirs! Chaîne de dames! La corbeille! Dos à dos!*

(În arabescuri obosite, ele împletesc pe dușumea un desen complicat, înlănțuindu-se, desfăcându-se, făcând plecăciuni, *unduindu-se, rotindu-se locului.)*

ZOE: Am amețit de tot.

(Se *eliberează din brațele lui, cade pe un scaun. Stephen o apucă de talie pe Florry și dansează cu ea.)*

MAGINNI: *Boulangère! Les ronds! Les ponts! Chevaux de bois! Escargots!*

(Întortocându-se, pășind îndărăt, schimbând mâinile, orele de noapte se înlănțuie, fiecare cu brațele arcuite, într-un mozaic de mișcări unduioase. Stephen și Florry execută un dans complicat.)

MAGINNI: *Dansez avec vos dames. Changez de dames! Donnez le petit bouquet à votre dame! Remerciez!*

PIANOLA:

Cel mai bun cel mai bun dintre toate, Baraabum!

KITTY *(Sare în sus):* O, asta cântau la călușei la bazarul Mirus!

(Aleargă spre Stephen. El o lasă brusc din brațe pe Florry și o apucă pe Kitty. Se aude un orăcăit strident, aspru, ascuțit, șuierător de buhai de baltă. Manejul de căluți de lemn Toft de la bazar scârțiindbolborosindbombănind se rotește în volbură înceată prin cameră dând ocol jur împrejur prin cameră.)

PIANOLA:

Fata mea-i o fată din Yorkshire.

ZOE:

Din Yorkshire din creștet și până în tălpi.

Haideți cu toții!

(O *ia pe Florry în brațe și dansează cu ea.)*

STEPHEN: *Pas seul!*

(O împinge în roată pe Kitty în brațele lui Lynch, își înșfacă bastonul de pe masă și începe să danseze în mijloc. Toți se rotesc, se învârtejesc, valsează, fac piruete, Bloombella, Kittylynch, Florryzoe, femei jujube. Stephen cu pălăria și toiagul face salturi de broască la mijloc, sare zvâcnind sus picioarele, strâmbând gura închisă, cu mina strânsă zvâcnită deschisă pe sub coapse, cu bangăte clinchete bumbumuri chiote vesele muget de corn fulgere albastre verzi galbene. Călușeii bazarului se rotesc greoi cu călăreți fantoșe de lemn atârnând de lanțuri poleite, în salturi de fandango sărind dând pinteni cu călcâiul cu talpa și căzând iarăși la loc.)

PIANOLA:

Chiar dacă ea-i o fată de la uzină
Și nu poartă straie de soi.

(Strângându-se strâns în brațe iute mai iute cu licăr și sclipăr și flipăr în fugă trec lepădândrupândurlând huruind, Baraabum!)

TUTTI: Încă! Bis! Bravo! încă o dată!

SIMON: Gândește-te la cei din neamul mamei tale!

STEPHEN: Dansul morții.

(Bang din nou barang babang din clopotul ușierului, calul, mârțoaga, armăsarul, mânjii, Conmee pe măgar cristic șchiop, marinarul cu cârje și picior în tricorn petrecut subsuoară trăgând de sfoară tropăind răzbătând cu sunet de cimpoaie prin mulțime. Pe gloabe, pe porci grași, pe cai cu clopoței, pe scroafe din Gadarene, Corny în sicriu. În oțel în piatră ca *un rechin Nelsonul cu o singură toartă, două Frauenzimmere travestite pătate de prune din cărucior căzând din răsputeri plângând. Bum, ăsta-i un adevărat campion. Flacăra albastră scurt licărind noblețe din butoaie și reverendul cântec de seară al iubirii Love și în trăsură de piață cochet Boylan iar bicicliștii cu două pungi și Dilly cu firimituri de prăjitură pe rochia ei care nu-i de loc de soi. Și pe urmă în cea din urmă rotire pe spinare de vrăjitoare hurducându-se-n sus și în jos plescăind în albie de bere un fel de vice rege și regină cu delicii spre trandafirul de bufshire. Barrabum!)*

(Cuplurile se desfac. Stephen se mai rotește puțin amețit. Camera unduiește încet la locul ei. Cu ochii închiși, el se clatină pe picioare. Șine

roșii zboară spre cer. Stele de jur împrejur sori rotindu-se în jur. Musculițe strălucitoare dansează pe pereți. El se oprește.)

STEPHEN: Ho!

(Mama lui Stephen, emaciată, se înalță prin dușumea în cenușiu lepros înveștmântată, cu o jerbă de flori portocalii ofilite și un val sfâșiat de mireasă, cu fața mâncată și fără nas, verde de putreziciunea mormântului. Părul îi e rărit și lățos. Își țintuie orbitele încercănate cu albastru și fără ochi asupra lui Stephen și își deschide gura lipsită de dinți pronunțând un cuvânt neauzit. Un cor de fecioare și confesori cântă fără glas.)

CORUL:

Liliata rutilantium te confessorum…
Iubilantium te virginum…

(Din vârful unui turn, Buck Mulligan, în straie parțial colorate de bufon de curte în stacojiu și galben și cu scufie de clovn cu clopoțel atârnându-i, o fixează cu gura căscată, ținând în mină o chiflă tăiată aburindă unsă cu unt.)

BUCK MULLIGAN: A murit dracului. Ce păcat! Mulligan se întâlnește cu nefericita mamă. (*Își dă ochii peste cap.)* Mercurialul Malachi.

MAMA *(Cu surâsul subtil al nebuniei morții):* Eu am fost odinioară frumoasa May Goulding. Sunt moartă.

STEPHEN *(Încremenit de oroare):* Lemurule, cine ești tu? Ce mai e și șarlatania asta sinistră?

BUCK MULLIGAN *(Scuturându-și scufia cu clopoțel):* Ce ironie! Kinch i-a ucis trupul câinesc al cățelei de maică-sa. Și ea a dat în primire. *(Lacrimi de unt topit cad din ochii lui peste chiflă.)* Maica noastră mare și dulce! *Epi oinopa ponton.*

MAMA *(Se apropie, suflând blândă asupra lui suflul ei de cenușă umedă):* Toți trebuie să trecem prin asta, Stephen. Mai multe femei sunt decât bărbați pe lume. Și tu. Va veni timpul.

STEPHEN *(Înecându-se de spaimă, remușcare și oroare):* Ei spun că eu te-am omorât, mamă. El ți-a jignit memoria. Cancerul a făcut-o, nu eu. Soarta.

MAMA *(Un firișor verde de fiere alunecându-i dintr-o parte din gură):* Tu mi-ai cântat cântecul acela. Taina amară a iubirii.

STEPHEN *(Repede):* Spune-mi cuvântul, mamă, dacă îl știi acum. Cuvântul cunoscut de toți oamenii.

MAMA: Cine te-a scăpat în noaptea în care-ai sărit în tren cu Paddy Lee? Cine a avut milă de tine când erai test printre străini? Rugăciunea este atotputernică. Rugăciunea pentru sufletele în suferință din manualul Ursulinelor și indulgența de patruzeci de zile. Pocăiește-te, Stephen.

STEPHEN: Vârcolacul! Hiena!

MAMA: Mă rog pentru tine în lumea mea de dincolo. Am pus-o pe Dilly să-ți facă fiertura de orez în fiecare noapte după ce tu lucrai cu mintea. Ani și ani de zile eu te-am iubit. O, fiu al meu, tu primul născut, când erai încă în pântecele meu.

ZOE *(Făcându-și vânt cu paravanul de la cămin):* Mă topesc.

FLORRY *(Arată spre Stephen):* Uitați-vă la el. E alb la față.

BLOOM *(Se duce să deschidă mai larg fereastra):* A amețit.

MAMA *(Cu ochii mocnind):* Căiește-te! O, focurile iadului!

STEPHEN *(Gâfâind):* Mestecătorul de stârvuri! Căpățână crudă și oase însângerate!

MAMA *(Fața apropiindu-i-se tot mai mult, exalând o suflare de cenușă):* Păzește-te! *(Își ridică brațul drept înnegrit ofilit încet spre pieptul lui Stephen cu degetele răsfirate.)* Păzește-te! Mâna Domnului! *(Un crab verde cu ochi roșii răuvoitori își înfige adânc cingile*[351] *rânjitoare în inima lui Stephen.)*

STEPHEN *(Sufocându-se de furie):* La dracu'! *(Fața i se face deodată suptă, bătrână, cenușie.)*

BLOOM (*La fereastră):* Ce e?

STEPHEN: *Ah non, par exemple!* Imaginația intelectuală! Cu mine întru totul sau dacă nu deloc. *Nori serviam!*

FLORRY: Dați-i niște apă rece. Stați nițel. *(Iese în fugă.)*

MAMA *(Frângându-și încet mâinile, gemând deznădăjduită):* O, inimă sacră a lui Isus, îndură-te de el! Mântuie-l de iad, inimă sfântă!

STEPHEN: Nu! Nu! Nu! Frângeți-mi spiritul voi toți dacă sunteți în stare! Vă birui eu pe toți!

MAMA *(În chinurile agoniei):* Ai milă de Stephen, Doamne, pentru rugăciunile mele! De neîndurat a fost spaima mea când îmi dădeam sufletul de iubire de suferință de chinuri pe Muntele Calvarului.

STEPHEN: Nothung!

(Își ridică sus cu amândouă mâinile toiagul de frasin și sfărâmă candelabrul. Flacăra lividă din urmă a Timpului *zvâcnește o dată și, în întunecimea care se lasă, ruina tuturor celor ce sunt, plouă sfărâmăturile de sticlă și zidurile prăbușindu-se.)*

JETUL DE GAZ: Pvfung!

BLOOM: Stai!

LYNCH *(Sare și-l prinde pe Stephen de mână):* Ce faci! Vino-ți în fire - Doar n-ăi fi având amocul!

BELLA: Poliția!

(Stephen, lăsând să cadă bastonul, cu capul și brațele zvâcnite țepene pe spate, izbește cu picioarele puternic în pământ și fuge din cameră pe Lângă târfele din prag.)

BELLA *(Țipând):* După el!

(Cele două târfe se reped spre ușa holului. Lynch, Kitty și Zoe ies în fugă din cameră. Toți vorbesc tare, tulburați, Bloom îi urmează, se reîntoarce.)

TÂRFELE *(Înghesuindu-se în prag, arătând cu degetul):* într-acolo.

ZOE *(Arătând și ea cu degetul):* Acolo. E ceva acolo.

BELLA: Cine plătește lampa? *(Îl apucă pe Bloom de pulpana hainei.)* Hei. Erai cu el. A spart lampa.

BLOOM *(Dă fuga în hol, revine în fugă):* Ce lampă, femeie?

BELLA *(Cu ochii înăspriți de mânie și de cupiditate, arată cu mina):* Asta cine-o plătește? Zece șilingi. Sunteți martori.

BLOOM *(Smulge de pe masă bastonul lui Stephen):* Eu? Zece șilingi? Nu l-ai jupuit destul? N-a…

BELLA *(Răstită):* Uite, lasă vorba. Aici nu-i bordel. E casă de zece șilingi.

BLOOM *(Pipăind lampa, trăgând de lanț. Când trage, jetul de gaz se ridică sub abajurul mov acum boțit. Ridică bastonul):* S-a spart doar sticla. Asta-i tot ce-a…

BELLA *(Țipă dându-se îndărăt):* Doamne! nu!

BLOOM *(Parând parcă o lovitură):* Am vrut să-ți arat cum a lovit abajurul. Nu ți-a făcut pagubă nici de șase pence. Zece șilingi!

FLORRY *(Intră cu un pahar cu apă)*: Unde-i?

BELLA: Vrei să chem poliția?

BLOOM: Lasă că știu eu. Ai buldogul aici la fața locului. Dar el e student la Trinity. Sunt clienții cei mai buni ai stabilimentului tău. Domnii

care-ți plătesc ție chiria. (Face *un semn masonic.)* înțelegi ce spun eu? Nepotul vicecancelarului. N-ai nevoie de scandal.

BELLA *(Furioasă):* Trinity! Vin aici cu scandal după cursele de canotaj și nu plătesc nicio para. Ce, dumneata comanzi aici? Unde e? îl torn eu. Îl fac să nu mai scoată capul în lume. *(Țipă.)* Zoe! Zoe!

BLOOM *(Insistent):* Și dacă ar fi băiatul tău de la Oxford! *(Amenințător.)* Știu eu.

BELLA *(Pierindu-i aproape glasul):* Cine ești că vii așa incognito?

ZOE *(Din prag):* A început scandalul.

BLOOM: Ce? Unde? *(Aruncă un șiling pe masă strigând.)* Asta-i pentru sticla de lampă. Unde? Să respir puțin aer curat.

(Iese grăbit prin hol. Târfele arată cu degetul. Florry îl urmează vărsând apă din paharul înclinat într-o parte. Toate târfele se înghesuie în prag volubile arătând cu degetul spre dreapta unde s-a risipit ceața. Dinspre stânga sosește clinchetind o trăsură de piață. Încetinește în fața casei. Bloom în ușa holului îl zărește pe Corny Kelleher care se pregătește să coboare din trăsură împreună cu doi desfrânați tăcuți. El își ferește fața. Bella dinăuntru din hol își îndeamnă târfele la treabă. Ele încep să trimită săruturi lipicioase languroase. Corny Kelleher le răspunde cu un surâs de strigoi lasciv. Desfrânații tăcuți se întorc să plătească trăsura. Zoe și Kitty mai arată încă spre dreapta. Bloom, separându-le cu gest grăbit, își trage pe cap gluga și ponchoul de calif și se grăbește în jos pe trepte cu fața într-o parte. Ca un Harun Al Rașid incognito se strecoară prin spatele desfrânaților tăcuți și se îndepărtează repede pe Lângă garduri cu pașii iuți de pardos târându-și prada după sine, plicuri rupte înmuiate în anason. Toiagul de frasin îi însemnă urmele. O haită de ogari, conduși de Hornblower de la Trinity strângând în mână o cravașa de câine și cu șapcă colorată și o pereche de pantaloni vechi cenușii, îl urmează de departe, ținându-i după miros urma, mai aproape, în cor de lătrături, gâfâituri, pierzând urma, risipindu-se, scoțând limbile, mușcându-i călcâiele, sărin, d spre pulpanele lui. El merge repede, fuga, în zigzag, galop, cu urechile pe spate. E împroșcat cu pietriș, cioturi de morcovi, cutii de biscuiți, ouă, cartofi, heringi sărați, papuci de damă. După el, pe urme proaspăt regăsite, haita cu vacarmul ce galopează în zigzag în aprigă urmărire în șir după cum urmează: 65C cu 66C vardiști din rondul de noapte, John Henry Menton, Wisdom Hely, V.B. Dillon, consilierul

Nannetti, Alexander Keyes, Larry O'Rourke, Joe Cuffe, doamna O'Dowd, Pipâlică Burke, Cel Fără Nume, doamna Riordah, Cetățeanul, Garryowen, Cumâispune, Alacufațaaia, Tipulcareseamănâ, Lammaivăzuteupăsta, Tipulcu, Chris Callinan, sir Charles Cameron, Benjamin Dollard, Lenehan, Bartell d'Arcy, Joe Hynes, Murray cel roșu, redactorul Brayden, T.M. Healy, domnul judecător Fitzgibbon, John Howard Parnell, reverendul Somon Sărat, profesorul Joly, doamna Breen, Denis Breen, Theodore Purefoy, Mina Purefoy, diriginta oficiului poștal din Westland Row, CP. Mecoy, prietenul lui Lyons, Hoppy Holohan, omul de pe stradă, alt om de pe stradă, băiatul cu mingea de fotbal, conductorul cu nas spart, bogata doamnă protestantă, Davy Byrne, doamna Ellen Meguin-ness, doamna Joe Gallaher, George Lidwell, Jimmy Henry cu bătături cu tot, inspectorul principal Laracy, părintele Covolexj, Crofton care nu mai e la percepție, Dan Daicson, dentistul Bloom cu cleștele său, doamna Bob Doran, doamna Kennefick, doamna Wyse Nolan, John Wyse Nolan, frumoasafemeiemăritatăcaresafrecatcudosuleimare-întramvaiulăeclonskeat, librarul cu Plăcerile păcatului, domnișoara Dubedatșichiarcașibedat,. Doamnele Gerald și Stanislaus Morar, din Roebuck, funcționarul principal de la Drimmie, colonelul Hayes, Masiiansky, Citron, Penrose, Aaron Figatner, Moses Herzog, Michael E. Geraghty, inspectorul Troy, doamna Galbraith, polițistul de la colțul străzii Eccles, bătrânul doctor Brady cu stetoscopul, omul misterios de pe plajă, un salvator, doamna Miriam Dan-drade și toți iubiții ei.)

MULȚIMEA ZGOMOTOASĂ *(unii peste alții și înghesuin-du-se în alții):* El e Bloom! Opriți-l pe Bloom! Stopo-Bloom! Stopohoțul! Hi! Hi! Opriți-l la colț!

(La colțul străzii Castorului, sub schele, Bloom se oprește gâfâind la marginea acestui val zgomotos, certăreț, de oameni, care habar n-au cine ce hi! hi! și se agită încăierându-se fără să știe zbierând cu toții laolaltă.)

STEPHEN *(Cu gesturi cumpănite, respirând adânc și rar)*; Sunteți invitații mei. Toți cei nechemați. Prin grația celui de al cincilea George și celui de al șaptelea Edward. Istoria e de condamnat. Fabulate de mamele memoriei.

SOLDATUL CARR *(Către Cissy Caffrey):* Asta te-a insultat pe tine?

STEPHEN: Adresându-i-se ei la vocativul feminin. Probabil neutru. Unigenitiv.

VOCI: Nu, n-a făcut de loc așa ceva. Fata asta spune minciuni. Era la doamna Cohen. Ce s-a întâmplat! Soldați și civili.

CISSY CAFFREY: Eram în compania soldaților și ei m-au lăsat o clipă singură să facă - înțelegeți și tânărul ăsta a fugit după mine. Dar eu sunt credincioasă bărbatului care m-a tratat chiar dacă nu sunt decât o târfă de un șiling.

STEPHEN *(Observă capetele lui Lynch și al lui Kitty):* Salut, Sisif. *(Arată spre el și spre ceilalți.)* Poeticul, Non-poeticul.

VOCI: Ea e credincioasăbărbatului.

CISSY CAFFREY: Da, ca să merg cu el. Și eu cu un prieten al meu militar.

SOLDATUL CAMPTON: Ăsta vrea o ureche umflată, tipul. Ia dă-i una, Harry.

SOLDATUL CARR *(Către Cissy):* Te-a insultat ăsta atunci când eu și cu el ne dădeam drumul la apă?

LORDUL TENNYSON *(În bluză și pantaloni de flanelă în culorile Union Jack-ului, capul gol, barba în vânt):* Nu pentru ei e să scruteze cauza.

SOLDATUL COMPTON: Atinge-l, Harry.

STEPHEN *(Către soldatul Compton):* Nu vă cunosc numele dar aveți perfectă dreptate. Doctorul Swift spune că un bărbat în armură bate zece bărbați în cămașă. Cămașă e sinecdocă. Parte pentru întreg.

CISSY CAFFREY *(Către mulțimea din jur):* Nu, eu eram cu militarul.

STEPHEN *(Amabil):* De ce nu? Soldatul tânăr și curajos. După părerea mea orice doamnă de exemplu…

SOLDATUL CARR *(Cu șapca alunecându-i într-o parte, înaintând spre Stephen):* Ia spune, ce-ar fi, șefule, dacă te-aș pocni odată peste bot?

STEPHEN *(Ridică ochii spre cer):* Ce-ar fi? Foarte neplăcut. Un nobil fel de a mă înșela singur. Personal, eu detest acțiunea. *{Flutură din mină.)* Mă doare puțin mâna. *Enfin, ce sont vos oignons. (Către Cissy Caffrey.)* E ceva tulbure aici. Despre ce-i vorba la urma urmei?

DOLLY GRAY *(își flutură batista de la balconul ei, dând semnalul asemenea eroinei din Ierihon):* Rahab. Fiu din popor, adio. Cu bine acasă la Dolly. Visează la fata pe care-ai lăsat-o în urmă și ea are să viseze la tine.

(*Soldații își întorc spre ea ochii apoși)*

BLOOM *(Croindu-și drum cu coatele prin mulțime, îl apucă viguros de mânecă pe Stephen):* Haide, domnule profesor, te așteaptă trăsura.

STEPHEN (Se *întoarce spre el)* Ce spui? (Se *desprinde din mâna celuilalt.)* De ce n-aș sta de vorbă cu el sau cu orice altă ființă omenească în stare să umble drept pe portocala asta turtită? *(Arătând cu degetul.)* Nu mi-e frică de nimic cu care aș putea sta de vorbă dacă pot să mă uit în ochii lui. Păstrând poziția perpendiculară.

(Se trage un pas înapoi clătinându-se.)

BLOOM *(Susținându-l)*: Păstrează-ți-o pe a dumitale.

STEPHEN *(Râde găunos):* Centrul meu de gravitate s-a deplasat. Am uitat trucul. Să ne așezăm jos undeva și să discutăm. Lupta pentru viață este legea existentei dar iubitorii de pace-m6ttef hi, mai ales țarul și regele Angliei, au inventat arbitrajul. (Se *lovește peste frunte.)* însă aici înăuntru trebuie să-l omor pe preot și pe rege.

BIDDY-SCULAMENT: Ai auzit ce-a spus profesorul? E-un profesor de la colegiu.

KATE CU PARTEA TARE: Da. Am auzit.

BIDDY-SCULAMENT: Se exprimă cu mult și pronunțat rafinament de frazeologie.

KATE CU PARTEA TARE: Într-adevăr, da. Și în același timp așa cum trebuie și drept la țintă, tranșant, ce mai.

SOLDATUL CARR (Se *smulge din brațele celor care-l țineau și înaintează spre Stephen):* Ce ziceai acuma despre regele meu?

(În arcul unei porți apare Edward al Șaptelea. Poartă un jerseu alb pe care e cusută o imagine a Inimii Sacre cu însemnele Jartierei și Spinului, Linii de Aur, Elefantul Danemarcei, al regimentului de cavalerie Skinner și al lui Probyn, al ghildei de avocați de la Lincolns Inn și al străvechii și onorabilei companii de artilerie din Massachusetts. Suge o acadea roșie. Este învestmântat în roba marelui maestru masonic ales, perfect și sublim, eu *mistrie și șorț, purtând mențiunea Mode in Germany. În mâna stângă are o găleată de tencuitor pe care scrie Défence d'uriner. Un strigăt general de bun sosit îi salută intrarea,)*

EDWARD AL ȘAPTELEA *(Încet, solemn, dar indistinct):* Pace, pace desăvârșită. Pentru identificare găleata din mâna mea. Salut, băieți (Se *întoarce către* supușii soi.) Am venit aici să asistăm la o luptă cinstită

dreaptă și urăm din inimă ambilor combatanți mult noroc. *Mahak makr a back.*

(Dă mâna cu soldatul Carr, soldatul Compton, Stephen, Bloom și Lynch. Aplauze generale. Edward al Șaptelea își ridică grațios găleata în semn de mulțumire.)

SOLDATUL CARR (*Către Stephen)*: Ia mai spune o dată.

STEPHEN *(Nervos, prietenos, păstrându-și calmul)*: Înțeleg punctul dumitale de vedere, deși eu personal n-am niciun rege pentru moment. Trăim în epoca de glorie a medicinii, în privința asta e dificilă o discuție. Însă asta e important. Dumneata mori pentru țara dumitale, presupun. (*Își lasă mâna pe mâneca soldatului Carr.)* Nu că ți-aș dori-o. Însă eu spun: n-are decât să moară țara mea pentru mine. Până în prezent asta a și făcut. Nu vreau ca ea să moară. La dracu' cu moartea. Trăiască viața.

EDWARD AL ȘAPTELEA *(Levitează peste grămezi de uciși în înfățișarea și cu aureola lui Isus Glumețul, cu o acadea albă în fața lui fosforescentă)*:

> Am metode noi, cu toții rămân paf.
> Ca să-i fac pe orbi să vadă în ochi le-arunc praf.

STEPHEN: Regi și unicorni! (*Se trage cu un pas îndărăt.)* Vino undeva mai încolo și o să… Ce spunea fata aia?…

SOLDATUL COMPTON: Hei, Harry, arde-i una peste boașe. Pocnește-l peste mititelul.

BLOOM *(Adresându-se celor doi soldați, încet):* Nu știe ce spune A băut mai mult decât poate duce. Absint, monstrul cu ochii verzi. Îl cunosc. E un om de bine, un poet. E-un tip de încredere.

STEPHEN *(Aprobă din cap, surâde, râde):* Om de bine, patriot, erudit și judecător al impostorilor.

SOLDATUL CARR: Nu-mi pasă nici atâtica cine e.

SOLDATUL COMPTON: Nu ne pasă nici atâtica cine e. STEPHEN: S-ar zice că-i irit. Cârpă verde prin fața taurului.

(Kevin Egan din Paris în cămașă neagră cu pompoane spaniole și pălărie de rebel îi face semn lui Stephen.)

KEVIN EGAN: *S'lut,* Bonjour! Bine știuta *vielle ogresse* cu *dents jauncs.*

(Patrice Egan își ițește pe la spatele lui fața de iepure ronțăind o foaie de salată.)

PATRICE: *Socialiste!*

DON EMILE PATRIZIO FRANZ RUPERT POPE HENNESSY *(În cămașă medievală de zale, cu două gâște sălbatice zburându-i pe cască, plin de o nobilă indignare arată cu o mină înzăuată spre cei doi soldați):* Werf eykezii aceștia la futboden, porcos mari și umflați corciți și galbeni, todos mânjiți cu sos stricat!

BLOOM *(Către Stephen):* Haide acasă. Aici dai de bucluc.

STEPHEN *(Clătinându-se pe picioare):* Eu nu vreau să-l evit. Îmi stârnește inteligența.

BIDDY SCULAMENT: Numaidecât îți dai seama că e de familie patriciană.

O BĂTRÂNĂ FURIE: Asta-i verdele care înfrânge roșul, cum bine zice. Ca Wolfe Tone.

PROXENETA: Roșu-i la fel de bun ca și verdele, și chiar mai bun. Sus soldații! Sus Regele Edward!

UN GROSOLAN *(Râde)* Ce mai! Cu toții ura pentru De Wet.

CETĂȚEANUL *(Cu un fular uriaș smaragdin și fustanelă)*:

Dumnezeu de sus din cer
Să ne trimită un străjer
Cu dinții ca briciul
Să le taie tot șoriciul
Porcilor ăștia de englezi
Care-i spânzură pe irlandezi.

BĂIATUL REBEL *(Cu ștreangul petrecut pe după gât, își ține cu amândouă mâinile intestinele care i se revarsă din burtă):*

Nu port ură zău la nimenea,
Dar mai presus de rege îmi iubesc țara mea.

RUMBOLD, BĂRBIER, DEMONIC *(Însoțit de doi asistenți cu măști negre, înaintează ținând în mină o valiză rotundă pe care o deschide):* Doamnelor și domnilor, satârul cumpărat de doamna Pearcy ca să-l omoare pe Mogg. Cuțitul cu care Voisin a tăiat în bucăți nevasta unui compatriot și

i-a ascuns rămășițele într-un cearceaf în pivniță, gâtul nefericitei femei fiind secționat de la o ureche la alta. Fiola conținând arsenic recuperat din trupul domnișoarei Barrow care l-a trimis pe Seddon la spânzurătoare.

(Trage de frânghie, asistenții sar să prindă picioarele victimei și-l trag în jos grohăind; limba Băiatului rebel protuberează cu violență.)

BĂIATUL REBEL:

Hruitat hră hă hog hrntru hrohrna hrmahrmei.

(*Își dă duhul. O erecție violentă a spânzuratului face să țâșnească picături mari de spermă prin vestmintele mortului în jur pe pavaj. Doamna Bellingham, doamna Yelverton Berry și onorabila doamnă Mervyn Talboys aleargă* cât *batistele să o șteargă.)*

RUMBOLD: Eu însumi sunt cât pe-aci *(Desface ștreangul.)* Frânghia cu care a fost spânzurat groaznicul rebel. Zece șilingi bucățica, cu permisiunea înălțimii sale regale. *(își înfundă capul în pântecele despicat al spânzuratului și și-l scoate apoi încărcat cu intestine încolăcite, fumegânde.)* Dureroasa mea datorie a fost îndeplinită. Trăiască regele!

EDWARD AL ȘAPTELEA *(Dansează încet, solemn, zăngănindu-și găleata și cântând cu mulțumire blândă):*

De ziua încoronării, de ziua încoronării,
O, ce-o să mai chefuim,
Bând la bere, whisky, vin!

SOLDATUL CARR: Ia ascultă. Ce spuneai despre regele meu?

STEPHEN *(Își ridică mâinile în sus):* O, prea e monoton! Nimic. Omul ăsta vrea banii și viața mea, deși n-are să aibă de unde, pentru cine știe ce imperiu dracului al lui. Bani n-am. *(Se caută absent prin buzunare.)* I-am dat cuiva.

SOLDATUL CARR: Cine vrea banii tăi murdari?

STEPHEN *(încearcă să se depărteze):* Vrea cineva să-mi spună unde ar fi mai puțin probabil să dau peste asemenea rele necesare? *Ça se voit aussi à Paris.* Nu că n-aș… Dar pe Sfântul Patrick!…

(Capetele femeilor se contopesc unul într-altul. Apare Bătrâna Mamamare Fărădinți cu o pălărie informă de căpățână de zahăr așezată pe o ciupercă, cu floarea mortală a foametei cartofului pe piept.)

STEPHEN: Ha! Te cunosc, bunicuțo! Hamlet, răzbunare! Bătrâna scroafă care-și mănâncă puii.

BATRÂNA MAMAMARE FĂRĂDINȚI *(Legănându-se încoace și încolo)*; Iubita Irlandei, fata regelui Spaniei, alanna. Străini în casa mea, ce urât se poartă. *(Se văicărește cu jale de fee.)* Ochone! Ochone! Turmele mătăsoase! *(Jeluindu-se.)* Ți-a ieșit bătrâna Irlandă în cale și cum ai văzut-o pe ea?

STEPHEN: Și eu cum stau cu ea? Pălăria peste baligă! Unde-i persoana a treia a Sfintei Treimi? Soggarth Aroon? Reverendul Cioară de Stârv.

CISSY CAFFREY *(Țipă ascuțit):* Opriți-i că sar la bătaie!

UN GROSOLAN: Ai noștri-au bătut în retragere.

SOLDATUL CARR *(Trăgându-se de curea):* Eu sucesc gâtul la orice porc păduchios care spune o vorbă împotriva regelui meu dracului.

BLOOM *(Speriat):* N-a spus nimic. Niciun cuvânt. Simplă neînțelegere.

CETĂȚEANUL: *Erin go bragh!*

(Maiorul Tweedy și Cetățeanul își arată unul altuia medalii, decorații: trofee de război, răni. Amândoi salută cu ostilitate încrâncenată.)

SOLDATUL COMPTON: Dă-i drumul, Harry. Pocnește-l la moacă. E de-ăia care țin cu burii.

STEPHEN: Țin eu cu ei? Când?

BLOOM *(Către cei doi militari):* Noi am luptat pentru voi în Africa de sud, corpul expediționar irlandez. Nu-i asta un fapt istoric? Pușcașii regali din Dublin. Cinstiți de monarhul nostru.

MARINARUL *(Trece clătinându-se pe Lângă el):* A, da. A, Dumnezeule, da! Ho, am făcut ghrăzboi de toată hruhusețea! Ho! Bobo!

(Halebardieri cu cască și în armură fac să răsară un zid de lănci ascuțite însângerate. Maiorul Tweedy, cu mustăți de Turko Teribilul, căciulă de urs cu guler de pene și harnașamente, cu epoleți, fireturi aurite și tașcă de piele la centuron, cu pieptul strălucindu-i de medalii, stă gata să dea comanda. Schițează semnul pelerinilor războinici din ordinul templierilor.)

MAIORUL TWEEDY *(Mârâie aspru):* Rorke's Drift! Gardă, strânge rândurile și pe ei! Mahal shalal hashbaz.

SOLDATUL CARR: Îl aranjez eu.

SOLDATUL COMPTON (*Face semn mulțimii să se dea îndărăt):* Aici e joc cinstit. Îl facem felii, ca la măcelărie pe porcu-ăsta.

(Fanfarele reunite intonează Garryowen *și* God save the King).

CISSY CAFFREY: Se iau la bătaie. Pentru mine!

KATE CU PARTEA TARE: Cei bravi și cei frumoși.

BIDDY-SCULAMENT: Eu cred că cavalerul în negru are să se numere printre cei mai de soi.

KATE CU PARTEA TARE *(Înroșindu-se tare):* Nu, doamnă, eu sunt cu armura roșie și cu Sfântul George!

STEPHEN:

> Pe străzi țipetele târfei, prelungi
> Îi țes bătrânei Irlande giulgi.

SOLDATUL CARR *(Desfăcându-și centuronul, urlă):* Îi sucesc gâtul oricărui bastard dracului care zice-un cuvânt împotriva regelui meu de mama dracului.

BLOOM *(O scutură pe Cissy Caffrey de umeri):* Spune și tu ceva! Ce-ai amuțit? Tu ești veriga dintre națiuni și dintre generații. Vorbește tu, femeie, sacră dătătoare de viață.

CISSY CAFFREY *(Alarmată, îl apucă de mânecă pe soldatul Carr):* Ce, eu nu sunt cu tine? Nu sunt eu fata ta? Cissy e fata ta. *(Strigă.)* Poliția!

STEPHEN *(În extaz, către Cissy Caffrey)*:

> Albe cazmalele, roșu ți-e botul,
> Și trupul tău iubăreț mi-e.

VOCI: Poliția!

VOCI DIN DEPĂRTARE: Arde Dublinul! Arde Dublinul! Foc, foc!

(Flăcări de pucioasă izbucnesc de pretutindeni. Nori groși se învolburează acoperind totul. Pandemoniu. Trupele se desfășoară în formație de luptă. Copite în galop. Artilerie. Comenzi răgușite. Clopote dangăne. Adepții strigă încurajări. Bețivii zbiară. Târfele țipă ascuțit. Cornuri de ceață sună profund. Strigăte de vitejie. Țipetele muribunzilor. Lăncile se izbesc clamoros de cuirase. Hoții jefuiesc leșurile celor uciși. Păsări de pradă, sosind în stoluri dinspre mare, ridicându-se din mlaștini, pianină din cuiburile lor din înălțimi, planează țipând, gâște de mare, cormorani, vulturi, ulii porumbari, cocoși de munte cățărători, peregrini, erete, cocoși de mesteacăni, ulii de mare, pescăruși, albatroși, gâște cu gât alb. Soarele de miez de noapte se întunecă. Pământul se cutremură. Morții Dublinului din cimitirele Prospect și Mount Jerome în paltoane de piele

albă de oaie și cu mantii negre de pâr de capră se înalță din morminte și li se arată multora. Un hău se cască deodată cu spintecătură tăcută. Tom Rochford, câștigătorul cursei, în tricou și pantaloni scurți de atletism, sosește în fruntea echipei naționale de handicap cu obstacole și sare în gol. E urmat de un pluton de alergători și săritori. Sar cu toții de pe marginea hăului în atitudini sălbatice îndrăznețe. Trupurile lor plonjează superb. Muncitoare tinere de fabrică în rochii fantezi aruncă tiribombe de Yorkshire incandescente. Doamnele din înalta societate își ridică fustele în cap să se apere. Vrăjitoare hohotitoare în fuste scurte călăresc prin aer pe cozi de mătură. Quakerul Lyster pune plasturi peste vânătăile ca niște nasturi. Plouă cu colți de dragon. Eroi înarmați până-n dinți ies sărind din șanțuri fierbinți. Schimbă în semn de prietenie zapise de cavaleri ai crucii roșii și se luptă în duel cu săbii de cavaleriști: Wolfe Tone împotriva lui Henry Grattan, Smith O'Brien împotriva lui Daniel O'Connell, Michael Davitt împotriva lui Isaac Butt, Justin M'Carthy împotriva lui Parnell, Arthur Griffith împotriva lui John Red-mond, John O'Leary împotriva lui Lear O'Johnny, lordul Edward Fitzgerald împotriva lordului Gerald Fitzedward, cei din familia O'Donoghue din Glen, împotriva celor din familia Glen din O'Donoghue. Pe o eminență în centrul pământului, se ridică altarul în aer liber al Sfintei Bar-bara. Lumânări negre se înalță din cornurile din partea de unde se citesc Evangheliile și Epistolele ale altarului. De la barbacanele înalte ale turnului, două raze de lumină cad pe piatra mâncată de fum a altarului. Pe piatra altarului doamna Mina Purefoy, zeița nerațiunii, zace întinsă goală, înlănțuită, un caliciu fiindu-i așezat pe pântecele umflat. Părintele Malachi O'Flynn, într-un șorț lung și cu odăjdiile îmbrăcate pe dos, cu cele două picioare stingi ale sale cu călcâiele în față, celebrează liturghia în aer liber. Reverendul domnul Hugh C. Haines Love, licențiat, într-o sutană simplă și tocă pătrată, capul și gulerul întoarse spre spate, ține o umbrelă deschisă deasupra capului ministrantului.)

PĂRINTELE MALACHI O'FLYNN: *Iniroibo ad altare diaboli.*

REVERENDUL DOMN HAINES LOVE: Către diavolul care mi-a înveselit zilele tinereții mele.

PĂRINTELE MALACHI O'FLYNN *(Scoate din caliciu și ridică în sus o ostie picurând de sânge):* Corpus Meum.

REVERENDUL DOMN HAINES LOVE *(Ridică mult în sus la spate sutana ministrantului, dezvăluindu-i fesele goale păroase între care e înfipt un morcov):* Trupul meu.

VOCEA TUTUROR DAMNAȚILOR: aerirăm etse UezenmulD iulunmuD a Icăc.

(Din înalturi se aude vocea lui Adonai.)

ADONAI: Uuuuuuezenmud!

(Într-o disonanță stridentă țărani și orășeni din facțiunile Oranj și Verde cântă Pocniți-l pe Papă și Zilnic, zilnic rugămu-ne Mariei.)

SOLDATUL CARR *(Articulează cu ferocitate):* Îl nenorocesc, așa să-mi ajute dracului Dumnezeu. Îi sucesc porcului ăstuia nenorocit dracului gâtul ăla prăpădit al lui!

MAMAMARE FĂRĂDINȚI *(Împinge un pumnal în mina lui Stephen):* Fă-i felul ăstuia, acushla. La 8,35 înainte de masă ai să fii în cer și Irlanda are să fie liberă. (Se *roagă.)* O Doamne, primește-l.

BLOOM *(Aleargă spre Lynch):* Nu poți să-l scoți de-aici?

LYNCH: Ăstuia îi place dialectica, limbajul universal. Kitty! *(Către Bloom.)* Scoate-l dumneata de aici, de mine nu vrea să asculte. (O *trage pe Kitty la o parte.)*

STEPHEN *(Arată cu degetul): Exit Judas. Et laqueo se suspendit.*

BLOOM *(Aleargă spre Stephen):* Hai cu mine acuma până nu se întâmplă altceva mai rău. Uite-ți bastonul.

STEPHEN: Bastonul, nu. Rațiunea. Această sărbătoare a rațiunii pure.

CISSY CAFFREY *(Trăgând de soldatul Carr):* Haide, ești beat. M-a insultat dar eu îl iert. *(Strigă în urechea lui.)* Îl iert că m-a insultat.

BLOOM *(Peste umărul lui Stephen):* Da, du-te. Vezi că nu știe ce face.

SOLDATUL CARR *(Se smulge din brațele ei):* Am să-l insult eu.

(Se repede spre Stephen, cu pumnii întinși și-l pocnește în față. Stephen se clatină, se prăbușește, se răstoarnă amețit la pământ. Zace cât e de lung cu fața în sus, și pălăria i se rostogolește spre zid. Bloom fuge după ea și o ridică.)

MAIORUL TWEEDY *(Tare):* Arma la umăr! Încetați focul! Salutați!

CÂINELE DE VÂNĂTOARE *(Lătrând furios):* huem huem huem huem huem huem huem huem huem huem huem.

MULȚIMEA: Ridicați-l de jos! Nu mai da-n el când vezi că-i la pământ! Aer! Cine? Soldatul ăsta l-a pocnit. E-un profesor. L-a rănit? Nu-l

brutalizați! A leșinat!

(Câinele ațiindu-se și mirosind la marginea grupului de oameni latră zgomotos.)

O ZGRIPȚUROAICĂ: Ce treabă avea militaru' ăsta să-l pocnească pe domnu' și încă când îl vede sub influența de băutură? Să se ducă să se bată cu burii!

PROXENETA: Ia te uită cine vorbește! Ce, soldatul n-are voie să meargă cu fata lui dacă vrea? Ala se codea ca lașu'.

(Se iau de păr, zgâriindu-se și scuipându-se care mai de care.)

CÂINELE DE VÂNĂTOARE *(Lătrând):* Ham ham ham.

BLOOM *(Le împinge la o parte, strigvnd):* Plecați de-aici, dați-vă la o parte!

SOLDATUL COMPTON *(Trăgând de camaradul său):* Hai s-o-ntindem Harry. Vin sticleții!

(Doi vardiști cu *mantiile pe umeri se arată, înalți, în mulțime.)*

PRIMUL VARDIST: Ce se-ntâmplă aici?

SOLDATUL COMPTON: Noi eram cu doamna și ăsta ne-a insultat și l-a atacat pe prietenul meu. *(Câinele latră.)* A cui e javra asta, dracului?

CISSY CAFFREY *(Plină de speranță):* Sângerează?

UN BAUBAT *(Ridicându-se după ce* se *aplecase în. Genunchi):* Nu. E amețit. Își revine numaidecât.

BLOOM: (*Aruncând o privire atentă bărbatului):* Lăsați-mă pe mine. Pot să…

AL DOILEA VARDIST: Dumneata cine ești? Îl cunoști?

SOLDATUL CARR *(Trăgându-se mai aproape de vardist):* A insultat-o pe doamna prietena mea.

BLOOM *(Iritat):* Dumneata l-ai lovit fără să te fi provocat cu nimic. Eu sunt martor, Domnule agent, ia-i numărul matricol.

AL DOILEA VARDIST: N-am nevoie să mă-nveți dumneata să-mi fac datoria.

SOLDATUL COMPTON *(Trăgând de camaradul său):* Hai s-o luăm din loc Harry. Că te bagă Bennett la zdup.

SOLDATUL CARR *(Clătinându-se pe picioare în timp ce celălalt îl trage de acolo)*: Mai dă-l încolo pe Bennett. E-un nenorocit cu buca albă. Nu mai pot eu de Bennett.

PRIMUL VARDIST *(Scoțându-și carnetul):* Cum îl cheamă?

BLOOM *(Privind peste capul spectatorilor):* Văd o trăsură acolo. Dacă mi-ai da nițel o mână de ajutor domnule agent…

PRIMUL VARDIST: Numele și adresa.

(Corny Kelleher, cu doliu la pălărie, o coroană mortuară în mână, apare printre spectatori.)

BLOOM *(Repede):* A, exact omul de care-aveam nevoie. *(Îi șoptește.)* Băiatul lui Simon Dedalus. S-a cam îmbătat. Fă-i pe polițiști să-i împrăștie pe-ăștia de-aici.

AL DOILEA VARDIST: Bună seara, domnule Kelleher.

CORNY KELLEHER *(Către vardist, privindu-l mai lung):* E-n regulă. Îl cunosc. A câștigat și el ceva la curse. Cupa de aur. *Zvârluga. (Râde).* Douăzeci contra unu. Mă-nțelegi?

PRIMUL VARDIST (Se *întoarce spre mulțimea strânsă acolo):* Hei, ce stați aici să căscați gura? Luați-o din loc de-aicea.

(Mulțimea se risipește, mormăind, pe aleile din jur.)

CORNY KELLEHER: Lasă lucrurile-n seama mea, domnule sergent. E-n regulă. *(Râde clătinând din cap.)* Și noi am trecut prin astea, ba poate chiar și mai rău. Ce? Nu-i așa?

PRIMUL VARDIST *(Râde):* Mda, parcă-aș zice că.

CORNY KELLEHEE *(Îi dă un ghiont celui de al doilea vardist):* Hai să trecem cu buretele. *(Cântă încetișor, legănând din cap.)* Și tra-la-la la-la la tiralira bum. Înțelegi cam cum ar veni chestia, nu?

AL DOILEA VARDIST *(Bine dispus):* Ei, lasă că știm noi.

CORNY KELLEHER *(Făcând cu ochiul):* Așa sunt băieții tineri. Am eu o trăsură aici.

AL DOILEA VARDIST: E-n regulă domnule Kelleher. Noapte bună.

CORNY KELLEHER,: Am eu grijă.

BLOOM *(Dă mâna cu cei doi vardiști, pe rină)*: Vă mulțumesc foarte mult, domnilor, vă mulțumesc. *(Murmură confidențial.)* Nu vrem scandal, înțelegeți. Tatăl lui e un domn cunoscut, foarte respectat. Ale tinereții valuri, înțelegeți..

PRIMUL VARDIST: A, înțelegem noi domnule.

AL DOILEA VARDIST: E totul în regulă, domnule.

PRIMUL VARDIST: Chestia era doar că în caz de molestare corporală trebuia să raportez la secție.

BLOOM (*Dă din cap repede):* Firește. Sigur. E datoria dumneavoastră.

AL DOILEA VARDIST: E de datoria noastră.

CORNY KELLEHER: Noapte bună băieți.

VARDIȘTII *(Salutând împreună):* ’pte bună, domnilor. *(Se îndepărtează cu pași înceți greoi.)*

BLOOM *(Respiră adânc):* Un adevărat noroc că te-ai nimerit aici. Ai o trăsură?…

CORNY KELLEHER *(Râde, arătând cu degetul mare peste umărul drept la trăsura oprită Lângă schelă)*: Doi negustori care se tratau de zor la Jammet. O luaseră tare, pe cuvântul meu. Unul din ei a pierdut două lire la curse. Și-au înecat durerea și le-a venit chef să treacă pe la frumușelele. Așa că i-am îmbarcat în trăsura lui Behan și am luat-o spre locurile noptatece.

BLOOM: Tocmai mă îndreptam spre casă pe strada Gardiner când s-a întâmplat să…

CORNY KELLEHER *(Râde):* Poți să fii sigur că voiau să mă tragă și pe mine înăuntru la fete. Nu, domnule, zic. Nu-i pentru babalâci ca mine sau ca tine. *(Râde iarăși șl-l ochește lung cu ochi fără luciu.)* Mulțumesc lui Dumnezeu, noi avem acasă ce ne trebuie, ce, nu-i așa? Ha! ha! ha! BLOOM *(încearcă să râdă):* He, he, he! Da. Chestia e că tocmai făcusem o vizită unui prieten vechi al meu acolo, Virag, nu-l cunoști (săracul el e la pat de o săptămână) și-am băut și noi câte un păhărel și tocmai o luasem spre casă…

(Calul nechează.)

CALUL: Hohohohohohohohoh! Hahahacasă.

CORNY KELLEHER: Noroc că era Behan, prietenul nostru aici, care mi-a spus după ce i-am lăsat pe negustorașii ăia la doamna Cohen și i-am spus atunci s-o ia încoace să vedem ce-i. (Râde.) Vizitii de dric treji! asta-i o adevărată specialitate. Să-l ducă până acasă? Unde stă? Pe undeva în Cabram nu?

BLOOM: Nu, în Sandycove, cred, după câte-am înțeles. *(Stephen, lungit la pământ, suflă înspre stele. Corny Kelleher, zbanghiu, trage cu ochiul spre cal. Bloom moho-rit, a căzut pe gândul cel mai posomorât.)*

CORNY KELLEHER (*Se scarpină în ceafă):* Sandycove! (*Se apleca și-l strigă pe Stephen.)* Hei! *(Strigă încă o dată.)* Hei! E plin tot de gunoaie. Ai grijă să nu-i fure ceva.

BLOOM: Nu, nu, nu. Banii lui îi țin eu și uite aici pălăria și bastonul lui.

CORNY KELLEHER: E, mda, las' că-și vine el în fire. Nu și-a rupt nimic. Bine, eu mă duc. *(Râde.)* Am un randevu mâine dimineață. Trebuie să îngrop morții. O iau spre casă.

CALUL *(Necheaza):* Hahahahacasă.

BLOOM: Noapte bună. Mai stau nițel și-l duc eu peste câteva…

(Corny Kelleher se întoarce și urcă în trăsură. Clopoțeii calului scot clinchete.)

CORNY KELLEHER *(În picioare în trăsură):* Noapte bună.

BLOOM: Noapte bună.

(Vizitiul trage de hățuri și-și ridică biciul încurajator. Trăsura cu cal cu tot se întorc cam nesiguri trăgându-se îndărăt. Corny Kelleher așezat pe banchetă într-o parte leagănă din cap încolo și încoace în semn de amuzament /ață de *dilema lui Bloom. Vizitiul se alătură și el acestei pantomime vesele dând și el din cap de pe capră. Bloom clatină și el din cap răspunzând mut vesel. Corny Kelleher îi mai face semn cu degetul gros și cu palma că cei doi vardiștii au să-l lase să doarmă în pace, căci la urma urmei ce-ar putea să-i facă. Aprobând încet din cap Bloom își exprimă mulțumirile întrucât în fond Stephen exact de asta are nevoie. Trăsura pornește cu clinchet tiralira - bum în jos pe străduță tra-la-la. Corny Kelleher mai face un semn la-la liniștitor cu mâna. Bloom cu mâna îl asigură li-ralira pe Corny Kelleher că e lirabum liniștit. Copitele tropăind și clopoțeii clinchenind se îndepărtează cu liniștitorul tiralira lor ocupant. Bloom, ținând în mână pălăria plină de gunoaiele de pe jos a lui Stephen și bastonul acestuia, stă un timp nehotărât. Pe urmă se apleacă spre celălalt și-l scutură de umăr.)*

BLOOM: Hei! Hoi! *(Niciun răspuns; se mai apleacă o dată.)* Domnule Dedalus! *(Nu-i vine niciun răspuns.)* Dacă-i spui pe nume. Ca la somnambuli. *(Se apleacă iarăși și, ezitând, își apropie gura de fața celui nemișcat la pământ.)* Stephen! *(Nu primește nici acum vreun răspuns. Mai strigă iarăși.)* Stephen!

STEPHEN *(Geme):* Cine? Vampirul cu pantera neagră. *(Oftează și se întinde, apoi murmură năclăit prelungind vocalele.)*

> Cine… merge… cu Fergus acum.
> Și străbătând… umbra-mpletită-a pădurii?…

(Se întoarce pe partea stângă oftând și strângând picioarele.)

BLOOM: Poezie. Om cult. Păcat. *(Se apleacă iarăși și descheie nasturii de la vesta lui Stephen.)* Să respire mai ușor. *(îl scutură pe Stephen de*

gunoaie de pe haine cu mâini și degete ușoare.) O liră și șapte șilingi. Oricum- nu-i rănit. *(Ascultă.)* Ce?

STEPHEN *(Murmură):*

umbre… ale pădurii…
pieptul alb… nedeslușit…

(Își întinde brațele, oftează din nou și se cuibărește. Bloom a rămas nemișcat în picioare ținând în mină pălăria și bastonul. Un câine latră undeva departe. Bloom tresare și e gata să scape bastonul. Privește la picioarele sale fața și silueta lui Stephen.)

BLOOM: *(În comuniune cu noaptea din jur):* La față îmi aduce aminte de săraca maică-sa. În pădurea umbrită. Pieptul alb și-n adânc. Ferguson, cred c-am înțeles. O fată. Cine știe ce față. Cel mai bun care i s-ar putea întâmpla… *(Murmură.)*... jur că am să păstrez totdeauna, întotdeauna am să ascund, nicicând n-am să dezvălui, vreo parte sau părți, chipul sau arta… *(Murmură.)* în tulburile nisipuri ale mării… un odgon lung de tot dinspre țărm… unde fluxul se trage îndărăt… și se revarsă…

(Tăcut, îngândurat, rămâne de pază, cu degetele la buze în atitudinea maestrului de taină. Pe zidul întunecat apare încet o siluetă, un băiețaș de unsprezece ani răpit de zâne, răpit de ele, înlocuit în leagăn, îmbrăcat în costumaș Eton cu pantofi de lac și o cască mică de bronz, ținând în mână o *carte. Citește de la dreapta la stânga, inaudibil, surâzând, sărutând fila.)*

BLOOM *(Amuțit, vrăjit, îl cheamă inaudibil)*; Rudy!

RUDY *(Privește fără să vadă în ochii lui Bloom și continuă să citească sărutând fila, surâzând. Are un chip delicat liliachiu. Costumașul încheiat cu nasturi de diamant și rubin.* În *mâna liberă ține un baston subțire de ivoriu cu măciulie liliachie. Un miel mic își scoate capul din buzunarul de la piept din hăinuță.)*

Preludiind orice altceva ar mai fi putut să urmeze, domnul Bloom îl scutură pe Stephen de cea mai mare parte din scamele și gunoaiele de pe vestminte și-i înmână pălăria și toiagul, îmbărbătându-l în general ca un adevărat bun samaritean, lucru de care acesta avea foarte multă nevoie[352]. El (Stephen) nu era exact ceea ce s-ar putea numi amețit dar oricum puțin nesigur pe gândurile lui, și la dorința sa expresă de a găsi ceva de băut

domnul Bloom, ținând seama de ceasurile care erau și nefiind nicio cișmea cu apă de la rezervorul din Vartry la dispoziția lor pentru abluțiuni, și cu atât mai puțin pentru băut, se gândi la un expedient sugerând fără ocolișuri oportunitatea gheretei vizitiilor, cum i se spunea, la nicio aruncătură de băț de ei lângă podul Butt, unde ar fi putut găsi ceva de băut sub formă de lapte și sifon sau apă minerală. Dar cum să ajungă acolo, asta era întrebarea. Pentru moment rămase oarecum perplex, dar întrucât îi revenea în mod limpede datoria să ia anumite măsuri în privința aceasta, el începu să cântărească cele mai potrivite căi și mijloace, timp în care Stephen căsca în repetate rânduri. După cât putea să-și dea seama el era mai curând palid la față, astfel încât se gândi că ar fi fost de dorit să găsească un mijloc de locomoție oarecare în măsură să facă față situației în care se găseau în momentul respectiv, amândoi fiind la pământ, mai ales Stephen, presupunând desigur că ar fi fost de găsit așa ceva. În consecință, după câteva asemenea preliminarii, cum ar fi fost, în ciuda faptului că uitase să-și ridice batista murdară de săpun după ce-i fusese de loial ajutor în a-l șterge, să-l mai perie o dată, porniră împreună pe jos spre strada Castorului, sau mai bine-zis, aleea, până la fierărie și la atmosfera distinct fetidă de grajduri de la colțul străzii Montgomery, unde cârmiră la stingă de acolo intrând pe strada Amiens pe după colțul la stabilimentul lui Dan Bergin. Dar, așa cum anticipase în sinea lui, nu era de văzut nicăieri niciun semn de vreun surugiu liber, decât o trăsură, probabil angajată de niște oameni de bine intrați înăuntru la un chef acolo în fața hotelului Steaua Nordului și care nu dădu nicio urmă că s-ar fi clintit nici atâtica atunci când domnul Bloom, care n-avea nimic dintr-un șuierător profesionist, se strădui să o cheme emițând un fel de fluierat, ridicându-și și brațele arcuite deasupra capului, de două ori.

Era într-adevăr un impas, dar făcând apel la resursele bunului simț în această împrejurare, era evident că n-aveau de ales decât să facă față situației și s-o ia la picior ceea ce în consecință și făcură. Astfel, întinzându-o pe lângă bodega lui Mullet și localul La Semnal, la care ajunseră în curând, purceseră prin forța împrejurărilor în direcția gării terminus din strada Amiens, domnul Bloom fiind handicapat de circumstanța că unul dintre nasturii din spate ai pantalonilor săi se - ca să adaptăm expresia intrată în vorbirea în imagini a poeților de altădată - dusese pe calea pe care se duc toți nasturii muritori, deși, intrând cu totul în spiritul aventurii, el minimaliza cu eroism acest neajuns. Astfel, cum niciunul din ei nu era

presat de timp în mod special, cum ar veni, și vremea se mai răcorise întrucât se limpezise aerul după recenta trecere a lui Jupiter Pluvius, trecură alene pe lângă locul unde vehiculul gol pomenit adineaori aștepta fără clienți și fără vizitiu. Și se întâmplă că un vagon al Companiei Dublin United Tramways din cele care presară nisip pe șine se întorcea din întâmplare și cel mai în vârstă dintre călătorii noștri îi povesti atunci tovarășului său felul cu adevărat miraculos în care scăpase cu viața puțin mai înainte. Trecură de intrarea principală a gării de nord, punctul de plecare spre Belfast, unde desigur orice trafic era suspendat la ora aceea târzie, și depășind poarta din spate a Morgii (un loc prea puțin atrăgător, ca să nu spunem chiar lugubru, mai ales noaptea), ajunseră în cele din urmă la Taverna Docurilor, și cu timpul intrară pe strada Depourilor, faimoasă pentru circumscripția ei de poliție C. Între punctul acesta și marile, în momentul de față neluminate, depouri din Piața Beresford, Stephen se gândi să se gândească la Ibsen care dintr-un motiv sau altul se asocia în mintea sa cu Baird cioplitorul din piața Talbot, întâi luând-o la, dreapta, în timp ce celălalt, care acționa precum al său *fidus Achales,* inhala cu satisfacție lăuntrică mireazma de la brutăria orășenească a lui James Burke, situată foarte aproape de locul unde se găseau ei, foarte apetisanta într-adevăr mireazma a pâinei prăjite cea de toate zilele dintre toate bunurile pentru public cea dintâi și cea mai indispensabilă. Punea, hrana vieții, câștigă-ți pâinea. O, spune-mi unde se dospește fantezia? La Rourke, sună răspunsul, la marea brutărie.

En route, adresându-se taciturnului și, fără ca să vrem să accentuăm aceasta, nu încă acum cu desăvârșite treazului său tovarăș, domnul Bloom, care în orice caz era în completa posesiune a facultăților sale, mai mult decât ori-când, de fapt dezgustător de treaz, îi spuse vorbe de prevenire în ceea ce privește primejdiile cartierului plăcerilor de noapte, femeile de proastă reputație și peștii lor ferchezuiți, frecventarea cărora, scuzabilă poate la intervale, ar fi fost de natura unei adevărate pierzanii pentru tinerii de vârsta sa mai ales dacă aveau și obiceiul să bea sub influența alcoolului afară de cazul că știi puțin jiujitsu pentru orice eventualitate căci chiar dacă l-ai fi lungit pe unul la pământ poate să-ți aplice una cu piciorul dacă nu ești atent. Cu totul providențială fusese apariția lui Corny Kelleher când Stephen fusese în stare de inconștiență, încât, dacă n-ar fi fost omul care să facă față crizei în ceasul al unsprezecelea, rezultatul ar fi fost că ar fi putut

să fie un candidat pentru spitalul de urgență, sau, dacă nu, închisoarea de noapte și a doua zi la tribunal în fața domnului Tobias sau întrucât acesta fiind avocat, mai curând bătrânul Wall, voia să spună, sau Malony, ceea ce pur și simplu ar fi însemnat că omul era pur și simplu compromis dacă s-ar fi aflat de asta după aceea. Motivul pentru care menționa faptul acesta era că o grămadă de polițiști din ăștia, pe care el personal îi detesta din toată inima, erau în mod recunoscut lipsiți de scrupule în timpul serviciului lor pentru Coroana britanică, și, cum se exprima domnul Bloom, amintindu-și de un caz sau două de la circumscripția A din strada Clanbrassil, gata oricând să-și câștige printr-un jurământ fals o gaură într-un butoi de zece galoane. Niciodată la fața locului când aveai nevoie de ei dar în schimb în păr în cartierele liniștite ale orașului, pe Pembroke Road, de exemplu, gardiștii erau cu toții la vedere, explicația evident fiind că erau plătiți ca să-i apere pe cei din clasele sus puse. Un alt aspect asupra căruia comenta era că și soldații erau echipați cu arme de foc sau arme albe de toate felurile, susceptibile oricând să se descarce, ceea ce era tot una cu a-i asmuți împotriva cetățenilor dacă din întâmplare era vreo neînțelegere între ei. Îți risipești timpul, susținea el cu foarte mult bun simț, și sănătatea și încă și bunul renume pe lângă asta și pe urmă mai vezi și cheltuiala, femeile astea ușoare din *demimonde* care o întindeau cu o grămadă de bănișori pe deasupra și primejdia cea mai mare dintre toate era că cu cine te îmbeți deși, în ce privește mult discutata problemă a stimulentelor, el însuși aprecia un pahar de vin vechi de soi la momentul cuvenit ca fiind și hrănitor și face sânge și având și virtuți laxative (mai ales un vin bun de Burgundia în care el avea o deosebită încredere) totuși niciodată dincolo de un anumit punct la care el trăgea fără excepție limita întrucât asta îți creează pur și simplu o grămadă de complicații ca să nu mai vorbim de faptul că ești practic la bunul plac al altora. Cel mai mult dintre toate acestea el comentă defavorabil faptul că Stephen fusese părăsit de toți ai săi *confrères* de cârciumă, mai puțin unul, o cât se poate de țipătoare manifestarea de perfidie din partea confraților săi doctorași oricare ar fi fost împrejurările.

— Și acel unul era însuși Iuda, spuse Stephen, care până atunci nu scosese niciun cuvânt.

Discutând acestea și alte înrudite subiecte ei traversară în linie dreaptă prin spatele Vămii și trecuseră pe sub podul Loop când un foc de cărbuni

aprins în fața unei gherete, sau așa ceva, le atrase pașii mai degrabă lipsiți de grabă. Stephen în ce-l privește se opri fără vreun motiv deosebit, ca să privească la grămada de pietre de pavaj dezgolite și la lumina emanând de la acest foc fu în stare să deslușească silueta mai întunecată a paznicului abia distinctă în întunecimea gheretei. Începea să-și amintească acum că așa ceva se mai întâmplase, sau auzise că s-ar mai fi întâmplat, înainte îi trebui însă un efort deloc neglijabil înainte de a-și aminti că-l recunoștea în paznic pe un prieten de altă dată al tatălui său, Gumley. Spre a evita întâlnirea se trase mai aproape de coloanele podului de cale ferată,

— Te-a salutat cineva, spuse domnul Bloom.

O siluetă de înălțime mijlocie, evident la pândă după ce s-ar fi putut să pice, în umbra coloanelor îl salută din nou, exclamând: *Seara!* Stephen, firește, tresări oarecum pierzându-și echilibrul și se opri o clipă ca să răspundă salutului. Domnul Bloom, împins de reacțiuni de discreție inerentă, întrucât el fusese totdeauna credincios dictonului că trebuie să-ți vezi de treaba ta, se îndepărtă puțin, dar rămase totuși cum ar veni *sur le qui vive,* cu o umbra de anxietate dar câtuși de puțin înfricoșat. Deși așa ceva nu era un lucru obișnuit în orașul Dublin, el știa că nu era de loc ceva nemaivăzut ca niște desperados care n-au ca să zicem așa din ce trăi să se ațină și într-un fel sau altul să-i terorizeze pe pietonii pașnici punându-le pistolul în piept într-un loc mai retras mai încolo de centrul orașului propriu zis, niște vagabonzi care n-au nici ce mânca de soiul ălora de sub podurile Tamisei s-ar putea să fie tândălind pe acolo sau pur și simplu pungași gata s-o tulească cu ce le pică-n mână când dau lovitura cât ai clipi din ochi, banii sau viața, și te lasă acolo ca învățătură de minte, cu călușu-n gură și legat fedeleș.

Stephen, adică atunci când acea siluetă care-l acostase veni mai aproape, deși nu era nici în el într-o stare cât de cât mai trează, recunoscu răsuflarea lui Corley care duhnea a spirt de cereale stătut. Lordul John Corley, îi spuneau unii, și genealogia asta i se stabilise după cum urmează. Era fiul cel mai mare al inspectorului Corley de la circumscripția G, de curând răposat, care se căsătorise cu o anume Katherine Brophy, fata unui fermier din Leuth. Bunicul lui, Patrick Michael Corley, din New Ross, se căsătorise cu văduva unui cârciumar de acolo al cărei nume de fată fusese Katherine (de asemenea) Talbot. Zvonurile spuneau (deși nu se dovedise) că ea descindea din stirpea lorzilor Talbot de Malahide în al căror conac, într-

adevăr o reședință fără discuție splendidă în felul ei și care merita să fie văzută, mama lui sau mătușa sau vreo rudă oarecare beneficiase de privilegiul de a fi în serviciu la bucătărie și spălătorie. Acesta, așadar, era motivul pentru care acest bărbat încă relativ tânăr, deși destrăbălat care acum îi adresa cuvântul lui Stephen, era pomenit de către unii cu înclinații glumețe ca fiind lordul John Corley.

Trăgându-l la o parte pe Stephen el avea acum de povestit obișnuita jelanie. Nici măcar o para ca să-și dobândească adăpost peste noapte. Prietenii îl părăsiseră cu toții. Mai mult, se luase la harță cu Lenehan pe care-l descria acum lui Stephen ca fiind un bețivan nenorocit de două parale, și josnic, și adăugind și alte exprimări neavenite. Rămăsese și fără lucru și-l implora pe Stephen să-i spună unde pe pământul ăsta al lui Dumnezeu ar fi putut să găsească ceva, orice, de făcut. Nu, fiica mamei de la bucătărie fusese soră vitregă a moștenitorului casei sau dacă nu se înrudeau prin mamă atunci într-un fel sau altul, ambele împrejurări întâmplându-se în același timp dacă totul n-ar fi fost cumva o invenție pură de la început ia sfârșit. Oricum, el era pe drojdie.

— Nu te-aș ruga, decât, continuă el, pe ce-am mai sfânt și știe Dumnezeu, sunt pe geantă.

— Se face un loc mâine sau poimâine, îi spuse Stephen, la școala de băieți la Delkey, ca pedagog supraveghetor. Domnul Garret Deasy. Încearcă. Spune-i că te-am trimis eu.

— O, Doamne, răspunse Corley, chestia e că eu nu-s în stare să predau într-o școală, omule. Eu n-am fost niciodată unu' deștept ca voi ăștilalți, adăugă el râzând cu jumătate de gură. Am rămas de două ori repetent în cursul inferior la Frații creștini.

— Nici eu n-am unde să dorm, îl informă Stephen.

Corley, dintru început auzind asta, fu înclinat să suspecteze că asta ar fi însemnat că Stephen fusese dat afară din hogeacul său pentru c-ar fi băgat acolo cine știe ce nenorocită de târfă de pe stradă. Era un stabiliment de dormit pe strada Mariborough, la doamna Maloney, dar era doar de șase pence și plin de tipi cu care n-a>i fi vrut să ai de a face da' M'Conachie îi spusese că există o chestie destul de decentă la hotelul Cap de Bronz, dincolo pe strada Tavernei cu vin (care persoanei care i se povesteau acestea îi trezeau pe departe gânduri despre călugărul Bacon) pe-un șiling. Și mai

și murea de foame chiar dacă nu spusese nicio vorbă despre asta până acum.

Deși lucruri de felul acesta i se întâmplau în fiecare noapte sau aproape la fel de des, totuși sentimentalismul învinse în Stephen într-un sens cu toate că știa că pologhia asta nouă a lui Corley, deopotrivă cu toate celelalte, n-ar fi meritat desigur multă crezare. Totuși *haud ignarus malorum miseris succurrere disco,* etcetera, cum observă poetul latin, mai ales că norocul făcea ca el să-și primească leafa după fiecare mijloc al lunii în ziua de șaisprezece, care era de fapt data acelei zile cu toate că o bună parte din cele ce constituiau aceea fuseseră risipite, însă gluma bună era că nimic nu i-ar fi putut scoate din cap lui Corley că el trăia în condiții de afluență așa că n-avea altceva de făcut decât să-i înmâneze cele necesare - astfel întrucât, își băgă mina în buzunar oricum, nu în ideea de a găsi ceva de mâncare acolo, ci gândindu-se că ar fi putut să-i împrumute vreo sumă până la un șiling sau așa ceva în schimb pentru ca acesta să se poată strădui în orice caz să-și caute ceva de-ale gurii. Însă rezultatul fu negativ căci, spre regretul său, constată că numerarul îi era lipsă. Câteva firimituri de biscuiți se arătară a fi roadă investigațiilor sale. Încercă din toate puterile să-și amintească dacă pierduse banii, așa cum bine s-ar fi putut, sau dacă-i lăsase pe undeva, pentru că în cazul acesta n-ar fi fost o perspectivă plăcută ba chiar foarte mult inversul, de fapt Era de-a dreptul prea încețoșat ca să instituie o cercetare amănunțită deși încercă să-și recheme în amintire biscuiții pe care și-i aducea nelămurit aminte. Cine i-i dăduse exact, sau unde fusese, sau îi cumpărase el? Totuși, într-un alt buzunar, dădu peste ceea ce el presupuse în întuneric a fi niște pence, în mod eronat însă, așa cum se vădi.

— Astea sunt jumătăți de coroană, mă omule, îl corectă Corley.

Și chiar așa, la drept vorbind, se dovediră a fi. Stephen îi împrumută una din ele.

— Mersi, răspunse Corley. Ești un gentleman. Ți-i dau eu înapoi cândva. Cine-i ăsta cu tine. L-am văzut de câteva ori la Calul Sângerând pe strada Camden cu Boylan, ăla care-i cu afișele. Ai putea să pui o vorbă bună ca să mă ia și pe mine în șmecheria lor. Aș fi umblat și eu cu pancartele cu afișele în spinare decât că fata de la biroul Iar mi-a spus că trei săptămâni de zile de-acuma încolo n-au niciun loc liber, ca să vezi. Doamne, trebuie

și-aici să te-nscrii dinainte, omule, s-ar zice că-i la operă. Îți spun drept mă doare-n cot numai să găsesc o slujbă, chiar și de măturător la intersecții.

După care, nemaisimțindu-se chiar atât de plouat după ce primise doi șilingi și jumătate, îl informă pe Stephen despre un tip cu numele de Comisky-Șalvari pe care zicea el Stephen îl știa bine de la Fullam, contabil la magazinul de chestii marinărești al ăluia, care se ținea în spate la Nagle cu O'Mara și unu' mic și bâlbâit îl cheamă Tighe. Chestia e că fusese umflat ieri noapte și-amendat cu zece șilingi pentru scandal și că refuzase să meargă cu curcanul.

În vremea aceasta domnul Bloom făcea înconjurul grămezii de pietre de pavaj lângă focul de cărbuni din fața gherete: paznicului care, ca unul care se dădea în vânt după muncă, așa cum i se părea lui, trăgea și el la aghioase pe cont propriu și personal în timp ce Dublinul dormea liniștit. În același timp el mai arunca și câte o privire din când în când către interlocutorul, oricum putând fi descris altfel decât imaculat învestmântat, al lui Stephen ca și cum l-ar mai fi văzut pe acel nobil senior undeva deși unde anume nu era în măsură să spună sincer și nici nu avea nici cea mai mică idee când. Fiind un om rațional care rai s-ar fi simțit mai prejos multora în ce privește simțul observației, el remarca de asemenea pălăria foarte uzată și în general piesele vestimentare foarte pleoștite ale acestuia, mărturisind despre o stare de insolvabilitate cronică. Probabil că era din cei care-l tapaseră odată dar în fond era doar unul din cazurile când câte unul îl pândește pe aproapele lui poate poate-i pică ceva și fiecare la rândul său, oricât de jos privești, ca să spunem așa, vezi pe alții și mai jos și la urma urmelor dacă ar fi să credem că omul ăsta de aici de pe stradă nu s-ar întâmpla să ajungă la tribunal să fie condamnat la ceva, cu sau fără opțiune de amendă, atunci chiar că ar fi o *rara avis*.

Oricum avea o doză bună de tupeu să-i acosteze pe oameni la ora asta de noapte sau de dimineață. Obrazul gros, sigur.

Cei doi se despărțiră și Stephen reveni spre domnul Bloom, ochiului exersat al căruia nu-i scăpase faptul că sucombase blandilocvenței celuilalt parazit. Făcând aluzie la această întâlnire, spuse, râzând, Stephen, adică:

— Unul cu ghinion. Mi-a cerut să te rog să-l rogi pe cineva cu numele de Boylan, unul care se ocupă cu afișele, să-i dea o slujbă de om sandviș.

La informația aceasta, care părea săr i trezească prea puțin interesul, domnul Bloom privi absent tip de o jumătate de secundă sau așa ceva în

direcția unei drage cu cupe, bucurându-se de numele mult faimos de *Eblana,* ancorată lângă cheiul Vămii și foarte probabil scoasă acum din uz, după care replică evaziv:

— Toți au partea lor de noroc, așa se spune. Acum că-mi vorbești despre el văd că fața lui mi-e cunoscută. Dar să lăsăm asta la o parte pentru moment, cât te-a costat, întrebă el, dacă nu sunt prea curios?

— Jumătate de coroană, spuse Stephen. Cred că are nevoie să-și caute un loc de dormit pe undeva.

— Nevoie, exclamă domnul Bloom, fără să manifeste vreo surpriză la această relatare. Cred și eu foarte bine asta și-ți garantez că și el, fără nicio discuție. Fiecare după nevoile lui și fiecăruia după faptele lui. Dar vorbind acum în general, unde, adăugă el cu un surâs, ai să dormi dumneata însuți? Să mergi pe jos până la Sandycove nici nu se pune problema, și, presupunând chiar că ai face-o n-ai să poți intra după cele ce s-au petrecut la gara Westland Row. Ar însemna să-ți bați picioarele până acolo degeaba. Nu vreau să am aerul că aș pretinde să te învăț eu câtuși de puțin ce să faci, dar de ce ai plecat de acasă de la tatăl dumitale?

— Ca să-mi caut nenorocul, fu răspunsul lui Stephen.

— L-am întâlnit pe domnul tatăl dumitale într-o împrejurare acuma de curând, răspunse cu diplomație domnul Bloom. Astăzi, de fapt, sau, ca să fim foarte exacți, ieri. Unde stă el acuma? Am înțeles din conversația cu el că s-a mutat.

— Cred că-i pe undeva prin Dublin, răspunse neglijent Stephen. De ce?

— Un om înzestrat, spuse domnul Bloom vorbind despre domnul Dedalus senior, în mai multe privințe și un *raconteur* înnăscut, asta e sigur. E foarte mândru de dumneata, și pe bună dreptate. Ai putea să te întorci, să zicem, propuse el cam nesigur, gândindu-se încă la scena foarte neplăcută din gara Westland Row când fusese cât se poate de evident că ceilalți doi, Mulligan adică și turistul acela englez, prietenul lui, care până la urmă îl trăseseră pe sfoară pe cel de al treilea tovarăș al lor încercaseră, ca și cum gara ar fi fost a lor, să scape de Stephen în învălmășeală.

Nu veni însă niciun răspuns la această propunere, oricare i-ar fi fost meritele, ochiul minții lui Stephen fiind prea atent ocupat să-și readucă în față imaginea căminului familial așa cum fusese ultima dată când îl văzuse, cu sora lui, Dilly, așezată în fața focului, despletită, așteptând ca o zeamă slabă de scoarță de cacao de Trinidad din ceainicul murdar de funingine să

fiarbă ca să i-o dea lui să bea cu apa de păsat de ovăz în loc de lapte după heringii de post doi de-o para pe care-i mâncaseră tocmai, cu câte un ou pentru Maggy, Boody? și Katey și între timp pisica, sub mângălău, devorând o amestecătură de coji de ouă și capete și oase de pește fript pe o bucățică de hârtie de ziar respectând cel de al treilea principiu al bisericii să postești și să te abții în zilele cuvenite, fiind atunci a patra zi sau, dacă nu, miercurea cenușii, sau ceva de felul acesta.

— Nu, repetă din nou domnul Bloom, personal n-aș investi prea multă încredere în tovarășul acela de chefuri al dumitale care contribuie elementul humoristic, dr. Mulligan, în calitatea lui de ghid filosof și prieten, dacă aș fi în locul dumitale. El știe sigur pe ce parte îi pâinea unsă cu unt deși după toate probabilitățile nu știe încă ce înseamnă să se lipsească de mesele lui regulate. Firește, dumneata n-ai observat lucrurile la fel de atent ca mine dar nu m-ar mira de loc dacă aș afla că ți s-a pus cu un scop anume câteva degete de tutun sau vreun narcotic oarecare în băutură.

Înțelegea fosă din tot ce auzise că dr. Mulligan era un om cu multe calități și talente, al cărui orizont nu se limita câtuși de puțin doar la medicină, care-și făcea drum cu energie în viață și care, dacă spusele despre el erau întemeiate, promitea să ajungă să se bucure în viitorul nu prea depărtat de o clientelă înfloritoare ca medic practician de nădejde scoțând onorarii frumoase pentru consultațiile sale și încă, pe lângă statutul său profesional, faptul că-l salvase pe omul acela de la moarte certă prin înec făcându-i respirație artificială și acordându-i cum s-ar zice primele ajutoare la Skerries, sau Malahide o fi fost? constituia, trebuia să o recunoască, o faptă extrem de curajoasă pe care nu putea să o laude îndeajuns, așa că, sincer, nu putea să înțeleagă ce anume o fi fost în capul lui decât dacă nu trebuia să atribuie motivul comportării sale pur și simplu răutății sau geloziei.

— Decât dacă doar toată chestia e pur și simplu că umblă să exploateze talentul și ideile dumitale, se aventură el să adauge.

Privirea prudentă, jumătate de solicitudine, jumătate de curiozitate, sporita de prietenie, pe care o aruncă înspre Stephen ale cărui trăsături aveau acum o expresie posomorâtă nu aruncă vreo rază de lumină, niciun fel de lumină de fapt, în ce privește întrebarea dacă se lăsase doar dus de nas la modul cel mai rușinos, judecind după două sau trei remarci deprimate pe care le lăsase acesta să se audă, sau, dimpotrivă, vedea

limpede în toată aceasta afacere și, dintr-un motiv sau altul doar de., el cunoscut, lăsa lucrurile mai mult sau mai puțin să… Sărăcia lucie avea astfel de efecte și el nutrea bănuieli mai mult decât serioase că, oricât de înalte calități intelectuale avea celălalt, întâmpina dificultăți mari în a o scoate la capăt. Chiar lipit de peretele vespasianei pentru bărbați văzu acum un cărucior cu înghețată în jurul căruia un grup de probabil italieni angajați într-o altercație violentă slobozeau în limbajul lor zglobiu expresii volubile într-un mod deosebit de animat, părând să fie vorba de unele mici deosebiri de vederi între participanții la discuție.

— *Putanna madonna, che ci dia i quattrini! Ho ragione? Culo rotto!*

— *Intendiamoci. Mezzo sovrano piu…*

— *Dice lui, però.*

— *Farabutto! Mortacci sui*!

Domnul Bloom și Stephen pătrunseră în adăpostul vizitiului, o construcție nepretențioasă de scânduri, unde. Până atunci, el intrase rareori, dacă o făcuse vreodată; cel dintâi șoptindu-i în prealabil celui de al doilea câteva aluzii la adresa patronului, despre care se spunea că ar fi fost faimosul odinioară Piele-de-Capră, Fitzharris, invincibilul, deși el însuși n-ar fi garantat aceste fapte, în care foarte posibil nu exista nici urmă de adevăr. Câteva momente mai târziu îi găsiră pe cei doi hoctambuli ai noștri instalați comod într-un colț retras, doar ca să fie salutați de priviri lungi din partea unei adunături cu adevărat amestecate de prăpădiți și vagabonzi și de alte specimene hibride ale genului *homo,* încă dinainte preocupați de mâncarea și băutura lor, pe care și-o mai împrospătau și cu oarecare conversație, și pentru care ei formau după toate aparențele un obiect de curiozitate pronunțată.

— Acuma pe lângă o ceașcă de cafea, se aventură domnul Bloom să sugereze la un mod cât mai plauzibil ca să spargă gheața, mă gândesc că ar trebui să încerci ceva de mâncare mai ca lumea, un corn, ceva.

În consecință, prima sa acțiune fu să comande aceste bunuri, liniștit și cu un *sangfroid* caracteristic. Congregatul *hoi polloi* de birjari sau docheri sau ce-or fi fost, după o examinare superficială își întoarseră, în aparență nemulțumiți, privirile de la ei, cu toate că un individ cu aspect bibulos, al cărui păr era în parte încărunțit, un marinar probabil, îi mai privi fix un timp apreciabil înainte de a-și transfera atenția extatică asupra dușumelei.

Domnul Bloom profitând de dreptul de libertate de exprimare, și având oarecari cunoștințe despre limba disputei de adineaori deși, la drept vorbind, în impas în ce privește acel *voglio,* făcu următoarea observație către acest al său *protégé* cu o voce audibilă d propos de încleștarea somptuoasă de forțe de afară care se auzea încă furioasă și vehementă:

— O limbă frumoasă. Vreau să spun pentru canto. De ce nu-ți scrii poezia în limba aceasta? *Bella Poetria!* e atât de melodioasă și bogată. *Beuadonna voglio.*

Stephen care se străduia din toate puterile fălcilor sale să caște, dacă ar fi putut, suferind în general de o oboseală de moarte, răspunse:

— Cel mult s-o țipi în urechea elefantului. Se certau pentru bani.

— Așa? întrebă domnul Bloom. Sigur, adăugă el îngândurat, reflectând în sinea lui că de la început fuseseră mai multe limbi decât ar fi fost necesare, s-ar putea să fie doar farmecul acesta sudic care-o face să pară așa.

În mijlocul acestui *tête-à-tête,* patronul stabilimentului puse o ceașcă plină cu o concocție fierbinte aleasă denumită cafea pe masă și un specimen mai degrabă antediluvian de brioșă, sau de ceva ce părea așa ceva, după care bătu în retragere în colțul său. Domnul Bloom se hotărî să-i acorde atenție ceva mai târziu ca să nu lase impresia că… pentru care motiv îl încuraja din ochi pe Stephen să purceadă făcând între timp onorurile casei prin faptul că împingea fără să aibă aerul ceașca cu ceea ce se presupunea pentru moment ta se numi cafea încet încet mai aproape de el.

— Sunetele sunt imposturi, spuse Stephen după o pauză de oarecare durată. Ca și numele, Cicero, Podmore, Napoleon, domnul Goodbody, Isus, domnul Doyle, Shakespearii erau ceva la fel de comun ca și Murphyi. Ce-i într-un nume?

— Da, sigur, îl sprijini pe un ton firesc domnul Bicorn. Firește. Și numele nostru ni s-a schimbat, adăugă împingând așa numita brioșă peste masă.

Marinarul cu barbă roșie care era cu ochii în patru la noii veniți, îl aborda pe Stephen pe care și-l desprinsese pentru atenție mai deosebită, întrebându-l fără multe fasoane:

— Și care-ar fi numele matale?

Ca fulgerul domnul Bloom îl calcă pe tovarășul său pe gheată, dar Stephen, părând să nesocotească această călduroasă presiune, venită dintr-o

parte neașteptată, răspunse:

— Dedalus.

Marinarul îl privi apăsat cu o pereche de ochi somnoroși, cu pungi, umflați și astupați de consumul excesiv da băutură, de preferință gin bun vechi olandez și apă.

— Pe Simon Dedalus îl cunoști? întrebă în cele din urmă.

— Am auzit de el, spuse Stephen.

Domnul Bloom fu un moment descumpănit, văzându-i pe ceilalți în mod evident trăgând cu urechea.

— Ăsta-i irlandez, afirmă cu multă siguranță omul mării, privindu-l mai departe tot în același fel și apro-bând din cap. Irlandez din cap până-n picioare.

— Din cap până-n picioare prea irlandez, răspunse Stephen.

Cât despre domnul Bloom el nu înțelegea nimic din toată chestiunea și se întreba tocmai care ar fi legătura când marinarul, de bună voie și nesilit de nimeni, se întoarse către ceilalți ocupanți ai stabilimentului cu remarca:

— L-am văzut când a nimerit cu pistolul două ouă puse-n două sticle la cincizeci de pași și peste umăr. Cu mâna stângă drept în plin.

Deși era ușor handicapat de câte o poticneală ici colo în vorbire și îi erau și gesturile cam nesigure, făcea tot ce putea să explice.

— Sticla, uite-acolo, să zicem. Cincizeci de iarzi măsurați. Ouăle-n sticle. Își trece pistolul peste umăr. Ochește.

Își întoarse trupul pe jumătate, își închise complet ochiul drept, pe urmă își strâmbă trăsăturile feței cam într-o parte și se bleojdi astfel în noapte cu o expresie câtuși de puțin plăcută.

— Bum, strigă apoi o dată.

Întreaga asistență aștepta, anticipând o a doua detunătură, mai fiind încă un alt ou.

— Bum, strigă el de două ori.

Cu oul al doilea în mod evident spulberat, dădu energic din cap și făcu cu ochiul, adăugind sângeros:

Buffallo Bill când trage, el a și nimerit dintr-odată.
Niciodată n-a dat greș și nici nu va da vreodată,

O tăcere urmă acestei demonstrații, până când domnul Bloom, ca să creeze o atmosferă agreabilă, se simți îndemnat să-l întrebe dacă fusese

vorba de un concurs de măestrie la tir, de felul celei anuale a Asociației naționale de tragere cu pușca, care se ține la Bisley, lângă Londra.

— Ce spui? spuse marinarul.

— De mult a fost? urmă domnul Bloom fără să clipească.

— Păi, răspunse marinarul, destinzându-se într-o oarecare măsură sub efectul magic al unei durități deopotrivă cu a lui, să tot fie o treabă de vreo zece ani. A-nconjurat toată lumea cu circul regal Hengler. L-am văzut făcând asta la Stockholm.

— Curioasă coincidență, îi strecură discret domnul

Bloom lui Stephen.

— Pe mine mă cheamă Murphy, continuă marinarul, W.B. Murphy, din Carrigaloe. Știi unde-i asta?

— În portul Quenstowon, replică Stephen.

— Așa e, spuse marinarul. Fortul Camden și Fortul Carlisle. De-acolo am umflat eu pânzele. Acolo-i nevestica mea. M-așteaptă, știu eu bine. *Pentru Anglia, pentru căminul meu și pentru frumoasa mea.* E nevasta mea credincioasă și adevărată, pe care n-am mai văzut-o de Șapte ani, tot plutind pe mări.

Domnul Bloom își putea închipui cu ușurință imaginea sosirii sale într-o asemenea scenă - reîntoarcerea acasă a marinarului la căsuța sa la marginea drumeagului de țară după ce-i scăpase demonului mării, cruntul Davy Jones - o noapte ploioasă cu lună oarbă. Străbătând întreaga lume ca să se întoarcă la nevestica lui. Sunt o grămadă de povești despre de-alde Alice Ben Boit, Enoch Arden și Rip Van Winkle și o mai fi oare cineva pe aici care-și mai aduce aminte de Caoc O'Leary, o poezioară de toți iubită și de mare efect, și pentru că veni vorba, și de John Casey sărmanul, o piesă lirică desăvârșită în felul ei, așa fără pretenții? Dar niciodată nu se pomenește în de-alde astea de vreo nevastă care s-o fi luat-o din loc de acasă să se întoarcă ea, oricât de mult i-ar fi dus dorul celui lipsă. Chipul care se arată la fereastră! închipuiți-vă uimirea lui când în cele din urmă ajungând la capătul încercărilor sale începu să înțeleagă adevărul cu jumătatea lui mai bună, naufragiat acuma în ce-avea el mai scump. Nu te mai așteptai să mă mai vezi dar acum m-am întors cu-adevărat și vreau s-o luăm iar de la început. Uite-o cum sade acolo la gura focului, ca o văduvă, de-atâta vreme nu mai e bărbatul ei lângă ea. Mă crede mort. Legănat în leagănul din fundul mării. Și-alături acolo uite-l cum sade pe nenea Chubb sau Tomkin,

după caz, crâșmarul de la Coroana și Ancora, numai în cămașă, mâncându-și friptura de miel cu ceapă. Nu-i niciun scaun liber pentru tata. Bu-hu! Cum suflă vântul! Și copilașul cel nou sosit e pe genunchii ei, copil *post mortem.* Hai la trap, hai la trap și la galop! Ne plecăm în fața inevitabilului, Rânjește și îndură. Rămân cu toată iubirea, soțul său cu. Inima frântă, W. B. Murphy.

Marinarul, despre care nu s-ar prea fi putut spune că ar fi fost un rezident în Dublin, se întoarse spre unul din birjari cu această cerere:

— Nu se-ntâmplă să ai ceva vreo gură de tutun, de mestecat la dumneata, nu?

Birjarul căruia astfel i se adresase se întâmpla să nu aibă, însă patronul scoase o bucată ca un zar din jacheta lui cea bună care atârna într-un cui și obiectul dorit fu pe urmă trecut din mână în mână.

— Îți mulțumesc, spuse marinarul.

Își depozită calupul în gură și, mestecând, și de asemenea cu unele poticneli încete în vorbire, urmă:

— Am sosit az-dimineață la ceasurile unsprezece. Corabia *Rosevean* cu trei catarge de la Bridgwater, cu cărămizi încărcătură. M-am îmbarcat ca să traversez încoace. Mi-ram luat banii az-după masă. Uite-aici foaia mea de debarcare. W.B. Murphy, marinar.

Spre a confirma această declarație extrase din buzunarul de la piept și-l încredința vecinilor săi de la masă un document împăturit și care nu arăta prea curat.

— Trebuie c-ai văzut ceva din lumea asta largă, remarcă patronul, sprijinindu-se de tejghea.

— Păi, replică marinarul, după ce reflectă la aceste spuse. Am dat înconjur ceva de când m-am angajat prima oară. Am fost pe Marea Roșie. Am fost în China și în America de Nord și în America de Sud. Am văzut iceberguri cu grămada, trosnind și scrâșnind. Am fost la Stockholm și în Marea Neagră, în Dardanele, cu căpitanul Dalton cel mai bun bărbat dracului care-a comandat vreo corabie. Am văzut Rusia. *Gospody pomilooy.* Așa se roagă rușii.

— Ai văzut ceva minuni, nu zic. Interveni un surugiu.

— Păi, spuse marinarul, mutându-și prin gură tutunul doar în parte mestecat. Am văzut la minunății, și-ncolo și-ncoace. Am văzut un crocodil care mușca din fierul ancorei așa cum mușc eu din tutunul ăsta.

Își scoase din gură bucățoiul molfăit și, prinzându-și-l între dinți, mușcă din el cu ferocitate.

— Han! Uite-așa. Și i-am văzut pe mâncătorii de oameni din Peru care mănâncă stârvuri și ficați de cai. Uite-aici. Uite-i. Mi-a trimis-o un prieten de al meu.

Scoase, cotrobăindu-se, o ilustrată din buzunarul de la piept, care părea să fie, în felul lui, un soi de depozit de relicve, și o împinse peste masă. Textul tipărit pe ea spunea: *Choza de Indios. Beni, Bolivia.*

Cu toții își concentrară atenția asupra scenei înfățișate: un grup de sălbatice purtând legături în dungi peste șolduri, chircite, clipind, alăptând, încruntându-se, dormind în mijlocul unui roi de copii (trebuie să fi fost cel puțin vreo douăzeci) în fața unor cocioabe primitive de răchită.

— Mestecă la coca cât îi ziulica de mare, adăugă comunicativul lup de mare. Au stomacurile ca niște grătare de pâine. Își taie țâțele când nu mai pot să facă copii. Uite-aici la ele goale cum le-a făcut mă-sa mâncând la ficat crud de cal mort.

Ilustrata lui se dovedi un centru de atracție pentru gentlemenii aceștia neieșiți în lume, timp de câteva minute, dacă nu mai mult.

— Și știți cum să le țineți cât mai departe de tine? întrebă el jovial.

Nimeni nehazardând vreo opinie, el le făcu cu ochiul, spunând:

— Cu sticlă. Asta le bagă-n toți sperieții. Sticlă. Fără a manifesta vreo surpriză, domnul Bloom întoarse ilustrata pe partea cealaltă să citească adresa și timbrul în parte obliterate de ștampilă. Scria după cum urmează: *Tarjeta Postai. Señor A. Boudin. Galeria Becche, Santiago, Chile.* Nu era firește niciun mesaj, după cum băgă el bine de seamă. Deși nu era un adept implicit al sumbrei istorii povestite (și nici de fapt a performanței cu împușcarea ouălor în ciuda lui Wilhelm Teii și a incidentului cu Lazarillo și Don Cesar de Bazan descris în *Maritana* cu care prilej glonțul celui dintâi trecuse prin pălăria celui de al doilea) pentru că detectase o discrepanță între numele său (presupunând că acela ar fi fost persoana care se pretindea a fi și nu ar fi navigat sub pavilion fals și nu ar fi învățat cum să citească busola pe undeva prin ape liniștite) și adresantul fictiv al misivei, fapt care-l făcuse să nutrească oarecari suspiciuni în ce privește *bona fides* amicului nostru, toate acestea îi aminteau totuși într-un fel de un plan multă vreme hrănit pe care intenționa să și-l realizeze într-o zi într-o miercuri sau duminică de a călători până la Londra *via* în lung pe mare și

nici n-am putea spune că ar fi călătorit vreodată prea departe cine știe ce dar în adâncul inimii era un aventurier înnăscut deși soarta îi dejucase intențiile și rămăsese consecvent un ora de uscat decât dacă ai spune că înseamnă o călătorie să mergi până la Holyhead care fusese cea mai lungă a lui cel mai departe. Martin Cunningham îi spusese deseori că i-ar fi putut procura un permis prin Egan dar câte o chestiune neașteptată se tot ivea dracului veșnic și rezultatul net era că tot planul cădea baltă. Dar chiar presupunând că s-ar ajunge să pui banii jos și să-i frângi inima lui Boyd tot n-ar fi fost cine știe ce scump, punga i-ar fi permis-o, câteva guinee cel mult, ținând seama că drumul până la Mullingar unde voia oricum să se ducă ar fi fost cinci șilingi și jumătate dus și întors. Și escapada asta i-ar fi prins bine și pentru sănătate dacă stai să te gândești și la aerul cu ozon și ar fi fost în toate sensurile plăcut de-a dreptul, mai ales pentru unul care și-așa nu prea stă bine cu ficatul, să mai și vezi diferite locuri pe drum, Plymouth, Falmouth, Southampton și așa mai departe, culminând și la urmă cu un tur instructiv al locurilor de seamă din marea metropolă, priveliștea Babilonului nostru modern unde fără îndoială că avea să vadă și marile înfrumusețări, Turnul, abația, bogătașii din Park Lane cu care să facă iară cunoștința. Un alt lucru care-i trecea tocmai prin gând ca nefiind deloc o idee rea ar fi fost să-și arunce ochii prin jur la fața locului să vadă dacă să nu încerce să pună bazele pentru un turneu de concerte cu muzică estivală îmbrățișând cele mai proeminente stațiuni balneare Margate cu băile ei mixte și localitățile balneare de șic, Eastbourne, Scarborough, Margate și așa mai departe, frumosule Bournemouth, insulele din Canalul Mânecii și alte bijuterii de pe coastă, care s-ar putea dovedi a fi cât se poate de remunerative. Nu, firește, cu cine știe ce companie adunată la întâmplare, sau cu doamne amatoare care să se afle în treabă, cum ar fi ceva de tipul doamnei CP, M'Coy - împrumută-mi mie valiza dumitale și-ți trimit eu prin poștă recipisa. Nu, ceva a întâia, cu o distribuție irlandeză numai vedete, de genul operei mari Tweedy-Flower, cu propria consoartă ca star principal cu un fel de contrapondere pentru operele englezești Elster Grimes și Moody Masners, o chestie cât se poate de simplă în fond și era și succesul asigurat, cu condiția să se poată aranja reclama în ziarele locale de un tip cu ceva mai mult curaj care să și tragă sforile necesare și astfel să combini afacerile cu plăcerea. Dar cine? Asta era întrebarea.

De asemenea, fără să poată pune mâna în foc, i se părea că mari posibilităţi s-ar fi putut deschide cum ar fi fost iniţierea unor noi modalităţi pentru a ţine pasul cu vremea *à propos* de ruta Fishguard-Rosslare care „se zvonea, era pusă încă o dată pe tapet în departamentele de resort cu desfăşurarea obişnuită de birocraţie şi formalităţi şi tergiversări din partea unor babalâci şi imbecili în general Era o mare ocazie desigur pentru iniţiativă şi spirit întreprinzător care să facă faţă necesităţilor de trafic ale publicului larg, ale omului obişnuit, adică Brown, Robinson şi ceilalţi.

E într-adevăr regretabil şi chiar absurd de-a dreptul şi un blam de loc neînsemnat pentru societatea noastră atât de lăudată faptul că omul de pe stradă, când sistemul social are într-adevăr nevoie de consolidare, din cauza câtorva nenorocite de lire sterline acolo, e împiedicat şi el să vadă mai multe din lumea asta în care trăieşte în loc să rămână mereu prins ca în clei de pe vremea când prăpăditul ăsta care nu se mai mişcă din loc m-a luat de nevastă. În fond, da-o dracului de treabă, muncesc unsprezece luni şi mai bine ca robii şi merită o schimbare radicală de perspectivă după tot frecuşul vieţii de oraş şi vara, să mai aleagă, când Doamna Natură e şi ea mai în formă, mai arătoasă, aşa ceva ar fi nici mai mult nici mai puţin decât o altă viaţă. Existau prilejuri deopotrivă de excelente şi în insula mamă, încântătoare rezervaţii silvane parcă anume făcute pentru întinerire, refacere, oferind o pletoră de atracţii precum şi un tonic înviorător pentru organism în şi în jurul Dublinului cu împrejurimile sale pitoreşti, chiar, Poulaphouca, până la care era un tramvai cu aburi, dar şi ceva mai departe de îmbulzeală, la Wicklow, pe drept denumită grădina Irlandei, o ţintă ideală pentru bicicliştii mai vârstnici, câtă vreme nu sparg, şi în landele de la Donegal, unde dacă ce se spune e adevărat, priveliştea este minunată, deşi localitatea asta la urmă numită nu e uşor accesibilă aşa că influxul de vizitatori nu era încă la nivelul aşteptat ţinându-se seama de foloasele frumoase care s-ar fi putut realiza de aici, în vreme ce Howth cu amintirile sale istorice şi de alt fel, Thomas Mătăsosul, Grace O'Malley, George al IV-lea, rododendronii la câteva sute de picioare deasupra nivelului mării era un loc favorit pentru oameni de toate soiurile şi condiţiile, mai ales primăvara când tinerii, deşi îşi avea cota sa de morţi căzând de pe faleză, voluntari sau accidentali, şi unde şi ajungi cât ai bate din palme, fiind doar la trei sferturi de oră de Coloană. Pentru că desigur excursiile turistice moderne cu tot confortul sunt doar la început, în copilăria lor, ca să spunem aşa, şi

organizarea lasă încă mult de dorit. Interesant de aprofundat, i se părea, doar așa din curiozitate pur și simplu, dacă traficul a creat ruta sa vice versa sau amândouă laolaltă. Întoarse la loc ilustrata pe cealaltă față și i-o trecu mai departe lui Stephen.

— Am văzut un chinez o dată, relata conștiinciosul narator, care avea niște gogoloașe mici ca de cocă și le punea în apă și se desfăceau, și fiecare era altceva. Una era un vapor, alta era o casă, alta era o floare. Ăștia-ți fierb șobolani în supă, adăugă îmbietor, chinezii.

Obscrvând poate o expresie de îndoială pe fețele lor, globtroteurul continuă să-și depene aventurile.

— Și am văzut un om care a fost omorât la Triesie de un italian. Cu cuțitul în spate, Un cuțit ca ăsta.

Vorbindu-le așa, produse un cuțit cu resort, de aspect periculos, cu totul potrivit cu propria sa înfățișare, și-l demonstra, ținându-l cum se cuvine în poziție de atac.

— Într-un bordel, la o socoteală de conturi între doi contrabandiști. Tipul se ascunsese după ușă, și-odată a venit pe la spatele lui. Uite așa. *Pregătește-te să te-ntâlnești cu Dumnezeul tău,* zice. Și hop! I l-a băgat în spinare până la mâner.

Privirea lui greoaie, rotindu-se alene, îi sfida să-i mai pună întrebări, dacă s-ar fi întâmplat să mai vrea cineva s-o facă. Ăsta-i oțel pe cinste, repetă, examinându-și acest formidabil *stiletto.*

După care răscolitor *denouement* suficient pentru a-i intimida pe cei mai îndrăzneți, el juca resortul pumnalului băgând lama la loc, și puse deoparte arma în chestiune ca mai înainte în camera sa a ororilor, cu alte cuvinte în buzunar.

— Ăștia sunt grozavi cu armele albe, spuse pentru informarea tuturor cineva care era limpede că nu era nici el prea bine lămurit. Din cauza asta se gândeau că asasinatele din parc ale invincibililor au fost săvârșite de niște străini, că au folosit cuțitele.

La această remarcă, emisă în chip evident în spiritul zicalei *unde-i ignoranță e și fericire,* domnul Bloom și Stephen, fiecare în felul său, schimbară ambii instinctiv priviri pline de subînțeles, într-o tăcere religioasă de felul celei strict *entre nous,* către locul unde Piele-de-Capră, alias patronul, smulgea jeturi de lichid din aparatul său de fiert cafea. Fața sa inscrutabilă, care era în felul ei o operă de artă, un studiu desăvârșit,

sfidând orice descriere, comunica impresia că nu înțelegea nicio iotă din cele ce se petreceau în jurul său, Nostim, chiar.

Urmă o tăcere oarecum îndelungată. Un bărbat citea cu întreruperi un pătat de cafea ziar de seară; altul, ilustrata cu indigenele *choza de;* altul, foaia de eliberare a marinarului. Domnul Bloom în ce-l privește pe el personal, cumpănea pe gânduri. Își amintea limpede cum întâmplarea la care se făcuse aluzie avusese loc, ca ieri, cu câțiva anișori înainte, în zilele când fuseseră tulburările cu țăranii, când lumea civilizată fusese luată, ca să spunem așa, prin surprindere, pe la începutul anilor optzeci, optzeci și unu ca să fim mai exacți, când el tocmai împlinise cincisprezece ani.

— Da, domnule, îi întrerupse gândurile marinarul. Dă-ne înapoi hârtiile alea.

Cererea-i fiindu-i satisfăcută, el le prinse laolaltă cu un elastic.

— Da' stânca de la Gibraltar ai văzut-o? îl întrebă domnul Bloom.

Marinarul făcu o strâmbătură, mestecând înainte, într-un fel care ar fi putut fi luat și ca da, și ca nu.

— Mda, ai ajuns și-acolo, spuse domnul Bloom, vârful Europei, gândindu-se că ajunsese acolo într-adevăr, și în speranța că acest rătăcitor pe mări ar fi putut să-și spună unele amintiri, însă el nu făcu aceasta, lăsând doar să țâșnească un jet de zeamă în rumegușul de pe podea și își clătină capul cu un fel de dispreț leneș.

— Cam în ce an să fi fost? interpolă domnul Bloom. Poți să-ți mai aduci aminte ce corăbii erau?

Acest *soi-disant* marinar mestecă greoi o vreme, înfometat parcă, înainte de a-i răspunde.

— M-am săturat de toate stâncile astea din mare, spuse, și de corăbii și de vapoare. Niște hârburi sparte, asta sunt.

Obosit, în aparență, tăcu. Interlocutorul său constatând că nu avea perspective să mai afle ceva nou de la un client atât de capricios, căzu din nou pe gânduri de data aceasta cu privire la dimensiunile uriașe ale apelor pe suprafața globului pământesc. Ajunge să spunem că, așa cum o privire superficială pe hartă ne poate arăta, apa acoperă de-a dreptul trei pătrimi din el, și el își dădea acum seama pe deplin ce însemna să stăpânești valurile. În mai multe ocazii - cel puțin o duzină - aproape de North Bull la Dollymouth el remarcase un bătrân lup de mare, în mod evident rămas pe drumuri, așezat de obicei aproape de marea nu deosebit de plăcut

mirositoare, pe zid, privind cu totul absent marea și marea privindu-l pe el, visând la păduri înfrunzite și pajiști verzi cum cântă cineva undeva. Și se întrebase atunci de ce. Poate că încercase și el să deslușească această taină, rătăcind în sus și în jos până la antipozi și tot așa pe deasupra și pe dedesubt - adică, la drept vorbind, nu chiar pe dedesubt, punându-și la încercare norocul. Și toate șansele ar fi fost cel puțin douăzeci contra zero că nici nu exista niciun fel de taină. Cu toate acestea, fără a mai intra în *minutiae*-ele acestei chestiuni, faptul elocvent era că marea rămânea acolo în toată splendoarea ei și în mersul normal al lucrurilor cineva oricine ar fi fost el trebuia să plutească pe ea și să sfideze providența fie și numai pentru a arăta cum oamenii reușesc de obicei să treacă o asemenea povară pe spinarea altuia ca și ideea cu iadul și loteria și asigurările, care și ele merg exact pe același principiu, așa că, din asemenea motive, dacă nu din altele, bărcile de salvare duminica sunt o instituție foarte lăudabilă pentru care, publicul, oriunde s-ar afla el, pe uscat sau pe malul mării, cum ar fi cazul, având-o la dispoziție ca să spunem așa ar trebui să-și exprime mulțumirile și față de comenduirea portului și serviciul de paza coastelor care trebuie să facă față și să pornească în afară în furia elementelor naturii, pe orice vreme, când îi cheamă datoria *Irlanda așteaptă ca fiecare om* și așa mai departe, și uneori o duc foarte greu iarna ca să nu uităm și bărcile ușoare irlandeze, Kish și altele, care se pot răsturna în orice clipă pe drum, care o dată și el cu fiica lui trăiseră o atare experiență pe o vreme agitată, ca să spunem de-a dreptul furtunoasă.

— Era unul care a mers o. Dată cu mine pe *Rătăcitorul,* continuă bătrânul lup de mare, el însuși un rătăcitor. S-a trecut pe uscat și și-a luat o slujbă ușoară, valetul unui domn cu șase lire pe lună. Pantalonii ăștia care-i am pe mâne-s de la el și mi-a dat și un impermeabil și cuțitul ăsta. Și eu aș vrea o slujbă ca asta, să-l rad pe unul și. Să-l perii. M-am săturat să tot bat mările. Uite, și fiu-mea, Danny. A fugit pe mare și maică-sa-i găsise o slujbă la Cork unde-ar fi putut câștiga bani frumoși.

— Câți ani are? întrebă unul din ascultători, care, de altfel, văzut dintr-o parte semăna cu Henry Campbell, notarul, acum departe de grijile biroului, nespălat, firește, și îmbrăcat mai soios și cu o idee de vopsea pe apendicele său nazal.

— Păi, răspunse marinarul cu un fel de uimire pe față. Fiu-mea Danny? O fi de vreo optșpce ani acuma, mă gândesc..

Acest tată de baladă la acestea își trase de cămașa. Sa cenușie, și oricum nu curată, cu amândouă mâinile și zgândări pe pieptul său pe care se putea vedea o imagine tatuată cu cerneală chinezească albastră, intenționând să reprezinte o ancoră.

— Erau păduchi în hogeacul ăla din Bridgwater, remarcă el. Sigur, trebuie să fac o baie mâine sau poimâine. Negrii ăștia, ăștia nu-mi plac mie. Nu pot să le sufăr gângăniile astea. Îți sug sângele, asta fac.

Văzând că toți îi priveau pieptul, își trase îndatoritor mai tare de cămașă, astfel încât pe deasupra simbolului cinstit de timp al speranței și odihnei marinarului, putură vedea pe deplin cifra 16 și profilul unui tânăr părând cam încruntat.

— Tatuaj, explică ilustratorul. Asta mi-a făcut-o când eram o dată fără vânt în larg la Odesa, în Marea Neagră, cu căpitanul Dalton. Un tip care-l chema Antonio mi-a făcut-o. Aici e chiar el, un grec.

— Te-a durut tare când ți-a făcut-o? îl întrebă unul pe marinar.

Acest vrednic tovarăș era însă acum ocupat să prindă ceva pe pieptul său. Îl strivea sau…

— Uite aici, spuse, arătându-l pe Antonio. Uite-l aici, înjurându-l pe secund. Și uite-l aici, adăugă. Tot tipul ăsta, și trase acuma într-un fel anumit cu degetele, ca să-l arate altfel, uite-l cum râde de o chestie care i-o spune cineva. Și într-adevăr fața lividă a tânărului numit Antonio arăta cu adevărat un fel de surâs forțat și efectul acesta curios suscită admirația fără rezerve a tuturor celor de față, inclusiv Piele-de-Capră care de data asta se întinse peste tejghea.

— Mda, da, oftă marinarul, privindu-și pieptul bărbătesc. S-a dus și el. L-au mâncat rechinii. Mda, da.

Își lăsă pielea astfel că profilul își reluă expresia de dinainte.

— Frumos făcută, spuse docherul întâiul.

— Și numărul ăsta pentru ce-i? întrebă un vagabond numărul doi.

— L-au mâncat de viu? îl întrebă un al treilea pe marinar.

— Mda, da, oftă iarăși acesta din urmă, de data aceasta parcă mai însuflețit, cu un fel de jumătate de surâs, pentru scurtă vreme însă doar, în direcția celui care-l întrebase de număr. Era grec.

Și pe urmă adăugă, cu un fel de umor sinistru, ținând seama de sfârșitul celui evocat:

Rău a mai fost Antonio, sigur,
S-a dus și m-a lăsat singur.

Chipul unei frecventatoare a trotuarului, pictat și supt pe sub o pălărie de pai neagră, se ițí de după ușa stabilimentului, executând la modul concret o recunoaștere a terenului în intenția de a-și aduce apă la moară. Domnul Bloom nemaiștiind în ce parte să privească își întoarse fața, încurcat dar în exterior părând calm, și ridicând de pe masă foaia de ziar pe care birjarul, dacă asta o fi fost, o lăsase deoparte, o ridică de pe masă și privi hârtia asta rozalie, dar în fond de ce rozalie? Motivul pentru care făcuse aceasta era că recunoscuse la ușă aceeași față pe care o mai văzuse fugar în aceeași după amiază pe cheiul Ormond, femela parțial idioată anume de pe alee, care știa că doamna în taior cafeniu era cu dumneata (doamna B.), și-l întrebase dacă n-are cumva ceva de spălat. Și în fond de ce de spălat, lucrul acesta părând mai degrabă cam prea vag.

Ceva de spălat. Cu toate acestea candoarea îl silea să recunoască faptul că el însuși îi spăla lenjeria soției sale când se murdărea pe strada Holles și chiar și femeile făceau așa ceva și chiar cu vestmintele similare ale bărbaților din acelea cu inițiale în cerneală Bewley și Draper (ale ei erau, adică) dacă într-adevăr țineau la ei; adică. Iubește-mă, iubește-mi cămașa murdară. Totuși, în momentul acela ar fi dorit mai degrabă camera femeii decât tovărășia ei astfel că fu ca o ușurare reală când patronul îi făcu un semn brutal să o ia din loc. Pe după foaia din *Evening Telegraph* mai prinse o imagine fugară a chipului ei în ușă cu un soi de rânjet idiot sticlos arătând că mai adăsta o clipă privind cu un amuzament evident grupul de spectatori care examinau pieptul nautic al matelotului Murphy și pe urmă nu se mai văzu nici urmă de ea.

— Canoniera, spuse patronul.

— Nu înțeleg, îi spuse domnul Bloom în confidență lui Stephen, din punct de vedere medical adică, cum o făptură ca asta de-a dreptul ieșită din spital, duhnind de boală, poate avea atâta tupeu să mai ceară sau cum un bărbat cu mințile toate, dacă ține cât de cât la sănătatea lui. Nefericită creatură! Bineînțeles, îmi închipui că tot un bărbat e vinovat de halul în care-a ajuns. Însă oricare ar fi cauza…

Stephen nu o remarcase și ridică doar din umeri, mulțumindu-se să observe:

— În țara asta sunt unii care vând mai mult decât a avut ea vreodată și fac și afaceri bune. Să nu te temi de cei care-și vând trupul dar n-au puterea să cumpere sufletul. E o negustoare proastă. Cumpără scump și vinde ieftin.

Cel mai vârstnic, deși în niciun fel și nicicând nici fată bătrână și nici prud spuse că era de-a dreptul un scandal, public și că ar fi trebuit să se pună capăt unei asemenea situații *instanter* ca să ajungem sa spunem că femei de categoria aceasta (lăsând la o parte orice sensibilitate ipocrită de fată bătrână în privința aceasta) reprezentând *un* rău necesar de altfel, să nu fie înregistrate și controlate medical de autoritățile competente, un lucru pe care el. Un *paterfamilias,* îl considerase dezirabil încă de la începutul începuturilor. Oricine ar fi inițiat măsuri de felul acesta, spuse el și ar face publicitate în sensul acesta ar binemerita de la toți cei interesați.

— Dumneata, un bun catolic, observă el, vorbind despre trup și suflet, crezi în suflet. Sau înțelegi prin asta inteligența doar, puterea creierului ca atare, distinctă de orice obiect exterior, masa asta să spunem, ceașca asta? Eu cred în așa ceva eu însumi, în ce mă privește, pentru că e un fapt explicat de oameni competenți ca fiind circumvoluțiunile materiei cenușii. Altfel n-am mai fi avut descoperiri ca astea, ca razele X, de pildă. Ce crezi?

Astfel încolțit, Stephen trebui să facă un efort supraomenesc de memorie și să încerce să se concentreze și să-și amintească înainte de a putea spune:

— Mi se spune, luându-ne după cele mai de seamă autorități în materie că e vorba de o substanță simplă, și deci incoruptibilă. Ar trebui să fie nemuritoare, după câte înțeleg eu, dacă n-ar exista posibilitatea ca să fie anihilată de Cauza Primă. Care, după câte aud eu, este cât se poate de capabilă să adauge și aceasta la suma glumelor ei obișnuite, *corruptio per se* și *corruptio per accidens* ambele fiind excluse de normele bunei cuviințe.

Domnul Bloom aprobă pe de-a întregul sensul general al acestei afirmații deși subtilitatea mistică aici implicată era oarecum în afară de capacitatea sa sublunară de cuprindere, și totuși el se simți împins să introducă o contestație, prin această simplă replică adăugată:

— Simplă? N-aș crede că acesta e cuvântul. Sigur, sunt de acord ca să-ți dau dreptate, dai peste un suflet simplu odată la nu știu câți ani. Dar ce aș vrea eu să spun este că e o chestie de pildă să inventezi razele astea cum a făcut Roentgen sau telescopul, ca Edison, deși eu cred că s-a făcut înainte de el, Galileo cred că a fost omul. Lucrurile astea se aplică și la legi, de

exemplu, la fenomenele astea grozave, cum ar fi electricitatea, dar e cu tot o altă mânecare de pește să spui că crezi în existența unui Dumnezeu supranatural.

— O, asta, expostulă Stephen, a fost dovedită categoric de mai multe din cele mai bine cunoscute pasagii din Sfânta Scriptură, în afară și de probele circumstanțiale.

În acest punct spinos însă, vederile acestor doi, diametral opuse cum erau, atât în ce privește formația cât și în orice alta privință, cu deosebirea marcată pe care o reprezentau și vârstele lor respective, se ciocniră.

— A fost chiar dovedită? obiectă cel mai experimentat dintre cei doi, menținându-se la punctul său de vedere. Nu sunt chiar așa de sigur. Asta e o chestiune de părere personală, și fără să intru în aspectul mai sectar al problemei, ți-aș cere îngăduința să mă despart *in toto* de părerea dumitale aici. Credința mea, ca să-ți spun adevărul adevărat, este că toate chestiile astea au fost falsificări adevărate toate băgate acolo de călugări cel mai probabil sau poate e chestia aia cu poetul nostru național și de data asta, care le-o fi scris el ca și *Hamlet* sau Bacon, și cum dumneata te pricepi mai bine ca mine la Shakespeare nu e cazul să-ți spun eu. *À propos,* nu vrei să bei cafeaua aia? Lasă-mă să ți-o amestec eu nițel, și ia și o bucățică din cornul ăsta. E ca o cărămidă din astea a marinarului nostru de aici, cum ar veni. Oricum, nimeni nu ne dă ce n-are nici el. Ia încearcă nițel.

— Nu pot, reuși Stephen să articuleze, organele sale mentale refuzând pentru moment să-i mai dicteze și alte replici.

Căutarea nodului în papură fiind în mod proverbial de prost gust. Domnul Bloom se gândi că ar fi fost bine să amestece, sau să încerce să amestece zahărul încleiat în fundul ceștii și reflectă cu simțăminte apropiate de acreală la acel Coffee Palace și la regimul său de activitate în folosul abstinenței (și în același timp al rentabilității). La drept vorbind, era un țel legitim și dincolo de orice îndoială rezultatele erau dintre cele mai bune. Adăposturi ca cel în care se găseau ei acum acționând în acest spirit antialcoolic pentru cei rătăcitori noaptea, la concerte, spectacole teatrale de seară și la conferințele cu caracter instructiv (cu intrare liberă) și susținute de persoane calificate în folosul claselor cu venituri modeste. Pe de altă parte, el păstra o amintire distinctă și dureroasă a faptului că îi fusese plătită soției sale, madame Marion Tweedy, care într-o vreme ocupase o poziție proeminentă în asemenea programe, o remunerație într-adevăr foarte

modestă pentru serviciile sale de pianistă. Era foarte înclinat să creadă că ideea urmărită era cea a realizării unor profituri nete și avantajoase, ținând seama și de faptul că nu exista, practic, niciun fel de concurentă. Fuseseră și otrăviri cu sulfat de cupru, $CuSO_4$ sau ceva în genul acesta în fasole uscată, așa își amintea el că citise că s-ar fi petrecut într-un birt ieftin de felul acesta undeva, dar nu-și aducea aminte când se întâmplase sau unde. Oricum o analiză, o analiză medicală, a tuturor alimentelor, i se părea că ar fi rost mai mult decât necesară, și asta poate că și justifica câștigul de care se bucura acea Cacao-Vi a firmei dr Tibble, ca urmare a unor asemenea analize medicale specifice.

— Ia încearcă acum, îndrăzni el să propună în legătură cu cafeaua din fața lor, după ce o amestecase.

Astfel convins în orice caz să o guste, Stephen își ridică ceașca greoaie din zeama cafenie prelinsă - și aceasta plescăi atunci când o scoase de acolo - de toartă și sorbi o dată din băutura care i se păruse atât de neplăcută.

— Totuși e o hrană solidă, insistă geniul său cel bun eu totdeauna am susținut hrana solidă, unicul și singurul său motiv nefiind câtuși de puțin că ar fi fost un gurmand. Ci în convingerea că mesele regulate și solide constituie condiția *sine qua non* pentru orice fel de muncă în adevăratul înțeles al cuvântului, manuală sau intelectuală. Ar trebui să mănânci mai multă hrană solidă. Te-ai simți un alt om atunci.

— Lichide pot să înghit, spuse Stephen. Dar mi-ai face un serviciu dacă ai pune la o parte cuțitul acesta. Nu pot să-i văd vârful ăla așa ascuțit. Mi-aduce aminte de istoria Romei.

Domnul Bloom se conformă cu promptitudine acestei sugestii și înlătură obiectul încriminat, un cuțit bont, obișnuit, cu mâner de os, neprezentând ochiului profan nimic deosebit roman sau antic, și remarcând că vârful era de altfel detaliul cel mai puțin bătător la ochi.

— Poveștile prietenului nostru comun sunt întocmai și persoana lui însuși, remarcă *sotto voce* către confidentele său domnul Bloomy, *à propos* de cuțite. Crezi că sunt adevărate? Ar putea să-ți toarne povești din astea ceasuri la rând toată noaptea și sa mintă ca o cizmă. Uită-te la el.

Cu toate acestea, deși ochii lui erau îngreunați de somn și de aerul mării, viața era plină de o mulțime de lucruri_și de coincidențe de o natură teribilă și ar fi fost cu totul în limitele posibilității să nu fi fost vorba de invenții deși la prima vedere nu erau prea multe posibilități inerente ca

toate istorisirile pe care le deșerta acela să fi fost la modul strict literă de Evanghelie.

Între timp îl cântărise pe individul din fața lui, supunându-l unui adevărat examen de Sherlock Holmes, și asta încă din momentul în care dăduse ochii cu el. Deși fiind un bărbat bine conservat și de loc slăbănog, chiar dacă întrucâtva înclinat spre calviție, era în ținuta lui ceva suspect care te făcea să te gândești la un client al închisorii și n-ar fi fost necesar un efort violent de imaginație ca să asociezi un exemplar cu o înfățișare atât de deprimantă cu unul din cei din confraternitatea câlților și învârtirii roatei. S-ar fi putut ca el însuși chiar să fi făcut așa ceva cu omul său presupunând că își povestise propriul caz, așa cum fac adesea unii când pretind că povestesc despre alții, anume că-i făcuse de petrecanie el însuși și pe urmă își făcuse stagiul patru sau cinci ani buni la păstrare, ca să nu mai vorbim de personajul Antonio (fără nicio legătură cu personajul dramatic cu nume identic din pana poetului nostru național - care-și exprimase crimele la modul melodramatic descris mai sus. Pe de altă parte, s-ar fi putut să fie vorba de un simplu bluff din partea lui, o slăbiciune scuzabilă, deoarece o întâlnire cu asemenea mutre ușor de identificat de la o poștă, cetățeni ai Dublinului, ca acești birjari așteptând cu gura căscată povești din țări străine, ar fi ispitit pe orice bătrân marinar care a străbătut în lung și în lat mările oceanice să înșire la povești sfătoase cum ar fi cea despre corabia *Hesperus* și etcetera. Și, la urma urmei, dacă stăm să ne gândim, minciunile pe care le spune omul despre el însuși nici n-ar putea ține lumânarea din poveste la gogoșile sfruntate pe care alții le născocesc despre ei.

— Bagă de seamă, nu spun că ar fi numai așa niște invenții pure, reluă el. Scene analoage întâlnești uneori, dacă nu chiar des. Există uriași, deși trebuie să bați cale lungă până dai de unul. Marcela, regina piticilor. La muzeul cu figuri de ceară pe strada Henry am văzut cu ochii mei niște azteci din ăștia, cum le zice, stând pe jos cu picioarele încrucișate sub ei. N-ar mai fi fost în stare să-și întindă picioarele mici dacă i-ar fi plătit, din cauză că mușchii de aici, vezi, continuă el, indicând pe tovarășii! său locul în general, tendoanele, sau cum vrei să le spui, din dosul genunchiului drept, și-au pierdut orice forță după ce au stat așa chirciți atâta vreme, și ăia rugându-se la ei ca la niște zei. E și asta un exemplu că mai există oameni simpli. Totuși, revenind acum la prietenul Simbad și la înfricoșătoarele lui aventuri (care-i aminteau puțin de Ludwig. *Alias*

Ledwige, pe vremea când se prezenta pe scena teatrului Gaiety atunci când Michael Gunn era identificat cu direcţiunea, în *Olandezul Zburător,* un succes nec plus ultra, şi cete de admiratori veneau în număr mare, cu toţii dând pur şi simplu buzna deşi corăbii de orice fel, fantome sau invers, de obicei n-au trecere pe scenă cum n-au nici trenurile), nu era nimic incompatibil în sine, recunoscu el acum. Dimpotrivă, amănuntul cu înjunghierea pe la spate era în notă de fapt fiind vorba de *italianos* din ăştia, chiar dacă sincer vorbind îşi lua libertatea să recunoască faptul că vânzătorii ăştia de îngheţată şi de peşte prăjit, ca să nu mai vorbim şi de cartofi prăjiţi şi aşa mai departe, dincolo, în cartierul italienesc, pe lângă Coombe, erau nişte băieţi liniştiţi, la locul lor, muncitori, cel mult poate puţin cam prea dispuşi să vâneze animalul inofensiv dar atât de necesar de speţă felină proprietatea altora la vreme de noapte astfel încât să-şi poată asigura o masă sănătoasă bătrânească, şi suculentă, cu usturiol *de rigueur* din masculul sau femela respectiva a doua zi, liniştiţi, şi adăugă el, ieftin.

— Spaniolii, de pildă, continuă el, temperamente pătimaşe cum sunt, impetuoşi, ce dracu', cu tendinţa să ia legea în propriile lor mâini şi să-ţi facă felul cât ai clipi cu pumnalele alea pe care le au cu ei când ţi le vâră deodată în burtă. Asta vine de la căldura mare, de la climă în general. Nevastă-mea, ca să zic aşa e spanioloaică, pe jumătate adică. Adevărul e că la drept vorbind ar putea să ceară naţionalitatea spaniolă, dacă ar vrea, pentru că s-a născut practic vorbind în Spania, adică la Gibraltar. E şi tip spaniol. Cu ten închis, brună de-a dreptul, neagră, ce mai. Eu, în ce mă priveşte, cred sigur că clima explică caracterul. De asta te-am întrebat dacă-ţi scrii poeziile în italiană.

— Temperamentele ălora pe care i-am întâlnit acolo la uşă, îl întrerupse Stephen, erau într-adevăr pasionate la culme. *Roberto ruba roba sua.*

— Chiar, îl aprobă demnul Bloom.

— Şi pe urmă, spuse Stephen, cu ochii în gol şi diva-gând pentru sine însuşi sau pentru un ascultător neştiut de nu se ştie unde, mai avem şi impetuozitatea lui Dante şi triunghiul isoscel, şi domnişoara Portinari, de care s-a îndrăgostit el şi Leonardo şi san Tomasso Mastino.

— Le e în sânge, acceptă de îndată domnul Bloom. Spălaţi cu toţii în sângele soarelui. Coincidenţă, s-a întâmplat tocmai să fiu la muzeul de pe strada Kildare astăzi, puţin înainte de a ne întâlni noi, de întâlnirea noastră, dacă pot s-o numesc aşa, şi mă uitam chiar la statuile alea antice de acolo.

Proporțiile splendide ale șoldurilor, bustului. Aici, pur și simplu nu poți să dai peste felul ăsta de femei. Câte o excepție ici colo. Bine făcute, da, drăguțe într-un fel, mai găsești, dar lucrul de care vorbesc eu sunt formele feminine. Pe urmă, au așa de puțin gust la îmbrăcăminte, cele mai multe, și asta sporește în mare măsură farmecul natural al femeii, orice ai spune. Ciorapii căzuți în vine, poate aici e chiar o slăbiciune a mea, dar totuși € un lucru pe tare pur și simplu nu pot să suport să-l văd.

Interesul însă începea oarecum să pălească întrucâtva în jur și ceilalți trecură acum la discuții despre întâmplări pe mare, nave pierdute în ceață, ciocniri cu iceberguri, lucruri de felul acesta. Bătrânul matelot de cart avea firește și el ce spune. Trecuse pe la Capul Furtunilor de câteva ori și îndurase musonul, un anume soi de vânt prin mările Chinei, și prin toate aceste primejdii ale adâncurilor era un anume lucru, declară el, care-i fusese pavăză., sau așa ceva, o medalie sfințită care-l salvase.

Așa că după ce plutiră o vreme pe lângă epava de la Stânca Spaimei, epava acelei ambarcațiuni norvegiene bătută de soartă - și o vreme nimeni nu-și putu aminti de. Numele ei până când birjarul acela care într-adevăr semăna cu Henry Campbell își aduse aminte, *Palme,* pe plaja de la Bootersstown, care fusese într-adevăr subiectul general de discuție în tot orașul în anul acela (Albert William Quill scriind chiar o frumoasă poezie de necontestate merite pentru *Times-ul* irlandez) cu valurile rostogolindu-se asupră-i și mulțimi îmbulzindu-se pe coastă pradă emoției împietriți de spaimă. Pe urmă cineva spuse ceva despre cazul vasului *Lady Cairns* din Swansea, care fusese izbit de *Mona,* pe aproape de malul celălalt, pe o vreme mai degrabă murdară, cețoasă, și care se scufundase cu echipaj cu tot. Nu i se dăduse niciun ajutor. Căpitanul ei, al lui *Mona,* declarase că-i fusese teamă că la ciocnire i-ar fi cedat cloazoanele. Dar vasul său nu luase de loc apă la cală, se părea.

În momentul acela se petrecu un incident. Deoarece devenise necesar pentru el să-și dea drumul unei terțarole la o velă, omul mării își părăsi locul.

— Cât să-ți trec pe lângă. Prova, prietene. Îi spuse vecinului său care tocmai aluneca pe nesimțite într-o ațipeală liniștită.

Își croi drum greoi. Încet, cu pasul așezat, spre ușă, păși apăsat peste treapta de acolo, ie ji în incintă și tăie spre stingă, în vreme ce-și căuta astfel îndreptarea, domnul Bloom, care observase când celălalt se ridicase

în picioare că avea două sticle cu. După toate aparențele rom marinăresc, ițindu-i-se câte una din fiecare buzunar’ anume pentru necesitățile lăuntrului său cuprins de un foc nestins, îl văzu scoțând la iveală o sticlă-și destupând-o, sau deșurubându-i dopul, și, aplicându-și țâmburușul la buze. Trăgând o dușcă bătrânească, delicioasă, sănătoasa, din ea cu un zgomot gâlgâitor. Incorigibilul Bloom, care ele asemenea nutrea o bănuială vicleană că bătrânul lup de mare ieșise într-o manevră de felul unei contraatracțiuni exercitată de femela care, totuși, dispăruse cu totul, putu, acum străduindu-se să-l urmărească, să-l mai vadă în clipa când, împrospătat cum se cuvine după fapta sa cu romul din buzunar, privea în sus spre stâlpii și arcurile line, descumpănit parcă, deoarece bineînțeles lucrurile se schimbaseră radical de la ultima sa vizită și erau mult îmbunătățite. Una sau mai multe persoane invizibile de aici îl îndreptară spre vespasiana pentru bărbați din cele construite pretutindeni de comitentul edilitar pentru asemenea scopuri, dar, după un interval de timp scurt în care tăcerea domni netulburată. Marinarul, care în mod evident preferase să-l ocolească ce departe, se ușura undeva aproape, zgomotul apei sale, de vezică, șopotind o vreme în consecință la fața locului și după toate aparențele trezind din somn un cal de la stația de trăsuri.

267

Oricum, o copită se auzi schimbându-și locul astfel după somnul dintâi și hamurile clinchetiră. Tulburat într-o oarecare măsură din ațipeală în ghereta sa de pază lângă focul de cărbuni, paznicul corporației, care - deși acum pe panta de jos și aproape gata să facă saltul, nu era ca să spunem adevărul crud altul decât susnumitul Gumley, acum practic trăind din banii parohiei, dându-i-se această slujbă temporară de către Pat Tobin, după cât se părea, din considerente de umanitate, cunoscându-l acela dinainte - se foi puțin întorcându-se pe partea cealaltă înainte de a-și abandona din nou mădularele în brațele lui Morfeu. O pildă cu adevărat uluitoare de felul în care furtunile vremii bătuseră în forma cea mai virulentă asupra unui om cu familie cât se poate de respectabilă și familiarizat toată viața cu tot confortul casnic decent și care într-o vreme avea un venit net de o sută de lire sterline pe an și pe care firește măgarul cu două butoaie îl împinsese să-și arunce banii în vânt. Și iată-l acum la capătul puterilor după ce adesea vopsise orașul îndeajuns de trandafiriu fără măcar o para chioară. Era un băutor, mai e oare nevoie s-o spunem, inutil să se mai sublinieze aceasta, și

asta demonstra o dată în plus morala căci ar fi putut cu ușurință să se găsească acum într-o situație înfloritoare în afaceri, dacă - însă un mare dacă - ar fi reușit să se lecuiască de această înclinație anume. \

Între timp cu toții deplângeau acum cu glas mare scăderea tonajului irlandez, atât cabotier cât și de schimburi cu străinătatea, care constituia doar o parte dintr-un proces general. Un singur vapor pentru compania Palgrave Zvlurphy ieșise din șantierele Alexandra, singura lansare din acest an. E adevărat, porturile erau acolo, însă nicio corabie nu mai ancora în ele.

Se întâmpla tot soiul de naufragii, spuse patronul, care evident era în cunoștință de cauză.

Ce ar fi vrut el să știe era de ce vasul acela se pocnise de singura stâncă din golful Galway, de vreme ce planul golfului Galeay fusese propus discuției de un anume domn Worthinton sau așa ceva, ei? întrebați-l pe căpitan, îi sfătui el, ce mită anume îi dăduse guvernul britanic pentru treaba lui în ziua aceea. Căpitanul John Lever de pe linia Lever.

— N-am dreptate, căpitane? îl întrebă acum pe marinarul care se întorcea după dușca sa particulară și restul treburilor sale.

Acest demn personaj, care prinsese din mirosite cântecul de dinainte de cuvintele lui, intră mormăind pe o muzică mai degrabă dorită decât realizată, însă cu mare forță, într-un fel de litanie aptă să fie întretăiată în secunde sau terțe. Urechile ascuțite ale domnului Bloom îl auziră expectorând apoi probabil bucata de tabac (ceea ce într-adevăr și era cazul) astfel că deduse că și-o plasase pentru moment în pumn "în vreme ce-și făcuse treaba trăgând o dușcă și eliberând o alta și pe care o găsea acum cam acră după focul lichid în chestiune. Oricum el intră acum plutind cu toate pânzele desfăcute după libațiunea - și potațiunea - sa încununate de succes, introducând o atmosferă. Favorabilă băuturii în această *soirée,* intonând zgomotos, ca un veritabil fiu de lup de mare:

Biscuitul tare ca bronzul,
Cum îi era femeii lui Lot osul.
O Johnny Lever!
Johnny Lever O!

După care efuziune, redutabilul specimen ajuns tocmai cum trebuie la scena acțiunii și recâștigându-și locul, căzu mai degrabă decât se așeză greoi pe cadrul ce-i era oferit.

Piele-de-Capră, presupunând că el era într-adevăr, având în mod evident o pizmă anume pe cineva, își dădea la iveală nemulțumirile într-o filipică prin forța împrejurărilor nu prea apăsată cu privire la resursele naturale ale Irlandei, sau o chestiune de genul acesta, pe care o descrise în dizertația sa îndelungată ca țara mai bogată decât oricare alta de pe fața pământului lui Dumnezeu, de departe superioară Angliei, cu cărbune în mari cantități, carne de porc în valoare de șase milioane de lire exportată în fiecare an, unt și ouă de zece milioane, și toate bogățiile secătuite de Anglia care stoarce impozite de la oameni săraci, care toată vremea le iese pe nas plătind, și înșfăcând și carnea de cea mai bună calitate de pe piață, și o mulțime de alte detalii de acest fel deopotrivă de dureroase. În consecință conversația se generaliza și cu toții se declarară de acord că aceasta era situația. Pe pământul irlandez poți să cultivi orice bun de la Dumnezeu, afirmă el, și uite-l și pe colonelul Evan dincolo la Cavan care are o plantație de tutun. Și unde mai găsești slănina care să se compare cu aia irlandeză? Da' vine o zi a socotelilor, declară el *crescendo* cu glas tot mai sigur - și monopolizând cu totul conversația - se pregătește și pentru măreața Anglie, oricât ar fi ea de puternică și oricât aur ar avea la ciorap, și o să dea ea socoteală pentru crimele ei. O pândește catastrofa, și chiar cea mai mare catastrofă din istorie. Germanii și japonezii aveau să aibă și ei un cuvânt de spus, afirmă el. Chestia cu burii e începutul sfârșitului. Anglia asta de două parale se clătina din toate încheieturile și prăbușirea ei avea s-o aducă Olanda, călcâiul lui Achile al ei, pe care li-l explică pe loc ca fiind punctul vulnerabil al lui Achile, eroul grec - un detaliu pe care ascultătorii îl înțeleseră pe dată întrucât el le câștigase cu totul atenția arătându-le tendonul în chestiune pe propria sa gheată. Sfatul său pentru toți irlandezii era: stați în țara în care v-ați născut și munciți pentru Irlanda și trăiți pentru Irlanda. Irlanda, a spus-o și Parnell - nu se poate lipsi de niciunul din fiii săi.

O tăcere generală marcă încheierea acestui *finale.* Imperturbabilul navigator ascultase netulburat aceste vești sumbre.

— Mai trece ceva apă pe gârlă până atunci, șefule, replică acest om hârșit prin viață în mod vădit cam enervat de truismele debitate mai sus.

La care duș rece, cu privire la prăbușirea aceea istorică și așa mai departe, consimți și patronul, păstrându-și cu toate acestea în general punctul de vedere.

— Care e soldații cei mai buni din armată? întrebă mânios sus zisul veteran îmbătrânit sub arme. Și cei mai buni la sărituri și la alergări? Și cei mai buni amirali și-generali care-i avem? Ia spuneți.

— Irlandezii, ce mai, răspunse birjarul care semăna cu Campbell mai puțin petele de pe față.

— Tocmai, întări bătrânul lup de mare. Țăranul catolic irlandez. El este baza imperiului nostru. Îl știți doar pe Jem Mullins?

Deși recunoscând că el recunoaște oricui, ca individ, dreptul la părerea proprie, patronul adăugă aici că el personal n-are treabă cu imperiile, fie ele ale noastre sau ale altora, și că nu crede că ar fi de demnitatea unui irlandez să slujească asemenea imperii. De aici începu un schimb de cuvinte irascibile, care treptat se înfierbântară, ambii, nu mai e nevoie să o spunem, făcând apel la ascultătorii care urmăreau înfruntarea aceasta cu tot interesul atâta vreme cât nu se ajunsese la incriminări și confruntări fizice. Din informațiile sale sigure pe care le tot culegea de un număr de ani, domnul Bloom era mai degrabă înclinat să respingă de-a dreptul asemenea pronosticuri ca fiind pur și simplu apă de ploaie, căci, așteptând acea împlinire jinduită sau nu cu fervoare, el era în deplină cunoștință de cauză în ce privește faptul că vecinii lor de dincolo de Canalul Mânecii, afară de eventualitatea că ar fi fost niște nătărăi mai mari decât i-ar fi crezut el, mai degrabă își ascundeau adevărata lor putere decât dimpotrivă. Exact ca. Și părerea aceea extravagantă circulând în anumite cercuri în sensul că într-o sută de milioane de ani straturile carbonifere ale insulei surori aveau să se epuizeze și atunci dacă, cu trecerea timpului, lucrurile aveau să iasă chiar așa, tot ce mai putea el personal să spună în privința asta era că întrucât o mulțime de circumstanțe deopotrivă de relevante în chestiunea respectivă s-ar fi putut produce până atunci, era cât se poate de dezirabil ca în intervalul pendinte să se încerce cele mai bune soluții pentru ambele țări, indiferent de antagonismele dintre ele. Și un alt detaliu interesant, cum ar fi, exprimat în vorbire populară, amorurile dintre fetele de stradă și băieții de prăvălie, să ținem minte că soldații irlandezi au luptat la fel de adesea pentru Anglia ca și împotriva ei, ba chiar de fapt mai mult așa decât invers. Și în fond, de ce? De pildă, scena asta între patronul stabilimentului, despre care se zvonea că ar fi fost Fitzharris, faimosul invincibil, și celălalt, fiind în mod evident în travesti, îl făcea prin forța împrejurărilor să creadă că ar fi fost ceva de genul celebrelor escrocherii cu ia dovedește-mi că ai încredere în

mine, să presupunem adică, cum ar veni, că era aranjată dinainte, așa cum el, ca spectator și observator al sufletului omenesc, și asta ar fi putut-o spune despre sine, căci ceilalți nu ajungeau să deslușească dedesubturile jocului. În ce privește patronul sau cârciumarul care probabil că nu era câtuși de puțin celălalt, el (Bloorn) nu se putea împiedica să considere, și asta pe drept cuvânt, că ar fi fost mai bine să te ții la distanță de tipi de felul acesta, dacă nu ești de-a dreptul un idiot dracului și să refuzi că mai ai de a face cu ei și asta să-ți fie regula de aur și în viața particulară și cu toate matrapazlâcurile lor, existând oricând riscul să apară unul ca Dannyman și să-și toarne tovarășii și să depună mărturie în fața procurorului reginei - care acuma e rege - cum a fost Denis sau Peter Carey, și numai la gândul ăsta pe el îl cuprindea scârba. Și chiar lăsând toate astea la o parte lui nu-i plăceau din principiu asemenea cariere bazate pe fapte rele și pe crimă. Cu toate acestea, deși asemenea înclinații criminale nu fuseseră niciodată sub nicio formă plăcute inimii sale, adevărul este că pe de altă parte el resimțea, și n-avea rost să o nege (deși în sinea sa rămânea mai departe ceea ce a fost o viață întreagă) o anume admirație față de un om care ridicase în fapt pumnalul, arma albă, având curajul convingerilor sale politice chiar dacă personal, în ce-l privește, el n-avea să participe niciodată la asemenea chestii, de fapt aceeași ciorbă ca și vendetele astea din dragoste din sud - ori e a mea ori să știu de bine că mă spânzură pentru ea - când adesea bărbatul după ce ajunseseră la vorbe între ei cu privire la relațiile ei cu celălalt fericit muritor (bărbatul în prealabil punându-l sub observație), ajunge să-i provoace adoratei sale răni mortale ca urmare a unei *liaison* alternative postnupțiale înfigând și cuțitul în ea până când însă uite că i-a venit acuma în minte faptul că Fitz, poreclit Piele-de-Capră, n-a făcut altceva decât să conducă mașina pentru adevărații făptași ai delictului crimei astfel încât, dacă informațiile lui erau demne de încredere, nu era de fapt complice în atentat ceea ce, la urma urmelor a fost considerentul pe care nu mai știu ce expert în probleme juridice ajunsese să-i scape pielea. În orice caz, toate acestea erau acuma istorie foarte veche, și cât despre prietenul nostru pseudo-Piele etc. Era vizibil cu ochiul liber că-și supraviețuise momentului său de glorie. Ar fi trebuit sau să fi murit din cauze naturale sau sus pe eșafod. Ca și actrițele - mereu spectacol de adio, irevocabil ultima seară și pe urmă numai ce le vezi iar numai zâmbete. Asta din cauză că sunt atât de generoase, firește, ființe cu temperament, nici nu

le trece prin cap să pună deoparte, totdeauna gata să dea vrabia din mână pe cioara de pe gard. Tot-aşa şi el avea un fel de bănuială că şi domnul Johnny Lever s-a cam scuturat de nişte bănişori în cursul deambulărilor lui prin docuri ajuns pe urmă în atmosfera primitoare de la taverna *Bătrâna Irlandă,* cu reîntoarcerea la bătrâna Erin şi aşa mai departe. Cât şi în ce-i priveşte pe ceilalţi el mai auzise cu nu chiar aşa de mult înainte acelaşi cântec, după cum îi povesti lui Stephen despre modul în care, simplu dar eficient, îl readusese la tăcere pe agresor.

— I-a sărit ţandăra din nu mai ştiu ce chestie, declară acest mult încercat dar în fond paşnic personaj, pe care o spusesem eu în treacăt. M-a tratat de evreu, şi asta cu multă înflăcărare, de-a dreptul agresiv. Aşa că, fără să mă abat câtuşi de puţin de la faptele concrete, i-am spus că Dumnezeul lui, vreau să spun Hristos, a fost şi el evreu, şi cu toată familia lui, ca şi mine, deşi în realitate eu nu sunt. Asta i-a luat piuitul. Cu vorba bună risipeşti norii mâniei. Toată lumea a fost martor că n-a mai putut să spună nici-un cuvânt. N-am dreptate?

Îi adresă o privire lungă de genul n-ai dreptate lui Stephen plină de o mândrie sfielnică, întunecată, în faţa unei asemenea blânde acuzaţii, cu de asemenea o sclipire oarecum rugătoare căci i se părea că simte în mod nelămurit că de fapt nu chiar aşa…

— *Ex quibus,* mormăi Stephen pe un ton neutru, cei doi sau patru ochi ai lor conversând în vremea asta, *Chritus* sau Bloom, adică pe numele său, sau, în fond, oricare altul, *secundum carnem.*

— Fireşte, continuă domnul Bloom să stipuleze, trebuie să iei în considerare şi celălalt aspect al problemei. E greu să stabileşti reguli ferme şi stricte despre ce e bine şi ce e rău dar loc pentru mai bine e sigur că există oriunde, deşi orice ţară, se zice, inclusiv nefericita noastră patrie, are guvernul pe care şi-l merită. Dar cu puţină bunăvoinţă oriunde. E foarte frumos să te lauzi cu superioritatea mutuală dar ce te faci cu egalitatea mutuală? Eu resping violenţa sau intoleranţa sub orice formă. Nu rezolvă nimic şi nu împiedică nimic. Revoluţia trebuie să vină şi ea după plan ca la plăţile în rate. E o absurditate patentă şi care-ţi sare în ochi să urăşti nişte oameni pentru că locuiesc după colţ, şi vorbesc un alt dialect ca să spun aşa.

— Memorabila şi sângeroasa bătălie a podului şi războiul de şapte minute, consimţi Stephen, undeva între aleea Skinner şi piaţa Ormond.

— Da, conveni întru totul domnul Bloom, sprijinind pe de-a întregul această remarcă, în sensul că totul era cât se poate de just și toată lumea era cât se poate de câștigată unei asemenea cauze.

— Mi-ai luat vorba din gură, spuse. O încurcătură de fapte contradictorii pe care cu toată sinceritatea nici de departe n-ai putea…

Toate aceste certuri meschine, după umila sa părere, stârnind numai sânge rău - bosa combativității sau o glandă de vreun fel sau altul, și în mod greșit presupunându-se că ar fi vorba de un punct de onoare sau de credință în steag - erau în foarte mare măsură o chestiune de bani, chestiunea care stă de fapt în spatele a orice, lăcomie și gelozie, oamenii nemaiștiind niciodată unde să se oprească.

— Îi acuză - remarcă el pe un ton audibil. Se întoarse la o parte de la ceilalți, care probabil… și-i vorbea acum mai îndeaproape așa ca ceilalți… în caz că ar fi…

— Evreii. Îi împărtășea el încet într-un soi de aparteu urechii lui Stephen, sunt acuzați că ruinează totul. Nici urmă de adevăr în asta, pot să-ți spun eu sigur. Istoria - te-ar mira să afli asta? – dovedește cât se poate de limpede că Spania a decăzut atunci când Inchiziția i-a dat afară cu câinii pe evrei și Anglia a prosperat când Cromwell, un tâlhar neobișnuit de capabil care, în alte privințe, are multe pe conștiință, i-a importat. De ce? Pentru că sunt oameni cu simț practic și au dovedit asta. Nu vreau să mă lansez acum în vreo… pentru că dumneata cunoști textele de bază în problema asta, și pe urmă, dumneata fiind ortodox… Însă în domeniul economic, ca să nu ne atingem de religie, preotul înseamnă sărăcie. Să luăm tot Spania, ai văzut în război, în comparație cu atât de întreprinzătoarea Americă. La turci e în dogma lor. Pentru că dacă n-ar crede că se duc direct în cer când mor ar încerca să trăiască mai bine - cel puțin așa cred eu. Asta i și chițibușul cu care popii de parohie scot bani cu minciunile lor. Eu, reluă el cu forță dramatică, sunt la fel de bun irlandez ca și personajul aceia grosolan de care ți-am vorbit la început și vreau să-l văd pe fiecare, conchise el, de orice credință și clasă *pro rata* bucurându-se de un venit frumușel, confortabil, și nici ceva meschin, ceva să spunem în jurul a trei sute de lire pe an. Asta e problema vitală în joc și e realizabil și asta ar duce la relații mai prietenoase de la om la om. Cel puțin asta e ideea mea și *o* spun ca atare. Ăsta zic eu că e patriotismul. *Ubi patria*, cum am învățat noi boaba noastră

de latinește pe vremea când ne ocupam cu clasicii la *Alma Mater, vita bene.* Acolo poți să trăiești bine, ăsta ar fi sensul, dacă muncești.

Pe deasupra acelui de negustat simulacru al unei cești de cafea, ascultând acest sinopsis al lucrurilor în generai, Stephen rămăsese cu ochii în gol. Auzea, desigur, tot felul de cuvinte schimbându-și culoarea asemenea crabilor de la Ringsend din dimineața aceleiași zile, îngropându-se grăbiți în diferitele culori ale feluritelor soiuri din același unic nisip acolo unde-și aveau și ei sălașul dedesubt sau păreau că și l-ar fi avut. Apoi își ridică privirile și văzu ochii care spuneau sau nu spuneau cuvintele pe care vocea pe care o auzise le spusese - dacă muncești.

— Pe mine să nu contezi, reuși să remarce, înțelegând prin aceasta să muncească.

Ochii fură surprinși de această observație, pentru că, așa cum el, persoana care le stăpânea *pro tempore,* remarcă, sau mai degrabă vocea sa vorbind o făcu: Toți trebuie să muncească, n-au încotro, laolaltă.

— Vreau să spun, sigur, celălalt se grăbi să afirme, să muncească în înțelesul cel mai larg posibil al cuvântului. Aici intrând și munca literară, nu doar așa de dragul artei. Să scrie pentru ziare, care astăzi reprezintă formula cea mai accesibilă. Și asta e muncă. Muncă importantă. În fond, din puținul pe care-l știu despre dumneata, după toți banii cheltuiți cu educația dumitale, ești în drept să-ți recuperezi și să-ți fixezi singur prețul. Ai tot atât de mult dreptul să trăiești din scrisul dumitale urmându-ți ideile filosofice, cum are și țăranul. Ce, nu-i așa? Amândoi aparțineți Irlandei, cei care muncesc cu brațele și cu mintea. Fiecare este la fel de important.

— S-ar zice că mă suspectezi, replică Stephen cu un soi de jumătate de surâs, că eu aș putea fi important pentru că aparțin acestui *faubourg Saint-Patrice* căruia în prescurtare i se spune Irlanda.

— Eu aș merge chiar și mai departe, insinua domnul Bloorn.

— Însă eu suspectez, îl întrerupse Stephen, că Irlanda trebuie să fie importantă pentru că-mi aparține mie.

— Ce aparține? întrebă domnul Bloom, aplecându-se spre el, închipuindu-și că poate nu înțelesese ceva. Scuză-mă. Din nefericire n-am prins bine ultima parte. Ce spuneai?…

Stephen, în mod evident prost dispus, repetă și își împinse la o parte ceașca de cafea, sau oricum ai fi vrut să-i spui. Nu prea politicos, adăugind:

— Țara nu ne-o putem schimba. Să schimbăm subiectul.

La această pertinentă sugestie, domnul Bloom, pentru a schimba subiectul, își coborî privirile, dar pus în încurcătură, pentru că n-ar fi putut spune exact ce înțeles să atribuie informației cu ce aparține cui și care părea să n-aibe nici cap nici coadă. Faptul că era vorba aici într-un fel sau altul de un gest de respingere în ce-l privește era mai limpede decât cealaltă parte a remarcii. Inutil de adăugat că aburii recentei sale orgii își spuseseră atunci cuvântul cu mai multă asperitate într-un mod oarecum amar, curios, care-i era străin în stările sale de sobrietate. Probabil viața sa particulară, căreia domnul Bloom îi atribuia cea mai mare importanță, nu era întocmai așa cum ar fi fost util să fie sau poate nu era familiarizat cu oamenii cu adevărat cumsecade. Cu o umbră de teamă pentru tânărul care-i ședea în față, pe care îl scruta pe furiș cu un aer oarecum consternat amintindu-și că se întorcea tocmai de la Paris, ochii mai ales ducându-l cu gândul fără să vrea în special la tatăl și la sora lui, dar cu toate acestea neizbutind să limpezească prea mult chestiunea, își trecu în revistă exemple de oameni cultivați care promiseseră lucruri atât de strălucitoare, stârpiți în mugure de ruina prematură nimeni nefiind de condamnat în această privință decât ei înșiși. De pildă, fusese cazul O'Callaghan, ca să luăm numai unul din ele, extravagantul acela pe jumătate țicnit, de familie respectabilă, chiar dacă nu prea înstăriți, trăind de azi pe mâine, cu aiurările lui, printre care altele multe când se îmbăta și se dădea în spectacol luându-se de toți în jur era și obiceiul de a se arăta în public într-un costum făcut din hârtie de împachetat (fapt autentic). Și pe urmă obișnuitul *dénouememt* după ce lucrurile evoluaseră repede și în ritm furios când a intrat la apă și a trebuit să fie evacuat de niște prieteni, după ce primise avertismentul cel mai solid pentru acel cal breaz din partea lui John Mallon, de la poliție, tocmai bine cât să nu fie susceptibil de paragraful doi al amendamentului legii penale, și anumite nume ale celor puși sub acuzare astfel fiind știute dar nedivulgate public pentru motive pe care le-ar putea înțelege oricine care are puțin cap. Pe scurt, stând și socotind bine, șase șaisprezece, amănunt pe care personal nu-l lua de loc în serios, Antonio și așa mai departe, și toate chestiunile cu jocheii și esteții și tatuajul care era la modă prin anii șaptezeci sau cam așa ceva, chiar și în Camera Lorzilor, pentru că, în tinerețe, chiar și actualul ocupant al tronului, pe atunci prinț moștenitor, și ceilalți membri ai ierarhiei cea mai de sus și alte personalități de seamă, care se luau pur și simplu după șeful statului, și de aici ajunse să reflecteze la păcatele celor

de seamă și ale capetelor încoronate care-și băteau joc de morală cum a fost și cazul Cornwall acum câțiva ani, sub înfățișarea lui politicoasă și nevinovată și în realitate cu totul împotriva firii, lucru pe care gura lumii e oricând gata să-l condamne așa cum stau lucrurile acuma, dar nu pentru motivele pe care i le atribuie ei, oricare ar fi fost, cel mult cu excepția femeilor, care totdeauna sunt gata să se ia de păr între ele, mai ales pe considerente de toaletă și modă și așa mai departe. Doamnele care se dau în vânt după desuuri de astea mai deosebite și orice bărbat care se îmbracă mai cum trebuie se simte obligat și în fond tot ce fac e să lărgească și mai mult distanța dintre ei prin tot felul de vorbe cu subînțeles și să dea și mai mult echivoc gesturilor acestora mai îndrăznețe între ei, ea descheindu-l la și el desfăcându-i, bagă de seamă e-un ac, în vreme ce sălbaticii din insulele canibalilor, să zicem, la treizeci și două de grade la umbră nu dau doi bani pe chestia asta. Dar la urma urmei, ca să ne reîntoarcem la ce spuneam, sunt alții care și-au făcut drum spre vârf pornind de jos de tot și numai prin forțele proprii. Asta e forța geniului înnăscut. Cap, domnule.

Pentru aceste motive și altele încă considera că e interesul și chiar datoria lui să accepte și chiar să profite de o asemenea ocazie neașteptată, deși de ce anume n-ar fi putut spune la drept vorbind, fiind, cum era și cazul, deja cu câțiva șilingi în pierdere căci, de fapt, la urma urmelor, singur intrase în chestia asta. Totuși, faptul că putea face cunoștința cuiva de un soi mai deosebit care să-i ofere hrană pentru reflecție recompensa din belșug o asemenea mică… Un astfel de stimulent intelectual era, simțea el, din când în când un tonic de prima mână pentru exercițiul inteligenței. La care se mai adăuga și coincidența unor întâlniri, discuții, dansuri, încăierarea, câte un matroz din ăștia cum nu prea întâlnești des, vagabonzi de noapte, toată complicația asta de întâmplări, toate contribuind să alcătuiască un fel de imagine în miniatură a lumii în care trăim, mai ales că modul de viață al acelei zece la sută din populație care-și duce traiul la fund, cum ar fi minerii, scafandrii, gunoierii etc., se bucura acuma în urmă de multă atenție. Și în fond ca să facă și el ca albina care folosește fiecare ceas al zilei aurite de soare, se întreba dacă n-ar fi putut avea și el norocul domnul Philip Beaufoy dacă s-ar apuca să pună în scris toate astea. Să zicem că ar așterne și el pe hârtie ceva mai ieșit din comun (așa cum de fapt chiar avea intenția s-o facă) la onorariul de o guinee coloana. *Experiențele mele de viață,* să zicem, *în Adăpostul Vizitiului.*

Ediția roză, cu ultimele rezultate sportive, a *Telegraph*-ului mare jurnal care nu minte niciodată, era, ca din întâmplare, chiar lângă mina lui, și cum sta așa pe gânduri, departe de a se declara satisfăcut, cu chestia cu țara care-i aparținea lui și ce-o fi vrut să spună uite despre vasul care vine de la Bridgwater și aduce o ilustrată pentru A. Boudin vi se cere să aflați vârsta căpitanului, își aluneca privirile peste reclamele care intrau de fapt în sfera interesului său profesional, instituția asta care pe toți ne cuprinde în brațele ei și dă-ne nouă astăzi presa noastră cea de toate zilele. La început cam tresări neplăcut dar se vădi a fi fost doar ceva despre un anume H. De Boyes, agent de mașini de scris sau cam așa ceva. Mare bătălie Tokio. Amorurile unui patriot irlandez 200 lire daune. Gordon Bennett. Escrocheria cu emigrările. Scrisoarea Sfinției Sale William Ascot *Zvârluga* ne aduce aminte de Derby din ’92 când armăsarul căpitanului Marshall, *Sir Hugh,* a câștigat panglica albastră cu un avans de câteva lungimi. Dezastru la New York, mii de victime omenești. Botului și copitelor. Funeraliile răposatului domn Patrick Dignam.

Astfel ca să schimbe subiectul citi despre Dignam odihnească-se în pace, care o împrejurare veselă nu s-ar fi spus că ar fi fost.

— *În dimineața aceasta* (asta sigur vine de la Hynes) *rămășițele pământești ale răposatului domn Patrick Dignam au fost ridicate de la reședința sa din Bulevardul New-bridge nr. 9, Sandymount, spre a fi înmormântat la Glasnevin. Decedatul a fost o personalitate cât se poate de populară și iubită în viața orașului nostru și moartea sa, după o scurtă suferință, i-a impresionat mult pe cetățenii din toate păturile sociale în care el este adânc regretat. Funeraliile la care au fost prezenți numeroși prieteni ai decedatului, au fost organizate* (asta e sigur că Hynes a scris-o la îndemnul lui Corny) *de domnii H. J. O’Neill și fiii, calea North Strand 164. În asistența reculeasă am remarcat pe Pat. Dignam (fiul), Bernard Corrigan (cumnat), John Henry Menton, jurist, Martin Cunningham, John Power ean-îondph 1/8 ador dorador douradora* (asta trebuia să fi fost când l-a chemat pe Monks corectorul la o parte ca să discute despre firma Keyes), *Thomas Kernan, Simon Dedalus, Stephen Dedalus, licențiat, Edward J. Lambert, Cornelius Kelleher, Joseph M’C. Hynes, L. Boom, CP. M’Coy - M’Ferlan și mai mulți alții.*

Iritat nu în mică măsură de acel L. Boom (cum se specifica în mod eronat) și de rândul de litiere căzute și amestecate, însă în același timp

amuzat la culme de CP. M'Coy și Stephen Dedalus, licențiat, care nu mai e nevoie să o spunem, străluciseră prin totala lor absență (ca să nu mai vorbim despre M'Ferlan), L. Boom îi arătă această informație tovarășului său. Licențiat, în clipa aceea preocupat să-și înăbușe un alt căscat, mai mult de nervozitate, fără să dea uitării obișnuitele remarci stârnite de greșelile de tipar tipografice.

— E și Epistola aia primă către ebrei, întrebă el, îndată ce-i permise falca inferioară, au băgat-o? Cu textul: deschide-ți botul și vâră-ți copita-năuntru?

— Este, chiar, spuse domnul Bloom (deși la început își închipuise că făcea aluzie la arhiepiscop până când celălalt adăugase treaba cu copita și botul cu care nu era nicio confuzie posibilă) bucuros că poate să-l liniștească și oarecum surprins că Myles Crawford reușise până la urmă, uite-o.

În timp ce celălalt o citea la pagina a doua, Boom (ca să-i acordăm pentru moment noul apelativ eronat) își petrecu câteva clipe parcurgând pe sărite relatarea cursei a treia de la Ascot, la pagina trei, valoarea 1 000 lire sterline până 3 000 lire *în specie* ca supliment pentru armăsari și iepe tinere, *Zvârluga* domnului F. Alexander, murg mânz al lui *De-a dreptul,* 5 ani, greutatea 60, Thrale (W. Lane) 1. *Zinfandel* al lordului Howard de Walden (M. Cannon) 2. *Sceptru* al domnului W. Bass, 3. Pariurile - 5 contra 4 la *Zinfandel,* 20 la 1 la *Zvirluga* (câștigător). *Zvârluga* și *Zinfandel* au mers laolaltă. Câștigătorul a fost până spre sfârșit în dubiu apoi outsiderul a ieșit în frunte dobândind un avans ușor și întrecându-l pe armăsarul roib al lordului de Walden și pe iapa murgă a domnului Bass în această cursă de 2 1/2 mile. Câștigătorul este antrenat de Baine așa că versiunea lui Lenehan despre toată chestia a fost doar așa ca să facă pe grozavul. A luat pontul la modul cel mai deștept, cu o lungime avans, 1 000 de lire plus 3 000 pe împărțite. A alergat de asemenea calul lui J. De Bremond (ăsta franțuzesc de care întreba Lyons Cocoșul așa de excitat n-a venit încă dar acum în orice moment) *Maximum II.* Diferite moduri de a da lovitura. Amor și daune interese. Deși gloaba asta a lui Lyons s-a dat peste cap să iasă ultima. Acuma, bineînțeles, pariurile-s tocmai ce-i lipsea lui ca să ajungă aici, dar, oricum, în felul în care-au ieșit lucrurile prostul de el n-are prea multe motive să se felicite de alegere, s-a și priceput să-l aleagă. Până la urmă e tot pe ghicite.

— Era de prevăzut c-aveau să ajungă la asta, spuse domnul Bloom.
— Cine? întrebă celălalt, care la drept vorbind se lovise rău la mână.
Într-o bună dimineață îți deschizi ziarul, afirmă birjarul, și citești, *S-a întors Parnell.* Putea să pună pariu pe ce vroiau ei. Unul din regimentul de pușcași dublinezi trecuse pe aici pe la adăpost într-o seară și zicea că l-a văzut el cu ochii lui în Africa de sud. Mândria, asta l-a dus de râpă. Ar fi trebuit să-și facă seama sau să se dea la fund o vreme după chestia din Camera Comisiei 15 până avea să-și recapete prestigiul să nu-l mai arate nimeni cu degetul. Și atunci ar fi căzut cu toții ca unul singur în genunchi în fața lui să vină-ndărăt când și-ar fi venit în fire. Mort, oricum nu e. S-a ascuns și el pe undeva. Coșciugul pe care-l aduseseră atunci era plin cu pietroaie. Și-a schimbat numele în De Wet, generalul bur. Greșeala lui a fost că s-a luat de popi. Și-așa mai departe.
Cu toate acestea, Bloom (ca să-i dăm numele adevărat) era mai curând surprins de ținerea lor de minte căci în nouă cazuri din zece treaba cu Parnell era o chestie cu butoaie de catran și asta nu numai pentru unii ci cu miile, și pe urmă să fie dat cu totul uitării pentru că mai și trecuseră vreo douăzeci de ani. Foarte puțin probabil, firește, că ar mai fi fost măcar o umbră de adevăr în toate poveștile astea și chiar, presupunând că totuși, părerea lui era că o reîntoarcere ar fi fost cu totul nerecomandabilă, ținând seama cum evoluaseră lucrurile. Evident era ceva care îi râcâia în faptul că murise. Ori că era o moarte prea blândă așa de pneumonie galopantă tocmai când diferitele lui aranjamente politice erau pe cale să-i iasă sau că se auzise că i s-a tras că neglijase să-și schimbe ghetele și hainele după ce se udase așa și a dat în răceală și n-a consultat specialistul că a stat închis în camera lui până când a murit până la urmă de asta spre regretul tuturor înainte de a fi trecut două săptămâni sau poate că erau necăjiți să vadă că ei nu mai avuseseră ocazia să se ocupe de toată chestia asta. Sigur, nimeni nu știa exact nici înainte ce-nvârtea el, n-aveau nicio idee unde se ascundea, ca-n cântecul acela, *Unde ești, Alice,* asta chiar înainte de a începe să-și ia identități false cum ar fi Fox și Stewart, așa că observația asta provenind de la prietenul birjar ar fi putut intra în limitele posibilului. Natural toată situația asta avea de ce să-l apese el fiind un conducător înnăscut, cum nu exista nicio îndoială că fusese, și pe deasupra și un bărbat impunător, aproape doi metri, sau în orice caz un metru nouăzeci și mai bine fără pantofi, în timp ce domnii Cutare și Cutare care, deși nu-i ajungeau nici

până aicea, erau acuma pe puntea de comandă chiar dacă așa zisele lor calități erau așa de îndoielnice. Sigur e că era aici o morală, idolul cu picioare de lut. Și pe urmă șaptezeci și doi dintre oamenii lui ele încredere care se întorseseră împotriva lui aruncând cu noroi, unul într-altul. Exact același lucru și cu asasinii. E ceva care te-atrage să revii la fața locului - simți ceva care nu-ți dă pace și *te* trage într-acolo - ca să arăți figurantului intrat în rol cum se face exact. Îl văzuse și el Odată cu prilejul acela faimos când veniseră să distrugă tipografia la *Neînvinsul* sau o fi fost *Irlanda Unită, fusese* o ocazie pe care știa să o prețuiască acum, și de fapt îi și întinsese jobenul când îi fusese zburat de pe cap și el îi spusese *Mulțumesc,* fără îndoială tulburat deși își păstrase (gresia imperturbabilă în ciuda micii întâmplări neplăcute la care se făcuse aluzie tocmai când să-și vadă visul cu ochii - era un om de calitate ce mai. Totuși, în ce privește reîntoarcerea, ar fi putut spune că ar avea noroc dacă nu pun câinii pe el cum s-ar arăta. De obicei aici încep încurcăturile. Unu' pentru tine, alți doi împotrivă. Și pe urmă, primul lucru, dai de tipul care-ți ocupă locul și trebuie să aduci tu dovezile, ca reclamantul în procesul Tichborne, Roger Charles Tichborne, *Bella* se chemase vasul din câte-și aducea el aminte, în care s-a scufundat moștenitorul, așa cum aveau să demonstreze probele, și mai era și un tatuaj cu cerneală indiană, lordul Bellew, parcă? S-ar fi putut foarte bine să fi aflat detaliile de la unul de pe bord și pe urmă, când a fost la o adică să se conformeze cu descrierea, să se prezinte cu, Scuzați-mă, numele meu este Cutare, sau vreo remarcă ele felul acesta obișnuită. Un mod mai prudent de a proceda, îi spuse domnul Bloom vecinului său nu prea vorbăreț și de fapt prin aceasta semănând cu eminentul personaj în discuție, ar fi fost să se tatoneze întâi terenul.

— Cățeaua aia, târfa aia englezoiacă l-a băgat la apă, comentă proprietarul stabilimentului. Ea i-a bătut primul cui în coșciug.

— Da' bine femeie, oricum, remarcă acel *soi-disant* notar public pseudo-Henry Campbell, și multă, domnule. I-am văzut poza la frizerie. Bărbatu-su era căpitan sau ofițer.

— Mda, adăugă cu efect de amuzament Piele-de-Capră, ofițer de ață.

Această contribuție binevoitoare și cu un caracter umoristic la conversația generală prilejui multe râsete în *entourage.* În ce-l privește pe Bloom, el, fără umbră de surâs, rămase doar cu privirile în gol spre ușă reflectând asupra acestei împrejurări istorice care stârnise un interes

extraordinar la vremea când faptele, ceea ce era mai rău, fuseseră făcute publice împreună cu obișnuitele scrisori dintre ei, pline de tot felul de dulci nimicuri. Întâi fusese strict platonică până când natura intervenise cu ale ei și se născuse un atașament reciproc, până când lucrurile ajunseseră la punctul culminant și chestiunea devenise de domeniul public în tot orașul și lovitura venise pe neașteptate ca o informație bine venită pentru nu puțini răi voitori, hotărâți să-i grăbească lui căderea deși lucrul era știut de toți toată vremea chiar dacă nu ca chestia asta senzațională care fusese speculată apoi. Întrucât numele lor erau acuma pronunțate împreună, și încă el fusese știut ca fiind favoritul ei, ce nevoie mai era s-o strigi pentru unul și altul de pe acoperise, din boxa martorilor sub jurământ când un fior a străbătut sala arhiplină a tribunalului literalmente electrificându-i literalmente pe toți sub forma martorilor care jurau că-l văzuseră cu ochii lor la cutare și cutare dată pe el pe cale de a fugi dintr-o cameră de la etaj cu ajutorul unei scări și în. Ținută de noapte, fiind pe urmă primit în casă tot în același mod, fapt pe care săptămânalele, oarecum înclinate spre detalii lubrice, l-au speculat scoțând pur și simplu bani cu grămada. În vreme ce adevărul adevărat în toată chestia era pur și simplu cazul bărbatului care nu face față și nemaifiind nimic comun între ei în afară de nume și pe urmă un bărbat adevărat intrând în scenă, puternic tocmai bine cât să fie slab, căzând victimă farmecelor ei de sirenă și uitându-și de legăturile sale casnice. Cu urmarea obișnuită înflorind în soarele surâsului iubitei. Veșnica problemă de viață în căsătorie, mai e nevoie s-o spunem, ieșind la iveală. Poate adică dragostea adevărată, presupunând că se întâmplă să mai fie alt tip amestecat în toată chestia, să mai existe între oamenii căsătoriți? Deși nu era absolut de loc treaba lor dacă el o privea cu o afecțiune care se lăsa purtată de valurile nebuniei. Adevărul e că el era un bărbat magnific, mai fiind pe deasupra înzestrat și cu daruri de altă natură, în comparație cu celălalt, figurantul în uniformă, adică (și care era exact de tipul *adio, frumosul meu căpitan,* un individ din dragonii călare, regimentul 18 husari, ca să fim exacți) și fără îndoială gata să se aprindă (liderul prăbușit adică, nu celălalt) în felul său anume, pe care ea, sigur, femeie, îl dibuise repede ca fiind de natură să-i ajute calea spre glorie, ceea ce el aproape că dădea semne că are să și reușească până când popii și predicatorii în general, adepții lui de nădejde la început și chiriașii și arendașii lui iubiți amenințați cu evacuarea pentru care el muncise ca un rob în regiunile rurale

ale țării luându-le partea într-un fel care le depășise speranțele lor cele mai exagerate, s-au priceput să se folosească de planurile lui de căsătorie, să-l facă de râsul lumii într-un fel de-a dreptul lovitura de copită a măgarului. Privind lucrurile acum în retrospectivă cum s-ar zice, totul părea ca un vis. Și o întoarcere ar fi fost lucrul cel mai rău pe care l-ar fi putut face pentru că ar fi fost de la sine înțeles că s-ar fi simțit cu totul nelalocul său lucrurile evo-luând întotdeauna odată cu vremurile. Uite, reflectă el mai departe, Irishtown Strand, un loc pe unde nu mai fusese de câțiva ani, părea acuma schimbat, de când, cum se întâmplase, el se mutase în cartierul de Nord, Nord sau Sud, oricum era același caz bine cunoscut de pasiune înflăcărată, pur și simplu, când răstorni căruța cu mere și încă ceva pe deasupra și nu făcea decât să confirme ce spunea el, și ea fiind spanioloaică sau pe jumătate, o ființă care nu face lucrurile pe jumătate, abandonul pătimaș al celor din sud, zvârlind cât colo orice urmă de decență.

— Asta nu face decât să confirme ce spuneam eu, îi spuse cu căldură lui Stephen. Și, dacă nu mă înșel eu foarte tare, era și spanioloaică.

— Fata regelui Spaniei, răspunse Stephen, adăugind ceva cam confuz despre adio și rămâneți cu bine voi cepe ale Spaniei și prima țară Mortu-i numită și de la Ramhead la Sicilia erau atâtea și atâtea de multe…

— Chiar? exclamă surprins Bloom, deși câtuși de puțin uimit. N-am mai auzit zvonul ăsta până acum. Se poate, mai ales că era, că a trăit acolo. Așa zici, Spania.

Ocolind cu grijă o carte în buzunarul său *Plăcerile* care-i aducea aminte de altfel de cartea de la biblioteca din strada Capelei care era cu termenul deja depășit, își scoase portvizitul și trecându-i în revistă repede diferitele lucruri conținute, în cele din urmă…

— Fiindcă veni vorba, ce crezi, spuse, gânditor, scoțând o fotografie cam veche pe care o puse pe masă, crezi c-ar fi tipul spaniol?

Stephen fiind astfel în mod evident interpelat, își coborî privirile spre fotografia reprezentând o doamnă planturoasă, cu farmecele trupești bine scoase în evidență, cum s-ar zice la vedere, așa cum se afla în plină înflorire a feminității, într-o rochie de seară anume decoltată pentru asemenea împrejurări spre a expune la modul liberal pieptul, cu o viziune generoasă asupra sinilor, cu buzele pline întredeschise și dantură perfectă, stând în picioare cu multă și evidentă demnitate alături de un pian, pe pupitrul căruia se afla *în vechiul Madrid,* o baladă, drăguță în felul ei, care

era pe atunci la modă. Ochii ei (ai doamnei), întunecați, mari, îl priveau pe Stephen părând gata să surâdă la ceva demn de toată admirația, Lafayette de pe strada Westmoreland, cel mai de seamă artist fotograf al Dublinului, fiind autorul acestei performanțe estetice.

— Doamna Bloom, soția mea, *prima donna,* doamna Marion Tweedy indică Bloom. E făcută acum câțiva ani. În '96 sau cam pe atunci. Exact cum era atunci.

Alături de tânărul său interlocutor privea și el fotografia doamnei acum soția sa legitimă care, preciza el, era fiica plină de calități a maiorului Brian Tweedy și care dăduse dovadă la o vârstă fragedă de calități remarcabile de cântăreață solistă făcându-și chiar debutul în public când număra abea șaisprezece ani. În ce privește fața era cât se poate de asemenea cu modelul însă nu punea în valoare cum se cuvine silueta ei care era pe drept cuvânt remarcată de obicei și nu apărea în adevăratele ei avantaje în toaleta aceasta. Ar fi putut, spunea el mai departe, să reprezinte întreg ansamblul, ca să nu mai insistăm asupra anumitor volume și curbe opulente ale… El însuși fiind în timpul său liber, își putea permite să întârzie asupra formelor feminine în general și privite în desfășurarea lor pentru că întâmplarea făcea ca nu mai devreme decât chiar în acea după amiază admirase statuile acelea grecești, niște opere de artă desăvârșit executate, la Muzeul Național. Marmura de ar fi putut reproduce farmecul originalului, umerii, spatele, întreaga simetrie. Restul, într-adevăr, mda, puritanismul. Și cu toate acestea, virtutea Sfântului Iosif, nu-i așa… în vreme ce o fotografie n-ar izbuti niciodată pentru că nu e artă, într-un cuvânt.

Însuflețit acum de-a dreptul i-ar fi plăcut să urmeze și el exemplul bătrânului matroz și să lase poza la vedere câteva minute să vorbească singură și să-i dea dreptate în ce spunea și simțea el… astfel ca și ceilalți să-i soarbă frumusețea, prestanța ei de artistă scenică fiind, sincer vorbind, spectacol în sine pe care aparatul de fotografiat n-ar fi reușit niciodată să-l reproducă întocmai. Însă așa ceva n-ar fi intrat în normele de bună cuviință deşi era o noapte mai degrabă caldă, plăcută, răcoroasă chiar pentru vremea asta a anului, după ploaie, cum ar veni, vreme bună… Și simțea parcă și un fel de mică nevoie să urmeze și el exemplul o voce lăuntrică cerându-i să satisfacă o oarecare necesitate punându-se în mișcare. Cu toate acestea, rămase locului aruncând doar o privire asupra fotografiei ușor îndoite pe lângă acele curbe opulente, și nu s-ar fi putut spune că o strica faptul că era

puțin boțită, cu toate acestea, și apoi abătându-și în lături privirile mângâietoare cu intenția de a nu spori eventuala jenă a celuilalt în timp ce cântărea simetria acelui generos *embonpoint.* De fapt ușoara patină de murdărie de pe fotografie nu făcea decât săi adauge farmecului, ca și în cazul lenjeriei puțin murdare, care e la fel de plăcută ca și nouă, mult mai plăcută de fapt, cu scrobeala trecuți. Ce-ar fi ca ea să nu fi fost acasă când el…? m-am uitat să văd lampa aprinsă așa cum îmi spusese ea, îi trecu atunci prin minte dar doar așa îți treacăt pentru că pe urmă își aduse aminte de' patul mototolit așa cura îl văzuse dimineața etcetera și cartea aia cu Ruby și cu mă-tu-n-pisoză (sic) care trebuie să fi căzut cum se și cuvenea suficient de aproape de oala de noapte domestică împreună cu scuzele lui Lindley Murray.

Tovărășia acestui tânăr îi era bine înțeles plăcută, un băiat cult, *distingué,* și impulsiv pe deasupra, de departe un om de calitate, deși n-ai fi zis că ar fi fost… și cu toate acestea, da puteai să-ți dai seama că da. Pe lângă aceasta, spusese că fotografia e grozavă, ceea ce, orice s-ar fi putut spune, și era, cu toate că în momentul de față ea era mult mai corpolentă. Și de ce nu? Se vânturau tot soiul de minciuni ipocrite despre chestiunile de felul acesta și dezonoarea pe toată viața inclusiv scandalul în ziare despre vechea poveste cu neînțelegerile conjugale și pretinsa legătură ilicită cu profesorul de golf sau cântărețul la modă în loc să fim onești și lipsiți de prejudecăți în privința unei asemenea chestii. Cum le-a fost sortit să se întâlnească și cum s-a născut o apropiere între ei doi astfel încât numele lor au ajuns să fie legate în ochii opiniei publice și toate astea spuse în gura mare la tribunal împreună cu tot felul de scrisori pline de expresii dulcege și compromițătoare, care să nu mai lase niciun echivoc, ca să se poată demonstra că coabitau fățiș de două sau trei ori pe săptămână în vreun bine cunoscut hotel din cine mai știe ce stațiune și relațiile dintre ei după ce lucrurile își reluaseră cursul normal, au devenit la vremea lor de natură intimă. Pe urmă sentința cu previziunea că dacă după un anumit termen și procurorul care să dovedească din ce cauză da, și el ne-putând demonstra contrariul, și sentința cu suspendare rămânând definitivă. Însă în privința aceasta cei doi delicvenți, nemaiavând desigur ochi decât unul pentru altul, puteau să-și permită să ignore toată chestia, cum au și făcut-o de altfel până când toată chestia a trecut în mâinile unui avocat care a prezentat în termen legal o plângere în numele părții prejudiciate. El, Bloom, se bucurase de

privilegiul de a se fi aflat în preajma regelui neîncoronat al Elinului în carne și oase când s-au petrecut lucrurile în acel eveniment cu adevărat istoric când oamenii de încredere ai liderului azi prăbușit - și care a rămas în ochii publicului pe poziție până la ultima picătură chiar și atunci când mantia adulterului îi căzuse grea peste umeri - când oamenii lui în număr de zece sau doisprezece sau poate chiar și mai mulți pătrunseseră în tipografia *Neînvinsului* sau nu era *Irlanda unită* (o denumire, nu-i așa, câtuși de puțin potrivită) și au spart casetele cu litere cu ciocanele sau așa ceva ca urmare a unor izbucniri calomnioase ieșite din penele înveninate ale scribilor o'brieniți, care de obicei nu făceau decât să răscolească noroiul, cu privire la moralitatea privată a fostului tribun. Deși atunci era în chip evident un om mult schimbat, el mai păstra ceva din personalitatea aceea impunătoare, chiar dacă îmbrăcat neglijent ca de obicei, dar tot cu expresia aceea hotărâtă care le impunea ezitanților până când au descoperit spre marea lor dezorientare că idolul lor avea picioarele de lut, lucru pe care, de altminteri, ea fusese prima să-l intuiască. Cum lucrurile se încălziseră bine în confuzia generală Bloom încasase o ușoară lovitură provenind de la un ghiont agresiv din cotul unui individ din mulțimea care se congregase în chip natural cu această ocazie localizată undeva în golul stomacului, din fericire însă fără a prezenta un caracter de gravitate. Pălăria lui (a lui Parnell) îi fusese în mod inadvertent zburată de pe cap și, ca să consemnăm un alt detaliu strict istoric, Bloom fusese cel care o ridicase din înghesuială după ce fusese martorul acestei împrejurări cu gândul să i-o restituie (și chiar i-a restituit-o cu cea mai mare celeritate) care, acela, gâfâind și cu capul descoperit și cu gândul foarte departe de pălăria sa în clipele acelea, fiind un gentleman înnăscut conștient de drepturile și datoriile sale de cetățean, el, de fapt, intrând în toată combinația aceasta mai mult de dragul gloriei decât pentru orice altceva, un om la care se cunoștea de la o poștă calitatea, care-i intrase în sânge încă din fragedă copilărie de pe genunchii mamei sale sub forma că știa instinctiv ce sunt bunele maniere, lucru care s-a și văzut imediat pentru că s-a întors spre donatorul obiectului și i-a mulțumit cu un *aplomb* desăvârșit spunând, *Mulțumesc, domnul meu:* deși pe un ton foarte diferit de cel folosit de podoaba profesiunii juridice al cărui acoperământ de cap Bloom îl îndreptase mai devreme în cursul zilei de azi, istoria repetându-se, dar cu o deosebire: după înmormântarea unui prieten

comun când îl lăsaseră singur în gloria lui după mohorâta ceremonie în care-i încredințaseră mormântului rămășițele pământești.

Pe de altă parte ceea ce-l irita mai mult în sinea lui erau glumele nesărate ale birjarilor și așa mai departe, care luau totul ușor, râzând prostește, pretinzând că sunt în stare să înțeleagă orice, că de ce și de unde, și în realitate neștiind nici ei pe ce lume sunt, asta fiind o chestiune strict pentru cele două părți interesate afară de cazul că s-ar fi dovedit că soțul legitim s-ar fi întâmplat să fie complice datorită vreunei scrisori anonime de la obișnuitul turnător de tip băiatul Jones, care cică se întâmplase să dea peste ei la momentul culminant în postură amoroasă unul în brațele celeilalte atrăgând cum s-ar spune atenția asupra comportării lor nepermise și toate ducând la un scandal conjugal și frumoasa vinovată cerșind iertare de la domnul și stăpânul ei în genunchi și promițând că va întrerupe legăturile și că nu-i mai primește vizitele dacă numai soțul rănit ar trece cu vederea și ar lăsa uitării trecutul, cu lacrimi în ochi deși poate că în vremea asta venindu-i să-i scoată limba, întrucât era foarte posibil să fi fost mai mulți alții. El personal, fiind un sceptic, credea, și nu se sfia câtuși de puțin s-o spună sus și tare, că bărbatul, sau bărbații la plural, erau totdeauna gata să se înscrie pe lista câte unei doamne, chiar presupunând de dragul discuției că ar fi fost cea mai bună soție din lume și că s-ar fi înțeles foarte bine între ei când ea, neglijându-și îndatoririle, ar fi preferat să se declare plictisită de viața conjugală, și s-ar fi simțit ispitită să încerce fiorurile unui desfrâu politicos ei gata să o preseze cu atențiile lor cu intenții nu prea curate, rezultatul fiind că atențiile ei ajung să se centreze spre un altul, cauza multor asemenea *liaisons* fiind încă faptul că femei căsătorite încă atrăgătoare care merg pe frumoasa vârstă de patruzeci de ani și bărbați mai tineri, fără îndoială, așa cum mai multe cazuri celebre de nebunie amoroasă feminină au dovedit-o cu prisosință.

Era mare păcat că un tânăr atât de înzestrat în ce privește calitățile intelectuale cum era în mod evident interlocutorul său își pierdea timpul prețios cu femei pierdute care ar fi putut și să-l procopsească și cu cine știe ce bucurie care să-l țină viața întreagă. În ce privește fericirea unică avea probabil să-și ia o nevastă într-o bună zi atunci când domnișoara Cuvenită abia avea să apară în. Scenă dar între timp societatea doamnelor era o *conditio sine qua non,* deși el avea cele mai grave îndoieli, nu că ar fi vrut într-o cât de mică măsură să-l tragă de limbă pe Stephen în legătură cu

domnișoara Ferguson (care s-ar fi putut foarte bine să fi fost astrul anume care să-l fi atras în Irishtown la o oră atât de devreme dimineața) cât dacă anume el găsea cine știe ce satisfacție în chestii de felul unor amoruri platonice juvenile și în societatea vreunor domnișorici cu nasul pe sus fără o para de două sau trei ori pe săptămână cu toată vorbăria preliminară obișnuită cu complimente și plimbări ținându-se de braț "ca îndrăgostiții și flori și bomboane. Cu adevărat păcat când te gândești că n-are nici casă sau cămin, jupuit de vreo proprietăreasă mai rea ca o mamă vitregă la vârsta lui. Lucrurile astea ciudate pe care le scotea așa pe neașteptate constituiau o atracție pentru cel mai vârstnic, care era cu câțiva ani bunișori mai în vârstă sau ar fi putut foarte bine să-i fie tată. Însă ceva substanțial tot ar fi trebuit să mănânce, măcar un ou bătut cu bătrâna hrană maternă în stare pură, sau, în lipsă de așa ceva, măcar rotundul ou fiert moale.

— La ce oră ți-ai luat masa de seară? chestiona el silueta subțire și fața obosită chiar dacă lipsită de riduri ce-i sta înainte.

— Cândva ieri, spuse Stephen.

— Ieri, exclamă Bloom, până când își aminti că de fapt era acum mâine, vineri. A, vrei să spui că-i trecut de douăsprezece.

— Alaltăieri, spuse Stephen corectându-se singur.

Literalmente uluit de această informație, Bloom rămase pe gânduri. Deși nu vedeau lucrurile întru totul cu aceiași ochi, o oarecare apropiere s-ar fi putut stabili totuși între ei, ca și cum gândurile lor ar fi călătorit, să spunem așa, cu același tren de gândire. Când la vremea lui se dedase și el la activitatea politică, acum mai multe zeci de ani, când fusese chiar un *quasi* aspirant la onorurile parlamentare în zilele lui Foster-gloanțe-oarbe el însuși își amintea acum întorcându-se spre timpurile de atunci (lucru care constituia în sine o sursă de reale satisfacții) că nutrise și el un fel de admirație involuntară pentru exact aceleași idei radicale. De pildă, când problema evacuării arendașilor și chiriașilor atunci la începuturile ei, începuse totuși să preocupe în mare măsură mințile oamenilor, chiar dacă - lucru la care se înțelege de la sine - nu contribuise cu niciun penny și nici nu-și plasase în mod absolut speranțele în lozincile lor, din care unele nici n-ar fi rezistat la critică, el încă de la început în principiu în orice caz simpatizase cu totul la cauza: țăranii la casele lor, considerând că asta reprezenta și tendința opiniei publice, constituind însă din partea lui o parțialitate totuși da care, atunci când își înțelesese greșeala, se vindecase

parțial în consecință, și chiar se simțise îndemnat să meargă un pas mai departe decât Michael Davit în zgomotoasele teorii pe care acesta le preconiza într-o vreme ca reprezentant al mișcării înapoi la pământuri, și aceasta era și unul din motivele pentru care reacționa atât de violent la insinuările care-i fuseseră făcute într-un chip atât de impertinent la întrunirea clanurilor la barul lui Barney Kiernan, astfel încât, deși el personal era un mare neînțeles și în realitate cel mai pașnic dintre muritori, repetăm aceasta, se abătuse de la comportamentul său obișnuit până la a-i (la modul metaforic) da una peste bot cu toate că în ce privește politica propriu zisă el era cât se poate de conștient de daunele invariabil provocate de propagandă și manifestările de animozitate reciprocă și de mizeria și suferințele care decurgeau de la sine asupra tinerilor înzestrați mai ales, într-un cuvânt distrugerea tocmai a celor mai buni.

Oricum însă, cântărind argumentele pro și contra, ținând seama de faptul că se apropiau ceasurile unu, era într-adevăr vremea să ne gândim la culcare. Partea delicată era că era riscant să-l ducă cu el acasă întrucât ar fi putut urma anumite eventualități (existând o anumită persoană care și-ar fi putut avea manifestările ei temperamentale) și ar fi putut da lucrurile complet peste cap ca în noaptea când avusese proasta inspirație să aducă acasă un dine (de rasă necunoscută) rănit la o labă, nu că acum ar fi fost un caz absolut identic sau invers, cu toate că și el se rănise la mână, la Terasa Ontario, așa cum își aducea foarte bine aminte, pentru că fusese și el de față ca să zicem așa. Pe de altă parte era din toate punctele de vedere mult prea târziu să se mai gândească la Sandymount sau Sandycove astfel că se găsea într-o oarecare dilemă în ce privește care dintre cele două alternative… Totul părea să indice faptul că îi incumba lui să profite din plin de prilejul acesta, cântărind bine faptele. Impresia lui inițială fusese că era un om cam rezervat și nu din cale afară de dispus la efuziuni dar într-un fel părea că se dezgheață. În primul rând s-ar fi putut foarte bine să nu manifeste, cum să zicem, entuziasm, la o asemenea idee, dacă i-ar fi fost propusă, și ceea ce îl necăjea mai ales era că nu știa prea bine cum să ajungă acolo sau în ce termeni să o formuleze, presupunând că i-ar fi acceptat sugestia, întrucât i-ar fi făcut personal mare plăcere dacă i-ar fi permis să-i avanseze o sumă sau ceva obiecte din garderoba sa dacă s-ar fi găsit ceva potrivit. În orice caz, termină el prin a conchide evitând pentru moment să se mai gândească la precedente, o ceașcă de cacao și un culcuș

cum o fi pentru noapte plus o pătură sau două, și-un pardesiu împăturit ca pernă. Cel puțin avea să fie în siguranță pe mâini bune și la căldurică, ca o felie de pâine pe grătar la prăjit. Nu vedea ce rău ar fi fost în asta bineînțeles cu condiția să nu se iste vreun scandal. Oricum trebuia să preia inițiativa, întrucât sufletul acesta dedat plăcerilor, fără căpătâi așa cum era, și care părea lipit de scaunul lui. Nu manifesta niciun fel de grabă să ia drumul acasă spre iubitul său Queenstown și era cât se poate de probabil că cine știe ce bordel dracului cu frumuseți scoase la pensie jos pe strada Sheriff ar fi fost adresa cea mai plauzibilă a acestui personaj echivoc în următoarele câteva zile, acolo când zgândărindu-le sensibilitatea (sirenelor) cu anecdote explozive cu revolvere și călduri tropicale calculate să înghețe sângele în vine oricui când mângâindu-le farmecele planturoase între timp la modul cel mai direct acompaniindu-se cu mari libațiuni din licorile astea îndoielnice și cu obișnuitele lăudăroșenii ieftine despre sine însuși cum ar fi știi tu cine sunt eu și doi de x fiind numele și adresa mea, așa cum se și spune *passim* în cuvintele Doamnei Algebra. În același timp îi venea în sinea sa să râdă în legătură cu replica ce i-o dăduse campionului plăgilor sfinte cum că Dumnezeul lui fusese și el evreu. Oamenii mai rabdă să fie mușcați de lup dar lucrul care-i scoate pur și simplu din sărite e să se vadă mușcați de oaie. Punctul cel mai vulnerabil de altfel al blândului Achile. Dumnezeul tău tot evreu a fost, pentru că cei mai mulți dintre ei par să-și închipuie că a venit din Carrick-on-Shannon sau de pe undeva din comitatul Sligo.

— Îți propun, sugeră în cele din urmă eroul nostru, după matură reflecție în vreme ce-și reintroducea în buzunar din prudență fotografia ei, întrucât e cam închis aici, să vii cu mine să vedem ce facem. Locuința mea e foarte aproape de aici. Nu poți să bei chestia asta. Stai nițel. Plătesc eu.

Planul cel mai bun fiind în mod limpede să evacueze locul, restul fiind apoi să navigheze în aer liber, făcu un semn, în vreme ce-și punea în buzunar din prudență fotografia, patronului stabilimentului care însă nu părea să…

— Da, ăsta-i cel mai bun lucru, îl asigură pe Stephen, pentru care la drept vorbind Capul de Bronz sau acasă la el sau oriunde altundeva era mai mult sau mai puțin…

Tot soiul de planuri utopice fulgerau prin mintea sa (a lui Bloom) preocupată. Cultura (cea adevărată), literatura, ziaristica, știrile cu titluri

mari, publicitatea la zi, stațiunile balneare și turneele de concerte în stațiuni balneare din Anglia cu săli de teatru pline, refuzând banii, duete în italiană cu un accent perfect natural și o mulțime de alte lucruri, nicio nevoie desigur să spunem lucrurile astea în gura mare pentru toată lumea și pentru soția sa și cu puțin noroc. Un prilej potrivit, asta era tot ce-i trebuia. Pentru că avea el așa un fel de bănuială că avea și el vocea lui taică-su ca să-i îndreptățească asemenea speranțe și lucrul părea limpede că o are așa încât n-ar fi fost rău deloc n-avea ce să strice, să-mpingă discuția înspre această chestie doar ca să…

Birjarul citea din ziarul pe care și-l însușise că fostul vicerege lordul Cadogan, prezidase dineul asociației birjarilor de trăsuri, undeva la Londra. O tăcere întreruptă doar de un căscat sau două însoțiră acest anunț pasionant. Apoi bătrânul specimen din colț căruia părea să-i fi rămas o scânteie de vitalitate citi că sir Anthony MacDonnell plecase din Euston îndreptându-se spre conacul primului secretar sau ceva în genul acesta. Și la această informație captivantă ecoul răspunse spunând de ce.

— Dă-ne-ncoace să vedem și noi ce-i cu literatura asta, bunicule, interveni bătrânul marinar, manifestând oarecare firească nerăbdare.

— Și chiar cu dragă inimă, răspunse bătrâiorul căruia

I se adresa astfel.

Matrodul pescui dintr-o cutie pe care o avea asupra lui o pereche de ochelari cu lentile mari verzui pe care și-o agăță foarte laborios peste nas și peste ambele urechi.

— N-o duci bine cu ochii? întrebă simpaticul personaj care semăna ou notarul municipal.

— Păi, răspunse străbătătorul mărilor cu barba încâlcită, care după toate aparențele era în felul său modest un individ cu preocupări literare, privind acum prin hublouri verzi-ca-marea cum bine s-ar fi putut descrie expresia sa în momentul acela, mă folosesc de lentile când citesc. Nisipurile din Marea Roșie mi-au cauzat. Odată puteam să citesc o carte și pe-ntuneric, ca să zicem așa. *Bucuriile din O Mie Și Una De Nopți* era cartea mea favorită și *Roșie ca Roza e Ea.*

La care își despături ziarul netezindu-l cu palma și se adânci în studiul Dumnezeu știe cărei chestiuni, unul găsit înecat, sau performanțele lui King Willow, Iremonger, care realizase o sută și ceva de puncte pentru Notts, în a doua rundă și încă neeliminat vreme în care patronul (cu totul ignorând

echipa Iremonger) era intens preocupat să-și scoată o gheată în aparență nouă sau poate de ocazie care-l strângea în mod evident, căci bombănea împotriva celui cine-o fi fost care i-o vânduse, și toți ceilalți de față care mai erau de ajuns de trezi, judecind adică după expresia feței lor, se mulțumeau să privească mohorâți sau să schimbe câte o remarcă fără urmare.

Ca să scurtăm povestea, Bloom înțelegând cum stăteau lucrurile, fu primul care se ridică în picioare întrucât călătorului îi sade bine cu drumul după ce întâi și în primul rând, el ținându-și cu scrupulozitate cuvântul că el avea să plătească nota, își luase măsura înțeleaptă de precauție să-i facă în taină semn patronului ca indiciu tocmai cât trebuia de neostentativ când ceilalți nu se uitau în sensul că suma datorată avea să-i revină, efectuând un total general de patru pence (valoare pe care o depuse discret în patru monede de aramă, literalmente ultimii mohicani) el localizând în prealabil pe lista de prețuri tipărită expusă în fața lui pentru oricine știe să citească în cifre distincte, cafea 2 penny, produse de patiserie idem, și la drept vorbind valorând dublu în felul lor, așa cum ar fi spus Wetherup.

— Haide, îl sfătui el, pentru a închide această *seance.* Constatând că șiretlicul avuse: ; e succes și că drumul era liber, părăsiră adăpostul sau stabilimentul împreună și odată cu el și societatea cu totul de *elite* alcătuită din marinarul și compania pe care nimic mai de mici proporții decât un cutremur de pământ i-ar fi putut scoate din starea lor de *dolce far niente.* Stephen care mărturisi că se simțea încă foarte prost și cam amețit, se opri în, pentru o clipă… ușă, ca să…

— Un lucru pe care nu l-am înțeles niciodată, spuse el, ca să fie original așa nepremeditat, de ce pun ăștia mesele cu dosul în sus noaptea… adică scaunele cu picioarele-n sus pe mese în cafenele.

La care *impromptu* marele Bloom niciodată luat pe nepregătite replică fără niciun moment de ezitare, spunându-i de-a dreptul:

— Ca să mături dușumeaua dimineața.

Spunând acestea se roti zvelt, urmărind cu toată sinceritatea, și în același timp parcă scuzându-se, să se plaseze la dreapta tovarășului său, o obișnuință a lui, de altfel, partea din dreapta fiind, ca să folosim o formulă clasică, partea sa vulnerabilă a lui Achile. Aerul nocturn era se putea spune cu certitudine o adevărată bucurie să-l respiri, deși Stephen nu era prea sigur pe propriile lui încheieturi.

— Are să-ţi facă bine (aerul), spuse Bloom, gândindu-se de asemenea şi la plimbare, într-o clipă, să vezi. Singurul lucru e să mergi puţin pe jos, şi pe urmă te simţi alt om. Nu-i departe. Sprijină-te pe mine.

În consecinţă îşi petrecu braţul stâng pe după cel drept ai lui Stephen şi îl conduse, în consecinţă.

— Da, spuse Stephen nesigur, pentru că avea impresia că un anume fel de trup al unui om diferit se apropia de al lui, moale la încheieturi şi nesigur pe picioare şi aşa mai departe.

Într-un fel sau altul trecură prin faţa gheretei paznicului cu pietrişul, focul etc., unde paznicul supranumerar, ex-Gumley, era după toate aparenţele încă în braţele lui Morfeu, cum spune formula, visând la câmpuri proaspete şi pajişti moi. Şi d *propos* de coşciugul umplut cu pietroaie, analogia nu era de loc deplasată, întrucât de fapt era o lapidare până la moarte din partea celor şaptezeci şi doi din cele vreo optzeci de circumscripţii care-l trădaseră la vremea respectivă a sciziunii şi mai ales mult lăudata clasă ţărănească, probabil exact aceiaşi chiriaşi şi arendaşi evacuaţi pe care-i pusese la loc în drepturile lor.

Şi astfel trecuseră discutând despre muzică, o formă de artă pentru care Bloom, ca pur amator, nutrea cea mai adâncă iubire, croindu-şi drum la braţ prin piaţa Beresford. Muzica wagneriană, deşi recunoştea că e grandioasă în felul ei, era cam prea greoaie pentru Bloom şi greu de urmărit la prima ascultare dar muzica lui Mercadante în *Hughenoţii,* a lui Meyerbeer în *Ultimele şapte cuvinte pe Cruce* şi a lui Mozart în *Messa a Douăsprezecea* pur şi simplu o adora, *Gloria* în aceasta din urmă fiind după opinia lui floarea cea mai de preţ a muzicii de prima mină. Prefera infinit muzica sacră a bisericii catolice oricărei alteia pe care firma opusă ar fi putut s-o ofere de felul imnurilor de Moody şi Sankey sau *Porunceşte-mi să trăiesc şi-am să trăiesc protestantul tău să fiu.* De asemenea nu rămânea mai prejos decât nimeni în admiraţia lui faţă de *Stabat Mater* de Rossini, o piesă pur şi simplu presărată cu numere nemuritoare, din care soţia sa, doamna Marion Tweedy, realiza mari succese, o adevărată senzaţie, putea să adauge fără grijă de exagerare, adăugind încă o cunună celorlalţi lauri ai ei şi punându-le pe celelalte cu totul în umbră în biserica iezuiţilor de pe strada Upper Gardiner, sfântul edificiu fiind plin până la uşi ca s-o asculte cu ceilalţi virtoso-uri mai bine zis virtuoşi. Părerea unanimă era că nu era nimeni să i se compare şi ajunge să adăugăm că într-un loc de cult şi

muzică de caracter sacru s-a făcut auzită dorința general exprimată de un bis. Ca să spună lucrurilor pe nume, deși el personal favorizând de preferință opera ușoară de tipul *Don Giovanni* și *Martha,* o adevărată bijuterie în felul ei, el își mărturisea un *penchant,* deși se baza doar pe o cunoaștere superficială, pentru școala clasică severă cum ar fi cea a lui Mendelssohn. Și venind vorba, luând ca de la sine înțeles că el cunoștea toate vechile piese favorite, menționa *par excellence* aria lui Lio-nel din *Martha, M'appari,* pe care, fapt curios, o ascultase, sau mai bine zis o surprinsese ieri, privilegiu pe care-l aprecia foarte mult, de pe buzele onorabilului tată al lui Stephen, cântată *la* perfecție, de fapt o adevărată lecție în privința acestei interpretări, și care-i pusese pe toți ceilalți la locul lor în spate. Stephen, ca răspuns la o întrebare politicos formulată, răspunse că el nu, dar se lansă într-o eulogie a cântecelor din Shakespeare, sau cel puțin din perioada sau aproximativ din perioada respectivă, lutierul Dowland care locuise pe Fatter Lane lângă Gerard herboristul, care *anno ludendo hausi, Doulandus,* un instrument pe care intenționa să-l cumpere de la domnul Alfred Dolmetsch, despre care Bloom nu-și aducea aminte, deși era cert că numele-i suna familiar, pentru șaizeci și cinci de guinee și Farnaby și Fiul cu subtilitățile lor cu *dux* și *comes* și Byrd (William), care cânta la virginal, spuse el, în Capela reginei sau oriunde altundeva le găsea și un anume Tomkins care făcea ornamente și arii și John Bull.

Pe șoseaua de care se apropiau în timp ce discutau încă, dincolo de lanțurile atârnate, un cal, trăgând o măturătoare mecanică pășea pe pavaj lăsând după sine o dungă lungă de noroi astfel încât cu zgomotul stârnit Bloom nu mai era chiar sigur dacă prinsese bine aluzia la șaizeci și cinci de guinee și John Bull. Se interesă dacă era vorba de John Bull, celebru politician cu acest nume, căci îl izbiseră două nume identice ca fiind o coincidență izbitoare.

În lanțurile lui calul cârmi încet ca să se întoarcă, lucru pe care observându-l Bloom, care era foarte atent ca de obicei, observă în glumă:

— Viețile noastre sunt în pericol în noaptea asta. Fii atent la tăvălug.

La care se opriră locului. Bloom privea capul unui cal tare nici pe departe nu valora șaizeci și cinci de guinee, deodată arătându-se din întuneric foarte aproape, astfel încât părea nou, o alcătuire deosebită de oase și chiar de ceva carne, căci era evident că era o gloabă neînstare să tină ritmul, șoldită, abia târându-se, bălăngănind din coadă, atârnându-și capul,

punându-și la fiecare pas picioarele dindărăt înainte în vreme ce domnul și stăpânul lumii ei ședea pe capră, preocupat de propriile-i gânduri. Dar era și el o creatură a bunului Dumnezeu, săraca mârțoagă, îi părea rău că n-are o bucată de zahăr la el, dar după cum medita cu înțelepciune, nu poți să fii niciodată pregătit pentru orice prilej ți-ar ieși în cale. Era și el un cal mare, fricos, neînstare să-și ducă grijile pe lumea asta. Dar chiar și un câine, se gândea el, de pildă javra aia de la Barney Kiernan, dacă ar fi fost așa mare ca ăsta, ți s-ar fi făcut și frică să dai nas în nas cu el. Însă nu era animalul săracul de el de vină că era făcut așa, cămila de exemplu, corabia deșertului, care-și distila strugurii în rachiu în cocoașa ei. Nouă zecimi din ei pot fi toți băgați în cuști și dresați, nimic nu-i mai presus de priceperea omenească poate cu excepția albinelor; balena cu harponul răsucit ca un ac de păr, aligatorul, gâdilă-l pe spate și imediat știe de glumă; pentru cocoș faci un cerc cu creta; tigrul, cu ochiul lui de vultur. Asemenea oportune reflecții cu privire la fiarele câmpului îi ocupau mintea oarecum derutată de cuvintele lui Stephen, în timp ce corabia străzii manevra pe lângă ei iar Stephen continua cu aceeași veche, atât de interesantă…

— Ce spuneam? A, da! Soției mele, informă el, intrând în *medias res,* i-ar face cea mai mare plăcere să facă cunoștință cu dumneata, și ea fiind pasionată de muzică de orice fel.

Privi dintr-o parte cu prietenie spre profilul lui Stephen, adevărată imagine a mamei sale, care nu prea semăna de altfel cu tipul obișnuit de bandit după care nici vorbă că ele se dau în vânt, dar poate la urma urmei că el nu era așa.

Totuși, presupunând că avea și el harul lui taică-su, așa cum bănuia, lucrul acesta îi deschidea noi perspective de gândire, cum ar fi concertul oferit de Lady Fingal în folosul industriei irlandeze de lunea trecută, și alți aristocrați în general.

Se referea acum la delicioasele variațiuni pe o arie *Tinerețea s-a sfârșit aici* de Jans Pieter Sweelinck, un olandez ’ din Amsterdam, de unde vin oamenii încruntați. Și mai mult aprecia un cântec vechi german, *Johannes Jeep* despre marea cea limpede și glasul sirenelor, dulci ucigașe de bărbați, care-l cam descumpănea pe Bloom.

Von cler Sirenen Listigkeit
Tun die Poeten dichten.

Măsurile acestea de la început le cântă traducându-le pe loc. Bloom. Aprobând din cap, spuse că înțelegea perfect și-l rugă să cânte înainte, fără sfială, ceea ce celălalt și făcu.

O voce de tenor atât de fenomenal de frumoasă cum avea el, un dar al cerului rar, pe care Bloom știu să-l aprecieze de la prima notă pe care o scosese, putea cu ușurință, dacă ar fi fost lucrată cum se cuvine de o autoritate competentă în muzica vocală, cum ar fi Barraclough și pe deasupra știind și să citească notele, ar fi putut să-și impună condițiile, acum când baritonii sunt câte zece pe o para și să-i aducă fericitului posesor în viitorul apropiat o *entrée* în casele cele mai de seamă din cartierele luxoase, ale magnaților din finanțe și ale marilor afaceriști și ale nobililor cu titluri unde, cu titlurile sale universitare de licențiat (prin sine însăși o recomandare serioasă) și prestanța sa de gentleman ar fi influențat și în mai bine impresia bună pe care ar fi produs-o fără discuție, ar fi fost un succes deosebit, având și o inteligență frumoasă pe care și-ar fi putut-o specula în sensul acesta și alte calități, dacă s-ar fi îngrijit cineva de toaleta lui, astfel încât să-și poată face mai ușor drum în grațiile lor, întrucât el însuși, un tinerel încă naiv în ce privește subtilitățile ținutei de societate nu-și dădea seama prea bine cum un detaliu mărunt ca acesta ar fi fost în măsură să-l dezavantajeze. Era de fapt doar o chestiune de câteva luni de zile și putea să prevadă de pe acum cu ușurință că-l va vedea participând la acele *conversaziones* muzicale și artistice ale lor în timpul festivităților din sezonul de Crăciun, de exemplu, provocând fiori de emoție printre turturelele sexului frumos și înconjurat și adulat de doamne care să se. Mândrească cu el, știind el bine că s-au mai văzut unele cazuri, și de fapt, fără să trădeze cine știe ce secret, el însuși odată, dacă ar fi vrut, ar fi putut ușor să… La care firește s-ar mai fi adăugat și stimulentul pecuniar care nici el nu trebuia de loc disprețuit, mergând mină în mână cu onorariul lecțiilor. Nu, adăuga el în paranteză, că de dragul unor câștiguri meschine ar fi trebuit în mod necesar să îmbrățișeze cariera lirică drept mod de viață pentru un timp mai îndelungat dar ar fi fost totuși un pas în direcția cea bună, asta fără nicio îndoială, și atât din punct de vedere monetar cât și intelectual n-ar fi însemnat nicio pată pe demnitatea sa câtuși de puțin și adesea se dovedea extrem de la îndemână să ți se înmâneze un cec într-un moment de mare nevoie și când oricât de puțin contează. Pe lângă aceasta, deși în ultima vreme gustul se deteriorase întrucâtva, muzica originală cum

e aceasta, deosebită de chestiile comune, convenționale, avea să ajungă repede la modă, căci avea să reprezinte într-adevăr o noutate în lumea muzicală a Dublinului după repertoriul obișnuit răsuflat al unor solouri de tenor scârțâit prezentate publicului naiv de Ivan St Austell și Hilton St Just cu al lor *genus omne.* Da, fără nicio discuție, ar fi putut, având toate atuurile în mână, și avea și un prilej magnific să-și facă un nume și să-și câștige un loc de frunte în stima orașului de la care ar putea scoate o sumă frumușică și, vânzând biletele dinainte, să dea un mare concert pentru patronii cei mari la sala din strada Regală, dacă s-ar găsi unul care să-l propulseze în sus, ca să zicem așa - asta fiind totuși un mare *dacă* - dându-i un avânt înspre înainte care să învingă amânările inevitabile care adesea îl țin pe loc pe câte un băiat din ăștia buni prea râzgâiați, și nici n-ar fi impietat cu o iotă de la cealaltă preocupare, căci fiind propriul lui stăpân ar fi avut timp berechet să practice literatura în momentele libere dacă ar fi dorit s-o facă fără să dăuneze carierei sale vocale sau fără nimic compromițător aici întrucât e o chestiune care-l privește personal. De fapt era în situația cea mai avantajoasă, cu mingea la piciorul său și acesta și era motivul pentru care celălalt, care avea un fler deosebit pentru detaliile de acest fel, se ținea acum scai de el.

Tocmai atunci calul… și mai târziu când se va fi ivit un prilej favorabil, își propunea (Bloom își propunea) fără să se amestece în niciun fel în afacerile sale personale pe principiul *proștii dau buzna acolo unde îngerii* să-l sfătuiască să-și întrerupă legăturile cu un anume medic practicant la începuturile carierei sale care, remarcase el. Era înclinat să-l denigreze și chiar, într-o oarecare măsură să-l calomnieze, sau cum ar fi vrut să-i spui, ceea ce, după umila părere a lui Bloom, arunca o lumină neplăcută asupra unei anume laturi dosnice din caracterul acestui personaj - dacă ne putem exprima așa fără jocuri de cuvinte.

Calul ajuns la capătul răbdării, ca să spunem așa, se opri și ridicându-și sus de tot o coadă mândră stufoasă își aduse contribuția lăsând să cadă pe pavajul pe care mătura avea în curând să-l măture și să-l lustruiască, trei globuri fumegânde de reziduuri. Încet, de trei ori la rând, una după alta, se descarcă din plinul său. Și, umanitar, conducătorul său așteptând până când el (sau ea) avea să-și termine treaba, nemișcat, răbdător în carul înaripat cu coasa.

Unul lângă altul, Bloom, profitând de acest *contretemps,* împreună cu Stephen trecură prin golul dintre lanțuri, despărțite de "stâlp, și pășind peste o băltoacă de noroi, traversară spre strada Gardiner. Stephen cântând cu mai multă inimă, dar nu prea tare sfârșitul baladei:

Und alle Schijfe briicken

Vizitiul nu scoase nicio vorbă, fie ea bună, rea sau indiferentă. Se mulțumi să privească cele două siluete, așezat acolo în căruța sa scundă, ambele negre - una corpolentă, una slabă - înaintând către podul de cale ferată, *spre a fi nuntiți de părintele Maher.* Înaintând, cei doi se opreau din când în când și apoi porneau iarăși, continuându-și acel *tête-à-tête* (din care el firește era cu totul exclus) despre sirene, dușmance ale rațiunii bărbatului, împreună cu un număr de alte subiecte de aceeași categorie, cum ar fi uzurpatorii, cazuri istorice de acest fel în vreme ce bărbatul din carul măturătoare sau ai fi putut la fel de bine să-i spui căruța adormitoare și în care în orice caz n-ar fi putut să-i audă pentru că era prea departe ședea pur și simplu în scaunul său acolo aproape de capătul de jos al străzii Gardiner *și privea după carul lor scund.*

Ce evoluții paralele au urmat Bloom și Stephen în drumul lor de întoarcere?[353]

Plecând laolaltă ambii în pas normal din piața Beresford au urmat în ordinea numită străzile Lower și Middle Qardiner și piața Mountjoy, spre vest; apoi, mai încet, fiecare luând-o la stânga, piața Gardiner, printr-o inadvertență, până la colțul cel mai depărtat al străzii Temple, spre nord; apoi mai încet cu întreruperi de oprire, luând-o la dreapta pe strada Temple, spre nord, până la piața Hardwicke. Apropiindu-se, fiecare separat, în pas destins au traversat amândoi diametral, rondul din fața bisericii George, coarda fiecărui din cercurile descrise fiind mai mică decât arcul pe care-l subîntinde.

Despre ce a deliberat acest duumvirat în cursul itinerariului lor?

Despre muzică, literatură, Irlanda, Dublin, Paris, prietenie, femeie, prostituție, regimul alimentar, influența felinarelor cu gaz sau a lămpii cu arc și lămpilor cu incandescență asupra creșterii copacilor paraheliotropici

adiacenți, despre coșurile de gunoi speciale expuse de corporația municipală, despre biserica romano-catolică, despre celibatul eclesiastic, națiunea irlandeză, sistemul de educație iezuit, cariere, studiul medicinii, despre ziua precedentă, despre influența nocivă a ajunului de sărbătoare, despre leșinul lui Stephen.

A descoperit Bloom factori comuni de similaritate între reacțiile lor, respectiv asemănătoare și neasemănătoare, față de experiența vieții?

Ambii erau sensibili față de impresiile artistice din domeniul muzicii de preferință față de cele din domeniul plastic și pictural. Ambii preferau un mod de viață continental unuia insular, un loc de reședință cisatlantic unuia transatlantic. Ambii, influențați de o pregătire domestică timpurie și de o tenacitate moștenită a rezistenței etero-doxe și-au exprimat neîncrederea în multe doctrine ortodox-religioase, naționale, sociale și etice. Ambii au admis influența, alternativ stimulatoare și obnubilatoare, a magnetismului heterosexual..

Au fost punctele lor de vedere divergente în anumite privințe?

Stephen a fost în dezacord fățiș cu vederile lui Bloom în ce privește importanța autoajutorării dietare și civice, în timp-ce Bloom a fost în dezacord tacit cu vederile lui Stephen în ce privește afirmarea eternă a spiritului uman în literatură. Bloom a fost de acord nemărturisit cu felul în care Stephen a rectificat anacronismul implicat în atribuirea datei convertirii națiunii irlandeze la creștinism de la druidism de către Patrick fiul lui Calpornus, fiul lui Potitus, fiul lui Odyssus, trimis de papa Celestin I în anul 432 în timpul domniei lui Leary și anume transferind-o în anul 2&0 sau în jurul acestei date, în timpul domniei lui Cormac Macart (mort în 266 e.n.) și anume prin sufocare în deglutiția imperfectă a alimentelor la Sletty și înhumat la Rossnarec.) în ce privește leșinul, pe care Bloom îl credea datorat inaniției gastrice și anumitor produse chimice în grade varii de alterare precum și tăriilor alcoolice, accelerate de efort mental și de velocitatea mișcării circulare rapide într-o atmosferă relaxată, Stephen l-a atribuit reapariției unui nor matutinal (perceput de amândoi din două puncte de observație diferite, Sandycove și Dublin) la început nu mai mare decât palma unei mâini de femeie.

A existat vreun punct asupra căruia vederilor lor să fie similare și negative?

Influența felinarelor cu gaz sau a luminii electrice asupra creșterii copacilor paraheliotropici adiacenți.

Mai discutase Bloom subiecte asemănătoare în cursul perambulărilor sale nocturne, cândva, în trecut?

În 1884, cu Owen Goldberg și Cecil Turnbull. Noaptea pe artere publice între bulevardul Longwood și colțul Leo-nard și colțul Leonard și strada Synge și strada Synge și bulevardul Bloomfield. În 1885, cu Percy Apjohn, serile, sprijiniți de zid între vila Gibraltar și casa Bloomfield în Crumlin, baronia Uppercross. În 1886, ocazional, cu cunoștințe ocazionale și clienți prospectivi în pragurile caselor, în saloanele din față ale caselor, în compartimente de clasa a treia pe linii suburbane. În 1888, frecvent, cu maiorul Brian Tweedy și fiica sa, domnișoara Marion Tweedy, împreună și separat, pe canapea în locuința lui Matthew Dillon din Roundtown. Odată, în 1892, și odată, în 1893, cu Julius Mastiansky, în ambele ocazii în salonul locuinței sale (a lui Bloom) pe strada Lombard, vest.

Ce reflecții, în legătură cu această secvență neregulată de date, 1884, 1885, 1888, 1892, 1893, 1904, a făcut Bioom înainte de a ajunge la destinația lor?

A reflectat că extinderea progresivă a câmpului dezvoltării individuale și a experienței era însoțită la modul regresiv de o restrângere a domeniului invers al relațiilor interindividuale.

Adică în ce fel?

De la inexistență la existență, el a venit pentru mulți și a fost primit ca unul; ca existență cu existență, a fost cu oricare cum este oricare cu oricare; de la existență la nonexistență, dus avea să fie și de toți ca nimeni perceput.

Ce acțiune a schițat Bloom la sosirea la destinația lor?

Pe treptele celei de-a patra case cu numere impare echidiferente, numărul 7 strada Eccles, și-a inserat cu gest mecanic mâna în buzunarul de la spate al pantalonilor pentru a obține cheia de la intrare.

Era acolo?

Era în buzunarul corespunzător al pantalonilor pe care-i purtase în ziua dinaintea celei precedente.

De ce a fost el de două ori mai iritat?

Pentru că uitase și pentru că își adusese aminte că-și amintise de două ori să nu uite.

Care au fost alternativele, atunci, în fața acestui cuplu, în chip premeditat și (respectiv) inadvertent, lipsit de cheie?

Să intre sau să nu intre, să bată sau să nu bată.

Decizia lui Bloom?

O stratagemă. Sprijinindu-și picioarele pe zidul cel scund, a urcat peste grilajul curții din față, și-a comprimat pălăria pe cap, a prins în mâini două puncte la punctul de jos al unirii dintre grilaj și gardul propriu-zis, și-a coborât trupul treptat în toată lungimea lui de cinci picioare nouă inci și jumătate, până la două picioare zece inci de solul curții, și a permis trupului său să se miște liber în spațiu separându-se de grilaj și chircindu-se în pregătirea șocului căderii.

A căzut?

Cu greutatea cunoscută a trupului său, de unsprezece stone și patru livre, după sistemul englezesc de măsurare a greutății, așa cum fusese certificată de mașina gradată pentru autocântărirea periodică, situată în premizele lui Francis Froedman, chimist farmacist, la numărul 19 strada Frederick, nord, cu prilejul ultimei sărbători a înălțării, adică ziua a douăsprezecea a lunii mai a anului bisect una mie nouă sute patru al erei creștine (era ebraică cinci mii șase sute și șaizeci și patru, era mahomedană, o mie trei sute și douăzeci și doi), numărul de aur 5, epact 13, ciclul solar 9, literele dominicane C B, indicativul roman 2, perioada iuliană 6617, MXMIV.

S-a ridicat nevătămat după această concluzie?

Recâștigându-și un nou echilibru stabil, s-a ridicat îndemn, deși concusionat după cădere, a ridicat clanța ușii laterale prin exercitarea forței asupra clanței cu mișcare liberă și printr-o pârghie de gradul întâi aplicată asupra punctului de sprijin a obținut un acces întârziat în bucătărie prin spălătorie, a aprins un chibrit de tip lucifer prin fricțiune, a dat drumul

gazului inflamabil întorcând maneta, a aprins o flacără mare pe care, reglementând-o, a redus-o la o incandescență liniștită și a aprins în cele din urmă o lumânare portativă.

Ce serie disjunctă de imagini a perceput în acest timp Stephen?

Sprijinindu-se de grilajul curții, a perceput prin geamurile transparente ale bucătăriei un bărbat care reglementa o flacără de gaz cu o lumină echivalentă cu 14 lumini, un bărbat aprinzând o lumânare, un bărbat scoțându-și pe rând fiecare din cele două ghete, un bărbat părăsind bucătăria, ținând în mână o lumânare de puterea unei lumânări.

A reapărut bărbatul acesta în altă parte?

După o trecere de timp de patru minute, licărirea lumânării sale a devenit discernibilă prin luminătorul de sticlă semitransparent semicircular deasupra ușii de la intrare. Ușa de la intrare s-a urnit treptat în balamale. În spațiul deschis al cadrului ușii bărbatul a reapărut fără pălărie, cu lumânarea în mână.

A dat Stephen ascultare semnului său?

Da, intrând binișor, a ajutat la închiderea ușii și la punerea lanțului de siguranță, și a urmat binișor, prin hol, spatele și picioarele atente ale bărbatului și lumânarea aprinsă pe lângă deschiderea luminată a unei uși la stânga și cu grijă în jos pe o scară în spirală de peste cinci trepte, în bucătăria locuinței lui Bloom.

Ce a făcut Bloom?

A stins lumânarea printr-o expirație bruscă asupra flăcării, a tras două scaune de lemn cu tăblia adâncită în fața căminului, unul pentru Stephen cu spatele la fereastra spre curte, celălalt pentru sine însuși când avea să fie necesar, a îngenuncheați pe un genunchi, a compus în vatra căminului un rug de surcele puse cruciș și diferite hârtii colorate precum și din poligoane de cărbune Abram de cea mai bună calitate, livrat cu douăzeci și unu de șilingi tona de depozitul d-lor Flower și M'Donald, nr. 14 strada D'Olier, l-a aprins cu, o hârtie cu trei vârfuri ieșite în afară, cu ajutorul unui chibrit tip lucifer, degajând astfel energia potențială conținută în combustibil, permițând elementelor acestuia de carbon și hidrogen să intre în uniune liberă cu oxigenul de aer.

La ce apariții similare se gândea în vremea aceasta Stephen?

La alte ființe, în alte părți, în alte timpuri, care, îngenunchind pe un genunchi sau amândouă, aprinseră focul pentru el, la Fratele Michael în infirmeria Colegiului Societății lui Isus la Clongowes Wood, Sallins. În comitatul Kildare; la tatăl său, Simon Dedalus, într-o cameră nemobilată în prima sa locuință din Dublin, nr. 13 strada Fitzgibbon; la nașa sa, domnișoara Kate Morkan, în casa sori sale-muribunde, domnișoara Julia Morkan la nr. 15 Usher's Island; la mama sa May, soția lui Simon Dedalus, în bucătăria casei de la nr. 12, strada North Richmond, în dimineața sărbătorii Sfântului Francis-Xavier în 1898; la îndrumătorul de studii, părintele Butt, în amfiteatrul de fizică al Colegiului universitar, nr. 16, Stephen's Green, nord; la sora sa Dilly (Delia), în casa tatălui său, în Cabra.

Ce a văzut Stephen ridicându-și privirea la înălțimea de un yard de la foc spre peretele din față?

Sub un șir de cinci clopoței de sonerie legați cu sârma împletită, întinsă între două piroane peste firida din spatele coșului plitei, atârnau patru batiste pătrate mici împăturile neatașate cu ceva, în consecință în dreptunghiuri adiacente, precum și o pereche de pantalonași de doamnă cu jartelușe din fil d'Ecosse și cu cracii în poziția obișnuită, prinsă cu trei cleștișoare drepte de lemn, două la extremitățile exterioare și cel de al treilea la punctul de joncțiune.

Ce a văzut Bloom la rastelul de vase?

În cuiul (mai mic) din dreapta o tigaie albastră smălțuită; în cel (mai mare) din dreapta un ceainic mare de tuci.

Ce a făcut Bloom la rastelul de vase?

A luat tigaia din cuiul din stânga, a luat și a dus ceainicul până la chiuvetă pentru a deschide fluxul de apă prin învârtirea robinetului.

A curs?

Da. Venind din rezervor de la Roundwood, în comitatul Wâcklow, rezervor cu o capacitate de 2 400 milioane galoane, percolând printr-un apeduct subteran cu filtre și sistem de una și două țevi, construit după un plan inițial la costul de 5 lire sterline yardul linear și trecând prin Dargle,

Rathdown, Glen of the Downs și Callowhill până la rezervorul din Stillorgan, cu o suprafață de 26 de acri. Deci la o distanță de 22 mile statutare, și de acolo, printr-un sistem de tancuri de reaprovizionare, printr-un gradient de 250 de picioare, la hotarele orașului, la podul Eustace, strada upper Leeson; cu toate că în urma unei prelungite secete în vara respectivă și a pompării cantității zilnice de 12,5 milioane galoane, apa scăzuse sub nivelul de revărsare obișnuit, pentru care motiv controlorul municipal, inginerul acvatic, dl. Spencer Harty, C.E., la instrucțiunile comitetului apelor, interzisese folosirea apei municipale în alte scopuri decât cele ale consumului (luându-se în considerare posibilitatea de a se recurge la apa potabilă din canalele Grand și Royal, cum fusese cazul în 1893), mai ales că cei din cartierul South Dublin Guardians, în ciuda rației lor de 15 galoane pe zi pentru săraci, livrate printr-o țeava de 6 inci, fuseseră descoperiți a fi risipit 20 000 de galoane pe noapte la citirea contoarelor lor, potrivit afirmației agentului legal al corporației, dl. Ignatius Rice, avocat, acționând în felul acesta în detrimentul altei părți a publicului, contribuabili independenți, solvabili, cinstiți.

Ce admira Bloom, iubitor de apă, izvoditor de apă, vărsător, în această apă?

Universalitatea ei: egalitatea și constanța democratică a ei în ce privește natura proprie căutându-și propriul nivel; vastitatea ei în oceanul reprezentat în proiecția lui Mercator; profunzimea ei nemăsurată în fosa Sundam a Pacificului, depășind 8 000 de coți; neodihna valurilor și particulelor ei de suprafață peregrinând pe toate punctele țărmurilor ei; independența unităților ei; variabilitatea stărilor mării; liniștea ei hidrostatică atunci când calmă; turburarea ei hidrokinetică în băltire și fluxuri; subsidiența după devastările pricinuite; sterilitatea ei în calotele de gheață circumpolare, arctică și antarctică; semnificația ei climatică și comercială; preponderența ei în proporție de 3 față de 1 asupra uscatului pe glob; hegemonia ei de nedisputat, extinzându-se în leghe pătrate asupra tuturor regiunilor sub tropicul subecuatorial al Capricornului; stabilitatea multiseculară a bazinului ei primordial; albia sa luteofulvuoasă; capacitatea ei de a dizolva și de a menține în soluție toate substanțele solubile, incluzând milioane de tone din cele mai prețioase metale; eroziunea înceată asupra peninsulelor și promontoriilor aplecate asupră-i; depozitele ei

aluviale; greutatea, volumul și densitatea ei; imperturbabilitatea ei în lagune și lacuri montane; gradația culorilor ei în zonele toride, temperate și frigide; ramificațiile ei vehiculare în-cursurile continentale, conținute de lacuri, și în râurile confluente curgând spre oceane, împreună cu afluentele și curenții transoceanici; golf stremul, curenții ecuatoriali de nord și de sud; violența ei în cutremurele marine, în vârtejuri, fântâni arteziene, erupții, torente, zbucniri, deslănțuiri, zguduiri, țâșniri din pământ, revărsare de râuri, despărțire de ape, gheizere, cataracte, învârtejiri, maelstromuri, inundații, potoape, ruperi de nori; curba ei vastă circumterestră aorizontală; calitatea ei tainică în izvoare și umiditatea ei latentă, revelată de instrumentele rabdomantice sau hidrometrice și exemplificată prin gaura din perete de la poarta Ashtown, saturarea aerului, distilarea rouăei; simplitatea compoziției ei, două părți constituente de hidrogen cu o parte constituentă de oxigen; virtuțile ei curative; fierberea ei în apele Mării Moarte; perseverența capacității ei de penetrație în conducte fisurate, stăvilare, diguri inadecvate, în găurile din nave; proprietățile ei de a curați și limpezi, potolind setea și focul, hrănind vegetația; infailibilitatea ei ca paradigmă și paragon; metamorfozele ei în vapori, ceață, nori, ploaie, lapoviță, ninsoare, grindină; forța ei în hidranții rigizi; varietatea ei de forme în intrânduri și golfuri și golfulețe și fisuri și lagune și atoluri și arhipelaguri și sunduri și fiorduri și mince și estuaruri și brațe de mare; soliditatea ei în ghețari, iceberguri, ghețuri plutitoare; docilitatea ei în a pune în acțiune mori hidraulice, turbine, dinamuri, stații hidroelectrice, spălătorii, tăbăcării, țesătorii; utilitatea ei în canale, nuri— dacă navigabile - docuri plutitoare sau fixe; potențialitatea ei derivabilă din fluxurile valorificate sau din cursurile de apă căzând de la un nivel la altul; fauna și flora ei submarine (anacustică, fotofobă) depășind, numeric, dacă nu în înțelesul literal al cuvântului, numărul locuitorilor globului; ubicuitatea ei. Căci constituind 90 la sută din corpul omenesc; nocivitatea efluviilor ei în mlaștinile lacustre, apele stătute pestilențiale, vegetația acvatică intrată în descompunere, în bălțile stătătoare sub luna în scădere.

Așezând ceainicul pe jumătate plin pe cărbunii acum arzând, de ce s-a întors la robinetul încă curgând?

Să-și spele mâinile murdărite, cu o bucată parțial consumată de săpun Barrington cu aromă de lămâie, de care mai adera încă hârtia (cumpărată cu

treisprezece ore înainte la prețul de patru pence și încă neachitat), cu apă rece proaspătă neschimbătoare mereu schimbătoare și să se șteargă, pe față și pe mâini, cu o cârpă lungă, de olandă, cu bordură roșie petrecută pe un sul de lemn rotitor.

Ce motive a invocat Stephen pentru a refuza oferta lui Bloom?
Că era hidrofob, urând contactul parțial prin imersiune sau total prin submersiune în apă rece (ultima baie o făcuse în luna octombrie a anului precedent), displăcându-i substanțele acvatice fie sticloase fie cristaline, neavând încredere în lichiditățile gândului și ale limbajului.

Ce l-a împiedicat pe Bloom să-i dea lui Stephen sfaturi de igienă și profilactice la care ar fi trebuit să se adauge sugestii privind umezirea preliminară a capului și contractarea mușchilor prin împroșcări rapide cu apă ale feței, cefei și regiunii toracice și epigastrice în cazul căilor în apă sau într-un râu, părțile anatomiei umane cele mai senzitive față de frig fiind ceafa, stomacul și proeminenta tenoră sau talpa piciorului?
Incompatibilitatea apei cu imprevizibila originalitate a geniului.

Ce sfaturi didactice asemănătoare și-a reprimat de o manieră similară?
Dietetice: privind procentajul respectiv al proteinelor și energiei calorice în slănină, morun sărat și unt, absența primelor în produsul ultim numit și abundența celor din urmă în produsul întâi menționat.

Care i se păreau gazdei a fi calitățile predominante ale oaspetelui său?
Încrederea în el însuși, și o facultate egală și contradictorie de a se abandona și de a recupera.

Ce fenomen, concomitent a avut loc în vasul cu lichid sub acțiunea focului?
Fenomenul ebulițiunii. Activată de un curent constant ascensional de ventilație între bucătărie și hornul căminului, ignițiunea fusese comunicată de la surcelele de combustibil preliminar maselor poliedrice de cărbune bituminos, cuprinzând în formă comprimat minerală reziduurile foioase fosilizate ale pădurilor primordiale care la rândul lor își derivaseră existența vegetativă de la soare. Sursa primară de căldură (radiantă), transmisă prin omniprezentul eter purtător de lumină și de căldură. Căldura (transmisă), un

mod de mișcare dezvoltat de o asemenea combustie, era constant și crescând comunicată de la sursa de calorificare a lichidului conținut în recipient, fiind radiată prin suprafața aspră nešlefuită întunecată a tablei metalice, în parte reflectată, în parte absorbită, în parte transmisă, ridicând treptat temperatura apei de la normal la punctul de fierbere, o ridicare a temperaturii exprimabilă ca rezultatul unei cheltuieli de 72 unități termale necesare pentru a ridica o livră de apă de la 50 la 211 grade Fahrenheit.

Ce a anunțat realizarea acestei ridicări a temperaturii?

O dublă ejecție falciformă de vapori de apă de sub capacul ceainicului în ambele părți simultan.

În ce scop personal ar fi putut Bloom folosi apa astfel fiartă?

Pentru a se bărbieri.

Ce avantaje decurgeau din operația de a se bărbieri noaptea?

O barbă mai moale; un pămătuf mai moale dacă i se permitea în mod intenționat să rămână de la un ras la altul în clăbucul aglutinat; o piele mai moale în cazul unei întâlniri neașteptate cu o cunoștință feminină în locuri. Îndepărtate la ore neobișnuite; reflecții desfășurate în liniște asupra celor petrecute în cursul zilei; o senzație de curat la trezire dimineața după un somn mai împrospătător întrucât zgomotele matinale, avertismentele și perturbațiile, zgomotul canistrei lăptăresei, bătaia repetată a factorului poștal, ziarul citit și recitit la săpunirea și resăpunirea aceluiași loc, o zguduire, un strigăt, cu gândul la cine știe ce chiar dacă negândind la ceva anume ar fi putut cauza un ritm mai rapid de radere și o tăietură la care incizie ar fi fost necesar un plasture cu precizie tăiat și umezit și aplicat aderent.

De ce absența luminii îl tulbura mai puțin decât prezența zgomotelor?

Ca urmare a siguranței simțului său tactil în mâna sa fermă plină masculină feminină pasivă activă.

Ce calitate avea ea (mâna sa) însă cu ce influență contracaratoare?

Siguranța cu care ar fi putut îndeplini operațiuni de natură chirurgicală dacă n-ar fi existat repulsia sa față de a vărsa sânge omenesc chiar și când

acest scop ar fi justificat mijloacele preferind în ordinea lor firească helioterapia. Psihofizioterapia, chirurgia osteopatică.

Ce se arăta la vedere pe rafturile de jos, de mijloc și de sus ale dulapului de bucătărie deschis de Bloom?

Pe raftul de jos, cinci farfurii pentru micul dejun așezate vertical, șase farfurioare așezate orizontal pe care se aflau puse cești de cafea răsturnate cu gura în jos, o ceșcuță „mustață”, nerăsturnată cu farfurioară Crown Derby, patru păhărele de ouă albe cu dungă aurie, o punga de piele de căprioară deschisă lăsând să se vadă monezi, mai ales de aramă, și un flacon cu bomboane de violete aromate sintetic. Pe raftul mijlociu un păhărel de ouă ciobit cuprinzând piper, o solniță cu sare de masă, patru măsline negre conglomerate laolaltă într-o hârtie oleaginoasă, o cutie goală de carne conservată Plumtree, un coșuleț oval împletit căptușit cu fibre și cuprinzând o pară Jersey, o sticlă pe jumătate goală de porto alb *Invalid* distilat de William Gilbey and Co., pe jumătate dezgolită din scutecul ei de hârtie foiță trandafirie, un pachet de cacao solubilă marca Epps, cinci uncii de ceai extra marca Ann Lynch la doi șilingi livra într-o pungulită de hârtie poleită mototolită, un canistru cilindric cuprinzând zahăr tos de calitatea cea mai bună, două cepe, una, cea mai mare, spaniolă, întreagă, cealaltă, mai mică, irlandeză, tăiată în două, dezvăluind astfel o suprafață mai mare și fiind mai mirositoare, o cană cu smântână Irish Model Dairy, un urcior de gresie cafeniu cuprinzând două pinte și jumătate de lapte alterat acrit, transformat de căldură în apă. Ser acidulos și cheag semisolidificat, care adăugat la cantitatea ce fusese substrasă pentru micul dejun pentru domnul Bloom și doamna Fleming rezulta într-un pint imperial, cantitatea totală livrată inițial, două cuișoare, o jumătate de penny și o farfurioară conținând o felioară de costiță proaspătă. Pe raftul de sus o garnitură de borcane de dulceață de diferite mărimi și proveniențe.

Ce i-a atras atenția pe șervețelul bufetului?

Patru fragmente poligonale din două bilete stacojii de pariuri la curse, rupte, numerotate 8 87, 8 86.

Ce amintiri i-au încruntat temporar fruntea?

Amintirea unor coincidențe, adevărul fiind mai ciudat decât ficțiunea, preindicând rezultatul handicapului la Cupa de Aur, al cărui rezultat oficial

și definitiv îl citise în *Evening Telegraph.* Ediția târzie pe hârtie trandafirie, în adăpostul vizitiului, la podul Butt.

Unde mai avusese premonițiuni anterioare, efective sau proiective ale acestui rezultat?

În stabilimentul lui Bernard Kiernan, 8.9 și 10, strada. Little Britain; în stabilimentul lui David Byrne, 14, strada Ducelui; pe strada O'Connell în jos, în fața stabilimentului lui Graham Lemon, când un bărbat brunet îi pusese în mină un fluturaș de hârtie (pe care el îl aruncase) anunțându-l pe profetul Ilie restauratorul bisericii Sionului: în piața Lincoln, în fața stabilimentului F.W., Sweny and Co., farmaciști, când, după ce Frederick M. (Cocoșul) Lyons îl abordase rapid și succesiv cerându-i parcurgându-i și restituindu-i exemplarul curent din *Freeman's Journal and National Press,* pe care el tocmai se pregătea să-l arunce (și după aceea îl aruncase), și apoi se îndreptase către edificiul oriental al Băii Turcești și de Aburi, la nr. 11 strada Leinster, cu iluminarea inspirației strălucindu-i pe față și purtând în brațe taina stirpei sale gravai ă în limbajul profețiilor.

Ce considerații de natură moderatoare i-au mai atenuat tulburarea?

Dificultățile de interpretare, întrucât semnificația unui eveniment urmează producerii acelui eveniment în mod tot atât de variabil ca și manifestarea acustică urmând unei descărcări electrice precum și al contraestimării unei pierderi reale ca urmare a neputinței de a calcula suma totală a pierderilor posibile derivând inițial dintr-o interpretare încununată de succes.

Dispoziția sa acum?

Nu riscase, nu se așteptase la nimic, nu fusese dezamăgit, era mulțumit.

Ce îl mulțumea?

Faptul că nu suferise nicio pierdere pozitivă. Faptul că adusese un câștig altora. Lumină pentru gentili.

Cum a pregătit Bloom ospătarea gentilului?

A turnat în două cești două lingurițe rase, patru cu totul, de cacao solubilă Epps și a purces, în conformitate cu instrucțiunile de folosire înscrise pe etichetă, în fiecare ceașcă adăugind după trecerea a suficient

timp pentru infuzie ingredientele prescrise pentru servire în felul și în cantitățile indicate.

Ce dovezi suplimentare de ospitalitate deosebită a mai adus gazda oaspetelui său?

Renunțând la dreptul său simposiarhal la ceașca „mustață" de imitație Crown Derby oferită lui de unica sa fiică Millicent (Milly) el i-a substituit o ceașcă identică celei a oaspetelui său și a mai servit, în mod excepțional pentru oaspetele său, și într-o măsură redusă pentru sine însuși din crema vâscoasă în mod. Obișnuit rezervată pentru micul dejun al soției sale Marion (Molly).

A fost oaspetele său conștient de aceste dovezi de ospitalitate și le-a înregistrat ca atare?

I-a fost atrasă atenția asupra lor la modul jocular de către gazdă și le-a acceptat cu seriozitate în vreme ce beau amândoi într-o tăcere jocular-serioasă produsul de masă Epps, creația cacao.

Au mai fost alte acte de ospitalitate la care s-a gândit dar pe care le-a reprimat, rezervându-le pentru celălalt și pentru sine însuși alte viitoare ocazii în care să completeze acest început?

Repararea unei fisuri în lungime de 1 inci și jumătate în partea dreaptă a jachetei oaspetelui său. Un dar pentru oaspetele său sub forma uneia din cele patru batiste de doamnă, când și dacă se va fi dovedit a fi într-o condiție prezentabilă.

Cine a băut mai repede?

Bloom, beneficiind de avantajul a zece secunde la început și luând, din suprafața concavă a unei lingurițe pe coada căreia se menținea un flux continuu de căldură, trei sorbitori față de una a oaspetelui său, șase față de două, nouă față de trei.

Ce acte de meditație i-au însoțit aceste gesturi frecventative?

Conchizând prin examen însă în mod greșit că tăcutul său tovarăș era angajat într-o concentrare mentală, a reflectat asupra plăcerilor derivate din literatura de instruire de preferință celei de amuzament, așa cum el însuși

recursese la operele lui William Shakespeare în mai multe prilejuri pentru soluționarea unor probleme dificile în viața imaginară sau reală.

Și le găsise soluția?

În ciuda unei lecturi repetate și atente a anumitor pasaje clasice, întreprinse cu ajutorul unui glosar, nu derivase din textele respective decât convingeri imperfecte, răspunsurile nepotrivindu-se în toate punctele.

Ce versuri încheiau prima poezie originală scrisă de el, poet potențial, la vârsta de 11 ani în 1877 cu prilejul anunțării a trei premii, de zece, cinci și 2,6 șilingi respectiv, de către *Shamrock,* o publicație săptămânală?

Ambiția de a-mi privi de la margine
Versurile mele puse în pagină,
Mă face să trag nădejdea că le veți găsi un loc bun:
Dacă veți binevoi a le tipări
Vă rog frumos a le iscăli
Cu numele devotatului dumneavoastră L. Bloom.

A constatat că existau patru forțe de natură să-l separe pe oaspetele său temporar de sine însuși?

Numele, vârsta, rasa, credința religioasă.

Ce anagrame făcuse după numele său în tinerețe?

Leopold Bloom
Elipodbomool
Molldopeloob.
Bollopedoom
Old Oliebo, M.P.

Ce acrostih pe abrevierea prenumelui său făcuse el (poet kinetic) și-l trimisese domnișoarei Marion Tweedy la 14 februarie 1888?

Poeții adesea cântă în rime
O muzică cu laude divine.
Lasă-i să cânte oricât și pe oricine.
Dragă mai mult decât orice plăceri sublime
Iubita ta tu ești a mea. Lumea e-n mine.

Ce-l împiedicase să termine un cântec de circumstanță (muzica de R.G. Johnston) despre evenimentele din anii trecuți sau despre datele importante ale anilor actuali, intitulat *Dacă Brian Boru s-ar întoarce și ar vedea bătrânul Dublin acum,* comandat de Michael Gunn, directorul Teatrului Gaiety, nr. 46, 47, 48, 49, strada South King, urmând a fi introdus în scena șasea, valea diamantelor, în cea *de* a doua ediție (30 ianuarie 1893) a marei pantomime anuale de Crăciun *Sinbad Marinarul* (scrisă de Greenleaf Whittier, decoruri de George A. Jackson și Cerii Hicks, costume de doamna și domnișoara Whelan, prezentată de R. Sheiton la 26 decembrie 1892, sub îndmmarea personală a doamnei Michael Gunn, balete de Jessie Noir, arlechinadâ de Thomas Otto) și cântată de Nelly Bouverist, jună primă? întâi, oscilațiile între evenimentele de interes imperial și local, apropiatul jubileu de diamant al Reginei Victoria (născută în 1820, urcată pe tron în 1837) și posticipata inaugurare a unei noi piețe municipale de pește; în al doilea rând, îngrijorarea față de opoziția din partea cercurilor extremiste în problemele respectivelor vizite ale Altețelor Lor Regale ducele și ducesa de York (reală) și a Majestății Sale Regele Brian Boru (imaginară); în al treilea rând, un conflict între eticheta profesională și emulația profesională în legătură cu recentele construcții ale Marii Săli Lirice pe Burgh Quay și a Teatrului Regal pe strada Hawkins; în al patrulea rând, diversiunea rezultând din compasiunea față de expresia ne-intelectuală, ne-politică, necircumstanțială a lui Nelly Bouverist și concupiscența stârnită de piesele albe de lenjerie ne-intelectuală, ne-politică, ne-circumstanțială ale acesteia în vreme ce ea (Nelly Bouverist) se afla în această lenjerie; în al cincilea rând. Dificultățile alegerii unei muzici apropiate și a aluziilor humoristice din *Cartea cu Glume pentru Toți* (1 000 de pagini și câte un hohot de râs pe fiecare din ele); în al șaselea rând, rimele omofone și cacofonice asociate cu numele noului primar Daniel Talion, al noului Comisar de Poliție Thomas Pile și al noului procuror general, Dunbar Plunket Barton.

Ce relație exista între vârstele lor?

Cu 16 ani înainte, în 1888, când Bloom avea vârsta actuală a lui Stephen, Stephen avea 6 ani. 16 ani mai târziu, în 1920, când Stephen avea să fie de vârsta actuală a lui Bloom. Bloom avea să aibă 54 de ani. În 1936, când Bloom ar fi urmat să aibă 70 de ani și Stephen 54. Vârstele lor, inițial la rația de 16 la 0, ar fi fost în raport de 17½ cu 13½, proporția crescând și

disparitatea scăzând pe măsură ce s-ar fi adăugat ani viitori arbitrari, căci dacă proporția existând în 1883 ar fi continuat imutabilă, presupunând că așa ceva ar fi fost posibil, atunci în 1904 când Stephen avea 22 de ani Bloom ar fi trebuit să aibă 374 și în 1920, când Stephen ar fi avut 38 de ani, așa cum avea acum Bloom, Bloom ar fi trebuit să aibă 646 de ani, iar în 1952 când Stephen ar fi atins vârsta maximă postdiluviană de 70 de ani, Bloom, care ar fi trăit 1190 de ani născându-se adică în anul 714, ar fi depășit cu 221 de ani vârsta maximă antediluviană, cea a lui Matusalem, 969 de ani, în timp ce, dacă Stephen ar fi continuat să trăiască până ce ar fi atins această vârsta în anul 3072 e.n., Bloom ar fi fost obligat să fi trăit 83.300 de ani. Fiind așadar obligat să se fi născu! În anul 81.396 î.e.n.

Ce evenimente ar fi putut anula aceste calcule?

Încetarea existenței ambilor sau a unuia din ei, inaugurarea unei noi ere sau a unui nou calendar, anihilarea lumii și în consecință exterminarea rasei umane, inevitabilă dar imprevizibilă.

Câte întâlniri anterioare atestau relațiile de cunoștință preexistente între ei?

Două. Prima în grădina de liliac a casei lui Matthew Dillon, Medina Villa, bulevardul Kimmage, Roundtown, în 1887, în compania mamei lui Stephen, Stephen fiind atunci în vârsta de 5 ani și puțin înclinat să întindă mina ca salut. Cea de a doua în cafeneaua hotelului Breslin într-o duminică ploioasă din ianuarie 1892, în compania tatălui lui Stephen și a fratelui bunicului lui Stephen, Stephen fiind atunci cu cinci ani mai în vârstă.

A acceptat atunci Bloom invitația la masă formulată de fiu și după aceea reluată de tată?

Foarte recunoscător, apreciind cu recunoștință, cu sinceră recunoștință și aprecieri, apreciind cu regrete de o sinceră recunoștință, a refuzat.

Conversația lor cu privire la aceste reminiscențe a mai dat la iveală o a treia legătură de natură să-i unească?

Doamna Riordan, o văduvă cu oarecare independență de mijloace, locuise în casa părinților lui Stephen între 1 septembrie 1888 și 29 decembrie 1891 și locuise de asemenea în cursul anilor 1892, 1893 și 1894 la Hptelul Armele Orașului, proprietară Elizabeth O'Dowd de la nr. 54 strada Prusia, unde părți ale anilor 1893 și 1894 fusese o constantă informatoare a lui Bloom, de asemenea locuind la același hotel, fiind la vremea aceea funcționar în serviciul lui Joseph Cuffe, de la nr. 5 Smithfield, pentru controlul vânzărilor în apropiatul Târg de vite din Dublin pe șoseaua North Circular.

A îndeplinit el pentru ea pe vremea aceea anume acțiuni de caritate de ordin concret?

Uneori o împinsese, în serile calde de vară, pe ea, o văduvă infirmă cu oarecare independență, chiar dacă limitată, de mijloace, în scaunul ei de convalescentă, prin rotiri lente ale roților acestuia până la colțul șoselei North Circular, în fața prăvăliei d-lui Gavin Low, unde ea rămânea câtăva

vreme scrutând prin binoclul cu o singură lentilă al lui Bloom cetăţeni de nerecunoscut în tramvaie, biciclete, instalaţi în vehicule cu cauciucuri pneumatice umflate, în trăsuri, tandemuri, landouri particulare sau închiriate, carete, cărioare şi trăsurici trecând din oraş spre Phoenix Park şi *viceversa.*

Şi de ce putea el atunci să îndure această funcţie de însoţitor şi de paznic cu calm şi fără nerăbdare?

Pentru că, în prima tinereţe, şi el întârziase adesea să observe printr-un rondel bombat de sticlă multicoloră spectacolul oferit, cu schimbări continui, de strada de afară - pietoni, patrupede, velocipede, vehicule, trecând încet, repede, în ritm egal, înconjurând, revenind să înconjoare limitele unui rotund globular dominându-l.

Ce amintiri distincte avea fiecare din ei despre ea, acum de opt ani moartă?

Cel mai în vârsta, despre cărţile ei de joc şi fisele respective, despre căţelul ei skye terrier, despre presupusa ei avere, despre pierderile ei de atenţie şi surzenia ei incipientă; cel mai tânăr, despre lămpiţa cu ulei din fala statuii Imaculatei Concepţii, despre periile ei verde şi maro anume pentru Charles Stewart Parnell şi pentru Michael Davitt, despre hârtia ei foiţă.

Nu-i mai rămânea lui la dispoziţie niciun mijloc pentru a realiza acea întinerire pe care asemenea amintiri mărturisite unui tovarăş mai tânăr o făceau încă şi mai dorită?

Gimnastica de cameră, mai înainte vreme intermitent practicată, apoi abandonată, aşa cum e indicată în cartea lui Eugen Sandow - *Forţa fizică şi cum s-o obţinem,* concepută anume pentru bărbaţi angrenaţi în activităţi comerciale sedentare, şi care urma să fie executată în stare de concentrare mentală în faţa oglinzii, astfel încât să pună în mişcare diferitele categorii de muşchi şi să producă succesiv o relaxare plăcută şi cea mai agreabilă reanimare a agilităţii juvenile.

Stăpânise el, într-o epocă anterioară a tinereţii, o agilitate fizică mai deosebită?

Deşi ridicarea halterelor fusese de la început mai presus de forţele sale şi turul complet la bară mai presus de resursele curajului său, totuşi, ca elev

de colegiu excelase în execuția regulată și prelungită a jumătăților de ridicare la bare paralele ca o urmare a dezvoltării anormale a mușchilor săi abdominali.

S-a referit vreunul din ei în mod deschis la deosebirea lor rasială?
Niciunul nici altul.

Care au fost, reduse la cea mai simplă formă reciprocă a lor, gândurile lui Bloom despre gândurile lui Stephen despre Bloom și gândurile lui Bloom despre gândurile lui Stephen cu privire la ce ar fi gândit Bloom despre Stephen?
Se gândea că el se gândea că el e evreu în vreme ce pe de altă parte el știa că celălalt știa că el știa că celălalt nu este.

Odată înlăturate barierele reticențelor, care erau filiațiile lor respective?
Bloom, singurul descendent transsubstanțial de parte bărbătească al lui Rudolf Virag (mai târziu Rudolf Bloom) din Sombathely, Viena, Budapesta, Milano, Londra și Dublin și al Ellenei Higgins, cea de a doua fiică a lui Julius Higgins (născut Karoly) și al Fanny-ei Higgins (născută Hegarty); Stephen, cel mai vârstnic descendent consubstanțial supraviețuitor de parte bărbătească al lui Simon Dedalus din Cork și Dublin și al lui Mary, fiica lui Richard și Christina Goulding (născută Grier).

Erau Bloom Stephen botezați, și când și de către cine, cleric sau laic?
Bloom (de trei ori) de către reverendul Gilmer Johnston M.A., singur, în biserica protestantă Saint Ni-cholas Without, Coombe; de James O'Connor, Philip Gil-ligan și James Fitzpatrick, laolaltă, la o pompă în satul Swords; și de către reverendul Charles Malone CC, în biserica Celor Trei Sfinți, Rathgar. Stephen (o dată) de către reverendul Charles Malone, CC, singur, în biserica Celor Trei Sfinți, Rathgar.

Au constatat ei că evoluția instrucției lor școlare era asemănătoare?
Substituindu-l pe Stephen lui Bloom Stoom ar fi urmat să treacă succesiv printr-o grădiniță de copii condusă de o doamnă și printr-un colegiu. Substituindu-l pe Bloom lui Stephen, Blephen ar fi urmat să treacă succesiv prin treptele pregătitoare, de juniori, medii și seniori ale școlii medii și trecând examenul de admitere, ar fi parcurs anul întâi, al doilea și al treilea și licența universității regale.

De ce s-a abținut Bloom să afirme că și el frecventase universitatea vieții?

Din cauza nesiguranței sale oscilante privind întrebarea dacă această observație fusese sau nu fusese formulată deja de el către Stephen sau de Stephen către el.

Care erau cele două categorii de temperamente pe care fiecare din ei îl reprezentau?

Cel științific. Cel artistic.

Ce probe a invocat Bloom pentru a demonstra că înclina mai mult către știința aplicată decât către cea pură?

Anumite eventuale invenții la care se gândise pe când sta întins pe spate într-o stare de mulțumire indolentă pentru a-și ușura digestia, stimulat și de faptul că aprecia importanța unor invenții acum comune dar odinioară revoluționare, de pildă, parașuta aeronautică, telescopul cu oglindă, tirbușonul în spirală, acul de siguranță, sifonul de apă minerală, ecluza cu vane mecanice, pompa de sucțiune.

Invențiile acestea nu erau gândite mai ales în vederea unui plan de îmbunătățire a activității grădinițelor de copii?

Ba da, deoarece făceau să fie depășite puștile cu dopuri, baloanele elastice, jocurile de noroc, catapultele. Ele includeau caleidoscopuri astronomice înfățișând cele douăsprezece constelații ale zodiacului de la Berbece la Pești, planetarii mecanice în miniatură de tipul Orrery, carouri de gelatină cu cifre, biscuiți geometrici corespunzând cu așa-numiții biscuiți zoologici, mingi reprezentând globul pământesc, păpuși în costume istorice.

Ce-l mai stimula de asemenea în asemenea meditații ale sale?

Succesele financiare realizate de Ephraim Marks și Charles A. James, primul cu bazarul său de un penny situat la nr. 42, strada George, Sud, celălalt cu prăvălia sa de articole de 6½ penny, bazar universal și expoziție de figuri de ceară de la nr. 30, strada Henry, intrarea 2 pence, copiii 1 penny; precum și posibilitățile nelimitate până acum neexploatate ale artei moderne a reclamei și publicității reduse la simboluri triliteralo-

monoideale, de maximă vizibilitate verticală (pentru a fi ghicite), de maximă legibilitate orizontală (pentru a fi descifrate) și cu eficacitate magnetică pentru a fixa atenția involuntară, spre a-i atrage interesul, a o convinge, a o decide.

Cum ar fi?

K. 11. Pantaloni - Kino 11/—.

Firma Cheilor. Alexander J. Keyes.

Cum nu ar fi?

Priviți această lumânare lungă. Socotiți în cât timp arde până la capăt și veți primi gratuit o pereche de ghete de piele naturală fabricația noastră, putere de oglindire de o lumânare. Adresați-vă: Barclay și Cook, 18, strada Talbot.

Bacilicid (Praf insecticid).

Celmaibun (Cremă de ghete).

Ceainevoie (Briceag de buzunar cu două lame combinat cu tirbușon, pilă de unghii și curățitor de pipă).

Și cum ar fi sub niciun motiv?

Ce-i un cămin fără cutiile de conserve de carne Plumtree?

Un cămin nedesăvârșit.

Cu ele, un leagăn al fericirii și mulțumirii sufletești.

Fabricate de George Plumtreee, nr. 23, cheiul Negustorilor, Dublin, ambalate în cutii de 4 uncii, și inserate de Consilierul Joseph P. Nannetti, deputat, Rotunda Ward, nr. 19 strada Hardwicke, sub anunțurile de decese și comemorări. Numele pe firmă este Plumtree. O cutie Plumtree este o cutie de conserve de carne, marca înregistrată. Feriți-vă de imitații. Plumcutie. Trumplutree. Cutitrie. Plamtutree.

Ce exemple a produs el pentru a-l induce pe Stephen să deducă faptul că originalitatea, deși își produce propria răsplată, nu conduce în mod invariabil la succes?

Propriul său proiect, odinioară ideat și apoi abandonat al unei car-reclamă iluminat, tras de un animal de povară, în care ar fi urmat să fie instalate două fete elegant învestmântate ocupându-se cu scrierea unor texte.

Ce scenă astfel sugerată a fost construită mental de Stephen?

Un hotel singuratic într-o trecătoare muntoasă. Toamnă. Amurg. Focul aprins în cămin. Un tânăr așezat într-un colț întunecat. Intră o tânără femeie. Neliniștită. Singuratică. Se așază. Se îndreaptă spre fereastră. Se ridică în picioare. Se așază. Amurg. Stă pe gânduri. Pe o solitară foaie de hârtie cu antetul hotelului scrie ceva. Stă pe gânduri Scrise. Oftează. Zgomot de roți și copite. Ea se grăbește să iasă. El se urnește din colțul său întunecat. Ridică foaia singuratică de hârtie. O ține cu partea scrisă spre foc. Amurg. Citește. Singuratic.

Ce?

Cu scris aplecat, drept și răsturnat: Hotelul Queen, Hotelul Queen, Hotelul Quee…

Ce scenă astfel sugerată a fost construită mental de Bloom?

Hotelul Queen, Ennis, comitatul Clare, în care Rudolph Bloom (Rudolph Virag), a murit în seara de 27 iunie 1886, la o oră nespecificată, ca urmare a unei doze excesive de praf de piciorul cocoșului (aconită), autoadministrată sub forma unei frecții antinevralgice, compusă din 2 părți frec-ție de aconită la o parte de cloroform lichid (cumpărată de el la ora 10,20 a.m. În dimineața de 27 iunie 1886, de la prăvălia medicinală a lui Francis Dennehy, de la nr. 17, strada Bisericii, Ennis), după ce, deși nu ca o urmare a precedentei achiziții, cumpărase la ora 3,15 p.m. În după amiaza de 27 iunie 1886, o pălărie canotieră nouă, extra-șic (după ce cumpărase, dar nu ca o urmare a precedentei achiziții, la ora și locul susmenționate, toxina susmenționată) de la magazinul de galanterie al lui James Cullne, la nr. 4, strada Mare, Ennis.

A atribuit el această omonimie unei informații, sau unei coincidențe sau intuiției?

Coincidenței.

A descris el verbal această scenă pentru a-l face pe oaspetele său să o vizualizeze?

A preferat ca el însuși să privească fața celuilalt și să asculte vorbele celuilalt prin care narațiunea sa virtuală își găsea o realizare și temperamentul său activ găsea o ușurare.

A văzut el oare o a doua coincidență în cea de a doua scenă ce i-a fost povestită, descrisă de narator ca intitulată O *priveliște ca din Pisgah a Palestinei* sau *Parabola prunelor?*

Această scenă, împreună cu precedenta și cu altele nepovestite dar existente prin implicație, la care se adaugă eseuri pe diferite teme sau apoftegme morale (de pildă *Eroul meu favorit* sau *Temporizarea este Hoțul Timpului)* compuse în cursul anilor de școală i se păreau să cuprindă în sine și în conjuncție cu ecuația personală anumite posibilități de succes financiar, social, personal și sexual, fie colectate și selectate în mod special ca modele de teme pedagogice (valoare garantată sută la sută) pentru uzul elevilor din clasele preparatoare sau inferioare, sau oferite în formă tipărită, urmând precedentele lui Philip Beaufoy sau ale Doctorului Dick sau al *Studiilor în albastru* ale lui Heblon prin vreo publicație de tiraj oficializat și solvabilă sau folosite verbal ca stimul intelectual pentru auditori binevoitori, în măsură să aprecieze tacit narațiunea bine condusă și să augureze cu încredere încheierea ei încununată de succes, în timpul nopților tot mai lungi urmând treptat solstițiului de vară din ziua următoare sărind trei, adică marți 21 iunie (Sf. Aloysius Gonzaga), răsăritul soarelui, 3,33 a.m., apusul soarelui, 8,29 p.m.

Ce problemă domestică i-a solicitat frecvent, deopotrivă cu, dacă nu mai mult decât oricare alta, mintea?

Ce să facem cu soțiile noastre.

Care ar fi fost soluțiile sale ipotetice, luate fiecare în parte?

Jocurile de familie (domino, alma, jocul gropițelor din obraz, jocul cu bețișoare de fildeș, bilbochetul, Napoleon, ecarte, bezică, șaizeci și șase, cerșesc-de-la-vecinul, dame, șah sau triotrac); brodatul, cârpitul sau împletitul pentru învestmântarea populației aflate sub asistența poliției; duete muzicale, mandolină și ghitară, pian și flaut, ghitară și pian; transcriere de acte sau de adrese pe plicuri; vizite bisăptămânale la amuzamentele publice; activități comerciale cum ar fi cele în care se comandă într-o atmosferă plăcută și se dă ascultare cu plăcere stăpânei casei și proprietăresei într-o lăptărie răcoroasă sau într-un salon cu divane calde și cu țigări; satisfacerea clandestină a iritației erotice în bordelurile masculine, inspectate de stat și controlate medical; vizite sociale la

intervale regulate, infrecvente, controlate și cu supraveghere preventivă frecventă reluate la și din partea cunoștințelor feminine de respectabilitate recunoscută în vecinătate; cursurile de seară educative special desemnate să facă agreabil procesul de instruire liberală.

Ce exemple de dezvoltare mentală deficientă din partea soției sale l-a înclinat în favoarea soluției ultime menționate (a noua)?

În clipele ei de răgaz ea umplea în repetate rânduri câte o foaie de hârtie cu semne și hieroglife despre care afirma că erau caractere grecești și irlandeze și ebraice. Îl întreba constant la intervale diferite despre metoda corectă de a ortografia inițiala majusculă a numelui capitalei Canadei, Quebec. Înțelegea prea puțin din complicațiile politice interne sau din echilibrul de forțe internațional. Calculând adunările pe notele de plată recurgea frecvent la ajutorul degetelor. După completarea unor compoziții epistolare laconice abandona instrumentul de caligrafie în mediul colorant expunându-l acțiunii corozive a sulfatului feros, vitriolului verde și gogoașei de ristic. Cuvintele polisilabice neobișnuite de origină străină le interpreta fonetic sau prin falsă analogie sau prin ambele procedee: metempsihoză (mă-tu-n-pi-soză), *alias* (persoană înclinată spre cerșetorie menționată în Sfânta Scriptură).

Ce compensa, în falsul echilibru al inteligenței ei aceste și alte asemenea deficiențe de judecată privind persoane, locuri, și obiecte?

Falsul paralelism aparent al tuturor brațelor perpendiculare ale tuturor balanțelor, dovedit adevărat prin însăși construcția lor. Contrabalanța corectitudinii judecății sale privind o anume persoană așa cum o dovedea experiența.

Cum încercase el să remedieze această stare de ignoranță relativă?

În diferite feluri Lăsând în vreun loc la vedere o anume carte deschisă la o anume pagină; asumând în ce o privește cunoștințe latente când îi formula aluzii cu caracter explicativ; ridiculizând fățiș în prezența ei greșelile din ignoranță a vreunei alte persoane absente.

Cu ce grad de succes încercase el un proces de instruire directă?

Ea nu urmărea totul, o parte din întreg doar, era atentă cu interes, înțelegea cu surpriză, repeta cu grijă, își amintea cu mai multă dificultate,

uita cu ușurință, își reamintea cu ezitare, re-repeta cu erori.

Ce sistem se dovedise mai eficient?
Sugestia indirectă implicând interesul personal.

De exemplu?
Ei îi displăcea umbrela pe ploaie, lui îi plăcea o femeie cu umbrelă, ei îi displăcea o pălărie nouă pe ploaie, lui îi plăcea o femeie cu pălărie nouă, el îi cumpăra o pălărie nouă pe ploaie, ea purta umbrela cu pălăria nouă.

Acceptând analogia implicată în parabola oaspetelui său ce exemple de personaje eminente din perioada urmând exilului a invocat el?
Trei căutători ai adevărului pur, Moise din Egipt, Moise Maimonides, autorul lucrării *More Nebukini* (Călăuza celor perplecși) și Moise Mendelssohn, atât de eminent încât de la Moise (din Egipt) până la Moise (Mendelssohn) nu s-a mai ridicat niciun altul ca Moise (Maimonides).

Ce declarație a fost formulată, sub rezervă, de Bloom privind un al patrulea căutător al adevărului pur, cu numele de Aristot, menționat, cerându-și permisiunea, de Stephen?
Că acest susmenționat căutător fusese un discipol al unui filosof rabinic, cu numele incert.

Au mai fost menționați și ăilalți copii ai legii iluștri anapocrifi aparținând unei rase alese sau respinse?
Felix Bartholdy Mendelssohn (compozitor), Baruch Spinoza (filosof), Mendoza (pugilist), Ferdinand Lassalle (reformator, duelist).

Ce fragmente de versuri din limbile ebraică veche și irlandeză veche au fost citate cu modulații ale glasului și traducerea textelor de către gazdă către oaspete și de către oaspete către gazdă?
De către Stephen: *suil, suil, suil arun, suil go sicair agus, suil go cuin* (mergi, mergi, mergi pe calea ta, mergi cu bine, mergi cu grijă).
De către Bloom: *Kifeloch, harimon rakatejeh m'haad l'zamatejeh* (templul tău în părul tău este ca o felie de rodie).

Cum s-a făcut comparația glifică a simbolurilor fonetice din ambele limbi pentru a substanțializa comparația orală?

Pe fila albă penultimă a unei cărți de stil literar inferior, intitulată *Plăcerile păcatului* (scoasă la iveală de Bloom și manipulată astfel încât coperta ei din față să intre în contact cu suprafața mesei) cu un creion (furnizat de Stephen) Stephen a scris caracterele irlandeze pentru g, e, d, m, simplu și modificat, și Bloom la rândul său a scris caracterele ebraice ghimel, aleph, daleth și (în absența lui mem) un goph pe care i l-a substituit, explicând valoarea lor aritmetică ca numere ordinale și cardinale, respectiv 3, 1, 4 și 100.

Cunoștințele, stăpânite de ambii în fiecare din aceste limbi, cea moartă și cea reînviată, erau teoretice sau practice?

Teoretice, fiind limitate la anumite reguli gramaticale de accidentă și sintaxă și excluzând practic vocabularul.

Ce puncte de contact existau între aceste limbi și între oamenii care le vorbeau?

Prezența sunetelor guturale, aspirațiile diacritice, literele epentetice și servile în ambele limbi; antichitatea lor, ambele fiind predate pe câmpia Shinar cu 242 de ani după potop în seminarul instituit de Fenius Farsaigh. Descendent al lui Noe, progenitor al Israelului și ascendent ai lui Heber și Heremon, progenitori ai Irlandei; literaturile lor arheologice, genealogice, hagiografice, exegetice, homiletice, toponomastice, istorice și religioase incluzând operele rabinilor și culdeelor, Torah, Talmudul, (Mischna și Ghemara), Massor, Pentateucul, Cartea lui Dun Cow, Cartea din Ballymote, Ghirlanda lui Howth, Cartea din Kell; dispersarea, persecutarea, supraviețuirea și reînvierea lor; izolarea riturilor lor sinagogice și eclesiatice în ghetto (Abația Sfintei Mary) și casele publice (taverna Adam și Eva); proscripția costumelor lor naționale în legile penale și în legile vestimentare evreiești; restaurarea lui Chanan David în Sion și posibilitatea autonomiei sau devoluției politice a Irlandei.

Ce imn a cântat în parte Bloom anticipând acea multiplă încununare etnică ireductibilă?

Kolod balejwaw pnimah
Nefesch, jehudi, homijah.

De ce anume a fost oprită cântarea la încheierea acestui prim distih?

Ca urmare a unei mnemotehnici defective.

Cum a compensat cântărețul această deficiență?
Printr-o versiune perifrastică a textului în general.

În ce observațiuni comune s-au contopit reflecțiile lor reciproce?
Simplificarea crescândă care poate fi urmărită de la hieroglifele epigrafice egiptene la alfabetele grec și roii ian și anticiparea stenografiei moderne și a codului telegrafic în inscripțiile cuneiforme (semite) și și în scrierea Oghamilor, virgulară, quinquecostală (celtică).

S-a conformat oaspetele cererii gazdei sale?
Din două puncte de vedere, adăugându-și semnătura în caractere latine și irlandeze.

Care era senzația auditivă a lui Stephen?
Auzea într-o melodie profundă străveche masculină nefamiliară acumularea trecutului.

Care era senzația vizuală a lui Bloom?
Vedea într-o formă familiară masculină tânără vie predestinarea viitorului.

Care erau cvasisenzațiile volițional cvasisimultane ale lui Bloom și Stephen cu privire la identitățile tainice?
Din punct de vedere vizual, ale lui Stephen: Figura tradițională a hipostazei, descrisă de Johannes Damascenus, Lentulus Romanus și Epiphanius Monachus ca fiind leucodermică, susquipedaliană și cu părul întunecat ca vinul.
Din punct de vedere auditiv, ale lui Bloom: Accentul tradițional al extazului catastrofei.

Ce cariere viitoare fuseseră în trecut posibile pentru Bloom și cu ce exemple?
În biserica, Romano-catolică, Anglicană sau Noncon-formistă: exemple, prea reverendul John Conmee, S. J., reverendul T. Salmon, doctor în divinitate, prevost al colegiului Trinity, dr. Alexander J. Dowie. În baroul britanic sau irlandez: exemple, Seymour Bushe, consilier regal, Rufus

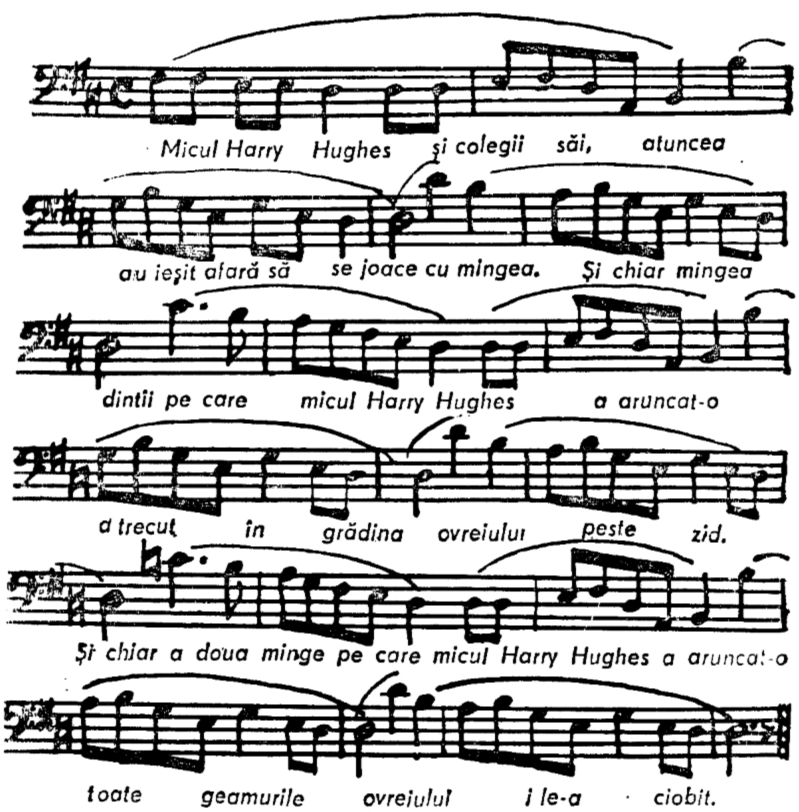
Isaacs, consilier regal. Pe scenă, exemple moderne sau shakespeariene, Charles Wyndham, mare comedian, Osmond Tearle (1901), exponent al lui Shakespeare.

L-a încurajat gazda pe oaspetele său să cânte cu glas modulat o legendă stranie pe o temă înrudită?

Liniștindu-l, locul în care se aflau fiind de așa natură încât nimeni nu i-ar fi putut auzi vorbind, adică închis, el însuși fiind liniștit, băuturile servite, scăzând sedimentele reziduale semi-solide datorate mixturii mecanice, apă, plus zahăr plus frișca plus cacao, fiind acum consumate.

Puteți recita prima (în major) parte a acestei legende cântate?

Micul Harry Hughes și colegii săi, atuncea
Au ieșit afară să se joace cu mingea.
Și chiar mingea dintâi pe care micul Harry Hughes a aruncat-o
A trecut în grădina ovreiului peste zid
Și chiar a doua minge pe care micul Harry Hughes a aruncat-o
Toate geamurile ovreiului i le-a ciobit.

Cum a primit fiul lui Rudolph această primă parte? Cu simțăminte limpezi. Surâzând, el, un evreu, a ascultat cu plăcere și și-a privit fereastra neciobită a bucătăriei.
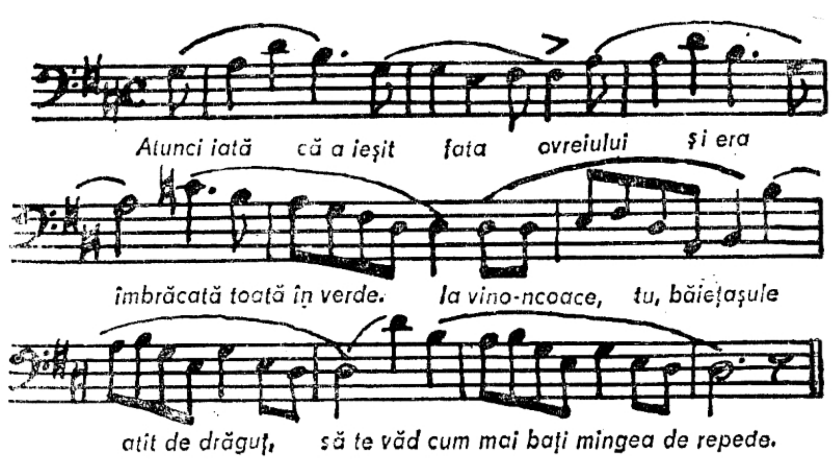
Recitați a doua parte (în minor) a legendei.

Atunci iată că a ieșit fata ovreiului
Și era îmbrăcată toată în verde.
Ia vino-ncoace, tu, băiețașule atât de drăguț,
Să te văd cum mai bați mingea de repede.

Nu mă-ntorc, nu pot să mă-ntorc,
Fără colegii mei toți,
Că dacă aude profesorul meu
Ne snopește-n bătaie pe toți.

Ea l-a apucat de mânuța lui albă
Și l-a tras în casă curând,
Până l-a închis într-o cameră-n fund,
Unde nimeni nu l-ar fi auzit țipând.

A scos un briceag din buzunarul rochiței,
Și i-a tăiat căpșorul lui mic.
Și acum el nu se mai joacă cu mingea,
Și nu mai simte nimic.

Cum a primit tatăl lui Millicent această a doua parte?

Cu simțăminte amestecate. Fără să surâdă, el auzea și vedea minunându-se că o fiică de evreu era îmbrăcată toată în verde.

Rezumați comentariul lui Stephen.
Unul dintre toți, cel mai mic dintre toți, este victima predestinată. Odată din inadvertență, a doua oară deliberat, își provoacă destinul. Acesta vine când el este părăsit și îl provoacă atunci când el ezită acum și, asemenea unei arătări de speranță și tinerețe, îl cuprinde când el nu mai rezistă. Îl conduce într-o locuință străină, în încăperile tainice ale unui necredincios și acolo, implacabil îl imolează, pe el acum consimțind.

De ce era gazda (victimă predestinată) trist?
Ar fi dorit ca o asemenea poveste a unei făptuiri să nu fie povestită despre o făptuire nu de el făptuită și să nu fi trebuit de el să fie povestită.

De ce a rămas gazda (ezitând, acum nerezistând) nemișcat?
Conformându-se legii conservării energiei.

De ce a rămas gazda (tainic necredincios) tăcut?
Cântărea probele posibile în favoarea și împotriva omorului ritual: - incitările puterilor ierarhice, superstițiile vulgului, propagarea zvonurilor în încălcarea continuă a veridicității, pizma față de opulență, influența represaliilor, reapariția sporadică a delicventei ataviste, circumstanțele atenuante ale fanatismului, sugestiei hipnotice și somnambulismului.

Față de care din aceste dezordini mentale sau fizice nu era el cu totul imun (dacă se poate spune că ar fi fost imun față de vreuna)?
Față de sugestia hipnotică: odată, deșteptându-se, nu-și mai recunoscuse camera de culcare; în mai multe împrejurări, deșteptându-se, fusese un timp indefinit incapabil să se miște sau să emită sunete. Față de somnambulism: odată, dormind, trupul său se ridicase chircindu-se și târându-se în direcția unui foc lipsit de căldură Și ajungând la destinație, acolo, încolăcit, neîncălzit, zăcuse în cămașa de noapte, dormind.

Acest fenomen din urmă, sau vreunul înrudit, se mai manifestase vreodată la vreun membru al familiei sale?
De două ori, pe strada Holles și pe terasa Ontario, fiica sa Milllcent, (Milly), la etățile de 6 și 8 ani scosese în somn o exclamație de spaimă și

răspunsese la întrebările ce-i erau adresate de două siluete în cămașă de noapte cu o expresie mută, goală de înțelegere.

Ce alte amintiri infantile mai avea despre ea?

Ziua de 15 iunie 1889. Un copil nou născut de sex feminin de temperament nervos congestionându-se de plâns și plângând ca să se descongestioneze. Un copilaș, redenumit Ciorăpei de lână care-și scutură cu cutremurături pușculița; numărându-i cei trei nasturi descheiați ca niște părăluțe ale lui, unu, doi, tlei; o păpușică, un băiețaș, un marinar pe care l-a aruncat cât-colo: blondă, născută din doi bruneți, avea strămoși blonzi, depărtați, un viol, Herr Hauptmann Hainau, din armata austriacă, mai recent, o halucinație, locotenentul Mulvey, marina britanică.

Ce caracteristici endemice erau prezente în cazul acesta?

Invers, conformația sa nazală și frontală deriva în linie directă dintr-o stirpe care, deși întreruptă, ar fi avut să continue la intervale distante până la cele mai distante intervale.

Ce amintiri păstra el despre adolescența ei?

Își părăsise într-un colț cercul și coarda de sărit. În parc, solicitată de un turist englez a refuzat să-i permită să execute și să ducă cu sine imaginea ei fotografică (motivul obiecției nefiind specificat). Pe bulevardul South Circular, aflându-se în tovărășia Elsei Potter, și urmărită de un individ cu aspect sinistru, a purces până la jumătatea străzii Stamer și apoi a revenit brusc (motivul acestei întoarceri nefiind specificat). În ajunul celei de a 15-a aniversări a nașterii sale a scris din Mullingar, comitatul Westmeath, o scrisoare făcând o aluzie succintă la un student din localitate (facultatea și anul de studii nefiind specificate).

Această primă despărțire dintre ei, lăsând să se presupună o a doua despărțire l-a afectat; pe el?

Mai puțin decât își închipuise, mai mult decât sperase.

Care a fost a doua despărțire percepută de el la aceeași epocă de o manieră similară chiar dacă în alt fel?

Dispariția temporară a pisicii sale.

De ce de o manieră similară, de ce în alt fel?

De o manieră similară pentru că fiind determinată de un motiv tainic, căutarea unui nou mascul (studentul din Mullingar) sau a unei ierbi curative (valeriană). În alt mod, din cauza reîntoarcerilor posibile diferite către locuitorii casei sau către locuință, în ce altă privință erau aceste diferențe similare? în ce privește pasivitatea, economia, instinctul tradiției, caracterul lor neașteptat.

Adică?

Întrucât aplecându-se ea își ridica părul ei blond pentru ca el să i-l poată prinde cu o panglică (vezi aici pisica arcuindu-și gâtul). Pe lângă aceasta, pe suprafața larg deschisă a lacului din parcul Stephen's Green printre răsfrângerile inversate ale copacilor, jetul ei de salivă lansat fără comentarii, descriind cercuri concentrice pe apă, indica prin constanța permanenței sale curba descrisă de un pește somnolent și apatic (vezi aici pisica pândind șoarecele). De asemenea, pentru a-și aminti data, combatanții, rezultatul și consecințele unui faimos angajament militar ea se trăgea de o buclă a părului ei (vezi aici pisica spălându-se după urechi). Mai departe, Milly prostuța, visa că ar fi avut o conversație tăcută neamintită cu un cal al cărui nume fusese Joseph pentru care (căruia) îi oferise un pahar cu limonada pe care el (calul) păruse să-l fi acceptat (vezi aici pisica visând în fața căminului). De aici, în ce privește pasivitatea, economia, instinctul tradiției, " caracterul lor neașteptat, diferențele lor erau asemănătoare.

În ce fel utilizase el daruri 1) o bufniță 2) o pendulă oferite ca augurii matrimoniale, pentru a-i stârni interesul și a o instrui?

Ca lecții concrete pentru a-i explica: 1) natura și obiceiurile animalelor ovipare. Posibilitatea zborului aerian, anumite anomalii de vedere, procesul secular al îmbălsămării; 2) principiul pendulului, ilustrat de discul legănător, sistemul de roți dințate și regulator, transpunerea în termenii reglementărilor umane sau sociale a diferitelor poziții orometrice a indicatorilor mobili pe un cadran imobil, exactitatea revenirii periodice orare a unui moment în fiecare oră, când arătătorul mai lung și cel mai scurt se aflau la același unghi al înclinației, adică 5 și 5/11 minute după fiecare oră pe oră în progresie aritmetică.

În ce moduri reciproca ea?

Ea își amintea: că la a 27-a aniversare a nașterii lui îi dăruise o cupă de mic dejun „pentru mustață” din porțelan imitație Crown Derby. Își manifesta simțul practic: în zilele de plată trimestriale sau în jurul acestor date, dacă și când cumpărăturile fuseseră făcute de el nu pentru ea ea se arăta atentă față de necesitățile lui, anticipându-i dorințele. Îl admira: odată ce un fenomen natural îi fusese explicat de el nu pentru ea, ea își exprima dorința imediată de a stăpâni fără dobândire treptată o fracțiune din cunoștințele sale, jumătate, un sfert, a mia parte.

Ce propunere i-a făcut Bloom, diambul, tatăl lui Milly, somnambulă, lui Stephen, noctambul?

Să petreacă odihnindu-se ceasurile intervenind între ziua de joi (propriu-zisă) și cea de vineri (normală) într-un cubiculum alcătuit pentru folosință temporară în încăperea situată imediat deasupra bucătăriei și imediat adiacentă apartamentului de dormit al gazdei sale și al soției sale.

Ce avantaje diferite ar fi rezultat sau ar fi putut rezulta dintr-o prelungire a unor asemenea aranjamente temporare?

Pentru oaspete: securitatea unui domiciliu și izolarea necesară studiului. Pentru gazdă: reîntinerirea inteligenței, satisfacții prin procură. Pentru soția gazdei: dezintegrarea unor obsesii, câștigarea unei pronunții corecte a limbii italiene.

De ce aceste mai multe contingențe provizorii între un oaspete și soția gazdei sale n-ar fi exclus sau n-ar fi fost excluse în mod necesar de eventualitatea permanentă a unei uniuni conciliatorii între un discipol de studii și fiica unui evreu?

Pentru că drumul spre fiică trecea prin mamă, drumul spre mamă prin fiică.

Cărei întrebări polisilabice inconsecvente a gazdei sale i-a răspuns oaspetele cu o replică monosilabică negativă?

Dacă o cunoscuse pe defuncta doamnă Emily Sinico, ucisă accidental la gara feroviară Sydney Parade la 14 octombrie 1903.

Ce remarcă incoativă corolară a fost în consecință suprimată de către gazdă?

O declarație explicativă privind absența sa cu prilejul înmormântării doamnei May Dedalus, născută Goulding, la 26 iunie 1903, ajunul comemorării decesului lui Rudolph Bloom (născut Virag).

A fost acceptată oferta de azil?
Cu promptitudine, fără explicații, cu prietenie, cu recunoștință a fost declinată.

Ce schimb financiar a avut loc între gazdă și oaspete?
Primul i-a restituit celui de al doilea, fără dobândă, o sumă de bani (o liră, șapte șilingi, zero pence) de o liră șapte șilingi avansată de cel de al doilea primului.

Ce alte contrapropuneri au fost alternativ avansate, acceptate, modificate, declinate, reformulate în alți termeni, reacceptate, ratificate, reconfirmate?
Inaugurarea unui curs prealabil de predarea limbii italiene, la locul de rezidență al elevului. Inaugurarea unui curs de instruire vocală, la locul de rezidență al elevei. Inaugurarea unei serii de dialoguri intelectuale statice, semistatice și peripatetice la locurile de rezidență ale ambilor vorbitori (dacă ambii vorbitori ar fi avut un același loc de rezidență), la hotelul și taverna Vaporul, nr. 6, strada Lower Abbey (proprietari W. Și E, Connery), la Biblioteca Națională a Irlandei, nr. 10, strada Kildare, la Maternitatea Națională, nr. 29, 30 și 31, strada Holles, într-o grădină publică, în vecinătatea unui loc de cult, la conjuncția a două sau mai multe artere publice, la punctul de bisecție al unei linii drepte trasă între rezidențele lor (dacă ambii vorbitori ar fi rezidat în locuri diferite).

Ce anume făcea problematică pentru Bloom realizarea acestor propuneri mutual autoexcluzându-se?
Irepetabilitatea trecutului; o dată, la un spectacol al circului Albert Hengler la Rotunda, piața Rutland, Dublin, un clovn intuitiv, particolorat în căutare de paternitate pătrunsese din arenă spre un loc în auditoriu unde Bloom, solitar, era așezat și declarase în fața unui public manifestându-și zgomotos amuzamentul că el (Bloom) era tatăl lui (al clovnului). Imprevizibilitatea viitorului; odată în vara anului 1898 el (Bloom) însemnase o monedă de un florin (2 șilingi) cu trei crestături pe marginea sa zimțuită și îl oferise ca plată într-un cont datorat lui și primit de J și T.

Davy, băcani pentru familii, nr. 1, Charlemont Mall, Grand Canal, pentru circulația pe fluxul finanțelor civice, în vederea unei posibile reîntoarceri, oblice sau directe până la el.

Era clovnul fiul lui Bloom?
Nu.

Se reîntorsese moneda lui Bloom?
Niciodată.

De ce o asemenea zădărnicire recurentă l-a fi deprimat și mai mult?
Pentru că la acest punct turnant critic al existenței omenești el dorea să amelioreze un mare număr de condiții sociale produse ale inegalității și avariției și animozității internaționale.

Credea el deci că viața omenească ar fi fost infinit perfectibilă eliminându-se aceste condiții?
Rămâneau condițiile generice impuse de legea naturală, distinctă de legea umană, ca părți integrale ale universului uman; necesitatea distrugerii pentru a procura subzistență alimentară; caracterul dureros al funcțiilor extreme ale existențelor individuale, agoniile nașterii și morții; menstruația monotonă a femelelor simiene și (mai ales) umane extinzându-se de la vârsta pubertății până la menopauză; accidentele inevitabile pe mare, în mine și uzine; anumite maladii foarte dureroase și operațiile chirurgicale rezultante, demența înnăscută și criminalitatea congenitală, epidemiile decimante; cataclismele catastrofice care fac din spaimă baza mentalității umane; zdruncinările seismice ale căror epicentre sunt situate în regiuni dens populate; faptul dezvoltării vitale, prin convulsiile metamorfozelor de la copilărie prin maturitate spre declin.

De ce a renunțat la asemenea speculații?
Pentru că este o sarcină a unei inteligențe superioare să substituie alte fenomene mai acceptabile în locul fenomenelor mai puțin acceptabile care trebuie suprimate.

Stephen a participat la această deprimare a lui?
El a afirmat semnificația sa de animal rațional conștient procedând silogistic de la cunoscut spre necunoscut și de reactiv rațional conștient

între un micro- și un macro-organism în mod ineluctabil construite de incertitudinea vidului.

Afirmația aceasta a fost înțeleasă de Bloom?
Nu în termeni verbali. În substanța ei.

Ce-l liniștea pe el în neliniștile sale?
Faptul că în calitatea sa de cetățean lipsit de cheie dar competent procedase energic de la necunoscut spre cunoscut prin incertitudinea vidului.

În ce ordine de precedență și cu ce ceremonii corespunzătoare s-a efectuat exodul din cămările servituții către pustietatea nelocuitului?
Lumânarea aprinsă în sfeșnic purtată de

BLOOM.

Pălăria eclesiastică în vârful toiagului de frasin purtată de

STEPHEN.

Cu ce intonație *secretă* a cărui psalm comemorativ?
Cel de al 113-lea, *modus peregrinus: In exitu Israel de Egypto; domus Jacob de populo barbaro.*

Ce a făcut fiecare din ei la poarta de ieșire?
Bloom și-a așezat sfeșnicul pe dușumea. Stephen și-a pus pălăria pe cap.

Pentru ce creatură a fost poarta de ieșire o poartă de intrare?
Pentru o pisică.

Ce spectacol i-a confruntat când ei, întâi gazda, apoi oaspetele, au ieșit tăcuți, de două ori întunecoși, din obscuritate printr-un gang din spatele casei în penumbra grădinii?
Copacul ceresc al stelelor încărcat cu roade umede noptatec albăstrii.

Cu ce meditații și-a însoțit Bloom demonstrațiile către tovarășul său a diferitelor constelații?

Meditații despre evoluții din ce în ce mai vaste; despre luna invizibilă în procesul lunației incipiente, apropiindu-se de perigeu; despre infinita lactaginoasa scânteietoarea necondensată calea lactee, discernibilă la lumina zilei de către un observator plasat la capătul cel mai de jos al unui puț cilindric vertical adânc de 5000 de picioare cufundându-se de la suprafață către centrul pământului; despre Sirius (alpha în Canis Major) la 10 ani lumină (57.000.000.000.000 mile) depărtare și în volum de 900 de ori dimensiunea planetei noastre; despre Arcturus; despre precesiunea echinoxurilor; despre Orion, cu centura sa și soarele sextuplu teta și nebula în care s-ar putea cuprinde 100 de sisteme solare ale noastre; despre stelele noi în stare nascentă sau muribundă cum ar fi Nova din 1901; despre sistemul nostru deplasându-se către constelația lui Hercules; despre paralaxa sau rotirea paralactică a așa-numitelor stele fixe, în realitate veșnic mișcătoare de la eoni nemăsurat de depărtați spre viitoruri infinit de depărtate în comparație cu acestea anii, de trei ori douăzeci și încă zece, dăruiți vieții omenești, formau o paranteză de infinitezimală scurtime.

Care anume erau meditațiile inverse despre regresiunea crescândă tot mai puțin vastă?

Despre eonii perioadelor geologice imprimate în stratificările pământului; despre nenumăratele existențe entomologice minuscule ascunse în cavitățile pământului, dedesubtul unor pietre urnite din loc, în alveole și monticule, despre microbi, germeni, bacterii, bacili, spermatozoizi; despre incalculabilele trilioane de bilioane de milioane de molecule imperceptibile conținute prin coeziunea afinității moleculare într-un singur vârf de ac; despre universul serului omenesc constelat cu alte corpuri, ele însele universuri de spații vide constelate cu alte corpuri, fiecare, în continuitate, cu universul său de corpuri componente divizibile din care fiecare era iarăși divizibil în diviziuni de corpuri componente redivizibile, dividenții și divizorii mereu descrescând fără diviziune reală până când, dacă progresiunea aceasta ar fi dusă îndeajuns de departe, nimic nicăieri nu ar mai fi niciodată ajuns.

De ce nu a elaborat el aceste calcule spre un rezultat mai precis?

Pentru că, mai înainte cu câțiva ani, în 1886, pe când fusese preocupat de problema cvadraturii cercului aflase despre existența unui număr calculat până la un grad de exactitate relativă încât să fie de o astfel de mărime și cu

atât de multe cifre, de pildă de puterea a 9-a a puterii a 9-a a puterii a 9-a, încât, rezultatul fiind obținut, 33 de volume tipărite cu litere mici de 1000 de pagini fiecare din nenumăratele teste de câte 24 sau 25 de coli sau de topuri de hârtie de mătase ar fi trebuit să fie strânse pentru a cuprinde întreaga expresie a numerelor sale integrale, de unități, zeci, sute mii, zeci de mii, sute de mii, milioane, zeci de milioane, sute de milioane, miliarde, nucleul nebuloasei din fiecare din cifrele simple ale fiecărei serii cuprinzând în volum succint potența de a fi ridicat la cea mai ridicată expresie cinetică a oricărei puteri a oricăreia dintre puterile ei.

Găsea el că problema posibilității ca planetele și sateliții lor să fie locuite de o rasă, comportând specii, și a posibilei mântuiri sociale și morale a sus-zisei rase de către un mântuitor, ar fi fost mai ușor de soluționat?

De o ordine diferită a dificultății. Conștient de faptul că organismul uman, în condiții normale capabil să susțină o presiune atmosferică de 19 tone, ar suferi, ridicat la o altitudine considerabilă în atmosfera terestră, cu o intensitate care crește în proporție aritmetică, potrivit cu apropierea de linia de demarcație dintre troposferă și stratosfera, de emoragii nazale, greutate în respirație și vertij, propunându-și această problema spre soluționare, pre-supusese, ca o ipoteză de lucru care n-ar fi putut fi dovedită imposibilă, că o rasă de ființe mai adaptabilă și construită altminteri din punct de vedere anatomic ar fi putut subzista în medii altminteri echivalente și suficiente, marțiene, mercuriene, venusiene, jupiteriene, saturniene, neptuniene sau uraniene, deși o umanitate la apogeul său de ființe create în forme variabile și cu diferențe determinate rezultând la o similaritate în ansamblu și de la un individ la altul, ar rămâne probabil, acolo ca și aici, în mod inalterabil și inalienabil legată de deșertăciuni, de deșertăciunea deșertăciunilor și de tot ceea ce este deșertăciune.

Și problema posibilei mântuiri?

Concluzia minoră era dovedită de cea majoră.

Care diferite particularități ale constelațiilor au fost pe rând luate în considerare?

Culorile variate semnificând grade diferite de vitalitate (alb, galben, roșu, roșu aprins, cinabru); gradul lor de strălucire; mărimile lor revelate până la și inclusiv a șaptea; pozițiile lor; osia carului, calea lui Walsingham;

căruțul lui David; centurile inelare ale lui Saturn; condensarea nebuloaselor spirale în sori; girațiunile interdependente ale sorilor dubli; descoperirile sincrone și independente ale lui Galileu, Simon Marius, Piazzi, Le Verrier, Herschel, Galle; sistematizațiunile încercate de Bode și Kepler ale cuburilor distanțelor și pătratelor timpilor de revoluție; compresibilitatea aproape infinită a cometelor hirsute și uriașele lor orbite eliptice egresive și reintrânde de la perihelion la aphelion; originea siderală a pietrelor meteoritice; inundațiile libiene pe Marte din perioada aproximativă a nașterii celui mai tânăr dintre cei doi astroscopiști; revenirea anuală a ploilor de meteori în perioada sărbătorii Sfântului Laurențiu (martir, 10 august); revenirea lunară cunoscută sub numele de crai nou cu luna veche în brațe; influența atribuită corpurilor cerești asupra celor umane; apariția unei stele (de prima mărime) de strălucire excesivă iluminând ziua și noaptea (un nou soare luminos generat de coliziunea și amalgamarea în incandescență a doi foști sori neluminoși) aproximativ în perioada nașterii lui William Shakespeare deasupra deltei în Casiopeea, constelație culcată dar care nu apune niciodată și a unei stele (de a doua mărime) de origină similară dar de strălucire mai mică și care a apărut în și a dispărut din constelația Corona Septentrionalis aproximativ în perioada nașterii lui Leopold Bloom și a altor stele de (presupusă) origine similară care apăruseră (efectiv sau după câte se presupune) în și dispăruseră din constelația Andromedei aproximativ în perioada nașterii lui Stephen Dedalus, și în și din constelația Auriga câțiva ani după nașterea și moartea lui Rudolph Bloom junior, și în și din alte constelații câțiva ani înainte sau după nașterea sau moartea altor persoane; fenomenele aferente ale eclipselor, solare și lunare, de la interpoziție până la reapariție, căderea vântului, alunecarea tranzitorie a umbrei, taciturnitatea creaturilor înaripate, ieșirea la iveală a animalelor nocturne sau crepusculare, persistența luminii spectrale, infernale, obscuritatea apelor terestre, paloarea ființelor omenești.

Concluziile sale (ale lui Bloom) logice, după cântărirea problemei și lăsând deschisă posibilitatea erorilor posibile?

Că nu era vorba de un copac ceresc, nici de o grotă cerească, nici de un animal ceresc, nici de un om ceresc. Că era vorba de o Utopie, neexistând nicio metodă cunoscută de la cunoscut spre necunoscut; o infinitate, transpozibilă deopotrivă ca finită presupunând apoziția presupus probabilă

a unuia sau mai multor corpuri deopotrivă de o aceeași mărime sau de mărimi diferite; o mobilitate a unor forme iluzorii imobilizate în spațiu, remobilitată în aer; un trecut care, posibil, ar fi încetat să existe ca un prezent înainte ca viitorii săi spectatori să fi intrat în existența prezentă reală.

Era el mai convins de valoarea estetică a spectacolului?

Indubitabil, ca urmare a exemplelor repetate ale poeților care în delirul extazului de se vedea legați sau în depresiunea de a se simți respinși invocau constelațiile arzătoare lor favorabile sau răceala satelitului propriei lor planete.

Accepta el ca un articol al credinței teoria influențelor astrologice asupra dezastrelor sublunare?

I se părea deopotrivă posibil de dovedit ca și de respins iar nomenclatura folosită în cartele selenografice ca fiind deopotrivă atribuibilă intuiției verificabile cât și analogiei eronate; lacul viselor, marea ploilor, golful rouăi, oceanul fecundității.

Ce afinități speciale i se păreau că există între lună și femeie?

Antichitatea ei în a preceda și a supraviețui generațiilor telurice succesive; predominanța ei nocturnă; dependența ei satelitică; reflecția ei luminară; constanța ei sub toate fazele proprii, răsărind și apunând la timpurile ei fixe, crescând și descrescând; invariabilitatea forțată a aspectului ei; răspunsul ei nedeterminat la interogațiile neafirmative; puterea ei asupra apelor efluente și refluente; puterea ei de a insufla dragostea, de a mortifica, de a investi cu frumusețe, de a provoca nebunia, de a incita și ajuta delicvența; inscrutabilitatea liniștită a chipului său; teribila ei apropiere, singuratică, dominantă, implacabilă, răspânditoare de splendoare; calitatea ei de a prevesti furtună și liniște; stimulul reprezentat de lumina, mișcarea, prezența ei; dojana pe care o reprezintă craterele, mările ei aride, tăcerea ei; splendoarea ei, când e vizibilă; atracția pe care o exercită, când e invizibilă.

Ce semn luminos vizibil a atras privirea lui Bloom, care i-a atras apoi privirea lui Stephen?

La catul al doilea, (în spate) al casei sale (a lui Bloom) lumina unei lămpi cu parafină cu abajur oblic proiectată pe ecranul unui stor cu rulou furnizat de Frank O'Hara. Manufacturier de storuri, galerii de perdele și rulouri, nr. 16, strada Aungier.

Cum a explicat el taina unei făpturi nevăzute, soția sa, Marion (Molly) Bloom, denotată de un semn luminos vizibil, o lampă?

Prin aluzii sau afirmații verbale directe și indirecte; prin afecțiune și admirație reținute; prin descrieri; prin sugestii.

Au rămas amândoi tăcuți apoi?

Tăcuți, fiecare contemplându-l pe celălalt în ambele oglinzi întrupare reciprocă a chipurilor de semeni ale lor nu a lui nici a lui.

Au rămas ambii un timp nedefinit inactivi?

La sugestia lui Stephen, la instigația lui Bloom, amândoi, întâi Stephen, apoi Bloom, în penumbră au urinat, unul alături de altul, organele lor de micțiune făcute reciproc invizibile prin circumpoziții manuale, privirile lor, întâi a lui Bloom, apoi a lui Stephen, înălțate spre umbra luminoasă și semiluminoasă proiectată în noapte.

În mod similar?

Traiectoriile urinării lor, întâi succesive, apoi simultane, erau neasemănătoare: a lui Bloom mai lungă, mai puțin sacadată, în forma incompletă a penultimei litere albateice bifurcate, el care în ultimul an de liceu (1880) fusese capabil să atingă punctul de cea mai mare altitudine în raport cu întreaga forță concurentă a instituției școlare, 210 elevi; a lui Stephen, mai înaltă, mai sibilantă, el care în ultimele ceasuri ale zilei precedente își sporise prin consumuri diuretice o presiune vezicală insistentă.

Ce probleme diferite li s-au înfățișat fiecăruia din cei doi privind organul colateral invizibil dar audibil al celuilalt?

Lui Bloom: problemele iritabilității, tumescenței, rigidității, reactivității, dimensiunii, asepsiei, pilozității; Lui Stephen: problema integrității sacerdotale a lui Isus circumcis (1 ianuarie, sărbătoarea obligației de a asculta liturghia și de a se abține de munca servilă nenecesară) și problema ridicată de întrebarea dacă prepuțul divin, inelul nupțial carnal al sfintei

Biserici romane catolice și apostolice, păstrat la Calcuta, trebuia să fie obiectul simplei hiperludii sau al latriei de gradul al patrulea acordate după alcizia acelor excrescențe divine cum ar fi părul și unghiile de la picioare.

Ce semn ceresc a fost observat simultan de amândoi?

O stea precipitată cu mare velocitate aparentă pe firmament dinspre Vega în Constelația Lirei deasupra zenitului și dincolo de grupul stelar al Părului Berenicei spre semnul zodiacal al Leului.

Cum a oferit ieșirea remanentul centripet purcezătoru-lui centrifug?

Inserând țeava unei chei masculine ruginite în gaura unei broaște feminine instabile, obținând o presiune pe inelul cheii și întorcându-i bucla de la dreapta spre stingă, extrăgând pena din lăcașul broaștei, trăgând înspre înăuntru spasmodic o poartă obsolescentă nesigură în țâțâni și revelând o deschizătură pentru intrare liberă și ieșire liberă.

Cum şi-au luat rămas bun unul de la altul, fiecare în parte?

În picioare, perpendicular pe aceeași ușă și de părți diferite ale bazei ei, liniile brațelor lor ridicate în gesturi valedictorii întâlnindu-se în orice fel de punct și formând orice fel de unghi mai mic decât suma a două unghiuri drepte.

Ce sunet însoțea unirea mâinilor lor tangente, separarea mâinilor lor (respectiv) centrifuge și centripete?

Sunetul bătăii ceasului în noapte de către dangătul clopotelor bisericii Sfântul George.

Ce ecouri ale acestui sunet au fost auzite de ambii și de fiecare în parte?

De către Stephen:

Liliata rutilantium. Turma circumdet.
Iubilantium te virginum. Chorus excipiat.

De către Bloom:

Heiho, heiho.
heiko, heiho.

Unde erau ceilalţi membri ai societăţii împreună cu care în aceeaşi zi, la chemarea aceloraşi clopote, Bloom călătorise de la Sandymount în sud şi către Glasnevin în nord?

Martin Cunningham (în pat), Jack Power (în pat), Si-mon Dedalus (în pat), Tom Kernan (în pat), TNTed Lambert (în pat), Joe Hynes (în pat), John Henry Menton (în pat), Bernard Corrigan (în pat), Patsy Dignam (în pat), Paddy Dignam (în mormânt).

Singur, ce auzea Bloom?

Dubla reverberaţie a paşilor îndepărtându-se pe pământullui Dumnezeu, dubla vibraţie a unei drâmbe plutind în aleea încărcată de ecouri.

Singur, ce simţea Bloom?

Frigul spaţiului interstelar, mii de grade sub punctul de îngheţ sau zero absolut pe scările Fahrenheit, Celsius sau Reaumur; indiciile iniţiale ale zorilor apropiaţi.

De ce anume îi aminteau dangătul clopotelor şi atingerea mâinilor şi sunetul paşilor şi înfrigurarea singuratică?

De tovarăşi acum în diferite feluri şi în diferite locuri trecuţi dintre cei vii. Percy Apjohn (căzut pe câmpul de luptă, pe râul Modder), Philip Gilligan (de ftizie, spitalul de pe strada Jervis), Matthew F. Kane (înecat în mod accidental, golful Dublin), Philip Moisel (pielită, strada Heytesbury), Michael Hart (ftizie, spitalul Mizeriocordiei), Patrick Dignam (apoplexie, Sandymount).

Ce priveliște sau ce fenomene îl îndemnau să mai rămână o clipă locului?

Dispariţia ultimelor trei stele, accentuarea zorilor, apariţia unui nou disc solar.

Mai fusese el vreodată spectator al unor asemenea fenomene?

Odată, în 1887, după o participare prelungită la jocul de societate numit şarade, acasă la Luke Doyle, Kimmage, şi aşteptase cu răbdare apariţia fenomenului diurn, aşezat pe un zid, cu privirea întoarsă spre Mizrach, răsăritul.

Îşi mai amintea el de fenomenele cu care începuse acest proces?

Un cer mai activ, un cocoș matinal undeva departe, orologii ecleziastice în diferite puncte, muzică păsărească, pașii izolați ai vreunui călător pornit devreme, difuziunea vizibilă a luminii pornind de la un corp luminos invizibil, cel dintâi mădular de aur al soarelui reînviat perceptibil jos pe linia orizontului.

A mai întârziat el acolo la fața locului?

Inspirând adânc s-a întors pe călcâie, a retraversat grădina, a reintrat în culoar, reînchizând ușa. Cu un suspin adânc și-a reluat lumânarea, a urcat din nou scările, s-a apropiat din nou de ușa camerei din față, parter, și a intrat din nou.

Ce i-a oprit dintr-o dată intrarea?

Lobul temporal drept al cavității cutiei sale craniene a intrat în contact cu un colț de lemn solid, unde, o fracțiune infinitezimală dar distinctă totuși de secundă, mai târziu, s-a localizat o senzație dureroasă ca urmare a senzației antecedente transmisă și înregistrată.

Descrieți schimbările efectuate în dispunerea mobilierului?

O sofa îmbrăcată în catifea brumărie fusese translo-cată din fața ușii spre colțul căminului aproape de steagul britanic compact înfășurat, schimbare pe care deseori avusese intenția să o efectueze (el însuși); masa cu tăblia de majolică așternută cu o fată de masă în carouri albastre și albe fusese plasată în fața ușii în locul lăsat liber de canapeaua în catifea brumărie; bufetul de lemn de nuc (care cu unul din colțurile sale proiectate în afară îi oprise temporar intrarea) fusese mutat din poziția sa de alături de ușă într-o situație mai avantajoasă dar mai primejdioasă în fața ușii; două scaune fuseseră mutate din dreapta și stânga căminului în poziția ocupată inițial de masa cu tăblie de majolică și fată de masă în carouri albastre și albe.

Descrieți-le.

Unul: un jilț scund, confortabil tapisat, cu brațe solide întinse și spetează înclinată spre spate, care respins îndărăt când fusese părăsit de ocupantul său, întorsese în sus franjurile neregulate ale unui carpet dreptunghiular și lăsa acum să se vadă pe tăblia sa amplu tapisată o deco-lorare centrală extinzându-se și atenuându-se treptat spre margini. Celălalt: un scaun zvelt, cu picioarele încrucișate din răchită curbată și lucioasă, plasat drept în fața

celuilalt, cadrul său începând de sus și până la tăblie fiind lustruit în cafeniu întunecat, tăblia fiind un cerc mai deschis la culoare de trestie albă împletită.

Ce semnificații se legau de aceste două scaune?

Semnificații de similitudine, de postură, de simbolism, de probe circumstanțiale, de mărturie dăinuitoare.

Ce ocupa locul inițial ocupat de bufet?

Un pian vertical (Cadby) cu claviatura expusă vederii, corpul său închis sprijinind o pereche de mănuși lungi galbene de doamnă și o scrumieră smaragdină conținând patru chibrituri arse, o țigaretă în parte fumată și două mucuri decolorate de țigarete, sub suportul pentru partituri sprijinind partitura în cheia de sol pentru voce și pian a piesei *Vechiul și dulcele cântec al iubirii* (cuvinte de C. Clifton Bingham, muzica de J. L. Molloy, lansat de doamna Antoanette Sterling), deschisă la ultima pagină cu indicațiile finale ad *libitum, forte,* pedală, *animato,* susținut, pedală, *ritirando,* final.

Cu ce senzații a contemplat Bloom, rotindu-și privirile, toate aceste obiecte?

Cu efort, ridicând un sfeșnic; cu durere, simțind în tâmpla sa dreaptă o tumescență consecutivă contuziei; cu atenție, fixându-și privirea pe o masă mată și pasivă și pe o alta zveltă, luminoasă, activă: cu solicitudine, aplecându-se și întorcând la loc franjurile răsturnate în sus; cu amuzament, amintindu-și de schema culorilor propusă de dr. Malachi Mulligan cuprinzând gradația verdelui; cu plăcere, repetând cuvintele și acțiunea precedentă și percepând prin diferite canale ale sensibilității lăuntrice difuzarea în consecință și concomitență, plăcută, învăluitoare a unei decolorări treptate.

Următoarele sale evoluții?

Dintr-o cutie deschisă plasată pe masa cu tăblie de majolică a extras un con mic negru, înalt de un inci, l-a plasat pe baza sa circulară pe o farfurioară mică de tablă, a plasat sfeșnicul său pe colțul din dreapta al consolei căminului, a scos din buzunarul vestei o foaie împăturită cu prospectul (ilustrat) intitulat Agendath Netaim, l-a despăturit, l-a examinat

superficial, l-a răsucit formând un cilindru subțire, l-a aprins la flacăra lumânării, l-a aplicat odată aprins pe vârful conului până când acesta din urmă a atins starea de incandescență, a plasat cilindrul în golul sfeșnicului potrivindu-i partea încă neconsumată în așa fel încât să faciliteze combustia sa totală.

Ce a urmat acestei operații?
Craterul în formă de trunchi de con din vârful acestui vulcan în miniatură a emis o dâră verticală și serpentinată de fum exalând o mireasmă aromată orientală.

Ce obiecte omotetice, altele decât sfeșnicul, se mai aflau pe consola căminului?
O penduletă de marmură de Connemara striată în vene, oprită la orele 4,46 a.m. În ziua de 21 martie 1896, dar de nuntă din partea lui Matthew Dillon; un pomuleț pitic prezentând o arborescentă glacială aflat sub un clopot de sticlă transparentă, dar de nuntă din partea lui Luke și Carolinei Doyle; o bufniță împăiată, dar de nuntă din partea consilierului municipal John Hooper.

Ce schimburi de priviri au avut loc între aceste trei obiecte și Bloom?
În oglinda cu ramă aurită de deasupra căminului spatele neornamentat al arborelui pitic privea spinarea foarte dreaptă a bufniței împăiate. În fața oglinzii, darul de nuntă al consilierului municipal John Hooper, cu privirea sa melancolică, înțeleaptă, lucitoare, nemișcată, compătimitoare îl privea pe Bloom în vreme ce Bloom cu privirea sa obscură, liniștită, profundă, nemișcată, compătimitoare privea darul de nuntă din partea lui Luke și a Carolinei Doyle.

Ce imagine compusă, asimetrică, din oglindă i-a atras apoi atenția?
Imaginea unui bărbat singuratic (ipsorelativ) mutabil (aliorelativ).

De ce singuratic (ipsorelativ)?
Frați și surori n-avea niciunul,
Și totuși tatăl lui și fiul bunicului lui erau același unul.

De ce mutabil (aliorelativ)?

Din copilărie până la maturitate el semănase cu pro-creatoarea sa maternă. De la maturitate la senilitate avea să semene tot mai mult cu creatorul său patern.

Ce impresie vizuală era comunicată de către oglindă?

Răsfrângerea optică a mai multor volume inversate impropriu aranjate și nu în ordinea literelor comune și cu titluri lucitoare situate pe cele două rafturi cu cărți din față.

Catalogați aceste cărți.

Thom, *Anuarul postai,* 1886.

Operele poetice ale lui Denis Florence M'Carthy (frunză de fag aurită ca semn de carte la pagina 5).

Operele lui Shakespeare (piele stacojiu închis, litere aurite).

Calculatorul util la dispoziția dumneavoastră (pânză cafenie).

Istoria secretă a curții lui Carol al II-lea (pânză roșie, legătură cu ornamentații).

Ghidul copilului (pânză albastră).

Când eram și noi copii de William O'Brien (pânză verde, ușor decolorată, plic ca semn de carte la pagina 217).

Cugetări din Spinoza (piele maro).

Istoria cerurilor de sir Robert Ball (pânză albastră).

Trei expediții în Madagascar de Ellis (pânză cafenie, titlul șters).

Scrisorile Stark-Munro de A. Conan-Doyle, proprietatea bibliotecii publice a orașului Dublin, strada Capelei nr. 106, împrumutată la 21 mai (ajun de Rusalii) 1904, de restituit la 4 iunie 1904, termenul depășit cu 13 zile (legătură în pânză neagră, cu etichetă cu litere și cifre arabe).

Călătorii în China de „Viator" (învelită în hârtie de împachetat cafenie, titlul cu cerneală roșie).

Filosofia Talmudului (broșată).

Viața lui Napoleon de Lockart (coperta lipsă, cu adnotări pe marginea paginilor, minimalizând victoriile, exagerând înfrângerile protagonistului).

Soli und Haben de Gustav Freytag (cartonată în negru, caractere gotice, un cupon dintr-un pachet de țigări ca semn la pagina 24).

Istoria războiului ruso-turc de Hozier (pânză cafenie, 2 volume cu etichetă lipită cu gumarabică, Biblioteca garnizoanei Governor's Parade, Gibraltar, pe coperta interioară).

Laurence Bloomfield în Irlanda de William AUingham (ediția a doua, pânză verde, cu ornament trifoi aurit, numele proprietarului precedent șters pe pagina de gardă).

Manual de astronomie, (coperta, piele cafenie, desprinsă, 5 gravuri, caractere petit vechi romane, notele autorului în josul paginei caractere nonpareil, indicațiile marginale caractere brevier, titlurile capitolelor cicero mici).

Viața ascunsă a lui Crist (cartonată în negru).

Pe urmele soarelui (pânză galbenă, pagina de titlu lipsă, titlul repetat în susul fiecărei pagini).

Forța fizică și cum s-o obținem de Eugene Sandow (pânză roșie).

Elemente de geometrie, explicate pe scurt însă limpede, scrisă în limba franceză de F. Ignat. Preluată și transpusă în limba engleză de John Harris, doctor în teologie, Londra, tipărită pentru R, Knaplock la atelierele Bishop's Head, MDCCXI, cu epistolă dedicație către vrednicul său prieten Charles Fox, gentleman, membru al parlamentului pentru burgul Southwark și având o dedicație caligrafiată în cerneală atestând faptul că această carte a fost proprietatea lui Michael Gallagher, la data de azi, a zecea zi a lunii mai 1822 și cerând persoanei care s-ar în-tâmpla să o găsească, dacă cumva cartea s-ar pierde sau rătăci, să o restituie lui Michael Gallagher, tâmplar, Dufery Gate, Enniscorthy, comitatul Wicklow, cel mai frumos loc din lume.

La ce anume reflecta el în timp ce se îndeletnicea cu reașezarea volumelor inversate în raft?

Necesitatea ordinei, a unui loc pentru orice lucru și a oricărui lucru la locul lui; faptul că femeile manifestau o deficiență în ce privește aprecierea literaturii; incongruitatea așezării unui măr într-un pahar înalt și a unei umbrele înclinate într-o oală de noapte; nesiguranța pe care ar prezenta-o încercarea de a ascunde vreun document secret în spatele, sub, sau între paginile unei cărți.

Care volum era cel mai mare ca format?

Istoria războiului ruso-turc de Hozier.

Ce cuprindea, în afară de alte date, volumul al doilea al operei în chestiune?

Numele unei bătălii decisive (uitat), frecvent amintit în conversația sa de un ofițer având acolo un rol decisiv, maiorul Brian Cooper Tweedy (acesta ținut minte).

De ce, în primul și în al doilea rând, nu a consultat el lucrarea în chestiune?

În primul rând, pentru a se exersa în mnemotehnică, în al doilea rând, pentru că, după un interval de amnezie, odată așezat la masa din centrul încăperii, pe cale de a consulta lucrarea în chestiune, și-a amintit prin mnemotehnică numele acelui angajament militar, Plevna.

Ce i-a adus mângâiere în această postură așezată?

Candoarea, nuditatea, atitudinea destinsă, liniștea, tinerețea, grația, sexul, prestanța unei statuete în picioare în centrul mesei, o imagine a lui Narcis, cumpărată la o licitație de la P. A. Wren, Promenada burlacilor, nr. 9.

Ce îi provoca iritare în postura sa așezată?

Presiunea inhibitorie a gulerului (mărimea 17) și a vestei (5 nasturi), două articole vestimentare prisosind în costumul bărbaților maturi și lipsite de elasticitate față de alterările masei prin expansiune.

Cum s-a atenuat această iritare?

Și-a transferat gulerul, care cuprindea o cravată neagră și un buton cu țâmburuș mobil, de la gât așezându-l pe masă în stânga. Și-a descheiat succesiv în direcție inversă jiletca, pantalonii, cămașa și vesta de-a lungul unei linii mediale de păr negru neregulat încâlcit extinzându-se în convergență triunghiulară pornind de la bazinul pelvic peste circumferența abdomenului și a gropiței ombilicale de-a lungul liniei mediane rahidiene până la intersecția cu a șasea vertebră pectorală, de aici protuberând în ambele părți în unghiuri drepte, și terminându-se în cercuri descrise aproximativ la puncte echidistante în dreapta și în stânga pe vârfurile proeminențelor mamare. Și-a descheiat succesiv fiecare din cei șase minus unul nasturi de bretele de la pantaloni, dispuși în perechi, dintre care una incomplet.

Ce acțiuni involuntare au urmat?

Și-a comprimat între două degete carnea circumiacentă unei cicatrici în regiunea intercostală stânga sub diafragmă rezultând dintr-o împunsătură provocată cu două săptămâni și trei zile în urmă (23 mai 1904) de către o albină. Și-a scărpinat vag cu mâna dreaptă - deși nesimțind niciun prurit - diferite puncte și suprafețe ale pielii sale în parte dezgolită, în totul supusă abluțiunilor. Și-a inserat mâna stânga în buzunarul de jos din stânga al vestonului și a extras și repus la loc o monedă de argint (1 șiling) plasată acolo (probabil) cu prilejul (17 octombrie 1903) înmormântării domnișoarei Emily Sinico, din Sydney Parade, Esplanada Sinico.

Calculați bugetul zilei de 16 iunie 1904.

Debit	*Credit*

		l	ș	p		l	ș	p
1	Rinichi de porc	0	0	3	Bani peșin	0	4	9
1	Exemplar *Freeman's Journal*	0	0	1	Comision *Freeman's Journal*	1	7	6
1	Oaie și bacșiș	0	1	6	Împrumut Stephen Dedalus	1	7	6
	Bilet tramvai	0	0	1				
1	In Memoriam Patrick Dignam	0	5	6				
2	Prăjituri Banbury	0	0	1				
1	Prânz	0	0	7				
1	Reînnoirea taxei pt. carte	0	1	0				
1	Mapă hârtie coresp. și plicuri	0	0	2				
1	Masă și bacșiș	0	2	0				
1	Mandat poștal, mărci	0	2	8				
	Bilet tramvai	0	0	1				
	Picior porc	0	0	4				
	Picior miel	0	0	3				
	Prăjitură Fry ciocolată	0	0	1				
	Pâine secară	0	0	4				
	Cafea și chiflă	0	0	4				
	Împrumut (Stephen Dedalus) recuperat	1	7	0				
	Diferența	0	17	5				
	Lire	1	19	3	Lire	2	19	3

A continuat procesul de divestimentare?

Conștient de o durere neviolentă persistentă în tălpile picioarelor și-a întins piciorul într-o parte și a observat cutele, protuberantele și modozitățile provocate de presiunea piciorului în cursul mersului repetat în diferite direcții, pe urmă, înclinându-se, a dezlegat nodurile șiretelor de la încălțăminte, a desfăcut și lărgit șiretele, a scos pentru a doua oară fiecare din cele două ghete, a detașat ciorapul drept parțial umezit prin al cărui vârf

unghia degetului mare ieșise din nou, și-a ridicat piciorul drept și, descheind o jartieră elastică de culoare purpurie, și-a scos ciorapul drept, și-a plasat laba piciorului drept astfel dezgolită pe. Marginea scaunului său, a prins între două degete și a desprins binișor partea ieșita în afară a unghiei degetului mare, a ridicat această parte desprinsă la nările sale și a inhalat mirosul de carne vie, apoi, cu o senzație de satisfacție a aruncat la o parte fragmentul de unghie desprins.

De ce cu o senzație de satisfacție?

Pentru că mirosul inhalat corespundea cu alte mirosuri inhalate ale altor fragmente de unghii, trase și desprinse de tânărul domn Bloom, elev la școala elementară a doamnei Ellis, cu răbdare, în fiecare noapte în cursul acțiunii de scurtă genuflexiune și rugăciune nocturnă și meditație ambițioasă.

În ce ambiție finală se strânseseră laolaltă în coalescență toate ambițiile concomitente și succesive de până atunci?

Nu să moștenească prin dreptul primului născut, partaj egal sau prin privilegiu de ultim născut, sau să stăpânească în perpetuitate un domeniu vast cuprinzând un număr respectabil de acri, stânjeni și coturi, unități legale de măsură agrară (valoare impozabilă 42 lire sterline) de turbărie și pășune în jurul unui conac memorial cu pavilion de paznic și alee pentru trăsuri, nici, pe de altă parte, o casă cu terasă sau o vilă semidetașată de felul celor descrise în *Rus în Urbe* sau *Qui și Sana,* ci să cumpere prin contract individual cu plata simplă o locuință cu aspect meridional sub forma unei căsuțe cu acoperiș ascuțit, cu două nivele, cu, pe acoperiș, o giruetă și un paratrăznet legat cu pământul, cu verandă acoperită de plante parazite (iederă sau vița sălbatică), cu ușă în față, verde oliv, dată cu lac de caroserie și alămurile bine lustruite, fațadă de stuc cu cornișele și streașină aurite, ridicându-se, dacă ar fi fost posibil, pe o eminență blândă de teren cu perspectivă agreabilă de la un balcon cu parapet cu stâlpi de piatră spre niște pajiști virane și nefolosibile în viitor între case și situată în mijlocul unei proprietăți de cinci sau șase acri proprietate proprie, și plasată la depărtare de cel mai apropiat drum public exact cât să-i fie vizibile luminile în timp de noapte pe deasupra și printr-un gard viu de carpen tăiat expert, și aflându-se la un punct dat la nu mai puțin de o milă statutară de periferia

metropolei, și la o distanță în timp de nu mai mult de cinci minute cu tramvaiul sau trenul (de pildă, Dundrum, sud, sau Sutton, nord, ambele localități deopotrivă atestate prin experiență ca semănând polurilor terestre având clima favorabilă pentru bolnavii de ftizie), totul deținut în virtutea dreptului de ocupație pe o durată de 999 de ani, casa și dependințele constând dintr-un salon cu ferestrele în nișe (cu două canaturi arcate) și termometru anexat, un salonaș, patru dormitoare, două camere de serviciu, bucătărie cu lespezi pe jos cu cuptor și oficiu alături, hol cu dulapuri de lenjerie în perete, și un dispozitiv de rafturi de bibliotecă din stejar afumat cuprinzând *Encyclopaeăia Britannica* și *New Century Dictionary,* panoplie cu arme vechi medievale și orientale așezate în cruciș, gong pentru anunțarea mesei de seară, lampă de alabastru, o jardinieră suspendată, aparat telefonic automat de vulcanit cu carte de telefon adiacentă, carpet Axminster lucrat de mână pe fond crem și bordură împletită, o măsuță de jocuri cu picior central și piciorușe cu gheare, cămin cu garnituri de aramă masivă și pe consolă o pendulă cronometru de bronz aurit, garantată pentru exactitate și cu bătaie de catedrală, barometru cu hartă hidrografică, fotolii confortabile și banchetă de colț, tapisate cu catifea rubinie, cu arcuri bune și adânciturі pe banchete, trei paravane japoneze cu trei panouri și scuipători {stil club, cadru de piele groasă culoarea vinului, cu luciul reînnoitei cu minimum de trudă prin folosirea oțetului și uleiului de în) și candelabru central cu ornamente de sticlă în fațete piramidale prismatice, o stinghie de lemn curbată cu un papagal dresat (cu limbajul păstrându-se în limitele decenței), hârtie de tapet încrustată cu zece șilingi duzina cu motive transversale în desene florale carmin și friză în partea de sus, scară, trei paliere continui în unghiuri drepte succesive, din lemn de stejar lustruit, treptele, contratreptele. Centrul, balustradele și parapetul, de-a lungul ei lambriuri în panele, date cu ceară camiorată, cameră de baie, cu apă caldă și rece, cadă și duș; water closet la mezanin prevăzut cu o fereastră, cu un singur panel opac oblong, dreptunghiular, scaun cu capac articulat, lampă pe etajeră, lanț și mâner de alamă, rezemători pentru brațe, taburet pentru picioare și cromolitografie artistică pe panoul interior al ușii; idem la etajul al doilea water closet simplu, apartamentele servitorilor cu dependințe separate sanitare și igienice separate pentru bucătăreasă, cameristă și ajutoare (salariul crescând în sporuri bienale automate de două lire sterline, cu un supliment anual de fidelitate și vechime de o liră sterlină și alocație

de pensie (bazată pe sistemul vârstei de 65 de ani) după 30 de ani de serviciu), camera servitorilor, spălătorie, cămară, cameră frigorifică, oficii externe, dependințe, pivniță de cărbuni și lemne și de vinuri (de tipul spumos și nespumos) pentru oaspeții de seamă, dacă sunt invitați la masa de seară (ținută obligatorie), luminată peste tot cu gaz de hidrocarbon.

Ce atracții suplimentare ar mai fi putut conține un asemenea domeniu?
Ca anexă, un teren de tenis și jocuri cu mingea, o pepinieră, o seră acoperită cu sticlă cuprinzând plante tropicale, dotată cu cele mai frumoase produse botanice, o grădină japoneză cu țâșnitoare arteziană, stupi amenajați după cele mai umane principii, straturi de flori ovale plasate în peluze dreptunghiulare de iarbă și plantate cu elipse excentrice de tulipe stacojii și arămii, scile albastre, șofran, poliante, garoafe englezești, lăcrămioare, crini (bulbii fiind puși la dispoziție de către firma sir James W. Mackey și compania), vânzare an gros și cu amănuntul, prăvălie de semințe și bulbi, agent pentru produse și îngrășăminte chimice, strada Sackville nr. 23), o livadă, grădină de legume și viță de vie protejate împotriva intrușilor nelegitimi prin îngrădituri de zid cu sticlă pisată deasupra, o magazie cu lacăt pentru diferitele unelte în inventar.

Cum ar fi?
Curse cu arc, glastre, undițe, secure, balanță romană, tocilă, roabă, scară cu prelungitoare, greblă cu zece dinți, furcă de fân, trident, cârlige, bidinea, sapă și așa mai departe.

Ce îmbunătățiri ar mai fi putut fi introduse pe parcurs?
Un coteț pentru iepuri și unul pentru păsări, un porumbar, o seră botanică, două hamacuri (de domn și de doamnă), un cadran solar umbrit și apărat de tufișuri de laur sau liliac, un clopoțel de grădină japonez armonizat cu sunet exotic fixat pe stâlpul lateral din stânga al porții, un amplu butoi cisternă, o mașină de tuns iarba cu cutie și mecanism de evacuare lateral, o lancie de stropit cu furtun hidraulic.

Ce mijloace de transport ar fi fost dezirabile?
Spre oraș, legături frecvente de tren sau tramvai de la stațiile lor respective intermediare sau terminale. Spre regiunile rurale, velocipede, o bicicletă fără lanțuri, cu roți libere ou coșuleț lateral atașat, sau un vehicul

de tracțiune, un măgar cu cărioară sau o trăsurică cochetă cu un cal trăpaș rezistent, verificat, puternic, (murg castrat cu talia 14).

Care ar fi putut fi numele acestei rezidențe existente sau posibile?
Bloom Cottage, Saint Leopold’s, Flowerville.

Și-l putea imagina Bloom din strada Eccles nr. 7 pe Bloom din Flowerville?
În vestminte comode de lână cu șapcă Han îs de tweed prețul 8 șilingi și 6 pence, și cizme practice de grădină cu elastic, înarmat cu o stropitoare, plantând un șir frumos aliniat de pini tineri, udând, curățând de crengi moarte, proptind în araci, semănând gazon, împingând o roabă plină cu buruieni și fără oboseală excesivă la apusul soarelui într-un aer înmiresmat de mirosul finului proaspăt cosit, ameliorând solul, sporind înțelepciunea, dobândind longevitate, atingând o vârstă patriarhală.

Ce program de preocupări intelectuale ar fi fost posibil în același timp?
Realizarea unor instantanee fotografice, studiul comparativ al religiilor, al folclorului, cu privire la diferite practici amoroase și superstițioase, contemplarea constelațiilor celeste.

Ce ocupații recreative mai puțin pretențioase?
În aer liber, grădinărit și munca câmpului, ciclismul pe teren plat pe șosele asfaltate, ascensiunea unor coline de înălțime moderată, natația în apă curgătoare în locuri sigure și canotajul fără efort în râuri pe porțiuni oferind toate garanțiile de securitate sau într-o luntre echilibrată sau ambarcațiune ușoară cu ancoră pe porțiuni fără vârtejuri sau cataracte (în perioada estivală), deambulații vesperale sau circumprocesiuni ecvestre cu inspectarea unor peisaje sterile și cu adaosul contrastant al fumului de la focul de turbă ridicându-se plăcut de la locuințele semenilor (perioada hibernală) în interior, discuțiile în adăpostul confortabil, călduros, pe marginea unor probleme cu caracter istoric sau criminal încă nerezolvate; lectura unor capodopere exotice erotice neexpurgate; lucrări de tâmplărie casnică cu ajutorul unei truse cu unelte cuprinzând ciocan, clește, cuie, șurubelnițe, șuruburi, burghiuri, patente vătrai.

Ar fi fost el în măsură să ajungă un gentleman fermier dispunând de produse agricole și de șeptel?

Nu ar fi fost imposibil, dispunând de una sau două vaci de muls, o pajiște îngrădită și inventarul necesar de unelte agricole, de pildă un putinei de smântână, o decorticatoare și strivitoare de napi etc.

Care ar fi fost funcțiile sale civice și statutul său social în rândul familiilor de fermieri și al nobilimii rurale?

Urmând succesiv gradele ascendente ale ordinei ierarhice, cel de grădinar, muncitor agricol, cultivator, crescător de vite, și la zenitul carierei sale de magistrat local, sau judecător de pace, cu însemne și blazon familial și o deviză clasică corespunzătoare *(Semper paratus),* înregistrat cum se cuvine în anuarul regal (Bloom, Leopold, membru al parlamentului, consilier privat, cavaler al ordinului sfântul Patrick, doctor în litere, honoris causa, Bloomville, Dundrum) și menționat la rubricile de informații mondene (Domnul și Doamna Leopold Bloom au părăsit Kingstown îndreptându-se spre Anglia).

Ce linie de conduită își trasa pentru sine însuși într-o asemenea calitate?

O linie situată între o clemență necorespunzătoare și o rigoare excesivă; posibilitatea, într-o societate eterogenă împărțită arbitrar în clase, și neîncetat modificându-se în termenii unei inegalități sociale mai mult sau mai puțin pronunțate, de a distribui dreptatea necontestată omogenă lipsită de prejudecăți, temperată de circumstanțe atenuante înțelese în limitele cele mai largi cu putință dar aplicabilă până la ultima centimă, inclusiv confiscarea proprietăților funciare, bunuri mobile și mobile, în folosul coroanei. Loial față de cea mai înaltă autoritate constituită în stat, însuflețit de respect și dragoste înnăscută față de dreptate, țelurile sale ar fi fost stricta menținere a ordinei publice, reprimarea a numeroase abuzuri chiar dacă nu a tuturor simultan (fiecare măsură de reformă sau concesie constituind o soluție preliminară integrabilă la modul fluid în soluția finala), apărarea literei legii (drept comun, legislație parlamentară, drept comercial) împotriva tuturor încălcărilor prin complicitate sau a celor acționând în contravenție cu regulamentele și ordonanțele în vigoare, împotriva tuturor celor care încearcă (prin nerespectarea legii sau alte delicte meschine de felul acesta) să resusciteze drepturile feudale, perimate prin desuetudine, împotriva tuturor celor care prin discursuri bombastice

instigă la persecuții internaționale, împotriva tuturor agresorilor meschini ai bunei înțelegeri domestice, a tuturor violatorilor recalcitranți ai liniștii și păcii interne.

Dovediți că el îndrăgise dreptatea încă din fragedă tinerețe.

Față de junele Percy Apjohn, în liceu, își mărturisise lipsa de credință în doctrina bisericii (protestante) irlandeze (la care tatăl său, Rudolf Virag, mai târziu Rudolph Bicorn, fusese convertit de la credința și comunitatea israelită în 1865 de către Societatea pentru promovarea creștinismului printre evrei) mai târziu abjurată de el în favoarea catolicismului de rit roman în epoca și în vederea căsătoriei sale în 1888. Pe vremea unei prietenii de tinerețe cu Daniel Magrane și Francis Wade (încheiată cu emigrarea prematură a primului), în 1882 susținuse în timpul unei plimbări nocturne teoria politică a expansiunii coloniale (adică în Canada) și teoriile evoluționiste ale lui Charles Darwin, expuse în *Originea omului* și *Originea speciilor*. În 1885 își exprimase public adeziunea la programul național economic și colectiv promovat de James Fintan Lalor, John Fisher Murray, John Mitchel, J.F.X. O'Brien și alții, politica agrară a lui Michael Davitt, mișcarea constituțională a lui Charles Stewart Parnell (deputat de Cork City), programul de pace, economii și reforme al lui William Ewart Gladstone (deputat de Midlothian, N.B.) și, în sprijinul convingerilor sale politice, se cățărase pe o poziție sigură în ramificațiile unui copac pe șoseaua Northumberland, pentru a asista la intrarea (la 2 februarie 1888) în capitală a unei demonstrații sub forma unei procesiuni cu torțe a 20 000 de manifestanți reprezentând 120 de corporații sindicale, purtând 2 000 de torțe și escortându-l pe marchizul de Ripon și pe John Morley.

Cât și cum își propunea să plătească pentru o asemenea reședință rurală?

Potrivit prospectelor lansate de Societatea amicală de locuințe străină, naționalizată, aclimatizată, industrioasă, subvenționată de stat (constituită legal în 1884), un maximum de 60 de lire pe an, reprezentând ⅙ din venitul garantat, derivat din rente de prima categorie, reprezentând la 5% dobânda simplă pentru un capital de 1 200 de lire (prețul de cumpărare amortizabil în 20 de ani) dintre care va plătibil la achiziție și restul sub forma unor rate anuale, adică 800 de lire plus 2½% dobândă la aceeași, plătibilă trimestrial în rate anuale egale până la stingerea prin amortizare a împrumutului

avansat pentru cumpărare, în decursul unei perioade de 20 de ani, ridicându-se la o rată anuală de 64 lire, chiria imobilului inclusă, titlurile de proprietate rămânând în posesiunea creditorului sau creditorilor cu o clauză de dispensă prevăzând vânzarea forțată, reintrarea în posesiune și despăgubire reciprocă în eventualitatea carenței prelungite de plată la termenele fixate, în toate celelalte cazuri domeniul urmând să devină proprietatea chiriașului ocupant la expirarea numărului de ani stipulat.

Ce mijloace rapide dar nesigure de obținere a opulenței ar fi putut facilita achiziționarea imediată?

Un post particular de recepție pe sistemul de telegrafie fără fir care să transmită prin sistemul de linii și puncte rezultatul unei probe naționale de handicap ecvin (trap sau galop) de una sau mai multe mile și fracții câștigată de un outsider la cota de 50 contra 1 la ora 3 și 8 minute p.m. La Ascot (ora Greenwich), mesajul fiind recepționat în timp util pentru pariu la Dublin la orele 2,59 p.m. (ora Dunsink). Descoperirea neașteptată a unui obiect de valoare monetară mare (piatră prețioasă, timbre poștale adezive sau imprimate de mare valoare, 7 șilingi, mov, neperforate, Hamburg, 1886; 4 pence, roz, hârtie albastră, dantelată, ștampilată, Marea Britanie, 1855; 1 franc, bălțat, dantelat, supraimprimat: în diagonală, Luxemburg, 1878), a unui inel dinastic antic, relicvă unică, aflat într-un receptacol neobișnuit sau obținut prin mijloace neobișnuite: din aer (scăpat de un vultur în zbor), prin foc (printre resturile carbonizate ale unui edificiu incendiat), din mare (printre resturile, rămășițele, epavele, gunoaiele depuse de flux pe țărm), pe pământ (în gușa unei păsări comestibile). O donație din partea unui prizonier spaniol a unei comori de undeva departe alcătuită din obiecte de valoare, monede sau lingouri încredințată cu o sută de ani în urmă unei corporații bancare solvabile cu o dobândă compusă de 5% și reprezentând valoarea totală de 5 000 000 £ (cinci milioane lire sterline). Un contract încheiat cu un contractant neatent nechibzuit pentru livrarea în 32 de expediții a unei mărfi oarecare și prevăzând cu plata în bani lichizi la fiecare expediție pornind de la suma inițială de ¼ penny și sporită constant în proporție geometrică de 2 (¼ penny, ½ penny, 1 p. 2 p. 4 p, 8 p., și 4 p. 2ș. 8p., și tot așa până la termenul al 32-lea. Un plan dinainte pregătit bazat pe studierea legilor probabilității de spargerea băncii la cazinoul din Monte

Carlo. O soluție a problemei multiseculare a cvadraturii cercului, premiu oferit de guvern în valoare de 1 milion lire sterline.

Ar fi putut el realiza o avere importantă prin anumite eforturi în domeniul industriei?

Repunerea în valoare a unor părți dintr-o vastă suprafață de teren nisipos, așa cum era propusă prin prospectele Agendath Netaim, Bleibtreustrasse, Berlin, W. 15, prin valorificarea unor plantații de portocali și bostănării și prin reîmpădurire. Folosirea deșeurilor de hârtie, a pieilor rozătoarelor de haznale, a excrementelor umane care posedă proprietăți chimice, ținând seama de producție enormă a primelor, de numărul uriaș al celor din a doua categorie și de cantitatea imensă a celor din cea de a treia categorie, fiecare ființă omenească normală cu activitate și apetituri medii producând anual, excluzându-se produsele secundare lichide, o greutate totală de 36 kilograme 320 grame (la un regim mixt vegetariano-carnivor) de înmulțit cu 4 386 035, populația totală a Irlandei la recensământul din 1901.

Existau și alte planuri de o mai vastă anvergură?

Un plan, urmând să fie formulat și supus spre aprobare comisiei portuare pentru exploatarea cărbunelui alb (energia hidraulică) obținută prin instalațiile hidroelectrice cu flux continuu la bancurile din Dublin sau la căderile de apă de la Poulaphouca sau Powerscourt sau la bazinele de colectare la principalele cursuri de apă pentru producerea în condiții economice a unei cantități de 500 000 cai putere electricitate. Un plan prevăzând înconjurarea cu diguri a deltei peninsulare de la North Bull la Dollymount și pentru construirea pe această suprafață a unor terenuri de golf și de tir, a unei esplanade asfaltate, cu cazinouri, cabine de baie, galerii de tir, hoteluri, pensiuni, săli de lectură, stabilimente pentru băi mixte. Un plan pentru constituirea unui serviciu de carete trase de câini și de capre pentru livrarea laptelui devreme dimineața. Un proiect pentru dezvoltarea traficului turistic în Irlanda în și în jurul orașului Dublin cu ajutorul unor ambarcațiuni riverane propulsate cu benzină, asigurând serviciul fluvial între Podul Island și Ringsend, șalupe cu bănci, căi ferate înguste locale și vase de vacanță pentru navigație de-a lungul coastei (10 șilingi de persoană pe zi, ghidul trilingual inclusiv). Un plan privind renașterea traficului de bunuri și de pasageri pe cursurile de apă irlandeze, atunci când vor fi

curățate de ierburi marine. Un plan pentru legarea prin tramcaruri a târgului de vite (șoseaua North Circular și strada Prusia) cu cheiurile (strada Sheriff jos și Meterezelor Est), paralelă cu calea ferată de joncțiune care deservește (în conjuncție cu calea ferată Great Southern și Western) târgul de vite, gara Liffey și gara terminus a liniei ferate Midiand Grand Western, North Wall 43-45, până la stațiile terminus sau gările locale din Dublin ale companiilor Great Central Railway, Midiand Railway of England, City of Dublin Steam Packet Company, Lancashire Yorkshire Railway Company, Dublin and Glasgow Steam Packet Company, Glasgow Dublin and Londonderry Steam Packet Company (linia Laird), British and Irish Steam Packet Company, Dublin and Morecamb Steamers, London and North Western Railway Company, Dublin Port and Docks Board Landing Sheds și gărilor de tranzit de la Palgrave, Murphy and Company, ale armatorilor, agenților companiilor de transport maritim din regiunea Mediteranei, Spania, Portugalia, Franța, Belgia și Olanda și pentru transportul animal și a celor suplimentare operate de Compania unită a tramvaielor Dublin, urmând ca cheltuielile să fie acoperite din taxele percepute de la crescătorii de vite.

Care ar fi fost protaza pentru ca realizarea unor asemenea planuri să devină o apodoză naturală și necesară?

Dată fiind o garanție echivalentă cu suma căutată, sprijinul, prin act de donație și titluri de transfer în timpul vieții donatorului sau prin drepturi de moștenire după stingerea fără dureri din viață a donatorului, din partea unor eminenți financiari (Blum Pașa, Rotschild, Guggenheim, Hirsch, Montefiore, Morgan, Rockefeller), posesori ai unor averi de ordinul milioanelor, acumulate în cursul unei vieți încununate de succese, și adăugind capitalului simțul oportunității, lucrul cerut ar fi fost ca și realizat.

Ce eventualitate l-ar fi putut face să nu mai depindă de o avere astfel dobândită?

Descoperirea independent de aceste condiții a unei vene aurifere cu o cantitate inepuizabilă de minereu.

Din ce motive anume medita el la planuri de o realizare atât de dificilă?

Era una din axiomele sale că meditații similare sau punerea automată în relație cu sine însuși a unei narațiuni privindu-l pe el însuși sau

rememorarea calmă a trecutului exercitată de obicei înainte de a se retrage pentru odihna nocturnă îi atenua starea de oboseală și îi producea ca rezultat un somn sănătos reînnoindu-i vitalitatea.

Justificările sale.

Din experiența sa de cercetător în științele fizice învățase că din cei 70 de ani ai vieții omenești complete, cel puțin două șeptimi, adică 20 de ani, se consumau în somn. Ca filosof, el știa că la încheierea oricărei perioade de viața sortită omului, doar o parte infinitezimală din dorințele unei persoane s-au îndeplinit. Ca adept al științelor fiziologice el credea în posibilitatea de a concilia pe cale artificială influențele malevolente acționând mai ales în timpul somnolenței.

De ce se temea el?

De posibilitatea de a săvârși un omicid sau un suicid în timpul somnului ca urmare a unei aberații a luminii rațiunii, această facultate incomensurabilă și categorică a inteligenței situată în circumvoluțiile cerebrale.

Care erau de obicei reflecțiile sale conclusive?

Crearea unei singure și unice reclame publicitare care să-i facă pe trecători să se oprească uimiți, o noutate absolută în materie de afișe, din care să fie excluse orice adaosuri străine de subiectul în chestiune, redusă la cei mai simpli și eficienți termeni, și care să nu depășească în lungime timpul unei priviri întâmplătoare și care să fie compatibilă cu ritmul accelerat al modului de viață modern.

Ce conținea primul sertar descuiat?

Un caiet dictando, proprietatea lui Milly (Millicent) Bloom, din care anumite pagini prezentau desene geometrice purtând inscripția *Papii,* înfățișând un cap mare globular cu 5 fire de păr zburlite, 2 ochi în profil, trunchiul văzut din față cu 3 nasturi mari, 1 picior triunghiular; 2 fotografii decolorate vechi ale reginei Alexandra a Angliei și a lui Maud Branscombe, actriță și frumusețe recunoscută; o ilustrată cu felicitări de Crăciun, având o reprezentare pictografică a unei plante parazit, legenda *Mispah* și data Crăciun 1892, numele expeditorilor, de la domnul și doamna M. Comerford, versurile: *De Crăciun acum să-ți fie Pace, liniște și bucurie;* o

bucată de ceară de sigiliu roșie În parte lichefiată, obținută de la magazinul general al domnilor Hely și Co., strada Doamnei 89, 90, 91; o cutie conținând resturile dintr-un carton mare de penițe „J", obținute de la raionul de mărunțișuri de la același magazin; o clepsidră veche, care se rostogolea în sertar conținând nisip care se rostogolea înăuntru; un pronostic sigilat (niciodată desfăcut) scris de Leopold Bloom în 1886 cu privire la consecințele intrării în vigoare a legii pentru Administrarea Internă a lui William Ewart Gladstone (niciodată intrată în vigoare); un loz la loteria de la Bazarul de binefacere S. Kevin, și având numărul 2 004, prețul 6 pence, 100 de premii; o scrisoare de la un copil, datată cu 1 mic luni, cu următorul cuprins; p mare Papii, virgulă c mare Ce mai faci semn de întrebare e mare Eu sunt foarte bine punct paragraf nou semnătură cu parafă m mare Milly fără punct; o broșa camee, proprietatea lui Ellen Bloom (născută Higgins), decedată, 3 scrisori dactilografiate adresate lui Henry Flower, oficiul poștal Westland Row, post restant, adresant Martha Clifford, oficiul poștal Dolphin's Barn, post restant; numele și adresa ex-pveditoarei celor trei scrisori transcrise într-un alfabet bustrofedontic într-o criptogamă cvadrilineară alfabetică punctată (vocalele suprimate) N. IGS / WI. UU. OX / W. OKS. MH/Y. IM; o tăietură de ziar dintr-o publicație periodică săptămânală englezească *Modern Society,* cu privire la pedepsele corporale în internatele de fete; o panglică purpurie care împodobise un ou de Paște în anul 1899; două prezervative de cauciuc parțial desfăcute având și piese de rezervă, cumpărate prin comandă poștală de la căsuța poștală Charing Cross, 32, oficiul poștal Charing Cross, Londra, S.C.l; o mapă de corespondență cu o duzină de plicuri crem și hârtie de scrisori vag liniată, cu filigran, din care lipseau trei; câteva monede austro-ungare strânse pe categorii; 2 bilete la Loteria regală și autorizată ungară; o lupă cu mică putere de mărire; două fotografii erotice reprezentând a) un coit bucal între o señorita goală (prezentată din spate, poziție superioară) și torero nud (prezentat din față, poziție inferioară); b) un viol anal de către un cleric mascul (complet îmbrăcat, ochii coborâți) a unei călugărițe femelă (parțial îmbrăcată, ochi înălțați), cumpărate prin comandă poștală de la căsuța poștală 32, oficiul poștal Charing Cross, Londra W.C.; o tăietură de ziar cuprinzând sfaturi pentru restaurarea ghetelor vechi; un timbru poștal de 1 penny, cu lipici, din timpul domniei reginei Victoria; o fișă cu datele măsurabile ale lui Leopold Bloom completată înainte de, în timpul și după

o perioadă de 2 luni consecutive de exerciții cu extensoarele gimnastice Whiteley (bărbați, 15 șilingi, atleți, 20 șilingi) adică, torace 71 cm și 73 cm, biceps 22,8 cm., 25,4 cm., antebrațe, 21,6 cm. Și 22,8 cm, coapsă 25,4 cm. Și 30,6 cm., pulpă 28 cm., și 30,6 cm. Un prospect provenind de la firma Faceminuni, cel mai eficient remediu din lume pentru afecțiuni ale rectului, expediat direct de Faceminuni și Co., Coventry House, South Place, Londra, E.C. Adresat doamnei L. Bloom cu o scurtă notă însoțitoare începând astfel: Stimată Doamnă.

Citați textual termenii în care sus-zisul prospect recomanda virtuțile acestui remediu taumaturgie.

Vindecă și alină în timpul somnului, în cazul tulburărilor la eliminarea gazelor, ajută natura într-un mod cu totul miraculos, asigurând o ușurare imediată în evacuarea gazelor, păstrând curățenia și igiena părților anatomice respective și libertatea funcțiunilor naturale, o primă livrare în valoare de 7 șilingi și 6 pence face un om nou din dvs. Și viața meritând din nou să fie trăită. Doamnele în special constată că produsul Faceminuni este deosebit de eficient, constituind o surpriză plăcută ca atunci când se bucură de efectele încântătoare ale apei. De izvor răcoroasă sorbită într-o zi călduroasă de vară. Recomandați doamnelor și domnilor prietenii dvs. Acest produs ale cărui binefaceri le veți simți toată viața. Introduceți capătul lung rotunjit. Faceminuni.

Erau anexate recomandări?

Numeroase. De la un pastor, un ofițer în marina britanică, un binecunoscut scriitor, un om de afaceri, o infirmieră de spital, o doamnă, o mamă cu cinci copii, un cerșetor distrat.

Care erau cuvintele de la urmă ale acestei recomandări de la urmă din partea cerșetorului distrat?

Ce păcat că guvernul nu a dotat pe băieții noștri cu astfel de faceminuni în timpul campaniei din Africa de Sud! Ce ușurare ar fi fost pentru ei!

Ce obiect a adăugat Bloom acestei colecții de obiecte?

O a patra scrisoare dactilografiată primită de Henry Flower (să luăm HF ca fiind LB) de la Marha Clifford (identificați-o pe MB).

Ce reflecții plăcute însoțeau această acțiune?

Reflecția că, în afară de scrisoarea în chestiune, chipul, silueta și prestanța sa magnetică fuseseră favorabil primite în cursul zilei precedente de către o casnică (d-na Josephine Been născută Josie Powell), o infirmieră, d-na Callan (numele de botez necunoscut), o fată, Gertrude (Gerty, numele de familie necunoscut).

Ce posibilitate părea să se sugereze?

Posibilitatea exercitării forței virile de fascinație în viitorul cel mai apropiat după colațiune costisitoare aleasă într-un apartament rezervat în compania unei curtezane elegante, de mare frumusețe trupească, moderat mercenară, cu o cultură variată, de familie bună.

Ce conținea sertarul al doilea?

Documente; certificatul de naștere al lui Leopold Paula Bloom, o poliță de asigurare pe viață în valoare de 500 £ eliberată de Societatea de asigurări a văduvelor scoțiene, pe numele Milicent (Milly) Bloom, valabilă după 25 de ani ca poliță cu dobândă în valoare de 430, 462,10,0, și 500 £ în 60 de ani sau în caz de deces, 65 de ani sau deces și caz de deces, respectivi sau cu poliță cu dobândă (plătibilă imediat) în valoare de 299,10,0 împreună cu o plată peșin de 133,10,0 la alegere; o fișă de cont eliberată de Banca Ulster, filiala College Green, atestând un cont ridicându-se la sfârșitul semestrului încheiat la 31 decembrie 1903 de 18,14,6 (optsprezece lire, paisprezece șilingi și șase pence, sterline), în favoarea deponentului, valoare netă; certificatul de proprietate a unor rente în valoare de 900 £ Canadian 4% (înregistrate) din fondul guvernamental fond de stat, (dispensate de timbru): certificate eliberate de comitetul cimitirelor catolice (Glasnevin), cu privire la achiziționarea unui loc de veci: o tăietură dintr-un ziar local privind schimbare de nume prin act simplu.

Citați termenii textuali ai acestui anunț.

Eu, Rudolph Virag, în prezent domiciliat în strada Clansbrassil, nr. 52, Dublin, cu domiciliul anterior în Szombathely, în regatul Ungariei, declar prin prezenta că înțeleg ca de acum înainte să fiu cunoscut în toate prilejurile și în orice moment al existenței mele sub numele de Rudolph Bloom pe care mi l-am asumat în mod liber.

Ce alte obiecte legate de Rudolph Bloom (născut Virag) se mai aflau în sertarul al doilea?

Un dagherotip destul de șters reprezentându-l pe RV și tatăl său LV, executat în anul 1852 în atelierul de portrete al vărului lor (de gradul respectiv 1 și 2), Ștefan Virag din Székesfehérvár, Ungaria. O carte veche Hagadah în care o pereche de ochelari cu rame de baga și lentile convexe inserate marcau pagina cu rugăciunea de mulțumire din rugăciunile rituale pentru Pessach (Paști); o ilustrată reprezentând Hotel Queen, Ennis, proprietar Rudolph Bloom; un plic adresat *Dragului meu fiu, Leopold.*

Ce fragmente de fraze au evocat lectura acestor patru cuvinte integrale?

Mâine o săptămână de când am primit… n-are rost Leopold să mai… cu scumpa ta mamă… nu mai e pentru ce să suport… pentru ea… pentru mine totul e fără… fii bun cu Athos, Leopold… dragul meu copil… totdeauna… de mine… *das Herz… Gott… dein…*

Ce amintiri despre o ființă omenească suferind de melancolie progresivă au evocat aceste obiecte în mintea lui Bloom?

Un bătrân, văduv, cu părul nepieptănat, în pat, cu capul acoperit, oftând; un câine infirm, Athos; aconit, la care se recurgea în doze crescânde în grame și cu scrupule ca un paliativ față de crize recrudescente de nevralgie; chipul încremenit în moarte al unui septuagenar sinucigaș prin otravă.

De ce resimțea Binom un simțământ de remușcare?

Deoarece, cu o nerăbdare nematură tratase cu lipsă de respect anumite credințe și practici religioase.

Cum ar fi?

Interdicția de a mânca carne și lapte la o aceeași masă, congregarea hebdomadară a unor foști compatrioți, foști coreligionari distrați și lipsiți de coordonare în manifestările lor, cu înclinații practice și mercantile exagerate; circumciziunea copiilor de parte bărbătească; caracterul supranatural al scripturilor iudaice; caracterul inefabil al tetragramaronului; sanctitatea zilei de sabbath.

Cum îi apăreau acum aceste credințe și practici religioase?

Nu mai raționale decât i se păruseră atunci, nu mai puțin raționale decât îi apăreau acum alte credințe și practici.

Ce primă amintire păstra el despre Rudolph Bloom (acum decedat)?

Rudolph Bloom (decedat) povestind fiului său Leopold Bloom (în vârstă de 6 ani) despre un sistem retrospectiv de migrări și stabilire în și între Dublin, Londra, Florența, Milano… Viena, Budapesta, Szembatholy, însoțind povestirea cu expresii de satisfacție (bunicul său o văzuse pe Maria Theresa, împărăteasa Austriei, regina Ungariei), sfaturi comerciale (odată ce ai avut grijă de mărunțiș, banii cei mari au ei singuri grijă de ei), Leopold Bloom (în vârstă de 6 ani) însoțind aceste narațiuni cu consultări constante ale unei hărți geografice a Europei (politică) și cu sugestii privind instituirea unor sucursale comerciale în diferitele centre menționate.

A șters timpul, deopotrivă, dar de maniere diferite, amintirea acestor migrații în mințile povestitorului și ascultătorului?

În ce-l privește pe povestitor, prin scurgerea anilor și ca urmare a folosirii unor preparate narcotice toxice; în ce-i privește pe ascultător, ca urmare a acțiunii diferitelor moduri de divertisment asupra unor experiențe pe care nu le trăise personal.

Ce idiosincrasii ale naratorului puteau fi citate ca fiind rezultate concomitente ale amneziei?

Uneori se așeza la masă și mânca fără a-și scoate în prealabil pălăria de pe cap. Uneori sorbea cu aviditate zeama de jeleu de agrișe cu frișca din farfuria sa înclinată spre gură. Uneori se ștergea pe buze de resturile de mâncare folosind un plic deschis sau alte fragmente de hârtie accesibile în momentul respectiv.

Care erau cele două mai frecvente fenomene de senilitate vizibile în cazul lui?

Calculul monezilor prin palpare digitală în felul caracteristic miopilor, eructația consecutivă saturației cu alimente.

Ce obiect îi oferea o consolare parțială pentru aceste reminiscențe dureroase?

Polița de asigurare dotală, fișa de cont bancară, certificatul de proprietate asupra acțiunilor.

Reduceți-l pe Bloom, prin multiplicarea mixtă a întorsăturilor nefavorabile ale evenimentelor de care aceste puncte de sprijin îl protejau, și prin eliminarea tuturor valorilor pozitive la o cantitate neglijabilă, negativă, irațională, ireală.

Succesiv. În ordinea descrescătoare a unei scări de paupertate și sclavie: Sărăcie; cea de negustor ambulant de ornamente de sticlă, de perceptor pentru recuperarea unor creanțe compromise sau îndoielnice, colector pentru taxe și impozite pentru săraci și taxe asociate. Starea de mendicitate: starea de falit fraudulos, dispunând de resurse neglijabile, în măsură să plătească lș și 4p pentru o liră; de om sandwich, de distribuitor de afișe și prospecte, de vagabond nocturn, de sicofant încercând să se insinueze pe sub pielea semenilor, de marinar infirm, de tânăr orb, de ajutor de portărel în stare de senilitate avansată, de intrus care strică cheful, de linge-blide, de fraier, de bun-de-râsul-lumii stând pe bancă într-un parc public sub o umbrelă spartă aruncată de alții. Starea de destituție: pensionar al căminului de bătrâni (Spitalul regal) Kilmainham, pensionar internat în spitalul Simpson pentru bărbați lipsiți de mijloace dar respectabili permanent incapacități de gută sau de pierderea vederii. Punctul cel mai de jos al mizeriei: pauper bătrân paralizat, privat de toate drepturile, ducându-și zilele în sarcina statului, muribund, cu mințile pierdute.

Și ce umilințe însoțind aceste situații?

Indiferența ostilă a unor femei altădată manifestând amabilitate, disprețul bărbaților musculoși, acceptarea unor firimituri de pâine, ignorarea simulată din partea unor cunoștințe întâmplătoare, lătrăturile unor câini vagabonzi fără zgardă și fără autorizație, receptarea violentă a unor proiectile sub formă de produse vegetale în stare de descompunere țintite spre el de copii necunoscuți, proiectile de mică, nulă sau mai puțin decât nulă valoare.

Prin ce anume ar fi putut fi evitată o asemenea situație?

Prin deces (schimbare a stării), prin plecare (schimbare a locului).

Care din două, de preferință?

Cea de a doua alternativă, pe linia unei minime rezistențe.

Ce considerente făceau această alternativă nu cu totul indezirabilă?

Starea de coabitare constantă opunându-se unei toleranțe reciproce a defectelor personale. Obișnuința crescând cultivată a unor achiziții independente. Necesitatea de a contracara prin etape de sejur nepermanente permanența unei opriri.

Ce considerente făceau ca această alternativă să nu fie irațională?

Părțile interesate, unindu-se, crescuseră și se înmulțiseră, lucru care odată făcut și progenitura produsă și îngrijită până la maturitate, părțile, dacă acum ar fi fost despărțite, ar fi fost silite să se reunească pentru a crește și a se înmulți, ceea ce ar fi fost absurd, să formeze prin reuniune cuplul originar alcătuit din părți apte de uniune, ceea ce era imposibil.

Ce considerente făceau această alternativă dezirabilă?

Caracterul atractiv al anumitor localități din Irlanda și străinătate, așa cum erau reprezentate în hărțile generale geografice cu formulă policromă sau prin hărțile generale militare cu ajutorul scărilor și hașurărilor.

În Irlanda?

Falezele de la Moher, landele bătute de vânturi de la Connemara, lacul Neagh cu orașul său scufundat pietrificat, Drumul Uriașilor, Fortul Camden și Fortul Carlisle, Valea de Aur de la Tipperary, insulele Aran, pășunile de la Royal Meath, ulmul lui Brigid de la Kildare, șantierele Queen's Island din Belfast, Saltul Somonilor, lacurile de la Kilarney.

În străinătate?

Ceylonul (cu plantațiile de mirodenii furnizând ceai lui Thomas Kernan, agent pentru Pulbrook, Robertson and Co, aleea Mincing, nr. 2, Londra E.C., strada Dame, nr. 5, Dublin), Ierusalim, orașul sfânt (cu moscheea lui Ornar și poarta Damascului, țintă a aspirațiilor), strâmtorile Gibraltar (incomparabilul loc natal al lui Marion Tweedy), Partenonul (conținând statui, divinități grecești nude), piața monetară din Wall Street (care controla finanțele internaționale), Piaza de Tores la La Linea, Spania (unde O'Hara din regimentul Camerons ucisese taurul), Niagara (peste care nicio ființă omenească nu a putut trece cu impunitate), țara Eschimoșilor (mâncători de săpun), țara interzisă a Tibetului (din care niciun călător nu se mai întoarce), golful Neapolelui (pe care să-l vezi înseamnă să mori), Marea Moartă.

Sub călăuzirea cui, urmând ce semne?

Pe mare, către septentrion, noaptea, după steaua polară, situată la punctul de intersecție a liniei drepte de la beta spre alpha în Ursa Mare prelungită și tăiată la exterior la omega cu ipotenuza triunghiului dreptunghi format de linia alpha omega astfel produsă și linia alpha delta a Ursei Mari. Pe uscat, spre ținuturile meridionale, o lună bisferică, dezvăluindu-se în faze variabile imperfecte de evoluție lunară așa cum e văzută prin interstițiul posterior al unei fuste imperfect închise a unei ființe feminine cărnoase, neglijente, evoluând în deambulare pedestră, un stâlp de nori pe timp de ziuă.

Ce anunț public ar fi dat în vileag această eclipsă a dispărutului?

5 lire recompensă, pierdut, furat sau rătăcit de la reședința sa, strada Eccles nr. 7, domn de aproximativ 40 de ani, răspunzând la numele de Leopold (Poldy) Bloom, înălțimea 1,76 m, corpolent, ten măsliniu, posibil să-și fi lăsat barbă, când a fost văzut ultima oară purta un costum negru. Suma specificată mai sus va fi acordată în schimbul informațiilor ducând la descoperirea sa.

Care ar fi fost denumirea sa binominală cu aplicație universală în calitatea sa de entitate și nonentitate?

Susceptibilă a fi asumată de oricine sau necunoscută nimănui Omul-de-rând sau Nimeni.

Care ar fi fost tributele ce i-ar fi putut fi acordate?

Cinstire și daruri de la străini, prietenii Omului-de-rând. O nimfă nemuritoare, frumusețea întruchipată, mireasa lui Nimeni.

Și cel plecat astfel n-avea să mai reapară niciodată, nicăieri în niciun fel?

De-a pururi avea să rătăcească, de sine însuși împins, până la limita extremă a orbitei sale cometare, dincolo de stelele fixe și de sorii variabili și de planetele telescopice, călătoare și rătăcitoare astronomice, până la cele mai depărtate fruntarii ale spațiului, trecând din țară în țară. Printre oameni, printre evenimente. Undeva, imperceptibil avea să audă și într-un fel sau altul, fără voia lui, supunându-se soarelui, avea să dea ascultare chemărilor de reîntoacere. Drept care dispărând din constelația Coroanei nordice avea

să reapară într-un fel renăscut deasupra deltei în constelația Cassiopeea și după eoni incalculabili de peregrinare să se reîntoarcă, un răzbunător înstrăinat, împărți-tor de dreptate printre răufăcători, cruciat întunecat, un deșteptat din somnul cel mare, dispunând de resurse financiare (presupunându-se că depășind pe cele ale lui Rotschild. Sau ale regelui argintului.

Ce ar fi făcut irațională o asemenea reîntoarcere?

O ecuație nesatisfăcătoare între un exodus și reîntoarcerea în timp prin spațiul ireversibil și un exodus și reîntoarcerea în spațiu prin timpul ireversibil.

Ce joc de forțe producând inerția ar fi făcut indezirabilă plecarea?

Ora târzie care creează o stare de spirit proprie temporizării; obscuritatea nopții, creând invizibilitate; nesiguranța căilor publice, creând primejdii; necesitatea odihnei împiedicând mișcarea; proximitatea unui pat ocupat, opunându-se unor noi cercetări; anticiparea căldurii (umane) atenuată de vaga răcoare (a cearșafurilor) împiedicând dorința și creând o stare dezirabilă; statueta lui Narcis, sunet fără ecou, dorință care dorește.

Ce avantaje prezenta un pat ocupat, spre deosebire de un pat neocupat?

Înlăturarea solitudinii nocturne, calitatea superioară a unei surse de căldură umană (femeie matură) față de una inumană (sticlă cu apă caldă), stimulul unui contact matinal, economisirea operației de călcare executată acasă în cazul plasării pantalonilor cu grije așezați pe dungă și plasați în sensul lungimii între arcurile somierei (în dungi) și salteaua de lână (cadrilată maro).

Ce cauze consecutive, percepute vag înainte de a se ridica, de oboseală acumulată a recapitulat în tăcere Bloom înainte de a se ridica în picioare?

Pregătirea micului dejun (sacrificiu cu ardere de tot); congestie intestinală și defecație premeditată (sfânta sfintelor); baia (ritul lui Ioan); funeraliile (ritul lui Samuel); reclama pentru Alexander Keyes (Urim și Thummin); un dejun nesubstanțial (ritul lui Melhisedec); vizita la muzeu și la biblioteca națională (loc sacru); căutarea unei cărți, pe aleea Bedford, galeriile negustorilor, cheiul Wellington (Simehath Torah); muzica ascultată la hotelul Ormond (Shira Shiritn); altercația cu un troglodit agresiv la

stabilimentul lui Bernard Kiernan (holocaust); o perioadă nedeterminată de timp implicând un drum cu mașina, o vizită la o firmă de pompe funebre, o ceremonie de rămas bun (pustie); excitația erotică provocată de exhibiționismul feminin (ritul lui Onan); chinurile prelungite ale nașterii în cazul d-nei Mina Purefoy (sacrificiu cu dar ridicat); vizita în casa de toleranță a d-nei Bella Cohen. Strada Tyrene lower nr. 82, și disputa ulterioară cu încăierarea fortuită pe strada Castorului (Armageddon); deambulările nocturne spre și de la taverna birjarilor, podul Butt (expierea).

De ce enigmă de el singur impusă a devenit fără voie conștient Bloom pe cale de a se ridica în picioare spre a purcede de acolo spre a încheia lucrurile de teamă că n-ar mai fi ajuns să încheie?

Cauza unei trosnituri scurte, seci, neașteptate, puternic auzindu-se, singuratecă, emisă de materia nesensibilă a unei mese de lemn supusă unei tensiuni pe direcția fibrelor lemnului.

De ce enigmă de sine însuși impusă a devenit în mod voluntar conștient, fără să o înțeleagă, Bloom ridicat acum în picioare, deplasându-se prin cameră, culegând vestminte multicolore, multiforma, multiple?

Cine era M'Ferlan?

Ce enigmă de la sine evidentă meditată cu o constanță intermitentă timp de 30 de ani a înțeles acum dintr-o dată în tăcere Bloom, de vreme ce efectuase obscuritatea naturală prin extincția luminii artificiale?

Unde era Moise când s-a stins lumânarea?

Ce imperfecții în cursul unei zile perfecte a enumerat, Bloom în tăcere, deplasându-se prin încăpere, în succesiunea lor?

Eșecul temporar în încercarea de a obține prelungirea unei reclame, de a obține o anumită cantitate de ceai de la TK (agent -), de a certifica prezența sau absența orificiu-lui rectal posterior în cazul divinităților feminine helenice, dea obține intrarea (gratuită sau contra plată) la spectacolul cu *Leah* cu d-na Bandmann Palmer, la teatrul Gaiety, strada South King, 46, 47, 48, 49.

Ce imagine a unui chip absent și-a amintit, deodată oprit locului, Bloom în tăcere?

Chipul tatălui ei, maior în retragere Brian Cooper Tweedy, regimentul de pușcași regali Dublin, din Gibraltar și Rehoboth, DB.

Ce imagini recurente ale aceluiași chip ar mai fi fost posibile la modul ipotetic?

Îndepărtându-se, la gara terminus de Nord, strada Amiens, cu o accelerație constantă uniformă, pe șinele paralele întâlnindu-se la infinit, dacă ar fi fost prelungite; pe șinele paralele reîntorcându-se prelungindu-se dinspre infinit, cu încetinire constantă uniformă, până la gara terminus capul liniei, gara de Nord, strada Amiens.

Ce asortiment de piese vestimentare ținând de toaleta personală feminină a văzut el?

O pereche de ciorapi lungi de damă noi, negri, fără miros, demimătase, o pereche de jartiere noi violete, o pereche de pantalonași de damă măsură mare, de muselină de India, de talie generoasă, impregnați cu opoponax, iasomie și țigarete turcești Muratti și având și un ac de siguranță lung de oțel strălucitor, cu curbura închisă, un combinezon de batist cu margini din dantelă subțire, o fustiță acordeon de mătase moirette albastră, toate aceste obiecte fiind dispuse neregulat peste un cufăr dreptunghiular, cu patru încuietori, având colțuri metalice, și etichete multicolore, purtând pe partea din față inițialele albe BCT (Brian Cooper Tweedy).

Ce obiecte impersonale a mai văzut el?

Un scaun pentru oala de noapte, cu un picior rupt, acoperit cu totul de un careu de cretonă, cu imprimeuri reprezentând mere, pe care se afla o pălărie de paie neagră de damă. O garnitură cu motive portocalii, achiziționată de la Henry Price, magazin de mărunțișuri, sticlărie, fierărie, articole de fantezie, - dispuse neregulat pe lavoar și pe dușumea, și constând din lighean, savonieră și tavă pentru perii (pe lavoar, împreună), «cană de apă și articol pentru uzul de noapte (pe dușumea, separate).

Acțiunile lui Bloom?

A depus pe un scaun articolele de îmbrăcăminte, și-a scos de pe sine restul propriilor sale articole de îmbrăcăminte, a luat de sub perna de la capul. Patului o cămașă de noapte lungă, albă, împăturită, și-a inserat capul și brațele în deschizăturile corespunzătoare ale cămășii de noapte, a mutat

o pernă de la capul la picioarele patului, a pregătit așternutul în consecință și s-a suit în pat.

Cum?

Cu circumspecție, ca întotdeauna când pătrundea într-un sălaș (al său sau străin); cu solicitudine, arcurile serpentinatspiralate ale somierei fiind vechi, discurile de alamă și barele viperine jucând și vibrând la presiuni și tensiuni; ușor, ca să deranjeze cât mai puțin; cu respect, fiind vorba de patul procreației și al nașterii, al consumării mariajului și al încălcării mariajului al desfacerii mariajului, al somnului și al morții.

Ce au întâlnit membrele sale treptat întinzându-se? Destinse?

Un așternut curat de pânză. Mirosuri suplimentare, prezența unui trup femeiesc, al ei. Întipăritura unui trup bărbătesc, nu al lui, unele firimituri, câteva bucățele mărunte de carne conservată, reîncălzită, pe care le-a dat ia o parte.

Dacă ar fi surâs de ce ar fi surâs?

Gândindu-se că fiecare din cei care intră își închipuie că el e primul care intră pe când în realitate el este ultimul termen al unei serii precedându-l, chiar dacă e primul termen al unei serii succedându-i, fiecare imaginându-și că el este primul, ultimul și singur, pe când în realitate el nu este nici primul nici ultimul nici singurul nici singur într-o serie care-și are originea în, și se repetă întru, infinitate.

Care serie precedându-l?

Considerându-l pe Mulvey ca fiind primul termen al seriei sale, Penrose, Bartell d'Arcy, profesorul Goodwin, Julius Mastiansky, John Henry Menton, părintele Bernard Corrigan, un fermier de la Expoziția cabalină a Societății Regale Dublineze, Maggot O'Reilly, Matthew Dillon, Velentine Blake Dillon (lord primar al Dublinului), Christo-pher Callinan, Lenehan, un flașnetar italian, un domn necunoscut de la Gaiety Theatre, Benjamin Dollard, Simon Dedalus, Andrew (Pipilică) Burke, Joseph Cuffe, Wisdom Hely, consilierul municipal John Hooper, dr. Francis Brady, părintele Sebastian de la Mount Argus, un lustragiu de la Oficiul Postai Central, Hugh E. (Blazes) Boylan și tot astfel și așa mai departe până ia niciun ultim termen.

Care erau reflecțiile sale privindu-l pe ultimul membru al acestei serii și cel mai recent ocupant al patului?

Reflecții cu privire la vigoarea acestuia (un grosolan), proporțiile sale trupești (un lipitor de afișe), aptitudinile sale comerciale (un profitor), impresionabilitatea sa (un fanfaron).

De ce în calitatea sa de observator nota și impresionabilitatea pe lângă vigoarea, proporțiile trupești și aptitudinile sale comerciale?

Pentru că observase cu o frecvență crescândă la membrii precedenți ai aceleași serii aceeași concupiscență, inflamabil transmisă la început cu alarmă, apoi cu înțelegere, pe urmă cu dorință, în cele din urmă cu oboseală, cu simptome alternante de comprehensiune și aprehensiune epicenă.

De ce sentimente antagonice i-au fost afectate reflecțiile sale subsecvente?

Invidie, gelozie, abnegație, sânge rece.

Invidie?

Cea a unui organism masculin fizic și mental apt în mod special pentru poziția dominantă în actul energic al copulației inter-umane și al mișcării energice de tip piston și cilindru necesar pentru satisfacerea deplină a unei concupiscențe constante dar nu acute rezidind într-un organism trupesc și mental feminin, pasiv dar nu inert.

Gelozie?

Pentru că un corp o natură solidă dar volatilă în stare liberă era în mod alternativ agentul și reactivul în procesul de atracție. Pentru că acțiunea între agenți și reactivi varia în orice moment, în proporție inversă de creștere și descreștere, cu neîncetată extensie circulară și reintroducere radială. Pentru că o asemenea contemplare deliberată a fluctuațiilor atracției producea, dacă ar fi dorit aceasta, o fluctuație a plăcerii resimțite.

Abnegație?

În virtutea unei a) cunoștințe inițiată în septembrie 1903 în stabilimentul lui George Mesias, atelier de croitorie și lenjerie, cheiul Eden, nr. 5, b) ospitalității, oferită și primită în aceeași termeni, manifestată reciproc între

persoanele respective, c) unei tinereți relative supuse impulsurilor ambiției și generozității, altruismului colegial și egoismului plin de iubire, d) unei atracții extrarasiale, inhibiții intrarasiale, prerogative mai presus de deosebirile de rasă, e) unui iminent turneu muzical în provincie, cheltuielilor obișnuite curente, profiturilor nete corespunzător împărțite.

Calm?

Ca fiind la fel de natural ca orice act natural de o natură exprimată sau făcându-se înțeleasă ca manifestându-se în natura naturală de către creaturi naturale potrivit cu naturi naturale ale lui, ei sau lor. Ca nefiind la fel deopotrivă de catastrofal ca o anihilare cataclismică a planetei ca urmare a coliziunii cu un soare întunecat. Ca fiind mai puțin condamnabil decât furtul, tâlhăria de drumul mare, cruzimea față de copii și animale, obținerea unor sume de i bani prin înșelătorie, falsificarea de acte publice, șarlatanie, însușirea ilegală a banilor publici, abuzul de încredere, calomnia, simularea, coruperea de minori, defăimarea, șantajul, disprețul față de tribunal, incendierea, trădarea, felonia, răzvrătirea pe bordul vasului, încălcarea proprietății particulare, furt prin efracție, spargere, evadarea din închisoare, practicarea unor vicii contrare naturii, dezertarea din forțele armate pe câmpul de luptă, sperjurul, braconajul, camătă, conspirația cu dușmanii țării, asumarea unei identități false, atacul înarmat, asasinatul deliberat cu premeditare. Ca nefiind mai anormal decât orice alte procese instabile de adaptare la condițiile instabile de existență, rezultând în echilibrul reciproc între organismul fizic și circumstanțele sale ambiante, alimentele, băutura, obișnuințele dobândite, înclinațiile acceptate, bolile specificate. Ca fiind mai mult decât inevitabil, ireparabil.

De ce în mai mare măsură abnegație decât gelozie, mai puțină invidie decât) calm?

Pentru că de la un ultragiu (mariaj) la ultragiu (adulter) nu s-a produs altceva decât ultragiu (copulație), și cu toată acestea factorul matrimonial care violase drepturile factorului matrimonial ale cărui drepturi fuseseră violate nu fusese ultragiat de factorul adulterin violator al factorului ale cărui drepturi fuseseră violate la modul adulterin.

Ce represalii ar fi decurs de aici, dacă s-ar fi ajuns la represalii?

Asasinatul, niciodată, întrucât două fapte reprobabile nu fac o faptă recomandabilă. Duelul prin înfruntare directă, nu. Divorţul, nu acum. Surprinderea în flagrant delict prin artificii de ordin mecanic (pat trucat) sau mărturie individuală (martor ocular ascuns undeva) nu încă. Acţiune pe căi legale în vederea obţinerii unor daune interese eventual prin simularea unei agresiuni cu probe de molestări suferite (autoprovocate), nu imposibil. Dacă s-ar impune o anume conivenţă de natură pozitivă, introducerea unui factor de rivalitate (din punct de vedere material, o agenţie de publicitate prosperă în concurenţă cu cea proprie; din punct de vedere moral, un factor rival cu acţiune intimă), de aici deprecierea, înstrăinarea, umilirea, separarea asigurând protecţia celei separate faţă de celălalt, protecţia celui care i-a separat faţă de ambii.

Prin ce meditaţii, el, reacţionând conştient împotriva vidului nesiguranţei, îşi justifica faţă de sine însuşi sentimentele sale?

Fragilitatea predeterminată a himenului, presupusa intangibilitate a lucrului în sine; incongruenţa şi disproporţia între tensiunea de la sine prelungindu-se a acţiunii care ar fi urmat să fie săvârşită şi relaxarea prin autorestrângere a acţiunii făptuite; debilitatea în mod eronat atribuită femeii, vigoarea musculară a bărbatului; variaţiunile codului etic; tranziţia firească gramaticală prin inversiune neimplicând nicio alterare a sensului unei propoziţiuni aoriste preterite (analizată gramatical - subiectul la masculin, verbul tranzitiv onomatopeic monosilabic cu complement drept feminin) de la forma activă în propoziţiunea corelativă aoristă preterită (analizată gramatical - subiect feminin, verb auxiliar şi participiu trecut cvasimonosilabic onomatopeic cu agent complementar masculin la modul pasiv; producţia continuă a factorilor de însămânţare prin generaţie; producţia continuă a semenului prin distilare; futilitatea unui eventual triumf sau protest sau răzbunări; deşertăciunea., atât de lăudatei virtuţi, normala letargie a materiei inconştiente; apatia astrelor.

În ce satisfacţie finală s-au reunit aceste simţăminte şi reflecţii antagonice reduse la cea mai simplă expresie a lor?

Satisfacţie faţă de ubicuitatea în emisferele terestre estică şi vestică, în toate pământurile şi insulele locuibile, explorate sau neexplorate (ţara soarelui de miazănoapte, insulele fericiţilor, insulele Greciei, ţara

făgăduinței) a emisferelor adipoase posterioare feminine, înmiresmate cu lapte și miere, și cu căldură excretorie sanguină și seminală, amintitoare a familiilor seculare de curbe ale amplitudinilor, nesusceptibile de a se lăsa impresionate de impresii de stări de spirit sau de expresii de contrarietate, expresive a animalității mature mute și imutabile.

Semnele vizibile ale unei satisfacții incipiente?

O erecție aproximativă; o atenție plină de solicitudine; o „elevație Treptată; o relevație latentă; o contemplație tăcută.

Apoi?

A sărutat sferele cantalupate umflate afinate împalidate aromate ale crupei ei, pe fiecare emisferă durdulie pepenie, în a lor adâncitură matură în aur obscură, cu o osculație întunecată provocatoare mult prelungită a pepene înmiresmată.

Semnele vizibile ale unei satisfacții împlinite?

O contemplație tăcută; o velație incipientă, o retracție treptată; o atenție plină de solicitudine; o erecție aproximativă.

Ce a urmat acestei acțiuni tăcute?

O invocație somnolentă, o identificație mai puțin somnolentă; o excitație incipientă, o interogație catehetică.

Ce modificări a adus naratorul în răspunsul său la această interogație?

Negative; a omis să menționeze corespondența clandestină între Martha Clifford și Henry Flower, altercația publică la, în și în vecinătatea stabilimentului autorizat al lui Bernard Kiernan și Co, - provocarea erotică și răspunsul la aceasta stârnite de exhibiționismul Gertrudei (Gerty) numele de familie necunoscut. Pozitive: a inclus menționarea unui spectacol cu d-na Bandmann Palmer în *Leah* la teatrul Gaiety - o invitație la cină la hotelul Wynn (al lui Murphy) - un volum cu tendință condamnabil pornografică intitulat *Plăcerile păcatului,* anonim, autor fiind un om de lume, o contuzie temporară provocată de o mișcare greșită în cursul unei exercitări gimnastice după masa de seară, victima (între timp complet restabilită) fiind Stephen Dedalus, profesor și scriitor, fiul cel mai vârstnic în viață al lui Simon Dedalus, fără ocupație stabilă, o demonstrație aeronautică executată

de el însuși (naratorul) în prezența unui martor, profesorul și scriitorul susmenționat, cu promptitudine de decizie și flexibilitate gimnastică.

În alte chipuri a mai fost narațiunea sa alterată de modificări?
În niciun chip.

În alte privințe a rămas narațiunea sa nealterată de vreo altă modificare?
În absolut nicio privință.

Ce eveniment sau persoană au reieșit în evidență în cursul narațiunii?
Stephen Dedalus, profesor și scriitor.

Ce limitări ale activității și inhibări ale drepturilor conjugale au fost percepute de ascultătoare și de narator în ce-i privește pe ei înșiși în cursul acestei narațiuni intermitente și tot mai laconice?
De către ascultătoare, o limitare a fertilității întrucât căsătoria fusese celebrată la o lună calendaristică după cea de a 18-a aniversare a nașterii ei (8 septembrie 1870), adică la 8 octombrie,. Și consumată la aceeași dată cu progenitură feminină născută la 15 iunie 1889, fiind cu anticipație consumată la 10 septembrie același an și comerțul carnal complet, cu ejacularea semenului în organul feminin firesc având loc pentru ultima dată cu șase săptămâni înainte, adică la 27 noiembrie 1893. Cu nașterea la 29 decembrie 1893 a unei a doua (și singura de parte bărbătească) progenituri, decedat la 9 ianuarie 1394, în vârstă de 11 zile, rămânând o perioadă de 18 ani, 5 luni și 11 zile, în care comerțul carnal fusese incomplet, fără ejacularea semenului în organul feminin firesc. De către narator, o limitare a activității, mentale și corporale, întrucât contactul complet mental între el însuși și ascultătoare nu mai avusese loc de la consumarea pubertății, indicată prin hemoragie catamenică, a progeniturii feminine a naratorului și ascultătoarei, 15 septembrie 1903, rămânând o perioadă de 9 luni și 1 zi în cursul căreia ca urmare a unei înțelegeri naturale prestabilite în ce privește neînțelegerea dintre femeile ajunse la maturitate (ascultătoarea și progenitura) libertatea corporală totală de acțiune îi fusese circumscrisă.

Cum?
Prin variate interogații repetate formulate de partea feminină cu privire la destinația urmărită de partea masculină, înspre ce loc, locul unde, timpul la

care, durata pentru care, obiectul împreună cu care în cazul unei absențe temporare, proiectată sau efectuată.

Ce se mișca vizibil deasupra gândurilor invizibile ale ascultătoarei și naratorului?

Răsfrângerea aruncată în sus de o lampă și abajurul ei, o serie inconstantă de cercuri concentrice de diferite gradații ale luminii și umbrei.

În ce direcție erau întinși ascultătoarea și naratorul?

Ascultătoarea, est, sud-est; naratorul, vest, nord-vest, pe paralela 53 latitudine nordică și meridianul 6 longitudine vestică; la un unghi de 45° față de ecuatorul terestru.

În ce stare de imobilitate sau de mișcare?

În stare de imobilitate față de ei înșiși și unul față de celălalt. În mișcare, fiind fiecare din ei și ambii purtați spre vest, înainte și respectiv înapoi, de către mișcarea corespunzătoare perpetuă a pământului prin mereu schimbătoarele căi ale niciodată schimbătorului spațiu.

În ce postură?

Ascultătoarea: întinsă semilateral, pe stânga, cu mâna stângă sub cap, piciorul drept extins într-o linie dreaptă și sprijinit pe piciorul stâng, flexionat, în atitudinea Geei-Tellus, satisfăcută, culcată, îngreunată de sământă. Naratorul; întins lateral, pe stânga, cu picioarele drept și stâng îndoite, cu arătătorul și degetul mare al mâinii drepte sprijinit de rădăcina nasului, în atitudinea reprezentată pe un instantaneu fotografic executat de Percy Apjohn, omul-copil ostenit, copilul-om în pântec.

Pântec? Ostenit?

El se odihnește. A călătorit.

Cu?

Sinbad Străbătătorul de mări, Tinbad Temnicerul și Jinbad Juvaerjerul și Binbad Balenierul și Ninbad Năierul și Finbad Fierarul și Binbad Bubosul și Pinbad Părosul și Minbad Mincinosul și Hinbad Hăituitul și Rinbad Răgușit-tul și Chinbad Chelarul și Vinbad Pietrarul și Linbad Ierbivorul și Xinbad Spintecătorul.

Când?

Îndreptându-se spre un pat întunecat unde era un rotund pătrat în jurul căruia Sinbad Străbătătorul de mări și oul păsării roc și al păsării auk în noaptea patului a tuturor aukilor dintre rocii crivatului lumii lui întunecat răului Sinbad Luminos născătorul de ziuă în pat.

Unde?

Da[354] pentru că n-a mai făcut niciodată până acuma asta să ceară să-i duc micul dejun la pat cu două ouă de când cu hotelul City Arms când se prefăcea c-ar fi bolnav la pat și cu vocea sfârșită și tot făcând pe delicatul și prințul ca să pară mai interesant în fața băbătiei ăleia de țață madam Riordan pe care zicea c-a îmbrobodit-o și ea nu ne-a lăsat nicio para chioară toți banii pe liturghii pentru ea și pentru sufletelul ei cea mai mare harpagoană care s-a pomenit se dădea de-a dreptul de ceasul morții să lepede patru pence pentru spirtul denaturat și-mi descria toate bolile de care suferea numai gura de ea cu politica și cutremurele de pământ și sfârșitul lumii da' măcar să mai trăim și noi nițel până atunci și ferească Dumnezeu să fie toate femeile ca ea pornită ca o cată împotriva costumelor de baie și a decolteurilor sigur că da cine i-ar fi cerut ei vreodată să poarte așa ceva mi-nchipui că era așa mironosiță pentru că niciun bărbat nu s-ar fi uitat la ea mă rog lui Dumnezeu să n-ajung vreodată ca ea de mirare că nu ne punea și pe noi să umblăm cu vălul pe față dar oricum e sigur că era o femeie cultă și tot îi dădea zor cu domnul Riordan în sus domnul Riordan în jos mi-nchipui că lui i-a părut mai bine c-a scăpat de ea și câinele ei mereu să-mi miroasă mantoul de blană și tot da să-mi intre pe sub fuste mai ales atunci când da' ce-mi place mie la el că e politicos cu doamnele mai în vârstă așa și chiar și cu chelnerii și cu cerșetorii nu se ține mândru pe nimic numai că nu totdeauna și dacă ajunge vreodată să aibe ceva mai grav atunci e mult mai bine pentru ei să intre în spital unde e curat și tot mi-nchipui c-o să trebuiască să-l bat la cap cu asta vreo lună de zile mda și pe-urmă primul lucru e c-o să pună pe tapet problema cu o infirmieră de la spital și-o să-l văd că stă acolo până-l dau ăia afară sau vreo călugăriță poate ca fotografia aia porcoasă pe care o are la el e și aia călugăriță cum nu sunt eu da asta pentru că ei sunt așa de slăbănogi și vai de capul lor când sunt bolnavi că

au numai decât nevoie de-o femeie să se facă bine dacă-i curge sânge din nas ai zice că e o ce mai tragedie și cu aerul ăla de parcă ar fi pe moarte când s-a dat jos la South Circular de și-a scrântit piciorul la serbarea corului la Muntele de zahăr în ziua când eram cu rochia aia și dom'șoara Stack să-i aducă flori cele mai prăpădite și mai ofilite pe care le găsea pe fundul coșului făcea chiar orice numai să intre într-un dormitor de bărbat și cu vocea ei de fată bătrână și se străduia cât putea să creadă că el ar fi fost pe moarte de dragul ei și că adică n-am să te mai văd niciodată la față deși abia că mai arăta și el ca un bărbat cu barba care-i crescuse nițel acolo în fundul patului și tata era tot așa și pe urmă eu nu pot să sufăr să stau să-l oblojesc și să-i dau doctoria pe gât când s-a tăiat la degetul de la picior cu briciul când și-a râcâit bătăturile i-era frică să nu facă o cangrenă dar dacă-ar fi o dată să mă îmbolnăvesc eu atunci să vedem câtă atenție numai că sigur femela se mai ascunde ca să mai facă atâta tevatură cum fac ei da undeva și-a făcut el damblaua sunt sigură după cum avea poftă de mâncare în orice caz îndrăgostit nu e că atunci ar lăsa-o mai moale la masă cu gândul la ea așa că a fost sau vreuna din femeile alea de noapte dacă a fost acolo c-o fi fost cu adevărat el și toată povestea cu hotelul a scornit-o ca s-ascundă ce punea la cale că m-a ținut Hynes de vorbă cu cine m-am mai întâlnit a da' am dat peste îl mai ții minte Menton și mai cine era cine stai nițel cu fața asta a lui lătăreață de copilaș nevinovat l-am văzut eu om deabea însurat cum se fleorțăia cu o fată tânără la Pooles Myriorama și i-am întors spatele pe loc când s-a strecurat de-acolo spăsit de tot ce rău am făcut da' a avut nerușinarea să se dea la mine odată acuma are ce merită cu mutra aia de cuceritor și ochii de știucă fiartă dintre toți nătăfleții pe care i-am văzut în viața mea și ăsta cică ar fi un avocat și asta numai pentru că mie nu-mi place să-mi bat buzele în vânt când sunt în pat sau atunci dacă nu-i asta e vreo nenorocită de târfă peste care-a dat cine știe pe unde sau pe care a agățat-o pe furiș dacă l-ar cunoaște și astea cum îl știu eu da pentru că alaltăieri mâzgălea ceva o scrisoare când am intrat în camera din față după chibrituri să-i arăt în ziar că a murit Dignam de parcă-mi spunea mie ceva și el a acoperit-o repede cu sugativa și se prefăcea că se gândește la nu știu ce afacere de-a lui așa că foarte probabil că era la vreuna care-și închipuie că are cârlig la el pentru că toți bărbații o cam iau razna așa la vârsta lui mai ales când se apropie de patruzeci de ani cum e el acuma așa ca să-i stoarcă ce bani o putea de la el nu-i tâmpit mai mare ca un tâmpit bătrân și pe urmă

când mă pupa în fund ca de obicei asta numai ca să nu bag eu de seamă nu că mie mi-ar păsa nici de două parale cu cine se culcă el sau pe cine-o mai fi avut înainte dar tot aș vrea să aflu atâta vreme cât nu-i am pe-amândoi sub nasul meu toată vremea cum a fost putoarea aia de Mary pe care-am avut când stăteam pe Ontario Terrace care-și tot căptușea cu nu știu ce fundul ăla fals al ei ca să-l excite destul că simt pe el mirosul ăla de femeie boită odată sau de două ori am bănuit eu ceva că l-am pus să vină mai pe lângă mine atunci când am găsit firul ăla de păr lung pe haina lui fără să mai spun de data aia când am intrat în bucătărie și se prefăcea că bea apă o femeie nu le-ajunge sigur că a fost numai vina lui le-a stricat pe servitoare și pe-urmă să mai și propună ca ea să stea cu noi la masă de Crăciun mă rog o nu mulțumesc nu-n casa mea și mă fura la cartofi și la stridii 2 șilingi șase pence duzina și că se duce s-o vadă pe mătușe-sa vă rog mă fura ca-n codru asta e dar eu eram sigură că are el o învârteală cu aia pe mine nu mă duce de nas miros eu lucrurile astea și el cică n-ai nicio dovadă că era ea dovadă o da mătușisii-i plăceau grozav stridiile numai că i-am spus ce cred eu despre ea tot da zor să plec eu de acasă să rămână el singur cu ea nu mă cobor eu până-ntr-acolo să-i spionez jartierele pe care le-am găsit în cameră la ea vinerea aia când era ea-n oraș asta pentru mine a fost de-ajuns puțin cam prea mult chiar și-am văzut și pe fața ei cum se umflă de furie când i-am pus în vedere să-și ia papucii într-o săptămână mai bine renunț de tot la ele fac eu singură curat în casă mai repede dacă n-ar fi bucătăria asta afurisită și să scoți gunoiu afară da' i-am spus-o și lui oricum ori ea ori eu pleacă din casa asta nici măcar n-aș mai putea să m-ating de el dacă m-aș gândi că se-ntinde cu o mincinoasă de-asta ordinară și nerușinată și-o târâtură una care mă minte de la obraz și cântă prin toată casa și și la w c pentru că știa ea că s-a pus bine de da pentru că nu e el în stare să stea atâta vreme fără să așa că trebuie să-și dea el drumul pe-undeva, și ultima dată când și-a dat drumul pe popoul meu când a fost în noaptea când Boylan m-a strâns tare de mină când ne plimbam la Tolka și simt în mâna mea alta și eu l-am apăsat așa pe dosul palmei cu degetul mare ca să-i arăt că-l strâng și eu și cântând luna tânără de mai străluce cu iubire pentru că bănuiește el ceva între mine și el nu e el chiar așa de tâmpit zice diseară mănânc în oraș și mă duc la Gaiety da' n-am să-i dau eu satisfacția asta oricum Dumnezeu știe că el tot e o schimbare într-un fel să nu mai stau mereu și mereu să tot port aceeași pălărie veche decât dac-aș angaja pe vreun tinerel mai drăguț

așa să mă servească doar nu mi-oi face-o singură un băiețaș așa tânăr m-ar place întâi l-aș pune puțin în încurcătură singură numai cu el dac-am rămâne l-aș lăsa să-mi vadă jartierele astea noi și l-aș face să se roșească tot când mă uit la el l-aș seduce știu eu ce simt băieții cu puf pe față când se joacă cu jucărica câte-un ceas întreg întrebare și răspuns ai face una-alta și-ailaltă cu omu' care-aduce cărbunii da c-un episcop da aș face-o pentru că i-am spus cum un decan sau episcop sau așa ceva s-a așezat lângă mine în grădina templului ovreiesc când ședeam și-mi-pleteam chestia aia de lână străin nu era din Dublin ce loc era ăsta și tot așa despre monumente și m-a plictisit de tot cu statuile să-l încurajezi să-l faci mai rău decât e la cine te gândești acuma la cine spune-mi cum îl cheamă cine-i spune-mi cine e împăratul Germaniei el e da închipuie-ți că eu sunt el gândește-te la el îl simți cum încearcă să facă o târfă din mine ceea ce n-o să reușească niciodată ar trebui să se lase păgubaș acuma la vârsta asta pur și simplu asta o distruge pe orice femeie și nu simte niciun fel de plăcere se preface numai până a făcut el și pe urmă trebuie să mă termin singură cum oi putea și-ți face buzele palide oricum s-a terminat acuma odată pentru totdeauna și cu asta și oricât își bat gura toți pe lumea asta cu asta numai prima dată contează după asta e doar o chestie obișnuită pe care-o faci și nu te mai gândești după aia la asta de ce să nu poți să te săruți cu un bărbat fără să trebuiască să te-apuci să te măriți cu el întâi uneori îți place la nebunie când te simți așa nu știu cum așa de bine peste tot și nu mai poți să te ții aș vrea să fie un bărbat să mă posede când e el aici și să mă sărute când mă ține el în brațe nimic nu-i mai bine ca o sărutare lungă și caldă adânc de tot până-n suflet aproape că ești paralizată atunci nu pot să sufăr spovedania când mă duceam la părintele Corrigan a pus mâna pe mine părinte și ce rău a făcut dacă a pus unde și eu am spus pe cheiul canalului ca o proastă dar unde pe persoana ta copila mea pe picior la. Spate sus era da cam sus era acolo unde te așezi pe scaun da o Doamne nu putea să-i spună fund pe nume și să terminăm cu asta și ce-are a face asta cu toată treaba și ai făcut cum i-o fi spus el c-am făcut am uitat nu părinte și întotdeauna mă gândesc la părintele meu la tata și la ce mai vroia el să știe când eu mă mărturisisem deja în fața lui Dumnezeu avea o mână mare grasă bună cu palma umedă totdeauna nu m-aș da în lături s-o simt pe mine și nici el aș zice judecind după ceafa de taur în gulerul lui preoțesc mă gândesc dacă m-o fi recunoscut acolo în confesional eu puteam să-l văd pe el la față el nu mă

vedea pe mine firește el nu s-a întors niciodată n-a lăsat să se-nțeleagă nimic dar îi erau ochii roșii când a murit taică-su ei sunt ca și morți pentru femei sigur trebuie să fie groaznic să vezi un bărbat plângând cu atât mai mult ei mi-ar place să mă ia-n brațe unul în odăjdiile lui și cu mirosul de tămâie din el ca papa și pe urmă nu-i niciun risc cu un preot dacă ești măritată are el grijă când se gândește la el și pe urmă îi dai ceva sfinției sale papa ca pocăință mă întreb lui i-o fi plăcut cu mine un lucru care mie nu mi-a plăcut când mi-a dat cu palma peste dos la plecare așa familiar de tot în hol cu toate că am râs eu nu sunt cal sau măgar nu mi-nchipui că se gândea la taică-su stau și mă întreb dacă stă treaz noaptea să se gândească la mine sau să viseze și oi fi și eu în visele astea cine i-a dat floarea aia zicea c-a cumpărat-o el mirosea a nu știu ce băutură nu whisky sau bere sau poate o fi fost pasta aia dulceagă cu care-și lipesc afișele vreun lichior ceva mi-ar place și mie să gust odată din băuturile alea scumpe groase verzi și galbene pe care le beau tipii ăia cu jobene care se învârtesc pe lângă actrițe odată am gustat cu degetul dintr-una de la americanul ăla cu veverița care discuta despre mărci poștale cu tata deabea se mai ținea să n-adoarmă după ultima dată când am avut porto și carne din cutie era bună la gust cam sărată da și că mă simțeam așa bine și eram și eu obosită și-am adormit buștean chiar din clipa când m-am suit în pat până m-a trezit tunetul de-ai fi zis că-i sfârșitul lumii Doamne ferește credeam că se răstoarnă ceru peste noi să ne pedepsească pentru păcatele noastre și rai-am făcut cruce și-am spus o Ave Maria exact ca furtuna aia cu trăsnetele grozave de la Gibraltar și mai vin unii să-ți spună că nu există Dumnezeu ce-ai fi făcut dac-ar fi intrat să se învârtească peste tot prin cameră nimic doar să te pocăiești sincer lumânarea pe care am aprins-o în seara aceea la capela din Whitefriars pentru luna mai a Mariei vezi că tot mi-a adus noroc deși el ar râde de mine dac-ar ști pentru că el nu se duce niciodată la biserică la liturghie sau la predică zice sufletul n-ai niciun suflet în tine numai materie cenușie pentru că el habar n-are ce-nseamnă să ai suflet da când îi dau eu semnalul da că trebuie c-a dus-o până la capăt de 3 sau 4 ori cu chestia aia a lui nemaipomenită mare roșie ca un animal pe care o are că ziceam că vâna sau cum de i-o mai fi zicând are să-i plezneasca acolo deși nici n-are nasul așa mare și după ce mi-am scos toate de pe mine și lăsasem storurile după ce-am stat ceasuri întregi să mă gătesc și să mă parfumez și să mă pieptăn și ea ca de fier sau ca o bară groasă tot sculată toată vremea trebuie să fi

fost că mâncase stridii câteva duzini cred și era și-n voce de cântat nu nici odată în viața mea nu l-am simțit pe vreunul să o aibă chiar așa de mare să te facă că te-ai umplut toată trebuie c-a mâncat o oaie întreagă după aia ce idee o mai fi și asta să ne fi făcut așa cu o gaură mare în mijloc ca un Armăsar care s-o înfigă acolo în tine pentru că asta-i tot ce vor ei de la tine cu pornirea aia pornită vicioasă în ochi c-a trebuit aproape să-mi închid eu ochii și cu toate astea uite nici n-are așa grozav de multă spermă în el când l-am făcut s-o scoată afară și să facă pe mine când te gândești ce mare o are cu atât mai bine dacă nu s-o fi dus toată când m-am spălat ultima dată când l-am lăsat să termine în mine frumoasă invenție s-a mai făcut și pentru femei ca numai el să aibă toată plăcerea dar dacă i-ar pune cineva și pe ei să simtă măcar o parte atunci ar ști prin ce-am trecut cu Milly nimeni n-ar crede și și când i-au ieșit dinții și bărbatul lui Mina Purefoy cu rânjetul mereu gata dintre tufele alea de păr care-i toarnă câte-un copil sau o pereche de gemeni în fiecare an ca ceasul totdeauna cu mirosul de copii pe ea și ăla care-i zic mititelul sau nu știu cum ca un negrișor cu o claie de pâr aspru pe el Isuse Doamne copilu' ăsta-i negru ultima dată când am fost la ei erau o droaie care se rostogoleau unii peste alții și zbierând că nu te-auzeai vorbind cică așa ar fi sănătos nu-s mulțumiți până nu ne-au umflat de tot ca niște elefanți sau mai știu eu ce să zicem c-aș mai risca să mai am unul nu de la el deși totuși dac-ar fi însurat sunt sigură c-ar avea un copil frumos și sănătos dar poți să știi Poldy are mai multă spermă-n el da grozav de frumos ar mai fi ar fi cum s-ar zice ca întâlnirea dintre Jos ie Powell și înmormântare și tot gândindu-se la mine și la Boylan asta l-a stârnit și pe el foarte bine n-are decât să se gândească la ce poftește acum dacă asta-i face plăcere știu eu că se dădeau unul la altul când am intrat eu în scenă dansa cu ea și ședea pe lângă ea în seara când și-a inaugurat casa Georgina Simpson și pe urmă a încercat să mă facă pe mine să-nghit că din cauză că nu-i plăcea s-o vadă că stă singură și se plictisește din cauza asta am avut cearta aia groaznică despre politică el a început nu eu când despre Domnul nostru Isus Cristos a fost tâmplar până la urmă m-a făcut să plâng sigur o femeie e atât de sensibilă în toate mi-era o ciudă de numai puteam pe mine după ce am cedat numai fiindcă știam că e pornit de tot pe mine și când zicea că El a fost primul socialist asta m-a înnebunit atâta că nu puteam de loc să-l fac să-și iasă din sărite dar totuși știe o grămadă de lucruri din astea amestecate mai ales în legătură cu corpul și cu ce-i pe dinăuntru de

multe ori am vrut și eu să învăț singură asta ce avem fiecare pe dinăuntru în cartea aia cu doctorul de familie întotdeauna-i auzeam vocea lui vorbind când era camera plină de lume și să-l supraveghez nițel după asta m-am prefăcut că m-am răcit cu ea din cauza lui pentru că el era cam gelos ori de câte ori mă întreba la cine te duci acuma și eu ziceam până la Floey și mi-a făcut cadou poemele lordului Byron și cele trei perechi de mănuși așa că s-a terminat și cu asta puteam foarte ușor să-l fac ce vreau eu ori când aș fi vrut știu cum aș fi făcut-o chiar presupunând că ar fi luat-o iar de la capăt cu ea și că se ducea să se întâlnească cu ea pe undeva știam dacă nu vroia să mănânce ceapă știu eu o grămadă de feluri să-l pun să-mi potrivească gulerul bluzei sau să-l ating cu voalul și mănușile când să iasă un singur sărut atunci ar fi ajuns să le facă pe toate să se ducă învârtindu-se oricât de foarte bine o să vedem noi atunci lasă-l să se ducă la ea ea sigur ar fi foarte încântată să se prefacă atunci c-ar fi îndrăgostită la nebunie de el de asta nu mi-ar păsa așa de mult m-aș duce doar la ea și-aș întreba-o îl iubești și aș privi-o drept în ochi pe mine nu m-ar putea duce ea de nas dar el ar fi putut să-și închipuie că e el și să-i facă o declarație în felul ăla al lui încâlcit și ei cum mi-a făcut mie deși eu a trebuit să fac pe dracu'n patru s-o scot de la el cu toate că-mi plăcea de el pentru că arăta că putea să se stăpânească și că nu era gata să se dea după oricine i-ar fi întins mina dar tot era cât pe-aci să mă ceară în seara aia în bucătărie când făceam musacaua aia de cartofi aș vrea să-ți spun ceva numai că eu l-am luat eu cu vorba când m-am prefăcut că eram furioasă că mi-s mâinile și brațele toate murdare de aluat în orice caz mă cam dădusem de gol cu o seară înainte când am vorbit despre vise așa că nu vroiam Să-l las să înțeleagă mai multe decât ar fi trebuit pentru binele lui ea mă tot mă strângea în brațe Josie ori de câte ori era și el acolo cu gândul la el bine înțeles și mă tot micșora peste tot și când eu spuneam că mă spăl de sus până cât mai des posibil ea să mă întrebe te speli și pe posibil femeile aduc întotdeauna vorba de asta și chiar se pricep să și insiste când e el de față știu ele după cum îi sclipește mai șmecherește ochiul și și clipește puțin și-și ia un aer indiferent când ies ele cu ceva de felul ăsta ăsta-i felul de bărbat care e el și asta-l strică nici nu mă miră de loc pentru că și el era foarte bine pe vremea aceea și încerca să arate ca lordul Byron eu îi spuneam că-mi place cu toate că era prea frumușel pentru un bărbat și chiar și semăna puțin înainte de a ne logodi după aceea chiar dacă ei nu i-a mai plăcut chiar așa mult în ziua când mă prăpădeam de râs

că nu mai puteam să mă mai opresc cu toate acele de păr care-mi cădeau unul după altul cu toată claia aia de păr care-o aveam tu ești întotdeauna foarte bine dispusă zicea ea da pentru că o cam ustura pentru că știa ea ce însemna asta că aveam eu grijă să-i spun o grămadă de lucruri despre cum mergea între noi nu totul dar de ajuns ca să-i lase gura apă dar n-a fost vina mea că ea nu ne-a mai trecut pragul prea mult după ce ne-am căsătorit noi mă întreb cum o fi ajuns astăzi după ce-a trăit atâta cu nebunul ăla de bărbatu-su începuse să se scofâlcească la față să-i cam cadă cărnurile ultima dată când am văzut-o trebuie să fi fost chiar după o ceartă cu el că am văzut eu încă din momentul când se căznea să împingă discuția despre bărbați și vroia să vorbească despre el și-ncearcă să-l vorbească de rău ce mi-a spus atunci. A da că uneori se urcă în pat cu ghetele în picioare când îi veneau pandaliile ia închipuiește-ți să trebuiască să te culci în pat cu așa ceva care ar putea să te asasineze în orice moment ce bărbat ei nu-ntr-un singur fel înnebunesc cu toții Poldy oricum orice ar face se șterge întotdeauna pe picioare pe preș când vine acasă fie că-i ploaie fie că-i soare și-și face și ghetele întotdeauna ca cremă și își scoate întotdeauna pălăria când te întâlnește pe stradă așa și-acuma uite-l că umblă în papuci să ceară 10 000 de lire pentru o carte poștală prăpădită cu caca o iubirea mea în mai nu te-ar face așa ceva să mori de plictiseală să fie într-adevăr așa de cretin nici să nu-și mai scoată ghetele din picioare și atunci ce să mai faci cu un bărbat ca ăsta mai degrabă aș muri da douăzeci de ori decât să mă mai mărit cu vreunul din ei sigur el n-ar mai găsi niciodată altă femeie ca mine să-l suporte cum îl suport eu cum m-ai cunoscut vino să te culci cu mine da și el și știe asta în adâncul inimii s-o luăm pe doamna Maybrick aia care și-a otrăvit bărbatul pentru ce-o fi făcui-o în dragoste cu vreun alt bărbat da s-a și descoperit asta ea n-a fost de-a dreptul o ticăloasă să se-apuce să facă un lucru ca ăsta sigur unii bărbați pot să te scoată cu totul din fire să te facă să-nebunești de tot și totdeauna cu gura spurcată pe noi de ce ne mai cer atunci să ne măritām cu ei dacă noi suntem așa de rele cum se ajunge până la urmă da pentru că nu pot fără noi arsenic alb i-a pus în ceai de pe hârtia de muște o fi fost mă întreb de ce i-o fi zicând așa dacă l-aș întreba pe el ar spune că-i din grecește ne lasă la fel de proaste cum eram trebuie să fi fost grozav de îndrăgostită cu ălălalt ca să se expună la riscul să fie spânzurată O mi i-a păsat dacă așa-i era firea ce putea să facă și pe urmă nu sunt ei atât de porci să se-apuce să spânzure o femeie sigur nu-i așa.

sunt cu toții așa deosebiți Boylan care tot da să-mi vorbească despre ce formă are piciorul meu a observat el de la început chiar înainte de a-mi fi fost prezentat când eram la berărie cu Poldy și râdeam și încercam să ascult și-mi legănam piciorul am comandat amândoi două ceaiuri și pâine cu unt numai l-am văzut că se uită cu fetele alea două bătrâne de surori ale lui când m-am ridicat în picioare și-am întrebat-o pe chelneriță unde era și ce-mi mai păsa când începuse să și picure din mine și pantalonașii ăia negri închiși pe care m-a făcut el să-i cumpăr îți trebuie o jumătate de oră să-i dai jos să mă ud toată întotdeauna cu câte-o marotă nouă în fiecare săptămână și-atâta de mult am făcut că mi-am uitat mănușile de piele pe scaun la spate pe care nici nu le-am mai găsit pe urmă vreo hoață de femeie și el vroia să dau anunț la *Irish Times* pierdut în toaleta de dame berăria strada Doamnei, găsitorul să le restituie doamnei Marion Bloom și l-am văzut cu ochii pe picioarele mele când am ieșit prin ușa turnantă se uita când m-am uitat și eu îndărăt și m-am dus acolo să beau un ceai două zile după asta în speranța dar el nu era și-acuma cum de-l excita asta pentru că mi le pusesem picior peste picior când eram în camera cealaltă noi la început zicea pantofii care sunt prea mici să poți să mergi în ei mâna mea e frumoasă și așa dac-aș avea măcar un inel cu piatră potrivită pentru luna mea o acuamarină frumoasă îl pun eu să-mi cumpere unul și o brățară de aur mie nu-mi place piciorul meu chiar așa de mult dar tot l-am făcut să-și dea drumul cu piciorul meu odată în noaptea de după concertul ăla nereușit la Goodwin era așa de frig și vânt că bine c-ara avut romul ăla în casă să facem grog și focul nu se stinsese de tot când m-a rugat să-mi scot ciorapii acolo întinsă pe covor în strada Lombard mda și altă dată cu ghetele mele murdare de noroi că-i plăcea să merg prin toată baliga de calpe care puteam s-o găsesc dar sigur el nu e normal ca restul oamenilor că eu ce zicea că eu pot să-i dau 9 puncte din 10 avans lui Katty Lanner și tot s-o întrec ce mai înseamnă și asta l-am întrebat am uitat ce mi-a zis că tocmai trecea ediția specială și ăla cu părul buclat de la lăptăria Lucan care-i totdeauna așa politicos cred că l-am mai văzut înainte pe undeva ani băgat de seamă că e acolo tocmai când gustam untul așa că am mai zăbovit nițel și încă Bartell d’Arcy de care-și bătea el joc când a început să mă sărute pe treptele corului după ce am cântat Ave Maria de Gounod ce mai așteptăm O inima mea sărută-mă acuma pe frunte și partea care este partea mea mai întunecoasă după care se înfierbântase el atâta cu toată vocea aia slăbuță a lui notele joase pe care le

iau eu și el tot dădea cu gura despre asta dacă stai să-l crezi îmi plăcea cum își ținea gura când cânta pe urmă a spus nu-i groaznic să faci așa ceva într-un loc ca ăsta eu nu văd nimic așa de groaznic am să-i spun odată într-o zi și-o să-i fac o surpriză mda și am să și-l duc acolo și-am să-i arăt locul unde am făcut așa că poftim acuma și dacă nu-ți place tot trebuie s-o înghiți el își închipuie că nu se poate întâmpla nimic fără să știe și el nici n-avea idee cu maică-mea până când ne-am logodit altfel nu m-ar fi avut el așa de ieftin cum m-a avut el era el însuși de 10 ori mai rău oricum rugându-se de mine să-i dau o bucățică tăiată din pantalonașii mei asta era în seara când veneam prin piața Kenilworth m-a sărutat în deschizătura mănușii și a trebuit să mi-o scot și tot punându-mi întrebări este permis să se intereseze de forma dormitorului meu așa că l-am lăsat s-o țină el ca și cum aș fi uitat-o să se gândească la mine când l-am văzut cum și-o strecoară în buzunar bineînțeles că-i nebun când vine vorba de pantalonași e limpede se vede după cum se zgâiește totdeauna la nerușinatele alea de biciclete cu fustele care li se ridică până la buric chiar când eram Milly și cu mine cu el la serbarea aia în aer liber și aia în muselină crem care stătea în soare că putea să-i vadă orice fărâmă de ce avea pe ea când m-a văzut pe mine de la spate ținându-se după mine prin ploaie eu l-am văzut pe el înainte de a mă vedea el pe mine totuși cum sta la colț la răspântie la Harold cu o haină de ploaie nouă pe el și cu un fular cu culori țipătoare ca țiganii ca să-și scoată în evidență tenul și cu pălăria cafenie și cu aerul ăla pervers ca de obicei ce făcea acolo mă rog unde n-avea nicio treabă unde ăștia pot să se-apuce și să scoată orice poftesc de la vreuna cu fustă oricât de prăpădită și noi n-avem voie să întrebăm nimic dar ei vor să știe noi unde-am fost unde te duci îl simțeam cum vine după mine furiș cu ochii țintă pe ceafa mea nu mai venise pe acasă că simțea că se complică lucrurile pentru el acolo așa că ra-am întors pe jumătate și m-am oprit și atunci el m-a pisat să-i spun da până când mi-am scos mănușa încet de tot privindu-l mereu și el zicea că mânecile astea ajurate erau prea friguroase pentru ploaia asta orice ca o scuză să pună mâna pe mine cât mai de-aproape pantalonașii pantalonașii toată vremea asta până i-am promis să i-i dau pe ăia de la păpușa mea să-i țină el în buzunarul de la vestă O *Maria Suntissima* arăta ca un tâmpit mare stând acolo cu ploaia șiroind de pe el splendizi dinți mai avea mă făcea să-mi fie foame uitându-mă la ei și mă implora să-mi ridic în sus fusta portocalie pe care-o aveam pe mine cu

plătea în raze de soare că nu era nimeni zicea că se pune-n genunchi acolo în udeală dacă n-o făceam și așa de insistent că chiar avea s-o facă și-și distruge și haina nouă de ploaie nu poți să știi nici-odată ce nebunie-i mai apucă când sunt singuri cu tine parcă-s turbați după asta dacă trecea cineva așa că mi-am ridicat-o nițel și l-am atins peste pantaloni pe dinafară cum făceam la Gardner după aia cu mâna cu inelul ca să-l țin să nu facă mai rău încă acolo în public muream să aflu dacă era circumcis tremura ca o piftie din cap până-n picioare așa vor ei să facă totul prea repede să stoarcă toată plăcerea din asta și tata care m-aștepta în vremea asta cu masa de seară el zicea că să spun că mi-am uitat poșeta la măcelărie și-a trebuit să mă întorc după ea ce mai Mincinos și pe urmă mi-a scris scrisoarea aia cu toate cuvintele alea cum a mai avut tupeul să dea ochii cu vreo femeie după asta și manierele lui de lume îl făceau și mai rău după aia când ne-am întâlnit și m-a întrebat te-am supărat cumva cu genele coborâte eu sigur că da a văzut el că nu eram avea el ceva în cap nu ca tâmpitul ălălalt Henry Doyle ăla spărgea sau rupea totdeauna ceva în jocurile de societate nu pot să-i sufăr pe-ăștia care n-au noroc și dac-aș fi știut ce-nsemna asta bineînțeles a trebuit să-i spun nu de formă nu te-nțeleg am spus și nu era normal este normal sigur scria și pe desenul cu o femeie pe zidul ăla de la Gibraltar cu vorba aia pe care n-am găsit-o nicăieri ce înseamnă numai copiii s-o vadă prea mici pe atunci și scria câte o scrisoare în fiecare dimineață câteodată de două ori pe zi îmi plăcea cum făcea dragoste pe atunci știa cum să ia o femeie când mi-a trimis opt maci mari de ziua mea e în 8 atunci am scris noaptea când m-a sărutat pe inimă la Dolphins Barn n-am putut să descriu cum era pur și simplu te face să te simți cea mai fericită de pe pământ dar el n-a știut niciodată cum să sărute bine ca Gardner sper c-are să vină luni cum a zis la aceeași oră patru nu pot să-i sufăr pe-ăștia care vin la orice oră sună la ușă crezi că-i zarzavagiul și pe urmă vezi că-i cineva și tu dezbrăcată sau ușa de la bucătăria aia murdară și scârboasă se deschide deodată în ziua când bătrânul Goodwin cu fața lui scorțoasă a venit să-mi spună despre concertul din strada Lombard și eu tocmai după masă și eu cu tot sângele în față și șleampătă că trebuisem să fierb rasolul ăla bătrân nu vă uitați la mine domnule profesor a trebuit să-i spun sunt ca q sperietoare da dai' el era un adevărat gentleman de modă veche în felul lui imposibil să fie cineva mai respectuos nimeni să spună că nu ești acasă trebuie să spionezi pe sub stor cum a fost cu comisionarul astăzi la început am crezut

că amână pe altă zi că mi-a trimis portoul și piersicele întâi și începusem să casc de nervi gândindu-mă ea-și bate joc de mine când i-am auzit bătaia tac-tactac la ușă trebuie să fi întârziat puțin era trei și un sfert când le-am văzut pe fetele două ale lui Dedalus venind de la școală nu știu niciodată cât e ceasul chiar și ceasul pe care mi l-a dat parcă n-ar merge bine niciodată trebuie să-l dau să vadă ce-i cu el când i-am aruncat atunci un penny lu marinarul ăla șchiop pentru azil și pentru fete și fluieram uite-o fată frumușică chiar așa cum le iubesc și eu nici nu-mi pusesem cămașa curată și ni; mă pudrasem și nimic și pe urmă de azi într-o săptămână trebuie să mergem la Belfast tocmai bine că el trebuie să se ducă la Snnis cu parastasul lui taică-său la 27 n-ar fi plăcut dacă ar sta să se gândească că la hotel camerele noastre sunt una lângă alta și dacă am face ceva prostii în patul ăla nou nici n-aș putea să-i spun să se potolească și să mă lase în pace cu el în camera de alături sau poate vreun pastor protestant cu tusea-n gât să ne bată-n perete pe urmă nici n-ar crede a doua zi că n-am făcut nimic așa ceva îți merge cu bărbatul tău dar cu un iubit după mine să-i spun că n-am făcut nimic sigur că nu m-ar crede nu e mai bine că el se duce unde se duce și pe urmă cu el totdeauna se întâmplă câte ceva de data aia când mergeam la concertul Mallow la Maryborough când a comandat supă fierbinte pentru noi amândoi și pe urmă a fluierat că pleacă trenul și uite-l c-o pornește pe peron cu supa plescăind în farfurie și mâncând cu lingura din ea n-ai fi crezut atâta nesimțire și chelnerul după el de ne-a dat în spectacol și tot tapajul și învălmășeala și locomotiva gata să pornească dar el n-a vrut să plătească până n-a terminat ăia doi domni din compartimentul de clasa a treia ziceau că avea cu totul și cu totul dreptate și chiar și avea e așa de încăpățânat uneori când îi intră ceva în cap noroc c-a reușit să deschidă ușa de la compartiment cu briceagul altfel ne-ar fi dus mai departe până la Cork mi-nchipui c-au făcut asta să se răzbune pe el O cum îmi place să mă legăn în tren sau într-o mașină cu perne frumoase moi mă întreb are să ia bilete de clasa întâia pentru mine s-ar putea să vrea s-o facem în tren dacă-i dă un bacșiș bun conductorului O mi-nchipui c-au să fie obișnuiții de idioți de bărbați care să caște ochii la noi proști cum nu se mai vede a fost un om cu totul deosebit lucrătorul ăla de rinei care ne-a lăsat singuri în compartiment în ziua aceea când mergeam la Howth aș vrea să știu și eu cine-o fi fost 1 sau 2 lunele poate pe urmă trebuie să te uiți pe fereastră cu atât mai frumos pe urmă la întoarcere să zicem că nici nu m-aș mai întoarce ce-ar zice ei

atunci a fugit cu ei asta e ce-ți face prestigiu pe scenă ultimul concert la care-am cântat unde acum peste un an când a fost la sala Sfânta Tereza pe strada Clarendon acuma au acolo niște domnișorele care cântă Kathleen Kearney și altele asemenea din cauză că tata era în armată și eu cântam cerșetorul cu gândurile aievea și aveam și broșa cu lordul Roberts când eu am tras toate ponoasele și Poldy că nu era de ajuns de irlandez el o fi pus la cale toată asta nu m-ar mira ar fi în stare ca atunci când m-a pus. Să cânt în *Stabat Mater* când se învârtea peste tot și spunea că pune pe muzică Condu-ne Tu Lumină Blândă eu l-am pus pe roate în asta pân-au aflai iezuiții că era francmason și pocnea în pian Condu-Mă Tu acuma mai departe copiată dintr-o operă veche da și se mai băgase în ultima vreme și cu ăia din Sinner Fein sau cum și-or mai fi zicând și tot spunând prostiile alea fără cap și coadă cum are obiceiul zice omulețul ăia pe care mi l-a arătat ăla fără ceafă de loc e foarte inteligent e omul viitorului Griffiths nu așa-l cheamă n-are decât nu arată de loc a așa ceva asta-i tot ce pot să spun eu dar el trebuie să fi fost și el știa foarte bine că era un boicot eu nu pot să sufăr să se vorbească de politică după război când cu Pretoria și Ladysmith și Bloemfontem unde Gardner locotenent Stanley G batalionul 8 regimentul 2 East Lanciers de disenterie era bărbat frumos în uniformă și tocmai bine de înalt mai mult ca mine sunt sigură că era și curajos mi-a spus că eram frumoasă în seara când ne-am sărutat de despărțire la stăvilarul canalului frumoasa mea irlandeză era palid de tot la față de emoție că pleacă sau că s-ar putea să ns vadă cineva dinspre drum nici nu i se scula ca lumea și eu înfierbântată cum: nu mai fusesem niciodată ar fi putut să facă pace de la început sau babalâcul de om Paul și cu restul de ramoliți de Krugeri să se pună să lupte între ei în loc s-o ducă așa ani de zile să omoare toți bărbații mai bine care mai erau cu molimele lor dacă ar fi fost măcar împușcat cum se cade n-ar fi fost așa rău ce-mi mai place să văd cum trece un regiment în pas de paradă prima dată am văzut cavaleria spaniolă de La Roque ce frumos după aia să privești peste golf de la Algeciras toate luminile de pe stâncă chiar ca niște licurici sau manevrele alea pe cele 15 acri Garda Neagră cu kilturile lor în cadență în marș trecând al zecilea de husari ai prințului de Wales sau lăncierii O lăncierii ăștia-s splendizi sau cei din Dublin care-au câștigat bătălia de la Tugela taică-su a făcut avere vânzând cai pentru cavalerie chiar c-ar fi putut să-mi cumpere un cadou frumos acolo la Belfast după ce i-am dat eu au pânză frumoasă acolo unul din

capoatele alea frumoase trebuie să-mi cumpăr naftalină cum am mai avut înainte s-o țin în sertar cu ele ar fi amuzant să ies cu el la cumpărături să cumpăr toate lucrurile astea într-un oraș mai bine să las aici inelul ăsta trebuie să-l tot întorci așa să-ți treacă peste încheieturi că altminteri s-ar putea să se-apuce să bată toba prin tot orașul și în ziare sau să mă pârască la poliție dar ar putea să creadă că suntem însurați n-au decât să spună ce vor până le rămâne în gât cât îmi pasă mie el are o grămadă de bani și nu e omul care să se-nsoare așa că tot mai bine să se găsească cineva să-i scoată de la el dac-aș afla numai dacă lui îi plac arătam cam stoarsă sigur când m-am uitat mai bine la mine în oglinda de la pudrieră dar o oglindă nu-ți redă nici odată expresia și pe urmă după ce l-am avut atâta vreme peste mine să mă strivească și cu oasele alea mari de la șolduri și e și greu cu pieptul ăla păros pe căldura asta totdeauna trebuie să să te culci să le fie lor bine mai bine ar fi să mi-o bage pe la spate cum zicea madam Mastiansky că o ia bărbatu-su cum fac câinii și să-și scoată și limba cât poate mai tare când te gândești că-i un bărbat așa de blând și liniștit cu chitara aia la care zbârnâie n-ai s-ajungi să-i mulțumești niciodată pe bărbați când îi apucă frumoasă stofă costumul ăla bleumarin pe care-l avea și cu cravata aia șic și ciorapii cu chestiile alea de mătase albastre ca cerul brodate pe ei e sigur un om cu avere știu bine după cum îi sunt croite hainele și ceasul ăla greu dar parcă intrase de-a dreptul dracu'n el când s-a întors cu ediția de seară și-și rupea biletele și înjura cât îl ținea gura că pierduse 20 de lire zicea c-a pierdut cu calul ăla cotat outsider care a câștigat și jumătate îi pariase pentru mine din cauza tuioului lui Lenehan și-l făcea acuma albie de porci porcul ăsta care te tapează care-și luase unele libertăți cu mine după dineul de la Glencree la întoarcere pe drumul ăla lung peste munte după ce lordul primar se uitase la mine cu privirile alea murdare Val Dillon pungașul ăla care n-are nimic sfânt eu l-am observat întâi de abea la desert când spărgeam alune cu dinții îmi venea să-mi ling orice fărâmiță din puiul ăla de pe degete așa era de gustos și rumenit și fraged de tot numai că nu vroiam să mănânc chiar tot din farfurie și furculițele și cuțitele de pește erau de argint marcat și mie mi-ar place să am din astea aș fi putut ușor să strecor vreo două în manșon când mă jucam cu ele și pe-urmă aș fi avut și eu pe ce conta de niște bani într-un restaurant pentru bucățica pe care ți-o bagă pe gât trebuie să le fim recunoscători și chiar pentru prăpădita aia de ceașcă de ceai de parcă ți-ar face un mare compliment pe care trebuie să-l

iei în seamă felul în care-i împărțită lumea în orice caz dacă mai e să meargă mai departe am nevoie de cel puțin încă două cămășuțe bune în primul rând și de dar nu știu ce fel de pantalonași îi plac lui niciun fel parcă a zis nu-i așa da și jumătate din fetele de la Gibraltar nici nu purtau niciodată *sau* goale goluțe cum le-a făcut Dumnezeu andaluziana aia care cânta cu Manola ei ea nu făcea mare taină din ce n-avea pe dedesubt da și a doua pereche de ciorapi din ăia de mătase artificială s-au și deșirat după ce i-am purtat o zi ar fi trebuit să-i duc înapoi la Lewers azi dimineață și să fac scandal și s-o fac pe-aia să mi-i schimbe numai că n-am vrut să mă mai enervez și mă mai expun să dau nas în nas cu el și atunci se strica toată chestia și un corset din alea care să te strângă ca o mănușă aș vrea care au reclamă că-s ieftine în Gentlewoman cu elastic peste șolduri el l-a pus deoparte pe-ăla care-l am dar nu mai e bun care ziceau că-ți face o siluetă încântătoare 11 șilingi șase pence care-ți ascunde aspectul acela neplăcut lătăreț din spate de jos să-ți mai scadă din grăsime burta mea e puțin cam prea mare are să trebuiască să-mi scot berea de la masă sau am ajuns să-mi placă prea mult ultima pe care ne-au trimis-o de la O'Rourke era trezită ca o apă chioară ăsta-și face banii ușor Larry i se și zice bătrânul zgârie brânză a trimis de Crăciun o prăjitură de casă și o sticlă de spălătură de *vase* pe care a încercat s-o dea drept claret și care nu găsise pe nimeni să i-o dea Dumnezeu să-l ajute să-și economisească singur scuipatul că altfel are să moară de sete sau dacă nu atunci trebuie să fac niște exerciții de-astea de respirație mă întreb dacă doctoria asta de slăbit o fi bună la ceva s-sa putea să și exagerez astea slabele nu mai sunt așa la modă acuma jartiere de-astea am perechea violete pe care-am purtat-o *azi* asta-i tot ce mi-a cumpărat el din cecul pe care l-a primit la întâi A nu era și loțiunea de față din care am terminat ultimul pic alaltăieri care-mi făcea pielea ca nouă i-am spus mereu vezi de-mi mai fă din asta tot de-acolo și vezi de nu uita și Dumnezeu știe dacă a făcut-o după cât l-am bătut la cap am să văd eu după sticlă oricum dacă nu mi-nchipui c-o să trebuiască, să mă spăl cu pipi de la mine care parcă e supă de vacă sau de pui cu niște opoponax din ăla și violete mă gândeam c-a-nceput s-arate rufoasă sau îmbătrânită pielea pe dedesubt e mult mai fină acolo unde s-a cojit aici pe deget după ce m-am ars păcat că nu e toată așa și nenorocitele alea de batiste vreo șase pence la un loc de sigur nu poți s-o scoți la socoteală pe lumea asta fără să te-mbraci cum trebuie totul se duce pe mâncare și pe chirie când ajung să pun mâna pe ei

am s-arunc cu ei în toate părțile poți să fii sigură în stil mare întotdeauna am vrut să pun un pumn întreg de ceai în ceainic tot să stai să masori și să te socotești dacă-mi cumpăr până și o pereche de papuci vechi îți plac pantofii ăștia noi da cât au costat eu n-am haine de loc costumul cafeniu și cămașa și jacheta și aia care am dat-o la curățat 3 ce-nseamnă asta pentru o femeie să-mi transforme pălăria aia veche și s-o cârpesc pe aialaltă bărbații nici nu se mai uită la tine și femeile vor să te ia de sus pentru că știu ele bine că tu nu ești bărbat ca lumea pe urmă cu toate care se scumpesc de la o zi la alta încă patru ani doar mai am de viață până la 35 de ani nu eu am cât am am să am 33 în septembrie nu ce O n-are a face uită-te la madam Galbraith aia e mult mai bătrână ca mine am văzut-o eu când am ieșit săptămâna trecută frumusețea ei e pe ducă a fost femeie frumoasă cu un păr superb îi ajungea până la mijloc și și-l flutura așa ca aia Kitty O'Shea din strada Grantham primul lucru pe care-l făceam dimineața să mă uit peste drum s-o văd cum se piaptănă ca și cum ar fi fost îndrăgostită de părul ei și se mândrea cu el păcat că n-am ajuns s-o cunosc decât cu o zi înainte de a ne muta și aialaltă madam Langtry crinul din Jersey pe care o iubea prințul de Waies mi-nchipui că-i și el un om care ca oricare de pe stradă decât că are nume de rege toți sunt făcuți la fel numai un negru o are mi-ar place să-ncerc o frumusețe *orna* la cât avea 45 de ani era și o poveste nostimă cu bărbatul bătrân gelos cum era era toată și el umbla cu un cuțit de deschis stridiile nu o punea să poarte o chestie de tablă jur împrejur și prințul de Wales da avea cuțitul de desfăcut stridiile nu poate să fie adevărat o chestie ca asta ca din cărțile alea pe care mi le aduce el operele meșterului Francois nu știu mai cum se zicea c-ar fi font popă cu un copil care i s-a născut din urechea ei pentru că-i căzuse mațul de la popo frumos cuvânta un preot și c-rul ei ca și cum n-ar ști orice prostălău ce-nseamnă asta nu pot să sufăr când se prefac așa și cu fața aia de păcătos a lui că oricine poate să-și dea seama că nu-i adevărat și aia. Cu Rubinica și frumoasele pedepsitoare pe asta mi-a adus-o de două ori mi-am adus aminte când am ajuns la pagina 50 acolo unde l-a atârnat de un cârlig de măcelărie și-l biciuia cu-o frânghie sigur că-o femeie n-are ce simți în așa ceva e totul o scorneală închipuită și cum el bea șampanie din pantiofiorul ei după ce s-a terminat balul ca și aia cu pruncul Isus în iesle la Inchicore în brațele Sfintei Fecioare sigur nicio femeie n-ar fi putut să scoată din ea un copil așa mare și mă gândeam la început că a ieșit dintr-o coastă pentru că cum s-ar mai fi putut duce la oliță

când ar fi avut nevoie și mai era și o doamnă din lumea bună bogată sigur că se știa onorată cu o alteță regală el era în Gibraltar în anul când m-am născut eu pariez c-a găsit și pe-acolo crini unde-a sădit pomul de comemorare a mai sădit el și altceva la vremea lui ar fi putut să mă sădească și pe mine dac-ar fi ajuns nițel mai devreme și n-aș mai fi aici unde sunt acuma și el ar trebui să lase dracului Freenian ăsta cu nenorociții ăștia de câțiva șilingi pe care-i stoarce de aici și să se angajeze într-un birou sau ceva unde-ar primi o leafă regulată sau o bancă unde l-ar pune pe un tron să numere bani toată ziua sigur preferă să se învârtească că nu mai poți să te miști de el nici într-o parte ce program ai azi măcar dac-ar fuma pipă ca tata să miroasă și el a bărbat sau se preface că aleargă după reclame când ar fi putut să mai fie și acuma la domnul Cuffe dacă n-ar fi făcut ce-a făcut atunci și m-a și trimis pe mine să-ncerc s-o dreg aș fi putut să-i obțin și avansări acolo s-ajungă director că odată sau de două ori mi-a aruncat câte-o ocheadă mamă-mamă l-a-nceput era țeapăn de tot într-adevăr sincer vorbind doamnă Bloom nu mai că eu mă simțeam groaznic cu rochia aia veche prăpădită doar pe mine care i-am și pierdut ciucurii din poale și fără nicio croială dar vin iar la modă o cumpărasem doar ca să-i fac lui plăcere am văzut eu cum era finisată că nu făcea nici două parale că mă răzgândisem să mă duc la Todd și Burns cum am spus și nu la Lees era exact ca și prăvălia niște vechituri o adunătură de socoteli de duzină nu pot să sufăr prăvăliile astea pretențioase te calcă pe nervi e-adevărat că pe mine nu stau chiar prost toate numai că el își închipuie că se pricepe mai mult de-o grămadă la rochiile femeiești și la bucătărie toarnă alandala tot ce poate să ia din etajere dacă m-aș lua după sfaturile lui orice pălărie nenorocită pe care o încerc asta-mi merge da ia-o pe-asta asta-i foarte bună aia ca un tort de nuntă care-mi sta ca un turn pe cap el zicea că mi se potrivește sau aia ca o cratiță care-mi cădea în jos mai jos de ceafă cu ace și zorzoane pe ea și vânzătoarea din magazinul ăla din strada Graf ton unde am avut ghinionul să-l iau și el înăuntru și ea o insolentă de te enerva cu rânjetul ăla și el sta să-i spună mi-e teamă că vă deranjăm prea mult pentru ce-i pusă ea acolo dar și eu când m-am uitat odată fix la ea da el grozav de scorțos și nici nu-i de mirare dar a schimbat-o repede cum s-a mai uitat odată mai bine Poldy încăpățânat ca de obicei ca și cu supa dar l-am văzut eu că se uita cu niște ochi la pieptul meu când s-a ridicat să-mi deschidă ușa drăguț din partea lui că m-a condus până afară în orice caz îmi pare foarte rău doamnă Bloom

credeți-mă fără să mai apese prea mult prima dată după el fusese jignit și eu oricum fiind nevasta lui i-am surâs și eu așa pe jumătate știu că-mi ieșea pieptul afară așa acolo la ușă când a spus îmi pare extrem de rău și cred și eu că-ți părea da cred că el i-a făcut mai tari nițel tot sugându-i așa atâta vreme că mă făcuse să-mi fie sete țâțișoare le zice chiar că mi-a venit să râd da ăsta cel puțin i se ridică sfârcul numaidecât am să-l fac s-o țină așa mereu cu asta și am să-mi fac și ouă bătute în marsala ca să-i fac mai grași pentru el ce-or mai fi și vinișoarele astea și chestiile curios că sunt 2 la fel pentru cazul c-ar fi gemeni se zice că reprezintă frumusețea pușí acolo sus ca statuile alea de la muzeu una care se preface că și-l acoperă cu mâna or fi chiar așa frumoși sigur în comparație cu cum arată bărbatul cu săculeții ăia doi ai lui plini și cu chestia aialaltă a lui care-i atârnă jos în față sau se scoală spre tine ca un cuier să-ți atârni pălăria nu-i de mirare că și-o ascund cu o frunză de varză femeia e însăși frumusețea sigur și e lucru recunoscut când zicea el că pot să pozez pentru un tablou goală la vreun tip bogat din strada Holles când și-a pierdut slujba la Hely și eu îmi vindeam hainele și zdrăngăneam la pian la cafenea aș semăna cu nimfele alea în baie așa cu părul despletit pe umeri da numai că nimfa aia-i mai tânără sau sunt și eu cam ca putoarea aia din fotografia spaniolă pe care o are el nimfele adică așa umblau goale l-am întrebat scoțianul ăla dezgustător din regimentul Cameron din spatele pieței de carne sau prăpăditul ăla cu părul roșu în spatele pomului unde era statuia cu peștele când am trecut eu se prefăcea că face pipi și stând mai într-o parte ca să i-o văd eu cu fustița aia de copil ridicată într-o parte și erau din garda reginei frumos n-am ce zice bine că i-au înlocuit cu regimentul din Surrey gata oricând să facă ce să facă și să și-o arate de fiecare dată aproape când treceam prin fața pisoarului de bărbați de lângă stație de pe strada Harcourt doar așa ca să-l pun la încercare pe vreunul sau altul din ei cum caută să-mi prindă privirile sau ca și cum ar fi una din cele șapte minuni ale lumii O și ce mai putea printre toate murdăriile și gunoaiele ales noaptea când mă întorceam acasă cu Poldy după petrecerea de la Comerford cu portocale și limonada să te facă să-ți vină tot timpul am intrat și eu într-unul era așa de groaznic de frig că nici nu mai puteam să mă țin când a fost în 93 când a înghețat canalul era câteva luni după aia păcat că nu erau și vreo doi din regimentul Cameron pe-acolo să mă vadă cum stăm acolo pe vine în toaleta bărbaților scumposcumpo am și încercat să fac un desen cu asta până l-am rupt din mine ca un cârnat sau

ceva mă mir că nu le e frică să umble așa că le dă unul cu piciorul sau cu laba sau cu ceva acolo și cuvântul ăla să te-ntâlnești cu ceva care parcă are un furtun și el a și început cu niște cuvinte lungi și încâlcite despre încarnare nu e în stare și el să explice ceva simplu să-l înțeleagă omul și pe urmă se duce și-mi arde tigaia pe fund cu Rinichii lui asta parcă nu-i așa mare se mai vede urma de la dinții lui când a încercat să-mi muște sfârcul c-am și țipat tare nu-s groaznici tot încearcă să te facă să te doară ara avut la lapte când cu Milly de ajuns pentru doi care-o fi fost cauza el zicea c-aș fi putut să câștig o liră pe săptămână dacă m-aș angaja ca doică umflați de tot dimineața când studentul ăla care părea așa delicat care se oprise la nr 28 cu lămâile Penrose aproape că m-a văzut cum mă spălam pe fereastră decât că mi-am pus repede prosopul pe față asta era studiul lui de student ce mă mai dureau ziceau s-o înțarce până l-a convins pe doctorul Brady să-mi dea rețeta ele belladonă a trebuit să-l pun pe el să mă sugă așa erau de tari zicea că e mai dulce și mai gros decât vacile pe urmă voia să mă mulgă în ceai e nemaipomenit omul ăsta zău așa ar trebui să-l pună cineva pe manșetă la gazete dac-aș ține minte măcar jumătate din chestiile astea și aș scrie o carte cu ele operele meșterului Poldy da și el cu mult mai fină și moale pielea aici mult o oră întreagă a stat pe ei sunt sigură după ceas ca un fel de bebeluș mare îl aveam peste mine ei vor să ia orice în gură ce plăcere scot bărbații ăștia de la o femeie îi simt și acuma gura O Doamne trebuie să mă întind aș vrea să fie el aici sau cineva să-mi dau și eu drumul cu cineva așa până la capăt și încă o dată simt un foc în mine sau dac-aș putea să visez la asta când m-a făcut să fac până la capăt a doua oară când m-a gâdilat pe la spate cu degetul cinci minute în șir cred c-a ținut și-l strângeam între picioare și după aia l-am luat în brațe O Doamne îmi venea să țip în gura mare tot felul de porcării haide sau așa sau orice lucru mai porcos numai să nu i se fi părut murdară sau ridurile astea de la încordare cine știe cum ar lua-o el trebuie să mergi încet cu un bărbat nu sunt toți ca el mulțumesc lui Dumnezeu unii din ei vor să fii drăguță și fină la treaba asta am văzut eu că la el nu se potrivește el face și tace mi-am și făcut și eu cu expresia aia cu părul cam despletit de la cât mă sforțasem și cu vârful limbii printre buze cu fața-n sus spre el animalul meu sălbatic joi vineri una sâmbătă două duminică trei O Doamne nu mai pot s-aștept până luni țiiiiiiudrong un tren undeva șuieră ce putere mai au locomotivele astea în. Ele ca niște uriași mari de tot și apa șiroind peste tot și din ele ca la

sfârșitul cântecului și iiiiubirea săracii de ei trebuie să stea toată noaptea departe de neveste și de familie în locomotivele astea unde te prăjești de viu și ce zăpușeală a fost astăzi bine c-am ars măcar jumătate din numerele alea vechi din Freeman și fotografiile lasă lucrurile așa peste tot neglijent mai e și restul le-am aruncat în WE am să-l pun să le taie el mâine în locul meu în loc să le țin aici până la anul să scot câteva parale pe ele să-l mai aud cum întreabă unde-i ziarul din ianuarie și toate pardesiile alea vechi care le-am îngrămădit afară în hol de fac mai cald decât e bună a fost ploaia chiar după ce-mi terminasem somnulețul credeam că se pune cum a fost la Gibraltar Doamne ce căldură era acolo până venea mistralul întunecat ca noaptea și cum lucea stânca aia înaltă prin el ca un uriaș grozav în comparație cu munții ăștia trei ai lor care cred ei că-s așa teribili cu sentinelele roșii ici și colo plopii și ei albiți de-tot de căldură și plasele de țânțari și mirosul de apă de ploaie în cisterne să vezi soarele toată vremea cum vine-n jos pe capul tău cu căldura aia s-a decolorat de tot rochia aia așa frumoasă pe care mi-a trimis-o prietena tatii doamna Stanhope de la B Marché din Paris ce păcat draga mea cățelușa scria pe ce era drăguță era cum o mai chema pe numele mic era doar-o carte poștală să-ți spun că ți-am trimis micul cadou am făcut tocmai o baie bună caldă și mă simt ca un cățel foarte curățel m-a distrat cățelușul îi spunea lui cățelușul aș da orice să fiu îndărăt la Gib și să te mai ascult cântând la Vechiul Madrid sau Concona oare te-așteaptă așa le zice ia exercițiile alea el mi-a cumpărat unul din șalurile astea cu un cuvânt nou pe care nici n-am putut să-l descifrez drăguțe sunt dar se rup cum le agăți totuși sunt frumoase zic eu nu te gândești și tu mereu ce bine era când ne beam ceaiul amândouă cu prăjiturele care-ți trosneau în dinți și tartele de căpșuni care le ador eu acuma draga mea cățelușa vezi nu lenevi și scrie-mi repede calde a sărit salutări tatălui tău și de asemenea și căpitanului Grove cu dragoste a ta cinci cruciulițe pentru sărutări nu arăta de loc a femeie măritată chiar ca o fetiță era cu ani nu știu câți mai bătrână decât cățelușul ei el ținea mult la mine când a îndoit în jos cu piciorul sârma aia să trec eu la corida de la La Linea când matadorul ăla Gomez a primit trofeu urechea taurului ce haine mai trebuie să purtăm și noi cine le-o mai fi inventat și-ți mai și cer pe urmă să urci pe dealul Killiney sau de exemplu la picnicul ăla strânsă toată în corset nu poți să faci nicio mișcare nimic așa împopoțonată când e înghesuială sau să fugi sau să sări la o parte de asta mi s-a și făcut frică

atunci când taurul ălălalt bătrân fioros a început să se dea la banderillos cu țepușele lor și la creaturile alea cu pălăriile lor și brutele de bărbați care urlau bravo toro sigur și femeile erau la fel de rele cu toate mantilele lor drăguțe albe și le-a spintecat de tot mațele la caii ăia săracii nici nu crezusem în viața mea că s-ar face așa ceva da râdea de murea când mă apucam eu să fac ca dinele care latră în Bell Lane sărăcuțul animal și bolnav ce s-o mai fi întâmplat cu ei de atunci mi-nchipui că au murit de mult amândoi e totul ca printr-o ceață te face să te simți bătrână de tot eu făceam prăjiturele bineînțeles aveam pe atunci tot ce doream o fată Hester ne comparam părul una cu alta al meu era mai des decât al ei m-a învățat cum să mi-l aranjez la spate când îl pieptănam ridicat și mai ce încă cum să-ți faci cocul sau codițele cu o singură mână eram ca niște verișoare câți ani aveam pe urmă în noaptea cu furtuna am dormit în patul ei mă ținea strânsă în brațe tare pe urmă dimineața ne-am bătut cu pernele ce ne-am mai distrat el sta și se uita la mine ori de câte ori avea ocazia la fanfara pe esplanada Alameda când eram cu tata și cu căpitanul Grove întâi m-am uitat în sus spre biserică și și pe urmă spre ferestre și pe urmă în jos și ni s-au întâlnit privirile și am simțit cum mă străbate toată ca niște ace îmi jucau ochii mi-aduc aminte după aia când m-am uitat în oglindă de-abia m-am mai recunoscut ce schimbată aveam o piele splendidă de la soare și emoționată ca un trandafir nici n-am putut să-nchid ochii noaptea n-ar fi fost frumos din cauza ei dar aș fi știut să opresc eu totul la vreme ea mi-a dat Piatra lunii să citesc asta a fost prima care am citit-o de Wilkie Collins East Lynne am mai citit și umbra lui Ashlydyat doamna Henry Wood Henry Dunbar de femeia ailaltă i le-am împrumutat eu lui după aia cu fotografia lui Mulvey în ea ca să vadă și el că nu eram chiar fără și lordul Lytton Eugene Aram Molly Bawn ea mi-a dat-o pe doamna Hungerford din cauza numelui nu-mi plac cărțile în care e o Molly cum era aia pe care mi-a adus-o el cu una din Flanders o târfă mereu fura tot ce putea să pună mâna pânză și stofă și cu metri pătura asta e prea grea peste mine așa-i mai bine n-am nici măcar o cămașă de noapte ca lumea asta se strânge toată sub mine și pe lângă asta mai e și el cu prostiile lui așa-i mai bine atunci parcă mă coceam de căldură cămășuța udă toată de sudoarea care mi se strânsese între bucile popoului pe scaun când m-am ridicat erau cărnoase și tari când mă sculam în capul oaselui pe pernele canapelei să văd cu fustele ridicate și ploșnițele cu droaia noaptea și plasele de țânțari nu puteam să citesc niciun rând Doamne

ce mult mi se pare de atunci secole sigur astea nu se mai întorc și ea nici nu și-a trecut adresa acolo sau poate c-o fi băgat de seamă cum cățelușul ei toată lumea tot pleca în străinătate numai noi niciodată îmi aduc aminte de ziua aia când erau valuri și corăbiile cu catargele lor înalte se legănau și vaporul se hâțâna tot uniformele alea de ofițeri învoiți pe țărm îmi dădeau rău de mare el nu spunea nimic era foarte serios eu eram cu ghetele înalte cu nasturi și fusta mi se înfoia ea m-a sărutat de șase șapte ori eu n-am plâns da cred c-am plâns sau cât pe-aci îmi tremurau buzele când am spus adio ea avea o capă Nemaipomenită de un fel deosebit albastră pe ea pentru călătorie croită așa mai fistichiu într-o parte parcă și era nemaipomenit de drăguță s-a făcut o plictiseală de moarte după ce au plecat ei aproape că-mi pusesem ia gând să fug ca o nebună să scap de toate astea undeva unde-o fi nu ne simțim niciodată bine unde suntem tata sau mătușa sau căsătoria așteptând mereu așteptând să viiină el spre mine așteptăm și el nu-și poaoaoartă mai degrabă pașii și tunurile lor blestemate care bubuiau chiar peste prăvălie mai ales de ziua reginei și zburau toate în toate colțurile dacă nu deschideai ferestrele când generalul Ulysses Grant cine-o mai fi fost și ăsta sau ce-o fi făcut și el că ziceau că-i un om mare a debarcat de pe vapor și bătrânul Sprague consulul care era acolo dinainte de potop îmbrăcat de gală săracul de el și era în doliu după băiat și pe urmă aceeași goarnă de deșteptare dimineața și tobele răpăind și nefericiții ăia de soldați mărșăluind cu gamelele lor de putea în toată piața mai rău decât de la ovreii ăia bătrâni cu bărbile. Lor lungi în halatele lor și la adunările lor de leviți și stingerea și semnalele de tun pentru soldați să rupă rândurile și străjerul care venea încet cu cheile să încuie porțile și cimpoaiele și numai căpitanul Groves și cu tata care discutau despre manevra lui Rorke și despre Plevna și despre sir Garnet Wolseley și despre Gordon la Khartum și trebuia să le aprindem pipele de fiecare dată când plecau undeva un babalâc rău și bețiv cu grogul pe pervazul ferestrei nici mort n-ar fi lăsat o picătură se tot scobea în nas și-și scormonea creerul să mai găsească vreo anecdotă porcoasă să ți-o spună prin colțuri decât că nu-și da drumul când eram eu de față mă tot trimitea după câte ceva un pretext străveziu îmi făcea complimente numai whiskyul Bushmill vorbea în el sigur dar făcea la fel cu orice femeie care-i ieșea în cale mi-nchipui c-a murit de beție galopantă de secole zilele cât niște ani nicio scrisoare de la *un* suflet de om decât alea câteva pe care mi le trimiteam singură cu petece de hârtie înăuntru așa de plictisită eram

câteodată că-mi venea să zgârii cu unghiile când îl ascultam pe arabul ăla cu un singur ochi și cu instrumental ăla dogit cum cântă hi-hi hi-ha ha-ha foarte mulțumesc pentru așa cântec lumesc hi-ha la fel de rău ca și acuma stăm cu mâinile bălăngănind stăm și mă uitam pe fereastră doar-doar o fi vreun tip mai de Doamne-ajută măcar în casa de vizavi felcerașul ăla din strada Holles pe care-și pusese ochii infirmiera când eu mi-am pus mănușile și pălăria la fereastră să-i arăt că am de gând să ies nici nu i-a trecut prin cap ce vroiam eu să-l las să înțeleagă nu sunt ăștia cu-adevărat tâmpiți nu te înțeleg niciodată ce spui chiar dacă ai vrea să le-o scrii cu litere de-o șchioapă pe afișe numai pentru ochii lor de bobleți nici chiar dacă dai mâna cu ei de două ori la rând cu stânga și nici nu m-a recunoscut când aproape-aproape m-am încruntat la el în fața capelei de la Westland Row unde le-o mai fi deșteptăciunea aia grozavă tare mult aș vrea să știu materia cenușie o au toată acolo în coadă dacă mă-ntrebi pe mine și țăranoii ăia altfel gata oricât să te tragă pe sfoară de la City Arms deșteptăciune au dracului cu mult mai puțină decât boii și vacile de la care vând carnea ei, și băiatul care aduce cărbunele obraznicul ăla negricios care încerca să mă tragă pe sfoară cu nota de plată de la altul pe care și-a scos-o din pălărie și ce labe avea și ăla cu spoi tingiri vreo sticlă spartă pentru-un om sărac n-aveți azi cumva și nicio vizită și nicio scrisoare vreodată decât cecurile pentru el sau vreo reclamă ca aia cu Șarlatanul care te vindecă de orice boală-ai-fi-cuprins pe care i-au trimis-o lui și începea cu Stimată Doamnă numai scrisoarea lui și carta aia poștală de la Milly azi dimineață ca să vezi dumneaei îi scrie scrisori lui de la cine am primit eu ultima dată vreo scrisoare A doamna Dwenn chiar ce i-o fi venit să scrie după atâția ani să-mi ceară rețeta pe care-o aveam pentru pisto madrileno Floey Dillon de când a scris să spună că s-a măritat cu un arhitect foarte bogat parcă stau eu să cred tot ce-aud cu vilă și opt camere tatăl ei era un om teribil de drăguț aproape șaptezeci de ani avea și totdeauna așa bine dispus ei și-acuma domnișoară Tweedy sau domnișoară Gillsspie uite și pianul și avea și serviciu de cafea din argint masiv pe bufetul ăla de acaju și pe urmă a murit așa de departe nu pot să-i sufăr pe ăștia care se-apucă să-și povestească toate necazurile toată lumea își are necazurile lui Nancy Blake asta săraca de ea a murit acum o lună de pneumonie acută e adevărat dar eu n-o cunoșteam chiar așa de bine era mai mult prietena lui Floey mai mult decât prietena mea mare plictiseală să trebuiască să răspunzi el nu-mi spune

niciodată cum trebuie și fără puncte de loc să zicem ca și cum ai ține un discurs trista pierdere ați suferit-o simpatie eu totdeauna greșesc aici și scriu nepoți cu un singur i sper că are să-mi scrie el o scrisoare mai lungă data viitoare dac-o fi adevărat că mă place cu adevărat O mulțumesc bunului Dumnezeu că am și eu pe cineva să-mi dea ce mi-am dorit atâta să-mi mai bage ceva putere în mine n-ai niciun noroc într-o groapă ca asta de aici cum a fost de mult odată și pentru tine aș vrea și eu să-mi scrie și mie o scrisoare de dragoste aia de la el nu era cine știe ce și i-am și spus că n-are decât să-mi scrie ce poftește al dvs. devotat Hugh Boylan la Vechiul Madrid proastele alea de femei își închipuia că dragoste e să stai să oftezi cu spor ține-mă că mor și totuși dacă el ar scrie așa mi-nchipui că ar fi ceva adevărat și adevărat sau nu îți umple toată ziua și viața îți dă mereu ceva la care să te gândești în fiecare clipă și să vezi toate în jurul tău de parcă e o altă lume aș putea să-i scriu răspunsul din pat să-l las să-și imagineze cum stau acolo scurt doar câteva cuvinte nu scrisorile alea lungi scrise în sus și în jos pe care le scria Atty Dillon la individul ăla care era nu știu ce pe la tribunal și care a și lăsat-o după aia cu buzele umflate copiate din rubrica curierul pentru doamne când i-am cerut și eu să-mi scrie câteva cuvinte simple pe care el să poată să le întoarcă așa cum vrea să nu acționez cu precipit precipitare cu sinceritate deopotrivă cea mai mare fericire de pe pământ să răspunzi afirmativ la cererea în căsătorie a unui gentleman O Doamne altceva ce să faci e foarte simplu pentru ei dar când ești femeie cum de-ai îmbătrânit ăia odată te-au și aruncat tocmai la fund la lada de gunoi aia de la Mulvey a fost prima când eram în pat atunci dimineața și doamna Rubio a adus-o cu ea când a venit cu cafeaua și sta țeapănă acolo când i-am cerut să mi-o dea mie și am arătat cu degetul spre ele nu-mi venea în minte cuvântul cum le pune un ac de păr s-o deschid cu el a da horquilla așa antipatică băbătia și doar le avea acolo chiar sub nasul ei cum sta acolo cu claia aia de păr fals pe capul ei și mai voia să fie și cochetă urâtă foc cum era trebuie să fi avut vreo optzeci de ani sau 100 toată fața numai riduri cu toată religia ei gata să-i tiranizeze pe toți pentru că n-a putut niciodată să înghită că flota din Atlantic înseamnă acuma jumătate din toate vapoarele din lume și drapelul Union Jack flutură cu toți carabineros ai ei cu tot pentru că patru englezi beți le-au luat lor stânca și pentru că eu nu dădeam fuga la liturghie destul de des la Santa Maria cât i-ar fi plăcut ei și ea îmbrobodită până sus cu șalul decât era vreo nuntă și cu toate minunile

sfinților și cu sfânta ei fecioară neagră cu rochia de argint și soarele care să danseze de trei ori în dimineața de Paști și când trecea preotul prin față cu clopoțelul să ducă vaticanul la muribunzi tot făcându-și și ea cruce în numele Majestății lui un admirator așa semna el acolo aproape că am sărit în sus nu-mi mai încăpeam în piele îmi venea să-l agăț când l-am văzut că mă urmărește pe Calle Real în vitrina magazinului pe urmă m-a atins el când a trecut pe lângă mine n-aș fi visat niciodată că are să-mi scrie să-mi dea întâlnire am ținut-o toată ziua în corsajul rochiei o citeam prin toate colțurile și oriunde când a plecat tata la exerciții să văd după scris sau după cum erau puse mărcile și cântam țin minte am să-mi iau un trandafir alb și aș fi vrut să dau înainte prostul ăla de ceas să vie mai repede timpul el a fost primul bărbat care m-a sărutat sub zidul maurilor iubitul meu atât de tânăr nici nu-mi trecuse până atunci prin cap ce însemna să te săruți până când și-a băgat limba în gura mea gura lui era dulce fragedă și mi-am ridicat piciorul de câteva ori pe el ca să învăț cum ce i-am spus că eram logodită așa ca să râd cu fiul unui nobil spaniol care-l chema Don Miguel de la Flora și el a crezut că am să mă mărit cu el în 3 ani multe lucruri serioase le spui așa în glumă orice floare înflorește câteva lucruri i le-am spus adevărate despre mine tocmai ca el să poată să-și închipuie pe fetele spaniole el nu le plăcea mi-nchipui că fusese vreuna care l-a respins l-am excitat de tot mi-a strivit toate florile pe care mi le adusese peste pieptul meu nu se uita de loc la bani și la mărunțiș până nu l-am învățat eu să fie mai cu grijă de la Cappoquin zicea că vine pe Blackwater dar prea a ținut puțin pe urmă în ziua dinainte de a pleca mai da era în mai când s-a născut infantul regele Spaniei așa sunt eu totdeauna primăvara aș vrea alt bărbat în fiecare primăvară acolo sus sub stânca cu tunul lângă turnul lui O’Hara i-am spus că a fost lovit de trăsnet și toată povestea cu maimuțele bătrâne din Barbaria pe care le-au trimis la Clapham fără coadă și se îmbulzeau toate la spectacol unele peste altele în cârcă doamna Rubio spunea că femela era ca un scorpion de stânca și fura puii de la ferma lui Ince și arunca în tine cu pietre dacă te apropiai prea mult el se uita la mine eram atunci cu bluza aia albă deschisă în față să-i dau curaj pe cât puteam și eu fără să fie prea pe față tocmai pe atunci începuseră să fie mai durdulii așa am spus că sunt obosită ne-am întins pe jos chiar deasupra golfului cu brazi un loc de-a dreptul sălbatic cred că-i stânca cea mai înaltă care există galeriile și cazematele și toate stâncile alea de ți se făcea frică și peștera Sf. Michael

cu stalactitele sau cum le-o fi zicând oare atârnă în jos și scările tot noroiul ăla care-mi plescăia în ghete sunt sigură că ăsta-i drumul pe care se duc maimuțele în jos pe sub mare spre Africa când mor vapoarele departe ca niște surcele aia era corabia spre Malta care tocmai trecea da marea și cerul puteai să faci ori și ce-ți plăcea să stai acolo întinsă în veci vecilor el îi mângâia pe dinafară tare mult le place lor să facă așa rotunzimea lor eu mă aplecasem peste el cu pălăria mea albă de paie ca s-o îndoi nițel că era prea nouă profilul meu din stânga mai frumos cu bluza descheiată era ultima zi cu el el avea un fel de cămașă transparentă îi vedeam pieptul roz voia să și-l atingă de al meu numai o secundă dar n-am vrut să-l las la început s-a supărat foc de frică nu poți să știi niciodată tuberculoză sau să lase însărcinată embarazada servitoarea aia bătrână Ines îmi spusese că o singură picătură chiar dacă-ți intră după aceea am încercat cu o Banană dar mi-a fost frică să nu se rupă și-mi intră că nu mai pot s-o scot undeva sus da odată au scos ceva dintr-o femeie care-i rămăsese acolo sus de ani de zile și era toată prinsă în săruri de var cu toții parcă sunt turbați să intre de unde au ieșit ai zice că nu le-ajunge oricât de adânc ar intra și pe urmă au terminat cu tine într-un fel până data viitoare da pentru că te simți minunat de bine acolo toată vremea așa de bine și moale cum am terminat atunci da O da l-am stors în batista mea mă prefăceam că eu nu sunt excitată dar. Mi-am desfăcut picioarele nu l-am lăsat să mă atingă pe sub fustă aveam o fustă care era desfăcută sus într-o parte l-am torturat de moarte la început îl gâdilam îmi plăcea grozav să stârnesc câinele ăla la hotel grrrrst hamhamham închisese ochii și o pasăre zbura sub noi era timid cu toate astea îmi plăcea să-l văd așa în dimineața aia când l-am făcut să roșească puțin când m-am pus peste el așa când l-am descheiat și i-am scos-o afară și am tras la o parte pielea avea un fel de ochi acolo ei toți sunt ca niște manechine acolo la mijloc ei o au rău așezată Molly iubita mea îmi spunea cum îl chema pe numele mic Jack Joe Harry Mulvel era da așa cred locotenent era mai mult spre blond avea o voce care parcă râdea așa că-ți spun m-am dus să văd chestia aia cum îi zice toate erau chestia aia cum îi zice la el mustață avea adică zicea că se întoarce Doamne parc-a fost ieri când mă gândeam și că dacă aveam să fiu măritată avea să facă cu mine și eu i-am promis cu mâna pe inimă l-aș lăsa să se suie acuma pe mine cu ochii închiși poate o fi mort sau l-au omorât sau căpitan sau amiral sunt aproape 20 de ani dacă spun golful cu brazi la el mă dacă ar veni pe la spate

și mi-ar pune mâinile pe ochi să spun cine e poate că l-aș recunoaște e tânăr încă cam vreo patruzeci de ani s-o fi însurat cu vreo fată din Blackwater și s-o fi schimbat de tot toți se schimbă ei n-au caracter nici pe jumătate cât o femeie și ea nici nu știe ce-am făcut eu cu iubitul ei bărbățel înainte ca el să fi visat măcar că ea există și-ncă ziua în amiaza mare în ochii lumii întregi ai putea să spui ar fi putut să scrie un articol despre noi în Chronicle îmi cam pierdusem și eu busola după aia când am suflat în punga aia biscuiții îi luasem de la Frații Benady și am pocnit-o Doamne ce poc mare toate găinușile de munte și porumbeii țipând ne-am întors tot pe drumul pe unde-am venit peste dealul din mijloc am ocolit pe lângă vechiul post de pază și locul de îngropăciune al ovreilor ziceam că citim literele ebraice de pe ele vroiam să trag cu pistolul lui el zicea că n-are și nu mai știa ce să facă cu mine să-mi ia îndărăt chipiul lui de uniformă pe care și-l purta într-o parte și eu i-l tot îndreptam H M S Calypso și-mi legănam în mână pălăria mea episcopul ăia bătrânul care vorbea din fața altarului predica aia nesfârșită despre rolul înalt al femeii despre fetele care merg acuma cu bicicleta și umblă cu chipiuri pe cap și pantalonii bufanți bloomerși ai femeilor de azi Dumnezeu să-i dea mai multă minte și mie mai mulți bani bloomerși cred că le zice așa de la numele lui nici n-aș fi visat că ăsta are să fie numele meu Bloom când îl scriam cu litere mari ca să văd cum ar sta pe o carie de vizită sau îl repetam ca să-l spun la măcelar și cu mulțumiri M Bloom arăți ca o blumicică înfloritoare îmi spuneam Josie după ce m-am măritat cu el oricum e mai bine decât Breen sau Briggs cu brizbrizuri sau numele astea groaznice care au câte un popo în ele doamna Ramspopo sau cine știe ce alt fund nici după Mulvey nu m-aș fi înnebunit sau să zicem că aș divorța de el doamna Boylan mama cine-o fi fost ar fi putut să-mi dea un nume mai ca lumea slavă Domnului după numele ăla splendid al ei Luni ta Laredo ce nostim era când alergam pe Willis Road până la Europa point învârtindu-ne încolo și-ncoace de cealaltă parte a Jerseyului și-mi tremurau și săltau în bluză ca ăștia mici ai lui Milly acuma când dă fuga-n sus pe scări îmi plăcea grozav să mă uit în jos la ei săream în sus spre arbuștii de piper și plopii albi și smulgeam frunze și aruncam cu ele în el s-a dus în India voia să scrie călătoriile pe care trebuie să le facă bărbații ăștia până la capătul lumii și îndărăt măcar să aibe și ei atâta bucurie să mai stoarcă și ei o femeie două cât mai pot și pe-urmă pleacă să se înece sau să sară în aer pe undeva am urcat pe dealul morilor până la

platforme atunci duminică dimineață cu căpitanul Rubio care-a murit avea un ochean ca al sentinelei zicea c-o să ia unul-sau două de pe bordul corăbiei eu eram în rochia aia de la Marché B din Paris și aveam colierul de coral și strâmtoarea scânteia de-ți lua ochii vedeam până dincolo spre Maroc aproape golful Tangerului alb și muntele Atlas cu zăpada pe el și strâmtoarea ca un râu așa limpede Harry Molly iubita mea mă gândeam la el pe mare toată vremea după aia la liturghie când fusta a început să mi se deșire la înălțare săptămâni și săptămâni de zile țineam batista sub pernă că avea mirosul lui n-aveai de unde să iei un parfum mai ca lumea la Gibraltar numai de-ăla ieftinul peau despagne care se trezea și-ți lăsa un miros urât pe tine mai mult decât orice altceva aș fi vrut să-i dau o amintire el mi-a dat inelul ăla incomod de Claddagh să-l am ca noroc pe care i l-am dat lui Gardner când a plecat în Africa de sud unde burii ăia l-au omorât cu războiul lor și cu molima dar tot au luat bătaie ei până la urmă ca și cum ar fi dus nerorocul cu el ca un opal sau perlă trebuie să fi fost aur curat 16 carate pentru că era foarte greu îi văd și acuma fața proaspăt rasă țiiiiiiu-drong trenul ăla iar ce ton plângăreț odată în zilele de demult și moarte și care nu se mai întorc să-mi închid ochii să-mi suflu buzele în afară sărut ce trist deschide ochii pianul și-asta dinainte ca peste lume să fi început cețurile ce detest eu cântecele-astea iubire a ce vine cântecul dulce cu tine am să-l zic cu toată vocea când mai ies iar în rampă Kathleen Kearney și grupa ei de schelălăitoare domnișoara cutare domnișoara cum îi spune domnișoara zi-i-pe-nume droaie de vrăbii spârcuitoare care se bâțâie acolo și discută despre politică se pricep și ele cum se pricepe dosul meu fac orice ca să fie și ele interesante într-un fel sau altul frumoase irlandeze marca depusă fiică de soldat sunt eu da și tu de ce de cizmar sau cârciumar râde ciob de oală soartă ar cădea moarte de pe picioare dacă ar avea vreodată norocul să se plimbe pe Alameda la brațul unui ofițer seara când e fanfara mic ochii-mi strălucesc piept ca al meu n-au ele pasiunea să. Le-ajute Dumnezeu vai de capul lor știam eu mai multe despre bărbați și viață când aveam 15 ani decât au să știe ele toate la 50 habar n-au cum să chite un cântec ca ăsta Gardner zicea că nu există bărbat care să se uite la gura mea și la dinții mei când zâmbesc așa și să nu se ducă cu gândul exact la lucrul ăsta la început mi-a fost frică că n-are să-i placă accentul meu el e atât de englez tot ce mi-a lăsat tata cu mărcile lui cu tot am ochii și silueta mamii oricum el întotdeauna a spus că sunt niște porci unii dintre ăștia el

nu are de loc așa se pierdea tot când vedea buzele mele să pună și ele mâna pe un bărbat la care să facă să te uiți și să facă o fata ca a mea sau să încerce să le-o scoale la unul cu bani care poate să-și permită s-aleagă pe cine poftește cum e Boylan s-o facă de patru cinci ori la rând ținându-ne toată vremea strâns în brațe sau cu vocea mea aș fi putut să fiu prima dona decât că m-am măritat cu el vino iiiiubirea mea de demult voce adâncă bărbia nu prea înapoi c-ar fi gușă Fereastra iubitei mele colo sus e prea lungă pentru Ms aia cu conacul bătrân în amurg și odăile boltite da am să cânt Vânt care sufli dinspre miazăzi ca el după chestia aia de pe treptele corului am să-mi schimb și dantela de la rochia neagră să mi se vadă mai bine vârfurile și am să da pe cuvântul meu am să-mi dau la reparat evantaiul ăla mare să le fac să pleznească de invidie mă mănâncă-n găurică totdeauna când mă gândesc la el simt că vreau parc-ar fi și un vânt mai bine să-i dau drumul ușor să nu-l trezesc să-l văd iar că-ncepe să-și mai lase balele pe mine după ce m-am spălat peste tot și pe spate și pe burtă pe părți dacă-am avea măcar o baie sau cel puțin camera mea să-l văd că doarme în alt pat singur cu picioarele alea reci ale lui peste mine s-aibă și omu' loc să-și dea un vânt Doamne sau să facă ceva mai bine da să le țin puțin să mă-ntorc pe o parte ușor acuma piano iiiiu uite iar trenul ăla departe acuma pianissimo iiiuiiire gata și cântecul ăsta mai ușurată acum oriunde ai fi vântul să nu ți-l ții cine știe cotletul ăla de porc pe care l-am comandat la ceai după aia n-o fi fost prea bun pe căldura asta de mirosit nu mi-a mirosit de loc sunt sigură că ăla cu ochii ăia de la măcelărie e mare pungaș sper că lampa asta nu fumegă să-mi umple nasul cu porcării mai bine decât să-l las să lase gazul aprins toată noaptea nu mă puteam odihni ca lumea în patul meu acolo la Gibraltar mă sculam chiar să văd de ce dracu-s așa nervoasă de asta dar îmi place s-o fac iarna simți că nu ești singură. O Doamne ce frig scârbos în iarna aia când n-aveam decât vreo zece ani da aveam păpușa aia mare cu rochițele alea nostime o tot îmbrăcam și-o dezbrăcam și vântul ăla înghețat care vâjâia dinspre munții nu știu cum Nevada sierra nevada stăteam la foc cu fustița aia mititică o tot ridicam la poale să mă-ncălzesc îmi plăcea să dansez puțin prin cameră numai în ea și pe-urmă fuga în pat sunt sigură că individu-ăla de vizavi sta acolo toată vremea să pândească cu lumina stinsă vara și eu goală-goluță învârtindu-mă prin cameră mult îmi mai plăcea de mine pe vremea aia goală la lavoar cu puful și cu crema numai că atunci când ajungeam să fac la oală stingeam și eu lumina și

atunci eram amândoi S-a dus cu somnul meu în noaptea asta în orice caz sper că n-o să se-n-hăiteze cu studenții ăia de la medicină îl îmbrobodesc să-și închipuie că mai e tânăr încă să se întoarcă-acasă la 4 dimineața trebuie să fie dacă nu și mai mult dar tot s-a simțit să nu mă deștepte ce-or fi găsind să trăncănească toată noaptea aruncă banii și se-mbată ca porcii n-ar putea să bea apă pe urmă începe să ne dea nouă comanda ouă și ceai șuncă Findon și pâine prăjită cu unt mi-nchipui că-l vedem iar cum stă cocoțat în pat ca regele și-și dă cu coada linguriței în sus și-n jos prin ouă de unde-o mai fi învățat și asta și ce-mi mai place să-l aud când se împiedică pe scară dimineața și-i zdrăngăne ceștile pe tavă și pe-urmă stă să se joace cu pisica se tot freacă de tine numai să fie ea mulțumită o fi având purici ea mai rea ca o femeie numai să se lângă și să se pușuiască dar când scot ghiarele nu le mai sufăr mă întreb uneori or fi văzând ceva ce nu putem noi să vedem cum stă cu ochii ficși strânsă acolo în capul scărilor atâta vreme și ascultă cum stau și eu și-aștept și hoață pe deasupra plătica aia proaspătă așa frumoasă pe care o cumpărasem cred c-o să mai cumpăr niște pește mâine sau astăzi ce e vineri da așa am să fac cu niște smântână și cu dulceață de afine ca pe vremuri nu borcanele astea de două livre de prune amestecate cu mere de la Londra și Newcastle Williams și Woods e mai spornic dublu că-s oasele astea țipari cod da am să iau o bucată frumoasă de cod totdeauna cumpăr pentru 3 și uit oricum ar fi m-am săturat de carnea asta mereu de la măcelărie de la Buckley vrăbioare și pulpă de vacă și antricoate și piept de miel și fleică de mânzat numai și denumirile și-ți ajunge pentru un picnic să zicem că dăm fiecare câte cinci șilingi și sau să-l lăsăm pe el să plătească și să invităm încă-o femeie pentru el cine madam Fleming și să mergem cu mașina până la Furry Glen sau la Fraget la început o să-l vedem cum stă și se zgâiește la copitele cailor cum face și cu literele nu nu dacă-i Boylan acolo da și cu niște sandviciuri cu șuncă și friptură rece sunt acolo și niște căsuțe chiar în fundul văii expres pentru asta dar e cald de te coci zice ei nu-n zi de sărbătoare în orice caz nu pot să le văd droaia aia de servitoarele ce ies și ele la aer Lunea de înălțare e o zi cu ghinion sigur nu-i de mirare ca l-a înțepat albina aia mai bine pe coastă undeva dar cât trăiesc eu nu mai urc într-o barcă cu el după chestia aia la Bray când le-a spus barcagiilor că știe el cum să vâslească dacă l-ar întreba cineva dacă poate să alerge și el la steeplechase pentru cupa de aur ar spune că da și pe urmă s-a stricat vremea și vechitura aia de barcă a început să se

hâțâne și cu toată greutatea în partea mea el să mă-nvețe cârmește la dreapta acuma trage spre stânga și toată apa potop peste noi și trecea prin fundul bărcii și i-a ieșit și vâsla din găoacea ei mila lui Dumnezeu că nu ne-am înecat toți sigur el știe să-noate eu nu nu-i niciun pericol fii calmă cu pantalonii lui albi de flanelă cu tot de-mi venea să i-i smulg de pe el acolo de față cu toată lumea și să-i trag o ce spun ăștia că-i o flagelație până s-ar fi făcut negru și vânăt asta l-ar fi învățat minte decât că era tipul ăla cu nasul lung. Nici nu știu cine e cu frumosul ălălalt Burkeieșiți de la Hotelul City Arms acolo să spioneze ca de obicei pe debarcader totdeauna acolo unde nu-i nevoie de el nu cumva e vreun scandal o fată când o vezi să și verși n-a mai fost chef de dragoste între noi tot e o consolare mă mir ce gen o mai fi cartea asta pe care mi-a adus-o Plăcerile Păcatului de un domn la modă vreun alt domnul de Kock cocoș mi-nchipui că i-au dat porecla asta că se tot vântura cu mațul lui de la vreo femeie la alta nici măcar n-aveam să mă schimb pantofii noi albi s-au dus dracului cu apa aia sărată și pălăria cu care eram aia cu pană muiată toată și-mi sta-ntr-o parte și nu mai puteam de necaz și de supărare mai ales că mirosul de mare mă excită sigur sardelele și plătica în golful catalan dincolo în spatele stâncii frumoși erau ca de argint în coșurile pescarilor bătrânul Luigi se zicea că-are aproape o sută de ani de la Genoa și ăla bătrân și înalt cu cercei la ureche nu-mi place un bărbat la care trebuie să te cațeri ca s-ajungi mi-nchipui că acuma sunt de mult cu toții oale și ulcele și pe urmă nu-mi place de loc să stau singură aici în hardughia asta de casă noaptea până la urmă probabil c-o să trebuiască să mă resemnez n-am adus nici măcar un boț de sare cu mine când ne-am mutat cu toată trambalarea aia salon de dans avea de gând să facă în salonul de la întâiul și o plăcuță de alamă sau pensiunea de familie Bloom zicea adică s-ajungă chiar la sapă de lemn cum a făcut și ta-su dincolo la Ennis ca toate lucrurile pe care i le spunea tatii c-are să le facă el și cu mine dar pe mine nu m-a dus și-i tot da zor în ce locuri splendide-o să mergem în luna de miere Veneția în clarul de lună cu gondolele și lacu' Como avea o fotografie cu ei tăiată dintr-un ziar și mandoline și lanterne O ce frumos am spus eu orice aș fi vrut eu el avea să facă numaidecât dacă nu chiar mai repede vrei să fii bărbatul meu ai să duci tot ce-i mai greu ar trebui să-i dea o medalie de ciocolată cu margini de cremă pentru toate planurile pe care știe că le născocească și pe urmă ne lasă singure aici toată ziua nu poți să știi niciodată cine știe ce cerșetor bătrân care-ți bate în

poartă pentr-o coajă de pâine și se-apucă și-ți toarnă o poveste de nu se mai sfârșește n-o fi vreun vagabond și-odată-și vâră piciorul prin ușă să nu mă mai lase s-o închid cum a fost poza cu criminalul ăla înrăit cum îi ziceau în Lloyds Weekly News 20 de ani în pușcărie și pe-urină cum iese o asasinează pe *o* femeie bătrână să-i ia banii închipuie-ți nevastă-sa săraca sau maică-sa sau cine-o fi femeia aia o față ca aia să dai și să fugi nu sunt liniștită până când n-am încuiat și zăvorit bine toate ușile și ferestrele să fiu eu sigură dar pe urmă e și mai rău să stai închisă așa ca într-o-nchisoare sau la casa de nebuni ar trebui să-i împuște pe toți sau cu pisica cu nouă cozi ce animal ce brută să atace așa o femeie bătrână săraca s-o asasineze în patul ei eu la ăștia li le-aș tăia zău așa nu nu c-ar fi mai bun dar tot mai bine decât nimic în noaptea când eram sigură c-am auzit hoții în bucătărie și s-a dus jos în cămașa de noapte și cu o lumânare și un vătrai de parc-ar fi vânat vreun șoarece alb la față ca hârtia se speriase de nu mai știa pe ce lume e și făcea cât mai mult tapaj putea s-audă hoții nu prea au ce fura Dumnezeu știe dar ce simți atunci mai ales acuma cu Milly plecată ce idee la el s-o trimită pe fată tocmai acolo să-nvețe să facă fotografii asta pentru că bunicul lui în loc s-o trimită la academia Skerry unde ar trebui să stea să-nvețe nu ca mine care-am rămas numai cu liceul numai c-a vrut morțiș să facă așa ceva din cauză că eu și Boylan de-asta a făcut așa sunt sigură cum se mai pricepe să pună la cale și să le aranjeze nu mai puteam de loc să fac ce vreau cu ea aici acuma în urmă decât dacă puneam zăvorul la ușă întâi am crezut că m-apucă nebunia când a intrat fără să bată când pusesem scaunul la ușă tocmai când mă spălam acolo jos cu mănușa îți calcă pe nervi și pe-urmă face pe cucoana mare toată ziulica s-o pui sub sticlă și să vină doi câte doi să se uite la ea dacă ar ști el ea a rupt mina de la statueta aia mică așa fâțâită și neglijentă cum e chiar înainte de a pleca a trebuit să-l aduc pe băiatul ăla italian ăla micul s-o dreagă că nici nu vezi lipitura cu doi șilingi nici nu voia măcar să-ți curețe un cartof acuma sigur are dreptate să nu-și strice mâinile am văzut eu cum acuma în urmă mereu stă de vorbă cu ea la masă și-i explică el ce scrie în ziar că ea se preface că pricepe șireată sigur asta de la el a moștenit-o și-i ține pardesiul când se-mbracă dar dacă i s-ar întâmpla ceva tot la mine vine nu la el el nu poate să spună că vorbesc numai așa în vânt nu eu sunt prea cinstită de fapt mi-nchipui că el își zice că s-a terminat cu mine sunt bună de pus la naftalină ei bine nu sunt nu nici pe departe mai vedem noi mai vedem noi acuma se pornise să se

fleorțăiască cu amândoi băieții lui Tom Devan și mă imită pe mine fluieră cu vagabondele alea de fete Murray care vin și-ntreabă de ea Milly poate să iasă vă rog are mare căutare să scoată tot ce se poate scoate de la ea dincolo pe strada Nelson cocoțată pe bicicleta lui Harry Devan noaptea mai bine c-a trimis-o unde-i acum aproape că întrecuse măsura voia să se ducă la patinoar și fuma țigări de-alea de-ale lor care le trag pe nas le-am simțit mirosul pe rochia ei când am mușcat firul de la nasturele care i l-am cusut la jachetă nu prea poate ea să se-ascundă de mine știu eu decât că n-ar fi trebuit să i-l cos eu câtă vreme avea jacheta pe ea asta înseamnă despărțire și pe urmă și budinca asta din urmă s-a frânt în două jumătăți vezi se împlinește orice ar zice ei cam are ea limba prea lungă pentru gustul meu bluza matale e prea decoltată îmi zice ea mie cine vorbește și eu care trebuie să-i spun să nu-și mai cocoațe așa picioarele sus să se vadă pe pervaz în față la toți ăia care trec pe stradă și se uită cu toții la ea ca la mine când eram de vârsta ei acum firește orice cârpă veche ți-ai pune pe tine tot te prinde pe urmă felul ei să-nu-m-atingi-nici-cu-o-floare acolo, la Teatru la Singurul Sacrificiu ia-ți piciorul de-aici nu pot să sufăr să m-atingă cineva i-era frică de nu mai putea c-am să-i strivesc fusta aia cu pliuri o grămadă de pipăială acolo la teatru în îmbulzeală pe întuneric ăia mereu încearcă să se bage-n tine individul ăla din stat în stat la Gaiety când ne-am dus pentru Beebohm Tree în Trilby ultima cară când mă mai duc vreodată acolo să mă strivească așa pentru vreo Trilby cu dosul ei gol cu tot la fiecare două minute mă pipăia acolo și se-ntorcea să se uite într-altă parte cred că-i nițel cam țicnit l-am văzut după aia cum se trăgea mai aproape de două doamne foarte bine afară în fața vitrinei de la Switzer tot cu trucul ăsta l-am recunoscut imediat fața și totul dar el nu-și mai aducea aminte de mine și ea nici nu m-a lăsat s-o sărut la despărțire la Broadstone foarte bine să dea Dumnezeu să găsească pe cineva totdeauna la dispoziția ei cum am făcut eu atunci când era la pat cu oreionul și i se umflaseră gâlcile de tot dă-mi una dă-mi alta sigur n-are cum să simtă ceva prea adânc acuma eu n-am juisat ca lumea până nu-mplinisem cât 22 de ani sau cam așa ceva niciodată n-ajungea cum trebuie numai prostii și chicoteli din astea obișnuite de fete tinere Cinny Connolly aia care-i scrie cu cerneală albă pe hârtie neagră pecetluită cu ceară cu toate că și ea a aplaudat când s-a lăsat cortina pentru că era chiar un bărbat bine pe urmă l-am avut pe Martin Harvey la micul dejun la masă și la cină mă și gândeam în sinea mea după aia că trebuie să

fie dragoste adevărată dacă-un bărbat își dă chiar așa viața pentru ea pe nimic mi-nchipui că n-au mai rămas. Prea mulți bărbați de felul ăsta dai1 tot îți vine greu să crezi decât că mie chiar mi s-a întâmplat majoritatea din ei chiar fără nicio fărâmă de dragoste în firea lor să găsești două ființe ca astea în ziua de azi așa de pierduți unul după altul care să simtă exact la fel cu tine de obicei sunt cam săltați nițel taică-su trebuie să fi fost cam într-o parte să se apuce să se otrăvească după ce ea totuși săracul bătrân mi-nchipui că s-a simțit singur pierdut și mereu gata să cadă în extaz după lucrurile mele câteva cârpe vechi acolo pe care le am și eu vrea să se pieptene cu părul sus la 15 ani și și pudra mea numai să-i strice tenul de pe față are ea timp destul și pentru. Asta toată viața după ce sigur n-are răbdare că știe că e frumoasă cu buzele așa roșii păcat că n-au să rămână așa dai' n-are niciun rost să mă-n-șel singură cu. Asta care-mi răspunde ca o precupeață când i-am cerut să se ducă să cumpere niște cartofi în ziua când ne-am întâlnit cu madam Joe Gallagher la cursele de trap și ea s-a. Făcut că nu ne vede în trăsurica ei cu Friery avocatul nu eram destul de lume bună până i-am ars vreo două bune după ureche așa ca pentru ea na ține pentru că-mi răspunzi așa și-ncă asta pentru c-ai fost obraznică mă scosese din sărite cred și eu că mă contrazicea și eram și prost dispusă pentru că de ce-oi fi fost căzuse o buruiană în ceai sau nu dormisem noaptea mâncasem brânză parcă și i-am tot spus mereu să nu mai lase cuțitele cruciș așa pentru că n-are cine s-o țină de scurt cum a zis și ea foarte bine dacă el nu-i bagă mințile în cap am s-o iac eu atunci a fost ultima oară când a mai dat apă la șoareci tot așa eram și eu nu îndrăznea nimeni să-mi dea vreun ordin acasă e vina lui bineînțeles că ne ține pe amândouă să slugărim aici în loc să fi angajat o femeie încă de mult oare am să mai am vreodată o servitoare ca lumea iar sigur l-ar vedea pe el când vine ar trebui să-i spun dinainte sau să se răzbune pe mine dacă nu-s o adevărată pacoste baba aia madam Fleming trebuie să tot umbli după ea să-i dai toate în mână și strănută și dă vânturi prin oale mda sigur e bătrână nu mai poate bine c-am găsit spălătorul ăla de vase vechi putred tot și ce mirosea care se pierduse în dosul dulapului știam eu că e ceva și-am și deschis fereastra să iasă mirosul și-și mai aduce și prietenii lui să-i primească aici mă rog ca-n noaptea aia când îl văd că se întoarce acasă cu un câine să nu-ți vină să crezi ar fi putut să fie și turbat mai ales băiatul lui Simon Dedalus și taică-su unul care găsește nod în papură la orice cu ochelarii cocoțați pe nas și cu

jobenul pe cap la meciul de cricket și-n ciorap cu o gaură uite-atâta s-a găsit și cin' să râdă de alții și fiu-su cu toate premiile lui pentru ce i le-or fi dat la școala secundară auzi să sară gardul dacă l-o fi văzut cineva care ne cunoaște pe noi mă mir că nu și-a făcut o gaură în pantalonii ăia grozavi de înmormântare ca și cum aia pe care i-a dat natura n-ar fi de ajuns pentru oricine și să-l tragă cu el jos în bucătăria aia murdară acuma e sănătos la cap stau și mă-n-treb păcat că nu era zi de spălat perechea mea de chiloți vechi s-ar fi putut să stea acolo pe sfoară la vedere cât i-ar fi păsat lui și cu semnul de la mașina de călcat când i-a ars tâmpita aia de băbătie pe ei ar fi putut să creadă că-i altceva și aia nici măcar n-a ajuns să topească slănina cum i-am spus și-acuma uite-o că pleacă cum a fost din cauză că bărbatu-su paralizat s-a agravat întotdeauna e ceva rău la ei o boală sau trebuie să-l opereze pe vreunul sau dacă nu-i asta e băutura și el o snopește-n bătaie o să trebuiască să m-apuc iar să caut una în fiecare zi când mă scol e altă chestie o Doamne Dumnezeule Doamne Dumnezeule da când o să stau acolo întinsă moartă în groapă atunci cred c-o să am și eu nițică liniște trebuie să mă scol acuma puțin nu cumva ce stai O Isuse stai da mi-a venit chestia de acuma n-ar ajunge asta să te scoată din minți sigur că da cu-atâta cât a scormonit și a râcâit și-a lucrat el acolo în mine acuma ce mă fac vineri sâmbătă și duminică să nu-ți vină să mori numai dacă nu i-o place lui așa la unii bărbați le place Dumnezeu știe totdeauna e ceva cum nu trebuie eu noi 5 zile la fiecare 3 sau 4 săptămâni regulat ca o licitație odată pe lună scapi de toate cele nu de-a dreptul dezgustător în noaptea aia când mi-a venit așa prima și ultima dată când eram și noi într-o lojă că i-o dăduse Michael Gunn s-o vedem pe doamna Kendal și pe bărbatu-su la Gaiety ceva un serviciu i-l făcuse el cu asigurarea la Drimmies eram nebună de legat dar n-am vrut să mă las cu domnul ăla așa șic care se uita în jos la mine cu binoclul și el pe partea cealaltă îmi tot da zor cu Spinoza și cu sufletul lui care-o fi mort de milioane de ani zâmbeam și eu cum puteam eram ca-ntr-o băltoacă și mă aplecasem înainte ca și cum aș fi fost foarte interesată să trebuiască să stau acolo până la sfârșit de tot cică era o piesă mai subtilă despre adulter idiotul ăla de la galerie o fluiera pe femeia adulterină urla cât putea mi-nchipui că s-a dus și-a agățat vreo femeie pe prima stradă mai dosnică și-a scormonit-o peste tot prin spate să se răzbune să aibă și el ce-am eu și să-l mai văd atunci dacă mai dă cu huo pariez că și pisica o duce mai bine decât noi om fi având noi prea mult sânge în noi sau

ce O ține-mă Doamne curge din mine ca din mare dar oricum nu m-a lăsat grea așa mare cum e nu vreau să-mi nenorocesc cearceafurile astea curate rufăria asta nouă pe care-am pus de-a făcut-o la dracu' la dracu' și-ăștia vor totdeauna să vadă o pată în pat să fie siguri că ești fecioară pentru ei numai asta-i tot ce-i doare tâmpiți mai sunt poți să fii văduvă sau divorțată de 40 de ori ajunge să te dai nițel cu cerneală roșie sau cu zeamă de mure nu asta-i prea purpurie închisă O Cristoase să mă scol din porcăria asta plăcerile dulci ale păcatului cine dracu' a mai scornit și treaba asta la femei ce-ți mai rămâne cu tot gătitul și cu croitul rochiilor și copiii patul ăsta blestemat cum mai scârțâie ca dracu' cred că auzeau tocmai din partea aialaltă a parcului până când mi-a dat în gând să-i propun să-ntindem pătura pe jos cu perna sub popotei meu mă întreb o fi mai drăguț în timpul zilei cred că da-i ușor cred c-o să-mi tund tot părul ăsta de pe mine aici mă opărește s-ar putea chiar să par ca o fetiță tânără n-o să aibă și el o surpriză data viitoare când are să-mi ridice poalele ce n-aș da să-i văd mutra care-o s-o facă unde-o fi oala de noapte ușor mi-e o frică să nu se spargă sub mine de când cu scaunul ăla găurit vechi mă gândesc n-oi fi fost prea grea când m-am așezat pe genunchii lui l-am pus dinadins să se-așeze pe șezlong când mi-am scos bluza și fusta în camera cealaltă era așa preocupat să nu dea unde nu trebuie că nici nu m-a simțit sper că-mi mirosea frumos răsuflarea după toate bomboanele alea de sărutat ușor Doamne mi-aduc aminte că era o vreme când puteam s-o scot pe loc fluierând ca un bărbat aproape la fel de ușor O Doamne ce zgomot sper că face clăbuci deasupra că-i semn că-mi v; n^ o grămadă de bani de la cineva o să trebuiască să-i dau cu parfum mâine dimineață să nu uit pariez că n-a mai văzut el până acuma coapse așa frumoase uite ce albe sunt locul cel mai moale e exact aici între bucățica asta aici ce moale ca o piersică ușor Doamne n-aș zice nu să fiu și eu odată bărbat să mă sui peste o femeie frumoasă O Doamne ce tapaj mai faci ca aia crinul din jersey ușor O cum coboară apele de frumos la Lahore-n jos cine știe oi fi având ceva pe dinăuntru sau o fi ceva care crește în mine dacă tot îmi vine chestia așa în fiecare săptămână când a fost ultima dată că am Lunea de Rusalii da nu sunt decât vreo trei săptămâni ar trebui să mă duc la doctor sau o fi numai ca înainte de a mă mărita cu el când era chestia aia albă care ieșea din mine și Floey m-a făcut să raft duc la babalâcul ăla ramolit dr Collins boli de femei pe Pembroke Road vagina dumitale așa îi zicea el așa și-a făcut cred toate oglinzile alea aiurite și covoarele tot

trăgându-le pe sfoară pe alea bogate din Stephens Green care dau fuga la el pentru orice fleac vagina ei și cochincina ei alea au bani sigur așa că lor le merge bine nu m-aș mărita cu el nici dacă ar fi ultimul bărbat din lume și pe urmă e ceva și cu copiii lor toată vremea să le miroasă pe cățelele alea scârboase prin toate părțile și să mă întrebe dacă ce-aveam eu are un miros pătrunzător ce-ar fi vrut să fac decât singurul lucru care se face aur poate ce întrebare dacă i l-aș fi trântit așa pe toată fața aia a lui de babalâc numai riduri împreună cu toate complimentele mele atunci cred c-ar afla și poți să treci ușor să trec ce mă gândeam că vrea să spună despre strâmtoarea de la Gibraltar în ce fel se mai exprimă și ăsta o mai fi și asta vreo invenție mai elegantă de a lor se poate numai că mie îmi place să mă las cât pot mai adânc în scaun cât încap și să trag de lanț și să mi-l las la duș ace și vârfulețe mici și reci dar e ceva aici mi-nchipui știam totdeauna după al lui Milly când eram-mică dacă are viermi sau nu totuși cu toate astea să-i dai bani pentru asta cât mă costă domnule doctor o guinee vă rog și să mă întrebe dacă am omisiuni frecvente de unde or mai fi învățând toți ramoliții ăștia cuvintele astea pe care le știu omisiuni or fi având ei cu ochii ăia miopi ai lui pe mine și capu-ntr-o parte n-aș avea prea multă încredere în el să mă adoarmă sau Dumnezeu mai știe ce altceva dar mi-a plăcut când s-a așezat pe scaun să-mi scrie chestia aia și se încrunta serios de tot și cu nasul inteligent ca și cum să te ia dracu' mincinoasă ce oști O o fi fost cum o fi fost dar idiot nu era destul de deștept ca să-nțeleagă sigur că era numai gândul la el și la scrisorile alea nebunești de nebun Scumpa mea fără de preț ori ce e în legătură cu Trupul tău încununat de raze orice subliniat vine din el este un lucru al frumuseții al bucuriei pentru vecie ceva scos din vreo carte de-alea fără niciun Dumnezeu pe care le avea el și eu mereu luând-o iar de la capăt patru sau cinci ori pe zi uneori și i-am spus că n-am făcut ești sigură O da am spus sunt foarte sigură, pe un ton care i-a închis gura știam eu bine ce-avea să urmeze de aici numai slăbiciune naturală era că el mă excita nici nu știu cum în prima seară când ne-am întâlnit când ședeam la Rehoboth Terrace am stat așa și ne-am uitat unul la altul cam vreo zece minute ca și cum ne-am fi știut dinainte de undeva din cauză cred că eu sunt evreică semăn cu mama mă distram cu el lucrurile pe care le spunea cu zâmbetul ăla cam leneș pe care-l avea și toate alde Doyle spuneau că avea să candideze să ajungă membru al parlamentului O n-am fost eu tâmpită din naștere să cred toată vorbăria aia a lui despre independența internă și liga

națională și mi-a mai trimis și sulul ăla lung cu un cântec de pe vremea hughenoților să-l cânt pe franțuzește să fie mai șic așa O beau pays de la Tourraine pe care nici nu l-am cântat nici o singură dată și-mi tot explica și-mi bătea capul despre religie și persecuții nu te lasă să te bucuri de nimic așa simplu și nu-i permit ca o mare favoare chiar la primul prilej când a văzut că are o șansă în piața Brighton dând buzna direct în dormitorul meu sub pretext că se murdărise pe mâini de cerneală să se spele cu săpunul Albion cu lapte și sulf pe care-l aveam eu și încă învelit în hârtie transparentă O am râs de m-am prăpădit atunci de el mai bine să nu-mi pierd toată noaptea stând așa pe chestia asta ar trebui să facă oalele de noapte de mărime mai naturală să poală și o femeie să stea pe ele cum se cade el că stă-n genunchi să facă cred că nu există în toată lumea asta a lui Dumnezeu niciun alt bărbat cu obiceiurile pe care le are el uite de pildă cum doarme la piciorul patului cum de-o fi putând fără o pernă mai tare să se proptească bine că nu dă din picioare sau mi-ar scoate toți dinții și respiră cu mina așa peste nas ca zeul ăla indian pe care m-a dus să mi-l arate într-o duminică când ploua la muzeul din strada Kildare galben tot cu un fel de șorțuleț și întins pe o parte cu o mână sub el cu toate zece degetele de la picioare care-i ieșeau țepene în afară care zicea el că e o religie mai mare decât a evreilor și a Domnului Nostru Isus Cristos amândoi la un loc peste Asia întreagă imitându-l pe el așa cum imită totdeauna pe oricine mi-nchipui că și ăla dormea la picioare în pat cu picioarele alea ale lui mari și pătrate în gura neveste-si dracu' s-o ia și chestia asta puturoasă zău așa unde-i asta șervețelele astea sunt aha. Da știu măcar dacă n-ar scârțâi ușa de la dulap mda știam eu c-o să scârțâie doarme tun și-a făcut el de cap pe undeva oricum trebuie că i-a dat aia ce-a avut pentru banii lui sigur pe ea trebuie s-o plătească pentru așa ceva O ce mai scârboșenie cu nădejdea c-o să fie ceva mai bun pentru noi pe lumea aialaltă să trebuiască să ne legăm așa Doamne ajută așa asta e pentru noaptea asta și patul ăsta prăpădit cum mai scârțâie și ce i-au ieșit arcurile mi-aduce aminte totdeauna de bătrânul Cohen cât s-o mai fi scărpinat și ăla-n el și el crede că tata l-a cumpărat de la lordul Napier pentru care aveam eu atâta admirație când eram mică că așa i-am spus ușor piano Oho ce-mi mai place-n pat la mine Doamne uite-ne cum suntem acuma după 16 ani la fel de rău prin câte case am stat cu toatele Raymond Terrace și Ontario Terrace și strada Lombard și strada Holles și el se tot învârtește fluierând de fiecare dată când ne mutăm iar

hughenoții lui sau marșul broaștelor se preface că-i ajută pe oameni cu alea pentru cioburi de mobile pe care le-avem și noi și pe-urmă hotelul City Arms din rău în mai rău cum zicea gardianul Daly și toaleta aia grozavă pe palier totdeauna cineva acolo să se roage și pe-urmă-și lăsau toate mirosurile după ei de fiecare dată știam cine fusese acolo înainte de fiecare dată când ne mai îndreptăm puțin se-n-tâmplă ceva sau își bagă el picioarele astea mari ale lui în vreo chestie cu Thomas și Helly și domnii Cuffes și Drimmies sau o să-l bage la-nchisoare cu biletele alea vechi de loterie care zicea c-or să fie salvarea noastră sau se-apucă și le spune câte-o obrăznicie curând-curând îl vedem că vine acasă concediat de la Omul liber ca și de la restul din cauza ălora de la Sinner Fein sau a francmasonilor și pe urmă vedem noi dacă individul ăla mititel pe care mi l-a arătat atunci strecurându-se prin ploaie singur pe acolo pe lângă pasajul Coady o să ne ajute cu ceva care zice el că-i așa de capabil și irlandez sincer o fi într-adevăr judecind după sinceritatea pantalonilor care i-am văzut pe el stai uite clopotele de la biserica George stai trei sferturi acuma ori stai ora două mda frumoasă oră de noapte pentru dumnealui să vină acasă pentru oricine care se-apucă și sare gardul dacă l-o fi văzut cineva am să-l dezvăț eu de obiceiul ăsta mâine mai întâi mă uit la cămașa lui să văd sau să văd dacă mai are chestia aia franțuzească în portmoneu mi-nchipui că el o fi crezând că eu nu știu niște mincinoși și ascunși bărbații ăștia nu le ajunge toate astea douăzeci de buzunare ale lor pentru minciunile lor și-atunci de ce să le mai spunem noi chiar dacă-i adevărul adevărat tot nu te cred pe urmă frumușel în pat ca un copilaș ca în capodopera aia a aristocraților care mi-a adus-o nu știu când ca și cum n-am văzut noi destule de-astea în viața adevărată fără vreun babalâc de aristocrat sau cum i-o fi zicând pe nume mai mult te dezgustă cu pozele alea scârboase copii cu două capete și fără picioare asta e genul de porcării la care visează ei mereu că n-au nimic altceva în capetele astea goale ale lor ar trebui să le dea câte-o otravă din alea înceată cel puțin la unul din doi din ei pe urmă ceai și pâine prăjită pentru dumnealui unsă cu unt pe amândouă părțile și ouă proaspăt ouate mi-nchipui că eu n-am să mai însemn nimic când n-am să-l mai las să mă lingă când eram pe strada Holles într-o noapte bărbatul bărbat tiranul tot tiran rămâne întâi a dormit pe dușumea jumătate din noapte gol cum făceau ovreii când moare cineva din ai lor și n-a vrut nici să mănânce nimic la micul dejun sau să scoată o vorbă se aștepta tot eu să-l mângâi așa că m-am

gândit că m-am ținut tare destul de data asta și l-am lăsat de altfel o și face foarte prost se gândește numai la plăcerea lui are limba prea lată sau nu știu cum uită că noi pe urmă eu nu am să-l mai las odată și dacă nu e atent singur am să-l încui jos să doarmă în pivnița de cărbuni cu gândacii mă gândesc n-o fi ea Josie de bucurie că are și ea resturile de la mine și mai e și un mincinos fără pereche nu n-are el curajul cu o femeie măritată de asta vrea el ca eu și cu Boylan chiar dacă cu Denis ăla al ei cum îi spune ea prăpăditul ăla de-ți face milă nici nu poți, să-i spui că e bărbatul cuiva da e vreo târfuliță oarecare cu care s-a înhăitat el chiar și când eram eu cu el și cu Milly la cursele Colegiului unde Hornblower ăla cu bonețica de copil pe creștetul căpățânei ne-a băgat prin spate se tot uita cu ochii lui de oaie la alea două care-și fluturau fustele ca niște putori în sus și-n jos am încercat să-i fac semn din ochi la început degeaba sigur și uite unde se duc banii lui astea-s roadele lui domnul Paddy Dignam da erau cu toții în stil de granda la marea înmormântare în ziarul pe care mi l-a adus Boylan dacă ar fi văzut ei o adevărată înmormântare de ofițer asta ar fi ceva impozant armele cu țeava-n jos tobele înăbușite calul săracul mergând în urmă tot în negru L Bloom și Tom Kernan bețivanul ăla mic ca un butoi care și-a mușcat de tot limba când a căzut în privata bărbaților beat nu mai știu unde și Martin Cunningham și-ăia doi Dedalus și bărbatul lui Fanny M'Coy cu capul alb ca o varză ura numai piele și oase cu ochii încrucișați care ar vrea să cânte și ea cântecele mele pentru asta trebuie să se mai nască odată și rochia aia veche verde cu decolteu mare pentru că nu poate să-i atragă în alte feluri să stropești în zi de ploaie acum văd eu limpede totul și ei zic că asta-i prietenie se omoară și pe urmă se îngroapă unul pe altul și toți cu neveste și familii acasă la e: mai ales Jack Power care o ține pe una de la bar o întreține sigur nevastă-sa-i totdeauna bolnavă sau tocmai atunci se îmbolnăvește sau tocmai se face bine ș: el e un bărbat bine încă deși e cam albit pe la tâmple frumoasă adunătură n-am ce zice ei bine n-au să-l mai prindă pe bărbatu-meu în ghiare dacă am și eu un cuvânt de spus aici își bat joc de el pe la spate pe urmă știu eu bine când se-apucă să le debiteze toate idioțeniile alea ale lui pentru că are destul cap să nu le toarne chiar fiecare băncuță de un penny pe care o câștigă lor pe gât și are grijă de nevastă și de familie niște haimanale dar totuși săracul Paddy Dignam într-un fel îmi pare rău de el ce-au să se facă nevastă-sa cu cinci copii decât dacă n-o fi avut asigurare ce personaj de comedie unul micuț și zicea că-i antialcolic

când îl căutai se-nțepnea în vreun colț în baruri și ea sau fiu-su stăteau și-l așteptau Bill Bayley nu vrei să vii te rog acasă vălul de văduvă n-are s-o facă s-arate mai frumoasă dar dacă arăt! mai bine voalul ăsta poate totuși să te prindă grozav ce bărbați nu era și el da era și el la masa de la Glencree și Ben Dollard basul bariton noaptea când a împrumutat fracul să cânte la strada Holles și cât s-a strâns și s-a muncit să intre în el și cu rânjetul ăla pe fața lui mare de păpușă ca un poponeț de bebeluș bine bătut chiar c-arăta ca un tâmpit cu galoșii cred că trebuie să fi fost ceva să-l vezi așa pe scenă să mai dai și cinci șilingi la fotoliu să vezi așa ceva el și cu Simon Dedalus ăsta venea totdeauna pe jumătate tuflit și cânta strofa a doua întâi vechea dragoste-i cea nouă ăsta era unul din cântecele lui și ce dulce cânta fata pe sub bolta de măcieș și era totdeauna gata să-mi facă curte când cântam Maritana cu el la teatrul particular al lui Freddy Mayer avea o voce delicioasă bogată Phoebe dragostea mea adio iiiubito așa cânta totdeauna nu ca Bartell d'Arcy iiiubibito adio sigur avea vocea de la natură nu era de loc artă lucrată te cuprindea toată ca într-o baie caldă O Maritana floare sălbatică cântam splendid amândoi deși era puțin cam prea sus pentru registrul meu chiar și transpusă și la vremea aia el era însurat cu May Goulding clar până la urmă se pricepea el să zică sau să facă ceva să strice totul acuma e văduv mă întreb ce soi o mai fi și fiu-su zice c-ar fi scriitor și că o să fie profesor universitar de italiană și că să iau lecții de la el ce-o mai fi urmărind și i-a mai arătat și fotografia mea nici nu m-a prins bine acolo ar fi trebuit să mă fi pozat înfășurată ca într-o draperie asta nu trece niciodată de la modă dar tot arăt tânără și acolo mă mir că nu i-a dat-o chiar cadou și pe mine odată cu ea la urma urmei de ce l-am văzut când mergeam cu mașina la gara Knightshridge cu taică-su și maică-sa eu eram în doliu adică acuma 11 ani da trebuie să fi avut 11 ani deși la ce-o fi servit să ținem doliu pentru ceva care nu ne face nouă nici cald nici rece sigur el a insistat să ținem doliu după pisică acum mi-nchipui că e-un bărbat în toată firea atunci era doar un băiețaș nevinovat și ce drăgălaș era așa micuț cu costumul de micul lord și păr buclat ca un prințișor pe scenă când l-am văzut la Matt Dillon și el m-a plăcut pe mine mi-aduc aminte toți mă plac stai Doamne stai da stai nițel el era în cărți azi dimineață când mi-am dat în cărți acolo străin tânăr nici brun nici blond pe care l-ai mai întâlnit și-nainte mă gândeam că de el spune dar el nu e nici tinerel și nici străin pe urmă eu eram cu fața întoarsă în partea aialaltă ce era a șaptea carte după p. Sta

zecele de pică asta-i călătorie pe uscat pe urmă era era o scrisoare pe drum de seară și și vorbe alea trei regine și opiul de caro asta-i succes în lume da stai a ieșit totul și de două ori opturi roșii asta haine noi ca să vezi și parcă și visasem ceva da era ceva cu poezie numai să n-aibă părul lung și unsuros să-i atârne în ochi sau să i se zburlească ca la pieile roșii de ce-ar fi umblând așa numai ca să se facă de râs și ei și poezia lor mie totdeauna mi-a plăcut poezia de când eram fetiță întâi credeam că era și el poet ca Byron dar n-avea niciun dram de poezie în el tot eu îl vedeam cu totul altfel decât e mă gândesc o fi prea tânăr trebuie să cam aibă stai 88 nunta Milly a împlinit 15 ani ieri 89 cât o fi avut el atunci la Dillon 5 sau 6 cam 88 mi-nchipui c-acuma are 20 sau mai mult nu sunt prea bătrână pentru el dacă el are 23 sau 24 sper că nu-i genul ăla de studenți de universitate încuiați că altfel n-ar sta în bucătăria veche cu el să bea cacao Epps și că sigur se prefăcea că înțelege tot ce-i spune probabil că i-a spus că a fost la Trinity College e prea tânăr să fie profesor sper să nu fie vreun profesor cum era Goodwin ăla era profesor emerit de mărci ele whisky ăștia toți scriu despre vreo femeie în poeziile lor foarte bine nu cred eu c-o să găsească multe ca mine unde-s suspinele dulci de iubire unde ghitara încet și poezia plutește în văzduh marea albastră și luna străluce nemângâiat când ne întorceam cu vaporul de noapte de la Tariffa farul la capul Europa era așa de expresiv cum cânta tipul ăla la ghitară adică să nu mă mai întorc acolo niciodată numai chipuri neștiute doi ochi strălucitori o fereastră ascunsă în frunze am să-i cânt lui asta ăia-s ochii mei dacă el e poet cu adevărat doi ochi așa de întunecat strălucitori ca steaua iubirii frumoase cuvinte steaua tânără a iubirii ar mai fi o schimbare Dumnezeu știe să ai o persoană inteligentă cu care să poți să stai de vorbă despre tine nu toată vremea să-l asculți pe el și reclama lui Billy Prescott și reclama pentru Keyes și reclama cu Tom Diavolul și pe urmă dacă Îi se încurcă lor treburile în afaceri noi trebuie să suferim sunt sigură că e un bărbat foarte distins ce mi-ar place să găsesc și eu unul ca ăsta Doamne nu ca toată banda asta de nespălați și pe urmă el e tânăr tinerii ăia splendizi acolo pe care-i vedeam la plaja la Margate de după stâncă stând drepți în soare goi ca un zeu sau așa ceva și pe urmă cum se-aruncau în mare de ce nu sunt toți bărbații așa ar mai fi o mângâiere pentru o femeie cum era statueta aia așa frumoasă pe care a cumpărat-o el puteam să stau să mă uit la ea toată ziua părul buclat și umerii și cu degetul în aer să-l asculți asta e frumusețea și poezia adevărată de multe ori îmi venea să-l

sărut peste tot și pe păsărică aia a lui mititică și frumușică așa că chiar mi-ar place să-l iau în gură dacă nu s-ar uita nimeni parcă-ți cere s-o sugi statueta așa-i de curată și albă și se uită la tine cu fața lui de băiețaș și chiar aș și face-o în mai puțin de-un minut chiar dacă mi-ar intra puțin ce e doar ca un terci sau rouă nu-i nicio primejdie și pe urmă e așa curat în comparație cu porcii ăștia de bărbați cred că nici nu visează să și-o spele de la un an la altul cei mai mulți dintre ei numai asta e ce le dă mustăți la femei sunt. Sigură de tot că are să fie grozav dac-aș putea numai să ajung cu un poet tânăr frumos la vârsta mea primul lucru mâine dimineață îmi dau iar să văd dacă iese cartea dorinței sau am să-ncerc s-o împerechez pe damă chiar și să văd dacă iese el am să citesc și să studiez tot ce-am să găsesc din ele sau am să și învăț ceva pe dinafară dac-aș ști cine-i place ca să nu mă creadă o proastă dacă el crede că toate femeile-s la fel și pe urmă eu pot să-l învăț lucrurile alelalte am să-l fac să simtă cu tot trupul până când aproape o leșina sub mine acolo pe urmă are să scrie despre mine iubită și amantă și chiar și în public cu fotografiile noastre amândouă în toate ziarele când ajunge celebru O dar atunci ce am să fac cu el nu cu el așa nu mai merge n-are maniere și nici rafinament nici nimic să-mi dea așa cu palma peste fund pentru că nu i-am spus Hugh ignorantul care nu deosebește poezia de o varză așa-ți trebuie dacă nu-i ții la locul lor să-și scoată pantofii și pantalonii acolo pe scaun în fața mea nerușinat fără măcar să-mi ceară voie și stătea acolo așa vulgar de tot numai cu jumătatea aia de cămașă pe care o poartă ei să fie admirat ca un preot sau un măcelar sau ipocriții aia bătrâni de pe vremea lui iuliu cesar sigur are dreptate în felul lui să-și treacă timpul în joacă așa sigur tot așa de bine ai putea să te culci cu un cu ce cu un leu Doamne sunt sigură că s-ar descurca mai bine în ce-l privește un leu bătrân O mda mi-nchipui că din cauză că erau așa durdulii și ispititori în cămășuța mea aia scurtă n-a mai putut să reziste mă excită și pe mine uneori ce bine de bărbați câtă plăcere pot ei să scoată din trupul femeilor noi suntem așa de rotunjoare și albe numai pentru ei totdeauna și eu am vrut să fi fost bărbat să mai schimb doar așa să-ncerc cu chestia aia a lor care ți se umflă deodată așa tare și în același timp așa moale când pui mina pe ea nenea John are o chestie lungă i-am auzit pe golanii ăia de la colț când dădeam colțul la pasajul Marrowbone tanti Mary are. O chestie păroasă pentru că se făcuse întuneric și știau că trece o fată nici n-am roșit de ce să fi roșit chiar e doar ceva natural și el își bagă chestia aia lungă în aia

păroasă a lui tanti Mary etcetera și toate astea înseamnă doar că pui mânerul la o mătură cu coadă ăștia sunt bărbații vezi ei pot să aleagă după pofta inimii o femeie măritată sau o văduvi oară mai șireată sau o fată fiecare cu gustul lui cum sunt casele alea din spatele străzii irlandeze nu-i așa dar noi trebuie să fim mereu în lanțuri numai că pe mine n-au să mă pună-n lanțuri nicio frică când mi-oi da eu drumul știu eu ce știu de gelozia bărbaților ăștia prostănaci de ce n-am putea să rămânem prieteni cu toate astea în loc să ne certăm bărbatu-su a descoperit ce fac ei amândoi foarte bine e ceva natural și dacă-a descoperit poate să facă ca și cum n-ar fi fost oricum e corona de orice ar face și pa urmă ajunge la extrema ailaltă nebunească cum e în Tiranele frumoase cu nevasta de acolo sigur bărbatul nu se gândește niciodată nici la soț nici la nevastă pe femeie, o vrea doar și o are la ce altceva ni s-ar mai fi dat și dorințele și poftele astea aș vrea și eu să știu n-am ce-i face dacă-s încă tânără nu-i așa de mirare că n-am ajuns o zgripțuroaică bătrână și cu riduri înainte de vreme după ce-am trăit cu el atâta vreme un om așa rece niciodată nu mai ia și el în brațe decât uneori prin somn și atunci pe la capătul celălalt și nici nu știe mi-nchipui pe cine strânge-n brațe orice bărbat care sărută fundul unei femei nu mai dau doi bani pe el după asta poate să pupe orice lucru oricât de nenatural atunci când nu mai avem nici măcar un atom de vreun fel de expresie în noi înseamnă că suntem toți la fel o apă și-un pământ două bucăți de slănină decât s-ajung eu să fac așa la un bărbat pfui brute murdare numai și gândul e de ajuns îți sărut piciorușele de la matale señorita aici tot e ceva n-a sărutat el ușa noastră de la intrare da a sărutat-o ce nebun nimeni nu-i înțelege ideile astea ale lui trăsnite decât mine e adevărat sigur o femeie are nevoie să fie sărutată de 20 de ori pe zi aproape să arate tânără mereu nu importă de cine câtă vreme e iubită sau iubești pe cineva dacă bărbatul pe care-l iubești nu-i aici de față uneori Doamne Dumnezeule nu mă gândeam să nu ies pe acolo pe chei în vreo seară mai întunecoasă să nu mă cunoască nimeni și să agăț un marinar tocmai sosit de pe mare care să fie dorit după așa ceva și să nu-i pese nici atâtica a cui sunt numai s-o facem repede printr-un gang pe undeva sau vreunul din țiganii ăia mai sălbatici lățoși la Rathfarnham care se puseseră cu corturile lângă spălătoria Blomfield să încerce să fure din lucrurile noastre dac-or putea mi le-am trimis și eu de câteva ori c-am văzut că se cheamă spălătorie modei și-mi tot trimiteau înapoi niște ciorapi vechi ai cine știe cărei băbătii ăla cu fața de bandit cu

ochii frumoși care cojea o nuia să m-atace pe întuneric și să mă călărească pe lângă vreun zid fără să scoată o vorbă sau vreun asasin oricine ce altceva fac și ăștia domnii de lumea bună cu jobene ăla decoratul care stă undeva pe aici și care ieșea tocmai dintr-un gang la pasajul Hardwick în seara când ne-a oferit el masa cu pește din cauză că câștigase pariul la meciul de box sigur că pentru mine ni l-a oferit l-am cunoscut, după ghetre și după cum mergea și când mi-am întors capul nițel mai târziu așa să văd ieșea și o femeie tot de acolo vreo prostituată împuțită pe urmă el se duce acasă la nevastă-sa după asta decât că cred că jumătate din marinarii ăștia sunt putrezi de boală Ho mișcă-ți hoitul ăsta mare de aici pentru numele lui Dumnezeu auzi-l cum face vântul care poartă spre tine ale mele suspine mda poate că doarme și suspină marele Iluzionist Don Poldo de la Flora dac-ar ști el ce mi-a ieșit în cărți azi dimineață ar avea de ce suspina din cauza unui bărbat brun într-o oarecare încurcătură între 2 și șapte chiar și în închisoare pentru Dumnezeu știe ce-o fi făcut eu nu știu și se-așteaptă să mă târăsc prin bucătărie să-i prepar luminăției sale (micul dejun în timp domnia sa stă-n pat înfofolit bine ca o mumie nu-i așa chiar m-ai mai văzut până acuma cum dau fuga chiar c-aș vrea să mă văd și eu așa dă-le numai puțină atenție și te tratează numaidecât ca pe o otreapă nu-mi pasă de ce-o zice oricine ar fi mult mai bine ca lumea să fie condusă de femeile care sunt în ea nu le-ai vedea pe femei să se-apuce să se omoare între ele și să se măcelărească când ai mai văzut vreo femeie să se bălăbănească pe picioare de beție cum fac ei sau să joace ultimul ban pe care-l au și să-l piardă pe cai de curse da pentru că o femeie orice ar face știe când să se oprească sigur ei nici n-ar fi apărut pe lume dacă n-am fi fost noi ei habar n-au ce înseamnă să fii femeie și mamă cum ar putea unde ar fi ei cu toții dacă n-ar fi avut o mamă să aibă grijă de ei ceea ce eu n-am avut niciodată de-asta mi-nchipui că umblă el bezmetic acum noaptea și-și lasă cărțile și învățătura și nu stă la el acasă din cauză că-i totdeauna scandal în casa aia cred și eu de mare nenorocire că ăia care au un băiat reușit ca ăsta nu sunt satisfăcuți și eu n-am niciunul n-a fost el în stare să facă băiat n-a fost vina mea amândoi am terminat atunci odată când mă uitam la câinii ăia doi cum s? suie pe ea pe la spate în mijlocul străzii pustii asta mi-a frânt inima de tot cred n-ar fi trebuit să-l îngrop în jachețica aia de lină pe care am împletit-o plângând atunci mai bine să i-o fi dat la un copil sărac dar știam bine că n-o să mai avem niciodată altul a fost prima noastră moarte n-am mai fost niciodată aceiași

oameni de atunci O n-are rost să-mi mai fac acuma gânduri negre cu asta mă întreb de ce n-a stat în noaptea asta să doarmă aici am simţit eu toată vremea că a adus pe cineva străin în loc să bată uliţele prin oraş să se întâlnească cu cine ştie ce pasăre de noapte şi hoţi maică-si săraca nu i-ar place de loc dac-ar trăi se nenoroceşte pe toată viaţa poate dar vezi e o oră plăcută acuma aşa tăcută îmi plăcea să mă întorc acuma acasă după bal aerul nopţii ei au prieteni au cu cine schimba o vorbă noi n-avem sau unul care vrea ce n-are să capete sau vreo femeie gata să bage cuţitul în tine nu pot să le văd pe femeile care fac asta nu-i de mirare că ei se poartă cu noi aşa suntem toate nişte căţele cred că sunt toate necazurile astea pe care le avem de astea suntem aşa ţâfnoase eu nu sunt aşa ar fi putut foarte bine să doarmă aici pe canapea în camera ailaltă cred că din cauză că e timid ca un băieţaş pentru că-i aşa tânăr de abia 20 de ani şi cu mine în camera de alături m-ar fi auzit pe oală mda mare pagubă Dedalus nu ştiu o fi ca numele alea din Gibraltar Delapaz Delagracia aveau nume ale dracului de nostime acolo părintele Vial plana de Santa Maria care mi-a dat rozariile Rosales y OReilly de pe Calle las Siete Revueltas şi Pisimbo şi Madam Opisso pe strala Governor O ce nume m-aş duce şi m-aş îneca în primul râu care mi-ar ieşi în cale cu un nume ca al ei O Doamna şi toate străduţele alea Paradise ramp şi Bedlam ramp şi Rodgers ramp şi Crutchetts ramp şi scările Râpei Dracului nu-i nicio mirare atunci că am ajuns şi eu aşa un fel de zăpăcită ştiu că sunt niţel într-o parte dar Doamne nu mă simt nici cu o zi mai bătrână decât eram atunci mă întreb dacă mai sunt în stare să-mi sucesc limba puţin pe spanioleşte como esta usted muy bien gracias y usted vezi n-am uitat chiar de tot credeam c-am uitat-o decât gramatica substantivul este numele a orice e persoană loc sau lucru păcat că n-am încercat să citesc romanul ăla pe care zgârcita aia de madam Rubio mi l-a împrumutat de Valera cu semnele de întrebare în ea puse pe dos şi în amândouă felurile întotdeauna am ştiut că până la urmă scăpăm de acolo eu pot să-i spun pe spanioleşte şi el să-mi spună pe italiană atunci are să vadă că nu sunt chiar aşa de ignorantă ce păcat că n-a rămas sunt sigură că săracul de el era obosit mort şi ar fi avut mare nevoie de un somn bun i-aş fi adus eu micul dejun la pat cu pâinea prăjită o bucată uite aşa lungă dacă n-o fac pe vârful cuţitului că poartă ghinion sau dacă ar fi trecut femeia cu măcriş şi ceva bun şi gustos mai sunt măsline în bucătărie poate îi plac eu nu puteam să le văd în ochi în Abrines aş fi făcut eu pe criada camera

acuma arată foarte bine de când am schimbat-o am aranjat-o invers vezi îmi spunea mie ceva toată vremea să mă prezint singură el nu m-a văzut în viața lui nostim de tot ar fi fost eu sunt nevasta lui sau ziceam că am fi în Spania și el pe jumătate adormit și încă habar n-având unde e dos huevos estrallados señor Doamne ce lucruri trăsnite-mi mai trec prin cap uneori ce nostim ar fi să zicem c-ar sta aici cu noi de ce nu e, camera de sus goală și patul lui Milly din camera din spate ar putea să scrie și să învețe la masă aici pentru câtă mâzgăleală are el nevoie și dacă-i place să citească în pat dimineața ca mie dacă el tot pregătește micul dejun pentru o persoană poate foarte bine s-o facă pentru două doar nu-și închipuie c-o, să iau chiriași la întâmplare de pe stradă să-i fac lui plăcere dacă a închiriat o casă ca un gesabo ca un han ca asta mi-ar place să am și eu o discuție lungă cu o ființă inteligentă educată mi-aș cumpăra niște papuci frumoși roșii cum vindeau turcii ăia cu fes sau galbeni și un capot de dimineață frumos semitransparent de care am atâta nevoie sau o jachetă de interior ca florile de piersic ca aia de demult la Walpole numai 8 șilingi și șase pence sau 18 șilingi și șase să-i mai dau o șansă una singură am să mă scol devreme dimineața tot m-am săturat până-n gât de vechitura asta de pat al lui Cohen în orice caz aș putea chiar să mă duc până la hale să mă uit la legume și varză și cartofi și morcovi și tot felul de fructe grozave care tocmai atunci vin frumoase și proaspete cine știe cine ar putea să fie primul bărbat care să-m. Iasă în cale acolo cu toți. Ies la vânătoare după asta devreme dimineața așa spunea Mamy Dillon și și noaptea ăsta era. Mersul ei la biserică la liturghie mi-ar place acum o pară mare zemoasă să ți se topească în gură ca atunci când mi-era poftă când pe urmă am să-i fac ouăle și ceaiul în ceașca aia mare cu mustăți pe care i-a dat-o ea ca să-i făcătura mai mare mi-nchipui i-ar place și crema mea aia bună știu cum. Să fac am să mă învârtesc veselă dar nu prea mult fredonând câte-o măsură când și când mi fa pietà Masetto pe urmă am să încep să mă îmbrac ca pentru ieșit în oraș presto non son piu forte am să-mi pun cămășuța cea mai bună și chiloțeii să-l las să se uite bine așa ca să i se scoale mititica aia a lui și-am să-l și anunț dacă asta vrea să afle că. Nevasta lui e servită da și-ncă al dracului de bine servită umplută până aproape sus la gât nu de dumnealui de cinci sau șase ori la rând uite și urma spermei lui aici pe cearceaful curat n-am să-mi dau osteneala nici măcar s-o scot la spălat așa că asta ar trebui să-l convingă dacă nu mă crezi pune mâna pe burta mea să simți decât dacă n-

am să-l fac chiar să se scoale și să mi-o bage în mine am de gând să-i spun totul tot și să-l pun s-o facă în fața mea așa-i trebuie e numai vina lui dacă sunt o femeie adulteră cum striga nenorocitul ăla de la galerie O ce de mai vorbe despre asta dacă asta ar fi tot răul pe care l-am făcut în valea asta a plângerii Dumnezeu știe că nu-i prea mult n-o face toată lumea adică numai că ei se-ascund mi-nchipui că pentru asta sunt făcute femeile sau nu ne-ar fi făcut El în felul ăsta cum ne-a făcut să-i atragem așa pe bărbați pe urmă dacă vrea să mă sărute în fund am să-mi desfac pantalonașii și am să i-l scot bine drept în față în mărime naturală poate să-și întindă limba șapte mile în sus în gaura mea dacă tot e-acolo în partea mea întunecată pe urmă am să-i spun că vreau 1 liră sau poate 30 de șilingi am să-i spun că vreau să-mi cumpăr desuuri pe urmă dacă mi-i dă bine dacă nu păcat eu nu vreau să-l storc de tot ca alte femei aș fi putut de multe ori să-mi scriu singură un cec frumos și să-l semnez cu numele lui pentru vreo două lire de câteva ori a uitat să-l încuie pe urmă însemna că n-o să-i mai cheltuiască el l-aș lăsa să mi-o facă pe la spate cu condiția să nu-mi murdărească pantalonașii buni Mda presupun că atunci n-aș avea ce face am să fac pe indiferenta una sau două întrebări știu eu după cum răspunde când e așa nu se poate ascunde de loc îl cunosc eu și pe față și pe dos am să-mi strâng bine fundul și-am să las câteva vorbe mai porcoase mirositoare sau să-mi lingă treaba mare sau prima chestie mai nebunească care să-mi treacă prin cap și pe urmă am s-aduc vorba despre da O așteaptă nițel acuma vine și rândul meu că mă bucuram să fiu cât mai bine dispusă și prietenoasă O uite că uitasem chestia asta nenorocită care mi-a venit pf ui nici nu știi să râzi sau să plângi suntem o amestecătură ca o marmeladă de prune și mere nu are să trebuiască să-mi pun tot lucrurile vechi cu atât mai bine are să fie și mai la obiect nici n-are să mai știe dacă el a făcut-o sau nu acolo e destul de bună pentru tine orice vechitură pe urmă am să-mi șterg bine de pe mine ca pe o treabă de nimica omisiunea aia a lui pe urmă plec în oraș îl las cu ochii-n tavan unde s-o fi dus acum să-l fac să mă dorească să-mi simtă lipsa asta-i singura tactică un sfert după ce oră groaznică mi-nchipui că acuma în China tocmai se scoală își pieptănă cozile pentru ziua care urmează curând-curând se-apucă și călugărițele să sune angelusul ele n-au pe nimeni să li se întoarcă acasă noaptea să le strice somnul decât vreun preot doi pentru slujba de noapte deșteptătorul de alături la primul cântat auzi-l cum sună de-și zbuciumă tot ceasul să văd dacă pot să ațipesc 1 2 3 4 5 ce fel de flori or mai fi și astea

pe care le-au inventat ca stelele tapetul din strada Lombard era mult mai drăguț șorțul pe care mi l-a dat el era cam în genul ăsta așa ceva numai că numai că l-am pus doar de două ori să mai cobor lampa asta și să mai încerc odată ca să pot să mă scol devreme am să mă duc la Lambe acolo lângă Findlaters să-i pun să ne trimită niște flori să mai pun prin casă pentru cazul că-l aduce mâine astăzi vreau să spun nu nu vinerea e zi nefastă întâi trebuie să mai fac puțină curățenie pe aici s-a pus praful gros parcă prin somn pe urmă putem să facem muzică să fumăm pot să-l acompaniez întâi să curăț clapele pianului cu lapte ce să-mi pun eu să-mi pun un trandafir alb sau prăjiturelele alea mititele de la Lipton îmi place cum miroase o prăvălie mare de lux la 7 pence și jumătate măsura sau celelalte cu vișine înăuntru și zahărul roz cu 11 pence sigur și o floare frumoasă să pun la mijloc pe masă asta o găsesc mai ieftină ia stai unde le-am văzut nu de mult îmi plac așa mult florile ce n-aș da să le avem în toată casa să-notăm prin ele Doamne Dumnezeule nimic nu-i mai frumos ca natura munții sălbatici pe urmă marea și valurile rostogolindu-se pe urmă așa frumos la țară cu câmpurile de secară și grâu și tot felul de lucruri și toate turmele bogate care mișună pe acolo ți-ar unge inima să vezi râuri și lacuri și flori de tot felul de forme și mirosuri și culori răsărind chiar și de prin șanțuri primeroze și violete naturale asta pentru ei e ca și cum ai zice că nu există Dumnezeu nu mai pot eu de toată învățătura lor de ce nu se apucă ei să creeze ceva mereu l-am întrebat și pe el ateiștii sau cum și-or mai fi zicând mai întâi să se-apuce să-și spele jegul de pe ei pe urmă încep să urle după preot când sunt pe moarte și de ce de ce pentru că le e frică de iad din cauză că n-au conștiința curată ha da îi știu eu bine cine a fost prima persoană în univers înainte de a fi fost cineva care le-a făcut pe toate cine aha asta ei n-o mai știu nici eu nu știu așa că vezi la fel de bine ar putea să-ncerce să oprească soarele să mai răsară mâine soarele pentru tine strălucește mi-a spus el în ziua când eram întinși printre rododendroni pe landa de la Howth cu costumul lui de tweed verde și pălăria de paie în ziua când l-am convins să mă ceară da întâi i-am dat bucățica de. Prăjitură cu susan pe care o aveam eu în gură și era un an bisect ca acuma da acum 16 ani Doamne Dumnezeule după sărutul ăla lung aproape-mi pierdusem respirația da zicea el eu eram ca o floare de munte da cu toții suntem niște flori trupul femeii da ăsta a fost singurul lucru adevărat pe care l-a spus el în viața lui și soarele pentru tine strălucește astăzi da de asta mi-a plăcut el pentru că am

văzut că el înțelegea sau simțea ce înseamnă să fii femeie și am știut că am să pot totdeauna să-l joc cum vreau și i-am dat toată plăcerea pe care m-am priceput să i-o dau l-am condus eu până când m-a rugat să spun da și eu n-am vrut să răspund la început mă uitam numai departe peste mare și cer mă gândeam la atât de multe lucruri pe care nu le știa el Mulvey și domnul Stanhope și Hester și tata și bătrânul căpitan Groves și marinarii jucându-se de-a toate păsările zboară și-ți spun eu și-apleacă-te și spală vasele cum spuneau ei pe debarcader și sentinela din fața casei guvernatorului cu chestia aia jur împrejurul căștii lui albe săracul de el pe jumătate cocându-se acolo și fetele spanioloaice care râdeau sub șalurile lor și pieptenii lor înalți și licitațiile dimineața grecii și ovreii și arabii și dracu' mai știe cine încă din toate colțurile Europei și strada Ducelui și piața de păsări toate cârâind în față la Larby Sharon și măgărușii săracii alune-când pe jumătate adormiți și tipii ăia pe care nici nu-i distingeai bine în mantiile lor diformi în umbra treptelor și roțile mari de la căruțele cu boi și castelul vechi de mii de ani da și maurii ăia așa frumoși numai în alb și cu turbane ca niște regi care te invitau să iei loc în prăvălioarele lor mititele și Ronda cu ferestrele vechi de la posadas[355] ochi furiși fereastră ascunsă sub grilaj și iubitul ei să sărute bara de fier și vinăriile deschise pe furiș noaptea și castanietele și noaptea când am scăpat corabia la Algeciras garda de noapte cu pasul încet cu lampa lui și O torentul acela îngrozitor adânc și repede O și marea marea purpurie uneori ca focul și amurgurile încărcate de splendoare și smochinii în grădinile Alamedei da și toate străduțele alea sucite și casele roze și albastre și galbene și grădinile de trandafiri și iasomia și mușcatele și cactușii și Gibraltarul ca o fată unde eu eram Floarea de munte da când mi-am pus trandafirul în păr cum făceau fetele din Andaluzia sau să-mi pun unul roșu da și cum m-a sărutat el sub zidul maur și m-am gândit bine la fel de bine el ca altul și atunci i-am cerut din ochi să mă întrebe iar da și atunci el m-a întrebat dacă vreau da să spun da floarea mea de munte și întâi mi-am petrecut brațele pe după umerii lui da și l-am tras în jos spre mine să-mi simtă sânii numai parfum da și-i bătea inima nebunește și da i-am spus da vreau. Da.

Triest-Zürch-Paris,
1914-1921

NOTE[356]

Orice lectură a romanului *Ulise* ar trebui să înceapă prin referirea la cel mai însemnat dintre modelele de inspirație, de elaborare, a cărții: *Odiseea.* Fără a reproduce desfășurarea epopeii, romanul lui Joyce se articulează, în fiecare din episoadele sale, pe aluzii, trimiteri, paralele la personaje, situații, episoade din poemul homeric. Scriitorul însuși a păstrat multă vreme denumirile astfel legate de *Odiseea,* renunțând însă, la publicarea în volum, la aceste titluri, pentru a-l lăsa pe cititor să descopere singur relațiile respective.

Din acest punct de vedere, care însă, - și aceasta trebuie subliniat - nu înseamnă singurul mod de a citi și înțelege cartea, *Ulise* este împărțit în trei mari secțiuni: cele trei episoade inițiale, constituind prima din acestea. Ea este denumită de obicei *Telemachiada* și îi este dedicată prezentării lui Stephen Dedalus, cel care în economia romanului are rolul fiului lui Ulise pe punctul de a porni în căutarea tatălui său (una din temele majore ale cărții fiind tocmai căutarea - aflarea - tatălui, a legăturilor cu tradițiile și originile). Partea cea mai importantă din carte, adică următoarele 12 episoade, ar constitui *Rătăcirile lui Ulise* și este consacrată celui care-l reprezintă pe personajul titular, lui Leopold Bloom, un Ulise modern, rătăcind prin Dublin asemenea personajului homeric peste mări în drum spre Ithaca. Ultimele trei capitole sunt puse sub semnul soției lui Bloom, Molly (Marion), care intervine în fapt numai în ultimul episod (deși este „văzută” fără a fi numită și altundeva în carte), dar care aici domină tot mai pregnant finalul romanului. Comentatorii interesați de sublinierea meticulozității cu care Joyce și-a construit cartea, insistă și asupra literelor cu care încep fiecare din aceste secțiuni, în primul rând corespunzând inițialelor celor trei protagoniști: *S* - Stephen, preocupat de propriile complexe și probleme; *M* - Molly Bloom, stăpânind gândurile, dorințele, concupiscentele lui Bloom în partea centrală; și *P* - adică Poldy, diminutivul prenumelui acestuia din urmă, aici constituind centrul în jurul căruia gravitează, psihic, fizic, celelalte două personaje majore în ultima

secțiune. Se atrage atenția mai ales asupra semnificației acestor litere în silogistica clasică - subiect, termen mediu, predicat. „Pedagogia clasică, se spune într-una din notele erudite ale romanului, privea secvența S-M-P- ca fiind ordinea cognitivă de gândire, deci ordinea în care acești termeni trebuie predați în școală. Analogia cu silogismul, ca de altfel analogia generală cu *Odiseea,* exprimă structura logică și narativă a cărții, pe care cititorul o poate înțelege, dar de care personajele nu sunt în esență conștiente cu totul" (Gifford-Seidman).

În orice caz, indiferent dacă paralela cu Homer a fost urmărită deliberat sau a însemnat doar o „schelărie" ajutând tehnic la construcția romanului (cum credea, de pildă, Pound - el însuși aflat în mod aproape cert sub influența lui Joyce când a descoperit figura lui Ulise ca factor central opusului său magnum, *Cantos),* personajele și situațiile de aici trebuie înțelese, practic totdeauna, prin referire ironică la cele homerice. La Joyce e vorba de un model de inversiune comică, prin care anumite personaje raportabile la cele din *Odiseea* apar în Dublinul secolului al XX-lea cu grijă transformate la modul pedestru, în primul rând amuzant, și de aici, la modul, grav, subînțeles, satiric, amar-ironic, spre a fi condamnate. (Continuând adică acea condamnare a „paraliziei morale" a Irlandei vremii sale, care l-a determinat pe Joyce să se simtă străin în propria patrie și să se exileze definitiv - așa cum reprezentantul său în roman, Stephen Dedalus, se simte înstrăinat în mijlocul semenilor, și cum celălalt erou, Leopold Bloom, *este* înstrăinat și însingurat în toate peregrinările sale, prin locuri de altminteri atât de jovial populate).

Dar la fel de importante, cel puțin pentru înțelegerea psihologiei tânărului Dedalus (și a celorlalte figuri cu rol episodic) este permanenta raportare la cărțile anterioare ale lui Joyce: *Oameni din Dublin* (unde sunt înfățișați o serie de locuitori mărunți ai lumii de aici, în general păstrându-și caracteristicile - aproape totdeauna negative -, și mai ales *Portretul artistului ca tânăr.* Adolescentul romantic, încrezător în propriile puteri creatoare și în capacitatea artei de a preschimba și înfrumuseța realitatea, așa cum era prezentat acolo, este aici un tânăr deprimat, artist fără operă. Mohorât, apăsat de obsesii, de vinovății, bântuit de „remușcătura duhului lăuntric".

Notele care se referă la fiecare din cele 18 episoade ale cărții nu au, firește, rolul de a explica acest roman, greu de urmărit în detaliile sale,

uneori - de ce n-am spune-o? - pedant articulate, și care, în fond, poate fi citit cu folos - și bucurie estetică majoră - și fără urmărirea amănuntelor și fațetelor ornamentale, să le spunem. Ni s-au părut însă necesare, și pentru că, în unele cazuri, psihologia personajelor, și evoluția anumitor împrejurări înfățișate, se refereau prea strict la conjuncturi de însemnătate pentru irlandezii momentului respectiv, și pentru că am socotit că, descompuse astfel, în amănunte, procedeele de compoziție tipice pentru un scriitor modern, livresc și „abstrus”, puteau fi aici exemplificate spre o mai bună înțelegere a unei laturi definitorii a artei moderne. La unele din episoade (cum ar fi cele denumite *Aeolus* sau *Ciclopii)* aceste note sunt mai ample și urmăresc mai în detaliu procedările joyciene. Ele pot fi socotite și ca exemplificări ale unui eventual travaliu de elucidare a acestei cărți - încă o dată spunem, dificilă dar în niciun caz imposibil de citit. În rest am căutat să ne menținem la o adnotare, așa cum ni s-a părut, absolut necesară pentru înțelegerea acțiunii propriu-zise din paginile respective.

La întocmirea acestor note am consultat, printre altele, firește, următoarele lucrări de referință:

● Don Gifford, în colaborare cu Robert Seidman - *Notes for Joyce. An annotation of James Joyce's Ulysses,* New York, E.P. Dutton, 1974.

— Zack Bowen, *Musical Allusions in the Works of James Joyce. Early Poetry Through Ulysses,* State University of New York Press, Albany, 1974.

● Darcy O'Brien, *The Conscience of James Joyce,* Princeton University Press, 1968.

● *James Joyce, Configuration Critique* (colecție de studii, două volume, întocmite sub direcția lui Joseph Prescott, publicată în limba franceză sub îngrijirea lui Michel Minard), Paris, Lettres Nouvelles, 1959.

● *Pound/Joyce, The Letters of Ezra Pound to James Joyce with Pound's Essays on Joyce,* editată, cu comentarii, de Forrest Read, Londra, Faber and Faber, 1968.

● Richard Ellman, *James Joyce,* Oxford University Press, 1959.

Toate notele sunt alcătuite pe baza datelor din aceste tomuri de referință. Acolo unde ele se constituie în citate literale, se indică în paranteză (prescurtându-se trimiterea la numele autorului cărților citate aici) locul de unde au fost împrumutate.

Notes

[←1]

Primul din episoadele secțiunii Telemachiada se intitula chiar Telemachus și îl prezintă pe Stephen Dedalus, aici definit prin opoziție cu alte două personaje, unul reprezentând o anumită fațetă a Irlandei detestată de protagonist (și de autor), celalalt forța coercitivă prin raport la care - dialectic - se definește spiritul irlandez.

[←2]

Malachi Mulligan, căruia în carte i se spune constant Buck (Ţapul), este personajul mefistofelic, la început însoţindu-l, pe parcurs urmărindu-l, ispitindu-l, minimalizându-i reacţiile şi trăirile lăuntrice, deprimându-l în general pe Stephen Dedalus. El este adus în carte pentru a reprezenta acea parte din caracterul irlandez pe care Joyce o combătea activ: ironia sterilă, desconsiderarea cinică a resurselor tradiţionale, adaptabilitatea la circumstanţe. (E mai puţin important aici că, în anume loturi ale psihologiei personajului, şi în multe replici - cum ar fi chiar un poem citat în episodul de faţă, Mulligan este calchiat după un prieten din tinereţe al autorului, despre care Joyce scrisese - „Cerul şi pământul vor trece însă spiritul său fals nu va pieri niciodată”). În carte, personajul debutează prin parodierea liturghiei catolice (din textul căreia este extrasă replica sa: „Intra-voi în altarul Domnului”) şi aceasta pentru a discredita rolul revenindu-i teoretic (cel puţin prin raportare la romantismul personajului în romanul anterior) lui Stephen, de „transsubstanţiator, sau recreator, al vieţii (adică al artei) din viaţă (adică din viaţa personală, de toate zilele)” (Zack Brown). Ironiile pe care Mulligan le exprimă constant la adresa lui Stephen, aici încă - ipocrit? - reprimate, dar în evoluţia cărţii tot mai făţişe, contribuie la a defini izolarea, exilul lui Stephen printre compatrioţii săi.

[←3]

În cursul acestui episod, ca de altfel în tot cursul zilei în care se desfăşoară acţiunea romanului, Stephen Dedalus este prezentat mohorât, bântuit de complexe, de conştiinţa sterilităţii proprii, de suferinţă şi remuşcare - aceasta din urmă determinată mai ales de o acţiune pe care nu o poate renega nici acum: el a refuzat să îngenunche la patul de moarte al mamei sale pentru a nu-şi încălca principiile de liber-cugetător (la care ajunsese după o perioadă de credinţă activă, în anii petrecuţi la seminarul iezuit de la Clongowes unde-şi făcuse studiile). Refuzul acesta, fără îndoială un simbol al refuzului personajului (şi autorului) de a accepta inerţiile de sensibilitate şi de gândire ale compatrioţilor săi. Decizia de a-şi asuma un exil interior (aşa cum Joyce şi l-a asumat pe cel fizic) îl înstrăinează de semenii săi din Dublin şi explică atmosfera întunecată înconjurându-l constant pe acest personaj, reacţiile şi replicile sale mohorâte în tot cursul acţiunii.

[←4]

Haines este un student englez care locuiește temporar împreună cu tânărul Dedalus și cu Mulligan în turnul unde începe acțiunea cărții, la marginea Dublinului, undeva în fața golfului. Ca orice englez, Haines este din punctul de vedere al lui Stephen un „uzurpator” amenințând să-i răpească, și să deformeze, tradițiile și valorile spirituale irlandeze. „Haines, ca englez, este firește fizic un uzurpator al Irlandei, dar și într-un alt sens arta independentă și demnă a lui Stephen este amenințată cu degradare prin însuși interesul superficial și cam arogant manifestat de «saxon», care o consideră drept un exemplu, cel mult interesant, de folclor cam exotic”. „În același timp, frivolitatea cu care Mulligan îl acceptă pe Haines ca pe un rău necesar, urmărind mai degrabă să profite de pe urma sa este și ea condamnabilă din optica lui Dedalus” (O’Brien).

[←5]

Replică tipică pentru un personaj joycian: amestec jovial, și cam pedant, de aluzii, citate și referiri livrești, caracteristice pentru un tânăr estet din epoca respectivă. Algy este Algernon Charles Swinburne, poet „decadent” englez, autor aici al unei invocații celebre către mare - *maică mare, blândă, cenușie. Epi oinopa ponton* - marea de culoarea întunecată a vinului - este un epitet homeric.

[←6]

Scena aceasta, principala sursă a suferințelor lăuntrice ale lui Stephen, va fi deseori invocată în cursul romanului.

[←7]

În prefața la *Portretul lui Dorian Gray,* text de mare importanță pentru ceea ce s-ar putea numi mișcarea estetistă în momentul respectiv, se spune printre altele: „Nu există carte morală sau imorală. Cărțile sunt bine scrise sau prost scrise. Asta e tot. Antipatia manifestată de secolul al nouăsprezecelea față de realism este furia lui Caliban văzându-și propriul chip în oglindă. Antipatia manifestată de secolul al nouăsprezecelea față de romantism este furia lui Caliban nevăzându-și propriul chip în oglindă”.

[←8]

Matthew Arnold, poet și critic cu mare influență, în epoca victoriană, este evocat aici pentru că a determinat una din replicile precedente ale lui Mulligan. El considera anume (într-una din scrierile sale majore, *Cultură și Anarhie* că ar exista două impulsuri dominante în cultura occidentală: cel spre *ebraizare,* adică de acțiune în lumina „obișnuințelor și disciplinei” dictate de un adevăr revelat; și cel spre *helenizare,* adică spre cunoaștere în lumina unui umanism „dezinteresat și flexibil”. „Din punctul de vedere al lui Arnold, cultura engleză ar fi suferit de o ebraizare excesivă și ar fi trebuit să se «elenizeze»”. „Această distincție esențial intelectuală a lui Arnold a cunoscut o serie de modulații și a devenit populară în ultimele decenii ale secolului trecut, și ca urmare a dezvoltării de către Swinburne a opoziției dintre libertatea senzual-estetică a lumii păgâne grecești și «ebraismul» represiv al epocii victoriene târzii. În jurul anului 1900, «grec» devenise un termen cheie în lumea boemă pentru cei care preconizau libertatea senzual-estetică, și «ebreu» un termen similar desemnându-i pe cei ostili valorilor estetice, pentru cei care preconizau valorile practice ale moralității stricte victoriene” (Gifford și Seidman).

[←9]

Citat dintr-un poem de William Butler Yeats la care se va mai face frecvent aluzie în roman: *Cine merge cu Fergus?* reprezentând aici una din ispitele cu care Mulligan asediază conștiința puritană a lui Stephen. Lui Fergus, personaj eroic din tradiția folclorică irlandeză, i se promite, în schimbul renunțării la drepturile sale regești, o viață de plăceri. „Viața promisă lui Fergus în acest cântec este cea lipsită de griji și de lupte eroice, o viață care, oricât de plăcută ar părea, înseamnă doar un cântec de sirenă pentru Stephen, venind din partea rivalului său. În rivalitatea de la început evidentă între Stephen și Mulligan - rivalitate atât de acut simțită de Dedalus și recunoscută tacit de celălalt - o astfel de invitație de a lua viața la modul frivol nu poate fi înțeleasă de acest artist fără operă decât ca o ispită spre indolență și înfrângere” (Zack Bowen).

[←10]

Adică Dumnezeu, în viziunea, blasfematorie a lui Mulligan - aluzie la faptul că religia mozaică impune circumciziunea.

[←11]

dialect celtic din Irlanda și Scoția.

[←12]

În măsura în care bătrâna lăptăreasă poate fi privită ca un simbol al Irlandei tradiționale, cum o și vede Stephen în invocația sa tăcută, falsele declarații de iubire ale lui Mulligan, bazate pe citate din poeme în mod deliberat invers interpretate, constituie un mijloc de definire, și condamnare, a personajului. „Aluziile joculare din aceste versuri sunt caracteristice pentru atitudinea ironică a lui Mulligan față de țara sa și de cei care o apară. Aparent s-ar zice că atât el cât și Stephen împărtășesc același dispreț față de țara lor, însă în realitate ei sunt pe poziții diametral opuse în vederile lor despre Irlanda. Stephen respinge pretențiile unei Irlande catolice plasată sub influența preoților și care i-ar frânge propria evadare, însă în fond el își iubește patria pe care o condamnă astfel. El dorește doar ca țara sa să fie o țară mai liberă și mai pură. Buck Mulligan este însă mulțumit cu propria sa situație de fapt și planurile sale de elenizare nici nu pot fi luate în serios” (Zack Bowen).

[←13]

Formula aceasta, împrumutată din titlul unui tratat medieval de morală, îl va defini constant pe Stephen Dedalus în carte.

[←14]

Toaleta tradițională a unui dandy în perioada respectivă.

[←15]

Replică îndelung comentată și elucidată în cele din urmă ca reprezentând un joc de cuvinte, cu intenții blasfematorii - bazat pe asonanța în pronunția engleză a numelui fictiv Butterly cu adverbul *bittterly* (amarnic). E vorba de o referire la povestirea din Evanghelie despre lepădarea repetată a Apostolului Petru care, la cântul cocoșului, se îndepărtează de locul renegării și „plânge amarnic”.

[←16]

„Care-și moțăie asupra mării capul” este descrierea uneia din terasele castelului Elsinore, unde Hamlet îl întâlnește pentru prima dată pe duhul tatălui său.

[←17]

Proverb, tradițional irlandez: „Păzește-te de coarnele taurului, de copitele calului și de surâsul unui englez”.

[←18]

Dacă în primul episod Stephen Dedalus este caracterizat prin opoziție cu cele două personaje cu care-și împarte locuința: Mulligan, adică tradiția irlandeză coruptă, și Haines, uzurpatorul britanic, în acest al doilea capitol, *Nestor,* el va fi înfățișat în activitatea de pe urma căreia își câștigă traiul, „năimirea" sa în calitate de profesor, nu prea eficient, la o școală dublineză, și mai ales în juxtapunerea cu un alt reprezentant al laturii detestate a Irlandei, un exponent al celor care colaborează cu ocupanții saxoni. Exemplu tipic de inversiune comică despre care se vorbește în ce privește sistemul de referiri la epopeea homerică, în acest episod rolul bătrânului și înțeleptului Nestor (pe care Telemac îl consultă, la îndemnul Athenei, în drumul său în căutarea lui Ulise) îi revine aici unui personaj exprimând exact contrariul unei asemenea înțelegătoare bunătăți. Directorul Deasy este un pedant, anchilozat în clișee de gândire și preocupat de interesele proprii (în folosul cărora caută să-l exploateze și pe tânărul său salariat). De altfel și numele personajului reprezintă o aluzie, și anume la legea Deasy, promulgată în a doua jumătate a secolului trecut, în teorie urmărind o reformă agrară în Irlanda, însă în practică favorizând fățiș pe marii proprietari, adică așa-numitul *Establishment* proenglez și anticatolic din această țară. „Deasy este ceea ce s-ar putea numi un britanic apusean, adică unul care consideră Irlanda ca o provincie extrem-occidentală a Angliei" (Gifford și Seidman).

[←19]

Exemplu caracteristic pentru felul în care, așa-numitul flux al conștiinței, se articulează gândurile lui Stephen, în primul rând pe citate din poetul și vizionarul romantic William Blake: „Fabula sau alegoria este alcătuită de fiicele memoriei”; „drumul excesului duce spre palatul înțelepciunii” și „nicio pasăre nu zboară prea în înalt dacă se avântă pe propriile sale aripi”. În *Nuntirea cerului cu infernul* de același Blake, se vorbește și despre „flacăra lividă dintru sfârșit” care să mistuie lumea, și în urma căreia „întreaga creație să piară pentru a se înfățișa apoi infinită și sfântă, așa cum acuma se înfățișează finită și coruptă”.

[←20]

Replica aceasta, care împinge gândurile lui Stephen spre elementul marin, și care îi va domina reacțiile sufletești și în episodul următor, este determinată de un joc de cuvinte: similitudinea de pronunție în engleză între numele lui Pirus *(Pyrrhus* - pron. *pairus* - și cuvântul *pier,* debarcader, dig).

[←21]

Versuri din elegia *Lycidas* de Milton, deplângând moartea prin înec a unui prieten al scriitorului, văzut la modul pastoral sub înfățișarea unui cioban.

[←22]

Vers dintr-un cântec foarte popular în Irlanda, *Băiatul tuns,* exaltând una din numeroasele revolte antibritanice din această țară. „Tunșii” au devenit una din denumirile tradiționale ale rebelilor irlandezi. Cântecul și simbolurile lui vor fi pe larg descrise și discutate într-unul din episoadele ulterioare.

[←23]

Boala botului și a copitelor, febra aftoasă, reprezenta o problemă în măsura în care ar fi putut afecta exportul de vite irlandeze, adică una din principalele surse de venituri ale țării. Ea va constitui pe parcurs subiectul a numeroase meditații ale personajelor, și este aici invocată și pentru a întări raportarea la episodul corespunzător din *Odiseea.* (Nestor e denumit acolo „îmblânzitor al cailor" și un slujitor al tradițiilor în ce privește sacrificarea rituală a vitelor. Contrapartea lui în roman este înfățișată ca pervertind asemenea frumoase și tradiționale însușiri).

[←24]

În conformitate cu structura eminamente reprobabilă a personajului, Deasy este și antisemit, primul dintr-o serie care vor mai evolua în roman, mai ales în jurul și împotriva lui Leopold Bloom.

[←25]

Citat dintr-un poem profetic de Blake.

[←26]

Una din replicile celebre ale lui Stephen, tipice pentru viziunile sale apocaliptice. „S-ar fi putut ca în *Portretul artistului…* Stephen să considere istoria ca un coșmar nefericit, însă nu avea practic nicio îndoială că el însuși s-ar fi putut deștepta dintr-un asemenea vis rău. Și, această deșteptare ar fi urmat să se producă prin frumusețe, prin creație; însă în Ulise, această încredere estetică s-a risipit… Acum el nu se poate deștepta din acest coșmar, nu-i poate detrona pe uzurpatorii care-i amenință moștenirea, nu poate scăpa de Mulligan și Haines și nici de acest Nestor invers, nici de propriile sale vinovății. Apăsat de povara conștiinței sale morale, care este de fapt însăși povara apăsând conștiința lui Joyce, el n-a ajuns să descopere atitudinea sa definitivă față de lume, atitudine a cărei esență este comedia” și care se va exprima cu intensitate prin Bloom și împrejurările în care acesta e implicat în carte (O’Brien).

[←27]

În *Proverbele lui Solomon* se spune: „Iar înțelepciunea în locuri deschise țipă. În uliți face să se audă vocea ei; Ea strigă în răspântii. În intrarea porților, în cetate, zice cuvintele acestea: Până când, proștilor, veți iubi prostia? Și batjocoritorii se vor plăcea în batjocură, Și nebunii vor urî cumințenia”.

[←28]

O veche tradiție irlandeză spune că în secolul al XII-lea, unul din regii locali ai Irlandei fusese răsturnat de o revoltă, poate și ca urmare a faptului că săvârșise un adulter cu soția unui alt conducător local, prințul de Breffni. Pentru a-și recâștiga tronul, cel deposedat s-a adresat regelui Henric al II-lea al Angliei, determinând astfel prima invazie normandă a Irlandei.

[←29]

Parnell, cel mai celebru dintre liderii mişcării naţionaliste irlandeze de la sfârşitul secolului trecut, a fost eliminat din viaţa politică drept urmare a unui scandal prilejuit de relaţiile sale amoroase cu o femeie măritată.

[←30]

Ulsterul este alcătuit din șase provincii nordice, protestante și filoengleze ale Irlandei. Lozinca citată aici a fost lansată în 1886 de lordul Randolph Churchill ca strigăt de luptă al forțelor anticatolice din Irlanda și împotriva lui Gladstone.

[←31]

Episodul acesta, prezentându-l pe Stephen în meditațiile sale în cursul unei plimbări singuratece pe malul mării, este intitulat *Proteus* și se referă la ceea ce îi povestește lui Telemac, în prima etapă a călătoriei sale, regele Menelaos. Rătăcindu-și calea de întoarcere după războiul troian, Menelaos caută să obțină o îndrumare de la „Bătrânul mării, Proteus". Acest „fidel slujitor al lui Poseidon" avea capacitatea de a-și schimba după plac înfățișarea și Menelaos trebuie să se lupte cu el zădărnicindu-i metamorfozele, până când îl silește să-i răspundă. Tânărul Dedalus încearcă în mod asemănător să-și stăpânească aici gândurile în curgerea și metamorfoza lor continuă.

[←32]

Stephen pornește în meditațiile sale de la o constatare a lui Aristot - denumit de Dante „maestru al celor ce știu (multe)” cu privire la distincția între perceperea realității prin văz, când lucrurile sunt cuprinse împreună, unele alături de altele („nebeneinander”) și cea prin auz, când ele se succed unele altora („nacheinander”).

[←33]

Deschizând ochii, Stephen vede două femei coborând treptele pe faleză și, presupunând că ar fi vorba de niște moașe, își urmărește gândurile îndreptându-i-se spre nașterea, originea vieții, pornind de la Eva, mama tuturor oamenilor, cea fără ombilic (pentru că e creată dintr-o coastă a lui Adam) și spre propria sa origine.

[←34]

Mananaan MacLir este zeul irlandez al mării - deci e vorba de valuri.

[←35]

Stephen se gândește o clipă să-l viziteze pe unchiul său Richie Goulding, care locuiește în apropiere.

[←36]

Un alt exemplu de erudiție „specializată”, abstrusă, caracteristică lui Stephen Dedalus. Joachim Abbas, adică abatele Joachim de Floris, este un mistic italian din secolul al XII-lea, care vorbea despre o a treia împărăție, după cea a Tatălui (Vechiului Testament) și a Fiului (Noul Testament), și anume cea a Duhului Sfânt. Cel asemenea lui, „care-și ura și el spița”, însuflețit de o fervoare mistică similară în aspectele profetice ale viziunilor sale, este Jonathan Swift, în ultima perioadă a vieții sale considerat nebun.

[←37]

Insula sfinților este un epitet medieval pentru Irlanda, motivat prin rolul însemnat pe care l-au jucat clericii și călugării irlandezi în menținerea spiritului creștinismului în Europa medievală în primele secole ale Evului Mediu, după căderea Imperiului Roman.

[←38]

„Cine te-a adus în situaţia asta nefericită? - Porumbelul, Iosife”, dialog, la modul blasfematoriu, despre Imaculata Concepţiune, extras dintr-una din cărţile de propagandă anticreștină ale scriitorului francez Léo Taxil, autor al *Bibliei vesele.*

[←39]

O telegramă similară a fost primită de Joyce pe vremea când își făcea studiile la Paris.

[←40]

Amintirile atribuite lui Stephen în acest pasaj reproduc de fapt scene din biografia lui Joyce însuși în perioada studiilor sale - neterminate - în Franța.

[←41]

O cafea mică, neagră. (fr. argou)

[←42]

Aluzie la legendara evadare din închisoare a unui lider naționalist irlandez, James Stephens, despre care se spune că a fugit travestindu-se în vestminte femeiești, abandonându-și, trădându-și adepții.

[←43]

Despre Kevin Egan, personaj cu care tânărul Dedalus se întâlnea în perioada studiilor la Paris, se spune că ar reprezenta portretul unui alt lider naționalist irlandez autoexilat în Franța, Joseph Casey, implicat în încercarea de a organiza evadarea unor prizonieri politici compatrioți ai săi din închisoarea britanică Clerkenwell, și anume printr-un „complot al prafului de pușcă”, prin explodarea unui butoi cu pulbere lângă zidurile temniței. Napper Tandy este și el eroul unei balade populare irlandeze. („M-am întâlnit cu Napper Tandy / și el m-a prins de mână: / Și m-a-ntrebat: «Ce mai e cu Irlanda / ce mai e cu țara noastră bătrână*?»* / Ea e țara cea mai nefericită, / cum nici n-ai putea crede, / acolo-i spânzură pe bărbați, pe femei, / care-au curaj să se îmbrace în verde”, verdele reprezentând prin tradiție culoarea națională a Irlandei.)

[←44]

O veche legendă irlandeză spune că un uriaș, numit în unele versiuni Lug sau Ludh, a căutat să creeze un pod spre Scoția, aruncând niște pietroaie uriașe în mare spre a păși peste ele. *Fifofum* este un refren al unui cântec de copii irlandez, în care se spune: „Fifofum / amușin sânge de englez acum, / am să-i pisez oasele lui rele / să fac pâine din ele”.

[←45]

Lochlann-ii, adică locuitorii ținuturilor de lacuri, erau denumiți în vechime norvegieni, probabil primii invadatori scandinavi ai insulei, vikingii danezi constituind un val ulterior de năvălitori.

[←46]

Toți cei citați aici au fost pretendenți, fie la tronul Irlandei independente de Anglia, fie la tronul britanic în timpul războiului celor două roze.

[←47]

Pentru mulți comentatori câinele acesta, rătăcind pe plajă, amușinându-și un semen mort, scormonind nisipul, udându-l, ar reprezenta una din transformările - proteice - ale naturii fizice, și chiar psihice, așa cum le înțelege treptat Stephen Dedalus, constatând că viziunea sa romantică despre puterea transfiguratoare a artei întru frumos (cum de pildă fusese expusă în scena, de asemenea petrecându-se pe malul mării, din finalul *Portretul artistului ca tânăr)* trebuie să cedeze în fața datoriei, obligației artei de a cuprinde toate aspectele realității, inclusiv cele sordide.

[←48]

Gândurile lui Stephen au fost o vreme stăpânite de un cântec licențios din secolul al XVI-lea sau XVII-lea despre niște țigani rătăcitori. El caută să se smulgă din asemenea imagini „ale întunecimii", amintindu-și că Toma d'Aquino, pe care-l studiase în vremea studiilor sale la colegiul iezuit din Clongowes, consideră un păcat așa-numita „delectație posomorâtă" a gândului întârziind asupra unor imagini ale concupiscenței.

[←49]

Stephen încearcă mai departe, fără succes, să se lepede de meditațiile sale tot mai pronunțat erotice, de data aceasta amintindu-și de datoria sa sumbră de vinovăție față de mama sa moartă - prin analogie cu o celebră replică a lui Hamlet, care-și spusese că „de pe tablele amintirii" sale va șterge totul în afară de datoria de a-și răzbuna părintele ucis.

[←50]

După primele trei episoade, dedicate lui Stephen Dedalus, cel de al patrulea îl prezintă pe celălalt protagonist, domnul Leopold Bloom, înfățișat cu multe din calitățile și defectele unui om obișnuit: apetiturile sale pentru anume soiuri de mâncăruri suculente, concupiscentele sale mai mult sau mai puțin nevinovate, și mai ales atașamentul moral și fizic față de soția sa Molly. Capitolul urma să se numească inițial *Callypso,* căci tot așa cum Ulise a fost o vreme prizonierul farmecelor nimfei Callypso, Bloom este sclavul benevol al farmecelor soției sale (o gravură cu nimfe este de altfel atârnată deasupra patului conjugal, și trupul lui Molly constituie una din obsesiile protagonistului).

[←51]

Gibraltar. Bloom a cunoscut-o pe actuala sa soție, pe atunci domnișoara Tweedy, la Gibraltar, în locuri care vor fi descrise în roman, mai ales în ultimul episod.

[←52]

Bătrânul Tweedy, tatăl lui Molly Bloom, ofițer pensionar, pretindea (deși comentatorii atrag atenția asupra faptului că lucrul ar fi fost imposibil) că a participat ca voluntar englez la luptele de la Plevna în războiul ruso-româno-turc de la 1877. În conflictul respectiv englezii au păstrat o atitudine de neutralitate, însă, interesați „în menținerea unui echilibru de forțe în regiunea Balcanilor, și mai ales în strâmtorile Dardanelelor, tindeau să favorizeze Turcia pentru a nu permite o prea mare extindere a puterii rusești în zona respectivă” (Gifford și Seidman). În biblioteca lui Bloom, așa cum va fi descrisa în capitolul *Ithaca* se află lucrarea unui istoric englez despre războiul de la 1877. (În cartea sa de eseuri *Odiseu în Atlantic,* Andrei Brezianu a dat câteva interesante și utile observații cu privire la detaliul respectiv.)

[←53]

Una din ocupațiile, mai mult sau mai puțin onorabile, ale bătrânului Tweedy era, se pare, specula cu timbrele rare.

[←54]

Cartonașul este de fapt o carte de vizită cu numele Henry Flower, sub care Bloom deține o căsuță poștală la un oficiu post restant, și prin care întreține o corespondență sentimentală cu o tânără inițial răspunzându-i la un anunț solicitând „colaborarea la o operă literară”. Această relație, deocamdată pur platonică, constituie una din încercările lui Bloom de a echilibra infidelitățile propriei sale soții.

[←55]

Cartoful este un talisman, deosebit de important în Irlanda, căci amintește de catastrofala foamete de la mijlocul secolului trecut urmând distrugerii recoltei de cartofi, și care a decimat literalmente populația satelor irlandeze. Talismanul de aici i-a fost dăruit lui Bloom de mama sa și personajul nu se desparte de acest obiect niciodată.

[←56]

Una din cărțile care se află în biblioteca lui Bloom este numită *Pe urmele soarelui* de Frederick Diodati Thompson, apărută la Londra în 1893, și descriind o călătorie în Orient de felul celei descrise în *Ocolul pământului în 80 de zile,* insistând mai ales asupra pitorescului peisajelor orientale de felul celei care au generat fantezia de adineaori - și multe altele de același fel mai târziu - ale lui Bloom.

[←57]

Ziarul *Freeman's Journal and National Press* purta într-adevăr pe frontispiciu un desen reprezentând soarele răsărind deasupra localului Băncii Irlandei, imobilul unde se adăpostise pe vremuri parlamentul „independent” al Irlandei.

[←58]

Războiul ruso-japonez din 1904 preocupă pe multe din personajele romanului interesate de actualitatea politică (acțiunea cărții se petrece după cum se știe în ziua de 16 iunie 1904).

[←59]

În cursul dimineții Bloom va participa la înmormântarea lui Patrick Dignam (care va fi descrisă în episodul *Hades)* ceea ce și explică de ce și-a schimbat hainele și - lucru care se va mai discuta - și-a uitat cheia de la ușă.

[←60]

„Insula vacii albe”, „insula bourului” și „insula boului” sunt trei mici insule în Atlantic la vest de regiunea centrală a Irlandei.

[←61]

În Biblie *(Iosua,* 19, 35) este citat Chineretul pe malul lacului Tiberiadei.

[←62]

Sir Moses Montefiore a fost un filantrop englez care a militat pentru cauza sionistă.

[←63]

Bloom recunoaște scrisul de pe plicul adresat soției sale ca aparținându-i lui Boylan, un admirator și iubit al doamnei Marion (Molly) Bloom cu care are o relație adulterină și care de altfel o va și vizita în cursul după-amiezii. (De fapt, în uzanțele convenționale engleze, forma corectă de a adresa scrisori unei femei măritate ar fi în cazul de față „doamnei Leopold Bloom”).

[←64]

Là ci darem (la mano) este o arie celebră din *Don Giovanni* de Mozart, în care se arată cum seducătorul o cucerește pe o naivă copilă prea puțin dispusă în fond să i se împotrivească. Aria va mai fi deseori invocată în cursul romanului și întotdeauna trezind în mintea lui Bloom (și de altfel și a altor personaje la curent cu viața conjugală a acestuia) asociații neplăcute cu relațiile dintre Molly Bloom și Boylan.

[←65]

Voglio e non vorrei - Vreau și n-aș vrea. Este una din replicile Zerlinei, tânăra parteneră a lui Don Juan din aria susmenționată (și care până la urmă chiar „vrea"). De fapt, Bloom, care va mai reveni în dezbaterile sale lăuntrice la această replică, o citează greșit, întrebuințând indicativul prezent, acolo unde personajul folosește un condițional. S-a făcut risipă de subtilitate subliniindu-se că „este atât de puțin cazul să se folosească un condițional în apropiata infidelitate a lui Molly, încât Bloom poate foarte bine, printr-un lapsus, să folosească indicativul prezent" (Zack Bowen).

[←66]

Molly Bloom, care este complet lipsită de cultură și ale cărei preocupări sunt mai degrabă frivole (probă și lecturile ei predilecte), este dispusă să vadă subînțelesuri mai mult sau mai puțin „decoltate” în cuvintele sau noțiunile pe care nu le înțelege. Într-un capitol ulterior (cel denumit *Ithaca)* se și spune de altfel textual despre ea: „Cuvintele polisilabice neobișnuite, de origine străină, le interpreta fonetic sau prin falsă analogie, sau prin ambele procedee” (și se dă chiar exemplul citat aici).

[←67]

Bloom parodiază aici, încercând să acopere nudul din poza din carte, un imn de felul celor cântate de Armata Salvării - „Cu blândețe condu-ne spre lumină”.

[←68]

Milly, fiica soților Bloom, lucrează în alt oraș, Mullingar, la un fotograf, numit Coghlan. Cunoștința sa cu „studentul tânăr” stârnește, cum se va vedea, îngrijorări părintelui său, care știe mai multe despre vulnerabilitatea sexului slab în fața avansurilor admiratorilor.

[←69]

Fetele de pe plajă (din care se vor cita mai jos două distihuri și de care va mai fi vorba abundent în roman) este de asemenea un cântec despre frivolitatea și accesibilitatea femeilor ușoare și care, invariabil, îl face pe Bloom să se gândească la raporturile soției sale cu Boylan. Acesta din urmă este de altminteri un cântăreț și un impresar care-i asigură lui Molly Bloom concerte și turneuri de concerte prin provincie - unde o și însoțește.

[←70]

Episodul care urmează a prilejuit încă de la apariția cărții, atacuri împotriva romanului și autorului (și a și constituit unul din motivele care a împiedicat, zeci de ani, tipărirea lui *Ulise* în Anglia, interzicând chiar importarea lui în această țară). În realitate Joyce a arătat că a vrut să prezinte cu onestitate intransigentă tot ceea ce gândește, face și simte un om obișnuit într-o zi obișnuită.

[←71]

Regele era în cămară…; ca și, mai înainte, *Fata era în grădină* sunt versuri dintr-un cântecel pentru copii care ilustrează buna dispoziție a lui Bloom în momentul respectiv: „Regele era-n cămara visteriei / Numărându-și galbenii cu mare plăcere. / Regina era în iatac / Mâncând pâine cu miere. / Fata era în grădină / întinzând rufele la uscat, / Și a venit o pasăre neagră / și nasul i l-a mâncat”.

[←72]

Se pare că Joyce a scris, el însuși, în adolescență, o asemenea povestire pentru premiile oferite de revista *Titbits,* în care figurează fraza citată aici de Bloom.

[←73]

Episodul al cincilea este intitulat *Lotophagii* și se referă la una din aventurile lui Ulise care, pe insula „mâncătorilor de lotus”, își vede tovarășii sucombând farmecelor florilor adormitoare, pierzându-și dorința de a se mai întoarce în patrie, ispitiți de o viață de plăceri și uitare. Aici, potrivit tehnicii de inversare ironică a referințelor homerice, Bloom însuși cade pradă acestor ispite în care, începând cu reveriile despre peisajele „languroase” orientale și continuând cu motivele florale care-l asediază în gândurile sale întreaga zi, se complace, parcă fără a mai dori să li se smulgă.

[←74]

Cântecul dulce al vechii iubiri este una din piesele vocale figurând în repertoriul doamnei Bloom și pe care aceasta afirmă că o va repeta pentru concertul viitor chiar în după-amiaza zilei respective împreună cu Boylan.

[←75]

Așa cum Stephen Dedalus este obsedat de imaginea mamei sale moarte, Bloom este urmărit tot timpul zilei de amintirea sinuciderii tatălui său într-un hotel dintr-un oraș de provincie.

[←76]

„Observațiile satirice ale lui Bloom în timpul liturghiei la care asistă vădesc o anume vivacitate potențială a inteligenței sale, însă mai departe, în cursul dimineții, el cade din nou pradă visărilor, plutind languros de pe o stradă a Dublinului la alta” (O’Brien).

[←77]

Episodul acesta, al șaselea, este denumit *Hades,* prin referire la fragmentul din *Odiseea* care povestește coborârea lui Ulise în Infern și întâlnirile sale cu umbrele. „*Hades* reprezintă o lărgire a perspectivei în roman, căci episodul nu se mărginește la a-l prezenta doar pe Bloom, acțiunea principală înfățișând unul din modurile preferate ale irlandezilor de a-și petrece timpul, participarea la o înmormântare și Joyce ironizează aici trivialitatea și falsa pietate evidente tot timpul… Este o disproporție evidentă între coborârea dramatică a lui Ulise în lumea infernală și vizita trivială parcă a lui Bloom la cimitir. Ulise caută umbrele războinicilor căzuți în asediul Troiei, în vreme ce Bloom încearcă să spună o glumă, îl urmărește pe un preot care seamănă cu o broască mormăind pe latinește, observă un șobolan obez strecurându-se într-o criptă și în cele din urmă încearcă să intre în grațiile lui Menton…” (O'Brien).

[←78]

E vorba de Stephen Dedalus. Prima din cele câteva ocazii la care drumurile celor doi protagonişti pe străzile Dublinului se încrucişează înainte de întâlnirea - şi comuniunea - lor propriu-zisă şi care constituie de fapt marele înţeles al romanului.

[←79]

Richie Goulding, pe care Stephen se gândește (într-un episod precedent, *Proteus)* să-l viziteze, fără să facă însă această vizită în realitate, este cumnatul lui Simon Dedalus cu care acesta nu mai întreține relații, ceea ce și explică remarcile sale acide.

[←80]

Athos este numele câinelui credincios al tatălui lui Bloom.

[←81]

Băiatul tuns (adică răzvrătit, „tunșii” fiind una din denumirile tradiționale ale revoluționarilor irlandezi) este un cântec celebru evocând una din marile răscoale antiengleze din Irlanda și amintind în același timp de trădarea și represiunile cărora le-au căzut victimă acești revoluționari. El constituie una din piesele de rezistență în repertoriul muzical al unora dintre personajele episodice ale cărții și va fi ascultat și îndelung comentat într-unul din episoadele următoare.

[←82]

Bloom revine obsesiv în gândurile sale la vizita pe care în aceeași după-amiază i-o va face soției sale impresarul Boylan - și, evident, la adulterul care se va produce cu siguranță cu acest prilej.

[←83]

Adică „toți am fost într-un moment sau altul victima cămătarilor”, Reuben J. Dodd fiind cunoscut - și antipatizat - mai ales pentru activitatea sa în această direcție.

[←84]

Citate și aluzii dintr-un cântec numit *Înmormântarea săracului*.

[←85]

Martin Cunningham este stânjenit pentru că aceste replici ar putea fi interpretate ca remarci răuvoitoare la adresa lui Bloom, al cărui tată, Rudolph Virag, s-a sinucis.

[←86]

Unul din detaliile, relativ numeroase, prin care asemenea personaje cu statut episodic în roman sunt definite prin referire la nuvelele din volumul *Oameni din Dublin.* Fogarty este un „băcan modest” din Dublin care îi datorează bani lui Kernan, pe care, cum se spune în Irlanda, „l-a lăsat plângând la ușa bisericii”, adică nu i-a plătit datoria.

[←87]

Episodul de față - al șaptelea -, este în general denumit de comentatori *Aeolus,* și ar corespunde cu cel din cartea a X-a a *Odiseei* în care eroul ajungea în Aeolia, stăpânită de regele Aeolus, pe care Zeus îl desemnase „paznic al vânturilor”. Acesta încearcă să-l ajute pe Ulise închizând suflurile ce i-ar fi fost nefavorabile într-un burduf pe care eroul îl ia pe nava sa. Ajunși în fața Ithacei, tovarășii lui Ulise, bănuind că acesta ascunde în burduf o comoară, îl desfac și vânturile eliberate îi împing înapoi în Aeolia unde regele refuză să-l mai ajute pe Ulise „un om pe care zeii binecuvântați îl detestă”.

În roman, episodul se petrece în redacția unui ziar din Dublin și povestirea se desfășoară în episoade scurte, imitând stilul ziaristic, fiecare precedate de titluri succinte, uneori voit senzaționale, așa cum sunt paginate în mod obișnuit în ziare. Ca și episodul precedent, așa-numit *Hades,* și în care se povestește înmormântarea lui Patrick Dignam, paginile acestea, mai mult decât o povestire despre ziua lui Bloom - înfățișat aici în mediul profesiei sale de achizitor de publicitate - ne prezintă lumea ziariștilor, cu preocupările lor „stilistice” și superficialitățile lor, „o arie a vieții irlandeze pe care scriitorul o găsește dezagreabilă”, cum spunea un comentator. Fragmentele care constituie acest episod reprezintă „vocea Dublinului”, o voce care vorbește de dragul efectelor retorice și scriind și rescriind *Aeolus,* Joyce a aglomerat nenumărate figuri retorice (din care vom indica și noi o parte) tocmai pentru a ilustra lipsa de substanță a unor oameni „mai atenți la cuvinte decât la înțelesul lor”.

[←88]

Chiasm - Figură retorică constând din reluarea, în ordine inversă, în clauzula ulterioară, a cuvintelor sau expresiilor din prima clauzulă. O primă exemplificare a emfazei ziaristice.

[←89]

Giovanni Mateo Marie, Cavaliere de Gandia (1810-1885), tenor italian celebru în anii copilăriei personajului Leopold Bloom, desigur citat aici pentru a aminti legăturile de interese (și de complexe intime) ale personajului cu lumea muzicală (soția lui Bloom este cântăreață și există toate motivele să se creadă că ea întreține legături de adulter cu un alt personaj legat de lumea muzicală a Dublinului).

[←90]

Arie din opera *Martha* de Flotow, devenită, într-o adaptare liberă, un cântec foarte popular la începutul secolului.

[←91]

Comentatorii văd în acest titlu un exemplu de sinecdocă (folosirea părții pentru un întreg sau viceversa), deși mai simplu ar fi poate să se vorbească de un obișnuit simbolism, să spunem heraldic, însemnele ierarhiei bisericești și ale scrisului fiind folosite drept semne ale stratificării lumii ziaristice. Brayden pomenit aici - de fapt personaj real, unul din conducătorii ziarului (de asemenea existent pe vremea lui Joyce) în care se petrece acțiunea episodului - e asimilat cu un superior absolut, vag mistic („preafericitul” este titlul acordat arhiepiscopului de Canterbury).

[←92]

Detalii din episodul precedent, *Hades*.

[←93]

Joseph Patrick Nannetti, de asemenea personaj real, a fost un politician și „maestru al artei tipografice” la începutul secolului în Irlanda. Parlamentar și timp de câțiva ani primar al Dublinului, el obișnuia să se prezinte în public drept „în primul rând un muncitor care-și vede de treaba lui”. Rolul său de corector principal nu trebuie limitat doar ca atare în ierarhia ziarului pe care-l pagina și orienta.

[←94]

Moartea reginei Anna (1714) a fost anunțată în periodicul *Spectator* editat de Addison mult după ce evenimentul devenise de notorietate publică, astfel că expresia a ajuns proverbială pentru a desemna o știre învechită.

[←95]

Casa cheilor - Joc de cuvinte pe numele firmei a cărei reclamă e propusă de Bloom. *Key* înseamnă cheie și *House of Keyes,* Casa cheilor, este și denumirea, plecând de la însemnele heraldice, a parlamentului Insulei Man, aluzie mai semnificativă în Irlanda, deoarece la vremea respectivă Insula Man beneficia de autoguvernare locală în anumite limite, ceea ce nu era cazul cu patria ziariștilor care vorbesc aici.

[←96]

Aluzie la un moment din episodul precedent în care Bloom se gândea la prezumtivul său rival, bărbatul care îi face curte soției sale.

[←97]

Onomatopee. Definită aici ca atare.

[←98]

Hagadah - Pessach etc. Aluzii și citate din texte sacre ebraice privind comemorarea ieșirii din robia egipteană. Procedee prin care Joyce amintește, și uneori subliniază voit, originea evreiască a lui Bloom.

[←99]

Referirea ar fi de asemenea la un text ritual, însă la fel de bine se pot invoca și unele poezioare și cântece de copii sau din basme în care personajele, animale sau oameni, se urmăresc și se devorează unul pe altul, totul pentru a se ajunge la concluzia: „În fond, asta-i viața”.

[←100]

Aluzie la un poem de Thomas More, citat și într-un episod anterior, și care vorbește despre gloria străveche a Erinului, Irlandei: „Amintească-și Erinul de zilele ei străvechi / Înainte de-a o fi trădat fiii necredincioși / Când Malachi purta colanul de aur greu, vechi / Câștigat de la năvălitorii orgolioși. / / Când regele ei, cu steagul nebiruit / Își conducea cavalerii roșiatici în luptă / Și juvaera de pur smarald al lumii din asfințit / Nu fusese pentru comoara străinului ruptă.” Dar este și o aluzie la o foarte celebră laudă a Engliterei, în Richard al II-lea de Shakespeare (Anglia, „piatra aceasta neprețuită încrustată în marea de argint”…)

[←101]

Trece fantoma - termen din limbajul ziaristic și actoricesc însemnând „a început plata salariilor”.

[←102]

Unul din multele jocuri de cuvinte obscene atribuite unuia sau altuia dintre personaje. Comentatorii pedanți vorbesc de paradiastolă aici (figuri de stil prin care se dă o turnură favorabilă unei noțiuni nefavorabile folosindu-se doar o parte a adevărului sau, poate, viceversa). În realitate, personajul vrea să ridiculizeze exprimarea „kikeroniană”, ridiculă a autorului articolului citat.

[←103]

Aluziile la versurile „Și munții privesc spre Maraton / Iar Maratonul privește peste mare", dintr-un scurt interludiu liric din *Don Juan* de Byron. Maratonul are într-adevăr vedere la mare, iar Xenophon „privește pe deasupra Maratonului” ca istoric și grec implicat în lupta compatrioților săi pentru libertate împotriva invadatorilor persani (desigur o aluzie și la situația naționaliștilor irlandezi față de britanici).

[←104]

O asemenea expresie era - se spune - în mod obișnuit adresată tinerilor în societate spre a-i îndemna la respect față de cei mai vârstnici. De fapt, ea are - ca majoritatea locuțiunilor și citatelor, aluzive sau nu, din acest episod - și un caracter mai mult sau mai puțin pronunțat licențios: E vorba de un cântec în care tânărului Johnny i se cere să facă loc unui curtezan al mamei sale văduve.

[←105]

Lenehan (ca și alte personaje din *Ulise,* de pildă Conroy sau Gallaher, pomenit chiar în acest episod, mai jos) figurează printre *Oamenii din Dublin* evocați de Joyce în nuvelele din culegerea cu acest titlu și care pot fi considerate drept studii pentru opusul său magnum, în concepția lor unitară, ca niște „capitole - cum spunea autorul lor - din istoria morală a țării" sale.

[←106]

Din punct de vedere retoric, prolepsă (viitorul considerat ca desăvârșit sau existent în clipa de față). Mai exact, procatalepsă: folosirea anticipatorie a unui atribut, sau încă, un gambit verbal prin care se anticipează obiecțiile interlocutorului, dându-li-se dinainte răspunsul. În text, se ia ca de la sine înțeles că Dawson, autorul discursului citit aici, va trece (cum o și face) în evocarea amurgului la o dezvoltare retorică despre lună și clarul de lună. Profesorul îi obiectează însă, ironic, că nu vorbește și mai departe - ca într-un celebru pasaj din *Hamlet* - și de răsăritul soarelui („Dar iată licuricii fac semn că zorii zilei sunt aproape”).

[←107]

„Falsul senior de țară” constituie aici formula cu caracter ironic prin care este prezentat actualul redactor șef al ziarului. Myles Crawford, prin aluzie la unul din proprietarii lui *Freeman's Journal,* Francis Higgins, care, la sfârșitul secolului al XVIII-lea, își sporise averea prin căsătorie atribuindu-și, fără îndreptățire, titlul și situația unui nobil de țară. Aluzia este răuvoitoare și pentru că acel Higgins a jucat un rol negativ în mișcările irlandeze de independență.

[←108]

Unul din pasajele în care, în chip caracteristic pentru tehnica lui Joyce, o erudiție fantastă și o atenție în aparență pedantă acordată amănuntelor, slujește la caracterizarea psihologică și tipologică a unui personaj. Miliția din North Cork a constituit una din unitățile militare rămase de partea coroanei britanice în rebeliunea naționalistă din 1798 - și ea e acum pomenită, la modul ironic, de redactorul șef tocmai pentru a răspunde aluziei la predecesorul său ziaristic, de asemenea filobritanic în împrejurări similare. Că este vorba de o ironie reiese din faptul că miliția respectivă și-a câștigat o tristă celebritate recoltând practic numai înfrângeri în operațiile militare la care a luat parte. Cu câteva decenii mai înainte, niște regimente recrutate în North Cork (dar care nu făceau parte din așa-numita miliție) au participat, de asemenea fără succese, la niște campanii militare în America, în Ohio. Pe de altă parte, așa cum se va vedea, Myles Crawford este un personaj fantast el însuși - amețit de băutură (vezi aluziile amicilor săi la D.T. - delirium tremens - incipient) distrat și cu o nesigură stăpânire a detaliilor și numelor (vezi mai departe numeroasele corecturi pe care și le dă singur în unele replici și evocări proprii); este posibil - cum spun comentatorii pasajului - ca el să confunde așa-numita miliție cu o altă unitate irlandeză care a participat alături de trupe franceze la niște campanii în secolul al XVIII-lea și care, într-adevăr, a fost condusă de ofițeri de origine irlandezo-spaniolă.

[←109]

Baladă irlandeză de la sfârșitul secolului al XVIII-lea. *Băieții din Wexford* și-au câștigat un prestigiu militar neîndoielnic tocmai prin victoriile obținute asupra miliției din North Cork. Însă - și aici Joyce introduce un motiv pe care-l va specula nemilos în acest episod și în altele următoare -, au decăzut mai apoi din cauza „viciului irlandez”, înclinația tot mai necontrolată către băuturile alcoolice.

[←110]

Versuri dintr-o arie a operei *Rasa din Castilia,* la care se va mai face aluzie mai târziu în acest episod.

[←111]

Brixton, suburbie londoneză care pe la începutul secolului era considerată drept reprezentativă pentru atmosfera sordidă și mizeră a societății industriale. Anglia și limba engleză - remarca odată George Moore, scriitor irlandez o vreme identificându-se cu „Renașterea irlandeză” - „par sortite în cele din urmă să împrejmuiască lumea cu un soi de Brixtonuri. Și noi, aici pe margini, privim în această suburbie universală în care un bărbat uscățiv, cu ochelarii pe nas și o servietă neagră în mână aleargă la nesfârșit după un autobuz”.

[←112]

Vers faimos din poemul lui Poe *Către Helen:* „Către slava ce-a fost Grecia / și măreția ce a fost Roma".

[←113]

Obsesia cloacală pare a fi preluată ca expresie dintr-o recenzie - defavorabilă - semnată de H.G. Wells pe marginea *Portretului artistului ca tânăr* de Joyce. Citatul - din textul apărut în *New Republic,* 10 martie 1917, sună: „Ca și Swift, și un alt scriitor irlandez de astăzi, dl. Joyce, manifestă o obsesie cloacală. Se pare că ar dori să aducă îndărăt în imaginea generală a vieții acele aspecte pe care sistemele sanitare și decența modernă le-au scos din relațiile și conversațiile curente”.

[←114]

Guineză - joc de cuvinte între Geneză și marca de bere irlandeză Guiness. E implicată aici comparația - evreii cu altarele, romanii cu vespasienele, și irlandezii… cu berea.

[←115]

O'Ruarc (O'Rourke), prinț de Breffni, conducător irlandez din veacul al XII-lea, aflat la un moment dat în situația de soț părăsit ca și Menellus. Detalii discutate și în episodul *Nestor*.

[←116]

Maximilian Karl Lamoral, graf O'Donnell von Tirconnell, născut în Austria în 1812 ca fiu al unui expatriat irlandez, aghiotant al împăratului Franz Joseph. În 1853 - la 13 februarie - însoțindu-l pe împărat într-una din plimbările sale pe meterezele Vienei, l-a imobilizat pe un croitor ungur care încerca să-l înjunghie pe suveran.

[←117]

În 1904, în cursul unei vizite oficiale în Anglia, arhiducele Franz Ferdinand l-a numit, în numele împăratului, pe regele Edward VII feldmareșal al armatei austro-ungare. (Ziarele vremii considerau această vizită, urmând uneia similare a regelui englez la Viena, ca făcând parte din manevrele de întărire a prieteniei dintre Anglia și Austro-Ungaria în speranța, deteriorării alianței dintre puterile centrale).

[←118]

Gâscă sălbatecă e denumirea irlandezilor care preferau să „zboare”, adică să emigreze, decât să trăiască în patria lor sub dominație britanică.

[←119]

Vezi, spune un comentator, Victor Hugo, *Mizerabilii* (cartea IV, cap. 4): „Să dăm la o parte deviza timpul e bani și ce-a mai rămas din Anglia?”

[←120]

Lord în engleză înseamnă și Doamne, Dumnezeule! Aici, sinonimia implică asocierea puterii spirituale cu cea temporală în forme adverse spiritului irlandez. Lordul Salisbury, liderul partidului conservator și prim ministru în repetate rânduri între 1885 și 1902, era unul dintre politicienii categoric ostili oricăror concesii față de revendicările irlandeze. El își elabora de obicei deciziile instalat comod într-un club aristocratic din Londra.

[←121]

La bătălia de la Aegospotami (405 î.e.n.) spartanii au distrus flota ateniană încheind astfel practic războiul peloponeziac și punând capăt supremației Atenei.

[←122]

Au pornit la bătălie, însă totdeauna au căzut este titlul inițial al unei poeme de Yeats, în versiunea definitivă denumită *Trandafirul bătăliei*.

[←123]

Pirus (care, în mod caracteristic pentru tehnica lui Joyce de a lega laolaltă episoadele prin amănunte reluate mereu din puncte de vedere diferite, mai fusese evocat în episodul al doilea al romanului) a încercat în zadar să înfrângă dominația Spartei, și-a găsit moartea într-o încăierare de stradă la Argos, când mama unuia dintre cei cu care se lupta i-a aruncat în cap o țiglă de acoperiș.

[←124]

Limerickul este forma tradițională a poeziei non-sensului (inițiată de Edward Lear în ale sale *Nonsense Books)*. Joe Miller (numele unui comedian de pe vremea regelui George I) a ajuns să capete înțelesul de „glumă” (în general răsuflată).

[←125]

Exemplu de oximoron.

[←126]

Generalul Nikolai Ivanovici Bobrikov, guvernatorul Finlandei și exponentul unei politici de sălbatică represiune, a fost într-adevăr asasinat la 16 iunie 1904 (ziua în care se desfășoară romanul *Ulise)* și anume la o oră a dimineții care, ținând seama de diferența de orar între Helsinki și Dublin, făcea posibilă aflarea știrii în cercurile ziaristice irlandeze la amiază când se desfășoară acțiunea episodului.

[←127]

„În lexiconul tinereții pe care soarta-l deschide / pentru o maturitate strălucită, nici nu există vorba / să dai greș” - din piesa *Richelieu* de Edward Bulwer-Lytton.

[←128]

Stephen își amintește aici de un moment când a fost pe nedrept acuzat de ipocrizie de profesorul său (cap. I din *Portretul artistului ca tânăr).*

[←129]

Pildă de anticlimax (clauză terminată pe o notă mult mai joasă decât permitea să se creadă crescendoul noțiunilor precedente) - *Jakes* însemnând în argoul irlandez „toaletă sau privată situată în curte, în spatele casei”.

[←130]

De fapt, în 1882 (alt exemplu de confuzie din partea lui Crawford). Un grup de naţionalişti irlandezi, care-şi luaseră denumirea de „invincibilii" (şi dintre care cei mai mulţi sunt enumeraţi nominal mai departe aici) l-au asasinat pe secretarul de stat al Irlandei, lordul Cavendish, şi pe subsecretarul de stat Thomas Henry Burke, în parcul Phoenix, în apropierea reşedinţei viceregelui.

[←131]

17 martie înseamnă mai puțin data exactă indicată astfel, cât „o zi mare pentru Irlanda” fiind ziua sfântului Patrick, patronul acestei țări.

[←132]

Cârciumile lui Burke nu se aflau în niciun caz în apropiere de strada citată. Alt exemplu de confuzie din partea lui Crawford, care de fapt pomenise direct localul o clipă înainte.

[←133]

Istoria - un coșmar din care n-ai să te trezești niciodată; una din cele mai celebre dictum-uri ale lui Stephen (pentru întâia oară pronunțată într-un context mai dur într-un episod precedent).

[←134]

Bătrâna de pe strada Prince - porecla ziarului *Freeman's Journal* în favoarea căruia pledează actualul redactor șef.

[←135]

Pyatt (de fapt, Félix Pyat, 1810-1839) a fost un lider socialist revoluționar și ziarist francez care, după ce luase partea Comunei din Paris, a trebuit să se refugieze în Anglia unde a inițiat și condus mai multe ziare cu caracter progresist. Caracterizarea lui drept „părinte al ziaristicii de senzație” este, spun nu numai comentatorii lui Joyce, „o exagerare și o simplificare necontrolată” - ea are deci mai degrabă rolul de a defini personajul care o emite.

[←136]

În loc de „al dracului de tare” - ca și alte replici ale acestui personaj (cum ar fi mai devreme „poșnet de fași”), exemplu de genul de umor practicat de Lenehan și prilejuindu-i lui Joyce folosirea unor figuri „ieftine” retorice - anagrama, metateza.

[←137]

Stephen citează aici din memorie fragmente din versurile 92 și 94 și versul 96 din cântul al cincilea din *Infernul* povestind episodul Francescăi da Rimini: „noi rugi i-am face pentru pacea ta / căci milă simți de-amara-ne răsplată. / De vrei să ne vorbești, vom asculta / și vom vorbi, de-ai dorul de-ascultare, / cât timp stă vântu-ntr-astă pace-a sa” (versiunea lui G. Coșbuc).

[←138]

Paragraful descrie, în vorbirea lăuntrică a lui Stephen, trecerea de la viziunea asupra păcatului spre cea a beatitudinii angelice. E vorba de procesiunea mistică, în care virtuțile teologale și cele cardinale îl pregătesc pe poet pentru a-și putea ridica privirile spre înalt. Decât că Stephen își termină această scurtă vedenie pe o notă întunecată - parafrazând versuri din același text dantesc *(Purgatoriul,* XXIX) care vorbesc despre penitență și întunecimea întretăiată de fulgere - (de aici și anastomoza „apăntunecatasare” în loc de „întunecata apăsare” a Apocalipsului.

[←139]

Ajunge zilei… Condamnare prin aluzie a răului și venalității pe care o reprezintă presa în momentul și mediul respectiv. Textul e cel al Predicii de pe munte (după Evanghelia după Matei, 6, 34): „Ajunge zilei necazul - în unele versiuni «răul» - ei”.

[←140]

Aluzie care subliniază încă o dată faima neplăcută și compromițătoare a North Cork-ului. Expresia, care face poate aluzie și la repetatele înfrângeri militare ale miliției respective, este catalogată drept hibernicism, locuțiune tipică Irlandei și irlandezilor.

[←141]

„Americanul cu foaia de zoaie” este de fapt Joseph Pulitzer, care, cumpărând *New York World,* l-a transformat într-o tribună de „scormonire a noroiului”, adică de dezvăluire a mizeriei anumitor cartiere americane și de denunțare a intereselor financiare ale celor ce profitau de pe urma ei. Denumirea nu are deci un înțeles pejorativ ci se referă doar la atmosfera pe care o pune în lumină și o discută publicația respectivă.

[←142]

Aposiopeză - figură retorică în care vorbitorul se oprește brusc, ca și cum n-ar mai fi în măsură să continue. Ca și anacoluta, e folosită frecvent în dialogurile sau monologurile interioare în acest episod. (Și în altele din roman).

[←143]

Din spusele Fantomei tatălui lui Hamlet, povestindu-i prinţului cum a fost omorât în somn în grădină. Dar dacă a murit fără să se trezească, se întreabă Stephen (și discuţia va continua în alte episoade) cum de știa modul în care s-a înfăptuit crima și cum de a mai aflat și de adulterul soaţei sale? „Animalul cu două spinări” este expresia, deliberat brutală, obscenă, numind „însoţirea trupească”, folosit într-un acces de gelozie de Othello.

[←144]

Pasaj în maniera sentimentală a romanelor lui Dickens, ca un comentariu ironic al lui Stephen, subliniind printr-un anti-climax deliberat, un limbaj grandilocvent pentru un moment și o gesticulație total lipsite de însemnătate.

[←145]

A. E. (George Russell), unul din principalii poeți irlandezi contemporani cu Yeats (și care folosea cu predilecție „cuvinte poetice” precum opal și tăcere). S-a aflat la un moment dat sub influența Helenei Petrovna Blavatsky, fondatoare a societății teozofice și propagatoarea unor destul de obscure și „impresioniste” teorii despre planurile ascendente de conștiință și despre spiritism.

[←146]

Aici se implică resentimentul unora din cercurile naționaliste irlandeze față de Fitzgibbon, o vreme „locotenentul” lui Parnell și apoi unul din cei care l-au înlăturat pe acesta de la conducerea partidului naționalist irlandez, acuzându-l de imoralitate, din pricina legăturii sale cu o femeie măritată.

[←147]

Unul din ultimele versuri din *Cymbeline* de Shakespeare, în momentul când, după multe frământări, liniștea și pacea au fost restabilite. „S-aducem laudă zeilor / Și fumurile-șerpuite al jertfei noastre să urce către ei / Dinspre altarele noastre bine-cuvântate. Pacea aceasta o-anunțăm / Supușilor noștri tuturora". (Versurile acestea sunt citate și în finalul episodului *Scylla* și *Charibda*).

[←148]

Pasaj din *Confesiunile Sfântului Augustin* (VII, 12), în versiunea lui Stephen - care și-l amintește fragmentar - oarecum alterat și contractat. Mai departe sfântul spune: „Așadar, dacă toate lucrurile ar fi lipsite de orișice bun, nici n-ar mai exista. Atâta vreme, așadar, cât există, ele sunt bune; deci toate cele ce sunt, sunt bune”.

[←149]

Copil, bărbat, efigie. E vorba de trecerea prin diferite faze ale eroului în general. De la copilul abandonat între trestii - căci Stephen se gândește la Moise - la bărbatul care și-a condus poporul dintru robie și până la efigia sacră, aici statuia sculptată de Michelangelo.

[←150]

Comentatorii atrag atenţia că reprezentarea lui Moise ca având coarne pe frunte provine din interpretarea greşită dată de sfântul Ieronim unui cuvânt ebraic însemnând la origine într-adevăr „a scoate coarne”, dar în context având sensul metaforic de „a răspândi în jurul său raze”.

[←151]

Stephen modifică aici versul citat mai înainte din povestirea Fantomei tatălui lui Hamlet.

[←152]

Akasia, în doctrinele teozofice, este mediul atoatecuprinzător, memoria nesfârșită a naturii veșnice din care-și află nemurirea orice gând, exprimat sau tăcut.

[←153]

Dl. O’Madden Burke e neîncrezător într-o încheiere atât de fericită a „ședinței”. Compliment franțuzesc desemnează expresiile și propunerile ciudate, suspecte.

[←154]

„În gardă, Macduff! / Și blestemat să fie-acela care primul strigă «Stai! Ajunge!»” (Una din ultimele replici ale lui Macbeth).

[←155]

Adică, Troia nu mai este! (din *Eneida),* cu alte cuvinte, toate lucrurile acestea (frumoase) s-au dus.

[←156]

Adică „niciun fel de bunuri sau averi”.

[←157]

Nelson (care nu mai avea decât o singură „toartă” căci îşi pierduse un braţ în luptă) a întreţinut o legătură de dragoste care a stârnit un viu scandal la vremea respectivă - cu Lady Hamilton, soţia ambasadorului britanic la Neapole.

[←158]

Velocitos este un cuvânt despre care comentatorii spun că a fost creat de Joyce din latină pentru a indica deplasarea rapidă *(velociter)* a sâmburilor preschimbați în aeroliți.

[←159]

Antisthenes (447-370 î.e.n.) a fost într-adevăr un discipol al lui Gorgias. Mai târziu s-a apropiat de Socrate și - se spune - Platon îl antipatiza. Susținea în învățăturile sale că virtutea este singurul lucru de preț și singura cale spre fericire. Tratatul *Despre Helena și Penelopa* (astăzi pierdut) argumenta că Penelopa, fiind de o virtute dovedită, ar fi fost mai frumoasă decât Helena care poate fi acuzată de frivolitate dacă nu chiar de ceva mai grav.

[←160]

Joc de cuvinte - *rich* însemnând în engleză bogat. Penelope Rich a fost iubita poetului Philip Sidney care i-a dedicat multe din operele sale.

[←161]

„Zeul a creat pentru noi această pace” - dintr-o eglogă de Vergilius.

[←162]

Patriot protestant irlandez - într-o vreme redactor șef al lui *Freeman's Journal.* Statuia sa se află pe o insulă de piatră din apropierea redacției ziarului.

[←163]

Episodul al optulea se intitula *Lestrygonii* și se referă la întâlnirea lui Ulise cu un trib de canibali pe una din insulele la care se oprește în călătoria sa. „Episodul e în aparență inspirat de moravurile neomenești ale canibalilor care-i distrug unsprezece din corăbii și-i mănâncă oamenii de pe ele. Ținând seama de gândurile și de acțiunile generoase ale lui Bloom în acest capitol, s-ar putea conchide că Joyce propune umanitarismul lui Bloom inumanității concetățenilor săi dublinezi. Bloom de pildă e dezgustat de modul «canibalic» în care se hrănesc semenii săi, respins de spectacolul grețos al celor care se strâng în restaurante pe care el îi vede ca simboluri ale agresivității carnivore canibalice. El prefera un simplu sandvici într-un bar modest…" (O'Brien).

[←164]

În „manifestul” care îi este strecurat în mână - și care este de fapt o invitație la o reuniune a unei secte religioase - Bloom citește la prima aruncătură de ochi începutul cuvântului *Blood* - sânge - ca o referire la propriul său nume.

[←165]

Diferiți predicatori care la vremea respectivă organizau reuniuni în favoarea unora sau altora din sectele religioase pe care le reprezentau. Avertismentul cu privire la „apropiata sosire” a sfântului sau profetului Ilie este importantă căci acest eveniment biblic va mai fi invocat în cursul acțiunii, chiar cu referire la anumite tribulațiuni ale lui Bloom în ziua respectivă (episodul *Ciclopii*).

[←166]

Unul din momentele, destul de frecvente în gândurile lui Bloom, în care acesta își amintește de vremurile - fericite pentru el - ale perioadei când îi făcea curte actualei sale soții (și avea impresia că iubirea sa pentru ea era împărtășită) și momentul actual când este certă înstrăinarea dintre cei doi soți și propensiunile adulterine ale doamnei Bloom.

[←167]

Mesajul primit de acest personaj - la care se va mai face referire și mai târziu în roman - reprezintă una din dificultățile în calea traducerii acestei cărți. În original inscripția pe cartea poștală primită de Breen sună U.P., care, citit ca un singur cuvânt, s-ar putea traduce (la modul figurat) „gata, s-a zis.” Comentatorii precizează că ar putea fi o referire la o formulă folosită într-un roman de Dickens (*Oliver Twist*) prin care se vorbește de suprimarea iminentă a unui personaj. O asemenea interpretare ar corespunde și cu aluzia la asul de pică - un simbol nefast în cartomancie. Pe de altă parte, versiunea franceză a romanului a recurs la o lectură mai blândă - și mai libertină - traducând cele două litere prin silabele unui cuvânt care ar avea doar sensul derogator și insultător - fără a mai păstra și amenințarea implicită. (*Fou-tu*).

[←168]

Meditațiile pe marginea nașterii grele a doamnei Purefoy pregătesc de fapt unul din episoadele ulterioare, centrale, ale romanului. Bloom se va decide să o viziteze la maternitate - și acolo se va petrece marele capitol cunoscut sub denumirea de *Boii soarelui*.

[←169]

Bloom își amintește de ciocnirea de stradă prilejuită de vizita la Dublin a unui demnitar britanic împotriva căruia au manifestat naționaliști irlandezi adversari ai războiului cu burii - pe care la vremea respectivă se străduiau să-l justifice autoritățile guvernamentale engleze.

[←170]

John Howard Farnell este fratele liderului naţionalist irlandez Charles Stewart Farnell. El însuşi - J.H. - a încercat o carieră parlamentară, şi la un eşec electoral a primit ca un „premiu de consolare” o funcţie onorifică echivalând de fapt cu scoaterea sa din viaţa politică… La adunările şi festivităţile patriotice din parcul Phoenix, naţionaliştii irlandezi mâncau în mod demonstrativ portocale ca un gest simbolic pentru a le face în ciudă aşa-numiţilor *oranjişti* (adică elementelor protestante, pro-unioniste, antipatriotice) făcând astfel aluzie la faptul că aceştia din urmă ar fi urmat să fie înghiţiţi într-o eventuală Irlandă unită şi independentă” (Gifford şi Seidman).

[←171]

Bloom aude un fragment de conversație între doi trecători - care s-ar părea că sunt poetul (și liderul naționalist) George Russell (A.E.) și una din adeptele - și „protejatele” - sale, Lizzie Twigg (despre care mai devreme Bloom credea că poate să afirme că l-ar fi cunoscut pe mentorul ei printr-un anunț la mica publicitate la un ziar, cam în felul în care a cunoscut-o el însuși pe Martha Clifford). Replica însăși a lui Russell - și toate meditațiile lui Bloom din paragrafele următoare, se referă la concepțiile esoterice, naționaliste, estetiste ale poetului respectiv. (S-a identificat, de pildă, în spusele despre caracatița și sfârșiturile lumii un citat din studiul despre Renaștere de Walter Pater…)

[←172]

O frază care a devenit celebră în exegeza romanului *Ulise.* Unul din primii comentatori ai cărţii, Frank Budgen, prieten personal cu Joyce, relatează că scriitorul i-a mărturisit că a muncit ore întregi la alcătuirea ei. La aranjarea într-o ordine anumită cât mai sugestivă şi expresivă a cuvintelor.

[←173]

Cuvintele prin care Hamlet, arătându-i mamei sale portretul primului ei soț, tatăl său, și pe cel al lui Claudius, o invită să tragă încheierile morale din ceea ce el consideră căsătoria adulterină, incestuoasă a reginei.

[←174]

Bloom se gândește că interlocutorul său nu cunoaște situația sa conjugală și mai ales relațiile existente între Molly Bloom și Boylan.

[←175]

Bloom l-a zărit pe Boylan, pe care, în mod caracteristic, caută să-l evite.

[←176]

Episodul al nouălea este numit *Scylla și Charibda* și se referă la drumul pe care Ulise, părăsind insula Circei, trebuie să-l străbată între stânca pe care se află monstrul cu șase capete, Scylla, și vârtejul care i-ar atrage și nimici corăbiile. În economia romanului, Bloom, care a reprezentat până acum paralela cu eroul homeric, este înlocuit în capitolul de față cu Stephen Dedalus - și evoluția printre cele două amenințări este aici transpusă în ezitările tânărului Dedalus între două posibile atitudini intelectuale: raționalismul (pus de comentatori sub semnul lui Aristotel, care i-a dominat de altminteri gândurile și în episodul *Proteus*) și subiectivismul și idealismul romantic (prin care personajul fusese definit în *Portretul artistului ca tânăr*). Acțiunea episodului se petrece în Biblioteca Națională, unde în jurul ceasului două, Dedalus va expune o teză proprie - anunțată de altfel încă din primul episod - despre o posibilă interpretare a lui *Hamlet* de Shakespeare. Teza în sine e desigur fantezistă (Stephen însuși întrebat dacă crede sincer în ea răspunde categoric „Nu.”), însă viziunea mohorâtă, notele de violent misoginism și mizantropie în care e formulată, exprimă și definesc deziluzia, mustrările de conștiință și în general melancolia sardonică și mai-mult-decât-romantică a personajului de-a lungul întregii zile care cuprinde acțiunea romanului. Asertiunile brutale ale personajului „se potrivesc stării de spirit a lui Stephen așa cum l-am urmărit plimbându-se deprimat pe țărm în capitolul *Proteus*, urmărit de ceea ce el consideră a fi coșmarul istoriei, de pântecele păcătos din care se trage stirpea omenească și propriile remușcări - *remușcătura duhului lăuntric.* Stephen se întoarce împotriva lui însuși; optimismul său sublim s-a sfărâmat. El e obsedat de păcat, de vinovăție, de remușcări… și divagațiile sale exprimă propria sa conștiință tulburată, sunt produsul solilocviilor sale melancolice, fantezii diforme ale unei viziuni morale iritate care privește viața - elisabetană, contemporană - ca fiind decăzută, brutală, apăsată de păcat, și, la drept vorbind, Stephen însuși nici nu le ia prea în serios”. (O'Brien).

Teoriile respective, Stephen și le expune, în mare măsură, pentru a-și scandaliza și contrazice interlocutorii, în fața câtorva intelectuali dublinezi, reprezentanți ai renașterii naționaliste irlandeze (cei mai mulți dintre ei prezentați cu numele și funcțiile reale) și pe care tânărul Dedalus, și Joyce însuși de altfel, îi detesta pentru irealismul, idealismul bigot și ineficient al concepțiilor lor, așa cum le înțelegeau personajul și autorul romanului. Ni s-a părut că aici traducerea ar putea fi însoțită de note relativ mai abundente deoarece într-o foarte mare măsură replicile, gândurile, evoluțiile psihologice ale personajelor, erudiția deplasată a lui Stephen ca și ironiile interlocutorilor săi, ilustrează ironia elocventă și meticulozitatea atentă cu care, aici, ca pretutindeni în restul cărții, Joyce și-a gândit și construit romanul.

[←177]

Aluzie la celebra teorie a lui Wilhelm despre caracterul nobil dar ezitant, incapabil de acțiune violentă, al lui Hamlet și la marele monolog („a fi sau a nu fi”) din care se citează aproape textual.

[←178]

John Eglinton este pseudonimul literar al lui W. K. Magee, eseist și „personalitate influentă în viața literară a Dublinului”, director adjunct al Bibliotecii naționale a Irlandei în perioada respectivă.

[←179]

Suferințele lui Satan este titlul unui roman de o anume Marie Corelli, autoare de literatură sentimentală pe la sfârșitul secolului trecut, și care s-a făcut cunoscută pentru că se considera un fel de Shakespeare al vremurilor noi și care l-a imitat de altfel pe dramaturg retrăgându-se din Londra tot la Stratford-on-Avon. Reacția lăuntrică a lui Dedalus și versurile pe care și le recită în gând, sunt determinate și de ironiile lui Mulligan care cunoaște intenția, poate nu total fantezistă a lui Stephen de a rescrie într-un spirit cinic epopeea lui Milton.

[←180]

Despre semnificația mistică a cifrei șapte - și despre cele șapte stele care alcătuiesc constelația Pleiadelor (ca și despre valoarea simbolică a acesteia) a scris în mai multe rânduri, în versuri și proză, „bătrânul Dublu W B Yeats”, pe atunci și mai târziu unul din liderii renașterii culturale în Irlanda.

[←181]

Personajul descris fizic aici este George Russell, poet și teozof irlandez (cunoscut mai ales prin pseudonimul - „A E”) - și pe care de altfel l-a evocat și întâlnit în episodul precedent și Bloom. Russell a fost de asemenea și unul din conducătorii unei mișcări teozofice, iar cuvântul „ollav” desemnează pe vracii Irlandezi dinainte de creștinarea insulei și care cumulau funcțiile de preot, poet și învățat în triburile respective.

[←182]

Stephen se surprinde râzându-i sicofantic bătrânului poet, deoarece își amintește că a luat odată bani cu împrumut de la acesta și nu i-a restituit încă. (Împrejurarea care față de același personaj real, corespunde unui episod din biografia lui Joyce însuși.)

[←183]

Primele două versuri parafrazează stihuri din *Paradisul pierdut* de Milton, iar cel de al treilea este un citat exact - aici ca și acolo - cu intenții cinice și derogatorii din *Infernul* lui Dante.

[←184]

Kathleen-cu-dinții-știrbi este un personaj dintr-o piesă de Yeats care simbolizează Irlanda și asuprirea ei de către „străinii din casă”, adică ocupanții britanici. Cranly este un prieten al lui Stephen Dedalus în *Portretul artistului*… care la un moment dat susținea că ar ajunge doisprezece bărbați adevărați (din comitatul Wicklow) pentru a mântui Irlanda de ocupația engleză. Ultimele cuvinte ale acestei reverii reiau un motiv dintr-o piesă, de asemenea inspirată din folclorul celt de J. M. Synge, unul din clasicii irlandezi de la începutul secolului.

[←185]

„L-am iubit pe omul acesta și îi cinstesc memoria, mai mult decât oricine, exact atât cât să nu spun că-mi fac un idol din el” - citat din prefața lui Ben Jonson la prima culegere de piese ale lui Shakespeare.

[←186]

În 1902, Joyce, care urmărea să devină cunoscut în cercurile literare din Dublin, i-a făcut într-o noapte - mai exact după miezul nopții - o vizită lui Russell, discutând cu el probleme literare, și exprimându-și păreri, mai ales critice, la adresa literaturii și literaților irlandezi ai momentului. Mai târziu, Russell a povestit în felul său această întrevedere în cadrul unui interviu acordat unui ziar american.

[←187]

Formule din terminologia esoterică a teozofilor de care era apropiat și George Russell.

[←188]

Trecere în revistă foarte succintă și rezumativă a numelor și doctrinelor unora dintre fruntașii teozofi, culminând cu una dintre inițiatoarele mișcării, Harriet Petrovna Blavatsky.

[←189]

Richard Best a fost, la vremea când se petrece acțiunea romanului, unul dintre directorii adjuncți ai Bibliotecii naționale (mai târziu, până spre mijlocul secolului, director general) și traducător în engleză al unei cărți despre mitologia irlandeză de Joubainville.

[←190]

Reveriile lui Stephen combină aici citate și aluzii din *Infernul* (momentul când Dante și Vergilius se strecoară printre picioarele lui Satan pentru a ieși din iad) și versuri din William Blake. („Căci orice spațiu mai mare decât o roșie globulă a sângelui din om / E vizionar, și-a fost făurit de marele ciocan al lui Los; / Și orice spațiu mai mic decât o globulă a sângelui din om deschide-se / Întru Eternitatea căreia pământu-acesta vegetal îi e doar o umbră” (Poemul *Milton*).

[←191]

„Speranța este despre lucrurile viitoare, și amintirea despre lucrurile trecute. Însă intenția de a acționa este întru prezent, prin care viitorul aluneca-n trecut”. (Sfântul Augustin - *Tratat despre nemurirea sufletului*).

[←192]

Mallarmé a scris într-adevăr un poem în proză despre Hamlet pe care îl interpretează ca pe un ins superior, preferind să „citească în cartea despre sine însuși" și să se izoleze de agitația și acțiunile tulburi ale oamenilor de rând. În același timp, în textul mallarmean se face aluzie la o piesă a lui Regnard, *Distratul,* despre tribulațiile „celui mai distrat om din lume”, care poate fi interpretată ca o parodie destul de grosolană a personajului shakespearian.

[←193]

Citat din poemul în proză de Mallarmé.

[←194]

Robert Greene, dramaturg și romancier elisabetan, a scris pe la 1592 un pamflet moralizator unde vorbește despre pofta trupească în care vede un călău al sufletului. În același text este conținut și un atac vehement la adresa lui Shakespeare.

[←195]

Uniformele kaki erau folosite de armata britanică în războiul cu burii, violent condamnat de opinia publică irlandeză, prin tradiție antiengleză. Formula - și ordinul - de a „nu ezita să deschidă focul” a fost aplicată în acțiunea de represiune a unei revolte antibritanice din Irlanda. (De altfel se va mai face aluzie la ea, în special într-unul din pasajele parodice din episodul *Ciclopii,* subliniindu-se faptul că ea devenise un fel de „strigăt de luptă exprimând mânia irlandezilor împotriva politicii represive a englezilor”.)

[←196]

Swinburne a scris într-adevăr în timpul războiului cu burii poeme în care, invocând pretinse atrocități aplicate de buri în lagărele de prizonieri englezi, a căutat să justifice lagărele de detențiune pentru civilii olandezi instituite de autoritățile engleze în Colonia Capului. (Mai jos sunt citate versuri dintr-unul din aceste poeme.)

[←197]

Cuvintele prin care duhul tatălui lui Hamlet își începe povestirea.

[←198]

Evocarea lui Stephen folosește, uneori literal, date biografice mai ales din cartea lui Georg Brandes despre Shakespeare.

[←199]

Stephen, care și-a făcut studiile într-un colegiu iezuit, și pe care, de altfel, Mulligan îl acuză în mai multe rânduri că ar avea temperament și deformații de caracter „iezuite”, îl invocă pe Sf. Ignatius de Loyola, fondatorul Ordinului iezuiților și autor al *Exercițiilor spirituale.* „Cel dintâi preludiu, - se spune în primul din aceste exerciții pentru meditațiile creștinești - este compoziția, vederea locului. Trebuie să se observe că în contemplare sau meditație asupra unui obiect vizibil, compoziția înseamnă să vezi cu ochii imaginației locul corporal în care se găsește obiectul pe care vreau să-l contemplu”.

[←200]

Replica lui Hamlet când glasul Stafiei se aude, de sub pământ, insistând ca el să jure că nu va uita secretul pe care i l-a dezvăluit.

[←201]

Russell, care este un estet, citează această replică celebră din piesa *Axel* de Villiers de l'Isle Adam, replică mult citată la vremea respectivă în literatura simbolistă (și folosită de Yeats într-un text dedicat chiar lui Russell.)

[←202]

Citat dintr-o piesă în versuri *(Deirdre)* de George Russell.

[←203]

Colţul de nord-est al Irlandei este Ulsterul, care a fost şi a rămas probritanic. Râul Boyne, unde la sfârşitul secolului al XVII-lea a avut loc o bătălie care a determinat continuarea ocupaţiei engleze, divide Irlanda între Ulsterul, protestant, filoenglez (aşa-numitul partid Oranj) şi restul ţării, a cărei culoare tradiţională este verdele.

[←204]

Într-un episod din copilăria lui Stephen, acesta este admonestat de unul din profesorii săi și salvat de la o pedeapsă fizică de intervenția altui profesor (v. *Portretul artistului…)*. Incidentul va mai fi evocat în alte episoade ale romanului.

[←205]

„Timpul are, nobilul meu prieten, o desagă-n spinare / În care-și pune obolul pentru uitare”, spune Ulise în *Troilus și Cresida* de Shakespeare.

[←206]

„Și-n vremea asta, sărmanul Iepurilă, departe pe un deal, / Șade pe labele de dinapoi și cu urechi ciulite / S-asculte dacă îl mai urmăresc încă vrăjmașii” - Shakespeare, *Venus și Adonis.* Și „frâiele bătute scump” și „ferestrele albăstrii” sunt de asemenea citate din același poem de tinerețe al lui Shakespeare.

[←207]

Atât lanul de grâu, cât și întinderile de secară sunt pomenite într-unul din cântecele unui paj în comedia *Cum vă place,* de Shakespeare, unde figurează și versurile citate de domnul Best.

[←208]

Descrierea fantezistă a unei ședințe teozofice în care sunt amestecate și noțiuni mai mult sau mai puțin corecte din practicile esoterice budiste („chela”, de pildă, este un novice așteptându-și inițierea). *Isis fără văl* de H. P. Blavatsky, având subtitlul „O cheie măiastră pentru misterele științei și teologiei străvechi și moderne”, este considerată cartea de bază a teozofiei.

[←209]

„Argal” este pronunția greșită a termenului latin „ergo”, așadar, și este în literatura elisabetană folosit pentru a indica faptul că raționamentul pe care-l introduce este greșit. Formula este din belșug folosită de unul din gropari în discuția despre sinuciderea Ofeliei în actul V din *Hamlet*.

[←210]

Replica lui Hamlet către unul din Actorii care interpretează roluri de femeie.

[←211]

Pasajul stabilește o paralelă între episoade din viața lui Shakespeare și cea a lui George Fox, fondatorul Societății Prietenilor, adică a quaker-ilor din care face parte bibliotecarul Lyster.

[←212]

Aici, ca și în alte locuri în monologurile sale interioare, Stephen își amintește de fragmente din frazele retorice citate în cursul conversațiilor din redacția lui *Freeman's Journal* (v. Episodul *Aeolus*).

[←213]

Vers celebru dintr-un sonet dedicat lui Shakespeare de Matthew Arnold.

[←214]

Irlandeză: „Barca a tras la mal. Eu sunt preot”. Propozițiuni calchiate după exercițiile gramaticale pentru învățarea limbii.

[←215]

„Și cum vede omul îl și otrăvește” - traducerea unui pasaj dintr-un tratat *(Li Livres dou Trésor)* de Brunetto Latini, unul din maeștrii lui Dante, în care se întreprinde o trecere în revistă a animalelor fabuloase (adică un *Bestiar*).

[←216]

William Drummond, poet scoţian din secolul al XVII-lea, a scris, printre altele, o meditație despre nemurirea sufletului în care se spune: „Dacă te plângi că va fi un Timp în care tu nu vei fi, de ce nu regreți de asemenea că a fost un timp în care tu nu erai; și de asemenea că nu ești la fel de bătrân ca această însuflețitoare Planetă a Timpului? Aceea va fi după noi, care, cu mult înainte ca noi să fi fost, a fost”.

[←217]

Teoria că piesele lui Shakespeare ar constitui opera de tinerețe a lui Francis Bacon a fost susținută de mulți (și, sporadic, mai este reluată și astăzi) și mai ales, în secolul trecut, de romanciera americană Delia Salter Bacon - care se pretindea descendentă a filosofului, și care susținea că deține un cifru numeric, extras din interpretarea anumitor formule folosite de Bacon în eseurile și scrisorile sale, și care poate fi regăsit în pasaje cheie din piesele dramaturgului. Însă, cum spune Brandes în monografia lui despre Shakespeare, doamna Bacon a înnebunit înainte de a-și fi putut comunica descoperirea.

[←218]

Stephen caută să apere piesa *Pericles* de suspiciunea - reluată în replica precedentă de Eglinton - de a fi „apocrifă”, adică de a nu fi în totul, sau în parte, opera lui Shakespeare.

[←219]

Frank Harris, versatil om de litere, autor printre altele al unui roman „îndrăzneț”, ca să nu spunem pornografic, al unei biografii a lui Wilde etc., a scris și o carte despre *Shakespeare omul și tragica poveste a vieții sale*, în care se spune cu privire la problema ridicată de Eglinton: „Povestea e foarte simplă: Shakespeare o iubea pe cucoana Fitton și l-a trimis pe prietenul său, tânărul lord Herbert (William Herbert, lord de Pembroke), la ea, sub un pretext oarecare, în realitate cu scopul de a-i pleda cauza în fața doamnei. Mary Fitton s-a îndrăgostit de William Herbert, l-a curtat și l-a câștigat pentru ea, și Shakespeare a rămas să regrete pierderea atât a prietenului cât și a iubitei” (cf. Nota în Gifford și Seidman). Piesa lui Shaw, *Doamna neagră a sonetelor*, o identifică de asemenea pe Mary Fitton, doamnă de onoare a reginei Elisabeta, cu eroina iubirii nefericite a lui Shakespeare și frumoasa discutată în unele din sonete. Cuvintele din urmă ale replicii lui Eglinton fac aluzie la o altă teorie, conform căreia Shakespeare ar fi fost îndrăgostit în realitate de Herbert și nu de doamna Fitton - în orice caz, cu același rezultat nefericit.

[←220]

Intrarea lui Mulligan căruia Stephen îi răspunde „in petto” cu vorbele lui Ahab la ivirea profetului Ilie venit să-l anunțe că sângele său „va fi lins de câini”.

[←221]

„Vertebratul gazos”, cu trup omenesc adică, dar fără substanţă, este duhul tatălui lui Hamlet, descris în ultimele cuvinte ale replicii lui Stephen.

[←222]

(Pe acela) „de care râzi acum, îl vei sluji”, proverb german.

[←223]

Johann Most, anarhist „germano-american", simpatizat în Irlanda pentru a fi susținut unele din acțiunile violente antibritanice ale revoluționarilor irlandezi.

[←224]

În textul citat, Wilde susține că adevăratul inspirator al sonetelor n-ar fi lordul William Herbert, ci un anume Willie Hughes, un actor tânăr, contemporan cu dramaturgul. (Teorie inițiată de un erudit englez din secolul al XVIII-lea, Thomas Tyrwhett). Mai există și alte ipoteze privind identitatea lui W. H. (inițiale prin care este desemnat inspiratorul sonetelor în dedicația la prima ediție a textului): cumnatul lui Shakespeare, un nepot al său, sau Shakespeare însuși (William Himself).

[←225]

1. (În Grecia antică) Cântec recitat cu acompaniament muzical. 2. (Livr.) Notă filologică, istorică, critică sau comentariu pentru înțelegerea textului unui autor din Antichitate. ♦ Remarcă privitoare la o teoremă. - Din fr. **scolie**.

[←226]

Oisin este un personaj legendar - poet și erou - din mitologia irlandeză, despre care tradiția spune că ar fi fost creștinat de sfântul Patrick. Întâlnirea, într-o pădure sacră, a celor doi a fost povestită într-unul din poemele timpurii ale lui Yeats. În reveria sa, Stephen asimilează această împrejurare livrescă cu amintirea unei conversații cu dramaturgul Synge, pe care-l întâlnise în Franța și care povestește o întâlnire - similară? - într-o pădure din împrejurimile Parisului.

[←227]

William Madden, consilier la Curtea Supremă a Irlandei spre începutul secolului XX, a scris o carte cu acest titlu în care, pe baza termenilor de vânătoare și echitație în piesele lui Shakespeare, argumentează că autorul pieselor ar fi fost un nobil versat în sporturile nobiliare rurale.

[←228]

O nouă apariție tăcută a lui Leopold Bicorn.

[←229]

Citat din Shelley *(Prometeus eliberat din lanțuri*).

[←230]

Citat din Swinburne *(Atalanta în Calydon*).

[←231]

Cuvântul englezesc aplicat aici reginei Elisabeta - *gombeen* - este explicat ca însemnând cămătar, în special din cei care obțin dobânzi mari la împrumuturile acordate micilor fermieri. Aici se face o aluzie la faptul că regina Elisabeta I a inițiat așa-numitul „sistem al plantațiilor" prin care țărănimea irlandeza era crud exploatată de autoritățile britanice. Comentatorii atrag de asemenea atenția asupra faptului că regina respectivă era cunoscută pentru „extravaganța" și abundența toaletelor sale.

[←232]

„Scortator" este un cuvânt latinesc însemnând „fornicator".

[←233]

Această anecdotă se spune că ar fi singura, privindu-l pe Shakespeare, înregistrată în timpul vieții dramaturgului.

[←234]

Citat din *Cymbeline* (solilocul lui Posthumus, care-și imaginează adulterul pe care l-ar fi săvârșit soția sa).

[←235]

În reveria sa, tânărul Dedalus se reîntoarce la vremea petrecută la Paris - este aici o replică tipică pentru felul în care prostituatele pe unul din bulevardele pariziene încearcă să-și abordeze eventualii clienți.

[←236]

Aluzie la faptul, relatat în unele biografii, că Shakespeare în drumurile sale de la Londra spre Stratford (unde-l aștepta soția sa, Anne Hathaway) obișnuia să se oprească la un han în Oxford, unde se zice că ar fi întreținut relații amoroase cu mama viitorului poet William Davenant, ceea ce îi face pe unii comentatori - și chiar pe Davenant însuși - să implice că poetul respectiv ar fi fost fiul natural al lui Shakespeare.

[←237]

Elisabeta I a fost fiica lui Henry al VIII-lea și a celei de a doua din cele șase soții ale sale, Anne Boleyn.

[←238]

Personajele citate aici sunt, respectiv, mama lui Shakespeare (Mary), soția sa (Ann), sora sa (Joan), fiica sa cea mai mică (Judith), fiica sa mai mare (Susan).

[←239]

„Singura menţiune contemporană despre ea (adică despre Ann Hathaway Shakespeare) între căsătoria sa în 1582 şi moartea soţului în 1616, este faptul că a împrumutat la o dată nespecificată (dar în mod evident înainte de 1595) suma de 40 de şilingi de la Thomas Whittington, care fusese înainte ciobanul tatălui ei”. Citatul este din cartea lui Sydney Lee despre Shakespeare (cf. Gifford şi Seidman).

[←240]

Dispoziția tipografică specială a acestui paragraf (care relatează de altfel un detaliu autentic) i-a făcut pe unii comentatori să susțină că el ar reproduce tonul solemn, imnic, al unui recitativ muzical, și s-au și furnizat notele: cântecul fiicelor Rinului din *Aurul Rinului* de Wagner. Sprijinindu-se pe interpolarea în limba germană (*Punkt*) și pe interjecția finală plasată jos în stânga, *Woa* - s-au transpus cuvintele, mai ales de la sfârșitul pasajului, pe aria respectivă („Weia Waga Woge zur Welle / Walle zur Wiege Weia”). („Pentru un obișnuit al spectacolelor de operă din Dublin din Londra sau din Paris, cântecul fiicelor Rinului era ceva cu totul cunoscut, și pentru poeții din jurul anilor 1920 ariile din Wagner nu mai constituiau o noutate. Eliot citează un pasaj din *Tristan și Isolda* în *Tărâmul pustietății* și folosește de asemenea tetrametrul wagnerian într-o aluzie la fiicele Rinului în episodul cu fiicele Tamisei în același poem… Joyce găsește o plăcere evidentă în a ridiculiza solemnitatea de imn a pasajului, căci e limpede ironia în subtitlul *Punkt*…” (cf. Frederick W. Sternfeld - „Poezie și muzică în *Ulise* de Joyce” - reprodus în *Configuration critique - Les lettres modernes).*

[←241]

„Separaţie de masă și de pat” - una din formulele prin care, înainte de reforma legii divorțului din secolul XIX, se acorda desfacerea căsătoriei în Anglia.

[←242]

Brandes, și celelalte surse la care se referă interlocutorii în acest capitol, îl citează pe vicarul din Stratford care, la cincizeci de ani după faptele în chestiune, afirma că Shakespeare și doi poeți și prieteni (Ben Jonson și Michael Drayton) „au avut o întâlnire mai veselă și au băut prea tare, căci Shakespeare a murit dintr-un rău care i s-a făcut atunci”.

[←243]

„Ce ne spun *Sonetele* despre Shakespeare? - Pur și simplu că era sclavul frumuseții" (Oscar Wilde - *Portretul d-lui W. H.*).

[←244]

Henry Chettle este un dramaturg (și tipograf) elisabetan, care a tipărit pamfletul lui Greene, citat la nota 192, și care, după câtăva vreme, a făcut amendă onorabilă și a declarat că zvonurile despre activitatea de cămătar al lui Shakespeare sunt mincinoase. Chettle era un personaj jovial și corpolent ceea ce îi face pe unii comentatori, inclusiv Brandes, să îl considere modelul lui John Falstaff.

[←245]

Roderigo Lopez, medicul reginei Elisabeta, a fost judecat în 1594 sub acuzație de a fi complotat otrăvirea reginei și executat în același an, în baza unor „mărturii fragile”.

[←246]

„Filosofastrul scoțian” este James al VI-lea rege al Scoției, și din 1603 rege al Angliei (James I-ul), obsedat de vrăjitorie, autor ale unei *Demonologii* și inițiator al unor campanii de ardere pe rug a vrăjitoarelor.

[←247]

Mafeking este un oraș în Africa de Sud, asediat o vreme - se spune că fără un interes strategic deosebit - de buri în cursul războiul anglo-bur. Când asediul a fost ridicat, în Anglia s-au făcut serbări disproporționate pentru o așa-zisă victorie britanică. „Mafeking a devenit un termen pentru desfășurări de entuziasm extravagante și lipsite de justificare reală în numele Imperiului britanic și al politicii sale expansioniste” (Gifford și Seidman).

[←248]

Verbul latin conjugat aici nu înseamnă a amesteca ci a urina.

[←249]

Într-un text - apologetic - de Ben Jonson despre Shakespeare se spune: „Era un om cinstit, și cu un caracter deschis, liber; avea o fantezie excepțională; noțiuni sănătoase și exprimări frumoase: și din acestea decurgea adesea acea facilitate care uneori s-ar fi cuvenit să fie oprită - *Sufflaminandus erat* (adică ar fi trebuit oprit), cum spunea August despre Haterius (un orator roman deosebit de vorbăreț)".

[←250]

„Mai pe larg. În societatea omenească este de cea mai mare importanță să existe relații prietenești între cei (sau cât mai) mulți”. Stephen - se spune în Gifford și Seidman - implică mai departe că ar fi un citat din Sfântul Toma de Aquino însă sursa exactă este necunoscută.

[←251]

„Pupă-mă-n c… Zvâcnire a inimii mele” (irl.).

[←252]

Versuri dintr-un poem de George Russell (care continuă: „*Căci săgeata unui vis o a străbătut / Pornită din arcul unui arcaș nevăzut*”).

[←253]

Adică originar din Ulster - Antrim e un comitat din Ulster, iar *ultonian* este adjectivul latinizat de la Ulster.

[←254]

Stephen Dedalus a fost chemat prin telegramă de la Paris pentru a asista la agonia mamei sale - episod care se suprapune cu unul asemănător din biografia lui Joyce.

[←255]

Termeni latini folosiți în diferite faze ale silogismului scolastic.

[←256]

W. K. Magee (al cărui pseudonim literar este John Eglinton) a scris într-unul din volumele sale de eseuri: „Natura are oroare de perfecțiune. Lucrurile perfecte în felul lor… sunt astfel doar pentru că s-au tras într-o apă stătătoare sau mai puțin adâncă, la o parte de curentele veșnice, în locuri unde viața a încetat să mai curgă”.

[←257]

„*Piesa-i lucrătura/ În care-am să prind conștiința regelui*” - exclamația lui Hamlet când pune la cale spectacolul teatral prin care-l va sili pe Claudius să se demaște.

[←258]

„Cel mai lung cuvânt din latină - „În situația de a fi încărcat de onoruri” - folosit în glumele erudiților și întrebuințat odată de Shakespeare în *Zadarnicele chinuri ale dragostei”* (Gifford și Seidman).

[←259]

„În 1572 Tycho Brahe a descoperit o supernova deasupra uneia din stelele mici din constelația în formă de W. Cassiopeea. Această nová, denumită steaua lui Tycho, a dobândit repede tot mai multă luminozitate astfel încât a ajuns să strălucească mai vie decât toate celelalte stele și planete noaptea și a devenit vizibilă și ziua, până când a început să pălească în decembrie 1572. Holinshed spune că fenomenul a durat până în martie 1574, când Shakespeare era pe punctul de a împlini zece ani. Această supernova a stârnit multă tulburare în Anglia elisabetană, întrucât s-a considerat că ar anunța nașterea unui personaj deosebit” (Gifford și Seidman).

[←260]

„S. D. (Stephen Dedalus), femeia lui. Chiar, a lui, El trebuie să rămână rece, se hotărăște să nu iubească S. D.” (it.).

[←261]

Nagâțul e o pasăre care-l obsedează pe Stephen Dedalus - aici și în alte episoade - întrucât, pornind de la un fragment din *Metamorfozele* lui Ovidiu, îl asociază cu Icar, fiul lui Dedal și încercarea acestuia - nereușită - de zbor prin propriile-l aripi (așa cum personajul romanului caută să se manifeste în artă prin propriile puteri).

[←262]

Stephen Dedalus se referă la diferiți prieteni alături de care și-a dezvoltat ideile în *Portretul artistului ca tânăr* (și în versiunea nepublicată, intitulată *Stephen Erou)*. Dar pasajul are și o nuanță autobiografică - James Joyce a avut un frate care la vremea când se petrece acțiunea lui *Ulise* era funcționar în Aula apotecarilor.

[←263]

Cuvintele prin care Hamlet se descrie pe sine însuși față de Rosencrantz și Guildenstern.

[←264]

Brandes și Lee relatează că există o tradiție după care Shakespeare ar fi plantat un dud în grădina casei sale din Stratford.

[←265]

În *Înțelepciunea și destinul,* Maeterlinck spune: „Să nu uităm niciodată că nimic nu ni se întâmplă care să nu fie de aceeași natură cu noi înșine… Dacă Iuda iese în seara asta afară din casă, el se va îndrepta către Iuda și va avea prilejul să trădeze; dar dacă Socrate își va deschide ușa, îl va găsi pe Socrate adormit în prag și va avea prilejul să fie înțelept”.

[←266]

Replică a lui Hamlet referindu-se la rege, în timpul acțiunii căsătorit cu mama prințului.

[←267]

O tradiție la care se referă Brandes și Frank Harris afirmă că Shakespeare ar fi fost pus sub urmărire - și poate chiar condamnat la biciuire - de un nobil local, Thomas Lucy, sub învinuirea de braconaj, și că viitorul dramaturg ar fi părăsit locurile natale pentru a scăpa de aceste persecuții.

[←268]

Joyce a publicat în 1903 în ziarul *Daily Express* condus de Longworth o recenzie negativă la *Poeți și visători* de Lady Gregory, una din personalitățile proeminente ale „Renașterii irlandeze”. Autoarea, care-l recomandase pe Joyce pe lângă directorul ziarului, s-a considerat jignită. Pe de altă parte, Yeats, „care se bucura de asemenea de patronajul și prietenia Lady-ei Gregory”, îi aprecia literatura, a scris despre una din lucrările acestei scriitoare că ar fi „cea mai bună carte care a apărut în Irlanda în vremea mea”.

[←269]

În biografia „standard” a lui Joyce de Richard Ellman se povestește un episod asemănător despre Joyce însuși.

[←270]

„Mi-e spaimă de tine, bătrâne marinar, / Mi-e spaimă de tine și de ochiul tău scânteietor”, Coleridge - *Balada bătrânului marinar*.

[←271]

Versuri rostite aproape de încheierea dramei *Cymbeline* de Shakespeare.

[←272]

Stâncile rătăcitoare, episodul al zecelea, nu corespunde propriu-zis unui episod comparabil din *Odiseea,* ci reia doar o menţiune făcută de Circe când, explicându-i lui Ulise drumul spre patrie, îl avertizează că are de ales între strâmtoarea dintre Scylia și Charibda și aceste stânci plutitoare, „unde surful fierbe sub vânturi mari, fioroase”. (Ulise preferă prima alternativă). În roman, episodul care ar urma să prezinte o imagine a vieţii active, neliniștite, a Dublinului, este alcătuit dintr-un număr de secţiuni (19) succedându-se sau petrecându-se simultan unele cu altele - descrise prin înfăţișarea personajelor în felurite împrejurări sau pur și simplu evocate prin aluzii și „motive” care trimit spre scene sau figuri din secţiunile paralele. Episodul începe cu plimbarea preotului Conmee (care în romanul precedent i-a fost profesor lui Stephen Dedalus la colegiul iezuit din Clongowes) pe diferite străzi și cartiere ale orașului, plimbare constituind cadrul general în care se anunţă unele din motivele scenelor din continuarea capitolului. (Am limitat de data aceasta notele doar la cele strict legate de personajele mai însemnate în economia romanului.)

[←273]

Res este litera ebraică precedând secțiunea a 20-a a Psalmului 119.

[←274]

„*Res* în *Fericiți cei curați: Temelia cuvântului tău este adevărul, Și în etern toată judecata dreptății tale”* (lat.).

[←275]

Sin - litera ebraică precedând secțiunea următoare a aceluiași Psalm. *„Cei mai mari fără cuvânt urmăritu-m-au, Dară inima mea a tremurat numai înaintea cuvântului tău”* (lat.).

[←276]

Brațul alb - și „generos” - care se ivește scurt la fereastra de pe strada Eccles este cel al lui Molly Bloom care-și așteaptă iubitul, Blazes Boylan (el însuși prezentat în diferite scene în drumul său spre ea).

[←277]

Scenă descriind atmosfera sordidă din casa familiei Dedalus, de unde Stephen s-a desprins, păstrând totuși, cum se va vedea chiar în acest episod, și din acest punct de vedere „remușcătura duhului lăuntric”.

[←278]

E vorba, - detaliu care leagă acest episod de cele precedente - de afișul de propagandă sectară primit de Bloom și pe care acesta l-a aruncat ceva mai devreme în apele Liffey-ului.

[←279]

Blazes Boylan este înfățișat direct, în postură caracteristică de don juan (așa cum de altfel, încă în drum spre Molly Bloom, va mai apărea și în episodul următor).

[←280]

Stephen Dedalus (care a fost fugar zărit câteva rânduri mai sus cercetând taraba unui anticar) este aici înfățișat ceva mai devreme în cronologia episodului, în conversație cu un profesor de muzică (care încearcă să-l determine să-și reia lecțiile de canto).

[←281]

Detaliu aparent incongruent, introdus abrupt, dar având în realitate rolul de a situa cronologic scena în raport cu o secvență ulterioară, când personajul respectiv - John Howard Parnell este prezentat în berăria prin care se perindă o serie de personaje.

[←282]

O altă intruziune, fixând de data aceasta scena de aici în relație cu episodul următor care se va petrece la barul Ormond.

[←283]

Episodul al 11-lea este denumit *Sirenele* și își are punctul de referință față de *Odiseea* în sfaturile Circei către Ulise (când îl avertizează că în drumul de întoarcere spre Ithaca trebuie să se ferească de sirenele şi vrăjile lor de cântec ce l-ar putea abate din cale). În roman, episodul este scris în ceea ce comentatorii au crezut că pot să califice drept o tehnică a fugii, cu enunțarea unor motive care ar determina în cursul dezvoltării reveniri, amplificări, modulări. (În bogata literatură pe marginea și acestui episod s-a contestat de altfel îndreptățirea unei asemenea viziuni, subliniindu-se că *temele,* aşa cum sunt enunțate în primele pagini ale episodului nu sunt apoi reluate ca atare în toate cazurile, că modulațiile și variațiile se îndepărtează uneori mult de enunțul lor, că, în fond, modul de compoziție al textului joycian nu corespunde exact, și poate nici chiar în linii generale, cu principiile de compoziție ale unei fugi muzicale. În orice caz, atmosfera, sistemul de referințe și tonul general al acestui capitol pot fi considerate ca „muzicale” - așa cum, de altfel, preocuparea principală a personajelor este să cânte - sau să asculte muzică. (Bloom, de pildă, este urmărit, poate cu mai multă pregnanță decât în alte episoade, de temele „numerelor muzicale” pe care ar urma să le interpreteze soția sa – şi pe care, teoretic, ea ar trebui să le repete exact în momentele când se desfășoară acțiunea episodului; un grup de figuri secundare - printre care Simon Dedalus - se îndeletnicesc cu interpretarea unor cântece tradiționale - și patriotice – irlandeze, cele două „sirene”, adică chelnerițele de la barul Ormond în care se petrece acțiunea, fredonează sau acompaniază prin „muzica prezenței și făpturii lor” recitalurile clienților etc.) Tot de tehnica fugii - înțeleasă desigur mai larg - se pot lega și mențiunile „leit motivice” ale trăsurii în care Boylan se îndreaptă spre întâlnirea sa amoroasă cu doamna Bloom; sunetele seci, sacadate, ale bastonului cu care tânărul orb - personaj, firește, cu valoare simbolică - își marchează drumul, el îndreptându-se spre bar…

[←284]

Capitolul acesta, al doisprezecelea al romanului, este denumit de obicei *Ciclopii* și este pus în legătură cu episodul din Odiseea povestind captivitatea lui Ulise pe insula acestor monștri, fiii lui Poseidon, cu totul lipsiți de sensibilitate morală și străini de simțămintele omeniei și ale ospitalității. Ca și eroul homeric, Bloom își petrece o vreme (în după-amiaza zilei care constituie timpul acțiunii romanului) într-o peșteră ciclopică - aici reprezentată printr-unul din locurile tradiționale de întâlnire ale irlandezilor - o cârciumă, și de unde nu va izbuti să scape decât urmărit de furia și agresivitatea torționarilor săi - finalul capitolului reproduce la modul grotesc scena în care ciclopul Polifem aruncă o stâncă uriașă după corabia lui Ulise. Povestirea este întreprinsă aici la persoana întâi de un narator anonim, înfățișat în automatismele sale de exprimare și în gândirea sa rudimentară și încețoșată de prejudecăți și răutăți instinctive, ca un exemplar tipic al acestei umanități degradate și deformate pe care Joyce n-a ostenit să o condamne în toată opera sa. (De altfel, verva malevolentă și de multe ori, în precipitările sale, agramată a personajului, agresivitățile sale mai mult sau mai puțin gratuite, l-au influențat în mod evident pe Faulkner când și-a conceput și scris într-un stil cu totul asemănător partea a III-a, monologul lui Jason, din *Zgomotul și Furia).* Joyce a făcut însă ceva mai mult. Anticipând superba desfășurare de virtuozitate din capitolul denumit *Boii soarelui,* în care a parodiat în succesiunea lor istorică stilurile prozei narative engleze, el a adăugat și în acest episod umbre - și lumini - însoțind fazele povestirii din taverna lui Kiernan cu mari perioade descriptive, incantatorii, evocative, bombastice, sau de-a dreptul lirice, în care comentează meschinele schimburi de clișee verbale dintre cei câțiva dublinezi, mai mult sau mai puțin evoluați, mai mult sau mai puțin amețiți de „blestemul național al Irlandei”, băutura, din perspectiva largă a baladelor și miturilor naționale celtice. Procedarea sa stilistică aici a fost numită „gigantism”, spre a se sublinia probabil că episodul simbolizează confruntarea dintre oameni și monștri, și de cele mai multe ori efectul satirei îndreptate împotriva compatrioților săi este intensificat până la proporții swiftiene. (Ezra Pound, care a avut un rol decisiv în publicarea treptată în periodice și în impunerea romanului lui Joyce, a scris despre acest capitol încă de la prima sa apariție: „În episodul *Ciclopilor* ni se demonstrează deosebirea între realitate și realitatea așa cum e transcrisă în formele diverse de exprimare *înaltă*, și satira feluritelor forme moarte ale limbajului culminează în scena execuției, constituind poate satira cea mai sălbatică pe care o avem de când Swift a sugerat crâncena sa soluție pentru foametea din Irlanda”). (E vorba, firește, de *Modesta propunere,* în care se recomandă vânzarea copiilor autohtoni pentru a fi transformați în preparate comestibile.)

[←285]

Primul, și cel mai inofensiv, dintre interludii. De data aceasta o simplă parodiere a unui act de vânzare-cumpărare intercalat aici pentru a reda adevăratele dimensiuni ale delictului în aparență mărunt cu care debutează episodul.

[←286]

Primul mare interludiu romantic - aici parodierea stilului rapsodic al poemelor și legendelor irlandeze, și al traducerilor miturilor celtice așa cum erau încercate în epoca romantică. Insula Fail cea mândră este evocată într-un text de poetul romantic James Clarence Mangan, de fapt traducerea sa a unei mari balade irlandeze din secolul al șaptelea. Pasajul evoluează apoi treptat prin enumerarea în stilul somptuos al baladelor eroice a marilor belșuguri de roade ale pământului bogat al Irlandei, așa cum este exploatat de ocupanții englezi - căci acum personajele trec în drumul lor spre cârciumă pe lângă piața de fructe și legume a Dublinului.

[←287]

A chara - (irl.) „prietene al meu”.

[←288]

Descrierea unui erou de baladă tradițională irlandeză, care poartă pe talismanele și podoabele sale însemnele eroilor - legendari, istorici, imaginari - învălmășiți într-o succesiune care sfidează cronologia și care, în mod semnificativ, încearcă să anexeze și personaje celebre de alte naționalități (Shakespeare, Confucius, Velázquez etc.), atașându-le prenume tradiționale irlandeze.

[←289]

Prezentarea, la modul eroic-comic a lui Leopold Bloom.

[←290]

Cetățeanul, principalul exponent al prejudecăților și șovinismului irlandez, este iritat de faptul că într-un ziar care se pretinde irlandez și adresându-se irlandezilor, știrile și informațiile, chiar la rubricile cele mai anodine, se referă cu precădere la englezi…

[←291]

Martin Murphy este unul din numeroasele personaje cu realitate istorică evocate în roman. A fost proprietarul unuia din cotidienele irlandeze, și care se făcuse cunoscut prin rolul său negativ în momentul sciziunii din partidul naționalist - când a luat atitudine împotriva eroului național Parnell - precum și mai târziu prin politica sa antimuncitorească la marile greve din Dublin în 1913.

[←292]

Denis Breen este un personaj care în ziua povestită în roman a primit - nu se știe de la cine - o carte poștală cu un conținut criptic și pe care el îl consideră injurios. Drept care intenționează să intenteze un proces pentru insultă și defăimare, nici el nu știe exact împotriva cui. În cursul acțiunii romanului, el este pe rând subiectul compasiunii soției sale (într-o, discuție cu Bloom într-unul din primele capitole), al simpatiei cam distrate a lui Bloom însuși, al ironiei concetățenilor săi, care nu sunt, desigur, străini de misiva incriminată.

[←293]

Terry este numele barmanului din stabilimentul lui Kiernan - dar Terence O'Ryan era, în 1904, și un diacon la una din bisericile catolice din Dublin (și „diacon" este un termen de slang pentru *barman),* precum și un personaj dintr-o baladă populară ilustrând disponibilitatea - pe care Joyce o considera caracteristică - irlandezilor față de băuturile spirtoase.

[←294]

Parodierea unei ședințe de spiritism - în stil puternic influențat de literatura teozofică pe atunci la modă, și cu numeroase inserțiuni de noțiuni și cuvinte (pseudo) sanscrite. Pasajul se încheie cu o invocație în stil osianic.

[←295]

Scrisoarea aceasta este interesantă pentru că ilustrează o anumită latură a umorului lui Joyce. Rumbold, prezentat aici ca un sadic agramat, este numele ministrului Angliei în Elveția în 1918, și cu care Joyce a avut un conflict iritant în acea vreme.

[←296]

Robert Emmet a fost un patriot irlandez care a căutat să obțină sprijinul lui Napoleon într-o revoltă împotriva englezilor și care a fost executat în 1803, după ce a fost capturat pentru că și-a întârziat fuga în exil spre a-și mai lua adio de la iubita sa Sara Curran. Thomas Moore a scris un poem despre ea și care începe cu versul „Departe e de țara unde doarme tânărul ei erou”.

[←297]

Sinn Fein! Sinn Fein anhain! (irl.) - „Noi înșine! Numai prin noi înșine!”. Lozincă patriotică irlandeză și deviza grupurilor patriotice constituite spre sfârșitul secolului trecut spre a milita pentru renașterea limbii și culturii irlandeze. Ceva mai târziu decât data la care se petrece acțiunea romanului *Sinn fein* a devenit numele mișcării politice pentru independența națională a Irlandei.

[←298]

Interludiul acesta reia, în terminologia bombastică și sentimentală a presei populare, relatarea unui eveniment de senzație - executarea în public a unui patriot. Până la un punct personajul ar putea fi identificat cu Robert Emmet, la care s-a făcut aluzie câteva replici mai devreme, însă împrejurările, ca în orice parodie, sunt actualizate și mult îngroșate. Ca și în precedentele enumerări, sunt introduse personaje ce ar putea fi apropiate de cele din Dublinul evocat în acțiunea romanului, precum și altele evocate doar pentru eufonia numelor irlandeze.

[←299]

Manie a unui bolnav care se crede transformat în câine.

[←300]

Unele din personajele care în roman reprezintă xenofobia și prejudecățile vulgare atât de detestate de Joyce, susțin în diferite episoade că Leopold Bloom ar fi fost implicat, cu aproximativ zece ani înainte, într-o fraudă publică, vânzând bilete la o loterie fictivă, recomandată ca fiind autorizată de „guvernul regal al Ungariei”. Bloom, cred cei care susțin această legendă, ar fi fost salvat de la arestare prin intervenția colegilor săi din loja masonică din care ar fi făcut și el parte. De aici, de fapt, și aluziile pe care le fac atât povestitorul episodului cât și „cetățeanul” la apartenența masonică a lui Bloom.

[←301]

„Sănătate”, sau „adio” (irl.).

[←302]

The Sluagh na h-Eireann (irl.). Armata Irlandei, asociație patriotică irlandeză care, exact în ziua când se petrece acțiunea romanului, 16 iunie 1904, a prezentat în parlamentul britanic o plângere împotriva faptului că poliția engleză a interzis jocurile sportive irlandeze în parcul Phoenix din Dublin (în vreme ce le tolera pe cele considerate englezești).

[←303]

Această relatare a unei ședințe - imaginare - parlamentare are adrese foarte precise, atât în ce privește neliniștile crescătorilor de vite din Irlanda față de o epizootie activă în anii aceia (și la care se fac aluzii repetate în cursul romanului) cât și la dezinteresul parlamentarilor englezi față de problemele Irlandei și revendicările naționaliste de aici. Numele deputaților citați sunt, firește, imaginare, dar prezintă similarități cu ale unora din personajele politice ale vremii. (De pildă, dl. Patrupede - engl. Allfours - îl sugerează pe liderul conservator Balfour, violent detestat în Irlanda pentru politica sa de reprimare a naționalismului celtic).

[←304]

La Mitchelstown au avut loc la sfârşitul secolului trecut incidente între manifestanţi irlandezi şi poliţie, soldate cu mai multe victime, şi care au constituit apoi pentru autorităţile britanice pretextul unor măsuri represive. Balfour obişnuia să-şi justifice asemenea măsuri în parlament invocând lapidar versiunea oficială - o telegramă a poliţiei prezentând incidentele, văzute fireşte din punctul de vedere al autorităţilor engleze. „Aduceţi-vă aminte de Mitchelstown" era la acea vreme o lozincă a opoziţiei în Camera Comunelor.

[←305]

Na bacleis (irl.), „Nici nu face să vorbim despre asta”.

[←306]

„În stabilimentul lui Barney O'Kiernan, în strada Micii Britanii" (irl.).

[←307]

Marchizul de Queensberry este cel care, pe la mijlocul secolului trecut, a obținut adoptarea regulilor clasice ale meciurilor de box, până atunci desfăşurându-se oarecum haotic (cu acceptarea loviturilor mai târziu socotite nepermise, în runde fără durată limitată etc.).

[←308]

Parodie a reportajelor din ziarele sportive. (Însă boxerul britanic, Percy Bennett, poartă numele real al unui funcționar din serviciul consular britanic la Zürich, cu care Joyce a fost în conflict pe vremea când scria romanul.)

[←309]

Turneul de concerte proiectat de doamna Molly Bloom este de mai multe ori pomenit în cursul romanului, și de fiecare dată prilejuiește gânduri sau replici implicând relațiile adulterine dintre ea și personajul denumit Blazes Boylan.

[←310]

Se face aici aluzie la tatăl lui Boylan, Daniel Boylan, despre care diferite personaje afirmă că s-ar fi ocupat cu tot soiul de expediente neoneste.

[←311]

Parodie a „romanțurilor” de stil medieval, de largă circulație în bibliotecile populare în acea vreme. Calpe, este una din denumirile mitologice ale Coloanei lui Hercule - Gibraltar - locul unde și-a petrecut copilăria și adolescența doamna Bloom.

[←312]

O ședință de tribunal narată în stilul de parodie a legendelor celtice.

[←313]

O legendă, evocată și în capitolul al doilea al romanului, povestește că prima invazie de către englezi (de fapt, normanzi) a Irlandei s-ar fi produs la 1169, când unul din regii locali, Desmond MacMurrough, răsturnat de supușii săi și pentru adulterul săvârșit cu soția altei căpetenii irlandeze, și-a recâștigat tronul cu ajutorul unor nobili englezi de la curtea lui Henric al II-lea, și care au rămas apoi în Irlanda.

[←314]

Cabinet d'aisance este denumirea în franceză a unuia din locurile pentru care într-adevăr în Europa continentală se folosește în general o denumire engleză - W.C.

[←315]

„Scuipați-i pe englezi! Perfidul Albion!” (fr.)

[←316]

Lamb Dearg Abu (irl.). - „Mâna cea roșie întru victorie!” Mâna roșie este simbolul heraldic al Ulsterului și, de asemenea, emblema reprodusă pe eticheta sticlelor de bere Allsop.

[←317]

Tronurile de alabastru, spun comentatorii, erau în intenția lui Joyce, și scaunele de toaletă.

[←318]

Parafrază a unui vers celebru din *Hamlet:* „Deșertăciune, numele tău e femeie!” *Sceptru* este unul din caii care au alergat la cursa cupei de aur și deseori evocat, cu simțămintele amestecate, de alte personaje în alte episoade.

[←319]

Raimeis (irl.). - „Fleacuri romantice” - aici, figurativ, „prostii”.

[←320]

Parodie a cronicii mondene de ziar, prilejuită de remarcile privind problema forestieră în Irlanda.

[←321]

Voluntarii din anumite regimente de cavalerie - britanice - se distinseseră în războiul cu burii și erau deci considerați de naționaliștii irlandezi ca simbolizând trupele de represiune împotriva unor popoare libere. În plus, se aprecia că, nefiind vorba de militari de carieră, asemenea voluntari aveau nevoie, în exercitarea misiunilor neplăcute ce le reveneau, de „fortificarea curajului”, adică de whisky.

[←322]

De fapt, o replică a lui Hamlet, care condamnă astfel festinurile, devenite obișnuite și terminate în mari excese alcoolice, de la curtea lui Claudius.

[←323]

Aluzie la celebra deviză a imperiului britanic asupra căruia „soarele nu apunea niciodată”.

[←324]

Creaturi animalice cu înfățișare omenească (partea a IV-a din *Călătoriile lui Gulliver)*.

[←325]

Versiune parodiată și blasfematorie a Crezului, cu referire aici la metodele de instrucție militară folosite pe navele britanice - așa cum fuseseră discutate în pasajele anterioare.

[←326]

Cetățeanul se referă la emigrările masive ale irlandezilor în America, în perioadele de mare criză economică provocate de politica autorităților britanice.

[←327]

Kathleen ni Houlihan este una din întrupările feminine tradiționale ale spiritului irlandez. Există de altfel și o piesă cu acest nume de Yeats la care se referă în capitole anterioare și Stephen Dedalus.

[←328]

În 1798 forțe expediționare franceze au debarcat la Killala, pe coasta de vest a Irlandei, spre a sprijini o revoltă a patrioților de aici. Expediția a eșuat - și ca urmare a lipsei de cooperare a irlandezilor înșiși.

[←329]

E vorba de diferiţii reprezentanţi ai dinastiei de Hanovra care au ocupat succesiv tronul Angliei, şi mai cu osebire la regina Victoria, căreia zvonurile îi atribuiau o legătură intimă cu vizitiul ei german.

[←330]

Regele Edward al VII-lea era cunoscut pentru pasiunea sa pentru caii de curse - și pentru o pasiune la fel de înflăcărată pentru femeile ușoare. În 1849, cu prilejul primei sale vizite oficiale în Irlanda, pe când era încă prinț de Wales, regina Victoria i-a conferit titlul de lord de Dublin.

[←331]

Descriere la modul fals eroic a batistei „cetățeanului”.

[←332]

Țigara de foi pe care o ține în mână Bloom în acest episod este menită să reprezinte țărușul trecut prin foc cu care, în *Odiseea,* Ulise îl orbește pe ciclopul Polifem.

[←333]

Moya (irl.): „Cum ar veni”, „cum s-ar spune”.

[←334]

După răsturnarea regelui Carol I în Anglia, Cromwell și trupele sale - „coastele de fier” - au început o campanie pentru reprimarea partizanilor stuarților în Irlanda. Represiunile sălbatice (se citează distrugerea unor orașe, trecerea prin sabie a femeilor și copiilor) au fost toată vremea puse sub semnul puritanismului și încrederii lui Cromwell că îndeplinește porunca Domnului stârpindu-i pe „eretici și barbari”.

[←335]

Roger Casement, irlandez de origine, - a fost un diplomat britanic care, pe vremea când fusese consul în Congoul belgian, a publicat un raport dezvăluind abuzurile săvârşite de societăţile monopoliste şi de autorităţile coloniale în această ţară.

[←336]

Și în alte episoade ale cărții se vehiculează ideea că organizația patriotică *Sinn fein* s-ar fi constituit după modelul unor organizații similare militând pentru independența Ungariei în cadrul imperiului habsburgic. Cum despre Bloom se afirmă că ar fi de origine ungară - numele adevărat al tatălui său fiind Virag - adversarii și detractorii săi îl acuză în felul acesta de folosire - și pervertire - a idealurilor patriotice irlandeze. (Câteva replici mai târziu, Martin Cunningham va continua această supoziție.)

[←337]

Tatăl lui Leopold Bloom (Rudolph Virag) s-a sinucis într-adevăr, împrejurare evocată, cu simțăminte diferite, de fiul său, precum și de alte personaje ale romanului.

[←338]

Pasaj parodiind stilul romanelor sentimentale de atmosferă medievală, cu trecere în epocă. (De remarcat că din acest pasaj Faulkner a reprodus, aproape textual, câteva fraze într-un text de tinerețe, rămas nepublicat multă vreme - *Zile de primăvară*).

[←339]

Descrierea unei procesiuni religioase, menite să acorde solemnitate pasajului grotesc din narațiunea propriu-zisă. Aici sunt evocate, cu mare paradă de erudiție, ordine călugărești, prelați, canonizați sau nu, atribute și însemne ale diferiților sfinți și sfinte, precum și un mare număr de personaje „apocrife” menționate de dragul eufoniei numelor irlandeze sau latinești. Totul se încheie cu evocarea părintelui Flynn, eroul unei balade populare irlandeze, socotit „cel mai perfect dintre preoți” (și despre care a mai fost vorba în alte diferite capitole ale romanului).

[←340]

Formule tradiționale însoțind o rugăciune. „Ajutorul este în numele Domnului.” „Care a făcut cerul și pământul” - „Domnul cu voi” - „Și cu duhul tău” (lat.).

[←341]

Formula numită „Binecuvântarea tuturor”: „O, Doamne, prin al cărui cuvânt toate sunt sfinţite, revarsă-ţi binecuvântarea asupra tuturor celor pe care le-ai creat. Fă ca oricine, aducându-ţi Ţie mulţumire, să le folosească după legea şi voia Ta, şi, chemând sfântul Tău nume, să primească prin ajutorul Tău sănătatea trupului şi îndrumarea duhului, întru Hristos Domnul nostru” (lat.).

[←342]

„Înălțimea voastră Domnul Leopold Floare” (magh.).

[←343]

„Să ne vedem sănătoși, dragă prietene! La revedere!”. (magh.).

[←344]

Aluzie la înălțarea la cer a prorocului Ilie, așa cum este înfățișată în Vechiul Testament, cu interpolări din Evanghelii în legătură cu Schimbarea la față a lui Isus.

[←345]

Episodul al 13-lea - *Nausicaa* - reproduce întâlnirea lui Ulise pe țărmul insulei Feacilor cu frumoasa cu acest nume - aici reprezentată de ceea ce literatura de mai târziu ar fi numit o *nimfetă,* tânăra Gerty Macdowell, o fată de condiție modestă, ieșită la o plimbare pe malul mării la ceasul de înserare în tovărășia unor prietene și a frățiorilor acestora, și care, mai mult deliberat decât inconștient, cochetează cu Leopold Bloom, oprit și el câteva momente pe nisipurile plajei. Gerty ar reprezenta tipul sentimental - și frivol - gândind, simțind, trăind după clișeele unei literaturi îndoielnice (de altfel, chiar numele personajului în roman este copiat după cel al eroinei unui roman sentimental de circulație la începutul secolului în lumea anglo-saxonă; și întregul episod este scris într-un stil voit lacrimogen, încărcat de clișee și efecte „literare" proprii romanelor de acest fel). Idila, nu chiar foarte romantică, despre care, mai ales din punctul de vedere al tinerei, ar fi vorba aici, este de fapt în economia romanului un comentariu - mai violent decât în alte capitole - în același sens al demitizării și dezeroizării care prezidează întregul roman. (De altminteri, episodul a fost violent atacat la vremea apariției, și în mare măsură el a determinat interzicerea romanului timp de câțiva ani în Anglia și în Statele Unite.)

[←346]

Acte de devoţiune pe care le împlineşte creştinul catolic timp de nouă zile la rând.

[←347]

Plantă erbacee mare, din familia umbeliferelor (*Opoponax chironium*); rășină extrasă din rădăcina acestei plante, folosită în medicină și în parfumerie.

[←348]
Jasmín s.m. Arbust cu flori galbene sau albe foarte mirositoare; (pop.) iasomie. ♦ Parfum extras din acest arbust, folosit în parfumerie.

[←349]

Boii soarelui, episodul al 14-lea, este una din cele mai impresionante demonstrații de virtuozitate stilistică din literatura modernă. Referirea homerică este la popasul lui Ulise pe insula zeului soare Helios (Trinacria - actuala Sicilie) unde, împotriva poruncii lui Ulise, tovarășii săi sacrifică și mănâncă unele din vitele sacre ale zeului, săvârșind astfel un păcat împotriva fecundității. (Tot astfel cum personajele secundare, care însoțesc peregrinările odiseice ale lui Bloom în cursul romanului, aflate aici pe un asemenea tărâm al fertilității, la maternitatea dublineză de pe strada Holles, păcătuiesc împotriva principiului sacru al nașterii petrecându-și timpul în băutură și „vorbe deșarte” în vreme ce o femeie naște în chinuri în preajma lor.) Joyce a scris acest episod într-o succesiune de stiluri urmărind însăși evoluția limbii literare, de la texte arhaice, trecând prin fraza întortocheată a cronicilor latinești transpuse, fără preocupări aparent stilistice, și apoi, în succesiunea diferitelor etape ale cristalizării limbii (în engleză caracterizate prin diferite stiluri ale unor scriitori clasici, romantici, moderni) și până la slangul contemporan. Versiunea românească a încercat să urmărească această succesiune, în mod fatal mai concentrată în desfășurarea cronologică, dar poate la fel de bogată în nuanțe, după primele pagini, în care transpunerea stilului de cronici străine nu reprezintă propriu-zis un stil al limbii naționale, de la cronicari, trecând prin primele texte literare clasice, în evoluția limbii și până la violențele verbale ale limbajelor colocviale și, în măsura posibilului, argotice. (Joyce declara că a recurs la o asemenea succesiune pentru a sugera evoluția fetusului în pântecele matern și până la naștere.)

Primele rânduri ale textului, de exemplu, reproduc succesiunea de trei formule rituale calchiate după așa-numitul imn arvalic (adică al preoților arvali ai Romei antice, a căror funcție era conducerea ceremoniilor publice în onoarea zeiței belșugului și fertilității. „Fiecare din versurile imnului se repeta de câte trei ori, iar *Triumful* final de șase ori” (Gifford și Seidman). În versiunea lui Joyce, primele rânduri s-ar traduce după cum urmează: *Deshil,* în irlandeză, înseamnă „să ne întoarcem către dreapta, să ne întoarcem către soare”; *Holles* este denumirea străzii pe care se află maternitatea unde se petrece acțiunea episodului; *Eamus,* în latină, - „să mergem”. Urmează invocația către zeul soare, sursă a fecundității, *Horhorn* îl sugerează pe doctorul Horne, directorul instituției și în același timp reprezintă o aluzie la vitele sacre ale soarelui *(horn* - coarne). *Hopșașa* etc. - este (de asemenea după comentatorii citați mai sus) - „strigătul cu care moașa celebrează nașterea unui băiat atunci când îi saltă pentru a-i activa respirația”.

[←350]

Episodul al 15-lea, *Circe,* reprezintă într-un alt sens o demonstrație comparabilă de virtuozitate cu cea din capitolul precedent. Așa cum Ulise, pe insula Circei, este ținta ispitelor și farmecelor vrăjitoarei, care-i și preschimbă pe unii dintre însoțitorii săi în porci (simbol al capitulării în fața tentațiilor trupești), Bloom și Stephen Dedalus sunt obiectele ispitelor în „cartierul de noapte” dublinez, mai exact într-unul din bordelurile locale. Tehnica este cea a *halucinației* (scriitorul însuși declarând că s-a inspirat din episoade comparabile din *Ispitirea sfântului Anton* de Flaubert, dintr-o carte cu oarecare succes (de scandal) în epocă, *Venus în blănuri,* de Leopold von Sacher-Masoch („inventatorul” masochismului ca perversiune sexuală), din episodul *Noaptea Valpurgiei* din *Faust*-ul lui Goethe și mai ales din *Psychopatia Sexualis* de psihologul și „expertul” în asemenea chestiuni Krafft-Ebing. Transformările rapide ale statutului și înfățișării personajelor, schimbarea abruptă a locului acțiunii, violențele de limbaj - și de situații - ar încerca să sugereze amețeala (și oboseala) personajelor, care au trecut prin libațiuni repetate în cursul vizitei la maternitate (și după aceea la un bar apropiat) precum și obsesiile lor, mai mult sau mai puțin freudiste, atât în atmosfera specifică a locului unde se află cât și în rememorarea, mai mult sau mai puțin coerentă, a unor împrejurări de mai devreme din cursul zilei.

[←351]

Cingă - 1. chingă, cingătoare, brâu; brâneț simplu, scurt și lat, cu care încing fetele și femeile. 2. chingă cu care se strânge șaua pe cal. 3. stinghie (bucată de lemn lungă și îngustă).

[←352]

Cu episodul 16, *Eumeu* (acesta fiind numele bătrânului porcar al lui Ulise care-l primește, fără a-l recunoaște, însă cu ospitalitate și omenie, la reîntoarcerea sa în Ithaca) începe cea de a treia secțiune a romanului, *Întoarcerea.* După ce drumurile li s-au încrucișat de câteva ori în cursul zilei, și după ce s-au întâlnit, fără a comunica mai susținut în cele două episoade precedente, Bloom și Stephan Dedalus își încep împreună, rămași numai ei singuri, călătoria spre casă. Cum se spune într-un comentariu, amintindu-se de episoadele corespunzătoare din Odiseea, unde odată cu Ulise însuși, se reîntoarce în Ithaca și Telemac, pornit mai devreme în căutarea sa. „Reuniți, tatăl și fiul își plănuiesc întoarcerea spre casă”. În episodul actual din roman, ei fac un popas la „Adăpostul vizitiului”, o tavernă „populară” deschisă la ceasul târziu de noapte când se desfășoară acțiunea, unde atmosfera, discuțiile, gândurile diferitelor personaje, sunt legate în mod corespunzător, de rătăcirea - la propriu și la figurat - pe mare.

[←353]

După ce episodul precedent evoluase prin tehnica narațiunii tradiționale (cu inserțiuni ironice, în maniera, să spunem, romanului clasic) actualul episod, penultimul, intitulat *Ithaca,* povestind ultima parte a drumului de întoarcere și clipele „de comuniune” petrecute acasă la Bloom, este expus la modul *catihetic,* prin întrebări, în aparență impersonale, - și cât mai precise, științifice, cu putință - și răspunsuri, urmărind, cu seriozitate pedantă, o similară precizie. După unele comentarii, înțelesul cărții - afirmarea posibilității de comunicare, de comuniune (fie că o interpretăm ca având loc între două ființe omenești pur și simplu, fie că îi atribuim sensurile mai adânci ale reuniunii între principiul patern și cel filial pe care le-ar reprezenta cele două personaje centrale) se produce aici, acasă la Bloom, și celebrarea acestei conjuncții sufletești s-ar înfăptui, la modul ironic, caracteristic viziunii joyciene, prin consumarea împreună a unei cești de cacao, sugerându-se și acompaniamentul unor cântece sau imnuri rituale corespunzând formațiilor respective ale celor doi participanți. Ultimele pagini ale capitolului, când Bloom, rămas singur, se reintegrează patului conjugal, reproduc în fraze tot mai relaxate alunecarea treptată în somn a personajului care și-a încheiat ziua.

[←354]

Ultimul episod, *Penelopa,* reprezintă în monologul interior (preluat de Joyce de la un scriitor francez, devenit prin aceasta celebru, Edouard Dujardin) gândurile și amintirile confuze, ale doamnei Bloom, care, și ea în felul ei, a avut o zi „plină”. Cruditatea de exprimări a personajului, amoralismul și egotismul său categoric, i-au făcut pe unii comentatori să se întrebe dacă viziunea scriitorului, care a încredințat finalul cărții sale acestei figuri, nu e, la urma urmelor, de condamnare și mai aspră nu numai a tarelor morale ale contemporanilor săi, ci și chiar de infirmare a posibilităților de recuperare omenească pe care s-ar părea că o susține întreaga carte prin încercările repetate de a stabili o comunicare umană și o valorificare a constantelor omenești. Mai multă dreptate au, desigur, cei care văd în monologul final, cu toate impulsivitățile și incoerențele lui superficiale, o afirmare a principiului vital însuși, și în figura lui Molly Bloom o întruchipare a forței telurice, Geea, a pământului care acceptă și susține viața în toate manifestările ei, bune și rele și, în fond - căci e evident că nu în chip întâmplător ultimul cuvânt al acestei lungi și complicate cărți este *Da* -, o afirmare a acestei vieți așa cum o trăiesc și îi dau semnificație oamenii înșiși.

[←355]
hotel, han.

[←356]

Notele și comentariile traducătorului le puteți citi ca ***footnotes*** la sfârșitul cărții. (nota corectorului).